

464

M. ASIMBI

شرح طائ

* ترجمه الشارح سودی افندی *

موی اله بوسنوی الاصلدر قائد توفیق ایله تحصیل علم و کمال ایچون دور ممالک و کالای ملکه به
مالک اولدقدن صکره دار السلطنه ده طریق سعادت رفیق تدریسه بعد الدخول و طبقه
مقاعد ایله قناعت * وعهد قدیمده جنتکان سلطان احمدخان اول طاب راه حضرتلرینک جامع
شریفلری محلته مشرف ابراهیم پاشای قدیمه منسوب اولوب یتدکان خاص پادشاهی به ماوی
قلم و تریسه اولان سرایده خواجهلک خدمته مواظبت اوزره ایکن یلک بش سنه سی حدودنده
انتقال ایتمیدی * اشبوکستان شرحندن بشقه مشنوی شریف و دیوان حافظ و بوستانی
شرح ایدوب کافی و شافیه به ترجمه لری وارد قاضی میر حسین میبدینک هدایه الحکمه
شرحی اوزرینه جاشیه مشهوره سی و انار ساره سی اولان مصلح الدین
لاری مرحوم دیار بکرده مفتی و مدرس ایکن تحصیل هنکامنده

و ادوب لسان فارسی بی اذن اخذ ایتمیدی

یعنی لارینک تلمیدی ایدی

علیهم الرحمة

والعمران

بیاپیته صدارت اناطولی حالا نقیب الاشرف عصمت بک افندی زاده عارف

حکمت بک افندی حضرتلرینک اشبوشرح لطیفه ستایش بلیغله ریدر

زهی لوح قصا و زمعانی کز ولال عجب ارژنک مانی

درو کجیده درهای دقایق که در معنی شده بحر حقایق

دهد بوی بلاغت کلستانش بر عرفان برآرد بوستانش

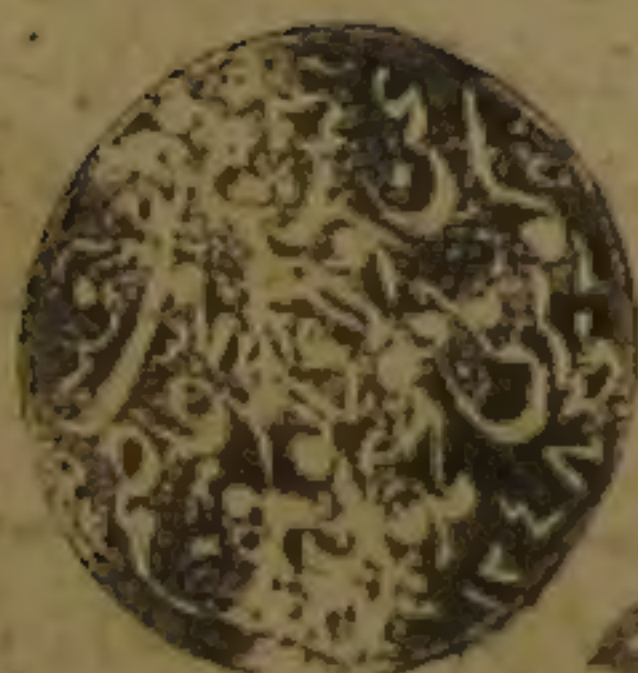
بیاض کاغذش صبح مزایا سیه رنگ مدادش شام معنا

دلیش کشته چون پرهان قاطع ظریفی را بود تپیان نافع

هنرمندان ازین تألیف سودی عجب نبود اگر یابند سودی

زاسعد طالعش چون یافت سعدی

منور کشته از وی قبر سعدی

۵۶۵

* فهرس مجمل *

باب اول در سیرت	باب دوم در اخلاق	باب سوم در فضیلت	باب چهارم در فوائد
پادشاهان	درویشان	قناعت	خاموشی
۷۰	۱۸۹	۲۶۹	۳۲۷
باب پنجم در عشق	باب ششم در ضعف	باب هفتم در تاثیر	جدل سعدی بامدی
وجوای	ویری	تربیت	در بیان توانگری
۳۲۷	۳۸۸	۴۰۱	۴۲۷ و در ویشی
	باب هشتم ادب صحبت	خانه کتاب	
	۴۵۰	۵۱۰	

ذهنده حاصل وقام اولان معنی امر واحد اولوب قنغی لغته افاده اولنسه اصلا متغیر اولدیفته بناء مدار افاده معنی اولان اعراب وذات وحدته دلالت ایدن اسم وفعل الیه حروف معانی هرسانده جاری اولغله اشبوطع و تمثیلنه همت بلند رتبت شاهانه الیه موفق اولدیفتمز کستان عباره سنک اعرابی یعنی جمله فعلیه واسمه و مبتدا و خبر و معانی حروف الیه بناسنی یعنی مصادر و مشتقات و جوامدی شارجی سودی مرحوم ذکر ایدوب و علامت اعرابی اولان اضافت معنویه نك دخی بانواعها سراپا یساتی و مقوللرك صریح و غیر صریح لری التزام ایتمش ایسه ده تعریف و اقسام و غرضلرینه تصدی بیور مدیفندن تمیما للفساده

قلم شکسته رقم اسعد حقیر الیه اشاره جبارت

اولنسی

* تعریف الاضافة واقسامها *

معلوم اوله که اضافت ایکی نوعدر برینه اضافت لفظیه و اضافت غیر محضه دیگرینه اضافت معنویه و اضافت محضه دیرل * اضافت لفظیه مجرد تخفیف کلام ایچون اولوب مثلا (حسن وجهه) (والضاربان زیدا) ترکیلری اصلا معنای نه تغیر کلبه رل تخفیف ایچون بالاضافه (حسن الوجه) (والضاربان زید) سیکنه تبدیل ایدرل * واشبو اضافت لفظیه لسان فارسیده اولوب لسان عربی به مخصوصدر * اما اضافت معنویه اوج قسم اوزره اولوب (اولکبسی) اضافت بیانیسه (ایکجیبسی) اضافت لامیه (اوججیبسی) اضافت ظرفیه در * اگر مضاف مضاف الیه جنسی یعنی مضاف الیهی و غیره بی شامل واصلی اولور ایسه و مضاف الیه دخی کذلک مضافی و غیره بی شامل برجنس اولور ایسه اضافت بمعنی من در که اکا اضافت بیانیسه دیرل (خاتم فضة) کی که تقدیری خاتم من فضة در اشته مضاف اولان خاتم برجنسدر که مضاف الیهی اولان فضة دن و غیره نسته دن دخی اولور * کذلک مضاف الیه اولان فضة دن هم خاتم و هم غیره نسته بایلور * و اگر مضاف الیه مضافک جنسی اولور ایسه کرک ایسه مضاف الیه مضافه مابین اولسون (غلام زید) (ورأس عرو) کی کرک ایسه مخصص مطلق اولسون (یوم الاحد) کی کرک ایسه مضافک اصلی اولدیفنی حالده من وجه اعم اولسون (فضة خاتمک) کی اضافت بمعنی لامدر که اکا اضافت لامیه دیرل (غلام زید) کی تقدیری غلام زیددر * و اگر مضاف الیه مضافک ظرفی اولور ایسه اضافت بمعنی من در که اکا اضافت ظرفیه دیرل (ضرب الیوم) کی که ضرب واقع فی الیوم تقدیرنده در * لکن اضافت ظرفیه کلام صریحه قلیل اولدیفندن اکثر نحا اضافت لامیه ده داخلدر دیرل و جهور اسلاف

نحوین عسندنده اضافت لامیه دن غیره تعریف اولوب حتی اضافت بمعنی فی تعیری مختراعات این حاجیدن اولسته بعض متأخرین ذاهب اولمشلر ایسه ده صاحب کساف (الد الخصاص) تفسیرنده اضافت بمعنی فی به اشارت ایتمشله رد اولمشلر * و دخی معلوم اوله که مضافه مضاف الیه یکنه اکثر اختصاص کامل اولوب و بعضا لادقی ملایسه دخی اضافت اولور * مثلا آخرک ملکنده اولان داری مستأجرک بر مدت استیجاری ملایسه سبله داری و زماندن بحث ایدن کسسته نك کندوبی حاوی اولوق اعتبار الیه زمانی و طریق عامده کیدن کسسته نك مشی اعتبار الیه طریق دینو محاز انفسه اضافه ایتدیکی کی یونلرک جمله سی فارسیده دخی جاریدر

* الغرض من الاضافة *

ودخی معلوم اوله که اگر براسم معرفه به مضاف اولور ایسه تعریف کسب ایدر (غلام زید) شاملزده غلام زیده مضاف اولوب تعریف کسب ایتدیکی کی * زیرا غلام دینلکده فقط کوله جنسی اکله شیلوب کیلک ولدیفنی فهم اولغماز لکن معرفه بمعنی معلوم اولان زیده مضاف اولدقده تعریف کسب ایدوب زیدک کوله سی اولدیفنی معلوم اولور * و اگر نکره به مضاف اولور ایسه تخصیص کسب ایدر (غلام رجل) ترکیبده اولدیفنی کی زیرا غلام رجله مضاف اولماز دن اول رجل ایچون یاخورد مرأه ایچون اولوق بمقتل ایدی رجله مضاف اولنجه تخصیص کسب ایدوب و تخصیص شرکی تقلیل ایتمکله مرأه ایچون اولدیفنی ساقط اولور * اما اضافت بیانیسن غرض مضافک نوعنی بیاندر مثلا (خاتم) قنغی نوعدن اولدیفنی یعنی التوندن و یا کندن و یا سائر معدنیاتدن اولدیفنی بیان مراد اولدقده خاتم فضة دینکلک کشدن اولدیفنی معلوم اولوب سائر لری ساقط اولور * و دخی معلوم اوله که اضافت بیانیسه الیه اضافت لامیه نك پتدرلنده فرق بودر که * اگر مضاف الیه مضاف اوزرینه حلی صحیح اولور یعنی مضاف مبتدا و مضاف الیه خبر اولغله صالح اولور ایسه اضافت بیانیسه اولور مثلا (خاتم فضة) اضافتده فضة نك رفعیه (الخاتم فضة) صحیح اولدیفنی کی * و اگر رجل مذکور صحیح اولور ایسه یعنی مضاف مبتدا و مضاف الیه خبر اولوق صحیح اولدیفنی صورتده اضافت لامیه اولور مثلا (غلام زید) ترکیبده زیدک رفعیه (الغلام زید) صحیح اولدیفنی کی

* نتیجه *

ودخی لسان عذب الیسان عربیده صفتک موصوفسه و بالعکس یعنی موصوفک صفتسه اضافت لری عند البصر بین ضعف اوزره اولوب فاما عند الکوفین جائز و لسان فارسیده صفتک موصوفته اضافتی خود شایعدر (زم سوهان) کی که اصلی سوهان زم در و موصوفک صفته اضافتی ایسه واقعدر (مرد کریم) کی * لکن کرک لغت معتبره فارسیده دن شرفنامه صاحبک * در فارسی اخر موصوف و مضاف مکسور بود فاما چون صفت از موصوف مقدم شود اخر موصوف موقوف باشد * قولنج (و کرک استحق) خواه سی اجد افتدی مرحومک مقدمه الادب ترجمه سی (اقصى الارب) نام کتاب فاخرک مقدمه ثانیه منده * لسان فارسیده امرایات ثلثه اجرا اولغماغله هر فارسی کله نك اخری ساکن قرائت اولنوب فقط اوج موضعه ده که (مضاف) و (موصوف) و (معطوف علیه) در علامت وضع اولمشلدر که برکله برکله به مضاف اولدقده مضاف علامتی جر در یعنی مضافک اخری هاه رسمی اولدیفنی صورتده مجرور اولور (جان من) کی و اگر هاه رسمی اولور ایسه کاتبده های اثبات ایدوب تلفظده اندن بدل هره مکسوره الیه ادا ایدرل (کرده من) کی و اگر برکله ضمیره مضاف اولور ایسه کاهی مضافک آخرنده جر ظاهر اولور کاهی ظاهر اولماز مثلا (کردنش) و (کرد نشان) و (کردن ایشان)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله وسلام على عباده الذين اصطفى خصوصا على رسوله محمد المصطفى الذي وصفه في كتابه الكريم وقرأه العظيم فقال وهو اصدق القائلين وما ارسلناك الا رحمة للعالمين وعلى اله الصلوة والسلام والادب والكرام واصحابه الخبايا الاركان العظام * وبعد * معلوم اوله که پوحياتك منقشي وپواورافك مرقشي احقر العباد صودي نامراد ايدر که برکون ايم اوقانده و اشرف ساعتده احب محبين و اخلاص مخلصين اولکه انواع علوه آراسته و اضافي فنون ايله پيراسته ایدی اخلاق سنه ايله محلي و اطوار سنه دن محلي اکل اعلاء و افضل الفضلاء احسان و عطایه بی همال و سماحت و سخاوت و سخاوت و سخاوت و سخاوت و کرمد شهن کورمدر روزگار دور اید لی بونه چرخ دوار شیخ حرم مدینه منوره عمرافندی سق الله زاه و جعل الجنة منواه خانه شکسته به کلدی پس الکلام بجز الکلام و بساق ال المرام حنجه کاب کلستان که اعجوبة اهل خیال و نمونه سحر حلال و نوباره بوستان یان و تذکره دوستان زمان و ترهنگاه اولوالالباب و قبله کاه طلا بدر تذکر اولندی ایندی که نه اولیدی پوخمدره صاحب جلالک و نوعروس حمله خیالک پرده افغانی و حجاب امتاعی رفع ایدر ترکی عبارتله بر شرح اوبیدی تا کیم مشکلاقی بیان و معضلاتی عیان اولوب عبارتلی معلوم و استعمالی مفهوم قانونی مضبوط و اسلوبی مربوط دوشیدی ایندمکه بنایت بزبان و همت یاران پوقضیه ک حصولی بر ادبی التفاته موصولدر هماندم اول بار موافق و محب صادق و عدل اکرم دین و خلفه شین دبوب لیس التماس انکلی محکم طو توب فرار یولرین مد و بهانه سوزل یزرد قیلدی اگر چه کیم ترکی عبارت نظر افندن دور لکن المأمور معذور و هم فارسی لغاتی شرح ترکی عبارت ملام و مناسب بلکه لازم و واجبد همان ارباب عرفاند متوقع و اصحاب احساندن منشرح اولدر که پوینده کتزل و ذره احقرک هر عیب و قصورین و نقصان و قنورین که کوره ل سهوفله راجع یلوب اصلاحی احسانلندن در ریغ پوربسه ل والله الموفق الی سبیل الرشاد و هو روف باعباد و هو حسی و انم الوکبل

حضرت

اکثر نسخده اشود یا جه طي
اولند رو نسخه مضفدن
استناخ اولمش اولد یغی
مصرح اولوب مأخذ ترتیب
وطبع اولان نسخده دیباچه
مذکورہ یا زلمش
ایسده (اکل العلماء و افضل
الفضلاء فقره لری یزده افضل
خلائق و اکل اخلاق
و اکرم عرب و عجم علی
الاطلاق فقره لری یا زلمش و
اول فقره لاهل دانش معلوم
اولد یغی اوزره قابل تاویل
اولد یغی حبیبله اویغونسز
اولد یغسندن طی اولنوب
پر لینه ذکر اولنان (اکل
العلماء و افضل الفضلاء
فقره لری طبع اولمشدر طی
اولان فقره نسخده دیگرده
کور بلورسه اصلاح اولتی
اقتضا ایلد یکنی اخطار
ایچون بومحله اشعار اولندی
لطایع الفقیر اسعد

(حضرت شیخ بسمله ذکرندن صکره حدیث شریفه اقتدا ایدوب حدیثی معنی ذکر ایلدی و پوردی * منت خدایا * زیرا حقیقت حد ذات بارینک صفات کماله سنی مشتمل کلام ذکر الیکدر (لفظ جدی و یا بعض مشتقاتی بخصوصه ذکر الیک واجب دکل (نته که حاشیه و مطالعه چند بقدادیدن روایت ایدوب پورر (حقیقه الحمد اظهار الصفات الکمالیه منی حقیقت حد حار و میم و ذالی مشتمل الفاظی ذکر الیک دکلدر (حاصلی لفظ جدی و مشتقاته مخصوص دکلدر حقیقت حد بلکه هر کلام که خدایک صفات کماله دلالت ایدر حقیقت حد اولدر کرکسه عربی دله اولسون و کرکسه غیرله (منت تابه و تاسر مصدر در من یمن دن یعنی نصر باینک مضاعفندن توینجه تنیده ده مستعمل در (من توینج اولدر که یکسره به رزسه اعطا ایلدی سن صکره اذو حقا ایچون باشنه ققه سن بس بومنت عقلا و شرعا مذمومدر (نته که قرانده پو متک نهینده آیت کریمه و ازدر اولمشدر قوله تعالی لا یطولوا صدقا نکم بالان والادی (ومن تنیده اولدر که سود که بعضی دننه انعام ایلدی سن صکره نخندن طریقله یعنی محبت و مودت جهندن ایلدی تک عطایا توینج ایلدی سن که محبتک اولدیغه منتیه اولمچون و بومنت عقلا و شرعا مقبولدر نه که آیت کریمه بویه دلالت ایدر قوله تعالی بل الله یمن علیکم (پس ذات باری به ایکی طریقله بله منت اثبات ایلک اعتراف و اقرار طریقله در یعنی بونجه نعم جلیله که بزه اعطا ایلشد و هر دم و هر ساعت اعطا ایدر اگر بزه منت ایلدی لایق و سزا وارد دیمکدر اخبار طریقله دکلدر یعنی بوابات و اعتراف طریقله در اخبار طریقله دکلدر یعنی بزه منت ایلدی و یا ایلر دیمک دکلدر پس بواعتراف محض شکر و شاد (خدای بایله و یا سزایکی معنی یننده مشترکدر بریسی ذات باری به اسمدر عربیده الله کی غیره اطلاق جائز دکلدر و بریسمده صاحب ورب معنا سنه در کد خدا و خانه خدا کی صاحب خانه دیمکدر بونده یا ساکن اوقونق لازم در (معلوم اوله که هر کله تک که آخری الف و یا و او اوله انده بونلر دصکره بریا مقرر در نهایت حالت اضافنده اثباتی لازم در کرکسه اول کله صفتیه مضاف اولسون بوی دلاویز کی کرکسه غیره به مضاف اولسون بوی نافه کی فاحفظ (را بونده لام چاره کی تخصیص افاده ایدر (المنة لله کی یعنی متب اللهمکدر و متب اول حقیق و حریدر مذکور اعتراف طریقله منت لاهیه دیمک دکلدر برامان اولدر و بریمون علیهم (پس منت آنکدر بیرنه بزا کادک (معلوم اوله که مسعود رومیک آداب مجتذده متک اولی المنة لواهب العقل در (پس انده جاری اولان مباحث و مناقشات بونده جاریدر اما طالب تحصیل فارسی اولند مناسب و ملازم اولدی ایچون ترک اولندی * عز * فعل ماضی مفرد مذکر غائب صیغه سیدر لغتده بولمچان نینسه به درل (اما بونک کی برلره بی مثل و بی مانند معناسی تضمین ایدر در معنای استمرار مراد در یعنی دائمی عز یزدر دیمک اولور * و * و او حرف عطفدر قیاس بونده و اوله همزه یننده مضوم اوقمدر اما عربی کی مفتوح اوقونغه شهرت بولمدر * جل * عز کی فعل ماضی مفرد مذکر غائب لغتده عظیم دیمکدر اما بونک کی برلره متعالی معناسی و برلر اولی بودر که عز به عطف تفسیری اعتبار اولنه بویکی جمله فعلیه معنی جهندن خدایه صفت واقع اولمدر * که * حرف رابط صفت و یا حرف تعلیل که بوراده اداتدر ماقبلینی مابعدینه ارتباط ایچوندن دین نه بی ربط ایلدیکنی تعیین ایلدی کلت تأملدن ناشیدر * طاعش * طاعت مصدر در طاع بطوع دن (یعنی نصر باینک اجوف و آویستدن انقیاد معناسنه غیره اضافتی مصدرک معنونه اضافتی قیلندن رخدیه راجعدر خدایه طاعت و انقیاد دیمکدر * موجب * بسم فاعلبر افهال بایندن بونک کی برلره سبب معناسنه در مابعدینه اضافتی اسم فاعلک

درلامی و شمع

اوقونمدر اما عربی کی مفتوح اوقونغه شهرت بولمدر دیمه سی جای استغرابدر قند بر لطایع الفقیر اسعد

مطل

مطل

اشوعز و جل فقره سی
عربیه در و بومقوله فقره
عربیه ل فارسی و ترکی انشا
خلانده اتیان اولنور لسان
آخر ارسته کلکله اعراب
ویناسنه خلل کلر شارحک
مع القاری اوله رق فارسی به
قیاسله عز و جل میا ننده
اولان و او عطفه بونده قیاس
و اولیه همزه یننده مضوم
جای استغرابدر قند بر
لطایع الفقیر اسعد

مفعول اضافه ای (و مضاف بودله مکسور الاخر اولور * قربت * قربت قرب یقرب یعنی حسن محسن یا بدن مصدر در قرب که قبض بعدد یقین لك معنایه (سین ونا ادات خبر در است الفک فحیه ادات رابطه در بین الی همزه مجتلبه اولدیغنی تلخیص طاعت مبتدا و موجب خبری (محصول ترکیب) انجلا بن خدا که اکا طاعت و انقیاد ایلک یقینلکه سیدر پرا قرآند و اسجد و اقرب یور مشدر (منه سنده شین ضمیرك اصلی اش در ماقبلک همزه ایله آنکچون آخرنده ها اولان کله به داخل اولسه همزه ثابت اولور بنده اش کی دین همزه مجتلبه ایله همزه اصلی بی تشخیص الیز ایش * و بشکر اندر ش مزید نعمت * و اوسابقا مذکور اولان کی در قیاسده و استعمالده لکن یونک کی برزده ماقبل مابعد بنده وصل اولسه و اولتلفظ اولماز (بلکه ماقبلده حرف مضموم و قسمته علندر انجیق فتامل (و یا حرف نظر قدر عریده فی کی (و شکر بر فطرد که معنی انعام ایچون تعظیم معنای ویر (شکرک و جدک و مد حک تفصیلیله معنایه مطلع اولق استین حاشیه مطالعه وار در مراجعت ایلسون (اندر با متضمن اولان معنای ظرفیتی تا کید ایدر بو اسلوب کلام مجتلبه اکثر من ان یخصی و اشهر من ان یخفی در (نه که بو کاید مواضع متعدده ده وارد اولسه کر کدر ان شاء الله تعالی (با بونده زائد در تحسین لفظ ایچون کلدن دینلر مذکور تقریردن بی خبر ایشلر (شین ضمیری بنه خدایه راجعدر (مزید میک فحیه مصدر می در زیاده معنایه میک فحیه افعال باندن مصدر می اولستی تجویز ایلین عندی سولش (مزید زاد یزید دن یعنی ضرب بایک اجوف بایستدن لازمه متعدی بیننده مشر کدر بونده لازم واقعدر نعمته اضافی مصدرک فاعلته اضافتی قیلندندر (و بنه سین و تابعی ادات خبر قدر در زرافاعده در که فقره اولاده بر اداتی ذکر ایلسه فقره ثانیه ده حذف ایدوب تقدیر ایدر (و بو ادات خبر معنی جهشتدن شین ضمیره مقیددر (و بوفقره اولی به معطوفدر (و مزید مؤخر مبتدا (و بشکر مقدم خبری و جائزدر که مزید طرفنک فاعلی اوله (در شکرش مزید نعمت ثابتست تقدیرنده اوله (حاصلی جمله اسمیه جمله اسمیه به معطوفدر با ظرفیه اسمیه به (محصول ترکیب) اللهم شکرته اولق از یاد نعمته سیدر نه کیم خدا کلام مجتلبه یور (و ان شکرتم لازید نکم (حاصلی خدایک و بر دیک نعمته شا کر اولق جلب نعمت جدید ایلر * هر نفسی * هر کل افرادی معنایه در (نفس حیات صاحبیلرک جو فنه داخل و خارج اولان هوادر مجتلبه دم دیرلر و ترکیبه صولق (و یا حرف وحدتدر هر نفس دیمکدر (که حرف رابط صفندر که ارتباط ایچوندن دیو اطلاق ایلین اجمال ایش * فرومیرود * فرو بونک کی برزده اشاعلی معنایه افاده ایراد اندر اما اسکرا کیده مستعملدر نه کیم وارد اولان محمله تعیین اولنور ان شاء الله تعالی (فرو بونک اصلی فرو در تحقیقا حرف اخیر حذف اولمشدر دین حرفه اسمی فرق ایلر ایش (بی ادات حالدر فعل مضارعده (اما ماضی ده ادات حکایتدر (و کاه اولور که مضارعده بای استقبالیه معنایه افاده ایدر (و کاه اولور که مقام استمرارده مستعملدر بونده کی کی (رود فعل مضارع مفرد غایبدر و بدندن مشتق در کیدر دیمکدر (معلوم اولاکه فارسیده مصادرک آخری نون اولور و نون ماقبل یا تا اولور و یا دال و دالک ماقبلی یا اولور سه جیع مشتقات بحکم قیاسله اندن مخرج اولور (اما تالی مصدر و دالک ماقبلده یا اولین مصدر دن ماضی ایله اسم مفعولدن خبری نسبه مشتق اولماز بو اسلوب ضبط اولنجه جیع مشتقات بحکم قیاسی اولور هیچ بنسبه سی سمعی اولماز نهایت فکره بر مقدار ریاضت و یرمک استر (محصول ترکیب) هر نفس که اشغی کیدر یعنی جوف حیوانه نزول ایدر * بمد حیوانست * بمد میم اولک ضمی و انینک کسری و دال مشدده ایله افعال باندن اسم

رد لامعی
رد سروری

رد کافی و ابن سید علی
و سروری و شعی
و ابن سید علی و سروری

مطل
قاعده
کلام مسجده فقره کلام
موزونده مصراع مقامده در
و جمع ایکی فقره تک
اجتماعندن عبارتدر شد

رد لامعی
رد کافی

مطل

مطل

فاعلدر

فاعلدر قوت و یریی معنایه حیاله اضافتی اسم فاعلک مفعولته اضافتی قیلندندر (حیات در یلکدر (مکتبده الف واو شکنده یازیلور (اما غیری برزده الف کندی صورتنده یازیلور (وسین ونا ادات خبردر سابقا ذکر اولشان کی بمد حیات دیمک حیاله عون وقوت و یریی دیمکدر (حاصلی امداد حیات ایدر دیمکدر * و چون بری آید مفرح ذات * و او حرف عطفدر استعمالی سابقا بیان اولندی (و چون ادات تعلیلدر ترکیده و فارسیده مستعمل لفظدر (نهایی ترکیده که لفظیه مستعملدر چونکه دیرل (بر بونده حرف استعلا در (آید فعل مضارعدر آیدندن کلور دیمکدر فاعلی نفسه راجع فحیه ضمیردر (آید آمدن لفظندن فعل مضارعدر دین مذکور قاعده دن اکاه دکل ایش (بر حرفه خروج معنایه متضمندر جقار دیمکدر (مفرح اسم فاعلدر تقبیل باندن سویندر یریی معنایه ذاته اضافتی اسم فاعلک مفعولته اضافتی قیلندندر (ذات بونده شیک عینی و حقیقی در و بنه ادات خبر مقیددر (محصول ترکیب) و چون که مذکور نفس جوف حیواندن خارج اوله یعنی چقه ذاته فرح و سرور ویر (معلوم اوله که هوانک داخلنه تنها نفس و خارجنه تنها نفس یوردیخی مجاز مرسل طریقله در (یعنی کلی ذکر ایدوب جزئی مراد ایلک اعتبارله در (والا نفس مجموع داخل و خارج اولان هوادر و مذکور اولان خواصیدر (تککه بوندن صکره کلن فقره ده تعیین یور (و داخلی خارج اوزره تقدیم ایلدی (زیرا حین تنفسده خارج اولان هوا داخلک عیندر بدون العکس (حضرت شیخ امداد حیاتی هوای داخله و تفریح ذاتی خارجنه نسبتده شول مناسبی رعایت ایلدیکه کویا که هوا خارجدن کاوب جوف حیوانی به دخولیه حیانه مدد وقوت و بردی و نزولیه جوف حیوانی به نقلت و تضییق و قلق و اضطراب و بردی (پس خروجی سبیل قلق و اضطراب دفع اولفله ذاته خفت حاصل اولدی که مورث فرح و نشاط در * پس در هر نفسی دولت موجودست * پس بونک کی برزده شرطک چوانبه داخل اولان فاعل معنایه در (در حرف ظرف (نفسی یا حرف وحدت (دو و او سیمبله ایکی دیمکدر (نعمت معروف (موجود ظاهر (محصول ترکیب) و فتا که هوای داخل و خارجک وضعی مذکور اولان کی اولدیسه امدی هر بر نفسده ایکی نعمت بولندی زرا امداد حیات بر نعمت و تفریح ذات بر نعمت اولدی و بویکی وصفک بریسی متدفع اولسه ذاته هلیک لازم اولور * و بر هر نفسی شکر واجب * بونده ده بر حرف استعلا در (نعمتی یا سی حرف وحدت (و شکر یاسی حرف تنکیر اولق اولی در وحدتن (محصول ترکیب) چونکه هر بر نفسده ایکی نعمت موجود بولندی پس هر بر نعمته شکر واجب اولدی * بیت * از دست و زبان که برآید * کز عهده شکرش برآید * از بونده من ابتدایه معنایه حرفدر (دست فارسیده ال معنایه در (و او حرف عطف (زبان زانک قتی و ضمله و بانک بدلی فائله دلدر لسان معنایه (که به اضافتی لامیه در (و که بونده ذات ذوی العقوله دلالت ایدر اسمدر کیم معنایه (ا) حرف رابطه اولان که متعدد در ان شاء الله تعالی هر بری محمله بیان اولنور (برآید بو ترکیب حصول معنای متضمندر حاصل اولور دیمکدر (بونده دست ذکر کری مورد شکرک عموینه اشارت ایچوندن یعنی شکر لسانله و جوارحه اولور دیمکدر (کز اصلنده که از ابیدی که حرف بیان (عهده عینک ضمی و هانک سکونیه حق معنایه مستعملدر آخرنده ناهای رسمی شکله یازالمغه اضافت ایچون بر همزه مجتلبه داخل اولدی (شکره اضافتی و شکرک ضمیره اضافتی لامیه در (شین ضمیر مذکور خدایه راجعدر (بدر آید با حرف صله (در قیودر باب معنایه بدر آید قیویه کلور دیمکدر بونده کله معنایه در

رد لامعی

مطل

حضرت شیخ بو فقره ده
مجموع هوای داخل و خارج
بر نفس اولدیغنی تعیین
یوردی شد

خروجین کنایتیدر (محصول بیت) کیم الی نیدن و دلندن کلور یعنی کیم قادر در که خدا آن شکر حقندن وعده سندن که (یعنی کیم خدا آن شکر بی کا یا بی ادیده من مراد استقامت انکاریدر بویته استقامت ایلدی حقیقت شکر کیمسه ادیده که قادر اولدیفته زیرا هر نفسه انکی شکر لازم اولیجی سائر نعمتله نه قدر شکر لازم در * اخلوال داود شکر اولدی من عبادی الشکور * اخلوال اول امر جمع مذکر مخاطب در (آل بونده انبیاع و انبیاع معنایسته در) داود انبیاء بی اسرا بندن برینیک اسمیدر سلین پیغمبرک بااسیدر (حضرت زبور کا نازل اولمدر) آل منادی مصداق در انکیچون منصوبدر (داود مضاف الیه در جری فخرله در غیر منصرف اولدیچون) شکر ماضی در حالیه (و یا مفعول له اولمعه) (و یا مصدر لغه) (و آخر حرف ابتدا و یا حرف حال) (قلیل از دیکدر مقدم خبردر) (من حرف جر فخرله متعلقدر) (عباد عبدک جمعیدر سبوطی عفو در جهان شرخنده بکرمی در لوجی براد ایلش ایا ابو مقامده ذکر می مناسب دکل) (یا ضمیر منکم وحده در) (شکور مبالغه ایله شاکر معنایسته در و مؤخر مبتدا بعضیله دیدیلر که بویست آل داوده دینیک حکایه در) (یعنی بز آل داوده امر ایلدک و دیدک ای ال داود خدایه عمل و طاعت ایلک شاکر اولدیفته کز حلاله و یا شکرانه ایچون و یا عمل و شکر ایلک شکر ایلکله حال بو که بنم مبالغه ایله شکر ایلدر قولرم از در یعنی شاکر قولرم کیندر اما مبالغه طریقه شاکر قولرم قبلدر لکن حقیقتله شاکر قولرم نادر در و النادر کا لمعدوم در (زیرا حقیقتله شکر اعضا سندن هر عضوی نه ایچون خلق اولندیسه اکاصرف ایلکله دیرل مثلا کوزی و قولغی و دلی خیری ایشی کورمکه و ایشمکه و سوبلکه خلق ایلدر خالق (پس بو وجهله شاکر حکم عدمده در) (حضرت شیخ بیت سابقک مضمونی مؤکد بر قطعه ایراد ایلر * قطعه * بنده همان به که رتقصر خویش * عذریدرگاه خدای آورد (قطعه لغتده بر باره دیکدر) (اما اصطلاح شعر آده بر نظم دیر که مطایح اولمیه (بنده قولدر عبد معنایسته بونده مبتدا واقعدر) (پس برادات صله یعنی را تقدیر ایدلر زائد ایللر) (همان بونظری بعضیله مفرد اعتبار ایلدیلر و کله شی تحسین لفظ و ترین کلام ایچوندر دیدیلر و به ضمیر مرکبدر هم ایله اندن دیدیلر هم ادات تأکید و آن اسم اشارت استعماله و طبعه بوملاید (به پای عربیک کسری و های اصلیه ایله یک معنایسته در عریجه اولی دیکدر بوراده ابو معنایسته ریک لفظنه مرادنی دینر غفلت ایللر) (که حرف بیان) (ز کسریله حرف ابتدادر من معنایسته ازدن مخفف در) (تقصیر تفعیل باندن مصدر در لغتده فصلت معنایسته در اما بونیک کبی برلده اک کلکدن کنایتیدر) (خویش واور سمیدر یعنی کنایت اونور اما تلفظ اولمجاز نهایی خالک کسری ضمه رومله اوقنور رسم و اوه رعایت ایچون خواجه و احتیوان و خواب و خواست و خویش و اولریده بوقیلدندر) (عذر معروفر فارسیجه بوزش دیرل کشی اک کلکدن دیکله دیرلر آورد فعلک مقدم مفعول صریحیدر) (اورد اولک فخریه فعل مضارع در اوردیدن ینه اولک فخریه اولک فخریه اوقیانلر فارسی بیلز ایش) (بدرگاه باحرف صله) (در قیودر باب معنایسته) (و کاه کاف بحمله ادات ظرفیه در زمانده و مکانده مستعمل لفظ قیودی دیکدر اما تمهید ایدوب قیوا کله تعبیر ایلدر عریجه جنبه تعبیر ایلد کسری کبی معلوم اوله که انقدن و اوردن و بادن صکره ها اصلیه واقع اولسه بونلک حذفی جائزدر (مثلا) (کاه) (وکاه) (وکوه) (وکاه) (ودیه) (وده) (دیر) (خدایه اضافی لامیه در و مفعول غیر صریحیدر اوردک که فعل مضارع مفرد غایبدر اوردیدن و خبر مبتدا مذکور در بونده

قطعه
یکدر اول بنده که تقصیریدن
عدری درگاه خدایه کتوره
بوخسه اولوغیه لایق ایلک
کیم نه قادر در ادایه کتوره
ردان سیدی علی
وسروری
ردامعی
ردان سید علی
وسروری
مضام

کتوره دیکدر (اورد فعل مضارع در اوردن لفظندن دین اشتقاق احوالی بیلز ایش) (محصول بیت) قوله هم اول یکدر که کندینک عمل و شکری اک کلکدن الیهک در گاهنه عذر کتوره (یعنی عمل و شکری قصور ینه اقرار و اعتراف ایدوب خدایه اعتذار و عجز کوسره تصویر معناده هماندر صکره اول لفظی ایراد ایدن زاید ایش * ونه سزاوار خدایه ایش * کس نتواند که بجای اورد * ونه اگر نه دن مخففدر که عریجه والا معنایسته در) (سزاوار سزیدن مشتق لایق معنایسته در اصلنده سزا لایق دیکدر) (و اوارادات نسبتدرلی معنایسته بحسب ترکیب لایق دیکدر بر مضاف محذوفدر تقدیری و عمل سزاوردن که اوردک مقدم مفعولیدر خدایه اضافی لامیه در) (خدایه صاحب و مالک معنایسته اسمدر) (و کاه اولور که عظمت و کبریا صاحب معنایسته استعمال اولور قائل) (و یا حرف مصدر در ضرورت وزن ایچون فخرله اوقنور شین ضمیر خدایه را جعدر) (کس مبتدا کیمسه دیکدر) (وما بعدی خبری) (تواند نون مفتوحه حرف نی در نی حکم قصد اولنان یده مابعدیه متصل بایلور بونده کی کبی) (که حرف بیان نتوانددر) (بجای باحرف صله) (جای بونده محل معنایسته در) (یعنی بر اوردک مقدم مفعول غیر صریحیدر) (محصول بیت) قوله اول یکدر که خدایه عجز و تقصیر خدمت اظهار ایلله بوخسه خدا آن صاحبیت و مالکینه لایق عمل و طاعتی (یعنی اکالایق و شایسته عملی ادایه کیمسه قادر دکلدر که برینه کتوره) (حاصلی خدا آن عظمت و کبریا سینه لایق عملی کیمسه ادایده من) (و کز ده حرف نفیک پیانده بونده مفتوحدر) (و کاه اولور که مکسور اولور و کز نه همان خاتم که ستم) (های رسمیه نون نافیه بی مکسور اوقنورغه حکم قلت تأملدن کلور بلکه مکسور اوقنور نون نافیه بایله بایلور و اوقنورنی دیرل مثلا و جای اسم خاصدر) (و زمین اسم عامدر دین ابو جهه تشخیص ایدم ش زبرا جای مطلق مکان معنایسته در و زمین ارض معنایسته نهایی زمین کل و جای جزء حکمده در انسان و ناطق کبی * باران رحمت بی حسابش همه رارسیده * باران صفت مشبهه در مفعول اسمدر یغموره درلر زبرا باریدن یغمدر (پس بو مناسبته یغموره اسم اولدی رحمت اسر کلکدر) (بی ادات سلیدر جو آمده مخصوص) (حساب مصدر در نصر باندن بونده صابی معنایسته در) (اما علم باندن اولجه افعال قلوبدن اولور ظن معنایسته و مصدر لری بوصیفه اوزره کلز بارانک رحمت) (و رحمت بی حساب اضافی بیانیه در) (و شبنه اضافی لامیه در) (بی حساب لفظی رحمت باران رحمت و صنی در دین غریب تردید پیور مش) (همه جمع معنایسته اسمدر) (و آخر حرف صله در) (رسیده ایشمش دیکدر اسم مفعولدر رسیدن دینلر ملاحظه سز صوبلش) (زیرا اسم مفعول اولدر که نائب عن الفاعل مسند اوله) (بویسه فاعلنه مسند در) (پس اسم مفعول اولمعه قابل دکل) (نهایی صیغه ده اسم مفعول ایله مشترکدر) (امدی بونیک کبی صیغه ره ماضیدن قسم دیو الملاق ایللک وجهدن خالی دکل) (محصول ترکیب) خدا آن حسابسز و نهایتسز رحمتی یغموری (یعنی رحمتی جیع کا شانه ایشمش حاصلی جیع کا شات رحمتی در یاسنه مستغرقدر * و خوان نعمت بی در یفش همه جا کشیده * و او حرف عطفدر) (خوان بونده واور سمیه سفره و سبزی و هر نشنه که ایچنده طعام برلر اکادیر) (نعمت معروفدر) (در یغ لفظ مشترکدر حصرت و درد بینیه کونی ملک) (یعنی قصیق پیانده بونده معنای اخیر مراد در) (شبنه اضافت لامیه در) (معلوم اوله که ضمائر اضافت جیع زمانده لامیه در) (و خوانک نعمته اضافی لامیه در مجازا) (و بی دریغه بیانیه) (جا بونده بر در ارض معنایسته یا قافیه رعایتیچون حذف اولندی) (کشیده بونده اسم مفعولدر چکلش معنایسته) (محصول ترکیب) دخی خدا آنک در یغمور نعمتی سفره سی جیع به یعنی هریره چکلشدر (یعنی

ردامعی
ردامعی و کافی
ردان سیدی علی
رد سروری
علم باندن اولجه مصدر لری
اوج وجه اوزره کاور محسبه
و محسبه و حسابا
رد کافی
ردامعی و سروری

تمام دنیاده جعب اشیا به معنی واصل و حاصل در (بو ایکی فقره ذوالفایتین واقع اولمش
برقافیه سی همه را و همه جاد (و برقافیه سی رسیده و کشیده در ~~نموده~~ ناموس بند کان بکنه
فاخش نه درد ~~نموده~~ برده معروف (ناموس عربی در عرض و وقار معناسنه) بند کان آخرنده
هیه رسمی اولان اسم الف و نون جمع (و یا حرف مصدر یعنی پای مصدر لاحق اولسه
هیه رسمی کاف عجمیه به بدل اولور (بند کان و بندکی کی) برده ناموس اضافتی بیانه در
(و بندکانه اضافتی لامیه) (بکنه با حرف سبب) (و کاه کاف عجمیک ضمیمه یازق دیمکدر
الفه والفسر لغتدر فاحش صفت مشبهه در شول برامزه دیرل که حدندن تجاوز ایلله کاه
فاحش اضافتی بیانه در (نرد دالک و رانک فحیه فعل نفی مستقبل در برغم معناسنه) راده
تشدید تحریفات عوامد ندر زیر افتارنده تشدید یوقدر (ننه که رشید الدین وطواط
عروضنده یور مشدر و خرم و فرخله سوا ابراد ایدوب تشدید غلبه استعمالدن ناشیدر دیو
جواب و بر مشدر لکن ضرورت وزن ایچون بعض حرفه تشدید اثبات ایدرل و علی
الخصوص که راده و میده (محصول ترکیب) خدا قوللرینک عرض و ناموسی برده سنی برامز
کاه سببیه برغم (یعنی آشکاره و تنهالرنده اشک کلمی معاصی سببیه یونلری رسوای ایلز
(حاصلی قبح اینلری اظهار ایدوب قوللری روسیه ایلز * و وظیفه روزی بخضای منکر نبرد
* و وظیفه اسله هر کون تعیین و تقدیر اولان طعمه و یار زقه دیرل برکله نک که آخرنده
هیه رسمی و یا هیه رسمی حکمنده اولان ها اولسه نمره و جزه و وظیفه کی حالت اضافنده
آخرنده برهمزه مجتله اثبات ایدرل بونده کی کی (روزی یا اصلیه اولجه رزق معناسنه در
(بس عامل خاصه اضافتی قیلسدن اولور) اما با حرف نسبت اولجه و یا وحدت اولماز
علی کل حال اضافتی بیانه در (بعضا با حرف نسبتدر دیرل بس اضافت بیه بیانه اولور
جائز که روزیده کی یا عربی اوله نسبت ایچون دین ناموس سونلش زیر عربیده بای نسبی
مشدد اولور اندن غیری دبلده مخفف اولور (بخضای منکر) (با حرف سبب و خطا نقض
صوبدر) (یعنی معصیت منکر کاف مفتوحه اولجه اسم مفعولدر افعال باندن برامز و چرکن
دیمکدر) (یعنی نامشروع بس اضافت بیانه اولور) اما به ضلر کاف مکسور اوقیدیلر
اسم فاعل شکتنده (بس اضافتی لامیه اولور لکن بقولنده صفا یوقدر و سوق کلامه ده
ملایم دکل مکریم آخرنده بر بای وحدت تقدیر اوله خلاف قیاس اوزره (نبرد بانک ضمیمه
وراثت فعل نفی استعمال مفرد غایبدر بریدندن کسمز یعنی قطع ایلز دیمکدر) (وراده
تشدید غلبه استعمالدن خلاف قیاس اوزره ثابتدر حاصلی تحریفات عوامیه دندر فارسی
بالمز تشدید اوقتر (محصول ترکیب) دخی خدا قوللرینک برامز و چرکن خطاسی سببیه
رزق لری و وظیفه سنی (و یا روزه منسوب وظیفه سنی یعنی وظیفه یومیه سنی قطع ایلز
(حاصلی صبور در دنیاده قوللری جرایم صفایر و کبار سببیه تعذیب ایلز اما
آخرنده کلامی مطلقا و مؤملرک بعض عاصی بری تعذیب ایدوب به مضبسی عفو ایدر
(معلوم اوله که شینک یو کاهه داب و عادی بودر که کلام منشوری کلام منظومه تقریر
و توی ایدرند که بونده بیله ایدر * قطعه * ای کریمی که از خزانة غیب * کبر و ترسا وظیفه
خورداری * ای حرف ندا (و کریم منادی و یا حرف وحدت ای بر کریم دیمک اولور و یا
منادی مفرد اوله و یا خطاب خاص معناسنه اوله تقدیری ای خدا کریم دیمک اوله بونده
یا خطاب ایچون وحدتی منضم و کریمده اولان یا خطاب فردیه در دینلر عندی سونلش
زیرا فارسیده دید کلمی کی یا یوقدر (منادی مخدوف و کریمی بای خطابله اکامقدر دین

رشید الدین وطواط سلطان
شیرازی
و استاد اولشدر شعری
علمدر مسکاکي نچه برلده
ایاتی استنهاد طریقیله
کتور مشدر

رد لامعی

خطا سونلش (زیرا بتقدیر چه منادی کریمه مضاف اولمق اقتضایدر (ای خدای کریمی
تقدیرنده) پس بوجه له یانک مناسی اولماز (که حرف رابط صفت (خزانة خالک کسر یله
خزانة معناسنه در جی خزان کاور غیبه اضافتی بیانه در) و همزه مجتله اضافت ایچون
کله در یوم مصراع مصرع ثانی به سر هوند (کبر آتش پرسته دیرل عرب مجوسی در) و ترسا
بته طیان کافر در (وظیفه خور و سف ترکیبی در وظیفه بی معناسنه) (خوردن و اور سببیه
روم ضمه اوقتی کک انقله والفسر لغتدر قافیه اجلندن بونده خامفتوح اوقتی
کرک دین روم ضمه معناسنه دن غافل ایمش که خای مفتوح اوقتی قافیه ضرورتنه
تخصیص ایلدی (داری فعل مضارع مفرد مخاطبدر داریدندن مشتقدر بحسب لغت
طو ترسن دیمکدر) اما استعمالده وارفله تمیز ایدرل مثلا مالدار دو کلبه دارد دیرل مال و کلبی
وار دیرل بیت برده داری داشتتن لغتندن مشتقدر دین قانون اشتقاقدن اکاه دکل ایمش
(محصول بیت) ای کریم که یا خود ای خدا کریم سن که غیب خزانته سندن کبر و ترسانی
وظیفه بیجی طو ترسن یعنی کبر و ترسایه وظیفه ییدر ترسن حاصلی کبر و ترسا مشرک ایکن
وظیفه بی قطع ایلز سن قنده قانون که مؤملرک * دوستان را بجا کنی محروم نو که بادشمنان
نظر دیرل به دوستان الف و نوله جمع اولدی ذوی القولدن اولدی ایچون سن ساکن
اوقتی کرک کسر یله اوقتی خطا در دوستانک آخرنده برناه خطاب تقدیر ایدرل دوستان
تقدیرنده (را ادات مفعولدر) (بجا قنده دیمکدر عربیده این کی) (کی فعل مضارع مفرد
مخاطب در کینندن ایلز سن دیمکدر) (دوستان مفعول به اول) (و محروم مفعول ثانی) (و بجا
مفعول فیه) (نو و اور سببیه کنی ده پای خطابی تاکید ایدر) (که حرف بیان) (با حرف صله
(دشمنان نقیض دوستاندر) (داری فاعل مفعول شیر صر مجیدر) (و نظر صریحی مصراع
اول استفاده انکاری بی متضندر) (محصول بیت) ای کریم خدا دوستلریکی باران رجحتکدن
و خوان نمکتدن قنده محروم ایدر سن (یعنی انلر سن سن که کبر و ترسا کی مشرکله نظر
طو ترسن) (یعنی سنک که بونجوان دشمنله نظر وار بس مؤمن و وحد دوستلریکی قنده
محروم ایدر سن حاشا * فراش باد صبارا گفته تافرش زمر دین بکسزد * (فراش مبالغه
اسم فاعلدر دوشیجی معناسنه) (باد مطلقا ایدرل عربیه ریج درل) (صبا کون ایله کیجه برابر
اولد قنده مشرق جانبندن امن یله دیرل اضافتی بیانه در) (حاصلی اضافت العام الی الخاصدر
ایکی اضافت یله (را ادات مفعولدر) (گفته بونده ماضیدن قسمدر مباح و سیاق کلام مقتضاسیله
اسم مفعول دکلدر به مضیلرطن ایلدی کی علی الخصوص که اسم مفعول در وفانی اللهدیر
دین غریب سونلش (نا بونده حرف غرض تعلیلدر حتی معناسنه) (فرش عربیدر دوشتن نسبتیه
دیرل (زمر دین زمر دالک و ممیک و رانک ضمه ل یله و رانک تشدید یله یاده خاصه ل بریشل طاشدر
برکمه بی زهرلی حیوان صوقسه و یا زهر ویرنش اولسه اندن ایکی ارپه اغرنجه سحق ایدوب
ایچور سه ل باذن الله تعالی شفا بواور) (و صرع اولاشمش کیمه اتی کوتر سه هرگز اکا صرع
اولاشیمه و یلان و عقرب اندن بخارل) (و اوغلان طوغرمقه بر عورت زحمت چکسه صاع
اولوغنه اتی بقله ل اسان طوغره) (و یلان اتی کور سه فوری کور اولور) (دخی نیجه
خاصه لری وار زبرد ایله بر چفسدر) (با حرف نسبتدر) (نون حرف تاکید نسبتدر زمرده
منسوب فرش دیمکدر خضره ایدن کنایندر) (یعنی نباتات) (بکسزد بای مکسوره فعل مضارع
داخل اولسه استقباله تخصیص ایدر) (تکه می حاله تخصیص ایدر) (و کاه اولور که بری
برنک معاننده مستهلدر) (و کاه اولور که هر بریسی مقام استمرارده استعمال اولور) (و کاه

دشمنی

رد لامعی

رد لامعی و سروری و شعی

مطالعه

مطالعه

اولور که هر بری محض تا کیه ایچون کاور (کسرتد کاف عینک ضمه و تانک قنیه فعل مضارع کسرتیدن بونده دوشبه دیمکد رفاعلی فراشدر (محصول ترکیب) فراش باد صبا به خدا قدر تله سولش تازمرد منسوب فرشی دوشبه (یعنی بریوزینی بشل نباتات ایل سزایده) حاصلی بریوزینی بشل چار و چنله تربین ایل به (دایه ابر بهارست رافر موده نباتات نبات تازمرد مهد زمین پرود) (دایه اطفال امزون عورتدر که ترکیجه اکا طیار دیرل بو خدمه اکثر جوار ی جنسی تعیین ایدرل عریجه مرصعه دیرل ابره اضافتی بیایه در (ابریولوتر (بهار ی بهار ایلک یازدر (و یا حرف نسبتدر (ورا ادات مفعول (فرموده ماضی دن قسمدر فاعلی خدادر یورمش دیمکدر (نبات بشل جمیدر قر او غلجقندر دیمکدر نباته اضافتی بیایه در (نبات یاش اوته دیرل عرییدر (را دات مفعولدر (در حرف ظرفدر ق مناسنه (مهد بشکه دیرل فارسیجه کهواره دیرل (زمین پردارض مناسنه مهدک زمینه اضافتی بیایه در (پرورد بای عینک و واورانک فتحه لیه فعل مضارعدر پروردیدن بونده بلیه دیمکدر (حضرت شیخ تازه نباتاتی اطفاله و بهار بولودنی اطفالی تربیه ایدن دایه به تشبیه ایلش (محصول ترکیب) دخی خدای تعالی بهار بولودی دایه سته یورمش نباتات اطفالی بر بنکنده بلیوب تر بیه ایل به (یعنی باران یاغد یروب قش شد تندن مرده نباتی احبا ایل به (دیرختانرا بخلعت نوروزی قبا ی سیرورق در بر کرده) و او حرف عطفدر و درختان فراشه معطوفدر درخت برده طوران اغیه دیرل اکثر یاش اغچده استعمال ایدرل فرودقدن و یا کسد کندن صکره چوب دیرل (الف ونوله جعی شاذدر (زیرا انف ونوله جمع ذوی العقول مخصوصد ر غیر ذوی العقول هایل جمع اولور (کله و سنیلهها کبی (را بونده حرف تخصیصدر درختلک دیمکدر اغچاره و درخته دینلر رانک تخصیص ایچون اولد و غندن اکاه اولما شلردر (بخلعت یابونده ترکیده دیو دیمکله تعبیر معناسنه در بو بایه فارسیده موثوق به اولان اعجامک حرف مقابله ویدل دیدی تشکله بوستانک دوردنی باینده فقهی کهن جامه حکایه سنده برینده و اقدرد (بیت) دلائل قوی بایدو معنوی (نور کهای کردن بحجت قوی (بحجت بدل بحجت دیمکدر (خلعت خالک کسریله فاخر لاسه دیرل نوروزه اضافتی بیایه در نوروز کنش برج حله نقل ایلدیکی کونه دیرل تشکله برج مبرانه نقل ایلدیکی کونه مهر جان دیرل رانک سکونیه حاصلی نوروز بهارک و مهر جان کوزک ابتدا سیدر (یعنی اول کونیدر (یا حرف نسبت) قباقتان دیمکدر و یا اضافت ایچون کلشدر (زیرا برکله تک که اخری حروف علتک بریمی اوله حالت اضافه بر یا اثبات ایدرل قبا ی سیرکبی و بوی خوش و حاجی کعبه کبی (سیره اضافتی بیایه در بشل قفتان دیمکدر ورقه اضافه در (ورق و اوک و رانک فتحه لیه پیراق مناسنه در (در بونده حرف صلهدر (و بر حرف استعمال) و کرده ماضی دن قسم فاعلی یته خدادر بونده درختانی اعیان ناسه و اورانی خلعتی نوروزی به تشبیه یورمش (محصول ترکیب) دخی درختلک اوزرینه نوروز منسوب خلعت دیو بشل پیراق قفتانی ایلش یعنی نوروز خلعتی دیو درختلک اوزرینه بشل پیراق قفتان کیدرمش بوتلمج اعجامک جلال الدین ملکناه ابن الب ارسلان زماندن بری سلاطین ارکان دولته و اعیان حضرتیه روز نوروزده خلعتلر باغشایوب حور و سرور ایلدنکریته و هر کس علی قدره تازه لباسلر کوب ذوق و صفایلد کلرینه حاصلی اعجام بو کونه اعیان دوزیده اعتبار ایدر کلشدر خلعت نوروزیک معناسنی رای خلعت نوروزی دین و اغچاره نوروزاق خلعتیه دین اصابت الیام شلردر (منه سنده سیر لفظی ورق افقنه مضاف اوقای جائز

عایدیده نبات و نبات کبی
لفظ نجیس خط دیرل یعنی
نقصده مختلف اولان
انفاذه تمن و تمن کبی

درختی و زامعی

بوتلمج ان شاهه تعالی
اشاعیده دیباچه ایچنده
دکتر و بیان اولنه جقدر
ردلامعی و شمعی
ردشمعی

دکدر دین اضافت احوالندن اکاه دکل ایش * و اطفال شاخ رابقدوم موسم ربیع کلاه شکوفه بر سر نهاده * بوجه درختانه معطوفدر (اطفال طفلك جمیدر بدی یاشنه دك او غلجقه طفل درل ایدن صکره صی درل شاخه اضافتی بیایه در (شاخ داله و بداغنه درل (و راحرف تخصیصدر شاخ طفللر تک دیمکدر (بقدم یا حرف سبب (وقدوم مصدر در دخول وزنی اوزرینه علم یابندن موسم اضافتی لامیه در (موسم جمع اوله جق معین زمانه دیرل (تشکله موسم الحاح دیرل حجاجک جمع اوله جق معین زمانه (اما بونده زمان معناسنه در (نهایتی ربیعه اضافتله تخصیص کسب ایلش (ربیعدن مراد ربیع ازمنه در ربیع اشهر دکدر (یعنی ایلک یازه ربیع دیرل) کلاه بر که دیرل شکوفه به اضافتی بیایه در (شکوفه مطلقا چچکدر (بر حرف استعلا) سر باشدر رأس معناسنه (نهاده قومش ماضیدن قسمدر سابقدر کبی (محصول ترکیب) دخی خدای تعالی شاخ طفللر تک ایلک یاز کلک سبیلله شکوفه کلاهنی باشی اوزره قومش (یعنی فصل بهار کلک سبیلله عالم کل و کلستان اولش خندان قدر تله (معلوم اوله که گفته و فرموده و کرده و نهاده کله رینه اسم مفعول معناسنی و یروب قائم مقام فاعلنه استاد قایلدر (یعنی قبل خدادن دینش و یورمش و ایلش و قومش دیه وز (لکن سباق و سیاقه اول انسیدر قنامل (بودرت فقره یو کلک براعت و استهلا لای متضندر (یعنی فصل بهارده تصنیف اولدیننه اشارتدر * و عصاره نانی بقدرش شهد فائق شده * (عصاره عینک ضمه صفتدویه دیرل (یعنی برینده بی صفتدن حاصل اولان شنبه دیرل (تشکله زیتونی صفتدن زیت باقی حاصل اولور (نای لفظ مشترکدر فامشله یوناز بوغز لخی پینده که عریجه اکا حلقوم دیرل حای مهمله تک ضمه (مثلا حیوانلک جکرله یونازدن چقان نسته (و یا جائزدر که حرف نسبت اوله (و جائزدر که حرف وحدت اوله (یعنی فامشله منسوب صفتدی و یا بوغزه منسوب صفتدی و یا پردرلو بوغزک صفتدوسی (بقدرش با حرف مصاحبت (قدرت اصلنده مصدر در کدورت وزنی اوزره اما یونک کبی بر رده اللهک قضامنی و حکم ازلمی مراددر (شین ضمیر خدایه راجعدر (شهد عرییده شینک ضمی و فقی لغدر اما عجم فتح شنبه استعمال ایدر حاصلی کوچ ماله دیرل (پس نایدن شکر فقی مراد اولور سه شهددن مجازا شکر مراد اولور و یا قطن نبات اما نایدن حلقوم مراد اولور سه شهددن کوچ بال مراد اولور و حلقوم آری یونازی زیر بال اریسی انواع ازهار و اشجار و اصناف اوراق و اثمار طویلاوب هر برندن عسله ماده اولغه قابل نسته ایله شکنی پرایدوب و پته که کلوب شکنده اولان ماده عسلی نفسنی عصر ایلکله (یعنی صغریله استغراغ ایلر و اول شکده تربیت ایلدیکی خانه لری ممثلی ایدر (پس) قدرت خدایله از اجق زمانده شهد فائق اولور ظهیر فایبانی بومعنا به اشارت یورمش * بیت * بدان غرض که دهن خوش کنی زغایت حرص نشنه مترصد که فی کند زنبور (فائق فاق یفوق دن یعنی نصر بایک اجوف و او یسندن اسم فاعل درعالی معناسنه (فاق علی اقرا نه دیرل یقن بر کیمه شرف و کالده اقراقی اوزره زباده اولسه وانله غالب اولسه (شده ماضیدن قسمدر شدنن یعنی اولقی صبرورت معناسنه (محصول ترکیب) نایه منسوب صفتدی و یا پردر لی نایک صفتدوسی خدای قدر تله شهد فائق اولش ایکی معنی ایله یعنی شکر اوله کوره و عسل نانی به کوره * و تخم خرما بتریش نخل باسق کشته * تخم بونده چکر دکدر خرمایه اضافتی لامیه در (خرما معروف (بتریش با حرف مصاحبت تربیت مصدر در تفهیل بایندن بر نسته بی بشلک شین خدایه راجعدر (نخل بونده خرما اناجدر (باسق اوزون دیمکدر (کشته ماضی دن قسمدر اولش دیمکدر صبرورت معناسنه

ردلامعی

قطر ایکی قسمدر که شکر
فامشندن چقار اعلا سته
قطر نبات درل که رومده
عسل مصطفی حکمنده در
و ربیسی قطر اسود در که
رومده یکم حکمنده در سده
تک پای عجمی و کاف عربیله
قوانه درل *

رد لامعی و سروری

کف فالت تشدید به نشانه
معنا به مستعد در شارب
فارسی به حصری مساجد لودر
لفظایع الفقیر اسعد

فیه ما فیه للطایع

زد لامعی و کافی و شمع

ردابی سیدی علی
و لاده و سوس

رد لامعی و کافی

معلوم اوله که کشدن و کردیدن کاف عجمیه اصل لغته دونک معنایه در یعنی کیدر کن دونک
و مولویاری کنی دونک و پرسوزدن دونک و عربی کنی دونک و دلاب کنی دونک (پس انقلاب
و صبرورت معنای بونلیدن مأخوذ در فاعل (شده بی) و کنشی بی اسم مفعول ملو تالرمعنی جانیه
ناظر دکلر معش (محصول ترکیب) دخی خدانک تریه سبله خرما چکر دکی اوزون خرما آنجبی
اولش خرما آنجبی تخصیص بالذکر ابدی بر اندن اوزون اول دکلر انجی اولاز * قطعه *
* ابرو بادومه و خورشید و فلک در کارند * تا توانی بکف آری و بفقلت نشوری * ابر بوات (باد
یل) (مده ماه دن مخف آیدر قره معنایه) (خورشید کونش بالکر خورده دیرل شید دیرل) (فلک
کوک) (در حرف نلر) کار ایشدر فعل معنایه (نون و دال ساکنه بونک کنی پرلده ادات
جعدر یعنی سین و تانک جعدر مفراد اولسه کارست دیرل فاعل) (تا حرف تعلیل) (نو
سن دیمکدر انت معنایه) (تا تانک) (و با حرف و حدث) (بکف یا حرف صله) (کف لغت فارسیه به
معنایه یعنی ال ایاسی عربیچه راحه دیرل) (اری فعل مضارع مفرد مخاطبدر آری دیندن تخفدر
آور دیندن که مضارعی آورد کلوز فاعل) (و آو حرف عطف پای ساکنه دنصرکه کلدو کیچون
و آو الیه همزه یشنده تلفظ و لنور تکه عزوجل ده بویه ابدی) (بفقلت یا حرف مصاحبت غفلت
معروف نشوری نون حرف نفی حکیدر انکیچون متصل یازیلور) (خوری و اور سبله فعل
مضارع مفرد مخاطبدر بیجه سین دیمکدر بعضلر نشوری بای استقبالیله ایله استفهام انکاری اولفه
قابل دیدیلر اما بوقوله اشفات اولماز هر کیدن صادر اولور سه) (محصول بیت) (ابرو بادومه و خورشید
و فلک ایشده دیرل) (یعنی هر یسی بر ایشده و خد متده نابندر) (حاصلی هر یی بر خدمته تعین
اولمشدر تا کم سن بر اتمک اله کتوره سین و اول اتمک غفلتله عید سین اتمک اله کتور کدن مراد کسب
و تحصیلدر) (یعنی خدا بونلری سکا خدمتکار تعین ایشدر تا کم سن بواوسطه ایله خدایه عبادت
و طاعت ایله سین * همه از بهر توسر کشته و فرمان بردار * شرط انصاف نباشد که تو فرمان
نبری * بهر بایک قتی و هانک سکونیه ادات تعلیلدر لاجل معنایه لازم الاضافه اولان الفاظدر
سرکنته وصف ترکیبی اقسامنددر) (بجسب لغت باشی دونک دیمکدر اما استعمالده مخیر و بی
قرار معنایه در فرمان بردارده وصف ترکیبدر بردار دیندن لغته فاعلدر معنایه در برداشتن
کبی اما استعمالده کتور مکه تغییر ایدر یورق فاعلدر بی) (یعنی کتوز بی و طوبی معنایه
بردار ی برداشتن دن و بردتن اخذ یا دینار خطای فاحش ایلدیلر) (شرط انصاف شرط معروف
شرط لفظی فارسیه اکثر مجمله لایق معنایه مستعملدر دین اکثر عتدیات سوبلکله مقیددر
(و انصاف عدالت دیمکدر و اضافت لامیه در) (نباشد فعل نفی مستقبل در باشدیدن دکل اولاز
معنایه) (که حرف بیان) (فرمان اسمدر بویرق معنایه) (نبری فعل نفی استقبال مفرد مخاطبدر
بریدن ایلتمک معنایه بردن دینلر احوال اشتقاقی لارلر معش) (محصول بیت) (یت اولده مذکور
ولان اشیاک جیجی سکیچون سرکنته و داتر فرمان پذیرد و خدمتکده بی و قرار و بی تابدر) (یعنی
خدا بونلری سکا خدمتکار ایلندر که سن آنک خدمتده ثابت و قائم اولاسین) (پس شرط انصاف
دکلدر که سن بویرق طوبیوب فرمان پذیر اولاسین) (حاصلی افلاک کواکبه و نرضی حیوانات و
نباتات و معدنله سکا طفیل خالق ایلندر) (ایمدی بومعانی غلیم نعمت یلور خالفک امر به امتثال
ایدوب مأمور که عامل اولی کرکین) (فرمان بردار ترکیبده و بحسن لفظ ایچون کلددر دین اقت
احوالندن آگاه دکلر معش) (وقتا که حضرت شیخ ذکر نموده و تخریص عبادت و ترغیب شکر
و تبهیح و قصور و اعلام تقدیر ازاق و بیان طریق توکل و تبیین عجایب قدره اللهدن فارغ
اولدیه الطاف حفاک ذمکری پاننده تصلیه به شروع ایدوب یورر که * در خبرست

بو مقدم

مطالع
ردابی سیدی علی
و سروری

در سروری
و شعی

مطالع

رد شراح

بو مقدم خبردر مؤخر میندایه که هر که کدی در * از سرور کاشات و مقدر موجودات و رجعت عالمیان
وصفوت آدمیان و نفع دور زمان محمد مصطفی علیه الصلوه والسلام * سرور اولو معنایه در
(کاشات بونک کنی پرلده تخفوات معنایه در) (مقدر اصلنده مصدر می در) (اما بونک کنی
پرلده شول ذاته دیرل که آنک ایله فخر ایدرل) (یعنی نازلورل) (موجودات دنیاده موجود اولان
اشیادن عبارتدر عالمیان قیاس بودر که یا حرف نسبت اوله) (الف و نون ادات جمع اوله
(پس حروف ثلثه ادات جعدر دینلر عتدی سوبلنلر) (عالمیان اهل عالم دیمکدر) (صفوت
صادده حرکات ثلثه جائزدر مادامکه تابه در امانادن معرأ اولسه فتحه ایله در انجی خالص
معنایه) (آدمیان ده عالمیان کنی در) (یا حرف نسبت اوله ده اما نصاب صیانه آدمی
انمی و انسان هر دم دیمکدر) (یعنی آدمی بی و انسی بی انسانه مرادف طومکدر) (پس بونده
ظاهر اولور که یا اصلی اوله و العلم عندالله) (تمه مصدردر تفعیل بایندن شول نشبه دیرل که
برشی آنکله تمام اوله تنکه دائره نبوت وجود شریفلر به تمام اولمشدر که) (لایق بعندی)
پیور مشدر (دور زمان یعنی دائره زمان و اضافتی بیانه در اما اضافات خمس لامیه لدر
فنامل) (محمد مصطفی ماسبقه عطف بیاندر) (محصول ترکیب) (حدیثه وارد و ثابت اولمشدر
کاشاک اولوسندن و موجوداتک مقخرندن و اهل عالمک رجعتدن و آدم اوغلرینک صافی
و خاص و کزیده سندن و دور زمانک تمه سندن که بومذکور الفایله ملقب محمد مصطفی علیه
الصلوه والسلام * بیت * شفیع مطاع بی کریم * قسیم جسم بسیم و سیم * (بیت لغته اوه
دیرل اما اصطلاحده ایکی مصراعدن مرکب نظمه دیرل کرک آخرای متوافق اولسون
کرکسه اولسون) (و مصراع لغته قیوقاد نشه دیرل اما اصطلاحده یارم یشه دیرل
(پس بونده بیت برینه شعر یازانلر معنای بیتدن آگاه دکلر معش) (شفیع صاحب شفاعتدر
دیمک اوله) (و یا مقبول الشفاعه فعل بمعنی فاعلدر و یا مفعول) (مطاع اسم مفعولدر
افعال بایندن اطاعت اولمشدر) (یعنی انیس و جن اکا اطاعت ایلش و امرینه منیع اولمشدر
(بی اصلی بی در فعیل بمعنی فاعلدر باینا دن) (یعنی ضرب بایک مهور الالامندن همزه بایه
دونوب ادغام اولمشدر جعی انباء و انباء کلور فعلا و زنی اوزره شرفاء و کرماء کنی مخیر
معنایه) (یعنی خدادن قولرینه خبر و بر بی و خبر کتور بی معنایه و جائزدر که تیوه و نبوتدن
اوله) (یعنی بوسک بر دبه ل کبی بس بیلک معنای مشرف علی الناس دیمکدر) (زیرا شرف رفعت
دیرل مذکور معنای رفیدر) (اما اصطلاحده قوجات مکی پیورر) (بی شول ذات شریفه و عنصر
اطیفه دیرل که اکابر یق الوحی من عندالله بر شریعت نازل اوله که اول شریعت آنک خدایه
تعبیدیک کیفیتنی بیساتنی منضم اوله اگر اول شریعتله غیره معوت اولور سه رسول دیرل
تم کلامه) (کریم ابودیمکدر نقیض لیم در که معنای الهقدر اما اصطلاحده سمیع یعنی خورده
دیرل که اخلاق مرضیه و اطوار سبله ایلد محلی و مزین اوله) (قسیم قسامندن اولور سه حسن
الوجه معنایه فعل بمعنی فاعلدر اما قسیمدن اولور سه فعل بمعنی فاعل در یشه قسیم ایدیمی
معنایه) (یعنی دنیاده علوم و معرفتی و حکمی امتی یشنده و آخرتده رجعی و شفاعتی تقسیم ایدیمکدر
(جسم لغته ابری کوده بی محسم معنایه در) (اما بونده مراد عظیم القدر و المرتبه در دیدیلر که اول
حضرتک شول معجزه سینه اشارتدر که اعتدال فائده ایکن هر تدکلور اوزون بویلی و کوده بی کیمشک
پاننده واقع اولسه اندن عالی و بلند و جسم کور نبوتدی انبایدن هیچ بریسی جسامت بدله
موصوف دکلدر دینلر عجب بوقدر یک انبایک جیجی ایلدیلر میکه بو خلمه جزم ایلدیلر هله طول
قامتی حضرت آدم علیه السلام استاد ایلک مشهوردر اما انی ده الله یلور و پیغمبری انجی

بسم کولج یوزلی معنسانه در یعنی خندان دری متسم معنسانه اولمقده جازرد و بیورده لردر که
بن لطیفه ایدیحییم اما طوغریدن غیرنیفته سوباززم (و بعضیاز روایت ایلدیکه شوبله محکم
کوردی که مبارک از دیشلری کورینوردی (وسیم وسیم دندر که علامته دیرلر (یعنی مبارک
ارقدلی مهرنوبله نشانمش ایدی ویا نورنوبله مبارک الی یک تورپردن کایت اوله که علامت
صدق رسائدر نکه کتارده یازر که نورنوبت حضرت آدمک التندن حضرت شبنه واندن
سارانیایه نقل ایدرک حضرتنه واصل اولدی (وسیم حسن اوجه معنسانه در (مصراع ثابده
واقع اولان لفظ نجینس مضرط اسلوبی اوزده در (یعنی اول حرفندن غیرنی حرفلری پر در) نکه
علم و قیاسیم بوبله در (معلوم اوله که بوالفاظ تکرر خبرقیلنددر (یعنی هوشیع مطاع نی کریم آه
حاصلی محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم بواوصافه موصوف و بوالفه بله ملقیدر * بیت * چه عم
دیوار استرا که باش چون تو پشیمان * چه یاک از موج بحر ازا که باشد نوح کسبیمان * چه جیم
عجمتک کمری وهاء رسمبله نه دیمکدر ذوی العقولک غیرنه مستعمل لفظدر دیوار معروفدر
عریجه جدار دیرلر امته اضافتی بیایه در (را ادات صله در بامعناسته (که حرف بیان (و یا حرف
تعلیل (باشد فعل مضارع مفرد غائبدر باشدیدن بونده اوله معنسانه در (چون واورسمبله
ادات ثابده در (پشیمان پشت ارقددر (و یا مقمعه در ضرورت قافیه ایچون یای نسبت اولمقده
قابلدر بعض تاویل الیه (و بان ادات فاعل درجی معنسانه نکه در بان قیوچی و شتران
دوه جی و دیرلر ترکیده بعضی بنارده پشتون ددکلر بدر بحسب لغت ارقه صافلیجی در اما
یونک کی برلرده ظهیر وسند مراد در (یاک ایتمک (یعنی قیرمق عریجه مالات دیرلر اما ابالی
دیرلر قیرم دیچک برده (موج دکر طلازی عریجه در بحر اضافتی لامیه در (آن اسم اشارندر
مقدر کسه تقدیری انکس رادر (را ادات صله در یاکی (که حرف رابط صفت اکشیمان کشنی
یای اصلیه الیه کیه دیرلر عرب صفتیه دیر (و بان ادات فاعلدر سابق کی کمیجی دیمکدر عریجه ملاح
دیرلر ایکی صفتیه ده بان ادات نسبتدر دین غفلت ایلدی (محصول بیت) نه عم امت دیوار ینه
یعنی امته استفهام انکار بدر یعنی امته نه یوقز یا سنک کی سند وظهیری واردر دکر موجودنده
نه بال اول کیمیه که حضرت نوح کی کمیجی اوله (حاصلی وامنک که سنک کی مستندی وشفاعتگری
اوله اول کیمیه جهنم عذابیدن نه قور قار یعنی قور قرشکه نوح پیغمبر کمیجی اولان کیمیه اصلا
طوفان موجودن یاک بلز یعنی پرواچکمز * نظم * بلغ الی بکماله * کشف الدجی یجماله * بونظم
بحر کاملک اوچنی عروض وضررندندر (یعنی عروض وضرری مجزودر یعنی هر مصرعای ایکی
متفلاعلی کلور الا در دینی مصرعک اولی مضر کلور یعنی متفعلن (بلغ فعل ماضی مفرد مذکر
غائبدر فاعلی تخنده مستز صمیر محمد راجع ایشدی دیمکدر علی عینک ضمی ولامک فتحیه مفرد جمع
یشنده مشترک صیغه در مفرد اولجه شرف و رفعت معنسانه در تقدیر منصوب مفعولدر بلغنک اما
جمع اولجه علیانک جمعی اولور عینک ضمی ولامک سکونیه که اعلانک مؤنثدر (بس بونقدیر جیه
بر موصوف تقدیر اولور مراتب ودرجات علی دیمکدر (علی الفله یازاسه مفرد اولور رفعت معنسانه
کلور (عینک فتحی وضمی جازرد دین الفله یازاسله و عینک فتحی جازرد دید وکنده نظر واردر در دکانی
تأمل (بکماله با حرف جر معنای سببیتی متضمن بلغ به متعلق وضمیر مجزودر محمد راجعدر (کشف فعل
ماضی مفرد مذکر غائب اچدی دیمکدر (دجی دالک ضمی وحبیب فتحی الیه مفرد وجمع یشنده مشترک
لفظدر مفرد اولجه شدت ظلمت معنسانه اولور جمع اولجه دجهنمک جمعی اولور بکه فراکقلری
یعنی برضی وکیه ایلدی (مصرعی استعجابیه که در سران ایدو معنانه شوبلر (و
حضرت محمد علیه الصلوٰه و السلام کالبه درجات و مراتب علاوه ایشدی یعنی مترخلفه بیلا وافی

12

ردیفی

اصطلاحاً حارند مجز و شول بحره
دبر که هر مصر اهندن بر
جزویر طرح اولش اوله
منه

اضمار اصطلاحي لاندہ ابکھی
حرفی متحرک ابجد اسکان
ایلمکہ دبر ملا متغافلند
قائ ساکن ابجد پرینہ
مستغفل کنورل

مراتبه و اصل اوادی کفر ظلماتی ده جلال ایمان و اسلامه کشف ایلدی دیمکدر * حسنت
جمع خصاله * صلوا علیه و له * حسنت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه کوزل اولدی دیمکدر جمیع
هب دیمکدر (خصال خای معجمه تک کسر به خصلتک جمیدر حاق و حوی معانسه در
حسنت فعلی جمیه اسناد خصاله ضافه تأیید خذایک اعتبار به در زیر کل جمع مؤنث ر
و علی الخصوص که جمیع لغظندن معنای جمیت ملحوظ در ضمیر بنه محمد راجعدر (صلوا و له
امر جمع مذکر غایب در صوات کتورک دیمکدر (و با علیاء کوفه مذهبی اوزره در که انرا عاده جبار سز عطفی
نحو زیر ایدر (محمول بیت) حضرت محمد صلی الله علیه و سلم جمیع احلاق و طوروی کوزلدر
زیرا حضرت قرنده انک امی خلق عظیم یورمشدر (پس بویه اولنجه اکا صلوات کتورک
الله و احسانه دخی زیر ا یورمشدر اذ صلواتی فعموا لامعی جلی صلوا فعل ماضی جمع مذکر
غایبدر عیش اما معناسنی صلوات کتورک دیمش پس بویه خطا یا کتبیک سهو کتورک
و با انحراف و لا لامعی ایل مقامده دکدر که انن بویه خطا قصد ایلد صادر اوله پس بویه خطا
بی ذت لامعی اثبات و استناء ایلک مرتبه سنی تشخیص ایلامکدن کلور * هر که یکی
از بندگان که کار پریشان روز کار دست اثبات باید اجابت بدرگاه حق جل و علا برورد * که
بونده حرف رابط میشد با خبر در زیر در خبرعت مقوم خبر و هر که منخر میشد اهر بونده
احاطه افراد چون اولان کل معناسه در و که کاف عجبیک فخیله کاهدن تخفندر وقت
معناسه در (و که حرف یار هر وقتکه دیمکدر (یکی بریسی دیمکدر اما یک باسر دیمکدر (بندکان
بنده تک جمیدر قولدر دیمکدر نوجومک سابقه قاعده سی بیان اولمشدر (که کار کنه کنه
تخفف و کار کاف عجب به اداب فاعلدر جمی معناسه ستکار و جفا کار کی بوکا فیری عربی طوئدر
عجب طوئفون طمع این که هیچ دماغزنده فارسی لذتی (بوغیش پریشان روز کار وصف ترکیبی
افساندندر پریشان ورا کده کاف عجب به طاعتی دیمکدر (روز کار خلاف قیس اوزره ایام و زمان
معناسه در پریشان روز کاری ترکیب توصیفی لموات فارسی بی غریب یاور عیش پریشان روز کاردن
مراد احوال و طوروی پریشان دیمکدر واضه فیری بیا به در پریشان روز کارک معناسی پریشان
روز کاری و پریشان لفظی روز کار لفظه مضارع لفظه جائز در دیدیکی ایکی نقد بنده به خط
ایلیش (دست ثابت ده بویه در معنی بیانیه (ثابت افعال بایدن مصدر در رجوع معناسه
یعنی بایر یکی کاهدن پریشان اولوب توبه و رجوع الیه (بایم اجابت با حرف مصاحبت امید
اووددر جامه معناسه کاه اوور که ضرورت وزن ایچون رتشدیده و در پس نشدیدی و تخفینی
جائز در دین همان ایلیش (اجابه اضفنی مصدرک مفعولنه اضافتی قبیلندندر قبول اولوق ابیدیه
(بدرگاه با حرف سله و با حرف طرف در درگاه جناب کی قیواوک دیمکدر اگر چه اصلده قبولی
دیمکدر شکه سابقه فصل بیان اولندی (حق انک کی وراره خدا معناسه در (جل و علا عطف
تفسیری قبیلندندر بردارد فعل مضارع در دار بندن بونده قائم دیمکدر محصول ترکیب هرگاه
که حولی پریشان که کار بولندن پس توبه و استغفر لینی توبه و استغفر لینی قبول اولوق
ابیدیه خدا در کاهنه الینی فاعله * ایزد فعلی در وی نظر نکند * ایزد همزه تک و زانک کسر به
خدا معناسه در تکرری دیمکدر (در حرف صله در معناسه (وی وارک فخیله ضمیر غایبدر اوکی هو
و معنی معناسه نظر نکندک مفعول صریحدر و در وی غیر صریحی بکند فعل ثنی مستقل در یاز
معناسه تحصیل علوم و معارف ایچون سابقه زمانده کلماتک بو مقامنی استسکان ایدوب
اکا بر علما انجام و شایع کارل بنه عرض ایلوب دردد بوکلا شریف اتی کوستر که معصیت

رد شمعى وكافى

رد ابن سید علی
وسروری و کافی

رد لایمی

رد سمعی

ردیفی

رد لامعی

وشمعی

یابن قوللک اویکی ویکجی توبه و ستغفیری خدا فتنده مقبول اولبه پس حضرت ادم و حوا
و حضرت اود و بعضی نبیا و اولیا و حکماء فتنده مندر حسی دیکلی اگر در سینه مندر جید اندراجی
نشد معلوم به در ردی که بویکی فعل (یعنی نظر کنند و اعراض کنند معنای شرطی متعینند
یعنی اگر نظر نکنند و اگر اعراض کنند) و توبه وجه دل اودینک سری بود که اولکی وایکجی
توبه قبول و مایه او چنجی توبه لبه مقبول و لور دیو جواب و پروردی (پس توبه اولیه اشکال
فانما و معنی مستقیم و لور فاعل (معلوم اوله که کلانک قدیم نسخ نه زنده که هر که یکی از بندگان
واقع و اگر نه که یکی دوشمنش اما راه سزایی نذر نه واقعدر (پس قدیم نسخ نه مخلف
پار نتر معنای مستقیم مخلف یا مثر فتنه کار کاف سجیه ادات مبالغه در صیغه ماضینک
آخرینه لاحق اولور مبالغه فاعل معانیه پرورد کار کی رب معانیه وافرید کار کی خلاق
معانیه وگاه اولور که امر صیغه سی آخرینه لاحق اولور امر ز کار کی غفور و غفار معانیه
و امر ز کار کی کثیر اعلم و کثیر اعلم معانیه دین زیاده خطا سوبیش ز کار اسم
مخصوص لغظدر فعله هرگز داخل اولاز (و بود که ایلدیک الفاظ اسماء مصادر در افعال
دکندر و ووردیکی معاینده سمبیری معلومدر (بردارد لغظدر بر حرف استعلا (و واردی
داشتن دن اولوب یوفاری طوق معانیه و برلر معنای لغوی ری استاددن اوجه طوفا مثلر
* بازش بخوند * باز بونده نه معانیه در (و شین ضمیر بنده کنه کاره راجعدر (بخوند
فعل امر مفرد غائب یعنی طلب مغفرت و غفران ایلدیه * باز اعراض کند * یعنی ایزد تعالی
اعراض کند حاصلی اعراض بمرسه دیمکدر * بارش بتضرع و زاری بخوند * تضرع و زاری
عصف تفسیر در (زاری بونده ایلدیه معانیه در (یعنی نه عبد مذنب تضرع و زاری یلکاه
دعوت غفور و مغفرت ایلدیه (بعضایر یکی بخوند فعل مضارع در دیر (اما ولی بود که
بخوند یکی برده بله مرغائب صیغه لری اوله (زیرا صیغه فعل مضارع امر غائب مشرکدر
* حق سبحانه تعالی گوید * یعنی خدای تعالی دعای دینه یعنی تضرع دعوت توبه ایدینه
خدایه * یا ملائکی قد استخیت من عبدی و ايس له رب عیری * (یا حرف ندانلک تاله
و تاسر افتدر ملک جمید فرشته معانیه (قد بونده حرف تحقیق (استخیت فعل ماضی
نفس متکلم و حده در استعمل بایندن او تادم دیمکدر (من حرف جر استخیت فعل متعلق
(عبد فولدر بنده معانیه (و یا ضمیر متکلم و حده محلا مجرور مضارع البدر (و ايس و احرف حال
پس فعلدر افعال ناقصه در (عیری تقدیرا مرفوع اسمی و ظرف فاعله محلا منصوب خبری
(محصول ترکیب) خدای تعالی دینه ای نم فرشته له تحقیق بآئی بارل فاعل او تادم حال بود که آنک
بندن غیری افتدیبی یوق * فقد غفرت له * تحقیق بن آئی بارل فاعل دیمکدر (معلوم اوله که
حیاء عیب و ذم فور قوسندن انسانه عارض اولان تفر و انکاردر (پس خدا حقنه حیاء عیدی
نا امید ایلدیک ترک ایلکدن مجازدر (یعنی بن قولی نومید ایلدیه حاصلی عقوبته مستحق اولمش
ایکن ترک عقوبت ایلدیه دیمکدر * دعوتش را اجابت کردم و حاجتش را وردم * دعوتش
شین ضمیری بنده به راجعدر یکی فقره ده بله (را وردم حاصل ایلدیه دیمکدر یوفاری کتوردم
دیمکدر معلوم اوله که میمضارع اخرینه لاحق اولیه ضمیر مرفوع معانیه در بونده کی
بخوند که از بسیاری دعا زاری بنده شرم همی دارم بخوند که حرف تعلیل بسیار چوق معانیه در
(و یا حرف مصدر در و همزه بختله اضافت ایچون کمتدر (زاری ده ده بویه در (شرم اسمر
حیاء معانیه (همی هاه تا کیدایله ادات حالدر اکثر نسخه ده همی شرم دارم دوشمنش
و بعضیده باز بیل کی واقع اولمش (محصول ترکیب) دعوتش قبول ایلدیه و حاجتش

مطالعه

رد این سیدی علی و سروری و ستمی و کافی

رد لامعی

رد این سیدی علی و ستمی

مطالعه

رد ستمی

مطالعه

حاصل ایلدیه زبرا قولک چوقلی دعا و زار یلغندن او تادم * بیت * کرم بین و لطف خداوند کار *
کنه بنده کردست و او شرمسار * کرم بینک مقدم مفعولدر (و بین فعل امر در بیندندن دیدندن
دیکل بعضی ایلدیک کی (لطف کرمه معطوفدر ضرورت وزن ایچون ارالری مفعول اولدی
کرم ایلدیه و لطف ملایمه دیرلر و اضافتی لامیه در (خداوند و خداوند کار افتدیه معانیه
و بزرگوار ده دیرلر (کنه کاهدن مخففدر کردست مقدم مفعولدر کردست اصلی کرده است در
ضرورت وزن ایچون هاه رسمیه همزه بختله حذف اولمشدر زبرا ادات خبر فعله داخل اولماز
(پس کرده بونده ماضی دن قسمدر ایلش معانیه (و احرف حال (و ضمیر غائب در هو و هی معانیه
(شرم اسمر بوند کی برده مبالغه افاده ایدر صفت شمه کی او تانغن معانیه (محصول بیت)
خدا نک صکرم و لطفی کور که قول کاه ایلشدر حال بود که اول شرمسار در (نکه یحیی
بن معاذ را زیدن روایت اولور که اتشای و عظمه بیورده مشکه سبحان من یدنب العبد و
و یسبحی هو * عا کفان کعبه جلالش بتقصیر عبادت معترفند که ماعبد ناک حق عبادت *
(عا کف ملازم و مقیم معانیه در (الف و نون ادات جمعدر سلوب یحیی اوزره (کعبه الله
وی جلاله اضافتی بیانه در (و جلال عظمت معانیه در و شین خدایه راجعدر
(بتقصیر با حرف صله و تقصیر تفعیل بایندن مصدر در اکسکک معانیه (عباده اضافتی
لامیه دیر (یعنی مصدرک مفعولیه اضافتدر (معترفند اقرار اید یحیی لردر (که
حرف بیان اعتراف (ما حرف نی) عبادنا فعل ماضی متکلم مع الغیردر (کاف ضمیر منصوب
متصل (حق عبادتک اصلنده عبادت حق ایلدی (پس صفی موصوف اوزره تقدیم ایدوب
مضاف قلد یلمبالغه امدی اضافت صفت الی الموصوفدر (و کاف خطاب ضمیر
مجرور متصلدر (محصول ترکیب) خدا نک عظمی کعبه شنه ملازم و ناظر اولور عبادتاری
اکسکککنه مفر و معترف لردر که یارب زسکا کرچک عبادتله عبادت ایده مذک دیو (یعنی سنک
اولو لغه لایق و شایسته قوللی ایده مذک دیمکدر * و واصفان حلیه بجالش بخیر منسوب که
ما عرفناک حق معرفتک * واصفان اسم قادر ضرب بایک مثلندن و صف ایدییلر دیمکدر
الف و نون ادات جمعدر (حلیه به اضافتی اسم فاعلک مفعولیه اضافتی قبیلندن و جلاله
اضافت بیانه (حلیه زیننه دیرلر (یعنی بیک بخیر (با حرف صله بخیر تفعیل بایندن مصدر در
متحیر اولیق (حاصلی حیره دوشمنک (منسوب اسم مفعولدر (که حرف بیان بخیر در (ما حرف
نی (عرفنا فعل ماضی نفس متکلم مع الغیر (و کاف ضمیر منصوب متصل مفعول (حق معرفتک
حق عبادتک کید را عرابده (محصول ترکیب) دخی خدا نک کوز لکی بزکنی یعنی کوز لکی
وصف ایدییلر حیره منسوب لردر (یعنی متحیر اولوب سوبیلیلر در که بزنی سکالایق و سزوار
یلکی ایلدیه مذک (حاصلی سنی سکالایق یلکیله بیلن یشنه سن سین (بشرده بوقدرت
یوقدر نکه این سینی حکیم دیر * اعتصام الوری بمعرفتک * بجز الواصفون عن
صفتک * تب علینا فاشاشر * ما عرفناک حق معرفتک * قطعه * صکر کی
وصف اوزمن پرسد * فی دل ازبی نشان چه کوبد باز * (کر حرف شرطدر اگر در مخففدر
(کس کیمسه دیمکدر کشی دین کی بیلریمش زبرا کشی به کادیرلر کافر عریسدر
(و یا حرف وحدت (وصف او اضافتی مصدرک مفعولیه در (زراء مفرده اژدن
مخففدر در من معانیه (من میک فتنه بن دیمکدر نامعانیه (پرسد فعل مضارع در پرسیدن
صوره دیمکدر (بی دل و زمره زنده عاشقه دیرلر (یونک کی بر زده واله و حیران مراد در
(بی نشان معروف (چه نه دیمکدر ادات استفهامدر (کوبد فعل مضارع در کوبیدن نه دیه

رد این سیدی علی و لامعی

رد لامعی

و نه سويليه ديمكدر (بازلفظ مشترک در اسماء فعل يافته اسم اوليه نه نچيه معنی
 يافته مشترک در) اما اسلوب عجمه مناسب و ملايم اولان اولدر که بونده ادات تا کيد
 اوله (اگر چه تکلفه دخی و کبر و واجی و معنائی و برمه فابلدر فاعل (محصول يفت)
 اگر برکيمه خيدانک وصفی بدن صور سه (یعنی بکا حقیقه خدایي وصف ايله دیرسه
 عاشق وله و حیران جانان ي نشان نه خبر سويليه و نه نشان و یره (یعنی کای يفتی ذات
 شریخی وصف پس من ... کسان ... سو ف ... بر باید ز کشتگان اواز *) کشتگان
 کشته تک جمعیدر هاء رسمی کاف عجمه ايله ابدال اولمشدر دیکدر (معشوق معروف
 و سوز و ... معنی جهنم کشتگان مقید در) بر باید بحسب لغت یوقاری کتد
 دیمکدر (اما استعماده چقا زد دیمکدر (معلوم اوله که برکانه که اولنده همزه اولسه پای
 استقبالیه و یامیم ناهیه و یاتون نایه اولنه و اصل اولسه همزه یاه ابدال اولور (بنا و میسا و)
 و یاید (و یاید کی فاحفظ (اورا و اواله و زاسر مشهور لغتدر عجمه صورت دیر (محصول يفت)
 (معناه جهنم يفت اولک مضمتی تا کيد ایدوب یورور عاشق معشوق مقولدر یدر (پس
 مقولدر دن اواز چهار که انی وصف ايله (یعنی وصفته قادر دیکر معشوقند کیرده نون و دالک
 ماقبلدر بر همزه اصلیه تقدیر ایدن زانند تقدیر ایلشدر * یکی از صاحب دلان سر یحیی مراقبه
 فرورده بود و در بحر مکاشفه مستغرق شده * صاحب دل اهل قلب دیمکدر اولیه الله دن
 عبارتدر و دیدیلر که صاحب دلدن مراد حضرت شیخ کندیلر یدر (سر فرورده تک مفعول
 صریحیدر (و یحیی غیر صریحی (حبیب بقایه دیرل و فارسیجه کریان دیرل مراقبه اضافتی
 یاتیه در (مراقبه خدادن فیضه طلب و راغب اولغه دیرل (فرورده بود بحسب لغت اشاعه
 ایلش ایدی دیمکدر (اما اصغلا حده یاشین بقایه چکمکدن عبارتدر (نه که اهل حال اولان
 صوفیانه عادتیدر (فرورده ماضیدن قسمدر (و بود حکایت حال ماضی (در حرف صله (بحر
 دریا (مکاشفه احوال غیبه اطلاع دیرل و اضافت بیانیته در (مستغرق اسم مفعولدر استغفال
 باندن غرق اولش دیمکدر (شده ماضیدن قسمدر اولش دیمکدر صیورت معنائیه (محصول ترکیب)
 صاحب دل مشایخدن بریسی یاشی مراقبه یقاسنه ایلش ایدی عادتاری اوزره دخی مکاشفه
 در یاسنه مستغرق اولش ایدی (یعنی عالم کشف در یاسنه طالعش ایدی * آن کاه که ازان حالت
 باز آمد یکی از اصحاب بطریق انبساط گفت ازان بوستان که تو بودی مارا چه تحفه کرامت
 آوردی * انکاه آن اسم اشارتدر (و کاه کاف عجمیه وقت معنائیه در (که حرف بیان بعض
 نخفته انکاه که یرینه چون واقع اولمشدر (ازان حالتدن مراد عالم مکاشفه در (باز آمد کرو
 کلدی (یعنی عالم صحوه کلدی (حاصلی اول عالم مکاشفه دن بو عالمه کلدی (یکی پایله بری
 دیمکدر (اما یاسز بر دیمکدر (اصحاب دن مراد بونک کی یرلده مرید زدر (بطریق با حرف
 مصاحبت (و طریق بولدر (انبساط انفعال باندن مصدر در بونده کستاخانه دیمکدر (ملاطفه
 و مزاج طریقله دینلر عجمه مناسب سويلیه ایلشدر (زیرا مرید شیخدن کرامت دیکر کستاخلفه و
 علی الخصوص که مزاج طریقله (گفت فاعلی یکی از اصحابدر (بوستان واوله عجمی و اوسر
 عریندر (که حرف رابطه صفت (تو بودی یعنی اول بوستاندن که من انده ایدک مستغرق
 اولد یعنی عالم مکاشفه دن تعبیردر (مارا ما بر دیمکدر نحن معنائیه (را حرف صله در بامعنائیه
 (تحفه ارمغان کرامته اضافتی بیانیته در همزه اضافت ایچون بکشدنه کرامت تحفه سن
 دیمکدر (به فضل اضافتی تجویز ایلاد یلر و معنائیه کرامت ارمغان کتوردک دیمکدر دیدی
 (آوردی واوله فتحیله فعل ماضیدر کتوردک دیمکدر واوله ضمیله اوقبائلر یکلش اوقید یلر

مطالع

رد لامعی و سروری

رد ستمی و کانی

رد ابن سید علی و سروری

محصول

(محصول ترکیب) اول وقت که اول صاحب دل عالم مکاشفه دن واستغراقدن عالم صحوه کلدی
 مرید دن بریسی کستاخانه سويلدی اول بوستاندن که من انده ایدک بزه نه تحفه ارمغان
 کتوردک (یعنی کرامات و عطا یادن بزه نه کرامت کتوردک * گفت * صاحب دل دیدی * بخاطر
 داشتم که چون بدرخت کل برسم دامن پرکنم هدیه اصحاب را * بخاطر (با حرف ظرف و بخاطر
 کوکله دوشن نشنه و بریم متکلم مقدر در داشتم قرینه سبله (داشتم فعل ماضی متکلم وحده در
 (که حرف بیان یعنی خاطره طوندوغنی بیان ایدر (چون ادات تعلیل در چونکه معنائیه
 (بدرخت با حرف صله و درخت دالک کسریله وراثت فتنی و خالک سکونیه اغنج دیمکدر
 کله اضافتی لامیه در مجازا (برسم با حرف استقبال حرف زانند دین زانند سويلش رسم
 رانک و سبک فحشله فعل مضارع متکلم وحده در (دامن انکدر (و با حرف وحدت (پر
 طلوع معنائیه در (کنم فعل مضارع متکلم وحده در کتیدندن کردن مصدرندن اخذ ایلنی
 مؤخذ کرک (برکنم طولدر دمکدر (هدیه هانک فتنی و دالک کسری و پای مشدله و دالک
 سکونی و پای تحفه لغتدر بونده ارمغان مراد در اصحابه اضافتی لامیه در (و را حرف تخصیص
 (محصول ترکیب) صاحب دل مرید کستاخانه دیدی که خاطرمده و نیتده طوند ایدی که چون
 درخت کله واصل اولام یعنی عالم مکاشفه ده اسرار الهیه واصل اولم اول کلدن برانکی پر
 ایلیم اصحاب و احباب ارمغان ایچون یعنی اول عالمه بکا کشف و فتح اولان معانی و اسرار الهیه دن
 بو عالمه اصحاب و احبابه کشف و بیان ایلیمی جائز اولانی شرح و ابضاح ایدم یعنی قصدم
 بوایدیکه بکا کشف اولان اسرارک کشف و بیان ممکن اولانی یارادن در یغ ایلوب سويلیم
 * چون رسیدم بوی کلم چنان مست کرد که دامن از دست برفت * چون حرف تعلیل (رسیدم
 یا حرف تا کید (رسیدم فعل ماضی متکلم وحده در رسیدندن ابرشدم دیمکدر (بوی کل
 اضافتی لامیه در میم معناه مسته مقیددر (چنان چون ایلان مریدر ترکیبه و اودوششدر
 انجیلین دیمکدر (مست کرد مست ایلدی یعنی مدهوش و حیران ایلدی دیمکدر (که حرف بیان
 چنان مست کرددر (دامن انکدر دامن ده دیرل میم معناه دسته مقیددر (برفت فاعلی
 ضمیر دامن در (محصول ترکیب) چونکه درخت کله واصل اولدم بوی کل بی شویله مست
 و مدهوش و وال و حیران ایلدی که دامن المدن کندی (یعنی بکا بر حال اولدیکه کل دکل دامن به
 یادمندن کندی (حاصلی بکا و صلت مبسر اولدی (اما اندن خبر و یرمه مالک دکل (زیرا بی بدن
 الدیر حضرت شیخ بونده و صولندن خبر و یردی * (قطعه) * ای مرغ سحر عشق ز پروانه پیامور *
 کان سوخته و اجان شد و اواز نیامد * ای حرف ندا (مرغ سحر منادی و اضافتی لامیه در ادنا
 ملا یسه ایل مراد بلبل در دیمشدر (زیرا اصحارده اکثرالان اولدر شعرا دلشده مرغ سحر اکا
 دیرل که (عشق عبتک کسری و شینک سکونیه مصدر در علم باندن تعریف کثیره ایل
 مرفدر (لکن شهر قمار بی افراط محبتدر (پروانه بونده کلکدر که کندوی آتش شمع اورد
 (پیامور با حرف تا کید (آموز فعل امر مفرد مخاطبدر آموز بدندن آموختن دن دکل
 (کان که حرف تعلیل (ان اشارتدر پروانه یه (سوخته کوشش دیمکدر ماضیدن قسمدر
 اسم مفعول دکلدر بعضار ظن ایلدی کی (را حرف تخصیص (جان منبدا و شد خبری
 روح حیوانی به جان دیرل و انسانی به روان شد بونده رفت معنائیه در کندی دیمکدر
 (و او حرف جان (نیامد همزه یاه مبدل اولمشدر یاه استقبالدن و تون نایه دن صکره
 بریاز باده ایدر دین بوایدالدن غافل ایمن (محصول يفت) ای بلبل الان عشق جانانی
 پروانه دن اوکر و اندن تحصیل ایله زیرا اول پروانه سوخته تک آتش عشق جانانه جانی

رد لامعی

رد ابن سید علی و لامعی و سروری و ستمی

رد لامعی

کندی و نادن آواز و فریاد و فغان بکندی (یعنی عشق جانانه باندی و کل اولدی حال بوکه
اندن کیسه ناله و اینیشتدی) حضرت شیخ پروانه بی سافه و صافه و بللی دعوی بی معنی
ایلدن مدعی به تشبیه ایلش * این مدعیان در طلبش بی خبر آند * کان را که خبر شد
خری باز نماند * این اسم اشارت در مدعیانه (مدعی اسم فاعل در افتعال باندن اصلی مدعی
ایدی قبل تا، افتعال دل واقع اولدی دال حرف در حرف مجرور دن و با حرف در حرف
مجرور دن ینهمانه تنافر و تبعید واقع وادو غیچون نای داله قلب ایدوب دالی داله ادغام
ایلدیلر مدی اولدی ماضی و مضارع و سائر مشتقاتی بویه اعلال ایدرلر (فأمل مدعی
دعواستنده صافی اولیانه دیرلر) الف و نوب ادات جعفر شکه مکرر بیان اولندی (در
حرف ظرف (طینش شین ضمیر خدایه راجعدر) بی ادات سلبدر اسمای جوامیده
مخصوص (خبران خبرک جعفر شمدی ذکر اولنال کی) اصلی بی خبران اندر
همه و صبه سنده و ... در دین روزیک اصلی بوقر بر براهیم حرف محمله در اصلی
دکدر (کار که حرف تعلیل (ان اسم اشارت در مقدر کسه) تقدیری که انکس را که در
(را حرف صله در یامعناسته) که حرف بیان و یا حرف رابط صفت (شد بونده اولدی
دیکدر صار معناسته (خبری یا حرف وحدت (و یا حرف تنکیر (بار بونده کر و معناسته
اولغه قابلدر و جائزدر که ناسک بد ایچونده اوله فارسی فی ارتق تتبع ایده معلومدر
(محصول بیت) بو واصل ایز دیو دعوی مرد ایان مدعیار و کذابلر طلب و تحصیل
عشق حقیقه بی خبر و بی دانشدرلر (یعنی هنوز اسلوب طلب و طریق تحصیلنده بی خبرلر در
پس مقام وصول بونلر قنده مبسر اولمق احتمالی وار (زیرا واصل اولوب خبردار اولاندن
برخی و خبر بکادی (یعنی وصول خبردار اندن پری خبر بکادی (زیرا (من عرف الله کل لسانه) در
یا خود وصولندن و نه کنیدن خبر بکادی (حاصلی اسم ار جنانه منی شویه کتم ایدر که
کیمه اندن بر نسته فهم ایلر که اول واسطه ایله کنیدی فهم ایلله (اولیق تحت قبایی
لا یعرفهم غیری) بونلرک حقیقه در * دیگر * و دیگر بونده بایله و یاسر لقتدر دخی معناسته بونده
رقعه دخی دیکدر یعنی قطعه دیگر * ای برز خیال و قیس و کان و وهم * و زهر چه گفته اند
شدیم و خوانده * ایم ای حرف ند (بر حرف استعلا) و تر حرف تفضیل (بر تر بوجه رک دیکدر
منادی واقع اولش تقدیری ای بر خدادر (از بر تر متعلقدر خیال قوت مدر که باطنیه نک
بر سیدر (حقیقتله خیالی و وهمی علم کلام و حکمت اوقیان بلور (زیرا بونلر حواس
باطنیه دندر و بونلردن اول فلرده بحث اولنور (قباس بر نسته بی اور تلفندر) (یعنی بر نسته بی
بر نسته به برابرلندر مکه دیرلر (کان کاف بحجینک ضمیمه فان معناسته در که بر نسته بی بطلده
طرف راجه دیرلر (وهم ده خیال کی قوت باطنیه نک بر سیدر و بر نسته بی بطلده طرف
مر جوحه دیرلر ظنک تفضیلدر (و زهر چه و او حرف عطف مابعدینی ماقبلنده کی درت
شبهه عینف ایدر (ککفته ماضی دن قسمدر آخری هاء رسمی اولدو غیچون ادات جمعی
همزه بختله ایله اراد ایلدی (شدیم گفته اندی یساندر تقدیری شنیده ایم در ضرورت
وزن ایچون هاء رسمیه همزه بختله ترک اولندی (و خوانده ایم بونلر که قرینه در
(محصول بیت) ای بو مذکورلر دن وجع سنک شانکده اولان گفت و کودن اعلی و منز
اولان الله بر بونلری اینتمیز و او قشیر (یعنی بخش ایکی فرقه بل که جمع ملل و ادیان
سنک حقیقه سوبلد ککاردن منز خداسین (حاصلی حقیقتله منی یلن پنه سنسین
سنک بلدیکنک کی سنی کیمه بیلر بعض نسخه ده شنیدیم و او عطفله و افتدر (پس

رد لامعی

ایستد بکزدن

ایستد بکزدن و او قد و غمزدن منز سین دیکدر * مجلس تمام کشت و باخر رسید عمر *
ماه چچان در اول وصف تو مانده ایم * مجلس اسم مکندر تقدیری مجلس گفت و کودر
(یعنی سنک ذات وصفنکده اولان گفت و کوجلسی) تمام معروف (کست فعل ماضیدر
کشدن بونده اولدی دیکدر صار معناسته شکه نخل باسق کشت یورد و غنچه یسانی تفیلا
مرو و ایلدی (و او حرف عطف (باخر یا حرف صله (رسید فعل ماضیدر رسیدن
ایرشدی دیکدر (همچنان هم ادات تأکید (چنان انجیلن دیکدر کدک معناسته (وصف تو
مصدرک مفعولیه اضافتدر (مانده ایم ینهمه حرف مجتله در فاعلش دیکدر (محصول بیت)
یازب سنک ذات وصفنکده اولان بحث و گفت و کو و قبل و قال مجلسی تمام اولدی و بو
بحث و قبل و فاندن عمر آخره و بایانه ایرشدی و بز هنوز ابتداء مجلسنده کی سنک وصفک
ابتداء سنکده فاعلش (حاصلی اولده لاله الا الله در دک آخره (لا اله الا الله دیرلر) (و اولده
قل هو الله احد در دک (آخره ده قل هو الله احد دیرلر) (و اولده انما الله اله واحد در دک) (آخر
عمر بونده ده آتی دیرلر * محمد پادشاه اسلام حلد ملکه * محمد مبتداء محذوفه خبردر
و مبتداء مؤخر تقدیر اولمق جائز یعنی ذکر محمد پادشاه اسلامست این مقدم تقدیر
ایلاکه جائز در بر مضاف حذوفله ایکی صورته به تقدیری این ذکر محمد آه (محمدک
مفردی محذوفدر) (یعنی مصدر مییدر علم باندن بونده اوصاف جیسله معناسته در (پادشاه
اصلنده شاه باد ایدی (شاه اولو معناسته (و باد حافظ موصوفک صفتیه اضافتی قبیلندن ایدی
صکره صفتی موصوف اوزر ینهمه تقدیم ایدوب ینهمه صفتی موصوفه اضافت ایلدوب (پادشاه
دیدیلر حافظ عظیم معناسته (یعنی داور برزک) (اسلامه اضافتی لامیه در بر مضاف تقدیر به
(یعنی اهل اسلام (خلد فعل ماضی منی المفعولدر تفعیل باندن موقع دعاده واقع اولندر
مؤید اولسون دیکدر (ملک بونده میمک ضمیمه در مملکت و سلطنت ینهمه مشترک لفنددر
(خلد فعلنک نائب عن الفاعلدر مملکتی و سلطنتی مؤید اولسون دیکدر میمک ضمیمه
و کسر به لغتدر دین عجیب دیمش ظاهر بودر که کسر به بو معنایله مستعمل دکدر * ذکر چیل
سعدی که در افواه عوام افتاده است و صفت مخفیش که در بیسط زمین رفته * ذکر کسر ذلله
دل ایله اکمه دیرلر (و ضم ذلله کوکل ایله اکمه دیرلر) (یعنی بر نسته خاطرک کتورمک (خیال
کوزل دیکدر (بجیم خوب دیر (سعدی حضرت مؤنک مخلص شر بفاریدر و هم اطنی مصلح
الدیندر (حضرت شیخک متاقدیده یورر که پیر نظر حضرت شیخ سعدی سلطان العاشقین
شیخ روز بهان بلبست کویند که پدر حضرت شیخ سعدی خادم حضرت شیخ بوده است (و چون
حضرت سعدی متولد شده است پدرش بخدمت شیخ آورده (و حضرت شیخ در نظر
فرموده و فرموده اند که عشق را بخش کردیم بدو هم نصیبی دادیم (اما مرشد او شیخ شهاب الدین
سهروردی بوده است قدس الله ارواحهم (به ضیلر در بیکه حضرت شیخ یوزیکرمی ییل
یشادی (و به ضیلر یوزالتی و به ضیلر یوزایکی (والعالم عند الله) (اما وفاتی التیوز طقسان برنده
واقع اولش (شکه وفاتی تاریخندن فهم اولنور (قطعه) ههای روح پاک شیخ سعدی * چودر
برواز شاز روی اخلاص * مه شوال بود و شام جمعه * که در دریای رحمت کشت غواص *
یکی بر سیده سال قوت کفتم (ز خاصان بود ازان تاریخ شد خاص (ذکر چیل اضافتی بیانه در
و سعدی به اضافتی لامیه در (که حرف رابط صفت (افواه جمع فم در (زیرا ملک اصلی فوه در
(پس کثرت استعمالدن ها حذف اولنوب فوقالیدی امدی و او طرفده ماقبلی مضموم اسم هودن
غیری اسم بولندی ایسه و او میمه ابدال ایلدیلر ایکسیده حرف شفوی اولدو غیچون فم اولدی

رد لامعی

تاریخ وفات سعدی

(دائرة اضافتی لامیدور و دائره يك زمانه اضافتی بیانیه دره) قائم مقام اضافتی اسم فاعل اسم كانه اضافتی (وسلیمانه اضافت لامیه در سلیمان بیخبرك تحت كاهی شیراز اولدیه چون مقامی اكا اضافت ایلدی تنكه ان شاه الله تعالی محنده تصیلی كله جكدور (ناصر اهل ایمان اضافت لیده اسم فاعل مفعول و لامیه در) شاهنشاه اصلنده شاه شاهان ایدی پادشاهلر پادشاهی دیمكدور ملك الملوك معناسنه بکله یکی دیدکری کی صکره مضان البهی تقدیم ایدوب شاهنشاه دیدیلر پس الف متوسطی حذف ایدوب شاهنشاه دیدیلر کاه اولور که الف اخیریده حذف ایدوب شاهنشاه دیرلر و کاه اولور که الف اولی و ثانی حذف ایدوب شاهنشاه دیرلر و کاه اولور که جمع الغای حذف ایدوب شاهنشاه دیرلر فاحفظ (معظمه اضافتی بیانیه در) انابك لالا وجهه الملك معناسنه در انابكان دیرلر برنجیه پادشاهلر در که جد اعلای اقسنغر در که جلال الدین ملك شاه ابن الب ارسلان سلجوقینك قوللرندن ایدی (پس جلال الدین مذکور اقسنغری محمدنام اوغلنه لالا وجهه الملك ایلدی جلال الدین ایددی متوفی اولیحق مذکور سلطان محمد تخت سلطنته جلوس ایلدی و مذکور اقسنغره غوطه شامی یعنی دمشق و حلبی و بالجه دیار عربی خاتلق طریقله و یردی و زنگی نام اوغلنه دیار بکری و دیار ریمعه و اذر باجانی باباسنه کی خاتلق ایل و یردی الله امری ایل سلطان محمد جوق یشامیوب متوفی اولدی و یرینه جلوس ایدر وارث سلطنتی قالدی (پس اقسنغر و زنگی بن اقسنغر خروج ایلدی و هریره که نوجه ایلدی یازن الله تعالی فتح مبرور اولدی تیمور و شاه اسمعیل کی پس اقسنغر متوفی اولیحق امور سلطنته زنگی مستقل اولدی و زیاده ابو پادشاه اولدی و زنگینك ایکی اوغلی و اربادی یرینه سعد و یرینه زکریا دیرلر دی سعد شیرازی و زکریا به خلایک سنجاق و یردی (پس زنگین صکره سعد پادشاه اولدی زکریا یوک اوغلیدی و زکریا سنجاقده قالدی و ظهیر فارابی بیانیه الدی و کندیته مداح ایلدی تنكه دیوانندن فهم اولتور (پس هلا کونله و خروج ایلدی و سعد بو اعر عسکره تحمل ایده مدیکندن لاره و هرمره فرار ایلدی بعد که هلا کو کندی سعد یرینه گلدی و جوق مهر اولیوب ابو بکر بن سعد پادشاه اولدی و کال اصفهانی بیانیه الوب تربیت ایلدی پس کال بونك مدحده برقصیده پیورر (نظم) قطب کردون ظفر شاهنشاه ستر نسب وارث تخت سلیمان خسرو و جشید فر شاه ابو بکر بن سعدان کردم جان بخش اوزنده شدرد امن اخر زمان عدل عمر خسرو و ارا حلقه حکم تو کشته کوشوار شاه ستر شاه رادیدار توکل بصر (قرل ارسلانده انا بکنددر بو تقریردن معلوم اولدیکه زنگین صکره سعداد اوغلی جلوس ایلدی اندن صکره مظفر الدین ابو بکر که کلستان انک نامه تألیف و تصنیف اولمشدر جلوس ایلدی که شیخ مریدی ایش پس مظفر الدین لغی و ابو بکر کندی که سعد اوغلی در و سعد زنگی اوغلی و ابو بکر تبرکا باباسی ادینی اوغلنه دیمش (تنكه سلطان سلیمان مرحوم باباسی ادینی براوغلنه دیمش که سلطان مراد دام سلطنته آنک اوغلیدر (ظل کولکبه دیرلر (لفظه الله اضافتی لامیه در مجاز الهک کولکه سی دیمکدر (حضرت محمد مصطفادن علیه الصلوٰه والسلام دن روایت اولمشدر که (السلطان نزل الله فی الارض یاوی الیه کل مظلوم) (یعنی پادشاه بریوزنده الهک کولکه سیدر اکامیغور هر مظلوم (حاصلی هر کس کنش اسیقندن کولکه یه پناه ایلدی کی نال لبرشدن مظلوملر پادشاهلره کذلک پناه ایدرلر (فی ارضه ارض یره دیرلر) و ضمیر خدا به راجعدر (رب منادی) حرف ندا مقدر یارب دیمکدر (اصلنده ربی ایدی کسریله اکتفا ایدوب یا حذق اولندی (ارض فعل امر مفرد مذکر مخاطبدر) یارب راضی اول دیمکدر علم یا بونك ناقص و اولشدن مصدری راضی و رضوان کاور (عنه ضمیر ابو بکره راجعدر جار و مجرور صغیره

متعلقدر

متعلقدر (وارضه و او حرف عطف (ارض همزه نك فتحی و ضادك کسریله افعال یا بدن فعل امر مفرد مذکر مخاطبدر علامت جزم ایچون باساقط اولشددر (اصلی ارضی راضی ایدی (و هاضمیر منصوب متصل ابو بکره راجعدر (معلوم اوله که اسمجاعده فقره آخری ساکن اوقنور (پس بونده ایکی ضمیر یله ساکن اوقنور (و ایکی ارضه تجنيس نام واقع اولشددر (زیرا ضمیرل علی حده کلمه لردر (و یو ایکی فقره نك اونکسی اخباریه (و تانیسی انشائییه واقع اولشددر (عین بونده کوزدر چشم معناسنه (و عنایت عون و قصد معناسنه در و اضافت بیانیه در (کرده استك مفعول غیر صریحیدر (و نظر صریحیدر (و کرده ماضیدن قسمدر ایش دیمکدر (و او حرف عطف (تحسین تعیل یا بدن مصدر در لفته کوزلنشددر مکدر (اما بونك کی پرلده احسن و فرین دیمک معناسنه در (بلوغ مبالغه معناسنه در زیاده دیمکدر واضافت بیانیه در (فرموده ماضیدن قسمدر اسم مفعول دکلدر پیورمش دیمکدر (و او حرف عطف (ارادت مصدر در افعال یا بدن اصلی ارادا ایدی و او حرف علت متحرک ماقبل حرف صحیح ساکن نقل حرکت بر ماقبل ایندک و او متحرک فی الاصل ماقبل مفتوح الان الفه قلب ایندک ایکی الف جمع اولدی ایکی الفک بر ماقبل ایندک ایلدک و بدله تا و یردک ارات اوادی الف اولی حذف ایلدک و زنی قاله اولور و تانیسی حذف ایلدک و زنی افعله و اور فنامل (صادقه اضافتی بیانیه در کر چک ارادت دیمکدر پادشاهک کنیدییه حسن ارادت و تسلیم و رضای صادق کو ستردینه اشارتدر (حاصلی پادشاه حضرت شیخ مریدی ایش (نموده ماضیدن قسمدر اسم مفعول دکلدر کو سترمش دیمکدر (لاجرم لایله مستعمل لفظدر لاید و لامحاله کی میم فتحیه (یعنی بالضروری دیمکدر (کافه فاک تشدید یله جمع معناسنه در (انامه اضافتی لامیه در انام الفک فتحیه خلق معناسنه در جمع خلق دیمکدر (از بونده من تبین معناسنه در (خواص خاصک جعیدر (و عوام عامک جعیدر ایکسیده نصر بایک مضا عقنددر (یعنی خلقک شریقلری و وضعیقلری (بمحبت با حرف صله محبت میم فتحیه معروف او به اضافتی مصدرک مفعولده اضافتدر (او ضمیر سمدیه راجعدر (کرایده کاف عجمینک کسریله ماضیدن قسمدر اسم مفعول دکلدر میلی ایش دیمکدر (که حرف تعیل (الناس لفظا مرفوع مبدا آدم اوغلاری دیمکدر (علی خرف جر مقرر کا ثون لفظنه متعلقدر (دین بونده عادت و خوی معناسنه در (ملو که اضافتی لامیه در و ضمیر اضافت کذلک (ملکک نجمه بدر پادشاهلر دیمکدر (ملوک ملکک جعیدر بکله یکی دیمکدر دین عجب سوبوش (محمول ترکیب) یعنی سهدینک مذکور اوصاف و احوالی کندیکن کال فضل و بلاغته جل الملك اولدکجه جهان پادشاهی دخی دائره زمانک قطبی قائم مقام حضرت سلیمان نبی اهل ایمان و اسلامک باعمری اعظم انابك معظم پادشاهلر پادشاهی (یعنی دنیا پادشاهلرینک) اوسى مظفر الدین ابو بکر بن سعد بن زنگی بریوزنده الهک کولکه سی یارب سن ندن راضی اول وانی ده راضی ایل (حاصلی مذکور اوصافله موصوف و انقابله ملقب خداوند جهان سعدیه عین عنایتله نظر ایشدر و مبالغه ایله افرین و تحسین پیورمشدر و حسن اعتقاد و صدق و ارادت کو سترمشدر پس شک یوق که خواص و عوامدن جمع انام سهدینک محبتنه میل ایلنلر (زیرا ناس پادشاهلرک توره سی و عادیق اوزره در (یعنی سلاطینک عادت و خلقینه تابعدر (حاصلی خلق انک طور و طریقته تقلید ایدکنلر در (پس زمان پادشاهی سعدیه زیاده ملال و راغب اولدیه چون جهان خلقیده اکا تقلید ایل سعدیه زیاده طلب و راغب لردر * زیای * دزت مصر اعدن مرکب نظمه دیرلر که مطلق اوله و دردیجی مصراعک نافییه سبله متفق اوله (و بحر هرح احر بدن اوله (پس بونکه مطلقا نظم و قطعه دینلر وزن رباعیدن کاه دکلریمش * زانکه که تراب من مسکین فقر شست * انارم زافتاب مشهور ترست *

رد لامی

افعله یعنی الفک کسری و فاک فتحی و عینک سکونیه لاطابع رد لامی

رد لامی

رد لامی

رد این سید علی و لامی و کانی

زانکه زای مفرد حرف ابتدای معنای (و آن اسم اشارت در) که کاهدن تخفیف وقت معنای (که حرف بیان) (زاتودن تخفیف ضمیر مرفوع منفصل) (و اادات تخصیص صدر لام چاره معنای سنک دیکدر) (برپونده حرف صله در بایه مفرد معنای سنه) (من بن دیکدر انا معنای) (سکینه اضافی بایه در) (من دونک کسری ضرورت وزن ایچوندر دین اضافات احوالندن آگاه دکل ایش) (سکین بونک کبی برلده درویش و فقیر معنای سنه در) (نظر معروف) (وسین و اادات خبر) (اتار ترک چیدر نشان و علامت دیکدر) (میم ضمیر متکلم وحده) (ازک همزه می وصله ساقط اولندر) (آفتاب الف ممدوده و فاک سکونیه کونیه دیر) (آفتاب همزه سیده وصله ساقط اولور) (مشهور معروف) (ترادات تفضیل) (وسین و تایشه معروف) (محصول بیت) (اول وقتدن بری که سنک بن سکینه نظر و التفات واقعدر) (یعنی یکا حسن نظرک اولندن بری بنم آتارم) (یعنی تأنیفات تصنیفات) (حاصلی نظم و نثرم آفتابدن مشهور رقددر) (یعنی تمام دنیا به شهرت بولندر) * کر خود همه عیبهاید بن بنده درست * هر عیب که سلطان پسندد هزست * کر اصلنده کرچه در ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی (خود روم ختمه ایله بدودد قافیه سنده مستعمل لفظدر بونده اادات تا کیددر) (همه جیع و قافیه معنای سنه در) (عیبه عیبک چیددر) (ذوی العقولک غیری اولد ییچون هایل به جمع اولدی) (بدین باحرف ظرفدر فی معنای دال همزه دن بدل اولش اصلنده) (این اسم اشارت در بنده به) (در با متضمن اولدیغی معنای ظرفیتی تا کید ایدر) (وسین و تایشه معهود مصراع ثانی مصراع اولدن مستدر کدر لکن تقدیرده هر کل افرادی معنای سنه کل عیب دیکدر بونده مبتدار) (که حرف رابط صفت) (سلطان مبتدا) (پسندد یا بونده تا کید افاده ایدر بویایی ظرفاء عجم مکسور و غیر برای مضموم اوقر) (پسندد یا عجمی مفتوحه ایله فعل مضارع فردغایدر بکنه دیکدر جمله فعلیه خبر سلطاندر و جمله اسمیه صفت هر عیددر) (هز عیبک نفیضیدر و خبر هر عیددر محصول بیت) (اگرچه که جیع عیب بونده ده حاصل و موجوددر) (یعنی باشند یاغدنک معیوم) (لکن هر عیبی که پادشاه بکنور اول عیب هزدر) (حاصلی بن که پادشاهک مقبول و مرغوبی اولام هر عیم کوزینه هز کورینور) (زیرا محب محبوبدن هزدن غیری سنه کورمن بیت) * کر هزی داری و هفتاد عیب * دوست نیند ییزان یک هز * قطعه *
* کلی خوشبوی در جام روزی * رسید از دست محبوبی بدستم * کل کاف عجمیک کسریله لفتهده مطلقاً ایچقدرا مانعنه رومده کاف عریله کل دید کل یدر که استابولده کفه کلی دیوصاند فلریدر ظاهر بودر که کاف عجمیدن محرفدر) (و یا حرف وحدتدر) (خوشبوی و صف ترکیبی در بونده کوزل و طنلی معنای سنه در) (و بوی مطلقاً فوقیدر کوزل و طنلی فوقولی بر بالحق دیکدر کل مبتدا و خبر وی و اور سیمیه صفتیدر) (در حرف ظرف) (جام مشهور میم ساکن اوقفتی کرک که اضافت فیه اولمبه) (روزی یا حرف وحدتدر بر کون دیکدر قیاس جامده بای وحدتله اولقی ایدی اما وزن تحمل ایله کیچون تقدیر اولدی فتأمل) (رسید فعل ماضی مفرد غائب ایشدی دیکدر فاعلی کله راجع نعتده ضمیردر جمله فعلیه خبر مبتدار) (از دست رسیده متعلقه محبوه اضافی لامبه در) (و یا حرف وحدت) (بدستم یا حرف صله رسیده متعلقدر) (محصول بیت) (بر کون بر جامده بر کوزل فوقولی بر پاره کل بر محبوبک الدن الیه ایشدی) (یعنی بر محبوب بر کون بر جامده بر مقدار کل صوندی) (معلوم اوله که رومده کلی جامده خاتون کتیر صاحبزاده سور و ب آنکه باشلری و صاحبزنی شست و شواید در) (اما انجاءک ذکور بده جامده محاسن و بدلتربنی آنکه یور) (شکده بعضی عرب بدلتربنی حنا ایله یورلار

رد این سید علی و سروری

* بدو کفتم که مسکی یا عیری * که از بوی دلاویز توستم * بدو یا حرف صله و دال همزه دن بدندر) (و او ضمیر غائب کاه راجه در) (بدو کفتم فعلته متعلقدر) (که حرف رابط مقول قولدر) (مسک میک کسریله وسین مهمله نک سکونیه عرییدر و میک ضمی و شین همجه نک سکونیه عجمی بونده ایکی وجهله بیه اوقومق جائزدر و بونک کبی بایه حرف خطاب دیه کتیلدر) (اما اولی بودر که ضمیر اوله حرف اولیه) (یا بونک کبی برلده حرف عطفدر عرییده ام و او کبی مقام تردیده مستعملدر) (عیر معروف) (و یا ضمیر خطاب و تردید اخبار و انشأ طریقیله اولقی جائزدر) (که حرف تعلیل) (بوی دلاویز موصوفه صفتدن مزک توصیف ترکیبی در) (اما دلاویز وصف ترکیبی در او بریدن او یختن دن دکل بحسب لغت کوکل اصبعی دیکدر) (اما استعمالده کوکل متعلق و مائل و مقنون اولقدن تعیردر) (توبه اضافت لامیه در) (ستم ضرورت وزن و قافیه ایچون ستم دیمشدر و الا بحسب المقام ستم شدم ایدی) (یعنی اسیرک اولدم معنای سنه) (محصول بیت) (تردید طریقیله اول کل خوشبویه بن دیدم سن مسکین یاغبر سن یعنی بویا کینک بر بسک البته یاخود مسکین بوخسه عیر مسین ایکی صورنده بیه تجاهل طریقیله خطابدر زیرا سنک کوکلی کندیه و یا کوکلی کندیشه متعلق و مقنون ایدیچی بویکدن ستم او ادم حاصلی سنک کوزل قوقوکه متعلق و مقنون اولدم * بکفتم من کل ناجیز بودم * و لکن مدتی با کل نشستم * بکفتم باحرف تا کید و تلف اکثر سوائی جوابدن فرق ایچون کلور نحسین کلام ایچونده کلور فاعلی مذکور کل خوشبویدر یعنی کل خوشبوی لسان حال ایله دیدی) (کل ناجیز اضافتله یعنی بایه ایله) (ناجیز لاشی معنای سنه در حاصلی بی قدر و بی اعتبار دیکدر قیاس کل خوشبویده ده اضافت بای اما نسخه لایه بایله در) (ولکن اادات استدر اکدر اما معنای سنه) (مدت زمان دیکدر) (و یا حرف وحدت) (با حرف مصاحبت) (کل معروفدر که عرییده ورد درلر و اولک فحینه) (اما اضافتله هر چه که کل درلر کل زینق کبی مثلاً) (نشستم فعل ماضی متکلم وحده در) (نشستن مصدرندن اوتوردم دیکدر مراد مقارنتدر) (محصول بیت) (کل خوشبوی جواب و یردیکه بن هیچ مرتبه سنده بالحق ایدم یعنی سائر ایچقلر کبی هیچ چیز و اعتبارم یوغیدی) (لکن بر مدت کله مقارن اولوب آنکله همیشین اولدم) (پس انک بوی دلاویزی بکا تأثیر ایلدی که بویله مقبول اولدم) (حضرت شیخک یوردیغنی بزبوسنه سر اینده مشاهده الیشر که مذکور بالحق بر کو چک فوجی به استانبواده بال فوجی کبی قورلر) (و اکا کل پیراغنی بولوب دو کرلر) (و نیجه زمان اول فوجیده کل ایله آمیخته کلی دو کرل اندن صکره یاره قور و درلر و لازم اولدجه جامده خاتونلر استعمال ایدرلر * کان همنشین درمن اثر کرد * و کر نه من همان خاکم که هستم * شرا حک بعضی کمال برینه جال باز مش) (لکن کمال مقامیدر جال دکل فتأمل) (هم اادات صحبت و جهمشدر) (همنشین بحال و مصاحب معنای سنه در) (در حرف صله در با معنای سنه) (اثر کرد تأثیر ایلدی دیکدر) (کان مبتدا و کرد خبری) (واثر کردک مفعول عرییدر) (و در من غیر صریحی) (و کر نه واکر نه دن تخفیدر و الا دیکدر) (اگر نشخورد نه برینه) (فی واقعدر بایله) (خالک طیراق) (که حرف بیان) (هستم و ادم دیکدر) (یعنی بن الان اولده اولان خالک ذلیل و تراب حقیرم بونده کله خالک دیدی زیراخا که کل دیرلر) (کل ارمنی دیرلر) (خالک ارمنی دیچک برده) (محصول بیت) (کل ناجیز الصحیه مؤثره خواستجه دیر که بنه مزج و تخمر) (یعنی سرشت اولان همنشین کاک کالیدر بکا تأثیر ایدوب باطیف بویی و یرن) (حاصلی بوی بوی خوش همنشیندن مکنسب کالار بنده بوخسه بن بو عارضی بویدن اول نیجه که خاک بی مقدار و تراب بی اعتبار ایدم یته شمدی اندن قطع نظر

ابن سید علی و سروری

عیر امیر و زننده کز نلو شیده
د شور و بلکی چوق اوقه
وصف اولور و زعفران علی
قول انواع طیبیدن یعنی کوزن
قو قولوا جزادن مرکب برکونه
ترکیبه دیرلر تخفیه طیه ده
مرسومدر کذا فی الافات
للطابع

رد این سید علی و لامعی و سروری

خاك ذليل و تراب حقير (حاصلي پادشاهك كمال انتفاعي و حسن نظريدر بكا بوشرفي و يروپ
مقبول عالم ايلين والاينم ذممه بواوصافه واحواله استحقاق بقدر) حضرت شيخ كسرى نسب ابدوب
تواضع و منزل بيورمش و لا شريك عظمند بكتاب شاهد عدلدر قدس الله روحه * اللهم متع
المسلمين بطول حياتهم * (اللهم دعاه مستعمل كله در و هم مشدده حرف ندادن عوضدر) اصلنده
بالله ابدی بوجهتندركه حرف ندايله ميم جمع اولماز بوكلمه نك تفصيله استعمالته و فتح اوزر ينه
مبني اولماسته مطلع اولقي مراد ايلين مقامات حريرينك مطرزي شرحك ابتداسنه نظر ايلسون
(متع فعل امر مفرد مذكر مخاطب در تفعليل بابتدن فائده اندر ديمكدر بولفت افعال بابنده ده
بمعناه مستعملدر متعه الله و امتعه الله ديرل دعاه) يعني الله تعالى اني فائده لنذر سين ديمكدر
(المسلمين لفظا منصوب مفعول صريحيدر متعه نك نصبي يايه در مسلك جمعيدر) بطول
با حرف تخصيص صدر سببي متعني در (طول طانك ضميمه مصدر دراوز و نلق معانسته جار و مجرور
متع به متعلقدر) يعني مفعول غير صريحيدر (حياته اضافي مصدر ك فاعله اضافي قيلندندر
حيات اوز نلغي ديمكدر) (محصول تركيب) يارب سن مسلمانري ابو بكر ك عمرى و حياتي اوز نلغي
سبيله فائده اندر (زيرا عادلدن و خلق انك ظل جابنده آسوده حال و مرغه البالدر) * وضاعف ثواب
جبله و حسنه * (وا حرف عطف) ضاعف عينك كسري به فعل امر مفرد مذكر مخاطب در
مفاعله بابتدن امر سابقه معطوفدر درت فقره ده امر صيغه لري مقام دعاه واقعدر) يعني
مراد د عاذر قت ايله ديمكدر (ثواب عوض و جزا معانسته در لفظا منصوب مفعول
ضاعفدر) جبله تقديري ثواب فعل جبله در كوزل فعلنك ثوابي و حسنه تقديري ثواب
خيرات حسنه در حسنه نك جمعيدر (محصول تركيب) دخی يارب ابو بكر ك خيرات حسنه سنك
و فعل جبلنك ثوابي قت ايله يعني (من جاء بالحسنة فله عشر امثالها) زمره سنه اني ادخال ايله
ديمكدر * و ارفع درجه اودانه و ولاته * بوده فعل امر در فتح بابتدن قادر ديمكدر (درجه بونده
درجه دن مرتبه و منزل مراد در) (اودا و ديدك جعدر احبا حبيبك جمعی اولد بغي كبي دوستلر
ديمكدر) (ولات والينك جمعيدر حا كدر ديمكدر) معلوم اوله كه ثلاثي مجردك ناقصدن اسم فاعلك
برجع مكسري يوم نوال اوزره كلور (فضيكنك قضاء وراميك رما و حاميك حماة كلديكي
كبي) اصلي ولية و قضيه و رمية ابدی نصرة و زني اوزره (پس يا متحرك و ماقبلي مفتوح
اولد بيجون الفه قلب ايلديار (ولاة و قضاة اولدي قانك فتحيله) (پس قناته مشالي مفردله
ملتبس اولسون ديوفاتي مضموم ايدوب ولاة و قضاة ديديار و زنلري فعلة و زني اوزره در
(امدی فعلة و زني اوزره كلور دين ايله ظن ايلش كه لام الفعل الفه قلب اولمغه لام الفعل
اولمقدن جعقلر (شوبله ظن اولنور كه بوقائل اوزان قصير يفيه دن اكاه دكل ايمش عني الله
عنه) (محصول تركيب) دخی يارب حكامنك و احباسنك دولت و سعادتلري مرتبه لري رفع ايله
* يعني عز و شرفلري زياده ايله * و دمر علي اعدآه و شانه * (دمر ميمك كسري به تفعليل
بابتدن فعل امر در قهر ايله ديمكدر) (علي دمره متعلقدر) معلوم اوله كه بوفعل علي حرفيله
و علي سز بر معنابه در (يعني علي بونده منصوب اولد بغي معنابه دلالت ايلز) (اعدادونك
جمعيدر و دوشملر ديمكدر) (شانه و لاة كبيدرو زنده و اعلانده مفعول معانسته) (بونك اصلي
مهور الامدرا هم بابتدن همزه مرفده ماقبلي مكسور اولد بيجون يايه ابدال اولندي) (پس حكم
ناقصه داخل اولوب اول اعلااله اعلال اولندي و شات اولدي شينك ضميمه) (محصول تركيب)
دخی يارب دشمنلري و اكا بعض ايدنلري (يعني عدولري قهر و هلاك ايله * بماني
في القرآن من آياته * (با حرف قسم) ما اسم موصول تقديري بحق مادر (تلي فعل ماضی مفرد

مذکر غائب مبني للمفعول اصلي تلو ايدی و او طرفه ماقبلي مكسور اولد بيجون يايه قلب اولندي
(في حرف جر تبلي فاعله متعلق) (قرآن و فرقان دخی بيجه اسم شريف و ارالله كلامه ديرل) (من ماء
موصول بيان ايدر) (آيات آيتك جمعيدر آي ده جمعيدر نشانلر ديمكدر) (اما اصطلاحده كلام
بجيددن بر مقدار ديرلر كه اهل قرآن سرخله حدودن تعيين و تبين بيورمشلر) (به ص نسخده ده
ماتلي واقعدر يايه قسمسز) (پس ماء مصدر به طرفه اولور) (محصول تركيب) (يارب مذکور
دعال عزي قبول ايله شول فرأنده اوقنان آيتلر حقيچون) (يا خود مادامكه قرآن آيتلري اوقنور
(يعني قرآن آيتلري اوقند بجه ابو بكر حقه بزم دعال عزي قبول ايدوب ثابت ايله) (مذکور
پس فقره بر قافيه ده واقعدر * اللهم امن بيله و احفظ ولده * آمن سابقلر كي دعالی متضمن
امر در امن يؤمن دن) (يعني افعال بابتدن) (اصلنده امن ابدی اجتماع همزتين في كلمة اول واحدة
واقع اولدي) (يعني بر كلمه نك اولده ايكي همزه جمع اولدي اولكي متحرك و ثاني ساكن ثاني في اولكلك
حركتي جنسه قلب ابلدك امن اولدي امين ايله ديمكدر) (بلد) (بانك و لامك فتحيله) (يله بلدة
ديرلر شهر معمر معانسته جمعی بلاد كلور بانك كسري به) (بلدان ده كلور بانك ضميمه) (پس
بلد مله نك جمعيدر دين سهو ايلش) (واحد همزه و صحت كسري و فاك فتحيله امر
مذکور در علم بابتدن صفة ديمكدر) (ولد اوغله و قره شاملدر) (اما بونده اوغل مراد در
(محصول تركيب) يارب شهر تي آفات و عاهاتدن صفة) (يعني خراب اولمقدن امين ايله حاصل
كندوبی امن و امانده حفظ ايله) (زيرا مملكتك غمار تي انك وجودش بيله در) (دخی سعد نام
اوغلني ده بلاردن صفة) (زيرا الولد سرايه حسنيجه باباسي كيدر عدل و صكرم و انصافده
* نظم * لقد سعد الدنيا به دام سعده * و ايله المولى بالوينة النصير * (بوايكي بيت حضرت
شيخك بحر طوبى يله ابو بكر مدخنده بر قصيده ستندندر) (لقد جواب قسم محذوفدر) (سعد بوجوه
حروف فتح و علم بابتده مستملدر) (ليكن علم بابتده لازمه متعدي يبنده مشتركدر لازم اولجه
اسم مفعول فاعل و زني اوزره كلور) (سعد فهو سعيد ديرل) (اما متعدي اولجه سعد فهو
مسعود ديرل) (پس بونده اوج صورتی بيله اجرا ايلك قابلدن) (فتح دن اولجه مصدری سعود
كلور يمن و برکت معانسته) (پس دنيا اوج صورته بيله تقدير امر فوعدر) (فاعل و نائب
عن الفاعل اولور) (به حرف جر فعل سابقه متعلقدر) (ضمير ابو بكره راجعدر ولده ارجاع ايلين
سهو ايلش) (دام فعل ماضيدر نصر بانك اجوف و اويستندن موقع دعاه واقع اولش دائم
اولسون ديمكدر) (سعد سبنك فتحی و عينك سكوبيله ايها نام طريقبيله مذکور در) (يعني ابو بكر ك
سعادت دائم اولسون) (وسعد ادل اوغلي دائم اولسون ديمك اولور) (ايد دام فعله معطوفدر محكم
ايلسون معانسته) (ضمير ينه ابو بكره راجعدر) (مولى تقدير امر فوع فاعلير ايد نك
(مولى افندي ديمكدر) (يا حرف جرايده متعلقدر) (الويه لوانك جعدر سنجقلر
معانسته افعله و زني اوزره نصر مصدر در و اضافت يسانيه نصرت و ظفر سنجقلري
ديمكدر) (محصول بيت) (خدا حقيچون تحقيق دنيا سعادت و عزت بولدي و يا سعيد اولدي
و يا مسعود اولدي ديمكدر نيك بخت شد معانسته) (يعني ابو بختلو اولدي ابو بكر سبيله سعادت
و سعدي دائم و باقي اولسون) (دخی خدا ابو بكری نصرت و ظفر سنجقلر بيله مؤيد و محكم
ايلسون) (يعني هرزه به كيم لوانچوب عسكر چكر سه خدا ظهير و ناصري اولسون) (حاصلي
حضرده و سرفده خدايار و ياوري اولسون * كذلك تنشا لينة هو عرقها * و حسن نبات الارض
من كرم البذر * كذلك اسم اشارتدر ابو بكره) (تنشا فعل مضارع مفرد مؤنث غائبدر
فتح بابتدن نوى چكر و اوزار ديمكدر آخرنده همزه تبين ايدوب الفه قلب ايدرل ضرورت

وزن ایچون حذف اولندی دینلر غلط ایلدیلر (لینه بونده دال و بداق معناسنه در که ابو بکر
 اوغلندن یعنی ولد صلی سندن کایتدر تنشاء تک فاعلیدر) هو محلا مرفوع مبتدا ابو بکره راجعدر
 (عرق عینک کسری ورائک سکونله لغتده طهردر) اما بونده کول مراددر بیخ معناسنه وه الیندی
 راجعدر عرقها خبر مبتدا در وجهه اسمیه صفت لینه در (وحسن کوزلاک) نبات بردن بتن
 نسته ارضه اضافت لامیه در (من حرف جر حسنه و یا مقدر کائنه متعلق) کرم بونده
 ایلک معناسنه در بذر اضافتی لامیه در (بذر بانک فتحیه تخم معناسنه در) محصول بیت (ینه
 ابو بکر کی بر نهال تازه بوی چکوب اوزامده در یعنی کند ینه مناسب و مشابه براوغلی بیو بوب
 بنشمه ده در که ابو بکر انک اصلی و کوکیدر) مصراع ثانی بی ارسال مثل ایسوب بیورر بردن
 بتن اوتک ایلوی و کوزلاوی خود تخم ایلکندندر) حاصلی بادشاه اصل و جنس اولدی بیچون
 اوغلیده کندی کیدر (معلوم اوله که حضرت شیخ پادشاهک مرشدی و اوغلنک استادی
 ایش شویله روایت اولنور و العهده علی الراوی * ایزد تعالی و تقدس خطه پاک شیراز را
 بهیت حاکان عادلان و همت عالمان عاملان تازمان قیامت در امان سلامت نکه دارد * ایزد
 انعامک ظرفاسندن همزه نک ورائک کسریله مسموعدر) اما روستایی و بعض جهله سندن
 فتح زایله ده مسموعدر خدا معناسنه تکرر دیمکدر (خطه خای بیجه نک کسری و طانی مفتوحه
 مهمله نک تشدیدله سنور معناسنه در پاکه اضافتی بیاینه در و شیرازه لامیه در) پاک لفظی شیراز
 افکننه مضاف اولماز دین معنی ایله نسبتی بو غیش (شهر شیراز حضرت شیخک و خواجه
 حافظک متولد اولد قبری بلده نک اسم بیدر دیار عجمده یرله بونی زیاده مدح ایدر لر نیکه
 شرادن بریسی بیورر) بیت (چه مصر و چه شام و چه بر وجه بحر) همه روستا بندو شیراز شهر
 (یا حرف تخصیص معنای سببیت منضمین) هیئت مهابت معناسنه در یعنی جلال و مخافت
 اولوق و قورق دیمکدر) حاکانه اضافتی لامیه در (و عادلانه اضافت بیاینه در) و یا مذکور باکی در
 (همت هانک کسری و فتحیه ارادت و قصد معناسنه در) عالمانه اضافتی مصدرک فاعلنه در
 (و عاملانه بیاینه در) نا اشتهاء غایت ایچوندر زمان قیامت معروف (در حرف ظرف) امان
 و امانت امین اولوق معناسنه در (سلامت اضافتی بیاینه در بعض نسخه لده امان و سلامت
 و او عاطفه ایله و اقدرد عطف تفسیری شکلی و لکل وجهه) امان برینه لاس ذکر ایدنلر
 ایکی برده سهوا ایلنلر اول یو که امان وزمان تجنيس مطرفدر ثانی ایکی فقره ذوالفایتین
 واقعدر تأمل تدبر (نکهدار دنکه نکاهدن مخففدر) داشتن و دار بدن مشتق ایله مستعمل اولسه
 حفظ و صیانت معناسنه در اما کردن و کنیده ایله و مشتق ایله مستعمل اولسه نظر معناسنه در
 قتأمل (دارد فعل مضارعدر داریدن موقع دعاده واقعدر حفظ ایله دیمکدر) (محصول ترکیب)
 خدای تعالی و تقدس شیرازک پاک سنور بی عال حاکم هیتیه و حلیله عامل عالمر هیتیه قیامت
 زمانه دک امن و سلامتده حفظ ایله * قطعه * ندانی که من در اقبالیم غایت * چرا روز کاری
 بکردم درنکی * معلوم اوله که بوقطعه اصلنده بر قصیده در حضرت شیخک ابو بکر بن
 سعد بن زکی مد حنده خلا کونث بعضی احوالی و دیار بیخه منولی اولد یعنی انده ذکر
 ایلندر و بعضی متصرفین و مخرفین بومقامه الحاق ایلنلر (ندانی ده نون حرف نفی در) (ودانی
 فعل مضارع مفرد مخاطبدر استهفام انکاری طریقله بیلز مبین دیمکدر خطاب عام طریقله
 (که حرف بیان) اقلیم اقلیمک وجه بیدر معلوم اوله که ربع مسکونی یدی به تقسیم ایلنلر
 یعنی یدی حصه به بولنلر و هر حصه سه اقلیم دیمشالر (امدی حضرت شیخک افانی
 جمع ایلنلرک سری بودر که اکثر معنوره ارضی سیر ایلنلر در) حکایت اولنور که

رد سببی

رد ابن سید علی
و سروری و کافی

فرق بیل مقداری سیاحت ایلندر و ممالک معنوره بی کز مکدن مرادی بر مرشد ایرشک
 ایش (عاقبت بغداد ده شیخ شهاب الدین شهر وردی حضر تشریفه واصل اولوب انک
 زلال فیض و افضالیله سیراب اولمش نیکه یوستانده بیورمشدر) بیت (مرا بیداننده مرشد شهاب *
 دواندر زفرمود و کشتی باب (غربت مصدر در کدرت و زنی اوزره ماضی و مضارعی
 ثلاثین مستعمل دکل بلکه افعال و تفعیلن کلور اغترب و تقرب دیرلر) (غریبه اضافت بیاینه در
 (چرا چیده فتح و کسر جا زدر کسریه تخصیص ایلن تقصیر ایش (چه ایله رادن مرکبدر
 (چه معروف) ورا ادات تعلیل (روز کار بونده زمان معناسنه در و یا حرف وحدت) (بکردم
 یا حرف تاکید (درنک دالک کسری ورائک فتحیه اکلمکه دیرلر عریده مکث معناسنه) و یا حرف
 مصدر (محصول بیت) بیلز مبین که بن غربت اللرنده نیچون بزمان مکث ایلدم یعنی اکلمتم
 (معلوم اوله که کاه واور که بر معنای عریده بلفظله تعبیر ایدر لر و غیره دیلیده ایکی لفظله
 و کاه واور که امر بالعکس اولور * برون رقم ایش ترکان که دیدم * جهان درهم افتاده چون موی
 زنی * (برون و برون یایله و یاسز طشره دیمکدر) نیک عار معناسنه در (ترکانه اضافت لامیه در
 (مراد ترکاندن هلا کو عسکریدر که تمام عجمه و دیار عرب غره به دهک مستولی اولدیلر) نیکه توار بیخ
 الحانیده یازمشدر) (پس حضرت شیخک انلرک عازندن وطنین نک ایلک اصلی اولدر که کافر لیدی
 و اهل اسلامه اذواجفا و زره ایدیلر پس انفرار عمالایطابق من سنن المرسلین دیوترک دیار ایدوب
 سیاح عالم او اور بوقضیه خلقتان مستعصم بالله زماننده اولمش و حضرت شیخک بو خصوصده
 بر قصیده سی و اردر که مطلعی بودر) بیت (اسما تراحق بود کر خون بکریدر زمین * در زوال ملک
 مستعصم امیر المؤمنین * حاصلی جنکیر خان و هلا کو خروچی بیور و شاه اسمعیل فتنه سی کی دکل
 عظیم فتنه ایش زیر بونلر اهل قبله ایدی اما انلر کفره ایدی پس نیک ترکان پیور دینی انلرک
 نامعقول کافرانه اوضاعندن عبارتدر) (درهم قرش مورش دیمکدر) جهان عبارتی دلالت ایدر که
 تمام عالمی فتنه استیباب ایش ایش (موی قبل و صاج معناسنه در) (زنکدن بونده قرار مملکتی
 مراد در (و یا حرف نسبت زنکه منسوب دیمکدر زنکه زنکار ده دیرلر سیاهلر مملکت
 (محصول بیت) شهر شیرازدن طشره کندم یعنی ترک دیار ایدوب اغتراب ایلدم اراکک
 جو و ظلمدن که کوردم جهان خلقی بری برینه دوشمش یعنی قرش مورش و هرح و مرج اولمش
 زنی صاحبی کی حاصلی پردیاره که باغی تا نار دوشه اولده کافر اوله بالبداهه معلومدر
 اول دیارک حانی نه اولیسردر * همه ادبی زاده بودند لیکن * چو کر کان بخون خواری تیر چنکی *
 * ادبی زاده ادم اوغلی دیمکدر ولد ادم معناسنه (بودند حکایت حال ماضی بی مفیددر) لیکن
 مصراع ثانی به مرهوندر) کر کان کافی عجمینک ضمه کر کل جمیدر ایکی کاف عجمیه
 قوردر دیمکدر (بخون یا حرف ظرف خون خوار و صف و کبی در خواریدن که مشترکدر
 یکله ایچمک بنده فان ایچمی دیمکدر یاه مصدری لاحق اولوق سببیه هاء رسمی
 کاف عجمی به مبدل اولمشدر یاه ظرفیه ایله فان ایچمی یکده دیمکدر خواری کافی عربیدر
 دینک قلندن سهوا یله صادر اولمشدر (تیر چنک و صف ترکیبی در کسکین قینقلی معناسنه
 (و یا حرف تشکیدر بونده ده بر بودند مقدر در) (چنکی یاسنی حرف مصدر طوثر معنی جاننیه
 ناظر اولمشدر) (محصول بیت) مذکور عسکر تانار هب اولاد ادم ایدی اما فان ایچمی یکده
 قوردر کی کسکین قینقلی ایدی لچو کر کان مبتدا و تیر چنک خبری یعنی صورتا انسان
 و سرتا بی حیوانات قیلندن ایدیلر) (بونده تانارک چنک ات بید کلرینه فی الجملة ایما و اردر
 و علی الخصوص که کفره اوله) (مصراع ثانیکن معناسنی فان ایچمی یکده بچه لری کسکینلکده

مطالع

رد لامعی

رد لامعی

رد سببی و کافی
قینقی طریق دیمکدر
لایطبع

ردشعی و کافی

قوردر کبی ایدیلر دین (و خوشنوار لقمه و پنجه سی کسین اولمغه قوردرله بکر ل ایدی دین
حق معنی ویرمیشلر دزون مردی چون ملک نیک محضر * برون اشکری چون هز بران جنتی *
درون نفیری درون شهر ایدی ضرورت وزن ایچون حذف اولندی (مردمدن نوع
مردم مراد در) و یا حرف وحدت (ملک فرشته) نیک محضر وصف ترکیبدر ابو خویلی معانسه
(برون یعنی برون شهر اسکری) یا حرف وحدت (هز برهالک کسری وزانک قبی و بانک سکونیه
ارسلان دیمکدر اسد معانسه) و نف و نون ادات جعفر (جنک صواش) و یا حرف نسبت
(محصول بیت) اول زمانده شهرک ایچر وسی فرشته کبی ابو خویلی و نیک سمیت مردم ایدی
و شهرک طشره سنده تاتار عسکری صواش ارسلانلری کبی ایدی یعنی شهر خلقی مظلوم
و عاجز و بیون ایدی و عسکر کفره تاتار ظالم و قاهر و دون ایدی حاصلی شهر خلقی بر فرشته و انلرک
هر بری بر راس ایشده درون و بیرونی بادشاه عسکر نیک هر برینه علی حده صرف ایدوب
ظاهر لری جنت جو و باطل لری نیک جو معنای بی قصد ایدنلرک دماغنه شرابات فارسیدن
بر قشره طبله شایع * چو باز آمدن کسور آسوده دیدم * پلنگان رها کرده خوی پلنگی * (باز
یونده کسور معانسه در) کسور کاف عربی نیک کسریله اقلیم معانسه در (اسوده الف ممدوده و سین
مضمومه ایه مانع دین قسدر دکنش دیمکدر راحت معانسه) پلنگان پلنگ بای عجمینک و لامک
قحدر لیه قیلان دیدکلری برینی جیواندر (رها کرده بینه ماضیدن قسدر صالی و برمش) یعنی ترک
ایلیش دیمکدر (حوی پلنگی اضافتی بیاید در) و یا حرف مصدر (محصول بیت) چونکه اقلیم
غربیدن کرو شیرازه کلام مملکت شیرازی آسوده حال و مرفه البال کوردم پلنگلر پلنگلک خلق و خوبی
ترک ایلیش (زیرا مرور ایامله اولادهلا کوا سلامه کادی و اعیان و ارکانی هب مسلمان اولدیلر
حتی تیریز یانده مراغه نام قصبه ده نصیر طوسی به رصد کواکب ایلیکه امر پیوردی و بو واسطه ایه
آنی کندی به وزیر ایلدی و بالجه انلردن ابو بادشاهلر ظهور ایلدی حتی سلانک ممدوحی اولان
سلاطین اتخانه انلردنر و بوگون سمرقند بادشاهی عبدالله خان انلردنر و کفه خالری
انلردنر امدی خوی پلنگی بی ترک ایلیش دیمکدر غرض اول حالت کفرده ایلدکلری ظلم و تعدی بی
ترک ایلملر دیمکدر بو تفریر معلوم اولدقند صکره جهور بلکه عموم شراح ایلدکلری عنایانه
النفات و المنسونه یقین فاده الیز * چنان بود در عهد اول که دیدم * جهان پر ز آشوب و تشویش
و تنگی * عهد پیونده زمان معانسه در (اواه اضافتی بیاید) که حرف بیان (دیدم مصراع ثانی به
مرهوندر) آشوب پیونده فتنه و فتریشلق معانسه در (تشویش تعقیل باندن مصدر در قریشلق
دیمکدر آشوبه عطف تفسیری واقعدر) نیک پیونده طار معانسه در (و یا حرف مصدر طارلق
دیمکدر یعنی اول زمانده اولان مصیبت و بلا دن تغییردر) (محصول بیت) مصراع ثانی اول
پس انلرک ایدوب دیر اول زمان اولده که کوردم انجیلین ایدی جهان یعنی جهان طوبی طلو فتنه
و آشوب و بلا و مصیبت ایدی * چنین شد در ایام سلطان عادل * انا بک ابو بکر سعد بن زکی *
ایامک سلطانه اضافتی لامیه در ادنی ملاسه ایه (وعاده بیاید در) انا بک کاف عربیله لقب
(ابو بکر کتبت) سعد بن ابن لفظی محمد و قدر (زیرا السلارنده ابن لفظی حذف الیک جاریدر
(محصول بیت) اول جهانک حل دیدیکم کبی ایدی اما سلطان عادلک زمانده جهان زیاده
خوب اولدی که اول سلطان عادل انا بک ابو بکر بن سعد بن زکی در * قطعه * اقلیم پارس راغم
زاسب دهر نیست * تا بر سرش بود چو نوبی سایه خدا * اقلیمدن پیونده مملکت مراد در پارسه
اضافت لامیه (و یا حرف صله) و یا حرف تخصیص (آسب لفته بان باش کلکدر اما بونک کبی
بر زده فتنه و آشوبدن عیاندر دهره اضافتی لامیه در مجاز (انی ادات نفیر و سین و تاتات

رد ابن سید علی و لامعی
و سروری و شعی و کافی

رد لاهی

خبر (نیست نه است تقدیرده در دین اصابت انماش) تادات توقیدر مادام معانسه (بر سرش
شین غیر قلیه راجعدر) بود بک ضعی و و اول فتنه فعل مضارع مفرد غائب تایل موقت اوله
دیمکدر (نویی یاه اول نفس گارندر و ثانی حرف وحدت بر سنک کبی دیمکدر) سایه حداد لامیه در
نظم الله معانسه (محصول بیت) پارس قلیه غم یوق و یا پارس قلیه غم یوق دهرک
فته سندن یعنی روزگارک آلام و شدایدندن مادام که انک باشی اوزرنده یعنی اوزرنده بر سنک کبی سایه
خدا اوله یعنی مادام که اقلیم پارس سنک کبی حاکم عادل اوله اسباب و آشوب و زکاردن غم کوردم
و غصه چکر زده لوم اوله که چو توی نسخه سنی چو توی نسخه سنی اوزره ترجیح ایلدک فتامل (ای
کسر همزه ایه حرف ندا در گاه اولور که همزه مفتوح و قور دین عدی سولیش زرا همزه
ندانی مفتوح اوقق عربیده در چو توی ده بر یا یازوب و اوی مکسور اوقق کرک بای وحدت
ایچون دین فارسه بی استناد دن کورمش ایش * امر و کس نشان ندهد در بسط خاک *
ماید استان دوت مامن رضا * امروز معلوم اوله که روزه و شبه و سله اسم اشارت قریب یعنی
این لفظی داخل اوله کسر همزه به دلالت ایلین یا حذف اولوب نون میه ایدان اولنور (پس
امروز نوگون دیمکدر) کس مبتدا کسدر دیمکدر (ندهد فعل بی استقبال مفرد غائب فاعلی تختده
کسه راجع ضمیر جیه فاعلیه خبریه ادر) (نشان ندهد مقدم مقعولی یعنی اولی) و امر و ظرف
زمانی (و در بسط خاک ظرف مکانی پیونده بسط خاک کن مراد بر یوز بدر روی زمین معانسه
اضافت لامیه در) مانند بکشد دیمکدر منایه معانسه آسانه اضافتی اسم فاعلک مقعولنه
اضافتی قیلندنر و آسانک دره و درک ایه لامیه در مانند ندهدک مقعول نایسیدر (و مامن رضا
پوندن بدل و اضافت لامیه در) (محصول بیت) بر یوزنده بوگون کسه نشان و بر مزنک قیوک
ایشکنه بکر ز رضایه امین اولاجق بر یعنی رضای قلب و صفای خاطر له کچنمکه مقام مامن و جای
امین سنک قیوک اشکندر نجیق اکا بکر بر دخی بوقدر حضرت شیخ بادشاهی اطرا طریقه مدح
ایلیش منه سنده دوت تایی کبی عهده اصل ات در همزه ایلد دین همزه مجتله اولدقنی بلزیمش
* بر دست پاس خالری بیجا کان و شکر * بر او بر خدای جهان آفرین جزا * بر دست بر حرف
استملا (دست توایله سین و تادن مرکبدر سنک اوزریکه یعنی سنک اوزریکه لازم و واجددر
مقدم خبردر) (و پاس مؤخر مبتدا پاسبدن حفظ و صیانت معانسه خاطره اضافتی
مصدرک مقعولنه اضافتدر) (و بیچار گاه اضافت لامیه در) (و او حرف عطف و شکر مصراع
ثانی به مرهون مبتدا بر ما خبری و سین و تا مقدر در شکی پیونده تعیم الیک قابلدر یعنی خدایه
و بادشاه) (و او حرف عطف بر خدای مقدم خبردر) (و جزا مؤخر مبتدا) (جهان آفرینه
اضافتی بیاید در جهان آفرین وصف ترکیبدر آفریندن دن جهان برادینی دیمکدر خلاق عالم
معانسه) (جزا پیونده ثواب و عوض معانسه در) (محصول بیت) بادشاه خطاب ایدوب پیور
سنک اوزریکه بیچاره لک خاطرین رعایت و صیانت الیک لازمدر و بورعایت و صیانتک ایچون
سکا شکر الیک تر اوزریمزه واجددر و یاسنک کبی بر عادل بادشاهی بزه حاکم ایلدکچون خدایه
شکر بزم اوستمنه لازمدر دخی خلاق عالمه لایق و سزا وارددر سنک فقرا و بیچاره لره ایلدیکلر
رفق و عدالتک ایچون ثواب و عوض و یرمک حاصلی هم بزه عدالت و فقر و بیچاره لره یرمک
ایچون سکا و خدایه شکر لازم و خدای جهان آفرینه اجر جزل و ثواب جزیل و یرمک لا تقدر
پیونده شکر خدایه قصر بیلن تقصیر ایلیش و خدای لفظنک جهان آفرینه اضافتی بیاید
غریب ملا حظه مالمک ایش * یارب باد فتنه فتنه دار خاک پارس * چندا مکه خالک را بود و بادرا
ایفا * یارب تخلف ایه ضریرت وزن ایچون (باد فتنه اضافتی بیاید) (نکه دار حفظ ایه دیمکدر

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی

کس کس کس کس کس

اسکی نور بکدر

للطبع

و سروری

ردشعی

رد کافی

رخنه پارس لامیه و معمول نکه دارد در پارس باه بجمیله و قالیه انقدر ملکیت شیرازه دیرل (چندان
 او ندر دیکدر (که حرف بیان (خاک معروف) ورا ادا ت تخصیص بونده باد دن مراد هوادر
 یعنی کره هوا خا که معطوف در تقدیری خاک راو بادر ایما و دبقا بودک فاعلیدر (محصول بیت) یا الله
 پارس ترانی فتنه بلندن یعنی فتنه دن حفظ و صیانت الیه او قدر که کره خاک و هوایک بقای اوله
 (یعنی کره خاک و هوایک و باید اولد بخه حاصلی قیامه دك مصراع ثانیک معناسنی اولقدر که
 تراغه و یله بقا اوله دین و اول زمانه دکن که خاک و بقاده بقا وله دین و مادامکه خاک و باد باقی اوله
 دین حق ادای ایده بمشرفا مل * سبب تألیف کتاب * یکشب نامل ایام گذشته می کردم و بر عمر تلف
 کرده تاسف می خوردم و سنک سر اچه دل را بالاس اب دیده می ستم و این بیتها مناسب حال خود
 می گفتم * بودرت فقره بری برینه معطوف اولفله متصل یازلدی اسلوب و صله داخل اولدیفچون
 نامل (ایام اضافتی مصدرک مفعولنه در (گذشته ماضیدن قسمدر یکمیش دیکدر گذشته به
 اضافت بیانیه در (می کردم می حکایت حال ماضیدر ایلردم دیکدر (واو حرف عطف (بر صله در
 باکی (عمر تلف کرده تقدیری عمر تلف کرده خود (عمرک تلف کرده به اضافتی بیانیه در
 (کرده ماضیدن قسمدر لغته المیش دیکدر اما بونده ایلدیکم معناسنه در (تاسف فعل بایندن
 مصدر در شدت حزنه یعنی غمه دیرل ثلاثی اسف در همزه نك و سنک فتنه لریله (می
 خورد مک مقدم مفعول صریحیدر (و بر عمر غیر صریحیدر (می حکایت حال ماضیدر (خورد م
 خاصنی روم ضمه الیه اوقی کرک که فقره اولینک قافیه سنه مطابق اوله (بعضیلر بونک کبی برارده
 کرده بی کاف بجمیله او قودیلر کر دیدن دن محقق (یعنی شده معناسنه صیرورت ایچون و حضرت
 مولانا جامینک در بای ازاره نظیره لجه الاسرار و حجه الاحرار نام قصیده سندن بریتیله اسمشهاد
 ایلدی (بیت) هر گجایی در کینی و بر در حلقه * حلقه مار حلقه کرده درد هسان اژدرست *
 (حلقه کردیده معناسنه لیک مدعا ده سنده ده نظر وار (زیر بعضی نسخه زده کرده برنده
 کشته واقعدر (و کرده کاف بجمیله اوله لاید بواسلوب اوزره تخفیف بعضی الفاظه واقع
 او اوردی قنامل (سنک سر اچه سنک معروف و سر اچه تصغیر سرادر که سر ایدن تخفیفر یایله او
 دیکدر عریجه دارد دیرل دله اضافتی بیانیه در و سنک اضافتی لامیه در مجاز (ورا ادا ت مفعول
 بالاس آب دیده با حرف استعانت (والاس بر ذوقیت جوهر در که جمع صرب جواهری انکه
 دیرلر نکه حضرت شیخک کلایمی بو معنایه اشارت ایلدر که سنک سر اچه دلی انکه دلر ایه اضافتی
 مشبه بهک مشبه اضافتدر حاصلی بیانیه در (و دیده به اضافت لامیه در (می ستم می حکایت حال
 ماضی افاده ایلدر نکه مکرر تنبیه اولتمشدر (ستم فعل ماضی نفس متکلمه وحده دردم دیکدر دلدم
 دیکر نکل (واو حرف عطف این اسم اشارتدر یتلره (بیتها ها ادا ت جمددر (مناسب اسم
 فاعلدر مفاعله بایندن حاله اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر و خوده اضافت لامیه در
 (خود بونده کندی معناسنه در (میگفتم بنه حکایت حال ماضی متکلمه وحده سو یلردم دیکدر
 مقول قول این بیتادر و مناسب حال خود حالدر مقولدن (محصول فقره ار بهه) بر کیچه
 یکمیش ایامی فکر و ملاحظه ایلردم دخی تلف و ضایع ایلدیکم عمره غصه پردم دخی کوکل
 خانه سنک طاشنی الماس کبی آب چشمه دردم یعنی ضایع یره تلف ایلدیکم عمره نادم اولوب
 (شویله اغلردم که قره طاش کبی یک کوکله رفت کلوب متأثر اولوردی و بولکلیک یتلری
 کندی حاله مناسب و موافق سو یلردم (فقره آخره نك معناسنی دخی بو کندی حاله مناسب
 اولان یتلری ایلر ایدم دین اسم اشارتی محله صرف الماش بر وجهله دخی معنای تقریر ایدوب
 دیر که دخی بو یتلری کندی حاله مناسب ایلر ایدم بو تقدیر اوزره بیتها لغتی مناسب لغتونه

رد لامی و شمی و کافی

رد لامی

رد لامی

مضاف

مضاف اولر دیمش (یعنی بو قیددن معلوم میوادی که اولکی تقریرنده بیتها لغتی مناسب
 لفظونه مضاف ایلر دیمش اگر بویه ایسه برامز ایلر دیمش * مثنوی * هر دم از عمر میرود بقی
 چون نکه می گفتم نماد بستی * دم بونده ساعت و وقت معناسنه (نفسی ده با حرف و حدیدر
 (چون و اور بویه ادا ت تعلیلدر چونکه معناسنه ادا ت شرطدر دین اصابت ایلماش
 (نکه می گفتم فصل حال متکلمه وحده در نظر ایدم معناسنه (نماد فعل نی مفرد غائب
 فاعلادی دیکدر بجه مطلقدر دین بجه مطلق معناسنی بلز دیمش (بستی یایله و بسا الفله
 و بس و بساز بر معنایه دن جوق دیکدر بستی یساک اماله سیدر دینلر عندی سو یتلر و بسیده
 یا حرف تعلیلدر یکی ده کبی دین دخی عندی سو یتلر (نماد موارر استعمالاتی تتبع ایدنه
 معلومدر (محصول بیت) هران و هر زمان عمر مدن بر نفس کیدر یعنی ساعت بساعت عمر
 اکسلب آرزاده در چونکه بقیه عمره نظیر ایدم کور و دم جوق قالمیدی یعنی عمرک جوقی
 کیدوب آزی قالمش کور و دم بعضی نسخه ده می گفتم برینه می کنی و قعدن لیکن بونسخه اولی
 و احرار قنامل (نوده جوقی و او اصله الیه اعتبار ایدوب کیف معناسنه اولسنی قیویر ایدنلر
 زبونلر دیمش * ای که بجاه رفت و در خوانی * مکرر این پنج روزدر بای * ای حرفند او منادی محدوفر
 تقدیری ای انکه در (که حرف رابط صفت (بجاء الی دیکدر اسماء اعداد دند (واو حرف عطف
 (واو حرف حال (و در حرف ظرف (خواب و او رسمیه او بقویه و دوشه دیرل بونده غفلتدن
 کناشدن (و یا خبر خطایدن (مکر بونک کبی برارده معنی معناسنه در بولیکه دیکدر (پنج اسم عدد
 بش دیکدر (روز بونده ظروف نمایه دند ادا ت ظرف مقدر در تقدیری این پنج روزدر (در بای
 فعل مضارع مفرد مخاطبدر (در بایندن در یافتدن دکل (محصول بیت) ای اول کیسه که
 عمر کدن الی باش کندی دخی سن خواب غفلتده سین (مکر بونک کبی برارده آخر نکه لازم اولان
 اسباب تدارک ایلده سین یعنی عمرک جوقی کیدوب آزی قالمی حال بونکه سن خواب غفلتدن
 متنبه اولان زین امدی اکا اول اوله که باقی فلان برایکی کونده تلافی و تدارک مافات ایلده سن
 (حاصلی جوا نلقده زاب آخری تحصیل ایده مدك (بس سچی جبل ایلده باشد که بیرلکده
 بر حالت ایلده سین دیکدر (مکر ادا ت استنادر الامعاسنه دین معنی و پردیکی محاده مکر لغتی
 ذکر ایش الالفنی ذکر الماش که معلوم اولیدی الانجه یا قشر (مصراع ثانیک معناسنی
 الابویش کون که دخی کندی ایشه سن واکلیه سن یعنی حال نجه اید وکی اکلوب اکا کوزه
 تدارک ایده سین دین یتلر مراده واصل اولماش بوندن صکره بر وجهله دخی معنی و یرمشکه
 مکر بونک کبی برارده کون که یکمیدی ایشوب اکلر میسین و بو معنای زربق تا و بلاتله تاویل
 ایش که با قل دوشنده کورسه یک کره استعاده ایلدر بر دخی دوشنده کور میسه می دیو (معلوم
 اوله که بونیت حضرت شیخک بر قصیده سنک مطلعیدر که ابن سید علی و لاه فی شرحلرنده تمام
 اراد ایلنلر (و بجاه دن مراد عمرک کزی و بچیدن اقلی در * بچیل انک که رفت و کار ساخت *
 کوس رجعت زدند و بار ساخت * (بچیل خاک فتنی و بچیل کسریله صفت مشبهه در علم
 بایندن مصدری بچیل کلور خاکچ بچیل فتنه لریله اونا تمدن حاصل اولان حیرنه و دهشته دیرل
 پس بونده بچیلک معناسنی او تمدن مخیر و مدد هوش دیکدر (که حرف رابط صفت (ساخت
 فعل نی ماضی مفرد غائب لغته یا مدی دیکدر اما استعمالده دوزوب قوشمادی یعنی حاصل ایلدی
 (کوس آلت اهورن بر قسمدر که طبل باز شکندن اولور (اما یولک اولور شویله که برده اولدقه ایاغ
 اوزره طورر کچالالور بادشاهه مخصوص سازدر مارم بادشاهلر مژدن غیری سلاطینک خانلری یله
 استعمال ایلدر و اول رمانده بر عسکر و یا قافله کوجه جک و قفسه چلرل ایش و بر زمان بونک

رد لامی

رد کافی

رد لامی

رد ابن سید علی و لامی و سروری
رد دقایق الحقایق

رد لامی و شمی

رد لامی و شمی و کافی

رد لامی

رد لامی

برینه قافله کو چن وقتده جرس چارل ایش (اما آل عثمان دورنده بونک کبی پرده پوری چارل) رخلته
 اجناسی لامیه در (رحلت رانک کسری و حاء مهمله تک سکونیه و لامک فتحیه ارجحال معانسه در
 یعنی کوچک (زنده فعل ماضی جمع غائبه فاعلی کوسی چالان کیمه در) و او حرف عطف و یا حرف
 حال (بار پونده بونک معانسه غریبه جمل درل حاء مهمله تک کسری و میم سکونیه چانک فعی
 و میم سکونیه دکل (محصول یت) مصراع اول اخباره و انشایه مخملمدر یعنی شمرنده
 و مخبر و مدهوشدر یا خود شمرنده و مدهوش اولسون دیمکدر اول کیمه که دیادن کندی وایشنی
 دوزمدی یعنی دنیاده عمل خیر ایلکسمرین آخرته واردی (حاصلی دنیا مزعه سنده دانته خیرات
 اکوب کندی کوس رحلتی و ارجحال چالیدار و بونکی و یابی دوزمدی یعنی اجل کوسی
 چالیدار حال بو که نول تهینه اسباب آخرته مباشر اولدی (حاصلی زاد آخرتی تدارک ایلکسمرین
 کل دبدیلر پس بویه کیمه شمرنده اولسون * خواب نوشین بامداد رحیل * بازدارد پیاده
 راز سبیل * نوش باله و هر طابلقه دیرل (و یا حرف ذبت : (نون حرف تأکید نسبت
 اصل افته بویه در (اما شمدی طابلقه معانسه مستعملدر شیرین کبی (بامداد و یام اینه
 معانسه در (رحیل اسمدر یعنی کوچده تک اسمدر (خواب نوشین بیانیه و ما بعد نده اضافت
 لامیه در (بازدارد داریدن فعل مضارع مفرد غائبه داشتن دن دکل بحسب الاستعمال
 مانع او او دیمکدر کرو طوز دیمک دکل پیاده یاغده دیرل غریبه و اجل دیمکدر (زا ادات
 مفعولدر (سبیل بویه دیرل (محصول یت) ارجحال صباحنک یعنی کوچ اوقبتنک طابلقه
 او یقوسی پیاده بی بولدن ما نغدن یعنی بویه کیمه دن الیقور (حاصلی لذائذ دنیویه نه توغل
 و ته لک زنده آخرته اشتغاله مانع و اسبابه مباشرتی مفعولدر * هر که آمد عمارتی تو ساخت * رفت
 و منزل بد بکری پرداخت * عمارت خینک کسریله اصلنده مصدر در نصیر باندن برنسته بی
 معور ایلک صکره بناده استعمال ایلیدار (و یا حرف وحدت بعض نسخه ده یا نیز اضافه
 واقعدر یعنی نوه (زیرا نو توک فعی و او اصله ایله یکی دیمکدر غریبه جدید دیرل (ساخت
 فعل ماضی مفرد غائبه دوزدی و یابی معانسه بعض نسخه ده رفتن صکره و او باز مز
 (منزل پرداخت مفعول صریحدر (و بدیهه صریحدر (یا حرف صله (دیگر یاله غیری
 معانسه در (و یا حرف وحدت (پرداخت لفظ مشترک در تمام ایلکه بو شایق یعنی
 تخلیه یشنده بونده غریبه یابی و تمام ایلدی دیمکدر (محصول یت) هر کیمه که دنیابه
 کندی بر یکی بنایابی و برجید عمارت پیدا ایلدی اول پانی آخرته نقل ایلوب یابیغی
 عمارتی غریبه یابی یعنی غیری ایچون بامش اولدی زیرا لایه برینه بر کیمه کلسه کرک
 (پس کوبا که حقیقته اول کله بامش ایش (معالم اول که تمام عالمک بانیلری بو سوزک
 ماصد قیدر زیرا هیچ بر کیمه یابدوغنده باقی قالماس بلکه اول کیدوب برینه بر غیری کیمه
 کلسه کرک پس کوبا که آنکچون بامش اولور بعض شارحان پرداختنی تسلیم ایلک و اصحابی
 معانسه اخذ ایش لکن بو لغتک معناری سابقا مذکور اولاند بو ذکر ایلدی یکی دکل
 * وان در کتخت همچین هوسی * و این عمارت بمر نبرد کسی * وان دیگر یوردو غی
 سابقا دیگر یوردو غیدر (بخت فعل ماضی مفرد غائبه (هم ادات تأکید (جذب بوخبلن
 دیمکدر بی عمارت شایکله اشارتدر (و این عمارت مراد دنیادر نبرد مقدم مفعول صریحدر و بمر
 غیر صریح (و یا بمر حرف صله (نبرد فعل فی ماضی مفرد غائبه ایلندی دیمکدر فاعلی کسی در
 پای وحدته (و جاتر در که این عمارت مبتدا اوله و نبرد خبری و کسی نبردک مفعول صریح و بمر
 اولکی کبی غیر صریح (محصول یت) اولکی بانیلک عمارتد کلن ده الک کبی هوس بشوردی

رد این سید علی

رد لامعی
رد شعی و لامعی

رد کافی

یعنی اولده مقتضای طبیعی اوزره بعضی برینه بنا الحاق (حاصلی بعضی برینی یابی
 (و بعضی برینی بقیدی (تنکه عالمده مشاعدر (اما بوجاری هیچ بر کیمه نه ایته و یا نه ایلندی
 (یعنی هیچ کیمه دنیاده باقی و خاند قالدی و یا بوجاری دنیا کیمه بی نه ایته ایلندی یعنی اولدره بوب
 و بوب و باقی قومدی (حاصلی هر کسی قنایه و یردی (حقیقته فاعل مطلق خدادار (جهانه
 وزمانه و غیره استناد بخازیدر یتنک معناسنی اولکی تقریرده قصر ایلن تقصیر ایش
 * یازنا یابدرد دوست مدار * دوستی را شاید این غدار * (بار بولداش دیمکدر (ناباید از بونک کبی
 پرده توصیف فی افاده ایدر (یابدرد وصف ترکیبدر داریدن بحسب لغت باقی طویلی دیمکدر
 اما استعمالده ثابت قدم معانسه کلور (دوست معروف (مدار فعل نهی مفرد مخاطب (بار مفعول
 اول (و دوست نایسی (ناباید اده اصافت یاتیه در دوستی با حرف صدر را دات مفعول شاید فعل
 تی استقبال مفرد غائب شاینددن (شایستدن دکل این غدار مؤخر مبتدا و شاید مقدم خبر
 و دوستی را مفعول نشاید در غدار مبالغه ایله تارک و فایه دیرل (محصول یت) حضرت شیخ خطاب
 عام طریقله پیورر ثابت و باقی اولیان یاری دوست دوتیه یعنی اکتوب طورمین نشسته بی سومه
 حاصلی فانی به میل و محبت ایلله مقصود بود که دنیا بی قرار و بی ثباتر اکا و مزخر فائده کوکل
 بغلبه عشق ایلله مصراع اتی مقام تعلیلده در (زیرا بونک غدار بی دوستی و مستغله لایق دکل بر ختاله در که
 کیمه تک عقد نکاحنده قرار ایلوب تازه تازه کوبه کول اولدیر * تک و بد چون همی باید مرد *
 خنک ان کس که کوی نیکی برد * تک ایو دیمکدر (و بد یار امر (چون ادات تعلیل (همی
 ادات تأکید (باید فعل مستقبل مفرد غائب کرک دیمکدر (مرد مریدن معانسه در ز پر امانی
 مضارع مقارن اولسه مصدر معانسه در تنکه سابقا بیان اولندی ایدی پس باید مرد
 اولسر دیمکدر (باید باینددن مشتقدر بایستندن دکل بعضیلر ظن ایلدی کبی (خنک خنک
 و تونک ضمی و کاف عربیله لفظ مشترک صوقله مبارک معناسنی یشنده (آب خنک و هوای
 خنک دیرل صوق صو و صوق هوا دیمکدر بونده بختلو و سعادتلو معانسه در عربیده طوی
 دیرل (که حرف رابط صفت (کوی طوبی در که غریبه کوره دیرل (نیکی با حرف مصدر
 (رد بونده فعل ماضی مفرد غائب در ایلندی دیمکدر کوی نیکی بیانیه در (محصول یت) چونکه
 انسا لک تک یتنی و بدیغی اولسر در (یعنی دنیاده هیچ کیمه باقی قالمیوب اولوب کیدیسردر
 دولتو سعادتلو اول کیمه در که ایلک طویلی دنیا میداندن ایلندی (یعنی دیادن آخرته خیرات
 و حسانته کندی بونک اصلی بودر که بر طوی بر مبدلک اور ناسته قورل و میدانه حدود تعیین
 ایدرل و بر قاح اوزون چو کانی آتلی بو طوی چارلر بر کیمه که بو طوی تعیین اولان حدوددن
 اخراج ایدر سه دولت انکدر که سارینه غالب اولور ایلدی بونده کوی نیکیدن مراد خیرات
 و حسانتدر بونده بعض شارحین فارسیده مصدرک انواعنی بیان صد دنده اولمش بریسی کندی
 صیغه سی اوزره کلندر دیمش (آمدن و رفتن کبی بری دخی ماضی صیغه سی اوزره در که آکا مصدر
 مزخمد دیرل که ایکی قسمدر بری بوکه و او عاطفه ایله استعمال اولور (گفت و شنفت کبی (گفتن
 و شنفت معانسه در تنکه دیوان حافظده واقع اولشد (یت) سخن عشق نه آنست که ایدر بیان
 ساقیامیده و کوتاه کن این گفت و شنفت (بو یله دیمش اما خطا ایش (زیرا بونلر مصدر دکلردر
 اسملدر دیمه و ایشته معناسنه بری دخی بوکه و او عاطفه ایله استعمال اولور (آمدشد
 کبی که آمدن شدن معانسه در تنکه جامینک یوسف و زلیخاستده واقع اولشد (یت) بزدان
 ناهمش خلوت نشین بود (شد آمد سوی زندانش چنین بود) (بونده ده خطا ایش (زیرا بونلر
 اسملدر کیمه معانسه مصدر دکلدر (او چینی وجه امر حاضر صیغه سی اوزره استعمال اولور

رد سروری و شعی

رد این سید علی
و لامعی و سروری

رد لامعی و کافی

رد شعی

رد شعی

تک و دو کبی تکیدن و دویدن معنای نه که دیوان شاهیده واقع اولش (بیت عمری براه عشق
 ز سر ساحت قدم (باز روی آنک و دو می کند مرا) بونده ده خطا پیش (زیرا تک و دو یله بویوم
 معنای نه که در صدر دکلر * برک عیشی مکر خویش فرست * کس نیارد ز پس ز پیش فرست *
 (برک باک قبی و راک سکونی و کاف عجمه اسباب و یراق معنای نه در بول و سفر
 پراخی کی انان پیرا غنه ده دیرل (عیش عینک فحیه در لکدر حیات معنای نه) و یا حرف
 تکبر (بکوز یا حرف صله کور صکاف بحیثیت ضمیمه بونده فیر معنای نه در (خویش
 و اور می ورم کسری ایل بونده کندی معنای نه در (کوزک خویش اضافه و عدم اضافه
 جازدر افرست فعل امر مفرد مخاطب در فرستادن فرستادن دن دکل کوندر دیکدر ارسال ایل
 معنای نه (نیارد فعل نئی مستقبل (آریندن که مخفقد آریندن دن آوردن دکل کوندر دیکدر
 (ز پس زای مفرد از دن مخفقد (پیش بونده اولک و ایلر و معنای نه در هر بده قدام کی
 بعضی نه که ده تو بس و فقدر (محصول بیت) حیات ابدی پراغنی قبری که کوندر (یعنی
 آخر که لازم اولان خیرات و حسنات و اعمال صالحه ایلر و کوندر (حاصلی کندی الکله ارسال ایل
 مصراع ثانی مقام تعلیلده در (زیرا کچس سندن صکره کتور مز سن ایلر دن کوندر (یعنی
 سن صاعقه کده آخرت فایز برآستدن صکره قارب ورثه سنی فایز * عمر بر فست آفتاب نموز *
 اندکی ماند و خواجه غره هنوز * عمر عینک صنی و میم سکونیه در بونده باش معنای نه عینک و میم
 صنی ایلده لغتدر (قسمده عینک فحیه معنای نه در بونده بویه کلور عمر بمر دن (یعنی عیال بندن
 بشامق معنای نه (عمر مبتدا و برف خبری تقدیری عمر چون برفست در مبالغه قصیده ادات
 تشبیه زک اولدی برف قاردر عریجه تلج درل (واو حرف عطف (و یا حرف حال (آفتاب
 کنش در (غوزه اضافتی لامیه در ادانامه ایل (نموز تانک فحی و میم مضمومک تسنیدی و فحیه
 یای آبارشک اونه آینه دیرل (تکه بویونک تربیدن اکلور (بیت) اذر و نیسان یارست و حذران
 و نموز (آب و ایلول و دوشترین و دوکا نون و شایط) (آفتاب نموز مصراع ثانی به مرهون مبتدا
 (آنک از دیکدر (و یا حرف شکر (مانند مقدم مفعولدر (مانند نونک سکونیه لازمیه متعدی
 بندنه مشترکدر قانسی و قودی دیکدر فعل ماضی مفرد غایب فاعلی مخفقه آفتاب راجعدر
 جمله فعلیه خبر آفتابدر (واو حرف حال (خواجه خاده روم ضمیه ایل و واور معیله بونک کی برلده
 تفضیلی واجب اولان عز بزر و وزیاه دیرل (خواجه مبتدا (وغره عینک کسری و رای مشدله
 اسمدر غفلت معنای نه خبر مبتدا (عجم عینی مفتوح اوفور مبتدا نونک مینی مفتوح اوقد و غی کی
 هنوز لان دیکدر (محصول بیت) عمر انسان و حیوان قاردر (یعنی تیر یکمکه قار کی در
 تیر ارمده و نموز آینه کنشی برف عمر دن از اجاق قودی حال بو که خواجه دخی غافلدر یعنی
 آفتاب نموز قاری بجه که تیر ایدرسه مرور ایام و از منته عمری انجلین ازالدر و اکلدر حال بو که
 عمر صاحبی دخی خواب غفلتده عینک کچس سندن خبری بوق حاصلی عمری تیر یکمکه ده
 قاره تشبیه الیش تیر ارمده (بونده آفتاب بطرف تقدیر ایدوب در آفتاب نموز دیو و ماند فعلی
 لامیه معنای نه اوب از قانسی دیرلرینک سره هیچ واقف اولمیشلر (وحاشیه کتابنده ماند بونده
 نهاد معنای نه دین نه ماندی بلور مش و نه نهادی * ای تپی دست رفته در بازار * ز سمت پر
 نیانوی دستار * زای حرف نهادی مخدوف (تقدیری ای مرد تپی دست (تپی بوش دیکدر
 حال معنای نه (دسته وصف ترکیبدر الی بوش دیکدر صفر ایلد معنای نه فقر و یوقله ن کایندر
 (رفته ماضین فحیه کمنش دیکدر (تپی دستک رفته به عدم اضافتی و اضافتی جازدر
 (در حرف صله در با معنای نه (بازار معروف ترسم فعل مضارع متکلم وحده و نا ضمیر مفعول معنای نه

رد شعی

رد لامعی و سروری
رد لامعی و سروری

مشهور سوز در نه و بر صک
الکله اول یله کیدر سنکله
سید

رد ابن سید علی و لامعی
و سروری و شعی

رد شعی

فور فرم سن دیکدر (پرا به عینک ضمیمه طولود دیکدر عریجه ملان دیرل اما باه عریله بر اولفده وار
 نیانوی تا کید ایدر و بوندر بجه دستار دن مراد دلیند اولور تا مل (نیانوی فعل نئی استقبال
 مفرد مخاطب کتور مز سن دیکدر (دستار بونده دستار معنای نه در (نیانوی بونک مفعول اولی
 (و بر مفعول ثانسی (محصول بیت) ای بازاره الی بوش کمنش کیمه فور فارم کد دستمال کی طولو
 کتور مز سن (یعنی ای صفر ایلد بازاره کیدن فیر فور فرم سن بوش کیدوب بوش کله سین ازیرا
 بازار اهل کیسه رایگان نسه و برمز (حاصلی ای آخرت بازارینه خیرات و حسنات و اعمال
 صالحات سن واران کیمه فور فرم که جنت نعمتار دن محروم اولاسن (فور فرم دیدیکی انکچوندر که
 یو خصوصیه کیمه ک حقه جزم بوقدر (زیرا اعمال موجب جنت دکلدر (بلکه مشیه اللهه
 منوطدر * هر که مزدوع خود بخوردن بچوید * وقت خرمنش خوشه باید چید * (هر که
 تقدیری هر کس که ایدی ضرورت وزن ایچون کس حذف اولندی (مزدوع اسم مفعولدر زرع
 یزع دن یعنی فتح پانیدن اکلش دیکدر (اما بونده اکن مراد در خودده اضافتی لامیه در
 (بخورد با حرف تا کید و خورد فعل ماضی مفرد غایب یذ، دیکدر (بخوید با حرف
 مصاحبت (و خوید واور معیله خویش وزنی اوزرینه فصلیل که ترکیه اکا حصیل
 دیرل (یعنی تازه ایکن محبوب حیوانه یذ در دکلری ارپه (وقت خرمن اضافتی لامیه در
 و یای معنای نه در (نون ضرورت و وزن ایچون ساکن اوقتی کرک ضرورت
 قانیه ایچون دین یکلش سولمش (شین ضمیر مذکور که راجعدر (خوشه بونده بشا قدر
 یعنی بقای و غیرینک بشاخی که عریجه سنبله دیرل بایدک مقدم مفعولدر جید (جیم عجمینک
 کسریله فعل ماضی در مصدر معنای نه (زیرا ضارعه مقارن در دیوشرمک کرک دیکدر
 (محصول بیت) هر کیمه که کندینک اکنی چکله ییدی یعنی فصلیل ایکن ییدی اول کیمه
 خرمن زماننده باشی دیوشرمک کرک حاصلی هر کیمه که جوالیق عالمنده خیرات و حسنات
 و اعمال صالحیه عمری صرف الیوب لهو و ابله تضييع اوقات ایلدی بیرلک زماننده باری قادر
 اولدی یعنی مرتبه آخرت بولنه سعی یلک کرک تا که مالایدرک کله لا یرک کله ایلد عامل اولش اوله * بوند
 سعدی بکوش جان بشوره چنست مرد باش پرو * بوییت قدیم سنجدر ده بولندی لیکن سارحار
 یازد یغیچون یازدی (پندبای عجمینک فحی و سکون نوله و عطف و نصیحت معنای نه در (سعدیه
 اضافتی لامیه در با حرف مصاحبت (و کوش کاف عجمینک ضمیمه قوله دیرل که عریجه اذن و ساهه
 دیرل رجاه اضافت بیانیه در روح حیوانی به جان و انسانی به روان دیرل (بشنوبایله و کد فعل
 امر مفرد مخاطبدر شتو یندن شنیدن دکل ایست دیکدر (پندبشونک مفعولی صریحی و بکوش
 غیر صریحی ره اهدن مخفقد بول دیکدر مبتدا (و چنست خبری اصلنده چون ایست در چون
 ادات تشبیه و این اسم اشارتد رقریه سین و ناداد خبر ترکیب ایلد چوندن واور سیمی و این دن همزه
 حذف اولوب چنست اولدی بونجیلدر دیکدر بولفظی چنین است همزه مجتلبه ایلد یازنلر
 فارسی املا دن اکا دکلریمش (مرد ارد دیکدر رجل معنای نه (و باش فعل امر مفرد مخاطبدر
 باشیدن ار اول دیکدر اکز نسخه باشدن صکره و او عطفه بازار با حرف تا کیدر (ورائک فحیه
 فعل امر مفرد مخاطبدر و یندن کیت دیکدر (محصول بیت) سعدینک پندبای جان قو اقبیل
 ایست ول بونجیلن در اول کیت یعنی نیم نصیحت شریعت و حقیقت و بطریق موافق و مطابق
 دره که ایش هرقنده کرسک کیت * بعد از تامل این معنی مصلحت ان دیدیم که در لشین
 عزت نسیم و دامن صحبت فرا حدود جبین و دفتر از کفتای پریشان بشویم و من بعد پریشان
 نکوم * بعد ارد و صولک معنای نه که عجم پس له طبله تعبیر ایدر (تأمل مصدر در تفعل پانیدن

رد شعی

رد لامعی

رد ابن سید علی و لامعی
و سروری و شعی و کافی

فكر و بلا حظه معانسه (ابن معنی به ضافتی مصدر مفعولیه دره معلوم اوله كه مر كلك كه اخر الف
اوله كر كه اول الف باشكده یازسون كر كه الف شكندنه عجم ماقبلنی مكر و ایدر بابه منقلب
اولنی بچون مثلاً موسی و عیسی و معنی بی بابه اقورل (و كاه اولور كه آخری با اولان بكه بك ماقبلنی
مفتوح ایدرل بالفه منقلب اوله عیون مثلاً منی و ترجی و نقاضی بی و تعدی بی و نما و ترجا و نقاضا
و تعدا و اقورل فاحفظ) پس پیونده معنای ابی وجهله اوقی جایزدر پیونده این معنادن مراد ایات
سابقه بك مضمون ایدر دیدمك آن مقبول اول (و مصلحت مفعول ثانیسی) كه حرف بیان (نشیمن
نوتك قتی و كسریله اوزا حق بره دیرل و هر حیوانك كجه تیاغنده مستعملدر عزله اضافه اضافت
بیانیه در (عزلات فراغت و تقطاع معانسه در شكه العزلة عبادة پیور منار) یعنی خالقندن منقطع
اولنی عبادتدر (نشیمن فعل مضارع متكلم و حده در نشینیدن) (واو حرف عطف) (دامن) (ودمان
انكدر كه عربجه ذیل دیرل صحبه اضافه لامیه در مجزا (فرا بونك كبی برلده بابه صله معانسه در
(خود كندی معانسه در) (چیم فعل مضارع متكلم و حده در چینیدن بعض نسخه ده فراهم
دوشمس) (واو حرف عطف) (دفره مروف و مضاف الیه محذوف تقدیری دفرز باندر) (كفتم) (كفتمك
جمعیدر لغته سوبلشم الفاظ و كانه دیرل ایا پیونده سخنم معانسه در سوزل دیمكدر (پیشانه اضافه
بیانیه در لغته طغی دیمكدر ایا پیونده كلام افودن عبارتدر (یشو بی حرف استقبال بوبانی ظرفای
عجم مكسور و بعضی روستاییلری مضمون اقورل (پس منه سنده با مضمونم اوفتی ككردن
روستی طبع ایش (شوییدن شستن دن دكل) (كوم فعل نفی مستقبل در كوییدن گفتن دن دكل
بودرت فقره و او عاطفه الیه كار یكچون متصل یازلدی صنعت و صله دلالت ایلسون حاصلی
مذکور معنای تأمل ایلكدن صكره مصلحت ای كورد مكه عزلات اوتور اغنده اوتورام و صحبت انكی
كندومه دیو شورم و دفرز بانی ریشان كندن یویم و من بعد پریشان سوبلیم (یعنی دنیا
كلماتی ترك ایدم) (و هر كز رطب و باس سوبلیم) (یلب) (زبان بریده بكنجی نشسته صم بكیم * به
از کسی كه نباشد زبانش اندر حكیم * زبان معروف ابریده بكیم غلبه اسم مفعولدر (بریدن
كیش دیمكدر) (زبان بریده و صفت ترکیبی) (دردلی كك معانسه) (یا حرف ظرف) (كنج كاف
عربك ضعیف و نونك مكویه مطبقه بوجقه دیرل) (یعنی طاشراکی و بیکری بوجقه دیرل
ایا پیخوله بای عجمك فخریه ایچ بوجقه دیرل (صم صادق ضعیف ویم مشدده اصمك جمعیدر
حرا حرك جعی اولدینی كبی نهانی بوجقه دیرل (صم صادق صاعغر دیمكدر) (بكیم ده بكیم غلبه
ایكك جمعیدر دلسزل دیمكدر) (كسی یا حرف وحدت) (كه حرف رانط صفت) (زبان
شین ضمیر كه راجعدر) (اندر ادات ظرفدر در كبی بلکه در اندردن مخفدر) (حكیم اونده امر
معانسه در (محصول بیت) (دلی كك بر اوجقه و ترش صاعغر و دلسزل یكدر بر كیمه دن كه
دلی كندی حكیمه اولیه یعنی دانه ضعیلی اوله بلکه كوكانه كانی دانه ككوره یعنی
صعرتنه و دلسز كه اوروپ خلقندن منقطع اولان كیمه زبانی ضبطنده اولسان پریشان
و زواند كو كیمه دن دكدر) (نوده جمع صیغه لای ابراده ضرورت وزن انچوندر دین معنای یتیم
و اصل معنای یتیم و كیمه و كیمه دی كیش یعنی خاموش اوترش كیمه او و وجهله
دخی معنی قبلدر (مقصوع اللسان یعنی خاموش اولوب بر اوجقه صم و بكیم اوترش كیمه
نوفتد بر جهادات نشیه مقدار اعتبار اولماز) (وصم و بكیم ذكر جمع و اراده واحد قبیلندن اولور
غفلت اولمه دین كیمه ابکی تقریرنده بابه حبط عشا ایش (مصراع اولك معانسه
ادات نشیه محذوفدر یعنی دلسزل و صاعغرل كبی بریده زبان بر كوشه ده اوزان كیمه
یا خود ادات تنبیه ملحوظ اولیه یعنی بریده زبان اولوب بر كوشه ده صم بكیم اوزان كیمه

دینیه و زنده بر برینه ضم
و پیوند اوتیش نیجه اوزانی
مستقل نسخه به دینور كركه
اوزنده حساب یازسون
كر كه آخر نسخه دكك
كسری دخی جا ز در كك
فی اللغات للضایع
رد لامعی و شمعی

رد سیدی

رد شمعی

رد کافی

دیمك مراد اوله بنفقد برجه صم بكیم ذكر جمع و اراده واحد قبیلندن اولور دین اولنی
كبی صم بكیم عی ایجابندن ایش * تا بکی از دوستان كه در جگواه انیس من بودی و در حجره
جلوس من برسم قدیم از در در آمد چندان كه نشاط و ملاعبت كرد و بساط مداعبت كستر
جوابش تكفتم و سر از زانوی تعبد بر نكر فتم و نجیده نكه كرد و گفت * نا انشاء غایت
انچوندر (بکی برسی) كه حرف رابط صفت (جگواه و بكاه و او و بابه و كزاه و كزابه یتیم
یویه (زیرا و اوله بك تبادلی و تواخسی وار محفه معانسه جگواه معرب كزاه در كاف وزاء فارسیله
دینلر بلزل ایش (زیرا كچه كزده فارسیدر اكری دیمكدر و كافلر عی پسر بر حال) كاف
عربك فخریه كزاه و دن معرب دین بولمندن اگاه دكل ایش (آوه آویختندن اشتقاق
نیلینك قلی سهو و نسیان ایش) (انیس فعل یعنی فاعلدر موانس معانسه مزاح و خوی
الشدومق معانسه) (حجره معروف) (جلوس فعل یعنی فاعلدر همین معانسه تقدیری جلوس
من بودی ایدی فقره اولده اراد ایلكله اكتفا اولندی) (یا حرف مصاحبت) (رسم بونده عادت
دیمكدر قدیمه اضافه بیانیه در) (در قیود) (در آمدنچو كردی یعنی قیودن انچو كردی) (چندان
اوافدر دیمكدر) (نشاط نونك فخریه سرور یعنی شاك نونك كسریله اولیچنی ناشاك جمعیدر
(ملاعبت مفاعله بایندن مصدر در او یون یعنی بازی و حشراتی) (بساط مفاعله بایندن مصدر
نایدن ایا پیونده دوشك مراددر) (مداعبت یتیم مفاعله بایندن مصدر در مزاح و طیفه معانسه
(كستر فعل ماضی مفرد غائب دوشدی دیمكدر) (جوانش شین ضمیر یكی از دوستانه راجعدر
(زانو دزد عربجه ركبه دیرل رانك ضربه تعبد اضافه بیانیه در) (تعبد خدمت و قولف
دیرل) (بر نكر فتم بحسب لغت یوفاری طوتمدم دیمكدر اما استعمالده قالدردم معانسه در
(رنجیده بونك كبی هاء رسمیه هاء ترتب دیرل انچوندر دیمكدر ان شاء الله تعالی كلد و کی
برلده تنبیه اولور) (نكه كردنوك كسری و كاف تنبیه نظر ایلدی دیمكدر) (محصول ترکیب)
سابقا ذكر ایلدیكم مصلحت اوزره اولدم یعنی خلقندن منقطع اولوب بر بوجق اختیار ایلدم
اول وقتیه لك كه دوستردن برسی كه حج بولنده بكه محفدوش اولوردی و دیار غربنده هم حجره
و همین ایدی (حاصلی یا قدیم و محب حمیم ایدی عادت سابق ایله یعنی بی تكلف لا ابال
قیودن انچو و كردی اولفقد سرور و شادمانی ایلدی و شطارت و بیاسطت كوستردی
یعنی غمگین و حزین ظن ایدوب انواع ملاطفت و صنایع مطایبات الیه بی سوبلتمك مراد
ایندی (زیرا بوزمانه لك بویه عالم واقع اولماشیدی و یانه كلد كجه بلا تكلف مصاحبتله
مانوس ایدی بوقدر احوال كه ایلدی اصلا اكا جواب و برمدم و یاشمی زانوی مرافقه دن
و ركبه تعبد دن قالدردم یعنی انكه هیچ مقید اولدم و بوقدر حشر لغته التفات ایلدم بویه
اولیچنی بكا انچوندر نظر ایلدی و دیدی (فقره اولده تحت و فقره ثانیه تحت لفظلری
زیاده ایلنلر یانندن ایلنلر نشاطی ملاعبه مضاف ایدوب معناسنی اوافدر كه ملاعبت
سرورینی ایلدی دین جعی نسخه ره مخاف یازمش رنجیده اسم مفعولدر انچیش دیمكدر
دین صیغه ده و معناده اصابت ایلامش و معانسته انچیش اولدوغی حالده یعنی غصبله بكا
نظر ایلدی دین منطوق ترکیبه مناسب معنی و برمش زیرا بومر تیه غضب لازم دكل فتأمل
* قطعه * كنونت كه امكان گفتار هست * بكوای برادر باطلف و خوشی * كنون كاف
عربك و نونك ضمه شمدی دیمكدر الا آن معانسته اكنوندن مخفدر فتح همزه ایله (كه
حرف بیان) (امكان افعال بایندن مصدر در قدرت معانسه) (گفتار اصلنده وصف تركیدر
آریا ندن كه مخفقدر آوریدندن گفت اسم مصدر در قول معانسته قول كثورینی دیمكدر

رد کافی

رد ابن سید علی و سروری

رد کافی

رد قایق الخفایق

مخفه بكم كسری و حاك

فتی و فاء مشدده ابله

معروف *

رد ابن سید علی و سروری و کافی

رد شمعی

رد لامعی

رد شمعی

صکره مجموع مرکبی کلامه استعمال ایلدیلر پس اضافت مصدرک مفعولنه در (با حرف
تأکید) کو کاف عجمک ضمه فعل امر مفرد مخاطبدر کوییدن گفتن دکل (برادر اصل
لغته بونک کیلرده ذال مجهله در لکن عموما استعمال دالده در یعنی مهمله ایله تنکه رشید الدین
وطواط عروضنده تعیین بیورمشدر (قطعه) در زبان فارسی فرقی میان دال و ذال (یاد کیراز
من که این نزد افاضل مبهمست) پیش از و در لفظ مفرد کر صحیح ساکنست (دال دان آنرا
و باقی جمله ذال مجهولست) (لطف لغته یومشقلقدر) اما بونک کی پرلده ابلک و ملائمت
معناسته در (خوش و اورسمیله لطفه عطف تفسیری شکلیدر سابقا اشارت اولندی که
بونک کی خازک فتحه لری روم ضمه ایله اوغفور (و با حرف مصدر در ابلک دیمکدر (محصول بیت)
شمدی که سنک کلامه و تکلمه قدرک و طاقک وارد (امدی ای رادر لطفله واحسان ایله
سویله یعنی لطف واحسان ایدوب تکلمه و نطقه کل * که فردا چوپیک اجل در رسد *
بحکم ضرورت زبان در کشتی * که حرف تعلیل (فردا برنه و یارین معناسته در عریجه
غدا دیلر (چو ادات تعلیل) پیک معروف عریجه برید دیلر فعل وزنی اوزره (اجله اضافتی
بیانیه در) و یا حود لامیه در که حضرت عزرائیل مراد اوله و لکل وجه (در حرف تأکید
(رسد راتک و سنک فتحه لریه فعل مضارع مفرد غائبدر رسیدن بونده ابرشه دیمکدر
(با حرف مصاحبت) حکم بونک کی پرلده محض تأکید افاده ایدر (ضرورت معروف) در
حرف تأکید (کشتی فعل مضارع مفرد مخاطب (زبان مفعول صریحی و بحکم غیر صریحی
(محصول بیت) ای قنداش لطف ایله سویله زبیا یارین که اجل یکی ابریشه یعنی موت
وفوت که متعین اوله بانضروره دلکی تکلمدن چکر سن * یکی از متعلقان منش بر حسب واقعه
مطلع کرداند که فلان عزم کرده است و بیت جزم که بقیه عمر در دنیا معتکف نشیند و خاموشی
گزیند توبیز اگر توانی سرخویش کبر و راه محاسنیت پیش گفتا بعزت عظیم و صحبت قدیم که
دم بر نیارم و قدم بر ندارم مکرر آنکه که سخن گفته شود بر عادت مألوف و طریق معروف که
آزردن دوستان جهلست و کفارت بمن سهل * متعلقان الف و نونه جمع اولدی ذوی
لغوه صفت اولدوغی چون تقدیری از مردمان متعلقان (منش شین ضمیر بارقدیمه راجعدر
معه که ریه مقیددر (حسب حالت و سنک فتحه اصل و مقدار معناسته در (واقعه دن
مراد شیخک قصد عزالت و انقطاع عن صحبت خلقددر (کردتید فعل ماضی مفرد غائبدر
بونده ایلدی دیمکدر (که حرف بیان (فلان الفاظ گایتددر (بونده مراد حضرت شیخدر
(عزم قصد دیمکدر) بیت قصده عطف تفسیردر (جزم قطع معناسته در) بیت جزم
شول یتدر که انقضا قبول ایلیه (که حرف بیان) بقیه عمر اضافتی لامیه در (خاموش
اسم در ساکت معناسته خوش و خاش و خندده دیلر (گزیند فعل مضارع مفرد غائبدر
گزیندن گزیدن دکل اختیار ایلیه دیمکدر (نیز دخی دیمکدر) توانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
قادر یسک دیمکدر (سر لفظ مشترکدر بونده باش اولقی جائزدر یعنی باشک تدارکین کور
دیمکدر سودا و هوا معناسته اولفده قابلدر یعنی سودا نفسانیکی و ارزوی طبیعی طوط
ضبط ایله که ایمان حوادث نفس اولمیه سین (بجایبیت بونده خلقدن عزالت و انقطاع
معناسته در (پیش اولک معناسته در تقدیری پیش کیردر فقره سابقه به قیاس ایله
(گفتا اول بارقدیم دیدی (بعزت با حرف قسم) عظیم اولو دیمکدر اضافت لامیه در
اوله لهک عریچون دیمکدر (صحت قدیم عزت عظیمه مملو قدر یعنی ارامزده واقع اولان
قدیم صحبت و دوستلی حقیچون دیمکدر (که حرف بیان (دم نفس) بر نیارم چقاریم) یعنی

زبان سید علی
و سروری
مضا

در دخی

نفس چقاریم عدم حضور و قرار دن کنایتدر تنکه ترکیبده سولطم الایم دیلر دیکتنک
وارام مقاحده (قدم لغته طباندر اما بونده ایاقی مراد در رجل معناسته مجازا (بر ندارم لغته
یوقاری طوعایددر اما بونده قائدریم دیمکدر طور دوغی بدن کتمه مکدن کنایتدر (مکر ادات
استنادر الایم معناسته (آنکه اولوقت دیمکدر (که حرف بیان) گفته شود فارسیده اسم مفعول
افعال عامه تک بریله کلور کاه اولور که فعل عامی حذف ایدوب یتنه مفعولیت معناستی
قصد ایدلر (پس بونده معنی سویلنه دیمکدر (عادت مألوفدن مراد عادت معهوده در که
حضرت شیخک کنیدنک ارا منده واقع اولان مصاحبتدر (پس طریق معروف بونکله
عطف تفسیری شکلی اولور (که حرف تعلیل) ازردن لازمه متعدی یتشد مشرکدر
لازم اولنجیه دوستان فاعلی اولور (پس مراد یا شیخک انجمنی اوله و یا معهود دوستک
متعدی اولنجیه دوستان مفعول اولور یتنه اشتراک اوزره لیکن سوق کلامه مناسب و ملائم اولان
متعدی اولوب فاعلی شیخ اوله و مفعول بارقدیم اوله فاعل (ازردن مبتدا) و جهلست خبری
(کفارت بونده اهل شرع هرکنهای ازاله ایچون تعیین و تقدیر ایلدیکی نسته در) بمن بونده
اند معناسته در فارسیجه سوکند دیلر سنک و کاف عجمک فتحه لریله (بوفقره معنای
شرطی متضمندر (یعنی بمن ایلدیه کفارتی سهلدر و یا بمن المیوب بلکه مشایخک
برخیره بیت قصده حکم یتنه ایلده کفارتی سهلدر که کفارت بمن اوح کون اوج طوعتی
و یا اون کننک فاعلی طوبور مقدر بواسته چوق مصلحت دکل (محصول ترکیب)
بخی متعلقان ریمی بارقدیمی اصل قضیه و مقدار و قعیه مطلع ایلدی که شیخ قصد
و عزیمت ایلددر دخی قطعی یتنه طوعشدر که انقضا خذ بحالی یوق که عمرک با قسبی
دنیاده معتکف اوتوره و صمت و سکوت اختیار ایلیه سنده اگر قادر یسک باشک قییدنی کور
(و هوای نفس و ارزوی طبعدن کج (و خلقدن انقطاع و عزالت ایدوب تباعد و نجیب
طریقنی اوکوکه طوط (حاصلی خلقدن اختلاط و ابتلاقی قطع ایله (اول بارقدیم بونقیری
ایشموب و بویانی دکلنجیه دیدی عظیم خداتک عزتی حقیچون و شیخک واقع اولان صحبت
قدیم حقیچون که ارام ایلزم و بنفس المزم و برادرم ادوب بوندن کتمز الاول وقت که سوز
سویلنه عادت مألوف و معهود و طریق معروف و معلوم اوزره یعنی رسم قدیم اوزره مکالمه
و مصاحبت و اورسه فها و نعمت (و الا بنده همان شیخک باندنه اعتکاف ایدوب کنیدنک قنده
صامت و ساکت و ادوب خلقدن منقطع اولورم (زبیرادوستلری انجمنک و یادوستلرک انجمنه سنی جهلدر
و بمن ایلدیه کفارتی سهلدر (کانه که شیخک بویله ایلمستی حقنده نقیصه اکثر که بونجه الحاح
و ابرام ایلر زبیرا شیخ کی بر مفید فاضلک عزلتی قابل طالله زبان ایدر بواسته مرشدله لایق
دکل تنکه بوندن صکره لیلی بیان ایدوب بیورر * و خلاف راه صوابست و عکس رأی
اولی الالباب ذوالفقار علی دریام و زبان سعدی در کام * و او حرف عطف (و با حرف حال
(خلاف نقیض صوابدر که طوغیردر (یعنی اویما مق (خلافتک اضافتی لامیه در
(و راهک بیانیه (عکس معروف (رأی راتک فتنی و همزه تک سکونیه فکر معناسته در
(همزه بی الفه قالب ایاکده جائزدر (اولی حالت نصیب و جری یاله و حالت رفعی و اوله در ذونک
چمیدر خلاف قیاس اوزره زبیرا قیاسی جمعی ذووندن حالت رفعه و ذوین در نصب
و جرده ارباب و اصحاب معناسته (الباب لیک چمیدر عقلا و دیمکدر (پس اولو الالباب اصحاب
عقول دیمکدر (ذو صاحب معناسته اسمدر اسماء سته دن که حروفله اعراب اولور (فقار
فالتک فتحه اوکر غه که کلری که واحدی (فقاره در اما بونده ذوالفقار فالتک فتحه حضرت

محمد صلی الله تعالی علیه و سلم امام علی رضی الله عنه حضرت تارینه هبه ایلدیکلی فجدیر
 (خلاف مقدم خبر) وعکس آگاه منوف (وذوالفقار مؤخر مبتدا) بنام بونده فین در عریجه
 خلاف دیرل غینک کسریله (کام کاف عربیله لفظ مشترک در مراده و دماغه و چکه به دیرل
 بونده چکه مراد در (محصول ترکیب) دخی صواب بولیک خلافتدیر و یا حال بوکه راه
 صوابک خلاقی و تقیضیدر و ارباب عقولک عکسی حضرت امام علیک ذوالفقاری
 فیتدیر اولوق (یعنی خلافتدیر جتماعی زیر امام علی حضرت سل سیف ایلدیر بوقدر غزوات ایدوب
 اندن ثار عجبیه و نخبار غریبه که نقل اولتور وجود بولمزدی (شیخک دخی لسانی دماغه غنده
 قانوب صامت و ساکت اولسه بوقدر معارف و مرایا مسطور اولوب مستور قانوردی) پس
 حضرت شیخ ارشاد و وعظدن خاموش اولوق نیجه قابل طالبه حرمان ابراث ایدر
 (امدی تکلم ایلت کرک که مریدان مستغید و مستفیض اولار) بعضی نسخده (و نقص
 عهد اولی الالباب واقعدر (نقص مصدر در ضرب باندن بوزمق عهدی بوزمق دیمکدر
 (کام بونده کاف بحجمله در دینار خطای فاحش ایلشار) شه که حضرت جانی کاف قافیه سنده
 بریتده واقعدر (یت) (کسی که کام درین بحر میرند بی کام) (بکام می رسد آخر ولی بکام نهنگ
 وخواجه اصنی پیورر) (یت) (بسی خود را در آب دیده چون ماهی وطن دیدم) (که تا قلاب
 زلفش را بکاف خویشتن دیدم * قطعه * زبان درد هان ای خرد مند چیست * کلید در کج
 صاحب هنر * بوییت سؤال و جواب صنعتی منتخبدر (خرد خاتک کسری و رانک فتحیه
 عقل معناسنه در (هوشده دیرل) مند ادات نسبتدر لی معناسنه (دولتند دولتی دیمکدر
 (کلید کاف عربیتک فتحیه مفتاح معناسنه اما کسر کافله ده اوقورل) شه که ترکیده قفله
 کافک کسریله کلید دیرل (کج کاف بحجمله فتحیه خزینه به دیرل اضافت لایمه لدر) لکن
 کلیدک دره (ودرک کتجه اضافت لای یای بطنیه در بای بطنی مضافک کسره سنک اشاعتدن
 متولد اولان بایه دیرل (صاحب هنر وصف ترکیبی اقسامنددر (محصول یت) (ای خرد مند
 اغرنده دل ندر بوسولدر (صاحب هنر خزینه سی قوسنک کلیدی (یعنی مفتاحدیر بوجوابدر
 چودر بسته باشد چه داند کسی * که جوهر فروشت پایله ور * بسته باشد بغلو اوله دیمکدر
 (داند فعل مضارع مفرد غایبدر) داندندن بلور دیمکدر (کسی یا حرف وحدت) که حرف بیان
 (جوهر فروش وصف ترکیبی در) فروشدندن فروختن دن دکل جوهر صانیجی دیمکدر
 (بلور چرچی به دیرل (محصول یت) چونکه صاحب هنرک خزینه سی قوسنک بغلو اوله کجسه
 نه بلور که مذکور صاحب هنر جوهر صانیجی میدر بوخسه چرچی (یعنی مادام که بر کجسه نکلمه
 ونطقه کجیه (عالم میدر جاهل میدر کیمسک معلومی اولار) پس هر کسک علمی و معرفتی کلامندن
 معلومدر (پله چرچی اسبابه دیرل دین غلط ایلش (زیر پایه لیکه وارشیه) بولر مطابق چرچی
 اسبابه دیمزل * قطعه * اگر چه پیش خرد مند خامشی ادبیت * بوقت مصلحت آن به که
 در سخن کوشی * (پیش خرد مند لایمه) خامشی بای مصدر به ایله مبتدا (و ادبیت خبری) و پیش
 خرد مند ظرف مکانی (بوقت یا حرف ظرف) وقت مصلحت لایمه در (در سخن) در حرف صله
 کوشی کاف عربیتک ضمیمه فعل مضارع مفرد مخاطبدر در ریشه سین (یعنی سعی ایده سین دیمکدر
 (محصول یت) اگر چه حافل قشده و اوکنده اسم اولوق (یعنی سکوت ایلتک ادبدر حاصلی
 معقولدر اما مصلحت وقتده اول بکدر که سوزده جاشده سین یعنی سکوت مدو حدر (اما هر رده
 دکل بلکه تکلم ایلتا کدن ضرر و نقصان مقرب اولسه ایده سکوت مذمومدر * دو چهره طبعیه
 عقلست دم فرو بستن * بوقت گفتن و گفتن بوقت خاموشی * بوییت یت اوله نسبت ایله مقام

رد این سید علی و لامعی و سروری
 و کافی و دقایق الحقایق

مضا

در لامعی

رد کافی

تعطیلده واقعدر (چیز نسته دیمکدر (طبره معلوم اوله که فارسی داده سکر حرف اولار (قطعه)
 هست حرفست آن که اندر فارسی تدمی) (تا ناموزی نباشی اندرین معنی معاف) (بشتوار
 من این حروف و یاد کبرای اهل دل (تا و حا و صاد و ضاد و طا و ظا و عین و قاف) پس
 سکر حرفک بریسی موجود اوله بوندده یا تحریفات عوامیه دندر و یا غیری دادن منقول (پس
 طبره نک اصلی تیره در افتد مشترکدر غضبه و لائق معناسی پینده (امدی التباس لازم کسون دبو
 غضب معناسنه اولوق طایله یاز دیرل (بونده عقله اضافت مصدرک معنونه اضافتدیر و همزه
 بحجمله اضافت ایچون تکشدر (تقدیری سبب طبره عقلدر) دم بونده نفس در (فرو فالتک ضربه
 بونک کبی برارده محض تا کید ایچوندر نفس بغلامق ترک تکلمدن کایتدر گفتن قرینه سبله (بوقت
 یا حرف ظرف و اضافت ظرفک مصدرینه در (واو حرف عطف گفتن مصدرینی دم فرو بسته
 عطف ایدر بوقت خاموشی اضافتی سابق کیدر و یا حرف مصدر (محصول یت) یکی نسته
 عقلاک غضبه و بیهضور لغته سبب در (بریسی تکلم لازم اولدقده سکوت ایدوب خاموش اولوق
 (و بریسی ساکت و خاموش اولاجق و قتده تکلم ایلتک (حاصلی سوبلیه جک و قتده سوبلیه
 و سوبلیه جک و قتده سوبلیه (زیرا ایکسندنده ندامت حاصل اولور که سبب غضب عقلدر
 (مصراع ثانیک معناسنده ایکی نسته عقلی غضبه کنور یجیدر دیوب) منه سنده طبره
 بونده مصدر یعنی فاعلدر دین عندی سوبلیش (و طبره خفت معناسنه در دین
 اثرنجه کتمش * فی الجمله زبان از مکالمه اودر کشیدن قوت نداشتیم و روی از محاوره
 او کرد اندن مروت ندانستم که یار موافق بود و محب صادق * مکالمه او مکالمه مصدر در
 مفاعله باندن سوبلیش و سوبلیشک مشارکت بین الاثنین در (اوشمیر غائب یار قدیمه راجعدر
 (اضافت مصدرک معنونه در) در حرف تا کید (کشیدن چکمک زبان مقدم مفعولدر) (محاوره
 و محذنه بر مضایقه در مصاحبت دیمکدر (کرد اندن بونده دوندن مک دیمکدر اعراض ایلتکدن
 کایتدر (روی کرد اندن مک مقدم مفعولدر) (فقره اولیده می کبی) (که حرف تعلیل (محصول ترکیب
 حاصل کلام یار قدیمه سوبلیشیدن دلیلی چکمکه قوت طوغمادم (یعنی انکله مکالمه دن ساکت
 اولوب سوبلیشما که قادر اولمادم (دخی انکله مصاحبت ایلتکدن بوزم دوندن مک مروت یلدم
 حاصلی مصاحبتدن کلیا اعراض ایلتکی مفعول و مناسب کوردمدم (زیرا بار موافقم و محب
 صدق ایدی * یت * چو جک آوری با کسی برستیر * که از وی کزیرت بود با کریر * بوییت
 بر رساله مزده کال تحقیقه تحقیق ایلش مراد ایدن انده کورسون (چو ادات تعلیل) (جک آور
 وصف ترکیبی در) آور یندن و یا ضمیر خطاب چونکه جک آور سین مراد حقیقده جک آورلک
 دکلر بلکه قصه دن حصه در (یعنی چونکه انکدن ایش کلور دیمکدر) یا حرف مصاحبت
 برستیر متعلقدر ماقبله دکل (کسی یا حرف وحدت نوبه) (بحرف تا کید) (ستیر فعل امر مذ
 مخاطب او بکولک (یعنی لج و عدا ایلد دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (وی واولک فتحی و یانک سکوتیه
 او کبی ضمیر غایبدر هو معناسنه (کزیر کاف بحجمله ضمیمه و زانک کسریله ضرور تسنک معناسنه در
 عربیده (بدکی ادات فی) (یعنی نا داخل اولیچ ضرورت معناسنی فاده ایدر) (شه که حضرت
 مولای * معنونه بکدن ایدوب و ر (قطعه) عالی که باکر زو باسدندن کزای
 و آرا کزان کزیر بود جست و جومکن) (و آنکه که حاصل توشود علم نا کزیر) (غیر از عمل بموجب
 اوارزو مکن) (ملا حضرت ندی او غلنه نصیحت پیورر) (بر علم که سنک ضرورک یعنی سکا لازم
 و ضروری اوله اکامیل ایلد اما اول علمی که اندن ضرورک و لازمک ایلد جست و جویله (یعنی
 اکامیل اوله اندن مسکله که سکا علم نا کزیر یعنی ضروری علم حاصل اوله حاصلی علم ضروری که سکا

رد شمعی
 رد کافی

حاصل اول علم اکر ایه (یعنی موجبیه و مقتضای سببه علل غیر مستند از وائله دیکدر) (بیت)
 تویی که در دست بار ناگزیر منست (جفا و هر چه رسد از تو دلپذیر منست) بار ناگزیر ضرورت منست
 دیکدر فطری مجزئ الاسرا دره دور (بیت) هست یاری همه را ناگزیر (خاصه یاری که بود دست
 کبری هر که بر یار دین ضروری در دیکدر) حاصلی بویست مزالی الاقدام واقع اولدیم چون مکرر
 ایات استشهد ابرار (بیت) (اگر چه که عادت دیکدر) وناضیر خطاب (بود فعل مضارع
 مفرد غائب) (کر برک اوله دیکدر) یا حرف عطف در عریده ام و او کی کریم عطف و قدر (کر بر
 بونده اسم مصدر در قافیه معانسته نفرت دیکدر) (کر زیدن کر یختن دن دکل) (کر بر
 بونده کر یختن معانسته در دین اسم مصدری نیز پیش (محصول بیت) چونکه جنک آورسین
 یعنی صواش اربین و الکن بلج و عناد و جدال کلور بر نوع کسه ایلج و عناد و جدال ایلج که
 اندن احتیاج جنس لکک و ضرورت سر لکک اوله (یعنی اکا هیچ بر وجهله احتیاجک و ضرورتک
 اولیه و یا اندن نفرت و کر برک اوله (یعنی اندن قانچک و اعراضک اوله) اما بوبکا کلان یار قدیم
 بنم ضرورتی و ناگزیر و محتاج لید دوستم و محبم ایدی و اندن هیچ بر وجهله کر بر نفرت و اعراض
 بوق ایدی (بویست بوستانده کلور و معناسی بونک بود) (پس معلوم اوله که عموما شراح بویست
 معانسته و اصل اولما سطر و بعضی شویله املاب کلام و اکثر مقال اینش که مال و نتیجه سی
 محض زار باقل بلکه ندن دون و سافلدر نامل ندر * بحکم ضرورت سخن کتیم و تفرج کان
 بیرون رفتیم * بحکم یا حرف مصاحبت و حکم بونک کی برلده نا کید افاده ایدر انجق بالضروری
 دیکدر (سخن کتیم سوز سوز بیلشک و یا سوبلشک) (تفرج لغته انکافدر) (یعنی آجاق و غدن
 قورنقددر اما سیر محله مستعملدر بونده ده مراد سیردر) (تفرج کان اصلی تفرج کن در) یعنی
 وصف ترکیبی در (الف و تون) معنای بی افاده ایدر تفرج ایدرک دیکدر (بیرون
 طشره) (یعنی شهردن طشره باغلو و باغچه ل جانبته کتدک دیکدر) (محصول فقرتین) و قنایم
 کلن دوست بنم یار ناگزیرم اولدیم و اکا هیچ بر وجهله استغنا و اندن اعراض معقول کورلدیم
 باضریوه انکله مکالمه و محوره به کلک و سیر ایدرک طشره باغلو و باغچه ز جانبته کتدک
 * در فصل رابع که صولت برد آرمیده بود و اون دوات در رسیده * فصل لغته ابرمقدر
 اما بونک کی برلده یلک درت حصه مندن بر حصه سی مراد در بونده ریه اضافله
 تخصیص کسب ایلش در (رابع بهار زمانه درل) (پس فصل رابع فصل بهار دیکدر
 ریه یا اطلق ایدوب وحدت نوعیه در دین کسه جیع نخنده و تخلف یاز دو غدن غیر
 معنای افاد ایدر (که حرف رابط صفت) صولت لغته بر کسه تک اوزرینه هجر ایدوب
 هجوم ایلکه دیرل اما بونک کی برلده شدت و سوزندن عبارتدر) (برده اضافتی مصدرک
 فاعله اضافتدر) (بر دبانک فاعلی و رانک سکونیه صوق معانسته در که فارسیده سرما درل
 (ارمیده ارا مبدن تخلف در کلش دیکدر ساکن اولش معانسته ما ضیدن قسمدر
 اسم مفعول دکل) (بود بونده حکایت حال ماضی معناسی افاده ایدر) (اوان همزه مقصوره تک
 فتحیه وقت معانسته در) (ورد و اول فاعلی و رانک سکونیه عریجه کل معانسته در) (اوان دوات
 ورد اضافتی لامیه لدر) (رسیده ایشمش دیکدر ما ضیدن قسمدر اسم مفعول دکل
 (محصول فقرتین) طاشره کنده بکر زمان رابع فصلنده ایدی که شدت سرما ساکن
 اولش و کلک دولتی وقتی ایشمش ایدی یعنی کل آچلمشیدی و رده دوات انبانی اول
 جهنددر که کل چکلرک ساها نیدر تنکه خواجه حافظ پور مشدر (بیت) افسر ساها ن
 کل پد اشدا از طرف جن) (مقدمش باب مبارک باد و سر و سمن) (حضرت شیک بو کلانده

رد لامعی

رد سمعی

رد ابن سید علی و لامعی

و سروری و سمعی و کافی

رد سمعی

رد لامعی و سروری

رد لامعی

نوعا مسامحه وار زیرا شدت شتا و اواخر خسین و اول بهارده ارام ایدوب ساکن اولور
 و کل خود بهار فصلیک اواسطنده آچلور (شویله که کل زمانده بردک و سرما تک نام و نشانی
 هر کن کیمسه خاطرینه خطور ایلز قنابل * بیت * پیراهن برک برد ختن * چون جامه
 عیدیک بختان * پیراهن الفله و الفسز کوکلکدر که عریجه قبض دیرل (برکه اضافتی بیانه در
 پیراق کوکلکی دیکدر) (جامه قفسان عیده اضافتی لامیه در پیرام قناتی دیکدر) (نیکخت
 وصف ترکیبدر دوللو معانسته) (الف و تون ادات جمعدر اینکی قافیه ده بله) (نیکختانه اضافت
 لامیه در) (محصول بیت) بهاری توصیف ایدوب بیسورر اغچلر اوزره پیراق کوکلکی ارباب
 دولک بیرنم لباسی کی ایدی یعنی یکی و نازه اور سلفش و صولش دکل ایدی فقرا لباسی کی
 (حاصلی استیجندن و صوفندن بر مرده و ذبول دکل ایدی دیکدر * قطه * اول ارد بهشت
 ماه جلالی * بلبل کوینده در منابر قضبان * اول معروف (ارد بهشت ماهه اضافتی لامیه در
 (وارد بهشت ماهک جلالی به اضافتی بیانه در) (معلوم اوله که چشید زمانته دک تاریخ اعتباری
 بوغیدی اما انک زمانته حکما تک زیاده سبله غلوسی و کثری و وفرتی و ارا ایدی (پس چشید
 تخت سلطنته جلوس ایلدیکنده اول کونی تاریخ قودیلر اندن صکره هر عظیم الشان
 پادشاه که تخت سلطنته جلوس ایلسه اول کونی و بی تاریخ ایدر لدی (یزد جردین
 شهر یار بن نوشیر روانه کلنجه که آخر ملوک عجمدر) (پس انک جلوسنده تاریخ ایلدیلر دیار که اول
 کون هجرة نبیک علیه الصلاة والسلام اوان برنجی سنه سنک ربیع الاولک یکری اینکی کونی ایدی
 و یو تاریخ مستر اولدی سلطان جلال الدین ملکشاه بن اب ارسلان سلجوقی تخت سلطنته
 جلوس ایلنجه که اول کون هجرت مذکور کون دور تیوزیش سنه سنک مبارک رمضانک
 سکر بیجی کونی ایدی و اول کون شمس نصف نه سارده رأس حله داخل اولش ایدی
 (پس بعضی حکما اول کون مبارک باده وارش ایدی حله دن بری عمر خیام ایدی که اول
 زمان رصد کواکب ایدوب صاحب زیج اولش ایدی) (پس پادشاه مجلسنده الکلام بجز الکلام
 حسیجه مصاحب ارساد و از یاجه مؤدی اولدی و تواریخ قد ما دن مصاحبت ایلدیلر
 بو ائاده عمر خیام پیوردی که نه ضرورت که بزقما تواریخنه اعتبار ایده و ز سعادتو پادشاهک
 بو کوندن جلوسنی تاریخ ایده لوم حله سی بوسوزه قائل اولدیلر و اول کونی و اول ابی و اول یلی
 تاریخ ایلدیلر و اتفاق ایلدیلر که ایلرینک اسامیسی یزد جردی ایلرینک اسامیسی ایلله ل
 (و ابتداء سنه فروردین ماهدن اوله) (یعنی شمس رأس حله داخل اولدوغی کون فروردین
 ماهک اولی اوله و اتفاق ایلدیلر که اول کونه شاکلر و شاد مانلر اوله شویله که سلطان
 جلال الدین زمانته بو کونه رعایت سنه سنه زیاده اولدی و صکره کلن سلاطین دخی
 بور رعایت اوزره اولدیلر الی یومنا هذا) (پس بو کونه رعایت و انتفات رسوم انجامدن اولدی
 (غرابت بونده در که بعضی مفتیسلفنوی و پرر مش که نوروز کونده سیره واروب اول
 کونه تعظیم ایلین کافر اولور دیو اولد رعایتی و تعظیمی کفر اولان نوروز و زرمده
 قیلیمورده کونیدر بو نوروز دکلدر (تنکه خلاصه قضا واده پیورر * من اهدی
 یضه الی الجوس یوم التیروز کفر * و مجموع نوازلده پیورر که * اجتمع المجرور یوم
 التیروز فقال مسل سیره حسنه وضعوها کفر * و یونلردن غیر کابلرده بواسطوب اوزره
 قوال واقعدر که اکا بعضی کتب فارسیده نوروز خوارزمی دیرل که اکا ججع نصاری
 اعتبار ایدوب رعایت ایدر بلکه عید اکبرلی اول کوندر نتیجه الفتا واده بو نوروز
 نیروز مجوس دیشدر) (اما مذکور نوروزی کفره بلز مکر که اهل اسلامدن

منه

منه

انیده ل (پس تاریخ یزدجردی آید) پس از آنکه که ذکر اول نور * نظم *
 رفرورین چو بکشتی مه ارد بهشت آید (زمان خرداد و تیرانکه که مراد است همی باید) پس
 از شهر یوز و زهر و بان آردودی دان (که برپهن جز اسفند از مزماهی نیز آید) (ابدی
 یواعتبار اوزره ارد بهشت فصل بهارک آید) (پس جلالت اضافت و نسبتی ارد بهشت
 یزدجردی دن احقر از ایچوندر که اول بوندن اون سکن کون مقد مدر (معلوم اوله که ارد بهشت
 لغتی ماهه اضافت ایدنر خطای فاحش ایدرل زیرا مذکور ایلرک اسم لری ماهله مرکبدر
 (مثلا فروردین ماه (وارد بهشت ماه (و مراد ماه دیرل (مصراعک معنای اولوقت جلال
 شاهنه منسوب اولان تاریخ قریه اوزره دین خطا ایدوب اظهار جهل ایلش (زیرا تاریخ قری
 عرب مخصوص صدر باقیسی هب شمس حقیقیدر (بلیل مبتدا کونده خبری کونده بونده مجازا
 نایند معنای در (منابر منبرک جمیدر کسر جمله ضرب بایندن آلت ارتفاع دیمکدر مصدری
 نبرکلور نوک فحشی و بانک سکونیه (قضبان قافک ضعی و کسری ایله قضیبک جمیدر
 بدقدر غصن معنای اما قافک فحشله او قورل قضبان معنای موافق اولسون ضادک ماقلی
 مفتوح اوله ده (محصول بیت) یار قدیله سیره چقدوغز زمان جلال الدینه منسوب
 ارد بهشت ماهک اولیدی بدقدر منبرل نده بلیل کونده ایدی * برکل سرخ از م افتاده لای *
 هجوعرق بر عذار شاهد غضبان * (کل سرخ بیاینه در قزل کل دیمکدر (نم چه در که
 کیچه یقار (اوقاده و وله و او سز اقدردر و او سز یازوب و او یله ده لغتدر دین معلومدر که
 ناموزون او قورمش (لای الف ممدوده ایله لوئوک جمیدر ایچول دیمکدر (در عرق (عذاردن
 بونده بکاف مراد در رخسار دیمکدر شاهده اضافتی لامیه در و غضبان بیاینه (شاهد بونده
 محبوب معنای در (و غضبان عطشان وزنی اوزره صفت مشبهه در غضبانک معنای یعنی
 غضبلی دیمکدر (محصول بیت) قرمزی کلک اوزرینه چمدن ایچول دوشمش ایدی خشتاک
 محبوبک عذارینه در دوشدوی کی (حاصلی سیره کتدوکن زمان جلال الدین تاریخی حسابجه
 ارد بهشت ماهک اولیدی که بلیل منابر اغصانه مترنم و غزل سر ایدی کل سرخک اوزرینه ده
 چمدن ایچول دوشیدی یعنی ایچو کی چه دوشمیدی قافش دلبرک بکاغنه عرق دوشدوی کی
 (حاصلی قزل کل غضبیدن فرزش محبوبک رخنه و کل اوزره دوشمش نمی دخی اوزره عرق
 قهره لینه تشبیه ایلش و بون تشبیه تشبیه مطلق دیرل زرا کلی رخ جانانه ورخ جانانی کله و غمی
 عرق جانانه و باعکس تشبیه جازدر * شب را بوستان یکی از وستان اتفاق میت افتاد * معلوم
 اوله که بوکاک بو محلی اسکی نخندل ده بویه واقعدر و فی الواقع بویه کرک تا کیم اشاغه ده
 دیدمش ضمیری ارجاع ایلده تردد واقع اولیه یعنی مرجوع الیه بار قدیم اوله بلا تردد (پس
 عموما شراح بو مقامدن غفلتله نکمشلر تأمل ندر (شب بکه (ورا ادات مفعول (و با حرف
 ظرف (و بوستان و اوله فارسی و و او سز عریسدر (یکی به اضافتی لامیه در (از دوستان از
 من تبیین کی یکی بیان ایدر دوستلردن بر بستک بوستاننده دیمکدر (اتفاق مصدر در افتعال
 بایندن اصلی اتفاق ایدی قبل تاه افتعال و او واقع اولدی (و او حرفدر حروف مجهوره دن
 و تا حرفدر حروف مجهوره دن بینهما تافر و تباعد واقع اولدو غیچون و اوی تاه قلب ایدوب
 تایی تاه دغام ایلدیلر (میت مصدر یمیدر بیتوت معنای بایست دن ضرب بایستک
 اجوف بایستدن افعال ناقصه دن بکه واقع اولان مصاعده ستملدر ظل کوندل واقع
 اولانده کی (بات زید عروسا) (و نال زید امیرا کی) افتاد واقع اولدی دیمکدر (محصول ترکیب)
 (بایستک بایستدن افعال ناقصه دن بکه واقع اولان مصاعده ستملدر ظل کوندل واقع
 اولانده کی (بات زید عروسا) (و نال زید امیرا کی) افتاد واقع اولدی دیمکدر (محصول ترکیب)

رد ابن سید علی و لامعی
وسروری و شمی و کافی

رد شمی و کافی

رد سروری

رد ابن سید علی و لامعی
وسروری و شمی و کافی

بیتوت بکه لک دیمکدر شد

اولدی

اولدی (حاصلی سیره کتد بکمزده بکه طسره ده قالمق اتفاق بو غدی لکن اتفاق
 دوستلردن بر بستک بوستاننده اخشا ملایق * موضعی خوش و خرم و درختان دلکش درهم *
 کیچه لدکری بوستانی وصف ایدر (موضع اسم مکاندر بجای معنای) و با حرف وحدت
 جایی دیمکدر (خوش کوزل (خرم خالک ضعی و رای مشددک فحشله (تشدید غلبه استعمالدن
 ناشیدر شکه خسرو پیور (بیت) ای سرا پای معدن خرمی (جسم نو بردلم نهادکر) (بونده
 خرمی ده تشدید یوقدر بلکه اصل اوزره تخفف کلشدن شکه سا بقایان اولمشدر (ابدی
 خرم لغتده شاد معنای در اما بونک کی برلده آب و چن و چچکله اراسته و پراسته مکان
 مراد در (درختان دلکش بیاینه در (دلکش وصف ترکیبدر (کشیدندن کوکل چکچی یعنی
 کوکل الچی معنای در (درهم لغتده قرش مورش معنای در اما بونده اغچلرک صقلندن و دللری
 و بد افلری بری برینه قرش معدن عبارتدر (محصول فقرتین) بکه لد بکمز بوستانک بعضی بری
 چار و چن و آب روان ایله مشرف و مزین ایدی و بعضی بری کوکل الچی درخت میوه دن بملو
 و مشحون ایدی (حاصلی اولکی فقره سی چن زار اولان بری و صفدر) و ایکنی فقره سی
 درختان میوه ایله پراولماسنی تعریفدر (درختانی درهم ایله توصیف اول جای لطیف حد داننده
 بر کوهی مقام اولدوغنی افاده ایدر دین درختانی او دون اغاچی قلن ایلش عنی الله عند
 * کفتی که خرده مینا برخاکش ریخته و عقد ثریا از تارکش درا ریخته * کفتی فعل ماضی
 مفرد مخاطب شرط محذوفه جوابدر تقدیری اگر دیدی کفتی دیمکدر خطاب عام طریقله
 (که حرف بیان (خرده او وانی دوک دیمکدر (مینا بونده یشیل سرجه درانک او وانی دیمکدر
 (برخاکش ضمیری موضعه راجعدر (ریخته اسم مفعولدر ریختندن دوککش دیمکدر (عقد
 بونده بوغدر (و ثریا نالک ضعی و رانک فحشله اولکریلد زینه دیرل فارسیجه پروین و پرن
 دیرل اضافت بیاینه در (تارک رانک فحشله ده به دیرل یعنی هر نسته نکه ذبه سنه و دوروغنه
 دیرل (و شین ضمیر در ختانه راجعدر (درا ریخته در حرف تأکید و آویخته اسم مفعولدر
 اصلش معنای (محصول فقرتین) لف و نشر مرتب طریقله پیور (اگر سن اول موضعی
 و درختانی کوریدک در ایدک که اول موضعه خاک اوزره یشیل سرجه او وانی دوککش
 چن انواع شکوفه ایله ملمع اولدوغنی لسان و بر فاند یشیل سرجه به تشبیه ایلش و اول
 درختانک دپه سندن اولکریلد زینه و بوغنی اصلش و صارقش المانک و امرودک و کرازک
 و غیریک طوط طوط اولان چچکنی عقد ثریا به تشبیه ایلش (خاکش ضمیری بوستانه ارجاع
 ایدوب بیان معاده اوراق درختانی ذکر ایلک غریب تصرفدر (و فقره ثانیه ده دخی اولکر
 بوغنی یعنی عقد بکزر ثریا اول درختلرک فرقندن اصلشدر دین تشبیهده اغراب ایلش
 (فقره ثانیه ده تارکش بدلی تا کش دیدی فقره اولی ایله صنعت ترصیع اولوردی دینلر
 معلومدر که صنعت ترصیع نه اولدوغنی و نیجه اولدوغنی بلزلریمش (بلکه خالک و نالک یشنده
 نیجهس مطرف و ریخته و آویخته یشنده جمع مطرف اولوردی (بوا یکی فقره نلک بیاینده
 اطاب مقال و اکثر کلام ایده نلک سنی خیالاته التفات اولمشون که صداع ایراث ایدر * قطعه
 * روضه ماه نهرها سلسال * دوحه سیمع طیرها موزون * روضه لغتده چندر مرغزار
 معنای اما بونده موضعی خوش پیور و غیدر مبتدا محذوفه خبردر (تقدیری هی روضه در
 ماء صویه دیرل آب معنای (ماء الف ممدوده ایله بوراده صو دیمکدر دین اصطلاح قوی
 فراموش ایلش (زیرا الف ممدوده شول الندر که زاندا اوله و اندنصرکه همزه اوله کنساء و رداء
 الفی کی (نهر نوک قحی و هالک سکونیه بونده ارمق معنای در (مانک نهره و نهرک ضمیره

رد کافی

رد شمی
رد سروری
رد شمی و کافی

رد کافی

رد لامعی

سکیمی سبک که سری
وصاغر دیدن سری کافک
که سریله در لطایع

اضافتی لامیه در (وضعی روضه به راجع در) سلسال سکیمی دیکدر خوشگوار معنایه یعنی
خفیه در ثقیل دیکدر (حاصلی منظم دیکدر) ماه مبتدا و سلسال خبری و جمله اسمیه صفت
روضه در (دوحه اولو اغاچه دیرل اسم جنس اولوب قلیله و کثیره شامل اولدوغی جهندن
و مقام حبیلله کثرت اشجار ایهام ایدر) بوده مبتداه محذوفه خبر در هی دوحه دیکدر (سجع
کو کر جنک و قرینک و غیره قوشلرک اوغه سته دیرل اما بونده طیره اضافت سبیلله مطلق
اواز معنایه تحریر اولمشدر) طیر قوشه و اوچغه دیرل مشترک لفظدر و اضافت سابق کیدر
(موزون معروف) بونده ده سجع مبتدا و موزون خبری و جمله اسمیه صفت دوحه در وضعی
دوحه به راجع در هی روضه ضمیر هی وارد قلمی بوستانه صرف ایدوب معنایه یعنی اول
بوستان بر باغچه در دین محله صرف ایلامش و هی دوحه معنایه یعنی آند اولان درختلرک
هر بری برد و حه در دید و کیده مقامه مناسب دکل (محصولیت) ایکی فقره بی ده لف و نشر
مرتب طریقه ذکر ایله و کی بویکی مصرعیده اول متوال اوزره یعنی روضه موضع
خوشدن عبارتدر و دوحه در ختان دلکشدن امدی اول موضع بر مرغزار ایدیکه ابرمقنک صوبی
خفیف و سکیمی ایدی یعنی نفدر ایچسک ضرر ایلزدی بلکه قوری هضم اولوردی حاصلی صوبک
زیاده ایلو کندن کنایه اول در ختان دخی بر اخلقی ایدی که قوشلرینک اوازی یعنی ترنمات
و نغماتی لطیف و موزون ایدی حاصلی جزای دلبر و در ختانی دلکش ایدی ایکی مصرعده
محذوف ضمیری موضعه صرف ایدوب محل اعتبار به روضه و حال اعتبار به دوحه در دین
مذکور لف و نشردن آگاه دکل ایش * ان برازاللهای رنکارنک * وین برازمیوه های کونا کون *
ان اسم اشارتدر روضه به (برطلو) رنکارنک رنک دیکدر (یعنی مختلف رنگی لاله لردن طوطو بطلو
ایدی) وین اصلنده و این ایدی همزه وصل ایله ساقط اولدقد نصکره کسره سی و او نه نقل اولندی (میوه
بسته دیرل) و هادات جعدر (کونا کون دورلو دورلو دیکدر یعنی انواع میوه دن بونده باقوه
تقدیر ایلک کرک کیم کلایمه شاقص لازم کلیه قنامل (محصولیت) اول روضه رنکارنک لاله لردن
مملو ایدی و اول دوحه بانقوه دورلو دورلو میوه لردن طوطو بطلو ایدی حاصلی انجار اولدون اغاچی دکل
میوه اغاچی ایدی * باد در سایه درختانش * کسرتانیده فرش بوقلون * باد مبتدا (درختانش ضمیری
بوسته راجع اولوق قابل و میوه هایه راجع اولوق جائز روضه به و موضعه ار جاع ایدلر بی وجه
ایملر کسرتانیده الف و نون که ادات تعدیه در ضرورت وزن ایچون کلندر زیرا کسرتده متعدیدر
ادات تعدیه به احتیاجی بوقدر (و بونده ایکی مفعولده استمر که حرف تعدیه به محتاج اوله خبر مبتدا در
باد دوشه مش دیکدر (فرش دوشن نسبه دیرل) بوقلون بونده کلستانی کحتایدن کوری شادر
که هر نه جانبدن نظر ایلک بر در لوصک و ریتور حاصلی الوان مختلفه شکلن کوسر (زیرا باد
حرکت ایلدیکه میوه اغاچلرینک بچکنی بشیل چن اوزره دو کر و چن ارا سنده ده تمش
انواع والوان شکوفه اولقاندن پس چن بوقدر شکوفه ایله ملمع اولجیه باضروره بوقلون شکل
اولور امدی فرشی حرکت باده استاد بوجهندن بعض شارحین بر وجهله دخی تقریر بیرر دیرلر
لیکن اول تقریر وجود شمه مخصوصدر و زم ذکر ایلدیکم عامدر قنامل (محصولیت)
اول بوستانک و یا اول میوه تک اغاچلری سایه سنده باد بوقلون فرش دوشه مش تقریر
اولان وجه اوزره * بامدادان که خاطر باز آمدن برآی نشستن غالب امد * بامداد و بامدادان صباح
وقته دیرل (که حرف رابط صفت) خاطر بونده فکر معنایه در رأی قرینه سبیلله اضافتی لامیه در
(باز آمدن کر و کلک یعنی باغچه دن شهره و اومزه کتک فکری) برآی نشستن اول کون باغچه ده
اوتور مق فکری اوزده (حاصلی بو کون باغچه ده اوتورالمی بو خسه شهره کیده لمی اوتورنده

رد کانی

رد شی

رد ضروری و شععی و کانی

رد ضروری

مزد اولدم عاقبت کتک فکری اوتور مق فکری اوزره غالب کلدی * دیدمش دامن کل و ریحان
وسال و ضمیران فراهم آورده و عزیمت شهر کرده * دیدمش ضمیری یارقیده راجعدر (دامنی
یا حرف وحدت) (ریحان فسلکن ضمیران ضارک قتی و یانک سکونی و میمک ضعیله سلطان برک
و یک برک دیدن کوری بر در اوفسلکندر که عجم اکایک بی دیرل یانک ضعیله (فراهم آورده و بوشمش یعنی
جمع ایش) و عزیمت شهره صدرک مفعولانه اضافتدر شهره کتمکی نیت ایش (بمحصول ترکیب)
شهره کتک فکری اوتور مق فکری اوزرینه غالب کایچک مضاحجه کورد مکه برانک انواع شکوفه
جمع ایش و شهره کتمکی قصد ایش (معلوم اوله که کل وسیل و ریحان و ضمیران زمانلری متعالفدر که
بر زمانده جمع اولرل پس کلام تخیلی اوله و با تغلب قصد اولنه * کتم کل بوستان راجحانکه دانی
بقای نباشد و عجم کلستان را وفای نه و حکما گفته اند هر چه نباید دل بستگی را نباید کل بوستان لامیه در
و اادات تخصیص (چنان که انجیلین که دیکدر (دانی فعل مضارع مخاطبدر ایدندن بلور سین
دیکدر بقایات و قرار دیکدر و یا حرف تنکیر حرف وحدت دکل (و عهد کلستان اضافتدر
لامیه در) و رابنه حرف تخصیص و فای با سیده حرف تنکیر در حرف وحدت دکل (نه حرف بی در نباشد
دیکدر) (و حکما یعنی اصحاب حکمت و ارباب عقل (نباید فعل نفی مستقبل مفرد عابددر
باید ندن) (یعنی ثابت و قار اولین دیکدر) (یعنی اکلن و طور مین دایستی (دل کوکل) (بستی
یا حرف مصدر با غلیظ دیکدر) (و احراف صله در با معنایه) (نباید فعل نفی مستقبل مفرد غائب
لایق دکل دیکدر) (محصول ترکیب) دیدم بوستان کلینک شویله که بلور سین بغاسی اولماز سر یع
ال و ادر (و کلستان زمانکنده و فاسی اولماز) (یعنی کلستانک وجودی و اعتباری کل ایله در) (پس
کل کیدنجه کویا که کلستان کش اولور زیرا دیکشدن غیر نشه قالماز و حکما و ارباب عقل
(یعنی عقلا دیشلرد هر نشه که بایدار دکل) (یعنی نیوی و قرار ی بوقدر کوکل بقلقه لایق دکل
حاصلی ربط قلب و تعلق خاطره سزا وارد دکل * کتایس طریق چیست * بی بویه دیکدر
دوست دیدی (پس طریق ندر) (یعنی باقی و ثابت ندر که اکا ربط قلب ایدوب کوکل اکلنجه سی
ایده لم * کتم برای زهت ناظران و فصاحت خاطران کتاب کلستان توانم تصنیف کردن که
باد خزان را پر ورق اودست تظاول نباشد و کردش زمان عبش ربیبش را بطیش خریف
میدلنکند * برای بای اصلیه ایله لاجل معنایه در (زهت نونک ضمی و زانک سکونی و هانک
فخیله سرور و شادیلوق معنایه در) (ناظران دن مراد اهل مطایعه در و اضافت مصدرک
فاعله در) (فصاحت فانک ضمی و سبک سکونیه وسعت معنایه در) (خاطران الف و نونه جمع
اولدی شذوذا و اضافت مذکور کیدر) (کتاب کلستان بیایه در) (کلستان لغتده کلکدر اما
بونده براعه الاستهلال طریقیله ذکر اولمشدر که بو کاک اسمی اولاجقدر) (توانم فعل مضارع
منکلم وحده در قادرم دیکدر) (کتاب مفعول اولی) (و تصنیف مفعول ثانیه) (توانم معنی جهندن
کردن مصدر یدینه مقیددر) (که حرف رابط صفت باد خزان لامیه در تقدیری باد فصل خزاندر
(و اادات تخصیص و) (بر حرف استعلا و) (با حرف صله در) (ورق اولامیه در) (دست تظاول
بیایه در مراد ظلم و تعدیدر بو کاکده بو معنایه نیچه برده کلور (کردش اسم مصدر در کردیدندن
و بو سبک ماقبل دایما مکسور اولور تنکه ضماریک ماقبل مقتوح اولور الا ضرورت وزن
ایچون کاه ساکن اولور (زمانه اضافت مصدرک فاعله اضافتی کیدر) (کردش زماندن مراد
فصول ار بعنک تعاقب و توالیدر) (عبش عینک فخیله لغتده در لکدر اما بونده ذوق و ضفا
مراد در) (با حرف صله) (طیش طانک فخیله خفت و سبکساراق معنایه در) (و خریفه اضافت
مصدرک فاعله در تقدیری بطیش فصل خریفدر) (کردش مبتدا) (ونکنند خبری) (و عبش

رد شی
رد شی

نکند که مفعول صریحی و مضارع صریحی و مبدل مفعول ثانی صریحی (محصول ترکیب)
دید که ناظر لک و اهل مضاعفه یک سروری و شادان چون دخی قاریلک خاطر لک به انشاده
و معرفته و سعت و یرمک ایچون (یعنی اوقیان منشی و اهل معرفت انشاده و معرفته کامل اولمچون
(کستان کنایه تصنیف ایله که قادرم که خزان یلینک انک پیراغته تعدی و تجاوز الی اولیه یعنی
ضرر ادوب یک و یارینی دو که قادر اولیه (یعنی دخی زمانک و فصولک تعاقب و توالیسی انک
بهاری ذوق و صفاسنی خزان فصلک خفته تبدیل ایده مبه (یعنی برکاب تألیف ایله که قادر مکه
فصل خزان و شتارک و یارنی دو کوب رهته و عریان ایله که قادر اولیه دنیا کستانلری یلیدی کی
* منوی * بجه کار آیدت کل طبعی * ز کستان من بیرونی * بجه با حرف صله (اید فعل مضارع
مفرد غائب در آیدندن و نای خطاب ضمیر منصوب متصل مفعول صریحی (و ز کل غیر صریحی و طبق
فایع و یا حرف وحدت طبقدن مراد اجلس کلدز زرا اجلس کله ورد مطبق دیر عرب (پس
کلدن بر طبق و بر طبق کلدن دینلر بمعنا به واصل اولماش و هیچ تعرض ایلمیلمه کد لک
والا تعرض ایدر دی (میربای اولی بونک کی پر زده نظرفای بجم مکسور و و ستایلری مضموم
اوقوز (پس ضمه به تخصیص و ستایلقدن (و بر فعل امر در بریدن بانک فحمله بردندن دکل (ورق
یا حرف وحدت بونده و رقدن کابدن بر یقردن مراد یعنی بر کاغذ (محصول بیت) سنک نه ایشیکه
کلور یعنی نه کاریکه یارار بر مطبق کل بجم کتاب کستان تمدن بر کاغذ مقداری خاطر بیکه آل
یعنی حفظ ایله که یک کل مطبقدن انقدر خطاب عامدر * کل همین روز پنج و شش باشد *
وین کستان همیشه خوش باشد * کل مبتدا (و باشد خبری (و روز ظرف زمان و پنج و شش
اضافت بیانیه در (و همین تحقیق دیمکدر (همیشه دائم دیمکدر خوش و اور سمبله و ورم ضمیمه بونده
خوب و لطیف معانسه در قافیه ایچون خامقوج اوقوز دین خوب سوبلیدی (محصول بیت)
بوییت بیت اوله مقام قلیلده و اقدردن بر اکل بش انی کون اوتور انجیق یعنی سریع الزوال
و قصیر عمر در اما کستان دایماز و نازه و لطیف در حاصل نه صولونه قور و نه جور * حالی که
من این سخن بگفتم دامن کل ریخت و در دامنم او ریخت که الکریم اذا وعد وفا * حالی یا حرف حدث
بر حائده (که من این سخن بگفتم بن بوسوزی سوبلدم (دامن کل اضافتی لامیه در ادناملا به
ایله یعنی کل ایچنده اولی اعتبار به پس دو کلن کلدز انک دکل ریخت با حرف تاکید (ریخت فعل
ماضی مفرد غائب دو کدی دیمکدر (در دامنم در حرف صله در با کی (او ریخت بونک پر زده یا شدی
معانسه در سنکه کله کرک ان شاه الله تعالی غلام عجمی حکایه سنده که بدو دست در سکان کشنی
او ریخت یعنی ایکی ایله کینک دومنه یا شدی دیمکدر (الکریم مبتدا (اذا وعد زمان استقبال
ایچون ظرف در معنی شرضی متضمن جمله فعلیه به مضایق اولور و جمهور لغویین مذهبه و کندیده
عامل جوابیدر که و قافیه لیدر و جمله ظرفیه خبر مبتدا در (محصول ترکیب) همان که بن یازقد می
کلدن منع ادوب کتاب کستانی تصنیفه قدرت اظهار ایلدم کانه که تألیفه و عده ایلش اولدم
زیرا ان من و یو که ترغیب و عهد معانسی منضمدر پس یو که بنیاء الکریم اذا وعد وفا یورور
* فصلی دودر ان چند روز تفاتی در بیاض افتاد * (فصلی یا حرف وحدت دو و اور سمبله
ایکی دیمکدر برایکی فصل معانسه ظاهر بونده فصلدن مراد باید روز را یو کتایده فصله
ملقب و مسمی ننه یوقدر چند بجه (در حرف صله در با معانسه بیاضه دوسمکدر ن مراد تحریر
و کتاب اولدی دیمکدر اگر چه مسوده دن بیاضه جقمقه قرینه یوقدر اما عده منه ده یوقدر
ایکی سنه ده محکم تحلی و ا (پس هر بینه حکم قرینه سزدر اگر نسخده در همان روز واقع در
لیکن مبالغه به جل اولمسون دیو بولسخه ای اختیار ایلدک (محصول ترکیب) برایکی فصل اول

رد این سید علی

و سروری و مسمی و کافی
رد این سید علی
و سروری

رد این سید علی
و سروری

رد این سید علی
و سروری

برقاج کونده اتفاق بیاضه دوشدی یعنی تحریر اولدی و یا مسوده دن بیاضه حقدی دیمک
اوله و یا همان اول کون بویه اولدی * در حسن معاشرت و ادب محاورت * حسنک معاشرته
اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر (ادب محاورت لامیه در محاورت مکالمه معانسه در
(محصول ترکیب) فصل اول خلفه حسن زند کانه بی و اسلوب اختلاطی و قانون مصاحبتی بلدر
و ایکی فصل ادب مصاحبت و مکالمه بی و طریق محاوره و مجادله بی بلدر بعضیلر دینلر اولیکی
باب سابع و ایکی باب ثامن در * در لباسی که متکلم از بکار اید و مترسلا ترا بلاغت افزاید *
در ادات ظرف در ظرف اولدن بدل افتاد فعلته (لباس الفاظ و عبارتن کنایتدر) و یا حرف
وحدت (که حرف رابط صفت) متکلمدن مراد فارسیجه سوبلشنلدر (و ادات تخصیص
(بکار با حرف صله اید فعل مضارع مفرد غائبدر ایدندن کلور دیمکدر (مترسلا ندن مراد
منشیلدر (افزاید فعل مضارع مفرد غائب در انورور دیمکدر (محصول فقرتین) مذکور ایکی
فصل بر لباسده واقع اولدیکه متکلمان فارسیک ایشنه کلور یعنی اول ایکی فصلده واقع اولان
قواند و لطایف بر خوب الفاظ و لطیف عبارت ایلده اولدی که فارسی خوانلره لازم و طالب فرس
اوللره مهیدر و اهل ترسل و انشاک بلاغت و کانی زیاده ایدر * فی الجمله از کل بوستان بقینی
موجود بود که کتاب کستان بعون الملک المان تمام شد * فی الجمله حاصل کلام (بقینی یا حرف
وحدت و یا تنکیر (محصول ترکیب) حاصل کلام بوستان کلندن دخی بقیه و و حسو دایدی که
کتاب کستان ملک متان عونیه تمام اولدی یعنی اللہک عتایشله تمام اولدی * و تمام آنکه که شود
بحقیقت که پسندیده ایدر بارگاه شاه جهان بناه * اما کتاب کستان حقیقه اولوقت تمام
اولور که مقبول کاه یعنی مقبول اوله جهان صغینبی و باجهانی صغندر بی باد شاه در کاهنده
(سایه کرد کار اضافتی لامیه در کر کار کرد کاف عربیه کردندن مشتق اسمدر رانک و دالک سکونیه
و کار ادات فاعلدر بی معانسه ستمکار و جفا کار کی پس بونک کی پر زده کرد کار فعال مطلق
معانسه یعنی خدا (کافری بجمیدر دین بو خصوصیه بجمیلک ایلش و کاف عربینک کسری
و دالک ده دینلر بونک اصلنی یلزلیمش * و بر تو لطف پرورد کار * رب معانسه در پروردندن
(محصول ترکیب) سایه خداددر و خدائک لطفی بر تویدر (یعنی اثر اطفیدر * ذخیر زمان * زمانک
ذخیره سیدر یعنی خدائک سبب حیاتی و باعث معاشی و وسیله نظام و انتظامی در * کشف الامان *
(کشف مغاره معانسه در بونک کی پر زده صغینبی دیمکدر نتیجه معانسه در یعنی خلق اکائنه ایلنکده
نواب روز کاردن و مکاید دهر دن امن و امان بواور * المؤید من السماء * مؤید محکم معانسه در
یعنی سعادتن تأیید و نصرت و ظفر بولمدر سمایه اسناد تجا زیدر * المنصور علی الاعداء * دوشمنلری
اوزره نصرت و ظفر بولمدر یعنی دشمنلرینه غالبدر * عضد الدولة لقا هره * عضد عینک قبی
و ضادک ضمیمه قوالدر بازو معانسه دوشنه اضافتی لامیه در و قاهره دولتک صفی حاصلی دشمنلری
فهر و هلاک ایدینی دولتک بازوسی یعنی معینی و ملهمیدر که دولت و سلطنت انکله مستحکمدر
* سراج الملة الباهرة * سراج چراغ یعنی شمعک فتنه سنده بنان اتش بونده ضیا و نور
مراد در (ملتدن مراد دین اسلامدر) باهره زیاده روشن بهر القمر دیر لحن نوری کوا کبک
نورینه غائب اولسه یعنی دین اسلام که سائر ادیان غایبدر انک ضیائی و نوریدر دیمکدر بعض
نسخلرده باهره زنده زاهره دوشمش بلدر بی معانسه * جلال الامام * جلال حسن معانسه در
یوزه جلال دید کلری کوزلک انده ظاهر اولدو و یچوندر (انام خلق معانسه در یعنی خالق
عالمک حسن و بهاسی یعنی حسن حالری و رونق کارلری انک وجود پر جودیلدر * مغیر الاسلام *
اهل اسلامک فخر اید چکلری (یعنی انک جودیه فخر ایدر لک بویه عاقل و عادل شاهزاده من

رد این سید علی
و سروری

وارد در دیو * سعد بن ابی وقاص * بو اقباله ملقب و بو اوصافه موصوف ابو بکر
 اوغلی سعد در (اتاک اعظم دن مراد ابو بکر در که بودند صکره اتک اوصافنی ذکر ایلده کرک
 * شاهنشاه المعظم * شاهنشاه سابقا مفصل ذکر اولمشدر ملک الملوك المعظم دیمکدر
 * مالک رقاب الامم * مالک رقاب اضافنی اسم فاعلک دفعولنه اضافتدر (رقاب رقبه نک
 جمیدر یونلر دیمکدر) ام امتک جمیدر خلایق وطوایف مختلفه دیمکدر یعنی جمیع خلایق
 یونلرینه مالکدر (حاصلی خلق عالم قوللریدر دیمکدر ز بر رقبه ایلده جمیع بدنن تعبیر ایلر
 * مولی ملوک العرب والجم * مولی بونده افندی وصاحب معنانه در (ملوک ملک جمیدر
 بادشاهلر دیمکدر عربدن غیری به عجم در بره طلقا) یعنی عرب و عجم بادشاهلرینک افندی سیدر که
 جمعی اکسرفرو ایدوب اتک عجملریدر (حاصلی جمله سی اکا التاج ایلر و جینک ناصر و یاور بدر
 * سلطان البر والبحر * بر و بحرک بادشاهدر یعنی تمام دنیایه امری جاری و حکمی نافذدر
 * وارث ملک سلیمان * ملک سلیمان شیرازدر اما بونده سلطنت سلیمان و ارث دیمکدر بعد
 دکلدر که غلو طریقله وحوش وطیورک حکیمه مالک اوله * مظفر الدین * ابو بکر افقی
 * ابو بکر * کتبی * بن سعد * انجیلین ابو بکر که سعدک اوغلی دروسعدزکی اوغلی * ادام الله تعالی
 اقبالهما * الله تعالی ابو بکرک و اوغلی سعدک دولت و رفعتلرینی دائم ایلسون * و جعل الی
 کل خیر مالهما * دخی الله تعالی هر خیره فلسون مرجع و مایلرینی (بعض نسخه ده امالهما
 دوشمش) امال الفک مدبله مالک جمیدر ایدلر دیمکدر یعنی الله تعالی حضرتلری ایدلرینی
 خیراته و صل و رغبتلرینی حسنه توجیه ایلده یعنی ایدلری خیر و توجیهلری عدائته اوله * و بکر شمه
 لطف خداوندی مطالع فرماید * و او حرف عطف و بو فقره پسندیده آید فقره
 سنده معطوفدر (یا حرف مصاحبت) کرشمه کاف عجمینک و رانک کسری و شین مجیدک سکونیه
 بونده کوز او جمله بقمغه درلر) اما خراسان اهلی کاف عری مفتوحه و رای مفتوحه ایلده
 او قورل (لطفه اضافت یانیه در) خداونده اضافته بویه در (یا حرف نسبت) مطالعه
 معروف (فرماید فعل مضارع مفرد غائبدر فرماید بدن فاعلی سابقا مذکور اولان
 شاهزاده سعددر) محصول ترکیب (کتاب کلستان حقیقله اولوقت تمام اولور که شاهزاده
 سعدک در کاغذده مقبول و معزز واقع اوله و کندینک شاهانه لفظی کرشمه سیله و نظر عاطفیه
 حاصلی گوشه چشمه انتفات ایدوب مطالعه بوره (یعنی شاهزاده سعدک مقبولی اولور سه
 تمام عالمک مقبول اولور دیمکدر * قطعه * کر انتفات خداوندیش یار آید * نکار خانه چینی
 و نقش ارزنگیست * انتفات اقبال یابندن مصدر در کیدر کن باشی اردینه دوندروب بقمغه
 دیرلر اکثر آهو و جیران چشیده مستعملدر) حتی نقل اولور که اگر جیران جنسی بخار کن کاه کاه
 اردینه بقمغه هرگز اکا جیران یتیمزدی (خداونده اضافتی مصدرک فاعلنه در) و شین
 ضمیر ظاهر و مبادر اولان کتاب کلستانه راجع اولقدر بعضیلر سعده ارجاع ایلدیلر و بعضیلر
 ذکر قرین اولان ابو بکر و اله عند الله (یار آید با حرف استقبال) یار آید فعل مستقبلدر آراییدن
 آراشدن دکل (نکار نونک کسری و کاف عجمیه احمد نقش معنانه کوزلره نکار دیک بوندن
 مأخوذ در (خانه اوه دیرلر) نکار خانه نقش اوی دیمکدر دارالنقش معنانه وصف ترکیبی دکل
 (جنبه اضنی یانیه در پای فسیله) چین سرحد هندده بر عظیم شهرک اسمیدر تعریب ایدوب
 سین دیرلر و نکار خانه سی بر عظیم کبسادر که اول مملکتده پیدا اولان اوستاد نقاشلرک
 هر بری کندی استخراج ایلدیک نقوش و اشکال غریبه بی و تصاویر عجیبه بی انده
 نقش المشر (ارزنگ فتح همزه و سکون را ایلده بر تصویر نامه در که مانی نقاش استخراج

رد این سید علی و لامعی و سروری
 رد نامی
 رد نامی

ایلدی کی تصاویر و نقوشی انده رسم و ایلشدر (یا حرف نسبت) وسین و ناداد خبردر (محصول
 بیت) اگر کتاب کلستانی شاهزاده غالبشالک نظر شاهانه سی مزین ایدوب حسن قبول ایلده
 مقبول و زیور التفاتیه و عین عنایتیه منظوری اولور سه نکار خانه چینی مشهور و نقوش
 مانی کچی تمام عالمده مسلم و مقبول اولور * امید هست که روی ملال در نکشدر * ازین سخن که
 کلستان نه جای دلنکبست * امید هست مبتدا و خبر (که حرف بیان) (روی ملال بیانیه در)
 حرف تاکید (زائد دینلربی وجه سولشدر) نکشدر فعل نفی مستقبل فاعلی سعددر تقدیری
 درهم نکشدر (ازین سخن جائزدر نکشده متعلق اوله) و اشارت بیت اولک مضمونه اوله و که
 حرف تعلیل اوله و جائزدر که که حرف بیان اوله (وازین سخن مقام تعلیلده اولوب کلستان
 نه جای دلنکبست جمله سی مشار الیه اوله کلستان (ذکر ی بونده ایهام طریقله در فاعل
 جایک دلنکبست اضافتی لامیه در دلنکبست وصف ترکیبی در کولکی طیار کیمه ملول معنانه
 (و یا حرف مصدر) (وسین و ناداد خبردر) (محصول بیت) امید وارددر که شاهزاده بوکابه
 التفاتندن و بو که نظر و مطالعه سندن بحضور اولوب یوزین یوزینه یعنی ملالت و سامت
 کوسرمیه یوسوزدن و یوسیدن که کلستان کابی و یا بوستان کابی طارلق کوسرمیه جک
 و ملالت و بحضور لایق یری دکل بلکه ایکسیده فرح بخش و دلکش و سرانگناه فرح فزادر
 حاصلی ایکسیده ده نلردن کوزه نور و قلبه سرو حاصلدر * علی الخصوص که دیباجه
 همایونش * بنام سعد بن بکر سعد بن زنگیست * علی الخصوص خصوصا دیمکدر
 مقام تعلیلده و اقدمدر در نکشده مخصوص علتدر (که حرف بیان) (دیباجه افتده یکا غه درلر
 ایکی دیباجه ایکی یکان دیمکدر کتابلرک اوللرینه دیباجه دیدکری تشبیه طریقله در کانه که اولی
 یوزیدر همایونه اضافتی یانیه در مبارک دیمکدر (شین ضمیر کلستان کتبه راجعدر) بنام با حرف
 صله (سعد بونده ایهام طریقله مذکور در سعادت معاصیه شاهزاده سعدله مسددر مراد اولجه نامک
 اضافتی یانیه اولور (و ابی بکر سعدک لامیه) واسم مراد اولجه نامک اضافتی لامیه اولور
 و سعدک مقدر ابنه یانیه (و اینک ابوبکره لامیه) (ابو بکر در صکره ابن مقدردر) زیر افاقدلر بدر
 بین العلمین واقع اولان ابی حذف ایلک (محصول بیت) شاهزاده کلستانه نلردن ملول اولماز
 زیر کلستان ملالت و سامت یری دکل خصوصا که مبارک دیباجه سی سعد بن بکرک نامنه در که
 اول ابو بکر بن سعد بن زکی در دیباجه سی انک نامنه در دیک مجاز مرسل طریقله در ذکر جز
 و اراده کل قیلنددر و الا تمام کتاب انک نامنه در (تکه حضرت مولانا جامی پیورد) (بیت)
 کلستان کر چه سعدی کرد ازین پیش (بنام سعد بن زکی تمامش) (بو بیتک ظاهری اتی مشعر در که
 کلستان زکی اوغلی سعد آدینه اوله لیکن کنایدن فهم اولان شاهزاده سعد آدینه اوله (یس
 واسطه لک حذفه جل ایلک کرک تکه بزم پادشاه لزمه عثمان اوغلی دیرلر واسطه لری ترک ایلکله
 معلوم اولاکه اکثر شراح ذاهب اولدیلر که کلستان سعد بن ابی بکر نامنه اوله و بعضی ابو بکر
 انده در دیدی کتابک ترتیندن فهم اولان قول بعضدر زیرا اول ذکر جبل سعدی پیورد و غنده
 ابو بکرک تعریفی مراد ایدی و سعدی ایهام و تور طریقله ذکر ایلدی و صکره اوغلنک
 وصفی پادشاه و صفت توطنه طریقله ذکر ایلدی و اشاعه ده جدال سعدی ذیلده یته
 مناسبتله ابو بکرکی وصف ایلدی لیکن بعد دکلدر که ایکسیده نامنه در دینسه و بوقوله
 ظاهر اما نعه یوقدر و الله اعلم * ذکر امیر کبیر فخر الدین ابو بکر بن ابی نصر * بو ذکر کتاب
 اوائلده ذکر محمد کی اعرابه ایکی وجهه محملمدر تأمل ندر * دیگر عروس فکر من ازین جالی
 سر بر نیارد و دیده یاس از پشت پای خجالت بر ندا رد * دیگر بونده دخی دیمکدر (عروس

رد این سید علی
 و سروری

کر دک اولزدن اول اربله عورت پینده مشه که در صکره اره زوج و بعل و حلیل دیرل
 و عورته زوج و بعل و حلیل دیرل بونده کلن مراد در فکره اضافتی بیانیته در (ومنه لامیه) بی ادات
 سلب جال حسن معنائه در و یا حرف مصدر پس جالی سلب اید نجه چرکلاک معناسی و پرز
 اگر چه نه کوزل و نه چرکین معناسه ده دلائلی وار (بریار دالدره زدی مکرر بوقاری کتورمز و بوقاری
 قالدز مزیمک دکل) دیده یاس بیانیته امید سزاک یعنی قطع رجا معناسه در (پشت ارقه پایه
 اضافتی لامیه در) خجائنه اضافتی بیانیته در (خجالت او تقدر شرمندگی معناسه در) برنارد
 یته قالدز مزیمک (بوقاری طومر دیمک دکل در) (محصول فقرتین) دخی بنم فکر م کلنی
 کوزل سز لکدن اش قالدز مزیم یعنی کوزل اولدوغی خجائندن باشنی اوکنه طوتوب کوکنه
 بقار تنکه اوتان کیمه بویه ایدر و دخی فکر م کلنی امید سزاک کوزینی اوتغی ایانی ارفاسندن
 قالدز مزیم یعنی صاحب نظر و اهل بصیر قبولندن نا امید اولوب کمال خجائندن وزیاده خجالتندن
 کوزنی ایانی ارفاسنه دیکوب باشنی قالدز مغه قادر اولماز (حاصلی حیرت و دهشتندن داتما
 باشنی اوکنه صالوب بور) و در زمره صاحب جالان میجلی نشود مکرانکه که متجلی کردد *
 زمره زای معیه تک ضعی و میج سکونله بلوک معناسه در صاحب جالانه اضافتی بیانیته در
 صاحب جالان بوت کیلر عریده ترکیب اضافتی در اما میج اضافتدن قطع ایدوب وصف
 ترکیبی شکلی ایدر حسن صاحب جالری بلوکنده دیمکدر متجلی اسم فاعلدر تفعل بایندن یعنی
 ناقص و آویستدن عرض جال ایلکه دیرل یعنی کوزل لکن کوستر مکه (نشود فعل فنی مستقبل
 اولز دیمکدر) مکرادات استنادز الامعناسه (انکه اولوقت دیمکدر) که حرف بیان متجلی کردد
 (متجلی اسم فاعلدر تفعل بایندن بریمی اوزه دیمکدر) (محصول فقرتین) دخی بنم عروس فکر م
 صاحب جال زمره سنده عرض جال ایدوب متجلی اولماز مکر اولوقت که مترین و متجلی اوله
 یعنی فکر م کلنی کیمه یوزین کوستر اولوقت که آراسته و پیراسته اوله * زبور قبول امیر کبر *
 با حرف مصاحبت (زبور زاک کسری و یا تک سکونله و واک فتحی ایله زینت معناسه
 اسمدر) قبوله اضافتی بیانیته در (وقولک امیر مصدرک فاعله و کیره بیانیته یعنی اولوقت
 عرش جل ایدر و حسن کال کوستر که امیر کبرک زبور قبوله وحلی نظریله و عین التفاتیه
 مزین و آراسته و منظورو پیراسته اوله بوندن صکره امیر کبرک اوصافه شروع بیور * عالم عادل *
 بیانیته * مؤید * اسم مفعولدر تفعل بایندن یعنی خدادن قوت بولش * مخفف * یعنی غالب
 و منصور علی الاعدا مؤید مخفف اضافتی بیانیته در * ظاهر سریر سلطنت * ظاهر بونده معین
 معناسه در (سریر اضافتی اسم فاعلک مغه وانه در) سلطنته لامیه در (تخت سلطنت دیمکدر
 تخت سلطنت معنی دیمکدر * مشیر تدبیر مملکت * مشیر اسم فاعلدر افعال بایندن تدبیره اضافتی
 اسم فاعلک مفعولنده در) و مملکت مصدرک مفعولنده در (یعنی امور سلطنت و تدبیر مملکت
 آت رأی تدبیر یته منوط و مفوضه در به القاب اول معنای مشر در که مدوح و زبر نفویض اولاکه
 رومده اکا و زبر اعظم و بولک و زبر و باش و زبر دیرل (و زبر نفیذ اولیه که سائر وزرا و بکلر بکلر
 تنکه مالک از شاه نام کاید تحقیق المیش * کهف الفقراء * کهف معنائه در بونده جای واه
 فقر ایدمکدر * ملاذ القرباء * ملاذ اسم مکندر صغیر یق دیمکدر فقر اوغری یا فقیرک و غریبک
 چهل ایدر یعنی فعلی وزنی اوزره اسم فاعلک بجعی بوزن اوزره کاور حاصلی غریبانک و فقرانک
 ملجاسددر * مر فی الفضلاء * مر فی اسم فاعلدر تفعل بایندن مفعولنه مضاف یعنی علما و فضلاء
 تربیت ایدوب احوال معاشیه و انتظام حالیه مقید او او جیدر دیمکدر تنکه عاقبت تدبیر صاحب
 سعادت ترک سانددر علما و فضلاء رعایت المان بونده مر فی اسم مفعول تجویز ایلین مذکور معنائه

رد شعی

رد شعی و شعی

معنی و منه ل تفسیر
 - - - - -
 نقضه ده مختلفه در
 شبه

واصل اولماش * محب الامیه * محب اسم فاعلدر افعال بایندن یعنی مضاعفدن و میجی و دوست
 طوبی دیمکدر (انتقائیک جمعیدر پهر کار و صالح و اهل تقوی دیمکدر و اضافت اسم فاعلک
 مغه وانه در * افتخار آل فارس * افتخار افعال بایندن مصدر در آل بولک کی پرده اهل معناسه
 مستعملدر افتخار ال اضافتی مصدرک فاعله در و فارسه اضافتی لامیه در یعنی اقلیم شیرازک خلی الک
 وجودیه فتخار ایدر که بویه و زبرمز وارد دیو * عین الملک * عین بونده لفظ مشترکد قوتله تدبیر
 قسم بونده ملک ضعی و میج سکونله مملکت و سلطنت بونده مشترکدر اضافتی لامیه در
 یعنی مملکت و سلطنت و مذهب و مملکت قوتی و نصرتی حاصلی بونلر الک وجودیه قوت و نصرت
 بوار یعنی بونلر * عین و ناصر بیدر یا خود بونلرک باشنه اندا یجوب و زبر باشی چون درل رومده خنکار
 باشی چون دیکلری کی به معنی نهغه ده عین الملک بایتن ضعی و میج سکونله قوتلوق و مبارکک
 معناسه * ملک الخواص * ملک عین فتحی و لامک کسری ایله پادشاه دیمکدر خواص خاصک
 جمعیدر ارباب دوات و اعیان سلطنت دیمکدر یعنی بولک هر یری اوزره حکمی جاری و هر برینه امری
 ناخذدر * فخر الدوله والدین * یعنی اصحاب دین و ارباب دوات و وجودیه افتخار ایدرل زبر
 دینک ناصر و ارباب سلطنتک یاوریدر * غیاث الاسلام و المسلمین * غیاث مدده ابرشته درل
 فارسیجه فریادس دیرل پس اضافت اسم فاعلک مغه وانه در یعنی اهل اسلام و مسلمک ناصر
 و یاور و معین و ظهیردر * عمده الملوک و السلاطین * عمده عینک ضعی و میج سکونله معتمد علیه
 یعنی ملوک و سلاطین انک رأی و تدبیر یته اعتماد ایدوب اکا و انقلدر (یعنی تدبیر و تصرفه
 قالدزدر عمده کزیده و بونده معناسنی ورن بایندن بولش * او بکر بن ابی نصر * بوابو بکر
 پادشاه ابوبکرک اقر بایندن بولش و اما بکلرک عاده نرندن وزرای کند و اقر بایندن الملک ایش
 فاضی بیضای نظام توار یخنده بولک زیاده الصافی و خیرات و مبرات و علمای و فضلاء
 و مشایخ عظامه تکریم و تعظیملری ذکرا ایلدی * اطال الله عمره * اطال فعل ماضی در افعال
 بایندن و لفظ الله فاعلی (و عمره مفعول موقع دعاده واقع اولمش یعنی الله تعالی عمری اوزون ایلسون
 دیمکدر * اجل قدره * اجل ده فعل ماضی مفرد مذکر غایبدر افعال بایتن مضاعفدن فاعلی
 نخنده الله راجع ضمیردر (و مفعولی قدره در موقر دعاده واقدر الله تعالی قدر فی معظم
 ایلسون دیمکدر * و شرح صدره * بوجه ده دعائیه در صدردن مراد قدر ذکری محل و اراده حال
 طریقه یعنی خرافلنی منشرح و مسرور و سینم سنی علم لدیله برنور ایلسون * وضاعف اجره *
 ضاعف فعل ماضی مفرد مذکر غایبدر اعرابی ماقبلده اولان جمله لری در یعنی الله تعالی
 خیرات و حسناتی مضاعف یعنی قوت ایلسون * که مدوح اکا رافاقت * که حرف تعلیل در
 یعنی بوقدر خبر دعایه و مدح و ثناء استخفافه علت و بیاندر (مدوح اکا کاهه اضافتی اسم مفعولک
 قائم عاقله افاضه فیدر و افاضه اضافتی لامیه در) افاق افاقک جمعیدر همزه تک و فاک ضایله فاده
 سکونده اقدرد بونده اطراف مراد در یعنی اطراف عالم اکا برینک عید و حیدر حاصلی اکا ر دین و اعیان
 عالم مداحی و دعا گویدر * و مجمع مکارم اخلاق * مجمع اسم مکندر فتح باینده مکاره مکره تک جمعیدر
 راک ضمیمه ایلکر معناسه (اخلاق خلک جمعیدر خلک و لامک سکون و ضمیمه اضافتی لامیه در)
 یعنی کوزنه بلر جمعیدر حاصلی اخلاق یا طواری کوزلدر * بیت * هر که در سایه عنایت اوست *
 کیش طاعتت و دشمن دوست * هر که صلنده هر کس که در (کس ضرورت وزن یچین و قرینه
 قائم اولدوغی چون حذف وادی) سایه عنایت بیانیته در (اوضمیری موزر را جیدر کیش ضمیری کیه
 راجعدر و مبتدا در و طاعت خبری) و دشمن تدبیری دشمنش در قرینه قائم اولدوغی چون حذف اولدی
 یته مبتدا و خبردر (محصول بیت) بو بیتک معنوی هر عیب که سلطان پیسنده هیزست مضمونه

رد لامعی

یعنی دشمن دوست مبتدا
 و خبردر مکرر

فریبدر یعنی هر کیمه که وزیرک سایه عنایتده وظل جایتده اولوب لطفنه مظهر وعین رافت
و رجحانه منظور اوله حسن انتقائی و عین نظری سببیه خلق عالمک کوزلنده هر حسی هنر و کمال
و هر سببی سبب بی زور و هر کس کاحه نعمت و دیده دودنه نظر ایدوب شیوب انقبوب
اولوب دشمنلر قنده و نذرند و محبوب سالم عن العیوب اولور یتنده محل الضد بن صنعتی المدخ
بما یشبه الذم دین غلط سویلدی (بتک معانیده قرض اندن بر جرم صادر اولسه وزیرک خوفندن
کیمه اکا سوز سو یلکه قادر اولمز و اگر انک بر دشمنی اولسه اولدخی وزیرک خوفندن انکله
دوست اولسوردن عنایات سولمش * بهر یکی از سائر بشدگان و حواشی خدمتی متعینست *
سائر یونده جمیع معانسه در حواشی حاشیه تک جمیع در خدمتکارلر و متعاقبات دیمکدر
(محصول ترکیب) سلاطین و وزرا و اکابرانک درگاهلرنده جمیع قوللرک و خدمتکارلرک اوزلرنه
بر خدمت معیندر (یعنی هر بریک اوزلرنه بر خدمت معیندر (معینست عبارتتی هنره مجمله
ایله باز انرا ملا یلزلر عیش * که اگر در ادای آن برخی نهاون و تکامل و ادا رنده رینه در معرض
خطاب آیند و محل عتاب * ادای آن اضافتی مصدرک مفعولنه در (آن خدمتد اشارتدر) (برخ بایک
فنی وراثت سکونیه بعض دیمکدر و یا حرف وحدت بر مقدار دیمکدر) نهاون تفاعل بایندن
مصدر در برنسنه فی حقیر طو مقدر تکالسده تفاعل بایندن مصدر در کاهلک ایلمکه در ل
روانک فحیمه جواز معانسه در اما یونده جائز دیمکدر (هر آینه البته دیمکدر) (معرض ممیک
کسرله شد و اسم مکان معانسه اصلنده شول ققنا ندر که جاریه بی انکله ییعه عرض ایدر اما جاریه
ایله به صائلا بلکه عاریتله به کوسزدر خطابه اضافت لامیه در (محل عتابه بویه دینه بر آیند
مقدور در (محصول ترکیب) اگر اول تعیین اولسان خدمتی ادا المیده
بر مقدار نهاون و تکالیس جاسر طو نال یعنی اول خدمتی حقار تله طو توب انده اهمالی
جائز کوره البته معرض خطابه و محل عتابه کاور (یعنی خدمتده نیچون تقصیرات و اهمالی
جائز کوردک دیوانی فاقرل و آزار ایدر * مکر برین طائفه در ویشان که شکر نعمت برزگان
واجبت برایشان و ذکر جیل و دعای خیر * مکرادات استنادر الامعانسه (طائفه در ویشان
بیانه در) که حرف رابطه و یا حرف تعلیل (شکر نعمت اضافتی مصدرک مفعولنه در و پرزگانه
اضافت لامیه در (شکر مبتدا) واجبست خبریدر (برایشان واجبه متعلقدر) (ذکر جیل و دعای خیر
شکره معطوفدر و اعرابی فیلین در (محصول ترکیب) الایودر ویشلر طائفسی اوزره برخدمت
تعیین اولمش که اکابرک نعمته شکر ایلمک نلرک اوزرنه واجددر (یعنی زمره در ویشان مذکور
تکلیف و خدماندن خرج و مستلزلر که بونلرک اوزلرنه لازم و واجب ولی نعمتارک انعام
واحسانلرته شکر و جاس و ذکر جیل و دعای خیردر) (حاصلی بونلرک خدمتی بودر بوندن غیری
خدمته مأمور و مکلف دکلدر * و ادای چنین خدمتی در غایت اولیتست که در حضور که
این صنعت نزدیکه متوان از تکلف دور و با جابت مقرون * ادای چنین خدمت مصدرک مفعولنه
اضافتی فیلنددر و یا حرف وحدت و یا حرف تکیید و مبتدا در (در غیبت اولیتست خبری) (که
حرف بیاندر) (در حضور) (در غیبت معطوفدر) (اما معنی جهتن مفضل علیه واقعدر) (پس که
من تفضلیه معناسنی متضمن اولور) (که حرف تعلیل) (این حضوره اشارتدر) (یا حرف صله) (و تصنع
تعلیل بایندن مصدردر) (با معانسه) (این مبتدا) (از دیک یقین دیمکدر خبری) (و تصنع خبره متعلقدر
(و آن غیبتد اشارتدر مبتدا) (و در خبری) (و از تکلف خبره متعلقدر) (تکلف کولکده اولیان معنایی
اظهار ایلمکدر) (و با جابت از تکلفه معطوفدر) (و مقرونه متعلقدر) (و مقرون عطسه خبر
بعد الخبردر) (آن اسم اشاره) (محصول ترکیب) در و دله اوزلرنه واجب اولان خدمتک اداسی

میں نے
نہایت

ردمروزی

ردیفی

رد ابن سید علی و لامعی
و سروری و شمعی و کافی

حضور ده (یعنی رو برو اولمقدن ابد غیبه اولمق اول رقدن (زیرا بالما وجه اولان شکر و شکر و دعا ریا به قریبدر یعنی حقیقتده ریا قصد الیسه ده ایشیدن ریا به جل ایدر اما اول غائبه اولان شکر و شکر و دعا تکلفدن دور (یعنی کولکدن اولوب همان دل اوجندن اولمقدن بعید در زیر قصدنی خدا یلور انجق حاصلی غائبه دعا و شاعر صمیم القلب اولور بهر حال (پس ریا و جمله جل اولماز (زیرا کولکدن درخی غائبه اولان دعا و شاعر اجابت و قبوله موصول و مقبول یعنی ریا دن و تصدعت دور اولدوغی کی اجابته مقر و نذر حاصلی عندالله مستجابدر زیرا حدیث شریفده واقعدر که ظاهر غیبده صادر اولان دعا نذر اولماز * قطعه * پشت دوتای فلک راست شد از خرمی * تاجو تو فرزند زاده مادر ایام را * پشت ارقه نابونده قات معانسه در (پشت دوتا اضافتی بیانیه در (و مبتدا (و فکله اضافتی لامیه در (راست بونده طوغری دیمکدر (راست شد طوغری اولدی (یعنی طوغری دی دیمکدر خبر مبتدا در (خرمی یا حرف مصدر در شادلق معانسه تا بنده غایت ایچون نظر قدر عریده مذکبی (فرزند اوغل دیمکدر (زاد فعل ماضی مفرغ غائب لازم و متعدی بنده مشترکدر (بونده لازمدر طوغدی دیمکدر (مادرا نادر ام معانسه (ایامه اضافت بیانیه در (ورا ادات تخصیص مصدر مضاف الیه معانسی افاده ایدر (زاد فعل لازم اولجبه فاعلی تحتیه فرزند راجع ضمیر در متعدی اولمقدن فابلدر طوغری معانسه (پس فاعلی فلک و مفعول مادر ایام او اور (ورا بوقدر برجه ادات مفعولدر فاعل (محصول یت) فلک ایکی قات ارقه سی طوغری (یعنی مخفی قامت ایکن مستقیم قامت اولدی حاصلی بو کر یلکی کندی ایام اناسنک سنک کی اوغلی طوغالدن برو یا خود فلک ایام اناسنه سنک کی اوغول طوغردلن برو بوقدر برجه زاد زیانید معانسه اولوب ایکی مفعول الور زیرا افلاک ابا دیرلر طوقوز تا معانسه و عناصر اربعه به امهات دیرلر دورت انا معانسه و معدن و نبات و حیوانه اوغول دیرلر زاد لازم اولدوغی قدر برجه رانک زیاده سنه حکم ایلمن غریب حکم ایلمش تا کیم مادر ایام ایچون سنجیلن اوغلی طوغدی دین حق ادابی ایلماش * حکمت محضست اگر لطف جهان آفرین * خاص کند بنده مصلحت عام را * حکمت محض بیانیه و مقدم جزای شرطدر و اگر ادات شرط (خاص کند فعل شرط (تقدیری اگر خاص کند لطف جهان آفرین بنده مصلحت عام را حکمت محضست (پس لطف فاعلی کنددر یعنی اسمی و اضافتی لامیه در (جهان آفرین وصف ترکیبی (بنده خبر کنددر (و یا حرف وحدت (و هر حرف توسل (مصلحت خبر تا بنده سیدر کندک (زیرا کند بونده جعل و تصیر معانسه در (عامه اضافت لامیه در (ورا لام جاره معانسه در (محصول یت) خدای جهان آفرینک لطف و احسانی اگر بر بنده سنی عامه ناسک مصالح و لوازمی و امور و مهماتی کورمک ایچون تخصیص و تعیین ایدر سه و نظام و انتظام خلق عالمی انک وجود و وجود و کرمنه منسوب و متعلق قبلور سه محض حکمت و کمال قدردر (یعنی سلاطین و وزرا و حکام و قضای خدای ذوالجلال که مصالح و لوازم بشریه بی کوروب تدبیر و تصرف ایلمک ایچون تعیین و تخصیص بیورمشدر محض حکمت و کمال راقندر (زیرا بویه اولسه عقد نظام عالم محلول اولوب خلق عالمه ارام و قرار اولوب ظلم و فساد حددن تجاوز ایدردی (اگر چه که لالهک قدرتی عالمه برو و جهله دخی نظام و برمه ممکندر اما بونده زیاده حکمت وار (حکمت محض عبارتتی خبر مقدم (و اگر لطف جهان آفرین عبارتتی شرط (و خاص کند بنده مصلحت عامی اجزای شرط و جمله شرطیه مبتدای مؤخر و بوقدر برجه مدح شرطیه مقید او اور دین کیمه ناک اعرابدن هیچ حظی بوعیش و محملدر که لفظ اگر زائد اوله پس بوقدر برجه لطف جهان آفرین مؤخر مبتدا و حکمت محض

رد لامعی
رد کافی

رد سروری

مقدم خبر (و خاص کند بنده مصلحت عام را حکمت محضی بیان اوله دین کمینک بواعرابی
اولکی اعرابن انجب واغر بدر (بنده همزه وحدت ایچوندر دین اعراب غریب سولش
* دولت جاوید یافت * هر که نگو نام زیست * کز عقیقش ذکر خبر زنده کند نام را * دولت
جاوید بیانیته در جاوید و جاودان و جاویدان ابدی معنایه در (یافت فعل ماضی مفرد غائب
بولدی دیمکدر (دوات مبتدا) و یافت خبری و جمله اسمیه (هر که نگو نام زیست متضمن اولدیغی
شرطک جزاسیدر (هر که اصلنده هر کس که ایدی ضرورت وزن ایچون وقر بنه قائم
اولدیغیچون کس حذف اولوب که یرنه کلوب حرف ایکن اسم اولدی (نگو نام وصف ترکیبدر
ایو اولو دیمکدر ترکیب توصیفی دکل (کز اصلنده که از ایدی (که حرف تعلیل (عقب
عینک فنی وفاقک کسر یله بونده ارد و صولک معنایه در (وشین ضمیر که یره راجعدر (ذکر خبر
بیانیته و مبتدا (زنده زانک کسر یله دیری دیمکدر سی معنایه (کند خبر مبتدا و زنده مفعول اولی
(و نام مفعول ثانیه تقدیری نامشدر ضرورت وزن و فاقیه ایچون ضمیر ترک اولندی (ورا
ادات مفعول (محصول یت) دنباده هر کس که ایو اولو دیردی (یعنی هر کیسه که دنباده
اد ایلمک یله کنوب ایو اد جقاردی ابدی دولت و سعادت بولدی (زیرا انک اردندن یعنی آخرته
رحلت ایلدیکنند فصره ذکر خبر و یاد جیل نامی احبا ایدر (حاصلی حسن مناسقب
و جیل مآثر صحیفه عالمه نامی باقی ایدوب فراموش ایندرمز (مصراع اولک معنایه دولت
اید بولدی هر کیسه که ایو اد ویرلدی دین معنای یتنی اولدر مش * وصف ترا کر کند
ورنه کند اهل فضل * حاجت مشاطه نیست روی دلارام را * وصف ترا اضافتی مصدرک
مفعولته در (ور واکردن مخففدر (کند و نکند اهلک فاعلینده و وصفک مفعولینده
تنایع ایدر (اهل فضل اضافتی لامیه در شرطک جزاسی مخذوفدر (تقدیری برارست
ترا بوصف ایشان احتیاج نیست (مصراع ثانی مقام تعلیلده در (حاجت مشاطه اضافتی
مصدرک فاعلته در (مشاطه مانعه ایله اسم فاعل مفرد مؤنث در دوزکچی خاتون (یعنی قرانک و کلنارک
بو زین یازوب و زلفن طریوب و راستنلرن چکوب بزه بن عورتدر که فارسیجه اکا زن پیرایه
کردر بر بزی عورت دیمکدر (مشطیمک صمی و شینک سکونیه طراغه دیرل پس انلرک بوکار لی
طراغه حاصل اولدیغیچون مشاطه دیدلر (حاجت مبتدا و نیست خبری (روی دلارام اضافتی
لامیه و بیانیته اولفه نمکندر فاعل (دلارام و صف ترکیبدر ارا مبدندن کوکل دکلندریجی
یعنی کوکله صبر و قرار و یرینی (و اادات تخصیص اضافت معنای افاده ایدر (محصول یت)
اهل فضل و کمال سنک وصفی یعنی سنی و صف کرکسه ایله و کرکسه ایله (سکا نسبت
برادر زیر سنک کیسه نک وصف و مدحه احتیاجک بوقدر (حاصلی سنده اواقدر محاسن
اطوار و مکارم اخلاق وارد در که و صافک وصفته و مداحک مدحه احتیاجک یوق (زیرا
روی دلارامک مشاطه به احتیاجی بوقدر که حسن خداداده هر تقدیر که زیب و زینت و یرر سه
بر زانده حسن افاده الیز (نکه خواجه حافظ پیورد (یت) کوهر پاک تواز مدحت ما مستغنیست
(مکر مشاطه چه با حسن خداداد کند) پس سنده شرف وجود و کرم ذات و سخا و وجود اولقدردر که
وصاف و مداحلر نه مرثیه که مدحکده اطر ایله عهد سندن کله مرل و حق وصفی ادایده مرل
* عذر تقصیر خدمت و موجب اختیار عزت * بود و سابق صکی اعراب اولور فنا مل
(محصول ترکیب) خدمت و زبیده واقع اولان تقصیرک عذری و عزت اختیار ایلمک سینی
بان ایدر * تقصیر و تقاعدی که در مواظبت خدمت بارگاه خداوندی می رود * تقصیر
تغییل بایندن مصدر در بونده اکسکک دیمکدر و بریای تنکبر و پای وحدت مقدر در

رد سروری
رد شعی

رد کافی

رد لامعی

اطرا مده حده مانعه در سر

تقاعدی قرینه یا سنک قرینه سله یا وحدت ایچوندر مصدری اولفه ده بحال واردر
دین فکر سز سولش فستامل (تقاعد تقاعل بایندن مصدر در (بونده خاقدن منقطع
اولوب عزت اختیار ایلمک معنایه در (که حرف رابط صفت (مواظبت مفاعله بایندن
مصدر در ملازمت معنایه خدمته اضافتی مصدرک معنایه در و بارگاه اضافت لامیه در
(بار اجازت دیمکدر (وگاه بونده اادات ظرف مکندر نماز گاه و سیر انگاه صکی اجازت
یری دیمکدر ملوک و امر او حکام سر آیلرینه دخول قبول جبار اجازتیه موقوف اولدیغیچون
سر آیلری قبول بنده مجازا بارگاه دیرل (خداوندی به اضافتی بیانیته در زیر یا حرف نسبتدر
(می رود می بونک کی یرلده حرف استمرار در رود فعل مضارع مفرد مذکر غائب در
بونده واقع و صادر اولور دیمکدر بونده خداوندن وزیر ایدر (محصول ترکیب) حضرت
شیخ وزیرک خدمته کثرت تردد و ملازمت ایلدوکنیک عذری بیان ایدوب پیور ز شول
تقصیر و تقاعد که وزیرک بارگاه هک خدمتی ملازمتده اولور یعنی مجلسار بنده ملازمت
ایلدیکنک اصلی * بنابر آنست که طائفه حکمای هند در فضائل بزر جهر سخن می گفتند *
بنابونده مصدر در مفعول معنایه انک اوزره مبنی در دیمکدر (یعنی ترک ملازمت خدمت
وزیر ایلدیکنک انک اوزره واقع و سبب و باعثی اولدر (که حرف بیان طائفه اسم جعفر
بلوک معنایه (و همزه حرف توسل اضافت ایچون کلش حکما به اضافتی بیانیته در (حکما
جمع حکمدر بونده عقلا مراد در هنده اضافتی لامیه در (در حرف ظرف فضائل فضلك
و فضیلتک جعفر که تفصک و تقصیر نک تقصیردر بزر جهره اضافتی لامیه در (بزرج بانک
وزانک ضمیر یله اولو دیمکدر بزر کردن معرب (و مهر محبت معنایه اصلندن وصف ترکیبی در
اولو محبتی معنایه صکره نور شبر و آن وزیر آسنک برینه علم خاص اولدی سخن می
گفتند مقدم مقول قولی (بونده می حکایت حال ماضی معنای افاده ایدر سولرادی دیمکدر
(محصول ترکیب) ملازمت خدمت بارگاه وزیرده واقع اولان تقصیر و تقاعد اکا مبنی در که
هند حکمای طائفه سی بزر جهرک فضیلت و کالی خصوصتده سوز سولدیلر (یعنی انک عظمت
قدری و نباهت شای تذکر ایلدیلمر معلوم اوله که بعضی شراح دیش که آخر نده هاه
رسمی اولان کلمه همزه لاحق اولسه و حدث افاده ایدر هر یرده و بوبرده ملانقه حکماء هند
عبارتی هند حکما سنک بر بلوکی دیو تعبیر ایلدکری خطای فاحش ایللرلر بر واحدت ایچون
منصوص اولان بادر و همزه حرف توسلدر هر یرده تحقیق بودر که بو محله و حدث متحقق
و معتبر در دین خطاده انلرک اثر نه کیش زیر ابویه اولسه حکما انک اعرابن هیچ محلی اولمزدی
و بومقوله همزه مجرد اضافه توسل ایچوندر هر یرده و حدث شرط دکلدر مثلاً کاهی خطاب
ایچونده کلور دین کندوبه بر جدید خطا اثبات ایلش زیر همزه نک بومعنا دردن خبری یوق
* آخر جزین عیش ند آنستد که در سخن گفتن بملیست * یعنی درنک بسیاری کند * (آخر
عاقبت معنایه در (جزین اصلنده جزاین دد و صله همزه دوشدی جز غیر دیمکدر جزین
بوندن غیر (عیش شین ضمیر بزر جهره راجعدر (که حرف بیان بطی کج کج معنایه در (درنک
دالک کسری و رانک فنی و نونک سکونیه اکسکک معنایه می کند مقید در بسیار جوق
معنایه در (محصول ترکیب) عاقبت حکماء هند بزر جهرک بوندن غیر عینی اکلدیلر که
سوز سولمده بکدر (یعنی ادای مراده جوق اکلور بطیست لفظی بطی است یازان املادن
اکاه دکل ایش * مستمع بسی منتظر باید بودنا وی تقریر سخن کند * بسی یاد اصلیه ایله
جوق معنایه در (بود بونده بودن معنایه در زیر مضارع مقارند (نابونده انتهای غایت

رد شعی

رد سروری و شعی

رد کافی

رد کافی

رد این سید علی و لامعی
و سروری و شعی و کافی

ایچوندرالی معانسه (وی ضمیر غایب در تقریر سخن مصدرک مفعولنه اضافتیدر) محصول ترکیب
 مستمع اولان کیمسه جوق منتظر اولق کرلنا تا کیم اول سوزنی تقریر ایلله و مرادی ادا ایده (یعنی نه
 معانی که بیان ایلک مراد اید نه ملاحظه سوز و توقف سزادا ایلزدی حاصلی سوز آلد
 و جوابده و تقریر کلام و مراده تأمل سز سوز سوزیلدی بعض شراح طلاقت لسانی اولماقده
 حل ایلش (یعنی دلی آغز ایدی تیر سوزیکه قادر دکل ایدی معانسه لیکن سیاق و سیاق کلام
 بوندن اما ایدر) بسی به جوقلق معانسی و برلرا کلن بو در کیم باسنی حرف مصدر کلامش و حرف
 نسبتدر یکی ده اولان یا کبی دیوب دقایق الحقایق سوزیله استشهد ایدوب دعوا سنده ده
 دایلنده ده حیط عشو ایلش * بر جهر بشتد و کفت اندیشه کردن که چه کویم به از یشیانی
 خوردن که چرا کفتم * اندیشه فکر (صکه حرف بیان) یشیانی یا حرف مصدر در ندامت
 معانسه یشیانی دیمکدر (محصول ترکیب) بر جهر قول حکمایی ایشندی و دیدی نه سوزیلیم
 دیوب فکر ایلک فکر سز سوزیلوب بندن برنا معقول سوز صادر اولوب نیچون بویله سوزیلیم دیوب
 یشیانی اولمقدن یکدر حاصلی فکر ایدوب معقول سوز ایلک فکر سز نامعقول سوزیلوب ندامت
 چکه کدن یلک کره یکدر معلوم اولاکه بیکلاندین مقصود بسط معذرتدر که حضرت شیخ بمدوح
 وزیرک ملازمندین منقطع اولوب اختیار عزالت ایلدیکنه (یعنی سوز بودر که کثرت تردد و ملازمت
 سبب اطنا کلام و اکثار مقال او ورتکه دیملر جوق سوزیلین جوق یا کلاوراکراهل مجلسه قاریشوب
 صحت و سکوت اختیار ایدر رسم ذات و نفرت اظهار نه سبب اولور (پس السلامة فی الوحدة
 قولیه عامل اوب گوشه و حده و کنج سلامتده اختیار عزالت ایلک اولی و احراز حاصلی
 بوکیت وزیرک عظمت شاقی و محفل و مجلسه داخل اولان اهل فضل و کمالک تعظیم و تبحلی
 متعیندر * منوی * سخندان پرورده پیر کهن * بیدیشد آنکه بگوید سخن * سخن سبک فنی
 و خاک خنبله و سبک فنی و خاک فخبله ده لغتدر (پس اتانی مضارع وایانده ایکی وجهله اوقوق
 جائدر اما قافیه ده واقع اولیجی برینه مخصوص اولور (سخندان وصف ترکیبدر دانیدندن
 دانستن دن دکل سوز یلیجی دیمکدر) پرورده به اضافت برانیه در (پیر کهن ده بویله در کهن
 ده کاف البه مضمودر اما هاضوم و مفتوح اولق جائدر سخنک خاصنه تابعدر (پیر کهن
 ماقبله صفت واندن بدل و عطف بیان اولمقد جائز تأمل تدر (محصول بیت) سوز یلیجی مری
 اسکی پیر فکر ایدر اندن صکره سوز سوزیلر (یعنی بر سوزی فکر ایلیمجه سوزیلر حاصلی فکر سز
 سوز سوزیلر) پرورده بی بره اضافت قصد ایدوب دالی سلکک اوقوق کرک دین هم لغتده خطا
 ایلش هم معاده مصراع اولک معانی کهن پیرک مر باسی اولان سوز یلیجی دین اولکی کبی
 اضافت قصد ایلش (بگوید فعل مضارعدر کفت مصدرندن دین اشتقاقده سهو ایلش * مزنی
 تأمل بکفتاردم * بگوید کوی وردیر کوی چه غم * مزنی فعل نهی مفرد مخاطبدر زیندن دن اوزمه دیمکدر
 (بکفتار یا حرف صله) کفتار سوزه دیرل (دم بونده نفسدر تکلم معانسه) کوی فعل امر مفرد
 مخاطبدر (وزو اکردن مخف ذات شرط) (دیر کبی) کوی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط
 (چه غم جواب شرط) (محصول بیت) ملاحظه سز و تأمل سز کلامه و کفتار نفس اوره ده
 (یعنی فکر سز سوز سوزیلر اوسویله اگر کیم سوزیلرک نه غم) (یعنی غم دکل حاصلی سوزک ابو
 اولسون و هر قدر که کیم سوزیلرک تفاوت ایلز * بیدیش و آنکه برآور نفس * وزان یشیانی کن که
 کونندیس * بیدیش یا حرف تأکید و یا همزه دن مبدلدر تنکه سابقان اولندی (واندیش
 فعل امر مفرد مخاطب فکر ایلد دیمکدر و او حرف عطف) (آنکه آنکاهدن مخففدر بحسب لغت
 اولوقندن صکره دیمکدر اما استعمالده اندن صکره دیمکدر (برآور لغتده یوقاری کتور دیمکدر

رد سروری

رد شعی
رد کافی

رد شعی

رد لامعی
رد شعی
رد سروری

اما

اما بونک کبی پرورده چکار معانسه در (اوریدندن فعل امر مفرد مخاطبدر نفس مفعول) (واو
 حرف عطف) (زان اصلنده ازان ایدی همزه وصل ایلد ماقط اولمشدر) (یشیانی بای بجمینک
 کسر یله اول و اولک معانسه در قبل و قدام کبی) (پس بای عریشک فخبله بونده یتر معانسه در) (کن
 فعل امر مفرد مخاطبدر کتیدندن ایلد دیمکدر) (که حرف بیان) (پس یتر دیمکدر) (محصول بیت)
 اول فکر ایلد اندن صکره نفس خچار (یعنی اندن صکره تکلم ایلد) (یعنی سوز یلیجک سوزی اول فکر ایلد
 اندن صکره سوز یله و آنکا شامع اولتار یتر سوز یله دلک دیمزدن اول سن یتر ایلد یعنی دکلنر سکا اسکت
 و خاموش اولن دیمزدن اول سن ساکت و خاموش اول بو کلام شول کسبه کوره در که رطب و یاس
 سوز یلیجی زاید کوی اوته و الاعلوم و معارف سوز یلیوب هر کلامندن بریند و عبرت و بر نصیحت و حکمت
 مستفاد اولان کیمسه هر قدر جوق سوز یلیسه اندن اوسانلر ز بر اهر سوزی صفا بخش و روح افزادر
 بونده منته سنده کبی شو معانسه در دین عندی سوز یلیش * بنطق آدمی بهرست از دواب * دواب
 از توبه کرکوی صواب * یا حرف مصاحبت) (ونطق بونده سوز معانسه در) (آدمی بونده انسان
 معانسه در) (بهر زادات غضبدر) (دواب دایک جومیدر باث تندیله لغتده برآورنده بورو پنه
 دیرلدی (صکره درت یا فلی خوانانده استعمال ایلدیلر چارهار معانسه) (دواب از توبه عارنه
 وصل اولمقد بای تشدیدله اوقوق و تخفیفله جائدر دواب از توبه مقدم جزاسیدر مؤخر شرطک
 (نکوی فعل مضارع مفرد مخاطب) (صواب مقرر قولیدر نقیض خلافدر طوغری معانسه
 (محصول بیت) نوع انسان سائر حیواناتدن نقطه یکر کدر یعنی تکلمه ممتازدر) (پس اگر صواب
 و خیرلی سوزیلرک حیوانات سندن یکدر) (زیرا کلام لغودن کاه اوور که فساد منبت اوور) (اما
 سکوندن نادر واقع اولور که ضرر مرتب اوله حاصلی اوور اولر سوزی سوز یلیکدن سکوت
 اولی در * فکیف در نظر اعیان خدا وندی عز نصره که جمیع اهل دلست و مرکز علمای متبحر *
 (فکیف خصوصاً دیمکدر) (نظر اعیان خدا وندی لامیه در و یا حرف نسبتدر) (عز فعل ماضی
 مفرد مذکر نائب مقام دعاده واقع اولش نصرتی عزیز اولسون دیمکدر مراد کند بیک
 عزتیدر) (که حرف رابطه صفت و یا حرف تعلیل موصوف خداوند در) (جمع میم نایتنک فنی
 و کسر یله اسم مکندر مطلع و مطلع کبی) (اهله اضافتی لامیه در) (ودله اضافه بویله در) (مرکز
 بونده مقام و محل معانسه در) (علمایه اضافت لامیه در) (متبحر اضافه بویه در متبحر در بیک اوقومده
 دیرلر (محصول ترکیب) یعنی هر پرده سوزی اندیشه ایلد سوزیلک کرک (خصوصاً سوزیلرک اعیانی وارکافی
 نظرینده الله تعالی نصرتی معزز و مکرم ایلسون انجیلین وزیر که اهل دل عارف بر جمیعدر) (و محل و مکان
 علمای متبحر) (یعنی علماء و فضلاء را شیخ و کامل مرکز بدر خداوندن مراد پادشاه و نصر ضمیریده اکا
 راجعدر دیمکدر نظر وار) (نصر بونده مصدر یعنی فاعلدر مرادوز بر دین عندی سوز یلیش) (منته سنده
 جمیع مصدر می دین فکر سز سوز یلیش * اگر در سیاق سخن دلیری کیم شوخی کرده باشم * سیاق
 کسر یله مصدر در درایت وزنی اوزره سخنه اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتیدر سوق کلام
 دیمکدر) (دلیری دالک و لامک کسر یله بهادر دیمکدر و یا حرف مصدر) (شوخی بونده کستاخ معانسه در
 و یا حرف مصدر باشم فعل مضارع متکلم وحده در) (محصول ترکیب) وزیر مذکورک مجلسنده اگر
 سوق کلامده اظهار جرات ایدوب بهادرک ایدر رسم کستاخ ایلش اولورم * و بضاعت مزجات
 بخضرت عزیز آورده * و بضاعت مرمایه در اما بونده اسباب و متاع مراد در (مزجات میمک
 ضعی و زان سکونیه از اجاق بهالی نسته اضافت بیانیه در) (یا حرف صله) (حضرت عزیزدن یوسف
 پیغمبر مراد در آیت کریمه تلمیحدر که حضرت یوسف قنداشلری بانه کلد کده) (و جتایضاعه
 مزجاة) (دیدیلر ماقبل و مابعدیه تمام آیتدر آورده تقدیری آورده باشم دیمکدر کتور مش اولورم

رد شعی

رد لامعی
رد شعی
رد شعی

معناست (محمول ترکیب) دخی قابل بهائی متاعی حضرت عزیزه کنورمش اولورم یعنی هدیه
 ایچون الحقی بهائی قاش کنورمش اولورم حاصلی اکسکاک ایلش اولورم * وشبه در بازار
 جوهریان جوی نیارد * شبه شینک و بانک فتحه لایله وهای اصلیه ایله برنج که اندن یان
 دیوینلری یارارلوندن دوزیلن بونجیق بونده بو مراددر (فارسیده های رسمی شکلنده اوقنور
 زجزیه و غمره هاسی کی کیرت استعمالدن بویله اوقنور دیمک اصل یوقدر (جوهریان جوهر
 مغرب کوهردر و یا حرف نسبت (الف و نون ادات جمع) جو جمیک فتحه لایله در شعر معناسنه
 (و یا حرف وحدت) نیارد فعل فی استقبال مفرد غائب کنوز دیمکدر (محمول ترکیب) برنج
 بونجیق جوهر فروسلر بازارنده برار به جیه قیمت کنورمز (یعنی وزیر مجلسنده اولان فضلانک
 قنده هم سوزم جوهر فروسلر بازارنده ار به کیدر (یعنی بی اعتبار و بی قیمتدر * و چراغ پیش
 آفتاب برتوی ندارد * چراغ شمع قتیله سندن پانان آتیه دیرل (برتو به بجمینک و تالک
 قنده بر به ضمه معناسنه در (محمول فقره) چراغ دخی آفتاب قنده برتو طومنز (یعنی چراغک کندن
 یانده برتوی وضایی اولار * و متاره بلند در داسن کوه الوند بست نماید * متاره معروف بلنده
 ضافیه در (دامن کوه اضافتی لامیدر کوه کاف ینک ضمه طاعدر جبل معناسنه) (الوند
 همزه نک فنی و لامک سکونی و واولک فتحه همدان طاعلرندن بر یوکسک طاعک اسمیدر اول
 ولایتده ارتفاعله علم اولمقین فی تعیین ایلدی و الارومده طاعلر واردر که کوه الوند ایلر نسبت
 بر دبه جکدر (بست بای بجمینک فنی و سکون سینله الحقی دیمکدر) نماید فعل مضارع مفرد
 غایب (نمایدندن نمودندن دکل کورینور دیمکدر فعل لازمدر (محمول ترکیب) دخی بلند متاره
 کوه الوند آنکندنه الحقی کورینور (یعنی بر متاره هر نقدر که یوکسک اولسه اول طاعک
 دینده اولیچک الحقی کورینور (حضرت شیخ تواضع بیوروب کسر نفس ایلدی و اعیان
 مجلس وزیری آتیه و کوه الونده و کندی بی چراغ و متاره به تشبیه ایلدی بونده وزیری کوه
 و ارکان مجلسی دامن کوه تشبیه ایلدی دیمکدر نقدر وارد * مثنوی * هر که کردن
 بدعوی افرازد * دشمن از هر طرف بد و تزد * هر که هر کس که تقدیرنده در نکه سابقا
 بیان اولندی (کردن بیوندن عریسده جید دیرل (بدعوی با حرف مصاحبت) دعوی
 واولک کسر یله دعوی معناسنه در نکه سابقا معنی یا تیزه بکدی (افرازد فعل مضارع
 مفرد غائبدر) افرازیدنن افراختن دزد کل بوجله دیمکدر فعل متعددر (کردن مفعول
 صریحی) (بدعوی غیر صریحی) (دشمن مبتدا) (افرازد فعل مضارع مفرد غائب تزدیدن
 ناختن دن دکل سکر در یعنی هجوم ایدر دیمکدر خبر مبتدا (محمول بیت) هر کس که دتوی
 وزعمه و عجب و تکبر ایله بویینی بوجله یعنی تکبرلک و تجبرلک ایله (هر جائیدن دشمن اکا هجوم
 ایله حاصلی هر کس اکا خصوصت ایله بعضی نسخه ده مصراع ثانی بویله واقعه در
 (خویشن را بکردن اندازد) (خویشن تالیه و خویش نامز معناسنه) در کندی
 دیمکدر را اذات مفعول با حرف صله بونده استعلا معناسنه افاده ایدر (اندازد فعل
 مضارع مفرد غائبدر) (اندازیدنن انداختن دن دکل ایدر دیمکدر (محمول مصراع)
 کندی بونی اوزرینه انار یعنی خود بین و خود بستد مرادینه واصل اولار بلکه تنه ی و بجمی
 سبب هلاک (یعنی بونی اولسنه باخند * سعدی افاده ایست آراده * کس نباید بیچک
 افاده * سعدی مبتدا افاده خبری و همزه بجمینه هاس رسمی ضرور یچون کاشدر
 (و یا حرف وحدت) (افاده صفت افاده در) (کس مبتدا) (نیاید فعل فی مستقبل مفرد غائب
 (بیچک با حرف صله) (افاده دوشمش ماضیدن فیدر (محمول بیت) سعدی بر جنگ

رد لامعی و کافی

رد ابن سید علی و لامعی و سروری

رد کافی

رد ابن سید علی و لامعی و سروری و کافی و شعی

رد ابن سید علی و لامعی و سروری و کافی و شعی

رد شرح جیها

و جدا لدن و معارضه و مناقضه دن آزاد و سالم بردوشکون درد مند در دعوی علم و فضلیدن
 و خلق قبول وردندن فارغ البال و آسوده حال بر نامراد در هر کس له در و یشانه طور
 و درد مندان و صغله بکثوب اغراض نفسانیه دن خلاص بولشدن (پس بویله اولیچق کیمسه
 دوشمشک و دوشکونک جنک کز بهی اظهار عجز و مسکنت ایلینه کیمسه جنک و جدال
 ایله اما مدعی و خود بین و خود پستد ایله هر کس معارضه و مقابله و مناقضه ایله (حضرت
 شیخ بونا کسر نفس ایدوب مسکنت و تذلل اظهار بیورمش نکه نثر سابقه اجمالا
 بو معنای ذکر بیورمش و بالجمله نثر و نظیده عرض نیستی و پستی ایلش (افاده ایست
 عبارتند نکره علی الارض دین خلاف سوبلش (وزاده نک معناسنی فارغ دینسه اعتراض
 ایدوب بیان معناده کندی فارغ لفظی اخذ ایلینی مؤاخذه کرک و مصراع اولک
 معناسنده سعدی بردوشکون فقیر و حقیر در و دعوی افضل ایلکه لیاقت و استحقاق یوقدر
 دین مقصود سعدی به افترا ایلش * اول اندیشه و انکه می گفتار * پای بست آمدست پس دیوار *
 و انکه می یاسی حرف اصلیدر (پای بست سکون یا لافنده ایاق باغی دیمکدر بستن دن اما عمل
 معناسنه مستعملدر که عربجه اساس دیرل (آمدست اصلنده آمده است در های رسمیله ضرورت
 وزن ایچون هاس رسمیله همزه بجمینه حذف اولمش (پس بونده بعد معناسنه در اندن صکره دیمکدر
 بوبیت سابقا بجمینه متعارفه واقع اولان مثنوی بیتلرینه هاسب و موافقه در (محمول بیت) کندی به
 اول فکر و تامل کرک اندن صکره کلامه شروع و تکلمه و نطقه مبشرت کرک ز برایشاده اول
 عمل اندن صکره دیوار کاش (حاصلی فکر و ملاحظه عمل حکمنده و تکلم دیوار حکمنده در
 (پس نیچه که بنالک مجلس ثبوت و قراری اولمزن تامل و ملاحظه من کلامک رونق و اعتباری اولمزن
 یعنی فکر من سوز مجلس بنا کی نایدار و خلل پذیرد (بونده بست به بجمینه در ترکیبده الحقی
 دیمکدر دین الحقی فاجشدر (بست به عریله فعل ماضیدر بقلدی دیمکدر پای لفظیه
 ترکیب اولمقین معنای مصدری مراد در (یعنی آتی بغلقی کاشدر صکره دیوار دین
 یورانی ابو جیه بغلمش بمضایر بونده بی فائده اطباب کلام ایلر * نخل بندم ولی نه در
 بوستان * شاهدم من ولی نه در کنعان * نخل بند و صف ترکیبی در بندیدن نخل بغلیبی
 (نخل ترکیبده تحریف ایدوب نقل دید کلر بدر کرکسه بچکدن و کرکسه بال مومندن اولسون
 (ولی ادات استدارک) کنعان قدس مبارکله دمشق بیننده بر یرک اسمیدر که حضرت
 یوسف انده طوغوب نشو و نما بولمش در (و حضرت یعقوب اول یرک قومه تبلیغ احکام رسالت
 ایلندر (محمول بیت) حضرت شیخ تواضع طریقه یله بیوردر که (بن نخل بندم اما بوستانده دکل
 (یعنی بوستانده نخل بندلک ایده هم زرا انده اولان نخلل صنع بزانی و مصنوع خدایددر که نخل
 هر نقدر که استاد کامل و فتنده ماهر و قادر اولسه اکامشابه نخل احداث و پیدا ایده من و مجبور بن
 اما کنعانده دکل یعنی حضرت یوسف نبی علیه السلام اولان یرد محبوب دکل (ز بر احسن
 و بهاده هر نه قدر که سرآمد و ممتاز محبوب اولورسه حسن یوسف نسبت ایله صورت دیوار در محصل
 کلام هر نقدر که بن علوم و فتنده ماهر و کامل اما حضرت وزیرک مجلسنده اولان علما و فضلا یه
 نسبت طفل ایچدن خوان دکلوم یعنی هر یرده علم و فضل و معرفتدن دم اورمق نمکندر اما
 بو مجلس سامیده علوم و فتنندن سوز سو ینلکه قادر اولما یوب دبسته قالورم (نخل بندی
 یاه مصدر به ایله یازانلر اکثر نسخدره مخالف یازد قلرندن غیری ناموزون یازمشلر (بعضی شارحلر
 دیمش که نخل بندی یاه مصدر به ایله وصف ترکیبدر نخل بغلا یچلیق یعنی نخل بغلا یچلیق بیلورم اما
 بوستانده دکل که انواع شکوفه جع ایدوب نقل بغلیدیم (معلومدر که بو شارح ینک مقصودنی

رد سروری

رد سروری

رد کافی

رد سروری

رد لامعی

رد ابن سید علی و کافی

رد ابن سید علی و سروری و شعی و کافی

رد سروری

بلا مش و بونقر برندن معلومدر که مصرع نایده بر غریب وجهه شرح ایته کرب * لقمان حکیم
 را گفتند که حکمت از که آموختی گفت از نایبایان * لقمان ای کیدر بر یسی لقمان عایدی که
 حضرت هودک زمانیده ایدی و عیال نیوتنده اختلاف ایلد کلری لقمان بود (اصح روایت
 اولدر که نبی اولیه بلکه بر فاضل حکیم ایدی انکچون حضرت شیخ لقمان حکیم پیوردی
 بونک بر قزی وار ایش زرفا نام که اوج کونلک یولدن کوردهش تنکه بعض اشعار عربده
 و مقامات حریریده و شروحنده بیان ایلسار (نایبایان کورلر دیمکدر) (زیرا یتنا صفت مشبهه در
 یتیدندن کوره کن دیمکدر اما کور یچی معناسنی و پرلر) (سنا اادات سلیدر کور یچیلر دیمکدر
 معنای لازمیسی کورلر در (محصول ترکیب) لقمان حکیمه دیدیلر که حکمتی کیدن او کونلک
 دیدیکه کورلر دن * که تاجای یتید پای نهند * که حرف بیان (نا اادات توقیت در مادام معناسنه
 (یتیدن بونده بلامک واکنامق معناسنه در) (نهند فعل فی مستقبل جمع غائب قومازلر دیمکدر
 (محصول ترکیب) کورلر دن حکمت او کونلک تفسیر ایدر یعنی مادامکه ایاق بصاحق پری عصایله
 وغیری وجهه تدارک ایتمیجه ایق قومازلر * قدم الخروج قبل الولوح * قدم فعل امر مفرد مخاطبدر
 تفعلیل بایندن تقدیم یله دیمکدر (خروج مصدر در نصر بایندن جهماق دیمکدر) (ولوح مصدر در
 دخول و زنی اوزره ضرب بایتنک مثال و او بایندن انکچون و اوی ساقط اولشدر کیرمک معناسنه
 (محصول ترکیب) بریر کیرمکی اولسک اول جهمقی فکر ایله اندنصکره کیر یعنی هر ایشک اول صو کین
 فکر و ملاحظه ایله اندنصکره اکا میاشرت ایله (بونلر جیجا حضرت شیخدن تواضع طریقه
 اظهار عجز و مسکندر * مصرع * مر دیت یا زما ی وانکه زن کن * مر دیت یا حرف مصدر
 (تواضع خطاب) یا ضرورت وزن ایچون ساکن اوقور دین غافل ایش (زیرایای مصدریده
 اصل سکوندر حرکت ضرورت وزن ایچوندر) (اصلی مردی ات در دینلر ده سهوا یلسلر ز راهیج
 بروجه له همزه مجتله پری دکل) (یا حرف تاکید) (و زما ی فعل امر مفرد مخاطبدر از ماییدن
 از مودندن دکل) (زن کن اصطلاحدره وان یعنی تاهل ایله دیمکدر) (زرائح کن ایله تفسیر ایدن
 اصطلاحدر غافل ایش (کن فعل امر در کنیدن کردن کردن دکل) (محصول مصرع)
 مردلکی اول امتحان و نجر به ایله اندنصکره تاهل و تزوج ایله یعنی اول کور که رجولیتک
 کامل میدری یعنی مباد که عین اولیاسن (اندنصکره اولن بومصرعک قدم الخروج قبل
 الولوح ترکیبیه زیاده مناسب و ملائمتی وار) (س ملائمتی بوقدر دین ارانده ملائمت اکلاش
 (ملائمت اکلاش قدنصکره محله مناسب اولان معنی بودر که مردلکی صنه اندنصکره اورمقی ایله
 دیدوی زیاده نامناسب و ناملایم سولش (و بو ویردیکی معنی حد دانسته فاسد دکلدر دین
 صحیح و فاسدی فرق ایدر دکل ایش (زن بونده وزن معناسنه امر حاضر صورتیده مصدر در
 دیدیکنی قول الملت بوله عدم و قوفندن و عدم تعددن کلور بلکه سابقه قصور زدن در
 * نظم * کرچه شاطر بو دخروس بیچنک * چه زند پیش باز روین چنک * شاطر چاک و چالاک
 معناسنه در (خروس معهود) (یا حرف ظرف) (زند فعل مضارع مفرد غائبدر فاعلی خروسه
 راجع تختنده ضمیر) (وجه مفعول) (پیش ظرف مکان باره اضافتی لامیه در) (باز فارسی و بازی
 یاله عریسدر) (روین توجلی دیمکدر) (یا حرف نسبت) (و تون حرف تاکید نسبت) (چنک جیم عجمیه
 قوش قباغنه و یرتی حیواناتک پنجه سته دیور (محصول یت) (کرچه جنس خروس پری برله
 چنکده و صواشده شاطر و جویک اولور اما توج قیناقلی طوغان قنده نه چالار یعنی انکله
 چنک ایدوب شاطرلک ایلمکه قادر دکلدر (حاصلی انک فائنده مغلوب و منه زیدر طو غانک
 یا غنی اونده و شنده توجه تشبیه ایش زیرا او قوشلری بایشد یفته محکم بایشور بو ایکی یتنک نفیتمه

تدارک یتیدر
در حد

ردشمنی و لامعی
رد این سید علی
وسروری
رد این سید علی
ولامعی و سروری

ردشمنی
ردشمنی و کافی
ردشمنی و کافی

رد این سیدی علی و لامعی
وسروری و کافی و شمنی

رد این سید علی و سروری

رد سروری

مضام

قطعه و رباعی دینلر نه قطعه بی اکثر مش و نه رباعی بی (چه زندک تقدیری چه پنجه زند ایلین
 وزندی کند معناسنه تاویل ایلین ایکی وجه ایله به زانددن بعضیلر دیدیلر که زندک مفعولی
 مقدر بر نسته اعتبار اولتیق کرک مقامه مناسب بونده زند جرأت معناسنه در دین عجب جری
 ایش * کر به شیرست در کرفتن موش * لیک موشست در مصاف پلنک * کر به کافی عجمیک
 ضمیمه چنک دیمکدر یعنی کدی (شیر بونده ارسلان معناسنه در کر به مبتدا و شیر خبری (کرفتن
 موش مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (موش کسکندر عریجه فاره دیور) (لیک سکون کافله اادات
 استدرلک در (مصاف همک ضمیمه چنک و صواش معناسنه در) (پلنک قیلان دید کلری بر یچی
 حیواندر (معلوم اوله که کله تک اخرنده واقع اولان کافک ماقبلنده تون ساکن اولسه اول کافی
 البته عجمیدر (محصول یت) کدی ارسلاندر موش طوتوب اولده یعنی موشه نسبت کدی
 ارسلاندر اما کدی موشدر پلنک چنکده یعنی پلنکه نسبت کدی فاره کیدر (حاصلی اشیا
 بر یرینه نسبت کیمی ضعیف و کیمی قویدر) (حضرت شیخ پیور که بن مبتدا و وضعفله نسبت
 اهل علم و فضل اما اکا بر علما و فضلا به نسبت هیچ نسته دکل حاصلی کسر نفس ایدوب
 تواضع پیور قدس سره * اما با اعتماد سمت اخلاق بزرگان که چشم از عوایب زیر دستان
 پیوشند و در افشای جرایم کهتران نکوشند * اما اادات استدالک (یا حرف مصاحبت) (اعتماد
 مصدر در افتعال بایندن طایقی دیمکدر سعت اضافتی مصدرک مفعولنه در) (سعت اصلنده
 سینک کسریله ایدی عدت کبی مثال و اویدن پس حرف خلق ایچون سین مفتوح قلندی
 تنکه صرف کابلرنده میندر (اخلاق خلقک جمیدر خالک ضمیمه) (بزرگان بالک و زانک ضمه ز یله
 و زانک سکونیه اولور دیمکدر) (الف و تون اادات جمیدر سعت اخلاق بزرگان اضافتلی
 لامیه در) (که حرف رابط صفت) (عوایب جمع صیدر اضافتی لامیه در) (زیر زانک کسریله
 الت معناسنه در) (دستان دستک جمیدر زبردستان کشتنک الی الله اولنره دیور قول و خدشکار
 و رعیت کیرلر) (پیوشند فعل مضارع جمع غائبدر اوزرلر یعنی یومرل) (چشم مفعول صریحی
 و از عوایب غیر صریحی) (در حرف صله) (افشا همزه تک کسریله مصدر در افعال بایندن فاش
 ایلنک معناسنه جرایمه اضافت مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (جرایم جریمه تک جمیدر کاه
 معناسنه در) (کهتران کاف عریتنک کسری و هانک سکونیه و اادات تفضیل ایله کهترلک
 جمیدر یچی دکلر دیمکدر جرایمک اضافتی لامیه در) (نکوشند فعل فی مستقبل جمع غائب
 چالشمزلر دیمکدر) (محصول فقرتین) (اگر چه بنده علم و معرفت و فضل یوق و فتون و کالده
 اضعف مبتدایم اما اولورک اخلاقنک و سعتنه اعتماد ایله که زبردستلرنک عیوبندن کوزلرین
 یومرلرخنی یچی دکلرک کاهلرین اظهار ایلمکه دور شمزلر یعنی ستر عیوب ایدرلر * کله چند بر صیل
 اختصار از نوادر و آثار و حکایات و اشعار سیر ملوک ماضی دین کاتب درج کردیم و برخی از عمر
 کرانمایه بروخرج * کله (یا حرف وحدت) (و همزه حرف توسل) (چند پنجه) (سبیل اختصار
 طریق اختصار دیمکدر) (نوادر نادرک جمیدر لغتده بر بولانه دیور اما استعمالده عجیب و غریب
 معناسنه بی نده شیرین حکایات و غریب کلمات مراددر) (آثار اثرک جمیدر صحابه سوزرینه
 و سلف صالحین کلماتیه دیورلر بعض نسخه لده امثال و اقعدر ضرب مثللر دیمکدر ضروب
 امثال تقدیرنده دخی حکایات و اشعار) (سیر سینک کسریله و یانک فتحیه سیرنک جمیدر
 یوریش یعنی روش و طریقت معناسنه) (ملوک ملکک جمیدر پادشاهلر دیمکدر) (دین کاتب
 در حرف صله اولدینی تقدیرجه بو کاه دیمکدر اما حرف ظرف اولدینی تقدیرجه بو کاهیده
 دیمکدر) (درج مصدر در نصر بایندن در وجهه کلوزد یوشمک دیمکدر) (درج کردیم درج ایلنک

رد لامعی

یعنی دیو شد که (برخ بآن فتحیه بعضی و براز معنایست در) و یا حرف وحدت (که انما به کاف
 بحسب کسر یله اغر بهالی معنایست استعمال ایدر زرا کران لفظ مشترک در بهالی و اغر
 یعنی ثقیل بنده) و یا حرف استعلا و او ضمیر غائب کبابه راجع صدر (خرج بونده صرف
 معنایست در کردیم بنده مقدر در) (محصول فقرتین) مذکور اعتماده بر پنجه کله اختصار طریقی
 اوزره نوادر و آثار و اشعار دخی حکایات و اشعار و ملوک سابق طریقه و قانون و روشا شدن
 بو کبابه جمع ایلدک (دخی اغر بهالو عمر مزدن بر مقدر یعنی براز تألیف و تصنیف صرف
 ایلدک) (حاصلی بر قاج کون عمر مزدن بو تک جمع و تألیف صرف خرج ایلدک که پوشکله کبردی
 * موجب تصنیف کتاب کلستان این بود و بالله التوفیق * موجب اسم فاعل در افعال باینده
 بونده سبب معنایست در) (تصنیف اضافی اسم فاعلک مصدره اضافتیدر و تصنیفک کبابه مصدرک
 مفعولیه اضافتیدر) (توفیق تفعل باینده مصدر در افتده اویدر معنی دیکدر اما اصطلاحه
 الله تعالی قولک مرادنی کنیدی مرادینه اویدر معنی دیکدر) (محصول ترکیب) اخلاق بز کالک سخته
 اعتدال کتاب کلستان تصنیف سبب اولدی بو کبابک تکلیف توفیق الله تعالی به خصوص در
 * قدیمه * بماند سالها این نظم و ترتیب * زما هر ذره خه افتده جایی * بونده قطعه برینه
 نظم و شعر یا ذلر قلمدن سهو واقع اولش) (بماند فعل مضارع مفرد غائب در) (ماندند
 ماندند دکل قالدور دیکدر) (سالها سالک جمیع رقیاس ایلدک سالیان ده کلور شدو ذ
 طرف زماندر) (این نظم فاعل بماند در) (ترتیب تفعل باینده مصدر در) (زمانه فعله متعلقدر
 تقدیری زحاک تی ما هر ذره جایی افتاده بماند در) (افتاده بو تقدیر ایلدک بی فائده تقدیر ایلش
 جایی یا حرف وحدت) (افتاده ماضی بن قسم اوله و یا اسم مفعول به ضمیر زعمی اوزره
 و هه رسمی حرف ترتیب اولمده جائز در) (محصول بیت) بوسکتاک نظم و نثر و ترتیبی
 یعنی بو کباب بیلره قالدور بزم وجود مزخاکتدن هر ذره بریره دوشمش قالدور و یاد و شوب قالدور
 (حاصلی بکتابمز انجیلین قالدور) خاک وجود مز بو نخلین قالدور) یعنی افتاده بر بماند
 فعله مقید اولور معنایست به ضلر مصراع ثانی بی اولکدن حال طور تر یعنی بزم خاک تترك
 هر ذره سی بریره دوشمش اولدو غی حاله کبابمز انجیلین قالدور در) (ذره اصلنده ذره خاکدر
 اضافته صکره ضرورت وزن ایچون همزه اضافت حذف اولندی دین عندی سوبلش
 * غرض نقیصت کرما بازماند * که هستی را نمی یابم بقای * غرض مبتدا (نقصیت خبری
 بونده نقیصت مراد نشانده که مشهور در که عالمه بر نشان قودی دیر یا حرف وحدت) (کرکه
 حرف بیان باز بونده کری و صکره معنایست) (در ماند فعل مضارع مفرد غائب در ماندند
 ماندند دکل) (که حرف تعلیل) هستی یا ی مصدر به ایلد و اراق دیکدر) (حرف تخصیص
 نمی یابم افعال قلوبدن فی مستقبل متکلم وحده آ کلام دیکدر) (بقای یا حرف تنکیر بقای باسی
 حرف وحدت طرزان معنایه املاعی بو غیش) (محصول بیت) کتاب کلستانی سوبلکدن
 غرض و نشانده که بزدن صکره یاد کار قاله زرا وجودک دخی وار لک بقا سنی آ کلام) (یعنی
 عالمه کیمه باقی دکلر آمدی بر نشان قومق کر که رکیم کشی بی کشد و دن صکره آ کدره
 معنایست در دین عندی سوبلش) (دل و روزی بازی حرف وحدت در یا حرف مصاحب معنای
 سببی متضمن در رجیدن مراد زحم در) (در حرف صله) (کاردن مراد حفر تنکه بعضی نه خنده
 و فقدر) (دخی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (بویست غرض نقیصت جمله سخته هات
 تابه در یعنی مراد عالمه برار و بر نشان قومقدر) (اوله کیم بر صاحب دل بر کون مرخت

رد این سید علی و لامعی
رد شراح جیجا

رد سمعی

رد سروری رد لامعی

رد این سید علی
و لامعی و سروری

رد سمعی

رد کافی

و شفقت

و شفقت سببه بزد و بشارک حقنه برد عا ایلد (یعنی صاحب قلب اهل الاهدن بریسی
 کتاب صاحبته دعا ایلد تنکه مصنفه دعا ایلد کلش در روحه الله تعالی علیهم اجمعین
 * امعان نظر در ترتیب کتاب و تهذیب ابواب ایجاز سخن مصلحت دید * امعان مصدر در
 افعال باینده بونده دقت معنایست در) (نظره اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر) (تقدیری
 امعان نظر در) (تهذیب تفعل باینده مصدر در) (تطهیر و تنقیح معنایست) (ابوابه اضافتی
 مصدرک مفعولیه در) (ایجاز افعال باینده مصدر در) (سخنه اضافتی مصدرک مفعولیه اضافتیدر
 اختصار سخن دیکدر) (ایجاز سخن دیدک مفعول اولی) (و مصلحت تألیفی و فاعله تحتیه
 امعانه راجع ضمیر در) (محصول ترکیب) بنم دقت نظر کم کبابک دخی ابوابک تهذیبند
 و نه بختند سوزک اختصار بی مصلحت کوردی) (یعنی سوز مختصر و مفید اولمی لایق کوردی
 (ترتیب مراد الان اولان ترتیب در که اول سلاطینی ذکر ایلدی اندن صکره در ویشانی آه
 (تهذیب ابوابدن مراد هر یابده مناسبتی ذکر ایدوب خلاف سخته بی اول یابده
 ذکر ایلد مکرر) (ایجازی ماقبله عطف ایدوب مصلحتدن صکره در آن لفظی ایدوب
 ایدنر صحیح نسخه) (مخالف یازد قارندن غیری بی معنی سوبلش) * نامرین
 رومنه رعنا و حدیقه غلبا چون بهشت بهشت باب اتفاق افتاد ازین سبب
 مختصر آمد تا ملالت نیجیامد * تا دات تعلیل مرادات تأکید) (یعنی تعیین کلام ایچون
 کلش لفظ در این سید علی بونده کنیدی مطالعه سی بیاندن صکره بحر الغراب کلامی نقل
 بیورمش و سروری مرادنی فهم ایلوب دخل المیش حقابو که بی تقریب دخل المیش) (این
 اسم اشارت) (روضه رعنا در مراد کوزل باغچه ذرا کرچه که افتده روضه چمنه دیر) (ورعنا ایکی
 یوزلی کله که رومده اکاکل ناصری دیر حدیقه باغچه بونده روضه به عطف تفسیری
 دوشمش) (غلبا غین معنی ک فتحیه و الف معدود ایلد حراء و زنی اوزره) (اغلبک مؤنثدر انجیلینک
 دالری و یاد اقری بری برینه کر شمش و قوبولش باغچه ک صفتیدر بحار مرسل طریقه) (بهشت
 بآنک فحی و کسر یله و هانک کسر یله و شبنک سکونیه جنت دیکدر) (بهشت یا حرف صله) (وهشت
 هانک فحی و شبنک سکونیه سکر دیکدر) (نا حرف تعلیل) (یا حرف مصاحبت) (ملالت افتده
 کوسمکدر اما بونده انجیمک واضطراب معنایست در) (نیجیامد فعل فی استقبال مفرد غائب آخر
 اولیه دیکدر) (ازین سبب یعنی امعان نظر ایجاز سخن مصلحت کوردی سببیدن دیکدر
 (محصول ترکیب) امعان نظر سوزک اختصار فی مصلحت کوردی تا بورعنا روضه و غلبا حدیقه
 سکر جنت کی سکر یابده واقع اولدی) (یعنی سکر یابده مختصر اولدی تا کیم ملالت و بی حضور اراق
 ایلد ختم اولمایه یعنی تطویل کلام ایدوب کبابی بو بودوب جو غلبا دم تا کیم آخر اولجه اوصافیم
 (بهشت بآنک معنایست سکر یابده دین باقی حرف مصاحبت اعتبارنده نظر وار بونده ملالتی
 قار یلره صرف ایدوب قار یلر اوصافیه معنایست قصد ایدن مراد مصنی خلافته صرف
 ایلش * باب اول در سرت بادشاهان * اولکی باب بادشاهانک عادت و قانونلری بیاندن در
 * باب دوم در اخلاق در ویشان * دوم دالک و واولک صمد یله یکجی دیکدر بو میل ماقبل دالما
 مضموم و قنور هر یسده ثانی و ثالث و رابع دید و کری کی بونده دوم و سوم و چهارم دیر
 (محصول ترکیب) ایکی باب در ویشارک اخلاق در ویشاری بیاندن در * باب سوم در فضیلت
 قناعت * اوچنی باب فضیلت قناعتی بلد در * باب چهارم در فواید خاموشی * در دخی
 باب اسیم اولق فائده لربنی بلد در * باب پنجم در عشق و جوانی * بشنی باب عشق و جوانی
 بیاندن در * باب ششم در ضعف و پیری * التبی باب ضعفی و پیرلکی بلد در * باب هفتم

امعان نظر مبتدا مصلحت دید
خبری
سید

رد سروری و کافی

نیجیامد همزه یاب قلب
اولش تنکه مکرر بیان اولندی
سید

رد کافی
رد کافی

در تأثیر تربیت * بدنی باب تربیت تأثیر الملک باشد در * باب هشتم در آداب صحبت
 سکرتی باب خلقه اختلاط و مصاحبت الملک آداب و اسلوبی بیلدور * تاریخ کتاب
 * در آن مدت که مارا وقت خوش بود * ز هجرت شش صد و پنجاه شش بود * مدت بونده
 زمان معانسته در (که حرف رابط صفت (مارا حرف را بونده ادات تخصیص در (خوش و او
 رسمیه و دروم صمه ایله ابو دیمکدر تنکه سابقا مرور ایلدی (شش صد الیوز دیمکدر ترکیب
 تعدادی قیلنددر (و او حرف عطف (پنجاه و پنجه الی دیمکدر (محصول بیت) اول زمان که
 بزم و قنر خوش ایدی یعنی حیاته اولوب بو کابی سوبلدیکم زمان هجرت نبینک علیه الصلاة والسلام
 الیوزالی النبی سته سی ایدی خوش لفظی شش افطنه موافقت ایچون خالک قحیله تلفظ اولتور دین
 روم صمه دن غافل ایمش * مرادمان صحبت بود کفتم حواله با خدا کردیم و رفتیم * مراد مالامیه در
 بزم مراد مز دیمکدر (حواله خالک قحیله اسم مصدر در احاله معانسته و یا تفویض معانسته اوله
 تا حرف مصدر در فارسیده بویه تار اوزون باز یلوردولت و سعادت تازی کی تاه خیمه خطاب
 طونار فکر من سوبلار (با خدا یا حرف صله (محصول بیت) بزم بو کابی سوبلدیکم مرادیمز
 نصیحت ایدی سوبلدیک کابی و ممدوح پادشاه و شاهزاده بی و بو کابی او قیوب و بازانی خدایه اصمیر لدق
 و کندک یعنی بزی دعادن او تمسول دیمکدر (نصیحت بوددن صکره و او یازنار دماغنده لذت فارسی
 یوغیش * باب اول در سرت پادشاهان حکایت * پادشاهی راشنیدم که بکشتن اسیری اشارت
 کرد بچاره در آن حالت نومیدی بزبانی که داشت ملک راد شام داد گرفت و سقط کفتم *
 (پادشاهی را یا حرف وحدت و را حرف مفعول شیند ملک مقدم مفعولی (که حرف بیان
 (بکشتن یا حرف صله اسیره اضافت مصدرک مفعولونه در و یا حرف وحدت و اسیردن مراد
 محبوس و بادشمن اسیرلندن پری اوله اشارت کردک مقدم مفعولیدر و فاعل پادشاه بچاره
 یعنی اسیر (در آن حالت نومیدی بیایه یعنی کیمه دن شفاعت و ترجم کور میوب جانندن
 قطع امید حالتند (بزبانی که داشت یا حرف مصاحبت و یا حرف وحدت (که حرف
 رابط صفت (داشت فعل ماضی مفرد غائب بحسب لغت طوندی دیمکدر اما بونده
 حکایت حال ماضی مراد در یعنی طوناردی زیانندن مراد لغتدر تنکه عربی دل و تری
 دل دیرلر یعنی کند تنک دل نه ایسه مراد اغزنده اولان دل دکلدر تنکه بعضی طن ایلدی
 (ملک را را ادات مفعول یعنی مذکور پادشاه (دشنام دادن گرفت بحسب لغت دشنام
 و برک طوندی یعنی سوکش و برک اما استعمالده سوککه باشلدی دیمکدر زیرا دشنام دادن
 و دهیدن و بونلرک مشتاقیه مستعملدر و گرفتن و گیریدن و بونلرک مشتاقی بونلرک
 برلده شروع و مباشرت معانسته در پس (معنای ترکیب) پادشاهی سوککه باشلدی و سقط
 سبتک و فافک فتحه لیه الحق فاشه دیرلر اما بونلرک برلده نام مفعول و ناسر اکلاندن
 عبارندر (کفتم و بوندن صکره بر گرفت نقد بر اولتور یعنی ناسر اسو یلکه باشلدی
 * که * حرف تعلیل * گفته اند هر که دست از جان بشوید هر چه در دل دارد بگوید *
 هر که نقدیری هر کس که تنه که سابقا بیان اولندی (بشوید یا حرف تاکید و شوید فعل
 مضارع مفرد غائب و شویدندن مشتق دن دکل بویه دیمکدر دست مفعول صریحی
 و از جان غیر صریحی (دار دفعیل مضارع مفرد غائبدر داریدنن هر چه مفعول صریحی
 (و در دل غیر صریحی و مجموعی بکو یلک مفعول قولی هر چه بگوید مقدم مفعولیدر
 دینلر اصابت الیاملر (محصول فقرتین) هر کیمه که الی جانندن بویه یعنی
 جانندن نا امید اوله یعنی حیاتندن قطع رجا ایله هر تنه که کوکلنده طونانی سوبلر حاصلی

رد کافی

رد معنی و معنی

رد کافی

بکشتن اسیری اشارت کردک مقدم مفعولی اوله

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

کوکله

کوکله کلنی دینسه کتور رارالنده یوانکی فقره ضرب مثلدر * بیت * اذینس الانسان
 طال لسانه * کتور مغلوب یصول علی الکلب * اذ بونده زمان استقبال ایچون ظرفدر
 معنای شرطی متضمن (یلن فعل ماضی مفرد مذکر غائب علم یابندن نا امید اولسه دیمکدر
 فعل شرط فاعلیله جمله شرطیه در (انسان لفظا مرفوع فاعلی در (طال فعل ماضی مفرد
 مذکر غائبدر حسن یا بدنن اوزادی دیمکدر اجوف و اویدر لسان لفظا مرفوع فاعلی در
 و ضمیر محلا مجرور مضارع ایله انسانه راجع جمله جزائییه نک اعرابندن محلی یوق مجموع
 شرطیه و جزائییه نکهده بویه در ز را ابتداء کلامده واقعدر (کتور کاف حرف جر مقدر
 کا ثنه متعلق (سنور سبتک کسری ونون مشدده نک قحیله بلور وزنی اوزره کدی به دیرل
 جار مع المجرور اعرابندن محلا مرفوع خبر مبتدای محذوفدر (نقد بر کلام کتور
 مغلوب لفظا مجرور مضاف الیه سنور در موصوفک صفتیه اضافتی قیلنددر (یصول
 فعل مضارع مفرد مذکر غائب نصر یا بک اجوف و اویدندن فاعلی سنوره راجع تحتند
 ضمیر در جمله ایدر دیمکدر (علی الکلب جار مجرور یله یصول فعلیه متعلق جمله فعلیه
 اعرابندن محلا مجرور صفت سنور در (محصول بیت) جز انسان مأیوس و نا امید اولسه
 دیرل اوزار یعنی هر تنه دلنه کسه بی پروا سوبلر حاصلی فحش و قیاحت سوبله دن قور قاز
 مغلوب کدی کی که اینه هجوم و جمله ایدر (یعنی کورر که ایت آتی هلاک الملک استرا پس
 اینه پنجه سیله یا پشور * بیت * وقت ضرورت چو نماید کر بز * دست بکیرد سر شمشیر تر *
 وقت ضرورت اضافتی فی معانسته در (جوادات تعلیل (نماید فعل نفی استقبال در مانیدنن
 قائله دیمکدر (کر بز کاف عجمینک کسریله اسم مصدر در کر بزیدنن کر یختندن دکل
 خیمه دیمکدر (دست مبتدا (و بکیرد فعل مستقبل کیریدنن کر فتنندن دکل طونار دیمکدر
 خبر مبتدا در (سر مفعول بکیرددر (شمشیر اضافتی لامیه در (شبنده قحیه ده کسره ده
 جائزدر (تیره اضافتی بیایه در (محصول بیت) ضرورت وقتند چونکه قاچاغجه بحال قائله یعنی
 قاچوب خلاص اولغه که قدرت قائله ال کسین قلیجک اوجنی (یعنی یلسانی طونار حاصلی
 ال کسین قلیجه یا پشور دیمکدر (پس دشمن مقابل بکیرد سر شمشیر تر زادینن اول کسه دشمنک
 کسین قلیجی طرفنه الی طونار دینن والیه کسین قلیجک اوجنی طونار بونقدیرجه دست
 لفظی بدست تقدیرنده اولور دینن یتک معنای منطوق بندن غفلت ایلشالر * ملک پرسید که
 چه می گوید * پادشاه اسیرک سوزنی ایشید پنجه یاننده اولان وزیر لره سوال ایلدیکه اسیر نه سوبلر
 * یکی از وزراء یتک محضر کفت * یتک محضر ابو خویلو یعنی ابو خویلی وزیر لردن ربیسی دیدی
 * ای خداوند می گوید والکاطمین القیظ والعاقین عن الناس * ای پادشاه سوبلر که (یعنی بویاتک
 مضعوقی سوبلر (کاظمین جمع کا طمدر بودقونچی دیمکدر (غیظ غیظک قحیله غضب دیمکدر
 کاظمینک مفعولیدر (عاقین جمع عاقیدر عفو ایدی (یعنی کشتنک کاهندن یکجی حقندن
 کلکه قادر ایکن (عن الناس عاقینه متعلق در بونلمیجدر آل عمران سوره سنده (و سار عوالی مغفرة
 من ربکم) آیت کریمه سته یعنی مذکور صفات ایله اولان جنت مذکور اهل تقوانکدر دخی غرضی
 بود قحیلر کدر دخی ناسک کاهلرندن یکنلر کدر حقندن کلکه قادر ایکن حاصل کلام پادشاهم
 فضیلت عفو و کرم یاننده وارد اولان بویات کریمه مقتضای سنجه استدعای اطف و عنایت و عنای
 مرحمت و شفقت ایلر دیمکدر * ملک راپروچم آمد * ملک را را ادات تخصیص و یا حرف
 صله مللک و باملکه دیمکدر (پروا اول اسیرک اوزر بنه و یا اول اسیره رحمی کدی (یعنی اتی اسیر کدی
 * و از سر خون در گذشت * سر بونلر کی برلده جهت و سودا معانسته مستعملدر

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و شمع

یتک محضر غائب اولان
 کیمه نک حقتند ابو سوبلیله
 دیرل حاصلی هر کسی حیرایله
 ذکر ایدن کیمیه صفندر
 عرب حسن المحضر در

در کتب و در حرف پادشاه و وزیر بوسو زی ایستد بجه امیری اسیر کردی و توفی
او بخندن و هوس نمودن بگیدی (یعنی قتلندن فراغت ایلدی بونده سرور و لفظی زاندر
دینار زاندر سوبیلار و بعد دکلدر که تقدیر تلام از سر خون و اوله دین سرک معترین نگریش
* و بریز کر دروغ پیری وزیر که محضر وزیرک ضدی و نقض ایلدی
* گفت ابائی جنس مارا نشاید در حضرت پادشاهان جز راستی سخن گفتن * ابنا ایلد
جعیدر (یعنی اوغلار) ابنا ای جنس اقران و امانده مستمیلدر (مارا بزم دیمکدر) (نشاید فعل
نی استقبال لایق دکل دیمکدر) (حضرت بونک کبی برارده حضور معاسنه در) (جز غیر
دیمکدر) (براستی یا حرف مصاحبت) (راست طوغری و کرچک معاسنه در) (و یا حرف مصدر
طوغریلق ایلد دیمکدر) (سخن گفتن سوز سوبیلک) (یعنی نیک محضر وزیرک ضدی اولان
وزیر دیدی بزم جنمیز اوغلار نه لایق دکلدر پادشاهلر حضورنده طوغریدن و کرچکدن
غیری سوز سوبیلک یعنی پادشاهلر حضورنده کرچکدن غیری سوز سوبیلک * کرک
* این ملک را دستام داد و دستم گفت * این بواسیر (ملک را پادشاهه) (دشنام داد یعنی
سوگدی سابقا دشنام استعمالی بیان ایلد) (تکراره حاجت بوقدر) (ناسزا نا لایق یعنی لایق
اولان سوزی سوبیلدی بعضی نسخه ده این خود و بعضنده این مرد واقع اولمشدر * ملک
روی ازین سخن درهم کید و گفت * درهم کید بورتاردی دیمکدر پادشاه وزیر محضر کرک
بوسوزندن بوزنی بورتاردی دیدی * مران دروغ وی پسندیده ترآمد ازین راست که
تو گفتی * دروغ دالک وزانک ضمه له بله یلاشدر کذب معاسنه (ویه اضافتی لامیه در) (پسندیده
اسم مفعولدر بکلمش) (یعنی مقبول دیمکدر) (و ترانک فتحیه ادات تفضیلدر بکلمش رف دیمکدر
(محصول ترکیب) پادشاه دیدی که بکاتک بلان سوزی مقبول رف کلدی بو کرچکدن که سن
سوبیلک * که زاروی در مصلحتی بود و این را بنا برخت * (که حرف تعلیل) (روی بونده
و جدو ظر معاسنه در) (در حرف صله) (مصلحتی) (یا حرف وحدت) (بود ایلدی دیمکدر) (و این را
بوسن دیدیک) (بنا بونده مبنا معاسنه در) (خست مصدر در) (خباثت معاسنه) (یعنی مرداراق
(یعنی آنک بلانی سنک کرچکدن بکایکر کرد) (زیر آنک یلانک بوزی وظاهری برخیری
مصلحت ده ندی که هم بی قتل نفسدن تخلص و هم براسیری مقبول اولمقدن آزاد ایلکدر اما بوسنک
کرچکدن روی و صورتی خباثت در که هم بی قتل اغراض و هم بری کتاهی قتل اغوا
و هم بکاسنی سوگدی دیمکده ده فباخت وار) (پس کانه که بی سن سوکش سین) (زیر این اندن شتم
سوزینی ایلکدم ایلدی علی الخصوص که بروزیر نیک محضری بکا غز ایلد * و حکما گفته
اند که دروغ مصلحت آمیزه از راست فته انکیر * (که حرف بیان) (دروغ مصلحت آمیز
اضافتی سیاهیه در) (مصلحت آمیز وصف ترکیبیدر) (آمیزیدنن آییختن دن دکل
(راست فته انکیزه سیاهیه در) (فته انکیز وصف ترکیبیدر) (انکیز بدنن آنکیختن
بلان فته قه یارینی کرچکدن بیکر زیرا مصلحت ده صلح و فته ده فساد وار * یت * هر که شاه
آن کد که او کوید * حیف باشد که جز نکو کوید * آن کندک مقدم مفعولیدر (که حرف
رابطه صفت) (او ضمیری که به راجعدر) (محصول یت) هر اول کیسه که شاه آنک دیدیکنی ایلیه
(یعنی شاه آنک سوزنی طونار حرف و ظلمدر که اول کیسه شاهه ایو سوزدن غیری سوز سوبیله
زیرا هم پادشاهی و بالدن و هم کندی بی بلادن قورنار * حکمت * بر طای ایوان فریدون
نوشته بود * بونده طای کردر (ایوان اصلنده همزه مک کسر بلدر) (اما عجم فتح همزه ایلد

رد من سید علی

بی گناه قیدی انگ چون در که
ظاهر آگاهی معلوم دل من

رد این سید علی
وسروزی
رد این سید علی
وسروزی

او فور که شک معنائه (فریدون قدیم زمان د خاها لرندن بر باد شاهدر که اکثر ربع مسکون
 تحت تصرفنده ابدی پادشاه آیین درلر دیکه سجده ماری فی اودورب اومزنده بتی یلایله
 بتی سین بدیدی زیرا هر اومزنده الله تعالی که امریله کندی کوده سندن بزیلان بتش ابدی
 و هر بار که اچ اولمه لرتک طور محبوب یوزیشه و باشته چار پارل ابدی و هیچ نسنه بیزل ابدی
 الا آدم بتی سنی یوچمندن هر کون ایکی ادم هلاک ایدوب ایلر بتی سنی سدرلر ابدی صکره
 برعاقل وزیر طهور ایلدی و حکمایله مشورت ایلد بکه ادم بتی سندن بدل بر نسنه پیدا
 ایلد که بوفدیر آدم هلاک اولمه دیو (پس کچی اوغلا غنک بتی سنی بدل بولوب کونده پرا انسان
 و برکچی بتی سنی فارشدروب یدرلر ابدی که ساکن اولورلر ابدی صکره فریدون بشوب یکید
 اولنجیه خایق اوزرینه جج اولوب ضحاک ناباکی قتل ایلدی و بوضحاک نوح طوفانندن
 یک ییل صکره ظهور ایلدی و من کور آتین طهمورث دیو بند نسلندن ابدی زیاده تفصیلین
 مراد ایدن فردوسی شاهنامه سنه مراد ایت ایلسون درلر که اول مرکی آتیه صحر ادوب قاز
 پیدا ایدن فریدوندر و درلر که بشوزیل سلطنت سوردی و اول مناصب و مراتب ترتیبی
 و برن اولر و العهده علی الراوی * منوی * جهان ای برادر نماد بکس * دل اندر جهان
 آفرین بند و ایں * نماد فعل نفی مستقبل مفرد فاعل فاعلز دیمکدر (بکس باحرف صله اندر)
 بونده اذات صله در با معنائه (جهان آفرین وصف ترکیدلر آفرینندن جهان را دینی
 معنائه) بند فعل امر مفرد مخاطبدر بتدیدن بستندن دکل و او دنصکره بس کلسه انجی
 دیمکدر فقط معنائه (محصول بیت) ای برادر جهان کیمسه به باقی فالساز یعنی دیاده کیمسه
 باقی فالساز پس بوبله اولنجیه کولکچی جهان را دینی الله بغه انجی زو باقی و دایم اولدر
 باقیسی فابدر (حاصلی محبت و تعلق قلبه خدادن غیری لایق دکل در * مکن تکیه بر ملک دنیا و پشت *
 که بسیار کس چون تو پرورد و کشت * مکن فعل نفی مفرد مخاطبدر (تکیه تقدیری تکیه مکن در
 زو تکیه کردن طایفه قدر یعنی ترکیمه مستعملدر) ملک دنیا لایمه در سلطنت دنیا دیمکدر
 یا خود عز و جاه و مال و منال مراد اوله (پشت تکیه به معطوف در تقدیری پشت مکندر ارقه لایمه
 دیمکدر عطف تفسیری شکیدر) که حرف تعلیل (بسیار کس پرورنده مقدم مفعولی و فاعلی دنیا
 (و چون تو ماقبله و مابعدنه قید اولوق فاعلدر فاعل) کشت پرورنده معطوفدر (محصول بیت)
 ملک دنیا به اعتماد و استظهار ایله زیرا چوق سنک کی کیمسه بی بسلدی و اولدردی یعنی چوق
 کیمسه بی سنک کی تربیت و رعایت ایدوب هلاک ایلدی (بیت) چرخ مردم خوارا کر
 روزی دومردم پرورست) (بیت از شفقت مکر پرورنده اولاغریست * چو آهنگ رفتن کند
 جان پاک * چه بر تخت مردن چه بر روی خاک * چو اذات تعلیلدر چونکه معنائه (آهنگ
 الف ممد و ایله بونده قصد معناستدر) رفته اضافتی مصدرک مصدره اضافتی قبیلند ندر (جان
 پاک بیایه) (و کشتک فاعلی (محصول بیت) چونکه جان پاک بدنندن کشتک یعنی جهمانی قصیدن
 ایله یعنی که فوت و موت مقرر اوله پادشاهلر کی تحت و سر پر اوزره اولمک نه فقر کی بویا
 و روی خاک اوزره اولمک نه (حاصلی اجله نسبت اکابرانه و فقیرانه اولمک برابردر بلکه فقرات
 موتی اخفدر زو موت الفقراء را حذر که اوزرنده اغلر واکلر به نماز و ملک و مال و عز و جاه
 حسمرتی چکیز * حکایت * یکی از ملوک خراسان سلطان محمود سبکتگین را بخواب دید
 بعد از وفات او بعد سال * خراسان بر ملککک اسبدر که تخت سلطنتی هری در هرانده
 درلر (خراسان شهر اسبدر دین نزارمش (سلطان محمود بر مشهور پادشاهدر که
 فردوسی شاه نامه بی آن نامه دیمشدر) سبکتگین با اسنک نامیدر کافی اول عمری و نانی فار سبدر

رد ابن سید علی
مطالعہ

رد شعی

وارانده کی نامقوح و مضوم اوقنور (تقدیری این سبکتکین در بین العین واقع اولان
 این مضنی حذف یث افزوده شایعدر (بخواب با حرف ظرت (و خواب بونده دوش
 معاستدر (بعد با حرف رائد (یعنی خراسان پادشاه لادن بریسی سلطان محمود غزنوی بی
 دوشده کورده اولد کدن صکره یوزیل یعنی فوتشدن یوزیل یکدن صکره
 بعد سالت معناسنی یوزنی یلده دین عندی سولش * که جله وجود اور یخته بود
 و صند * که حرف یار (جله وجوده مضاف اولیجی بیانه او اور مضاف اولامقده جائز
 (اوضمیری محمود راجع در ریخته اسم مفعول دوکش دیمکدر (بود ایدی معناسنه ادات
 زمانه در (و خاک شده خاک اولش ایدی نه بود مقدر در یعنی جمیع اعضاسنی جور یسوب
 طبرانی اولسبدی * مکر چشمان او که همچنان در چشم خانه همی کردید و نظری کرد *
 (مکر ذات اسناندر الامعاسنه (چشمان انف ونون ایله جچی شاذ در (اوضمیری سلیمان
 محمود راجعدر (که حرف یار همچنان که تک معاسنه در یعنی حال حیاته که کی در
 چشم خانه کوز اوده (همی کردید چکر بنوردی و نظری ایدردی یعنی هریری چور یوب
 طراق اولش ایدی الا کوزلی چور یوب طراق اولامش ایدی که حال حیاته
 کی کوز خانه سنده چکر بنوردی دخی نیش ایدردی * سز حکما * ساو بونده جمیع معناسنه در
 * از ناویل آن * اولدوشک عبارتدن * عاجز ماندن * عاجز قالدیلر یعنی تاویلنه قادر اولدیلر
 * مکر ویسی * ناز و بوش و بونده عاجز قالدی * که خدمت یجی آورد * که خدمتی
 یعنی مذکور دوشک تغییرینی رینه کنوردی حاصلی اصلی ایله بیان ایلدی * و گفت * دخی
 دیدی * هنوز نکرانست که شکش بادیکرانست * هنوز لان (نکران صفت مشبهه در
 نامونک کی برده اسم فاعل معناسنی و رزل یعنی ناظر (که حرف تعلیل (ملک میک ضبله بونده
 سلفنت معناسنه در (و شین ضمیر محمود راجعدر (بابونک کی برده ظرفیت افاده ایدر
 دیگر آن غیر بنریمکدر یعنی سلفن محمود لان ناظر و نکران در زیر مکی و سلفنتی
 غیر کیسدر ده در (حاصلی پادشاه ملقندن حسرت ایله آردیلر یجیون بند کوزی انده در
 قصه * اس ناو بر زمین دفی کرده نده کز هیش بروی زمین برسان نماد * اس
 پای هرینک فحبله جوق دیمکدر (بسیار معناسنه در (نامور هم سکونیه ناملو یعنی آدلو
 زرا و نسبت معناسنی افاده ایدر (زور و کی زور او دیمکدر بعضیلر دیدیلر که نام آوردن دخنخفدر
 عاکل حال مشهور و انداز دیمکدر لیکن بویه دینلره اعتراض قالدیلر که همزه مدوده بی
 حذف یثک مهور دکلدر اگر چه که دقایق الحقایق صاحبی الف معدودک حذفه نیجه
 رده حکم ایش لیکن دعواسی مسلم دکل (بزیر با حرف صله و یا حرف زائد (زبرالت
 معناسنه در عریده تحت درل زمینه اضافنی لامیه در (دفن کرده اندک مفعول ثانینی
 و اول بس نامور و غیر صریحی بز زمین (کز اصلنده که زدر (که حرف بیان (هنی وراق
 و وجود دن عبارتدر و یا حرف مصدر (و شین ضمیر نامور راجعدر (بروی زمین با حرف ظرف
 واضفی لامیه در (زمین بر در ارض معناسنه در (بر بانک معناسنی تا کید ایدر و جائز در که
 بر علی معناسنه اوله و یا ادات تا کید اوله بویه اولانی اولی در بانک مطلق زیاده سنه
 حکم ایلن زائد حکم ایش (نشان علامت (نماد فعل نی ماضی قالدی دیمکدر (حاصلی
 جوق مشهور و نامدار کیمه بی پیر التمه دفن ایلدیلر که آنک و ارتقندن یوزنده نام و نشان
 فانی (یعنی حیات و حسنات و حسنات و آند در دینه بر نسنه سی قالدی (بونده
 اس اسان شمعدر دین عندی سولش (اس بونده زیاده معناسنه در دیننده بویه در

روشمی

دوش و یوزیل عارینه
صیحه و ما تغییر ایله
مشهور در

تعبیر ایله مشهور ایله
جلیده (و ما سخن تاویل
الاحلام بعین یور لندر
حضرت سعدی تغییر قرانه

ادب بندر
لطفایع لفقیر اسعد

رد سروری

رد بس سید علی

روشمی

برونک

برونک با سنک زیاده سنه حکم ایلن زائد حکم ایشلر (بر بونده قطعا معناسنه در ذیبه تک قطعا
 سوزنی دکلک جائز کلد * وان پیر لاشه را که سیر دند زرخاک * خاکش چنان بخورد
 کز و استخوان نماد * و او حرف عطف (آن پیر لاشه اشارتدر محمود (لاشه
 ترکیه لش معناسنه در (و را ادات مفعول (که حرف را بط صفت (سیر دند فعل
 ماضی جیم غائب بونده تسلیم ایلدیلر دیمکدر (خاکش ضمیری پیر لاشه به راجعدر (کز واک
 حرف بیان و اوضمیری یته پیر راجعدر (استخوان همزه تک و تالک ضمی و سنک سکونی و تالک
 روم ضمه به فحبله و واور سبله ککدر یعنی سنک (محصول بیت دخی اول لاشه قوجه بی (یعنی
 محمودی که برالت تسلیم و دفن ایلدیلر خاک اتی شسویه سیدی که اندن تک بله قالدی (یعنی
 مرور ایامله طبراق اولدی (بر بونده سست و ضعیف معناسنه در (و لاشه جیم معناسنه دین
 عندی سولش (و لاشه لاشی دن محقه قدر دیننده اثر نیجه کش * زنده است نام فرح نوشروان بخیر
 کرده سی گذشت که و سیر و زنده زنده کسریله دیری دیمکدر (معناسنه بوند کی
 برده هاه و سبله همزه بختله کات اولامقدر قاعده (لکن شراح جیم کات ایلدیلر یجون
 کات ایلدیلر نادر خط امزه حل ایلونلر دیو (نام فرخ بیانه در نام مبارک دیمکدر بحر الفرائده
 فرخ قوتلو و مبارک دیمش (ابن سید علی قوتلوی عطف تفسیر اکلاه و ب قوتلوی قوی معناسنه
 یعنی قوتلو و اولک تشدیدله اکلامش خطا کش (نوشروانه اضافنی لامیه در بونده رانک
 تشدیدله مسهور در (و شرونده جائز (تشدیدله نویسن روايه جیم و سیر و وندن معناسنه
 بخیر زنده به متعلقدر (بسی جوق دیمکدر (یعنی جوق زمان (کزشت فعل ماضی مفرد غائب یکدی
 دیمکدر (محصول بیت) نوشروانک مبارک ادا خیر ایله دریدر (یعنی عالمده خبر ایله اکلور اگر چه
 جوق زمان یکدی که نوشروان قالدی (یعنی فوت اودمی (نماد لفظنی فوت اودی معناسنه
 استعمالی شایعدر ترکیده ده بعض برده فوت اولدی دیمکدر رده قالدی دیور (پس دیناده
 قالدی دن بو استعلا بلایم که دیناده بعضی تفرایم بعضی نور بونده باز سیر که لاطین
 ماضیه ده انوشروان کی عادل و منصف پادشاه کناش قرق سکر ییل مقداری سلطنت سوردی
 قرقنی ییل حضرت محمد علیه الصلاة والسلام ظهوره ناسی وندن صکره سکر ییل باسادی
 و حضرت پیغمبر علیه الصلاة والسلام ساطنتی زماننده ذیایه کلبه فخر ایلدیلر انکی کنی مناقب
 و ما زری جوق پادشاه کلاشدر * خیری کن ای فلان و غنیمت شاعر * زان پیشتر که بانک برآید
 فلان نماد * خیری با حرف وحدت و یا خوند حرف تنکیر (کز فعل امر مفرد مخاطب ایله دیمکدر
 (فلان الفاظ کایه دندر (یعنی انسان نسبه اولان اسملردن کایندر (بونده منادی واقع اولش
 (و او حرف عطف (شمار فعل امر مفرد مخاطب (عمر مفعول اولی (و غنیمت مفعول ثانینی (زان
 ازندن محقه قدر (بانک آواز معناسنه در (برآید جوقار دیمکدر یوقاری کله دین غلط سولش
 بویکی پینده نمادک معنای لازمینی اولدی (یعنی فوت اولدی دیمکدر (محصول بیت) ای فلان
 دیناده صاغ اولوب دیری ایکن خیر ایله و عمری و حباتی غنیمت ییل اول کوندن اولر که آواز جوقا که
 فلان قالدی (یعنی اولدی (حاصلی خلق سنک ایچون فوت اودمی دیمکدر اول دیناده خیرات
 و حسنات ایله * حکایت * ملک زاده را شنیدم که کوناه بود و حقیر و دیگر برادر آتش بلند
 و خوب روی * ملک زاده پادشاه زاده دیمکدر (و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل و را ادات
 مفعول (کوتاه الفله و الفسز قصه دیمکدر قصیر معناسنه (بلند بوسک بونده بویلو معناسنی
 مراد در حیرت روی و وصف ترکیبی در کورل بویلو معناسنه (محصول ترکیب (بر پادشاه زاده بی
 ایشندم که قصه بر یلویدی و سدرده و کو سده حقه و کنینت عبری فردا سیری بویلو و کوزل

روشمی

رد سیدی
رد بس سید علی و سروری

رد کافی
روشمی

روشمی و کافی

شارح مرحوم نو مقاده کلبه
 فخر ییلدر زعبنده اکر دم سخن
 سهو کل ایسه عظیم خطا ایشدر
 بونده ایضای حق تعبیر کلبه
 فخر برینه کلد یکنی بیان یورملر
 دیمک ایله اولور ذات رسالت
 سماتری فخر عالم ایکن مجوسک
 زماننده کلبه فخرنه دیمکدر
 شارح باعث خطاسی ولدت
 فی زمن الملك العادل خبر بدظن
 اولور اشبو خبیک صحیحی ایسه حاکم
 نیسایوری هدم ایشدر حدیث
 صحیح اولدیغی تقدیر چه مشر که
 عادل اطلا فی اسمیه تعریف
 قیلندر که نوشروان عادل

ایله مشهور و سیمی اولش ایدی بو خسد توصیف دکلدر یا خود (فاغت عنهم آلهتم) نص جلیله اولدیغی کی که آلهتم ای
 ما کان عندهم آله ایله مفسر در انوشروانک عدل ایله اتصافنی اعتقاد ایلن معتقدنک اغتفادی اوزره اطلاق اولش اوله تاویلن
 مذکورین مقاصد الحسنه ده پسانکرده امام سخا ویدر . للطابع الفقیر اسعد

(یعنی روپروا ولدیلر) حاصلی مقابل اوایلر اول بر کیمسه که صواش مید اننده آتین
 صحراندی اول یسر ایدی و دیدی (یعنی یو قضمه فی او قودی * قطعه * آننه من باشم که
 روز جنت پی پست من کیم کدره ر حنا و خون بیی سری * حرف نی معنی جهت
 باشم فعله مقید در (تقدیری آن من نه باشم در و یامن آن باشم در فعلدن مفصل اوله
 ها، رسمیه یارلدی (روز جنت لامیه) یعنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر (پندیدن کور رسین
 دیه کدر خطساب عام طریقله (پشت من لامیه) کاندز اصلنده که اندر ضرورت وزن ایچون
 متصل اولدی (میان خاک لامیه در بای بطنی ایل (خون خاکه معطوف (سری یا حرف
 وحدت (محصور یث) یسر دیدی بر رل کیمه دکلیم که صواش کک و ننده شم ارقم
 کوزه سین (یعنی بخار دکلیم بلکه بن اول کیمه یم که خاک و خون پینده بر باش کور رسین
 (یعنی اول کور دکلیم باش نیم باشمدر) حاصلی میدان کونده دشمنه صواش ایدوب کلد سین
 خاک و خون میا ننده غلظت اید نم فرار اید ناردن دکلم (بعضی شراح سری لغظنی
 یعنی رأسی دیکمه تفسیر ایش ظاهر بودر که بای ضمیر متکلم نل ایش و الا رأسی دیکم کرک ایدی
 بر پس یعنی رأسی یاسندن وحدت معنسی اخذ ایلر زاده نعبدر (فتادل * کان که جنگ
 ارد بخون خوبش باری می کند * روز میدان و آن که بکر یزد بخون لشکری * (کان که
 حرف تعلیل (آن اسم اشارتدر مقدر که تقدیری کان کس که در (بازی او یونه دیرل
 (روز میدان بازی میکنده) و جنگ آرده (و بکر یزده ظرف اول مساعه قابلدر) لشکری
 یا حرف وحدت (محصول یث) بن قاجوب فرار اید ناردن دکلم زیرا اول
 کیمه که صواش کنور (یعنی صواش ایدر کندی قابله او یون ایدر
 یعنی کندی قابله او یون میدان کونده اما اول کیمه که میدان جنگندن بخار بر لشکر
 قابله او یونار (حاصلی جنگ پیدا ایدن کندی قبار اما جان تمام عسکره قبار زیرا انک
 فجه سیله تمام عسکره اتهم لازم کلور منهنده بخون لشکری بی بکر یزده تعلیق ایلن غریب
 ملاحظه په مالک و تادرایش * این بکفت و بر سپاه دشمن زد و تی چند از مردان کار دبه
 پنداخت * یعنی یو پتیری سویلدی و کندی دشمن لشکر یشه آوردی یعنی دشمنه بر کزدن
 حله و هجوم ایلدی و ایش و صواش کورمش ارارندن بر نیجه تی یعنی شخصی یقصدی حاصلی
 بر نیجه بهادر ارقش ایلدی (بعضیلر و بر سپاه دشمن زد و تی چند از مردان کار دبه
 دیمیلر لیکن مراد مذکور بود کدر قنبر * چون پیش پدر آمدن زمین خدمت یوسید و کفت *
 یو ایلر دصکره چونکه بابایی یا نسه کلدی خدمت بر نی اویدی و دیدی یعنی طریق ادبی
 بابایی او کنده رعایت ایدوب یو قضمه بی سویلدی * قطعه * ای که شخص مت حقیر نمود *
 بادشتی هنر پنداری * ای حرف ندا منادی محذوف تقدیری ای کیدر (که حرف رابط
 صفت (شخص صفت مراد وجوددر (منت تا ضمیر خطاب (نمود فعل لازم کوردی دیمکدر (تا
 ادات تنبیه آگاه اول صاقین دیمکدر (درشت ابری دیمکدر جسامندن کاندز (پنداری
 فعل نی مستقبل مفرد مخاطب پندار پندندن دکل ظن ایلده سن دیمکدر (محصول یث)
 ای شول کیمه که بنم شخص و وجودم سکا حقیر کوردی غافل اوله کوده ابریلکنی هنر ظن
 ایلده سن یعنی هر ابری کوده لی اهل هنر و ملاز و هر کوجک کوده لی بی هنر و ملاز (حاصلی شجاعت
 و ساد داد حقیر جسامته و عدم جسامته کوره کلدز (یتک اولنده که کله سی منادی اعتبار
 ایدوب معنسی ای کیمه بنم شخص سکا حقیر کوردی دین استقامت معنادن آگاه دکل ایش
 (یو بیت حکا به اولنده بابایی کندی حقاقت نظر به باقدیشه ناظر در (درشتی بونده غلظت

شراح مر حوم یو مقامده
 من دخل دخل بترینه
 در شمشیر زرا کک فیک
 عربی العبارة شرحنده رأسی
 ایله تفسیری سری منکر
 ایلده نه تمظیم ایچون معرف
 تنکیر اولمشدر دیک اولد یعنی
 ییاند که مانده یو کلامی قائل
 اولان کندی باشی مراد ایدر
 یو صورتده شارحک پس یعنی
 رأسی یاسندن الخ قول
 ایدر در زیرا تفسیر اولان
 رأسی یاسندن وحدت معنسی
 کیم المشر هله فتامل کلامی
 ایله تنبیه علیهنه حقیقه یور
 لفظا مع الفصیر اسعد

رد این سید علی و سروری

رد سروری

و خشونت

و خشونت معنسته اخذ ایلن غلظت ایش * اسب لاغرمیان بکار اید * روز میدان
 نه کاو پرواری * اسب لاغرمیان اضافله تو صیف ترکیبدر (ولاغرمیان وصف ترکیبدر
 آورنه ارق آت یعنی نه قتی سمر ونه قتی ارق زیرا قتی سمر اولنجه اغراضدن حرکت ایده مز
 وقی ارق اولنجه ضمه نندن قلدا یز پس نه قتی سمر کرک ونه قتی ارق (بکار یا حرف صله
 (و کار ایام طریقله مذکور در زیر ایشه و صواشه شاملدر تنکه مردان کار دبه ده کجری
 (بکار اید مصراع ثانی به مرهوندر (روز میدان مراد صواش کوندز الزاما (کاو صفر در که
 عریجه بقر دیرل (پرواری یا نسبی ایله بسی معنسته در یعنی ذبح ایلک ایچون بیلد کلدی
 حیوان اضافتی پیانیه در (محصول یث) آورنه ارق ات میدان کونده ایشه و صواشه
 کلور یعنی یارار بسی سمر صفر یارامز (حاصلی جنگ اتلری نه قتی سمر کرک ونه قتی ارق
 اسب لاغرمیانک معنسی یعنی در میان میدان دین غریب فارسی بلور ایش طب الله انفاسه
 ویل ارق ات ایشه کلور میدان کونده و جولان کونده ایچنه بللی ات ایشه یارار دینلر
 عندیات سو یاشلر عنی الله عنهما یعنی کورمز مینکه ایچنه بللی اولوب صورتناضعیف کور رین
 ات دین امشالی ارنجه یور یشدر * آورده اند که سپاه دشمن بسیار بود و اینان اندک طائفه
 آهنگ کریز کردند * طائفه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (آهنگ قصص (کریز
 اسم مصدر در کریزیدن کریشندن دکل فاجعه معنسته محصول ترکیب (روایت ایللر در که
 دشمنک عسکری چوق و یونلر از ایدی یونک عسکرندن بر یلوکی قاجق یعنی فرار قصدین
 ایلدیلر * پسر زهره یزد و کفت ای مردان بکوشید تاجامه زنان بنوشید * یعنی پسر یونلر
 قاجقه قصدین کور نیجه بر نغره آوردی یعنی حیردی و دیدی ای صواش ارلری جالشک
 یعنی صواشندن قاجک تا کیم عورتلر لباسن کیمه سنز زرا قاجق ارلر عبیدر (بعضی نسخه ده
 تا بریده با دوشش الله ایکی نقطه ایل (و بنوشید برینه نوله بنوشید دوشمش بابله یعنی
 یا کوشش ایلک و یا عورتلر لباسن کیک (تاجامه زنان بنوشید اشارتدر شول قصه به که جنگ محمله
 خانه زن لباسن کیدر یوب تشهر ایلد کلمینه * سواران را بکفتن او تهور زیادت کشت و یکبار حله
 کردند شیدمکه هم دران روز بر دشمن ظفر یافتند * سواران جمع سواردر اتلولر دیمکدر (ورا ادات
 تخصیص اتلولر دیمکدر (بکفتن او یا حرف سبب و اضافتی مصدرک فاعله در (تهور تفعل
 یابندن مسددر در پی پروا ریشیه دخوله دیرل بونده مراد هجوم و اقدامدر (یا حرف تأکید (بکار
 دفعه (یعنی پروا غور دن ظفر غلبه معنسته در (محصول ترکیب (اتلولرک پسرک سویلسی سبیله
 تهوری زیاده اولدی (و پروا غور دن حله و هجوم ایلدیلر (ایشتم که همان اول کون دشمن
 اوزر یشه ظفر یولدیلر (یعنی انلره غلبه ایلدیلر * ملک سرو چشمش یوسید و در کار گرفت
 و هر روز نظر پیش کرد ناولی عهد خویش * (در کار گرفت قوچدی دیمکدر در اغوش کرد
 دیمکدر (ناحی معنسته در (ولی بونده حاکم معنسته در (و عهد زمان دیمکدر (خویش
 کندی دیمکدر و یونندن صکره بر کرد مقدر در حاصلی پسر یوقدر و هنر ایلد کدن صکره
 پادشاه باشی و کوزنی اویدی و دخی آتی قوچدی و هر کون نظر والتفاتی اکا زیاده ایلدی
 حتی کندی زمانک حاکمی ایلدی حاصلی صاغلغنده یرینی اکا تعیین ایلدی (در کار گرفتک
 معنسی در اغوش کردیمک دست دین بیکد ست قیدینی زائد ایش و یو عسارت و صلندن
 کاندز دین عسادی سو ییش و قوجاغنده طوئدی دین ده حق ادایی ایشامش (ولی عهد
 خویش کردک معنسی ککندیدن صکره پادشاهلق اول پسره مفوض اوله دین ولی عهدک
 معنسی بلز یش * برادران حسد بردند و زهر در طعامش کردند خواهرش از غره بدید و در نیجه

فیه مافیه
لاطابع

زد سروری

رد این سید علی

رد سروری و شعی

رد کافی

رد سروری و شعی

زد این سید علی

رد سروری و شعی

رد شعی

و هم زود سر در یافت و دست از طعام باز کشید و گفت محالست که هنر ندان بپرند و بی هنر از جای ایستاد بپرند * خواهر زاور سبزه قز قدش وایکی شین ضمیر پسر را جعفر (غرفه غنیمت بجهت ضمیمه وراثت سکونیه چارنداق دیمکدر) در پیچه پنجره در بونده کسبک مراد در (یعنی پنجره قیافه لری) بر هم زد بری برینه آوردی پسر فهم ایلسون دیو (محصول ترکیب) پادشاه بصره زیاده نضر و التفت بچون قدش لری حسد ایلندیلر (یعنی ایلد بلروانی اولدر مک) بچون نمکنه زهر قاتیلر قز قدش بی حال چار دقدن کوردی و پنجره قیافه لری برینه آوردی (پسر اکادی و الی طیعامدن چکدی و دیدی محالدر که اهل هنر اولدر اوله و هنر سزل آتارک برینی طوطه ل حکایت اولندن بورایه کلنجه شویله معلوم اولدی که مذکور پسر هم شجیع و هم فهم و زکی اوله * بیت * کس نیاید بر سبزه بوم * و هم نه از جهان شود معدوم * بزیر با حرف صله (زرات معنایست در که عریض تحت دیرل) سایه کولکه (بوم بونده بیقوش دیدکری شامته مشهور طیر در اضافت لایمه لدر) و روا کردن محفدر (همای بمن و مبارک کله مشهور قوشدر که هر کیم به که کولکه سنی دوشه پادشاه اولور و پاز یاده اولو دوتلو بوندن غیر ی جوق خاعه سین بازار ل رخاعه سیده بود که هوا ده بر دیر و بور یسی هوا ده چار و چقد بی کبی اوچار (محصول بیت) بیقوش کولکه سنی الیه کیمه کلز اگر جهاند هما قوشی یوق اولور سه ده (یعنی بن اولور سنده سلطنت سزک اوزر بکزده قرار ایلز * پدر را ازین حالت اکاهی دادند برادر انش را بخواند و کوشمالی بواجی داد * (پدر را تقدیری پدرش رادر قرینه قائم اولدی بچون ضمیر حذف اولدی) اکاهی با حرف مصدر (دادند فعل ماضی جمع غائب معنای لازم بی دویر دیردر) کوشمال افنده قولی اور مقدر اما اصطلاحده تأدیب معناسنه در با حرف وحدت و یا کبر (بواجی تقدیری بقول و نصیحت واجبی) با حرف تکبیر حاصلی بیاسنه بوحالندن آ کاهلق و بر دیر (یعنی پادشاه بوزهر قصه سنی اعلام ایلدیلر قدش لری دعوت ایلدی و هر برینه طریقی و جویله بند و نصیحت و ربوب تأدیب ایلدی * پس هر یکی را اد اطراف بلاد حصه مرضی معین کرد تا فتنه بنیست و نزاع برخاست * (بلاد بانک کسریله بلد جی در شهر دیمکدر) مرضی اسم مفعول در مرضی دن (یعنی علم بانک ناقص و او بستدن) با حرف تعلیل نزاع مفاعله بانک مصدر ثانیسدر (برخواست فاعلی) یعنی رفع اولدی کندی (محصول ترکیب) بابازی هر برینی تأدیب نام ایلد کدن صکره هر برینه اطراف بلاد دن راضی اوله جی مقداری حصه تعیین ایلدی تا کیم فتنه او تور دی (یعنی باندی و رفع اولدی و نزاع فاعلی) یعنی رفع اولدی کندی * و گفته اند ده درویش در کایم بخشد و و پادشاه در اقلیمی نکیند * (کیم کاف عجبیک کسریله ترکیجه کاف عربک کسریله کایم دیدکاری دوشنه جک بساط انجاکده متعلزلدن کاف عربیله مسعودر) بخشد فعل مستقبل جمع غائب یاورل و او بورل دیمکدر (نکیند فعل نفی مستقبل مفرد غائب صغیر دیمکدر) (محصول ترکیب) (اون درویش بر کیمده یاورل و او بورل اما ایکی پادشاه اقالیم سعه دن بر اقلیمده صغیرل * قطعه * نیم تاقی کر خورد مرد خدای * بذل درویشان کنندنمی دکر * نیم یارم دیمکدر نصف معانیه) تاقی با حرف وحدت (مرد خدا اهل الله معانیه در) بذل درویشان مصدرک مفعولانه اضافتی در (کنند فاعلی تحتده مرد خدایه راجع ضمیردر) نبی با حرف وحدت (محصول بیت) اگر خدا دوستی یارم اتمک بر ایسه درویشلره و فقرایه بذل و عطا ایلر اول بر یار یسی یعنی یار یسنگ یار یسی حاصلی الیه کبره نک یار یسی مقدور اتمکی بالکیز دیمکدر و جاز زرد که نبی دیکردن مراد الله کبرن نیک بیلدانی اولان نیم اوله (معلوم اوله که نیم ناله مختصاف اواق

قیاس مرضیه در اما
نسخه لده مرضی و قعدر
شد

فته او تودی و نزاع فاعلی
دیمسته اطراف داور فاعل
شد

معلوم اوله که نبی دکرده
اختلاف ایلد بلر فاعل
شد

لازمدر قندبر * ملک اقلیمی بکیرد پادشاه * همچنان در بند اقلیمی دکر * ملک اقلیم لایمه در اقلیم حکومت و سلطنتی معناسنه (و یا حرف وحدت) (محصول بیت) پادشاه بر اقلیم ملکنی الور ضبط ایلر انکاه قانع اولوب یتنه انجیلین بر اقلیم ملکنی فتح ایدوب تصرفنه المی قید و هواسنده در حاصلی هر پادشاه بولسه تمام دنیای فتح ایدوب تصرفنه آوردی حاصلی درویش ربع ناله قانع اولور اما پادشاه ربع مسکونه انجیق قناعت ایلر * حکایت * طائفه دزدان عرب بر سر کوهی نشسته بودند و منفذ کار وان بسته * طائفه دزدان عرب اضافتی بیاسنه در (کوهی با حرف وحدت) (منفذ اسم مکاندر نفذ بنفذن یعنی نصر باندن کیمه جک بر دیمکدر حاصلی عرب حرامیلرک طائفه سی بر طاعک باخنده اوزر شلرایدی و کاروانک کچد برینی بغلامشرایدی یعنی بولی کسمشرایدی) طائفه همزه سنی حرف وحدت طوئیلر ایکی وجهله خطا ایلش بری بودر که وحدت مقامی دکل زیر بویله اولسه دزدانک اعرابدن محلی اولماز دی و تابیا وحدت ایچون منصوص اولان پادهمزه دکل * و رعیت بلدان از مکاید ایشان مرعوب و لشکر سلطان مغلوب * رعیت بلدان لایمه در) بلدان بانک ضمیمه بلدک جمیدر شهر ل دیمکدر (مکاید مکید تک جمیدر که مصدر مییدر مکر معناسنه کبدک جمیدر دین خلاف سولاش (مرعوب اقم مفعولدر رعیت دن راتک ضمیمه قورقش دیمکدر) (حاصل ترکیب) دخی مذکور دزدانک حبله و مکر زدن شهر لک رعایایی قورقش و پادشاه عسکری مغلوب ایدی * بحکم آن که ملاذی منبع از قله کوهی بدست آورده بودند و ملجاء و ماوای خود ساخته * بحکم با حرف مصاحبت و حکم بونک کبی پر زده سبب و علت معناسنه در) (ملاذ اسم مکاندر ضعیفی بر دیمکدر) (و یا حرف وحدت) (منبع محکم معناسنه در) (قله طاع باشی فتنه دیرل) (کوهی با حرف وحدت) (بدست با حرف صله) (آورده ماضیدن قسم مفرد غائب کنور مس دیمکدر) (بودند ادات جمع زمانیه کنور شلرایدی دیمکدر) (ملجاء و ماوی بونده ایکیسی بر معنایه در ضعیفی بر یعنی مقام و مکان) (ساختم ایلش یتنه ماضیدن قسم مفرد غائب ایلش دیمکدر تقدیری ساخته بودند در (محصول ترکیب) سلطانت لشکری اول سبیدن مغلوب ایدیکه محکم صغیری بر بر طاع باشند اله کنور شلرایدی و کندیلره مقام و منزل ایلش لرایدی حاصلی بر طاعک صرب پرند اولور لریکه انلره نظیر بولمق مشکل ایدی * مدبران ملک آن طرف در دفع مضرت ایشان مشورت کردند * مدبران جمع مدبر در اهل تدبیر معناسنه (مملک جمع مملکت اضافت لایمه لدر در دفع مضرت اضافتی مصدرک مفعولانه در) (مضرت میک فحبله و تشدید رایله ضرر معناسنه مصدر مییدر ایشانه اضافتی لایمه در) (مشورت میک فحبله و شبنک سکونی و واول فحبله دانشلق دیمکدر میک فحی و شبنک ضمی و واول سکونیه ده لغندر شوراده دیرل شبنک ضمیمه حاصلی اولطرف مملکتسزلرک مدبر لری دزدان عربک ضرر لری دفع الیکده دانشلق ایلدیلر * که اگر این طائفه برین فسق روزکاری مداومت نمایند مقاومت با ایشان متمتع گردد * نسق نو تک و شبنک فتحه رایله لغنده نظم معناسنه در اما بونده اسلوب مراد در (روزکاری با حرف وحدت) (مداومت مفاعله باندن مصدر در دوام معناسنه حاصلی ملازمت دیمکدر) (مقاومتده مفاعله باندن مصدر در مقابله دیمکدر) (یا مع معناسنه حرفدر) (صکرد فعل مضارع مفرد غائبدر کر دیدندن انتقال معناسنه یعنی انلرایله مقابله و جنگ ایلک امکادن امتناعه متقل اولور) (محصول ترکیب) مشورتلری بواولدی که اگر بو طائفه بوا اسلوب اولره بر زمان نبوت و دوام کوضرلر سه بونلرایله مقابله و مقاتله متمتع اولور حاصلی مشکل اولور زیرا وار دجه زیاده اولور و هر یزده که بر مقصد وار ایسه بونلره ضم اولور

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

* منوی * درختی که اکنون گرفت پای * نیروی شخصی بر آید ز جای * باید مراد
 کوکب (با حرف مصاحبت) نیروی نوک کسریله قوته دیر (شخصه اضافی لامیه در
) و یا حرف وحدت (بر آید بونده جفا معنای در (ز جای تقدیری زجا بشدر ضرورت
 وزن وقافیه ایچون شین حذف اولندی (محصول بیت) براناج که شمعی یعنی تازه کول
 طومشدر حاصلی یکی دیکشدر بر شخصک قوتیله برندن جفا و قویار یعنی جزئی نسبه ایه
 جفا (بعضی نسخه ده شخصی برنده مردی واقعدر) بر آیدک معنای یوقاری کاور دین
 حق ادایی ایده ممش (نیروی نوک فحله در دین لغت کابلر نه مخاف سولش * ورس همچنان
 روز کاری هلی * بگردنش از یخ بر نکسی * ورس اصلی واکر شد ضرورت وزن ایچون
 تخفیف قلندی (همچنان کدک دیکدر یعنی الان اولدیغی کی) هلی فعل مضارع مفرد
 مخاطبدر هلیندن ترك ایلک یعنی خالی اوزره قومق حاصلی ایهال ایلک (با حرف مصاحبت
) کر دون بونده قاتلی معنای در که بعضی مملکتده عربیه برنده استعمال ایدر که عربیه
 بجله دیر عینک و جمک فحله ایه (ایکی شین ضمیر درخته راجعدر) یخ بای عربینک کسری
 و سکون بایله کول دیکدر (بر حرف تا کید) نکسی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب کسلیندن
 کافک ضعی و کسریله لغت قرمق و اوزمک معنای (محصول بیت) اما اگر معهود درختی بر زمان
 انجیلین خالی اوزره قیوب ایهال ایدرک انی کوکندن قاتلی ایه قویاره مز سن یعنی قاتلی چکر
 ایکی اوکوز قوتیله کوکندن اوزره مز سن دیکدر (هلی فعلی هشتن مصدرندن اشتقاق ایلین
 سه ایلش) و نکسی فعلی که چختن مصدرندن اشتقاق ایلینده غلط ایلش * سرچشمه شاید
 گرفتن بیل * چو برشدنیاید گذشتن بیل * سرچشمه لامیه بکار باشی دیکدر) شاید بونده
 ممکن معنای فعل مضارع مفرد غایدر (با حرف مصاحبت) بیل ده و کورک که یوقاری
 ولایته انکه باغ وستان بلر بعضی نسخه ده بیل برینسه بیل بازار طیفج معنای (پر بونده
 جوق معنای در) شاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب ممکن دکل معنای (با حرف مصاحبت
) بیل فیل دیکدر که اندن معریر (محصول بیت) بکار باشینی بیل ایه طومق و جریانندن
 مانع اولق ممکندر یعنی از جق نسبه ایه اقدن منع ایلکه قابلدر اما چونکه صو جوق اوله
 یعنی اقه ایرکله و چوغله انی فیل ایه تکمک اولماز با خصوصکه فیل صومغری کی
 زیاده یوزیکدر انکچون مصنف قدس سره فلی تعیین ایلدی صو افاغله بالحق چو غلوب
 فبله تکمک اولماز دین مقامه مناسب سولامش اگر چه که فیل بالحقده زبوندر دوه کی
 * سخن برین مقرر شد که یکی را بجس ایشان برکا شنند و فرصت نگاه داشتند تا وقتی که
 برسر قوی رانده بودند و بقعه خالی مانده * سخن مبتدا (برین تقدیری برین اتفاق) مقرر شد
 خبر مبتدا (که حرف بیان) بجس با حرف صله بجس فعل بابتدن مصدر در جاسولق
 ایلکه دیر (بر حرف تا کید) کاشند فعل ماضی جمع غایدر کافک ضعیله حواله ایلدیله
 دیکدر) نگاه آشتند حفظ ایلدیله (تا انتها غایت ایچوندر) وقتی یا حرف وحدت (که برسر
 قوی) بر حرف استعلا (سر تحسین لفظ ایچون) قوی یا حرف وحدت (بقعه پاره از زمین
 بونده مراد اولدقلری برر) خالی بوش دیکدر نهی معنای (مانده لفظ مشرکدر لازم ایه
 متعدی یشده لازم اولجیه بقعه ری خالی قالمش دیکدر (و بر بود تقدیر اولتمق کورک
 متعدی اولجیه بقعه ری خالی قومشدر دیک اولور (وینه بود تقدیر اولور بونقدیر برجه
) (محصول ترکیب) سوز بو اتفاق اوزره مفرد اولدیکه بر کیمیدی انلرک جاسو ساخته
 حواله ایلدیله و فرصت زمانی رعایت ایلدیله یعنی حفظ ایلدیله شول زمانه دیک که

رد سروری

رد سروری

برطانه

برطانه ک اوزرینه سورمشدر ایدی و بقعه ری خالی قالمش ایدی و باقیه عملی خالی قومشدر ایدی
 حاصلی بر قوی غایت ایلکه کیدوب برلری تهسا قومشدر ایدی (برسر قوی رانده بودندک
 معنای بر قومک باشی اوزره سورمشدر ایدی دین اداره قصور ایلش منه منده مانده بونده نهاده
 معنای در دین ایکسنتک مایینی فرق ایدر کل ایش تا وقتی که برسر قوی رانده بودندک معنای
 ناشول زمانه دین که اول جر امیر بر کون بر کار بان باصغه کتمشدر ایدی دین کار مان قدی
 لغی در قدر * تی چند از مردان واقعه دیده و جنگ آزموده را برستانند تا در شعب جا
 شدند شبانگاه که دزدان باز آمدند سفر کرده و غارت آورده سلاح بکشادند و عیام بهدند
 تخمین دشمنی که بر سر ایشان تاخت خواب بود چندانکه پاسی از شب بکشادند * تند مراد
 شخصدر (و یا حرف وحدت) واقعه دیده ایش کورمش معنای در تنبیه در که بونک کی ایشله
 تجرب اموردیده کیمه لارسال ایلک کرک (جنگ آزموده ماقبله عطف تفسیری کی در) ورا دات
 مفعول آزموده را راسنی دیده دن صکره یازوب بونده حذف ایلدی قاعده سیم دین خوب
 سولامش زیر با صغه مانع دکل کر کسه بونک کی و رابط اولکی فقره ک اخرنده یازلسون
 و کر کسه ایکنی و اوچنی و غیرینک نهایی اولکی فقره ک اخرنده و قرعی ارتقدیر فدر با حرف
 تا کید (فرستادند فعل ماضی جمع غایدر) و ندر دیار دیکدر ارسان ایلدیله معنای (تا حرف
 تعلیل شعب شینک کسری و عینک سکونیه طاع ایچنده اولان یوله دیولجیه اضافی لامیه در
 شعب جیلک معنای بیانده حرامیلر کدر کاعی اولان یولرینه دین کدر کاه اداسی برنده دکل
 فدر (سفر کرده ده) و غارت آورده ده ها ر سملر حرف ترتیدر سفر ایدوب و غارت کنور دیکدر
 (سلاح سینک کسریله یازاق معنای در قلع و غیر بسی کی) غنا تخمینک جمعیدر طومق معنای
 (تخمین یاه نسبت و نون تا کید ایل اولکی دیکدر ز برانجست نوک و خاک ضعیله و سینک
 سکونیه اول دیکدر) دشمنی با حرف تنکرو با حرف وحدت (بر حرف استعلا) و سر تحسین لفظ
 ایچون کش (تاخت فعل ماضی مفرد غائب جابدی) یعنی ایلغار ایلدی (خواب بونده او بقو
 معنای در) پاس بعضی معنای در (و یا حرف وحدت) (محصول ترکیب) واقعه کورمش
 و جنگ صنامش اولردن بر نیجه شخص ارسان ایلدیله کیم اولدقلری طاع بولنده نهان اولدیله
 کیجه که حرامیلر کر و کلدیلر سفر ایدوب و غارت کنور بر اقلرین بللرندن ایدیلر) یعنی
 چوز دیلر و طومق یولوغی خودیلر اولکی دشمن که اوزرینه ایلغار ایلدی او یقوایدی یعنی بورغون
 کلوب او بولر اول قدر که کیجه دن به قدر یکدی * بیت * قرص خورشید در سیاهی رفت *
 یونس اندرد هان ماهی رفت * قرص خورشید بونده مراد کونش چور کیدر یعنی جرم
 شمس (سیاهی یاه مصدر یله فرا کولق دیکدر) رفت کندی دیکدر بعضی نسخه ده رفت برینه
 شد واقعه در معنی برر) یونس یعنی یونس پیغمبر علیه السلام (اندر ادات صله) ماهی یاه اصلیه ایه بالقی
 دیکدر اضافی لامیه در یشده ادات تشبیه مضمر در (محصول بیت) دزدان خوابه طالیدی
 گاه که قرص خورشید ظلمته کندی (حضرت یونس ده دهان ماهی به کندی او یقویه زیاده
 طالب مغس اولدقلرندن کنایتدر حاصلی شدت خوالدن تعبیردر * مراد دلاوران از کین
 بدر جستند و دست همه را بیکان بیکان بر کتف بستند * کمین کات عربینک قتی و مینک
 کسریله بوصویه دیر (بدر یاه صله ایه ملاشره دیکدر) جستند فعل ماضی جمع غائب صیغدر ایلر
 دیکدر (دست همه لامیه در) ورا دات تخصیص (بیکان بیکان یانک قتی و کسریله و کاف
 تحمیله بر برر دیکدر عربیده احاد دیرل همزه مک ضعیله) (بونده حرف صله در) کتف کاف
 عربیک فحی و تانک کسری ایه و سکونیه یفرن معنای در و فار سیجه شانه دیر بونده مراد

رد شعی

رد شعی

رد شعی

رد سروری

رد کافی

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

ارددر (بشد فعل ماضی جمع غائب اردینه بغلد یلردیمکدر (محصول ترکیب) دزدان که قوی او یقوبه طالیدیلر بهادرارل بوسودن طاشره صحرادیلر و پرورالری اردلینه بغلدیلر * یامد اداں بدرگاه ملک حاضر اوردند همه را بکشتن اشارت فرمود * (محصول ترکیب) اوستی پادشاه در کاهنه جبعی احضار ایلدیلر جبعینک قتلہ اشارت یسوردی * اتفاق دران میان جوانی بود که میوه عنفون شبایش نور سیده و سبزہ کلستان عذارش نو دهیده * اتفاق اصلنده اوتفاق ایدی و او حرف قدر حروف مجهوردن و نا حرف قدر حروف مهموسه دن ینهما تنافر و تبعاد اولدی بچون واوی تابه قلب ایدوب تابی تابه ادغام ایلدیلر اتفاق اولدی و الف نون تویندن مبدلدر (دران میان اول ورته ده (یعنی انلرک اراستده (جوانی یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت (میوه عیش و همزه اضافت ایچون گشدر (عنفوان اول معاسته در) شباب بونده یکتک دیمکدر و شین ضمیر جوانه راجعدر (نونونک فتحیه یکی دیمکدر جدید معاسته در) رسیده ماضیدن قسم مفرد غائب ایشمش (بودلفظی مقدر در) سبزہ سبتک فقی و هاء رسمیه جمن معاسته در اما هاء سزیشل رنگ معاسته در (کلستانه و کلستانک عذاره اضافلری لامیه ز در) عذاربونک کی برلده صقل بتن بره دیرل (دمیده ماضیدن قسم مفرد غائب بونده تمش دیمکدر) ینه بر بود مقدر در (محصول فقرتین) اتفاق اول حرامیلرک اراستده بر جوان و ارایدی که آنک تازه یکتلکی میوه سی یکی ایشمش ایدی حاصلی جوانلغنک اولی ایدی (یعنی تازه جوان ایدی دخی تذاری کلستانک سبزہ سی یکی تمشیدی (یعنی خطی تازه کلمش ایدی * یکی ازوزرایای تخت ملک بوسه داد و روی شفاعت برزه ین نهاد و کفت این پسر همچنان از باغ زندگانی برنخورده و از رباع جوانی تمتع نیافته توقع بکرم اخلاق خداوندی انست که بخشیدن خون او پرینده منت نهی * پای تختدن مراد سریر یا غیدر (بوسه داد بحسب لغت بوسه و یردی دیمکدر اما او پدی معاسته مستعملدر معلوم اوله که بعضی الفاظ عجم دادن و دهیدن و بونلرک مشتاقیه مستعملدر بوسه داد و دشنام دادی کی (روی شفاعت بیایه در) همچنان انجیلین (یعنی بولد اشلری اولان حرامیلر کی الان معاسته مستعملدر بونده ده جائزدر که الان معاسته اوله (باغ زندگانی بیایه (زنده دیری دیمکدر (و الف و نون زائد ادات جمع شکنده اولدی بچون هاء رسمی کاف مجعوبه ابدال اولش (و یا حرف مصدر در) زندگانی و زندگانه بر معنایه در دیرلک دیمکدر (بر بونده میوه در عیش معاسته (رباعان رانک فقی و یانک سکونیه اول معاسته در (عرب رباعان الشباب دیر اول جوانی معاسته (تمتع فعل بایندن مصدر در انتفاع معاسته (یعنی فائده لمتک (نیافته فعل فی ماضی یعنی ماضیدن قسم مفرد غائب بولماش معاسته (توقع رجا دیمکدر امید معاسته (بکرم یا حرف مصاحبت (و یا حرف صله من معاستی متضمر توقعه متعلق (اخلاقه اضافتی لامیه در خلقتک جعیدر خانک ضمی و لامک ضمی و سکونیه خداونده اضافتی بیایه در (توقع مبتداً (و آنست خبری) که حرف بیان (بخشیدن (یا حرف صله (خونه اضافتی مصدرک مفعولنه در (او ضمیر ینه لامیه در) پرینده تقدیری بر این بنده در) منت نهاد منت نهادک مفعول صریحی (و بخشیدن (و پرینده غیر صریحی (محصول ترکیب) وزرادن بریسی بادشک تختک اباغنی او پدی (یعنی تعظیم و تحجیل ایلدی و شفاعت یوزینی بره قودی ویدی بو اوغلان اول بولد اشلری کی الان دیرلک باغندن میوه عیش مشدر (یعنی هنوز کج یا شلیدر) دخی جوانلق اولدن تمتع اولماشدر حاصلی یکتلکله طوعلمشدر (یعنی دخی کجیدر پادشاهک کرم اخلاقندن امید اولدر که بونک قانون باغشملقنی بونده نک اوزرینه منت قویه (یعنی امیدم اولدر که کرم عیمکدن بونی عفوایه سین بونده

رباعانی رباع معاسته اولوب حاصل دیمکله تعبیر ایدلر خطا انشاسلر (توقع بکرم اخلاق خداوندی آنستک معاستی خداونده منسوب اولان اخلاق حبیده دخی کرم ایله تم امید ورجام اولدر دین اخلاق حبیده دخی کرم ایله دیدیکنده ابهام ایش (بخشیدن خون او معاسته اول جوانک قاتی باغشملنه دین باه صله معاستدن بی خبر ایش * ملک روی ازین سخن درهم کشید و موافق رأی بلندش نیامد و کفت * (روی درهم کشیدک معاستی یوزنی پور ناردی و پور شدردی دیمکدر) موافق رأی اضافتی اسم فاعلک مفعولنه در (وبلنده اضافتی بیایه در) (یعنی پادشاه وزیرک مذکور کلامندن یوزنی پور ناردی (و رأی بلندینه موافق کلدی ویدی (بعض نسخه ده بلند پرینده جهان بین دوشمش و موافق رأی بلندش فقره سی ما قبلنده فقره ین مقام تعلیلده در دین و او عاطفه نک وجودینه ملتفت اولماش فندبر * بیت * برتو نیکان نگیرد هر که بنیادش بدست * تربیت نا اهل را چون کرد کان برکنبد ست * برتو ضیا و اثر معاسته در) (نیکانه اضافتی لامیه در برتو مبتدا (و نگیرد فعل فی مستقبل مفرد غائب گیریدندن طوماز دیمکدر خبر مبتدا در) (هر که اصلنده هر کس که در شبکه سایه مفصل بیان اولندی (بنیاد بنا معاسته در بونده اصل و نسل مراددر (شین ضمیر که به راجعدر (نا اهل را نا حرف فی اهلینی فی و سلب ایدر (ورادات صله در با معاسته نا اهل دیمکدر یعنی ناچسند و بداصله دیمکدر (چون و او رسمیه ادات تشبیه در) (کردکان اکثر انجام ایکی کافی بله عجمی او قودیلر و اولکسی مکسور و بعضی ثانیسی عربی و بعضی عکسجه فوز دیمکدر که عربجه جوز دیرل جیمک فتحیه (بر حرف استعمال) کتبد کاف عجمک ضمیمه قبه معاسته در تعریب ایدوب جنبه دیرل جیمک و یانک ضمه ل بله (محصول بیت) ابول برتوینی طوماز یعنی قبول ایلر هر کیسه که سرشت و خلقی بارامزدر حاصلی ایوردن نور و فر آکوب متأثر اولماز (مصراع ثانی مصراع اولک توبر و توضیحی ایچون گشدر) یعنی نا اهل و ناچسند تریه ایلیک قبه اوزره فوز قوه قییدر یعنی قبه اوزره فوز قرار ایلدی کی بداصله تریه نا ایلر * نسل و تبار اینان منقطع کردن اولبرست و بیخ و بنیاد ایشان برآوردن بهر که آتش نشاندن و اخگر گذاشتن وافی کشتن و بچه نگاه داشتن کار خرد مندان نیست * نسل معروف ترکیجه دول دیرل (تبارناک فتحیه بونده قوم و قبیله مراددر) (ایشانه اضافتی لامیه در (این اسم اشارتدر قریبه (الف و نون ادات جمع در ذوی العقولدن اولدی بچون (منقطع افعال بایندن اسم فاعلدر فعل ثلاثی به معا و عدر قطفه فاعله کلدی دیمکدر بونک کی برلده اسم فاعل اسم مفعول معاسته در کلمش دیمکدر (کردن ایلیک یعنی کلمش ایلیک حاصلی کسملک دیمکدر (اولبر ایکی ادات تفضیلدن مرکب اسمدر اولکسی عربیدر که اصلنده لامک فتحیه در لای مکسور او قومق داب عجمکدر پس بونده تر نا کید ایچون گشدر انجیق (بج باه عربینک کسریله کو کدر (بنیاد اصل معاسته در) (ایشانه اضافتی لامیه در) (حضرت شیخ تقی قضایدوب قریبدن بعده انتقال یوردی (بر آوردن بونده چه از قدر قلع وقع معاسته بیخ و بنیاد مقدم مفعولدر شکله نسل و تبار منقطع کرد نک مقدم مفعولدر (بهتریکرک دیمکدر و ینه بر سین و نا مقدر در (که حرف تعلیل) (آتش نشاندن مقدم مفعولدر نشاندن لفظ مشترکدر آتشله مستعمل اولسه سویشدرمک معاسته در اما درخته مستعمل اولسه دیکمک معاسته در عربجه غرس دیرل غبتک فتحیه طاشله ده استعمال بویه در اما انسانده افعاد و اجلاس معاسته و بر کیسه فی بر مصطلحت اوزره نصب ایلیکه دیرل بعضی شراح اصلنده نصب معاسته در و بونده اطفای معاسته در دیمش و بعضی نصب معاسته اطفایک مناسبی چندان واضح دکدر اما اجلاس معاسته مناسبی و انحصدر دیمش ظاهر بودر که معنای اشتراکدن ایکسیده آگاه

رد سر وری و شعی و کافی

رد شعی
رد سی

رد کافی

بعضی دیدیلر که کرد کاک
اصلی کرده در کاف عجمک
کسریله و کاف عجم های
رسمیدن بدلدلر

اولامش فنامل (اخر کاف عربی که کوز دیمکدر قوره معناسنه) (کذاشتن ترک ایلک) (و دفعی عینک فتحه عی بدو نکرک یلانته دیرل اما نچم کسریله اوقور نکه ساژل نی بویه ایدر) بچه بای عربی که قحی و جیم عجمی ایله بوری جو جده جو زده دیرل (کار خردندان لامیه در مبتدا) (و نیست خبری (محصول ترکیب) بیت سابقه بو ترکیب مقول ملکدر بیور که بونلرک اصل و نسلی منقطع ایلک اولر کدر و بونلرک کوکنی و دینی یرندن اوزوب چقارمق یکر کدر زیر آتشی سویندروب قور بی البقوبوب هزل ایلک ویلاقی اولدروب بوروسنی اولدروب صلفق و بسلک عاقلر ایشی دکلدر بعض نسخه ده نشاندن یرینه کشتن یازارینه لفظ مشترکدر اولدربمکلد آتش سویندربمک بپنده پادشاه سویدینک حاصلی و نتیجه سی بودر که جبعی قتل ایدوب هیچ برنی ترک ایلامک کرک (معلوم اوله که آتشدن و افعدن صکره زا یازوق و بچه دن صکره رهمزه ایله شین ضمیر یازمق صحیح نسخه ره مخلفندر * قطعه * ایراکر اب زندکی بارد * هرکز از شاخ پیدر نخوری * ابر بلوط) زندکی دیرلکدر حیات معناسنه (بارد فعل مضارع مفرد غائبدر لازمه متعدی بپنده مشترک بونده متعدیدر یا غدر معناسنه) (شاخ دال و داق دیمکدر پیده اضافی لامیه در) (پد پاه عربی که کسریله سکوت اغاچنه دیرل) (بر بونده یمش معناسنه در) (نخوری فعل نی مستقبل مفرد مخاطب یمز سین دیمکدر) (ا بر مبتدا و جله شرطیه خبر و بارد فعل شرط و آب زندکی مقدم مفعولی و فاعلی تحتیه ابره راجع ضمیر و نخوری جزاء شرط) (و بر مفعول صریحی) (و از شاخ غیر صریحی) (محصول بیت) بولوت اگر آب حیات یا غدر پرایسه ده هرکز سکوت ناندن میوه یمز سین بونده بارد بخا باراند معناسنه در دین معنای اشتراکدن غافل ایش (بعید دکلدر که دنبله از ایراکر آب زندکی بارد دین احتیاج جز تکلفه دوشمش) (واصلند فعل لازمدر یا نچم معناسنه اما بونده یا غدر معنای مقصود در دین معنای اشتراکدن آگاه دکل ایش * با فرومایه روزگار میر * کزنی بور یا شکر نخوری * با حرف صله و یا خود حرف مصاحبت) (فرومایه الحق اصلا) (یعنی بد اصل ناجنس دیمکدر) (روزگار بونده ازمان و اوقات معناسنه در) (مرفعل نهی مفرد مخاطب ایلمه معنای لازم بسی صرف ایلمه دیمکدر) (کز که حرف تعلیل) (نی قامش بور یا به اضافی لامیه در) (بور یا بر در لو حصردر فارغ و فامشدن طوقور اناطولیده و دیار عربده فقر استعمال ایدرل زیرا مشهور و معروف حصردن اوجوز در) (شکر نخورینک مفعول صریحی) (و از نی غیر صریحی) (محصول بیت) الحق اصلا و ناجنس کپسه به روزگار ایلمه یعنی تریه سه اوقات و ایام صرف ایلمه و آنکه روزگار کچورمه زیرا بور یا قشدن شکر یمز سین حاصلی بد اصل ناجنس سعی و کوشش صرف ایدر اندن صلاح و رشد تو فم ایلک همان نی بور بادن شکر تحصیلنی رجا ایلک کیدر * وزیر این سخن اینند طوعا و کوها بپسندید و بر حسن رای ملت آفری خواند و گفت آنچه خداوند دام ملکه فرمود عین حقیقتست که اگر در ملک صحبت آن بدان تربیت یافتی یکی از ایشان شدی اما بنده امید وارست که بصحبت صالحان تربیت پذیرد و خوی خردمندن صکره که هوز طفلسیت و سیرت بغی و عبادان گروه در نهاد وی ممکن ننده است * طوعا و کرها غیر آنکه منصوب مصدر لر در (یعنی دیرلر دیرلر فارسیجه خواه و ناخواه دیرل حاصلی ظاهره مفر و مفاد اولدی اما باطنیا کر به کوردی دام ملکه جله معترضه علم بدیده دعای مشتمل جله معترضه به حشو ملج دیرل که حرف تعلیل) (سلک دیزیه و دیزی ایلکنه دیرل) (صحبت اضافی بیاسیه در) (بدان برامازل دیمکدر) (یافتی حکایت حال ماضی بولیدی دیمکدر) (شدیده بویه در) (امید وار امیدلو دیمکدر زیرا وارادات نپسنددر) (که حرف بیان) (بصحب با حرف

رد سروری و کافی

رد ابن سید علی و سروری و کافی

رد سروری و رد ابن سید علی

رد کافی

سبب

سبب) (پذیرد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتیه غلامه راجع ضمیر در) (کیرد فعل مضارع سابق کبی) (که حرف تعلیل) (هنوز الا آن دیمکدر) (بغی تعدی معناسنه در) (عناد سرکشک) (آن کر و هندن مراد دزدان عربدر) (نهاد خلقت و طبیعت دیمکدر) (ممکن ثابت دیمکدر) (محصول ترکیب) وزیر شفیع چونکه پادشاهدن مذکور کلامی ایشدی ظاهر اطاعتله و باطنیا کراهتله بکندی و پادشاهک حسن رأی و تدبیرینه آفرین اوقدی یعنی تحسین ایلدی دخی دیدی اولر نسنه بی که پادشاه ملکی دائم اولسون پیوردی عین حقیقتدر زیرا اگر بو اوغلان اولر یا مزلرک مصاحبتی دیز بپنده و انلرک صراسته تربیت بولیدی پیوردی بکنز کبی انلرک بری اولوردی اما بن قولک امید ایدر که صلحا مصاحبتی سببیه تربیت قبول ایلمه و عقلا خوبی طوبه (زیرا الا آن تازه اوغلاندر و اول حرامیلر بلو کسک بغی و عناد طریق و روشی طبیعتنه ثابت اولوب قرار طوئماشدر) (بونده طفل پیور دینی مجاز طریقله در زیر بوقار و ده نو خلد جوان پیور شدی) (پس ایکی کلام تعارض ایدر) (ایمده طفل پیور دینی تازه لکله تغییر ایلک کرک که تضاد اولیه) (زایشان شدی فقره سنک اولنه و او عاطفه ایراد ایلن شرطی جزاسن قومشدر) (و حقیقتسنی همزه مجلبه ایلمه یا زانلر املا نه خطا ایش) (عین حقیقتسندن صکره حرف تعلیل یعنی که حرفی ترک ایدنلر مقصوده و اصل اولامشدر * و در حدیثست) (که ما من مولود الا و قد یولد علی فطرة الاسلام ثم ابواه یهودانه و یمنصرانه و یمجسانه * (و او حرف حال در) (در حرف نلرف) (حدیثست تقدیریدر در حدیث وارد و ثابتست) (که حرف بیان و ورود) (ما حرف نی) (من حرف صله بر یره متعلق دکل) (مولود اسم مفعولدر طوغش معناسنه بونده ولد مراد در) (الا حرف استنسا) (و او حرف حال) (قد حرف تحقیق) (بولد فعل مضارع مفرد مذکر غائب مبنی للمفعول) (علی حرف جر بولیده متعلق) (فطرة بحر و در علی ایلمه معناسی خلقتدر اسلامه اضافی لامیه در) (ثم حرف عطف) (ابواه تنبیه ایدر تغلب طریقله) (یعنی ابی امه تغلب ایشل لفظا مرفوع مبتدا) (ضمیر محلا بحر و مضاف الیه مولوده راجع) (یهودانه مولوده راجع ضمیرله فعل مضارع تنبیه مذکر غائب مبنی للفاعلدر تغیل باندن الف ضمیری ابواه راجعدر یهودی ایدرل) (و یمنصرانه یهودانه کیدر هر خصوصده نصرانی ایدرل دیمکدر) (نصران شامده بزکویک اسمیدر بودن اول اول کویک خلقندن ظهور ایلدی بکیچون اکانسبت ایدوب نصرانی دیدیلر) (و یمجسانه سابقا کیدر بایده و صیغه ده مجوسی آتش طپانه دیرل فارسیجه کیردیرل کاف بحکم قحیه) (یعنی مجوسی ایدرل دیمکدر) (محصول معنی) (موالیدن بر مولود طوغانز الا خلقت اسلام اوزرینه) (یعنی دین اسلامه قابل و ایمانه مستعد خلق اولور شویله که صکندی حال اوزره قلوب خلاف دین اسلامه بر کپسه به مقارن اولماز سه مؤمن موحد قالور) (پس باباسی و اناسی اتی یهودی ایدرل یهودیلر ایشه و نصرانی ایدرل نصرانیلر ایشه و مجوسی ایدرل مجوسیلر ایشه و زبرک یوحیدی سوقشدن فهم اولور که مذکور بر سر طفل اوله لیکن حکایه نک اولی جوانلکنی کوستر علی کل حال حکایه تعارضندن سالم اولماز الا تجوزه ارتکاب ایلمه معلوم اوله که وزیر کلامی حدیث شریف ایلمه تأیید ایلدی کبی بو ایکی بیتله تأیید ایدر * قطعه * بایدان یار کشت همسر لوط * خاندان نبوتش کم شد * با حرف صله) (با حرف مصاحبت) (بدان بدله جمیدر یار مزلر دیمکدر) (یار بولدش) (کشت فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر) (همسر بونده باشدش دیمکدر) (حضرت لوطه اضافه خانوقی مراد اولور) (خاندان اهل بیت معناسنه در نبوته اضافی لامیه در) (شین ضمیر حضرت لوطه راجعدر یعنی حضرت لوط بن یغبرلک

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری و شعی و کافی

مطالعه

خاندانی و اهل بیته (کم شد کاف بحکم ضمیمه بتدی یعنی ضلالت دوشدی (محصول بیت)
 حضرت لوطک خاتونی یارامزله یا خود یارامزله یار اولدی یعنی یارامزله قوشلد یعنی چون
 حضرت لوطک اهل بیته کم اولدی یعنی ضایع اولدی (حضرت شیخ دیمک استر که مذ کوره
 خاتون حضرت لوطک همسر یکن و حرم نبوت اولمش یکن یعنی منبع هدایت اولان نبوته
 اضافله شرف بولمش خاندان عظیم الشان ایکن ضلالت اهلنه قوشلا غله ضاله اولدی
 (غرض یارامزله مصاحبت ایدوب بدکار له یار اولمالک طبیعت انسانیده قوت تأثیرین
 پیاندر (نبوتش ضمیر بی همسره ارجاع ایدوب معناسنی اول خاتونک نبوتی خاندانی ضایع
 اولدی دین خاتونه نبوت اثبات ایلش بوخود جا نزدکل * سک اصحاب کھف روزی
 چند * پی نیکن گرفت و مردم شد * (سک سبک فتنی و کاف بحکم کلب دیمکدر یعنی
 ایت (اصحابه اضافتی لامیه در (وکھف * ک * ن * ک) مغاره به کھف دیرل (اصحاب کھف
 اضافتی ادنی ملاسه ایلدر (بونجه یلار انده باتوب انده کم اولدقلر یچوند (روزی
 (یا حرف وحدت (چند جیم بحکم فتنه یچند دیمکدر (پی بونده بای بحکم فتنه ایزوارد
 معناسندر نیکنه اضافتی لامیه در (نیکن نولک کسر یله و کاف بحکم نیکن جمعیدر ایول
 دیمکدر (گرفت فعل ماضی مفرد غائب طوئدی دیمکدر فاعلی تختده ضمیر سک راجعدر
 مردم بونده انسان دیمکدر (محصول بیت) اصحاب کھف سک پی نیچه کون ایول ازین
 واردین طوئدی یعنی ایول اولدی و مردم یعنی انسان مرتبه سنه واصل اولدیکه انسانله
 جنبه بیه کیرسه کیرک تنکه مشکوه انوارده پیور که (عجل ابراهیم (و کیش اسمعیل (وناغه
 صالح (وبقره موسی (وحوت یونس (و جابر عزیر (و نمل سلیمان (و هود بلقیس (و کلب
 اصحاب کھف (وناغه محمد وعلیم الصلو و السلام بونلرجه اقوج صورتنده جنبه داخل اولورلر
 (پس بونده سک قیامتده آدم صورتنه مختل اولوب جنبه کیرسه کیرک دین عتدی
 سولش (مردم بونده مفرد در مردم معناسنه دین مردمی بیلزایمش (حضرت لوطک
 نوجه سی حکایه سی و اصحاب کھف قصه سی کتب تفاسیرده و شروح احادیث شریفده مفصل
 یازلد یعنی چون بونده یانی ترک اولندی * این بکفت و طائفه ازند ماء ملک با و بشفاعت
 یارشند تا ملک از سر خون اودر گذشت و کفت بخشیدم اکبر چه مصلحت ندیدم *
 این بکفت فاعلی و قائلی وزیر شفیعدر (طائفه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل
 ند ما طهر بودر که بونده ندما مصاحبلر معناسنه اوله اما لغتله بوجع بولمندی
 بلکه ندیم باده مصاحبت دیمش و جعی ندیم کلور کسر نوله دیمش (ملکه اضافتی
 لامیه (یا حرف مصاحبت (او وزیر راجعدر (بشفاعت (یا حرف ظرف (یا بولدش
 بونده قرین مراد در (یا حرف تعلیل (سر خون او سابقا تحقیق و بیان اولندی یعنی قانی
 هوا و هوس سود اسندن (در حرف تا کید (کشدت یکدی (بخشیدم فعل ماضی
 متکلم وحده بفعلدم دیمکدر (محصول ترکیب) وزیر شفیع بوحدت شریفی و بویکی بیته
 اوقودی و پادشاه مصاحبلرندن بر طائفه انکله شفاعتده یار اولدیلر تا کیم پادشاه اوغلانک قانی
 دوکت هوا سندن یکدی دخی دیدی قانی سکا بفعلدم اگر چه لایق و مناسب کوردم * رباعی *
 * دانی که چه کفت زال بارستم کرد * دشمن نتوان حقیر و بیچاره شمرد * دانی فعل مضارع
 مفرد مخاطبدر استه های منضمین (که حرف بیان (زال بونده رستم داستانک باباسی مراد در
 (کرد کاف بحکم ضمیمه بهادر دیمکدر اضافتی بیانیه در (دشمن شمرک مفعول اولی (و حقیر
 مفعول ثانسی (بیچاره حقیر معطوف (شمر بونده مصدر معناسنه در (زیر نتوانده راجعه

ردشعی

ردشعی و کاف

ردشعی

اصناف بیت ملحوظه صایق دیمکدر * شدیم بسی آب زسر چشمه خرد * چون بیشتر آمد
 شتر باز برد * سر چشمه بکار باشی دیمکدر (خرد خات ضعی و رانک سکونیه اوواق دیمکدر
 ازاجق معناسنه (شتر دوه (پار بونده یو کمر جل معناسنه کسر حایله (محصول رباعی)
 خطاب عام طریق بصله پیورر بلور مبین رستم باباسی زال بهلوان و بهادر رستم نه دیدی
 بوندن صکره اوج مصراع مفعول زالد یعنی دشمنی حقیر و بیچاره صایق اولساز حاصلی زیون
 اعتقاد ایلک اولاند (بویت مقام تعلیلده در زیر اچوق کوردک که اوواجق و ازاجق بکار
 باغندن صوچونک زبانه کادی دوه بی یو کله کوتردی یعنی کاه اولور که دشمن قوتلور
 واندن سر مدیکک این لفظ پیور ایدر (رباعی برینه قطعه یازان بیلزایمش (رستم کرد کاف
 عربیه دینلر خط ایلش * فی الجمله وزیر بیلر را بختانه برد و باز و نعمت پیوردر و استاد و ادیب
 بتریش نصب کرد حسن خطاب ورد جواب و سائر آداب ملوکش بیا موختند نادر نظر
 همگنان بستیده آمد باری وزیر از شمائل و اخلاق در حضرت ملک شمه می کفت که
 تربیت عاقلان در وی اثر کرده است و جهل قدیم از جبلت اوبدر برده ملک را ازین سخن
 تبسم آمد و کفت * بیت * عاقبت کرک زاده کرک شود * کرجه با آدمی بزرک شود * فی الجمله
 حاصل کلام بعضی نسخده استاد و ادیب و او عطفله واقعدر (فی الحقیقه بیا موختند و عاقلان
 کله رینه مناسب بودر و مجمعه بونی اقتضا ایدر فتأمل (پیوردرک و نصب کردک فاعلی وزیر
 مذکور در (کردند یازانلر فاعل ملاحظه سنی ایللر و مجمعدن غافل اولمشلر (ادیب
 ذیل معنی فاعل از ادب تعلیم ایدیمی کیمه ادیبدن صکره را یازانلر موجود نسخده مخاف یازمشلر
 (تا حرف تعلیل (حسن خطاب یعنی هر کسه لطف و حسنله تکلم و خطاب ایلکی (ورد جواب
 یعنی رد جوابی حسن و لطفله حاصلی و جه معقول ایله جوابی رد ایلکی (ساز بونده جمع
 معناسنه در (آداب ملوک لامیه در پادشاهلر لایق ایدر دیمکدر (شین بیره راجعدر (تا
 حرف تعلیلدر حتی معناسنه (همگنان هانک فتنی و کاف بحکم کسر یله لفظ مشرکدر
 جمع و اقرا و امثال یننده حاصلی اسم جمعه در (شمائل شمائلک جمعیدر شینک کسر یله (و اخلاق
 خلقک جمعیدر خات ضعی و لامک ضعی و سکونیه عطف تفسیری قیلند ندر خوبلر دیمکدر
 (حضرت بوتک کبی زرده حضور معناسنه در (شمه بونده ازاجق معناسنه در (یا حرف وحدت
 (و همزه حرف توسل همزه بی حرف وحدتدر دین بیلزایمش (که حرف رابط مفعول قولدر (تربیت
 عاقلان مصدرک فاعله اضافتدر (در حرف ظرف (و یا خود حرف صله (وی ضمیر پسر در
 (تربیت عاقلان مبتدا (اثر کرده است خبری (جبلت خلقت معناسنه در (پدر برده
 لغتده طاهره ایلش دیمکدر اما مراد اخراج و ازاله در (ملک را بونده را حرف صله در
 (تبسم کلمه سک (حاصلی خنده کادی و بویته اوقودی (کرک ایکی کاف بحکمدر (و اولکسی
 مضومدر و راسا کن (با آدمی انسان ایله دیمکدر (بزرک بانک و زانک ضمیمه و رانک سکونی
 و کاف بحکم اولو و بیوک معناسنه در (بزرک شود بیوک اولور و پیور (محصول کلام)
 وزیر اوغلانی اوینه ایلدی و تزو نعمته بسلدی و استاد و ادیبی اوغلانک تربیه سنه نصب
 ایلدی تا کیم حسن خطابی ورد جوابی اکا تعلیم ایتدیلر و جمع سلاطین آداب و ارکاتی
 اکا و کردیلر حتی جمع اقرا و امثال نظرند مفعول کادی (سوق کلام اول معنایی
 افهام ایدر که وزیر اوغلانی اوغل ایدمش اوله که انکله بوقدر نقید ایلش (رکره وزیر
 انک شمائل و اخلاقدن پادشاه حضور زنده بر مقدارین سوبلدیکه عقلا تربیه سی اکا
 تأثیر ایلندر و جهل قدیمی آنک خلقت و طبیعتدن جفرمش پادشاه بوسوزدن کلمسک

رد ابن سید علی
رد ابن سید علی
و سروری

رد سروری و شعی
رد سروری و شعی

ردشعی

کلمه و دیدی غایت خورد انبکی خورد اولور اگر چه که انسانه بیور یعنی خورد انبکی انسان
اشده ده بیورسه برنجلی ترک ایلز که تربیت عاقلان مابعدیه و زیرک مقول قوائه داخل
اولوب بلکه حضرت شیخ و زیرک مقصودنی بیان ابرادانک ایچون کنور مشدر دین کلامک
روحنه وصل اولماش قنامل * سالی دورین برآمد طائفه اوباش محله در او پیوستند و عقد
مراقت بستند تا بوقت فرصت وزیر ارباب و سرش بکشت و نعمتی قیاس برداشت و در مغاره
دزدن بجای پدر بنشست و عاصی شد ملک دست تحیر بدندان گرفت و گفت * سالی یا حرف
و حدت (برین بوتربیت و رعایت اوزرینه کلمدی یعنی بوحال اوزره برایکی بیل کلمدی (طائفه
همزه اضافت ایچون کش (وحدت ایچوندن دین خطا ایلش (اوباشدن بونده لوندل مر ادد
(اوباشنه اضافت یاتیه در (محله به اضافت لامیه در (در حرف صله اوزمیری پسره راجعدر
پیوستند اولاشده و او شدیلر حاصلی انکله مختلط اولدیلر عقد عینک کسر بله بوغنی (مراقتنه اضافتی
ساتیه در (ناونده حتی معنانه در (بوقت فرصت باحرف ظرف و اضافت لامیه در (محصول ترکیب
برایکی بیل بوحال مذکور اوزره بکلمدی وزیرک محله سی لوندلری اوغلانه قرشدی و انکله الشدیلر دخی
بولد اشلق عقدنی باغلدیلر یعنی اتفاق ایلدیلر (تا فرصت و قشده وزیرایکی اوغلیله قتل ایلدی
و بی حد و بی قیاس نعمت قانردی و حراملر مغاره سنده باباسی برنده اوتوردی و عاصی اولدی
سوق کلامدن فهم اولان بودر که مذکور پسر سردار لری اوغلی اوله پادشاه اویشد ییچک
حیرت الینی دندنبله طوندی (یعنی الینی حیرتندن ایصردی و دیدی * قطعه * شمشر نیک
از اهن بد چون کند کبی * نا کس بتربیت نشودای حکیم کس * شمشر شبنک قنچی و کسر یله
فلج نیکه اضافت یاتیه در ابو قلیچ (کندک مقول سر یچیدر (وازا هن غیر صریحیدر (بده
اضافنده یاتیه در برامز مردن دیمکدر (چون و او اصلیه ایله استفهام انگاری بی مقدر در
(کسی یای وحدت فاعل کند در (نا کس الحق دنی لاصل دیمکدر (بتربیت باحرف سبب نشود
فعل ننی مستقبل شویندن اولماز دیمکدر اسمی فحشده نا کس راجع ضمیر و خبری کسدر (وای
حکیم معترضه (محصول بیت) پادشاه حیرتن الینی ایصردی و دیدی ابو قلیچ براماز مردن
نیجه ایدر بر کیمه یعنی بر نسه ملک اصلی براماز اوله اتی بر کیمه نیجه ایوایدر ایلدی ای عاقل نا کس
و دنی لاصل تربیتله کس اولماز حاصلی اصلی برامز تربیتله ایو اولماز نشودی شدند اشتقاق
ایلین مصادر احوالندن غافل اولوروش * باران که در لطافت طبعش خلاف نیست * در باغ
لاله روید و در شوره بوم خس * باران بغور (که حرف رابط صفت (لطافت طبع لامیه
شین بارانه راجعدر (خلاف مفرک فاعلیدر (در باغ رویدک ظرفیدر (ولاله مقول اگر متعدی
اعتبار اولورسه نصین طریقله لازم اعتبار اولورسه (لاله مبتدا (و روید خبری
(و رویدک صله سی بر قدر نسه اولور مثلا از سیش وازوکی (در شوره در باغه معطوفدر
(بوم بر در زمین معنانه (پس شوره بوم جورق بر دیمکدر که انده اوت بمن (خس خاک قنچی ایله
جورچوب معنانه در (محصول بیت) باران که انک لصفله طبعده خلاف یوقدر (یعنی هر برده
طنلی باعر هیچ برده کسک یغماز بوله ایکن باغده لاله بتورر (وشوره برده جورچوب
تورر یاخود انک مسیبله باغده لاله بتورر و جورق برده خار و خس حاصلی هر برک نیسه
استعدادی و اربابه اتی تورر معلوم اوله که سید علی زاده ظاهر بودر که روید رو باد معنانه در
اشترک و با مجاز طریقله بدو کسکه سروری اعتراض ایلش لیکن اعتراضی قانون مناظره
اوزره دکلدر قنامل (وشوره بوم جورق برید و کسکه ده دخل ایلش که مقدر ظن ایلش دیو حال
یو که تفسیردن هیچ بر وجهله افراد کلامن زراعی بی تفسیرنده ارض ذات ملح دیش و ترکیده

رد کافی

رد کافی

عربی اقتلرده اوباش الناس
الاخلاط ديمش بعضي ناسك
در تبسي اواناده درلر

رَدِ سروری

چون ورق بر زمین دخیل برنده دکل و لفظ شوره ضا قدر بومه لیکن همزه ضرورت و وزن ایچون حذف اولندی دید و کیده فاسددر زیر اصلی بوم شوره ایدی اضافتله صکره اضافتدن قطع ایدوب ترکیب من حی ایلدیلر پس بالفعل اضافت دعواسی باطلدر (رویدی رستن دن اشتقاق ایلین اشتقاق احوالی لمن یش * دیگر * زمین شوره سنبل بریاردر * درونخم عمل ضایع مکران * زمین شوره پیانه در بوم شوره کی شکله ذکر اولندی زمین مبداء (برنیادر فعل نفی استقبال مفرد نائب افتده یوقاری کتور من دیمکدر اما بونده حاصل ایلز و بتور من دیمکدر خبر مبداء و استقبال مقدم مفعولیدر و ضمیری زمین شوره به راجعدر (نخم عمل حمل پیانهدر (مکران فعل نفی مفرد مخاطب ایله دیمکدر نخم عمل مفعول اول (وضایع مفعول ثانیه (محصول بیت) چورق بر هرگز سنبل کتور من (پس زمین شوره ده نخم عملکی ضایع ایله یعنی سنبل بتور میکیچون انکاسعی و کوشش ایله که بی ناینددر نخم عمل عبارت لری و او عاطفه ایله ایراد ایلین معنایه و اصل دکل یش * نکوی پایدان کردن چنانست * که بد کردن بجای نیک مردان * نکوی باحرف مصدر ایلك دیمکدر (پایدان باحرف صله کردن نکوی مفعول صریحی (و پایدان غیر صریحی چنانست مصرع ثانی به مره وندر (که حرف بیان بد کردن مفعول صریحی و بجای غیر صریحی جای عهد و حق معنایه اولجه باحرف ظرف اولور اما مقم اولجه باحرف صلهدر و اضافتی لامیهدر (نیک مرد ترکیب مزجیدر اصلنده ترکیب اضافی ایدی یعنی مرد نیک صکره اضافتی فسخ ایدوب ترکیب من حی ایلدیلر که قاف نلری بودر (مردان الف و نون ادات جمعدر (محصول بیت) برامزله ایلك ایلك ایولره یارامزلق ایلك کی در یعنی ایکسیده برامزدر حاصلی بارامزله رعایت و تعظیم ایلك ایولره امانت و تحقیر ایلك کیدر نام مفعول قدده یاخود مراد بو اوله که برامزله رعایت عوضی اهانندر و ایولره اهاننک عوضی رعایتدر زیر ایددن بد کور هر قدر که ایلك ایلسک و نیکدن نیک کور هر قدر یارامزلق ایلسک والله اعلم * حکایت * سرهنک زاده رابر در سرای اغلش دیدم که عقل و کیاستی وفهم و فراستی زائد الوصف داشت هم از عهد خردی آثار بزرگی در ناصیه او پیدا * سرهنک چاوش و چری باشی افندره بویکی کیمه به تعیین ایلس پس نیچه کیمه به تعیم ایلین باندن تعیم یش (زاده ده باحرف وحدت و همزه حرف توسل و ادات مفعول (بر ظرفیت افاده ایدر (در سرای اضافتی لامیه در) اغلشه اضافتده بویهدر (اغلش همزه تک و لامک ضمی و غینک سکونی و میمک کسریله جنکیر خان نسلندن بر پادشاهک اسمیدر پس ایکی ضمه ایله دینار ایهام ایلملر (که حرف رابطه صفت کیاست بر کلک و یا حرف تکیر (فراست هطفت تفسیری کی در) و یا حرف تنکیر (زائد الوصف و صفدن بیرون) عهد خردی لامیه (عهد زمان و خرد او واق بونده کوچک مراددر و یا حرف مصدر (اثار اثارک جمعیدر بونده نشان مراد (در بزرگی به اضافت لامیه در) و یا حرف مصدر (ناصیه افندره الین اوزرنده اوین صاچه دیلر بونده الین مراددر) (یعنی پیدایشی بید الیمه واضح دیمکدر (محصول ترکیب) سلطان اغلش قیوستده بر سرهنک زاده کوردم که عقلی و بزرگی و فهم و فراستی و صفدن زیاده ایدی یعنی بو اوصافی تقریر و تعیردن و وصف و بیاندن بیرون ایدی او اوقلغی زماندن دخی اولوقی اناری و دولت و سعادت نشانلری الشده ظاهر و هوید و باهر و نمایان ایدی یعنی عظیم الشان اولاجنی که چکلو کنند معلوم ایدی * بیت * بالای سرش زهوشندی * می یافت ستاره بلندی * بالا بونده اوست معنایه در عریجه فوق دیلر سره اضافتی لامیه در شین ضمیر سرهنک زاده به راجعدر (را حرف ابتدا) هوش اوست در (یعنی عقل) متداد آت نسبت باحرف مصدری یافت حکایت حال ماضی بلدیری یعنی تابان و درخشان اولوردی دیمکدر (زهوشندی

رد شمی

ردسروری
رد کافی

رد شمی و کافی

رذسروری و کافی

رد سروری و سمنی

بوفعله متعلقه (ستاره فاعل مبتدا قدر بلندی به اضافتی بیابنه در) بلند بوجه دیگر در رفعت معانسته
 (محصول بیت) سرهنگ زاده نك باشی اوزره اوصول افندن رفعت کوچی تابان و درخشان ایدی یعنی
 کوچک کننده صاحب عز و سعادت اوله جفته سیاسی دلالت ایدری (حاصلی جفته آنار سعادت
 و دولت نجبی لامع و درخشان ایدی بالای سرش اولده در تقدیر ایدوب در بالای سرش دین فارسی
 یزاعش زهوشندی ستاره بی بیاندر دین ابویان ایلامش * فی الجملة مقبول نظر حضرت سلطان
 آمد که جمال صورت و کمال معنی داشت * که حرف تعلیل (جمال کوزلکدر حسن کی صورتدن
 مراد کدر یعنی روی (و معنادن اخلاق و اطوار یعنی امور باطنی) داشت افنده طوئدی دیمکدر
 اما استعمالده و اولفندن عبارتدر (محصول ترکیب) حاصل کلام مذکور جوان نظر ساضانك
 مقبول کلدی یعنی پادشاهك مقبول اولدی زیرا شکلی و صورتی کوزل و کمال اخلاق
 و اطواری وار ایدی حاصلی ظاهری و باطنی معور ایدی زیرا هم حسن صورت و هم کمال سیرت
 مالک ایدی * و حلما گفته اند توانا نکره بهرست نه مال و برتری بعقلست نه بسال * توان
 مطلق قوتدر (و کر کاف عجمک فحمله کاردن مخفندر ادات فاعل جی معانسته توان ايله
 ترکیب اولفله غنی معانسی افاده ایدر که ترکیخه پای درلر) و یا حرف مصدر در (با حرف
 مصاحبت (و هنر صنعت و صنعتده مهارت درلر اما استعمالده عیبه مقابلدر که عریجه منقبت
 درلر مینک و فافک و بانك فحله یله مقابلی مثلندر عیب معانسته (بزرگ اولو) و یا حرف مصدر
 اولوق دیمکدر بونده عظمت و نباهت شان مراددر (محصول ترکیب) و حکما و عقلا دیملر در که
 غنیلک و بایلق هنر ايله در یعنی معرفت و کمال ايله در مال ايله و اسباب دنیویه ايله د کدر
 و اولوق و بیوکک عقل ايله در ییل ايله دکل یعنی سن و سال ايله و جوق بشامی ايله دکل
 یعنی عقلا نظر نده عاقل و کامل جوان نادان پیر سال خورده دن معزز و مکرمدر حاصلی
 عقل و کمال اولاینجه جوق بشامی فائده ایلر دیمکدر * ابناى جنس اوپروخسد بردند و بختای
 منهم کردند و در کشتن اوسعی بی فائده نمودند * ابناى جنسدر مراد ساز چاوش زاده (در
 (با حرف مصاحبت (خیانت معروف (و یا حرف وحدت یا سر ایدر جییر نخسده
 مخالف یاز ملر (کتن او مصدرک مفعولده اضافتدر (محصول ترکیب) اول سرهنگ
 زاده نك انشای جنسی اکاحسد ایلدیلر یعنی پادشاهك منظور نظری و مقبول خاطرری
 اولد یعنی قسندیلر و بر خیانتله اتی منهم ایلدیلر و قتلنده بی فائده سعی کو ستر دیلر اما
 کار کر اولسادى مصراع * دشمن چه کند چو مهربان باشد دوست * مهر محبت (و بان
 ادات فاعلدر سی معانسته (محصول مصراع) دشمن نه ایلکه قادر در چونکه دوست اهل
 محبت و شفقت اوله یعنی بر کیمه که بر کیمه بی دوست و یار ایدنه دشمن یك در او اغوا ایدرسه
 دوستی یوزماز * ملک برسد که موجب خصمی ایشان در حق تو چیست گفت در سایه
 دولت خداوندی همکنارا راضی کردم مگر خسود را که راضی نمیشود الا بزول نعمت می * که
 حرف بیان (موجب بونده سبب معانسته در اضافتی لامیه در (خضم بونده دشمندر) و یا
 حرف مصدر (و همزه اضافت ایچون کلسدر که لامیه در (سایه دولت بیابنه در
 (خداوندی به اضافته بویه در (یا حرف نسبت (همکنان جیسع (را ادات مفعول (مکر
 ادات استننا (خسود را را ادات مفعول) که حرف تعلیل (الا حرف استننا) با حرف مصاحبت
 (زول مصدر در زال بزول دن یعنی نصر بانك اجوف و او پسندن کتک معانسته (نعمت
 اضافتی مصدرک فاعله اضافتدر (و منه اضاقت لامیه در (محصول ترکیب) پادشاه بونك

و داین سید علی
رد کافی

شاهدی
نه جاه ايله در نه مال ايله در
بکم اولوق کمال ايله در

رد سرورزی و کافی

خصوصی بد خواهرک ایلدکاری مکر و حیل به مطلع اولیحق بو که سؤل ایلدیکه انلرک
 منك حقه خصوصیتلرینك سبی ندز یعنی خداوندی باعث ندر پسر دیکه پادشاهك
 سایه دولتشده جیع قیو قولنی راضی ایلدم الا خسودی که راضی اولماز الا بنم نعمتک
 ز وایله یعنی مراد لری بی باب سما د نکر دن مهجور و نعمتکزدن دور ایلکدر * دولت
 و اقبل خداوندی باد * دولت و اقبال بونك صکی بولده عطف تفسیری قیلند ندر
 (خداونده اضافتی لامیه در (و یا حرف نسبتدر (باد موقع دعاده فعل امر غائب صیغه سیدر
 یعنی پادشاهك دولت و اقبال اولسون دیمکدر صمیم نسخله بویه واقعدر تقدیری دشم و یا باقی
 و ثابت و یا جاویددر (پس و الفاظك بر پستی کابنده اثبات ایدنلر صمیم نسخه ره مخالفت ایللر
 وقتا که پسر الا بزول نعمت من دیدیسه لازم اولدی پادشاهك دعا سیه تعقیب ایلکه اگر چه که
 رومده عادت انشای کلامده دعا ایلکدر (مثلا سلطانم صاغ اولسون دیرلر اندن صکره تکلمه
 ایدلر ایدر * قطعه * توأم آنکه نیازم اندرون کسی * خسود راجه کنم کوز خود برنج
 درست * توأم فعل مضارع متکلم وحده توانیدندن قادرم دیمکدر (ان اسم اشارندر) (و پر را
 مقصددر تقدیری توأم آن رادر) که حرف بیان (نیازم فعل ثنی استقبال متکلم وحده بونده
 مقصددر تقدیریم دیمکدر لازمده کلور انجیم معانسته (اندرون مراد خاطر در جوف دین
 اصابت ایلامش) کسی به اضافت لامیه در (خسود را را ادات مفعول (کنم فعل مضارع
 متکلم وحده در کینندن بونده ایلیم دیمکدر تقدیری چه چاره کیندر (خسود کینم مقدم مفعول
 اولی (وجه مفعول ثانیه) (کو که حرف تعلیل (واو ضمیری خسوده راجه سیدر) (خود بونده
 رومضه ايله و واور سمبله کندی معانسته در (برنج با حرف ظرف رنج رانك فحله زجنه دیرلر) (با
 در منضمین اولدیغی معنای ظرفیتی تا کید ایدر (بیه زائد دینلر زائد دیمشدر) درست سین و ا ادات
 خبر در همزه مجتله ايله یازانلر همزه بی زائد یاز ملر (محصول بیت) قادرم اکا که کیمک نك
 خاطر بی پریشان و دلنی رنجیده ایلیم یعنی هیچ بروجهمله کیمه بی آزار ایلیم اما خسوده
 نه چاره ونه درمان ایدیمکه اول کیندودن رنج و بلا ده در یعنی حسد متمم الا زاله بر ذاتی
 و جلی مرشد رآی اندن رفع ایدوب ازاله سته قادرم کیم * بمر تا برهی ای خسود کین رنجیست
 * که از مشقت آن جز بمرک نتوان رست * بمر با حرف تا کید میر فعل امر مفرد مخاطب
 اول دیمکدر عریجه مت دیرلر (تا حرف تعلیل (برهی با حرف استقبال رهی رانك فحله فعل
 مضارع مفرد مخاطب بونده قورتلاسن دیمکدر (کین اصلنده که این در) (که حرف تعلیل
 و این اسم اشارندر حسده (رنجیست با حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) مشقت آن
 اضافتی لامیه در ورنجه اشارندر (بمرک با حرف مصاحبت مرک موت معانسته در) رست
 بونده رستن معانسته در زیرا توانده بوی استقبال و اردر (محصول بیت) ای خسود اول
 تا کیم مرض حسددر خلاص بولاسن زیرا بوجده و حسد بر ایلدر که انک مشقتدن موندن
 غیرى علاجه خلاص بولق ممکن دکل یعنی حقد و حسد بر مرصندر که چاره و درمانی موت
 و فوئدر زیرا امر ذاتی و جلیدر * قطعه * شور بختان یارزو خواهند * مقللا زوال نعمت
 و جاه * شور بخت بونده بد بخت معانسته در اصلنده قرشمورش طالعو دیمکدر (الف و نون
 ادات جمعدر (شور بختان مبتدا) و خواهند فعل مضارع جمع غائب خبر مبتدا استرل و دیلرلر
 (و یارزو با حرف مصاحبت و ارزو الف ممدود ايله شوق و اشتیاق معانسته در خواهند
 متعلق یعنی مفعول غیر صریحدر (مقلان اصحاب اقبال معانسته در) (الف و نون ادات
 جمعدر (و رادات تخصیص) زوال خواهندک مفعول صریحدر و نعمت اضافتی مصدرک

رد سرورزی
و سیمی و کافی

رد سرورزی

رد این سید علی
و سرورزی

و داین سید علی
و سرورزی

اعتبار به و معنای پادشاهان بر پادشاه جور پیشه ایستدیش و میجو ان یقال دیوب اعراب
 ایدوب دیر که جور پیشه وصف تر کسی در نیکند فاعلی و سلطان باه مصدر به ایله مفعولی
 و معنای سلطنت ایدوب اول کیمه که صنعتی جور اوله دیش بونک کی نزیقانی صواب ابراد
 ایلام ایدی لیکن اختلاف طبایع و تفاوت اذهان و مراتب ادعای بیان ایلک ایچون ذکر اولندی
 * پادشاهی که طرح ظلم افکند * پای دیوار ملک خویش بکند * پادشاهی یا حرف وحدت
 (که حرف رابطه صفت) طرح بونده قانون و اساس معنای در پس ظلمه اضافت بیایه او اور
 (افکند فعل ماضی مفرد غائب فاعلی مذکور پادشاهدر) و طرح ظلم مقدم مفعولی (پای بونده
 اساس معنای در که ترکیب فعل دیر) دیواره اضافتی لامیه در (و ملکه اضافتی بیایه در) و خویش
 لامیه (بکند باه تا کید ایله فعل ماضی مفرد غائب در فاعلی و قویاری یعنی قلع و قمع ایلدی
) حاصلی یقینی و خراب ایلدی دیکندر (پادشاه مبتدا بیکند خبری) و پای بیکند مقدم مفعولی
 (محصول بیت) بر پادشاه که ظلم رسم و قانونی خلق عالمه صاله یعنی مملکتی خلقته ظلمی عادت
 ایله کدی مملکتی و یا سلطنتی دیوار بونک اساس و ملکی خراب ایلدی زیر ظلمه سلطنت
 ثابت و قائم اولماز (بعضی شراح طرح عوارض و مصالح قانون معنای در و اضافتی بیایه در
 دیش و بعضی تعرض ایدوب بیایه اولی لازم دکلدر دیوب معنای ظلمی خلق عالمه
 طرح ایله دیش بوندن اول طرح رسم و اساس در دیشدر پس یوایی کلای پینده تعارض
 واقع اولدی زیر اظلمی خلق عالمه طرح ایله مصدر معنا سیدر (پس مصدر رکه مفعول
 اضافتی قبیلندن اولور) مصراع اولک معنای بر پادشاه که ظلم ملکی براقدی یعنی ظلم
 بنیاد ایلدی دین ابو بنیاد ایده دیش (و مصراع ثانی بونک معنای حقیقتده اول پادشاه کندو
 سلطنتی دیوار بونک ابغنی فاعلی دید کیده بی بنیاد در * ملک راپند وزیر نامه موافق طبع نیامد
 بند فرمود و بزدان فرستاد * یعنی وزیر نامه نصح و پندی پادشاه ظلم طبعه موافق
 و مطابق کدی زیر اظلم وجود اوزره مخلوق ایدی پس وزیر کلای رأی باطلنه موافق
 کلد بیکندن بحضور اولدی (و یا خود وزیر یوله سخت و درشت سوبلد بیکندن بحضور
 اوله) (زیرا اکابر کلای نازک اولاند) (پس وزیر قید و بند پیوردی وانی زندانه کوندردی
 یعنی حبس ایلدی * بسی بر نیامد که بی عم سلطان بمنازعت برخاستند و بمقاومت لشکر ارانند
 و ملک پدرخواستند * بسی جوق (بر نیامد بونده جوق کچمدی یعنی جوق زمان مرور ایلدی
) (که حرف بیان) بی اصلنده بنین ایدی اوغلار دیکندر نون اضافتی سبی ایله دوشدی (بنینک
 عه و عت سلطنته اضافتی لامیه در) بمنازعت با حرف صله و یا حرف مصاحبت (برخاستند
 متعلق) بمنازعت مقابله باندن مصدر در (برخاستند بر حرف تا کید) و خاستند فعل ماضی
 جمع غائب فاعلی در (بمقاومت با حرف صله) اراننده متعلق مقاومتده مصدر در مقابله و مقابله
 معنای اراننده مفعول غیر صریحی (و لشکر صریحی) اراننده فعل ماضی جمع غائبدر بزه دیر
 یعنی حاضر و مهیا ایلدیلر (ملک پدر لامیه) خواستند مقدم مفعولدر استیلر و دلدر دیکندر
 (محصول ترکیب) وزیر بوندن صکره جوق زمان کچمد بیکه پادشاه جائز کی عی اوغلاری
 منازعت و نزاعه قالدیلر و پادشاه جافینک مقابله و مقابله سیچون لشکر یارقلدیلر یعنی حاضر
 و مهیا ایلدیلر و اندن بابار بونک مملکتی طلب ایلدیلر * قومی که از دست تجاوز اولوچان آمده
 بود و پریشان شده برایشان گرد آمدند و تقویت کردند تا ملک از تصرفش بدر رفت * قومی
 یا حرف وحدت (که حرف رابطه صفت) دست تجاوز بیایه (بچان آمده جانن برار اولشدر
) ایشان مراد بی هم در (تقویت مصدر در تعجبیل باندن قوت و برک معنای) (نا حرف

رد کانی

رد سمعی

تعابیل

تعابیل (محصول ترکیب) بر قوم که پادشاه جبارک ظلم و تعدیسی الندن جانن برار اولوب
 ترك دیار ایدوب غربت اختیار ایلشرا ایدی و هر طرفه طغیان ایدی بی عم اوزرینسه جمع
 اولدی واکا نصرت و قوت و یر دیر (حاصلی اکا معین و ظهیر اولدی یار تاملک و سلطنت
 تصرفندن چیقیدی یعنی مملکتی الندن ایلدیلر * و بر آنان مقرر کشت * و عی زاده اوزرینسه
 مقرر اولدیلر * قطعه * پادشاهی کو روآد آردستم برز بردست * دوستدارش روز سختی دشمن
 زور آورست * کو اصلده که او ایدی (که حرف رابطه صفت) و او ضمیر غالب پادشاهه
 راجع (و واکا فتحیله جائز معنای در) (ستم ستم که سر یله ظلم دیکندر) (زبردست و صف
 ترکیبدر کشتنک الی الله اولانه دیرل رعایا و خدام کی) (دوستدارده و صف ترکیبدر محب
 معنای) (شین ضمیر اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتی قبیلندن در) (روز سختی اضافتی
 فی معنای در) (و یا حرف مصدر در شدت کوننده دیکندر) (دشمن زور آور ترکیب توصیفی
 و زور آور و صف ترکیبی آور بدن زور کتوری یعنی قوی و غالب دیکندر) (محصول بیت)
 بر پادشاه که الی الله اولره ظلمی جائز طوته یعنی جائز کوره انک محبی شدت واضطراب
 کوننده قوی و غالب دشمندر یعنی ان دوستی شدت و ضرورت حائزده محکم و شدید خصمی
 و عدو سیدر حاصلی هوادار و محباری دشمنی اولور * با رعیت صلح کن و جنگ خصم این نشین *
 زنگه شاهنشاه عادل را رعیت لشکرست * با حرف مصاحبت (جنگ خصم اضافتی مصدرک
 فاعلنه و یا مفعولنه در) (این کیم همزه ایله بی پروا و امین معنای مستعملدر) (زان ادات تعابیلدر
 لاجل معنای) (که حرف بیان) (شاهنشاه عادل بیایه در) (رعیت مبتدا و لشکر خبری
) (محصول بیت) (رعیت صلح ایله) (یعنی رعیتی ارض او خوشنود ایله و خصمک جنگ و جدالندن
 فارغ و بی پروا اوور) (زیرا عادل پادشاه رعیتی لشکر در) (یعنی محلی دوشنبه رعیت لشکرک
 ایدر) (حاصلی عدالتی سببیه لازم کلامده پادشاه اوسته دونوب اسکر و نصرو یاور اوورلر
 و دشمنه جواب و یروب پادشاهی محاربه قیدندن آزاد ایدرلر * حکایت * پادشاهی با غلام بچمی
 در کشتی نشسته بود غلام دیگر دریانده بود و بحث کشتی نیاز موده کزیه وزاری آغاز کرد
 و رزه بر اندامش افتاد چند آن که ملاطفت کردند آرام نگرفت * با حرف مصاحبت (غلام
 قول) (بچمی به اضافت بیایه در دل بلینه بچمی دیرل) (و یا حرف نسبت حرف وحدت
 طوئیل اصابت ایلدیلر) (کشتی کاف عربک فنی و یا اصلیه ایله کیدر سفینه معنای) (قیاس
 بچمیده و کشیده یازدن صکره بریاه وحدت ابراد ایلک ایدی اما بومقام بریاه ذکر یله
 مشهور در (غلام مبتدا) (دیگر داخی دیکندر) (دریا مفعول ندیده بود) (وجه خبر مبتدا در
) (بحث در یاه معطوف) (کشتی به اضافتی لامیه در) (نیاز موده فعل نفی استقبال صنایعش یعنی
 نچر به ایامش) (کزیه اسم مصدر در امله معنای) (زاری یاه اصلیه ایله اسم مصدر در ایکلدی
 معنای یاه مصدر دینلر اصابت ایلامش) (آغاز کرد باشلدی دیکندر) (رزه لامک فحیه اسمدر
 درمه معنای عریجه ریشه دیرل) (اندامدن بونده اعضا مراد در) (ملاطفت ملایمت معنای در
) (آرام بونده قرار معنای در) (محصول ترکیب) (بر پادشاه بچمی قول ایله) (یعنی دل بلز کوله ایله
 کی به کروب او تور مش ایدی) (غلام بوندن غیر دیو یا کورمش ایدی و کشینک بلا و بحثی
 صنایعش ایدی یعنی بوندن اول کی به کرمش ایدی پس اغلفه و ایکنکه باشلدی یعنی فریاد
 و فغانه باشلدی) (و ندانمه رزه و ریشه دوشدی یا بو غلانی خوفندن و یاد کن طوطقدن اولقدر که
 بو که ملاطفت و ملایمت ایلدیلر قرار و آرام طوطقدی حاصلی درمه سنی و فریاد و فغانی کسمدی
) (یاه وحدتله اولسه بر پادشاه بر بچمی قول ایله بر کشیده او ترمش ایدی) (یعنی دریا سفر میچون

رد سروری و شعی و کانی

رد سروری

برگشتی به کرمش ایدی دیمش اولور دی (برپادشاه احوال بلز برنجی غلامه که کندیکن
 محبوبی ایدی دیوب خاشبه نگارنده غلام عرب وجمعه محبوب معناسنده استغالی زباده شایع
 و محله اکافریه در دین عندیات سو بلده شب ماهر در (ورپادشاه خاطری مربوط اولان
 بر دبل بلز عجمی غلام خدمتکار ایله کی به کرمش ایدی دینه از بجه گمش زیر ترکیدن ربط
 خاطر فهم اولمناز * ملک راعیش از منفص شد * (راادات تخصیص (عیش عینک فقیله
 در لکدر حیات معناسنه (منفص اسم مفعولدر تفعلیل باندن صاد مسمله ایله مکرر دیمکدر
 حاصلی غلام بویه اولد بختدن پادشاهک عیش وصفاسی اندن مکرر اولدی (یعنی زیاده
 متالم اولدی * چاره نمی دانستند * اهل کشتی بو غلامک اضطرابی و پادشاهک الم و کدری
 دفع ایلکه چاره یلدیلر حاصلی غلامک بی قرار لغنی دفع ایده مدیلر که پادشاهک الم و کدری
 متدقم اوله (چاره ده برهمزه بازوب وحدت ایچون طوتلر زائد یازمشلر و زائد سو یلدیلر
 * حکمی در آن کشتی بود گفت اگر فرمایی من اورا خاموش کنم پادشاه گفت غایت لطف
 باشد * حکمی یا حرف وحدت مراد یا اهل حکمت اوله و یا عاقل و دانا بر کیمسه (غایت لطف
 لامیه در کان لطف دیمکدر حاصلی کشیده بله بر حکیم و ارادیدی پادشاهه دیدی اگر پیور رسک
 بنانی خاموش ایده بن یعنی کر به وزار یستی واضطرابی قرار لغنی دفع ایده بن پادشاه دیدیکه
 غایت لطفدر * حکیم فرمود تا غلام را بدر یا انداخته باری چند غوطه خور د مویش بکرفتند
 و سوی کشتی آوردند بهر دودست در دنبال کشتی او یخت چون برآمد بکوشه بنشست و قرار
 یافت * تا حرف تعلیلدر (غلام را را اادات مفعول (انداختندک مفعول صریحی (ویدر یا غیر صریحی
 و یا حرف صله (باری یا حرف وحدت (چند نیجه دیمکدر (غوطه غینک فقیله صوبه طالمی
 معناسنه در (خورد بونده ایچدی معناسنه در غوطه به اسنادی مجازیدر زیر ایچدی دکر
 صویدر یعنی هر غوطه ایلدیکه بوغازینه دکر صوی کدیسر اول اعتبار ایله غوطه ایچدی دیر
 حاصلی سببه استاد مجاز مرسل قیلندندر (مویش بکرفتند او غلامک صاچنی طوتدیلر
 (بهردودست ایکی ایلله بله دیمکدر (در بونده حرف صله در با معناسنه (دنبال بونده کی دوه تیدر
 بعضی نسخه ده دنبال برینه سکان دوشمش عمان وزنی اوزره دومن معناسنه بعضی شراح جمع
 ساکن دیمش ظاهر کیده ساکن اولنلر مراد در اگر بویه ایسه خطای فاحش ایلش (تأمل
 ندر (آویخت بوتک کی برلده یا بشدی دیمکدر (آویخت فعل ماضی مجهولدر دیمش
 ابن سید علی و سروری افزا ایدوب فعل ماضی معلوم دیدی دیمش و بو وجهله تعرض ایلش
 لکن ایکیسی یله اصابت ایلماش (زیرا آویخت بونده یا بشدی معناسنه در اصلدی معناسنه
 دکل فتأمل (برآمد چقدی یعنی کی اوزرینه (بکوشه یا حرف ظرف (و کوشه بوجوق و یا
 حرف وحدت و همزه حرف توسل (محصول ترکیب) حکیم پیوردی تا کیم غلامی در پایه
 آندیلر ریجه غوطه ایچدی یعنی بر نیجه کره در پایه طالیدی و چقدی (بس صاچین طوتدیلر
 و کی جانب یعنی یانه کنور دیلر ایکی ایلله یله دومه نه یا بشدی چونکه کینک اوستنه
 چقدی بر کوشه ده اوتوردی و تسکین و قرار بولدی حاصلی اولکی کره وزار یستی و فریاد
 و فغانی متدفع اولدی * ملک را پسندیده آمد گفت در بن چه حکمتست * یعنی پادشاه
 حکیم وضع عاقلانه می و تدبیر حکیمانه می مقبول کلدی و چکجه سوال ایلدیکه بوتدیر که
 حکمت ندر دیو * گفت اول بخت غرق شدن نخشیده بود قدر سلامتی نمی دانست همچنین
 قدر عاقبت کسی داند که به صیبت گرفتار اید * قدر سلامت لامیه در و یا حرف تسکیر (بعض
 نسخه ده سلامت کشتی واقعدر (همچنین کذلک دیمکدر (یعنی غلام عجمی کی (قدر عاقبت لامیه

ردشعی
ردیکافی

ردشعی و کافی

ردسروری

بونده عاقبتدن صحت مراد در (کسی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت (یا حرف صله
 مصیبت اسم فاعل مفرد مؤنث غایبه در افعال بایندن اما بوتک کی برلده روز کاردن
 ابریش بخت و بلایه در برل * بعضی نسخه لده به صیبتی پای وحدتله واقعدر (محصول ترکیب)
 حکیم دیدی اول بو عجمی غرق اولق بختنی طاماش ایدی (بس صحت قدرنی بلز ایدی
 شمدیکه غرق اولق لذتی طالیدی و اوله دن خلاص بولدی کیده صحت و عاقبتله
 اوتور معنی عظیم نعمت بلدی پنه بو نیلین سلامت و عاقبت قدرنی بر کیمسه بلور که بر مصیبت
 گرفتار اولش اوله (بعضی شراح همچنین عبارتی ما بعد یله شیخه تخصیص ایلدیلر
 قصه دن حصه اعتبار یله لکن تنه قول حکیم اولق انسیدر (همچنین قدر عاقبت کسی داند قولی
 ای من یعرف قدر العاقبة دیو تفسیر ایلین تفسیر ایلش * قطعه * ای سیر ترانان جوین خوش
 نماید * معشوق منست آن که بزدیک تور شست * ای حرف ندا منادی بخدو و قدر (تقدیری
 ای شخص سیر دیمکدر (سیر سبک کسری و یا مجهوله اعتبار اولنور (معروف اولدر که و او ساکن ماقبلنده
 در بر عجم لغتده و او یا معروفه و مجهوله اعتبار اولنور (معروف اولدر که و او ساکن ماقبلنده
 اولان ضمه و یا ساکن ماقبلنده اولان کسره بی تمام اشباع ایلله سین (و مجهول اولدر که تمام
 اشباع ایلله سین (ترا سا دیمکدر (نان جوین بیایه (جوچیک فقیله ارپه در که عربجه
 (شعر در برل شینک قتی و عینک کسریله و یا (حرف نسبت (و نون حرف تأکید ارپه
 انکی دیمکدر (تمایذ فعل ننی مستقبل نمایندندن کورغز دیمکدر (معشوق منست اضافتی
 لامیه در (آن که تقدیری آن کس که در تنکه مکرر بیان اولدی (زشت زانک کسریله چرکین
 دیمکدر فقیع معناسنه (محصول یت) ای شول کیمسه که توقسین (یعنی بنم کی آج دکل سین سکا
 ارپه انکی خوش کورغز یعنی توقلغکدن ارپه انکی بکنز سین لیکن بنم معشوق و محبوب ویدر
 اولکیمسه که سنک قنکده چرکیندر یعنی سکا خوش کلین بکا خوش کلور حاصلی سکا ارپه انکی
 توقلغکدن مقبول دکلدر (اما بن که اچ و محتاج بنم مسلمدر * حوران بهشتی را دوزخ بود اعراف
 * از دوزخیان پرس که اعراف بهشتست * حوران حور حانک ضمیمه احورک و حوراء نک
 چه در جراح و جزاء نک جمعی اولدیغی کی اما بجم مفرد مقسامنده استعمال ایدوب اادات
 جمع ادخال ایدوب حوران دیدیلر بهشتی به اضافتی بیایه در یا حرف نسبتدر (و را اادات صله (دوزخ
 دالک ضمی و زانک فقیله طامودر یعنی (جهنم اعراف جتنله جهنم اراننده بر دیوارک اسمیدر
 (دوزخیان دوزخینک چهیدر اهل دوزخ معناسنه (و پرس فعل امر مفرد مخاطب سوال ایلله
 دیمکدر (که حرف بیان (اعراف بهشتست مبتدا و خبر (محصول یت) جنت حور یلر نه اعراف که
 جتنله جهنم یکنده در دوزخدر یعنی اهل جتنه نسبت اعراف دوزخدر اما اهل دوزخه سوال
 ایلله که اعراف جتندر حاصلی احوال عالم جیعا امور اضافیدر مثلا آدم وارد در که ناواق اتینی
 بکنیوب بلدر چین و کوکرجین اتینی استر (اما ادم وارد در که کاواتی باندن قوزی اتیدر لباسده
 و سارنسته ده بوکا نسبتدر * یت * فرقت میان آن که یارش در بر * با آن که دو چشم
 انتظارش بر در * فرقت مقدم خبر (میان مؤخر مبتدا) ان مضاف الیه در لامیه ایلله (که حرف
 رابط صفت (یارش ضمیر آنه راجعدر (در حرف ظرف (و بران معناسنه در (یعنی عنده سینه ده
 اولق احتمال وار (بافرقه متعلقدر (ان که اصلنده ان کس که در (چشم انتظار بیایه سین
 ضمیر آنک مشار الیهی اولان کسه راجعدر (بر حرف استعلا (در قیود رباب معناسنه
 (محصول یت) فرق و تفاوت وارد اولکیمسه نک اراننده که یار و دلدار یاننده بلکه سینه سنده
 اوله اولکیمسه ایلله که ایکی چشم انتظار ی قیوده در که جانان کلور می کلری یعنی عین وصالده

ردسروری

ردسروری

مدا

اولان کیمه ایله محض هجرانده اولان کیمه یئنده فرق عنیم وار زیرا اول جنت وصالده
 و بودوزخ هجران و حرمانده در * حکایت * هرمن تاجدار را گفتند وزیران پدر راجه خطا
 دیدی که بند فرمودی * (هرمن هانک و میسک ضمه لیه و رانک سکونیه نوشروان عادلک
 اوغلیدر) تاجدار دیدیکی نکچوند که مرصع التون ناجی اول اول کیدی تنکه خلفای
 عباسیه ده متصرف بالله اول کیدی (واندن اول دلبد کبر لیدی (محصول ترکیب) هرمن
 تاجداره سوال ایلدیلر که باباک و زراستنه خطاسنی کوردک که حس بودک مکر کم تخت
 سلطنت خلوس ایلدیجی بالایی و لرلیجی حس ایلیش یمن * کفت خصمی معلوم نکردم و لیکن
 دیدم که مهابت من دردل ایشان بی کرانت و بر عهد من اعتماد کلی ندارند * خطایی
 یا حرف وحدت و یانکیر (مهابت میک فتحیه یونده خوف معناسنه در) ککر آن کاف
 عربک فتحیه حد و غایت دیمکدر (عهد لفظ مشترکدر بیان و زمان یئنده (محصول ترکیب)
 هرمن جواب و یروب دیدی که یونلردن بر خطا معلوم ایلمد اما که ردیم که بنم خوغم
 کوتلارنده بی حد و غایتد و بنم بچمه کلی اعتماد لی یوقدر * رسیدم که از بیم کزید خویش
 قصد هلاک من کند پس قول حکما را کار بستم که گفته اند * که حرف یسان (بیم قور قودر
 حرف معناسنه (کزند کاف بحکم ضمه ضمه معناسنه در اضافت لایمه لدر) (قصد هلاک
 مصدرک معنونه اضافتی در و منه لایمه در) حکما را را حرف تخصیص (محصول ترکیب) هرمن در که
 یونلر یوله اولد قلزدن قور قدمکه کند و لیک ضرر زلی خوفندن بنم هلاک که قصد ایلیه ل
 (پس حکماک قولی ایلیش یئنده) یعنی قوللر یوله عمل ایلمد که دیمکدر * قطعه * از آن کز تو
 رسد بترس ای حکیم * و کرا با جود او صد برای یچنسک * از آن یعنی از آن کس دیمکدر (کز که
 حرف رابط صفت (رسد تانک و سبک فتحیه لیه و رانک سکونیه فعل مضارع مفرد غایتدر
 فاعلی تحتیه انک مشارایهی اولان که راجعدر) بترس یا حرف تأکید (ترس تانک فتحیه فعل
 امر مفرد مخاطبدر) و کرا کردن خفف در (یا حرف مصاحبت (حوادث تشبیه او ضمیری
 انک مشارایهی اولان که راجعدر (صد یوز در) چوا و عبارته قنددر (بعضیلر احتمال
 بعد ایله برای فعلنه قید طوعه لدر) (حرف تأکید) ای فعل مضارع مفرد مخاطب (برای یونده
 چقشرسک معناسنه در) یچنسک یا حرف صله و یا حرف ظرف (محصول بیت) اول کیمه دیکه
 اول سندن قور قور یعنی سندن خوف و خشیت ایدن کیمه سندن قور واکر یوز آن کی ایله
 جنکده چقشرسک یعنی یوز آن کی ایله جنک ایلمکه قاد را بسک (حاصلی صوا شده
 یوز آن کی کیمه غالب ایلمده سندن خوف ایدن خوف ایله زیر جازدر که زور و قوتله
 سکا ظفر یو لموب حبله و مکر ایله ظفر یوله (مصراع اولک معناسنی اسکر یوز انجیلین
 ایله جنکده یوقاری کلورسک دین یوقاری کلماسش) و فرضا یوز انجیلین کیمه ایله جنکده غالب
 اولور سکده دین ازیمجه کتمش * نینی که چون کر به عاجز شود * برارد یچنکال چشم پانک *
 نینی فعل فی استقبال مفرد مخاطب استفهام انکاری بی متضمن (یئیندن مشتق کور من مسین
 دیمکدر) که حرف یسان (چون حرف تعلیل (کز به جنک که عریجه هره و سنبور دیرل
 یعنی کدی مبتدا شود فعل مضارع مفرد غائب اسمی تحتیه کر به راجع ضمیر (و عاجز خبری
 وجهه فعلیه خبر مبتدادر) برارد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی ینه کر به راجع تحتیه
 ضمیر چقار دیمکدر یا حرف مصاحبت (چنکال جیم یچنسک فتحیه برنجی حیوانک فیغنی یعنی
 پنجه سی (چشم پانک لایمه در) و براردک مفعول صریحی (و یچنکال غیر صریحی
 وجهه فعلیه جواب تعلیلدر) (محصول بیت) کور من مسین چونکه کر به عاجز اوله و خلاص

مضا

رد شععی
رد کافی

اولاه محال بولم چشم پانکی پنجه سیله اخراج ایدر (حاصلی جان قورناریمه چغنی بلنجه پانک
 هرمن در که کندویه غالب ایلمده یورنه و صورته یاشور * از آن مار پر پای رای زند * که رسد
 سرش را بکوبد بسنک * از آن ادات تعلیل لاجل معناسنه (مار ییلان) (پر یونده حرف صله در
 (پای رای لایمه در) رای فتح یانیدن اسم فاعله یعنی رای رای دن ناقص یانیدن (زند
 لغته اورد دیمکدر اما یونده مراد لغتدر یعنی صوفی (که حرف بیان از آن در) سرش را را ادات
 مفعول (بکوبد کاف عربک ضمی و بانک فتحیه ککو ییندن باه عربیه دوکک معناسنه
 یونک کی پرده از مک مراد در فعل استقبال مفرد غائب از دیمکدر (یا حرف مصاحبت (سرش
 بکوبد مقدم مفعول صریحی (و بسنک غیر صریحی (محصول بیت) (انکچون ییلان
 چوبانک ایاغنی صوفی یعنی ایاغنی انکچون ایصیر که قور فار که باشنی طاشله از دیو یعنی
 چوبانک طاشله باشنی ازه جکین ییلور اول جهندن ایاغنی صوفی حاصلی اول بی هلاک
 ایلاردن اول بی آنی هلاک ایلیه ین دیو ایاغنی ایصیر هرمن بولمه در چاردر که وزرا
 یئیندن قور قور قلزدن هلاک که قصد ایلیه لدر بن انلری خود هلاک ایلمد
 نهایی حیس ایلمد (کوبدی کوفتندن انذا ایدنلر غلط ایلیش لر * حکایت * ییکی
 از ملوک عرب رنجور بود در حالت پیری و امید از زندگانی قطع کرده * بعضی نسخه ده
 عرب بر بنه عجم واقعدر (رنجور رانک فتحیه مر یض معناسنه در مستعمل اوغلا نچه قله
 تحریف ایدوب رنجل دید کلمی یوندندر (زند کانی سابقا یو عبارتی بیان ایلیش ایدک درلک
 مراد در حیات معناسنه (محصول ترکیب) عرب پادشاهلردن ربیسی مر یض اولش ایدی
 پیرلک حائنده یعنی پیرلک وقتنده و حیاتندن امید بی قطع ایلیش ایدی حاصلی اوله جکین
 ایلیش ایدی ینه بر بود مقدر در کرده دن صکره * ناکاه سواری ازدر درآمد و بشارت آورد که
 فلان قلعه را بدولت خداوندی کشادیم و دشمنان اسیر شدند و سپاه و رعیت آن طرف بجهلکی
 مطیع فرمان گشتند * سواری یا حرف وحدت (بشارت بانک کنسریله و ضمه مختلف اسمیدر
 (که حرف بیان (بجهلکی جیم دیمکدر (محصول ترکیب) پادشاهک مذکور حالی و اشتداد
 مرضی وقتنده ناکاه قبودن براتلو کلدی و مرده کنور دیکه فلان قلعه بی پادشاهک دولتمنده
 فتح ایلدک و دشمنلر اسیر اولدیلر و اول جانبک سپاه و رعیتی جیمه منفع فرمان اولدیلر دیدی
 * چون این سخن بشنید نفی سرد بر آورد و گفت این مرده مرا نیست دشمنانم راست یعنی
 واران مملکت * بعضی نسخه ده دشمنانم راست بر بنه دشمنان مراست واقع در معنی پردر دشمنلر دیمکدر
 دیمکدر (زیرا سین و نادات خبردر ایکی داده به (محصول ترکیب) چونکه پادشاه کلن سوارک
 مرده سنی و کلامنی دکلدی بر صوفی نفس کنوردی یعنی برآه سرد ایلدی و دیدی یومرده
 بکا دکل دشمنلریمه در یعنی مملکت و سلطنت وارثلریمه در که بنم اولدو کیم دیلر که پادشاهلق
 انلره که دیو * قطعه * در ین امید بسر شد در یغ عمر عزیز * که آنچه در دلمست از درم
 فراز آید * بسر یا حرف صله (وسر نهایت و غایت معناسنه در) (عمر عزیز و صوفک صفته
 اضافتدر بهر حال بیایه در (که حرف بیان (در دلمست در حرف ظرفی دلمست دلمده در
 (از درم در قو ویم معناده فرازه مقیددر فرازم آید تقدیرنده در یعنی بکا حاصل و همسر اوله
 دیمکدر (فراز قبوده فقی معناسنه مستعملدر اما یونده حصول معناسنه در) (محصول بیت)
 یو امید ده یعنی مصراع ثانی بیان ایلدیکی امیدنده نهایت و غایت و اردی حیف و در یغ عمر عزیز
 (یعنی عمر یوز و وهوسیده آخر اولدی حیف و در یغ که اول ارزو ورجا که کولکده در قبودن
 انجور و کاه یعنی حاصل و همسر اوله (حاصلی کولک دیلیکی حاصل اولق امیدنده عمر دو کندی

رد این سید علی
وسروری و شغنی

یعنی واران مملکت جازدر که
پادشاهک کلامی اوله
و جازدر که حضرت شیخک
اوله ندر

ردسروری
ردسروری
رد کافی

(بونده شدی صبرورت ایچون یعنی اولدی معناسنه طوتان خطا ایلش (وبسرسدك معناسنی تمام شده بیان ایلدی رد ایدن مردوددر) و یو عبارتی نم دیمکله تفسیر ایلش ناممدر (و تمام شده تفسیر ایلش تک کلامنده استدراك وار دیمنی مستدر کدر) و عمر عزیز اضافتی موصوفک صفتنه در بیانیه دکلدر دین بی وجه سوبلش * امید بسته برآمد ولی چه فائده زانک * امید نیست که عمر گذشته باز آید * امید بسته بیانیه در (برآمد حاصل اولدی) ولی ادات استدراك (زانک کافک سکونیه ادات تمیلدر) که عمر گذشته بیانیه (باز آید عودت ایلش دیکدر (محصول بیت) کوکله بغلو اولان امید حاصل اولوب وجود بولدی (یعنی نیجه ییلار رجاوازو ایلدیکم مرادات حصول بولدی امانه فائده حصول بولاسنده انکیچو که رجاو امید یوقدر که بکن عمر عودت ایلش یعنی مرادات وار زولر حاصل اولدی لکن بکن عمر عودت ایدوب حاصل اولان حاصلی بکن عمری تحسیل ایلکه چاره یوق * قطعه * کوس رحلت بکوفت دست اجل * ای دو چشم وداع سر بکنید * کوس رحلت بیانیه در ویالامیه مجازا (کوس طبل باز شکله بر سازدر حرب وقتنده ویراملرده و امور عظیمه ده چالئور ایزی اولور شویله که یاغ اوزره طورر کن و یادوه اوزره چالئور (بکوفت فعل ماضی مفرد غائب لغتده دوکدی دیمکدر اما مراد چالیدر) دست اجل اضافتیله مذکور کیدر (وداع واک فحبله تودیع معناسنه اسمدر سلام تسلیم کلام تکلم معناسنه اولدوغی کبی (سره اضافتی مصدرک مفعولنه اضافتیدر (بکنید) یا حرف تأکید (کنید فعل امر جمع مخاطب وداع مقدم مفعولیدر (محصول بیت) آخرت کوسنی چالیدی اجل دستی (یعنی اولورم وقتی کلدی آخرته سفر ایلک لازم کلدی زیرا اول زمانلرده کوچمک وقتنده کوس چالارلردی اما بوزمانده صورنای چالارل (پس زمان سابق عادتده اشارتدر (تسکه بر زمان جرس یعنی چاک چالارلردی (خواجه حافظ بیور دوغی کبی (ای ایکی کوزم باشه وداع ایلک زیرا خا که کروب بر بیکزدن جدا اولوسر سز (ایمدی) بر بیکزله شمدیدن وداع ایلک * ای کف دست و مساعد و بازو * همه تودیع یکدی بیکر بکنید * کف الکیه سته و تابه دیرل کف پای کبی دسته اضافتی لامیه در (مراد نیجه در) مساعد عینک کسریله بلکه دیرل بازو دیرسکدن یوقارو اوموزه دل فرجه ره دیرل (تودیع یکدی بیکر مصدرک مفعولنه اضافتیدر (و بکنید مقدم مفعولیدر (محصول بیت) ای ال ای سی وای مساعد وای یازو چیچکزی بری بریکزله تودیع ایلک زیرا خا که التنده بری بریکزدن آبریلوب جور بیکر ککرک ایمدی شمدیدن بری بریکزله وداع ایلک * برمن اوفتاده دشمن کام * آخرای دوستان کذر بکنید * بر حرف استعلا (منک اوفتاده به اضافتی بیانیه در (اوفتاده و آوله لغتده افتاده کبی (دشمن کام وصف ترکیبی اقسامنددر دشمن مرادلی دیمکدر (یعنی دشمنک مراد نیجه حاصلی دشمنک دبلدوی کبی دشمنک دبلدوی خود موت و فوتدر (آخر فارسیده تقریر و اکده افاده ایلز اتجق تسکه خواجه حافظک (بوی نافه کاخر) بیتک شرحنده مفصل ذکر ایدوب تحقیق ایلش مراد ایدیلر اول رساله مزه مراجعت ایلسونلر (کذر اسم مصدر در کذر بندن یکجه و او غرامه معناسنه (کذر بکنید مفعول صریحی (و برمن خبر صریحی (تقدیری برمن کذر بکنید در (محصول بیت) دشمنک مراد نیجه بر افتاده نک اوزرینه یعنی دشمنک استدوی و دبلدوی کبی بر دشمنک اوزرینه البته ای دوستلر کذر ایلک یو عبارت ایکی معنایه منعملدر یعنی بی عیاده ایلک و یا قبری زیارت ایلک دیمک اوله بعض نسخده یو بیتک مصراع اولی (برمن افتاده مرک دشمن کام) یازمش و ابن سید علی برمن

یازدیمز

ردسراج جیما

یازدیمز کبی یازمش لیکن معناسنی تحقیق ایده مش و ساری ترکیته خطا ایلد کلدی کبی معناسنده ده خطا ایلش علی الخصوص کافی اولقد ریاوه رسو یاش که استماعی صداع دکل جنون ابراث ایدر * روزگارم بید بنادانی * من نکردم شما حذر بکنید * روزگار زمان وایام معناسنه در کاه اوور که عمر دن کایت ایدرل بونده ده بویه در مبتدا و بشد خبری (بند برفت معناسنه در بنادانی بشده متعلق با حرف مصاحبت (نادان جاهل) و یا حرف مصدر (من مبتدا نکردم فعل نفی ماضی متکلم وحده مفعولی بر مقدر حذر در که مذکور حذر آتی یسان و تفسیر ایلر جمله فعلیه خبر مبتدا در (مذکور حذر متعول بکنید در (محصول بیت) بنم ایام عمر و اوقات حیایم جهله و نادانله کجیدی یعنی عمری هوا و موسله و ارزوی نفسله بکورددم یعنی عذاب و عقاب آخرتدن حذر ایدوب زاد آخرله تقید ایلوب غفلت ایلدم ایمدی سزه نصیحت اولسونکه اول باقی ایچون یوقایب زاده اعمال صالحه کسب ایلک که غفلت واهمال ندامت و شرمنده لک و پرر * حکایت * سالی بر این تربت یحیی پیغمبر علیه السلام معتکف بودم در جامع دمشق * سالی یا حرف وحدت (و حرف استعلا) باین (وبالش یصدغه دیرل که عرب وساده دیر واک کسریله تربت دن مراد قبر شریفدر مراد باشی او جیدر بالینک تربه به و تربه تک بحیایه اضافتی لامیه در (معتکف ملازم معناسنه در) بودم فعل اولجیه اولدم دیمکدر و ادات اولجیه ایدم دیمک اولور جامع دمشق اضافتی لامیه در که مراد جامع بی امیه در دمشق اصلنده دلت کسری و میم فحبله در اما شهرت ایکسنتک کسریله در (محصول ترکیب) بر ییل شامده بی امیه جامعده حضرت یحیی پیغمبر علیه السلام مقبره سنک باشی او جنده معتکف اولدم ویا معتکف ایدم بوزکب تمام سته معتکف اولدیفنی ویرمن نیشانی سنن دن سته معتکف ایش یا ندم سته و یا بر فدار بی بالینک تربت اضافتی مشبه بهک مشبهه اضافتی قیلنددر دین معلومدر که تربه بی بالینه تشبیه ایلش لیکن مراد سابقا مکرر اولاندر بید کلدی (یحیی پیغمبر علیه السلام تربه سنی یاصدندم دیمکدر دیدیکی سابقا ذکر ایلدیکبی تشبیهی تعیین ایلش لیکن مردوددر بوده چارزد که سرمرقد منورلنده اولان حجره ادعاء باین اطلاق ایدوب بطریق الاستعاره قبر ایچون باین ثبات ایدوب باشی او جنده دیمک مراد اوله (بوده معلوم اوله که قبر شریفلرینک باشی وایانی او جنده حجر یوقدر همان شویله منم بر قیردر یشیل صوفله مستور (و بعضیلر دیدیلر که بالین و بالین عبارتلی عتبه بابه اطلاق اولنور که قبولک ایشیکی مراد در یونقدیرجه تربه دن مراد قبر شریفی محتوی اولان محوطه و بقعه اولور نقل قول بعضده باطلدر (زیرا قبر شریفلری اول زمانده کنشاده ایش یعنی جامع اوزرینه سنده اطراف ایچق بر قیر ایش (و آل عثمان بکلر بیکلریدن اضافتی نام بکلر بکی که شامده مشوق اولوب دکر جماعی قریبده مدفوندر استانبولدن سرواناجی کشوردوب اوزرینی پارمقلی بر مقصوره ایش (معلوم اوله که دعا کو یک سیاحتی زماننده یوقدر قبولر که زیارت ایلدم حضرت قبری کبی بلند قبر کورمدم بنده که طوال ناسدم بنم قامتدن یوکسکدر * یکی از ملوک عرب که به بی انصافی موصوف بود اتفاق بر زیارت آمد و نماز کرد و حاجت خواست * که حرف رابط صفت (زیارت آمد یا حرف صله) و نماز کرد یعنی نماز قلدی (محصول ترکیب) عرب پادشاهلرندن بریمی که انصاف سزاخله موصوف ایدی زیارته کلدی و نماز ادا ایلدی و حاجت دلدی که زیارت قبولده عادتدر * بیت * درویش و غنی بنده این خا کدرند * وایاب که غنی ترند محتاج ترند * بنده نک این لفظنه اضافتی لامیه در (خا کدر دره ده بویه در

رد کافی

رد کافی

منم تفعیل بایندن اسم مفعولدر
اور کو حلتش دیمکدر للطاع
رد کافی

مخو مله تفعیل بایندن اسم
مفعولدر حائضد تسکه دیواره
دیرل اطرافنه دیوار چکلش
نسته یه دیور *
دکر جای شامده برجامعدر که
اورنه سندن یعنی حریمی
اورنه سندن برامق افر که فقرا
اندن اتوان یور غایتله مقبول
بردر استانبولده کاغذ خانه کبی
اول زمانده وقف جانندن
اتواب بویانه صایبون
ویرلر ایش امامدی ویرلر
سده

نون و دال ادات خبر در (و انان اصلند و آنان در الف بمد و ايله وصله همزه ساقط اولند در
 (که حرف رابطه صفت) و یا حرف بیان (تر ادات تفضیل) و نون و دال ادات جمع یعنی سین
 و تا که مفرک ادات خبر پدر انک جمع پدر (محمول بیت) فقیر و غنی انبیا و اولیا قوسی طبر اغینک
 مطیع و متقاد بنده لریدر و انلر که غنی رقدر یعنی صاحب جاه و منصبدر بو خانک دره محتاج رقدر
 زیر انلر که بیجه دوری مرادات و ارزوری وار (خاگ دردن مراد اول خاکه مدفون اولاندر
 ذکر محل و اراده حال قبیلندندر (نهایی خانک در یور دیغی تأدیب طریقله در) خاکدن مراد
 اول بایک خد متکالر لریدر دیمکره نظر وار * آن که روی بمن کرد و گفت از اینجا که همت
 درویش نیت و صدق معامله یسان خاطری همراه من کنید * انکه انگاهدن مخفف قدراندن صکره
 دیمکر یعنی نماز قلوب و دعا ایدوب و حاجت دیلد کدن صکره (روی تقدیری روی بشدر
 قرینه قائم اولدیمچون شین حذف اولندی (بمن یا حرف صله یوزین بکا ایلدی یعنی بکا
 توجه ایلدی دیمکر (از اینجا اول مقام و مرتبه دن دیمکر (زیرا جابونک کبی پرلده محل و مکان
 معانسه در (همت هاتک فقی و کسر یله نغسدر اهتمام معانسه (درویشانه اضافتی لامبه در
 (صدق معامله (یعنی معامله صادقانه که انده ربا و سمعه اولیه دیمکر خدا ايله معامله لری مراد در
 (خالری یا حرف وحدت و یا حرف تکبر (همراه بولدش (زیرا هم ادات جمعدر (هم خانه
 خانه دش و هم چرخه چرخه دش دیمکر بونده رفیق معانسه در (پس منه اضافتی اسم فاعلک
 مفعولنه اضافتی قبیلندندر (کنید فعل امر جمع مخاطب ایلک دیمکر تعظیم طریقله (همراه
 مقدم مفعولیدر (محمول ترکیب) ناک بی انصاف نماز قلوب و دعا ایدوب و حاجت دیلد کدن صکره
 دیدی اول معانندن که درویشلرک همتی مقامیدر (یعنی اهل اللهک بر مرتبه می وارد در
 اول مرتبه دن مرتبه که همت یلیه لر یاذن الله حصول بولور (صدق معامله ده بو معنایه در یعنی
 خدایله بر معامله صادقانه لری وارد که اول معامله صادقانه مرتبه سندن هر نکه مراد اید بپور رسه
 الهیجت امر یله ظهوره کلور (حاصلی واصل الی الله اولنلر هر نکه مراد ایدر رسه مبسر اولور
 (نهایی اراده لری خدایت ارادته موقوفدر (پس مذکور مرتبه دن بکا بر خاطر توجهی
 و کوکی همتی همراه ایل (یعنی بی صکوکلدن چقارمه (حاصلی بی دعادن اوتنه دیمکر
 (از اینجا ک معانسی از درون دل و جان دین عنیدی سولیش (زیرا بو عبارتدن مستفاد
 اولنلر (بعضیلر دیمکر که بونقد بر چه خاطری قیدی مستدرک اولور بویه دین مستدرک
 سولیش از برا خاطر دن مراد توجه خاطر در (حاصلی طلب دعادر (بعضیلر دیمکر جادن مراد
 فیض و فضل خدادر (زیرا همتلری خدادر کند یلردن د کلدر بومعنی کر چه صحیحدر (اما
 بو عبارتدن مستفاد کلدر قائل به ضلزلان روی و ازان سبب و ازان جهت معانسه در دیمش
 بوده بو عبارتدن مستفاد اولنلر * که از دشمن صعب اندیشناک * که حرف تعلیل (دشمن صعب
 بیایه (اندیشناک ناله بولک کبی پرلده ذبیت معانسی افاده ایدر (غضبتک و ترستک و برشاک کبی
 بونده ترستک معانسه در (اما لغتده فکرل معانسه در (حاصلی سندن همت دیلدیمک انکچوندر که
 صرب دشمندن خوف و بیم اوزیم * کتم بر رعیت ضعیف رجعت کن تا از دشمن قوی رجعت بینی
 (رعیت ضعیف بیایه (رجعت کن فعلتک مقدم مفعولیدر (کن کافک ضعیفه فعل امر فرد مخاطبدر
 کنیدنن ایل دیمکر تا حرف تعلیل (دشمن قوی بیایه (رجعت بینی ناک مقدم مفعولیدر (بینی
 فعل نی استقبال مفرد مخاطبدر بینیدنن کور میه سین دیمکر (محمول ترکیب) حضرت شیخ
 بیورر وقتاکیم ملک بی انصاف بیندن همت رجا ایلدیمه ناک ایدیم ضعیف رعیت مرجهت ایل
 ناکیم قوی دشمندن رجعت کور میه سین (یعنی رعایای اسر که الله تعالی سنی اسر که سین و دشمندن

ردشعی و کافی

رد این سید علی

رد سروری

رد سروری

رد کافی

امین

امین و سالم ایلسون (رجعت و رجعت نجیبس خلددر * نظم * بیازوان توانا و قوت و سر
 دست * خطاست بیجه مسکین تاوان بنکست * (بیازوان باحرف مصاحبت) بشکسته
 متعلق (بازوان بازونک جمعیدر قوی مراددر (توانا به اضافتی بیایه در (قوت بازوانه معطوفدر
 سره اضافتی و سرک دسته لامیل در (بونده سر دستدن بیجه مراددر (خطاست مقدم خبر (بیجه ناک
 مسکینه اضافتی لامیل در (و تاوانه بیایه (بیجه بشکستک مقدم مفعولیدر (بشکست بونده مصدر
 معانسه در اول جهندن فاعل استن و مبتدا اولمه قابلدر (محمول بیت) زورلی بازور لهو بیجه
 قوتله مسکین تاوانک بیجه سنی صبیق یعنی قریق خطادر (یعنی سلطنت زور و قهر ایلر رعایای
 مسکینک بیجه سین بومق (یعنی جور و جفا و ظلم ایلک خطادر * بترسد آنکه بر افتاد کان فیضاید
 که کرز پای در آید کسش نکیرد دست * بترسد فعل امر مفرد غائب فعل مضارع مفرد غائبه مشرکدر
 نشئه لده بویه در جمعه ده (پس فعل مضارعدر امر معانسه دینلر مشرک صیغه اولدیفق
 بلزلیمش (آنکه تقدیری آنکس که در نته که مکرر بیان اولندی (بر حرف استعلا افتاد کان مساکن
 وضه فارغ فیضاید فعل نی مستقبل (بخشاید ندن اسر که مزیدیمکر (که حرف بیان (و باحرف تعلیل
 (زبای در آید متعلقدر که فعل شرطدر (کس مبتدا (نکیرد فعل نی مستقبل مفرد غائب طوعنماز
 دیمکر خبر مبتدا در جمله اسمیه جراه شرط و افعدر (تقدیری کس دشمنش نکیرددر (محمول بیت)
 قورق سون شول کیسه که ضمه فاقوسا کینه رحیم ایلز (یعنی فقرایه ظلم ایلین خوف ایلسون که آفتدن
 دوشوب زله و افرش واقع اولورسه (یعنی روز کار دن باشنه بر مصیبت کاورسه کیسه البی طوعنماز
 حاصلی کیسه اکادستکر و معین و ظهیر اولنلر (پس قورقوب فقرایه ظلم ایلسون بعض نسخله ده
 نترسد و افعدر فعل نی مستقبل استفهائی منفی قورقوی دیمکر (یعنی البی قورقوی کرکدر
 دیمکر * هر آن که تخم بدی کشت و چشم نیکی داشت * دماغ بیهده یخت و خیال باطل بست *
 (تخم بدی بیایه تخم معروف (بد بر امر) و یا حرف مصدر بر امر لاق تخمی دیمکر (کشت فعل ماضی
 مفرد غائب کشتن دن اکدی دیمکر (و او حرف عطف (چشم نیکی لامبه در (چشم بونده رجا
 معانسه (نیکی باحرف مصدر ایلک دیمکر (داشت فعل ماضی مفرد غائب طوئدی دیمکر
 (دماغ دالک کسر یله ترکیه دامق دید کلر بدر بونده فکر مراددر ذکر محل و اراده حال قبیلندندر
 (بیهده و بیهوده بی فائده و باطل معانسه در خیال باطل بیایه در (دماغ یختک مفعولی
 زو خیال بستک (محمول بیت) هر اول کیسه که بر امر لاق تخمی اکدی و ایلک امیدنی طوئدی
 (یعنی فقر و مسا کینه ظلم ایدوب و فلاح و ایلک مکافاتنی رجا ایلدی فکر فاسد بشوردی و تصور
 باطل بفلدی (زیرا سببانه حسنات جزا اولماز بلکه سببانه سببانه حسناتدر (کشت فعلنی
 کاشتن دن اخذ ایلین غفلت ایلش (من کاشتن بمعنی افشادن دینی فخطبه ایلین تعصب ایلش
 زیر امرادی تصور معنادر بیان ترادف دکلدر * زکوش پنه برون آرداد خلق بده * و کر تومی
 ندی داد روز دادی هست * (کوش کاف بحسبک ضعیله قواق دیمکر (پنه بای اول بحسبیدر
 حرکات ثلثه ایله باموق معانسه (برون طائره دیمکر (آر فعل امر مفرد مخاطب کتور دیمکر
 آریدنن که مخففدر آوریدنن بحسب لغت طائره کتور دیمکر اما مراد چقار دیمکر (داد
 بونده اسمدر عدل معانسه (خلقه اضافتی مصدرک مفعولنه در (بده باحرف تأکید (وده دالک
 کسر یله و هاء اصلیه ایل و پر دیمکر (دهیدنن لیکن مصدرند و مضارعنده و اسم فاعلنده دالک
 فقی مشهور در (داد بدهک مقدم مفعولیدر (می ندی تقدیری می ندی در ضروره ورن یچون
 نون تأخیر اولندی اگر سن و بر مسک دیمکر فعل مضارع مخاطبدر (داد مفعولیدر عدل معانسه
 (روز دادی لامبه در (و یا حرف وحدت (و یا خود حرف تکبر (محمول بیت) ملک بی انصافه

ردشعی و کافی

رد این سید علی

رد سروری

و یا هر ظالمه خدای ایدوب پیور قولفکدن غفلت پنه سنی چقار و خلتك عدل و انصافی و پر
یعنی لك استند اولنره عدالت ایله و انصاف کوسر و اگر سن داد و عدل و یرمزك یعنی عدل
و انصاف ایلزك عدل کونی وار در که انده هر كسك بلکه هر حیوانك انتقامنی الوب انصاف
ایدر حاصلی دیناده ظلم ایدرسك آخر تنده جزاسین کورسین (می ندهیده می وزن ایچون تنده
اولدی دین حق ادایی بلامش) (نون تأخیر اولدی وزن ایچون دیمك كرك ایدی) (بونظمك اولنده
رباعی یازنلر قسام نفسمی غریب یلورلر عیش) (اگر تومی ندهیده داد یرینه دان یازوب
امرد دانسندن دین ایکی وجهله خطا ایلمش قنبر) (وز دادی یرینه روز دادنی دینکی
اگر بدرو با مصدری مصدره داخل اولدیغی کورلش و ایشدلمش دکلدر * منوی *
بی آدم اعضای یکدیگرند * که در آفرینش ز یک گوهرند * بی اصلنده بنین ایدی اضافی
نون ساقط اولمندر ادمدن بونده مراد حضرت ادمدر (اعضا عضوک جعدر) (یکدیگره
اضافی لامبه در نون و دال ادات جعدر خبر در) (که حرف تعلیل) (افزینش اسم مصدر در
افزینندن برادلمش معنایه عریجه خلقت و فطرت دیرلر) (گوهر کاف بجمك فحله
معروف تعریب ایدوب جوهر دیرلر) (نون و دال پنه ادات جمع خبر در) (محصول بیت)
حضرت آدم اوغزلری بری برینك اعضا سیدر یعنی بری برینك جسدی حکمنده در (زیرا
خلقتده و فطرته بر گوهر دیرلر) (یعنی جمله سی برآندن و برآندندر که حضرت آدم و حوادر
بعضی نفعده مصراع ثانی) (که در اصل فطرت ز یک جوهرنده) (واقعدر و بعضی شراح
بویسخه بی اختیار ایلمش و بعضی بویسخه بی اختیار ایلدیکه تعصب طریقله اعتراض
ایلمش لیکن اعتراضی موجه دکلدر بعضی شراح جوهردن مراد نطفه حضرت آدمدر دیمش
بویله اولسه بعید دکلدر مجازا نفعده جوهر دیمش اوور بعضی ایلدیلر که نطفه به
جوهر دیمك صحیح دکلدر دیو لیکن دخلی مدخولدر * چو عضوی بدر آورد روزگار * دیگر
عضوها را نماد قرار * چو ادات تعلیل) (عضوی یا حرف وحدت) (بدر با حرف صله
(درد آغری به دیرلر عریجه الم دیرلر) (پس درده مرض دین لغت معنای سونلماش
(روزگار اوردك فاعلیدر و عضوی مفعول صریحی) (و بدر غیر صریحی) (عضوها ادات
جمع و را حرف تخصیص) (نماد ایکی نوٹك فحله فعل نفی مستقبل مفرد غایدر) (مانیدن
قائم از دیمكدر) (قرار فاعلی ارام و سکون دیمكدر) (محصول بیت) (چونکه روزگار بر عضوی و جمع
و جمعه) (یعنی المه کتوره حاصلی دردناك ایلله غیر اعضا ك ارام و قراری قائم از) (یعنی اول
دردناك عضوک المی سائر اعضا به تأثیر ایدر) (پس چونکه بی آدم بر جوهردن خلق اولوب
بری برینك قرباسی حکمنده اولدینه برینه بر الم و بلا کلچك جبعی متالم و متأثر اولق كرك
(بدرلك باسنه حرف زائد دین زائد سونلش * توکز تحت دیگران بی غمی * نشاید که نامت
نهند آدمی * کز اصلنده که از ایدی) (که حرف بیان) (تحت دیگران لامبه پای بطنیه
(غمی یا ضمیر خطاب) (نشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب لایق دکل دیمكدر) (که حرف بیان نامت
تأثیر خطاب آدك دیمكدر) (نهند فعل مضارع جمع غائب نهیدن قورل دیمكدر
آدمی ایله انسان معنایه در محصول بیت) (سنگه غیر یلرختندن بی غمین) (یعنی سائر قدراسلرك الم
و بلاسندن بی پرواسین حاصلی نلرك در دندن بی دروغمین و نلری آجه از سین لایق دکلدر که
آدمی آدمی قویاز) (یعنی سکا انسان دینك لایق دکل زیر انسانیت و مرده لك بلا و المه گرفتاری
قایروبلر ایچون غم و غصه چکیمکدر * حکایت * درویشی مستجاب الدعوه در بغداد بدیده آمد *
(درویشی یا حرف وحدت) (مستجاب اسم مفعول استعمل بانسندن مقبول معنایه دعوت

رد ابن سید علی
رد سروری و شعی
رد ابن سید علی
رد ابن سید علی

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد شعی

اضافی

اضافی قائم مقام فاعله اضافتیدر (دعوت بونده دعا معنایه در) (یعنی دعای مقبول دیمكدر
(بغداد عرب دال ثانی بی محجه او قور براسمیده زوراء در زانك فتی و واولك مكنو نیله سلامده
دیرلر) (اید فحله عجم باه عجمیله او قور اما رومیلر باه عربیله آشکاره معنایه) (محصول ترکیب)
بغدادده دعای مقبول بر درویش ظاهر اولدی (بدید آمدك معنای ظاهر اولدی دیمكدر
* حجاج یوسف بخوانش و گفت دعا خبر برمن کن گفت خدا جانش بستان * حجاج افتده
مبالغه ایله بختلشی اما بونده بر شخصك اسمیدر که ظلمده نامدار در عدالتده نوشروان نامدار
اولدیغی کبی) (معاویه نسلندن مروان بن حکمك اوغلی که عبدالمک ایدی انك خانی و بکیر بکسی
مقامنده بر ظلم ایدی حضرت کعبه بی منجیتلر قوروب یتدی وینه یادی الان اولان یابی
آکدر قصه لری بی حد و بی نهایت در) (برسی بودر که حکومتی و ولایتی زمانده یک التیوز کره یک
یعنی یک کره یک والتیوز کره یک مسلمان قتل ایلمش و جسته اون سکن یک مسلمان هلاک
اولش جارسد کله ترسی از دروب مجوسلره ایچر مش و تمام حلاقی و حکومتی دورت یل
برای ایش (کذا فی تاریخ الخلفاء) باباسنك اسمی یوسف ایش (تقدیر کلام حجاج بن یوسف در
بین العلمین واقع اولان ابی حذف ایلك دأب اعجامدر) (بخوانش با حرف تأکید) (خواند
و اورسمی و روم ضمه ایله فعل ماضی مفرد غائب فاعلی نفعده حجاجه راجع ضمیر و مفعولی
در ویشه راجع شین در) (گفت حجاج درویشه دیدی) (دعا خبر برمن کن بر بونده باه صله
معنایه در استعلا ایچون دکلدر که دعا علیه لازم کله اولسه دره خود ضرر ایلمز) (زیرا اول
قاعده عربیه مخصوصدر عجمده معتبر دکل بکا خبر دعا ایله دیمكدر) (گفت درویش دیدی
(جانن شین حجاجه راجعدر) (بستان با حرف تأکید ستان سنك کسریله ال دیمكدر ستانیدن
امر مخاطبدر ستانندن دین اصابت ایلمش) (محصول ترکیب) (حجاج بن یوسف مذکور
درویشی بانه دعوت ایلدی و دیدی بکا خبر دعا ایله در ویشه یابی جان ال دیدی
* گفت از بهر خدا این چه دعاست گفت دعای خیرست ترا و جمله مسلمانرا * از بهر خدا
الله ایچون دیمكدر) (محصول ترکیب) (حجاج در ویشک بویله دعاسنی استغراب و استعجاب
ایدوب دیدی الله ایچون بونه دعادر که بنم حفنده ایلدك یعنی بویله دعا ایشدلمش دکل) (درویش
دیدی بوخبر دعادر سکا و جبعی مسلمانره تا کیم سن اولمکله ظلم و کلاه کسندن خلاص بولاسین
و مسلمانر سنك شر و فساد کدن خلاص بولالر حاصلی ایکی جانبیه بله بودعاده نفع وار
* منوی * ای زبردست زبردست ازار * کرم تا کی بمائدین بازار * ای حرف ندا مناداسی
محذوف تقدیری ای مرد زبردست در) (زبردست وصف ترکیبدر الی اوستون معنایه
بلکه الی اوستلی دیمكدر) (زیرا زبردانك و بانك فحله لایله اوست معنایه در که عرب
فوق دیر زبردسته اضافتی پیاپی در) (زبردست ده وصف ترکیبدر الی اتلی معنایه
مقلوبدن کاپنددر) (زیرا زبردانك کسریله آلت معنایه در که عربجه تحت دیرلر) (ازار
زبردسته بر وصف ترکیبی دخی اولش اما معنای زبردسته مقید در کرم لغتده
استیعق دیمكدر بونده قرغن مراد در تا الی معنایه در کی حجن دیمكدر عربجه منی دیرلر
اسماء مقصوده دندر تا کی چانه دنك دیمكدر) (این بازاره اشارتدر) (محصول بیت) (ای الی
انده کلری انجیدی الی اوستلی) (یعنی ای زیونلری و مغلوبلری ازار ایدیی زورلی و کوچلی
(حاصلی ای فقرا و مساکینی انجیدوب انلره ظلم و چقا ایدیی جوار ظالم سنك ظلم و جفاك
بازاری چانه دنك قرغون قاله) (یعنی سنك فقرا و مساکینه جور و جفاك نه زمانه دنك عمد اولوب
باقی قالور البته برکون نهایت و پایان بولور) (حاصلی بوه نصب و دولته برکون زوال کلور ایددی

مضامین

رد سروری

مذکور یعنی او قود یعنی حیده برعربان درویش طاشره ده صوقده یا نوردی یقی ایشد بچسک دیدی (اه سرما هم صوغده و هم زمانه درل دین فترا ییش (زمانه زمستان درل * یت * ای اد که باقیال تودر عالم نیست * کرم که غمت نیست غم ماهم نیست * ای آن که ای آن کس که تقدیرنده در (باقیال باحرف تخصیص اقبال دولت معانسه در تویه اضافتی لامیه در (کرم فعل مضارع متکلم وحده در کیریدن طو نام (یعنی فرض و قیاس ایده بم) که حرف بیان (غمت نیست که در که مخصوص غمک بوق (غم ما اضافتی لامیه در بای بطنیله پنه تخصیص افاده ایدر (هم بونده عطف وجهیت معناسنی افاده ایدر استفهام انکار یله (محصول یت) ای شول عشرت و ذوق ایلین پادشاه که سنک دولت و اقبالکله عالده بر فرد یوقدر یعنی سن و اصل اولد بک ذوق و صفا به کیمه و اصل دکل فرض ایده بم که کندو که مخصوص غمک یوقدر بزه مخصوص غمکده بوقی یعنی فترا و مساکینک غمین چکمز بسین حاصلی بزم ایچون غم چکمز کرکین زیرا آخرتده سلاطیندن رعایا و فقرا و مساکین احوالی تغیر و قطیر تغیش و تفحص اوله کرک مصراع انیک معناسنی طو نام که غمک یوقدر بزمده یوقدر (پس سنکله برابر بی غم اولده دین اگرچه بوعبارت بومعنا به متحملدر اما مقام بومعنادن کل ابا ایدر فتال بوبینه غم و هم اعتباری لطیفدن خالی دکل در زیر اعریده هم میک تشدید یله غم معانسه در (معلوم اوله که بویکی یت اجتماعندن بر رباعی حاصل اولور * ملک را این کلام خوش آمد صره هزار دینار از روزن بیرون داشت رگفت ی در ویش دامن بدار گف دامن از بخارم که جامه ندارم * ملک را پادشاهه دیمکر در کلامدن مراد او قود یعنی بیدر (صره صادق صبی و راه منددله کیمه معانسه در هزاره اضافتی لامیه در (روزن بونده بخر معانسه در (جامه ندارم جام بوق دیمکر (محصول ترکیب) پادشاهه در ویش او قود یعنی یت خوش کلدی (یعنی حفظ ایلدی بیک التون صره بخره دن طاشره طو ندی (و دیدی ای درویش انکک طوت (یعنی انکک آج (درویش دیدی که اسکی قدن کتوره بم که قفقا تم بوق (یعنی قفقا اولق کرک که دامن اوله * پادشاه را برضعف حال اورجت زیانت کشت خلعتی برات مزید کرد و بیرون فرستاد * (پادشاه را را اذات تخصیص (ضعف حال لامیه در (یعنی مصدرک فاعله اضافتدر (کشت بونده صار معانسه در اولدی دیمکر (خلعتی باحرف وحدت برفقا دن دیمکر (بر آن اول صره اوزرینه (مزید مصدر می در زیاده معانسه (بیرون طاشره به (فرستاد فعل ماضی مفرد غائب (فرستادن کوند دی (یعنی ارسال ایلدی دیمکر (محصول ترکیب) پادشاهک در ویشک ضعف حالنه رحتی زیاده اولدی و اول صره اوزرینه بر خلعت زیاده ایلدی و طاشره ارسال ایلدی * درویش آن تقدیر ایلدی مدت بخورد و تنف کرد و باز آمد (محصول ترکیب) (درویش صره هزار دیناری از اجاقی زمانه بیدی و تلف ایلدی و کرو پادشاه حضور بینه کلدی * یت * قرار برکف آزادگان نکیرد مال * نه صبردر دل عاشق نه اب در غریب * (قرار مبتدا (آزادگان دن مراد قیود دنیا یله مقید اولیاندر در نکیرد فعل نفی مستقبل طو تمز دیمکر (مال فاعلی) (برکف ده اکامه مقدر جله فعلیه خبر مبتدا در (غریبان غین هجمه تک کسریله ترکیجه قانرید کلدی (بعضیلانندن تحریف اولنش دیدیلر (و بعضیلر معرف اولد بینه دلیل یوقدر دیدیلر علی کل حال ایکسبکنده دلیل بوق لکن تعریفنه حکم اولنسه ترکیبه انکیچون موضوع اولمش لفظ بولنامق لازم کلوردی بوابه خلاف قیاسدر (پس عدم تعریفنه حکم قیاسی و تعریفنه حکم (محصول یت) حضرت شیخ مذکور درویش کبی آزاده لخصوصنده بیوردن با قود یله مقید اولیان فترا آوچنده مال قرار طو نامز یعنی کسبله مقید اولد قلدی کبی حفظ یله به تقدیر ایلزل (کذلک عاشق کو کند صبر قرار ایلزل

رد سروری

رد این سید علی و کافی

(یعنی عاشق بی صبر و بی قرار اولور صوده غریبانه قرار ایلزل (حاصلی اهل فنا لنده مال دل عاشقده صبر و غریبانه آب کبیدر قرار طو نماده (حاصلی سر بیع الزول و تبر کذرا ندر یونلرک جچی * در حالنی که ملک را پروای او نبود * (در حالنی باز آمده متعلقدر (حاصلی درویش بر حانته کلدی که پادشاهک انکله مقید اولاجق پروای بوق ایدی (یعنی اکا التقات زمانی دکل ایدی بلکه فکری امور سلطنته و مهمات عالمه مصروف ایدی اول ملاقاتنده اولان ذوق و شوق و حبور و سروری یوغیدی * حالش بکشد بیه برآمد و روی از وی درهم کشید * حالش ضحیری درویش را جمددر (بهم بر آمد پادشاه منقبض و منفعل اولدی بی وقت کلد کیچون (و روی از وی درهم کشید (دخی پادشاه یوز و نی اندن یورشدردی (یعنی یورشدردی (حاصلی در ویشک حالنی پادشاهه اعلام ایلدیلر پادشاهه فرستورش اولدی (یعنی منقبض و منفعل اولدی و اکا انجند کندن یوزون یورشدردی (حاصلی عبوس الوجه اولدی * و از اینجا گفته اند اصحاب فطنت و خبیرت که از حدت و سورت پادشاهان بر حذر باید بود که غالب همت ایشان بر معضلات امور مملکت متعلق باشد و تحمل از دحام عوام نکند * (ازین جا ازین ده ایکی اعتبار واربری از حرف ابتدا (و این اسم اشارتدر جانفطنه (و جادن مراد محل و مقام اوله (بری ازین اذات تشبیه اوله شکله بو کابده واقع در (ازین مه پاره عاید فری) (بو تک کبی برهمپاره دیمکر فتال (پس بونده بومقامدن و یابو تک کبی مقامدن دیمکر (اصحاب فطنت لامیه (فطنت فالت کسری و طالت سکونیه مصدر در فهم و زیرکک معانسه بواغت ایکی بایدن مستملدر نصر و عمل یابلدن (خیرت نصر باندن کسری خایله مصدر در خبر یغیر خبرا ضم خایله و خبره کسری خایله (پس خبرت خالت ضعی و کسریله دین ضمه بی باندن سوبلش (و خبرت خیرلاق معانسه در دین اصل لغندن آگاه دکل ایش (زیرا خبرت تجربه و امتحان معانسه در (که حرف رابط قول قولدر (حدت خالت کسری و دالت تشدید یله کسکنتک بونده یاو زاق مراد در (سورت سبتک فتمی و سکون و اوایل بونده خشم و غضب معانسه در (پادشاهانه اضافتی لامیه در (حذر حاه مهمله تک و ذال معجمه تک فتحه ل یله علم باندن مصدر در صافتمی معانسه (باید فعل مضارع مفرد غایبدر بایدندن کرک اولق معانسه (بود بونده بودن معانسه در زیر امضارع معاندر انکیچون فاعل اقتضا ایلزل (که حرف تعلیل (غالب تقدیری غالب اوقا ندر (همت ایشان لامیه در پادشاهلرک همتی دیمکر (بر معضلات با حرف صله (معضلات وزنده و معانده مشکلات کبیدر امور اضافتی و امورک مملکته لامیه در بونده امور احوال معانسه در (متعلق بر معضلاتک صله سیدر (غالب مبتدا (و همت ثانی (و متعلق باشد خبر ثانی و ثانی خبر یله خبر اول (و تحمل متعلقه معطوفدر (وازدحامه اضافتی مصدرک مفعولنه در (وعوامه اضافت لامیه در تحمل مبتدا و نکند خبری (محصول ترکیب) بو محل و مقامدن و یا بو محل و مقام ککیدن (یعنی سلاطین مختلف الاحوال و متغیر الاطوار اولد قلدن اصحاب فطنت و خبرت سوبلندر که پادشاهلرک حدت و سورتدن یعنی غضب و خشمندن حذر اوزره اولق کرک (زیرا غالب و اکثر اوقات انلرک همتی و نظری مشکلات امور مملکته متعلق او اوزدحام عوامه تحمل ایلزل (حاصلی ناسک غلوسندن مضطرب اولور * مثنوی * حرامش بود نعمت پادشاه * که هنگام فرصت ندارد نگاه * حرامش شین صبر مصرع ثانی اولنده مقدر آن کسه راجمددر اضمار قبل الذکر طریقله تقدیری آنکس که در (بود بانک ضعی و فخیله و و اوک فخیله فعل مضارع در بوبندن کینونت معانسه اولق دیمکر (بوددن اشتقاق ایلین غلط ایش (نعمت پادشاه لامیه در (که حرف رابط صفت (هنگام وقت معانسه در فرصته اضافتی لامیه در (ندارت

مطل

رد کافی
رد شععی

رد سروری

مطل

مطلوبه

فعل نفي استقبال مفرد غائب طوقاز دیکدر (نگاه بونده حفظ معنایه در معلوم اوله که نگاه
 افعلی داشتن و اریدن مصدر یله و مشتقاییه مستعمل اولسه حفظ معنایه در اما کردن
 و کتیدن مصدر یله و مشتقاییه مستعمل اولسه نظر معنایه در یعنی باقی (محصول بیت)
 اول کسه پادشاهک یعنی حرامدر و یا حرام اولور و یا حرام اولسونکه زمان فرصتی
 رعایت و صیانت ایله یعنی احوالندن خبردار اولوب هر زمانی بریله * بحال سخن تانی زبش
 * یهوده گفتن میر قدر خویش * بحال بونده محل معنایه در (سخنه اضافتی لامیه در) تا
 حرف توقیدر مادام معنایه (یعنی فعل نفي مستقبل مفرد مخاطبدر پیشندن مادامکه
 کورمه سین دیکدر (زبش یعنی به متعلقدر یهوده به تعلیق ایلن خطاء فاحش ایلش
) با حرف مصاحبت سببیتی متضمن (گفتن مصدر ینه متعلق) و یهوده زائد و باطل معنایه در
 (میر میمک و بانک فقه) یله فعل نهی مفرد مخاطبدر بریدن بردن دینلر بلزیمش ایلمه
 دیکدر یعنی ضایع ایله (قدر خویش لامیه در) (محصول بیت) سوز محلی مادامکه سوزلندن
 اول کورمه سن یعنی قبل التکلم سوزک فرصتی و کلامک محلی کورمکسین یهوده
 و باطل سوز سوزللمکه کنده مقداری ضایع ایله و حرمکه نقصان و بره زبانی محل سوز
 سوزلک حرمسوزلکه سیدر * گفت برآیند این کدای شوخ مندر را که چندین نعمت ماندک
 مدت برداخت نداند که خزینة بیت المال لقمه مساکنست نه طعمه اخوان شیاطین * برآیند
 فعل امر جمع مخاطبدر رانیدن سوز بکزد دیکدر رانندن اشتقاق ایلنر غلط ایلنر
 (کدا بونده دیننی معنایه در) شوخه اضافتی بیانیه در (شوخ بونده کستاخ و بی ادب و بی شرم
 معنایه در) (مبذره اضافتی بیانیه در) تقبل پابندن اسم فاعلدر مسرف دیکدر (کسه
 حرف تعلیل) و یا حرف رابط صفت (ماندک با حرف ظرف) (اندک از دیکدر) قلیل
 معنایه (مدت زمان دیکدر) بر حرف تأکید (انداخت فعل ماضی مفرد غائب آندی
 یعنی تلف ایلدی) (انداخت فعل نفي مستقبل مفرد غائب بکزد دیکدر) و یا استفهام طریق
 بلزی دیمک اوله (که حرف بیان) خزینة بیت المال لامیه در (لقمه مساکن ده بویه در
) (خزینة بیت المال خیری) (نه حرف نفي) (طعمه ضاک ضمیمه و سکون عینله مطموم معنایه
 بیتلنر فتنه که فارسیجه خوارش دیر) (اخوانه اضافتی و اخوانک شیاطین لامیه در) (اخوان
 کسر همزه ایله قرادش معنایه در) (محصول ترکیب) وقتا کیم پادشاه مذکور کدائک
 احوالی عرض ایلدیلر ایسه دیدیکیم سوزک بو کستاخ ادب مسرف جراری بوندن کنسونکه
 بوقدر نعمت و مالی از اجاق زمانده تلف ایدوب یابانه آندی یعنی اسراف ایله ضایع ایلدی بلز که
 و یا بلزیکه خزینة بیت المال فقرا و مساکن لقمه سیدر یعنی بونله نفقه اولماغیچون و دفع احتیاج
 ایچون وریلور لقمه اخوان شیاطین دکلدر یعنی مسرفله و متلفله اسراف و اتلافیچون و بلز
 حاصلی خزینة بیت المال محتاجلرک حق دکلدر (مبذری شوخه عطف ایلنر
 صحیح نسخه له مخالفت ایلدکاردن خبری لذت کلامدن بی خبر ایلنر و شوخدن صکره چشم
 لفظی زیاده ایدن زائد ایلش و نعمندن صکره مال لفظی زیاده ایلنر صحیح نسخه له مخالفت
 بکسریزه آیدن صکره و تلف کرد ترکیبی عطف ایلنر بوندن ایلنر (نداند عبارتی
 ترک ایلنر صحیح عبارتی ترک ایلنر * بیت * ابلهی کوروز و شن شم کا فوری نه
 زود یعنی کش بشب روغن نباشد در چراغ * ابلهی ایله صفت مشبهه در اخراج معنایه در
 و یا حرف وحدت کواصلده کداودر (که حرف رابط صفت و ضمیر ابلهه راجعدر) روز روشن
 بیانیه در و ظرف زماندر آیدن کونده دیکدر (شم کا فوری بیانیه در) شم عریده شبنک

ردشعی

رداین سیدعلی و سروری

رداین سیدعلی و سرور

رداین سیدعلی و سروری و کافی

ردشعی

ردشعی و کافی

و سروری و شعی و کافی

فنی

رد کافی

فنی و بیت کسر یله بال مومنه دیر اما بجم بیت کونیه او فوری بونده بو معنایه (صکره همیم ایلدیلر
) پس کا فوری قید احترازیلر بای فنیله آن بال مومنه دیر (نه فعل مضارع مفرد غائبدر
 نهیدندن تونک فنی و کسر یله لغتدر قومق معنایه قومقندن مراد یا فقدر (زود تر
 دیکدر یعنی یقین زمانده) (یعنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر کورسین دیکدر) (کش کا فک
 فنی و کسر یله لغتدر اصلی که در کافک کسر یله لیکن شبنم خیمه ایله ترکیب اولمجه قیاس
 فقه و تخصص ایلک ایدی زبیرا ضایرک ماقبلی بوننده مفتوح او قنور بالا ضرورت
 وزن ایچون ساکن او فوری اما بعضیله شدو ذاکش او فوری اصلی کسری ر عایله شبنم معنی
 جهندن چراغه مقیدر چراغش تقدیرده بشب با حرف ظرف نباشده متعلق (روشن رانک
 ضعی و غنی فنیله ایچ باغندن غیری باغه دیر اما ایچ باغه نه دیو بای غنی کسر یله
) (نباشد فعل نفي استقبال مفرد قائب اولماز دیکدر چراغ فنیله یا نان آتک اسمدر
 اما بونده شمع ان مراد در ذکر حال و اراده محل طریقیه (محصول بیت) بر ایله که آیدن
 کونده یعنی کوه کوندز شمع کا فوری یسار یقین زمانده کورسین که چراغداشته باغ اولماز
 یعنی ایچ باغی و یا بزر باغی باغه قادر اولماز قنده قالدی که زیت باغی و شیرلغان باغی حاصلی
 بویه اسراف ایلن احق آرزو مانده شوبله مفلس و فقیر اوله که آک او جوز اولان باغی
 باغه قادر اولماز دیکدر بعض نسخه زده نباشد بزینه نماد کش و شراحت بعضی آتی
 اختیار ایلش و بعضی بوختاره دخل ایلش که ترکیب ایلشک روغن باقدینی مفهوم
 دکلدر که چراغده روغن قالمه دینله و بعضی امعان نظر ایچون بوختاره معاون اولش
 و خیلی اکتان کلام ایلش لیکن طریق مکابره به سلوک ایلش فسا مل (کشک کافی کسر یله
 تخصص ایلنر بیت شد و ده ذاهب اولش * یکی از ورزای ناصح گفت ای خداوند
 مصلحت آن می بینم که چنین کسرا وجه کفایت بتفاریق مجری دارند تا در نفقه اسراف
 نکند * بعض نسخه ده ناصح زنده نیک محضرو واقعه لیکن ناصح اولدر (و بعضی ان می
 بینم برینه آست دوشمش * و بعضیله بو نسخه ی اختیار ایلش * و بعضیله اختیار ینه اعتراض
 ایلش لیکن اعتراضی مکابره در (وجه جهت و خرجلق) کفای کافک فنی و کسر یله رزقه
 و از بغه دیر (با حرف مصاحبت) (تفاریق تقریق جمعدر ایری ایری یعنی کون بکون و یا هفت
 بهفت و یا ماه بجه دیکدر مجری اسم مفعولدر افعال با بندن معین معنایه (حتی بعض
 نسخه ده عطف تقریری طریقیه کش) (تا حرف تعلیل) (محصول ترکیب) پادشاه سوزک
 شونین شوجراری دینجه ناصح و زراک بزی پادشاه دیدی ای پادشاه مصلحت آنی کوزورمکه
 بونجیلن مسرف و متلفله وجه معیشت لری وجهت کفا قاری دفعه الیه ورنه لری بلکه
 متفرق از راز رویه لری یعنی کون بکون و یا هفت بهفت و یا ماه بجه تعیین ایده لری تا کیم نفقه ده اسراف
 ایله لری * اما نسخه فرمودی از زجر و منع مناسب سرت ارباب مهم نیست یکی را بلطف
 امید و اگر داند و باز بنویسد خسته خاطر کردن * اما ادب است در اکتد مصلحت نمی
 بینم دن زجر و منع عطف تقریری سوزمک و کیدرمک معنایه سا بقا یا دمنامک سوزک
 دید و کینه اشارتدر (امید و آرامیدری دیکدر امید و امید تخفیف و تشدید ایله لغتدر ذیل لغو
 سوزلش) (زبیرا لغت بجمده تشدید ضرورت وزن ایچون کورنکه سابقا بیان اولدی) (کرد ایلندن
 بونده ایلک معنایه در دوندومک دین خطا ایلش) (با حرف مصاحبت) (و تو میدی تونک
 فنیله و نا امید می آید من معنایه در بای مصدر یله ایله امید سوزک دیکدر (محصول ترکیب)
 با شام مصلحت شم سوزلدیکدر اما زجر و منع که یورد بکوز یعنی اول درویشی سوزک شونین

ردشعی

مختار ابن سیدعلی
و معترض شعی
و معاون مختار کافی

ردشعی

مختار ابن سیدعلی
و معترض سروری

لکن معنات لغات فارسیه دن
 شرفنامه ده (از معروف که
 از اراده تخفیف نیر نامند) دیوب
 ضرورت و زنه دار بر قید
 بوقدر و بعض لغت معتبره ده
 دخی امید تخفیف و تشدید ایله
 مروی لغتدر دیوب ضرورت
 لا قدر بی بوقدر (قند بر)
 لطایع

شوندن پیور د بفرار باب همك اخلاقه واصحاب كرمك شانزینہ مناسب و لایق دكلدر
 بریسی بر کره اصف واحسانه امید واریدوب تکرار امید من لکله خسته خاطر و پریشان
 درون ایلک حاصلی سنک کی صاحب اطف و کرم بادشاهله سزاوار و ملائم دكلدر بر فقیری
 بر کره احسانه مسرور صکره زجر و منعه ما یوس و مفهوم ایلک (الله تعالی رجت ایلسون
 بویله و زجره * بیت * بروی خود در اطعام باز نتوان کرد * چو باز شد بد رشتی فراز نتوان کرد *
 بروی (با حرف صله نتوان کرده متعلق (روی خود لامیه در (اطعام ده لامیه در (اطعام افعال
 پابندن مصدر در بر کیمه بی طعمه دوشرمک (باز) نتوان کرد ترکیله فتح معنایه در یعنی اچق
 کرد بونده کردن معنایه در نتوان کرد اکثر برده عدم امکاندن کابند اما بونده عدم جواز دن
 عازندن جواد ت تعلیل بار شد اجلدی دیمکدر بنای مفعول معنایه (در رشتی با سبب بی متضمن
 حرف مصاحبت در رشت دلت و رانک ضمه زبله ابری دیمکدر که عربجه خشن دبر (صفت
 مشبهه در مقابلی زمره در و با حرف مصدر در (فرازانک فتحی و کسر یله بونده بند و اخلاق
 معنایه در (نوب کردنه سابق کی در (محصول بیت) کنی کنی بوزینه یعنی کنیدینه
 صاع قوسنی یعنی خلقی کنه بیک اصف واحسانه طعمه دوشرمک با بی اچامق کرک
 حاصلی خلقی کنیدین جود و کر منه طعمه کار ایلماک کرک اما چونکه باب اطعام مفتوح اولدی
 معنی چونکه خلقی کنیدین مخا و کر منه طمع و امید واریلدی خوشونت و جفایله اول باق
 سد بیت جا برد کلددر حاصلی خلقی اولدن اطف واحسانه معناد و امید واریله ملک کرک
 اند ایلد کس صکره زجر و منعه خسته خاطر و پریشان درون ایلماک کرک باز ایکی مصرعه ده
 به مفتوح معنایه در دیمکدر بطور وار فرازی کسرفایه تخصیص ایدوب ایکی معنایه کلور
 بری یوکسک و بری بوفش معنایه وکا اولور که انکله منع و علاقدن کنایت او اور دینلر
 کسریه تخصیصده و یوکسک دیمکدر و تنه کابندر دیمه زنده افزا ایلسلر (و مصراع
 اولک معنای سنی کند و بوزو که امید و امید قبوسنی کوجله اچق ممکن دكلدر یعنی سندن بلارضاه
 بر نسه المی ممکن دکادر مکر سن احسان ایده سین دین بر بلاق بول معنای بیتدن براق کنش
 فراز بونده بسته و متعلق معنایه در دین فنی مقلی سو ایلش نتوان کرد عیساری بیکه
 مجال بوقدر ممکن دكلدر دیمکدر دین نامک سو ایلش نتوان کرد عیارنده ان سید علی
 مبالغه وارد بملش و سروری معنای مبالغه بی انکار ایلش لیکسن انکاری منکر در * قصه *
 کس بیت که نسکال حجاز * ملت آب شور کرد آید * که حرف بیان حجازدن مراد مکه و حج
 اولمه فایر شکه بو کابنده نیجه برده ایکنسندن حجازله تعبیر پیورمش (با حرف صله بونده
 کار معنایه در به اضافتی لامیه در و شوره بیانیه (شور دن بونده نوزل و کرک مراد در (کرد کاف
 عجمک کسر یله ورتک سکونیه لغتده دکر می و اطراف معنایه در (و بعضی لغتک ز کبيله جمعیت
 معنایه ده کلور مناسله کرد آمد دیرل جمع اولدی معنایه و کرد آید دیرل جمع او اور معنایه
 (محصول بیت) کیمسه کور من که حجاز نشنه لری یعنی کعبه بولینک صوموز لری آچی صوکنارینه
 جمع اولورل یعنی شور صوکنارینه جمع اولد قاری کیمسه کور رمشدر هر تقدیر که
 نشنه و منعش اولور لسه ده * هر کجا چشمه بود شیرین * مردم و مرغ و مور کرد آید *
 چشمه بکار معنایه در و با حرف وحدت و همزه حرف توسل بود فعل مضارع مفرد غائب
 اولور دیمکدر شیرین طابلی دیمکدر (مور فرجه) (محصول بیت) هر برده که بر طابلی بکار اوله اوزینه
 مردم و مرغ و مور جمع اولورل حضرت شیخ وزیر جانشین بادشاهه خطاب ایدوب پیورر که
 دل بادشاهم سزما معین و چشمه شیرین حکمنده سز لایق اولان اواور که احسان و کرمکه نشنه دل

رداس مبد علی و سروری
 و سنی و کافی
 رداس مبد علی و سروری
 رد سنی
 رد کافی
 رد کافی

ففرار اب جود کدن و سحاب اطفندن سیراب اولوب بر فردی مظهر حرمان واقع اولسه
 بلکه هر کس علی قدر حاله مخا کرمکدن فیض باب اوله * بیت * مرغ جانی پرد که چینه بود *
 * نه بجای رود که چه نبود * بعض نسخه ده پردینه رود و اقمدر (جانی با حرف وحدت (پردیه
 عجمک و رانک فتحه لریله فعل مضارع مفرد غائب او چاردیمکدر (مرغ مبتدا و پردخبری (که حرف
 بیان و بار ابط صفت (چینه چیم عجمک کسر یله قوش بنه در (نه حرف نفی معنایه رود
 مقید در رود تقدیرنده فعل نفی غائب کتمز دیمکدر (بجانی با حرف صله نروده متعلق (و با حرف
 وحدت (که سابق کیددر (چه جیم ضرورت وزن اچون بر مقدار مدا ولور که تلفظده بر یا متواله
 اولور که مصراع اولده چینه بود له تجنیس مرکب اولور مذکور یایی کتا بنده اثبات ایدوب
 چی بارنلر ضرر شردن بی خیر ایشلر (محصول بیت) مرغ برره او چار که نده قوش بی اوله یعنی
 دیره جک دانه اوله برره کتمز که هیچ نسته اولده یعنی چینه اولیان بره او چوب کتمز (چی لفظی
 چه کی نسته معنایه در دین طاهر در صکره بایله و یا سزلفت طو نارمش بوندن صکره
 اخرنده کی با ضرورت وزن اچون اشباع انمکدن حاصل اولور دیدکی نوع تشافص شکلدر
 منه سنده حی حیر معنایه در بایله دین ترادف مشکین اعتبارنده سهو ایلش * حکایت * یکی
 از پادشاهان بنشین در رعایت مملکت سستی کردی و لک کر سستی داشتی چون ده من صعب
 روی نمود همه بست بدادند * پادشاهان اش اضافتی بیانیه در (ایش اولک و با حرف نسبت (ونون
 حرف تا کید نسندر او ایکی دیمکدر (رعایت مملکت مصدرک مفعولنه اصابندر بر مصاف تقدیر یله
 اهل مملکت دیمکدر (سستی سست سین اولک ضمی و یا بیک سکونیه صکره شک معنایه در
 (امایوک کی برده اهل و نه افلندن کابندر و یا سی حرف مصدر در (کردی با حرف حکایت
 شکر در رعایت معطوف در (بعض نسخه ده لشکردن صکره بر یا زمش علامت مفعول (بسخنی
 با حرف مصاحبت داشتنی متعلق (سخت سیک فتحی و خات سکونیه فنی معنایه در (و با حرف
 مصدر (اشتی با حرف حکایه طوناردی دیمکدر (چون ادات تعلیل (دشمن صعب بیانیه روی
 نمودک مقدم مفعولدر (همه ادات تأکید در عرییده جمع کی (اشت با عجمک ضمه ارقه
 دیمکدر (بدادندک مقدم مفعولدر ارقه و پردیلر دیمکدر (محصول بیت) حضرت شیخ
 پیورر که زم شمد یکی زمانه مز پادشاهنردن اول پادشاه اهل مملکت رعایتنده تقصیر و تعافل
 و اهمال ایدردی و اسکری شدت و مختلفه طوناردی یعنی علوفه لرینی و سیاهلرینی و سار رسوم
 ولوازمی و بر مزدی حاصلی ذلیل و زبون طوناردی بس چونکه صرب دشمن بو که ظاهر و هویدا
 اولوب بوز کوسردی یعنی بونکله جنک یلکه کلدی جمع عسکر ارقه و پروب بوندن اعراض ایلدیلر
 سلاطین عثمانیه دن یلدرم خان باز بددن اعراض ایلدیلر کی شراحت بریسی یکی لفظی مبتدا
 و پادشاهانی که بیان و بسین عبارتی صفت پادشاهان طو توب خبر مبتدا کرینی اهمال ایلش
 طهر در که خبری سستی کردیدر (در رعایت مملکت اوانده که حرفی کات ایلین عجمه معنی ملاحظه
 ایلدی کردی عبارتک معاسنی ایلدی و داشتنیک طوندی دیلر یاه حکایه معنای رعایت ایلسلر
 * بیت * چو دارند کج از سپاهی دریغ * دریغ ایدش دست بردن بئغ * دارندک فاعلی سلاطین
 و حکامندر (کج بونده مالدخز بنه معنایه کلور (دریغ بونده اسیرکت و قصفقش
 معنایه در (دریغ ثانی حیف معنایه در (ایدش شین ضمیر سپاهی به راجه در (دست بردن
 مقدم مفعولدر ایلتمکدن مراد صومق و اوز اقمدر (بئغ با حرف صله (محصول بیت) چونکه
 سلاطین و حکام سپاه و لشکردن خزیننه و مالی اسیر کرل (یعنی اساک ایدوب رعایتلرنده تقصیر
 ایدرل سپاه و عسکره ده لازم کلد کده قلبه ال اورمق یعنی جنک ایلک حیف و دریغ کلور ایی

رد سنی و کافی

رد کافی

رد سنی

رد سروری

رد سنی و کافی

(در بی سله حیف معناسنه طونلر غلط ایشلر) اولکی در بی معنه شرح ایدلر ده
 معنای مطابقه شرح ایشلر * یکی را از آنان که غدر کردند بامش دوستی بود * یکی را
 را حرف تخصیص رایی ترک ایدلری وجه ترک ایشلر (انان جمع ان در) که اسم اشارت در
 (که حرف رابط صفت) غدر غین هجیه تک فحی وراثت سکونیه ترک وفا معناسنه در (یا
 حرف مصاحبت) منش شین ضمیر یکی به راجع در (دوستی یا حرف مصدر) (محصول ترکیب)
 اول ترک و فاید نلردن برینک که بمله دوستلی و اریدی * ملامش کردم و کتم دوست
 و تاسیس و سفته حق ناشناس که بانه ک تغییر حال از مخدوم قدیم خود بر کرد و حقوق نعمت
 سالبان در نورد * ملامش ضمیر یکی به راجع در بعض نسخه ده ضمیر بولمادی اولامسی
 اول در اول ایشام اولی لوم و سرزنش ایلدم (دون الحق معناسنه در یعنی براماز) پس ضد
 فوق دین الحق قاجش (ناسیاس کفران نعمت معناسنه در سفته ضم و کسر سنبه الحقدور
 دون معناسنه (حق ناشناس) و ناحق شناس طوز اتمک حقنی یلر کفران نعمت معناسنه) حاصلی
 مذکور الفاظ متقارب المعانیدر (که اصلنده آن که در) (که حرف رابط صفت) (باندک با سبیتی
 متضمن حرف مصاحبت) (بر کرده متعلق) (تغییر حال لامیه) (بعض نسخه ده باندک مایه تقریر
) (مایه ماده و سر مایه معناسنه در) (از مخدوم قدیم بر کرده متعلق بیانیه در) (بر کرده دونه یعنی
 یوز بن جویره حاصلی اعراض ایلده بر جمع ایلده تفسیر ایلین بوکله تک معناسنی یلر ایتمس) (حقوق نعمت
 لامیه در) (سینه اصلنده بویه در) (یا حرف نسبت) (ولف و نون ادات جمع در شدوز
 طریقله در) (در حرف تأکید) (نوردن نوک فحی و ضعی و واول و دال اولینک فحیه لیه فعل
 مضارع مفرد غائب فاعلی بر کرده کده بونکده یکی به راجع ضمیر در) (محصول ترکیب) (بمله
 دوستلی اولان قاجقینک برینی لوم و سرزنش ایلدم و دیدم الحقدور و دی و کفران نعمت
 و طوز اتمک یلر و تاشا کرد اولکده از اجی سر مایه تغییر حال سببیه کندی مخدوم قدیمندن
 بر کردان اولوب اندن اعراض ایلده و نیجه یللی حقوق نعمتی طی ایدوب ضایع ایلده و کفران
 نعمت طریقته ذاهب و سالک اوله * گفت اگر بگویم معذور داری * لوم ایلد بکم سیاهی
 دیدی (اگر بوقضیه تک اصلنی بیان و ترک و فاما جراسن عیان ایلزم بی معذور طو توب
 البته لوم ایلزم * شاید که اسم بی جو بود و مخدوم و در کور و سلطان که بر با سیاهی بخلی
 کند با و یحان جو افریدی نتوان کرد * شاید فعل مضارع مفرد غائب شاید نیدن استقام
 انکاری طریقله لایتمیدر دیمکدر فاعلی این حاله راجع فحیده ضمیر در) (که حرف بیان) (اسب
 فتح همزه و سکون سنبه و یا عربیله ات دیمکدر فرس معناسنه) (جو جیمک فحیه از به دیمکدر
) (مخدوم لامیه در) (غم مطلقا کجه به دیر) (وزین زانک کسر یله اگر معناسنه در که عربیجه شرح
 دیر) (مخدومندن مراد اگر کجه سیدر که زمان سابقه تکلی اولماز ایش بلکه بر کجه بی قات قات
 ایدوب اگر الله تکلی برینه قور لیمش و منزله و ارفیحه الوب کلم و زبلی برینه الله دوشلر ایش
 پس سیاهی دیر که مناسبیدر که اگر کجه می که الله دوشلردم رهنده اوله) (کروکاف عجمک
 کسری وراثت فحیه رهنه دیر) (که حرف رابط صفت) (بر با حرف ظرف زر بونک کپی
 بر زده مطلقا کجه معناسنه در) (یا حرف صله) (سیاهی یا حرف نسبت عسکری دیمکدر) (بخلی
 یا حرف مصدر) (کند فعل مضارع مفرد غائب بونده ایلده دیمکدر) (یا حرف صله) (و او ضمری
 سلطان راجع در) (جو افریدی شکر دیمکدر بهادرله معنی و کریم پینده) (یا حرف مصدر) (پس
 بهادر معناسنه اولور سه یحاک باسی حرف مصاحبت اولور اما جود و مخا معناسنه اولور سه
 حرف صله در و تکلی وجهه نتوان کرد ایش اولماز بیکدر عده جماردن دایندر) (محصول ترکیب)

رد این سید علی و شعی
 رد سروری و کافی
 رد جمع شرح
 رد سروری
 رد سروری

معهود کر بخنه پیور لایتمیدر که آخر به سر و اولتق سراج و ذلیل و زبون اوله و الله دوشلر بکم
 اگر کجه سی بر مقدار دین ایچون مرهون و پادشاه که خزینه و مال خصوصنده عسکره بخل
 و امساک ایدوب وظیفه لرینی و بخشش لرینی و سار رسوم و اوزمنی محنده و بریه اکا جان و دایله
 بهادرلک و فدا ایشلک اولماز و بالک بولنه جان بذل و فدا ایشلک اولماز حاصلی اک اوغورینه
 جان و یاش و برمک جائز دکل (مخدوم زین اضافله اگر کجه سیدر دالک سکونیه تکلی معناسنه در
 دینلر افطده و معناده خطا ایشلر) (شاید که اسم بی جو بود عبارتتی کلام اخباری به جل
 ایدوب احتمالات بیده ایلده تاویل ایدوب اکثر کلام و اطباب مقال ایدوب ایشی و کوچی اولد بقتدن
 بولدیفن سوبلریمش * بیت * زرده مرد سیاهی را تاسر بنهد * و کرش زرندهی سر بنهد
 در عالم * زربونک کپی بر زده اچیه به و اتونه شاملدر سکلی اولد قلمری تقدیرجه) (یا حرف تأکید
) (وده دالک کسر یله فعل امر مفرد مخاطبدر و بر دیمکدر دهید نندن دادندن دکل) (زربده هک
 مفعول اولی) (و مرد مفعول تأییدی ار دیمکدر بهادر معناسنه ترکیبده ده کاه بهادره ار دیرل حتی
 از لک ایلدی دیرل بهادرلک معناسنه) (سیاهی به اضافتی بیانیه در) (ورا ادات مفعول) (نا
 حرف تعلیل) (سر بنهدک مقدم مفعولیدر) (و کرش اصلنده و کرشدر ضرورت وزن ایچون تخفیف
 قلندی شین مود سیاهی به راجع در زرندهی تک مقدم مفعولیدر) (ندهی فعل نفی استقبال مفرد مخاطبدر
) (سر بنهدک مفعول صریحی) (و در عالم غیر صریحی) (در حرف صله در) (محصول بیت) (بهادر سیاهی به
 اتون و اچیه و مال و اسباب و آت دخی طون ویر) (حاصلی الثقات و رعایت ایلده تا کیم سکا منقاد و مطیع
 اولوب قبولک بکلیه و لازم کلیمک بولکده و اغوریکه جان و یاش فدا ایلده) (حاصلی رعایت ایلده که سکا
 مخصوص اوله و اگر مرد سیاهی به مال و اسباب و یرمز سک قبولک بکلز) (و سنی قبول یاشین
 لوب ترک دیار ایدر دیمکدر روزمره زنده سر در عالم نهاد درلر یاشین الوب کندی
 و سر در عالم بنهد یاشین الوب کیدر دیمکدر برده) (حاصلی ترک دیار ایتکدن کنایتدر) (بنهد برینه
 بایله بنهد یازان نوله عجب طبع مقیم ایش) (و بویه یازانلرک افسانه سینه نقد ایلین غریب
 قوی دماغه مالک ایش الله قوت و بره * بیت * اذ اشبع الکی بصول بطننا * و حاوی البطن
 بیطش باقرار * شبع فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر فتح باندن جان طوبیسه) (کپی بهادره دیرل
 شبع کپی) (شبع تک لفظا مرفوع فاعلیدر) (اصلی کپی در ادغام اولمه کپی اولدی) (بصول
 فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر هجوم و حمله ایدر دیمکدر جزء شرطدر) (بطننا بصول تک
 مفعول مطلقیدر) (قعدت جلوسا کپی حاوی اسم فاعلدر لغیف قروندن خالی معناسنه) (یعنی
 بوش بطن لفظا مجرور مضاف الیه قرن دیمکدر) (شکم معناسنه) (بیطش فعل مضارع مفرد مذکر
 غائبدر ضرب باندن) (بصول معناسنه حمله و هجوم ایدر دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) (بیطش به
 متعلقدر) (فرار کسر یاله فاجقدر کر زده معناسنه) (محصول بیت) (چکنم دلاوار طوق اولسه یعنی
 آج اولسه) (حاصلی غنی اولسه فقیر اولسه عدویه شدته یا بشور) (وز یاده هجوم و حمله ایدر
 اما قرنی بوش اولسه یعنی آج اولسه حاصلی فقیر و غفلت اولسه عدویه پک یا بشماز) (بلکه همان
 یاشین قورنار مغه مقید اولور ایچق) (حاصلی محکم صواش ایده مز) (زیرا اسبابی و یاتی براغی
 برنده دکل) (فرار ایلده حمله و هجوم ایدر دیمکدر مراد کاه کارزار و هنگام بیکارده دشمنه جان و
 کوکلدن و ارماز ازیرانه آتته اعتمادی و ارونه براغنه) (مصراع نایده اسم فاعل برینه مفاعله
 باندن فعل ماضی ایراد ایلین و بطن لفظنی اکامر فوع فاعل طو توب اذ حاوی البطن تقدیردر
 کندی ز عبله تقدیر ایشلر زیرا بولفت مفاعله ده مستعمل دکل مصراع نایتنک معناسنی یحان
 بهادرلک قرنی آج اولسه قاجغه محکم طوناز یعنی قدرتی اولماسه چکنه اصلا طاقت کتود محبوب

بحر وافر

رد جمع شرح
 رد کافی
 رد این سید علی

رد سروری
 رد کافی

رد شعی

فرار ایدر دین معنای حقیقتن فرار ایش * حکایت * یکی از وزرا معزول شد و بحاجه درویشان در آمد و برکت صحبت ایشان در وی اثر کرد و جمیع خاطرش دست داد * (با حرف صله) و حلقه حاکم فنی و لامک سکونیه انسانده مستملدر و لامک فقیهله غیره در ویشانه اضفنی لامبه در (برکتدن بونده مراد مبارکک در عین معناسنه صحبتله اضافتی لامبه در و صحبتک ایشانه مصدرک مقعوله و یا فاعله اضافتدر (در حرف صله) ووی واولک فقیهله وزیر راجع ضمیر غایبدر (محصول ترکیب) و وزیردن بر بسی معزول اولدی و درویشلر حلقه سنه یعنی مجلسنه داخل اولدی و انلرک مصاحبتی برکنی اکا تا تأثیر ایلدی و جمیع خاطرده اکال و یردی (یعنی دنیا جغه سنه التفاتدن خلاص واکا تعلق و تلبسندن آزاد اولدی * ملک یار دیگر برودل خوش کرد و عمل فرمود قبول نکرد و گفت معزولی به که مشغولی * (بر واصلنده بر او ایلدی و صله همره ساقط اولمشدر (بر حرف استعلا) و یا حرف صله) و او ضمیری وزیر راجعدر (دل کردک مقعول اولی (و خوش مقعول ثانیسی) تقدیری دلش خوش کرد در شین ملکه راجع او اور (و عمل یعنی عمل وزارت (معزولی با حرف مصدر) که من نقضیه معناسنه در (مشغولی با حرف مصدر (محصول ترکیب) پادشاه وزیر او ز رینه و یا وزیر بر دخی کو کلنی خوش ایلدی (یعنی کدورت غضب و تیره کی خشمی کدوب و وزیر صاف دل اولوب ینه وزارت علنی و خدمتی پیوردی (یعنی تکلیف ایلدی) و وزیر قبول ایلدی و دیدی معزوللق مشغولقدن یکدر (یعنی زخارف دنیا یله آموده و قبولیده پریشان حال و مشقت البال اولمقدن گوشه فراغت اختیار ایدوب قبول و تفرقه دن آزاده و آلاجه بلیاتندن آسوده اولقی اولی و اخرا در * رباعی * آنان که بتیج عافیت بنشینند * دندان سک و دهان مردم بنشینند * (آنان آنک جمیدر ایلر دیمکدر) که حرف رابط صفت (بکیج با حرف ظرف) کیج کاف عرک فقیهله بوجا قدر که عرب زاویه در (عافیه اضافتی بیامیه در عافیت الله تعالی قولندن بلایی دفع ایلکه دیرل) دندان دیشه دیرل که عربیجه سن دیرل سبتک کسربله و تونک تشدید یله (سکه اضافتی لامبه در) سک سبتک فقی و کان تحمله کلب دیمکدر (دهان الفه و الفسر) آغزه دیرل (محصول یت) شونلر که عافیت و فراغت گوشه سنده اوتور دیرل (یعنی خلقدن منقطع اولوب کیج عزت اختیار ایلشدر در) دندان کلب عقور مودی تاسک شرورندن کنایتدر دهان مردم بد صکو بنشیند بغلدیلر (یعنی گوشه تقاعد اختیار ایلنلر خلقک موزیلرندن و غیبت کو و بد کومر دمندن خلاص اولوب سالم اولدیلر عافیت برینه قناعت باز انلر ناموزون بازوب خطا ایلدی * کاغذ بدر بدند و قلم بشکسند * و زدست و زبان حرف کیران رستند * کاغذ کاف عربی و غین مفتوح میجه و ذال میجه ایله مشهور عربیجه قرطاس دیرل) بدر بدندک مقدم مفعولیدر (با حرف تأکید) در بدند فعل ماضی جمع غایبدر بر تدیلر دیمکدر (قلم معروف بشکسندک مقدم مفعولیدر) زبان حرف کیران لامبه (حرف کبر و وصف ترکیبدر کبتک عینی و تفصاتی طوینی دیمکدر الف و نون ادات جمعدر (محصول یت) عافیت بوجا غنده اوتور انلر کاغذ و دفتری پاره لبوب قلمی شکست ایلدیلر یعنی عالم ظاهرده جمع عوایق و علائق دینه و به بی ترک ایدوب دنیا و مافیها دن ال چکوب فارغ البال و آسوده حال اوتور دیرل حاصلی هر نهندن آزاده و سالم اولوب حضور ایلدیلر دخی بد کوبلر و عیب ینلر الدن و دبلندن قورتلدیلر یعنی گوشه فراغت اختیار ایلکه عیب بین و غیبت کو بلرشر و حسدن خلاص بولدیلر حضرت شیخک پیور دینی نادر واقع اولور زیر اخلدک دبلندن انبیا و اولیا یله خلاص بولماز دکل که عباد و زهاد * ملک گفت هر اینه مارا خردندی کافی باید که

مُشْتَقُّ بِرِشَانِ دِيمَكْدَرِ
تَفْعِيلُ بِابْتِدَاءِ اسْمِ فَاعِلِدَرِ
ۛ

رد این سید علی

عجم پسند دبر یا عربیله (باید فعل مضارع فرد غائب بکسر که حرف رابط
صفت (تدبیر مملکت مصدر مکفوله اضافتیدر (ورا ادات مفعول (شاید فعل مضارع مفرد
غائب شایدندن (محصول ترکیب) پادشاه دیدی البته بزه بر عاقل و مقبول و زیرک کرک که تدبیر
مملکت لایق اوله یعنی امور سلطنته و تدبیر مملکتش شایسته و سزاوار بر عاقل و دانای و صدر
وزارت مستحق بر مریدگار ازما کرک * گفت نشان خردمند کافی انست که بچنین کارهائی در
ندهد * خردمند کافی بیانه (که حرف بیان (بچنین با حرف صله (تندن مراد وجودی و ذاتیدر
(در حرف تا کید (ندهد فعل نفی استقبال مفرد غائب و بر میه دیکدر یعنی بویه ایله کرمیه
دیکدر (محصول ترکیب) وزیر پادشاه دیدی خردمند کافی نک و علامتی اولدر که بویه
ایشله کندنی و بر میه یعنی امور سلطنته و تدبیر مملکت اختیار یله داخل اوله حاصلی عاقل
و دانای اولدر که بویولین ایشله قار شمه و کندنی بویه دشوار مصالحه اختیار یله گرفتار ایلمه
* بیت * همای بر همه مرغان آزان شرف دارد * که استخوان خورد و جانور نیاز دارد * همای
بر طیر معر و فک اسمیدر که سابقا بعضی خواصی بیان اولدی ایدی (آزان ادات تعلیلدر لاجل معانسه
(شرف رفعت معانسه در (دارد فعل مضارع مفرد غائب و ازان دین عزیزتر (که حرف تعلیل و یا
حرف بیانی (استخوان همزه نون و تانک ضمی و سبک سکونی و اوور سبک کت معانسه (جانور جان
روح حیوانی (و ورا ادات نسبتدر جانلی دیکدر (جانور نون سکونیه اوقنور (نیاز دارد فعل نفی
استقبال مفرد غائب لازم و متعدی کلور بونده متعدیدر انجمن معانسه (محصول بیت) مرغ
همای انکچون جمعی طبورک اوزرینه شرف طوئار یعنی انکچون شرفی وار دیکدر که
استخوان بیر و جانلی حیوانلری انجمن سار ذات تخریب کی حاصلی ساز فایضی بر میه جنسی
طوئار کی شاهین کی طبورک بعضی شکار ایدر و انکله معاش ایدر اما هما استخوان ایله قانع
اولوب جانلی جنسی از ایلز استخوان ایله قانعده اختلاف ایلدیلر کی دیدیکه بیر قریب
ایز و کت کوردو کی برده منقار یله قبار و هوا یه ایلد و ب اکل ایدر زیرا ایقنری بوقدر که برده
یور و یه سار حیوانات کی و کی دیدیکه یتان استخوانک توتو نله قناعت ایدر و بعضیلر
دبیرلر که منقارنده بر خاصه وار کوکی منقارنه الدقه منقنت اولور (یعنی طایغیلور (و العده
علی زراوی شویله روایت اولور که همانک در بیسی اله کرمز بلکه صخرای خطا و خشنده و دشت
قیاقاده و هندستان اطرافده اولوسنی بولور لر تحصیل زمانده شام شریفده بر میه بازر کلنده
کوردم شکر رنگ اولور مثلا صفة ن شکر رنگ اولیه همایه بکزدی * مثل * سیاه کوش
را گفتند ترا ملازمت صحبت شیر بچه وجه اختیار افتاد گفت نافضه صیدش بخورم و از شر دشمنان در
پناه صولوش زندگانی می کنم * سیاه کوش قره قواق دیدکری حیواندر که ارسلانه ملازمت ایلر
ایکی قولاغی یله سیاهدر پارس دکللی اولور (رادات مفعولدر (ملازمت صحبت شیر اولکی اضافت
مصدر مکفوله در و ایکی لامیه در و یا اولکی کی (تاحرف تعلیل (فضله ار تغه یعنی زیاده
قلانه دیلر صیده اضافتی لامیه در (شین ضمیر شره راجعدر (میخورم یم دیکدر (پناه اسمدر
صفته جتی معانسه صولته اضافتی بیانه در پناهیدن معانسه در اسم مصدر در دیو و اضافتی لامیه در
دین تجزیه ارتکاب ایلش بلا ضرورت (زندگانی در لکدر حیات معانسه (محصول ترکیب)
(قره قولاغه دیدیلر سکا ارسلانک صحبتته ملازمت نه وجهله اختیار واقع اولدی قره قواق
دیدنی تا کیم شکار ایلدی کی حیوانک کندیدن باقی قلاتی یم و دوشملر شربیدن نک صولت و شدنی
صفتیه جاغنده بکجنوب دیرلک ایلیم بوملی حضرت شیخ پادشاهه وزیر نه نسبت ابراه ایلش
* گفته کنون که بطل حاشیش در آمدی و بشکر نمیش اعتراف کردی چرا زدیگتر نیایی

ردسروزی

تا بحلقه خاصان در آوردن بندگان مخلصت شمارد * که حرف (یا) با حرف صله (ظ) ظانك
 كسری و لامت نسبت به كسری در (حاجت حفظه دیر از اضافی بیایند در (شبه را جعفر
 (در آمدی در حرف تا كید (و با حرف صله (شكر نعمت مصدر ك مفعولته اضافتیدر (تزدك
 نونك فحبله یقین دیمكدر قریب معانسه (تا حرف تعلیل (با حرف صله (حلقه خاصان اضافی
 بیایند (در حرف تحسین كلام (آورد و اولك و نونك فحله لایله كسوره دیمكدر آوردن آوردن
 دی غنم سویش بندگان خاص بیایند (مخصول تركیب) قره قولاغ دبدیلر شمدكه ظل حاجتبه
 داخل اولدك و شكر نعمت اعتراف ایلدك فچون شیره یقین كز سین تا كه سنی خاصه محاسبه
 ادخال ایده و مخلص بنده اردن عد ایلده یعنی بویه ایكن سبب ندر كه بوسعادت ودولته وصول
 ممكن ایكن هرگز بایند تقرب ایلوب ابراقدن سیرالچیسین * كفت همچنان از بطش اوابن
 نیتم * همچنان انجلین دیمكدر كذلك معانسه یعنی شرك اخلص بنده زدن و شاكرك نعمتدین ایكن
 صولت و شدتدن و بطش و غضبتدن مأمون و بی یك دكلم جائزدر كه بركون قهر و خشنه مظهر
 دوشوب بی هلاك ایلده علی الخصوص كه اچ اوله * یت * اكر صدسال كبرانش فرورد * اكر يكدم
 درو افتد بسوزد * كبركاف عجمك فحبله آتش پرسته دیرل عرب مجوسی در جعی مجوس كلور
 (فرورد فاك و رانك ضعل لایله و زانك فحبله افر و زیدیدن بالكلندرمق یعنی یاق معانسه همزه ایل
 و همزه سزلقندر (بسوزد با حرف تا كید (سوزد فعل مضارع مفرد غائب لازمه متعدی بینده
 مشتركدر لازم اولنجه فاعل كبردر متعدی اولنجه فاعلی آتش و مفعولی كبر او اور (مخصول یت)
 اكر یوزیل كبر معبودمدر دیوانه دائماتهظیم و بیجیل ایدوب انشكه به اودونلرد و كوب بر نفس
 سویندرمه فائده ایلزیرا اكر بر نفس انشك ایچنه دوشمرسه بانار و یا خود آتش اتی بقار یعنی
 آتش تعظیم ایلدی دیوانی اسر كه مز بس سلاطینده بویه در منلا یوزیل خدمتده بر وانه اولوب
 بانسك و یا فلسك ادنی رفیجش خاطر سببیه سكا قیار * افتد كه ندیم حضرت سلطان زریاید
 و باشد كه سر برود * افتد واقع اولور دیمكدر (ندیم بونده مصاحب معانسه در (سر برودك
 تقدیری سرش برود در (مخصول تركیب) واقع اولور كه پادشاه حضرتك ندیمی التون واقع
 و ثواب و آت طین بولور (یعنی كاه اولور كه جود و كزیه و لطیف و احسانه مقارن اولور و كاه
 اولور كه باشی كیدر (یعنی مظهر قهر و غضب اولور و باشند جفار * و حكما گفته اند از تلون
 طبع پادشاهان بر حذر باید بود كه كاه سلاهی برنجند و كاه بدشنامی خلعت دهند * تلون تفعل
 بایندن مصدر در درلو درلو صور و اشكاله كبرمكدر (مخصول تركیب) و حكما و عقلا دیمشردر
 باد شاهلرك طبعی تلوتندن حذر اوزره اولق كرك (یعنی مختلف احوال لرندن و تغیر مزاج
 و اطوار لرندن اجتناب ایلك كرك كه كاه اولور كه بر سلام سببیه رفیجده خاطر و پریشان درون
 اولورل و كاه اولور كه بدشنام سببیه خلعت و نعمت احسان ایدرل حاصلی مزاج لرخی اكلامق
 كرك * و گفته اند نظرافت بسیار هنر ندیمانست و عیب حكیمان * (مخصول تركیب) دخی حكما
 و عقلا دیمشركه جوق نظرافت و حشرلق مضحكارك و مسخره لك هنریدر (یعنی انله مخصوص
 كار در اما عقلا و حكما و علما قنده زیاده شو خلق و شاطراق زیاده عیب و محض نقد اندر لیكن
 احیاناً نظرافت و تراكت و كناده طبع و درون اولق عیوبدن معدود دكل بلکه دائما عبوس الوجه
 و غمناك شكلی اولق محل طعن و مقام تشیع او اور و فی الحقیقه مذموم حالدر * یت *
 تو بر سر قدر خویشتن باش و وفار * بازی و نظرافت بندیمان بكذار * تونك ضمنی تمام اشباع ایلك
 كرك كه و اولفوظ اولوب شعر موزون اوله (سر بونده سودا و هو معانسه در) قدره قدره ناسته در
 قدری بر سر حفظ قدر در (وفار قدره معذوف (بازی) و نظرافت بكذارك مفعول صر بحلیدر

تزدك نونك قحی وزانك
 سكونی و دالك كسریله در
 ردرسوری

(و بندیمان غیر صریحی (با حرف تا كید (كذار كاف عجمك ضعیله فعل امر مفرد
 مخاطب قودیمكدر یعنی ترك ایله (مخصول یت) سن كندی قدرك حفظی سودا سنده
 و وفارك صیاتی هوا سنده اول یعنی مقصداری و وفارك رعایت اوزره اول و او یونی
 و نظرافتی و بخیره و زاكنی ندیمله قوی یعنی انله حواله بله ز را بوكار نله سزاورد * حكایت *
 * یكنی از رفیقان شكایت روزگار نامساعد بیزدك من آورد كه كفاف اندك دارم و عیال بسیار *
 رفیقان رفیقك جمیدر بولدانلر دیمكدر (شكایت روزگار لایله (و نامساعده اضافت بیایند
 (با حرف صله (تزدك قف معانسه در عندكی (منه اضافی لایله در (آورد فعل ماضی مفرد غائب
 فاعلی یكیدر (كه حرف بیان (كفاف كاف فحبله رزق دیمكدر (اندك آزدیمكدر قبل
 معانسه (عیال عینك كه سربله فقر دیمكدر جمع عیال عینك فنی و بانك كسریله جیاد جیدك
 جعی اولدیغی كسی ایلر دیمكدر (عیال فرزند و دختره تخصیص ایلین یلریمش
 (مخصول تركیب) حضرت شیخ پیور رفیق لرندن بری روزگار نامساعدك شكایتی نیم فقه
 كتوردی یعنی بكا زمان غدارك و بام مكارك عدم موافقتدن شكایت ایلدكه قوت و زامد از
 و عیال و خورندم چوقدر دیو عیال كشنك اوزرینه نفقه سی لازم اولایه دیرل * و طفت بار فاقه
 ندارم * اضفانلر لایله لدر (بار یوكدر (فاقه فقر و حاجت دیرل (یعنی فقر و احتیاج بوكینه طاقم
 یوقدر یعنی فقره طاقف كسوره مزم * بارها ردلم آمد كه باقلم دكر روم نادر هر صورت كه
 زندگانی كنم كسی را برینك وید من اطلاع نباشد * بار بونده كره معانسه در (وها ادات
 جمیدر معلوم اوله كه بو ادات جمعك مافلی ساك اوقنور مكر كه جمع اولان كل نك آخری هاه
 رسمی اوله (لاله كی (زاله كی (بس اولوقت مكر اوقنور الانها و زانها دیرل (بس بارهاده
 رانك فحبله در دین مذکور قاعده به مختلف سویش (كه حرف بیان (با حرف صله (اقلم
 دیباچه ده مفصل بیان اولندی (دكره اضافی بیایند در بعضی نسخه ده باقلمی پای وحدله
 واقعدر ایكسیده جائزدر (روم رانك و واولك فحله لایله فعل مضارع متكلم و حده رور ویدندن بونده
 كیدم دیمكدر (تا حرف تعلیل (كه حرف بیان (زندگانی دلك فحبله بونده معاش معانسه در
 دیرل دیمكدر (كسی با حرف وحدت و (را ادات تخصیص (بر حرف استعلا (بدن لایمدر
 (اطلاع نباشد اطلاعی اولیه دیمكدر (مخصول تركیب) رفیق دیرك كراته كوكله كادیكه غیر
 اقلیه كیدم یعنی ترك دیار ایدم ناهر صورنده كیم معاش ایدم هیچ ركیسه نك نیم ایومه و برامازیمه
 اطلاعی اولیه یعنی ابوی كچنورم برامری كیمه بلیه حاصلی هر نه وجهله كچنورم حاله كیمه
 مطلع اولیه * یت * بس كرسنه خفت و كس ندانست كه كیست * بس جان بلب آمدكه بروكس
 نكریست * كرسنه بونده كاف عجمك ضمنی و رانك سكونی و سبك كسریله آچ دیمكدر هر یچه
 جوعان دیرل تقدیر كلام بس كس كرسنه آه (خفت فعل ماضی مفرد غائب باندی و او بودی بیننده
 مشترك صیغه در (كه كیست كه حرف بیان (كیست كیدر دیمكدر معلوم اوله كه چه و كه عبار نلری
 ادات خبر اولان سین و تابه متصل اولسه هاه رسمی پایه تبدیل اولور فا حفظ (بس جان تقدیری بس
 كس راجاناه (بلب با حرف صله (لب طوداق كه حرف بیان (بر حرف استعلا و ضمیری مذکور كسه
 راجعدر (نكریست فعل نفی ماضی مفرد غائبدر كریستدن اغلیدی دیمكدر (مخصول یت)
 دیار غریبده و اقلیم آخرده چوق كیسه آچ باندی و او بودی و هیچ ركیسه بلیدكه بو آچ بانوب
 او یویان كیدر و كینك او غلیدر و چوق كیسه نك جان طوداغده كلدی و اوزرنده كیسه اغلیدی
 (یعنی دیار غریبده چوق كیسه تسلیم روح ایلدی و هیچ كسه اوزرینه ماتم چكوب اغلیدی
 حضرت شیخ بو یعنی دیار غریبده اولان غربانك احوال بیان ایدر فی الواقع پیور دقلری كیدر

رد شیمی

رد ابن سید علی

مطل

* باز از شمانت اعدای اندیشم که بطعنه در فضای من بختند و سعی مراد حق عیال بر عدم مروت جل کند و گوید * شمانت دوشین دوست و دلاسته و زنه سوخته که در لاس اعدا تجرید طریقله ذکر اولش (اندیشم فعل مضارع متکلم و حده در فکر و خوف ایدرم دیمکر) که حرف تعلیل و یا حرف بیان (با حرف صاحب) طین افتاده نیزه ابله و زمره دیر اما بونک کبی پر زده دخل و تعرض معانسته در و آخر زده هاه رسمی شکلی علامت نقل در عریدن بجای به (فتافه فنیله اکه دیمکر) منه اضافتی لایه در (سعی مراد صدرک فاعلنه اضافتین (عدم مروت لایه (محصول ترکیب) دیار غریبه باشم آنوب کمک استرم به دشمارک سوغه شدن او شوم که طین و تشنه ابله اردمه کورل و بنم عیالم حفته سعی عدم مروت جل ایدر حاصلی ترک دیار ایلک خاطر مدن کچر لیکن شمانت اعدادن و طین دشمنانند اندیشه ایدرمکه ضعف غیرمه وعدم حقیقه جل ایدوب سوبلر * قطعه * بین آن بی حجت را که هرگز * نخواهد دید روی یک بختی * با حرف تا کید (بین فعل امر مفرد مخاطب بینیدن کور دیمکر بعضی نسخه ده بین دوشمش فعل نهی مفرد مخاطب کورمه دیمکر) بی حجت بی عار و بی غیرت دیمکر (را ادات مفعول) که حرف رابط صفت و یا حرف تعلیل (خواهد دید کورمه دیمکر) دید بونده دیدن معانسته در (روی مفعول نخواهد اضافتی لایه در) نیک بخت وصف ترکیب در بی بختی یعنی دوشلی (با حرف مصدر در دولتیک دیمکر) (محصول بیت) اول عارس و غیرت سر نامردی کور که هرگز دولت و سعادت یوزنی کور میسر در و یا کور میسر در (خواهد دیدک معانسی کورمه کرکد دینار حق ادایی ایدر مملار (بین اولیحق دیمک اولور اول بی عار و بی غیرت نامردی هرگز کورمه یعنی یوزنی کوروب انصاف ایدر چک نامرد دکلدر) بین امر در دیدن دین اصابت اینامش مد کور یتک معناه مطابقی مسطور اولاندر (پس نخواهد دیدک معانسی دعاه علیه جل ایدوب کور مسون دین لزوم مایلزم یوز مشلر بین نسخه سنی اختیار ایدر نه بی جهت دخل و تعرض ایدن کندی مدخول و معترضدر * تن آسانی کزیند خویشتن را * زن و فرزند بکذار بختی * تن آسان وصف ترکیب صاحب حضور و راحت دیمکر) و یا حرف مصدر (کزیند کاف عجمک ضمیمه کزیندن فعل مضارع مفرد غائب اختیار ایدر کزیندن دین اصابت اینامش (خویشتن و اورسعی و روم ضمه ابله کندی دیمکر) و را ادات مفعول کزیندک تن آسانی مفعول اول و خویشتن مفعول ثانسی (بکذار فعل مضارع مفرد غائب کور دیمکر) زن و فرزند مفعول صریحی (و بختی غیر صریحی) و با حرف ظرف (و یا حرف الصاق) و یا حرف مصدر (محصول بیت) کور اول بی عار نامردی و یا کورمه هرگز که کندی نسخه حضور و راحت اختیار ایدر و عورت و اوغلانی شدت فقر و فاقه کور یعنی کندی باشین الوب ترک دیار ایلدی و اهل و عیالنی بلا و محنت و فلا کتده کور کیدر حاصلی کندی طالب حضور و صفا اولوب کیدر و اولاد و انسای فقر و فاقه ده کور (بیت ثانی بیت اوله مقام تعلیلده واقع اولندر فتامل * و در علم خاصیه چنان که معلومست چیزی دیم * یعنی دخی علم خاصیه ده افعیلن معلومکن در پرسته بلورم (یعنی علم دفتر و فن ارقامده و اسلوب کاتده معلومکن در که بر مقدار وقوع و ارور * اگر پیچاه سماجهتی معین گردد که موجب جهت خاطر باشد بقیه عمر از عهده شکران توانم بیرون آمدن * اگر حرف شرط (با حرف مصاحبت سببی منضمین (جاه قدر و منصب و منزلت اجتماع اضافتی لایه در (جهتی یا حرف وحدت (کرد فعل مضارع مفرد غائب اوله دیمکر صبر و صبر و معانسته) که حرف رابط صفت (موجب جمعیت اسم فاعلک مفعول اضافتین (جهت خاطره صدرک فاعلنه در) باشد فعل مضارع مفرد

ندسروری و کافی

ردسروری

رد کافی

ندسروری

ردسروری

غائب

غائب اوله دیمکر صبر و صبر و معانسته (بقیه عمر لایه در) عهده شکر حق شکر دیمکر آن لفظنه اضافتی مصدرک مفعولند در (بیرون نظیره (محصول ترکیب) اگر سزک دولت و سعادتکنز سبیله بر جهت معین اوله که موجب جمعیت خاطر اوله غریم بقیه سنده ایلک شکری حفته طشره چقمقه قادر دکل (یعنی اگر سزک قدر و مرتبه کز سبیله جمعیت خاطر اوله لاجق بر خدمت و دفتر و محاسبه به متعلق بر جهت تعیین بیور یار سه اولنجه اول احسانکنزک شکرین ایلکه قادر اول زین * کتم ای یار عمل پادشاه دوطرف دارد امیدان و بیم جان و خلاف رأی خردمند است بدین امید در آن بیم افتادن * (محصول ترکیب) رفقه دیدم ای یار پادشاه عملینک ایکی جای وار (پرستی اتمک امید ای یعنی نعمت دنیا (و پرستی جان قور قوسی یعنی غضب و قهر سلطانه منظر دوشمک) و عقلا رأی و تدبیرینک خلافت بر منصب و ریاست امید یله جان قور قوسنه دوشمک یعنی ورطه هلا که و خطر جان پاکه دوشمک * قطعه * کس نیاید بخانه درویش * که خراج زمین و باغ بده * با حرف صله (خانه درویش لایه) که حرف بیان (خراج زمین لایه) بده فعل امر مفرد مخاطب ویر دیمکر (محصول بیت) درویش خانه سته کیمسه کلز که یرک و باغک خراجی ویر دیو (حاصلی یرک مقایسه سنی و ارضک خراج و عشرتی و باغ و باغچه نک حضرات حقنی در و شدن کیمه استم زرا اول بونلره مالک اولماز و خسه مالک اولسه اندنده استلردی * باید شویش غصه راضی شو * یا جکر بند پیش زاغ بده * یا جاکر زرد که حرف ابتدا اوله عریده اما کبی کسر همزه ایل و مخاطب رفیق اوله (یعنی باتشویش غصه فقر و فاقه به راضی و اسکه قانع اول و یا سلا طین خدمتی اختیار ایدوب دل قبول ایله لاشه کی زاغ و رزغن طعمه ایلسون (و یا حرف عطف اوله مابعدنی خر آجه عطف ایلله انسب بویه اولمدر) جکر بند بو کر کدر بر آیدر کرده در کاف عجمک ضمیمه و عریجه کلیه دیر کاف عریک ضمیمه و لامک سکونسله (محصول بیت) خانه درویش کیمسه کلز که تشویش و غصه به راضی اول (یعنی اهل دنیا کی غم و غصه چکوب بلده به صابر اولوب راضی اول یا بو کر کی زاغ او کنه قو بو کر کی زاغ او کنه قو منی بخت و بله دنیای جکیمکن عبارتدر حاصلی درویش و تبارک دنیایه خانه سی اولدینی تقدیرجه کیمه قوسی او کنه کلوب عوارض و کوربجی و عزب الفه سین تقاضی ایلوب انواع عقوبات و اصناف بلیان تکلیف ایلر) اما اهل ضیعه و عفار دائماً محنت و بلا چکوب تشویش و غصه و المدن خالی دکل و طویله بغدادی اتمکی عین حاصلی درویش بومذ کورانه مکلف دکل بو پینده رفیق مخاطب طوئوب یا فقر و فاقه یعنی فقر جهندن تشویش و غصه به راضی اول و یا کند و کی خاطره و مهلهکه به الغا ایدوب مفعول یل دینلر رفیق تخصیص بلا تخصیص ایلد کلریدن غیری سیاقه و سیاقه ملائم دکل فتامل * کفت این سخن موافق حال من نکفی و جواب سوال من نیابوردی نشیده که گفته اندهر که خیانت و زردد منش ارحساب بلرزد * موافق حال اسم فاعلک مفعولنه اضافتیندر (ومنه اضافت لایه در) جواب سوالنده بویه در (و زرد فعل مضارع در و زردن در پرسته بی اعتبار ایدوب سعی و کوشش ایلکه دیر (بلرزد با حرف تاکید (زرد فعل مضارع مفرد غائب) (محصول ترکیب) رفیق دیدی یوزوزی بنم حاله موافق سو بیلدک و بنم سواله جوابه مطابق و مناسب کنورمکن زرا بن سکاد عوای استقامت ایدر دین و سن بی اهل خیانت عقوبایله تخویف و تحذیر ایدر سین ایشتامش مبین بوضرب مثلی که هر کس که خیانت ایلر ال حسابدن در زنی یعنی خانی و سقامتی ظهور ایلر دیو خوفندن النی رعشه طوتار * بیت * راستی موجب رضای خداست * کس ندیدم که کم شد از ره راست * راستی با حرف مصدر

زدشمنی و کافی

رد شمنی

اما حسودان در کینه و مدعیان گوشه نشین اگر آنچه حسد است نسبت به اختلاف آن تقریر
 کند و در معرض مصیبت باشد این سخن در آن حالت که احوال مقامات باشد
 مصلحت آری باینکه ملک قناعت حراست کنی و ترک ریاست کوئی که عاقلان گفته اند *
 (بعض نسخه ده همچنان برینه همچنین دوشمش یعنی انجیلین که بن یلورم و یا بونجیلین
 بن یلورم حاصلی بلدیکم کی) (کین کاف عریک فتحیه یوسودیمکدر و نون و دال ادا جمع در) (حسن
 سیرت مصدرک فاعله اضافتیدر و تته اضافت لایه) (معرض بونک کی پرده محل معانسه در
 شدوذا) (زیر معرض شول لایه دیر که جاریه عاریه صاعق ایچون کیدر که کوزل کورینه
 پس معرض میک کسری و رانک فتحیه مشهور در اما صحیح میک فتحی و رانک کسریله در
 دین عندی سولیش (عتاب از ارمق و قافق معنایه در) (مقالده تا اثنای حالت تا میچوندر
 (ملک قناعت بیانیه در) (حراست حفظ معنایه مصدر در) (ترک ریاست مصدرک مفعولان
 اضافتیدر) (کوئی فعل مضارع مخاطبدر یعنی دلدن و زباندن ریاستی ترک ایلدم دبه سین
 حاصلی ریاست هوا سندن کلیا کیچه سین) (محصول ترکیب) حضرت شیخ رفیق یوزر
 رویه شتر اولدیغی مقرر و محققدر که هیچ کلامنده ریب یوقدر سنکده انجیلین که بن یلورم
 و یا بونجیلین که بن یلورم حقیقت حال فی نفس الامر دیانت و تقواک و فضیلت و استقامتک
 کمال مرتبه در هر نه خد متکه سکا نعیین اولسه کاینی حقندن کلور سین اما حسودلر یوسوده درلر
 یعنی در و ندن حسد ایدوب ظاهرا هر ده سنکده دوست صورتده معامله ایدرلر و مدعیانلر
 یعنی سنک واقع اولدیغک خد منده استقامت و پرهیزک خلافتی دعوی ایدنلر که و شه
 نیشلر در یعنی ایصال مضرت قاصد و حقوق و زلات ایشدر مکه مقید و مترصد اگر اولکده سنک
 حسن سیرتکدر انک خلافتی تقریر ایدرلر سه یعنی اتفاق ایدوب پادشاه سنک استقامتکی
 سقامت و صداقتکی خیانت تقریر و بیان ایدرلر سه و پادشاهک معرض خطایه کله سین
 و تحلی عتابه دوشه سین یعنی مقهور و معاتب اولاسین اول حالده سنک حقهکده معقول
 و مقبول سوز سولیکه کیک قدرتی و طاقتی اوور (پس مصلحت انی کوررم که ملک قناعتی
 حفظ و حراست ایلیمه سین تا کیم دشمن بد خواهان سکا هیچ بر وجهله طعن و تعرضه ظفر
 بولیمه دخی ترک ریاستی و جاه و منصبی و هوا و ارزو سنی که کلکدن کلیا قلع و قمع ایدوب
 اخراج ایلیمه سین که عقلا و حکما یوزر منلر * بیت * بدر یاد منافع بی شمارست * اگر خواهی
 سلامت در کنارست * بدر یا با حرف ظریف (در یاد کن) (در با متضمن اولدیغی ظرفیت
 معنای تا کید ایدر) (منافع جمع منفعت فوائدیمکدر) (بی شمار بی حساب معنایه در) (خواهی
 فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط دیرلرک دیمکدر) (سلامت مفعول) (در حرف ظرف
 (کنار معروف سین و تا ادا خبر در) (کنارست جزای شرط در) (محصول بیت) (در یاده
 منافع و فوائد بی حد و بی شمار در اما اگر سلامت و عافیت استرک کناره در یعنی
 سلاطین خد منی در یا سفرینه بکزر هم نفع جلیل و هم خطر شیطانی وار (در حرف صله در
 دین معنایه واصل دگیش و از زنده در دین کذلک * و حق این سخن بشنیدیم برآمد و روی
 در هم کید و سخنهای رئیس امیر گفتن گرفت که این چه عقل و کنا نیست و فهم و درایت
 عقل حکما درست آمد که گفته اند دوستان در زندان بکار آیند که بفره همه دشمنان دوست
 نیند * بعض نسخه ده رفیق چون این سخن بشنید واقعدر (این سخن) ن مراد و باه قصه سید راه
 یثله یله (بهم برآمد منقبض و مکدر اولدی دیمکدر) (و روی درهم کشید دخی بوزونی بورتدی
 یعنی عبوس الوجه اولدی حاصلی غصه کندی) (و سخنهای رئیس امیر بیایه در) (رئیش امیر

رد کافی

رد ابن سید علی

وصف

وصف ترکیبدر انجیل قرشدر یی یعنی درد و الم و بر یی (گفتن گرفت سولیک طویدی یعنی
 سولیکه باشدی) (که حرف رابط مفعول و قول) (کفایت عقلک عطف تفسیری واقع اولش
 تنکه خواجه حافظ کفایتله عقلدن تعبیر ایش (مصراع) جانا کدام سنک دل بی کنا نیست)
 بی عقل و بی ادراک دیمکدر (پس خواجهک بویشده کی عقل کفایته اضافت ایلین بی کفایت ایش
 (بیت) من و انکار شراب این چه حکایت باشد) (غالب این قدوم عقل و کفایت باشد)
 (درایت ادراک معنایه در) (درست دالک و رانک صمه لایه و سکون سین ایلله لفظ مشترکدر
 کر چکله بنون پیشده یونده کر چک دیمکدر صحیح معنایه اگر چه عرب بنونه ده صحیح دیر
 (دوستان در زندان بکار آیند تقدیری دوستان آنانکه که در زندان بکار آیند) (که حرف تعلیل
 (بر حرف استعلا) (سفره معروف) (همه جمله دیمکدر) (محصول ترکیب) رفیق چونکه بنیدن
 مذکور کلامی استماع ایلدی منقبض و مکدر اولدی و یوزن بورشدری یعنی عبوس الوجه
 اولدی دخی خاطر پریش و رنجش امیر کلمات سولیکه باشدی بونه عقل و ادراک در
 ونه فهم و فراستدر و حکما و عقلا قولی کر چک کلشدر که دیملر دوست انلردر که دوسته
 زندانده بولنه لر یعنی بونک دمنده و فلاکت زمانده دوست ایچون سعی جبل و کوشش جزیل
 ایلله لر حاصلی دوست اولدر که کینک باشه ایش دوشر که اوشند دونه (زیر سفره) و نعمت
 اوشنده و منصب و دوات و قشده جیبی دیملر دوست شکنده کورینورل و محبت و دودت
 اظهار ایدوب تقرب کوسزلر * قلمه * دوست متعارفکه در نعمت زند * لاف یاری و برادر
 خواندکی * متعارف فعل نهی مفرد مخاطب صایمه یعنی عد ایلله شمار یندن شمرندن دکل
 (دوست مفعول اولی) (وان برادر تقدیریه مفعول ثانسی از تته بدیده) (که حرف رابط صفت
 (در نعمت زند مصراع ثانی به مرهوند) (زند فعل مضارع مفرد غائبدر زنددن) (لاف یاری
 بیایه) (و با حرف مصدر) (برادر یاری به معطوف) (برادر خواندکی روزمره زنده قدداش اوقوشمق
 معنایه در کاف تجمی هاء رسمیدن بدلدر) (محصول بیت) (دوست عد ایلله اول کیمه بی که
 خوان و نعمت و جاه و دولت زمانده دوستلق و یارلق لافنی و قدداش اوقوشمق چکه سنی اوره
 (یعنی سنکده قدداش اوقوشه و قدداشکم دیو لاف اوره انی کر چکدن دوست قلمه * دوست
 آن دیم که کیرد دست دوست * در پریشان حالی و در ماندی * دائم فعل مضارع مفرد متکلم
 دایتندن یلورم دیمکدر) (دوست مفعول اولی) (وان برادر تقدیریه مفعول ثانسی) (که حرف بیان
 (کیرد فعل مضارع مفرد غائب دونه دیمکدر) (دست مفعول دوسته اضافتی لایه در) (در
 حرف ظرف کیرده متعلق) (پریشان حال وصف ترکیبی) (و با حرف مصدر) (و او حرف عطف
 (در مانده عاجز دیمکدر) (و کاف عجم هاء رسمیدن بدلدر) (و با حرف مصدر) (محصول بیت)
 کر چکدن صادق دوست اول کیمه بی یلورمکه پریشانلق دمنده و بیچارهک واضطراب
 زمانده دوسته بار و باور اولوب دستگیر اوله * دیمکه متغیری شود و نصیحت من بفرض بشنود
 بیزدیک صاحب دیوان رقتم بسابقه معرفتی که میان ما بود صورت حالش بگفتم تا بکاری
 مختصرش نصب کردند * منشود فعل مضارع مفرد غائب ایشدر دیمکدر و شنو بدندن) (با
 حرف صله) (ززدیک قف معنایه در عند دیمکدر) (صاحبیه اضافتی لایه) (و صاحبک دیوانده
 بویله در) (صاحب دیواندن وزیر مراددر) (بسابقه با حرف سبب) (رقم فعلته متعلق تقدیری
 رقم بسبب معرفت سابقه در بر مضاف تقدیریه صکره حذف ایدوب مثالیه بیان ایلدیلر
 (بسابقه به همزه اضافت ایچون کلشدر که لایه در) (معرفتی یاسی حرف وحدت) (که حرف
 رابط صفت) (میان مالامیه) (صورت حال لایه) (و شن رفیق راجعدر) (تا حرف تعلیل) (بکاری

رد بعض

رد ابن سید علی و سروری

(با حرف صله) و با حرف وحدت (مختصر بونده جزوی دیکدر) (محصول ترکیب) کورد مکه رفیق
 سوزمند متعبر و بی حضور ازور و بنم کانصحت و رمی کوش رضایله استماع یا و بغرض ایله
 ایشیدر بالضروری وزیر یا ننه واردم بر اشتاق سابقه سی سبیلله که مایتمزده واریدی
 جواب سؤل مقدر در سؤل کلدیدیکه اهل الله اهل دنیا یا ننه وارغان دکادر یاسن نیچون واردک
 جواب بیا ننه اه وزیر صورت حالنی و خصوص آمالنی تقریر ایلدم و قابلیت و اهلیتی بیان
 ایلدم تا انی بر جزوی ایشه و خدمته نصب و تعیین ایلدیلر حاصلی بنم شفاعت و شهادت
 سبیلله وزیر انک حفته حسن اعتقاد ایدوب بر مختصر مصلحت اوزرینه انی نصب ایلدی
 * چند روز برین بر آمد لطف طبعش بدیدند و حسن تدبیرش را بدیدند کارش ازان
 در گذشت و بر تبه بر تزان ممکن گشت و همچنین نجم سعادتش در ترقی بود تا باوج ارادت رسید
 و مقرب حضرت سلطان شد و مشار الیه بالبنان و معتمد علیه عند الاعیان بر سلامت حالش
 شادمانی کردم و کتم * (محصول ترکیب) بر نیجه کون بو حال اوزره کلدی و یکدی (یعنی مذکور
 کار مختصر خد متده بر قاج کون مرور ایلدی لطف طبعنی و لیاقت و استعدادنی کور دیلر
 و حسن تدبیرنی پسند ایلدیلر ایشی یعنی حال و شانی و منصب و جاهنی اولکی مرتبه دن یکدی
 و اولکی مرتبه دن بو جه رک بر مرتبه ده ممکن و ثابت اولدی بو نیجین نجم سعادتنی ترقیده
 اولدی تا کیم اوج ارادته یعنی استیوب دلیدی مرتبه رک اغلاسته و کوکلی دلیدی مناصبک
 غایت و نهائیه ایشدی و پادشاهک مقرب و مقبول اولدی دخی مشار الیه بالبنان اولدی یعنی
 بر مقبله کوسر یلور اولدی حاصلی انکست نمای عالم اولدی (بنان ذکر ایدوب انکست
 اراده ایلک مجاز مرسل فیلندندر) (یعنی ذکر جزه وارده کل طریقیله زیر بنان بر مق اوجته
 دیرل دخی رفیق اکابر و اعیان ناس قنده معتمد علیه اولدی یعنی ارکان دولت و اعیان سلطنت
 یاننده موثوق به و مرجع الیه اولدی بنان و اعیان صکره بر شدت قدر اوافاق کرک قنامل (بویله
 اولجه سلامت حالنه شادمانی ایلدم و دیدم * بیت * ز کار بسته میدیش و دل شکسته مدار *
 که آب چشمه حیوان درون تاریکست * کار بسته بیانه (میدیش فعل نهی مفرد مخاطب
 اندیشه و غم چمکه دیکدر) (دل مقول اولی) (و شکسته تائیدی که حرف تعلیل) (آب چشمه
 مفرد مخاطب طومعه دیکدر) (دل مقول اولی) (و شکسته تائیدی که حرف تعلیل) (آب چشمه
 لامیه در) (و حیوانه اضافتی بیانه در) (پاک سکونی ضرورت و زن ایچوندن) (درون ایچ و ایچرو
 دیکدر تاریکه اضافتی لامیه در) (تاریک قرا کو و یایله قرا کولق دیکدر یعنی یا حرف مصدر در
 وسین و تا اذات خسر) (محصول بیت) بغلنش ایشدن به حضور اولوب غم چمکه یعنی حصول
 مرادک بر قاج کون عقده تأخیر و دوشوب بر زمان روز کارال و بر بریب صعوبت حال و عکس رجا
 و آمال کوسر دیسه غم چمکه و کوکلی شکسته طومعه حاصلی منکسر البال اوله زیرا آب چشمه
 حیوان قرا کولق ایچنده در یعنی حضرت حضرت قرا کولق زحمتی و مشقتی یلکه ظلمیده کم
 اولق خوفنی چمکه آب حیات نصب اولدی ایلمدی سنده ای رفیق روز کارل بر مقدار
 شدت فقر و فاقه سین چمکه عاقبت دولت عظیم و نعمت جسمه واصل اولدک مذکور یعنی
 عمومه صرف ایلکده قایلدر * بیت * الا تعزین ایا الیه * فلرحان لطف حمیه * الاحرف
 استفاح و یا حرف تنبیه (لاحرف نهی) (لا تعزین فعل نهی مفرد مخاطب مؤکد بالنون الثقله در
 علم بایندن البته محزون و غموم اوله دیکدر) (ایا مصدر اسماء سته دن مضاف اولدقده نصی
 افله اولور بونده منادای مضاف واقعدر تقدیری یا ایا الیه یا نک قتی و لامک کسر یله
 بلا معناه استه در ایا الیه صاحب الیه دیکدر حاصلی بلا به ملازم و ملاس دیکدر

یا نک اسکنایه حیوان تلفظی
 حسب القاعده یا نک الفه
 حیوان جولان کی حرکت
 لفظی معنای حرکت
 یا نک اسکنایه حیوان تلفظی
 یا نک اسکنایه حیوان تلفظی

نکه چمکه ممارس اولانه اخو الحرب دیرل اب و امه ده بویله دیرل مشلا ابو الاخبار و ام
 الاخبار دیرل (فا حرف تعلیل) (ولام اولی حرف جر بر فعل عامه متعلق) (ولام ثانیه حرف
 جر بر فعل که همزه سی و صله ساقط اولدور یونک کی برلده رجاندن مراد خدادر و بوصف
 خدای تعالی حضرت بدن غیری به اطلاق اولغز فاحفظ جار مع المجرور اعرایدن محلا مر فوع
 مقدم خبر) (والطاف لطفک جمی لفظا مر فوع مؤخر مبتدا) (خفیه صفت الطاف در ضرورت
 وزن ایچون آخری ساکن اولوب اعرایی تقریری اولور) (معلوم اوله که کتب تلمیحه ده رجان
 الفله یازلق کرک (محصول بیت) یو بیتک مضمونی بیت سابقک مضمونه مناسب و ملائمدر
 پیور که ای بلا قرداشی (یعنی بلا و جفای روز کاره مبتدا کیمیه البته محزون اوله زیرا
 خدای تعالی ک مخفی لطف و عنایتی واردر یعنی سز بدیکت بردن بر باب سعادت و دولت
 فتح اولور حاصلی جفایه صبر ایدن بر وفایه * بیت * منشین ترش از کردش ایام که صبر * تلخیص
 و لیکن بر شیرین دارد * منشین فعل نهی مفرد مخاطب نشیندیندن نشستن دکل (ترش تانک
 و رانک ضمه لایله اکشی دیکدر رانک سکونیه ده لغتدر) (تقدیری ترش رویدر ضرورت وزن
 ایچون حذف اولدی) (کردش کاف عجمک فحمله و رانک سکونیه اسم مصدر در) (کردیدندن
 دوشن دیکدر معلوم اوله که اسم مصدر شینک ماقبلی مکسور اولور جمع زمانده (ایامه اضافتی
 لامیه در) (که حرف تعلیل) (صبر پاک سکونیه مبتدا و مصراع ثانی به مرهون معنای بونده
 ایهام طریقیله مذکوردر زیر بانک کسر یله صبر دیدکری او کده کامی باغنی ساکن ایدر
 (تلخیص خبر مبتدا در) (بر بونده میوه در عیش معنایسته) (تقریریه اضافتی بیانه در) (دارد فعل
 مضارع مفرد غائب طور یعنی بر شیرینی واردر دیکدر فاعلی صبره راجع ضمیر در) (محصول بیت)
 کردش ایام و تصاریف روز کار و تقالیب احوال در ترش روی و عبوس اوجه اوزومه یعنی
 دور و سیر فلک کچ رفتار دن منقبض و منفعل اوله صابر اول زیرا که سخت و شدت روز کاره صبر
 ایام کرچه صعب و دشوورد و لیکن آخر الامر فائده سی نه هر و نمره سی لایح اولوب صبر یسر
 و غموم و غموم سرور و حبور و تبدل اولسی مقرردر نکه مذکور نیات ذاتنده اچدر امانت معنی
 چوقدر اچیلغنه تحمل ایلین (کل مر دواء حسنیجه علاج پذیر اولور یو بیتک مضمونیه بدین
 سابقه متاس و ملائمدر * دران مدت مر ایا جمع باران اتفاق سفر مکه افتاد چون از زیارت
 مکه باز آمد دهمیزلم استقبال کرد ظاهر حالش را دیدم بر بشان و در هات دره و نشان کتم حال
 چیست گشت چنانکه تو کفتی طائفه حسد بردند و بخاتم منسوب کردند و ملک در کسف حقیقت
 آن استقصا فرمود و یاران قدیم و دوستان رحیم از کلمه حق خاموش شدند و محبت دیرینه
 فراموش کردند * دران مدت یعنی رفیق مرتبه علیایه واصل اولد یعنی مدت (مرا یکا دیکدر
 (یا مع معنایسته) (جمع یاران لامیه) (اتفاق سکون فافه اتفاقا معنایسته) (سفر مکه لامیه) (افتقاد
 دوشدی یعنی واقع اولدی) (دومیزلم استقبال کردیم معنایسته) (استقباله مقیدر) (هات بونده
 صورت معنایسته در) (طائفه یا حرف وحدت) (و همزه حرف توسل طائفه مبتدا) (حسد بردند
 خبری حسد ایلدیلر یعنی حسد ایلدیلر دیکدر) (بخانت یا حرف صله) (میم معنایسته) (میسوبه
 مقیدر) (کسف حقیقت مصدرک معنایسته) (اضافتی در) (و آنه اضافت لامیه اشارتدر) (خسانه
 منسوبه) (یعنی نسبت خیانتک حقیقتنی کشف خصوص صنده) (استقصا بر نسته بی حقیقتله نفیش
 ایدوب بتلمکه دیرل) (فرمود پیور مدی یعنی بی حقیقتله نفیش ایلدی) (یاران قدیم بیانه در
 (دوستان رحیمه بویله در بعض نسخه ده رحیم برینه حیم واقعدر) (کلمه حقدن مراد حق سوزدر
 (محبت دیرینه بیانه) (فراموش کردند اوتدیلر) (محصول ترکیب) (اول زمانه رفیق پایه علیایه

مطل

رد سروری

مطل

واصل اولدی (بکار بلوک یارالیه انصافا مکّه به سفر واقع اولدی چونکه مکّه زیارتندن یته کلدیم ایکی منزل مقداری پی قرشولدی (ظاهر حالتی پریشان و فقرا شکنده و درویشان صورتده کوردم اکا دیدمکه خان ندر و بوسورنه کیرمک سینی نه (دیدیکه من دیدیک کی پر بلوک انحاب حسد و اریاب غرض بکا حسد ایدوب خصوصت ایلدیلر و پی خبائله منم ایتدیلر و پادشاه دخی اول خصوصده و کشف حقیقته نقشب و تفحص بیورمدی تا کیم محسود اولوب استقامت اکامعلوم اولیدی دخی نیجه زماندن بری یاران مشفق و مهر بان کین احباب حقیقت حاله واصل ایکن حق سوزی سولیکدن خاوش اولوب سکوت ایلدیلر واسکی صحت و اختلاطی فراموش ایلدیلر * قطعه * بضع خدا چون کسسی اوفتاد * همه عالمش پای بر سر نهند * باحرف مصاحبت (صنع خدا لامیه امر خدا دیمکدر (چون ادا ت تعلیل (کسی باحرف وحدت (اوقتا دوا وایله دوشدی یعنی منصبدن و دلدن دوشدی حاصلی دوشه و بادوشه دیمکدر (عالمش ضمیری کسی به راجعدر (نهند فعل مضارع جمع غائب قورلد دیمکدر (پای مفعول صریح (و بر سر غیر صریح (محصول بیت) الله امر یله بر کیمسه که دلدن و منصبدن دوشه جمع عالم ایغنی باشی اوزره قور یعنی هر کشتی اتی چیکتر حاصلی هر کس قادر اولدی یعنی دکل اتی پامال ایدر قدیم نسخه (ده بو بیت بو یاه واقعدر لیکن اکثر شراح بونی یازمش * بینی که پیش خداوند جاه * ستایش کتان دست بر نهند * بینی فعل فی استقبال مفرد مخاطب استفهام انگاری بی متضمن کورمز مبین یعنی کورزمین (که حرف بیان (پیش خداوند جاه اضافتاری لامیه لردز منصب صاحبک اوکنده دیمکدر (ستایش اسم مصدر دز ستاییدن اوکش دیمکدر (کات الف و نون جائزدر که ادا ت جمع اوله یعنی ستایش کن وصف ترکیبی اوله و ستایش کتان جمعی جائزدر که ادا ت صفت اوله ستایش ایدرک معنانه (دست نهندک مفعول (صریحی و بر بر صریحی اولکی بر حرف استعلا ایکنی سینه معنانه در (محصول بیت) کورمز مبین که خداوند جاه و منصب اوکنده ستایش ایدیلر و یا ستایش ایدرک الی کوکسی اوزره قورلد (حاصلی خلق عالم یار بچک الله دهرک قرشونده ایا اوزره طروب اللربن کوکسه قورلد * چوینند کا قبل دشنس گرفت * ستایش کتان دست بر نهند * چو ادا ت تعلیل (پیشند فعل مضارع جمع غائب بیندندن (که حرف بیان (افبال دولت دیمکدر مبتدا واقعدر (دشنس گرفتک مقدم مفعولی و خبر مبتدا در (شین کسی به راجعدر (محصول بیت) چونکه کوره ل که دولت و اقبال و بخت و سعادت کامعین و باور اوله (یعنی شویله کوره ل که جاه و منصب و عزت و رفعت صاحبی اوله ستایش ایدرک اللربن سینه لری اوزره قورلد (بو بیت مذکور نسخه ده بو یله واقعدر * بیت * و کرد و زکارش در آردز پای * همه عالمش پای بر سر نهند * روز کارش شین ضمیر خداوند جاهه راجعدر (در آردز حرف تاکید آرد فعل مضارع مفرد غائب آردن که مخففدر آردن دندن کنوره دیمکدر (ز پای آردن متعلقدر یا قادن کتورمکدن مراد تخفیر و تذلیل در (محصول بیت) و اگر خداوند جاهی روز کار ایدن یقارسه یعنی منصبدن دوشروب ذلیل و حقیر ایدر سه جمع عالم تخفیرا باشنه آیت قورلد یعنی پامال ایدر * فی الجمله بانه اع عقوبت گرفتار بودم تادربن هفته که مرده سلامتی بحد رسید از بند کرام خلاص کردند و ملک مورد و غم خاص * فی الجمله حاصل کلام (با حرف صله (انواع نوعک جمعدر درلی دیمکدر (عقوبته اضافتی لامیه (گرفتار اصننده وصف ترکیبی در بونده مبتلا دیمکدر (بودم جائزدر که فعل ماضی متکلم وحده اوله اولدم معنانه و جائزدر که ادا ت زمانیه اوله ایدم معنانه و لکل وجهه (ناانتهاه فایت ایدر الی معنانه (در بن هفته بو هفته ده (که حرف رابط (صفت (مرده مثلی و همزه اضافت

ایچون کلاشدر که لامیه در (سلامتی باحرف مصدر مصدر عربی به مصدر لاجق اولوق جائزدر اما کندی مصدر زینه حقوق شایع دکل (زیرا عرب مصدر لری حکم جامده در یا نلریده و مصدر بی ظاهر و روشن دکل (حجاده اضافتی لامیه در (حجاج حاجی جمعدر اصلی حاجج ایدی مضاعفدر نصر باندن (پس ایکنی جیمی ماقبلی مکسور اولوب طرفده اولد به ییون یاه قلب ایلد یار تقضی البازی کبی (برسید ایشدی دیمکدر (بند کران یا نیه مین معنانه خلاصه مقیددر ضمیر منصوب متصل معنانه بی خلاص ایلد یار دیمکدر (و ملک مپک سکسریله بونده مال و اسباب یعنی مملکت معنانه در (موردیه اضافتی بیانه در یعنی ارثه انتقال ایلان ملک دیمکدر خاص ایلد یار بونده بر کردند تقدیر اولور (محصول ترکیب) حاصلی کلام انواع شکلیه مبتلا اولدم تابو هفته که حجاجک سلامتی مرده سی شهر مره کلدی و ایشدی اعرقید و بنددن بی اطلاق ایلد یار و ملک مورد و غم یعنی اولدن ارثه انتقال ایلان مال و ملک غصب ایدوب ظلمه المدن آلد یار مال میری به خاص ایدوب ضبط ایلد یار حاصلی ما ملک و بر مکه باشمی کوجیله قوردم * کتم ان نوبت اشارت من قبول نکردی که عمل پادشاه چون سفر در بایست سودمند و خطرناک یا کج بر گیری یادر طلسم میری * اشارت من لامیه یعنی مصدرک فاعله اضافتدر نکر ذینک اشارت مفعول اول (وقبول مفعول ثانیه اشارت من قبول ایلدک دیمکدر (که حرف بیان (عمل پادشاه لامیه در یعنی خدمت پادشاه (چون ادا ت تشبیه (سفر در یا لامیه (سودمند سود فائده (ومند ادا ت نسبت فائده لی دیمکدر (خطر بونک کبی بر زده خوف معنانه در (وناک ادا ت نسبت زهرناک زهرلی دیمکدر (یا کج بر گیری یعنی یا مال صاحبی اولور سین بر گیری فعل مضارع مخاطبدر کیریدندن فالور سین دیمکدر تحصیلدن عبارتدر (یادر طلسم میری طلسم دینه بی حفظ ایلان شکل میری باحرف تاکید (میری فعل مضارع مفرد مخاطب اولور سین دیمکدر حضرت شیخ سفر در یابی پادشاهک خدمت میده به ایدر فائده ده و خطرده (محصول ترکیب) پادشاه خدمت طلب اولدینک وقت بنم رمن و اشارتله نصیح و پندیمی سمع قبول یله استماع ایدوب قبول ایلدک ز پرانم کلام سکا بو یله اولاجنک اشارت ایلدیکه پادشاه خدمتی در یاسفری کیدر هم فائده لی و هم قور قنج یا وافر مال فالددر سین یعنی تحصیل ایدر سین و یا طلسمده اولور سین مراد قصه دن حصه در کر چکدن حاصلی کاه اولور که بر کیمسه در یاسفرین ایدوب مان فراوان تحصیل ایدر و کاه اولور که کیمسی پاره لثوب غرق اولور پادشاه خدمتده بو یله در کاه اولور که بر کیمسه اعلی مناصبه واصل اولوب کلی خزینه به مالک اولور و کاه اولور که پادشاه غضبه مضهرد و شوب باشند چغاز (پس یادر طلسم میری دیمکدن مرادی بو ایکی معنادر (یعنی کیمسی پاره لثوب غرق اولوق و پادشاه خشمه مظهرد و شوب هلاک اولمقدرد (حقیقته طلسمده اولک دکلدر بعضیلر ظن ایلدک لری کبی * بیت * بازار بهر دودست کند خواجه در کار * یا موح روزی افکندش مرده بر کار * یا عریده امای ابتدایه معنانه در (بهر باحرف مصاحبت (وهر ادا ت تاکید تقدیری بدودست در (کند فعل مضارع مفرد غائب ایلد دیمکدر (خواجه فاعلی مراد سفر در یا ایلان کیمسه در بازار کان اولسون خیری اولسون لیکن مقصود تجارتدر (در کنار لغته قوچقدرد اما بونده کندی به ضم ایدوب احاطه دن کنایتدر حاصلی مالک اولور دیمکدر (با حرف عطف مابعدی زره عطف ایدر (موج دکر طالازی (روزی باحرف وحدت (افکند همزه تک و کاف عربینک ونونک فتحیله و فاک سکونیه فعل مضارع مفرد غائبدر براغور دیمکدر (مرده اول یعنی میت (برکار بر حرف صله (کار فرا معنانه در (محصول بیت) در یا سفرین احتیاج ایلان خواجه یا صاغ و سالم سفر دن مال

مضام

مطل

ردشعی و کافی

فر آوان تحصیل ایدوب کلور یعنی دولتی مساعد اولوب دریا دن ساحل نجاته دوشوب
مال فراوان صاحبی اولور و یا بر سکون موج اتی اولی یعنی مبت کناره بر اغور حاصلی طلائز
بونی سوره سوره کناره اتار تنکه سولک حالی بویه در یعنی سفر دریا کاه سو دمنید و کاه
زیانکار در خواجه دن کشیده تعیر ایلین وجه ایلش * مصلحت ندیدم ازین پیش ریش درونش
خر اشیدن و نمک باشیدن * پیش زیاده معناسنه در (ریش یاره در درونه اضافتی لامیه در
(درونش شین رفیقه راجعدر) خراشیدن خاک کسریله مصدر در طره لامق (نمک توزدر
(باشیدن با عجمه صاجق دیمکدر یعنی صر پمک (محصول ترکیب) مصلحت و معقول کوریدم
ذکر ایلد بکم نثر و نظم معنوندن زیاده کلامه و لسان ازارله درونی ریشی خراش ایدوب
یعنی یورک در دینی تازه لوب یاره سنه توز سر یکی (ریش درونی خراش ایلکدن مراد در دن تازه لکدر
* بدین و بیت اختصار کردم و کفتم * بوابکی بیتله کلامی مختصر قلدیم و دیدم * قطعه *
ندانستی که بینی بند بر پای * چو در گوشت نیاید بند مردم * ندانستی فعل فی ماضی مفر د مخاطب
استنهام انکاری بی متضمن بیل میدک یعنی بلور دک (که حرف بیان) بینی فعل مضارع مفرد
مخاطب کور ز سین دیمکدر بند بونده دوشق در یعنی بوقاغی (بر بونده ادات ظرفدر) (چو ادات
تعیل او در حرف صله (گوش کاف عجمک ضمیمه قولی دیمکدر و عریجه اذن دیرل همزه تک
و ذلک ضمی و نوت سکوله (ناخبر خط ایدر رفیقه (نیامد کلدی مراد کیرمدی دیمکدر (بند مردم
لامیه در مردله حضرت شیخ نفسندن کنایت پیور مش (محصول بیت) ایا عکده بوقاغی
کور جکک بیلد کیددی چونکه مردمک نصیحتی قولاً عکده کیرمدی یعنی خلقت نصیحتی
قوعکده کیرمدی بیلدن بویه اولاجفک بیلد کیددی یعنی بیلدک ایدی اما مقید اولمادک استنهام
انکاری بوقاغده انکار واقع ایچوندر نیچون بیلدک دیمکدر دین عندی سوبلش زبر انکار واقع
مراد اولان برده چراغ فضیله استعمال اولتور عریده لم حرفیله مستعمل الدینی کی اما استنهام
بوک کی برده اوقوبلشدن جفا قرینه ایه تنکه تنع ایدنه معلوم در قند بر جانب عریته لفظ
اذ شرط ایچون و ظرفیت ایچون اولدی عکبی فارسیده دخی چون لفظی شرط ایچون و ظرفیت
ایچون اولتی جائزدر و بومحله ظرفیت معنایی انبدر دین ایکی لفظک تحقیقده اصابت
ایلمش زیرا اذ معنای شرطه دلالتی نمیدر وضعی معنای ظرفیت ایچوندر و چون لفظی ادات
تعلیلدر نه شرطه دلالت ایدر و نه ظرفیه فتأمل * دیگرره صکرنداری طاقت نیش * مکن
انکشت در سوراخ کردم * دیگرره (ره راهدن مخفدر بر یول دخی یعنی بر کره دخی دیمکدر
معنی جهته مصرع ثانی به مصر و قدر (نداری فعل فی حال مفر د مخاطب فعل شرط
اگر طومناز سک دیمکدر (طاقت نیش مصدرک مفعولنه اضافتی در) نیش نونک کسریله عفریک
وارینک و سائر لادغ حیواناتک صوفد یعنی عضوه دیر که ترکیجه کا ایکه دیرل (نکشت همزه تک فنی
و کاف عجمک ضمیمه بر مغه دیرل (سوراخ سینک ضمی و خای عجمه ایه دلکدر و عرب بخش دیر
بانک ضمی و خای عجمه تک سکونیه ثقب ده دیر نه مثله و سکون قافله (کردم کاف عربک فنی
وزانک سکونی و دال مملکه نالک ضمیمه عفریک دیمکدر (محصول بیت) بر دخی اکر نیشه
طاقت و قدرت طومناز سک یعنی سنی زهرل حیوان صوفد یعنی بغه تحملک بوقغیه مکی
عفریک دلکنه ایه یعنی صوفه زیرا البته صوفه نتیجه اولاز حاصلی خاصه سیدر که فی ترک نیش
ایمدی منده ملاطین و حکام جفا تنه تحمل ایده مزسک بر دخی بالمرنه اوغرامه که بر کردادی
کوریک بر دخی تعیر به احتیاج قالمادی (نیش دخی صوفدی معناسنه در دین عندی سوبلش
* حکایت * بی چند در محبت من بودند ظاهر حال ایشان بصلاح اراسته * نندن مراد

ردشعی

ردکافی

ردکافی

ردشعی

شخصه در

شخصه در (یا حرف وحدت) (چند نیجه دیمکدر) بی چند نیجه تن معناسنه در (صحبته من لامیه در
بعض نسخه ده من برینه مادوشمش بزم صحتزده دیمکدر (بودند ادات زمانیه جمعدر ایدیلر
دیمکدر (ظاهر حال اسم فاعلک فاعلنه اضافتدر) (وایشانه اضافت لامیه در) بصلاح یا حرف
مصاحبت اراسته به معلق اراسته اسم مفعولدر بزمش دیمکدر (محصول ترکیب) درویشاندن
بر نیجه کیمه بیچمکده ایدیلر یعنی مرید لزم ایدیلر ظاهر حال لری صلاحله بزمشیدی حاصلی
اهل صلاح و تقوی ایدیلر اراسته دن صکره بود تقدیر اولتور * یکی از بزرگان در حق این طائفه
حسن ظن بلیغ داشت و اداری معین کرده بود * حسن ظن بلیغ حسن ظن مصدرک فاعلنه
اضافتدر (وبلیغه اضافت یائیه در) داشت حکایت حال ماضی در طورتدی دیمکدر و اراقدن
عبارتدر (ادار کسر همزه ایه افعال بایندن و نطقه معناسنه در) (و یا حرف وحدت) کرده بودک
مفعول اولی او معین مفعول ثانیسی زیرا کرده ده جعل و تصیر معناسی ملحوظدر (بود ادات زمانیه
(محصول ترکیب) (کا بردن بریسی بوطائفه تک حقنه مبالغه ایه کوزل ظن طورتدی یعنی بونلرک
حقنه زیاده کوزل ظنی و ارایدی زیرا ظاهر لری صلاح و تقوی ایه بیراسته ایدی و بونلره
حالتینه کوره بر مقدار وظیفه تعیین ایلش ایدی * مکر یکی ازین حرکتی کرد نامناسب حال
درویشان ظن آن شخص فاسد شد و بازار ایشان کاسد * مکر بونده کاه معناسنه در (حرکتی
(یا حرف وحدت) (ناحرف توصیف بی) (مناسب حال اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر) (و در و یسانه
لامیه (ظن آن لامیه و مبتدا) (و شخص مشار الیهی) (فاسد شد خبر مبتدا وجهه) اسمیه جواب
شرط محذوف (بازار ایشان لامیه و مبتدا و کاسد خبری وجهه) اسمیه سابقه به معطوف و بر شد
مقدر در تنکه مکرر اشارت اولندی کاسد شد دیمکدر مراد اول صاحب دولتک حسن التفاتدن
دوشیدیلر و وظیفه لری قطع اولدی و حال لری مکدر اولدی (محصول ترکیب) مکر بنم بچیمده
اولانلرک بریستدن درویشلر خانه نامناسب بر حرکت صادر اولدی حاصلی بر مخالف ایش
اشلدی پس بونلرک حقنه اول شخصک ظنی فاسد اولدی و بوقساد سببیه بودر ویشلرک بازاری
کساده دوشیدی یعنی اول صاحب دولتک حسن التفاتدن دور وادار معیندن و مجبور اولدیلر
* خواستم تا بطریق کفاف یاران را مستخلص کنم * خواستم فعل ماضی متکلم واحد (ناحرف
تعلیل (یا حرف مصاحبت) (طریق کفاف وحدت) (کفاف کافک فتنیه ارق و رزق معناسنه در
یارانه اضافتی لامیه در (و رادادات تخصیص) (کنک کفاف مفعول اولی و مستخلص ثانیسی مستخلص
اسم مفعولدر استفعال بایندن (محصول ترکیب) ایدلدم تا بر طریقله مذکور فقراتک کفافی تخلص ایلم
یعنی بر تدریج و تدریک ایدوب اول صاحب دولته فقراتک وظیفه لری بینه تبیین ایدم * آهنگ خدمتش
کردم در بانم رها نکرد و جفا کرد معذورش داشتیم بحکم آن که گفته اند * آهنگ بونده قصد
معناسنه در خدمته اضافتی مصدرک مفعولنه در (و کردم مقدم مفعولدر) (در بان قیوچی زیاردر
قیوچدر (وبان ادات فاعل بی معناسنه در) (میم معناده) (نکردم مفعول اولی) (ورها مفعول ثانیسی
و در بان مبتدا و نکر دخبری (نکردن ایلدی) (یعنی صالیو برمدی و جفا ایلدی) (معذورش شین در بانه
راجعدر (محصول ترکیب) اول دولتلیک خدمته و ارمق قصد ایلدم یعنی ملاقات مراد ایلدم
قیوسنه وارد قدح بواب ایچری کریمکه اجازت و رخصت و برمدی و بکا جفاده ایلدی تنکه
یکلاک عادتدر امانی معذور طوتمم زیرا بر بلوک مسلمانک مصلحتنه خبر نیشه زجت اختیار
ایدوب و ارمش ایدم پس بوجهتدن هیچ بیحضور اولدم و بواب ناساز کارک غلطتی معذور
طوتمم اول معنایله اول سبله که عقلا و علما بوباده سوز و یلشیر * قطعه * در میر و وزیر
وسلطان را * بی وسلیت مکدر پیرامن * در میر لامیه در (وزیر میره معطوف) (وسلطان وزیر)

شخصه در

(و را حرف تخصیص) معناده دره مقید و مصراع اول مصراع ثانی به مرهون (مکرر فعل نهی مفرد مخاطب دو تنه و چکرته معنای دره حاصلی طولمه دیکدر (پیرامن اطراف معنای دره) (پیرامونده دیر) (محصول بیت) بک و وز پرو باد شاه قبوتک و سبیل سز اطرافنی طولمه یعنی ایچرو داخل اولایم دیسک و سبیل سز یانگ اوغرامه که مبسر دکل * سک و در بان چو یافتند غریب * این کر بیانش کرد آن دامن * سک ایتر (در بان قیوجی) چو حرف تعلیل (یافتند فعل ماضی جمع غائب بولیدر دیکدر) (سک و در بان مبتدا و مصراع ثانی خبری) (غریب یافتند مفعولی و فاعیل تحتیه سک و در بان راجع ضمیر در) معلوم اوله که فارسیده و ترکیده نشیه ایچون فعل وضع اولامش بلکه تنیه و جمع صیغه مشرک در فاحفظ (این در بان اشارت در) (و آن سکه لف و نشر طریقیه) کریمان کاف عجمک و رانک کسره لیه یقابه دیر (نون ضرورت وزن ایچون ساکن اوقنور (دامن و دامان آنکه دیر) (محصول بیت) سک کزنده ابله یواب طائفه سی پشیده مناسبت وجهت جامعه وار خاصه لری بود که بر غریب و فقیر شکنده گیس بولدقده یواب یقاسنه یا بشور و کلب داماننه حاصلی بالضع ایکسیده مودیر * چندان که مقرر بان حضرت آن بزرگ بر حال من واقف شدند با کرام در آوردند و بر مقامی معین کردند اما بنواضع فر و نشستم * چندان اولقدر دیکدر همان معنای (که حرف بیان) (مقرر بان مقرر بک جمیدر یقینلر دیکدر یعنی مخصوص ادملری معنای (حضرت اضافه لایمه در) (واژه اضافه بویه در) (بزرگ بانک و زانک ضمه لری و رانک سکونیه اولود دیکدر بونده مذکور دولتی مراد در) (بحرف صله) حال من لایمه در) (با کرام با حرف مصاحبت در آوردند متعلق اکرام افعال باندن مصدر در بونده تعظیم مراد در هم ضمیر معنی جهتنده ضمیر منصوب متصل آوردند مفعول صریحی و با کرام غیر صریحی در) آوردند ایچری کنوردیلر (بر بوجه رک) (مقای یا حرف و حدث) (ما حرف استدرک) (با حرف مصاحبت) (نشسته متعلق) (نواضع الحلقی کوسر مکه دیر زیر و وضع مقابل رفیع الحلقی معنای (فر و تر مقابل برتر و اشاعرق دیکدر) (نشستم او توردم (محصول ترکیب) اولقدر که یعنی همانکه اولاد و دولتیکن مخصوص و مقرب ادملری بنم حاله واقف اولدیلر و سعدی اولد یعنی بلدیلری تعظیم و تجلیل ابله ایچری صاحب دولتی یاننه کنوردیلر و بر بوجه رک مقام تعیین بلدیلر یعنی صدر مجلسه جلوس تکلیف ایلدیلر حاصلی بکا اعزاز و اکرام ایلدیلر اما بن تواضع ایدوب اول بوردقاری مقامدن اشاعرق پره او توردم و دیدیم (چندانک معنای اول زمانه دل قبوده بوايله خصوصت و غوغاده اولدم دین و اولقدر که یعنی در بانک جفا سبیل قبوده توقف و اولدکلومند اولدی و شول مرتبه به وارد بیکه دین حضرت شیخه بوا اردن غلضت شان لازم اولدیغن بلا مشاعرعنی الله عنهما * بیت * بکذار که بنده کیم * نادر صف بندکان نشیم * بکذار فعل امر مفرد مخاطب و دیکدر مصراع ثانی به مرهون در) (حرف بان) (و با حرف تعلیل) (بنده کین بیانیه) (کین یا حرف نسبت) (نون حرف تأکید اکسکی دیکدر کاه اولور که برهای تخصیص ادخال ایدوب کینه دیر بونده ده جا زدر که هاه رسمی همزه مجتلبه ابله حذف و اتصال طریقیه ترک اولته ضرورت وزن ایچون (تا حرف تعلیل) (صف بندکان لایمه صف نعال دیکدر فائز ورت وزن ایچون تخفیف قلندی (محصول بیت) بی سکندی حاله قویله مقید اوله زرا که بن عبدکترین و در ویش حقیر و فقیر ایدمی قوی تا کیم صف نعال و مقام رذاله او تور ایم حاصلی تکلیف بیور دیکدر مقام فقرا مقای دکل کبرا مقامیدر بن ایسه افقر و احقر تاسیم * گفت * او صاحب دوات بدن بوینی استدیجک دیدی * مصراع * الله الله جد جای این حضرت * الله الله بونده نجب افاده ایدر) (یعنی نه عجب سو بولدیکر بوسکلاک

مضا

رد شعی و کافی

نه تعلیلدر

نه تعلیلدر بویه ایچون بیور سز یعنی سز بویه دیجک مقامده دکل سز (بونده الله الله معنای الله تعالی دین عجب سو بولسکه محل تعبد * بیت * کر بر سر و چشم من نشینی * نازت بکنیم که نازینی * نشینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر او تور سک دیکدر فعل شرط و افعدر) (که حرف تعلیل) (نازینی ایکی نون ارالنده بایله حروف نسبتدر اولکی نون شدوذا داخلدر و بایه اخیر ضمیر خطایدر) (محصول بیت) اگر بنم باشم و کوزم اوزده او تور سک ناز و استغنا کی چکر مکه قتی نازایسین (ناز استغنا معنای در یعنی هر قدر که صدر مجلسه او طور محبوب استغنا ایدوب پایدن مجلسه او تور سک ایسه استغنا کی چکر ز و بزده بانکه واروب او تور ز (زیرا مقبول و نازلین سک بهر حال بزیستگاه تاعز * فی الجماله بنشستم و از هر دری سخن پیوستم تا حدیث زلت یاران در میان آمد گفتیم * فی الجماله حاصل کلام) (بنشستم مذکور صف نعالده و یا تکلیف بیور دقاری مقامده او طولدم) (و از هر دری یا حرف و حدث فارسیده در عرییده باب کی کاه او ورکه اسلوب و نوع و گونه معنای استعمال اولنور بونده بویه در) (یعنی هر متمدن و هر نوعدن سوز سو بولدم یعنی دفعه وار دیم قضیه بی اورته کتور مدم بلکه مناسبتله هر بایدن سوزی سوزده و قصه بی قصه به ایصال ایلدم) پیوستم فعل متعدی اولشدردم (تا بونده حرف تعلیل در حتی معنای (زالت زانک فحیله و لامک تشدید طایرغنی یعنی بالحقده و غیره طایرغنی لغزیدن معنای (پارانه اضافت لایمه در) (در حرف صله) (میان اورته دیکدر) (محصول ترکیب) محصل کلام او طور دم و هر بایدن مناسبتله شوق کلام ایلدم بیان ایلدیکم کی تا کیم الکلام یجر الکلام حسبجه تقرب دوشوب یارانک ایلدکری تقصیر و خطا ارایه کلوب مذکور اولدی پس فرصت بولوب عرض حال و بیان مافی الباله شروع ایدوب دیدم * قطعه * چه جرم دید خداوند سابق الانعام * که بنده در نظر خویش خواری دارد * حضرت شیخک سوق کلامی نظمه بیور دقتدن حاصلی سیاق و سیاق کلامی دلالت ایدر که مذکور صاحب دولت ارباب نظمیدن اوله (جرم جیمک صمی و رانک سکونیه کاه دیکدر عرییدر) (خداوندک سابق الانعام اضافتی بیانیه در) (و سابق صفة جرت علی غیر من هی له در) (اصلی سابق الانعام در که سابق انعام فاعلیدر صکره ضمیری حذف ایدوب بدله الف و لام و روب فاعله مضاف ایدوب سابق الانعام دیدیلر قندیر) (انعام و لطیف سابق اولان خداوند دیکدر) (که حرف بیان) (بنده تقدیری بنده را در) (نظر خویش لایمه) (میدار دک بنده مفعول اولی) (و خوار مفعول ثانیهی (محصول بیت) انعام و احسانی سابق خداوند نه کاه کور دیکه بنده سنی نظر شریفشده خوار و حقیر طوتار جائزدر که بنده دن حضرت شیخ کندی مراد ایلده (زیرا فقر استه جفارت و هوان معنی جهندت کندی راجعدر) (دیک استر که سابقا فقرا حقننه انعام و احسانی جاری اولان دولتمند و سعادت مند بو بنده دن نه مقوله جرم کور دیکه بنده به حقارتله نظر ایدوب و خوار و ذلیل کوروب فقرانک جهت معاشری قطع بیورلدی و جائزدر که بنده لفتنیه مقصر و مجرم اولان در ویش مراد اوله یعنی اول بنده ل ندن صادر اولان سهو و خطا اول مرتبه ده دکلدر که مجرد اولقدر تقصیر سبیله جمله در ویشانی تحقیر ایدوب اسباب معاشرین قطع ایلکه باعث اوله (بونده خداوندی صاحب لفظیه تفسیر ایلین تفسیر ایلش) (و سابق الانعام لفظی خداوندک صفتیدر اضافت درست دکلدر دین بجای خداوندی نیجه او قورمش که اضافت درست اولیه * خدا پر است مسل بر کواری و لطف * که جرم بیند و نان برقرار ی دارد * خدا پر ارادات صله تقدیری خبری خبرا مسلت در بوعبارت مقدم خبر در) (و بر کواری بایه مصدریه ابله عظیم الشان و نبیه القدر حاصلی عظمت و کبریا صاحبی دیکدر یعنی اولوای

رد سروری

مطل

طایرغنی سورج کای
مراد فیدر للطایع

رد شعی
رد کافی

مؤخر متدا لطف بونده جود و سخا و کرم معنانه در (که حرف تعلیل و یا حرف رابط صفت
 (جرم بیندک مقدم مفعولیدر) و ان میداردک مفعول صریحی (و برقرار غیر صریحی
 (محصول بیت) عظمت و کبریا و اصف و عطا خدایه ملیدر یعنی اکا مخصوصدر زیر عبادک
 مردم و هر ساعت نیجه درلو خطایا و جرایمی کورر و یلور ایکن نان و نعمت لرینی برقرار
 و ثابت علی الدوام طونار تنکه کتاب اوئنده (و وظیفه روزی بختای منکر نبرد) پیور میشیدی
 پس شرط مروت و مقتضای علوهست اولدر که آدمیک و انسانیت دعواسین ابدن صاحب
 سعادت (تخلقوا باحلاق الله الیه) عمل ایدوب فقرا و درویشانک مقتضای بشریت اوزره
 واقع اولان تقصیرات و زلات سبب اعراض و باعث عدم الثفات اولوب هرایشلری حسب الله اوله
 ریا و سمعه ایچون اوله * حاکم را این سخن پسندیده امید و اسباب معاش یاران فرمودنار قاعده
 ماضی مهیا دارند و مؤنث ایام تعطیل وفا کنند * اسباب معاش یاران اضافیلری لایمه لدر
 (تا حرف تعلیل) مهیا سم مفعولدر تعیل بایندن حاضر نمیش و رافتمش دیمکدر (مؤنث زجت
 و مشقت دیمکدر) نیا اضافتی و ایامک تعطیل لایمه لدر (محصول ترکیب) حاکم بویکی بیت
 مفعول کندی و فقراتک اسباب معاش لرینی وادرا مفعولدر بن نه تعیین ایدوب پیوردی تا کیم اولکی
 اسلوب و قاعده اوزره حاضر و مهیا ایدر دخی ایام تعطیل زجت و مشقتی وفا ایدر یعنی برفاچ کون
 مقطوع اولان وظیفه لر بن به و روال * شکر نعمت بکتم و زمین خدمت بیوسیدم و عذر جسارت
 بخوادم و در حیات پیرو آمدن این سخن بکتم * شکر نعمت مصدرک مفعولنه اضافیلدر (و بکفک
 مفعول قوبلدر) زمین خدمت بیایه در (و بیوسیدم مک مفعول) و عذر جسارت لایمه (جسارت
 جیم عربیک فحیله جرأت معنانه در و ترکیب اضافیلدر (بخوایستک مقدم مفعول) حیات
 پیرو آمدن بیایه (محصول ترکیب) نعمته شکر دیدم یعنی نمون اولوب حاکم شکر و ثنا ایدم
 و تواضع ایدوب زمین خدمتی بوس ایدم حاصلی مسکنت اظهار ایدم و بها در اوق
 و گستاخای ایدک که کلوب مبارک با شکری اغر تدق د بوعذر د بیدم و جوق کتلی اولیک
 پیوسوزی سوبلدم یعنی به قطعه بی اقودم * قطعه * چو کعبه قبله حاجت شد از دیار بعد *
 روند خلق بدیدارش از بسی فرسنگ * کعبه مکه شهرنده اولان بیت الله در (قبله
 حاجت لایمه) زمین معنانه حرف ابتدا در (دیار افنده دارک جهیدر اولر دیمکدر اما مملکت
 معنانه مشملدر (بعده اضافتی بیایه در) از دیار بعد مصرع نانی به مروهوند (روند فعل
 مضارع جمع غایب رویدندن کیدر دیمکدر) خلق فاعلی (با حرف صله) دیدار اصلنده
 وصف ترکیبی در دید کنوری یعنی کورمه کنوری صکره پوزده و زبانه استغمال
 ایدر یار تنکه بویکاده ایکی معنایه یار کاوران شاء الله تعالی بونده زیارت معنانه در (بسی
 پای اصلیه الیه جوق دیمکدر بسیار معنانه (فرسنگ فارسیدر عریسی فرسخدر) اون
 ایکی پیک ادم به دور (محصول بیت) چونکه کعبه مکه قبله حاجت اولوب دعا قبول
 اولاجق مقام اولدی خلق عالم بعدد یار دن نیجه فرسخ بوللردن قطع مسافت ایدوب
 زجت و مشقت چکوب زیارتنه کیدر لفظ دیدار دیدندن مشتق اسم مصدر در دیدن
 معنانه رفتار رفتن معنانه ایدر یعنی کبی دیدن نه دیداری یلور مش و نه رفتاری زیرا یکسیده
 اصلنده وصف ترکیبی در نهایتی ترکیبی خفیدر * ترا تحمل امثال ما بیاید کرد * که هیچ
 کس نزد برد رخت بی برینک * ترا سکا دیمکدر (تحمل امثال مصدرک مفعولنه اضافیلدر
 و ما اضافتی لایمه در) بیاید فعل مستقل مفرد غائب کرک دیمکدر (کرد مصدر معنانه در
 زیرا مضارعه معاندر) که حرف تعلیل (هیچ کس هیچ بر کعبه دیمکدر) نزد فعل فنی مستقبل

رد سروری

بی حرف سلب برعکس میوه معنانه (محصول بیت) سکای صاحب دوات لایق و سزاوار
 اولدر که بزم کبی فقرا و ارباب حاجاتک تصدیق لرینه تحمل ایلیه سین و حصول مراد لر
 ایچون و قهر اولان گستاخانه الحاح و ابرام لرین معذور طونه سین زبانه و سوز درخته هیچ کیمه
 طاعت آخر یعنی لطف وجود بکره اعتماد لر اولانسه سزه بوقدر زجت و بره زبایدی پس دو تنه لایق
 شانی و مرد ملک نشانی اولدر که فقراتک حاجاتن روا کوره سین (بیت) کرم قبل کیمه لطف
 و التفاتک بی توار دن (الکندن کلدیکی خبری در بیغ ایغه کلدن * حکایت * ملک زاده
 کج فراوان از پدر میراث یافت دست کرم برکناد و داد سخاوت و نعمت بی قیاس
 بر سپاه و رعیت برینخت * زاده یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل همزه حرف وحدت در
 د بین غلط سوباش) کج بونده خزینه معنانه در (فراوان فاک کسر بله جوق دیمکدر
 اضافتی بیایه در) از پدر تقدیری از پدر شد در قرینه قائم اولد بقیچون ضمیر حذف اولندی
 (یافت فعل ماضی مفرد غائب بولدی دیمکدر فاعلی فحشده ملک زاده به راجع ضمیر در
 و مفعول اولی) کج و نایسی میراث (و غیر صریحی از پدر در) وجهه فعلیه خبر میداد که
 ملک زاده در (دست کرم بیایه در) و برکنادک مقدم مفعول (بر حرف تا کید) و کناد فعل ماضی
 مفرد غائب آچدی دیمکدر فاعلی فحشده ملک زاده به راجع ضمیر در وجهه فعلیه شرط
 محذوفه جوابد فندبر (داد سخاوت لایمه) (داد یا حرف تا کید) (داد و پردی یعنی سخاوت عدالت
 و پردی) حاصلی اسراف ایلوب سخا و کرمی عدل ایلیه لیدی (داد سخاوت و داد ک مقدم
 مفعول ایدر) و نا علی سابق کبی (و ایکی داد پینده تجنیس نام صنعتی و افعدر) دست کرم برکناد
 داد سخاوت و داد) و او عاطفه سز و زون بر مصراع اولور بحر منسرحدن فاعل (نعمت
 بی قیاس بیایه در) اورا نسر نعمت دیمکدر (برینخت یا حرف تا کید) (رینخت فعل ماضی
 مفرد غائب دو کدی دیمکدر فاعلی سابق کیدر و مفعول صریحی نعمت (و غیر صریحی سپاه
 و رعیت در) وجهه فعلیه ما قبلنده جلیه معطوف در (محصول ترکیب) بر پاد شاه زاده پادشاهی
 میرا نندن جوق خزینه بولدی یعنی با با سندن ارث طریقه کد و به جوق مال د کدی پس
 بویله اولیجق سخا و کرم البنی اچدی یعنی جرمرد لک ایلدی و سخاوت و کرمه عدالت
 و پردی یعنی غلط بخش و کج عطا اولوب اسراف ایلدی بلکه جود و کرمی مخلنده ایلدی
 و سپاه و رعایا اوزرینه اورا نسر نعمت و مال دو کدی یعنی بونتر و افرانام و احسان ایلدی
 بزم زما نمزده سلطان محمد بن سلطان مراد المیدی کبی * قدحه * نیا ساید مشام از طبله
 عود * برانش نه کعبه چون غنیر بیوید * نیا ساید فعل نفی استقبال مفرد غائب
 آسایش ایلز و راحت اولماز دیمکدر بونده معض و بخیر اولماز دیمکدر آسایشندن
 مشفقدر اسودندن دکل (مشام فاعلی گکرده قوقی الا آن به درلر یعنی قوت شامه موضعی
 (طبله عود اضافتی لایمه در ادنی ملاسه الیه زیرا عربده و مجتمده و بخیرات و معطراتی (مثلا
 عود و حصلان و غیر و سائر بی طبله له ترتیب ایدوب صتارل تنکه استا نبولده میوه بی
 و غیر بسی طبله لده صتارل (پس بونده همزه وحدت ایچون ککر بلکه وحدته متصوص یادر
 ایلدی (بر بسی اولدر که همزه فارسیده وحدت ایچون ککر بلکه وحدته متصوص یادر
 (و بر سیده اولدر که اضافندن معطوع اولسه عودک اعرابدن محلی اولمازدی تنکه عقل سلیم
 و طمع مستقیم اربانه معلومدر فاعل (بر آتش بر حرف استعلا) نه نون کسر یله و هاء اصلیه الیه
 فعل امر مفرد مخاطب قود دیمکدر نهیدندن نه دیدندن دکل (مفعول صریحی عود
 و غیر صریحی بر آتش در) که حرف تعلیل (چون ادات تشبیه) غنیر معنی نامع لوم قوقی

اشبویت فضولیکدر
للصانع

رد سروری

رد این سید علی و سروری

رد سروری و کافی

رد این سید علی و سروری

و بر ناردن بر نوعی مسک کی (بوید با حرف تاسکید) بوید فعل مضارع مفرد غائب
 بونده لازمدر قوفه دیمکدر لازمی (یعنی معنای لازمبسی فوقی و بره فاعلی عود در) پس
 متعددی اولی بجو زایدوب مسامی فاعلی اعتبار ایدن مشامنده بوی لذت فارسی یوغیش
 (محصول بیت مشام طبله عود دن محظوظ و معطر اولماز) یعنی عود طبله ده طور دینی برده
 فوقی و بریز پس ایدی آتش اوزره قوکه عنبر کی قوفه یعنی اذن فوقی جیفه (ایمدی قصه دن
 حصه بودر که اموال و تقود مقارن بذل وجود اولسه بی سود و ناجیود در یا تمیوب طبله ده
 طوران عود کی * بزکی باید بخشد کی کن * که دانه تا یغشانی زوید * بزکی یا حرف مصدر
 اولوقی دیمکدر (باید فعل مضارع مفرد غائب معنای شرطی متضمن کرکسه دیمکدر) و تا
 ضمیر منصوب متصل مفعول (بخشند اسم فاعل بغشایی معنای) و کاف عجم هاء رسمیدن
 بدلدن (و یا حرف مصدر بغشایی یجلیق دیمکدر) کن کاف عربی ضمیمه فعل امر مفرد
 مخاطبدر کیندن ایله دیمکدر (بخشد کی کن جواب شرط مقدردر) که حرف تعلیل (دانه
 حبه دیمکدر) تا حرف توفیت مادام معنای (نیفتنی فعل نفی استقبال مفرد مخاطب صاچیه سین
 (زوید فعل نفی مستقبل مفرد غائب نیز دیمکدر) (محصول بیت) خطاب عام طریقه سیور
 اگر سکا اولوقی کرک ایه (یعنی دوات و عزت و رفعت استرک همیش عطا وجود و بذل
 موجود ایله تا که خلق بنده احسانک و شا کر نعمت فراوانک اولسون زیرا مادامکه نعم و دانه
 صاحب اکبه سین اذن نشه نیز (حاصلی عظمت و رفعت احسان و کرم ایله در امساک زور در ماله
 دکلدر) مصراع ثانی مصراع اوله مقام تعلیلده واقعدر * یکی از جلسای بی تدبیر مصیحتش
 آغاز کرد که ملوک پیشین این نعمت را بسی اندوخته اند و برای مصلحت نهاده * جلسا
 جمیع ضعی و لامک فقیله جالسک و جلوسک جمعدر (بی تدبیر اضافه بیانیه در) آغاز کرد
 شروع ایلدی (که حرف بیان (ملوک پیشین بیانیه) (بسی یا حرف مصاحبت) (اندوخته
 ماضیدن قسم مفرد غائب) اند ادات جمع قرآنشدر یعنی کس ابد و ادخال ایشلر
 دیمکدر (برای باه مفتوحه اصلیه ایله ادات تعلیلدر لاجل معنای) (مصلحت اضافه لامیه در
 تخصیص ایچون) نهاده ماضیدن قسم تقدیری نهاده اند در قومشدر یعنی حفظ ایشلر
 دیمکدر (محصول ترکیب) مذکور شاه زاده بی تدبیر مصاحبک بریسی نصیحت شروع
 ایدوب ایندی اولکی بادشاهلر (یعنی آبا و اجدادک بقدر اموال و خزانجی زحمت و مشقتله جمع
 ایدوب قومشدر و هم مصلحت ایچون صفتلر یعنی پرکون لازم اوله دیو حفظ ایشلر پس سنک
 اوزر بیکه دخی ضابط و صیاتی لازمدر * دست ازین حرکت کوتاه کن که واقعه هادر پیشست و دشمنان
 در پس نباید که در وقت حاجت درمانی * دست کن فعلک مفعول اولی (و کوتاه نانیسی) و ازین
 حرکت غیر صریحی (کوتاه کاف عربی ضمیمه قصه دیمکدر) (که حرف تعلیل) واقعه ها واقعندک
 جمعدر معلوم اوله که هر کله تک که فارسیده آخری هاء رسمی اوله و یا عربی کله اوله که آخرنده
 هاء رسمی شکلنده ها اوله که تلفظ اولویه) واقعه و قلمه و قعه و حقه و شقه و غیر یلری ها ایله
 جمع اولدنده هاء رسمی و مرتبه سنده اولان ها کاتب اولماز واقعه ها و حقه ها کی حافظ (در پیشست
 اولده در) و دشمنان در پس ارته دیمکدر (واقعه ها مبتدا) (و در پیش خبری) (و دشمنان مبتدا)
 و در پس خبری (نباید فعل نفی استقبال مفرد غائب کرکزی یعنی لایق دکل) (بایدندن بایستندن دکل
 (در وقت حاجت در حرف تکرار و اضافه لامیه) (درمانی فعل مضارع مفرد مخاطب عاجز قله سن
 دیمکدر دره مصدر اولویه معنی بویله اولور در مانبدندن منتقد در مانبدن دکل (محصول ترکیب)
 جلوس بی تدبیر تک مفعول قوفی شاه زاده به دیر که البکی بو حرکتدن کوتاه ایله یعنی بواصراف

رد ابن سید علی و سروری

مضامه

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری

و تلافیدن

و تلافیدن کج و فارغ اولکه ایلریده واقعه وار یعنی نیجه در احوادث ظاهر ایلک احتمال وار
 و دشمنان ارد کده پوسیده در فرصت اسیری اولدوب سنک حالکه ناظر و قیدلر در اولویه که
 وقت حا جنده عا جز و فرو مانده قاله سین برجا نیدن اعدا مستول اولدنده خزینه دکلندن
 عسکر جمعه مالک اولیا سین مملکت الدن کیده و ایندیکلر اسیر افله نداشت چسکه سین
 * قصه * اگر کجی کنی بر عا میان بخش * رسد هر کجی را بری * کجی بونده خزینه
 معنای در (و یا حرف وحدت) کنی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط واقعدر اگر
 ایلر سنک دیمکدر (بر حرف استعلا) عا میان عا مینک جمعدر عامه ناس معنای (بخش حصه
 و قسم معنای در) (رسد فعل مضارع مفرد غائب) کجی صاحب خانه یعنی هر خانه یاریشور
 (یا حرف وحدت) (و یا حرف صله) (برنج لفظ مشترکدر عربدن غیر دلد) (و یا حرف وحدت
 (محصول بیت) اگر تحت تصرف کده و مالک سلطنت کده اولان عوام ناسد خزینه بی تقسیم
 ایلک خانه دن خانه به بر برنج ایشور انجیق یعنی برنج مقداری کومش و یا جیبی خزینه کی
 برنجه صرف ایدوب عامه به توزیع ایلک هر برنج حصه سنه بردانه دوشتر انجیق یعنی شی
 قبل اولوب هیچ کس اذن منتفع و بهره مند اولماز سنک اموال و خزانجی ایلر یفلر
 فالور انجیق جود و کرمله و بذل در ماله خلقی طور من مبردر کل در پس بادشاهلر اولدر که
 سن خلقدن الوب جمع ایله سین دیمکدر * چراغنی از هر یک جوی سیم * که کرد آید
 ترا هر روز کنی * چراغیده لیه معنای در نیچون دیمکدر (نستنی فعل نفی استقبال مفرد
 مخاطب نیچون الماس سین دیمکدر) (از هر یک یعنی هر عایدن و یا هر کجی) (جو جمیع
 فقیله و و اصلیه ایله اریه در) (و یا حرف وحدت) (سیم کومش یعنی بر شعبه مقداری کومش) (که حرف
 تعلیل) کرد آید جمع اوله (زاسکا هر روز هر کون دیمکدر) کجی یا حرف وحدت بر خزینه دیمکدر
 (محصول بیت) نیچون عا مینک و یا کجی ایلک هر برندن برار به مقداری کومش الوب جمع
 ایلر سین تا کیم هر کون سکا بر خزینه جمع اوله یعنی بذل موجود ایلکدن هم سکا ضرر مرتب
 اولور و هم انرا اول قدر مستفید اولماز لیکن هر برینه بر شی قلیل تعیین ایدوب سن انلردن
 جلب ایلک هم انلره چوقلق ضرر اولماز و هم سکا نفع عظیم و کلی خزینه حاصل اولور
 دیمکدر (بعض شراح از هر یک عبا رتی رعایا تک هر برندن دیو تفسیر ایش) (و بعضی
 آتی رد ایدوب بو محله رعایا به تخصیصک وجهی یوقدر بلکه رعایا تک و سپاهک جمله سندن
 دیمکدر مقدم بر سپاه و رعیت بریخت دیدیکی اکا شاهد در دیمش) (مخفی دکلدر که سپاه
 اولان بذل وجود بحمل اعتراض اولان اسرافدن دکلدر) (و سپاهه صا لقی صالوب انلردن
 جاب مال ایلک جمیع زمانده جائز کور لمانشدر) (سوق کلامک دخی اول معنای مساعده می
 بوقدر جدا شارح اولک کلامی صحیحدر) (عجیدر که شارح معترض سا بقا مذکور اولان
 بر سپاه و رعیت عبا رتیه عومه استدلال ایدوب بو مقامده بر عا میان بخش عبا رتنک خصوص
 عوامه دلا لیدن غفلت ایشدر قنامل (معلوم اوله که قوافیده واقع اولان الفاظک حرف
 اخیر اصلیه روی اصطلاح ایدر و ما قبلنده حرف صحیح ما کنه حرف قید در اولده اون حرفه
 مخصوصدر که بریسی نویدر پس مادامکه حرف روی سا کندر قیدک ما قبلنده اولان حرکتک
 اختلاقی جائز کدر اما روی حرف وصل کلک سبیله متحرک اولسه اختلاقی جائز در تنکه
 کمال اصفها اینک بور باعینده واقعدر (رباعی) کر سوز توام یک نفس آهسته شود
 از دود دلم راه نفس بسته شود) در دیده از آن آب همی گرداغم (تا هر چه نه نقش نست ازو
 شسته شود) روی به متصل اولان حرفه حرف وصل در بر بور باعیده هاء رسمی کی فدیور

شارح معترض سروری

عامی لغت معین تصدیق در
لیکن بجم تخفیف ایله اوفور

شارح اول ابن سید علی

مضامه

گفت نمک بعیت بستان تاریخی نکردد و در خراب نشود * آورده اند لغتیده کنور مشل
 دیمکدر (اما اصطلاحه روایت ایشلر دیمکدر) در حرف نظری (شکارگاه طرف مکان آوری
 دیمکدر) و یا حرف وحدت (صید شکار) یعنی آو (یا حرف وحدت) کردندی یا حکایت حال ماضی
 افاده ایدر ایلر دی دیمکدر صید مفعول اولی و باب مفعول ثانسی (نمک نونک و میمک فحله یله
 توز دیمکدر عریجه ملح دیر میمک کسری و لامک سکونیه) غلامی یا حرف وحدت (پروستا
 یا حرف صله روستا کویه دیر زده معنانه) فرستادن فعل ماضی جمع غائب کوند دیر دیمکدر
 (غلام مفعول صریحی) و پروستا غیر صریحی (تا حرف تعلیل) یا حرف فعل مضارع مفرد غائب
 کنوره دیمکدر نمک مقدم مفعول تا کیم توز دیمکدر (بعیت یا حرف مصاحبت) فحیت بهامعناسته در
 بستان فعل امر مفرد مخاطب صائون آل دیمکدر ستانیدن (نمک مفعول صریحی) و بعیت غیر
 صریحی (تا حرف تعلیل) رسم بونده عادت معنانه در و یا حرف تکبیر (تکرر فعل نفی مستقبل
 اولیه دیمکدر) کردیدن صیورت معنانه کاف عجمک (فحله ده مبتدا) و خراب مبتدا
 ثانی (و نشود فعل نفی مستقبل مفرد غائب فاعلی تحتیه ده راجع ضمیر جمله فعلیه خبر خراب
 و جمله اسمیه خبریه در) (محصول ترکیب) (روایت ایشلر در که نوشیر وان عاده بر کون رسید کاهده
 کندی جضورنده بر شکاری باب ایلر دی اتفاقا توز حاضر بوغیدی یعنی اول حالده یا لرزنده
 توز یولتمادی براوغلاقی کویه کوند دیر تا کیم توز کنوره نوشیر وان اول وارانه آدمه دیدی توزی
 مفت و مجتالیه بهالیه آل تا کیم بوند نصرکه رسم و عادت و بعت اولیه پادشاهلر و حکام
 صید کاهده باب و اطعام بشور مک لازم کلد کجه توزی رایکان المی و کویک خراب لغته سبب
 اولیه * گفتند ازین قدرجه خلل زاید گفت بنیاد ظلم در جهان اول اندک بوده است و هر که
 آمد برومزد کرد تا بدین غایت رسید * خلل لغتیده کدک معنانه در) یعنی رخنه اما بونک کچی پر زده
 نقصان معنانه در (زاید فعل مضارع مفرد غائب در) زاید ندن طوغار دیمکدر (یعنی حادث
 و ظاهر اولور معنانه) بنیاد بونده ابتدای معنانه در (ظلمه اضافتی لامیه در) (بوده ادات زمانیه) و سین
 (و ادات خبر) (انک بوده است آرایمدر دیمک اولور) (بر حرف استعلا) (او ضمیری بنیاد ظلمه
 راجعدر) مزید مصدر می در زیاده معنانه (تا حرف تعلیل) بدین یا حرف صله دال
 همزه دن بدیلر اصلنده این ایدی تنکه سابقا بیان اولدی ایدی (غایت بونده حد معنانه در
 (محصول ترکیب) نوشیر و انک باننده حاضر اولور دیر لکه بوقدر بد عشدن ند کلو خلل
 و نقصان حادث اولور و بومقدار جزئی تغدی بر معمر کویک خراب اولماسنه ندن باعث
 اولور (نوشیر و انک دیدی ظلم بنیادی جهاننده اول از چشمش و هر کیمه هکله سلاطین
 و حکامدن کلدی اول بنیادک اوزر بنده زیاده ایلدی تا کیم بوحده ایرشدی و بوغایشه واردی
 و دنیا ظلمه دولدی (معلوم اوله که فقها خلفاء راشدین صکره کلن سلاطینه عادل
 اطلاقندن منع ایشلر حتی بعض قنواده کفرینه حکم ایشلر مکرریم عادل عدوان مأخوذ
 اوله اهل اسلام پادشاهلر بکن اما نوشیر و انک کافر ایکن اکا عادل اطلاقنده اتفاق وار
 * قطعه * اگر زباغ رعیت ملک خورد سبی * بر آوردن غلامان اودرخت از بیخ * باغ رعیت
 لامیه (خورد فعل مضارع مفرد غائب فعل شرط) (سبب الما عریجه تفاح دیرر نالک ضعی
 و فاک تشبیه) و یا حرف وحدت (بر آوردن بونده چقارل دیمکدر) (غلامان قولر و خد متکارل
 معنانه در) (او ضمیری ملکه راجعدر) (بیخ باغ عریتن کسریله اغاخک و غیرینک کوکنه
 دیرر) (محصول بیت) اگر رعیتک باغ و باغچه سندن پادشاه غصب و تعدی طریقیله بر الما
 یک جائز کورسه قولری و خد متکارلی اول المانک اغاجنی کوکندن چقارلر یعنی اول باغی

بونک جوابی مرور
 ایشلر لطایع

خراب ایدرل * به بیخ بیضه که سلطان ستم روا دارد * زنده اسکر باشل هزار مرغ بسج *
 بیضه بونک فحله مورطه (که حرف بیان) (ستم سبک کسری و نالک فحله ظلم معنانه در
 (روا نالک فحله بونده جائز دیمکدر) (دارد طونه یعنی جائز طونه) (زنده فعل مضارع جمع
 غائب ایدرل) (اسکر یا حرف نسبت) (الف و نون ادات جمع اسکر یا دیمکدر) (هزار
 یک دیمکدر الف معنانه در) (مرغ لغتیده هر قوشه دیرل اما بونده نالک مراد در مرغ خانکی
 معنانه غلبه استعماله مرغ ناوغه دیرل عریجه دجابه دیرل) (سج کباب دموری که ترکیجه
 سوغلی دیرل) (محصول بیت) (یش مورطه جه ظلمی که پادشاه جائز کوره یعنی بش عدد مورطه
 مقداری طبع ایدوب غصبه الله انک عسکری و ساهی یک طاوغی شبیه صاحب کباب
 ایدرل یعنی پادشاهک اول مقدار ظلمی عسکره کلی ظلمه اجازت اولور * بیت * نماد ستمکار
 بد روز کار * نماد پروغت پادار * نماد فعل نفی مستقبل مفرد غائب قاللر دیمکدر) (ستمکار
 ظالم دیمکدر) (زیرا کار کاف عجمه ادات فاعلدر بی معنانه تنکه سابقا مفصل بیان اولندی ایدی
 نمادک فاعلدر) (بد روز کاره اضافتی بیانیه در) (بد روز کار وصف ترکیبدر) (بونده روز کار زمان
 معنانه در) (باران زمانی دیمکدر برامازلق کندی به نسبت در روز کاره نسبت دکل) (نماد
 قالور فاعلی لغتدر) (پاداره اضافتی بیانیه در) (محصول بیت) (ظالم بد عهد و بد زمان قاللر
 یعنی بر کون دنیا دن کو چوب کیدر باقی قاللر البتہ و لکن انک اوزر زنده لغت ثابت و باقی
 و مؤید و رقرار قالور حاصلی قباچ و اوصافن هر کیم ایشلر در سه اکا تقریر و بد دعا ایدر
 (ستمکاری وصف ترکیبدر) (دینلر خطا ایشلر) (فارسیده موصوف صفیه مضاف اوان جائز
 دکل دینلر میدان فرسک فارس لرندن دکل ایمش * حکایت * عاملی راشنیدم که خانه رعیت
 خراب کردی یا حرف سبب ایدرل کندی خبر زنون حله که گفته اند هر که هدای
 نه عالی را بیا زارد تادل خلق بدست آرد خدای تعالی همان خلق را بروی کار د تاد مار
 از روز کارش برارد * عاملی یا حرف وحدت (و ادات مفعول) (که حرف بیان) (خانه رعیت
 لامیه) (کردی یا حرف حکایت) (کردنک خانه مفعول اولی) (و خراب مفعول ثانسی) (تا حرف تعلیل
 (خرینه سلطان لامیه) (آبادان الف معدود ایله معمر معنانه در) (کنکد خرینه مفعول اولی
 (و آبادان مفعول ثانسی) (ی خبر از قول حکما حاندر کنکد فاعلندن) (که حرف بیان) (هر که
 اصلنده هر کس که ایدی تنکه مرارا بیان اولندی) (تعالی را را ادات مفعول) (بیا زارد فعل
 مستقبل مفرد غائب بونده انجیده دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (دل خلق لامیه) (و یا حرف وحدت
 (و خلق مخلوق معنانه در) (بدست یا حرف صله) (آردک دل خلق مفعول صریحی) (و بدست
 غیر صریحی) (همان جمله آندن مرکب اولق جائز مفرد اولفده جائز) (خلق را را ادات
 مفعول) (بر حرف استعلا) (وی ضمیر غائب عامله راجع) (کار کاف عجمک ضمیمه حواله و مسلط
 ایدر دیمکدر) (خلق مفعول صریحی و بروی غیر صریحی) (تا حرف تعلیل) (دمار لفظ
 مشترک در عربله عجم بنده عربی اولججه هلاک معنانه در) (و عجمی اولججه بنده مشترکدر اصل و کوکله
 انعام بنده) (برارد بونده چقاره دیمکدر) (دمار مفعول صریحی) (وازر و ز کار غیر صریحی
 نقد بر کلام دمارش از روز کار برارد در) (محصول ترکیب) (بر ظالم عاملی ایشلر مکه پادشاهک
 خرینه سنی معمر و آبادان ایلک یچون رعایانک خانه لر بی ظلمه خراب و بیاب ایدر دی حکما
 و عقلا قولندن بی خبر ایدر بی جهلندن بویه ایدر دیکه دیشلر در هر کیمه که الله تعالیکنک سخت
 و غضبیه سبب اوله بر مخلوق کوکلی اله کنور میکیچون الله تعالی هم اول مخلوق یعنی کوکلی
 اله کنورمه که سعی ایلدی بی مخلوق اوزر بنده مسلط و حواله ایدر تا کیم روز کار دن اصلی

رد این سید علی و سروری
 رد کافی

و کوکبی چقاره یعنی انی هلاک ایلله (معلوم اوله که خدای تعالی بک خصوصتده آزار وادی
 وجفا عمتع و محاند بر ذلکه رضاه شریفه نسبت مخالفت سببیه مستوجب عذاب و عقوبت
 اولفدن نکاتیدر * بیت * آتش سوزان نکند بایستد * آنچه کند دودل مستعد * آتش سوزان
 یسایه در (سوزان صفت مشبهه در یقین دیکدر سوزیدن بونک کبی پرلده یافیی
 و یاندیری معنایه در (با حرف صله) و سبند سببک کسری و بیه عتک فحیه یوزرک
 دید کیری نیامد یاوز کوزد کیمک ایچون یقینار (بایستد نکند متعلق) انچه کند مکدم
 مقولیدر (نکند مکمل مقولیدر دین فکر سوزش (دودل لامیه) و کتک فاعلی (مستعد
 مست مپک ضعی و سبک سکونیه لفظ مشترک و شکایت و غم و غصه و تحافت پیشده یعنی
 ضعیف و تحیف اولق (و متد ادات نسبت در دلدی دیکدر (پس مستعد غلو و غصه لو
 و تحیف دیکدر (محصول بیت) یافیی آتش سبند اول حال و اول کاری ایلر که بر فیکر
 دود دل و نکسار قلبی ایلر یعنی بر مسکین مظلوم کو کلدن چکد بکی آهی و بدد عاسی
 ایلد بکی تأثیری آتش سوزان سبند ایلر (حضرت شیخ سبندی تخصیص یاند کر ایلد بیکنک
 نکته می و ایلر که آتش یاند غنده جتر دیمی سار یانان نیاناندن و جوه ایلر زیاده در (بعض
 شراح دیمش خفی اولیه که بعض دیارده یوزرک و فرت اوزره اولوب اغتوس زماننده
 شدت حرارتدن بر حانت و استعداد پیدا ایلر که بر صحرانک بر او جندن جزئی آتش طوقسه
 طرفه العیده بالتمام یانوب کول اولور (حضرت شیخ بیهله اکا اشارت و سرعت تأثیردن
 کلیت ایلدر (سبندی تخصیص یاند کر ایلد بیکنک و جهی بود در دیمش خفی دکلدر که
 جیمی نیات قوره دقین عکره بواسطه دای بولور قندبر (سوزان ملهله بیان ایلر غلط
 ایلنلر * اضیفه * کویتد سرور جله حیوانات شیرست و کترین جانوران خرو و بانق خرد
 متدان خریار بر به از شیر مرددر * سرور رئیس معنایه در و مبتدا (جله به و حیواناته اضافلر
 لامیلدر (شیرست خبر مبتدا (شیر یونده یا مجهول ایلر ارسلان معنایه در (کم اکسک یونده
 الحق دیکدر (و ترات تفصیل (و با حرف نسبت (و تون حرف تأکید (جانورانه اضافت
 صنتت موصوفه اضافتیدر (جانور تونک سکونیه جانلی دیکدر (زیرا و و و فحیه
 ادات نسبت (و لفظ و تون ادات جمع (با حرف مصاحبت کلجک خبر متعلق (اتفاق خرد متدان
 مصدرک فاعله اضافتیدر عقلا تفحیه دیکدر (خریار بر یسایه (بار بر وصف ترکیبیدر
 بریدن بونک فحیه ایلنک معنایه (بار یونده یوکدر (بار بر یوک کتوریجی یعنی بونک چکیمی
 (بری بردن اخذیدن احوال اشتقاقدن کلیا غافل ایش (خریار بر مبتدا (به یوک دیکدر (که
 من تفضیلیه معنایه در بعض نسخه ده که برینه از واقعدر (شیر مرددر یسایه و خبر مبتدا
 (و مرددر وصف ترکیبیدر در یندن دالک فحیهله زیر ایلده فحیه و کسره جاردر
 (محصول ترکیب) در لر که ججمع حیواناتک سروری و دیمی و باشی و سرداری ارسلاندر
 و جانلرک الحافراغی خرد زرا خرفایه احق و ایلدر و عقلا تفحیهله بونک چکیمی
 خر آدم برینی شدن بهتر و مقولر و مرغو مغرد زرا نیجه اموره استخدای قابلدن * منوری *
 مسکین خرا کر جده بی تمیزست * چون بار همی کند عزیزست * مسکین خرا اصلنده
 خر مسکین ایدی موصوفک صفتده اضافتی قبیلندن یعنی یسایه ضرورت وزن ایچون اضافتدن
 فک اوردی (تمیز اصلنده تمیز در تعیل بایندن مصدر لیکن انجام یاه مصدرک حذفله استعمال
 ایلر (چون ادات تعلیل (همی ها حرف تأکید (وی بونک کبی پرلده ادات استراردر (کند فعل
 مضارع مفرد غایب کشدندن چکر دیکدر (مسکین خر مبتدا (و با بعدی خبری و بار همی کند

بعض نسخه ده (هر که
 خلق خدای تعالی را واقع
 اولشدر اشیو نسخه به کوره
 کایه تا وینده حاجت یوقدر
 له ضائع

رد این سید علی

رد کافی

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی
 و سروری و کافی

مقدم مفعولی و جله فعلیه معلل عزندر (محصول بیت) خر مسکین اگر چه کم ادر ا کردن محروم
 و فهم و درایتدن دور و تمیز و تشخیصدن مهجور اما چونکه بونک چکر و ضرورت حالتده مرکوبدر
 عززدر یعنی بونک بی تمیز و ادراک ایکن بعض جیدین استخدایه قابل اولد یغیچون ارسلانندن
 اعز و اکرمدر * کاوان و خرا آن بار بردار * به زاد میان مردم آزار * کاوان مبتدا (و خرا آن اکا
 معطوف (بار برداره اضافت یسایه در (بار بردار و وصف ترکیبی در برداریدن بونک فحیهله
 بحسب افت بونک فالدریجی دیکدر اما کوریجی مرآدر (بیک (زاه مغرده یونده من تفضیلیه
 معنایه در (آدمیان و صاله همزه ساقط اولمدر (مردم آزاره اضافت یسایه در (مردم آزار
 وصف ترکیبی در آزار یندن مردم انجیدیجی یعنی مودی مصراع ثانی خبر مبتدا در (محصول بیت)
 بونک چکیمی کاول و خرا خلق انجیدوب موزیلق ایدن ظالم ادم اوغلار یندن بیکدر یعنی بارکش
 حصار و کردون کش کاولر دلازار و خاطر شکن بی آدمندن بیکدر (زرا نیجه فاعله لری و او و هیچ
 ضروری یوقدر (خرقی بار برداره واد میان مردم آزاره اضافت ایکن یعنی اضافت قنبرن تجور
 ایلن فار سیده باشقه رضا حب مذ هب ایش (حضرت شیخ مذ کور لطیفه بی جله معترضه
 طریقهله ذکر ایلد کدن صکره بنه اصل حکایه شروع ایدوب یور * ملک راطرفی از دام
 اخلاق او معلوم شد بشکجه کشیدش و بانواع عقوبت بکنت * ملک راطرفی از دام
 (طرف طانک و رانک فحیهله یونده بعض معنایه در (با حرف وحدت (دام ذمیمک جمعیدر
 مذمومه معنایه در (اخلاقه اضافتی صفتک موصوفه اضافتیدر اصلنده اخلاق ذمیمایدی
 یسایه ایدی شمدی لامیه در (بشکجه با حرف صله (و شکجه عذاب معنایه در (کشیدش
 فعل مضارع مفرد غایب فاعلی نوحته ملکه راجع خبر (و شین ضمیر عامل ظالمه راجعدر
 (با حرف مصاحبت (انواع عقوبت لامیه در (بکنت دلدی (محصول ترکیب (بادشاهه بر مقدار
 عامل جائزک اخلاق ذمیملندن معلوم اولدی (یعنی خلق عالمه ایلد بکی جفا و ظلمی اکلدی
 آنی اشکجه به چکدی و انواع عقوبت و اضافت عذایه انی هلاک ایلدی * قطعه * حاصل
 نودر رضای سلطان * تا خاطر یند کان تجوی * رضای سلطان لامیه و مبتدا (و حاصل نشود
 مقدم خبر (تا حرف توقیت (خاطر یند کان لامیه (و تجویبک مقدم مفعولی (و تجویبی
 فعل مضارع مفرد مخاطبدر جوییدندن جستن دن دینلر غلط سولش (زیرا جستنندن
 فعل ماضی ایل اسم مفعولدن غیری سنه مشتق اولاز معلوم اوله که فارسیده مصادرک و آخری
 نوندن (و تونک ماقلی تادرو یادلدن (و دالک ماقلی یا اولور سه ججمع مشتقات اندن اخذ و انور
 قیاس منظرده (اما اوایکی صورته اولان مصدر دن (یعنی تالی مصدر دن و شول دالی
 مصدر دن که ماقلی یا اولد (مثلا شدن و بودن کبی انلرن ماضله اسم مفعولدن غیری سنه
 مشتق اولاز بواسطه ضبط ایدنجه ججمع مشتقات بجم قبایحی اولور هیچ سنه سی معنای اولاز
 (نهایی فکره بر مقدار ریاضت و بر مک کرک قندبر (محصول بیت) بادشاهک رضای حاصل
 اولاز (یعنی بادشاه شدن رضای و خشنود اولاز تا کیم مادام که قوللر یسک و فقر اورعایاستک
 خاطر برین استمیجیه یعنی خاطر برین رعایت ایدوب له کتور منجه زرا مقرر در که مادامکه
 فقرانک خاطر برین رعایت ایلله سین و رعیت پرور اولمیه سین و داد کسرت اولوب خافه عدل
 کوسرمیه سین البته یاد شاه شدن رضای اولاز (پس رضای یادشاهی و عطای شهنشاهی به
 مظهر اولق بهر تقدیر رعایا و فقرایه عدل و داد ایلله میسر اولور * خواهی که خدای بر تو بخشد *
 با خلق خدای کن نکوی * خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب معنای شرطی متضمن
 دیار بسین دیکدر (که حرف بیان (خدای مبتدا (بر حرف استعلا (بخشد فعل مضارع مفرد

کردون فکلی
 رد کافی

رد این سید علی و شمعی و کافی
 در بیان مشتقات از مصادر

غائب فاعلی خدایه راجع نموده ضمیر وجهه فعلیه خبر میدهد و وجهه اسمیه مفعول خواهی در
 با حرف صله (خلق خدا لامیه خلق یونک کی پرده مخلوق معنایه در) نکوی یاه اولی اصلیه (ویاه
 ثانی مصدریه در ایلمک دیمکدر) (محمصول بیت) استر مبین که الله تعالی سکار جت و غفران ایلمه
 (یعنی خدای تعالی سکا مر جت و مغفرت ایلمد یکن دیلر سک خدایک مخلوقته اگر انسان و اگر
 غیر یدر ایلمک ایله) یعنی سن مخلوقاتی اسر که که الله تعالی سنی اسر که سون (معلوم اوله که بخشیدن
 مصدری مشترک در بفشلامغله اسرکک یکنده و ایکی معنا نک یله مضارعی بخشد کاور بونده
 اسرکک معنایه در که بخشودن و بخشایدنله مراد قدر نکه خیام پر باعبده ذکر ایلمش (ریاعی)
 یارب تو کریمی و کریمی کر مست) اعاصی زجه رو برون باغ ار مست) (آمزش اگر بطاعت نیست
 کرم) (در معصیت اگر بخشی کر مست) اگر بخشی اگر رحت و غفران یدر سک دیمکدر) (پس بیت
 سابقک شرحنده ذکر ایلمد بکمر قاعده اوزره بخشد بخشیدن مصدرندن مشتق بخشودن مصدرندن
 مشتق اولی ایلمی یوقدر ز یاد الک ماقبلنده یا یوقدر و بخشایدن مضارع بخشایدن کلور
 بخشد کلر) (پس شراح عموما بخشد بخشودن مصدرندن در دیدن کلری الحش خطایاندر قندبر
 * یکی از ستم نیکان پرو بگذشت و گفت * ستم دیده وصف ترکیبی در ظلم کورهش (یعنی مظلوم
 پرو بر حرف استعلا) و او ضمیری عامل مقوله راجع در (بگذشت یکدی) (یعنی باندن مرور ایلمدی
 و دیدی) (محمصول ترکیب) مظلوم ملک بر بسی عامل مقولک اوستنه او خردی و حال مستقیمه
 نظر ایلمد دیدی * قطعه * نه هر که قوت باز و منصبی دارد * بسلطنت بخورد مال مردمان
 بگذاف * نه حرف نفی مصراع ثانیله بخورد فعلنه ناظر در (هر که اصلنده هر کس که ایلمی
 نه که مرار امر و رایلمدی) (قوت باز و لامیه) (منصبی با حرف وحدت و یا حرف تکبیر) (با حرف
 مصاحبت) (سلطنت قهر و غلبه) (یعنی تسلط معنایه) بخورد فعل مضارع مفرد غائب یه دیمکدر
 (مال مردمان لامیه) (با حرف مصاحبت) کذاف کاف بحکم ضمی و زای معجمه ایله مفت و ایلمی یه
 دیمکدر (یعنی بیهوده و ضایع یه) (محمصول بیت) اوله دکلدر که هر کیسه نک که قوت باز و
 قوت قاهره سی و قوت منصبی و یارب منصبی اوله قهر و غلبه ایله و تسلطه خلق عالمک مالنی
 اخذ ایلمه (رایکان و مفت و بی وجه و ضایع یه اکل ایلمه) (حاصلی بومعنی میسر دکلدر البتہ بر کون
 هضم ایلمه میوب بوزندن کلور) (یعنی بلا سبب و جفا و جزا سبب چکر البتہ * توان بخلق فرو بردن
 استخوان درشت * ولی شکم بدر چون بکیر داند راف * توان امتکان و قدرت معنایه اسر
 فرو بردن مقید (با حرف تأکید) (و خلقی حاد همله نک فقی و سکون لامیه بوغز در کلو معنایه
 فرو بردن لفظ مرکب فرو ایله بردن بومعنی معنایه که عربجه بلع دیرر بانک فقی و لامک
 سکونیه) (استخوان و اور سمبله ککلدر عربجه عظم دیرر عینک فقی و طانک سکونیه) (درشت
 دالک و رانک ضمیر بله و شبنک سکونیه بونده ابری معنایه در ایکی معنی ایله) (یعنی یونک و بومشغه
 مقابل که عربجه اکا حشن دیرر حانک فقی و شبنک کسریله) (ولی ادات استدراک) (شکم شبنک
 کسری و کاف فقیله قرن دیمکدر که عربجه بطن دیرر بانک فقیله) (با حرف تأکید) (درد
 دالک فقیه و کسره لغتدر و رانک فقیله رنار دیمکدر عربجه خرق دیرر خاء معجمه نک فقیله
 (چون ادات تعلیل) (با حرف تأکید) (کیرد فعل مضارع مفرد غائب مبنی المفعول معنایه طوله
 دیمک اولور) (ناف کو بکدر عربجه سره دیرر) (محمصول بیت) بوغاز ابری و یونک کیکی بومشغه
 قادر در (یعنی بومعنی نمکندر) اما قرنی رنار کو بکده طولوب قانجه) (یعنی رودیه کو بکمینجه
 شکمه ضرر ایلمد و جاز در که بخلق یاسی از معنایه اوله) (و فرو بردن ترکیب معنایه مراد اوله
 یعنی اشاعه ایلمک بکوره نک معنایه) (پس محصول بیت) ابری کوکی بوغز در بکوره نک نمکندر

معد

رد شرح عموما

اما کو بکده طولوب اشاعه کنمینجه قرنی رنار (یعنی صاحبی هلاک ایدر * حکایت *
 مردم آزار را حکایت کنند که سکی بر سر صالحی زد در ویش را بحال انتقام نبود سنک را با خود نکاه
 می داشت تا وقتی که ملک بر آن لشکری خشم گرفت و در چاهش کرد * مردم آزار وصف ترکیبی در
 آزار بدندن (و یا حرف وحدت) (و یا حرف مفعولیت) (سکی با حرف وحدت) (سر صالحی لامیه
 (با حرف وحدت) (در ویش مراد مذکور صالحدر) (و یا حرف تخصیص) (بحال انتقام لامیه) (نبود
 یوق ایلمی) (سنک را را ادات مفعول) (نکه می داشت حفظ ایدردی) (حفظ ایلمدی دین معنای
 منطوق و برعکس) (نا انتباه غایت ایچوندن) (وقتی با حرف وحدت) (که حرف بیان) (و یا باط صفت
 (ملک مبتدا) (لشکری با حرف نسبت) (خشم خالک فقی و سکون شین ایله غضب دیمکدر) (گرفت
 فعل ماضی مفرد غائب فاعلی نموده ملکه راجع ضمیر و مفعول صریحی خشم و غیر صریحی
 بر آن لشکری وجهه فعلیه خبر میدهد) (در چاه در ز ندان دیمکدر) (و شین ضمیر مردم آزاره
 راجع در) (محمصول ترکیب) بر انسان انجیدی موزی بی حکایت ایدر که بر صالحک باشنه
 بر طاش اوردی در ویش صالحک انتقامه بحال یوق ایلمی (زیر پادشاه قولی ایلمیکه قوت قاهره
 صاحبی ایلمی پس اندن کین آلامدی طاشی کندیله صافلردی) (یعنی باشنه اور دینی طاشی
 حفظ ایدردی شول وقتدک که پادشاه اول مردم آزار لشکریه خشم ایدوب قوی به صالحجه
 یعنی زندانه حبس ایدینجه * در ویش درآمد و آن سنک بر سرش انداخت گفت تو کبستی
 و این سنک بر سر من چرزدی گفت من فلاغم و این سنک همان سنکست که در فلان تاریخ بر سر من
 زدی گفت چندین مدت بکجا بودی گفت از جاهت اندیشه می کردم اکنون که در چاهت دیدم
 فرصت غنیمت شمرم * درآمد ایچری کردی (یعنی زندانه کردی) (محمصول ترکیب) در ویش
 صالح زندانه کردی و اول حفظ ایدردی طاشی ظالمک باشنه اندی (یعنی اوردی ظالم دیدی
 سن گیسین و بو طاشی باشمه نیچون اوردک در ویش دیدی کیم بن اول فلاغم که باشمه طاش اوردک
 و بو طاش اول طاشدر که فلان تاریخده بنم باشمه اوردن مردم آزار دیدی بوقدر مدت و زمان
 قنده ایدک در ویش دیدی سنک منصبک و قوت قاهرکدن خوف ایدردم شمیدی که سنی چاه
 و زندانه بولدم فرصتی غنیمت بدمکه عقلا دیمشدر * مثنوی * ناسزایی را چو بینی بختیار *
 عاقلان تسلیم کردند اختیار * نا حرف توصیف نفی (سزایابی) (ناسزایاقتسز) (و یا حرف وحدت
 (و یا ادات مفعول) (چو حرف تعلیل) (یعنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر پیشدندن بونده کوره سین
 دیمکدر) (بختیار وصف ترکیبی اقسا متندر بخت دواتدر و یارب قرین و مصاحبتدر یعنی دوات
 کندی به یار دیمکدر) (عاقلان مبتدا و تسلیم کردند مکفعول اولی و اختیار مفعول ثانیه و وجهه
 فعلیه خبر میدهد) (محمصول بیت) بر نا اهل و نامعقول و نا مقبول کیسه بی که بختیار و دواتدر
 و سعادتدر کوره سین یعنی دولت اکا یارب و هر وجهه قوی الا قنار کوره سین عقلا انجایین
 ناسزا و ناهمواره مقابل به ایلموب و انکله بجای دله ایلموب اکا تسلیم اولمغی و سر فرو ایلمی
 اختیار ایدلیدر) (قصه دن حصه یعنی عاقلار یوبله ایدلیدر سنده عاقل ایسک اکا تسلیم و رضایی
 اختیار ایله مصراع ثانی نک معنای عاقلار اول ناسزا به اختیار لینی تسلیم ایدلیدر دیندر
 ناسزا سونیشدر * چون نداری ناخن درنده تیر * بایدان آن به که کم گیری ستر * چون حرف
 تعلیل (نداری فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب چونکه طومنا زین یعنی چونکه سنک بوقدر
 دیمکدر) (ناخن خالک ضمیمه طرفقدر درنده به اضافی یانه در درنده اسم فاعلدر در بدندن
 دالده فقیه و کسره جا ز در و راده تشدید ضرورت وزن ایچوندن زرا لغتدر تشدید بوقدر
 نکه سابقا فصلی بیان اولندی تیر نای مجهوله ایله کسکین دیمکدر) (با حرف مصاحبت

رد شرح

رد این سید علی و سروری و مثنوی

(بدان يك چه در باره را مزل ديمكدر) آن اسم اشارت در بر مقدمه مثلا حال و شان كې بر نسته به (كه
 حرف بيان) كه كاف عربك فتحه لافته اكنك ديمكدر اما بونك كې پر ده ترك كايدين عبارتدر
 يعني هيج اليك مك معناه سنه (كېرى فعل مضارع مفرد مخاطب طوعه سينه هيج طوعه سينه
 ستير سينك و ناك كسره ليله اسمدر عناد معناه سنه (كم كېرىنك مفعول صريحى) و بايدان غير
 صريحى (محصول بيت) چونكه كسكين پرتيجى طرناك بوقدر بهنى خصمه معارضه به
 و مجادله به حاصل مى مقامه و مقابله به قادر دكاسين اول يكدر كه يارا مزلله هيج ستير و عناد
 ايله سينه هيج ظلمه و بدكار ليله هيج خصومت و عداوت اوزره اولسا سينه (مضارع
 تانيك معناسنى اول يك كه يارا مزلله و ناهمقو ليله ستير و عنادى از طوطه سينه دين و نظام
 و بدكار ليله جو قسلى خصومت و مجادله انچه سينه دين كم سويللار ليله بونده كم محض
 عدمدن عبارتدر فند بر * هر كه با پولاد بازو پنجه كرد * ساعد سينه خود را پنجه كرد * هر كه
 تقديرى هر كسكه در تنكه مكر بيان اولدى (با حرف مصاحبت) پولاد باى پنجه چلك دمره
 دېرل تعريب ايدوب فايه فولاد دېرل عربچه ذكر دېرل ذالك و كافك فتحه ليله (پولاد بازو
 وصف تر كيدر چلك بازولى ديمكدر كمال قوتدن كايتهدر (پنجه هاى رسمى بونك كې پر ده
 تخصيص افاده ايدر زيرا هر بيه پنج دېرل صكره هايله بش پرهغه تخصيص ايلديله پنجه كردك
 مفعول صريحى و با پولاد غير صريحى) ساعد سينك كسره ليله بلكدر سمينه اضافى يانه در
 (با حرف نسبت و نون حرف ناكيد در خود اضافه اضافت لاميه در) و احرف تخصيص (رنجه رنج
 رانك فتحه الم ديمكدر و هاء رسمى نسبت و تخصيص معناسنى افاده ايدر در دلى و الملى
 ديمكدر (ساعد) كردك مفعول اولى (ورنجه مفعول تانيسى) (محصول بيت) هر كسكه كه پولاد
 بازو ليله يعنى قولى قوتيله پنجه ايلدى يعنى طوتدى حاصللى زورلى شخص ايله خصوصتدن
 كنيتهدر كنيته كوش كې نازك و يياض بلكي رنجيده و دردناك ايلدى يعنى كندى مقدارى
 يلبوب اولور ايله خصوصت ايلدين البته بيجضور اولور ديمكدر * باش يادشش ييندد روزكار *
 بس بكام دوستان مغزش بار * باش روزمره زنده صبر ايله ديمكدر تنكه ديوان شاهيده
 واقعدر (بيت) تو در دل مبرسى مهمان چه جاى صبر و عقال و جان) (زمانى باش كز
 ناخرمان خالى كم جارا) بس بونده حاضر باش و خاموش باش دين و حالك اوزره اول دين
 مذكور اصطلاحدن غافل ايش (تا انتها غايت ايجو ندر الى معناه سنه) ده نش خيبرى
 پولاد بازويه راجعدر (بيند فعل مستقبل با غلبه ديمكدر) روزكار فاعلى (ودست مقدم
 مفعول بس بونده ادات تعبير اندن صكره معناه سنه) (مقام دوستان لاميه) (با دن بونك كې
 پر ده تركيده چه ديمكدر تعبير اولور دوسترك مراد پنجه ديمكدر (مقرميك فتحى و غنيك
 سكونيله ينى و ايلك و فندق و فستق و باد كم كې نك ايجنه دېرل) (بين ضمير سابق كيدر) (برار
 فعل امر مفرد مخاطب جفارد ديمكدر) (مركبدر بر ايله اردنكه فعل امر در اريدن كسور معناه سنه
 (محصول بيت) صبر ايله تا كيم مذكور پولاد بازوك يعنى قولى و زورلى مالك روزكار زوركار ليله
 يعنى منصب و مرتبه دن اتى دوشورب خوار و ذليل ايدنچه حاصللى روزكارينه گذار اتى منكوب
 ايدنچه صبر ايله اندن صكره دوسترك مراد پنجه ده سندن يينيسى جفارد كو كلكدن بكن كې
 اندن صكره انتقامك الو بحتندن كل (بيت خطاب عام طر يقيله سوق اولمكدر * حكايه *
 يكي را از ملوك مرضى هائل بود كه اعاده ذكران موجه نبود طائفه حكما بوبر منوي شدند كه
 مرين در دروازه بىست مكر زهره آدمى كه بچندن صفت موصوف بود * مرمتى يا جرفى
 وحدت (هائل قورقنج) كه حرف رابط صفت (اعاده ذكر مصادرك مصادره اضافيه ايدر

ردشعوى وكافى

رد بن سبى على
و مبروى

(اعاده افعال بايستن مصدر در اجوف و اويدن لافته دوندركدر اما بونك كې پر ده تكرار
 مراد در بوتر كسيده حضرت شيخه اعتراف ايلشركه مرض هائل بر كره ذكر اولديكه
 اعاده مى موجه اوليه و لفظ هائل ذكرندن بر كراعت اكله بديكه تكرارى مستكر اوله (ذكرك
 آه اضافى لاميه در) طائفه حكما يونان اضافتلى يانه و لاميه در لف و نشر طر يقيله
 (يونان مملكت قرامانه دېرل كه حكما اقدمين اندن ظهور ايلشركه اسكندرين داراك بريدن
 (كه حرف بيان) مرين در دروازه مر رانك دلالت ايلدىكى معنائى مفعوليتى ناكيد ايدر تحسين
 لفظ ايجون زائد دكلدر) (دواى يا حرف تنكير) (مكرادات استننا) (زهره اودكه جكر ك ياننده
 اولور عربچه مراره دېرل) (زهره نك آخرنده هاى رسمى بونك كې پر ده تخصيص افاده ايدر
 زيرا زهر آغودر آغويه منسوب ديمكدر كه اولور بحال معناسنده) (ترك اودى يوق دېر پنجم
 زهره ندارد دېر تنكه شاعر يور) (بيت) زهره ندارد كه بوسم لب) (نروكان دارد
 ابروى تو) (بعض شراح اود معناسنده اولان زهره بى عريده و فارسيده مستعمل اولان الفاظ
 مشركه دن ظن ايدوب غلط ايلش و لغات عربيه ده مستعمل اولدينى مختار صحاحدن نقل
 ايدوب فترايش كه انده بويچدين نام و نشان بوقدر) (آدمه اضافى لاميه در) (با حرف وحدت
 (كه حرف رابط صفت ايجندن يا حرف مصاحبت چندين بونده الفاظ كايه دندر عدد غير معين
 مراد در) (بود فعل مضارع مفرد غائب بونده اوله ديمكدر) (محصول تركيب) پادشاهلردن
 برينك بر قورقنج مرضى و ارايديكه ذكرينى دوندرك يعنى اتى تكرار دله كسور وب اكى
 موجه و مفعول دكلدر طائفه حكما يونان متفق اولديله و سوزلرين بر كدريدلر كه بومر صبه
 هيج علاج و دوا بوقدر الا بر آدم اوديكه اول آدم پنجه صفتله موصوف اوله و صفتلرين بيان
 ايلديله * ملك بفرمود طلب كردند دهقان پسرى يافتند بدان صفت كه حكما گفته اند *
 (دهقان كويلى و اكبي معناسنده در) (پسرى يا وحدت كويلى و اكبي اوغلنى ديمكدر حاصللى زراعدن
 براوغلان ديمكدر) (محصول تركيب) پادشاه بوردى طلب ايلديله بر كويلى و اكبي اوغلانى
 بولد بلر اول صفتله كه حكما ديمكدر * ملك پدر و مادرش بخواند و بعت بى ككران
 خوشنود كردايد و قاضى فتوى داد كه خون يكي از رعيت ر بختن براى سلامتى نفس پادشاه
 روا باشد * سلامتى ده يا حرف مصدر در و همزه اضافت ايجون كمش (محصول تركيب)
 پادشاه دهقان پسرك اتامى و اتامى دعوت ايدوب بى حد و بى قياس نعمتله خوشنود ايلدى
 يعنى راضى و منسللى ايلدى و قاضى فتوى و برديكه پادشاه زمانك صحت و عافيتيچون رعايادن
 برينك قانون دو كويى هلاك ايلك شرعا جائز در ديو * جلاد قصد كشتن كرد پسروى
 بسوى آسمان كرد و بخنديد * يعنى جلاد اوغلنى قتل ايلك قصد ايلدى اوغلان بوزونى
 آسمان جاينه ايلدى و كولى حاصللى حياتدن نا اميد اواب بوزونى كوكه دوندروب تعجبدين
 كولى * ملك گفت درين حالت چه جاى خنده است * پادشاه اوغلانه سؤال ايدوب ديدى
 بو حائنه يعنى قتل حائنه نه كوله نك بريدن زيرا بوشاشوب مبهوت اولاجق محلدن
 * پسرك گفت ناز فرزندان بريدن و مادر باشد و دعوى پيش قاضى بردند و داد از پادشاهان
 خواهند اكنون پدر و مادر بعت حضام دنيا مرا بچون در سپردند و قاضى بكشتم فتوى
 داد و سلطان صحت خویش در هلاك من بيند بچون خداى تعالى پناهى ندارم (محصول تركيب)
 اوغلان ايشدى اولادك نازل بريدن و مادر ليله در يعنى انلر رحيم و شفيق اولد قاريچون
 نار و شيوه لرين چكرل و شرعيله دعواى اوللر بهر نقد بر قاضى به مرافعه اولور يعنى
 عدل و انصافه اجراى حق ايدوب دفع ظلم ايمكى اهل شرعدن رجا ايدرل و عدل و دادى

ردشعوى

رد بن سبى على

و دفع ظلم و بیدادی پادشاه را در تنی ایدوب اغیاردن جفا کورسل انله پناه ایلدرل بونلرک جچی
 بنج حمله بر طرف و یوق بیر وجود تلف اولماسنی محقق یلوب یوکار بوالعجبی استعرا بیدوب کونوم
 سمیدیکی حانده ایسه بندر و مادر مناع واسباب دنیا ییجون (یعنی نعمت دنیا به طمع ایدوب بنج قتل
 رضا و بریلر و قاضی قتل قوی و یوب هلاکه حکم ایدوب و پادشاه کندی صحت وجودنی بنج
 هلاکه اکلیوب باعث حیاتی بنج قتلده یلور بس به نلرک جله سندن مایوس اولوب حق تعالی
 جانی بدن غری ایدرکاهم و لیا و بیاهم قانادی اول سیدین فحیم ایدوب خنده ایلر * بیت *
 پیش که بر اورم زدست فریاد * هم پیش از دست تو میخوایم داد * پیش بونده اول وقت معنای بنه
 اولق جائز (و که سمدر کیم معناسنه) بر اورم چقارم و کتورم دیمکدر (زدست تا ضمیر خطاب) فریاد
 بر اورمک مفعول صریحی (وز دست غیر صریحی) هم ادات تأکید (پیش تو لامیه) دست توده
 بویه در (میخواهم فعل مضارع شکم و حده در) داد مفعول صریحی (و از دست تو غیر صریحی
 (محصول بیت) حضرت شیخ بسرک جابندن پادشاهه تضرع پیورر یعنی سنک الکنن کیم فریاد
 ایدیم و کین اوکنه و بانه و اوب شکایت ایدوب عالم اغلایم حاصلی سنک الکنن کیم داد
 و نالش و فریاد ایدوب شکایت ایدیم یه سنک الکنن سکا شکایت ایدوب سنک انصاف که راضی
 اولوب عدل و دادی یه سندن توقع ایدرم * سلطان رادل ازین سخن بهم برآمد و آب در دیده
 بگرد آید و گفت هلاکه من اولیست از خون بی کاهی ریختن سر و چشمش پیوسید و در کار
 گرفت و نعمت بی کران بخشید و آزاد گردویند که منک هم دران هفته شفا یافت * (محصول ترکیب)
 پادشاهک کوکلی پیوسوزدن متاز اولوب مرحت و شفقتی غالب اولدی و کوزلی باشله
 طولدی و نامرادل حاله پرملانه کریان اولدی و دیدیکه بریکشاه مظلومک ناحق یه قان
 دوککدن بن بومرضدن شفا بولما یوب هلاک اولام یکدر انک هلاکله کلن عافیتدن یکدم
 و بر فقیرک عیالیه حاصل اولان حیاتدن ال چکدم اول هواپی کوککدن چقاردم اوغلانک باشین
 و کوزین اویدی وانی قوجدی حاصلی پادشاهه بسرک کلامندن متنبه اولوب بیچاره یه تسلیه و استمال
 ایدوب یوزین کوزین او یوب قوجدی و نیچه ۳ نعمت و مال احسان ایدوب آزاد ایلدی دبر که
 پادشاه همان اول هفته الهک عون و عیالیه شفاخانه خدادن صحت بولوب و مرض هائلدن
 خلاص اولوب کورماش کی اولدی (بعض شراح از خون بی کاهی ریختن تقدیر کلام از ریختن
 خون بی کاهیدر دیش و بعضیلر رد ایدوب بوقدیری بستد ایلماسندر لیکن بستد ایلماسی
 ناپسندر * قطعه * همچنان در فکر آن بنم که گفت * پلبانی بلب در پای نیل * همچنان بونده
 لان معناسنه در (یعنی هنوز) فکر آن لامیه در (که حرف رابط صفت) پلبانی فیلیجی دیمکدر
 زیرا پیل فیلدر (یعنی اندن معبردر) و بان ادات فاعلدر جی معناسنه (لب بونده کار معناسنه در
 (در پایه اضافتی لامیه در) و نیله بیانه (نیل ارماغنه در یا اطلاقی انکچوند که دیار عربده اندن
 عظیم صوب قدر والا حقیقتده طونه ارماغی اندن اعظمدر لیکن عربستانده اولما فله ۴ بحر دیمزل
 (محصول بیت) در پای نیل کارنده بر فیلیجی سوبلدیکی بیت هنوز خاطر مده در که هر کز فکر مده
 گنمشدر اول بیت بوقطه نک بیت نابسیدر یعنی * زیر پایت گزندانی حال مور * همچو حال
 تست زیر پای نیل * زیر پای لامیه (و تا ضمیر خطاب خطاب عام طریقله (ندانی فعل نی مستجاب مفرد
 مخاطب فعل شرط اگر نلرک دیمکدر) حال موده لامیه در (وندانی مک مفعولی و زیر پایت ظرف
 مکانی) (همچو ادات تشبیه) حال تست لامیه در (زیر پای نیل ایکی اضافت یله لایدر در
 (محصول بیت) ایماغک التده قرینه نک حالی معلومک دکل ایسه و بیک استرسک همان سنک
 حالک کیدر فیلک ایماغی التده (یعنی کندوکی فیلک ایماغی التده فرض ایلسک نه حالده اوله جفاک

۳ بخند
 نسخه
 رد بن سید علی
 رد سروری

۴ طر فخر به مه کوه
 بحر و مده در
 له مع

معلومدر ایسیدی مور ضعیفکده حالی سنک ایماغک التده چاق اولیه در ایسیدی ضعیفله
 مرحت ایله که قویلر ایماغی التده دوشوب بایمال حوادث اولمیدسین (پلبانی و سبانی
 و در بانی و غیر یلری وصف ترکیبی دینلر وصف ترکیبییدن آگاه دکلر ایش (و بان
 ادات نسبتدر دین ادات فاعله ادات نسبتی فرق ایلر ایش (پلبانی بلب دریای نیلاک
 معناسنی بر فیلیجی نیل در یاسنک کاری قمتنده دین داده قصور ایش قنامل * حکایت *
 یکی از بنده کان عمر و لبت کریمته بود کسان در عقیقش رفتید و یاز آوردند و زبر را ماهی
 غرضی بود اشارت بکشتن او کرد نادیکر بنده کان چنین حرکت نکند بنده پیش عمرو
 سرزمین نهاد و گفت * عمرو لبت تقدیری عمرو بن لبت در (علین پیشنده واقع اولان ابن افطنی
 حذف ایلمک بونده شاه معسر) کریمته بود قاجش ایدی (کسان جمع کس در) عقب غینک
 و قافک فحله به آره معناسنه در (و زبر را و ادات تخصیص و زبرک دیمکدر) با حرف هله (وی
 ضمیر غائب بنده به راجع) غرضی با حرف وحدت (با حرف صله) کشتن او مصلوک مفعوله
 اضافتدر (با حرف تعلیل) (محصول ترکیب) (عمرو بن) بنده کلری پادشاهک بقولی قاجش ایدی
 بر قاج کیمه آرد نجه کیدوب طوتوب کروکثوره یلر (و و زبرک اکا غرضی وار ایدی پادشاهه آتی
 قتل ایلمک الفا و اشارت ایلدی تا کیم عاثر بنده ره موجب عبرت اولوب انلردن بریسی بویه
 ناشایسته حرکتی نیچو زیاده اول بنده مستند بیچاره و زبرک کندی خفته بر امز قصد فی کور یک
 پادشاه اوکنده به باش قیوب دیدی * بیت * هر چه رود بر صرم چون تو پستی نواست *
 بنده چه دعوی کند حکم خداوند راست * هر کل افرادی معناسنه در (چه نه دیمکدر متی دن
 عبارتدر هیشی که دیمکدر مبتدا و افعلد (رود فعل مضارع مفرد غائب کیدر) یعنی بگردیمکدر
 (با حرف استعلا روده متعلق) (چون ادات تعلیل ادات شرط دکل) پسندی پای بمحکم فحله
 فعل مضارع مفرد مخاطب بکنور ولایق کورسین دیمکدر (رواجا ژدیمکدر) (وسین و ادات خبر
 و مجموع مرکب خبر مبتدا در (بنده مبتدا) (چه کندی مفعول اولی) (و دعوی مفعول ثانینی و جله
 خبر مبتدا) (حکم سکون جمله مبتدا) (و خداوند افعدی دیمکدر) (ورا ادات تخصیص) (وسین و تا
 ادات خبر) (و مجموع مرکب خبر مبتدا در (تقدیر کلام خداوند راست ایدی دین قاعده فرسندن
 آگاه دکل ایش (محصول بیت) بنده آتی عبوده خطاب ایدوب دیر هرنه حال و هرنه سرگذشت
 و عقوبت که باشندن بکیرسه چون که سن آتی مستحسن و جاز کورسین لایق و سر اوارد در
 و هیچ بر کیمه نک چون و چرا یه و خالقه قدرتی و امکانی بوقدر بنده نه دعوی ایدر و نه سوزی و ان
 یعنی نه قادر و نه مالکدر حکم پادشاهکدن هرنه دیار سه اتی ایدر و هرنه که امر ایدر سه کیمه
 معارضه و مناقشه به مالک دکل (شراحک پری خداوند راستنک تقدیری بخداوند مفوضت
 دیمکدر دیش) (و بر شراح دیش که خداوند راست خبر در تقدیر احتیاجی بوقدر) (و بر شراح تقدیر
 احتیاج وارد بوشارح اول جابندن شارح نای به معارض اولمش و زیاده تطویل کلام و اطناب
 مقال ایش که ذکر صیاع ابرار ایدر) اما حق بودر که معارضه سی پیورده در سوز شارح
 ناپسندر * اما بموجب آن که پرورده نعمت این خاندانم نخواهم که در قیامت بخون من گرفتاری
 اگر این بنده بخواهی کشت باری بتا و پل شرع بکش تاد قیامت مؤاخذه باشی * (با حرف
 مصاحبت) (موجب جیمک فحله بونده سبب معناسنه در) آه اضافتی لامیه در (که حرف بیان
 (پرورده) نعمت اسم مفعول قائم مقام فاعله اضافتدر (و آینه اضافت لامیه در) (و خاندان
 مشارالیه) (نخواهم فعل نی استقبال متکلم و حده که حرف بیان) (با حرف مصاحبت مبینی متضمن
 (خون من لامیه) (گرفتار بونده مؤاخذه معناسنه در) (آبی فعل مضارع مفرد مخاطب

رد این سید علی و سروری
 رد سروری
 رد سیمی

رد سروری

رد سیمی

شارح مقدر ابن سید علی
 و شارح راد سروری
 و شارح ناصر کافی

[illegible]

شارح اول ابن سید علی
 شارح مؤلف سید علی
 شارح مؤلف سید علی
 دسروری

ردیف
ردیف

بیرون آمدن و بعضی در زندان بماند آنچه مبتدا اول نسته که دیکمکنز مفعول بوده معنی دیکمکنز
(خطایه اضافی لامیه در خطابین بوده مراد امر در) ملکه اضافته لامیه در (عهد حق
معناست در) و همزه اضافت همچون کاشدر (بعضی ده یا حرف تنکیر در) از عهد لامیه بعضی بیرون
آمده متعلق در یعنی بعضی نک حقتدن طمسه تکمیدن مراد ادا ایلمکنز جمله فعلیه خبر مبتدا در
(بعضی با حرف سبب) و یا حرف تنکیر (محصول ترکیب) مذکور خواجه امر ملک مقتضای نتیجه
مصدره و مطالبه اولان مالک بر مقدر این ندارک ایدوب تسلیم ایلدی و باقی فلان بر مقصدارک
داستدن عاجز قالوب عهد سندن کله مد کیچون زندانده محبوس قالدی * یکی از ملوک ان نواحی
در خفیه پیغامش فرستاد که ملوک ان طرف قدر چنان بزرگوار می نداشتند و بی عرق کردند *
نواحی ناحیه ملک جمعی در طرف معناست (خفیه خاک ضعی و خاک سکونیه کز لن دیکمکنز
(پیغام و پیام و پیغم و پیغم خبر معناست در) فرستاد فعل ماضی مفرد غائب کوندردی دیکمکنز
(فاعلی تحتشده یکی از ملوک که راجع ضمیر در) که حرف بیان (ملوک ان طرف لامیه و مبتدا (قدر
چنان لامیه (بزرگوار بزرگ بانک و زانک فعل یله در و رانک و کافک سکونیه اولو در عظیم معناست
(و و اونیست و تخصیص معناست) افاده ایدر عظیم الشان و نبیه القدر دیکمکنز (و یا حرف وحدت
(ندانستند فعل نفی ماضی جمع غائب بتدیلر دیکمکنز قدر چنان مقدم مفعول و جمله فعلیه خبر
مبتدا در) و بی عرق کردند متعلق و جمله فعلیه نداشتند معضوف (محصول ترکیب)
خواجه زندانده ایکن اول اطرافده اولان سلاطینک یری مخفی خبر کوندردی که اول جانبک
سلاطینی سنک کی واجب الاحترام و جلایل القدر صاحب دولنک قدرین بتدیلر و حرمسنزلک
و عزتسنزلک ایدیلر * اگر خاطر عزیر فلان احسن الله عواقبه بچنان مالالتفات کنند در
رعایت خاطرش هر چه تمامتر سعی کرده شود که اعیان این مملکت بیدار او افتخرد و جواب
مکتوب را منتظر * خاطر عزیر بپایه (وقلا نه اضافت لامیه (احسن الله عواقبه جمله دعایه
معترضه واقع اولش اعرابدن محلی اولاز (عواقب عاقبتک جمع مکسری منتهای جوعند در
(فواعل و زنی اوزره (خواجه به دعاء له در الله تعالی عاقبتن کوجنک ایلسون (یعنی عاقبتن
خیر ایلسون (با حرف صله (جانب ما لامیه (التفات کندک مفعول صریحی (و بچنان
غیر صریحی (رعایت خاطر مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (هر چه تمامتر هر نسته که تمام و کمال
مرتبه در سعی اولنه (که حرف تعلیل (اعیان این لامیه و مبتدا (مملکت مشار الیه (با حرف صله
مفتخر بنده متعلق (دیدار لفظ مشترک در یوزاله کورمک یشنده بونده ایکی وجه یله جاژدر
مفتخر اسم فاعل در افتعال باندن (نون و دال ادات جعدر) (بیدار او مفتخرند خبر مبتدا در
(و جواب مکتوب لامیه (و یا حرف تخصیص متغیرک جواب مفعولیدر) (محصول ترکیب)
اگر فلان کسک خاطر عزیری (یعنی خواجه مذکورک الله تعالی عاقبتن خیر ایلسون بزم
جانمزه التفات ایلر سه (یعنی یو دیاری قدم شریفی مشرف ایدر سه (حاصلی بزم کسور سه
خاطرینی رعایت یله ده و عزت و حرمتده هر یک نام و اوفر رعایتدر ان خصوصنده سعی و اقدام
اولنه زیرا یو مکتوبک اکابر و اعیانی دیدار ینته مفتخر و چون پرکالی کور مکنه مفتخر در در جواب
مکتوب بزمه منتظر مذکور مکتوبده خواجه بی غائب یرینه تنزیل ایلد کلر نندن بعضی شراح
مکتوب بالذات خواجه اولمسوب بعضی هوادار لریسه اوله دیوز عم الشش لیکی و هم الشش
زرا اکابر و اعیان ناسه تعظیم قصد اولند قدغه غائب منزله تنزیل ایدر * خواجه برین
وقف بافت و از خضر ایدر شد و این مختصر حنان که مصلحت دیدر طهر ورق نوس و درین
کردیکی از متعلقان ملک برین واقعه معلوم شد و ملک را اعلام کرد و گفت فلان را که حبس فرموده

رد کافی

باملك نواحى مرسلت دارد * برين اشارت در مضمون مکتوبه (خطر بونده ضرر و فساد
 معاشه در) اندیشيد فعل ماضى مفرد غائب قور قدی ديمکدر (جوابي با حرف وحدت
 مختصر صفت جوابدر) چنان انجیلين ديمکدر (که حرف رابط صفت) ديدک مصلحت مقدم مفعول
 (بر حرف استعلا) ظهور و برق لاميه مکتوب ارفاسنه ديمکدر (نوشتک مفعول غير صريحى در
 وجواب صريحى) چنان که مصلحت ديد معترضه روان کردک مقدم مفعول در (معلقان
 جمع متعلق در ملكه اضافى لاميه ملكک خواصندن بر يسي ديمکدر) برين واقع يعنى مکتوب
 قسه سنه (مطلع طائک تشديد به افتعال باندن اسم فاعل در اکاه اولدى) فلان را الفاظ
 کتابه دند ورا ادات مفعول (که حرف رابط صفت) با حرف مصاحبت (ملوک نواحى لاميه
 مرسلت مفاعله باندن مصدر در مکتوب بشمک معاشه (محصول ترکیب) خواجه مضمون
 مکتوبه و قوف بولدى يعنى مکتوبند قصد نه ايد وکن يلدی و ضرر و فساد دن قور قدی
 يعنى بوسر نهائى يلىوب پادشاهدن کندى به ضرر و خطر ايشه ديو خوف ايلدى (پس
 کندى مفعول و مناسب کوردى وجه اوزره کلن مکتوبک ارفاسنه بر مختصر جواب يازدى
 و کوردى) پادشاهک متعلقات و توابعدن بر يسي بوحاله واقف اولدى بعضى مضاف جابرندن
 بر يسي ديمش مصاحب اولق لازم دکل اتباعدن بر يسي ديمکدر کر که مصاحب و کر که
 غير يسي (و پادشاهه اعلام ايلدى و ديدى فلان کيسه يي که حبس بيور مش سسين اطراف
 پادشاهلر به مراسله سى و اريکنى کزلى مکتوب بشور * ملک بهم برآمد و کشف اين خبر فرمود
 قاصدر ايمر قشدر و رساله را بخواندند نوشته بود که حسن ظن بزرگان بيش از فضيلت بنده است
 و شريف قبولی که فرموده اند بنده را امکان اجابت انديست * ملک مبتدا بهم برآمد خبرى
 (و کشف اين خبر مصدرک مفعولنه اضافتيدر) فرمود بسور دى (قاصد اصطلاحا حارنده
 بیکه دیرل و عرب برید دیر ياک فخبيله) ورا ادات مفعول (بکر فتند با حرف تا کيد) و مدخولى
 فعل ماضى جمع غائب طوتد بلر معاشه (ورساله مکتوبه دیرل) ورا ادات مفعول (بخواندند فعل
 ماضى جمع غائب) نوشته بود يازمش ايدى ديمکدر (که حرف بيان) حسن ظن بيانيه و بزرگانه
 اضافت لاميه (پس باء عربک کسريه آرتقدر ز ياده معاشه) فضيلت عله و کالده ارتقلفه
 دیرل (بنده به اضافت لاميه در) و شريف قبول مصدرک مفعولنه اضافتيدر (و با حرف وحدت
 و شريف مبتدا) که حرف رابط صفت (فرموده اند بسور مثلد در) بنده را را ادات صله
 (امکان اجابت مصدرک مفعولنه اضافتيدر) و اجابتک انده بويله در (امکان مبتدا و نيست
 خبرى وجهه اسميه خبره شريفدر) (محصول ترکیب) پادشاه غمازک غمزدن بحضور اولدى يعنى
 منقبض و مضطرب اولدى (و بوخبرک کشفنى بيوردى) يعنى بوخبرک صحى ييلتمک و قاصد و حامل
 مکتوب بولتمک کر کدر ديدى (پس قاصدى) يعنى حامل مکتوبى طوتد بلر و ملکک خصوصيه
 کتوز ديلر (و کاغذى او قوديلر) رساله ده خواجه يازمش ايدى (و يا مکتوبه يازمش ايدى
) يعنى ظاهر مکتوبه يازمش ايدى که صاحب سعادتک بوننده نک حقه حسن ظنى
 فضيلتدن ز ياده در (يعنى ظن ايلدکلرى فضل و کمال که اول سيله رغبه و التفاهه لايق
 اولام) بنده ده اول حالت بوقدر (و خد مثلى قبول شريفنى که بيور مثلد در بنده نک
 انى قبول ايک امکانى بوقدر) يعنى حضور شريف بلر به شرف اولق قبولى که بيور مثلد در
 (حاصلی بيله اولق شرف بلر به شرف اولق قبول ايله بيور مثلد بنده اول تکلى اجابت
 و اول فرمانه اطاعت ايلکه بحال و قدرت بوقدر * بکرم آن که برورده نعمت اين خاندانم و باندک
 مایه نغير خاطر باولى نعمت خود پيوفايى توان کرد که گفته اند * با حرف مصاحبت (و حکم

رد ستمى

تشریف بونک کي برزده
 حاکم
 شد

بونک کي برزده سبب معاشه در (که حرف بيان) برورده نعمت اين اضافت لایميه در (خاندان
 ايک منار الهمى) (و ميم ضمير متکلم) (و او حرف حال) و با حرف مصاحبت (انک آرد ديمکدر
 قبل معاشه) مایه بونده اصل و سبب معاشه در (و همزه اضافت ايچون کلددر) (نغيره و خاطر
 اضافت لایميه در) (بعضى انجام مایه نک اضافت فاعل دکلدر) (في الواقع مضاف و لمضاف
 اصلدر) ليکن اکثر خلق اضافتله استعمال ايدر اول جهتدن اضافتله ذاهب اولدى قدير
 (و کلدنک سکر نيچي باده اضافتسن واقع در تنکه بويتسه اوله در) (يت) (الانشوى مدح
 محض کوى) (که اندک مایه نفعى از نودارد) با حرف صله (ولى فعل فاعل معاشه در) و نعمته
 اضافت اسم فاعلک مفعولنه اضافت قیلندندر صاحب نعمت ديمکدر (و خوده اضافت
 لاميه در) (ي حرف سلب) (و فای ياسى حرف مصدر در) کرد بونده کردن معاشه در ز ياتوانده
 بوى مضارعت ورا (محصول ترکیب) بيور يان تشریف قبول ايک ممکن دکل اول سيله که بوخاندانک
 نعمتک برورده سى و مري سيم (و جزئى نغير خاطر سيله کندنک ولى نعمته و صاحب ذواته
 و فاسرک ايک جائز و مفعول دکلدر ز يرا حکما و عقلا ديمکدر * يت * آن را که بجاى نيت
 هر دم کرمي * عذرش بنه اركند بيمرى ستمى * آن را که تقدیرى آن کس را که در (بجاى با حرف صله
) و بجاى محمد ضرورت وزن ايچون (بونک کي برزده جايه حق معاشى و برنر فزا يلاش
) (جايک نسته اضافت لاميه در) هر دم هر ساعت ديمکدر کرم ايک ديمکدر (و با حرف وحدت نوعيه
) عذرش ضمير آن که راجعدر (بنه با حرف تا کيد) و نه نونک کسرى بهاء اصليه ايله قود ديمکدر
 (عذرش بنه انى معذور طوت ديمکدر) (ارادات شرط اگر دن محض در با حرف ظرف) (و عجز
 بونک کي برزده زمان معاشه در) (و با حرف وحدت) حرف تکبير و ايهام دين غدى سويلش (ستم
 ظم) (و با حرف وحدت فرديه) (محصول ترکیب) اولکيسه نک که سکا هر دم و هر ساعت بز نوع
 کرم واحسانى و اردر (يعنى داناسکانت و احسانى و اصل اوله انى معذور طوت و خاطرک بزيان
 طوعيه اگر سکا بر زمانه بر جمعايدرسه حاصل نيجه لطف و احسان کوردنک کيسه نک بر جفائى
 سبيله اندن و کردان او اوب ترک و فاسين ايله بعض نسخه ده عذرش بنه بريته نازش بکش
 دو شمش و بعض بنده عيش مکن واقعدر بعض شراح جاي بونده مکان معاشه در ديمش
 يعنى کرمى سنک برو که اولنجه سکا نيجه اولق کرک يعنى سکا ز ياده اولق کرک ديمش بوندن
 معلومدر که بوکيسه بوميدانک فارسازدن دکلدر * ملک را حق شناسى او پسند آمد نعمت
 و خلعت بخشيد و عذر خواست که خطا کردم و زراي کاه يازدم گفت اى خداوند بنده درين
 حالت شمارا کاهى نمى بيند بلکه تقدير خدای تعالی چنين بود که مزين بنده را مکر و هي برسد
 پس بدست تو اوليت که سوابق نعمت برين بنده دارى و ابادى منت * ملک را را حرف صله (حق
 شناس وصف ترکیبدر حق بليغى و اکلايى معاشه) (و با حرف مصدر کسره اويه اضافت ايچون
 کلددر بعض نسخه ده ملک را سیرت حق شناسى او واقعدر) (پسند مفعول معاشه اسمدر
) و عذر خواستک مقدم مفعول (که حرف بيان) عذر يي کاه کاهسز ديمکدر (يا زدم فعل
 ماضى متکلم وحده سنى کاهسز انجندم) (گفت خواجه ديدى اى پادشاه) (شمارا ادات
 تخصیص سبز ديمکدر) (کاهى با حرف تکبر) (نمى يند فعل نى استقبال مفرد غائب سیرک کاهکر
 کورمز بعض نسخه نمى يلم دو شمش متکلم وحده صيغه سنده کورم ديمکدر) (بلکه ادات
 اضرب) (تقدير خدای تعالی مصدرک فاعليه اضافتيدر) (چنين بود بيله ايدى) (که حرف بيان
) (مرادات آنکيد يعنى را مضطرب اولدى يعنى معنائى تا کيد ايدر) (مکر و هي با حرف وحدت
 مکر و هدين نونده شدت و الم مراددر) (پسند فعل مضارع مفرد غائب فاعل نخته مکر و هه راجع

رد ستمى و کافى

رد کافى

رد سمر و رى

ضمیر در (پس قای جزایه معنایه در) با حرف ظرف دست تولا می (که حرف تعلیل) سوابق
 سابقه آن جعیدر نمته اضافی صفتک موصوفه اضافتیدر اصلنده نم سوابق در (داری فعل
 مضارع مفرد مخاطب افتده طوئارسین دیمکدر اما استعمالده وارلقدن کنایتدر ایادی ایدینک
 جعیدر ویدی بدک جعی حاصلی منتهای جوعنددر مته اضافی لامیه در (محصول ترکیب)
 پادشاهه خواجه نک حق شناسلخی سبرق ووفادارلخی طریق مقبول ومطبوع کلدی یعنی یکدی
 وانصاف ابلدی خواجه به نعمت وخلعت باغشندی وانندن عذر دبلدی که خطا ابلدم وسنی
 بی گناه ناحق به انجندم خواجه ابلدی ای پادشاه بنده کز بوجوب صده سزک کناهکن بلیم
 وبوحالنده سزدن گناه الکلام حاصلی بونده سزک کناهکن یوقدر بلکه خدای تعالینک تقدیری
 بوبله ایدیکه بونده به بر مکره ابریش یعنی باشی بر بلا کله پس بوه صیت وبلاسنک الکلدن
 اولق اولیدر زیرا بونده نک او زرنده نیجه نم سوابق وانعامات متواترک واردر ومته لایق
 وسزاوار اوزرمده ایادی واحساناتک وار حاصلی قت قت نعمتک کورمشم پس بزدلک
 ونحقرک بکا چوق کورغمز وحکما وعلا دیمشیر * مشوی * کرگز ندت رسد زخلق مرج * که نه
 راحت رسد زخلق نه رنج * کرگز ندکاف عجمک ضعی وزانک فحبله ضرر معنایه اسمددر (رسد رانک
 وسنک فحبله فعل مضارع مفرد غائب زخلق رسده ومرتبه متلق اولق قابلدر) (واکل وجهه
 (که حرف تعلیل) نه حرف نفی معناده رسده مقیددر (رنج رانک فحی وسکون نونه در دوالم دیمکدر
 (محصول بیت) اگر سکا خلقدن ضرر روزیان ایشورسه انجمنه ویا اگر سکا ضرر ایشورسه خلقدن
 انجمنه یا خلقدن کیمه به نه راحت ایشور و نه زحمت و مشقت بلکه هب خدادندرنکه بیت ثانی
 چور * از خدادن خلاف دشمن ودوست * که دل هر دو در تصرف اوست * راز فعل امر مفرد
 مخاطبدر وایندندن دانستن در کل پیل واکله دیمکدر (خلاف دشمن مصدرک فاعله اضافتیدر
 (دوست دشمنه معطوفدر) (خلاف مفاعله بایندن مصدر ثانی در دوستک دشمنک متخالفی
 (زیرا بعضی اموره کشینک دوستده کنندی به مخالفت ایدر یا خود معنی بوبله اوله دوست
 ودشمن سنک خصوص سکه مخلاف اولدقلمری یعنی دوست صداقت ودشمن عداوت اوزره
 اولدقلمری خدادن پیل زید وعروندن بیه علی کل حال دوسته وفاق عبارتی مضاف تقدیر
 ایلکه احتیاج بوق (که حرف تعلیل) دل هر دو لامیه در بیه بطینله (تصرف اوست مصدرک
 فاعله اضافتیدر (محصول بیت) دوستک ودشمنک مخالفتی خدادن پیل (یعنی سکا دوستی
 محب وصادق ودشمنی عدو ومخالف ایلین خدادر) (زیرا یکسینک بیه کوکلاری خدانک حکمنده
 وتصرفنده در (یعنی جعی امور نظرها و باغنا خدانک الله در دیلدیکی کی قصیر ایدر
 * کرچه تیراز کان همی گذرد * از کاندار پند اهل خرد * همی ها حرف تا کید (می گذرد
 فعل مضارع مفرد غائب بونده چقار کیدر دیمکدر) (کاندار وصف ترکیبدر یای طویلی دیمکدر
 اما امر ایدر اندازدر) پند فعل مضارع مفرد غائب کور دیمکدر پندندن (اهل خرد لامیه در
 (محصول بیت) اگر چه ظاهرا اوق بایندن چقار کیدر اما اهل عقل وپیش کاندار ویراندازدن
 پلور یعنی ظاهرا بایندن چقار اما حقیقته تیری آنان تیراندازد وکان اواده برواسطه وآندر
 انجق افعال عبادده بوبله در طهر هر فعل زید وعروندن صادر اولور اما اول فعلی انلردن
 اصدار ایدن خالق اشیا در سکه افعال عبادی خلق ایدن اولدر وزید وعرو اراده آلت
 ملاحظه در انجق * حکایت * یکی از ملوک عرب متعلقان دیوان را فرمود که مرسوم فلان را
 چندان که هست مضاعف کنبد که ملازم درگاهست ومترصد فرمان وسار خد متکبران
 بلهور ولب مشغولند ودر ادای خدمت متهاون صاحب دل بشند وگفت علو درجات پند کان

رد معنی

رد کافی

خواجه نشئت

نه هواونه کان و نه کانکش انجق
 ابر دیرن منزله تیری ندای باحق

بدرگاه

بدرگاه حق جل وعلا همین مثال دارد * متعلقان دیوان اسم فاعلک مفعولته اضافتیدر (ورا
 ادات مفعول) (که حرف بیان) (مرسوم بونده ونلیقه دیمکدر) (فلان الفاظ کایه دندر فلان
 بنده دیمکدر) (مضاعف اسم مفعولدر مفاعله بایندن ایکی اول قدر دیمکدر) (که حرف تعلیل
 (ملازم درگاه اسم فاعلک مفعولته اضافتیدر) (مترصد فرمانده بوبله در) (سار خد متکبران
 سار بونده باقی دیمکدر) (لهو لامک فحبله وسکون هایلله او یون معنایه در) (لب لامک فحی
 وعبیک کسر بیه مرادف لهودر) (ادای خدمت مصدرک مفعولته اضافتیدر خدنی ادا لامیه
 دیمکدر) (متهاون اسم فاعلدر سست معنایه) (درجات درجه تک جعیدر یو کسک به چه میانه
 بصفتدر دیرل تنکه الخی به انجکه درکات دیرل در که تک جعی) (پند گانه اضافی لامیه در
 (محصول ترکیب) (عرب پادشاهانرنن ربی دیوانه متعلق اولان ارکان واعینه امر ایلدیکه
 فلان قولک وظیفه سنی تقدیر ایه بر اول قدر دخی ایلک زرادتا آستانه مره ملازمت وخدمت
 دیوانه مداومت و موظبت ایلر وهر نه بوزنکه امر یزوارد اولورسه احسن وجهه بیه برینه
 کنور ووب داده خدمت ایلکه ناظر وحاضر ومترقدیر وپاتی خد متکالر لهو واعیه وهوا
 نفسرنه مشغولدر واداء خدمته کامل وسست یعنی تهاون ومتکامل اوزره دیرل اهل دل
 اولیادن ربی پادشاهک بو کلامنی استماع ایدوب دیدی الله تعالی قوللرینک درگاه حقه
 علو درجانی وزفت مقاماتی بوکا ماننددر یعنی عبادت وطاعته ملازم اوللرک مراتبی رفیع
 وپایه لری منیدر واحمال وتقصیر اوزره اوللرک اوللری خدانک لطیفه قالمنددر (فیقصر
 لری بشاء وبعین من بشاء والله علی کل شیء قدير * نظم * دوبامداد اگر ایدکسی بخدمت شاه *
 سوم هر اینه در وی کند بلطف نگاه * بامداد اینه دیمکدر یعنی ایکی صباح کسی باحرف وحدت
 (با حرف صله) خدمت شاه اضافی لامیه در (سوم سبنک کسری وواوک ضمیمه اوچجی دیمکدر
 تنکه بابلرزه بیان اولدی ایدی (هر اینه البزده دیمکدر برافظدر) (در حرف صله در یا معنایه در
 وی ضمیر غائب کسی به راجعدر کنک فاعلی تحتده شاهه راجع ضمیردر) (با حرف صاحب
 (لطف مصدر در ملائمت معنایه) (نگاه نظر دیمکدر) (کنک مفعول صریحی) (ودروی وبلطف
 غیر صریحی) (محصول بیت) ایکی صباح اگر بر کیمه یا شاه خدمته کلمه ومرتبه ملازمت
 ومدامنده بولنده اوچجی صباح اول کیمه به هم حال لطف وشفته نظر واتشفات ایلر
 * امید هست پرستند کان مخلص را * که با امید نکر دند ز آستان آله * امید مبتدا (وهست
 خبر پرستنده اسم فاعل در عاید معنایه وکاف عجم هار سمیدن بدلدر والف ونون ادات جمع
 تخصصه اضافی پیا تیه در) (ورا ادات تخصصه مصرع اول مصرع ثانی به مرهوند) (که
 حرف بیان) (ناامید مایوس مبتدا) (نکردند خبری فعل نفی استقبال جمع غائب لفظ مشترکدر
 اولمائی ودونمامک پیشده) (کر دیدندن مشتق کاف عجمه) (زاه مفرده) (ازدن مخففدر) (نکردنده
 متعلق) (آستان آله لامیه) (محصول بیت) خالص ومخلص عاید وزاهدلک امیدواردر یا معنی
 بوبله اوله) (خالص ومخلص عایدرا بچون امید واردر) (یعنی امید در که درگاه کبر یادن محروم وناامید
 وخائب وخاسر اولیدر وبارجوع وعودت ایلدیر بلکه نظر عنایت حقه مظهر دوشوب منظور
 خدا اوله) (حاصلی دنیا پادشاهلرینه ملازمت ایدنلر احسانلرینه امید وار اولنجه) (پس جناب
 حقه خلوص طوویت ایل عبادت وطاعت ایدنلر امید وار اوللاری اولی واحراردر یوایکی یینی رباعی
 دیو باز نلر اسلوب شعر دن عجب بی بهره ایشلر اونکر دندی عودت ورجوعه تخصص ایدنلر
 نصیر ایشلر * مشوی * مهتری در قبول فرمانست * ترک فرمان دلیل حرمانست * مهتر مه
 اولوبه دیرل) (وتادات تفصیل اولورق دیمکدر ویا حرف مصدر) (قبول فرمان مصدرک مفعولته

رد سراج جیعا

رد سروری وشمعی وکافی

اضافیدر (ترك فرمان بنه مصدر ك مفعولنه اضافتیدر) (دلیل حرمان اسم فاعلك مفعولنه
 اضافتیدر) (مهری مبتدا و مابعدی خبری) (و ترك فرمان مبتدا) (و دلیل حرمان خبری
 (محصول بیت) اولولق و دولت و سعادت بو یرق قبول ایله ده در (یعنی امره امثال ایدوب عبودیت
 شرطی برینه کتور مکده در اما بو یرقی ترك ایلك (یعنی امره اطاعت ایلوب ترك فرمان
 دلیل حرمان و نشان خسران و سبب خذلاندر * هر که سیاهی راستان دارد * سر خدمت
 بر آستان داریت * هر که هر کس که تقدیرنده (سیما سبک کسریله علامت و نشان معنانه در
 راستانه اضافتی لامیه در طو غریب سیماسی دیمکدر) (دارد طوتار وار لغدن کنایتدر) (تنکه
 مکرر بیان اولندی) (سر خدمت بیانیته در) (بر حرف استعلا) (آستان) (و آستانه اشک دیمکدر
 (محصول بیت) هر کیمه نك که مستقیم و سعادت لیلک نشانی اوله (یعنی دائماً استقامت طریق اوزره اوله
 حاصلی) (دوایی باشی اولان کیمه سر خدمتی افتد بسنك آستانی اوزره اولور) (طوتار دیمکدر
 مراد افتد بسنك خدمتده اولور و تندن ابرماز دیمکدر * حکایت * ظای را حکایت کنند که
 هیزم درویشان خریدی بحیف و توانکر از ادای بطرح صاحب دلی پرو بگذشت و گفت * ظالمی
 یا حرف وحدت (و اادات مفعول) (که حرف بیان) (هیزم هانک کسریله و زانک ضعیله) (و هیمه هانک
 کسری و همک قحیله اودونه دیرل عریجه حطب دیور در ویشانه اضافت لامیه در) (خریدی
 یا حرف حکایه صا تون الوردی دیمکدر) (هیزم مفعول صریحی) (و بحیف غیر صریحی) (حیف بونده
 ظلم معنانه در) (توانکر بونده کوچلی دیمکدر) (یعنی غنی و الف و تون اادات جمع) (و اادات مفعول
 دادی نك مقدم مفعول صریحی) (و بطرح غیر صریحی) (داد نك بانی حرف حکایه در
 (و طرحدن مراد صالغوندر) (پرو و اوتقدیرنده در) (محصول ترکیب) (بر ظالمی حکایت ایدر که
 فقرانک اودوتی کوجله اوجوز بهایله صا تون الوردی و اغنیایه جبریه صالغین طریق به صا تودی
 (حاصلی فقرایه و اغنیایه ظلم ایدردی) (زیرا انلردن اوجوز الوردی و بونلره به سالی صا تودی
 بر صاحب دل برکون یا نشدن کچدی و دیدی * بیت * ماری تو که هر کرا بینی زنی * یا بوم که
 هر کجا نشینی بکنی * ماری تو اخباره ۳ و انشایه تحملی وار پس برینه قصر ایدن لر تقصیر ایللر
 (ماری بانی ضمیر خطابدر حرف وحدت دین اصابت الیامش) (که حرف تعلیل و یا حرف بیان
 هر کرا هر کیمی دیمکدر) (بینی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (پنیدندن کور رسین دیمکدر
 (زنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر زیندندن اور رسین دیمکدر) (یا حرف عطفدر اومعناسته) (بوم
 یا نقوش دید کاری طبردر) (تقدیری یا بومی) (تو که بنه سابق کیدر) (هر کجا هر فنده دیمکدر) (نشینی
 فعل مضارع مخاطبدر نشیندندن اوتر رسین دیمکدر) (بکنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر کیندندن
 که مشترکدر فاعل و فو برقی و یولق پینده بونده تخربیدن کنایتدر حاصلی) (کاف عربک
 قحیله و نونک کسریله در کیندندن شتقدیر دینلر احوال اشتقاقدن آگاه دکل ایشلر) (محصول بیت)
 سن ییلان سین و یاسن ییلا نمی سین که هر کیمی که کور رسین صوق رسین و یا نقوش سین
 و یا نقوش مبین که هر نه برده اوتر رسین یعنی هر فنده که قونار سین خراب ایدر سین ابکی
 مصرعک تقدیرنده اادات تشبیه ابراد ایدن بی وجه ایلش * قطعه * زورت اربیش مبرود باما *
 با خداوند قیب دان زود * زور زانک ضعیله قوت معنانه در و نا ضمیر خطاب) (یش با عربک
 کسریله ارتق دیمکدر زبانه معنانه (بی رود فعل مضارع مفرد غائب لفظ مشترکدر کتک
 و واقع اولق پینده) (یا حرف صله) (ماز دیمکدر نحن معنانه) (پایته حرف صله در) (خداوند
 غیب دان بیانیته در) (غیب دان وصف ترکیبدر عالم الغیب معنانه) (زود فعل فی استقبال مفرد
 غائب کتور و واقع اولماز دیمکدر اشک اوزره (محصول بیت) (اگر زورک) (یعنی قوت

قاهره ک

رد ابن سید علی و سروری
 و شمعی و کافی
 ۳ افشادن مراد استفهام
 انکاری در
 ۴

رد ابن سید علی
 و سروری و کافی

رد کافی

قاهره ک بزه زیاده واقع اولوب تجاوز ایدرسه (یعنی فرض و قیاس ایده لوم کیم امرک و حکمک و ظلم
 و حیفک بزم اوستمز و حقیرنده نافذ و جاریدر و بزه بالضروره تحمل ایدوب دفع و منعه قادر
 دکاور لیکن عالم الغیب اولان خداونده امرک جاری و حکمک نافذ و جور و ظلمک ساری و متجاوز
 دکاور البته غیرت حق بوظله و بوتعدی به تحمل ایلز برکون سنی اخذ ایدر * زور مندی مکن
 بر هل زمین * تا دعایی بر آسمان زود * زور مند (مندادات نسبتدر زورلی دیمکدر) (و یا
 حرف مصدر) (مکن فعل نهی مفرد مخاطب ایله دیمکدر) (بر حرف صله) (اهل زمین لامیه) (نا حرف
 تعلیل) (دعایی یا حرف تنکیر و ایهام) (بر حرف صله) (آسمان سبک سکونیه فلك معنانه در
 (زود کیمه و واقع اوله دیمکدر) (محصول بیت) (اهل زمین) (یعنی بر بونده اولنره قوت قاهره
 اظهار ایدوب ظالمق و جفا کارلق ایله تا کیم آسمانه دعا کیمه یعنی کیمه سکا بد دعا ایله زبیرا
 مظلومک بد دعا عی ظالمه البته تأثیر ایدر) (دعایی یا سنی حرف وحدت طوتار لذت معنادن آگاه
 دکاور یش * ظالم ازین مخن برنجید و روی ازود هم کشید و پرو التفاتی نکرد اخذنه العز
 بالآثم * ازین سختدن مراد ایات مذکوره در) (بر حرف صله) (واو ضمیری صاحب دله راجعدر
 (انتقانی یا حرف تنکیر) (اخذنه فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه و ضمیر غائب مفعول صریحی) (اخنس بن
 شریف نام منافقه راجعدر) (والعز لفظا مر فوع فاعلیدر اخذتک) (باع معنانه حرفدر) (اثم
 کسر همزه و سکون نای مثلث ایله کاه معنانه در بونده اخذنه حلقه معنانه در) (وعزت
 تنکیر و غیرت جاهله معنانه در مذکور اخنس منافقیندن بردلی طلی شخص ایدی هر بار که
 حضرت محمد علیه الصلاه و السلام ملاقی اوله مسلمان و سنی سورم دیود دعوی ایدردی لیکن بره و ذی
 منافق ایدی چوق فسادل ایدردی حتی بعض مسلمینک اکین بقاردی و چوق زیانلر ایدردی
 (پس انلهدن قورق بویه ایله دینلده غرور و تنکیر آتی کاه اوزره طوتردی یعنی عنادا فسادی
 ارتق ایدردی آیت کریمه نك حقیقته خواسته مطلع اولق استین تفسیرره مراجعت ایلسون
 حق تعالی نك عزق انی طوتدی کماهی سیدله دین عنیدی سوبلوب خطا ایلش قندبر
 (محصول ترکیب) صاحب دلك مذکور کیندن ظالم بحضور اواردی و ایدن اعراض کوسرتوب
 بوزین بر تاردی یعنی عوس الوجه اولدی و اکاهیم التفات ایلدی زیاده تنکیر و غرورندن
 * تاشی که افش از مطبخ در انبار هیزم مش افتاد و سائر املا کش بسوخت و از پستیزم بر خا کستر
 کرمش نشاند * تا انتهایه غایت اچوندرالی معنانه (شی یا حرف وحدت) (آتش مبتدا
 (مطبخ اسم مکندر فتح یا بندن یك بشوره جک بر دیمکدر) (در حرف صله با مع معنانه) (انبار
 معروف هیزمه اضافتی لامیه در) (شین ظالمه راجعدر) (سار بونده جمع معنانه در باقی معنانه در
 تحملی وار) (املا که اضافتی اسم فاعلك مفعولنه اضافتیدر املاک ملک جعیدر مینک کسری
 و لامک سکونیه) (یا حرف تأکید) (وسوخت فعل ماضی مفرد غائب لازمه متعدی پینده مشترکدر
 بونده ایکبسته ده تحمل وار لیکن افتاده و نشانه نسبت متعدی اولور فتامل) (پستربای عجمک
 کسری و سکون سبته دوشک دیمکدر) (ترمه اضافتی بیانیته در) (خاکستر کاف عربک کسریله
 و سکون سبته کل در عریجه رماد دیرل رانک قحیله) (کر مه اضافتی بیانیته در) (وشین بند ظالمه
 راجعدر) (نشاند فعل ماضی مفرد غائب اوج فلك فاعلدری تحتند مستکن ظالمه راجعدر
 (محصول ترکیب) ظالم مذکور خلقله بومعامله بی ایدردی بر کیمه دك که مطبخندن آتش اودون
 انبار بنه دوشدی و جمع املا کتی و یا اودوندن غیر املا کتی به یاقدی و یا ندردی دخی بومشق
 دوشکدن انی ایشیق کوله اوتورتدی یعنی عزندن و حضور دن ذات و هوایه دوشدی حاصلی
 اسباب و املاک با غفلت خوار و حقیر اولدی ساری بونده بقیه معنانه اخذ ایلین سروری به تقلید

رد سروری و شمعی و کافی

رد شمعی

رد کافی

ایلیش ایکن قیه مافیه * اتفاقا همان صاحب دل برو بگذشت شنیدش که بایاران همی گفتند اتم که
 این آتش از یکدور سرای من افتاد گفت از دود درویشان * بوکابده هر پرده که صاحب دل
 عیارتی مذکور در حضرت شیخ کندی مراد در بر والی عندالله تعالی (محول ترکیب) اتفاقا همان
 مذکور صاحب دل طاعت یا نندن یکدی یعنی اولیغی بره اوغرا دی ایشندی که ظالم بارانته
 سولاردی یلزنکه بو آتش بنم سرایه قندن دوشدی و بو مصیبت بکاره دن کادی مذکور
 صاحب دل حریفه دیدی بو آتش سنک سرایه یکسه فقرا نك دود دلدن دوشدی یعنی فقرایه
 ایلدینک ظلم و جفا سیبیه بو مصیبت اوغرا دك و انارک بد دعا سی و آه سوز ناکی ابله خاتمانک
 باتوب بی نام و نشان اولدی ناشی بونده واقع اولان مکذشته مر بو ط و متعلقدر دین وهم ایلیش
 فتا مل * قطعه * حذر کن زدود درونهای ریش * که ریش درون عاقبت سرکنند *
 (حذر کن حاک و ذالک فتحه ل یله صافن دیمکدر) (دود درونها اضافتی لامیه در و ریشه
 اضافت بیانیه در بونده ریش یاره لی دیمکدر مجروح معنانه) (که حرف تعلیل) (ریش
 درون لامیه در دروندن بونده قلب مراد دریاره لی یورک و مجروح دل) (سرکنند باش ایلر
 یعنی اوج و پر حاصلی تأثیر ایدر دیمکدر) (محصول بیت) مجروح کوکلر تو توندن حذر ایل
 یعنی سگسته خاطر اشدن و بد دعا سندن احتراز ایله حاصلی کیمسه نك بد دعا سین الله
 زرا عاقبت ریش دل اوج و پر یعنی سنده اثر بن اظهار ایدر حاصلی سنی مجروح و پریشان ایدر
 (درونهای ریش تقدیر بی ریش درونها در دین تقدیر خلل و پریش) (درونهای ریش
 وصف ترکیبدر دین ترکیب اضافیه وصف ترکیبی خوب فرق ایدر مش) (بعض شراح
 بعضنک کلامی نقل ایلدکن صکره بو تکلفاتی ارتکاب اصل معنایه عدم اطلا عدن ناشیدر
 دیش قیاس بو تکلفاته دیمک ایدی تنکه جوهری ارتکاب الذنوب اتیانها یور مش) (ذنوبه
 کلت دیمکدر ذنوبی کلت دیمک دکلدر فدیبر) (بعض شراح سرکنند معنایی ریش دون
 عاقبت اوکلور و آنک اوکلی موزنک هلاک اولما سیله اولسور دیش پرامن تو جبه دکل اما
 استعلا بنه مطابق اواسه * بهم برکنن ناتوانی دل * که آشی جهانی بهم برکنند * بهم برکنن
 قرش مورش ایلد دیمکدر یعنی بحضور و پریشان ایلد) (دل یا حرف وحدت) (که حرف تعلیل) (آشی
 یا حرف وحدت و جهانی یا حرف تنکیر) (بهم برکنند قرش مورش ایدر یعنی ز پرور ایدر) (محصول بیت)
 مادامکه قادر سین بر کوکلی پریشان و بی حضور و رنجیده ایلد یعنی کوکل یقه ز پرامن ملوک بر آهی
 جهانی پری پرینه اورر یعنی عالمی خراب ایدر * حلیت * بر تاج کیمسر و نوشته بود * کیمسر و
 سیاه و شک اوغاید و سیاه و افرا سیاب اوغاید تفصیلی شاهنامه رده مسطور و مذکوردر
 (نوشته بود یا زلمش ایدی یا زبان به قیلعه در * قطعه * چه سانه های فراوان و عمرهای دراز *
 که خلق بر سرما بر زمین بخواد رفت * چه بوتک کی پر رده مبالغه افاده ایدر تنکه خواجه
 حافظ) (چه خون افتاد در دالها) (یور مش یعنی مبالغه خون دیمکدر) (سناهای فراوان
 بیانیه در فراوان جوق دیمکدر) (عمرهای درازده بوبله در) (عمر بوتک کی پر رده زمان و مدت
 معنانه نصیب قنور) (که حرف بیان) (خلق مبتدا) (بر حرف) (استعلا سر مالامیه) (بر حرف استعلا
 زمین بر در ارض معنانه) (بخواد رفت فعل مضارع مفرد غائب رفت بونده رفتن معنانه زیرا
 مضارع معنانه بر سرما و پر زمین بخواد رفتن متعلقدر و جمله فعلیه خبر مبتدا در
 (محصول بیت) نه جوق یلار و نه اوزون مدت و زمانلر که خلق عالم بر یوزنده بزباشن اوزره
 کچوب کشته ل کرک یعنی بز اووب و مقبره مزی با صوب یکشند ل کرک) (بونده چه چندان
 معنانه در دینلر فارسی بی چندان یلزلریش * چنان که دست بدست آمدست ملک بما *

رد کافی

رد این سید علی
رد سروری
رد کافی
رد این سید علی

رد این سید علی و سروری

بد منها

بدستهای دیگر همچنین بخواد رفت * چنان آتجلین دیمکدر) (که حرف بیان) (دست بدست
 الدن الله دیمکدر عریجه بداید دیمکدر) (آمد ست اصلنده آمده است ایدی حذف و ایصاله
 آمدست اولدی ضرورت وزن ایچون) (ملک مملکت و سلطنت معنانه در) (یا حرف
 صله ملک آمده استک فاعلی در و بما مفعول) (بدستهای یا حرف صله) (ودستهای دیگر بیانیه
 و یا لامیه ایکی اعتبار ایلد غیر الله و یا غیر نك اللربنه همچنین به تجلین دیمکدر) (بخواد رفت
 ینه رفتن دیمکدر) (محصول بیت) (مملکت و سلطنت ایچسه که الدن الله بزه کادیه یعنی ملوک
 سا الله و سلاطین ماضیه دن نیجه که سلطنت بزه انتقال ایدوب کلدنر غیر یلرک اللربنه
 بو تجلین کتسه کرک یعنی دولتر کیمسه به باقی دکل والا بوز مان بادشاهلری دوات و سلطنتی
 قنده و اورل دی مقصود بوقطعه دن بو در که عالمک زیاده فزاسنی وعده بقاسنی ملا حفظه ایدنار
 جرو و ظلمه راغب و دنیا ک مال و ملکینه طالب اولماز * حکایت * بکی در صنعت کشتی بسر آمده
 بود سیصد و شصت بند فاخر درین علم دانستی و هر روز بنوی کشتی کرفنی * صنعت کشتی بیانیه
 کشتی یا اصلیه ایلد کورش معنانه در) (بسر آمده حده و غایته کیش یعنی سر آمد و بی نظیر
 اولمش ایدی) (سیصد اوچوز دیمکدر) (واو حرف عطف) (شصت التمش دیمکدر سینه ده
 اقتدر) (بند فاخر بیانیه بند باء عربک فتحیه اول صنعتک هر بر او پونه بند دیرل فاخر دن مراد
 معتبر و مقبول دیمکدر) (درین علم یعنی درین صنعت دیمکدر) (دانستی حکایت حال ماضیدر
 یاوردی دیمکدر) (یا حرف صاحب) (نوی یا حرف وحدت) (کشتی کورش) (کرفنی یا حرف
 حکایه طوئردی دیمکدر) (محصول ترکیب) بر بنی کورش صنعتده حد و غایته ایشمش ایدی
 یعنی اول فتنده ماهر و سرآمد و بی نظیر اولمش ایدی اوچوز التمش مقبول و معتبر او یون
 یلور ایدی بو صنعتدن و هر کون بر درلو او یون ایلد کورش طوئرایدی حاصلی بر سنده هر کون
 کورش طوئره بر کون کوسر دیککی فنی بر کون دخی کوسر تنکه قادر ایدی و هر کورش طوئره یغده
 بر غیر هیز عرض ایلکه مالک ایدی دیمکدر * مکر کوشه خاطرش با جمال یکی از شا کردان
 میلی داشت سیصد و پنجاه ونه بندش در آموخت مکر یک بند که در تعلیم آن دفع انداختی *
 مکر بوتک کی پر رده کانه و اتفاق معنانه در) (کوشه لغته بو جاقدر اما بوتک کی پر رده همان
 خاطر کندی مراد در اضافت بیانیه طریق سیله) (یا حرف صله) (جمال یکی لامیه) (از حرف بیان
 (شا کرد معروف) (ولف و ونون ادات جمدر) (میلی یا حرف تنکیر) (داشت طوئردی یعنی ایلدی
 (پنجاه باء عجمک فتحیه و سکون نوله الی دیمکدر) (نه بوتک ضمی وهاء اصلیه ایلد طغوز
 دیمکدر حاصلی الی طغوز دیمکدر) (بندش ضمیر شا کرده راجعدر) (در حرف تأکید) (آموخت
 فعل ماضی مفرد غائب لازمه متعدی یشنده مشترکدر بونده متعدی واقعدر فاعلی نحتنده
 استاده راجع ضمیر در و مفعول سیصد معطوفاتیلد) (وبند تمیز عدد در) (مکر ادات استعنا
 (یک بند مستثنا) (که حرف رابطه صفت) (در حرف ظرف) (تعلیم آن مصدرک مفعوله اضافتیدر
 (دفع مصدر در کدر مک معنانه) (انداختی انداخت لغته آیدی دیمکدر اما بوتک کی پر رده
 ایات معنانه تضمین اولمشدر) (و یا حرف حکایه در بعض نسخه ده و نهان کردی واقعدر
 یعنی ایهال ایدوب تکامل ایدردی دیمکدر) (محصول ترکیب) اتفاق مذکور کشتی کرک
 خاطری کوشه سی شا کرد ل تدن برینک جالنه میل طوئردی یعنی مائل اولدی حاصلی محبت
 ایلدی و کا هنی و تعلیم و تربیتی غیر یلر دن زیاده اولدی اوچوز الی طغوز بند ی بوفندن
 ا کا تعلیم ایلدی حاصلی بیلد یکی فتوندن برینی او کر تندی غیر یلرینی جیمه او کر تندی یعنی
 برینک تعلیمده ایهال کوسر و بانی تعلیمده دفع ایدردی و او کر تندی حاصلی بر او یونی

رد این سید علی
وسروری و کافی

او کرده تعلیل و بهانه کوستری زیر بیلوردی باشه کلجکئی (آموخت برینه آموزانید با زوب
آموزانیدن متعدیدر دیوب اما آموزید آموزیدندن لازمدر آموختن کئی دینداره دانستن لغتی
او کرمیدر که غلط سو یله ل * بسر در صنعت وقوت بسر آمد و کسی را با او امکان مقاومت
نیودی تا بحدی که پیش سلطان گفت استاد را فضیلتی که بر منست از روی بزرگی و حق
تر نیست و لا بقوت از و کمتر نیستم و بصنعت با او بر ارم * بسر دن مر امد کورشاکرد در
(بسر آمد حده و غایت کدی یعنی صنعتده و قوتده کاله ایریشوب سر آمد اقران اولدی
(کسی یا حرف وحدت) ورا ادات تخصیص (یا حرف مصاحبت) او ضمیری بسر راجعدر
(امکان مقاومت مصدرک مفعولنه اضافتیدر) مقاومت بونده قارشو قومقدر یعنی بوفنده
بر کاکیمه قارشو قوبوب طور شمردی (تا انتهای غایت ایچوندر) (بجدی یا حرف صله) (و یا حرف
وحدت) (که حرف بیان) (پیش سلطان لامیه) (گفت بسر دیدی) (استاد را را حرف
تخصیص) (فضیلت زیاده لک) (و یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (روی بزرگی
لامیه در) (حق تربیت بنه بویه در) (والا ادات استنسا) (بقوت یا حرف ظرف و یا حرف
مصاحبت) (از و استاددن) (کتر اکسیرک وازرق) (بصنعت بقوت کیدر) (یا حرف مصاحبت
(او استاده راجعدر) (محصول ترکیب) (بسر صنعت و قوتده حد و غایت ایرشدی یعنی فتنده
وزورده کال و سر آمد اولدی و هیچ بر کیمه تک انکله مقابله قارشو قومغه امکان و بحالی
بوغیدی حاصلی فایق الاقران و غالب الامثال اولدی بر حده دل که بر کون پادشاه اوکنده
دعوی مرد نفرد فی الفی ایدوب دیدی استا دنک بنم اوزریمه فضیلتی و ربخانی و مزنی
اولوق یوزندن و استادم اولوب بکافن کشتی تعلیم ایلدیکی جهتندر حاصلی اوستنده
حق تعلیمی اولدیقتندر و لا قوتده اندن اکسیرک دکم و صنعتده انکله بر ارم یعنی بوفنده هرنگه
اول بیلور ایسه بنده بیلورم و انکله طو تنغه قادرم * ملک را این ترک ادب ازوی بستنده
نیامد بفرمود تا مصارعت کنند مقامی منیع معین کردند ارکان دولت واعیان حضرت حاضر
شدند بسر چون پیل مست در آمد بصدمتی که اگر کوه آهنین بودی از جای برکنسیدی
استاد دانست که جوان از و بقوت بر ترست بدان بند غریب که ازوی نهان داشته بود باوی
در او یخت جوان دفع آن ندانست استاد بدو دست ارزین برداشت و بر بالای سر برد و بر زمین
زدغریو از خلق برخاست * ملک را را ادات صله (ترک ادب مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (ازوی
یعنی بسر دن) (پسندیده مقبول) (یا حرف تعلیل) (مصارعت مفاعله بایندن مصدر در کورشاک
معناسته) (مقامی یا حرف وحدت) (منیع اسم فاعلدر افعال بایندن واسع دیمکدر یعنی پرکش
بر) (معین بونده مصدر مییدر تعین معناسته) (چون ادات تشبیه) (پیل مست بیانیه) (یا حرف
مصاحبت) (صدمت لغته کوده ایله وجید ایله برنسته به طوفقمقدر اما بونده هیبت و جلالت
و عظمت مراد در) (یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (کوه آهنین بیانیه در) (آهن
دهور) (و یا حرف نسبت) (نون حرف تأکید دهوره منسوب یعنی دموردن طاع) (برکنسیدی
(یا حرف تأکید) (و کنیدی کاف عربک فخیله و یا حکایه ایله قو پاردی دیمکدر) (بند غریب
بیانیه) (که حرف رابط صفت) (نهان کزلی دیمکدر) (یا حرف صله) (وی بسر راجعدر
(آویخت بایسیدی دیمکدر) (تکه خلام عجمی قصه سنده بدو دست در سکان کشتی در آویخت
دید بکنده بایسیدی دیمکدر بونده ده اوله در) (قیاس بدو دستش ایدی شین ضمیره ایکن
اکثر نسخ ضمیر سر واقعدر قنبر) (دفع آن مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (جوان بهبدا ندانست
خبری دفع آن مفعولی) (محصول ترکیب) (پادشاهه بسر دن مذکور ترک ادب مقبول و مطبوع

کلمدی) (حاصلی استادی حقنه مذکور مدعاسنی بکنیدی پادشاه پوردی کورشه ل یعنی
امر ایلدی تا کیم استاد و شاگرد کورش طونه ل بر یوک میدان و بر واسع مکان تعین ایلدی
ارکان دولت واعیان حضرت ملک حاضر اولوب کلدیلر اوغلان مست فیل کئی میدانه
کیردی بر هیبت و بهانته که اگر دموردن طاع اولسه برندن قو پاردی استاد بلدیکه جوان
اندن قوتده اعلادر اول بند غریبه و فن عجیبه که بسر دن کزلی ایدی یعنی اندن اول پسیدی
نهان طونار ایدی اوغلانه اول بندله بایسیدی جوان اول پسیدی دفع ایلمکه بطدی و دفعنه
مالک اولدی استاد بسر ایکی ایله بردن قالدردی و باشی اوزریمه ایلندی و بره اوردی
خلقدن غرو و فریاد و فن قالدردی تنکه عادتدر * ملک فرمود تا استاد را خلعت و نعمت
دادند و بسر را زجر و ملامت کرد که با پرورنده خویش دعوی مقاومت کردی و بسر نردی
گفت ای خداوند استاد بزور وقوت بر من دست نیافت بلکه در علم کشتی دقیقه مانده بود که
از من دریغ همی داشت امروز بدان دقیقه بر من دست یافت استاد گفت از بهر چنین روز
نکمه می داشتم که حکما گفته اند دوست را چندان قوت مده که اگر دشمنی کند بتواند * زجر بونده
قافیتی و از املق معناسته در) (یا حرف مصاحبت) (پرورنده اسم فاعلدر مر بی معناسته) (خویش
اضافه لامیه در) (دعوی مقاومت مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (بسر نردی باشه ایلمکه) (بر من
دست نیافت بنم اوزریمه غالب اولدی دیمکدر) (دقیقه دن مراد بر او یون و بر بنددر) (دریغ همی
داشت امر کردی و قصه نوردی دیمکدر) (و دست را را ادات مفعول) (چندان او قدر دیمکدر
(مدهک دوست مفعول اول) (وقوت مفعول ثانیه) (که حرف بیان) (دشمنی) (یا حرف مصدر
(تواند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده دوسته راجع ضمیر در) (محصول ترکیب) (پادشاه
پوردیکه استاده خلعت و نعمت و پردیلر و بسر زجر و ملامت ایلدی که استادک و ولی نعمتک
دعوی مقاومت و مقابله ایلدی و یا باشه جفره مدک و سوزیکی البته قادرا و مدک دیو بسر دیدی
ای خداوند استاد زور یله و قوت یله بکا غالب اولوب اوزریمه ال و مادی بلکه علم کشتی ده دقیقه
قالش ایدی یعنی بوفنده بر او یون قالمش ایدیکه همیشه اتی بندن دریغ طو تریدی بو کون اول دقیقه
ایله بکا غالب اولدی و ظفر بولدی استاد دیدی اول دقیقه بی بو یجلین بر کون ایچون صافردمکه
حکما و عقلا دیمشدر که دوستک او قدر قوت و قدرت و یرمه که اگر دشمنک ایلی اولوب کفران
نعمت مسلکته مالک اولورسه سکا ظفر بولمه قادرا و له میه یعنی عداوته فرصت بوله میه عداوت
قصه ایدرسه * نشیده که چه گفت آن که از پرورده خود جفا دید * تنه قول استاد در دبر که
ایستدش سین که نه دیدی (اول که کنیدی بسله سندن جفا و جور کردی) یعنی بسله سندن انجین نه
دیدیکئی ایستدشکی (یعنی بوقطعه تک خواستی ایستدشکی * قطعه * با وفا خود نبود در عالم *
یا مکر کس درین زمانه نکرد * با بونده ابتداء کلامده واقع اولان اما معناسته در) (خود و اور مجمله
اسمه ادات تأکید یکنده مشترک در) (بونده اداندر اگر چه تکلفه کنیدی معناسته اسم اولمده
قابیلر) (نبود اولدی و بوقدر معناسته در) (یا حرف عطف) (مکر کانه معناسته و ادات تأکید
اولق جائز و استنسا ایچون الامعناسته اولمده جائز) (کس مبتدا) (نکرد فعل نفی ماضی مفرد غائب
خبر مبتدا) (و درین زمانه ظرف زمان) (محصول بیت) (یا عالمده هرگز و فا بوقدر) (یعنی دنیاده
و فا و حقیقت دید کلمی هیچ بوقدر و هرگز اولماش) (حاصلی بر فرد دن وفا و حقیقت وجوده
کلمش با خود زمان سابقه ساده د لک و بونلک زمانه وار ایش) (اما بوزمانده هیچ بر کیمه
کیمه به اظهار و اراز ایلدی) (حاصلی مهر و وفا و حقیقت یادنیای دقی به هرگز کلامش و یا بر زمان
وار ایش) (اما بوزمانده عنقا و کیمیا کئی موجود الاسم و معدوم الحسمدر * کس تیا موخت

علم تیر از من * که مرا عاقبت آسانه نکرد * کس مبتدا (و نیا موخت فعل نفي ماضی) علم تیر
لامه و مفعول صریح نیا موخت در (و از من غیر صریح و جمله فعلیه خبر مبتدا در) که حرف بیان
مربانی دیگر (نکرده مفعول اولی) و نشانه مفعول ثانسی (نکرده فعل نفي) (محصول بیت) کیسه
بندن اوق علمانی او کرندی یعنی تیر انداز لقی علمانی تعلیم ایلدی که عاقبت بی نشان تیر ایلدی
یعنی هر کیه کیم تیر انداز اقی تعلیم ایلد مسه عاقبت بی نشان تیر و هدف سهام ایلک قصد ایلدی
بلکه ایلدی قصه دن حصه یعنی هر کیه کیم رلطف و کرم و احسان ایلد مسه اندن بکاسه ات
و شرو ضرر ایلدی دیگر نکه حضرت یونس (از شرمن احسن الیه) بوندن کنه الو قوع
حسب شریف اولدز قنبر * حکایت ۲ در ویسی نبرد در کوشه صحرای نشسته بود
پادشاهی برو بگذشت درویش از اینجا که فراغ ملک قدا غنست سر بر نیا ورد و انتفات نکرد
و پادشاه از اینجا که سطوت سلطنت بهم برآمد و گفت این طائفه خرقه پوشان بر مثال حیوانات *
در ویشی با حرف وحدت (مجرد اسم مفعول در تعیل با بندن) (کوشه صحرای لایه در) و با حرف
وحدت (پادشاهی با حرف وحدت) (از اینجا اول مقام و مرتبه دن دیگر) (که حرف رابط صفت
(فراغ ملک لایه و قناعت اضافت بیانیه) (سر بر نیا ورد مفعول) و انتفات نکرد مفعول صریح
و غیر صریح محذوف با و تقدیر نه در (که نه سابق کیدر) (سطوت سینک قنچی و طانک سکونیه
قهر و غلبه معنایه مصدر در نصر با بندن) (سلطنته اضافتی لایه در) (طائفه خرقه پوشان
بیانیه) (خرقه پوش و صفت ترکیبی در خرقه کچی معنایه) (یعنی بمالی قناتان کچی و الف و نون ادات
جمع) (بر مثال حیوانات اضافتی لایه در) (محصول ترکیب) بر در ویش (یعنی بر سالک مجاهد بر کوشه
صحرایه خلقدن متقطع او اب عزالت کزین و تنهانشین اولمش ایدی اتفاقا در ویش اولدیغی
مقامه بر پادشاه او غرادی اول کوشه در ویشی کوردی مکرر در ویش عالم مر اقبیه وارهش امیش
(یس در ویش اول مقامدن که فراغ ملک قناعتدر) (یعنی ملک قناعت عالم و عالمیاندن فراغت
بال و بریدیکی جهندن مر اقبیه دن باشین فالدر مدی) (و پادشاه و توابعه هیچ انتفات ایلدی) (و پادشاه
اول مقام و جهندن که سلطنت قهر و غلبه سیدر یعنی سلطنت قهر و غلبه سی جهندن
حاصلی پادشاهی قهار لقی اولدیغی جهندن منقبض و بحضور اولدی یعنی رنجیده خاطر اولدی
و دیدی یعنی یا ندیده اولدیه سوز ایدی که بو خرقه پوشان طائفه سی یعنی صوفیون طائفه سی
و عجبش زمره سی امثل حیواناتدر که مقادیر نس بطرز و شاه و کدابی برابر کوردن از اینجا ای از ان
سبب معنایه اخذ ایدن لافته و اصطلاحه الف سو یلش (زان مقام و زان جهت معنایه) (زان
سبب ظن ایلش و سطوت سلطنتی قوت سلطنته شرح ایلین ضعف سو یلش * و بر گفت
پادشاه روی زمین بر تو گذر کرد چرا خدمت نکردی و شرط ادب بجای نیاوردی گفت
بگو ملک را توقع خدمت از کسی دار که توقع نعمت از تو د آرد و دیگر بدان که ملوک از بهر
باس رعیتند نه ریا از بهر طاعت ملوک * مذکور پادشاه بویه دیچک وزیر کلدی در ویش
مجرده دیدی ای در ویش (پادشاه روی زمین اضافتی لایه در) (بر وزیر کلدی پادشاهی دیگر
کنز اسم مصدر در کنز بدندن او غرامه معنایه) (کرد فعلیه او غرادی دیگر) (خدمت نکردی
خدمتدن مراد بونده تعظیم دیگر چون تعظیم ایلد دیگر در شرط ادب لایه در) (بجای با حرف
صله) (و بجای محمل معنایه در) (نیا ویدی فعل نفي ماضی) (مفرد مخاطب کنز ملوک دیگر
(گفت در ویش وزیر دیدی) (بگو ملک را را حرف مفعول بلکه سو یله دیگر) (توقع فعل
با بندن مصدر را امید معنایه) (خدمت اضافتی مصدر مفعول نه در) (کسی با حرف وحدت
دار فعل امر مفرد مخاطبدر) (دار بدندن طوت دیگر) (که حرف رابط صفت توقع نعمت

مذکور بیت بر عربی بیت
ترجمه سیدر که اولی بود
(اعلم الامایه) لیکن عربی
این شرح ایلیمجه ذوق
ایندیکی ایچون یازلدی
سند

رد شعی و کافی
رد شعی

توقع خدمت کبی در اعرایده دار دفعیل مضارع مفرد غائب طور دیگر (و او حرف عطف
(دیگر دخی) بدان در ویش وزیر خطاب ایدوب در پیل واکله (که حرف بیان) (بهر ادات
تعلیل در لا جمل معنایه با سه اضافتی لایه در) (باس باء عجمه اسمدر حفظ معنایه
با سیدندن مشتق قورومق معنایه رعیته اضافتی مصدر مفعولنه در) (و نون و دال ادات
جمعدر ملوک اعتباریه) (نه حرف نفي) (رعا بارانک فتحیه رعیتک جمعدر معلوم اوله که ناقصدن
فعلیه و زنی اوزده کلن اسم فعلا و زنی اوزرینه جمع اولور) (مضامضیه و هدیة وثیه جملری
قضا یا و هدا یا و ثنا یا کاور فانک فتحیه لایه قنبر) (طاعت ملوک مصدر مفعولنه اضافتی
(محصول ترکیب) وزیر پادشاهدن مذکور مصاحبتی ایشیدنجه دیدی ای در ویش بر وزیرک
پادشاهی سنک اوستکه او غرادی نیچون تعظیم ایدوب خدمت ایلدک و شرط ادبی برینه
کنز ممدک (درویش وزیر دیدی پادشاهه سوله و دی ای پادشاه خدمت ایلدینی بر کیمسه دن
طونکه اول سندن نعمت ایلدینی طواری دخی ای وزیر یلکه پادشاه لرر عینی حفظ و صیانت
ایچوندر رعایا سلاطینه خدمت ایچون دکلدر * قیده * پادشاه پاسبان در ویشست * کرچه
نعمت بفر دوات اوست * پادشاه مبتدا (پاسبان بان ادات فاعلدر جی معنایه قورویچی
دیگر حافله معنایه) (درویش اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتی و خبر مبتدا در
(نعمت مبتدا) (با حرف مصاحبت سببیت) (فر بونده قوت معنایه در ویشست ضرورت
وزن ایچوندر دولته اضافتی لایه در) (و اوست لفظنه ده بویه در) (بفر مابعدیه خبر مبتدا در
(محصول بیت) (پادشاه در ویشک) (یعنی فقر اور عایانک پاسباندر یعنی ظلمتک شرفدن حافظ
و حامیدر اگر چه نعمت و حضور فقرا و رعایا یا پادشاهک دولتی قوتیه در یعنی سایه خجاستنده
آسوده حال و مرفه البالی کینور * کوسفند از بر آری چوپان نیست * بلکه چوپان بر آری
خدمت اوست * کوسفند کاف عجمک ضمی و و او وسینک سکونی و فانک فتحیه قویونه در لر
عریچه غنم در لر غنیمک و نونک فتحیه لایه فایرینه بایله ده لغتدر) (بر آری پای اصلیه ایله ادات
تعلیل و تخصیصدر) (چوپان جیم و پای عجمیه معروف) (کوسفند مبتدا) (بر آری چوپان لایه
(و نیست خبر مبتدا در) (بل حرف اضرب) (که حرف بیان) (چوپان مبتدا) (بر آری خدمت اوست
لایه لر و خبر مبتدا) (محصول بیت) (یت اولی توضیح و تنویر ایدوب پیور قویون چوپانه خدمت
ایچون دکلدر بلکه چوپان قویونه خدمت ایچوندر نهایی سودیه و یا با غلبه منفع اولور
یعنی انکله فائده لنور * قطعه آخری * یکی امر و ز کامران بینی * ذکر برادل از مجاهده ریش *
یکی تقدیری یکی رادر (دکر بر افرینه سیله بینیک مفعول اولی در) (امر و ز طرف زمان) (کامران
وصف ترکیبی در را بدندن مراد سور یچی دیگر مفعول ثانیدر) (بینی فعل مضارع مفرد
مخاطب کورر سین دیگر) (دکری با حرف وحدت) (ور ادات مفعول بر مقدر بینیک مفعول اولی
و دل مفعول ثانسی) (از مجاهده مفعول غیر صریح و ریش صریح) (محصول بیت) (دنیا ده
بر شخصی بکون کامران و کامین کورر سین) (یعنی عیش و عشرت و ذوق و صفایه بر مراد
و خوش حال و مسرور و مرفه البالی کورر سین و بر غیر یستی و یا غیر یسنک بوره کینی مجاهده
و در و المدن مجروح کورر سین) (یعنی دنیا نك حالی بویه در کیم کینی ناز و نعمته و کیمی
هوان و لذتده در * روزکی چند باش نابخورد * خاک مغز مر خیال اندیش * روزکی (کاف حرف
تصغیر) (و با حرف وحدت) (چند نیچه دیگر) (باش فعل امر مفرد مخاطب صبر ایلد دیگر نا حرف
تعلیل) (و با حرف نایت) (بخورد فعل مضارع مفرد غائب تا کیم یه خاک فاعلی) (مغز بینی و ایلک
سره اضافتی لایه در) (و خیال اندیشه لایه و یا یا نیه ایکی اعتباریه) (خیال اندیش وصف ترکیبدر

مضا

نیا اولک دیشلرینه در لر
ایکی دیش الت چکه سندن
و ایکی دیش اوست چکه سندن
سند

ترکبی در اندیشیدن (محصول بیت) بر نیجه کونجک صبر ابله تا کیم طیارق خیال اندیشک
 باشک بنی سنی به و یا خیال اندیش باشک بنی سنی به یعنی بر قیاس کون چور یوب طیارق اولنجبه
 صبر ابله * فرق شاهی و بندگی برخاست * چون قضای نوشته آمد پیش * فرق شاهی مصدرک
 فاعله اضافه تدر (بندگی معطوف در شاهی به) برخاست قاعدی و رفع اولدی (چون ادات دلیل
 قضا حکم ازلی نوشته به اضافتی پائیه) پیش بونده اولدی (محصول بیت) بادشاهلق و بنده لک
 فرق قاعدی (یعنی از اندیشه تمیز و تشخیص قاعدی) چونکه خدای قضای نوشته سی اولدی
 کلدی (یعنی ایکسکنده موت مقدری کلکله مایلرند تفاوت و تغایر قالیوب بر اولدی * ارکسی
 خاک مرده باز کند * شناسد تو انکر از درویش * کسی با حرف وحدت (خاک مرده لامیه در
 مجازا خاک مرده دن مراد قبر بدر) باز کند کافک فحبله اولنجبه قره دیمکدر پس بازنا کبد ایچون
 کلش اولور (و کافک ضمیمه اولنجبه مجموع مرکب آچه دیمک اولور) شناسد فعل نی استقبال
 اکلا مز و تشخیص ایلز دیمکدر (تو انکر مفعول صریحی) و از درویش غیر صریحی
 (محصول بیت) اگر بر کیمه مرده نک مقبره سنی آچسه (یعنی قازسه غنی بی فقیردن تشخیص و تمیز
 ایلز) یعنی بطراغه کرد کدن صکره ایکسکنک آراسی (یعنی مایلر بی قارق اولان مقبره پائیه
 کفتردر که بادشاهک و بعض اغنیانک مقبره سنی طاشله و یا کر مدله و یا کر بجه یارلر و بسته
 انچه کفتر صررر اما بودر ویشک بو حاللری اولماز لیکن لاشه لری برابر اولور بعض نسخه ده
 * بالله ان خاک مرده باز کند * شناسد تو انکر از درویش * جمع صیغه رله (باز کند فعلی
 ضمه به تخصیص ایلین اوج جهتن خطا ایلش) ضمه به تخصیصده و کردندن اشتقاقده و فتح
 کافی ترجیح ایلینه دخل ابله سنده (کند کاف عربینک فحبله کننددن فعل مضارع مفرد در
 دین حکم اش اشتقاقده خطا ایلش زیرا کند کاف عربینک فحبله کننددن مشتقدر) (تسکه
 سابقا قاعده اشتقاق بیان اولمش ایدی باز کنندک معناسی کاف عربینک ضمیمه اولدی
 تقدیر آچه یعنی کشف ایلله دیمکدر کر و ایلله دین حق ادابه مالک دکل ایش * ملک را کفتر
 درویش استوار آمد گفت ازمن چیز بخواه گفت آن میخوام که دیگر زحمت من ندهی گفت مرا
 بندی بده گفت * کفتر بونده کلام معانسه در (استوار همزه نک ضمی و سینک سکونی و تانک
 ضمیمه محکم دیمکدر) زحمت من مصدرک مفعول نه اضافتی در (ندهی فعل نی مستقبل مفرد
 مخاطب (محصول ترکیب) بادشاهه در ویشک کلامی محکم یعنی مؤثر کلدی در ویشه دیدی
 بدن بر نشسته است در ویش دیدی انی استرم که دخی بکا زحمت و برهه سین بادشاه دیدی بکا
 بر فحبلت و پردرویش دیدی * بیت * در باب کنون که نعمت هست بدست * کین دولت
 و ملک میر و ددست بدست * در باب فعل امر مفرد مخاطبدر (در باید ندن) (در یافتن دن
 دین) (و یافتن دن دین حرف در سر اصابت انما ملر لفظ مشرکدر اکلامفله تدارک یشده
 ابله دیمکدر) (ارشمک و اکلامق و طوبی معانسه در دین اسکسک سوبلش) (فهم ابله
 دیننده کذلک) (کنون شمعی دیمکدر) (که حرف بیان) (و با حرف تعلیل) (نعمت نای خطاب
 معنی جهشته دینه مقیددر) (بدست تقدیرنده) (کین) (که حرف تعلیل) (و این اسم اشارتدر
 دولت) (ملک میلت ضمیمه سلطنت و مملکت معانسه در) (میرود فعل مضارع مفرد غائب فاعلی
 دولت و ملکه راجع نخسته ضمیر در علی سبیل البدل) (دست بدست تقدیری) (از دست
 بدست در الدن اله دیمکدر) (محصول بیت) شمعی آخریه لازم اولان احوالی تدارک ایدوب
 قایر که انکده نعمت و دولت وار (یعنی فرصت الله ایکن فوت ابله که صونه بشپانلق اصی ایلز
 زیرا بر نعمت و ملک و دولت الدن اله کیدر) (یعنی سندن اول اولنلرک الله قاعدی کبی سنکده

رد سروری
 مع کافی مرجه ان سید علی در
 رد سیمی
 رد سیمی

رد ابن سید علی
 رد سروری
 رد ابن سید علی
 و سروری

الکده فالان * حکایت * یکی از وزیرایش ذوالنون مصری رفت و همت خواست که روز و شب
 بخند مت سلطان مشغول و بخیرش آمیسد و از ورع و تقوی بش ترسان ذوالنون بکر بست و گفت
 اگر من از خدای تعالی چنین ترسیدم که تو از سلطانان از جمله صدیقان بودی * پیش
 بونده وقت معانسه در (ذوالنون دیمکدر دنیاده ایکی کیمه مشهوردر) (بررسی انیادندر که حضرت
 یونس بخیردر علیه السلام) (و بررسی دما و لیادندر که ذوالنون مصری حضرت نر بدر) (ذوالنون متابع
 ند کر رنده طبقه اولده بازار و اسم شریفی ثوبان در) (و کینی ابو ایض در) (واقعی ذوالنون
 (ذوالنون اقبیه ملقب اولمه سنده وجد تفصیله محتاجدر انکچون ترک ایلدک) (ترسیدی و بودی
 یاری حکایت انچوندر) (محصول ترکیب) (وزیر در دن بریسی ذوالنون مصرینک پائیه واردی و همت
 دیدی که کیمه و کوندز بادشاهک خدمته مشغول و دخی خبر و حسناته ایدوبارم یعنی ایدایم
 و عقوبت و عذابندن قور قاغم ذوالنون بر سوزی ایشدیمکدر) (انگلی یشدی ن اللهین
 یونچلین قور قایدیم که س بادشاه درن قور قرب بن صدیق ترک بریسی اولوردم * قطعه * کر نبودی
 ایدر راحت و ریخ * پای در ویش بر فک بودی * نبودی فعل نی ماضی (و با حرف حکایت
 (امید راحت ضه فنی مصدرک معانسه در) (ریخ راحت معطوفدر و مضاف تقدیر رله) (یعنی
 بیم ریخ) (پای در ویش لامیه) (در ویشدن مر ادعایه و زاهددر) (بر حرف استعلا) (فک
 معروف) (بودی فعل ماضی حکایت حال) (محصول بیت) (امید راحت و نعمت ایددی
 اولیایدی یعنی جنسده راحت و حضور ایددی اولیایدی و جهنده عذاب و عقاب قور قوسی
 اولیایدی یعنی اگر عباد و زهاد پند و خلوص طوبیله مجرد خدایک عبادت و طاعتیه
 اشتقاق ایچون و ذنک تعظیم و تعجیل و اجلاله ای فنیچون عبادت ایلله در ویشک ایغی
 فک او زره اولور دی یعنی مذکور شرطه عباد و زهاد خدایه عبادت و طاعت ایلله در
 ملائک مقربین کبی عرش عظیمیده سیر ایدر دی حاصلی مقبول خدا اولور دی یعنی مراتب
 عالیله واصل اولور دی * و روز بر از خدا بر سیدی * همچنان کر ملک ملک بودی * واصلی
 و افرایدی ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی (بترسیدی با حرف تا کید) (و با حرف حکایت
 قور قیدی دیمکدر مصراع اول ثانی به مر وندر) (همچنان انجیلن دیمکدر) (کر ملک اصلی
 که از ملک در ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی) (ملک بودی ملک اولور دی) (یعنی ملک کبی
 مکرم و برتر اولور دی) (زیرا ملائکه خدادن زیاده قور قار که دافعا نظرند و حضورنده در
 (و اکر وزیر بادشاهدن قور قیدی کبی خدادن قور قیدی ملک کبی معزز و مکرم و مجید
 اولور دی) (حاصلی حضرت عیسی کبی عوایق و هلاقی دنیادن پاک و مجرد اولوب فکله
 عروج ایدوب ملک مرتبه سن بولور دی) (و برینه کر بازار شرطی شرطه عطف ملاحظه سن
 ایلا اسلر بعض شراح بوینک مصراع ثانی) (چوملک رفک ملک بودی) (بازوب لامک کسرله
 اولکیده و فحبله ثابتنده و اگر قافیه رعای اولیایدی ایکسجیده کسر لامک و جهی و ایدی
 دیش) (واکر صحیح نسخه لده مذکور مصراع بدل همچنان کر ملک ملک بودی اولکینک
 کسری و نایینک فحبله دیش صحیح نسخه لده اولای ترک ایدوب غیر صحیحی باز ماسی غراندند
 بیک صحیحی یلوب اگر اعتراف ایلد کدن صکره * حکایت * بادشاهی بیکشین بی گاهی فرمان
 داد گفت ای ملک بموجب حمی که ترا منست از ار خود بخوی گفت چه گونه گفت آن
 عورت بیک نفس بر من برآید و بز ان بر تو جاوید بماند * بادشاهی با حرف وحدت (بکشن
 با حرف صله (بی گاهه اضافتی لامیه در و مضاف تقدیر رله تخصی بی گاه دیمکدر) (حاصلی
 مصدرک مفعول نه اضافتدر) (و با حرف وحدت) (فرمان داد فرمان ویدی یعنی پیور دی

رد شرح جیفا

رد ابن سید علی

[illegible]

ردان سید علی وسروری

رد کافی

دلیل که سنی ناحق بر قتل ایدوب اولو گناهه ایتکاب ایدو پوردمکه آخرتم اونی قیامورددم
زیر افضل هستی بفرحق ایدو پوردم دیدی حاصلی اطف واجبانه خاطر بر تسلی باری
* حکایت * ویری نوشیروان در هسی ارمصالح مملکت ابدانسه میکردید و هر یک که رفته
داشتن خود را آن مزد ملک نیز همچین ابدانسه میکرد بر وجهی را رأی ملک اختیار ایتد
وزیران در سر گفتندش رأی ملک راجه مزیت دیدی بر فکر خدین حکیم گفت بموجب
آن که محرم کار معلوم نیست و رأی همگان در مینت حد است که صوت اید باحظ اس
موفقت رأی ملک اوابریت تا که خلاف صوت اید بعلت مذمت طویر معانیت او این باشیم *
(مهم بونده ضروری معانیه در او یا حرف وحدت (مصالح مصلحتک جمع بعد از مستثنی
اضافه لامید در) ابدانسه فکر معانیه در (میکردند حکایت حال حاضر در ابلر یعنی دیکتر
(وفق مصدر در موافق معانیه (دانسته اضافتی (و خود لایه لدر (رأی یا حرف وحدت
(میزد فعل حکایت ماضی اوردی دیکتر (نیز دخی معانیه در (همچنین ویزا کی دیکتر
(میکرد فعل حکایت ماضی اوردی دیکتر فاعلی دیکتر بر وجهی را را اداصله (ای ملک
نمیه در (داد دوشی یعنی واقع اوندی معانیه فعل ماضی مفرد غایبدر (معلوم اوله که
می ایله مصدر فعل ماضی حکایت حال ماضی به دلالت ایدر سن بواله ماضی ماضی خاص
معانیت و پر لری حرفت معانیت ضایع ابلر (وزیران مفید لدر (سر یعنی خسته (گفتندش
ضمیر بر وجهی راجع و فعل فاعلی وزیرا وجهی فعلیم خبر متدا در (رأی ملک را اداصله
تخصیص ملک رأی دیکتر (مزیت فیت فیتی عزالت کسری و یا مذمده تک قنیه
فضیلت یعنی ارتق معانیه در بوبر مصدر در که فعلی بوقیر یعنی مستعمل دیکتر (گفت
بزر جهردیدی (یا حرف مصاحبت (موجب بیعت کسر اید سبب دیکتر و قنیه مقتضی
معانیه در آن لایه اضافتی لامید (که حرف بیان (انجام احر و صول معانیه در (کاره
ضمیت لایه در (انجام میدا و بیعت خبری (ویشی میدا اهر کیه اضافت لایه در (همکنان
هائک فیتی و میک سکونی و کاف جمعینک کسری به جمع معانیه استمر (منیت ارادت معانیه
مصدر در (یعنی مصدر میی الیه اضافتی لامید در جمله طرفه خبر مبتدا (که حرف بیان
(صواب طوعری (و خطا اگر یسید و ملک جواشبه داخل اولان فامعانیه در
(موانعت رأی ملک لامید و مبتدا کلام (و نیز است خبری یا حرف تعلیل (خلاف صواب
مصدر (مفعول اضافتی بعد از یا حرف مصاحبت (علت مناعت لامیه معانیت او مصدر
فامع اضافتی در (این همزه تک و میک کسری به و از ازنده سکون یا یله اید معانیه در (باشیم
فعل مضارع متعلق مع (مورد یا بدین بونده اولوز دیکتر (محمول ترکیب (نوشه واک
و نیز بی امور مملکت و مصالح درات خصوصیه بر وجهی آمده و ضروری حایزه تدبیر و مشاورت
اوردی و هریری کنندس باریکی اوزره بر رأی و تدبیر ایدر دیکتر یا شباعه بوالر کی
بریری و تدبیر ایدر بر وجهی است (با سبب رأی و تدبیر بری مختار واقع اولدی یعنی
انف رأی ترجیح ایلدی سار و وزیر را رأی و تدبیر شبه وزیر بر وزیر بر وجهی خفه دید بابر
پادشاه رأی و تدبیر نیست فضیلت و برائی کوردک بوقیر حکیمک فکر و تدبیر اوزره
بر وجهی دیدی اول سببه ترجیح ایلدی پادشاه فکری کی ایشک صوکی معلوم دیکتر
(و منیت فکر و تدبیر ایدر الله تعالی رایت و مبتدا در که صوابی که با حیطای یعنی
جمع بوبر و نصیب حدیث ارادته مفید صواب و تدبیر خطی بعد از از تدبیر کی سببه
پس پادشاهک رأی و تدبیر شبه موافقت ایلک اولی در تا که اگر راه صوابه بخانی کاو بر سه ایا

بسم الله الرحمن الرحيم

منا بعت سبيله معتمدن و خشم و غضبندن امين اولوز * منوي * خلاف رأي سلطان
 رأي جستن * بخون خویش باشد دست شدن * خلاف رأي سلطان اضافت لایحه در
 (رأي جستن مصدر يك مقدم مفعولند) بخون باحرف مصاحب (خون خویش لایحه در
 (وشتن مصدر يك مفعول غیر مصاحب) (دست صریحی (محصول بیت) پادشاهك
 رأي وتدیر به مخالفند بر اصمك یعنی انك ایلدیکی تدیر به مخالف طالب اولوق کندی
 قایله ال یوم قدر یعنی پادشاه مخالف ایلک کندی جانشین و باشندن کیم که در اول الامر
 اطاعت لازمند * اگر خود روز را گوید شایسته این * بیاید گفتن اینک ماه و پروین * خود
 ادات تا کید (و وزرا را ادات مفعول کویك مفعول اول) و شایسته تائیدی (و این اسم
 اشارتد شیه) با حرف استقبال (باید فعل مضارع مفرد غائب کرک و یکدیگر بایدندن بایستندن
 دینلر خطا ایلنلر) اینک اشته دیمکدر (پروین اولکیر یلدرینه دیر) (محصول بیت)
 اگر پادشاه فرضا روز رفته بو کیمه در کوندر دکلدر دیر سه اکا موافقت ایدوب کلاهی
 نصدیق و تأید ایدوب کر چکدر بیوردیمکدر حقیقت حال اشته آی و اشته اولکیر کورینوب
 آشکاره طور دیمک کرک (مظاهر بود که حضرت شیخک بیوردی غلبه و جوهر متعلق
 سوز اولدی یعنی برده در والا غلبه متعلق سوزده تصدیق غلبه صریحدر * حکایت * پادی
 کسبوان بر تافت که من علویم و با قافله حجاز بشهر آمد که از حج می آیم و قصیده
 پیش ملک برد که من گفته ام * بونده نمیش دادوا کرام کرد و نوازشی کران فرمود ترکیب
 زیاده ایلن زائد سولیش که هیچ بر نفسیه ده بو و وجود دکل * یکی اؤنه مای ملک دران
 سال از سفر آمده بود گفت من اورا در عید اضحی و بصره دیدم حاجی چه گونه باشد
 و دیگر گفت بدوش نصرانی بود در ملاطبه علوی چه گونه باشد و شعرش در دیوان انوری
 یافتند ملک فرمود تا نزدش رفتی کنند که چندین دروغ چرک گفت ای خداوند روی
 زمین سخنی دیگر بگویم اگر راست نباشد بهر عقوبت که فرمائی سزاوارم گفت آن چیست
 گفت * شاد شینک قبحه زرق معنانه در نسکه بستانده بیورمش (بیت) کره بر سر بند
 احسان مرز) که این زرق و شیدست و آن مکروفتی (قصه خواننده ده شاد دیرلو پس بر لفظ در که
 برومده و مجده مشتملدر دیو بجمل قویان ظاهر بود که معناسی بلسه هممل قومندی
 و فیری به دخل ایلزدی (شاد کذاب معنانه در اما بونده نخستند و ظریف معنانه در
 دین نخستند افزا ایلش (کسو صاحب بلوک) بر تافت آوردی ده کدر امیرل صاحب لری
 آوردی کی (که حرف بیان (علوی باحرف نسبت علی به متسوب دیمکدر) حاصلی امام علی
 اولاده دیرل (قصیده باحرف وحدت و همزه حرف توسل) پیش بونده قف معنانه در
 (عید اضحی قربان برآمده دیرل) ملاطبه سیوا حدن آمد بولنده بر شهرک امیددر (انوری
 شعرا متقدمین زمانه و روز اول شاعرک خلاصدر انو ابقتد دیوانی دلالت ایدر
 (محصول ترکیب) بر شاد صاحب لری آوردی امیرل کی که بن عاوی بی یعنی امیرم دیو و حجاز
 قافله سیه شهره کیردیکه جمدن کلور یزدیو و پادشاه بر قصیده صوندیکه بن سولدم دیو
 اتفاقا اول شاده پادشاهک ند ما سندن بریسی یعنی صاحب لری بریسی اول یل سفر دن
 کلس ایدی دیدیکه بن بو شادی قربان برآمده بصره شهر نه کوردیم حاجی نیجه اولوز
 و حجازله به شهره کیرمکدن حج نیجه ثابت اولوز و بره صاحبی دخی دیدیکه ملاطبه شهر نه
 بالی بر نصرانی ایدی یعنی بر نصرانیك اوغایدر پس علوی نیجه اولوز و حقیقتد شرف
 نوجه به ثابت اولوز و صوند یعنی شهر بی دیوان ازوریده بوالدیر (حاصلی اوج جهندن

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد سروری
رد سخی

کدی

کذبی ظاهر اولدی پادشاه بیوردیکه انی اوره ل و شهر دن سوره ل که بوقدر یلانی نیچون
 سولدنک دیو (شاد دیدیکه ای بیورینک پادشاهی بر سوز دخی سوبله بن اگر کر چک
 اولمازه هر عقوبت و جفا که بیورر سین لایق و سزا وارم پادشاه بیوردی اول سوز ندر
 شاد دیدی * قطعه * غری کرت ماست پیش آورد * دو پیمانه آبست و یک چمچه دوغ *
 غری یا حرف وحدت (کرت تا ضمیر خطاب) ماست سین و تانک سکونیه بو غرت دیمکدر
 (پیمانه اولک چمچه ترکیبه چمچی دید کلریدر که بوز اجیلر استه مال ایدرل کیچمه دینلر
 افزا ایلدیلر (محصول بیت) بر غریب یعنی بر مرد غریب اگر حضور یکم و قشکه بو غرت
 کتورر سه ایکی پیمانه سی صوور چمچه سی ایراند یعنی کتورر دیکو بو غرت مزور در
 صافی بو غرت دکلدر حاصلی کتورر دیکو نفسنده صوایله ایراند پس بو غرت کتورریم
 دیو کذب ایلش اولوز یا ندندر که عادتا اکا زجر و عتاب و عقوبت اولماز و بکا اولوز * کراز بنده
 افوی شنیدی مرغ * جهان دیده بسیار کوید دروغ * لغو لامک فقی و سکون غیبه کلام
 باطله دیرل (و باحرف وحدت) (مرغ فعل نهی مفرد مخاطبدر زنجیدندن انجمنه دیمکدر فعل
 لازمدر جهان دیده وصف ترکیب در سیاح معنانه در (دروغ کذب معنانه در) (محصول بیت)
 پادشاهم بو غرت کتورر تک کذبندن انجمنر سین پس بن بنده دن ده برناممقول فعل و بر بهتان
 قول ایشند کسه بحضور اولوب بکا عتاب و عقاب ایلوب معذور بیورر برا جهان دیده
 و هرزه کرد هر جایی اولان کیمه جوق کذب ایدر امدی اکا اعتبار ایدوب جفا و جور
 ایلما مک کرک * ملک بخندید و گفت ازین راست سخن در عمر خود نکرشته بفرمود تا آنچه مأمول
 اوست مهیا دارند * عمر خود لایحه در نکرشته ده یا ضمیر خطاب و همزه حرف توسل همزه
 خطاب ایلوندر دین خطاب قایل دکل ایش (تا حرف تعلیل) (ما موم اسم مفعولدر نصر
 یا بندن امید نمیش دیمکدر یعنی امید ایلدیکی نسنه) (مهیا حاضر دیمکدر) (ذرائع فعل مضارع
 جمع غائب طوئارل یعنی ایلر) (محصول ترکیب) پادشاه بو ایکی بیتک مضمونه کولدی و دیدی
 بوندن کر چکرک سوزی تمام عمر کده دیماش سین پس پادشاه بیوردی ناهره که امید
 ایلدیه یعنی اتدن و طوئندن واقعه والتوئندن حاصلی دلدیکی نه ایسه آنی حاضر ایدوب
 و پردیلر و حاجتن بیوردیلر تا کیم خوش دل اوله * حکایت * آورده اند که یکی از وزیران پرستان
 رحمت آوردی و صلاح همکنان جستی اتفاقا قاجخطاب ملک گرفتار آمد همکنان در موجب
 استخلاص او سعی کردند و موکلان بروی در معافیش ملاطفت کردند و پرزگان
 دیگر در سیرت نیک او پادشاه گفتند تا ملک از سر خطای او در گذشت صاحب دل برین
 حال اطلاع یافت و گفت * آورده اند روایت ایلنلر یعنی راویر روایت ایلنلر (زبردست و وصف
 ترکیب در و الف و نون ادات جمدن یعنی رعا یا وفراوالی التده اولان کیمه ل (آوردی باحرف
 حکایت) (صلاح همکنان لایحه جیعنک ایلکنی و فائده سنی دیمکدر) (جستی بنه یا حرف
 حکایت استزدی) (موجب کسر حمله سبب دیمکدر) (استخلاصه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه
 اضافتیدر ضمیره اضافت مصدرک مفعولنه در موکلان کافک فقیله موکک جمدنر اسم
 مفعولدر تفعلیل یا بندن (و الف و تون ادات جمدن معافیت مفاعله یا بندن مصدر در بونک کی
 بر لده شکیمه و عقوبت معنانه در (ملاطفند مفاعله یا بندن مصدر در ملاعیت معنانه در
 (کردندی باحرف حکایت ایلرل دی دیمکدر) (برزگان دیگر بیانیسه (محصول ترکیب)
 روایت ایلنلر که و ز بر لردن بریسی الی التده اولان رعا یا وفرا یا نه ترجم کتورر دی یعنی ایدردی
 و جیعنک ایلکنی استیوب د یلردی حاصلی هر کسه دوستلق ایدردی اتفاقا پادشاهک

رد این سید علی
و سروری و کافی

رد سخی

خطابه گرفتار و مبتدا (کادی) یعنی بر خصوصه پادشاه مذکور و زیره انجوب حبس و عقوبت
 پیوردی جبع اعیان و ارکان آنک استخلاصه سعی ایلد یلر (یعنی سبب خلاصه کوشش
 ایلد یلر و وزیریه موکل اولنر عقوبت و عذابنده ملاطفت ایلر دی یعنی ملائمت
 کوستر لردی (زیرا جبعی آنک احسان دیده لیدی بس اکا عقوبت ایلکده مساهله اوزده
 اولوب لطفه معاملة ایلر لردی و غیره اولول یعنی دفتر دار و نشانیلر و انار و بکر و پاشا
 آنک خوب سیرت و روشی خصوصه پادشاه سوبلدیلر حاصلی هر وجهه مدح و ثناتی
 وایک جهشدن دعاسنی ایلد یلر (تا کیم سوزلری پادشاه ک کوکله تا نیر ایدوب صوجندن
 یکدی) یعنی خطاسنی عقوب ایلدی بر صاحب دل بوحاله اطلاع بولدی (یعنی بوه مامله به مطلع
 اولدی ویدی) صاحب دلدن بونده مراد حضرت شیخ کند یدر دید یلر * قطعه * نادل
 دوستان بدست آری * بوستان یدر فروخته به * تا حرف تعلیل (دل دوستان لایبه) بدست
 باحرف صله (آری فعل مضارع مفرد مخاطب (بوستان یدر لایبه در مراد یدردن ار نله انتقال
 ایدن بوستاندر و یا با لفعل یدرک النده اولان بوستان مراد اوله زیر لفظ عامدر ایکی وجهه
 یله تمجیلی و یا ایکن حقیقه بوستان مراد دکلدر بلکه ما ملکدر یعنی سنک و یدرک ماملکنی
 بیع ایدوب دوستلره بذل و صرف ایلد دیکدر (فروخته اسم مفعولدر صائش معانسه) به بانک کسری
 وهای اصلیه ایلک دیکدر حسن لفظیه شرح البین چرکین سولش (محصول بیت) تا کیم دوستلره
 کوکلی اله کتوره سین (یعنی احبا کوکلی بی اله کتوروب تسلیه ایلک ایچون یدرک بوستانی
 صائش اولدیفک یکدر) و ایدرک بوستانی صائش اولدیفی یکدر قصه دن حصه در (حاصلی
 احباب قلوبی رعایت و تسلی ایلک ایچون یدرک و سنک ما ملکنی بذل و صرف ایلد بوللرینه
 * بختن دیک نیکخواهان را * هر چه رخت سراسر سوخته به * بختن دیک مصدک مفعولنه
 اضافتیدر (دیک یاه مجهولک کسریله و کاف مجمله چولک دیکدر که عرب قدر در قاف
 کسری و سکون داله کاف عریضه دینلر غلط سولش (نیکخواه وصف ترکیبی در ایلک
 دیلیجی دیکدر دوست معانسه) الف و نون ادات جمعدر (ورا ادات مفعول) و دیکک
 اضافتی لایبه در (رخندن بونده جازدر که مطلقا اسباب مراد اوله) و یا تمقصدن بذل و صرف
 مراد اوله (یعنی بیع ایدوب دوستلره بولنه نثار ایلک اولادر) یعنی صائلوب دوستلر مصالح
 و مهماننه تلف ایلک احسن را ایلامکدن (بومعنی اوجه و اوصویدر قند بر) سرایه اضافتی لایبه در
 اصلی سرآی در پاشرورت وزن ایچون حذف اولمش (محصول بیت) مخلص و حیر خواه
 دوستلره قرآن قیادوب طعام بشور میکیچون هر نه که اولک اسباب و متاعیدر پاتمش اولمی
 یکدر (یعنی هر نه که رخت خانه در دوستلره بولنه صرف و بذل اولمی اولادر) (زیرا احباب بولنه
 مصروف اولان اسباب و متاع و مال و مثال اسرافدن معدود دکلدر که بر کون نفی و فائده می
 اولیه البته ظهور ایلر) (تکه مذکور و زیره نونه در) مصراع اولک معناسنی دوستلرک چولکنی
 قیادوب ایچنده کنی بشور میکیچون دینه دخل ایلین کندی مدخولدر (زیرا کندی چولکنی
 بشور میکیچون دینه تعبیر ایلش * بایلدنیش هم نکوی کن * دهن سک بلفمه دوخته به * باحرف
 صله) بایلدنیش وصف ترکیبی در دشمن معانسه (دهن سک لایبه) بلفمه باحرف مصاحبت
 لایمه معروف (دوختن لفظ مشترکدر دکن و یخلمق یشده) (محصول بیت) بایلدنیشده یعنی
 دشمنکده ایلک الله یعنی اندن احسان و کریمی در بیع الله زیر ایلش اغزی لایمه ایلد شوتمش
 اولدیفک یکدر (با خود ایلک اغزی لایمه ایلد دیکلمش و یخلمش اولمی یکدر) (ضرب مثلدر
 ایل اغزی کک طوتر در (حاصلی حسن خلق و صکرم و احسان آده دشمنلره دوستی

و دسروری

رد این سید علی و سروری

انواب اول
لها مع

و دسروری

ایدر

ایدر دیکدر دشمنی و بداندیشی کلبه تشبیه ایلش (زیرا ایکسده موزیدر بخلافه دن، دیکه کدن
 مرآ اغز بن طوب بارمز سولش مکدر * حکایت * یکی از سران هارون الرشید پش در آمد
 خدمتک که فلان سرملک زاده مراد شام داد عمار هارون ارکان دولت را گفت جزای بن چه
 باشد یکی اشارت بگشتن کرد و دیگری بزبان بریدن دیگری به صافه و نفی هارون گفت ای سر
 کرم آنست که عقوبتی واکرتوانی تو بر دشنام ما درش ده چندان که انتقام ازده کسردانگاه
 ظلم از طرف ما باشد * هارون الرشید خفای عیاضه بت المتبی خلفه سیدر کنبی ابو جعفر در
 تاریخ یوبه تک یوزیشنده سر برخلافه جلوس ایلدی (معلوم ایلد که کتب عربیده ثلاثیک
 اسم فاعل وزنی اوزده اولان اعلام طهر و نظاهر کی و فاعول وزنی اوزده اولنر الفسریان یلور
 هرون کی) (فارسی وزیر کیده) لقله (خدمتک) (بانک ادات نیستدر) (که حرف سیار) (محصول ترکیب)
 هارون الرشید اوغلرینک بریسی باباسی قخته خشم و غضبه کلای که فلان سرملک زاده نامه شتم
 و بردی (یعنی سوکدی هارون الرشید ارکان دولتیه سوال ایلد که یوک جزای ندر) (یعنی
 خلیفه زماک خاوتنه شتم ایلش جزای نیجه اولمی کرک) (ارکان دولت بریسی قخته اشارت
 ایلدی) (یعنی قتل لازمدر و بر غیر بیسی دن کیمک کر کدر دیدی) (و بیسی مصادره ایلد) (یعنی
 و فرمان الوب نفی بلد ایلک کرک دیدی هارون دیدی ی اوخل کریم و اطف اولدر که انتقام
 عقید اولوب کساندن کجوب عقوبتیه سین (زیرا انتقام لله لایق در واکر کنه هندن کجوب
 عفو قادر دکل ایلک سنده الکت اناسه شتم ایلد اما ول قدر سوکه که انتقام حددن تجاوز ایلد
 یعنی اول سکا سودوکی دکل سوک زیاده سوکه که زیاده سوکد و کت تفرجه کناه و ظم زیم
 جانمزدن اولور پس عدالتدن تجاوز ایلر و دعوی انتقام الکت حق اولور ملک زوزن حکایه سنده
 مصادره بی و شاید حکایه سنده نفی بلدی شرح ایلد کدن مسکره بایده امکسده تکرار شرح ایلینه
 دخل ایلین بی وجه دخل ایلش زیر التکرار حسن در * قطعه * نه مرد سب ان بوز دیک خرمند
 * که بایل دمان پیکار جوید * پل دمان پیاینه در (دمان دهیدن صفت مشبهه در کو کرش
 و یا وزلش دیکدر) (جوید بونده اسمک معانسه دکلر) (ایک ایلک معانسه در) (زیرا پیکار
 جو و جنگ جو صولش اریه) (یعنی بهادره درلر پس پیکار جوید صراشته و جنگ قادر اولور
 دیکدر) (حاصلی قوت و قدر ندن کایه در) (ایمدی جنگ ایلک استیده بین مذکور اصطلاحی بخت
 ایش (محصول بیت) عاقل فتنده ارد کلدر اول کیمیه که کو کرش فیلد جنگ ایلک قادر اوله یعنی
 شوبه بهادر اوله که خیاله جنگ ایلک مالک اوله علی الخصوص که خیاله خشمی و غضبی وقتیه
 * بلی مردان کسست از روی تحقیق * که چون خشم ایدش باطل نکوید * (محصول بیت) بلی تحقیق
 یوزندن مرد اولدر که چون خشم و غضبی کله باطل و لغو نکسات ایلد (حاصلی پل دمان
 و بیر یا ایلد جنگ و صواشه مالک اولوب ایلرک حقندن کلک یعنی المره غالب اولمی چندان
 هنر دکل عقلا فتنده بلکه کایه * و زیاده ایلک اولدر که خشم و غضبی کلبه یکر حبشده باطل
 و بهوده سوز سولیه * منوی * یکی را زشت خوئی داد دشنام * تمجیل کرد و گفت
 ای نیک فرجام * زشت خو وصف ترکیبی در (و یا حرف وحدت بر یا اصلیه و بر یا مصدر به
 در بین معلومدر که یونیک معانسه و اصل اولماش) (نیک فرجام وصف ترکیبدر آخری
 و عاقبتی خبری معانسه فرجامک معناسنی عاقبت اولد یعنی انکار ایدن زائد انکار ایلش
 (محصول بیت) (ریسه بر پامز و جرکین خو بلی بر کیمیه دشنام و ردی یعنی شتم ایلدی
 حاصلی سوکدی اول سوکلن کیمیه ده شتمه تحال بلدی و دیدی ای آخری و عاقبتی خبری
 کیمیه) (نیک فرجام وصف ترکیبی اولد و غنی ایلش لایفه بلزیمش * برتریم که خواهی

مطل!

و دسروری

و دسروری

و دسروری

و دسروری

رد این سید علی و سروری

گفتن آن که - عیب من چون من ندانی * مضافند به ضمایر تفصیل ایدوب بدزدن
 مخمدر دیدید و به ضمایر دیدید که مخفف دکل بلکه اول معناه برکنده در والله اعلم (زائم اصلند
 از اتم در) که حرف بیان (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب) آتی آن اسم اشارت (و یا
 ضمیر خطاب) که حرف تعلیل (عیب من لامیه) چون ادات تشبیه (ندانی فعل مضارع
 مفرد مخاطب یلزمین دیکدر) (محصول بیت) بن اندن بزمکه سن بکا اولسون دیکک سین
 (حاصلی هر فاحت که بکا اسناد ایدوب اولسون دیکک سین بن اندن بزم یعنی هر دیکککدن
 بزم (زیرا بلورمکه عیبی بندن ابی یلزمین) (حاصلی بنی کابینگی سوکک استرین عیبی لریمی
 بندن او کرن اندن صکره مراد بکه سوک * حکایت * باطائفه بزرگان در کشتی بودم زورقی
 دری ما غرق شد و دو برادر در کرد ابی در افتادند یکی از بزرگان ملاح را گفت بکیران هر دو
 برادر را تا راسد دینار بد هم ملاح تا یکی خلاص کرد دیگری هلاک شد کفتم عرش
 نمائده بود از ان سبب در گرفتن او تاخیر افتاد ملاح بخندید و گفت آنچه تو گفتی بی نیست
 و دیگر خاطر من برها بندن این بیشتر بود بسبب آن که وقتی در بیابان مانده بودم این مرابراشتر
 نشاند و از دست آن دیگر نازبانه خورده بودم در طفلی کفتم صدق الله العظیم که من عمل صالحا
 فلنفسه ومن اساء فعلیها * با حرف مصاحبت (طائفه بزرگان اضافتی بیابنه در) (زورق زانک
 و زانک فتحه زله و سکون و اوله صندل معنای در) (یا حرف وحدت) (دری ما لامیه) (کر دآب
 کاف عجمک کسری و سکون را ایله صوچولکی که عربچه اکا در دور دیو را یکی دالک
 ضمیر زله یعنی صوچولکی که انده غرق اولقی خونی اوله) (ملاح لغتده کسینیان در یعنی
 کبچی اما بونک کی پرده رئیس مراد در) (کی صاحبی دین غلط سوبیش) (بکیر فعل امر
 مفرد مخاطب کبیریدن گرفتن دینار غلط سوبیدیلر) (تا حرف تعلیل) (صد دینار پوز
 التون دیکدر هر بریچون پوز التون دین عندی سوبیش) (تا حرف تعلیل) (خاطر من
 لامیه) (یا حرف صله) (رهانیدن مصدر در قور نامق معنای الف و نون ادات تعدیه در زیر
 اصلی رهندندر) (اشتر همزه تک و تانک ضمی و شبنک سکونیه دوه به درل همزه تک حد فیه ده
 لغتدر شتر دیو شبنک و تانک ضمیر زله) (نشاند فعل ماضی مفرد غائب بونده بیکدردی دیکدر
 (نازبانه زانک کسریله فامچی دیکدر) (طفلی یا حرف مصدر او غلاجه لقی دیکدر) (من
 اسم موصول محلا مرفوع مبتدا) (عمل فعل ماضی مفرد مذکر غائب فاعلی تحتشده منه راجع
 ضمیر در) (صالحا لفظا منصوب مفعولیدر جمله فعلیه اعرابدن محلی بوق صله سیدر اسم
 موصولک) (فلنفسه فامعناى شرطی متضمن اولان اسم موصول خبرینه داخل اولمشدر زیر
 صله می جمله فعلیه در) (لام حرف جر مقدر کان به و یا کائنه به متعلق) (نفس روحه و جان
 و جسمه درلر بونده ذات مراد در) (ضمیر محلا مجرور مضاف الیه جمله ظرفیه محلا مرفوع خبر
 مبتدا در جمله اسمیه بونک کی پرده مقول قول خدا در) (ومن سابق کی مبتدا) (اساء فعل ماضی
 مفرد مذکر غائبدر افعال با بندن اصلی اسوء ایدی اعلال سببیه اساء اولدی و زنی افعلدن
 اساء تقبض احسن در یازا مزلق ایلدی دیکدر) (فاینه سابق کییدر) (و ضمیر مؤنث نفسه
 راجعدر جار مجرور ایله سابق کی فاعله و یا اسم فاعله متعلقدر و خبر مبتدا در) (محصول ترکیب)
 (یعنی هر کس نه اشترسه کند به در اگر خبر و اگر شر حاصلی عمل صالح ایشلر بیه ده کند بده در
 و اگر عمل فاسد ایشلر بیه ده کند بده در) (محصول ترکیب) حکایه حضرت شیخ سیاح عالم ایکن
 کوردیکی وقایع و حوادثدن برنی ایراد ایدوب بیورر (اکا براسله برکنده ایدم بزم اردم زده برصندل
 غرق اولدی و اول زورقده اولان خلقک اراسته ایکی قدداش برکردابه دوشیدیلر دولتلودن

ردسروری
 ردابن صید علوسروری
 ردسروری

برسی ریشه دیدی اول ایکی قدداشی طوت (یعنی خلاص ایله ناسکا پوز التون و بره بن ملاح
 ایکی قدداشک بریستی خلاص ایدنجه اول برسی هلاک اولدی) (یعنی غرق اولدی شیخ دبرکه
 ملاحه دیدم بقیه عمری قالمادی اول سیدن انی تخلیص ایله سنده تاخیر و تقصیر واقع اولدی
 (یعنی بونی خلاص ایلکه مقید اولدک و انی اهمال ایلدک ملاح کولدی و دیدی سن دیدیکک
 مفرور و محققدر و دخی بنم خاطر من بونی خلاص ایدوب قورتارمغه اندن زیاده ایدی اول سببیه که
 روقت بیابان و بریه ده پیاده یور یلوب قالمشیدم و بونی دوه به بیکدردی و اول برینک اندن
 طفل ایکن فامچی بیش ایدم اول سیدن قلبده عقده قالمشیدیکه استخلاصنه متوجه اولمادم
 حضرت شیخ بیورر بوسوزی ایشد بجه دیدم الله تعالی کلام قدیمده بیورر دخی بونده ظاهر
 اولدیکه بیورر مشدر من عمل الایه * قطعیه * تا توانی درون کس مخراش * کاندیرین راه
 خارها باشد * تا حرف توقیت (توانی فعل مضارع مفرد مخاطب) (درون کس لامیه مراد
 خاطر در) (مخراش فعل نهی مفرد مخاطب طرماله دیکدر یعنی رنجیده خاطر ایله) (که
 حرف تعلیل) (راهدن مراد کشتنک حیائنده واقع اولان احوالدر) (خارها دیکندر دیکدر
 (محصول بیت) (مادامکه قادر سین کیمسه تک خاطرین بریشان و رنجیده ایله) (یعنی ممکن
 اولدینی دکلو هر کسک کوکلن اله کتوروب خاطرین رعایت ایله زیر عمر و حییات بونده
 نیجه درلو دیکندر) (یعنی مشکلات و معضلات وار حاصلی انسالک باشنه چوق ایش کلور
 (پس خلفه شویله معامله اینک کرک کیم باشکه بر حال کلچیک هر کس سنک بولکه جان و باش
 فدا ایلیمه بویوله دیکندر وار دیکدن مراد یعنی سن کیمسه تک کوکلن خراش ایدر سنک
 سنک کوکلکده ایدر) (حاصلی کما تین ندان و کما تکیل نکال فتدیر * کار درویش مستمدر برار *
 که ترانیر کارها باشد * مصراع اولده اضافت لامیه لدر) (برار حاصل ایله دیکدر) (که حرف
 تعلیل) (ترا سنک دیکدر سکا دیمک دکدر) (نیر دخی دیکدر) (کارها ایشلر دیکدر) (محصول بیت)
 درویش و فقیر مستمند و بیچاره نکرده مصلحتده بولوک (یعنی انکرده کارنده معاونت و مظاهرت ایله
 زیر استکده نیجه در لو مصالح و مهماتک واقع اولور پس غیر یلرده سنک مصالحکده بولتوب
 مهماتک ادا ایلسونلر و یا خدا ایلیمه دیمک اوله) (معلوم اوله که بو حکایه وز بر شیفک حکا به سنه
 متصل بازملق کرک ایدیکه بو بابه فی الجمله مناسبی اولیدی فتدیر * حکایت * دو برادر بودند یکی
 خدمت سلطان کردی و دیگری بسی بازوان نان خوردی باری این توانکر درویش را گفت
 چرا خدمت سلطان نمی کنی تا از مشقت کار کردن برهی گفت تو چرا کار نمی تا از مذلت
 خدمت رهایی یابی که حکما گفته اند نان خود خوردن و نشستن به که کر زدن بستن و بخدمت
 ایستادن * با حرف مصاحبت (سعی بازوان مصدرک فاعله اضافتیدر) (بازوانده الف و نون
 ادات جمعدر بازولر دیکدر) (باری یا حرف وحدت برکره دیکدر) (خدمت سلطان مصدرک
 مفعولنه اضافتیدر) (مشقت کار کردن اضافتیده بویله در) (برهی فعل مضارع مفرد مخاطب قورانه
 سین دیکدر) (مذلت خدمت مصدرک فاعله اضافتیدر) (رهایی یا حرف مصدر رهایی خلاص
 معنایه در) (بایی فعل مضارع مفرد مخاطب بولاسین دیکدر باینددن) (که حرف تعلیل
 و یا حرف بیان) (نان خود لامیه) (و خوردن مقدم مفعولی) (به یک دیکدر تنکه مکرر بیان
 اولدی) (پس حسن دین حسنله احسنی فرقی ایدر دکل ایش) (که من تفضیلیه معنایه در یعنی
 از) (کرزدین بیابنه) (بسنک مقدم مفعولیدر) (بخدمت یا حرف ظرف) (ایستادن اباغ آورده
 طورمق دیکدر) (محصول ترکیب) (برزمان ایکی قدداش واریدی برسی پادشاه خدمت
 ایدردی و برسی بازولری سببیه یعنی کدیمینی و عرق جبینله اتمک بیوب تعیش ایدری حاصلی

ردسروری

ردسروری

ارباب کسبیدن ایدی بر کره بوغنی قرداش درویش قرداشه دبیدی نیچون پادشاهه خدمت
 ایلز سین تا ایش ایشک مشقت والمندن قور تلوب خلاص بولاسین درویش قرداش دبیدی
 سن نیچون ایش اسلر سین تا خدمت ذلندن خلاص بولاسین یعنی مخلوق قیوسته خدمت ایشک
 اینداندن قور تالاسین که حکما دیشلر کندنی تمکین یوب اوتورمق یعنی حضور ایشک بکدر
 اتون قوشاق قوشاق مخلوق خدمتده طور مقدر یعنی کندک کبی بر مخلوق خدمتده
 اولمقدن * بیت * بدست آهک نفته کردن خیر * به از دست بر سینه پیش امیر * آهک الف
 مردود الیه و هانک قحطیه و کاف عجمه الچی و کرج بونده کرج مراد در (نفته قریبه سبله نفته به
 اضافتی پانیه در قیرمش کرج دیمکدر (کردن خیر قدری خیر کردن ضرورت وزن ایچون
 تقدیم و تاخیر ایدی یعنی قیرمش کرج بوغنی یعنی قیرشدرمق (پیش امیر لایمه (محصول بیت)
 ال الیه قیرمش کر بی خیر ایشک یعنی قیرشدر و ب بوغرمق یک و پادشاه اوکنده الی سینه
 اوزره قویوب طور مقدر بکدر یعنی اکابر خدمتده ال قاشدر و ب ایاغ اوزره طور مقدر
 قیرمش کر بی ال الیه قیرشدر و ب بوغرمق بکدر (آهک کاف عربیله در دیشلر بلزلر پیش
 (و آهن وزنی اوزره بر قیرمزی صواد که ترکیبه اکا الچی دیور دین هم لونده خطا ایش
 وهم کند نه زیرا بونده آهک نفته در مراد سونش طاش کر جدر علی کل حال بونده آهکی
 الچی به تخصیص ایدنلر یندن مقصوده و اصل اولمده شلر (مصراع ثانیه به از دست بردست
 پیش امیر باز نلر نادر واقع اولانی اختیار ایللر بعض نسخهده آهن نفته واقع اولش مبالغه
 طریقه قیرمش دمور دیمکدر (دست بردست نسخه سنی دست بر سینه نسخه سنه ترجم
 ایلن نادری مشهوره ترجم ایش نفته به اسمی معناسی و برن قتی صوف سولش * قطعه *
 عمر کرانیه درین صرف شد * تاجه خورم صیف وجه پوشم شتا * عمر کرانیه پانیه (کرانیه
 وصف ترکیبدر (کران کاف عجمک کسر به لفظ مشترکدر اغر و قبتلی پیشده بونده قبتلی
 معناسه در (و مایه اصل معناسه در پس معناسی اغر اصللی دیمکدر معنای لازمبسی قبتلی
 دیمکدر پس معنای مطابقبسی قبتلی دین و جوق قبتلی و اغر بهالی دیشلر معنای لازمی
 و بر شلر (درین اسم اشارتدر بر مقدر فکره مصروفدر که مصراع ثانی اتی بیان ایدر) نابونک کبی
 پرلده عجا معناسه در شکه دیوان حافظ شرحنده مکرر بیان اولشدر (صیف صاد مهمله نک
 قتی و یات سکوتیه یاز معناسه در (و شتا شبنک کسر به قش معناسه در (محصول بیت)
 عمر کرانیه بو فکرده صرف اولدی عجا یازین نه بیرم و قشین نه بیرم دیو یعنی فکر معاش
 قیدندن بر دم آسوده و فارغ اولمدم و تفرقه خرج و قیود کسوه و لباسدن بر نفس خلاص بولمدم
 (درین لفظنک مشار الاهی مصراع ثانیکن مضوئیدر دیشلر مشار الاهی اکلا شلر
 * ای شک خیره بانی بساز * نانکنی پشت بغداد دوتا * شک شبنک کسری و کافک فخریه
 فارن دیمکدر (خیره خاه عجمه نک کسر به الچی و زبون معناسه در شکه خیره رای دیور فاسد
 فکرل کیمه به (بنای با حرف مصاحبت او یا حرف وحدت (بساز با حرف تأکید (وساز
 فعل امر مفرد مخاطبدر سازید ندن قانع اول دیمکدر (تا حرف تعلیل (نکنی فعل اتی مستقبل
 مفرد مخاطب الیه حین دیمکدر (بشت مفعول اول صریحی (بغدت با حرف ظرف و یا
 حرف مصاحبت مفعول غیر صریحی (دوتا ایکی قات دیمکدر شکه دیساجده بشت دوتای
 فنکه بیان اولدی ایدی (دوتا نکتینک مفعول ثانی صریحیدر (محصول بیت) ای فاسد شکم
 برانکه قانع اول و حیوانات کبی اکل و شرب و آب و علف قیدینه دوشمه تا کیم اکابر ملازمند
 و ملوک و سلاطین خدمتده ارقی ایکی قات محبوب پادشاه عالم اوله سین (زیر القناعه کنز

رد این سید علی و سروری
 رد این سید علی
 و سروری و سمعی
 رد سروری و کافی
 رد کافی
 رد سروری

رد این سید علی
 رد سروری و سمعی و کافی

رد سروری و کافی

لایق در (خیره نک معناسی لجوج و بداندیش دید کدن صکره خیره چشمی (و خیره دستی بوکا
 ضم ایدوب فاشمش و اووشمش مضاربی ذکر ایدن صدددن کلیا خارج اولش (و لجوج
 و مه اند و نادان و بد اندیشه تفسیر ایدوب بو محمله حریص و غیر قانع معناسی مراد در دین
 اکثر کلام ایش بلا فائده (و خیره لجوج و غیر قانع معناسه در دین محمله مناسب سوز
 سو یلماش * حکایت * کبی پیش نوشیروان عادل مرده آورد که خدای عز و جل فلان دشمن
 رارد آشت گفت هیچ شنیدیکه مرا فرو گذاشت * برداشت قالدردی (یعنی دنیادن رفع ایلدی
 حاصلی اولدردی دیمکدر (هیچ شنیدی اسسته هام معناسی متضمندر هیچ ایشدکی دیمکدر
 (فرو گذاشت ترک ایلدی و اهمال ایلدی دیمکدر (محصول ترکیب) بر کیمه نوشیروان عادل
 قنه کلوب مرده کنوردیکه الله تعالی فلان دشمنکی قالدردی (یعنی دنیادن کوتوردی (نوشیروان
 بو خبری ایشدیکه کلن کیمه به دیدیکه هیچ کیمه دن ایشدیکه که بی ترک ایدوب باقی و واید
 قودیفنی (یعنی اصلده خبری بشارت بوایدیکه بی امانت ایلوب دنیاده باقی قویایدی والا
 اول بو کون کندیسه بزیارین کیدر نهایی برایکی کون اول بزن اول کیش اولور بابو که
 نه مشتق کرک و نه سرور و جیور * بیت * مرا بیک عدو جای شادمانی نیست * که زند کافی ما
 نیرجا و دانی نیست * مرا بکا دیمکدر (با حرف مصاحبت سببی متضمن (مرک عدو لایمه
 (جای بونده محل معناسه در (شادمان صفت مشبهدر (و یا حرف مصدر و اضافت لایمه در
 محل مسرت و سرور دیمکدر (که حرف تعلیل (زند کافی با حرف مصدر (مایه اضافتی لایمه در
 (جاودانی یا حرف نسبت بعض نسخه ده مرا بیک عدو پریشه اگر بمر عدو دوشمش
 (محصول بیت) بکا دشمنک مرکی و هلاکی سببیه سرور و شاد مانلق محلی بوقدر (یعنی
 دشمن اولمکه سرور اولاجق بر دکل زیرا بزم حیامتدخی باقی و موید و ثابت دکلدر (یعنی
 عدوتک اولومبله سرور اولماز زیرا بزمه عالمده ثابت و پایدار دکل از (حاصلی اول بو کون
 اولدیه بزمه بارین و یار کون اولمز مقرر در * حکایت * گروهی از حکما در بارگاه کسری
 در مصیبتی سخن میگفتند بزر جهر خاموش بود گفتند چرا درین بحث باماسخن نکوی
 گفت وزرا امثال اطبا اند و طبیب داروید هد جز سقیم را پس چون بینم که رای شما بر هیچ
 صوابست مراد ران سخن گفتن حکمت نباشد * گروه کاف عجمی ضحله بلوک معناسه در
 (و یا حرف وحدت (بارگاهدن بونده مراد سرای و دیوانخانه در (کسری عرب کافنک
 قتی و کسر به و سکون سین و فتح الیه او قور (اما عجم کسر الیه دیور کسری عجم پادشاهلرینک
 اقی در (شکه رومک قیصر (و حبشه نک نجاشی (و مصرک فرعون (و خافان چین و قفقوزک
 لقی در (کسری خسروک معر یسدر جعی اکاسره کلور (خلاف قیاس اوزره (زیر قیاس
 کسرون دیمک ایدی رانک فخریه عیسون و موسون دیدکری کبی سینک فخریه (کذا فی مختار
 الصحاح (محصول ترکیب) کسری بارگاهنده حکمادن بر بلوی بر مصیبت خصوصنده سوز
 سولشورلدی بزر جهر که کسری نک وزیر اعظمی ایدی اسم او اوردی و بونلرک تدبیر و مشاوره
 سنه داخل دکل ایدی یعنی بونلرله مشاوره ده به دکل ایدی حکما دیدیلر که نیچون بو خصوصده
 بزمه مشاوره و تدبیر داخل اولمز سین بزر جهر دیدی وزرا طیسار مثلور و طبیب دوا و برمز
 مر! ضدن غیریه به پس چون کوردیم که مرکز رای و تدبیر بکتر طریق مستقیم اوزره در بکا اند
 سوز سوز بک حکمت اولماز * مثنوی * چوکاری بی فضول من برآید * مراد روی سخن گفتن
 شاید * کاری با حرف وحدت (فضول من لایمه در (فضول فالت و ضادک ضمه لایمه عجم مصدر
 معناسه استعمال ایدر ارتق و زیاده لک معناسه (اما صحا حده بو باید بو وزن اوزره مصدر

رد این سید علی
 رد کافی
 رد سروری و سمعی
 رد این سید علی
 رد سروری و سمعی

شاد مانده دال ساکن در
 و هر رده مانک ماقبل ساکن
 اوقور تدبر سله

رد شرح جیبا

کتورمش (محصول بیت) چونکه برایش بنم زیاده لغزش و ارتقاغش حاصل اوله یعنی برایش
 که بن قریشوب قائلن سز حاصل اوله بکا اول ایشده سوز سولنک لایق د کل زراعت حاصل
 حاصل لازم کلور (فضوله بر یا ادخال ایدوب آدی باه مصدر دیدلر زیاده فضولنک ایلنلر در که
 هضمه قابل دکل ناملندر * و کریم که ناینا و چاهست * اگر خاموش بنشینم کنهست * که
 حرف بیان (ناینا اعمی یعنی کوره دیرلر) چاه چیم عجمله قوی معنایه در (محصول بیت)
 فاما شوبله که بریده قوی اوله و بر اعمی کیمه اول محله بولینوب قوییدن بی خبر اولوب
 دوشمک احتی اوله و بنده بو حال کورم اگر ناینا بی طریق سلامته دلالت ایلوب ایهال ایدوب
 طمازسم کنهکار اولورم زیرا اول حینده سکوت تلف نفسه سبب اولور (قصه دن حصه بودر که
 اگر سزک رأی و تدبیرده خطا کزا کلا سم البته مو بلردم سکوت ایلورم دیمکدر * حکایت *
 هارون الرشید را چون ملک مصر مسلم شد گفت بخلاف آن طاعی که بغرور ملک مصر دعوی
 خدایی کرد بنختم این مملکت را مگر بگمترین بندگان * بخلاف یا حرف صله (خلاف بویه
 بر رده و غم و سکوت معنایه در) آن طاعیه اضافتی لامیه در (طاعی از غون دیمکدر) که
 حرف رابط صفت (بالحرف مصاحبت) غرور ملک لامیه در (و مصره اضافت بیانیه) و باللامیه
 (دعوی خدایی مصدرک مفعولنه اضافتی در) و یا حرف مصدر (بنختم فعل نفی مستقبل
 متکلم وحده بفشلا میم دیمکدر) مکر ادات استنادر الا معنایه (بالحرف صله) کترین تادات
 تفصیل: بالحرف نسبت (نون حرف تاکید) بند گانه اضافت لامیه در (محصول ترکیب)
 چونکه هارون الرشید ملک مصر مسلم اولدی یعنی خلافتنه و سلطنتنه داخل اوندیکه اول
 از غونک یعنی فرعونک رغه و کور لکنه که مصر سلطنتی غروری سببیه تکر بلیق دعواسنی
 ایلدی مملکت مصری بفشلیم الا قول للملک غایتله دنی سته یعنی الحفر غنه * سیاهی داشت
 کورن نام او حصبب ملک مصر او بی ارزاقی داشت * سیاهی بالحرف وحدت (داشت طوتاردی
 یعنی کندی شک واریدی) کورن کاف عربک و دالک فتحه لریله لغت عربده معرشته دیرلر
 تشبیه و استعاره طریقله احق کیمسه به کورن دیرلر (نام او لامیه) حصبب حاکم ضمی
 و صادک فتحیه صورت تصغیرده (بوی بالحرف صله) ارزاقی لایق (داشت طوتاردی یعنی
 کوردی) (محصول ترکیب) هارونک برقره عربی واریدیکه آدی حصبب ایدی مملکت مصری
 اکا لایق کور و حاکمکنی اکا ووردی * کورند عقل و کفایت او بخدی بود که طائفه
 حرات مصر شکایت آوردند که پایه کاشته بودیم بر کار نیل باران بی وقت آمد تاف شد گفت
 بشم بایستی کاشتن صاحب دلی بشنید و گفت * عقل و کفایت عطف تفسیری شکلدر
 بعضی نه خنده کفایت برینه کیاست دوشمش زبرکالک معنایه (بخدی یا حرف ظرف
 او یا حرف وحدت) که حرف بیان (طائفه حرات اضافت بیانیه در همزه بی اضافت ایچون
 کلش دینلر اولکی بلد کلری خطاری اوزره ذاهب اولمشلر) حرات جمع حارند نصار وزنی
 اوزره اکجیلر دیمکدر زراعده دیرلر مصره اضافت لامیه در (که حرف بیان) پنبه باه عجمک
 اوج حرکتیه و سکون نوله بی معنایه در (کاشته بودیم اکش ایدک دیمکدر) کاشتن
 مصدرندن مشتق (بحرف استعلا) کار معروف (نیل و اضافت لامیه مصر ارمایه) باران بی
 وقت آمد تلف شد (ظاهر بودن هر آدنیک طغیانیدر والا مصرده اولغدر بغرور با غز که
 اکثری افنا ایلده) بشم باه عجمک فتحیه و سکون شنبه بویه دیرلر (بایستی بالحرف حکایه در
 (بایستن کرک اولقی) کاشتن اکک (محصول ترکیب) روایت ایدر که عقل و کفایتی و فهم
 و فراستی بر حده و پر رتبه ایدیکه یعنی بر طبقه نافع عقل و نادان و احق ایدیکه مملکت

دعویده همزه اضافت ایچوندر
 دین غندی سو بلیش زیرا
 هرگز اضافت همزه اقتضا
 ایلنمکر که کله تک اخرنده ها
 رسمی اوله انده ده همزه عین
 برآ شکلنده یاز بلور بین بین
 اوقنور پنبه خود بایک کسرله
 اوقنور لیکن گاه اولور که
 ضرورت وزن ایچون بالفعل
 یازیلن یایی ساکن اوقنوبوب
 اضافت ایچون بر بادخی اثبات
 ایدرلر یوچیلن دعوی مثلا
 تنکه باب نایده کلور (بیت)
 در از بی شب از مژگان من
 برین (که یک دم خواب در
 چشمه نه کشتست سید
 رد شعی و کافی
 زیرا اضافت ایچون کلن بادر
 همزه دکلدر سید
 اشوبنده رده تناقض کور بنور
 لطایع

اکنجی طائفه می شکایت کنور دیرلر که نیل کارنده پاموق اکش ایدک یغور و قنسر کلدی یعنی
 نیل و قنسر طاسدی و پنبه مر فاسد و تباه او اوب هب تلف اوادی پوشکایتدن مقصود لری بو کیم
 آفت معاویدن نقصان و خسران کوردک بوییل بزدن پنبه جهشدن عشر و خراج طلب الملک
 دیمکدر خصبب دیدی بولک اکک کرک ایدیکر که یغور ضرر ایلوب زیان کورمید بکر یعنی شوبله
 احق و نادان ایدیکه بویه کبی کلور و یچیلور صانوردی پس بر صاحب دل بوسو زینی
 ایشدوب دیدی جا زدر که صاحب دلدن شیخ کندی مر آد او اه و ایشتمه می الدن روایت
 طریقله اوله * مثنوی * اگر روزی بد آنش در فرودی * ز نادان شک روزی تر بودی * روزی
 یاه اصلیه ایه رزق معنایه در (بالحرف مصاحبت) و دانش اسم مصدر در علم معنایه ترکیه
 یلش دیمکدر (در حرف نا کید) فرودی حکایت حال ماضی ارنایدی (تک لغتده طار
 دیمکدر اما بونک کبی بر رده قلدن عسارتدر) (تادات تفصیلدر معنایه تنکه مقیددر تشکر
 دیمکدر) (نبودی یا حرف حکایه در) (محصول بیت) اگر ارزاق و اموال و جاه و جلال عقل
 و دانش مقدار نیجه ارتوب زیاده اولیدی یعنی هر کسک رزق عقلنه و فهمنه کوره اولیدی
 جاهلندن رزق و مالی ازرق و طاررق کیمه اولازدی یعنی جهله افقر تاسدن اولور دی لیکن
 ارادت خدایله بویه دکل بلکه خدا * بنادانان چنان روزی رساند * که صد دانادران حیران
 بماند * یا حرف صله (نادانان الف و نون ادات جعدر) (رساند الف و نون ادات تعدیه در
 ایرشدر دیمکدر اصلنده رسد ایدی ایریشور معنایه) (که حرف بیان) (دانا صفت مشبهه در
 علم معنایه) در آن یعنی رزق ایرشدر مفده (صد دانامبتدای اول حیران مبتدای ثانی) (بماند
 فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتیه حیرانه راجع ضمیر جمله فعلیه خبر حیراندر) (وجه
 اسمیه خبر صدر در) (وجه صغیر و کبرانک اعرابدن محلی بوق جمله ابتدایه) (محصول بیت) نادانلره
 خدا انجیلن رزق و مال و پر که بوز عاقل و نادان اول رزق و مال و جاه و جلال و ریه سنده حیران
 و سرگردان و مدهوش فالور عریده بو مضمونی ایراد ایلنلر لیکن عربی بیلین شرح اولما نیجه
 خط ایلدی ایچون ترک ایلدک * مثنوی * بخت و دولت بکار دانی نیست * جز بتأید اسمانی
 نیست * بالحرف مصاحبت (کار دان وصف ترکیبی درایش بلیجی دیمکدر) (بالحرف مصدر
 (بالحرف مصاحبت) (تأیید تفعل بایندن مصدر در لغتده محکم ایلکدر) اما بونک کبی بزرده
 مراد توفیق ربانی و لطف و احسان صمدانیدر (آسمانه استاد مجازیدر زرا فاعل حقیقی خلاق
 عالمدر) (آسمانی یاسی حرف نسبتدر) (محصول بیت) بخت و دولت و سعادت و رفعت ایش
 بلیجیلکله و مبصر افله دکلدر بلکه توفیق ربانی و تأیید صمدانیدن غیر یله دکلدر (حاصلی
 بخت و دولت قوت علم و معرفت و کماله مبصر دکلدر بلکه فقر و غنا و یرمک خلاق عالمک
 ارادته منوطدر ایچون * اوفتادست در جهاه بسیار * بی غیر ارجند عاقل خوار * اوفتادست
 اصلنده اوفتاده است در حذف و ایصال طریقله هاء و سببیه همزه مجتلبه بی ترک ایلدی
 (زیرا سین و تادات خبر در فعله داخل اولماز اسمه مخصوصدر) (غیر اصلنده تمیزدر ابکی
 یا ایه اما عجم عین الفعل یاسنک حذفه استعمال ایدر) (ارج قیمت و مقدار معنایه در) (ومند
 ادات نسبت معنای لازمسی معزز و مکرم دیمکدر معنای مقدار صاحبیه تفسیر ایدوب
 معزز و مکرم معنایه کلدیکنی انکار ایلین فرزند ارجند معنای بیزار ایش (ارجند سکون
 جمله) (جیک ضمیمه در دین خطا سولش) (زیرا مند لفظنک ما قبل دایما ساکن اولور
 (خوار و اور سببیه ذلیل و حقیر معنایه در مصراع اول ثانی به مر هونددر) (محصول بیت)
 دنیاده جوق واقع اولشدر بی عقل و بی غیر یعنی تشخیص و تمیزه مالک اولبان معزز و مکرم

رد سروری
 رد این سید علی و شعی

اولی و عاقل و عالم خوار و ذلیل اولی عالمه بوجوهی واقع اولشدر * کیا اگر بفصه مرده
 و ریح * به در حربه یا نه کج * کیمیا کاف عربک کسریله علوم حمله نک بر پیدر که
 بعضی حمله ایله التوندن غیری معدنیاتی التون ایدر (و کرات فاعلدن جی معنانه کیمیاچی دیمکدر
 یعنی اول فیه جاشن دیمکدر) با حرف مضاجبت (غصه غم اما اصلنده یمک بیرکن بیغزده
 طوران لقمه در) ریح الم معنانه (ایله همزه نک و لامک فتحه لریله احق معنانه در
 خرابه و پرته معنانه در) کج بونده دقینه معنانه در (محصول بیت) کیمیا کر (یعنی
 اول جمله سنی و کوشش ایلین کیمیه غم و غصه و ریح و محنت و الله مفلس اولوب کیش
 و فقر و فلا کته اولش و یش (اما ایله و جامل هیچ الم و زجت چکیمکسزین و طالب و غف
 دکل ایکن و پرته ده کج و دقینه بولاق وقع اولش * حکایت * یکی را از ملوک کنیزک
 جینی آورده بودند خواست که در حالت مستی با وی جمیع آید دختر بممانعت سکزد ملک
 در خشم شد و می اورا از بندگان بسیاری بخشید که لب ز بریش از پره بینی در گذشته
 بود و بریش مکر بسیار فرشته می یکی بود که مخز جی از طلعتش بر میدی و عین القطر
 از بقلش بکنسیدی * کنیزک و کنیز جاریه به دیرل (جینی به اضافت بیانیه) در خشم
 خالک قتی و سیکون شبله غضب دیمکدر (شد بونده رفت معنانه در) مرادات نک کید (یعنی
 راکم مضبوطی تا کید ایدر) لب ز برین بیانیه (پره بینی بورون قلعی دیمکدر) ز بریش ز برینه
 معنوف (بکریان با انتهای غایت ایچوندن الی معنانه) فرو قانک ضمیمه ادات تا کید (هسته
 بونده صافش معنانه در) هیکل بونده هیت معنانه در (و یا حرف وحدت) که حرف بیان
 مخز جی صادق قتی و خالک سکونیه سلیمان پیغمبرک مهرینی سرفه ایلین عفریت در
 دیدلر که زباده بد شکل و جگرین قیافت ایش که سائر عفریتلر اندن اورکر ایش (طلعت بونده
 یوز معنانه در) رمیدی حکایت حال ماضی اورکردی دیمکدر (قطر قانک کسری و طانک
 سکونیه بونده قطران معنانه در) پس عین القطر قطران بکاری دیمکدر (بغل بانک و غین
 مجیه نک فتحه لریله قوتی معنانه در) که عربیه ابط دیرل همزه نک و ناک کسره لریله (با حرف
 تا کید) کنسیدی کاف مجمل فتحه یمک باره ز قوقی که عربیه اکا تن دیرل حضرت شیخ
 قره نک اوصافه سیاقه پور (محصول ترکیب) د شاهنردن برینه خبر ولایتدن جاریه کورمشاریدی
 پادشاه استیکه متنه نک حالتده انکه بمجامعت ایلله جاریه منع ایلدی یعنی ال و برمدی
 وضا کوسرمیدی پادشاه غضب ایلدی وانی قوللردن برقره قوانه بغضادیکه اوست طوداغی
 بورینک فلاغمدن آتش ایدی و الت طوداغی یقسانده نک صارقشیدی بر بد شکل ایدیکه
 مخز جی بویه بد شکل و بد قیافت ایکن بوزین کورسه اورکوب بخاردی و قطران بکاری
 قوتوغدن قیاردی یعنی شکلی بد کند بغلی بد تر ایدی * بیت * تو کوئی تا قیافت زشت
 روی * برو خفت و بر یوسف سکوی * کوئی شرط محذوفه جوالدر (یعنی قره نک شکلی
 کوریمک دیدک فعل مضارع مفرد غلطدر کوییدن (تا حرف انتهای غایت) زشت روی به
 وصف ترکیب در) و یا حرف مصدر چرکین بوزیلک دیمکدر (بر حرف استعلا) و وضعی
 قره به راجع راک و در برینه تمامد دیمکدر (نکو فی یاه مصدر به له نک دیمکدر (محصول بیت)
 سن دیدک قیافت چرکین بوزیلک یعنی بوجرکسکی الک اوزر به مخمدر یعنی اکا خمد
 حاصلی چرکنتک اندن اونه اولسار و حضرت یوسف اوزره کورلک یعنی حضرت یوسف
 علیه السلام حسن بی حد و بی پایان اولدی یعنی کوی کذلک بی حد و بی غایت * قطعه *
 خنایه جان کر به منظر * کر زشتی اوجی توان داد * مخفی با حرف وحدت (کر به بونده

مکره معنانه در (منظر بونده شکل معنانه در) کر به منظر وصف ترکیب در بد شکل و مکره
 هیشات معنانه (کر اصلی که از ایدی) که حرف بیان (زشتی با حرف مصدر) و اویه اضافتی لایه در
 (داد بونده دادن معنانه در) (محصول بیت) بر شخص ایدی اما اویله بد شکل و کر به هیشات
 دکل ایدیکه الک چرکنتکندن و زشت ره لغدن خبر و پرک ممکن اولیدی یعنی چرکنتکی فوق
 الحد ایدیکه قابل تعمیر دکلدر * واسکه بغلش نمود بالله * مر دار با قصاب مر داد * و او
 حرف عطف (که گاهین مخففدر) مر دادن لاشه وجیفه مر داد در (با حرف ظرف
 (آفتاب مر داد لایه در تقدیری ماه مر داد و یا مر داد ماه ایدی ضرورت وزن ایچون حذف
 و ایصال اولدی (مر داد تاریخ جلالت حدی اوزره شهر صبیقه نک اونه ایک امیدر که
 اول آید لاشه وجیفه لریله زباده بد قوقار خصوصاً کیم عربلرک یعنی قره نک قوللغاری
 (محصول بیت) قره نک شکلی و صورتی معلوم اولدقدن مکره قوللغی نمود بالله آفتاب مر داد
 ماهده لاشه وجیفه کیمی ایدی یعنی قتی بد قوقاردی شویله که هیچ بر وجهله قوقوسنه تحمل اولمزدی
 استعاده یو جهندندر * سیاه رادران مدت نفس طالب بود و شهوت غالب مهرش پیچید
 و مهرش برداشت با مدادان ملک کنیزک راجست و بیافت ماجرا کفتند خشم گرفت و فرمود
 تاسیه را با کنیزک دست و پا استوار یبندند و از بام جوسق بخندق در ده از ندیکی از وزرای
 نیک محضرو وی شفاعت بر زمین نهاد و گفت سیاه رادرین خطای نیست بلکه سائر بندگان
 و خدمتکاران بخوش و انعام خداوندی معاندند گفت اگر در مفاوضه اوشی تأخیر کردی
 چه شدی گفت ای خداوند نشنیده که گفته اند * سیاه را را حرف تخصیص سیاهک
 دیمکدر (مهر یمک کسریله محبت معنانه در) پیچید دیرشد زدی دیمکدر (مهر یمک
 ضمیمه بکاردن عبارتدر مهرین قالدردی یعنی بکارتن ازاله ایلدی) با مدادان ابرته دیمکدر
 (بام طام اوستی) معلوم اوله که یوقاری ولایتک اولینک اوستی دوزدر (یعنی مسطحدر) اکا
 عجم بام دیرل جوسق جیم عربک و سینک فتحه لریله برج اوزره اولان کوشک در قصر معنانه
 و اضافت لایه در (با حرف سله) و خندق معروف (در حرف تا کید) اندازند فعل مضارع
 جمع غائب (و یا فعل امر جمع غائب حاصلی ایکبیده صیغه ده مشرکلدر آتال و یا تسونلر
 دیمکدر (خطای یا حرف تکبر) بل ادات انحراب (که حرف تعلیل) سارجمع و باقی معانیه
 مستملدر (مفاوضه لقمه مشارکت معنانه در اما بونده مجامعت معنانه در) اویه اضافت
 مصدرک معنوله در (کردی یا حرف حکایه) شدیده بویه در (محصول ترکیب) انشاقا
 سیاهک اول مدته نفس خیی طالب و شهوت و طوفانی و ارزوسی غالب ایدی جاریه به مهر و عینی
 حرکت کلوب اختیاری الدن کندی و مهرینی قالدردی یعنی قزلغنی الدی ارنسی که پادشاه
 شراب کفیندن آیلوب عقه کلدی جاریه بی استدی و بیلمادی کیمه واقع اولان ماجرای
 سوبلدیلر غصه کلدی و پیوردی تاسیهک جاریه ایلله الی و یا غنی محکم بغلیله و برج اوزرنده
 اولان کوشکدن حصارک خندقنه اتل و یا تسونلر بویه اولنجه ای خوبلی و زبردن برسی
 شفاعت یوزنی ره قودی یعنی پادشاه نه ظیم ایلدی و دیدی پادشاهم سیاهک بو خصوصه
 خطای بوقدر بلکه سائر قوللر و خدمتکارل سعادتلو پادشاهک انعام و احسانه معنادر در
 سیاه بیچاره بونی معناد اولان بخشلره قیس ایدوب استرداد احتمالی خاطرینه کتور محبوب
 خنکار و پردی دیو مالکانه تصرف ایلشدر (پادشاه و زبردن بومصاحبتی ایشیدیمک دیدی
 اگر بر کیمه مجامعتی تا خیر ایلد ته اووردی و زبردیدی ای پادشاه مسموعکز اولادیمی حکما
 و عقلا دیدلر * قطعه * نشسته سوخته در چشمه روشن چورسید * نومیدلر که از پیل

دمان اندیشد * بعض نسخه ده روشن برشته حیوان واقعدر (تشنه صومع منوخته به اضافتی
 بیایه در) و همزه حرف نوسل (ویاء بضی اضافت یچون کلندر (در حرف صله (جسمه روشن
 بیایه در) و عین برزاشکلی که عربیده و فارسیده همزه دین بدل کتابت اولنور بونک کی پرزده اضافته
 دلالت ایدر لیکن خاص همزه تلفظ اولغاز بنککه یانه بین بین تلفظ اولنور (پس بونده ایکی
 پرده به همزه اضافت یچون کلش دین اضافتی انکار ایدوب همزه صفتله موصوفی بعد
 یچون کلندر دین ذکر اولان تحقیق و تدقیقه وصل اولماش (تو مبتدا) (مبتدا فعل نهی
 مفرد مخاطر پندارید ندن ظن ایله دیکمر ما بعد یله خبر مبتدا در) (که حرف بیان) (پیل دمان
 بیایه در کوکره مش و غصبه کلش قبل تنکه پسرهار و نده یکدی (اندیشد فعل مضارع
 مفرد غائب قورقه دیکدر (محصول بیت) ناردرون ایله سوزان اولان تشنه و عطشان چونکه
 صافی صو چشمه سته و یا آب حیات بکار بنه ایشدی یعنی واصل اوله سن ظن ایله اولوقت
 هیتلی و کوکره مش قبلان خوف ایدوب برواحکه بلکه خاطر بنه یله کلز انده قبل و ارسلان
 و قبلان اولدینی * ملحد کرسنه در خانه خالی پر خوان * عقل باور نکند کز رمضان اندیشد *
 ملحد اسم فاعلیدر الحد یلحدون (یعنی افعال باندن طریق شریعتدن خارج اولوب حشره
 و شره مکر اولان ظالمه دیرل) کرسنه بونده کاف عجمک ضعی و رانک سکونی و سبک کسریله
 آج معنانه در که عربجه جاج دیرل کاف عجمک ضعی و رانک کسری و سبک سکونیله ده
 لغتدر فاحفظ (در حرف ظرف) خانه خالی بیایه (بر بابه عجمک ضعیله طلمو معنانه در عربجه
 ملان دیرل) خون بونده نعمت و طعام معنانه در (ملحد مبتدا اول و عقل مبتدا ثانی در) (باز
 باه عربیه و واوله فتحیه کرد و یا کند لفظیه مستملدر و یا مض مشتاقیه نفی و اثبات طریقله
 تصدیق معنانه در بونده نه کند فعلیه مستملدر که فعل نفی مستملدر ایله معنانه تصدیق ایله
 دیکمر ما بعد یله خبر مبتدا ثانی و جمله سیمه خبر اول و مبتدا اول خبر یله جمله مستأنفه قندبر (کز که
 حرف بیان) (ره ضان معروف) (اندیشد فعل مضارع مفرد غائب فکر ایدر دیکدر) (محصول بیت)
 آج ملحد خانی اوده یعنی تنها خانه ده که کیمسه حائنه مطلع اوله و خانه نعمت و طعامدن
 ملان اوله یعنی بر اوله عقل تصدیق ایله که رمضان فکرین ایدوب طعامه ال صوفیه یعنی
 رمضان فکرین ایدوب طعام بمحاسبی عقل ایستاز البته اح و لجه بیر (بر لفظنی باه عجمیه
 بر ظن ایدوب باه عربیه کفحیه و حوائه مضاف قلان) (و خواتی سفره معنانه اخذ ایلمن عجب
 منصرف ایش (و ظالی لفظنی پر خوانه مضاف قلان نه خوب موزون ایش) (و بری باه عربیه
 قتی و رانک سکونیله یچون یز ایلمن غایط سونامه مذکور لک ارتجه کیش عی الله عنهم * ملک را
 این لفظه خوش آمد و گفت سیاه را و بخشیدم کنیزک را چه کنم گفت کنیزک را بسپاه بخش که
 بیخوردده اوهم اورا شاید * سیاه را را دات مفعول (یتو با حرف صله) (بخشیدم بولفظ ایکی معنایی
 منضمندر) (بری وزیر به غشلق یعنی تملیک ایلمن) (و بری اکا صو چین غشلق) (کنیزک را را دات
 مفعول جاریه بی دیکدر) (سیاه با حرف صله سیاهه دیکدر) (بخش فعل امر مفرد مخاطب
 بفسله) (نیم خورده بر کیمسه ملک یعنی انسانک و یا حیوانک بیدیکندن و یا یچیدیکندن ارته دیرل که
 عربجه اکا سوز دیرل) (اویه اضافت لامیه در) (اورا اکا دیکدر) (شاید فعل مضارع مفرد
 غائب لایق معنانه در) (محصول ترکیب) پادشاهه وزیرک مذکور لغتیه می خوش کلدی
 و دیدی سیاهی سکا بغشلم ایکی معنایه یا جاریه بی نیجه ایده لیم وزیریدی پادشاهم هم جاریه بی
 سیاهه بفسله که آنک نیم خورده سی یعنی ارتو فیدر که بته اکا لایقیدر خند نصرکه سوزک
 حرمرکه و سوزاکله تنع اولوق جائز دکنر یو فکر کلای خاطر یکزدن چقماق کرک * قطعه *

معد
ردیفی و کاف

معد

ردیف
ردیف و کاف

هرگز

هرگز اورا بدوستی میسند * که رود جای ناپسندیده * اورا انی دیکدر اختار قبل الذکر
 واقعدر (مرجع الیهی مصراع ثانی اولنده مقدر آن کس اوله یا خود اورا آن کس را تقدیرنده
 اوله پس طریق اختار اولماز) (با حرف صله) (دوستی یا حرف مصدر) (میسند فعل نهی مفرد
 مخاطب بکنه ولایق کورمه) (که حرف رابط صفت) (جای ناپسندیده یا نیسه) (محصول بیت)
 هرگز اول کیمسه بی دوستله بکنه ولایق کورمه که نامعقول و نامقبول یزه واره یعنی اگر
 محبویک و مطلوبیک و اگر غیر بیسی که ارادل نشین و ارادل پرست اوله انی دوست انخاد ایله
 و کندی بار و باورم دیوا کا اعتبار فیه بهض شراح جائزدر که میسند لفظی مفعول معنانه اوله
 یعنی مرضی و مقبول اولماسون دیو لکن فساد ی زیاده واضمحدر قندبر * تشنه رادل نخواهد
 آب زلال * نیم خورده دهان کندیده * تشنه را را ادات تخصیص تشنه نك دیکدر
 (نخواهد فعل ننی مستقبل مفرد غائب فاعلی تحتیده دله راجع ضمیردر و مفعولی) (آب زلال
 اضافت بیایه ایله زلال طلی صویه دیرل پس بونده زلال وصفنده اطنا ابلین مطلب ایش
 (نیم خورده و نیم خورده بر معنایه در که سابقا ذکر اولدی ایدی ترکیب مزجی قبیلند ندر) (دهانه
 اضافتی لامیه در) (و کندیده بیایه در) (مصراع ثانی آب زلالدن حال واقع اولمش) (محصول بیت)
 تشنه نك کوکلی آب زلال استمز و اکا مائل اولماز قوقش اغزک ارتغی و سوزی اولدینی حالده
 اول آب زلال یعنی هر تقدیر که کیمسه تشنه ایدده اغزی قوقش کیمسه نك ارتغن و فضله سن
 ایچمر حضرت شیخ بوینی مبالغه طریقله سوق ایشل والا قوقش اغزل برصودن ایچمکه
 اول صو متغیر اولماز و حلال ایکن حرامده اولماز (و جائزدر که تشنه نك اغز نك قوقسند
 بلیله و بیلچک اگر اه لازم کلبه واقعا اگر اه زه دن لازم کلور و خلطک چوغنک اغزی قوقار
 و نه بلور کز بری برینک سوزنی بیر و ایچر بعض شراح نیم خورده هاه رسمیه و همزه ایله
 یازوب اکثر نسخه ره پوشکلی استا ایدوب افزا ایشل حال بو که بونسخه بی کندی شرحسندن
 خبری برده کورمک بوقدر تبسم واریکن * قطعه * دست سلطان دکر بکایند * چون بسرکین
 در اوفتاد ترجیح * دست سلطان لامیه (بکایند دیکدر استفهام انکاریدر) (بند فعل مضارع
 مفرد غائب پندیدن قنده کورر یعنی کورمز) (چون ادات تعلیل ادات شرط دین اصابت
 ایلامش) (با حرف صله) (سرکین سبک فقی و کسریله و رانک سکونی و کاف عجمک کسریله
 حیوانات ترسی و کره سی قریب ایدوب بسرکین دیرل) (در حرف تأکید) (اوفتاد و او اصلیه ایله دوشدی
 دیکدر) (ترجیح معروف اوفتادک فاعلیدر و ملاحظه ده مصراع ثانی مصراع اولدن مقدمدر
 زیرا علت معلولدن مقدمدر) (پس تقدیر کلام چون بسرکین در اوفتاد ترجیح دست سلطان
 دکر بکایند در) (بویه اولجه بند و اوفتاد ترجیح ده تنازع ایدر دیکمه احتیاج اولماز بوندک
 فاعلی ترجیه راجع ضمیردر قندبر) (بعض نسخه ده بند برینه باید واقع اولمش معنایی سهلدر
 (محصول بیت) فازورات و مهملات ایچنه دوشن ترجیح بدخی پادشاه الی قنده کورر و زده بولور
 (یعنی ترسه و کره به دوشن ترجیح هرگز پادشاه الی کور مدیکی و پادشاه انی الله المدینی کبی
 (حاصلی پادشاهه لایق اولدینی کبی سیاهک ارتغی اولان کنیزک دخی پادشاهک نظر شریفه
 و فراش لطیفه هرگز لایق و مناسب دکل قصه دن حصه در قائل * تشنه رادل بکای نخواهد آب *
 کوزه بکذشته بردهان سلجج * آبدن مراد مذکور آب زلالدر ضرورت وزن ایچون حذف
 اولندی) (کوزه کاف عربک ضعیله و هاه رسمیه فارسیدر و هاسر کوزعربدر برده دیرل) (بکذشته
 ماضیدن مقدر یکیش دیکدر) (بر حرف استعلا) (دهان سلجج بیایه سلجج سبک و لامک ضعیله
 و نونک سکونیله دودقده بالامه دید کوری هر ضد غایطله اغزان اولور) (مصراع اولده

رد کاف

رد کاف

رد کاف

رد این سید علی و سروری

استفهام انکاری وار (محصول بیت) بر کوزه که آغزی یلا مه کپشتک آغزیدن کچه یعنی سلیج
 آغزی کچه که اول کوزه دن صواجه تشنه نک کوکلی اول کوزه دن صوبه قنده طالب اولور یعنی
 هر تقدیر صوسر اولور سه ده کوکلی آندن صواجه که مائل اولماز برابطی آندن اگر اه ایدر (بوییت
 حضرت شیخک اولدغنده نظر وارز برتر کیده ترکیب واد آسند ضعیف حاصل وعلی الخصوص
 که بمعنی متونده موجود دکل بوییتک شرحند مکروهی ارتکاب ایلر دین ادا آده خلاف صحیح
 ارتکاب ایلش فتامل * حکایت * اسکندر روی را گفتند که دیار مشرق و مغرب بچه کرفنی که
 ملوک پیشین را خرابین و ملک و عمر و لشکریش ازین بود و چنین فتنی میسر نشد گفت بعون الله تعالی
 هر مملکتی که کر قمر رعیش نیاز دم و نام پادشاهان جز بیکو بی نبرد * اسکندر مشهور بر پادشاهک
 امیدر که عثمایه نو تنده اختلاف ایلدیلر (اصح قول بود که بی دکل ایش) لیکن بر صالح و عابد
 و متدین حکیم کامل ایدی که علی ارستطالس دن الدی (ابن فیلقوس زوی دیمکله مشهور در
 بعضی سلسله اجدادی حضرت نوحک اوغلی یافته ایصال ایلدیلر) و بعضیلر حضرت
 ابراهیم یغیره علیه السلام (و ذوالقرنین لقبیله ملقب اولمسته بیکه وجه یاز مشلر) لیکن بر مقام
 استقامی دکل امدی اسکندره دیدیلر (که حرف بیان دیار دن بوده مملکت مراد در) کرفنی
 فعل ماضی مفرد مخاطبدر (که حرف تعلیل ملوک پیشین بیانه) جز غیر معنایه در (با حرف
 مصاحبت) بیکو بی یا حرف مصدر (محصول ترکیب) اسکندر روی به دیدیلر که مشرق
 و مغرب دیار بی نوجمله ضبط ایدوب تحت تصرفک کتورب مسخر قلدک که ایلروکی پادشاهلرک
 خزینلری و سلطنتی و عمر و لشکری سندن زیاده ایدی حال بو که بوقیح و تسخیر میسر اولمادی
 که سکامیسر اولدی اسکندر دیدی خدای تعالیک عوبله هر مملکتی که فتح و تسخیر ایلدم رعیتی
 انجندم و نام سلاطین ماضیه بی ایلکدن غیر یله اکادم یعنی جبعی خیرایله ذکر ایلدم که الله تعالی بکا
 جعته اعطا ایلدیکنی اعطا ایلدی * بیت * بزرکش نخو آند اهل خرد * که نام بزرگان بزشنی
 بر * بزرکش شین اضمار قبل الذکر طریقه (مصراع ثانیست اولنده مقدرات کسه راجعدر
 تقدیری انکس را که در (نخو آند او قوماز) یعنی دیمزلر اهل خرد لایمه) و فاعلی نخو آند در (که
 حرف رابط صفت) نام بزرگان لایمه در یاه بطیله (بزرگانن بونده اکابر آدر در) با حرف
 مصاحبت (زشتی یا حرف مصدر در چرکنک دیمکدر) رد فعل مضارع مفرد غائبدر (بریدنن
 بردنن دکل) (محصول بیت) اهل عقل و فراست اول کشتی بزرک و کیر او قوماز (یعنی
 اکا اولو کیمسه دیمزلر که اکا برک نامنی زشتله اکا) حاصلی اکا برنامی چرکنکله ذکر ایده بی
 عقلا اراذل ناسدن عدایدر * قطعه * این همه هیچست چون می بگذرد * بخت و تخت
 و امر و نهی کبر و دار * این همه فیتدا و مصراع ثانیست مضمونه اشارتدر (هیچست خبر مبتدا
 چون حرف تعلیل) می حرف تاکید زیرای حاله و یا استقباله دلالت ایدر بوايه استقبال
 مقامیدر) بگذرد فعل مضارع مفرد غائب و فاعلی این همه به راجع تحتیده ضمیر (و بعضیلر
 مصراع تأیده معدود اولار فاعلدر دیدی) لیکن فیه نظر (کبر و دار) و دار و کبر و او عطله
 ایکیمی یله صواش معنایه مستعیدر (کبر بیدندن) و دار ایدر ندن مستعیدر (کرفتن دن
 وداشتن دن دین احوال اشتقاقدن کلبا غافل ایش فندبر (محصول بیت) جبع امور
 دنیا یعنی بخت و تخت و دولت و سلطنت و امر و نهی و حکم و حکومت و عسکر چکوب اورمه
 و طوغه و فتح ممالک هیچ نسته دکدر چونکه آخری فانی و گذاران در حکم عدمده در پس
 عاقل اولان بونره کو کل بنیادوب عقد قلب ایلر بعضی شرآح کبر و دار طمطراق و طنطنه
 و صاواص بورت معنایه در بونک استعالی بو در غفلت اولمیه دیش معلوم اولاکه کندی

ردیف
 سحر
 سحر

خود
 خرد
 طریقه

بو استعالمدن کلبا غافل ایش فندبر * نام نیک رفتنک صنایع مکن * ناماند نام نیکت پایدار * نام
 نیک بیانه و رفتنک اضافت لایمه نام نیک مکنک مفعول اولی و صنایع ثانیسی (تا حرف تعلیل) ناماند فعل
 مضارع مفرد غائب قاله دیمکدر نام نیک بیانه (و ناماندک فاعل) پایدار و صفت ترکیبی در (داریدنن
 ثابت و برقرار معنایه در اعرآیدن ناماندک خبری واقع اولمشد) (محصول بیت) بیکه شلرک یعنی
 موتاک ابی آدینی صنایع ایله یعنی ادلری خیرایله ذکر ایلد اذ کروا موتاکم الخیر فواستجه تا کیم
 عالمده سنکده ایی آدک ثابت و پایدار و برقرار قاله یعنی تا کیم سنده صحیفه روز کارده خیرایله مذکور
 اولاسین * باب دوم در اخلاق درویشان * حکایت * یکی از بزرگان پارسایی را گفت که چه
 کوئی در حق فلان عابد که دیگران در حق او بطمنه سخنها گفته اند گفت در ظاهرش عیب
 نمی بینم و در باطنش غیب نمی داتم * دوم دالک و واولک ضمه ل یله ایکنی دیمکدر (اخلاق خلقت
 جعبیدر) خام مضوم و لام مضوم و ساسکن اولق جا زدر (در پشانه اضافت لایمه در
 درویشانندن مراد اهل سلوک صوفیلر در) پارسا یاه عجمیله عابد و زاهده دبرل (و یا
 حرف وحدت) ورا ادات مفعول (که حرف بیان) فلان الفاظ کلاه دندر (که حرف تعلیل
 یا حرف مصاحبت) طمنه ها تصرفات انجاسد ندر زیرا بونک اصلی طمنندر طانک فتنی
 و عینک سکونیه مصدر در نصر باندن مصدری طمانده کلور طانک فتنیله (کفت مسؤل عنه
 اولان پارسا دیدی) در حرف ظرف در ایکی برده یله (باطن ظاهر مقابلدر) (محصول ترکیب)
 اکا بردن بریسی بر زاهده صور دیکه فلان عابدک حقنده نه دیرسین زیرا سندن غیر یلر انک
 حقنده طمنله سوزل سوزلنلر که زهد و صلاحه منافی ایشلری وارد دیو پس سن نه دیرسین
 انک حقنده (پارسا جواب و پردیکه ظاهر نده عیب کورم و باطنشده غیب نلم یعنی ظاهر نده
 و باطنشده بر قصور و نقصانته مطلع دکم زیرا مؤمنه لایق اولان بود که ظاهر حالته ناظر
 اولوب احوال درونی صلاحه جمل ایدوب سوزلن اوزره اولیه * قطعه * هر کرا جامه
 پارسا یی * پارسادان و نیک مردانکار * هر کرا هر کیمه بی دیمکدر حرف رابط بی ضرورت
 وزن ایچون کتورب مش (جامه پارسا پارسا جامه و صفت ترکیبی اقسامندندر زاهد و عابد
 لباسی دیمکدر) بیی نک هر کرا مفعول اولی و جامه پارسا ثانیسی (پارسا انک مقدم مفعولی
 نیک مرد ترکیب مزجیدر اصلنده مردنیک ایدی اضافتله ضرورت وزن ایچون مزج ایلدیلر
 انکارک مقدم مفعولیدر) انکار فعل امر مفرد مخاطبدر افعسال قلوبدن ظن ایلد دیمکدر
 (محصول بیت) هر کیمه بی که عابد و زاهد لباسی کوره سین اتی زاهد و عابد بیل وای آدم
 ظن ایلد یعنی اتی صالح بیل وای کیمه در دیو اعتقاد ایلد (حاصلی صلحا لباسنده اولانه مادامکه
 شریعت مطهره به مخالف بر حال معلوم اولیه حسن ظن لازمدر) (مصراع اولک معنایست
 هر کیمه پارسا جامه سبله کوره سین دین ادا ده قصور ایش فتنال (هر کرا راسنی لام جاره
 معنایست طوتان غلط ایش (جامه اصلنده جامه ایدی همزه اضافتله صکره همزه ضرورت
 وزن ایچون ساقط اولدی دین بیتک مضمونک یانه اوغرامش) و انکار انکاشتن و انکاریدن
 امر در دیوب و بالکن انکاریدنن مشتقدر دینه اعتراض ایدن کندی معترض واقع اولش
 (جامه پارسا خواجه سرا کیدر وسیله اضافت اولان همزه محذوفدر دین مقصود بیت
 واصل اولمیش منه سنده جامه پارسایه جامه پارسا تقدیرنده در دین بومیدانک فارسا برندن
 دکدر * وردانی که در نهادش چیست * محاسب را درون خانه چه کار * و اصلنده
 واکرددر (ندانی فعل ثنی مستقبل) (که حرف بیان) در حرف ظرف (نهاد تونک کسر یله طع
 و خلقت معنایست در) محاسب دیار عجمده امر معروف نهی منکر ایلین محاسبدر اول دخی

ردکافی

رد شمع
 رد سروری
 رد سروری
 رد کافی
 رد شمع

ازهد واورع علمادن اولاغندر (را حرف تخصیص در لام جاره معنایه درون ایچ معنایه در خانه به اضافتی فی معنایه در (محصول بیت) واکر بار ساجامه لبك قلبنده و دروننده نه وار ایدیکن (یعنی خبردن و شردن نه حال اوزره در بئزسك نسته لازم کلز) یعنی سکا احوال درونته اطلاع لازم دکل زیر محسبک او ایچنده نه ایشی وار (یعنی محسبک امر معروف ونهی متکرده وظیفه سی فساد و متکری ظاهر اولانی اخذ ایلکدر احوالی مستور اولانه تعرض ایلکه مرخص دکلدر زیر فقها پیور مشلدر (الفسق الحفی لا یسقط العدالة) یعنی برکیمسه که فسفی اخفا ایلوب اشاعت ایلبه زاکا ظالم دیمرز * حکایت * در ویشی رادیم که سر بر آستان کعبه نهاده می نالیدی می گفت یا غفور و یا رحیم تودانی که از ظلم و جهول چه آید که تراشاید * در ویشی (یا حرف وحدت) را ادات مفعول (که حرف بیان) آستان کعبه لامیه کعبه نک ایشیکی دیمکدر (کعبه مکه شهرنده اولان تگری اودر) نهاده هاه رسمی حرف ترتیدر قبوب دیمکدر (می نالید حکایت حال ماضی ایلکردی دیمکدر) می گفت ده بویه در سوبلردی دیمکدر (یا حرف ندا) غفور مبالغه ایله اسم فاعلدر غایتله بارلقایچی معنایه (رحیم بوده مبالغه ایله اسم فاعلدر زیاده اسر کیچی دیمکدر) ظلومده مبالغه ایله ظالم (جهول مبالغه ایله جاهل دیمکدر) چه آید نه کلور (یعنی نه حاصل اولور دیمکدر) (که حرف بیان) ترا سکا دیمکدر (شاید فعل مضارع مفرد غائب بونده بارابه) یعنی لایق اوله معنایه در (محصول ترکیب) پردرویشی کوردم که باشی کعبه اشکینه فسوب ایلکردی و سوبلردی یا غفور و یا رحیم سن بلور سن که ظلوم و جهولدن نه کلور ونه حاصل اولور که سکا لایق اوله یعنی بن سکا لایق طاعت و عبادت کتور مکه قادر دکلر معلوم اوله که عموما شراح نهاده لفظندن صکره (بود و روی در زمین می مالید) ترکیبی زیاده ایتدیلر لیکن کابک عرضنی بوز مشلر زیر کعبه نک ایشیکی پردن بو فار و آدم بو نیجه وار یعنی بو کسک واقعدر (پس باشی ایشیکه قود قدن صکره بوزین بره سورتمک هر کز منصور دکلدر زیر مانده الجمعدر ایکبسی بر آند و بر ساعته اولقی میسر دکلدر) استاندن مراد جدار کعبه در دین بر استعلا ایچون اولدیفنی ملا خطه ایلزیمش زیر جیداری اوزره باش قومق سطحه عروجه میسر در اول ایسه ممکن دکلدر قندیر * قطعه * عذر تقصیر خدمت اوردیم * که ندارم بطاعت استظهار * عذر نک تقصیر (و تقصیر خدمت اضافتاری لامیه لدر) و عذر آوردیم مفعولیدر (که حرف تعلیل) بطاعت ندارم مفعول غیر صریحی (استظهار استفعال بایندن مصدر در ارقه لثقی معنایه مفعول صریحی) (محصول بیت) یارب سنک ذات با ککه لایق خدمت عبادت و طاعت کتوره میوب بلکه خدمتکده واقع اولان قصور و نقصانک عذرینی کتوردم زیر عبادت و طاعت عهده اعتماد بوقی و عمل موجب جنت اولادیفنی بلوریم پس اعتماد محض لطف و کریمه در * عاصیان از کاه توبه کشند * عارفان از عبادت استغفار * عاصیان الف و نون ادات جمع در بحرمان معنایه در یعنی کاهکار (عارفان الف و نون ادات جمع در اهل عرفان اولان الله دوستری از عبادت تقدیری از تقصیر و یا از نقصان عبادت بره ضاف تقدیریه) (محصول بیت) عاصیلر و بحرمان کاهلرندن توبه ایدر اما اهل عرفان تقصیر و نقصان عبادت لرندن استغفار ایدر یعنی عادت لرنده اولان قصور رین بلوب عبادت لرین عین معصیت عبادت و استغفار ایدر * عابدان جزای طاعت خواهند و بازار کاهان بهای بضاعت و من بنده امیداورده امه طاعت و بدروزه آمده ام نه بجسارت اصنع بی مانت اهله ولا تفعل بی مانا اهله * فارسیجه مذکور درت فقره (و عربجه ابکی فقره ثمة قول در ویش در) عابدان الف و نون ادات جمعدر

رد مشراح جیعا

عجایایکبسی بر آنده اولقی لازمیدر لطایع

رد سروری

و مبتدادر

و مبتدادر (جزای طاعت لامیه) و خواهند که مفعولی وجهه فعلیه خبر مبتدادر (بازر کاهان بوق اصل مفردی بازاره در بازاره مخصوص معنایه زیراهه رسمی بوق کبی بر ده تخصیص افاده ایدر) (پس الف و نونه جمع اولقی سببیه) (هاه رسمی بی کاف محصیه ایدان ایلدیلر بازار کاه اولدی) (زانت فتحیه بهده کثرت استعمال ایله الف حذف اولوب راسا کن قلندی بازار کاه اولدی) (پس بو عبارتیه تعبیر بو مقدار بوق بولیحقی کثرت استعمال ایله حکم مفرده واروب تکرار بردخی جمع ایدوب بازار کاهان دیدیلر) (معلوم اوله که حضرت مولانا جامی سبحة الابرار نام کتابنده عقد هفتم ده لقی و راک فتحه سنی اثبات ایدوب به نسته الف و نونی جمع ایلش (بیت) لیک بازاره کاهان دیده ورنه) (صدازین حفس یک جو شغرنه) و حضرت شیخ بوستانده بازار کاه عبارتتی مقام مفردده ذکر پیورمش (بیت) شهنشه که بازار کاه رانخت) (در خیر بر شهر واسکر بیست) (ایندی بونده بازار کاه زانت فتحیه اوقتی کرک فاضل) (بضاعت لغتیه تجارتیه بمقدار مال ارمال ایلکه دیر) (مثلا بر تاجره بره دار مال و پرورسین که کندی مالی یا نیجه سنک مانکی متکبرون قولانه) (اما بونده مطلقا اسباب و متاع مراددر) (یا حرف صله) (در بوزه دالک فنی و راک سکونیه جرایلکه و نیلیمکه دیر) (تحریر ف ایدوب عوام دروازه دیر) (اصنع فعل امر مفرد مذکر مخاطب اقول معنایه یعنی اشله) (بی با حرف صله و یا ضمیر متکلم بکادیمکدر) (ما اسم موصولدر اندی معنایه) (اصنع مفعول صریحی و بی غیر صریحی) (انت ضمیر مرفوع متفصل محلا مرفوع مبتداسن دیمکدر) (اهل بونده لایق و سزاوار معنایه در لفظا مرفوع خبر مبتدادر و ضمیر بحرور مایه را جعیدر وجهه اسمیه نک اعرابدن محلی بوقی مالک صله میدر) (لا تفعل فعل نهی مفرد مذکر مخاطب اشله دیمکدر) (بی سابق کیدر) (انا اهل انت اهله کیبیدر بعض نسخه ده بی رینه بنا دوشمش بره دیمکدر) (محصول ترکیب) عابدلر ایلد کلری عبادتک ثواب و جزاسین استلر و اول امید ایل طاعت ایدرلر و بازار کاهان اسباب و متاع لرینک بهاسین استلر کیسه به مفت نسته و بر منزل اما بن عسید عاصی در کاهک امید خالصه و لطف و کریمه اعتماد ایله کلدیم عبادت و طاعت بوق کیم مقابلنده عوض جنت و جزای کتور رجا ایدیم و دخی قهی دست بجزد جره و در بوزه به کلشم بضاعت و سرمایم بوق و تجارتیه کلدیمکه قیمت و بها اضمیم پس بکا سن سکا لایق اولانی اشله که مغفرت و مرتجیدر که عاصی بندک سندن اتی رجا ایدر و بکا بن لایق و مستحق اولدیفنی اشله که عذاب و عقابدر زیر سندن لطف و احسان رجا سببیه قبو که کلشم * بیت * کر گیتی و جرم بخشی روی و سر بر آستانم * بنده را فرمان نباشد هر چه فرمائی برانم * کنی ضم کاف عریله فعل مضارع مفرد مخاطب قتل ایدرسک دیمکدر (کشیدن کشتندن دکل) (جرم جیم عریشک ضمی و سکون را ایله کاه معنایه در) (بخشی فعل مضارع مفرد مخاطبدر بخشیدن لفظ مشرکدر بغشلفه عفو ایلک بونده ایدر) (رومی و سر تقدیری روی و سرمدر) (آستانم می معنی جهتنده بونله مصروفدر) (بنده را حرف تخصیصدر لام جاره معنایه بنده نک دیمکدر) (فرمان اسمدر بوق برق معنایه) (فرمائی فعل مضارع مفرد مخاطب پیورسین دیمکدر) (بر حرف استعلا) (آن اسم اشارتدر چه به) (میم ضمیر متکلم) (محصول بیت) اگر بی قتل ایدرسک کاهلرم ایچون واکر کاهلرم بغشلیوب عفو و مغفرت ایدرسک هر نه که ایدرسک بوزم و یا شم آستان کرم و احسابکده در) (حاصلی هر نه کیم بکا ایدرسک تسلیم و رضا اوزره یم روگردان و سرکش دکلر بن بنده عاصبک و مجرم قاصبک فرمانی و بویرونی اولسان یعنی هیچ نسته سوبلکه مالک و قادر دکلر هر نه کیم سن پیورسک اول بویروغک و امرک اوزرینه یم) (حاصلی

رد سروری

هره کیم ایدرسک امریکه تبع و تقادم * قطع * در کعبه سائلی دیدم * که می گفت وی
 کرسنی حوس * بر حرف ظرف (در کعبه لایه) سائلی یا حرف وحدت (که حرف پیار
 ها حرف تا کید (وی حرف حکابه در ایکی فعله به) اصلی کر بیدر رادن صکره یا به
 یا ضرورت وزن ایچون سافند اولدی (خوش و اور سمبله و خاده روم ضمه ایله بونده مبالغه
 معناسنی افاده ایدر محکم اغلردی دیمکدر (محصول بیت) کعبه قیوستده خدادن سائل
 بر درویش کوردیم که سوبلردی و محکم اغلردی یعنی جان و کو کلدن درد ایله کر به ایدردی
 * من نکوم که طاعتم پیدر * فم عفو بر کاهم کش * یا حرف تا کید پیدر به عجمله فعل امر مفرد
 مخاطب قبول ایله دیمکدر (فم عفو پیایه) کش کاف فحبله فعل امر مفرد مخاطب چک دیمکدر
 (محصول بیت) بوییت بیت اولده همی کفتک مغولدر یعنی یارب بن دیمکده عبادت و طاعت
 قبول ایله حاصلی جزا و ثواب مستحق فم یوقدر یلورم بلکه لطف و فضلک و عنایت و کریمک
 امید وارم انجق بس عفو و صفح فانی کاهم چک یعنی صحایف سیاه تمدن جرایم صبا
 و کار برمی اخراج ایله تا کیم بحر بین ایله حشر اولیایم حاصلی سکا لایق اولمین اغلردن
 کلا کیم * حکایت * عبد القادر کیلانی در حرم کعبه روی بر حصانهاده همی گفت ای خداوند
 بخشای و اگر مستوجب عقوبتم در قیامت مرا نایابا بر انکیر تادر روی نیکان شرمسارم نشوم *
 کیلانی یا حرف نسبت (کیلان کاف عجمک کسر به مملکت اسمبدر اصلده کیلان دورندر
 معتبر اولان رشت و لاهجاند عبد القادر کیلانی رشتنددر مشایخ عظام و اولیای کر آمدن
 مناقب شتی و کرامات علیا صاحبی بر عزیز در اولیای از اسنده زیاده شهرتی وار (حرم کعبه
 لایه) (حصاهه مسمله ک فحبله جمع حساند که کعبه حرمده دو کلب خرد جاق طاشلر یدر که
 فارسیجه سنکر یزدیرل بوشول خرد طاشلردر که برام کونلرند مناده اتارل اول طاشلری
 خدام کعبه جمع ایدوب حرمه دو کرل (نهاده ها حرف تدر قیوب دیمکدر بوهانی شرحنده
 یازمین معنای ترتیبی یلر ایش و یازوب قوش معناسنی ورنده کذلک (بخشای فعل امر مفرد
 مخاطب اسر که دیمکدر) مستوجب عقوبت اسم فاعلک مفعولیه اضافتیدر لایق عقوبت
 دیمکدر (نایابا تا حرف فی یعنی حرف توصیف فی) یینا صفت مشبهه در (نایابا اعمی دیمکدر
 (بر حرف تا کید انکیر فعل امر مفرد مخاطب بر انکیر ندن انکیشندن دکل) (تا حرف تعلیل
 روی نیکاندن مراد فخر و مواجهه نیکاندن) (شرمسار سیک سکوتیه صفت مشبهه در بخل
 معناسنه) (نشوم فعل فی استقبال اولیایم دیمکدر) (محصول ترکیب) عبد القادر کیلانی حرم
 کعبه ده یوزنی طش دو کندیسی اوزرینه قیوب سوبلردی یعنی مناجات ایدردیکه یارب
 رحمت و عفو ایله و اگر عذاب لایق و مستحق اسم یعنی عفو و مقرر ایسه باری قیامتده بی
 اعمی حشر ایله تا کیم مفعول قوللرک نفرند و مواجهه منده بخل و شرمسار اولیایم * قطع *
 روی برخانه عجزی کوم * هر مخر که کادی اید * روی مندر نهاده ک مقدم مفعولیدر
 تقدیری روی برخانه عجز نهاده می کوم در (هر مخر که ظرف می کوم در) (محصول بیت)
 یوزمی خنک عجز و مندر قیوب سوبلرم هر مخر و فتنده که باد مخر کاه هوب ایله یعنی اسه
 * ای که هرگز فرامشت نکنم * هجیت از بنده یاد می آید * ای حرف ندا منادی محذوف
 تقدیری ای جاناندر (که حرف راند صفت) (فرامش اصلی فراموشدر و او ضرورت
 وزن ایچون حذف اولندی بودا. ضمیرک ماقبل مفتوح اولق قاعده اولدی ایچون نا خط سبک
 ماقبل مفتوح قلندی حرکت فتح احف اولدی ایچون دینلر عندی سوباش (هجیت تا ضمیر
 خطاب تقدیری هجیت زدر) (باد اکقدر) (محصول بیت) بوییت میکومک مفعولیه در یعنی

رد سروری و شعی

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

ای

ای جانانکه بن سنی هرگز فراموش ایدوب او تعلم یعنی هیچ یادمدن کتر سین عجبا بو بنده دن
 سکا هرگز یاد یعنی اکفی کلوری یعنی عجبا بنده که هیچ یاد ایدوب اکار مبین حاصلی
 بن سنک هیچ خاطر بیکه کلوریم (یاد مخردن مراد یاد صبادر ز پر عاشق دلفکارک خبر و پیامنی
 و سلام و کلامنی ایصال و اظهار شوق و غرامنی جانان فتنده ایلین اولدر انکیچون اکا برید عاشقان
 و بسک مشتاقان دیرل بریده یاد صباده دیرل * حکایت * دزدی در خانه یارسانی در آمد
 چندان که طلب کرد چیزی نیافت دلنک شد یارسا را خبر شد کلیمی که بر آن خفته بود در
 ره کذر دزد انداخت تا مخر و م نکرده * دزدی یا حرف وحدت (در حرف صله) خانه یارسا
 لایه (و یا حرف وحدت) (در آمد کردی دیمکدر) (دلنک و تنک دل وصف ترکیبدر بحضور
 معناسنه) (یارسا را اادات مفعول) (کلیمی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (خفته
 یاتش و اویش دیمکدر) (ره کذر رانک فنی و هانک سکونی و کاف عجمک ضمیله یکید برینه
 دیرل ترکیب مزجیدر) (آنداخت اندی دیمکدر) (تا حرف تعلیل) (نکرده اولیه و یاد و نمیه
 (محصول ترکیب) (بر او غری بر عاید خانه سنه کردی بر سننه او غری ایچون اول قدر که
 اون ایچنده براله جق سننه ارادی بولدی بحضور اولدی عایده خبر اولدی یعنی اوینسه
 او غری کیردیکه معلومی اولدی بر کلام که اوزرنده یاتشیدی و دزدک یکدینه اندی تا کیم مخر و م
 اولیه و یاد و نمیه * قطع * شنیدم که مردان راه خدا * دل دشمنان را کردند تنک *
 (مردان راه خدا لایه ل در) (دل دشمنانده بویه در) (و نکردند مفعول اولی) (و تنک نایابی
 (محصول بیت) (اشند مکه خدا بولینک مردلری و رجال الله یعنی مردان طریق حق دشمنلرین به
 دلنک و پریشان خاطر ایلمدیار بلکه عدول بیکده خاطرلرین دعا بیت ایلمدیار * تراکی مبسر
 شود این مقام * که یاد و سنانت خلافت و جنک * ترا سکا دیمکدر (کی جن دیمکدر و فتن
 سواددر) (که حرف بیان) (محصول بیت) (سکا جن مبسر) (اولور بومقام یعنی دشمنلرک خاطرلرینی
 رعایت ایلک مقای که دوستلرکله جنک و جدال و نزاع و خصومت ایدرسین یعنی سن صکه
 دوستلرکله بد معاش و بد زندگانیسن پس دشمنلرکله جن خین زندگانی و صفای معاشیرت
 اوزره اولور سین * مودت اهل صفا چه در روی وجه در قفانه چنان که از پست عیب کیرند
 و پست بیرند * مودت محبت معناسنه در (اهل اضافتی و اهلک صفایه لایمدر در) (نه چنان
 اولیه دکلدر دیمکدر) (که حرف بیان) (پس آرد معناسنه در) (واژ بونده اادات طرفدر) (پست
 تقدیرنده) (کیرند ک ظرف مکانی) (وعیب مفعولی) (کیرند فعل مضارع جمع غائب کیریدندن
 طوتال دیمکدر) (پیش اوله وقت معناسنه در) (وتال خطاب ایچوندر) (میرند فعل مضارع جمع
 فایدر میریدندن اوله ل) (محصول ترکیب) (اهل صفا و ذوقک محبت و مودتی حضورده و غیشده
 یعنی او ککده وارد کده بر ایدر متفیاضت دکلدر انلرک حالی اوله دکلدر که ارد کده و غیشکده
 عیب و نقصانک طوتال و یانکده و حضور کده محبت و رافت اظهار ایدوب بولکده اولک
 دعوائینی ایدل حاصلی حضور کده و غیشکده صافی درونلردر * بیت * در برابر چو کوسفتند
 سلیم * در قفا همچو کرک مردم خوار * کوسفتن قیون (کرک مردم خوار اضافتی بیانیه در
 (مردم خوار وصف ترکیبدر آدم بی معناسنه) (محصول بیت) (یعنی اهل صفانک تقبضلری
 بر ایدر که و حضور کده قیون کی سلیم و حلیم کوسفرلر کندیلرینی اول اید کده و غیشکده آدم
 بی قیود کیدر یعنی اهل نفاقک جالری بویه در اما اهل صفا و اصحاب وفاده بوجال یوقدر
 بلکه ظاهرلری و باطنلری معور و درون و بیرونلری طیب و طاهر حضور کده بیجه ایسه
 ضیتکده همان اوله در ایدکده بر دلو و او ککجه بر دلو دکلر یلک اید کده و او ککده بر ایدرل

* بیت * هر که عیب دیگران بش تو اورده شد * بیگمان عیب تو بیش دگران خواهد بود *
عیب دگران لامیه (و آورد و شمرده مقدم مفعول) و پیش تو لامیه (و ایگبستگ ظرف مکانی)
(عیب تو لامیه و مفعول خواهد بود) پیش دگران لامیه و ظرف مکانی بر مصدر معنای نه در
(محصول بیت) هر گیس که غیر یارک عیوب و مشالینی سنک حضور که کتور و ب تعداد
ایده یعنی بر بر سوبله بی شک و ریب سنک دخی عیوب و نقابصکی غیر یارک نقل اید و ب
سوبله کرک حاصلی برامز کیمه ل هر کسی ذم و قدح ایله ده در یوز سنک اجیان ایلسک
فائده ایتر ز بر اید نهاد در ایلسک بلز بلکه ایلسک قنده برامز قدر * حکایت * تی چندا زروندکان
متفق سیاحت بودند و شریک ریج و راحت خواستیم که مرافقت کنیم موافقت نکردند * تی
یا حرف وحدت (روندگان رونده نک جمید در سیاحت دیمکدر) متفق سیاحت اسم فاعلک
مفعولنه اضافتیدر (سیاحت سنک کسر یله مصدر در ضرب بایندن ریوزنده ریوزوب
کنکه درل (شریک ریج اضافت فی معنای نه در تقدیری شریک در ریجده و المده
شریک دیمکدر) راحت ریجه معطوف ینه بودند مقدر در) مرافقت مفاعله بایندن مصدر در
بولد اخلق (موافقتده مفاعله بایندن مصدر در اویقی معنای نه (محصول ترکیب) سیاحت در
بر نیجه کیمه سیاحت متفق ایدیلر یعنی سیاحت ایلسک اتفاق ایلسلرایدی و ریج و راحتده
شریک اولسلرایدی یعنی روز کارک کرم و سردین و راحت و در دین یله چکلم دیوقول و قرار
ایلسلرایدی شیخ پیور دلدیمکه بولدر بولداشلق ایدم یعنی دنیایی به کرمک مراد ایدند
یکن بو خصوصده بکا موافقت ایدیلر یعنی بولداشلق قبول ایدیلر * کتم از کرم و اخلاق
زرگان بدیست روی از مصاحبت مسکینان نافتن و فائده در ریج داشتن که من در نفس خویش
این قدر قوت و قدرت می شناسم که در خدمت مردان بارشاطر باشم نه بار خاطر * اخلاق زروکان
لامیه در (بعض نسخه ده کرم اخلاقه مضایف و افعدر بدیع عجیب و غریب معنای نه در
یونده بعد و جور معنای نه در) مصاحبت مسکینان مصدرک مفعولنه اضافتیدر (نافتن افتده
دوندرمک و بونک معنای نه در اما بونک کی پر زده اعراض معنای نه در) فائده داشتنک مفعول
اول (و در ریج نایسی) که حرف تعلیل (نفس خویش لامیه خویش و او رسمیه کنندی
معنای نه در) می شناسم فعل مضارع متکلم وحده اکلم دیمکدر (که حرف بیان (خدمت مردان
لامیه (بارشاطر بیانیه) بار بولداش (شاطر باغنه چوک خدمتکار) بار خاطر لامیه (محصول ترکیب)
حضرت شیخ پیور رنده ریجی مرافقت قبول ایلمیجه دیدمکه اولولک کرملرندن و اخلاق
جیده ل ندن زیاده بعددر مسکینان و فقیرلک مصاحبتندن اعراض ایلسک و ایلردن فائده بی
در ریج طومق ز بر اید کنندی نفسیده و حلقده بو مقدار قوت و قدرت ادرک و احساس ایدرمکه
یارانک خدمتده بارشاطر اولام بار خاطر اولیام حاصلی هر وجهله بندن حظ ایلر سکر اکلم
بو قدر اعراض پیورمک * بیت * ان لم اکن را کب الموائی * اسعی لکم حامل القوائی *
ان ولم ایگبیده حروف جازمه دندر حتی بعض علما مابعد نه کلن فعل مضارعده عامل
اوللرنده اختلاف ایدیلر کیمی عامل اولان ان در و کیمی لم در دیدی (اکن اصلنده اکون
ایدی جزمله و او دوشدی فعل مضارع متکلم وحده صیغه سیدر اسمی تحتده متکلم ضمیری
انا مستر و خبری را کیدر موائی به اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر (موائی ماشیه نک
جمیدر بونده بیت طواری مراد در آن کی و قتر کی) اسعی فعل مضارع متکلم وحده در
مجزوم اولدیفندن معلومدر که (اکن ده عامل اولان لم دران دکل (لکم اسعی به متعلقدر) حامل
لفظا منصوب حاندر اسعی نک فاعلندن (موائی به اضافتی سابق کیدر) غوائی غاشیه نک

جمیدر اگر قلفنه درلر (محصول بیت) اگر طواره سوار اولدیزسم یعنی سزکله مصاحب
و یاران را کب و همعنان اولمه قابلیت و لیاقت اولمازسه غاشیه دار یکر اولوب خد متکر ایدرک
کیدرم (یعنی مصاحبکر اولمزسم خد متکار یکر اولمه لیاقت و استحقاق اکلمز کنندی نه در)
(سعی بونکه درلر بونده سعی کوشش معنای نه اخذ ایلسن لفته این سعی ایلماش * یکی زن میان
کفت ازین که شندی دلشک مدار که درین روزها دزدی بصورت در ویشان درآمد
و خود را در سلاک صحبت مامتظم کرد * ازان میان ارازلندن دیمکدر (دل مدارک مفعول اول
(و نک نایسی) که حرف تعلیل (روزها روزک جمیدر در کونلر دیمکدر) یا حرف ظرف
(صورت در ویشان لامیه) خود را ادا دت مفعول (و خود کردک مفعول اول (و مشتلم
مفعول نایسی) در سلاک در حرف صله سلاک دزی و دزی ایلسکی صحبت اضافتی بیانیه و مایه
لامیه در سلاک کردک مفعول صریحی (محصول ترکیب) بن مذکور سوزری سوبلیچک
بریمی ارازلندن دیدی بوسوزدیکه ایشندک صک و کلکی تنک طومه یعنی تنکدل اوله و خاطرک
بیمخویر طومه زیرا سنی بولداشلق قبول ایلبوب سلاک مرافقت ایلر یکرک اصلی بودر که
بو کو نر زده بر او غری صورت در ویشانده بزه داخل اولدی یعنی بزه بولداش اولدی و کنندی
بیمخویر دزیسته دزی یعنی بزمه هم صحبت و هم عشرت اولدی * بیت * چه داند مردم که
در جامه کست * نویسنده داند که در نامه چیست * مردم اسم جمیدر که فعل جمعه فاعل اولمه
قابیلر (که حرف بیان (در حرف ظرف (جامه لباس) کست عام رسمی بایه تبدیل اولمدر
(نویسنده اسم فاعل (که حرف بیان (نامه مکتوبه درلر که عرب صحیفه در بعض نسخه ده
خانه دوشمش قلم معنای نه (محصول بیت) خلق عالم نه یلور که لباس ایچنده کیمدر یعنی صالح
و طالح طاهر الباسدن معلوم اولماز ز بر نیجه صالح و زاهد و عابد تسمت حال ایچون عوام
شکنده کزر و نیجه طالح و فاسق و فاجر زری زهاد و عباد و صلحا ایله متلبدر فسق و فجور بی
أخنا ایچون حاصلی کیمه نک حالی لباسندن معلوم اولماز تنکه مخفی یازیلن مکتوبک ایچنده
نه وار ایدیکین کاتب یلور ایچق یعنی یازان کاتب یلور ایچنده نه وار و نه بوق ایچق بهر حال غنی
کاری خدا یلور فقط * از ایجا که سلامت حال در ویشانست کان فضولش نبردند و بیاری
قبولش کردند * از ایجا اول مقام و مرتبه دن و اول جهمتدن (که حرف بیان (سلامت حال
در ویشان لامیه در) سلامت حانندن مراد صافی درون و بی غرض و بی علت اولسلرندن
کاتیدر (کان فضول لامیه در ظن فاسد و وهم باطل معنای نه در یعنی لاس فقراده اولدیفچون
اتی باطل و فاسد اعتقاد ایدیلر وانی بار و باور اعتقاد ایدوب مرافقت قبول ایدیلر (محصول ترکیب)
اول مقام و مرتبه دنکه در ویشلر صافی درون و پاک ضمیر در و هر کسه حسن حالله معتمد
اولدفلری جهمتدن اول کیمه به یارامزدر دیو اعتقاد ایدیلر و حننده سوء ظن ایدیلر حاصلی
زی صلحاده اولدیفچون کنندی فی صالح و عارف اکلا دیلر و مصاحبت لربنه اتی اختیار ایدیلر
* منوی * ظاهر حال عارفان دلقت * این قدر بس که روی در خلقت * ظاهر حال
لامیه و مبتدا (عارفانه اضافت لامیه عارف بالله دیمکدر) یعنی من عرف نفسه فقد عرف ربه
دیدکلریدر (دلق دالک قتی و لامک سکونیه فقرا خرقه سی خبر مبتدا در) این ظاهر حال
عارفان دلق اولمه اشارتدر (قدره دار معنای نه در) بس بزدیمکدر کافی معنای نه (که
حرف بیان (روی بونده ظاهر معنای نه در یعنی غیثه مقابل حضور دیمکدر تنکه هرور
ایلدیکه (چه در روی وجه در قفا) در حرف صله (و یا حرف مصاحبت (و خلق معروف
(محصول بیت) بویت ماسبقه حکم تعلیلده واقعدر (یعنی یاران مذکور دزدک زی صلحا

ولباس عارفینده اولماسله اکتفا ایدوب یولد اشلغه قبول ایلدیلر و یونک احوال دروننده
اطلاع و باطنی استکشافه مقید اولدیلر زیرا عارفینک ظاهر حال خرقه صوفیه در و بوقدار
کفایت ایدر ظاهر لیسک خلفه اختلاطنه یعنی ظاهر لری خلقه و باطنلری حقه اولمغه
بو مقدار کفایت ایدر زیرا باطنلرینه اطلاع هبسر دکل اتی خلاق عالم یلور تحقیق (بیس)
یارنده ائک لباس صوفیانه سنه اعتبار ایدوب اتی عارفیندن ظن ایلدیلر و یاران و مصاحب
ایندیلر یوینی اکلیوب انواع تصرفات ایلینلری فائده نکثیر کلام و اطناب مقال ایلشله که
هضمه قابل دکل عنی الله عنهم * در عمل کوش و هر چه خواهی پوش * تاج بر سر نه و علم
پردوش * در حرف صله کوشه متعلق (هر چه خواهینک مقدم مفعولیدر و بجموعی یونک
نه فعل امر مفرد مخاطبدر قو دیمکدر) علم معظوفدر تاجه (و علدن مراد دیار عربک و بیجیمک
دینلجیلری اوموزینه قویوب انکله جرایلد کلری علمدر) (محصول بیت) عمله سعی و کوشش ایله
وهر نه لباس کبرسک کی یعنی عمل صالحه تقید ایله وهر نه استر سگ کی نک همان حرام اولماسون
حریر و التونلی اسباب کی کر کسه باشکله پادشاهلر تاجنی قو (یعنی پادشاهانه تاج و لباس کی
کر کسه کدایانه زیرا اوموزه علم قومقدن مراد کدالک ایلکدر نیکه عرب و بیجیم کدالک یونک
دآیدر) (بویونک معناسنده ده بعضی شراح اولددر یا اولر سولشله که بالضروره صداع ابراث ایدر
* زاهدی در پلاس پوشی نیست * زاهد پاک باش و اطلس پوش * زاهدی یا حرف مصدر
(پلاس لغتده دوهک سمری التسه اوردقلری جزا در که عربجه جلس دیرلر اما یونک کی برلرده
اسکی لیسکی لیسدر که فراقیر) (پلاس پوش و صف ترکیبیدر خرقه پوش کی پوشیدن
یونده کیچک دیمکدر پلاس کیچک دیمکدر) (یا حرف مضمردر) (زاهد پاک بیایه) (باش فعل امر مفرد
مخاطب) (اطلس یونده معهود قوماشدر) (پوش فعل امر مفرد مخاطب کی دیمکدر عربجه
اللس دیرلر) (محصول بیت) زاهدلک اسکی بسکی کیچک دکلدر یعنی فراقه لرینی
کیچکله دکلدر زاهدلک زاهد پاک اول یعنی کر چکدن زاهد و عابد اول دخی اطلس و کعنا
ودیا و سراسر کی یعنی زهد و تقوی نه لباس فاخرله اولور نه غیر فاخرله (حاصلی صوفیاق
بمجرد کهنه پلاس و صوفیانه لباس کیچکله دکلدر بلکه افندکله معامله در حضرت شیخ
مرادی حرام لباس کیچک اغرا دکلدر بلکه مرادی لباس فاخر زهد و تقویه مانع دکل
مادامکه اکا کوکندنه تعلیق اولیه (حاصلی افندکله معامله درست اولدقدن صکره لباس
فاخر و غیر فاخر برار اولور نیکه تفننات افنده حضرت مولانا جامی شاه شجاع کرمانیدن
تقلید یور که صاحب ولایات و کرامات ایکن قوماش کیردی و اولاد سلاطیندن ایدی
* ترک دنیا و شهوت و هوس * پارسی نه ترک جامه و بس * ترک دنیا و صدرک مفعولنه ضافیدر
(شهوت و هوس دنیا به معظوفدر) (ترک خبر مقدمدر) (پارسی مؤخر مبتدا) (و یا حرف مصدر
نه حرف نفی) (ترک جامه اضافتی سابق کییدر) (و بس و اوایله انجیق دیمکدر فقط معناسنده
(محصول بیت) زاهد و عابدلک و صوفیلک دنیایی و لذات نفسانی بی و هوا و هوس ترک ایلکدر
بمجرد لباس فاخر و تبدیل شکل ظاهر ایلک دکلدر یعنی صوفیلک انجیق لباس فاخر کیچکله
دکلدر) (و بس لغتنده کی) (او ضرورت وزن ایچون کانددر دین یونکله نک استعما لشدن آکا
دکل ایش * در کر اغند مرد باید بود * بر محنت صلاح جنگ چه سود * کر اغند و کر اکنند
و کر اکند کاف عربک و فافک فتحه لر یله و زاء عجمله و نونک ماقبلنده کاف عجمله یعنی ایکی
نقشه یله کات تانی عجمیدر اما اولکبسی هر سیدر قرا کندی بهضیلر زاء عربله اوقودیلر
حاصلی اوحی یله زهره و جبه و جوشنه دیرلر (بود مصدر معناسنده در) (محنت یونده قورقانی

رد شیعی
وکافی

رد سروری و شیعی و کافی

رد سروری و کافی
مفسر و مفسرین

معناسنده در نیکه رومیلر تحریف ایدوب محنت در ایکی نقطه ایله (صلاح جنگ لایمه در
(محصول بیت) در ع و جبه و جوشن ایچنده مرد بهساد و دلیری پروا کرک و لایحنت
و نامردولکک اوزرنده آلت حرب و صلاح جنگ نه فائده ویر حقه کلمتیه (قصه دن
حصه بودر کیم درویشلر لایسنی کیچک اول لباسک مقتضای ویرمک کرک و لایزک ایلک کرک
* فی الجملة روزی تاش رفته بودیم و شبانکه بیای حصار ی خفته دزدی توفیق اریق رفیق
برداشت که بظه سارت می روم او خود بغارت می رفت * فی الجملة محصل کلام (روزی یا
حرف وحدت) (نااتهاء غایت ایچوندر) (شبانکه اخشام وقتی دیمکدر) (صبحکه صباح وقتی
اولدینی کی) (یا حرف ظرف) (پای حصار لایمه حصار دیی دیمکدر) (و یا حرف وحدت) (خفته
یا تمش و اویش یینده مشترکدر ینه بودیم مقرردر) (دزدی توفیق بیایه بی دوات و بد بخت
دیمکدر) (ایرینی رفیق لایمه یولداشک ایرینی) (برداشت قالدردی دیمکدر) (که حرف بیان
(و یا حرف تعلیل) (بطهارت یا حرف صله طهارته دیمکدر) (اوضیری مذکور دزدی توفیق
راجعدر) (خود ادات نا کید) (بهارت یا ینه حرف صله) (غارت ییما) (می رفت کیدر مش
دیمکدر) (محصول ترکیب) محصل کلام برکون اخشامه کتمش ایلک و اخشام وقتی بر حصارک
دینده یا تمش ایلک دزد بد بخت و بی دوات بارانک برینک ایرینی قالدردیکه طهارته کیدرم دیو
اول نامرد مکر غارت و یغنیه کیدر ایش (روزی تاش پرینه روزی و شب یازان معنی جانینه
ناظر دیکش * بیت * پارسی بین که خرقه در بر کرد * جامه کعبه راجل خر کرد * پارسی بینک
مقدم مفعولیدر) (که حرف بیان و یا حرف رابط صفت) (خرقه کردک مفعول صریحی
(و در بر صریحی) (در حرف صله) (و بر اوست معناسنده اسمدر اوسته ایلدی دیمکدر
کیچک کانددر) (جامه کعبه لایمه یا بطنیله) (ورادات مفعول) (جل خر لایمه در که یا بطنیله
جامه کردک مفعول اول و جل خر مفعول ثانیه) (جل اصلنده چیچک ضمی و لامک تشدید یله در
ضرورت وزن ایچون تخفیف فلتمدر معناسی معلوم) (محصول بیت) عابد و زاهدی کور که
خرقه صوفیانی و لباس عارفانی اکنه اندی و کیددی مکه اورتوسنی خره جل ایلدی (یعنی
یوله بد بخت و بد کردار خرقه صوفیانی کیچک همان کعبه اورتوسنی خره جل ایلکدر
(مصرع اولک معناسنی پارسی کور که اوزرنده خرقه ایلدی دین معنایه ای لباس کیدر ممش
* چندان که از نظر درویشان ثابت گشت بیرجی بر رفت و درجی بدزدید تار و زویش شد ان
تاریک دل مبلغی راه رفته بود و رفیقان بی کاه خفته بامدادان همه را بقلعه بردند و زندان
کایت از ان تاریخ ترک صحبت گزیم و طریق عزات گرفتیم که السلامة فی الوحدة * بیرجی با
حرف صله برچدن مراد حصار یور جیدر) (و یا حرف وحدت بر برجه دیمکدر) (بر رفت
چیددی دیمکدر عروح معناسنده) (بیرجی از حصار لفظنی متن یازانلر زائد ایلشله) (درج بخوهر
حقه سی) (و یا حرف وحدت) (انجی حقه سنه تخصیص ایلین بلا تخصیص ایلش) (بدزدید
او غورلدی دیمکدر تاه اشتهاء غایت ایچون لی معناسنده) (روزی روشن شد صباح اولیمه دیمکدر
یونده شدی مصدر صورتنده شدن یازانلر نیج نه معنی ملاحتله ایلدیلر) (تاریک دل کوهلی
قرا دیمکدر) (تاریک دل پرینه آن در تاریک یازانلر متنی تحریف ایلشله) (بلیغی برخیلی دیمکدر
(رفیقان بی کاه بیایه) (خفته یا تمش و اویش دیمکدر) (و زندان یا حرف صله) (کردند ایلدیلر
یعنی حبس ایلدیلر) (تاریخ تقویدل باشدن مصدر در وقت تعین ایلکله دیرلر تور یخنده دیرلر
همزه نک پرینه و اوایله ارخت و ورخت بر معنایه در برسنه نک وقتی تعریف و تعین ایلکله
دیرلر اما یونده وقت مراد در) (ترک صحبت مصدرک مفعولنه اضافیدر) (کفیم فعل ماضی

رد ابن سید علی و سروری

رد شیعی

رد ابن سید علی و سروری و کافی
رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سروری و کافی
رد ابن سید علی
و سروری و کافی

متكلم مع الغير (يعني يارائه اتفاق ايلدك وسويلشك ديمكدر) (طريق عزات لاميه ويايانه كه حرف تعلق (السلامة) (زیر اسلامه) وحضور (في الوحده) تهاقده وياكرلقده در ديمكدر (محول تركيب) او تقدر كه در ویشلك نظر نندن غائب اولدی یعنی همان كه حضور نندن ونظر نندن ناسد اولدی بر برجه چيقدی و بر جواهر حقه سنی او غر لدی معام اوله كه درج كچه جواهر حقه سته درلر و خاتونلك زينت نوابنه كاه بلف اولان فته يه ده درلر كه رومده اكاقبر حق ديو اطلاق ايدرل ليكن بونده افعال اوزره مذكور در يعني ايچنده نه وار ايدوك معلوم دكل بوده غريب قصه در كيم حصاره نيجه كيردی و حقه طور دينی بری نيجه يلدی بو كاك بومقاي زد ددن خال دكل روز روشن اولنجه يعني صباح اغرنجه اول فتره كوكلی خلی بر كشيدي یعنی خلی مسافه قطع ايلندي وي كاه يولد ايلر كشي حالارنده غافل ياشلرايدی ارته سي جيعتی قلعه يه ايلند يار و زندانه حبس ايلد يار اول زماندن بری بر كيه ايله هم صحبت اولوب اختلاط ستمين كسدك و هيچ كيمسه ايله الفت و مراقت ايللم ديو قول و قرار ايلدك و خنقدن انقطاع و عزلت طريقي طودق زير سلامت وحدته در يعني خلقله مناسبی و اقني قطع ايلك حضور وصفايه سيدر حاصلی خلقله اشفاق ياش اغر سيدر * قطعه * جوز قوی يكي بي دانشي كرد * نه كه رامنزلت مانده نه مه را * قومی با حرف وحدت (بي حرف سلب) دانش اسم مصدر در علم معنائه ييلش ديمكدر (ويا حرف مصدر) (بي دانشي نادانلق ديمكدر) (كه كاف عربك كسری وهاء اصلیه ايله كيچي ديمكدر) (وهه همك كسری وهاء اصلیه ايله اوو معنائه در) (وزلر ادات مفعول) (منزلت بونده قدر و مرتبه ديمكدر) (كه وهه مانلك مفعول اوللری) (ومنزلت نايبي) (محصول بيت) چونكه بر قومدن بری نادانلق و جاهلك ايليه (حاصلی تشابسه ايش اشليه اول قومك نه كيرنه حرمت و رجايت قالور ونه صغيرينه) (يعني برينك كاهي جيعنه سر ايت ايدر تنكه تعيين درلر حكايه سنده سابق اولدی * غمی يني كه كاوی در علف زار * يالايد همه كاوان دهره * غمی يني فعل تي استقبال مفرد مخاطب استفه می متضمن كور می سين ديمكدر) (كه حرف بيان) (كاو كاف بجمه صفر ديمكدر عريجه بقر درلر) (ويا حرف وحدت) (علف طوار اولنلا يوق نسته) (زار ايلدر مدخولك و فرتي افاده ايدر كلزار و لاله زار كي كل لك و لاله لك ديمكدر بونده علف زار اكللكه و چارلكه عامدر) (يالايد فعل مضارع مفرد غائب يواشدر ديمكدر معنای مطابقی بودر معنای لازمی انجنددر ديمكدر) (همه ادات تا كيد) (كاوان الف ونون ادات جعدر) (دهه اضافت لاميه در اصلي ديه ايدی ليكن با حواسمهالي زياده در اصلنده كوی وكند معنائه در) (وزلر ادات تخصيص) (محصول بيت) (استفهام طريقله بيورر كور مزبسته بر كاوا اكللكه و يا چارلقده كوك جيع كاوي كه آلوده ايدر يا حقيقته آلوده ايدر تازه اوق جوق يلك سبيله يا بجز آلوده ايدر يعني اول بر كاو زبان اكللكه جيجي يا كوك برلر و يا قير يرفلری كيلور تنكه نيجه كره مشاهده اولندر حاصلی زبانكاراني بری ايلر اول سبيله غير ياره جفا و بلا اويشور قصه دن حصه بودر كه ارامزدن بری قباح ايللكه جيعم زنده كه يوب نيجه عذاب و عقاب چككك (كه كهتر معنائه در بلكه اندن خنقدن دين فتي كهتر لك ايلش) (ماند مانندن مشقندر دينلر احوال اشته قده فتي كروده قالندر) (مه ههتر معنائه در بلكه اندن مقصود در دين سابقه ايكي وجهله كهتر لك ايلش فتامل) (علف زاری نارايه تخصص ايللر تخصص بلا تخصص ايللر اسم مكاني ساز اسم مكانيه قياس ايدوب معلف دين يانندن سويلش زير بوت اسم مكاني معلف كاوي همك كسری و صيكن سكونی و لامك فتهيله آری ده

اگر چه بعض كيمسه قير چني
بودن معنائه استعمال
ايدرل يعني قوقو جنسي
طوار جق بر كر كه قوطی
ار سوز كر كه حقه او سوز
نهد

يعني كه حك
لصاح

رد ابن سید علی
رد ابن سید علی و سروری
رد ابن سید علی و سروری و کافی
رد سروری و کافی
رد سروری

كلور اصلي آروی در قنبر (آخونده ايلرا و كنده تكنه شكلنده برنسه يابارل اولنلق و صماق وار په بي لك ايچندن يير) (علف زار معنائه دكلدر ظن ايلديكي كي بوتك ايچون سيد علی زاده علف زاری مرعايله تهيير ايلش) (يالايد معنای مطابقی تريجه بولشدر ديوب معنای لازمی ايدا و جفا ايدر دينه تعرض ايدن كندی متعرضدر زير مقام لزوم و مطابقدن اعمدر * كفت منت خدا برا عز وجل كه از فوائد درو يشان محرم نمادند اكر چه از صحبت ايشان و حيد شدم و بيد بن حكايست مستفيد كنشم و امثال مرادر همه عمر اين نصيحت بكار ايد * كه حرف رابط صفت) (ويا حرف بيان) (فوائد فائده لك جعدر) (درويشانه اضافت لاميه در) (صحبت ايشان لاميه در) (و حيد يالكز ديمكدر تنها معنائه بعض نسخه ده و حيد برينه فريد دوشمر) (مستفيد اسم فاعلدر استفعال يانندن فائده لخي ديمكدر) (امثال مثلك جعدر بكدش ديمكدر) (مرايه اضافت لاميه در) (ورادات تخصيص بنم كي سبا حرك) (همه ادات تا كيد غمی تا كيد ايدر) (يا حرف صله) (امثال مرا ايدك مفعول صريحي) (وبكار غير صريحي) (ودر همه عمر ظرف زمانی) (محصول تركيب) (اول درو يشدن بوسوزي ايشيدنجه دينم شكر الله كه درو يشلك ملاقاتي بر كشدن محروم قالندم بلكه فوائد عظيملر ندن فائده مند اولدم اكر چه شرف مصاحبت نندن و سعادت مرافقت نندن تنها دوشدم يعني كچه سر كله مصاحب و مرافق اولدم اما سزدن متفع اولدم حاصلی بو اشند يكم حكايته بكا جوق فائده حاصل اولدی و بو نصيحت بنم ككيلر تمام عمر نده ايشنه كلور يعني بو نصيحتي ايشدن كال مرتبه متصم اولور و دين حكايست اولنده و او برنده اما يازان جيج نسخه ره مخالف ياز مشلر * مشوي * يك نازا شيد در مجلسي * برنجيد دل هوشندان بسي * يك با حرف مصاحبت سببي متضمن) (نا حرف نفي) (تراشيد لغته بولمش) (ونازا شيد بولمادق ديمكدر) (حاصلی ناساز و ناهمواردن كايندر) (بجلی با حرف وحدت در) (برنجيد با حرف تا كيد) (برنجيد فعل مضارع مفرد غائب بونده فعل لازم در اما متعدده كلور) (دل فاعلي) (هوشندانه اضافت لاميه در عاقلان ديمكدر) (بسي ياه اصلیه ايله جوق ديمكدر) (محصول بيت) (بر مجلسه بر ناساز و ناهموار كيمه سبيله عقلا و فضلائك كوكلاری جوق رنجيده اولوب خاطر لری زياده بر يشان اولور بسي لفظي هوشندانه قيد ظن ايلين بي هوش ايلش * اكر بر كه بر كشد از كلاب * سكي دروي افند كند مچلاب * بر كه بلك ضمي و رانك سكوتيله كوله درلر و عريجه حوض و غدير درلر) (سكي با حرف وحدت وي ضمير بر كه يه راجعدر كلاب ايله پراولق اعتباريله) (افتد معنای شرطی متضمن فعل مضارع مفرد غائب فاعلي نخته سكه راجع ضمير در) (كند فعل مضارع مفرد غائب) (كيد ندن متق فاعلي نخته سكه راجع ضمير در) (كرد يندن دين خطا ايلش) (مچلاب ميكن و جيك ضمير ليله و سكوت فونله مرادر و ناپاك صوبه درلر) (محصول بيت) (اكر بر حوضي كلايدن پرايلسار رايست ايچنه دوشرسه مرادر ايدر قصه دن حصه بودر كه برابر ايلش اينك آديني باز ايلدر) (بر كه يه متصل اولان همزه وحدت ايچوندر دين اسكي خطاسي از و ره مضر اولش * حكايست * زاهدي مهمان پادشاهي بود چون بر سفره بنشند كتر از ان خورد كه ارادت او بود و چون بنماز برخاستند يشر از ان كرد كه عادت او بود تاظن صلاحيت در حق اوزيادت كنشد * زاهدي يا حرف وحدت) (مهمان ميكن كسری وهاء سكوتيله قونق معنائه در) (پادشاهه اضافت لاميه در) (ويا حرف وحدت) (بود ادات زمانيه و يا فعل ماضي) (چون حرف تعليل) (بر حرف استعلا سفره اوسنده ييك بيد كلری نسته) (بنشند با حرف تا كيد) (نشند فعل ماضي

رد سروری

رد ابن سید علی
و سروری و کافی

رد سروری و شعی

در شعی

رد شعی

حضرت شیخ سعدی متولد شده بخندمت شیخ آورده و حضرت نظر فرموده اند و فرموده اند که عشق را بخش کردیم بدو هم نصیبی دادیم (اما مرشد او شیخ شهاب الدین سهروردیست قدس الله ارواحهم) و تمام کجیه صباحه دك كوزم بومادم و او یقویوزین کور مدم و محقق شریفی اندن قومایوب تلاوت ابیدرم حاصلی صباحه دك یاغده ایدی و بر بلوک طاقه یعنی اوچ اعنی اطرافزده خواب غفلتیده یاغوب او بو زردی پدرمه دیدم بونلردن بریسی باشین قالدردم که ایکی رکعت نماز ادا ایلیمه شویله او پیشتر کویا که اولشردر (یعنی خواب غفلتیده شویله مستغرق در کویا که موتادر) پدر بوسوزی بندن ابشید بچک دیدی ای جان پدر سنده اگر او بو بایک چوق بک ایدیکه خلقک غیت و مساویسین ایلیمه سین یعنی خلقک معایب و مثالبین سوبلکدن او بو مفلک یکیدی زیرا انرا کر چه خواب غفلتیده مستغرق در و عبادتده مقصر لدر لکن اول حینده کسب معصبتدن خالی و ساللردر اما سن اگر چه عبادت وط عتده سین لیکن غمت و مساوی سبیل ضایع بره زحمت چکر سین که بونک سبیلیمه عیالک مهور دکل * قطعه * نیت مدعی جز خوبشتر * که دارد پرده پندارد پیش * نیند فعل نی مستقبل مفرد غائب (مدعی افعال بایندن اسم فاعلدر نیلان بیر برنسته دعوی ایدن بونده مراد خود بین و خود پسنددر) (جز غیری) (خویشن خاده روم کسره ایل و او رسمی ایل) کندی دیکدر (ورا ادا مفعول) (که حرف تعلیل) (پرده پندار بیانیته) (پندار ظن معانسته در) (محصول بیت) (خود بین مدعی دنیا ده کند بدن غیری بی کور من یعنی همان کندی طاعت و عبادتی کور رانچی زیرا او کنده زعم و پندار و عجب و استکبار پرده سی غیر یاری کور مکه مانعدر و حاللرینه اطلاعی دافع * کرش چشم خدا بین بخشد * نیند هیچ کس عاجز تر از خویش * کرش کر حرف شرط و ضمیر مدعی به راجعدر (چشم خدا بین بیانیته) (خدا بین وصف ترکیبدر خدادن غیر بی فانی مطلق کورن کوزدیمکدر) (و یا حرف مصدر) (بنشدن فعل مستقبل جمع غائب بفشلیه ردیمکدر) (نیند فعل نی مستقبل مفرد غائب کورمزدیمکدر) (هیچ کس مفعول اول صریحی) (عاجز تر مفعول ثانی صریحی) (از خویش مفعول غیر صریحی) (محصول بیت) (اگر مدعی به جناب کبریا بن عنایت و هدایت اولوب چشم خدا بین عطف ایلدر حقایق اشبایی کاهی کورمکه و بیکه موفقی اولوب خلق عالمه کند بدن عاجز رک و حقیر رک هیچ بر کیمه کورمزدی و کندی حایلین بلوب اصلا انایت و وجوددن لاف اورمزدی حاصلی زبان بریده قاوردی و هیچ کیمه به دخل و تعرض ایلزدی بو پینده نیند بخشدن لیکن اسم مخفی یازدیمزد * حکایت * بزرگی رادر محلی همی ستودند و در اوصاف جیلش مبالغه می نمودند سر بر آورد و گفت من آم که من داتم * بزرگی یا حرف وحدت (ورا ادا مفعول) (محفل اسم مکاندر مجمع معانسته زیرا محفل کثرت معانسته در ضرب بایندن) (و یا حرف وحدت) (ها حرف تأکید) (وی حکایت حال ماضی افاده ایدر) (ستودند فعل ماضی جمع غائب او کرلردی دیکدر یعنی مدح ایدرلردی) (اوصاف جیل بیانیته) (سر بر آورد باشین قالدردی یعنی تحفله حاضر ایدی مذکور اوصاف و مدحی ابشید بچک باشین قالدردی ویدی) (من آم بن اول کیمه بی) (که حرف بیان) (من داتم بن یلورم) (محصول ترکیب) (بر اول کیمه بی مواجهه بر جمعه او کوب مدح ایدرلردی و اوصاف جیلنده و اخلاق جیلنده مبالغه کوسوزلردی مذکور عز بزمالغه لری ابشید بچک باشین قالدردی ویدی بن اول کیمه که بن یلورم یعنی سز بنم حقمده هر قدر که مبالغه ایدر سکر فاده سی بوقدر بر او و حال می بن سزیدن ای یلورم سز بوردیمکز مبالغه در بنم حقمده بنده ایلردن ننه بوقدر * بیت * کفیت اذی یان ندر محاسنی *

مدعی گفته بانکر شارحک
ذکر ایتدیکی اشو معنایه
مختصر دکر در فتنه
لغز

علائق هذ اولم تدر باطنی * کفیت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب ضرب بایک ناقص بایستندن مینی لاف مول بسته و کافسین دیمکدر (اذی مصدر در اذی یا اذی دن حسب بایستن مهور الفاء معتل اللام جفا معانسته در بونده بیز لکله موصویدر کفیت فاعلندن) (یا حرف ندا) (من اسم موصول منادی) (تعد فعل مضارع مذکر مخاطب فاعلی تحننه انت مستتر) (محاسن حسنک جمیدر خلاف قیاس اوزره مساجد وزنی اوزرینه مفعول تعددر و جمله فعلیه نک اعرا بدن محلی یوق موصولک صله سیدر و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه محاسندر) (تعدی بایله یازوب بایله یازانلر خلاف ظاهره جل ایلشردین خلاف ظاهره ذاهب اولشردن) (تنگه یان بد ا جالک دن ظاهر در) (علایه اشکاره دیمکدر) (و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه در) (و علایه محلا مرفوع مقدم خبر و یا مبتدا) (هذا مؤخر مبتدا و یا خبر مبتدا) (ولم تدر فعل جدد مطلق لم تم کبی دری دری دن ضرب بایستک ناقص بایستندن بیلدک دیمکدر مصدری درایت کلور) (باطن فاعل وزنی اوزره کرلی دیمکدر لم تدر بیلدک مفعولیدر) (و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه) (محصول بیت) (ای بنم محاسن و هنرلیمی بوزیمه قرشو بر زکر و تعداد ایدن و فرشد مدح و ثنا و اوصاف جمله مه مشغول اولان بوجهندن بکا جفا و اذا ایلکده کافسین زیر بونک ورا مننده قیاحت وار که نقصه عجب و غرور و پر که حق دن دور و طریق استقامتدن مهور اولامه باعث اولور علی کل حال بکابوجهندن ضرر کلی مترتدر و بوسنک سوبلیدیکک بنم ظاهر حالدر و مطلع اولدینک بنم اشکاره و ضمیردر اما باطنی بیلدک و بیلر سین زیرا خلقک احوال باطنیه خلاف مطلع و عاید اثیق * قطعه * شخصم بچشم عالمان خوب منظر ست * و زخبت باطنم سر بخت فتاده پیش * شخصم مدن مراد نظره کن وجو دیدر) (یا حرف صله) (چشم عالمان لامیه) (یا حرف نسبت) (والف و نون ادا جع عالمه متسوب خلقک کوزینه دیمکدر) (منظر اسم مکاندر نظرگاه معانسته) (خبت باطن لامیه) (خبت خالت ضمی و بایک سکونیه مصدر در مردارلق معانسته) (میم متکلم معانده بختنه مقیددر) (سر بخت بیانیته) (و یا میم پیشه مقیددر) (پیش تقدیرنده) (و یا بوم قریه سبیل پیشه بریم تقدیر اولنه) (محصول بیت) (بنم وجودم و شخصم خلق عالمک و کوزینه خوب سیران کاهدر یعنی ظاهر منظر پیشه خوب کور بنور اما باطنم خبانندن و در و غم قیاحتندن شرمنده لک باشی قالدروب کیمه بوزینه بچشم بلکه بچشم ایدر باشم او کومه دوشمش) (سر بخت اضافتی مجازیدر زیرا بختلک باشی و یاغی اولماز مقصود بختلندن باشم او کومه دوشمش دیمکدر تکم اوتان کیمه بچشم باشی او کونه صار قیدر * طاوس را بنفش و نکاری که هست خاقی * تحمین کنده و او بچل از پای زشت خویش * طاوس معروف حیواندر) (و یا حرف صله) (یا حرف مصاحبت سینی منضمی) (نقش و نکار عطف تفسیری) (و یا حرف وحدت نوعیه) (که حرف رابط صفت) (خلق مصراع ثانی به مرهوندن) (کنندک طاوس مفعول اول صریحی) (و تحمین ثانسی) (و بنفش غیر صریحی او ضمیری طاوسه راجعدر) (خبیل صفت مشبه در اوتانغن معانسته) (پای زشت بیانیته) (و خویشه اضافتی لامیه در) (محصول بیت) (طاوسه پردر لوقش و نکار سبیل که انده وارد خلق تحمین ایدر اما اول کندی زشت یاغندن شرمسار رفصه دن حصه بودر کیم مدوح عزیزیور که بنم علم و معرفت و کالاه ارسته و پیر آسنه اولدیم ظاهرا سکا خوش کلور و بی زیاده مدح و اطرا ایدر سین اما بنم باطنم ظاهر مه او یماز پس اول جهندن زیاده شرمنده می حاصلی عیب در و غندن زیاده محجوب که ظاهر مه او یماز * حکایت * یکی از صلحای جبل لبنان که مقامات اودردیار عرب مذکور

رد سروری

اطرا مدحده مبالغه بدردل
ش

بود و کرامات او شهرور * صلواتی جبل لبنان (صلواتك جبله اضافتی لامیه در) ولبانه بیانیه
 (لبنان طرابلسه شام پیونده برط غلک اسمعید عثمان وزنی اوزره) (که حرف رابط صفت
) مقامیدن پیونده مراتب مراد در که طریق مشایخده مستمندر (محصول ترکیب) جبل لبنان
 صلواتیدن بر لب که دیار عربده امات و مرانی مذکور و کراماتی مشهور بادی * بحاجت دمشق در آمد
 و بر کار بر که کلاسه طهارت می کرد پایش بلغزید و بحوض در افتاد و بمشقت بسیار از انجا
 خلاص یافت چون از نماز برداشتند یکی از اصحاب گفت مرا مشکلی هست شیخ گفت آن
 چیست گفت یاد دارم که بر روی در بای مغرب می رفتی و قدمت ترغی شد و امر روز درین یک
 قامت آب از هلاکت چیرنی نمانده بود درین چه حکایت * با حرف صله (جامع دمشق
 لامیه در مراد جامع بی امیه در کیم اصلنده کلبسا امیش صکره معاویه زماننده نصف شرقی سنی
 صحابه نصارادن الرب مسجد ایدرل الا آن محرابی طور و اول محرابه محراب صحابه دیرل
 صکره ولیدین عبد الملك نصاریه بعض کنیسه و یروب و اول نصی دخی الوب مجموعی بر اولو
 جامع ایلدی پس مذکور جامع شریفی ترمیم و تطهیر ایلد کده کرج جامعک قریشده دیوار
 جامع متصل برده یفلور مش یعنی جمع او اور مش آنکیچون اول بره کلاسه دید یلر میبانه
 صیفه سی اوزره ارض کلاسه تقدیرنده زیر کلس کرجه و آلتی به دیرل صکره نور الدین
 محمودین زکی مذکور کلاسه ده سنه خمس و خستین و خمسانه ده بر مدرسه بنیاد ایلدی و اول
 مدرسه نك اسمی الا آن کلاسه در ارض کلاسه ده مینی اولدیغیچون ائمه شافعیه به مشروطدر
 (اما یوزمانده انده بانی بناسندن نام و نشان یوقدر زیرا سنه سبعین و خمسانه ده آتیشه بادی
 اکا متصل جامع شریفک برناره سیله که اکا مأذنه العروس دیرل پس نیچه زمان بویه فالدی
 صکره سلطان صلاح الدین شامه پادشاه اولد قده بناسنه امر پیوردی لیکن حجره لینی شویله
 کوچک ایلدیلر که برآمدن غیری صغیر (ایمندی مذکور بر که مذکور کلاسه نك اوزره سنده در
 جامع شریفه جفار بر کوچک قیسنک قرشونده و در کلسی بر یوچق آدم پیونجه وار پس
 جامع بی امیه دید کلسی نصارادن اول الوب جامع ایدن ایلر اولدیغیچوندر (برکار بر که کلاسه
 بر که کلاسه نك کارنده دیمکدر کلسی قنده دیمکدر (طهارت می کرد طهارت ایدردی
) پایش شین صغیر صالحه و اجعدر (بلغزید باهنا کید ایلر طبرندی دیمکدر فعل ماضی مفرد غایدر
 لغزیدن (با حرف صله) حوضدن مراد مذکور بر که در (با حرف مصاحبت) مشقت بسیار
 مصدرک فاعله اضافتیدر (چون حرف تعلیل) از نماز نمازدن دیمکدر (برداختند باه
 تا کید ایلر فارغ و خالی اولدیلر) یکی از اصحاب مرید لردن بری (گفت دیدی یعنی صورتی
) مرا بنم دیمکدر (مشکلی یا حرف وحدت) شیخ گفت دیدی (آن اشارتدر مشکله) (گفت
 مرید دیدی) یاد دارم خاطرمده در که (یک قامت آب بر آدم بوی صوت دیمکدر بعض نسخه ده
 قامت برینه قله واقعدر قانک ضعی و لا ک تشدیدله بر یوک دستی به دیرل که یکبوزاللی بطمان صوت
 اله بونده صوتک قلشدن کاندر (هلاکت تا صغیر خطا بدر) از هلاکت چیرنی نمانده بودک
 معناسنی غیر از هلاکت تقدیر ایدن معنایی هلاک ایش و کلی هلاکت بولندی و اندن بر جزه
 و بر پاره اصلا فالدی دین عجب معنی تصویر ایش (محصول ترکیب) مذکور صالح جامعده شقه
 یعنی جامع بی امیه به داخل اولدی و کلاسه حوضنک کارنده ابدست الوردی الهلک حکمتله
 باغی طبرندی و حوضه دوشدی و جوق مشقت و محنتله بوشلقدن کوجه خلاص بولدی
 چونکه نمازدن فارغ اولدیلر عزیزک مرید لردن بریعی عزیزه خطاب ایدوب پیوردی بنم
 بر مشکلم وار شیخ پیوردیکه اول مشکل ندر مرید دیدیکه یاد مده در که سن در بای مغرب

مطالعه

کلس کانی عربت کلسی
وسکون دامه کرده و غنی
دیرل سنه

ردشعی

ترکیده طبرندی سوزجادی
دیمکدر

ردشعی
وسروری

یوزنده کیدردک و یاغک باش اولمازدی یعنی اصلا نمازدی و یوکون بر آدم بوی صوتده هلاککدن
 نسته قالا مشیدی حاصلی غرق اوله یازدک * سر یحیی تفکر فر و بر و پس از تأمل بسیار
 سر بر آورد و گفت نشنیده * نشنیده هیره سنی خطاب ایچون طوتان بیکی کیمسه دن نه کور مش
 ونه ایشمش * که سید عالم محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم گفت (لی مع الله وقت لایسعی
 فیه ملک مقرب ولا بی مرسل) ونه گفت علی الدوام * با حرف صله (جیب نیک فحشیه یقه به
 دیرل تفکره اضافتی بیانیه در) فرو برد بحسب لغت اشاعه ایلندی دیمکدر اما استعاده
 ایندیردی دیمکدر مراد فکره طالیدی دیمکدر (تأمل بسیار بیانیه) (سر بر آورد اولکی سر) فرو
 بردک مفعول صریحیدر (و یحیی غیر صریحیدر) (و ایکنجی سر) بر آوردک مفعولی (لام
 حرف جر) و یا صغیر متکلم محلا مجرور لامله متعلقدر مقدر حاصل کده سنه (که مقدم خبریدر
 مؤخر مبتدایک که وقت در) (مع ملک وعینک فتحه ل بلزمان مصاحبت و مقارنتک و یکا نلرینک
 اسمیدر محله کوره اضافت و نظرفینه ملازم مذکور حاصله متعلق جملله اضافتله مجرور در
 تقدیر کلام خدا ایلر بنم بروقم واردر دیمکدر (لایسعی قول فی استقبال مفرد مذکر غائب حسب
 باشند اصلی یوسع در و او بین یا و کسره و فاع اولدیغیچون حذف اولدی صکره حرف
 حلق ایچون سین مفتوح قلندی وزنی اصله نسبت یعل در کسر عینله) (اما فرعه نسبت
 یعل در فتح عینله) (نون حرف و فایه و یا صغیر متکلم محلا منصوب مفعولدر و جملله فعلیه محلا
 مرفوع صفتی در وقتک) (یعنی بکالایق و مناسب دکل و بابکا جامع و مقارن دکل) (ملک فرشته لفظا
 مرفوع فاعل لایسعی در) (مقرب تعیل با بدن اسم مفعولدر لفظا مرفوع صفت ملک در) (او
 حرف عطف) (ولا حرف نفی) (وی منک معطوف تقدیری لایسعی بی در) (مرسل لفظا مرفوع
 صفت بی در) (مرسل شول پیغمبره دیرل که خلق بر تازده دینه دعوت ایلکجه جانب خدا دن بر کابی اوله
) (حضرت محمد) (وعبسی) (وموسی) (وداود کبی صلوات الله علی نبینا وعلیهم) (واو حرف عطف) (نه
 گفت حدیث شریف اولنده گفته معطوفدر) (علی الدوام مفعول نه گفتدر) (محصول ترکیب)
 عزیزک مریدی ایکی حالک پیونده اولان مخالفت و مقارنت حکمشدن سؤال اید نیجه عزیز باشی
 فکر یقه سنه ایلندی یعنی فکره طالیدی دیمکدر فکره یقه اثباتی بجاز ایلدر و جوق تأملدن صکره
 باشی قائم بر و بیدیدی ایشتماش مبین که حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم دیدی
 یعنی پیور مشکله بنم خدا ایلر بروقم وار در که اول وقته بکامک مقرب لایق و مناسب و باجماع
 و مقارن دکل پیغمبر مرسلده یعنی خدایه ایلردن یقینق اولورم حضرت پیغمبر علیه السلام خدا ایلر
 بروقم وار دیدی هر وقت و هر ساعت دیدی حاصلی دائما عالم خدایله بویه در دیدی زیر اول
 مقامه مقام محموددر نوع انسانه مبرر دکل دیوسو بلرل لایسعی فیه ملک مقرب ولا بی مرسلک
 معناسنی اوله وقت که بکاسعت و برمز او اوقته مقرب ملک و مرسل بی دین معنایه ای وسعت
 و برمش * وقتی چنین که فرمود یحیی ایل و میکایل نبرد اختی و دیگر وقت با حفصه وزینب
 در ساختی * وقتی با حرف وحدت (چنین بولجیلن دیمکدر) (که حرف بیان) (یحیی ایل و میکایل
) (با حرف صله و با حرف مصاحبت) (نبرد اختی فعل نفی حکایت ماضی مقید و مشغول اولمازدی دیمکدر
) (یعنی بولر ملتفت اولمازدی و متا سبت ایلزدی) (نبرد اختینک معناسنی مقارنت ایلزدی
 دین عندی سولیش) (با حرف مصاحبت) (حفصه حضرتک خاتونی) (وامام عمر حضرتک
 قرنی هجرتدن ایکی سنه اول آتی زوج ایلدی و امام عثمان خلافتده مدینه ده وفات ایلدی
) (زینب آدی ایکی خاتونی اولمدر اما بونده حرمه قرنی مراددر که حضرتک حال حیاتنده وفات
 ایلدر) (در ساختی فاع و راضی اولوردی فعل ماضی حکایت حال) (یعنی بویه علو مرتبه

ردشعی

ردشعی

ردشعی

صاحبی ایکن المړک مصاحبتله قانع وراضی ایش (محصول ترکیب) بروقت بونچاین ایدیکه حضرت پیوردی (یعنی جبرائیل و میکائیل ایله مقید و مشغول اولمزدی) یعنی مرتبه سی اندردن اعلی ایدی المړک مرتبه سنده تنزل ایلزدی و بروقت دخی حفصه وزینب ایله قانع وراضی اولوب مصاحبت ایدردی (یعنی انبیا و اولیایک ایکی حالی واربری روحانیت و بری بشریت روحانیت حاللری خدایله اولان حاللرید و روشرت حاللری بشرله اولان حاللرید) * که مشاهده ایدردن عبارت الابرار بین النجلی والاسناری نمایدومی باید * که حرف تعجیل (مشاهده مفاعله باندن) صدر در بونده مشایخک سیر و تماشا شدن عبارتدر (ابرار برک و بارک جعیدر صفت مشهور در ایلر دیمکدر مراد مقربین خدادار) (تجلی تفعل باندن) مصدر در بانی رعایت ایچون لام مکسور اولش معنایی ظهور در (استار افتعال باندن) مصدر در کز لنگ دیمکدر (می نماید فعل حال) مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کور پیوردیمکدر فاعلی خدادار (واو حرف عطف (می) باید فعل حال مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کور پیوردیمکدر استاردن کنایتدر (یعنی کور نمایک تنکه می نماید تجلیدن کنایتدر یعنی کور نمک) (محصول ترکیب) حضرت حبیب اللهک گاه حقله و گاه خلفه مناسبتی آنکچوندر که اولولک و ایلرک سیر و تماشایی (یعنی انبیا و اولیایک حتی مشاهده لری تجلی و استار یکنده در) (یعنی بونلره کاهی جلال عرض ایدوب سیرایتدر و کاهی اخفا ایدوب کزل حاصلی کاه کور پیوردیمکدر کور غرض حدیث شریفده مضبوطی بودر قندبر (می نمایندومی) بایند فعل اندن صکره قلوب اولیایی ذکر ایدن معلومدر که مقصوده واصل اولمادش و مذکور فعل مفرد اولی کرک جمع صیغه سبله اراد ایلنلر معنای به جمع اوله عشار معنای بی بردم کوسترل و بردم قارل دین و ورلر یته آلورل دین ملاحظه سز و بر مشلر و المشر * یت * دیدار می نمایی و رهبر می کنی * بازار خویش و آتش مایر می کنی * دیدار دن بونده یوز مراد در (می نمایی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (دیدار مقدم مفعولی) (و رهبر می کننک بومصرع می نماینک و می باینک معنای بی متصددر) (بازار خویش لامیه و می کننک مفعول اولی) (و آتش ما معطوفدر) (و رهبر مفعول ثانیسی) (محصول یت) بزه دیدار کی کوسترسین یعنی عرض جلال ایلر سین و رهبر ایلر سین یعنی جهانکی کزل سین حاصلی کاه تجلی ایدوب بزی دیدار بکه مشتاق ایلر سین و کاه مستر اولوب بزی واله و حیران ایلر سین بوندن مرادک کندو بازار و رونق کسکین و راجع ایدوب بزم آتش عشق زری زیاده ایلکدر حاصلی کاه تجلی و کاه مستر اولفله کندی آتش حبت و عشق قیرغن و بزم عشق و شوقری کسکین و زیاده ایلر سین خواهجه حفظ بوند (یت) شیدا ازان شدم که نکارم چوماه نو (اروغود و جلوه کری کرد و رو بیست) * * * * * من اهوی بغیر وسیله * فیلحقنی شأن اضل طریقاً * شاهد فعل مضارع متکلم وحده در مفاعله باندن کورورم دیمکدر (من اسم ووصول محلا منصوب مفعول اشاعدر در (اهوی فعل مضارع متکلم وحده در علم باندن تقدیری اهواه در اسم ووصوله راجع ضمیر منصوب ضرورت وزن ایچون حذف اولماد ضرورت سزده حذفی جائزدر سورم دیمکدر (بغیر با حرف جر اشاعده متعلق) (و سبله بر بنده به اولاشتمه سبله دیرل) (فیلحقنی فاسبتی و ترتبی منضمین حرف تعجیلدر) (یعنی فعل مضارع مفرد غائبدر علم باندن) (نون حرف وقله) (و یا ضمیر متکلم محلا منصوب مفعول یلحقنی در پس بکا اولشور) (شان لغتاً مرفوع فاعل یلحقنی در همزه بی انقه قاب ایلکده جائز حال معنای در (اضل فعل مضارع متکلم وحده در ضرب بانک مضاعفندن پیوردیم یعنی کم ایدرم دیمکدر جمله فعلیه صفت شاندر و وصفه راجع ضمیر محذوفدر تقدیری اضل به در (طریقاً لغتاً منصوب مفعول اضل در) (محصول یت)

بر بانک فتحبله صفت مشهور در
ابو دیمکدر
مید

رد سروری
رد سروری و شعی و کافی
رد شعی و کافی

سودی یکی یعنی جانمی وسیله سز و واسطه سز کورورم و سیر و تماشا ایدرم حاصلی آشکاره تماشا نورم پس بکا بر حال و شان اولشور یعنی بر حال اولور که بن اول مشاهده سبیلله یولومی کم ایدرم کمال حیرت و دهشتدن حاصلی عرض جلال ایدوب بکا تجلی ایدیمده مدعوش اولوب کندیمی پیوردیم * یوجج نارا نم یطقی برشه * لذلک ترائی بحر قاف و غریقا * یوجج فعل مضارع مفرد غائب فاعلی یت اولک مصراع اولنده منه راجع ضمیر در تعجیل باندن (تأجج ایش بالکلندرمق ایقاده دیرل) (نارا لغتاً منصوب مفعولی) (ثم حرف عطف ترتیب و تراخی افاده ایدر (یطقی فعل مضارع مفرد مذکر غائب افعال باندن) اصلنده مهموز اللامدن ضرورت وزن ایچون همزه یاه قلب اولندی سویندر دیمکدر فاعلی تحشده یوجج فاعلی کی منه راجع ضمیر در (با حرف جر اطفایه متعلق) (رشه راک فقی و شبنک تشدیدله جسی به دیرل مثلاً یغور جسی کی (ذلک لام حرف جر در تهلیل ایچون) (ذلک اسم اشارتدر تأجج ناره و اطفایه ترائی) (ترا و فعل مضارع مفرد مخاطب اصلی ترا ایدی همزه سماعاً حذف اولماددر) (نون حرف وقله) (و یا ضمیر متکلم محلا منصوب مفعولی سن پی کورر سین دیمکدر رؤیت عین مراد ایدر بومفعول ایله اکشف اولنور و رؤیت قلب مراد اولورسه ایکی مفعول آلور سائر افعال قلوب کی بونده ایکبسته ده مساع وار) (بحرفاً افعال باندن اسم مفعولدر) (تری تبصر معنای اولورسه بحر قاف حالیه منصوب اولور ترائی باندن اما فعل قلبی اولورسه بحر قاف مفعول ثانی اولور یا تمش کورر سین و یا تمش اولدیم حانده کورر سین) (و غریقا اعراده بحر قاف کییدر فعل مفعول معنای در مغرق دیمکدر غرق اولش معنای (محصول یت) جانان آتش عشق و محبتی تجلی سبیلله ایقاده ایدوب بالکلندر در یعنی جلالی کوسترمکله عشق آتشی پیدا ایدر صکره استار و اختفا رشاشبله سویندر حاصلی تأجج نارا تجلیدن کلایتدر و رشاشله اطفایه ستر و اختفادن یعنی کند پی جانان ازل عاشق و محبه کوستر صکره کزل (می نمایدومی) باید دیمکدر سابقا پیوردیمی کی قندبر (مصرع اولک معنای فرافنده پی عشق آتشته یقار صکره و صالی صونیک سر بند سبله اول آتشی سویندر دین معنای بی سویندرمش) (و مصرع اولک معنای عشق ناری ایقاده ایدر فرافندن برنوعله اندن صکره ماه و صالندن برشه ایله اتی سویندر در دین مذکور کی معنای مصرعی سویندرمش و نار عشق جانان تأجج ایدر اندن صکره و صالک ازاجق صویله سویندر دین مذکور کی تأجج و اطفایه زیاده ابهام پیورمش * حکایت منظومه * یکی پرسید ازان کم کرده فرزند * که ای روشن کهر پیر خرد مند * یکی یا حرف وحدت (پرسید فعل ماضی مفرد غائب صورتی دیمکدر) (کم کرده کم ایلش یعنی یترمش) (فرزند اوغل) (که حرف بیان) (روشن لغتاً آیدن دیمکدر اما بونک کی برزده واضح و صحیح و پالک معنای در (کهر کاف ضمی و هانک فتحبله کوه معنای در بونده مراد اصل و نسب و نهاد و زاد در (روشن کهر وصف زکییدر پاکیزه اصل و صحیح التنب و عالی ژاد تقدیری مرد روشن کهر در (پیر خرد مند بیانیه و روشن کهر دن بدل روشن کهرک معنای لفظی کی روشندر دیوب صافی و پالک کهرله تفسیر ایدر نه اعتراض ایلن کندی معترض واقع اولش (محصول یت) بریسی اوغلی یترندن سؤال ایلدی یعنی حضرت یعقوب پیغمبردن علیه السلام که بوسنی یترمش ایدی بویه دیو که ای بی پالک و پاکیزه اصل و نسب ای پیر خرد مند * زمشرش بوی پیراهن شنبیدی * چرا در چاه کنعانش ندیدی * زمشرش شین ضمیر معنای پیراهنه مقیددر (وزاء مفرده ازدن مخفدر پس بویه دینه اعتراض ایدن کندی متعزدر (بوی پیراهن لامیه) (شنبیدی فعل ماضی مفرد مخاطب ایشدنک یعنی طوبیکن

رد شعی

ردابن سیدعلی
رد سروری

رد سروری

رد سروری

دیکدر (شنیدن یعنی ایشقت حاسه سمعه مخصوص ایکن مجازا حاسه شمهده استعمالی چوقدر
 نکه خواجه حافظ بیورد (بیت) بوی بنفشه بشنو وزلف نکار کبر) بنکر بنگ لاله وعزم
 شراب کن) حاصلی قوقوی طومعهده استعمالی چوقدر ترکیده بورغم قوقی طومعاز دیرل
 (در حرف ظرف) چاه کنعان لامیه (چاه قوی و کنعان حضرت یعقوب ملکیتی وسراپندن
 قویونک ایزقلنی ایکی فرسخ برمقداری انجق وار والا آن مذکور چاه مستعملدر باندده
 برصمجد وار بولک اوسنده برکوچک کویک باندده حاصلی شامدن قدس مبارک واران بولک
 اوسنده در (ایکی شین بیله بوسفه راجعدر که فرزندانن عبارتدر) (محصول بیت) حضرت
 یعقوبه سائل دیر که مصر دن حضرت بوسفک کولکی قوقوسین طویک نکه مشهور
 حکایه در یانچون چاه کنعانده ایکن انی کورمیدک یعنی کنعاندن مصر اون بش کونک بول
 ایزاخ ایکن قوت شامه ایله پیراهنی بوی احاس ایلدک یا قوت باصره ایله بو قدر قرب مسافده
 انی نیچون کوره مدله * بکفت احوال ماری جهانست * دی پیدا ویدیکردم نهانست * احوال ما
 لامیه ویتدادر (برق جهان ترکیب توصیفی و خبر میدادر) برق شمشکدر (وجهان جیم عربک
 قتیله صفت مشهور در جهیدندن جیم عجمه اوقیان عندی اوقورمش جیم کسریله جهان
 اوقیانر دنیا معنانه ملا حظه سز اوقورلاریمش ادات تشبیه مقدردر (هم چو برق جهانست
 تقدیرنده صحران شمشک کی دیکدر جستن وجهیدنی قالمقله شرح ایدنلر غلط ایلشالر
 (دی یا حرف وحدت رتم و بر ساعت دیکدر) دی مبتدا و پیدا خبری تقدیری پیدا سندر
 نهانست قرینه سله (دیکردم بنه مبتدا) و نهانست خبری مصراع ثانی جائزدر که برق جهانی
 بیان ایلده و جائزدر که مذکور احوالی (محصول بیت) حضرت یعقوب سائله جواب و ربوب
 دیدی انبیا و اولیایک معجزات و کرامات و خرق عاذلری برق جهان کیدر یعنی استمرار و دوام
 اوزده دکل حاصلی انبیا دن ظهور معجزات و اولیادن ظهور کشف و کرامات دائمی دکلدر بلکه
 مقیض ازله ندر افاضه ایدر سه مستفیض اولور و الا فلا * کهی بر طارم اعلا نشینم *
 کهی بر پشت پای خود نیم * کهی انف تخفیفاً حذف اولندی (یا حرف وحدت بوقت
 دیکدر) بر حرف استعلا (طارم راده حرکات ثلث ایله ترکیده درم دید کلری ترکان و کوچر
 اولیر کچله اورد کلری اودر که فلکی اکا تشبیه ایدوب طارم دیرل بونده ده مراد طارمدن
 فلکدر (اعلا به اضافتی بیانه در) بر حرف استعلا اول بودر که حرف صله اوله (پشت
 ارقه) (پای و پایت خوده اضافت لایمه لدر انینم فعل نفی مستقبل یبندندن) (محصول بیت)
 حضرت یعقوبک جائیدن پیور کاه اولور که فلک اعلا ده و فوق سماءه اوتوردم یعنی زمان
 تجلیده کندهی اعلا سلین ده بیلورم و کاه اولور که ایاغک ارقه سنی کوریم یعنی اسفل سافلینه
 دوشرم حاصلی مصراع اول مقام سکردن خبر و بر و مصراع ثانی مرتبه صعودن که بشریت
 عالمی در (بعضی شراح مصراع ثانیکن معنانه کاه اولور که ایاغک ارقه سی اوزرنده اولان
 نشنه بی کوریم دیمش فی الواقع نشنه صعود شد بکزمز (طاری قرا او دیکله تفسیر ایلنلر
 طاری بیلیمش (زیر قره و عرب صحرا نشینک واکرادک و بعضی کوچر اول ترکانک اودر که
 طولانی اولور چرکه اسلوبنده قره جهاددن جتارل (پس فلکله بولک هیچ وجهله مناسبتی
 و متبعتی بوقدر زیر اوزوندر اکا بر کلاری کی) (بعضی شراح اجماعک بعضی مقلدن مصراع
 ثانیکن مکتوب نسخده منته مخالف کلات نقل ایلدیکه اعتبار او اعاسون که نامعولدر * اگر
 درویش بر حال عاندی * سر دست از دو عالم برفساندی * حالی یا حرف وحدت ظاهر بر حالدن
 درویشی دیکدر (شنیدن یعنی ایشقت حاسه سمعه مخصوص ایکن مجازا حاسه شمهده استعمالی چوقدر

حاصلی شنیدن بونک کی
 بر زده طومعنی معنانه در
 شد

رد شیعی
 رد شیعی و کافی
 رد شیعی و کافی

رد ابن سیدی علی
 رد سروری و شیعی و کافی
 بعضی اطرافنده قوتوب کوچن
 ترکانک اوزی قره اودر عرب
 صحرا نشینک کی
 شد

رد کافی

بر زده

بر زده اوج معنانه در (دسته اضافتی لامیه در بونده سر دستدن مراد بر مقلدر لیکن
 ذکر جزه واراده کل طریقه نفی دست مراد در) بر حرف ناکید (فشاندی حکایت حال ماضی
 مفرد غائب افتنده سلکدر دی دیکدر اما بونده ال چکوب فارغ الیل اولقیدن کلایتندر
 (محصول بیت) اگر درویش سالت بر حال اوزره فالیدی (یعنی احوال کشف و تجلی متمد و مستر
 و دائم و باقی فالیدی) یعنی کاه کلوب کاه کتمه ایکی عالمدن الی چکوب حضور ایدوب فارغ الیل
 اولور دی حاصلی احوال سکرده وام اوزره قرار ایدیدی ماسوادن منقطع اولوب دائما افندیسی
 ایله معامله ده اولور دی * حکایت * در جامع بعلبک کله چند بر طریق و عظمی کتمه باجاعتی
 افسرده دل مرده راه از عالم صورت یعنی نبرده دیدم که نفسم در نمی کیرد و آتش کرم من در هر دم تر
 ایشان اثر نمی کنند دروغ آمدم تربیت ستوران و آینه داری در عجله کوران ولیکن در معنی باز بود
 و سلسله سخن دراز * جامع بعلبک پیور دینی قصیده ک اوزنه سنده بر بولک جامعدر که جمیع قصیده بی
 آلود یعنی همی اکاصفار (خالد بن ولید بناسیدر دیرل) و بعلبک شامک بری باندده بر بوی حق کونک
 بولده بر شیرین قصیده در که اول ولایتده اندن اوجوزلق بر بوق هر نشنه سی و فرت اوزره در
 خصوصاً صوبی (کله یا حرف وحدت) و همزه حرف توسل همزه حرف وحدت دین حرف
 وحدتی بیلیمش (چند نیجه) یا حرف صله (جاعتی یا حرف وحدت) افسرده طوکش دیکدر در عجمه
 منجمددر بر جاعته صفتدر (دل مرده و صف ترکیبی در کولکی اولمش معنانه صفت بعد
 الصفتیدر جاعتک (راه بول) عالم صورت بیانه (یعنی یا حرف صله) نبرده فعل نفی ماضی دن
 بر قصیددر (راه معلول ضریحی) و از عالم و بمعنی غیر صریحی (راهک اولنده و او حرف عطف
 یازانلر صحیح فمخدره مخالف یازمشلرو جاعته صفت ثالث اولدیفنی یازمشلر) (که حرف بیان
 نفس بونک و فائک فتحه یله بونده سوز مراددر) یعنی نصیحت و بند (در حرف ناکید) نمی کیرد
 فعل نفی استقبال مفرد غائب استعمالرنده تأثیر ایلز دیکدر (نکه خواجه حافظ بیورد (بیت)
 دلم جز مهر مهر و یان طریق بر نمی کیرد) (زهر در می دهم بندش ولیکن در نمی کیرد) آتش کرم
 بیانه (و منه اضافت لامیه در) (در حرف صله) (هر دم تر بیانه) (هر دم اودون در) و تر باش معنانه
 (ایشان اضافت لامیه در) دروغ جیف معنانه (آمدم بکا کلدی دیکدر) تربیت ستوران
 مصدرک معصونه اضافتدر (الف و نون ادات جعندر) (ستور طوار دیکدر) (یعنی یبندن
 حیوان و قتر و غیر بیسی کی) (آینه دار وصف ترکیبی در) (داریدن آینه طویچی) (معلوم اوله که
 آینه دار و آینه گردان شول کیمسه به دیرل که بر آینه بی الله الوپ کن درو و ملافی اولدیفنی کیمسه به
 صورلر اولده بر باره آینه به باقنور اندن صکره چقاروب الله راجحه و بار قاج منغرو ربوب آینه بی الله
 ایلر (بووضع اکثرهند و عجم فقر استکدر و آینه دن مراد دمش آینه در که دموردن صافی اولور
 وانلر آینه دیسه ل اول مراد در خواجه حافظ آینه داری مذکور معنانه قصد ایلش بویتنده
 (بیت) دل سرا پرده محبت اوست) (دیده آینه دار طلعت اوست) پس آینه داری آینه فروش
 معنانه اخذ ایدنلر و تفسیر بی کلیاهمال ایدنلر معلومدر که مذکور تقریردن بی نصیب ایشلر
 (ولیکن ادات استدراک (در معنی لامیه) باز بونده مفتوح دیکدر (سلسله سخن بیانه) (سلبه
 زنجیره دیرل) (سوزنه اضافتی مجاز ایله در درازدالک کسریله و قتیله اوزون دیکدر) (محصول ترکیب)
 (بعلبک جامعنده وعظ طریقه بقیله بر نیجه کله سویلردم یعنی خلقه و عقد ایدردم حاصلی کندیلری
 طوکش و قلیلری اولمش بر جاعته نصی و پند ایدردم عالم صوردن جانب معنانه بول ایلتمامش حاصلی
 عالم معنانه و مصادق صایه وصول بولممش بر بولک قاصیلر ایدی کوردیمکه نفسم و کلات نفسم یعنی
 وعظ دل پسندم و تدکیر دلنیرم اول طاش یورکلر به تأثیر ایلز و نیم ایسیجی آتشم یعنی آتش کی

رد شیعی

رد سروری و شیعی و کافی

مطل

رد شراح جیعا

سوز ناك كلام انلك باش اودون كي بارد طبعه نلرینه اثر ایلز حاصلی اول جردللی بعلبك قومنه
 نفس سوز ناك و بنید آفتنا کیم نایر ایلز بس بکا حبف کلدی حیواناته تربیه ایلک و کورل
 محله سنده آینه دارلق فلق یعنی وعظ و نصیحتدن فراغت ایلک کلدی ایدی لیکن معنی قبولی
 آجق ایدی و سوز سلسله سی دراز یعنی وعظ و نصیحتی ترک ایلک بری دکل ایدی زیر بکا معنی
 ال ورمشیدی واوزون اوزاق سوزه باشلدیم ایدی حاصلی زیاده سوز کتور بر ایدی * در بیان
 این آیت که (و نحن اقرب الیه من جبل الوردید * بوایت کریمه نك پسانده ایدیکه (نحن ضمیر
 مرفوع منفصل محلا مرفوع مبتدا (اقرب اسم تفضیل یقین رک دیکدر لفظا مرفوع خبر
 مبتدا در (ال حرف جر (و هاضمیر مجرور متصل جار مجرور اقرب صله سیدر (من حرف
 جر اقرب به متعلق (جبل مجرور در من حرفله لغته ایب معنایه در یونده وریده اضافتی
 بیایه در (وردید واول فخبله بیون طمرینه درلر بونلر ایکی طرور بری بیونک بر جانبدن وبری
 بر جانبدن جبل الوردیدی قرب امکنده ضرب مثل ایدر عرب (محصول ترکیب) وعظ و نصیحت
 بوایت کریمه نك پسانده ایدیکه برانسانک هر حاله اعلمز جبل وریدن اکا اقرب اولان کی
 یعنی هر حاله بزواقف و بزدن ای انک حالی یلور یوقدر * سخن بجان رسانیده بودم که
 گفتیم * یعنی سوزی بریره ایشدر مشیدم که دیردم * قطعه * دوست نزدیکتر از من نیست *
 ورن بختی که من ازوی دورم * دوست مبتدا (ز نزدیکتر زد یقین دیکدر نزدیکه بویه در
 و ترادات تفضیل (و نیست سین و ناسی معناده نزدیکتره مقید در حاصلی خبر مبتدا در
 ازمن بمن یتدن بکا دیکدر (وین اصلنده واین ایدی همزه ضرورت وزن ایچون حذف اولوب
 کسره می واوله نقل اولدی ویا همزه کسره سله حذف اولوب واوله قتی کسره به مبدل اوله
 مابعدنده یاه ساکنه ایچون واکل وجهه (محصول بیت) حضرت شیخ بو قطعه بی آیت
 کریمه مناسب ذکر ایلش دوست یعنی جانان یتدن بکا یقین رقدار ما بوزیاده عجیب و غریبدر که
 بن اندن دورم یعنی بن انک نورینه مستغرق و انک نوری بنیده ساریدر اما عوایق دنیویه
 و عوایق بدنییه بی اول نوردن غافل قلوب دور و هجور ایلندر * چه کنم با که توان گفت که او *
 در کار من و من هجورم * با حرف صله (و که اسمدر کیم معنایه (گفت مصدر معنایه در
 (که حرف بیان (او ضمیری مذکور دوسته راجعدر و مصراع ثانی به مرهوندر (در حرف ظرف
 (کار بیان معنایه در (منه اضافتی لامیه (واو حرف حال (و من مبتدا (و هجور خبری
 (محصول بیت) نیجه ایدوب نیلجه بن کیمه دیمک واور و کیمه اکلدوب اذعان ایشدره کیمکندر که
 جانان نیم یاننده در وین اندن دور و هجورم * من از شراب این سخن مست و فضله قدح
 در دست * من مبتدا و مابعدی خبری (منک اولنده و او عطف اراد ایدنلرک معنی جانبیه
 وصول بوضیض (فضله ارقعه و زیاده به دیرلر (قدح اضافتی لامیه (محصول ترکیب)
 بن آیت کریمه نك خواستدن و مذکور قطعه نك مضمری شرابندن مست و بواسرارک کیفیتندن و آله
 و حیران ایلیم و اول جامک فضله سی واول یاده نك بقیه سی هنوز المده ایدی یعنی کلام طول
 و دور و دراز اولوب سوزیمی تمام ایدوب دو کتدم ایدی * که رونده از کار مجلس گذر کرد
 و دور آخر در کرد نعره چنان زد که دیگران موافقت اودر خروش آمدند و خامان مجلس
 در جوش کتتم سبحان الله دوران باخبر در حضور و زدن یکان بی بصردور * که حرف بیان
 (رونده اسم فاعل کیدیمی دیکدر یعنی یه لیلی (و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل
 (همزه بی حرف وحدت طوأت خطا ایلش (کار مجلس لامیه (گذر کرد گذر ایلدی یعنی
 بکیدی (دور آخر بیایه مضاف الیه متحد و تقدیری دور آخر مجلس دیکدر مجلسک

رد سروری و کافی

رد سروری و کافی

صوک دوری (دراوتر کرد اکا اثر ایلدی دیکدر زیرا در یونده حرف صله در (نعره لغته گذردن
 یعنی خبشومدن چقان صوته دیرلر اما بونک کی برلده قتی جیفر مغه دیرلر (چنان انجلین
 دیکدر (که حرف بیان (دیگران غیرلر (با حرف مصاحبت (موافقت او مصدرک مفعولنه
 اضافتیدر (در حرف صله (خروش خاه معجه نك و رانک صله لیه اسمدر خروشدندن
 چو قرامق معنایه (مثلا طنجره و یا چونمک قینار کن قباغن اوسته قوسک اندن چقان
 صوته چو قرامه دیرلر (و فارسیجه خروش (خامان خامک جعیدر ناخفته لردیکدر (بجمله
 اضافت لامیه در مجازا (در حرف صله (جوش اسمدر (جوشیدن قینامق معنایه (سبحان
 مقام نثریه و تعجبه مستقبل لفظدر (یونده تعجب مراد در (جلا لیه به اضافتی مصدرک مفعولنه
 اضافتیدر (موران دورک جعیدر ابر افلردیکدر (باخبره اضافت بیایه و مبتدا (با حرف
 مصاحبت (با خبر خبردار دیکدر (در حرف ظرف (حضور یونده غیث مقابلی در (زرد یکان
 دورانه معطوف (بی بصره اضافت بیایه (و دور خبر نزدیکدر (تقدیر کلام در حضورند
 و دور ندر ادات خبر فریته قائم اولدی بیچون حذف اولندی (محصول ترکیب) سوزیمی
 هنوز تمام اتسدین بر یکجکی مجلس وعظک یاندن گذر ایلدی و مجلس وعظک صوک دوری
 یعنی آخر مجلسه نقل اولان کلمات اکا نایر ایلدی انجلین بر نعره اوردی که نیر برانک
 موافقتیه های وهوی و خروشه کلدیلر و مجلس وعظده اولان خام و ناخفته لری جوشه و شوقه
 کتوردی یعنی چله سته بر حال غلبه ایلدی که انکله یله فریاد و فغان و های وهویه باشلدیلر
 بو حالتندن بن تعجب ایدوب سبحان الله دیدم ۳ نه عجب حائدر که مسافه بعیده اولوب عارف
 بالله و خبردار واکاه اولنر مجلسه حاضر کی اوله بلکه حقیقتده حاضر اوله و قریب مجلس
 و داخل صحبت اولان بی فهم وی ادراکظر ظاهرده حاضر ایکن معنی عالمده غائب و دور
 و جدا و هجور اوله اصلانرا اولوب (لهم قلوب لایفقهون بها) خواسته ماصدق اوله
 * قطعه * فهم سخن چون نکند مستمع * قوت طبع از متکلم مجوی * فهم سخن مصدرک
 مفعولنه اضنا فتیدر (چون ادات تعلیل (مستمع اسم فاعل (قوت طبع مصدرک فاعلنه
 اضافتی در (مجوی فعل فهی مفرد مخاطب (جو ییدندن (چستن دن دینلر خطا ایلدیلر
 (محصول بیت) مخاطب و سامع متکلم سوزیمی فهم واذعان ایلمیجه متکلمدن قوت طبع
 و شوق و تأثیر توقع ایلسه یعنی مستمع که سوزی اکلجه سوزه طاقی اولماز و سوز سوبله چکی
 کلز حاصلی حسن تقریر و فصاحت بیانه مالک اولماز * مسخت میدان ارادت یار * تا زند
 مرد سخن کوی کوی * مسخت وسعت کی مصدر در (میدانه اضافت مصدرک مفعولنه
 اضافتیدر (و اراده اضافت بیایه در (یار فعل امر مفرد مخاطب در آریدندن که مخفقد ر
 آوریدندن (آوردندن فعل امر در دین خطا ایلش (مسخت ییارک مقدم مفعولدر (ناحرف تعلیل
 (بزند فعل مضارع مفرد غائب اوره دیکدر یعنی چاله (مرد سخن کوی بیایه (سخن کوی وصف
 ترکیبی در کویدندن (گفتن دن دینلر خطا ایلش (کوی کاف بحکم ضمیمه طوب دیکدر
 بزندک مقدم مفعولدر و مرد سخن کوی فاعلی (محصول بیت) ارادت میدانسه و سعت کتور
 یعنی میدان ارادت کی واسع ایله ارادت کی حق و بیون ایله تا کیم سوز سوبلیجی مرد کوی
 سخن مراد اوزه اودره یعنی استدی کی بسط کلامه قادر اوله حاصلی سن ارادت کی واسع ایله
 تا کیم متکلم فصاحت و بلا غتله نکلنی واسع ایله * حکایت * شی دریا بان مکه از غایت
 بی خوابی پای رفتن نماد سر نهادم و شتر بان را کتتم دست ازمن بدار * شی یا حرف وحدت
 (در حرف ظرف (یا بان مکه یعنی زیه مکه لامیه (غایت بیخوابی لامیه زیاده اوقوسنرا قدن

۳ نه غریب نسخه

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد این سید علی و سروری

دیکدر (بای رفتن پیاپی کتک) یعنی بود و مک ایامی دیکدر (نماد فعل ننی ماضی مفرد غائب)
 قائم دی دیکدر بجزدن کنایه (سربساده مک مقدم مفعول باشم قودم) یعنی بر مقدار
 استراحت ایچسون بشی بیه قودم (شتر بان شتر هیزه نک حذفیه دوه درو بان ادات
 فاعل دویجی دیکدر (رادات مفعول) کفتک مقدم مفعول در (دست بدار مک مقدم مفعول صریحی
 (وازمین غیر صریحی در لک بدن طوط) یعنی قوی بر مقدار بونده او بویام (محصول ترکیب)
 بر کچه مکه بونده و بیابانده حاصلی بریه سنده زیاده او بقوسن لعدن حرکته و بود و مکه
 بحالم قائم کفتک ایام قائم کال بجزدن کنایه در والا کفتک الی و ایامی اولمز حاصلی
 کلام بجز بیدر بوله اولمده دشمنی بیه قودم دوه بجی به دیکم الی شدن چک بر باره استراحت
 ایدین * قطعه * پای مسکین پیاده چند رود * کرکچن ستوه شد بختی * پای مسکین پیاده
 (اصلنده پای پیاده مسکین ایدی) پس ضرورت وزن ایچسون صفتی موصوف اوزده تقدیم
 ایدوب (پای مسکین پیاده دیدی) مسکین پیاده مک ایامی دیکدر مسکینی پایه صف ایدوب
 معنایی ایچره وقدر تسزایی پیاده نیچه بر کیده دین ترا کعب عجمده عجب متصرف
 ایش (کر که حرف تملیل) و زاحرف ابتدا (تخمل تغلی باندن مصدر در بونده بول کونور مک
 و تعب و مشتقه صریح معنای مک (ستوه سینک ضمیمه عاجز و فرمانده معنای در) بختی بایک ضمی
 و خای مجیه نک سکونیه بسرک دوه دیکدر (محصول بیت) مسکین و نامراد و بی چاره پیاده نک
 ایامی نیچه بر کیده یعنی نه دکل بول بود مکه و قطع مسافه ایلمکه قادر در یعنی مالک دکل
 زیراطی مثال و قطع مرا حل اللمکه بوراهر مشتقه بسرک و توانادول بی طقت و بی بحال
 اولدی یعنی بوردی قانیدی پس بشرک نه طافتی و ارکه بحال ایلمه مصرع اتی بی جمله حایله
 اعتبار ایدنلرک بونده بر حالری بو غیش * تاشود جسم قر بهی لاغر * لاغری مرده باشد
 از خفتی * تا حرف ثابت در لی معنای (شود فعل مضارع مفرد غائب افعال ناقصه دن بعید
 معنای (جسم اسمی) قر بهی اضافتی لامیه (با حرف وحدت) قر بهی فاک قتی و رانک سکرکی
 و بانک کسر یله و هائی اصلیه الیه سیر دیکدر عریجه سیمین دیرلر (و با حرف وحدت لاغر شودک
 خیرید رارق دیکدر عریجه غث دیرلر غبک قتی و نای مثلثه (لاغری یا حرف وحدت
 و یا تکبیر بلاغر) و یا مطلق لاغر (مرده باشد اولمز اولور) یعنی اولور (لاغری مبدا مرده باشد
 خیری (وازمین پیاده متعلق خبری) (محصول بیت) سقرلک شداید و لایم بدیه باندن اولدی یعنی
 هر کک معلومی و معهودیدر تعریفه احتیاج یوق و علی الخصوص که مکه مکرمه سفری
 نه مرتبه صعب و شداید یعنی کورن و چکن یلور انجق ایدی بو مبارک سفرده بر سیمز حیوانک
 تعب و مشتقین جسمی لاغر یعنی الام و شداید تکمل ایدوب ضعف و زبون اولمز مرتبه سته
 و ار نیچه لاغر اولان حیوان محنت و فلا کنند صاع قائما اولور و توانا بی بحال اولدقاری
 تجله تونلر طافت کتور بیوب هلاک اولور * کفت ای برادر حرم در پیشست و حرامی در پس
 اگر رفتی بری و اگر خفتی مردی * کفت شتر بان دیدی (حرم یعنی حرم مکه) (حرامی یعنی
 دشمن) (حرامی ذکر حرمه صنعت اشتقاقه داخل اولسون ایچوندر) (بوصفته جناس
 مطابق دین معنای افزا ایش) (پیش) و پس ذکر صفت تضاد در اکثر نسخه (در
 پس برینه (از پس و اقع در) رفتی فعل ماضی مفرد مخاطب را کک کتک یعنی
 کتک کسه (حاصلی کتک بیک نقد برجه دیکدر) بری فعل ماضی مفرد مخاطب بونده
 خلاص بوند دیکدر بیه بونده به عبارت اصطلاحی مفعول تقاضی ایلر (ظفر بولدک و مراد که
 غاب اولدک معنای نه استعمال ایدر) پس بونده جان و روح عبار تریقی نقد بر ایدنلر

ردشعی

ضارح مرحومک توجید شعی به
 اعتراضی مسلم رکس کندینک
 توجیه اولی دخی سوز
 کنوره چکی لدی انامل معلوم
 اولور لایضاع

ردکاش

ردشعی و کافی

بو استعمالدن غافلر ایش (خفتی فعل ماضی مفرد مخاطب بونده او بودک دیکدر) امر دی باضمیر
 حضیر اولدک دیکدر (معلوم اوله که عریبه ادات شرط فعل ماضی به داخل اوله بی
 استقباله نقل ایدر) اما فارسیده نقل ایلمکده جائز پس بونده ایکی و جهله بیه مساع و ار
 (محصول ترکیب) شتر بانه الک بدن چک بر باره استراحت ایدین بیک شتر بان دیدی ای برادر
 حرم مکه او کده در یعنی ایلروده دیکدر رزرا بونده قرینه و بعدینه اشارت یوقدر اگر چه
 ترکیبه اولک عبارتی نوعاقریه دلالت ایدر و حرامی وعد و کرده و آرزوده در اگر کیدر سک
 و یا کتد کسه خلاص یولوز سین و یا بولدک یعنی مراد که غالب اولدک و اگر او بوردسک
 و یا او بوب فاند کسه اولور سین و یا اولدک حاصلی کیدر سک مراد که ظفر بولور سین او بوردسک
 هلاک اولمکی مقرر یل * بیت * خوشست زیر مغیلان بره باده خفت * شب رحیل ولی
 ترک جان بیاید کفت * زیر مغیلان لایم مغیلان کبه بونده یعنی بریه ده بر دیکلی اناجلک اسمیدر که
 دیکنلری اوزون و سیناه اولور و یوکلی شفتالو اناجی دکل اولور بریه نک اودونی اولدر
 (زیر بند آ) و خوشست مقدم خبری (و بره باده خفته متعلقدر) و خفت مصدر معنای در
 (باده صخره بونده بریه مراددر) (شب رحیل لایم) (رحیل رحلت اسمیدر کوج معنای سده
 (یعنی سفر اوزده کوجمه مک اسمیدر) ولی ادات استدر ال (ترک جان مصدر مک مفعولنه
 اضافتیدر) (بیاید با حرف تا کید) (بیاید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیکدر) کفت مصدر معنای در
 که مضارعه معنای در (محصول بیت) رحلت کیجه سی راه بریده مغیلان الشده یاتوب او یوق
 لطیفدر و حضور و صفادر و لیکن جان ترکن سونلک کرک یعنی یکدم جانندن و باشند و اولورسم
 اولم دیمک مرتبه سته و آرمق کرک حاصلی هلاک اولوب اولمکی اختیار اللمک کرک و جائزدر که
 بونده کفت مجازا کرک معنای سده اوله (معلوم اوله که مغیلان الشده یا مفعول مراد کواکه لیکدر
 بو معنی ایسه شده ملحوظ دکل زیر کیجه ده هر یک کولکه در اما کوندر اگر چه بعض پرده
 قیافو لتقاریده کولکه در لیکن هر پرده بولماز و مغیلان اکثر پرده بولور علی کل حال بونده
 مغیلان ذکر کرددن خالی دکل * حکایت * یار سایی رادیدم بر کار در یا که زحم یلنک
 داشت و بهیج دارو به نمی شد و مد تهادر آن ریخورد بودوم بدم شکر خدای تعالی همی
 کفت الحمد لله که مصیبتی کفر قنار منه بمعصیتی * یار سایی (با حرف وحدت) ورا ادات
 مفعول (برادان ظرف) کاردر یا لامیه (که حرف بیان) زحم یلنک لامیه زحم یاره (و یلنک
 قیلان) دار و رانک ضمیمه دو او علاج دیکدر بیه بونده ابو معنای در یعنی یاره سی ارکزدی
 (رنجور مر بینه دیرلر رانج المدر پس رنجورالم دارد دیکدر) کنج خزینه به و کنجور خزینه داره
 دیدکری کی (دم بدم ساعت بساعت یعنی هر دم و هر ساعت) شکر خدای صدرک مفعولنه
 اضافتیدر مصیبت آدمه کلن بلا و الم (و مصیبت کاه و عصیان) و یاری وحدت و تنکیره قابلدر
 (محصول ترکیب) حضرت شیخ پیور سیاحتم زماننده در یا کارنده بر عابد کورد مکه یلنک یاره سین
 طوتردی یعنی آتی یلنک یاره لمشیدی و هیچ بردوا ایل او کتزدی و دائما خدایه شکر سو یلر دیکه
 الحمد لله که مصیبت کفر قنارم یعنی مبتلایم معصیه کفر قنار دکل یعنی تقدیر که عذاب و الم چکرسم بکا
 کاه بازلار دیو دائما خدایه شکر ایدردی * قطعه * کر مرار از بکشتن دهان یار عزیز * تا بکوی
 که دران دم غم جام باشد * زار اسمدر ذایل و حقیر معنای آنکچون زار و ذایل و حقیر و زار دیرلر
 عطف تفسیری طریقه ایدی زار ایلمکی معنای در یعنی زار زاری بی غرق ایلماسلر نیکه
 دقایق الحقایق مرغ زار ایلر مرغ زار باشد ایلمکستیدر تحقیق اید مامش لیکن متبع اولان کلار انجق
 مقلد اکلامز نامل ندر (با حرف صله) کشتن مصدر در قتل معنای (دهد فعل شرط مفرد مضارع

ردشراح جیما

مغیلان اصلی ام غیلاندر اکن
 ناس اراننده شریف ایل
 مشهور در
 ردشخ

جواب از طرف شیخ
 مغیلان الشده باقمی مجرذ
 کولکه لیمک ایچون دکلدر
 کیجه ایچده خفته
 اولدن برودت ماه و هوا یا خود
 ژاله و بارانن مهمامکن و قایه
 ایچون زیر مغیلانده باقمی
 اولدر بوضو رنده حضرت
 شیخ مغیلان ذکر کردی پرده در
 لاطایع الفقیر
 اسعد

ردان سید علی و سروری و کافی

اولکی مرغزار سکون غنبله ایلمکی مرغزار کسر غنبله در لاطایع

غائب آن فاعلی (و یا عزیز اضافت باینه آنک مشار الیهی) (و مراد هک مفعول اول صریحی
 وزر مفعول ثانی) (و یکشتن غیر صریحی زار لفظی حال طوتلری حال ایملر (دهدایکی
 مفعول الدیفی انکار ایملر معنایه واصل دکلر یش (ناحرف تنبیه (نکوی فعل نی مستقبل مفرد
 مخاطب) که حرف بیان (در حرف ظرف (آن اسم اشارت (دم نفس وساعت معانسه در (غم جانم
 لامیه (باشد فعل مضارع مفرد غائب فاعل تحتند غم جانم راجع ضمیر در (محصول بیت) اگر اول
 یا عزیز یعنی جانم بن زار و ذلیل قتل ایلمکه و یرسه یعنی قتل فرمان و یرسه حاصلی بن ذلت و حقارتله
 قتل یرسه زده مار دیمه سین که اولدمده و اول وقتده جانم غمی اوله یعنی جان غمی و اولم قیفوسی
 اوله حاصلی اولدن پرواچکم (مصراع اولم معناسنی اگر بن ضعیفی قتل ایلمکه و یره دین ضعیف
 سوبلش (و مصراع ثانیک تحقیقده بویه خیال ایلمکه که اول حالده اولان ناله و اینم یاش و یرمک
 المدن اوله دین زار لفظی ناله و این معانسه ظن ایلمیکی زیاده فاسددر (و اینم جانم کتد و کندن
 دکلر دین بشت معناسنی ایلمکشم * کویم از بنده مسکین چه کنه صادر شد * که دل آزرده شد
 ازین غم آتم یاشم * بنده مسکین بیانیه (کنه کنه اهدن محفندر) که حرف بیان (دل آزرده وصف
 برکی قس مندر کو کلی تحمیش دیمکدر (غم آن لامیه (محصول بیت) قتل زمانده جان و یاش
 غم جانم بلکه دیرم بنده مسکین نه کنه صادر اولدیکه بندن آزرده دل و یریشان خاطر
 اولدی اول جان بنده انت غمی اولور یعنی جانانک بنی قتل ایلمکه بندن مغیر ابال و یریشان خاطر
 و اینم چون در بس الم و غم بوجهدن یو خسه مفعول اولد یغدن دکلر حاصلی جانان بندن
 یریشان خاطر اولد یغدن یخسورم و الا انت کشته سی اولی حیات جاودانیدر بندن آزرده دل
 و یریشان خاطر ویدی دیوانه ایدر بن دین یریشان سوبلش * حکایت * در ویشی راصرور قی
 پیش آمد کلیمی از خانه یاری بدزدید حاکم فرمود که دستش بربند صاحب کلیم شفاعت کرد که
 من او را بچل کردم حاکم گفت شفاعت تو حد شرع فرو نکذرم گفت راست فرمودی اما هر که
 از ما بوق جبری بدزد فقط مش لازم نباید که الفقیه لا یمک شیا و لا یمک هر چه درویشتر است وقف
 محتاج است * در ویشی را با حرف وحدت (و را ادات مفعول) ضروری یا حرف وحدت (پیش
 آمد او کنه کلری یعنی واقع اولدی (کلیم کاف عربک و لامک کسره لیه انواع بساطدن
 بر نوع بساطت ایلمکه هر کس معلومیدر کاف عجمک کسریله دیلمر عندی سوبلش (و یا
 حرف وحدت) نه یا لامیه (و یا حرف وحدت) بدزدید او غلدی دیمکدر (که حرف بیان (بیرتد
 بای ناگید یله فعل امر ج غائب) دمنش مقدم مفعول (صاحب کلیم لامیه اضافت سزده استعمال ایدر
 بونک کیلری شفاعت کرد شفاعت ایلمدی (که حرف بیان (بجل بانک فحی و جاء مهمله نک کسری
 و سکون لامیه حلال معانسه مستعمل لعفندر (باسمینی متضمن حرف مصاحبت شفاعت نولامیه (حد
 شرعده بویه در (فروادات ناگیددر بونک کبی پرده) نکذرم فعل نی مستقبل متکلم وحده ترک و اهل
 ایلم دیمکدر راست فرمودی راست بونده کرچک معانسه در کرچک بیوردک دیمکدر اما ادات استدراک
 (که اصلده هر کس که در حذف و ایصال طریقله کس ترک اولدی (مال وقف چیری یا حرف وحدت
 (بدزد فعل مضارع مفرد غائب او غلایه دیمکدر (قطعش تقدیری قطع بدش در) که حرف تعلیل
 الفقیه الفضا مرفوع مبتدا (لا یمک فعل نی مستقبل مفرد مذکر غائب مبنی للفاعل فاعلی تحتند
 مستتر فیه راجع ضمیر (ویشا لفظا منصوب مفعول هج برشته مالک اولماز دیمکدر) (و لا یمک
 مذکور کی در مبنی للمفعول قائم مقام فاعلی مذکور کیدر گیمه به ملوک اولماز دیمکدر (درویشان
 فقر امر ادرا و ادات تخصیص (وسین) (و ادات خبر در دیمکدر) (وقف محتاج است
 مصدرک مفعوله اضافتیدر (و الف و نون ادات جمعدر) (وسین و نون ادات خبر) (محصول ترکیب)

ردسروزی و کافی
ردسروزی و کافی

قوله (وزر مفعول ثانی)
اشبو عبارة نسخة متعده ده
کورلش ایسه ده نامله
محتاجدر لطایع

ردشعی
ردکافی
ردسروزی

ردکافی

ردشعی و کافی

بردرویشک

بردرویشک او کنه ضرورت کلدی (یعنی احتیاجی واقع اولدی بر یارینک) (یعنی کندی کی
 بردرویش بولدانشک اوندن بر کلیم او غلادی حاکم یعنی قاضی پیوردی که این کسه ز السارق
 والسارقه) حکیمله بویه اولمجه صاحب کلیم شفاعت ایلمدی که بن اکا حلال ایلمم و دعوی
 و نزاع ایلمم دیو (قاضی دبدیکه سنک شفاعتک سبیلله اقامت حد شرعی ترک ایلمم بونک کیلرده
 رعایت خاطر مشروع دکلر) (البته شرعیه لازم اولان حکمی اجرا ایدرم صاحب کلیم دیدی
 کرچک پیورمین اما هر کیمسه که وقف مالدن پر نشنه او غلایه اکا قطعید لازم کلر ز بر فقیر
 دنیا به نه پر نشنه مالک اولور و نه کیمسه به ملوک اولور هر که درویشلر کدر اول فقرایه و محتاجلر
 وقفدر یعنی درویشلردن اخذ اولسان نشنه فقرایه موجب عقوبت اولماز زرا معانده کندی
 حققر بن المش اولور (پس انله نه قطع مرتب اولور و نه ضمان * حاکم دست ازو بداشت و کفت
 جهان بر تونک آمده بود که دردی نکردی الا از خانه جتن یاری کفت ای خداوند بنشینده که
 کفته اند خانه دوستان پروب و درد دشمنان مکوب * دست ازو بداشت اندن الن چکدی دیمکدر
 (یعنی این کیمکدن فراغت ایلمدی) (بر تونک آمده بود او سنکه طاری کلدی دیمکدر استفهام طریقه
 (که حرف بیان الادات استنفا) خانه دوستان لامیه و مقدم مفعول پرویدر که بای تا کیدایله
 فعل امر مفرد مخاطبدر رویدندن (رفتن دن دینار خطا ایلملر سو پور دیمکدر) (درد دشمنان لامیه
 (مکوب فعل نهی مفرد مخاطبدر کویدندن کوفتن دن دینار خطا ایلملر (درد دشمنان مکوبک
 مقدم مفعولیدر بای عجمله در (بای عربله دین ایلم یش (محصول ترکیب) صاحب کلیم مذکور
 بری ایلمجه حاکم سارقدن ایلمدی و دیدی جهان باشک طاری کلدی ایلمی که او غرولنی
 ایلمک الا بونچلسین برذر ویشدن (یعنی بویه بر فقیرک خانه سندن سارق دیدی ای خداوند
 اشتیاقش مسین که ضرب مثل طریقه دیمکدر (یعنی اکا برکتانیدر) (دوستلرک خانه سنی سو پور
 (یعنی خانه سنده هر نه که المغه قابل ایسه ال تکلف چکمه و دشمنلر قیوسی قاقه) (یعنی عرض
 احتیاج ایلمک بچونق الباب ایلمه حاصلی دشمنه عرض احتیاج ایلمه است * چون فرومانی بسختی قن
 بجز اندر مده * دشمنان را پوست برکن دوستان را پوستین * فرومانی مانند و مانیدن مصدر لری
 و مشتقی فرویه مستعمل اولسه بجز معناسنی افاده ایدر بونده کی کبی (یا ضمیر خطا بدر عاجز
 قاله سوز دیمکدر) (بسختی یا حرف مصاحبت) (بسختی بای مصدر له شدت و تحت معانسه در (ن
 بدن معانسه در مراد بونده وجودی و کندی سیدر (بجز یا حرف صله و یا حرف ظرف) (اندر مالک
 معناسنی تا کیدایدر) (مده فعل نهی مفرد مخاطب و یرمه دیمکدر) (بعض نسخه ده) (منه و شمش
 قومه دیمکدر اما بکن هیچ نسخه ده موجود کل دشمنان ارادات تخصیص دشمنلرک دیمکدر پوست
 دری دیمکدر (بر حرف تا کید (کن کاف عربک فتحیه قویار دیمکدر بونده صوی معانسه در
 (یعنی در یسنی یوز دیمکدر) (بر کن فعلی کنندن اشتقاق ایلمن بیلز یش) (دوستا از ارا حرف
 تخصیص دوستانک دیمکدر) (پوستین کورک دیمکدر بر کنک مفعول اولی) (و پوستین مفعول ثانیه
 (محصول بیت) (چونکه شدت و مختلفه عاجز قاله سین تشکی و وجودی) (یعنی کندی بجز
 و یرمه (یعنی کریت و مشتقه بی کاروبی نوا و تورمه) (بلکه فرصت بولورسک دشمنلرک در یسنی یوز
 (و دوستانلر صرندن کورکی صوی حاصلی ضرورت و بجز ایله و تورمه و کندی بخت و المده و شورمه
 بلکه فرصت بولورسک دشمنک مالنی و جانی قهرایله و جبرایله ل امان و یرمه) (اما ابتدال ایلمه عرض
 حال و اظهار حاجت کوسرتمه لیکن دوستانلر هر نه معامله ایلمسک و دفع ضرورت ایچون عرض حال
 و اظهار بجز ایدر سکر رخصت و اجازت وار * حکایت * یکی از یادشاهان بارسابی را کفت هیچت ازما
 یادی اید کفت بلی هر که که خدا را فراموش میکنم * هیچت تا ضمیر خطابدر (هیچ سکا دیمکدر

ردشراح جیما
ردشراح جیما
رداین سیده علی

ردشعی و کافی

(از ما بزدن دیکسدر) یاد می آید اکنون کلوری یعنی هیچ بزی اکار مبین (موصول ترکیب)
 و بادش بر صالخی کوردی ویدی هیچ بزدن بادش کلوری یعنی هیچ بزی اکار مبین اولده
 بی هر که که خدای فراموش ایدم منی باده کتوردم بونک کیلر تعلیق بالحال قبیلنددر یعنی
 هرگز خاطر مه کلز سین ز برای بر نفس ذکر خدادن خالی دگم که سن باده کله سین * بیت *
 هر سودوان کش زدر خویش براند * وان را که بخواند بدر کس ندواند * سو سینک ضمیمه
 جانب دیکسدر (دود دالک و واولک فتحه لریه فعل مضارع مفرد غائبدر دویندن یلک
 و یو پورقی معنای آن فاعلیدر) کش که حرف بیان (وشین ضمیر جانش در که خدایه راجع
 اوله قرینه قائم اولد یعنی براندک فاعلی قرینه سینه و جائز در که انک مقدر مشارالیه
 راجع اوله زبر تقدیر کلام آن کس کش در اول کیمه که انی دیکسدر (زدر خویش
 کشدی قبوسدن) براند با حرف تأکید (آند سوره دیکسدر فعل مضارع مفرد غائب فاعلی
 خدادر) و او معنای استدرای متضمر حرف عطفدر (آن را که اصلنده آن کس را که در
 حذف و ایصال طریقله) کس ترک اولندی (که حرف بیان) بخواند دعوت ایلله یعنی مقبول
 طوبی معزز و مکرم در کاهی ایلله (با حرف صله) در کس لامیه (ندواند فعل فنی مستقبل
 مفرد غائب فاعلی خدادر) الف و تون ادات تعدیه در یلدرمز دیکسدر (موصول بیت)
 هر جائیه یلر یو پور یعنی بی قرار و بی ارام اولوب هر جائیه تک و یو ایدر اول کیمه که خدا
 انی کشدی در کاه لطف و کرمدن مفرد و طرح ایلله یعنی خدایک مقبول و معززی اولبان
 زاندره قبول قیویه تک و یو ایدوب اسباب معاشی در بدر اولسندن اکلر و حصول مرام
 و مقاصدی اکار قبولینه ملازمتدن بلور العیاذ بالله تعالی اما اول کیمه بی که خدا کشدی به
 دعوت ایلله کیمه تک قبولینه انی یلدرمز یعنی بلمکه محتاج ایلر زیرا انک مقبول اولان غیر
 کیمه به محتاج اولان و اغیارک قبولینه وارمز حاصلی بادشاه صورت و معنی اولور و هر کس
 که محتاج اولور اول هیچ کس محتاج اولان معلوم اوله که صحیح نسخه زده مصراع اول
 هر سودوان کش واقعدر شین ضمیر ایلله پس سین مهمله ایلله باز ایلر ضمیر دن اگاه دکل ایشلر
 * حکایت * یکی ز صاحبان پادشاهی را بخواب دید در بهشت و پارسایی را در دوزخ پرسید که
 موجب در جات آن چیست و سبب درکات این چه که ما بخلاف این شد اسیم گفتند آن پادشاه
 بحسب درویشان در بهشت و این پارسا بتقرب پادشاهان در دوزخ * با حرف ظرف (و خواب
 یونده دوشدر) پرسید مذکور صالح دوشنده سوال ایلدی و یا او باندندن صکره بعض کیمه
 صوردی (که حرف بیان) موجب در جات آن اسم فاعلک مفعول و لایه اضافلدر
 (سبب درکات این اضافلری لامیه لدر) در جات درجه تک جمعیدر بونک بره جهمه
 بصافقنه دیرل جنت مقامانده ده مستعملدر (و درکات در که تک جمعیدر یعنی الحق بره ایتمکه
 سبب اولان بصافقنه دیرل مراتب دوزخیه ده مستعملدر) (که حرف تعلیل) (مایز دیکسدر
 (بخلاف با حرف تأکید) ایته اضافات لامیه در (پنداشتیم مقدم مفعولدر) (گفتد صالحه
 جواب و یردیلر) با حرف صاحب مبینی متضمن (محبت در ویشان مصدرک مفعولانده
 اضافیدر) (تقریر فعل باندن مصدر در) (پادشاهانه اضافتی سابق کیدر) (موصول ترکیب)
 بر صالح دوشنده بر پادشاهی جنده و بر طایفه جهمه کوردی سوال ایلدی که اول پادشاهان
 مقامات جهمه موجبی ندر و بوزاهدک درکات جهمه صبی ندر زیرا بزیونک خلافتی خان ایدر دکل
 دیکسدر که اول پادشاه فقرا و درویشان محنتی سبب جهمه در و اول پارسا سلاطین و امرا به

و سروری و کافی

نکوهیده

نکوهیده ری دار * دلق فقر اخرقه سی (و تا ضمیر خطاب) (مصحح مین کسری و سین مهمله تک
 سکونیه پلاس معنای در یعنی اسکی بسکی) (و یا حرف نسبت پلاس مذهب لباس دیکسدر
 فقر الباسی مراد در) (مرقع تفهیل باندن اسم مفعولدر فیجه پاره ایلله مالو خرقة هند فقراسی
 کسیدی خرقة لکسی) (خود و اور جمله بونده کشدی معنای در) (و را ادات مفعول
 (اعمالی نکوهیده بیایه) نکوهیده نوک کسری و کاف عجمت ضمیمه حقیر و ذلیل معنای در
 (بر یانت سکونیه اصلنده بری در همزه ایلله فعیل وزنی اوزره لیکن عجم اکثر همزه تک
 حذفه استعمال ایدر) (دار فعل امر مفرد مخاطب) (خود را بری دارک مفعول صریحی) (وزعها
 غیر صریحی) (موصول بیت) (دلق سنک نه ایشو که کلور یعنی نه ایشو که برار حاصلی سکا ندن نه فائده
 معنای در) (مصحح مین) (کیمه سکا فائده ایلر مرقع خرقة دخی یعنی در ویشلک و صوفیلاک فقر الباسنه
 کر مکه اولر زهمان کندی برامز عملردن بری و سالم و عاری طوط یعنی فقر الباسنه تنها صوفیلاک
 اولان بلکه کندی بی دوزخدن خلاص ایلین اعمال صالحه و افعال میرویه در صوفیلاک کسوه سی
 دکل * حاجت بکلاه برکی داشت نیست * درویش صفت باش و کلاه تزی دار * با حرف
 صله) (کلاه بری بیایه) (بره بانک و رانک فتحه لریه وهای رسمیه قوزی به دیرل که عریضه جل دیرل
 حاک و مین فتحه لریه) (امدی معلوم اوله که شروان و قره باغ و آرز بانجان و جمله اکثر انجام
 قوزی در یسندن کلاه کیرل و اکا کلاه برکی دیرل به نسبت خواجهکی و بند کی دید کاری کی
 (گاه اولور که تنها برکی ده دیرل) (اکثر مذکور کلاه کی فقر اجنسی کیدر یکچون بونده انی
 تخصیص باند کر ایلدی) (داشتن مصدر) (و تا ضمیر خطاب) (درویش صفت و صفت ترکیبی در
 درویش صفتی) (یعنی درویش خوبی و صوفی قلنسولی دیکسدر) (باش فعل امر مفرد مخاطب
 اول دیکسدر) (کلاه تزی بیایه) (لغزده کلاه امیرانه ایلله تفسیر ایلر اکا برعلای اعجامنده
 مسموع بویه در) (خصوصا نادره زمان و اعجوبه دوران صاحب تصانیف رائقه و مالک
 قصائد مصنوعات فائده افتدیم و ولی نعمت و استادیم) (مولا با حلی شروانی قدس الله تعالی روحه
 و جمل فی غرف الجنان قوحه که شام شریفه توطن ایدوب ادبی و طیفه ایلله فافع اولوب
 طایفه تک افاده سببه تقدیر ایلش) (بوینده دعا گو یلرینه کاستان تعلیم ایلله کده بویه افاده
 پیوردیلر و سارطلیه حین تعلیم بویه افاده پیوردیلر که کلاه برکی مقابله واقعه اولمغین
 اندن کلاه فقرانه) (و بوندن کلاه امیرانه مراد در که آنی تاتار خالری و میرالری و سلطانی
 کیرل) (اکثری سمور و وشفدن اولورمش) (برکی کاف عربیله متاعدن برنوعدر که صوفیلر
 آنی عمامه برینه کیرل دین ایکی وجهله خطا ایلش کافی عربی دیعه سنده و متاعدن
 برنوعدر که صوفیلر آنی عمامه ایدر دیعه سنده) (و کاف عربیله جنس قلنسوه دن برنوعدر دینده ایکی
 وجهله خطا ایلش کافی عربی دیعه و قلنسوه بی دیکسدر) (و کلاه برکی بگونه کلاه در که
 در ویشلر کیرل دین تحقیق مقام ایدممش) (کلاه تزی دن مراد قلنسوه در که آنی جندی و تاتار
 طایفه سی کیردین خطا ایلش) (خراسانده کلاه برکی دیرل قوزی در یسندن برجنس طایفه
 اولور اکثر در ویشان و مشایخ کیرل) (گاه اولور که اول کلاه اوزره لف عمامه ایدر دینده ایکی
 وجهله قصور ایلش) (خراسانه تخصیصده و اکثر درویشان و مشایخه زیرا اغنیای انجام
 دخی گاه اولور که آنی کیرل) (برکی اصلنده نشد پدایله در لیکن کثرت استعماله خصوصاً بوجهله
 ضرورت شعر ایچون مخفف اولمشدر دین خفت ایلش زیر اسباق مکرر بیان اولدی که اصل
 لغزنده نشد بوددر) (بعض شراح برکی ایکی فتحه ایلله در میس) (و بعضی اعتراض
 ایدوب ایکی فتحه حالت افراده مخصوصدر) (اما حالت اضافده کافه متصل اولان حرف مکسور

رد سروری

رد این سبد علی

رد سروری

رد شعی

رد کافی

رد کافی

رد کافی

با حرف وحدث (سر پیلار لامیه در پیلار خسته به درل اصلنده وصف ترکیبدر بیم کشور پچی
معناسته صکره خسته به اسم اولدی اکثر خسته اوله کن اولدیغیچون خسته به پیلار دیدیلر
یعنی اولنک قورقوسنی کتوردیکچون پیلار دیدیلر (کر بست کاف عجمک ورائک کسر له فعل
ماضی مفرد غائب اعلدی دیمکدر (پیلار مبتدا) بر بست باد تا کید ایله خبری زانک کسر له فعل
ماضی مفرد غائب صفالدى ودرلدى دیمکدر (محصول بیت) بر شخص یعنی بر کیمسه بتون کیمچه
بر پیلارک باشی اوززنده اغلدى حاصلی اولور ظن ایدوب خوفدن صاحده ک کر به و بکا ایلدی
چونکه صباح اولدی کیمچه صاحده ک قورق جهشتدن کر یان اولان اولدی و پیلار اولان
صفالدى ودرلدى یعنی بوقصه دنیاده جوق واقع اولور اولشدن قورقولان خسته صا غایوب
وطول ایله نیجه پیل دخی صاغ اولور بن دین نا کهان اولک * قطعه * ای بسا اسب تیز رو که
بماند * که خرنک جان پتزل برد * ای حرف ندا منادی مخذوف ای یار دیمکدر (بسا جوق
و نیجه نیجه (اسب تیز رو پیا نیسه تیز و وصف ترکیبدر رویدندن تیز یور ییجی دیمکدر) که
حرف بیان (بماند فعل ماضی مفرد غائب یور یلوب قالدی دیمکدر) که بونده حرف استدرالکدر
(خرنک پیا نیسه اغسق اشک دیمکدر) برد فعل ماضی مفرد غائب (جان مفعول صریحی
و پتزل غیر صریحی و جله فعلیه خبر مبتدا که خرنک در بعضی نسخه ده خرنک لک واقعدر
کاف تصغیر ایله (محصول بیت) ای یار نیجه نیجه یعنی جوق وقع اولشدن که بوسکرک
و پورغه آت بوکده یور یلوب دوردی و قالدی و خرنک اقاقت و حیران ضعیف حالله اغسابرق
قطع منزل ایدوب مقصده جان اتیدی یعنی بوقصه جوق واقع اولدی تیز روده روکده سنی
رفتدن آتار غلط ایلملر * بس که در خانه تندر ستانرا * دفن کردند و زخم خورده نمر *
بس جوق (که حرف بیان (در خرنک در حرف صله (تندرست وصف ترکیبدر صحیح البدن
معناسته (الف و نون ادات جمع) ورا ادات مفعول مضارع ثانی به مر هوند ر (کر دندک
تندرست مفعول اولی و دفن ثانیه) و او حرف حال (زخم خورده وصف ترکیبدر و مبتدا
(نمرد فعل ننی ماضی مفرد غائب خبر مبتدا اولدی دیمکدر (محصول بیت) جوق کره واقع
اولش که صاغ و سالم تندرست اولان کیمسه لری اجلی کلوب خا که دفن ایلدیلر یعنی نا کهان
صاغ و سالم ایکن اجلی کلوب و اولوب خا که تسلیم ایلدیلر واره ثوب زخم شدید بین کیمسه
اولیوب قوزیلدی یعنی بخروج اولوب حیاتدن نا امید اولان کیمسه به اجل کلوب موتدن امان
بولوب یعنی اولیوب قوزیلدی باذن الله تعالی * حکایت * عابدی را بادشاهی طلب کرد
عابد اندیشید که داروی بخورم تا ضعیف شوم مگر اعتقاد در حق من زیاده کند آوزده اند که
داروی قاتل بود بخورد و بمرد * که حرف بیان (داروی یا حرف وحدث (تا حرف تعلیل
(مکر ادات ننی (داروی قاتل پیا نیسه (بود ادات زمانیه (محصول ترکیب) بر عابدی بر باد شاه
طلب ایلدی یعنی کلون کند و ایله شرف اولام عابد فکر اباد بیکه بردارو یعنی زنجون اکل
ایده بم و بار شربت نوش ایده بم تا ضعیف اولایم اوله که بنم حتمده اعتقادنی زیاده ایلبه
یعنی بویه ایلمکه شاید که باد شاه بکا اعتقادنی زیاده ایلبه حاصلی فی ککر چکدن زاهد
و مر تاش خیال اید و بکا صلاحه حسن ظن اوزره اوله (روایت ایدلر که اول دارو بودو
شاول ایلدی بکی مکر زهر قاتل و سم هلاهل ایش همان سیدیکی کبی هلاک اولدی * قطعه *
آ که چون بسته دیدمش همه مفر * بوست بر بوست بود همچو پیاز * آنکه تقدیری آنکس که در
حذف و ایصال طریقیله (آن که قالدی) چون ادات تشبیه (بسته باد عجمکه و فتح
و کسر ایله اندر فستق دیمکدر لیکن مراد جلب فستقیدر (دیدمش منم ضمیر آن کسه

و داین سید علی و سرودی

راجمدر

راجمدر (بعضی نسخه ده) دیدیش دوشمش یای خطابه (دیدندن بونده مراد فعل قلیل ز ظن
معناسته (همه هب دیمکدر) مغزی بی وایک و بادام و فندق و فستق کبیلرک ایچنه درلر (پوست
باه عجمک ضمیمه حیوانات در بسته و هر نسنه ک قیوغنه درلر (بونده فبق مراد درلر) بود بونده
ادات زمانیه در ایش معناسته (همچو ادات تشبیه (پیا صوغن معناسته در (محصول بیت)
اول کیمه بی که فستق کی هب ایچ ظن ایلدم زیرافستق ایچی صاغ اولدیغی تقدیر جده قند غک
ایچی کبیدر صاغ اولدیغی تقدیر جده یعنی ظاهرینه بقوب باطنی دخی معنور ظن ایدوب صلاح حاله اکا
معتقد اولدم اول اوله دکل ایش بلکه اول کورد و کیم بری بری اوستده فستق و فبق ایش ایچنه هیچ
نسته سی یوشمش پیاز کی یعنی بی معنی بر قوری صورت ایش * پارسایان روی در مخلوق * پشت
بر قبله می کنند نماز * پارسایان جمع پارسا در عابدلر دیمکدر (رویه اضافت پیا نیسه (در مخلوق
در حرف صله (رویه مقید در) پشت ارقه (بر قبله (بر حرف صله (محصول بیت) پارسایان
مبتدا و مضارع ثانی خبر واقع اولش یعنی بوزی و تو جهی مخلوق جاننده اولان عابدلر و زاهدلر
ارقار بی قبله دن یکا و یروب نماز قیلور حاصلی ایلر بو حکمده درز بر اقل که حقدن معروض
اوله قالب دخی قبله دن رو کر دان اولش حکمده در حاصلی صناداده قالب قبله تابعدر
* بیت * چون بنده خدای خویش خواند * باید که بجز خدانه آند * چون ادات تعلیل
(خواند فعل مضارع مفرد غائب دعوت ایلبه دیمکدر) خدای خویش لامیه مقدم مفعول
(باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیمکدر) که حرف بیان بجز با حرف زانک (جز غیر
معناسته در (ندانم فعل ننی مستقبل مفرد غائب بونده یله دیمکدر) خدا مفعول صریحی (و بجز
غیر صریحی (محصول بیت) چونکه بر قول خدای تعالی حضرتی کنه بیک مجسودی به
ور پیدر به کرک اولان ولایتی و سز آوار اولان اولدر که خدا حضرتندن غیر بی بلیه و ماسوا به
کوکل بند ایتمه خواندک فاعلی خدایه راجع ضمیر در و مفعول بنده در دین ظاهر ترکیبه مخالف
سویلیش * حکایت * کار واتی رادر زمین بونان بردند و نعمتی فی قباس بردند باز رکانان کر به
وزاری کردند و خدا اور رسول شفیع آوردند فایده مند * زمین بونان فرمان ولایتنه درلر (زارای
یای اصا. ایله فریاد و فغان معناسته در (محصول ترکیب) بونان مملکتنده پرکار واتی خرامیلر
اوردیلرو بی حد و بی پایان نعمت و مال ایلندیلر باز کان طاقه سی کر به و فریاد و فغان ایلدیلر
و خدا اور رسول خرامیلره شفیع کتوردیلر یعنی جوق یلو اوب نیاز ایلدیلر لیکن فایده و بر ممدی
* بیت * چوپیر و زشد دزد تیره روان * چه غم دار داز کر به کاروان * پیروز باد عجمک
که مر به مظفر و غالب معناسته (دزد تیره روان پیا نیسه (تیره روان وصف ترکیبی قره جانلی
دیمکدر) ز بر روان روح انسانی به درلر قره جانلی اوغری معناسته در (کر به کاروان لامیه
(محصول بیت) چون که جانی قره دوزد یعنی بی رحم و سکن دل اوغری مظفر و غالب
اولدی کاروانک کر به و زار یسندن نه غم طو تر یعنی نه غمی وارونه پروا چکر حاصلی فرصت حال
و یروب مال مردمه ظفر بولد قند صکره بیک کره فریاد و فغان و تضارع وزاری قلمسه ر
متأرا اولوب مرحت ایلر (تیره روان جمع تیره رودر یعنی وصف ترکیبی در شبر و معناسته
دیین تیره روان ایش و بوندن صکره غیر بیک قولنی نقل ایدوب دیش که تیره ظرفدر و و آن
صفت مشبهه در رفتن دن روان کی رویدندن یعنی دزدی که رونده استدر تیره یعنی فی ظلمه
اللیل اصلی و نقلی فاسد اولدیفته اشتباه بوقدر مضارع اولک معاصنی چون مظفر اولدی
جانی بولانی و جانی فرا کو اوغری دین بولانی سویلیش * لقمان حکیم در آن میان بود یکی از
کاروانیان گفت کله چند از حکمت و موعظت با ایان بکوی باشد که طریقی از مال مادست بد آن کسه

رداین سید علی

رداین سید علی

رداین سید علی

رد سرودی

در بیغ باشد که چندین نعمت ضایع گردد همان کت در بیغ باشد کله حکمت با ایشان گفتن *
 (کاروانیان کاروان اصلی کار باندر کارایش) و بان ادات فاعلدر بی معنایسته ایستدیمکدر
 (بایه و اولیینه تواجی و تبادل اولدینی جهندن و اولیله ده) (بایله ده مستمندر) مثلا کار بان
 سرای (و کاروان سرای دیر) و با حرف نسبت (و الف و نون ادات جمع) و موعظت مصدر
 میبدر و عطف دیمکدر (طرفی یا حرف وحدت بر مقدار دیمکدر) دست بداندال چکه ل دیمکدر
 (محصول ترکیب) لغمان حکیم اول کاروان ارانسته ایمش کاروانیلرک بریسی لغمان دیدی بونلره
 حکمت و موعظه دن بر نیجه کله سوبله اوله که بر مقدار مالزدن ال چکدر یعنی بر مقدار این
 یه بزه و بره (طرف شرف و زنی اوزره بعض دیمکدر ال طوته لر یعنی ترک ایدلر دیمکدر زرا
 حیفدر که بوقدر نعمت و مان ر ایکن بره ضایع اوله و المزده سرمایه اوله جی بر مقدار بیاغ قالمه
 لغمان دیدی حیفدر بویه ظالمه کله حکمت و موعظت سوبلک زرا بونلره سوز تا ثیر ایلر که
 متأز اولوب سیره مرحت ایدلر * قطعه * آهنی را که مور یانه بخورد * توان برداز و بصیقل زک *
 آهن دمور (و یا حرف وحدت) و ا ادات مفعول (که حرف رابط صفت) مور یانه دهور
 قوردینه و پاسته دیرلر (توان برد برد مصدر معنایسته در) از و (با حرف مصاحبت) صیقل فعل
 وزنی اوزره پاس اچییی استاده دیرلر نصرباشندن مصدری صقی کلور صادق فقی و فاضل
 سکونیه صقلده کلور صادق کمربله صقله اسم آلت یعنی پاس اچییی آلت (زک زاه عربک
 ققیله پاس معنایسته در و بعضی صیقل ایدوب زاه عجمیله او قودیلر (محصول یت)
 بر دموریکه مور یانه پیش اوله آلت پاسی صیقل سبیلله کیدر مک اولماز زرا پاس آلت ماده سین
 افساد و جوهرین افا ایلشدر (بونده مور یانه نک ایکی معنایسته اولمه قابلدر اولکی به
 تخصیص ایلین بلا تخصیص ایلش بونلر بر بعض لغتلرک یازیشته کوره در اما بعضیسی
 دیدیکه مور یانه شول پاسته دیرلر که دموری دلاک دلاک ایلله که اقی صیقل اچوب جلا و یریکه
 قادر اولمه زرا ماده سی فاسد و جوهری فانی اولمش اولور حضرت شیخک کلانته ده ملازم
 بودر اما زک مضائق باسدر * پاسه دل چه سود گفتن و عطف * زود میخ آهنین در سنک *
 با حرف صله ۱ سه دل وصف ترکیبی قره کولکی دیمکدر سابقا تیره روان دیوب قره جانلی
 مراد ایلدیکی کی (گفتن و عطف مصدرک مفعولنه اضافتیدر (میخ آهنین یانه آهنین) با حرف
 نسبت و نون حرف تأکید (در حرف صله) سنک طاش (محصول یت) قره کولکی کیمه به
 و عطف و نصیحت سوزنی سوبلک نه فائده و برر یعنی فائده و برمز (مصراع ثانی بی تعلیل
 طریقیه ذکر ایدوب پیور زرا دمور میخ طاشه ککر مر یعنی بویه طاشله نصیح و پند
 ایلک طاشه دمور میخ قاققندر حاصلی پند بدیر اولوب متأز اولوق احتمالی بوقدر * قطعه *
 پیور کار سلامت شکستان دریاب * در جبر خاطر مسکین بلا بکرد آید * با حرف ظرف
 (روز کار سلامت لامیه) شکستان الف و نون ادات جمع در دختسته و مکسور خاطر اولان
 فقر امر ادر (در بابک مقدم مفعولیدر) در باب فعل امر مفرد مخاطب اکله و تدارک ایله دیمکدر
 تقدیری حال شکستان در بایدر (که حرف تعلیل) جبر جیک فقی و بانک سکونیه
 بر صنی سبککدر اول سبک فخته لینه بجهه دیرلر (خاطره اضافت مصدرک مفعولنه در
 (و مسکینه لامیه) بلا بکرد اندک مقدم مفعولیدر (با حرف تأکید) (کرد اند فعل مستقبل
 مفرد غائب کرد ایدندن دوندیر دیمکدر) الف و نون ادات تعدیه در (محصول یت) صحت
 و عافیت و سلامت و رفاهیت زماننده فقرای مسکینه دل و درویشان مکسور خاطراری بوقلوب
 و بولوب تفقد و تدارک ایله یعنی احسان و صدقه و زکاتله خاطراری تسلی ایله زرا مسکین

رد این سبد علی

و فیکر

و فیکر خاطراری تسلی ایدوب جبر ایلک بلایی رد ایلر یعنی صدقه و زکات مالی و جانی حفظ
 ایدوب بلایی دفع ایدر * چو سائل از تو باری طلب کند چیزی * بده و کره ستمگر بزرور
 بستاند * چو حرف تعلیل (سائل دینلجی) و یا حرف مصاحبت (زاری فریاد و فغان) چیزی
 یا حرف وحدت (بده فعل امر مفرد مخاطب) و کره والا دیمکدر (ستمگر ظالم) (با حرف مصاحبت
 (زور بونده قوت و قدرت و قهر دیمکدر یعنی کوجه) (بستاند فعل مضارع مفرد غائب
 آتور دیمکدر (محصول یت) چونکه سائل سندن تضرع و زاریله برونسته استیه البته و بر
 (واما سائل فلا شهر) حسیبجه والا و برمیوب خست ایدر سگ ظالم سندن زور ایله یعنی کوجه
 الور مذکور کاروان خلفندن الدینی کی * حکایت * چندان که مرا شیخ اجل شمس الدین
 ابوالفرج بن جوزی بترک سماع فرمودی و بخلوت و عزالت اشارت کردی عنفوان شبایم
 غالب آمدی و هوا و هوس طالب ناچار بخلاف رای مربی رفتی و از سماع و مخالطت حظی
 بر گرفتی چون نصیحت شیخم یاد آمدی گفتی * چندان که اولقدر که دیمکدر (مرا بکا دیمکدر
 (اجل تشدید لامه اصلی اجل ایدی ادغام اولدی) (شمس الدین لقب) (ابوالفرج کنیت
 (بن جوزی صفت) (بترک با حرف صله) (ترک سماع مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (سماع
 بونلر کی برده ساز اوزینه و خواننده و گوینده و ازینه دیرلر تنکه حضرت شیخ بوستانده پیور
 (یت) نه مطرب که آواز سم ستود (سماعت اگر عشق داری و شور) بالبداهه معلومدر که بونده
 آواز جنسته سماع پیور مشدر فتامل (بس از سماع و مخالطت حظی بر گرفتی) معنایسته سماع
 ایدرم دینلر معلوم اولدیکه سماعی بونده صوفیلرک رقصی معنایسته اخذ ایدر لایش
 ایددی معلومدر که سبجه الابراک اوزورد و در نیچی عقیدتک مرادینه واصل اولمازلر ایش
 (عنفوان اول معنایسته) شبایم بیکتک بیکتک اولی دیمکدر (مرا بکا غالب آمدی غالب کلور دی
 (با حرف حکایه) (ناچار بالضروره) (بخلاف یا حرف صله) (خلاف رای مربی لامیه زدر
 (مربی اسم فاعلدر تفعلیل بایندن تریه ایدییی دیمکدر) (مرا داین جوزی حضرت تریه
 (بر فنی کیدر دم یا حرف حکایه) (خالفتندن مراد خفله اختلاطدیر) (حظی بر حرف تأکید
 (گرفتی طویر دم یا حرف حکایه) (محصول ترکیب) اولقدر که بکا شیخ اعظم ابن جوزی
 حضرت تریه اول زمانده حضرت شیخک مر یسی ایمش (سماع ترکیبی پیورردی دخی خلوت
 و عزتله اشارت ایدردی) (جوانلغملک اولی یعنی تازه لکی غالب کلور دی) (هوا و هوسم مقتضای
 نفس اولان احوالی و ارزوی خاطسری طالب اولوردی) (بالضروره مر یسک رای خلافتجه
 خلوت و عزتندن کیدر دم دخی سماع و اختلاطدن حظ الوردی) (چونکه شیخک نصیح و پندی
 یاده کلور دی) (یعنی چونکه نصیحتی اکاردم دیردم) (مذکور افه آلت و آخرنده اولان بال
 حکایه ایچوندر تنکه هر برینه اشارت اولدی * یت * قاضی ار پامانشید بر فشانده دست را *
 محاسب کر پیخورد معذور دارد مست را * بوییت گفتی پیور دینک مقبولیدر (ارا کردن
 مخففدر) (بر فشانده فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده قاضی به راجع ضمیر در ال فار صاردی
 دیمکدر تنکه خواننده و گوینده و ساز یا تنجه ال اصولی طویر لال سلیمک دینلر غلط ایللر
 (محصول یت) قاضی بزه او توره یعنی مجلسره داخل اولسه ذوق و شوقدن مجلسره
 ال فار صاردی (حاصلی بزمه هم حال و هم رنگ اولوردی) (محتسب اگر یاده ایچره مستری
 معذور طویر) (یعنی کندی باده نوش اولغله احکام شرعی اجرا ایدره) (بومضراع مصراع اوله
 نست مقام تعلیل و تملیه و فاده) (یعنی حضرت ابن جوزی اگر بزم مجلس و تملیه
 رونق و صفائی کوردی و بیلیدی داخل مجلس اولوب بزمه هم رنگ و هم جنس اولوردی

رد کافی و شعی

رد سروری و کافی و شعی

هر قدر که متورع و زاهد اید سه ده تن که محاسب اورع ناسدن اولدیغی تقدیر چه باد مجلسه
داخل اولوب پاده نوش اولسه می نوشلری معذور طورتدی * مصراع اولک معناسنده قاضی
ال سید کردی (یعنی سمع ایدردی دینار دست افشاندن مرادی بیلزل یش * سما عدن
دخی قدر (محاسب بو محله صو باشی معناسنده در دینار محاسبی بیلزل یش * تاشبی بجمع
قوی بر سیدم و دران میان مطرقی دیدم * تانتها غایت ایچوندرالی معناسنه (شی یا حرف
وحدت) بجمع با حرف صله (بجمع مجلس) قوی یا حرف وحدت (محصول ترکیب) سمع
و محالضه دن حظ الورم بر کیچه به دك که بر قومك مجلسه ایشدم (یعنی اول کیچه به دك بویه
ایدردم) اول قومك اورنه سنده بر مطرب کوردیم مذکور یتده بیوردیغی کبی * بیت * کوی رک
جاری کسلد زجه سازش * ناخوشتر از آوازه مرک بدر آوازش * کوی فعل مضارع مفرد
مخاطب در ایدک و یا دیدک دیمکدر (یعنی حاضر اولوب ایشیدسک در ایدک) رک رانک فحی
و کاف عجمیه طمر معناسنه در که عربیده عرق دیرل (عینک کسری و رانک سکونیه) جانه
اصافی لامیه و یا سیاه در میکسلدی بونده حرف تا کید و اقعدر (کسلد کاف عجمک
ضمی و کسریله) و سینک فحی و کسریله کسلدن مصدر ندن فعل مضارع مفرد غائب
اوز و قرر دیمکدر (مثلاً ایپ و یا ایپک قرقم کبی) قطعله تعمیر ایدنلر خطا ایلدیلر (زجه ساز
چالقلری اغچ و یا کک و یا یونوز پارمی که سازنده ل اکا نازیانه دیرل) سازه اضافتی لامیددر
(شین ضمیر مضر به راجعدر تا اذات تو صیف نفی) خوش و اور سمبله ایی دیمکدر (و ترات
تفضیل در ناخوشترک دیمکدر) آوازه مرک بدر لامیددر (یعنی بر کیسه به باباک اولدی دیوم و وحش
خبر و برک صداسندن اول مطربک صداسی جان کاه تر وید تر ایدی) بو قضیه اکثره بناء در
والا نیچه ناخلف وارد که باباسنک او اوسى خبرینه مر د کانه ل و ویر (محصول بیت) مذکور
مطربک خصوصنده بیور را کر مذکور مطربک زجه سازنی ایشیدسک در ایدک که جان طرنی
قرر و اوز سازینک زجه می شول مرتبه مز عجم و مولم ایدی (و آوازی پدر اولوسی اواز ندن
دخی ناخوش و مو حش ایدی) حاصلی سازندلکی و کویتده لکی کال مرتبه منفور و قبول طبعدن
زیاده دور ایدی زجه برینه نغمه یازانلر نغمه ایلی در * کاهى انکشت حریفان از و در گوش
و کاهى بر لب که خاموش * (محصول ترکیب) مذکور مطربک زجه سازنی و ناساز اوزنی
ایشجه ام دیو کاهى اهل ام مجلسک بر مقاری قولفنده ایدی (و کاهى خاموش اول دیولنده ایدی
(حاصلی سکوت ایلد بو اشارت ایلر لردی * بیت * بهاج الی صوت لاغای اصبیه * واست مثنی
ان سکت تعجب * بهاج فعل مضارع منی للمفعول اجوف بانی ضرب باندن مصدری هیجان کلور
هانک و یا نکت فحله لیه میل و رغبت معناسنه (الی حرف جر مجر و یله قائم مقام فاعلی بهاج در و جاژ
در که کندی مصدر یتده سدا و ایله صوت صادق فحی و سکون و ایله آوازه معناسنده در اغای به اضافتی
لامیددر) اغای متهای جو عدن اغیندک چه میدر همزه نکت ضمی و غینک سکونیه و تشدید یایله (اغای
امیه نکت جمی اولدیغی کبی امیه از زویه و مراده دیرل) و اغینه غنامعناسنده در کسر غین و الف
معدود یله بر معناسنه که فارسیجه سرود دیرل (اطیبه لام حرف تعلیل بهاج فعلته متعلق و ضمیر
مذکور صوته راجعدر) لغز یایاز ایلر خطا یازدیلر و انت و آو حرف حال انت ضمیر مرفوع منفصل محلا
مرفوع میندا (معنی اسم فاعلی مفرد مذکر مخاطب تقدیر مرفوع خبر مبد الام الفعلی اعلا لاه ساقط
اولشدر) ان حرف شرط (سکت فعل شرط) تعلیل فعل مضارع مفرد مخاطب جزاء شرط جمله
شرطیه امر ایدن محلا مرفوع صفت معنی در (بعض نسخه ده تطیب دوشمش نون متکمله و به ضنده
(بطیب دوشمش یای غینه فاعله قدر اولان سکوت اولور) (محصول بیت) مقبیلر صوته میل و رغبت

رد کاف و شعی

رد سراج جیفا

رد سراج جیفا

رد سروری و کافی

اولور

اولور لطیف اولدیغی چون یعنی لطیف و خوب اولدیغی تقدیر چه روح اصواته مائل و راغب اولور
حال بو که سنده مغنسن اگر ساکت اولسک زیاده طیسین حاصلی سکوت ایشک سکوتک موسیقی
برینه بگر یا خود سکوت ایشک بر طیب اولوب خوشحال اولور ز یا خود سکوتک طیب اولور فندبر
* بیت * نیند کبی در سماعت خوشی * مکر وقت رفتن که دم در کشتی * نیند فعل نفی مستقبل مفرد
غائب کوردیم دیمکدر (کبی یا حرف وحدت) سماعت یا ضمیر خطاب سمع یتده نغمه و صوت
معناسنه در (خوشی خاده روم ضمه ایله و واور سمبله و یای مصدر ایله ایشک دیمکدر) (مکر اذات
استنا) وقت رفتن لامیه کتک و قی دیمکدر (دم نفس) در حرف تا کید (کبی فعل مضارع مفرد
مخاطب) (محصول بیت) کیسه سنک سما عکده ایشک کوردیم یعنی سنک ساز و آواز کده بر ذوق
یوقدر که انده کیسه صفا کسب ایلله مکر کتک و قندده که نفسک چکه سین یعنی سکوت ایلله سین
حاصلی مجلسدن کیدوب سکوت ایلله سین هر کس سرور اولور ز یاسنک ناهم و آرساز کیدن
و ناساز و از کدن خلاص اولورلر بونده سمع صوت و آواز معناسنه اولدیغی زیاده بدیددر (پس سمعی
صوفیلر رقعی معناسنه و استماع ایشک معناسنه اخذ ایدنلر بوه مثنی لک یش) (خوشی خاتک فحیه
او قنور کشتی به قافیه اولمغی چون دینلر روم ضمه دن آگاه دیکلر یش) (وقت رفتن معناسنی موت
معناسنه اخذ ایلین یتک معناسنی فوت ایشش بویته دلالت وارد که اول ناساز ز بد آواز ناساز
و ناهموار اولدیقتن غسیری صوته مفرور اولوب دکه بلا ایلد دیکر یکنه زیر ناساز لک حالی
بویه در که خیر مقصدن اوصاف * مثنوی * چون در آواز آمدن بریط سرای * کد خدارا کفتم
از بهر خدای * چون حرف تعلیل (در حرف صله در با معناسنه) (بریط سرای وصف ترکیبدر
قبولله ابرایی یعنی قبول چاله و یا نجه ابرایه) (بریط ایکی بانک فحیه لیه قبوله دیرل اما مشهور
باه تانینک ضمیدر) (سرای سینک فحی و کسریله لغندر ضمه یله روستایر دلیدر) (کد خدارا کاف
عربک فحیه اواسی صاحب خانه معناسنه) (بهر اذات تخصیص) (محصول بیت) قبولله اول قبولی
آوازه کلدی یعنی قبول یا نجه ابرایه باشلدی یعنی خواننده لک ایشک باشلدی اواسته دیدم الله
ایچون * زیبیم در گوش کن نالشم * یادرم بکشتای تایرون روم * زیب زانک کسری و بانک
فحیه ز یوه به دیرل مین معناده کوشه مقیددر (تا حرف تعلیل یا حرف عطف) (درم در قبولیم
ضمیر متکلم یعنی مین ضمیر منصوب منصل معناسنده در) (تا حرف تعلیل) (روم فعل مضارع متکلم و حده در
(محصول بیت)) کد خدایه دیدم الله ایچون قولسه ز یوه ایلد یعنی قوی تا کیم صاغر اولوب
بونا سازک اوازی ایشدم ز یوه قولقه ز یوه کیرنجه صاغر ایدر یا کما قوی آج تا کیم طاشره کیدم
یعنی یوانکی ایشک بری ایلد دیوا و اینینه مین و یدرم تا کیم مذکور بریط سرای ناسازی نه کوره
ونه ایشیدیم * فی الجمله پاس خاطر یاران را موافقت کردم و شی بچندن مجاهده بروز اوردم *
پاس حفظ معناسنده در خاطره اضافتی مصدرک مفعوله در (و یازانه لامیه) (شی یا حرف وحدت و
یا حرف تنکیر) (روز یا حرف صله) (محصول ترکیب) حاصلی کلام یارانک خاطر ایچون اول کیچه یازانه
موافقت ایلدم و کیچه بی نیجه زجت و مشغله کونه کتوردیم یعنی صباحه چیقردم * قطعله * مؤذن
بانک بی هنگام برداشت * یعنی داند که چند از شب گذشتست * بانکدن مراد بونده تمجید و یا صباح
اذانیدر (برداشت قالدردی یعنی اوقودی) (محصول بیت) مؤذن بانکی و قسیر قالدردی یعنی
اذن و قسیر اوقودی بلر که کیچه دن تقدیر زمان و ساعت یکشدر * درازی شب ازمرگان
من پرس * که یکدم خواب در چشم نکشتست * درازی یا حرف مصدر (شبه اضافتی لامیه) (مرگان
من لامیه مرگان جمع مره در دین فارسی بی غریب تتبع ایشش یشش پرس یای عجمک ضمی و رانک سکونیه
فعل امر مفرد مخاطب صورت دیمکدر سوال ایلد معناسنه) (که حرف تعلیل) (دم نفس و ساعت معناسنده در

رد سروری

رد سمعی و کافی

رد شی و کافی

رد سمعی

شارح مرحومک لغتیه

و یردیکی معنی یولنده در لکن

سمعی مرحومک معناسنی دخی

رنکیندر ظن ایدرم زیرا اول

ناساز فوت اولدیغیه خلق

آواز کریمندن قورله مز

هر تقدیر بر مجلسدن کتبه سبله

انده اولنر قورنلسه ل دخی

یوندن بشقه دقت رفتشک

فوت معناسنه اولد بغنه

دم در کشتی قرینه در لطایع

شارح مرحومک اشبو یتده

اولان درازی مضافتک آخرینه

ضرورت وزن ایچون بر یا

کلور دیو یوقالوده هامشده

اشارت ایچونکن کندو

نسخه سندن یاز بلان نسخه ده

باز لمبوب همزه یازلمش

نسخه سنده دخی بویه ایشه

اصابت ایچنددر (قتبصر)

للطایع

(خواب او بقدر بمکدر نکست فعل فی ماضی مفرد غائب اوله اش و با جکر تمامش دیمکدر اشتراک اوزه)
(محصول بیت) کیجه نك اوز و نلفنی بنم کر یکدن سوال ایله (یعنی کیجه اوز و نلفنی مؤذن نه بورد که
صبحا حدك بستر نازده یا تو و بلسکه بنم مر کاغم ایی بیلور) زیرا بر نفس کوزومه او یقو کر عشدور
(یعنی کوزومه او یقو طولاً عشدور) حاصلی کوزم او یقو کور عشدور * بامدا دان بچکم تبرک دستار
از سر و دینار از کر بکشادم و پیش مفتی نهادم و در کنارش کر فتم و بسی شکر گفتم باران
راست من در حق او برخلاف عادت دیدند و برخفت عقل من حل صکر دند و نهفته
می خندیدند یکی از ایشان زبان تعرض دراز کرد و ملامت کردن آغاز که این حرکت
مناسب حال خردندان نکردی خرقه مشایخ پچنین مطری دادی که در همه عمرش
در می در کف نبوده است و قراضه در دق * یا مدادان و یا مداد ایرنه دیمکدر) با حرف
مصاحبت (حکم تبرک لامیه) تبرک تفعل یا بدن مصدر در تحفه و هدیه معانسه تبرک و رسمیه
و اسلوبه دیمکدر) دستار دلبند (دینار النون کر قوشق دیمکدر) معلوم اوله که
عربک و عجبک فقرای نقدی هر نه ایسه قوشاغنه بغلر (زیرا انلرک قوشاقری بزدن اولور) پس
دینار از کر پیور دینی بومضایه کوره در) پس بو معنایی تلویب کبسه و جچیدن دیناری چیرم
دین خلاف سخته سلوک ایش (دستار و دیناری یاه وحدت ایله ابراد ایلین جبع سخنه مخالف
ایراد ایلد یکندن غیرى مضایه خلل و بر مشدر قند بر) مقیدن مراد مذکور مطر پدر
(ارادت من مصدرک فاعله اضافتیدر) (بحرف صله) (خلاف عادت لامیه عادتك خلافتجه
دیمکدر) (خفت عقل مصدرک فاعله اضافتیدر) (ومنه اضافت لامیه در) بعضی نسخه درده و نهفته
خندیدند و عشدور) (یعنی خفه طریقه بی مره لنوب کولشدیلر) زبان تعرض بیانه آغازدن
صکره بر کردیم و در) که حرف بیان (مناسب حال اسم فاعلک مقولنه اضافتیدر) (خرد مندانه
اضافت لامیه در بعضی نسخه ده حال برینه رای دوشمش) (خرقه مشایخ این حرکتدن
بدلدر و دالک مقدم مفعول صریحیدر) (و پچنین غیر صریحی) (مطری یا حرف وحدت
(دادی فعل ماضی مفرد مخاطب و یردک دیمکدر) که حرف رابط صفت مابعدی مطربه
صقندر) (درم دالک کسری و رانک فتحیه اچمه معناستدر) (کف آیه یعنی اوج) (قراضه
التون خرده می فارسیجه ریزه زرد پرل) (دالک فتنی و فاک نشدیده لفظ مشترکدر
عربله عجم بنشده) (ترکیجه دمری در پرل دالک ضمی و ممسک سکونیه و رانک کسریله
(محصول ترکیب) اول کیجه نك ایرنه سی تبرک حکمیه یعنی تحفه و هدیه رسمیه یا شمدن
دیناری و قوشمدن دیناری چیروب مفتی او کته قودم وائی در کنار ایلدم یعنی قوچدم و چوق
شکر ایلدم) (باران بنم ارادعی مفتی حقدنه عادتك خلافتجه کوردیلر) یعنی بویه ایده کن
دکل ایلدم) (خصوصاً بونجیلین ناساز مفتی به) (و بو اوضاعی خفت عقله حل ایلدیلر
و کزلیجه) (یعنی خفه طریقه بوحاله کولشدیلر) (پس بریسی یاراندن بکا تعرض وطن
زبانی دراز ایلدی) (حاصلی بکا اعتراض ایلدی دخی بی لوم و ملامت ایلمکه باشلدی که
و حرکتی عقلاً رای و حانته مناسب ایلمک) (مشایخ خرقه سنی بونجیلین بر مضربه و یردک که
جبع عمر نه الله و او چنده بر اچمه اولماشدور) (یعنی بر اچمه مالک اولماشدور بر قراضه یعنی
بر اتون او وائی دفته کور عشدور حاصلی کبسه اندن حظ ایدوب الله و آوجنه بر حبه
و یرمش دکلدور دستاره خرقه مشایخ پیور دینی مجاز یدر) (حضرت شیخک مبارک
باشنده او ادبی اعتبار یله در بحکم تبرک اولنده بر که یازان یاندن یازمش) (در حق او
برنه در حق آن یازان او ایله آتک معنای بی تنگدیش) (حرکتدن صکره را یازانلر جبع

ردکافی
ردشمعی

روشنی
روشنی

نسخه له مخالف بازملر) خرقة مشايخ اولند که بازاندره بويله ايلش * مشوي * مطرب * مطرب
دورازين نجسته سرای * کس دو بارش نه دیده در يك جای * مطرب مطرب اسم فاعلدر
افعال باندن شوند ريحي ديمکدر نفس ابي سازنده و کوينده دن مهر وراولديغچون مطرب
ديدار (با حرف وحدت) دور تقدري دور باددر) نجسته قوتلي ديمکدر مبارک معناسنه
(کس تقدري که کس در) که حرف رابط صفت ضرورت وزن ايچون ترك اولندي
وکس فالدي (دوبار ايکي کره ديمکدر) ندیده ماضي دن قسم کورمش ديمکدر (در حرف
طرف) در يك جای بربرده (دورازين نجسته سرای جله معتضه در که بدبعده حشومليج درلر
صفتله موصوف بيننه اعراض ايلش (محصول بيت) برمطرب ابراغ اولسون بومبارک
سرايدن بومعتضه سرابه نسبت دعاء له در (و مطربه نسبت دعاء عليه در) کس دو بارش
دوبار ايکي کره ديمکدر (وشين مطربه راجع در آنجملين مطرب که کيسه آني برمحمله
و بر مجلسه ايکي کره کورمشد) يعني شويله ناساز وناهموار در که بر کره آني ديکلين پردخي
بجسته اوغرامز (پس ايکي کره بربرده کورموز بوقرير مطرب مبتدای محدوفه
خير و مصراع صفت اولديغي تقدیرچه در و جائزدر که مصراع ثاني حشومليخه مقام تعليله
اوله قنبر (معلوم اوله که حضرت شيخ بوياني مذکور هضر جانبدن نقل بيورد يغي بوصفله
متصف بر ناساز من بوقدر تعظيم وييجل ايلک ندن لازم کلور ديمک استر * راست چون بانکش
ازدهن برخاست * خلق راموي بر بدن برخاست * راست کرچک يعني بي شک وشبهه (چون
ادات تعليل) بانک کاف عجمله اوز معناستدر (برخاست فالدي يعني صادر اولدي ديمکدر
(خلق را را حرف تخصیص خلقت ديمکدر (محصول بيت) بي شک چونکه اوزي اغزندن
صادر اولدي خلقت يعني اهل مجلسک بد ننده موي قافله يغي اود پردی صوتی زاده
مزعج اولديغندن جائزدر که بونک کبي بر زده براه حکايه تقدیر اولونه يعني فالقاردی (راستک
معناسني مستقيم دينلر مستقيم سويلاملر و براوغندن دين قتي اکري کش (وتقدیری موي
بر بدن راست برخاست در دين ييتک ترکينه غريب تعقيد صالمش * مرغ ايوان زهول
اوپريد * مغز مارد وخلق خود بدريد * مرغ مطلقا فوشدر (ايوان بونک کبي بر زده
کوشکدر يعني چارطاق (معلوم اوله که قزلباش بد معاشدن اول شیراز شهر ييتک د آب
وعادتي بويتمکه کوشکلر ييتک علمي يرينه انجندن بر قوش تراش ايدوب وضع ايدرلر ايش
کيمي ال طوطی وکيمي بشل وکيمي يسانش وکيمي کبوتر و قورمى و طاموس و شاهين و غير يارني
وبومرغالك ايچني تجويف ايدرلر ييش يعني ايچلرني قوغش ايدرلر ييش و اغزلر يينه بر
سيمي وضع ايدرلر ييش پس هر بار که بر باد حرکت ايلسه بوجوانلر دو بونلر دن اصناف
اصوات صادر اولور ايش (پس حضرت شيخ (مرغ ايوان زهول اوپريد) بيورد يغي مبالغه
طريقيله در يعني اول ناساز مطربک مزعج وهولناک صداستدن مرغ ايوان جامد ايکن
اورکوب قاچدی ايمدی قياس ايله نه مرتبه مولم و موخش اواز اولق کرک اوازی (هول قورقو
(پريد بايله مؤکد فعل ماضي مفرد غائب اوچدی ديمکدر) مغز سابقا مفصل بيان اولندي
نه برده استعمال اولنديغي (خلق حانک فتي ولامک سکونيله بوغازدر (خود اضافتي لامبه در
(با حرف تاکيد) دريد دالک فتي وکسر يله فصل ماضي مفرد غائب (برک ودر يدک فاعلي
هر بر ييتک نخسته مطربه راجع ضمير در (محصول بيت) مرغ ايوان اول مطرب ناسازک اوازی
هولندن اورکوب اوچدی يعني تحمل ايدمهديکندن پرندين پرن اولدي کتندی بزم ييتلر عزمي الدي
ايلندي وکندى بوغاز يني برتدي حاصلی هم بره جفا ايلدي وهم کندى به (شراحک هيچ

رد ابن سید علی
وسروری

رد سروری و شعی
رد کانی

رد شعی
رد کافی

رد شرح جیبا

پیشی مرغ ابوانه تعرض ایلدیکندن معلومدر که جبعنک بجهولی ایش * کتم مصلحت
 آنست که زبان تعرض کوتاه کنی که مرا کرامت اوظاهر شد گفت مرا بر کسبیت آن طالع
 کردان نامیکنان تقرب نماییم و بر طایفه که رفت استغفار کنیم کتم بحکم آن که مرا شیخ
 بارها بزرگ سماع فرموده بود و موعظه های بلخ گفته و در سمع قبول من نیامد امشب مرا طالع
 میبوی و بخت همایون بدین بقعه رهبری کرد تا بدست این مضرب توبه کردم که ذکر بار کرد
 سماع و محالطت نکردم * زبان تعرض بیایه (که حرف تعلیل (کرامت اولامیه) گفت
 متعرض دیدی (کیفیت یاه منهد) و تا ادات مصدر در نیچک معانسه (اینه اضافتی مصدرک
 مفعولنه اضافتی قبلندندر (کردان فعل امر مفرد مخاطب مطلع ایله دیمکدر (الف وتون
 ادات تأکیددر مصدری کردانیدن کلور (تا حرف تعلیل (همکنان جبعهر دیمکدر (تقرب
 فصل باینندن مصدر در (نمایک مقدم مفعولیدر (مطایفه مفاعله باینندن مصدر در لطیفه
 و حشراتی معانسه (و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (که حرف رابط صفت (کتم
 حضرت شیخ متعرضه دیم دیر (یا حرف سبب (حکم بونک کبی برلده علت معانسه در
 (آن نقطه اضافتی مصدرک فاعله در (که حرف بیان (بارها ها ادات جعدر کراتله دیمکدر
 (یا حرف تأکید (تک سماع مصدرک مفعولنه اضافتیدر (فرموده بود پیور مشیدی (و موعظه
 مین قتی و عینک کسریله مصدر میبدر و عطف معانسه (و ها ادات جعدو بلیغه اضافتی
 بیایه (گفته یعنی گفت بود (وا حرف حال (در حرف صله (سمع قول بیایه (و نه اضافتی
 لامیه (طالع میبوی بیایه مبارک طالع دیمکدر (وا حرف عطف (بخت همایون عطف
 تفسیری (یا حرف صله (بغه بانک ضمی و فافک سکونله پاره ارض معانسه در یعنی بردن
 و پاره بونده مراد مذکور مطربله جمع اوله فلهی خانه در (و هر وصف ترکیبدر
 قولاغوز معانسه (و یا حرف مصدر قولاغوزاتی دیمکدر (تا حرف تعلیل (یا حرف ظرف
 (دست این لامیه (مطرب مشارالیه (که حرف تعلیل (دکر بار برگره دخی دیمکدر (کرد سماع
 لامیه (کرد کافی بجمک کسریله سکون را ایله ذکر می و اطراف معانسه در (مخالطت
 مفاعله باینندن مصدر در اختلاط معانسه (نکردم کافی بجمله فعل نفی استقبال متکلم وحده در
 کردیدن دونک و چکرنگ معانسه (مقصود ترکیب (متعرضه دیم مصلحت اولدر که تعرض
 دبلی کوتاه ایله سین یعنی دخل و طعن دبلی بدنن چکه سین زیر بکایونک کرامتی ظاهر اولدی
 (پس اول جهندن یوکا بود قدره ظلم ایلدم معترض دیدی بخی بونک کیفیت طالع ایله یعنی پیور بونک
 احوال بکا اکات تا کیم جبعهر بونک تقریب کوسره لم و زدن صادر اولان مطایفه و اطیفه به
 استغفار ایدلم دیم اول حکمله که بکا شیخ کرات ایله سماعی ترک ایله که پیور مشیدی و مبالغه ایله نصیحتدر
 مویش ایدی حال بو که بغم قبول قولاغینه کلمدی یعنی سوزین قولاغینه قومادم و قول ایلدم
 بو کیمه بکا بارک طالع و قوتلی بختم بو خاتمه قولاغوزاتی ایلدی تا کیم به مطربک الله توبه ایلدم
 تا کیم بدخی سماع اطرافنده و اختلاط چوره سنده چکر نیم یعنی نه سماع دگایم و نه کیمسه ایله اختلاط
 ایلیم * قطعه * آواز خوش از کام و دهان و لب شیرین * کریمه کند و نکند دل بفرید *
 آواز خوش بیایه کوزل آواز دیمکدر (کام کافی صریله دماغ و اغزک ایشی (لب شیرین بیایه
 شیرین اوچه به قید اولنده فایلد (نغمه کندک مقدم مفعولیدر (و را کردن تخفیدر (دل قدم
 مفعولیدر بفریدک کوتاهی الدر دیمکدر (مقصود بیت) کوزل آواز طلی چکه دن وطنی اغز دن
 وطنی و قدر کرکه تنی المون کرکه المون کوتاهی کشدی به مل ایندور یعنی آواز کوزل
 اولندن صکره نه نامسزده کوتاهی جنب ایدر * و پرده عشاق و صفاهان و جاز است از خنجره

مطرب

مطرب مکروه ترید * معلوم اوله که عشاق و زنکله راستک فرعلر بدر بعض اهل فن فرعه
 پرده اطلاق ایش (اما صفاهان نه فرع در نه پرده بلکه اصول از بعده اصل رابعیدر (بخاز دخی
 نه فرع در نه اصل بلکه مایه و بوسلکک اوازیدر (پس حضرت شیخ اوچه یله پرده پیور دخی
 یا تعلیل طریقه در و یا پرده بی مقام و نغمه معانسه اعتبار ایش اوله (خنجره و خنجره حالک
 فتحبله حلقومدر یعنی بوغز (خنجره مطرب لامیه (و مکروهه اضافتی بیایه (ترید فعل نفی
 مستقبل مفرد غائب پراسم دیمکدر (مقصود بیت) کام و دهان و لب شیرین دن صادر اولان اوار
 بویه در اما اگر نغمه عشاق و صفاهان و جاز ایسه ده مکروه و اساس مطربک حلقومندن زیبا
 دکلر یعنی مقبول دیکدر بلکه دل خراشدر * حکایت * لقمان را گفتند ادب از که آموختی کنت
 از بی ادبان هر چه از ایشان در نظر من ناپسند آمد از دهان من آن برهریز کردم * لقمان مراد لقمان
 عایددر که دیباچه ده ذکر اولندی (که نونده اسمدر کیم معانسه (آموختی فعل ماضی مفرد مخاطب
 او کرنگ دیمکدر (بی ادبان الف وتون ادات جعدر ادبیزد دیمکدر مابعدی بی ادبانی بیان ایدر
 (هر چه از ایشان هر نه که اناردن (در نظرم در حرف ظرف نظر منده دیمکدر (نا حرف توصیف
 نفی پسند اسمدر مقبول معانسه (فعل فانک فتحبله مصدر در اشناک معانسه اما فانک کسریله
 اسمدر ایش معانسه (برهریز بای بجمک قتی و وانک سکونی وهانک کسریله صفتی دیمکدر
 (مقصود ترکیب) لقمانه دیدلر ادبی کپرن او کرنگ دیدی ادبیزدن زیر اهر نسته که ایلردن
 نظره نه نامقول کلمدی اتی اسلمکدن برهریز ایلدم * قطعه * نکو بنداز سر بار بچه حرفی *
 کران پندی نکید صاحب هوش * نکو بند فعل نفی مستقبل جمع غائب بونک کبی فعلک کاه اولور که
 فاعلی خلق و یان و یاقوم تقدیر و انور تنکه عریده ایدر (مصراع) بقا و نابی با مرق مرینه
 بقولون فاعله و او ضمیر در که مقدر مذکور لک برینه راجعدر فتأمل (سر بونک کبی برلده جهت
 معانسه در (بازیچه نصفیر بازیدر او یون معانسه (پس بازیچه او یون بقیق دیمکدر اضافتی
 لامیه در بای بطنیله (حرفی یا حرف وحدت (نکو بندک مذهب صریبیدر (وا سر غیری صریبی
 (کران که حرف بیان وان اسم اشارتدر حرفه (پندی یا حرف وحدت و باینکدر (نکرد فعل نفی
 مستقبل مفرد غائب (صاحب هوش بای بطنیله لامیدر و نکیدر فاعله بکندر که صاحب هوش
 نکویش و نکیدر فعللرینه تناع طریقله فاعل اوله دین معنی جهته نظر و اما دیقتدن غیری
 ایکی ذلک افراد و جمع جهته ده التفات ایلر ایش (مقصود بیت) لطیفه و مزاح جهندن بسوز
 و بر حرف سوزیلر که صاحب عقل اندن یعنی اول حرفدن بریند و نصیحت المیه حاصلی
 لعب و بازی طریقه ده برسوزی خلق سوزیلر اهل ادراک اولان اندن متصح اولور دیمکدر
 متصح اسم فاعلدر افتعال باینندن نصیحت قبول ایکن معانسه اما فاعل باینندن متصح ناصیلر
 تشه معانسه در پس اونده متصح دینلر اصابت ایلدیلر * و کرسد باب حکمت پیش نادان *
 بخوانند ایدش بازیچه در کوس * و او حرف جان (کر حرف شرط (باب حکمت لامیه (عدم اضافتی
 بخور ایدلر باب حکمتدن خبردار دکل ایش (باب حکمت بخوانندک مقدم مفعولی و پیش نادان
 ظرف و اضافتی لامیه (بخوانند فعل مستقبل جمع غائب فعل شرط اوقسه در دیمکدر (آید جواب
 شرط و شین ضمیر نادانه راجعدر (اما معنی جهندن کوشه مقید در تقدیری در کوشش آید
 (در حرف صله (مقصود بیت) اما حال و شان بویه در که اگر یوز ابواب و فصول حکمت نادان
 اوکنده اوقسه و قولغه بازیچه کلور (یعنی اندن عبرت الوب متصح اولان (زیرا عقلی افسرده
 و طبعی بر مرده اولمش و قولغی غفلت بنه سبله طوئیش در * حکایت * عایدی را حکایت کنند که
 شی ده من طعام خوردی و ناسهر ختی در نماز کردی صاحب دل بشنید و گفت اگر نیم نانی بخوردی

مطرب

رد این سید علی

مطرب

رد سروری و شعی

رد این سید علی و سروری

و تحقیقی بسیار فاضل از آن بودی * عابدی یا حرف وحدت و اادات مفعول (که حرف بیان
شیء یا حرف وحدت (تقدیری هر شیئی در (و تائیدها غایت ایچوندر (ختمی یا حرف وحدت بر ختم
دیمکدر (کردی یا حرف حکایه (نیم نان لامیه (و یا حرف وحدت بر اتمکک نصفی دیمکدر (بخوری
یا حرف حکایه یسیدی دیمکدر (و تحقیقی او یوسیدی (از آن یعنی اون بطمان طعام ییوب نماز ده
بر ختم قرآن ایلمکدن (فاضلتر توانیلمکد دیمکدر (محصول ترکیب (بر عابدی حکایت ایدر که
بر کینه ده اون بطمان طعام یردی و صیاحه دک برختمه نماز قلوردی بر صاحب دل بوحالی ایشتندی
و دیدی اگر بر اتمکک نصفی یسیدی و او یو بادی جوق مرتبه اندن خبر لیرق و توانیلمکد اووردی
زیرا هرنگه و اربانه آچلقد در * قطعه * اندرون از طعام خالی دار * نادر و نور معرفت یینی *
اندر وندن مراد شکم در (خالی بوش دیمکدر (نا حرف تعلیل در واصلنده در او در همزه ضرورت
وزن ایچون ساقط اولمشدر (ضمیر اندرونه راجع در (نور معرفت بیانید و یدنک مقدم مفعول
(و یینی فعل مضارع مفرد مخاطب یلیندن کوره سین دیمکدر (محصول یت) ایچر وکی طعامدن
بوش طوت یعنی کنیدی آج طوت تا کیم در و نکرده معرفت نورینی کوره سین حاصلی تا کیم سکا
معرفه الله مبسراوله * نهی از حکمتی بعثت آن * که یری از طعام یایی * نهی خالی دیمکدر حکمتی
یاسی ضمیر خطاب ایدر (با حرف مصاحبت (علت آن لامیه (که حرف تعلیل (یری یا ضمیر خطاب
طلوسین دیمکدر (تائیدهای غایت ایچوندر (ینی یای اصلیه ایله بورن دیمکدر که عرب انف دیر
(محصول یت) اول علت و اول سبب حکمت و معرفت و کالدن خالی و عاری سین که بورنکه دک
طعامدن مملو سین یعنی درونک طعامدن طو بطلی اولمق سببیه نور معرفت و حکمت انده یری بوق
زیرا بر ظرف که بر نسنه دن مملو اوله انده غیری نسنه صفماز * حکایت * بخشایش الهی
کم شده را در مناهی چراغ توفیق فراراه داشت نا بحلقه اهل تحقیق در آمدن صحت در و بیان
و صدق نفس ایشان ذماجم اخلاقیس بحمایه مدل کشت و دست از هوا و هوس کوتاه کرد
و زبان طاعتان در حق او دراز که همچنان بر قاعده اولست و زهد و صلاحش نامعول * (بخشایش
اسم مصدر در بخشایشندن (بخشودندن دینار خطا ایلمکدر (دانش دانستندن مشتق اولدی یعنی کبی
دید کلیده فاسددر (زیرا دانش دانیدن مستقدر دانستندن دکل (الهی به اضافتی بیایه در
و یا حرف نسبت در (الهی صفت بخشایشدر دین ظاهر بود که اضافه قائل دکلدر (کم
کاف بحکم ضمیمه یتکدر یعنی ضایع (شده یا حرف وحدت و همزه حرف توسل همزه
خرف وحدت در دین زائد سولش (اادات تخصیص کم شده نک دیمکدر (در مناهی ظرف
کم شده در (مناهی منهینک جمیدر که اسم مفعول لدر مری کبی (چراغ توفیق بیایه (فرا
فانک فحبله اادات صله در (راعه مقید (داشتک چراغ توفیق مفعول اولی (و فراراه
مفعول تائیدی (فرا بونده فوق معناسنه در تحت مقابل دینار ذوق و محنی و زیر و بالای فرق ایدر
دکلر ایش (و فرابونده قریب معناسنه در دین ترز بقی سولده مد کورله قریب ایش (نا حرف
تعلیل (با حرف صله (حلقه حانک فنی و لامک سکونیه انسان دازه سنده مستملدر و لامک فحبله
غیر یسنده بونده مراد مجلسدر مراد زمره در دین حلقه نک معناسنی تلمیش (اهله اضافتی
و اهلاک تحقیقه لامیه در (با حرف مصاحبت سببی متضمن (یعنی یانک صنی و یانک سکونیه برکت
معناسنه در مبارکک دیمکدر (صحیحه اضافتی (و صحبتک در ویشانه لامیه لدر (صدق نفس
ایستاده لامیه لدر (نفس ایکی فحله ایله بونده سوز معناسنه در یعنی املک کات طیبه ری
(ذماجم ذمیمه نک جمیدر مذمومه معناسنه یعنی اخلاق مذمومه (با حرف صله (حاجد حیده نک
جمیدر محموده معناسنه یعنی اخلاق محموده (مبدل اسم مفعولدر تفعلیل باشندن ذماجمک

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری
رد شعی
رد شعی
رد این سید علی و سروری
رد شعی

رد شعی

اخلاقه اضافتی صفتک موصوفه اضافتیدر (حاجده ده بویه تقدیرا و نور (دست کردک مفعول اول
صریحی (و کوتاه تائیدی و از هوا غیر صریحی (زبان طاعتان لامیه در در حرف ظرف (حق اولامیه در
(دراز تقدیری دراز شد و یاراز کشت در (که حرف بیان (همچنان انجیلن دیمکدر (بر
حرف استعلا (قاعد اول لامیه (نا حرف توصیف ننی (مفعول اسم مفعولدر تفعلیل باشندن
اعتماد سز دیمکدر بی مفعول دین خطبا ایش زبانی اسماء جوامده و اسماء مصادره
مخصوص صدر مشتقانه داخل اولماز قند بر (محصول ترکیب (خدا به منسوب ترجم لطف
واحسان طرق مناهیده کم اولمش یعنی ضال اولمش بر کینه نک یولنه توفیق و هدایت چراغنی
طوبدی یعنی طریق مستقیم دلالت ایدوب انصاف و یردیکه جمع مناهی و معاصیدن توبه
و استغفار ایلدی تا کیم اهل تحقیق مجلسنه داخل اولدی دزو بشارک صحبتی برکتیه و انلرک مبارک
تفسیر نک صدقیله اخلاق ذمیمه سی اخلاق حیده به مبدل اولدی و الی هوا و هوسدن کوتاه
ایلدی یعنی جمع نفسانی ارزولدن یکدی اما اهل طعن حسود لک زبانلری انک حقدنه
دراز اولمشدیکه انجیلن قاعده اول اوزره در یعنی اولکی کبی هوا و هوس و اوزری نفسانی
سوروب کچورمه ده در و زهد و صلاحی و تقوی و فلاحی بی اعتبار و بی اعتماد در دیر * یت *
بعذر توبه توان رستن از عذاب خدای * ولیکن می توان از زبان مردم رست * یا حرف
مصاحبت (عذر توبه لامیه (عذاب خدای ده لامیه در (می توان تقدیری نمی تواندر ضرورت
وزن ایچون تقدیم و تأخیر لندی (زبان مردم لامیه (رست بونده رستن معناسنه در ز را توانده
بوی مضارعت وار (محصول یت) توبه عذریله و سببیه خدا نک عذابندن خلاص بولمق
یمکندر اما زبان خلقتن خلاص بولمق ممکن دکلدر یعنی خلق البه هر کسی اغتیاپ ایدر
کر کسه هواده اوچسه و در باده بور بیه حاصلی بد کوبلر دلدن خلاص اولمق ممکن دکل
* طاقت جورز بانها نیاورد و شکایت یش یر طریقت بر شیخ بگریست و گفت شکر این
نعمت چه گونه کزاری که بهر ازانی که پندارند * طاقت جورز بانها لامیه در (یش یر طریقت
بویه در (با حرف تأکید (گریست کاف بحکم و رانک کسر یله اغلدی دیمکدر (شکر این نعمت
مصدرک مفعولنه اضافتیدر (کزاری کاف بحکم ضمیمه فعل مضارع مفرد مخاطب ادا
ایدر سین دیمکدر زارینه ذال یازانلر بولمقک املاسندن اکاه دکلر ایش (که حرف تعلیل (بهتر
یکرک (از حرف ابتدا (و آن اسم اشارت (و یا ضمیر خطاب اندن یکر کسین دیمکدر (که
حرف بیان (پندارند فعل مضارع جمع غائب (و یا ضمیر خطاب سنی ظن ایدرلر دیمکدر
(محصول ترکیب) مذکور مهندی خلقتک دبللری جور و جفا سنه طاقت کتوره مدی و طریقت
یرینک بانه شکایت ایلندی یعنی یرینه شکوی ایلدی شیخ اغلدی و دیدی بولمقک شکرینی
نیجه ادا ایدر سین که سنی ظن ایلد کلرندن یکر کسین حاصلی خلقتک سنی ظن ایلد کلرندن
یک اولدیغک بر نعمتدر بولمقک شکرینی بس نیجه ادا ایدر سین * قطعه * چند کوی که بداندیش
و حسود * عیب جویان من مسکینند * کوی فعل مضارع مفرد مخاطب نیجه سولرسین
(که حرف بیان (بداندیش وصف ترکیبدر بر امر صائینی بد کان معناسنه (حسود معروف
(عیب جو وصف ترکیبدر بحسب لغت عیب استیجی دیمکدر اما مراد عیب ایجی معناسنه در
الف و نون اادات جمیدر (منه اضافت اسم فاعلاک مفعولنه اضافتیدر (و مسکینه بیایه در
یاد بطنله (محصول یت) نیجه بر سولرسین که دشمنه حسود بن مسکینه عیب ایدرلر
یعنی دائما بن معایب و مثالب سولمچیلدر حاصلی بی غیبت و مساوی ایدرلر * کر بخون ریختن
برخیزند * و یریدخواستن بنشینند * بخون با حرف صله (ریختن مصدر در و دکلک معناسنه

رد شعی

رد این سید علی و سروری
و شعی

جمیدر (بظاهر) و بباطن بالیده ظرف ایچوندر (پیشان پراکنده کی طغی معنائه در
 (محصول ترکیب) نام میباشند برین سوال ایلدیلر که حقیقت تصوف ندر دیدی بوندن اول
 جهانده بر طایفه و اراشم صورتده پراکنده و معناده جمع یعنی ظاهر لری زی عوامده و باطن لری
 زهد و تنوی ایله اراسته ایدی حاصلی ظاهر لری دوزوب قوشمعه مقید دکلرایش امار و ناری
 نور معرفته مملو اولوب جمعیت خاطره مانکرایش (معلوم اوله که ال اول صوفیلر ایچون خانقاه
 بنیاد ایلین شام و لایندده رمله شهرنده امرای نصارادن بر امیردر شکه حضرت مولانا جامی
 تفکرات انسد تحقیق مور مشدر (پس بونده طایفه بودند در جهان پراکنده) پراکنده بی
 در چند لفظنه در کتب عربی و فارسی ایروب دیمس زبانه ساقده صومعه صوفیه
 یوق ایدی بلکه ال اول رمله ده امرادن بر امیر بنیاد ایلدی دین عجب کج رفتاریمش نمود
 بالله * قطعه * جوهر ساعت از تو یحسانی و ددل * بنهایی اندر صفای نبی * یحسانی با
 حرف صله (و یا حرف وحدت) یا حرف ظرف (ته یا بالکر) (و یا حرف مصدر) (اندر
 معنی ظرفی تا کیسه ایدر یعنی با منضم اولدی یعنی ظرفی تنکه مکرر مرور ایلشدر (صفای با
 حرف تنکیر) (نبی فعل نی مستقبل مفرد مخاطب کورمزین دیمکدر) (محصول بیت) چونکه
 هر دم و هر ساعت کوکک شدن بر بره کیده یعنی کوککی عوایق و علایق دنیویه ایله
 منوش و پریشان ایلد سین تهالقه یعنی خلوت و عزلتده جمعیت خاطر سزافله صفا کورمزین
 حاصلی سنک صفک جمعیت خاطرله در کر که خلوتده اول کر که کزنده * کرت مال
 و جماعت و زرع و تجارت * چودل با خدایت خلوت نشینی * جاء منصب (زرع اکین
 خلوت نشین وصف ترکیبی) (و یا ضمیر خطاب بوییت بیت ساقی تنو رایدر) (محصول بیت) ا
 اگر سنک مال و منصب و تجارت و اراشه یعنی ظاهرله بونارله مقید ایسک چونکه
 کوکک خدایله در خلوت نشین سین یعنی هر نه که ایسک و هر نه که مشغول اولسک
 کوکک خدایله اولجه حاصلی ماسوایه تعلقک اولما ییجه سکا ضرر ایلر بلکه کزنده وحدت
 ایلر سین * حکایت * یاد ایلر که شی در کاروانی همه شب رفته بودیم و سحر در کاریده
 خفته شوریده که دران سفر همراه ما بود نمره زرد و راه پیاپیان گرفت و بکشف ارام نیسات
 چون روز شد گفتش این چه طایفه است گفت بایلا زادیم که بنایش در آمده بودند از درخت
 و کتان از کوه و غوکان از آب و بهایم از یشه اندیشه کردم که مروت نباشد همه در تسبیح
 رفته و من بفلت خفته * یاد دارم یادده در یعنی خاطر مده در دیمکدر (که حرف بیان
 شی یا حرف وحدت) (در کاروانی بر کاروان ایچنده یعنی ارازانده) (یشه عربیده مشه
 معنائه در عجم میشه دیر) (و یا حرف وحدت) (و همزه حرف توسل) (همزه بی حرف
 وحدت در دین غلبه مویلمش) (خفته یا تمش و او یومش دیمکدر) (شوریده عشق در راوی
 اولان کیمیه دیر) (و یا حرف وحدت) (و همزه حرف توسل بر شوریده شخص دیمکدر) (که حرف
 رابطه صفت) (نمره یا حرف وحدت و همزه حرف توسل شوریده نک و نمره نک همزه بی
 وحدت ایچون طوق بی خبر ایش (ناش اسم مصدر در ایکش معنائه یعنی فریاد و فغان
 (کبتان کبک جمیدر ککک دیمکدر) (حوکان غوک جمیدر قور بغه در دیمکدر) (بهنام
 جمیده جمیدر چار یا حیوانات معنائه عربیدر) (در تسبیح رفته تقدیری در تسبیح رفته باشد در
 بن تسبیح طامش و کتش اوله) (محصول ترکیب) یادده در که بر کیده بن کیم
 بر کار و اند کتش ایدک و سحر و خفته پرده کارنده یا نش و اویش ایدک و شوریده کسه که
 اول سفرده رمله بولداش ایدی رفته آوردی و بیابان بوان شوندی یعنی بیابانه کندی و بر نفس

مضامین

زمروری

رد شعی

رد شعی

و بر ساعت ارام و قرار ایلدی چونکه صباح اولادی اول شوریده به دیم بونه حائدر که سندن
 ظاهر اولادی شوریده ایدی بلبلری کورد م ایدیکه آغاچ لردن فریاد و فغانه کللر ایدی یعنی
 اسان حاله خدایک تسبیحه مشغول اولمشلر ایدی و کللکلر طاعدن و قریغه لری صودن
 و حیوانات مشغول دکلر دو کلی اشیا خدایک تسبیحه مشغول اوله لری و بن
 خواب غفلتده اولام با خصوص که بن اکرم و اشرف مخلوقات اولام و خدایه تعبد و محبت
 ایچون خلق اولام * قطعه * دوش مرغی بصبح می نالد * عقل و صبرم بید و طاقت و هوش *
 دوش دو کیمه (مرغی یا حرف وحدت) (صبح یا جازدر که ظرف اوله و جازدر که حرف اتها
 اوله یعنی صباحه دکل) (محصول بیت) (دو کیمه مرغ صباح و خفته و یا صباحه دکل ایچون یعنی ناله
 و فغان ایدردی) (عقل و صبر و طاقت و هوش ایدی یعنی ناله سی بی مدهوش ایدی) * یکی
 از دوستان مخلص را * مکر او ز من رسیده دوش * دوستان مخلص بیابنه و را حرف تخصیص (مکر
 کانه معنائه در) (آوازه من لامیه) (بکوش یا حرف صله) (محصول بیت) مخلص دوست لری برینک
 قوافله مکر بزم آوازه ایشدی یعنی احبابدن برینک گوشه بزم فریاد و ناله و اصل اولادی مراد
 حضرت شیخدر * گفت باورنداشتم که ترا * بانک مرغی چنین کند مدهوش * معلوم اوله که
 لفظ باور کردن و داشتن و بونلرک متفاتیله استعمالده محتاج ایدر که معنی افاده ایلد (باورنداشتم
 اینا غلام دیمکدر) (که حرف بیان) (تراسنی) (بانک مرغ لامیه) (و یا حرف وحدت) (مدهوش مخیر
 معنائه در) (محصول بیت) محب مخلص دیدی اینا غلامه که سنی پر مغز آوازی بونجیلین مدهوش
 و مخیر ایلد یعنی بفروش آوازی سنی بویه بی اختیار ایلد که راه بیابانه دوشوب کیده سین تصدیق
 ایدیم * کتم این شرط آدمیت نیست * مرغ تسبیح خوان و من خاموش * شرط آدمیت لامیه
 آدمیتده یا نادات مصدر در (مرغ مبتدا) (و تسبیح خوان وصف ترکیبی خبر مبتدا) (و او حرف حال
 (و من مبتدا) (و خاموش خبری تقدیر کلام مرغ تسبیح خوان باشد و من خاموش باشم در
 (شرط فارسیده لایق معنائه مستعمل در دین افرا ایش) (محصول بیت) محب مخلص جوابنده
 پیور دیدیم بو آدمی شرطی دکلر که مرغ تسبیح خوان اوله و بن خاموش اولام یعنی بن عبادت
 و طاعت ایچون مخلوق اولوب تسبیح و نه لیلدن خالی اولام و مرغ بی عقل و ادراک اولوب تسبیح
 اوله بو انسانیت شرطی دکلر بو قطعه شیخک حسب حالدر مذکور شوریده نک حسب حالی
 دکلر دین پس حضرت شیخ آنک خالی بیان ایلد کندن غافل ایش دیمک اولوب بخود
 فاسد در تقدیر * حکایت * وقتی در سفر سجده از ملائکه جووانان صاحب دل همدم من بودند
 و همقدم و قه از مزه کردند و بی تحقیقانه بگفتندی و عایدی در سبیل ذکر حال در ویشان
 بود پیچیدر از در دایشان نارسیدیم بنخیل بی هلال کودی سیاه از شی عرب بدر آمد و آوازی برآورد که
 مرغ از هوادر آوردی اشتراک ایدیم که برقص در آمد و عاید اینداخت و راه پیاپیان گرفت کتم
 ای شیخ در حیوانی اثر کرد و ترا اثر نمی کند * وقتی یا حرف وحدت (سفر سجده لامیه مراد مکر در
 طائفه جووانان بیابنه جووانلر بولوی دیمکدر صاحبه اضافنده بویه صاحبک دله اضافنده
 جاز زهدم اضافنده) (همدم هم نفس یعنی صاحب) (همقدم ابقداش یعنی بواداش) (وقتها
 جمع وقت کاه دیمکدر) (زمزمه کوک کورلک آوازی بونده مراد مطلق آواز در) (و یا حرف تنکیر
 (و همزه حرف توسل) (کردندی یا حرف حکایه ایلر ایدی دیمکدر) (بی یا حرف وحدت
 (چند پیچید دیمکدر) (محققانه محقق اسم مفعول از تفعل یا بندن و الف و نون و هاء رسمی نسبت و لیاقت
 معنائی افاده ایدر حاصلی توحیدانه دیمکدر) (بگفتندی یا حرف حکایه) (عایدی یا حرف وحدت
 (سبیل بول) (مکر حال اسم فاعلک مفعولنه اضافنده) (درویشانه اضافت لامیه در) (در دایشان دخی

مضامین

رد شعی

رد شعی

بویله در (ناحرف انتها) باحرف صله (نخبل لغته خرم اورد کشته دیر اما بونده بر يك اسمیدر که
 کوفه دن اون اوچنی منزله اندن مدینه منوره به درت قوناق قالو راصلنده نخبل یحیی بن بنی هلالدر
 حذف و اصل طریقله نخبل بنی هلال واقع اولش نخبل بر بنه سی یازان جمع نسخه له مخالف
 یازمش (کودک کاف عرب ینک ضمی و سکون و اوایله و دالک فحی و کاف عرب ایله اوغلان
 دیمکدر صبی معنائه) و باحرف وحدت (حی عرب لامیه عرب قبیله سی دیمکدر) بدر آمد چقدی
 دیمکدر (آوازی یا حرف وحدت) بر آورد چقاردی دیمکدر یعنی بر صدا ایلدیکه (در آورد
 ایندردی دیمکدر یعنی اوجار قوشی بره ایندردی (محصول ترکیب) بر وقت سفر حجازده صاحب
 دل جوانر بلوک یعنی رجاج صاحب دل جوان بته همدم و همقدم ایدیلر یعنی صاحب بولد اشلرم
 ایدیلر که گاه بوجوانر زمزمه ایدیلر دی یعنی تغنی و ترنات ایدیلر دی و بر نیچه محققانه و توحیدانه
 ینلر اوقوردی درویشلرک حاللریشه منکر بوله برعاید وار ایدی انلرک دردندن بی خبر
 یعنی اشل حال دکل ایدی بوجان اوزره بوله کیدرک نخبل بنی هلاله ابریشکجه برقره اوغلان
 عرب قبیله سندن طشمره چقدی و بر آواز فالدر دیکه قوشی هودن ایندردی یعنی بره وثر
 اواز که طبری بیره دوشوردی حاصلی اوچاقدن آتقوردی عابدک دوه سنی کوردمکه رقصه
 کلدی و عابدی اوستندن بیره دوشوردی و یسایان یوانی طوندی یعنی صحرایه کندی
 بویله اولنجبه دیم ای شیخ بر حواءه خوب اواز ناثر ایلدی و سکا ناثر ایلدی یعنی بوله
 بونده کنججه بوقدر اصوات طیه دکلده و سکا هیچ ناثر ایلدی نه عجب شدید قلب ایش سین
 * نظم * دانی چه گفت مرا آن بلبل مخبری * تو خود چه آدمی کر عشق بی خبری * دانی
 فعل مضارع مفرد مخاطب استغناء منضم (بلبل مخبری پائیه سحره منسوب بلبل دیمکدر
 (تو) و او حرف ربط ایدر اما بونده ضرورت وزن ایچون اصلی کی اوقونور مدایله (خود ادات
 نا کید) آدمی یاه اولی حرف نسبت و ثانی ضمیر خطاب (کر که حرف بیان) بی خبری یا
 ضمیر خطاب (محصول یت) یلور مبین اول سحر بلبل بگا نه دیدی یعنی بکا سیو یلدیکین
 یلور مبین دیدی بکا سن نه آدمیین که عشقدن بی خبر سین یعنی بکا بوله خطاب ایلدی
 حاصلی عشقدن بی بهره اولان انسان دکل دیمکدر بعض نسخهده مران دوشمش رادن صکره
 الفسز دین کیمه مسکین زیاده نا و نون ایش * اشتریشمر عرب درحانست و طرب *
 کر ذوق نیست ترا که طبع جاوری * بشعر عرب باحرف مصاحبت و اضافت لامیه (حانندن
 مراد شوق و ذوق و طرب مثلاً (کچ کاف عرب فحی و جم عرب یله اگری دیمکدر کرده
 دیر) کاف عرب فحی و زاء جمله پس کچ سهوله و افتدیر زیرا کچ کر چه دیر دینلر ایکی و جهله
 مهر ایلشیر بریمی کچ کره مرادف اولدی یعنی بیکه کری بر یسیده کچ کر جدر دید کری
 زیرا کچ کچ در کاف جمله عرب یله دکل حاصلی بونلر بوه مقدار بضاعتله کلستان کی کایک
 شرحه اقدام اینک زیاده جنوندر عنی الله غمسا (کچ طبع وصف ترکیبدر اگری طبعلو
 دیمکدر (جانور جالی دیمکدر) و یا ضمیر خطاب (محصول یت) اشتر عرب شعر به حالت
 و طریقه در یعنی ذوق و شوق و صفاده در اگر سنک اشعار و اصوات طیه دن ذوق و شوق
 یونجه اگری طبعی جانور سین یعنی دوه دن دون و ذوق بر حواءن سین (معلوم اوله که دیار عربده
 دوه جبار سفر کرده دیر یا نجه بر نوع صوت ایدر که اکا خدی دیر و دوه (حدابی ایشتمکله
 زیاده سرعت و جلادته بونلر پس شیخ درحانست و طرب یوردی بوجانرینه اشارتدر
 (معلوم اوله که مذکور نقشک بحرینه بحر بسط دیر که عربده مخصوص صدر و جم بویعده
 شعر موئلر لیکن حضرت شیخ الزام ایلدیر که کلستانده جمع شعوری اجرا ایله و بویحرک

رد شعی

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سرقی

مضا

اصلی

اصلی مستعلن فاعلن مستعلن فاعلندر لیکن بونده فاعلن مخبون مستعملدر یعنی ایکی
 ساکی که الفدر مخذوفدر پس نقطه بی بویله در (دانی چه گفت مستعلن (تمرا فعلن) آن بلبل
 مستعلن سحری فعلن و قس الباق علیه بویلتاره رباعی دینلر رباعی نه وجهله اولدی یعنی بیتلر ایش
 * یت * شتر را چو شور و طرب در سرست * اگر آدمی را نیاسند خرس * شتر را ادات
 تخصیص شترک (محصول یت) چونکه شترک شور و طرب وار باشند یعنی باشند سودا
 و هوا وار اسکر آدمینک اولماز سه خردر یعنی عشق و شوق اهلی اولیان خردر زیرا خر
 اخس حیواناندر * یت * و عند هبوب الاشرات علی الحمی * تمیل غصون البان لا الحز الصلد *
 هبوب مصدر در دخول و ذی اوزره مضاعفدر بل اسمک معنائه (ماشراته اضافتی لامیه در
 (ناشرات ریاح معنائه در یلر دیمکدر) علی هبوبه متعلقدر (حی حانک کسری و میم
 فحیله چا پر که طواردن قورورلر تقدیرا بحر و دردی علی ایله (تمیل فعل مضارع مفرد
 مؤنث غایبه اجوف بائی ضرب باندن میل ایدر یعنی صانور (غصون غصنک جمع در
 دالرویدا فلر دیمکدر بانه اضافتی لامیه در) بان صورقون اغابی (لاحرف فحی) صلد صلدک
 فحی و لامک سکونیه صفت مشبهه در فحی معنائه صفت حجر در (محصول یت) یلر قوری
 و چا بر اوزره اسدیکی حینده بان اغاجنک تازه دالری و فداناری صانور قتی طاش صانور
 (حاصلی اصوات طیه دن و الحان نفیسه دن عقل سلیم و طبع مستقیم صاحبی لذت لنور
 یابس طبعنلر دکل * منوی * بد کرش هر چه بتی در خروشت * دلی داند درین معنی که
 کوششت * باحرف مصاحبت (ذکر ذلک کسریله دل ایله کفه دیر) و ضمیله کوکله مصدرک
 مفعولنه اضافتی در) شین ضمیر دلدله مذکور اولان خدایه راجعدر (خروش حانک و رانک
 ضمیر لیه لغته چو قرامقدر اما بونده صبت و صدادن کناندر (دلی باحرف وحدت) در حرف
 ظرف و این اسم اشارتدر خروشه و یاذ کره (معنی داندک مفعولدر) که حرف رابط صفت
 (محصول یت) هر نسنه بی که عالمه کورر سین اللهک ذکر یله خروش و جوشده در
 یعنی جمع اشیا ذکر یسه مشغولدر بوخروشه و ذکرده معنایی بر کوکل یاور که سرتاسر
 قولقدر (حاصلی هرشی خدایک ذکر یسه مشغول اولدی یعنی کوزی و قوایی آتی اولنلر یلور
 انجیق غافلر بو معنادن اگاه دکلر * نه بلبل بر کلش تسبیح خوانیست * که هر خاری تسبیح
 زبانیست * کلش شین خدایه و یابلله راجعدر (تسبیح خوان وصف ترکیبی در) نعمت خوان
 و عشر خوان کی تسبیح اویچی دیمکدر (و یا حرف تنکیر که بونده معنای اضرب افاده ایدر
 (خاری یا حرف وحدت) یا حرف مصاحبت و یا حرف ظرف (زبانی یا حرف وحدت
 (محصول یت) یا لکر بلبل کل اوزره خدایک تسبیح خوانی دکلدر بلکه هر بر دیکن اللهک
 تسبیحله بردلدر حضرت شیخ حاری زبان بلبله تشبیه ایش (زبانی طور جنسک دیلری
 سوریدر بلبل و کل و خار جمی مراعات نظیر قیلنددر بونلرک اجتماع صناع شعریه
 اقسامنددرد بوب اسم صنعتی تعین ایلن ظاهر در که نه صنعت اولدی یعنی بیلر ایش * حکایت *
 بکر از ملوک مدت عمر سری شد و قائم مقامی نداشت و صت کرد که با مدادان نخستین
 کسی که از در شهر در اید تاج پادشاهی بر سر وی نهید و تقویض مملکت بد و کنید *
 سری سینک و باء عجمک ضمیر لیه و سینک کسری و باء عجمک فحیله افتدیر دو کتک معنائه
 سری شد و کندی دیمکدر اما تمام اولدی معنایی و برلر (قائم مقام لامیه در) و یا حرف
 وحدت (نخستین یا حرف نسبت و نون حرف نا کید) کسی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت
 (در اید) بچری کره دیمکدر (بحرف استعلا) (سروی لامیه نهید فعل امر جمع مخاطب فوک

رد ابن سید علی و سرقی
و شعی

رد سرقی

دو نیست هنی * مطلب فعل فی مقدر مخاطب طلب ایله یعنی استمه طلبیدنن متقدر صری
 الفاظه عجم تصرف ایله اکا معمول دیور (توان قوته دیور) و کرکات تخمك قضا دات
 و در حرف مصدر خوهی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط و فعل اولی و مضرب
 حرلی حرف مضارع و معمولی که حرف تعلیل دولتی یا حرف وحدت است
 فعل حاصل معانیه در منضم دیور محصول بیت اگر تو انکرلک دیور سیک یعنی اکا برلک
 سترسک فاعل غیری بنه طلب ایله برامه صری و اندر حاصلی قنعتدر کوار ادوات و ده دت
 اولی * کرعی زبده اسم و ده * ناظر در سواب و کنی * عنی فعل مضارع و معمولی
 و ده فعل مضارع مفرد غائب صری و در معمول صری و و ده من غیری صری
 وجهه صری مضرب تا حرف تیه در حرف صله در با معانیه (بوا و لامیه) و اوضه صری عنی به
 روزی راجع اولی جازر کنیک در معمول صری و در سواب غیری صری (محصول بیت)
 اگر غنی کیمه احسان و با تصدیق طریقله التوی انکبه بدل ایدوب نثار ایدرسه صافن آک
 نوبه نظر و انتد بلیه سین یعنی عینک بوا فصدیه و با ندن الدیفک زر ایله بوا سیک
 قصد ایله که حاصلی زرین قبول ایله هرنه وجهه ایسه * کر بزراک شنده ام بسیار *
 صبر در ویش به که بدل غنی * کر که حرف تعلیل بیت سابقه علتدر (وزاء مفرد از دن مخفندر
 بزراک انف و نون ادات جمع در اولور دیمکدر) صبر در ویش مصدرک فاعله اضافتدر (به
 یک دیمکدر) که من تفضیله معناسنی افاده ایدر بدل غنیه مصدرک فاعله اضافتدر
 (محصول بیت) غنیک لکله مال نثار ایدر یکنه اتفاقات ایله ز را اکا بدن جوق استثم که درویشک
 صری غنیک بدل و نثار ندن بیکدر ز را در ویشه دل ایچون حساب و عذاب یوقدر * بیت * اگر بریان
 کند بهرام کوری * نه چون پای ملخ باشد زموری * معلوم اوله که بهرام توار یخده یکبدر بریسی
 بهرام جویندر که بر بهادر کیمه امیش بر سید بهرام کوردر که بر جبار پادشاه امیش کور کاف عجمک
 ضمیمه قولانه دیور یعنی بیان اشکینه مذکور پادشاه شکاری اکا تخصیص ایدر یکچون اندی
 ملاسه ایله بهرام کور دیدیلر حاصلی اندن غیری فتنه اوله مازدی حتی برکون شکارده برکوزک اودینه
 دوسوب کنیدی کور بهرام کنیدی بویه زرنجه اندر صکره معلوم اولدی فتنه اولدی حتی
 کیمی ملخ را به خوف در ری اسکینه ده دهلا بلد بکه او غلبه عجم ایدر بیکر دیور امیش
 مذکور قصه سنه حباه اندر ایدوب بیور (ربای) این قصه در بهرام در و جاکر کفت
 آهونه کرد و رو به آر کفت بهرام که کور می گرفی همد عمر (بیکر دهجه کونه کور امراه
 گرفت کر بی یا حرف وحدت و کور که معمول اول و بر یا یا بیسی او بهرام علی (نه حرف
 فی) چون حرف تشبیه (پای ملخ لامیه) ملخ میک و لامک فتحه ز یله جکر که به دیلر عرب جراد
 دیور (موری یا حرف وحدت بر قنجه دیمکدر) (محصول بیت) اگر بهرام کور بر کوری
 بریان ایدوب فقرایه بدل ایدرسه خدا فتنده بر ووردن چکر که ایاغی مقصداری دکل ز را موره
 نیت چکر که ایاغی جوقدر اما بهرام نیت یک کور جوق دکلدر حاصلی خدا فتنده اعتبار
 فقر و صبره در غنا و تکبره دکل * حکایت * یکی رادوستی بود که عمل دیوان کردی مدتی اتفاق
 دیدنش بیفتاد که کفت که فلا زاد بر شد که ندیدی کفت بی او را نمی خواهم که بنیم قضا را از کسان
 او یکی حاضر بود کفت چه حضا کرده است که از دیدن او ملول کفت خطای نیست ولی دوست
 دیوانی را وقتی توان دید که معرول باشد که حرف ربط صفت) عمل دیوان مصدرک مفعول
 اضافتدر (مدتی یا حرف وحدت) اتفاق افتعل باندن مصدر در و اضافتی مصدرک مصدره در
 (و شین ضمیر دوست یونی به راجه در) بیفتاد واقع اولدی دیمکدر (در لغتده کج معانیه در

اما بونک

اما بونک کی بر رده جوق زمان دیمکدر) که حرف بیان (ندیدی کورمک دیمکدر) کفت فاعل
 یکبدر دیدی یعنی سوبلدی (قضا را ناکهانی و اتفاق دیمکدر معناسنی قضای اکهی به نظر
 ایله دین بی نظر وی بصرا امیش) (کسان و لامیه) دوست دیوانیک کیمه لندن دیمکدر
 (محصول بیت) برینت بر دوستی و ایدر که دیوانه خدمت ایدر دی یعنی اهل دیوان ایدی
 بر مدت و زمان کورمک اتفاق واقع اولدی بر کیمه دیدی جوق زمان اولدی که فلان اهل دیوانی
 کورمک دید که برانی کورمک استمه مم یعنی کورده جکر کلز ناکهانی اهل دیوانک کیمه لندن بری
 محلیده حاضر ایدی دیدیکه نه خطا ایلمکدر که انی کورمکدن ملول و بی حضور سین دیدیکه
 خطا یوقدر یعنی بر خطا ایلمدی اما دیوانه متعلق دوستی بر وقت کورمک میمکدر که معرول
 اوله ز را مادام که عجمه در مصالح دیوانه و خدمت انده مشغول اوار و دوستانه مصاحبه
 فرصت یولیز حاصلی انی کورمک استمیکم یو بهنددر غیری معنی ایچون دکلر * قطعه *
 در زرکی و در و کور عمل جزا شنایان فراغی درند * زرکی یا حرف مصدر (دار و کور کور و اوطومه
 قائمه معانیه در امله اضدف لامیه در فراغی یا حرف تنکیم حرف مصدر طوقن بلز میس
 (محصول بیت) اکا برلکده و عمل هنگامه و غوغا شده یعنی شغل حالته آشالردن فراغی
 اولور یعنی آشالری یاد ایلر بلکه دنیا ذوقته مشغول اولور * روز در ماندی و معرولی * در ددل
 ییش دوستان آند * در ظرف زمان مابعد بنه اضافتی لامیه (در مانده و فر مانده عاجز
 معانیه در و کاف عجم های رسیدن بدل (و یا حرف مصدر) معرولیده بویه در (در ددل لامیه
 ییش دوستانه بویه در) آند فعل مضارع جمع غائب (محصول بیت) عجمه اولد قلرنده بویه در
 اما عاجز تلق و غمز تلق کونده کوکلی در دینی دوسلر بانه ایدر یعنی اظهار عجز و شکایت ایدر
 حاصلی در درلر بی دوسلره عرض ایدر * حکایت * ابوهریره * صحابه دن بر عز بک کشتی در اسمی
 عبدالرحمن دیوهریره دیمک کدیچک باباسی دیمکدن مکرمر حوم کدی چنسه مائل امیش برکون
 حضرت محمد صلی الله علیه و سلم بونی کور که اتوبنده برنسه کتورر سوال ایدر که یا عبدالرحمن نه
 و اراوا بیکده بیور که کدیدر یا رسول الله حضرت بیور که (انت ابوهریره) یعنی سن ابوهریره سین
 کدی باباسی دیمکدر پس واسمه مشهور اولدی و سوردی بوا سمه جاغر لدینی تبرکاز را اکا بوا سمی
 حضرت قودی ابوهریره حضرت بیفهمیدن سن یک او جویز قرق حدیث شریف
 روایت ایدر هر روز بخودت مصطفی صلی الله علیه و سلم آمدی کفت (یا باهریره زنی غبار زد دجبا)
 یعنی هر روز میبنا محبت زباده کرد * زر زانک ضمی ورنک سکونیه فعل امر مفرد مخاطبدر و نون حرف
 وفایه و یا ضمیر مکرر بی زیارت ایله دیمکدر در عبا عینک کسر یله کون آشری دیمکدر تمیز افله
 منصوبدر (ازد فعل مضارع مفرد مخاطبدر افتعل باندن جواب امر اولغله مجزومدر زباده
 اوله سین دیمکدر) (حاجا حاکم ضمیمه محبت معانیه در تمیز لکله منصوبدر) (محصول حدیث شریف)
 یا باهریره بی کاه کاه زیارت ایله محبت جهندن زباده اوله سین یعنی محبتک زباده اوله حضرت
 شیخ معناسین بیور یعنی هر کون کاه تا محبتک زباده اوله * لطیفه * صاحب دلی را کفتند بدین
 خوبی که آفتابست نشینده ایم که کسی اورا گرفته باشد کفت از برای آنکه هر روزش می توان دید
 مکرر زمستان که محبوب بست و محبوب (محصول ترکیب) بر صاحب دله دیدیلر یو کوز لکله که کنش
 در هیچ ایستدمکه کیمه اتی سوهش اوله یعنی اکا عاشق اولش اوله صاحب دل دیدی انکیچونکه
 هر کون کورمک اولور مکرر قشک که محبوب و محبوبدر ز را کثره المشاهده قله الحرمه مشهوردر
 یعنی زمستانه کاه قار باغوب و کاه بلوده کروب ایدر اولد یعنی چون مقبول و محبوبدر (شمسک ضیادن
 غمیری اسباب حشندن فتنه سی یوقدر دین حسن صاحب لری کونش نشیه ایدر کلردن

مرویات
ابوهریره

رد سروری

رد می

شارح مرحوم مرحوم برینه
 اول ذات شریف یا خود
 مشارالیه یازسه صواب ایدی
 لاطاع
 من المقامات
 لا تر من تحت فی کل شهر
 غمیر یوم ولا ترده علیه
 فاجتلاء الهلال فی السهر یوم
 ثم لا تنظر العیون الیه

زدمروری

آگاه دکل ایمن مسکن * قطعه * بیدار مردم شدن صیب نیست * ولیکن نه چندان که
 گویند پس * با حرف صله (دیدار اصلند و صفت ترکیب در (ازنده دید معنایست در ترکیب
 اضافیه مکره کاه یوزده و کاه زیارنده استعمال بیدار یوزده زیارت معنایست در (مردم اضافت
 مصدرک مفعولاندر (شدن بونده رفتن معنایست در (محصول بیت) خردمک زیارتنه و ازوق
 عیب دکلدر زیارت مستحیدر اما اول قدر جوق وارمه که بز کلدک ذیه از واحسانا
 وارد یعنی تقدیر جوق و توره که او توردید بکدن ملول اولار * اگر خویشن و املات کنی *
 * ملامت زیاده شدن ز کس * خویشن کنندی معنایست در (ورادات مفعول) کنی نك مفعول
 اولی و انیسی ملامتدر (نیاید شدن جواب شرطی) (و ملامت مفعول صریحی) (وز کس
 غیر صریحی) (محصول بیت) اگر کنه یکی لوم ایدرسک یعنی کنده که بشد اینسک
 کیمه دن لوم و ند ایشتمه محتاج اولاز سین جواب شرطی محذوف اعتبار ایدنارنه
 شرطی یلور ایمن ونه جزای * حکایت * یکی راز بر کان باد مخالف در شکم پیچیدن
 گرفت و طاقست ضبط آن نداشت بی اختیار از و صادر شد گفت ای دوستان من از اینجه
 کردم اختیار نبود و بزه بر من تنو یسند و راختی من رسید شمانیز بکرم معذور دارید * باد مخالف
 بیانیسه (پیچیدن بونده دولاغق و بولوق دیمکدر) (پیچیدن صکرفت طولندی و بولوق
 دیمکدر) و طاقست ضبط مصدرک مفعولاندر اضافتدر (و آله اضافت بنه مصدرک مفعولاندر
 (وطاقت نداشتن مقدم مفعولاندر (محصول ترکیب) اکا بر دن بر نك فرستدم مخالف بلی
 طولقمه و بولوقه باشلدی حاصلی قرنی و بوزکی بوردی و ضبطه طاقست طوقندی یعنی
 ضبط ایده مدی بی اختیار اندن صادر اولدی دیدی ای دوستار من ایدر کنده اختیارم
 بیغیسی یعنی بندن بی اختیار صادر اولدی و بوضوح صده نم اوزریمه برکاهده باز مرز
 و بکاراخته ایشدی یعنی اول ناساز کیمکه بکا حضور قلب حاصل اولدی سرزده کر مکرله
 معذور طوونک (بعض نسخه ده بزه آن دوشمش اضافتله * مثنوی * شکم زندان بادست ای
 خردمند * ندارد هیچ عاقل باد در بند * شکم مبتدا (زندان بادلامیه و خبر مبتدا) (ندارد ک
 فاعلی هیچ عاقل در (و باد مفعول صریحی و در بند غیر صریحی) (بندن مراد حبس
 و زنداندر (محصول بیت) شکم یادک زندانیدر ای عاقل (پس بر عاقل بادی بشد و زندانده
 طوونماز زیر ثقلت و ضرر و بر * چو باد اندر شکم پیچد فروهل * که باد اندر شکم باز بست
 بر دل * پیچد باد مفعول صریحی (و اندر شکم غیر صریحی) (فروادات تا بکددر (هل
 هانک کمرله فعل امر مفرد مخاطبدر هلیدندن صالیو بر مک معنایست (که حرف تعلیل
 (باد مبتدا یا ریست خبری) (بر دل خبره متعلق) (و اندر شکم حاندر باد دن و یا ضرورت
 وزن ایچون اضافتدن مقطوع صفتی (محصول بیت) چونکه باد شکمده دولانه و بوزوله
 یعنی سکا اضطراب و بره صالیو بر زیار باد شکمده بوزک اوزره بوکدر یعنی ثقلت و بره حاصلی
 اگر بادی و اگر افشانی همان الم و برده کده کیدرمک کرک مکریم جناب ایده جک کیمه حاضر
 اوله اکاده بر چاره په و برتدار که مقید اولوق کرک زرا حکما ناخبرنه اذن و بر مزار اگر چه که
 حصرت شبنک بو حکما به بی صورت هزلده در لیکن محض نصیحتدر * بیت * حریف
 زش روی ناساز کار * چو خواهد شدن دست پیش مدار * حریف اصطلاحاندر باده
 مصاحبه دیر اما بونده مطلقا مقارن دیمکدر (زش رویه اضافتی بیانیسه در (زش رو
 وصف ترکیبدر اکنی صورتی معنایست (ناادات نفی) (ساز کار موافق معنایست در و ناساز کار
 ناموافق دیمکدر (چو حرف تعلیل) (خواهد شدن کنک اسلبه دیمکدر) (دست مدارک

مفعول

مفعول اول (و پیش ثانیسی) و مدار فعل نهی مفرد مخاطب طوعنه دیمکدر (محصول بیت)
 ناموافق اکنی صورتی حریف چونکه کنک اسلبه الکی اوکونه طوعنه یعنی مانع اوله
 قوکنسون الله اصمردلق حاصلی ناسازک صحتی عذاب روحدر (مصراع) روح راجحیت
 ناجنس عذابست الیم * حکایت * از صحبت یاران دمشق ملائی پدید آمده بود سر در بیابان
 قدس نهادم و با حیوانات انس گرفتم ناوقتی که اسیر قید فرنگ شدم در خندق طرابلس
 با جهوداتم بکار کل داشتند تا یکی از رؤسای حلب که سابقه معرفتی میان ما و کدر کرد و مرا
 بشناخت گفت این چه حالتست وجه کونه کذاری گفتم * صحبت یاران دمشق لامیه لدر
 (ملائی یا حرف وحدت نوعیه) پدید عجم باه عجمه او قور و رومیلر باه عربله (در بیابان در
 حرف صله با معنایست (قدسه اضافت لامیه قدس مبارک مراد در (نا حرف انتها) (بو حرف
 آنی کوستر که بیابانده بر مدت اولش اوله (وقتی با حرف وحدت) (که حرف بیان) (اسیر قید فرنگ
 لامیه لدر (خندق نك فتحی ونوک سکونیه معروف) (طرابلس اضافتی لامیه) (طرابلس
 اق دکن کارنده شام نواچسته بر شهرک اسیر در حصاریده وار شهری و حصاری
 دریادن بر میل بر اراقد ر لیکن لب در یاده جاییجا بر جلوار که در یا جایی جی حفظ ایدر
 (تا یکی توانده انتها ایچوندر و بونده امتداد فهم و انور) (رؤسای نك ضعی و همزه و سبک
 فتحه لره ریشک جمعدر (حلبه اضافت لامیه لدر) (که حرف ربط صفت) (سابقه یا حرف
 وحدت) (و همزه حرف توسل تقدیری معرفت سابقه در بعض نسخه ده سابقه معرفتی
 واقعدر) (میان ما لامیه) کذاری بونده بکنور سین دیمکدر (محصول ترکیب) دمشق اولان
 بارانک صحبتدن بکا بر ملال ظاهر اولدی باشمی قدس بیابانه قودم و حیواناتله انس طووندم
 شول وقته دک که فرنگ قیده اسیر اولدم و طرابلس خند قسده بی جهودر له بالحق ایشتمه
 طووندر شول وقته دک که حلب اکا برندن بر بیسی که انکله ارامزده معرفت سابقه و ارایدی
 ایش ایشلد بکمر بره اوغزادی و بی بیلدی و دیدی تونه حالتدر و نیجه بکنور سین دیدم
 * قطعه * همی کریمتم از مردمان بکوه و بدشت * که از خدای نبودم بدیکری پرداخت *
 همی ها حرف تأکید (می کریمتم حکایت حال ماضی متکلم وحده بخاردم دیمکدر
 (مرد ماندن مراد انساندر) (بکوه یا حرف صله) (که حرف تعلیل) (نودم میم معنی جهشته
 پرداخت کله سته مقبدر پرداختن نبود تقدیرنده (محصول بیت) انساندن و مرد ماندن کرهه
 و صحرا په بخاردم زیر اخدادن غیرله مصاحبت و مقارنتم یوغیسی یعنی مقرب الی الله
 ارادیم ایچون مردمدن نفرت ایدوب کوه و دشته بخاردمکه صحبت و مقارنتم اکا مخصوص
 اوله فقط حاصلی اغیار مانع تقرب و صحبت اولماسون دیواغی این بخاردم بعض شراح
 دیمش طاغیه و صحرا په بخاردم خدا دن غیره مقارن اولیایم دیو لیکن معنای منطوقی بویه
 دکاسر فتأمل (مصراع ثانیک معنایست زیرا حق تعالی حضرتشیدن غیری بر کیمه ایله بکا
 مصاحبت و مقارننت اولدی دین حق ادایه مانک اولامش * قیاس کن که چه حالت بود
 درین ساعت * که در طویله نامردم بیاید ساخت * که حرف بیان (درین ساعت بوساعته
 و بوحانده دیمکدر) (که حرف تعلیل) (طویله نامردم لامیه) (میم متکلم معنایست) (بیاید مقیددر
 بکا کرک دیمکدر) (ساخت بونده مصدر معنایست در راضی وقایع اولوق دیمکدر (محصول بیت)
 قیاس ایلکه نه عالم وار بودمده و بوساعته که ناجنس و نامرد صراسته و دیز یسند
 کیمک و اختلاط ایلک کرک یعنی بر بلوک جهودله طیراق و بالحق خد متنده فرنگه اسیر
 اولان مسلمانک حالی نه اولدیغی معلومدر قیاس ایله صورتمه احتیاج سز حاصلی بونک کی

رداین سیدعلی و سروری

رد شعی

آسودگی دوشمش (مبتدفع نهی مفرد مخاطب) آزادگی مفعول اولی (و خیال بانیسی) (موصولیت)
ای علی آتی باغنه متلا اولان (یعنی اهل و عیال قیدیه مقید اولان کیمسه دخی آزاد دلک و آسوده لک
خیالی بعله) (یعنی سید مکر و سکا صدی عبادت و حضور و بپسرد کل) (مفرد زنده و نان
و صاه و قوت) * باز آردز سیدر ملکوت * ملکوت لغته (ملک معنایه در) (ملکوت عراق دیرل
سنت عراق معنایه بونده مراد عالم ملکوتی) (یعنی عالم قدس) (موصولیت) (اوغل غمی و نمک
ولاس و رزق غمی یعنی بونک کی غلرسنی عالم ملکوت سیردن آلقور یعنی اول عالم سیرینه
مانع اولور زیرا خدایه وصوله دنی نسته مانع اولور بونلر خود کلیاتر مصرع بایلیک معنای
عالم ملکوت اولان سیر و مته ده دن سنی کروکتور دین ادایی بی کتورمش و مصرع اولی
غم فرزند و بارجامه و قوت باز ایلر جمع نسخه ره مخالف باز مثلر * همه روز اتفاق مپاسم *
که بشب با خدای پردازم * مپاسم بونده ایلر دیمکدر (که حرف بیان) (بشب با حرف طرف) (با خدای
تقدیری با عبادت خدایدر) (با حرف مصاحبت) (پردازم فعل مضارع متکلم وحده مقید اولام
دیمکدر) (موصولیت) (نون کون اتفاق ایدرم یعنی نیتده و فکر مده طوئارم که کیمه عبادت خدایله
مقید اولام دیو یعنی جناب عزته توجه ایدوب کوکلی ماساودن خالی و سالم ایدم با خدای پردازم
معنای خدایله اختلاط ایدم دین اختلاطه لایق دکل ایش * شب جو عقد نمازی بندم * چه خورد
بامداد فرزندم * شب در شب تقدیر ایدر زاندا ایلر (موصولیت) (نون کون مذکور اتفاق اوزره
اولورم) (اما چونکه کیمه عقد نماز بند ایدرم) (یعنی تکبیره افتتاح ایدوب چون نماز شروع ایدم
خاطر مه بولور که ایرته اوغلچقلم نه بر دیو) (حاصلی غم فرزند و نان و جامه و قوت خاطر مده
صفای عبادت و خلوص طاعته مجال و برمن علی کل حال سلوک حقه هیچ برجهندن مانع راه
اولامق کرک) (مذکور لک خود هر بریسی بر ما نهدر) (جائز رکعه خورد اولنه بر اتفاق تقدیر
اولسه وجه دن خالی دکل * حکایت * یکی از متعبدان شام در پیشه سالها عبادت کردی و برک
درختان خوردی بادشاه آن طرف بحکم زیارت نزدیک او رفت و گفت اگر مصلحت بدی دیدی
از برای تو مقامی سازم که فراغت عبادت ازین به پسر شود دیگران میرکات انفس بنیامستفید شوند
و بر اعمال صالح شما افتد کند * متعب تفعل باندن اسم فاعلدر عبادت ایدبی (یعنی خدایه
قولانی ایدبی متنسک معنایه در) (الف و نون ادات جعدر) (شامه اضافتی لامیه در) (پشه مشه
معنایه در) (و یا حرف وحدت) (و همزه حرف توسل بر مشه ده دیمکدر) (سالها یار) (کردی
با حرف حکایت) (برک درختان لامیه) (خوردی با حرف حکایت) (بحکم با حرف مصاحبت) (حکم
بونک کی برده علت و بهانه معنایه در) (زیارت اضافه اضافت لامیه در) (مقامی با حرف وحدت) (که
حرف تعلیل و یا حرف رابطه صفت) (فراغت عبادت مصدر لک فاعله اضافتیدر و یا مفعوله
با حرف مصاحبت) (برکات برکت جعیدر مبارک لک معنایه) (انفس نفس جعیدر) (بونده مراد
نگهدر) (اعمال صالح بیانیه) (و شما به اضافت لامیه) (اقدام مصدر در افتعال باندن بر نشه به او بمق
مثلا امامه او بمق کی) (موصول ترکیب) (شم عابد زندن بریسی بر مشه ده یار له عبادت ایلردی
و غیلمیر بر فلربی طعام برینه پردی اول جانبک با ساهی زیارت سبیلله عابد یانه واردی دخی دیدی
اگر مصلحت کور رسک یعنی لایق کور رسک شهر ده سنک انجورن بر مقام پید ایده بن که
فراغ عبادت بوندن یک مپسرا اولور و غیر یلر دخی سرک مبارک نفسکزه مستفید اولور
یعنی ارشاد و بندیکزه نیجه کیمه مسترش و متصح اولور حاصلی نیجه محب و مرید
پیدا ایدرسین دخی سرک اعمال صالحه کزه اقتدا ایدر یعنی اوراد و اذکار و سایر عبادتده سره
نام اولور * زاهد این سخن قبول مکرر دار کان دوات گفتند پاس خاطر ملک را مصلحت آنست که

ردیفی
ردیف سید علی و سروری
ردیفی و شعی
ردیف سید علی و سروری

چند روزی بشهر دخی و کفایت مقام معلوم کنی پس اگر قصای وقت غریبان از صحبت انبیا
یکدوزی بدوزد اختیار باقیست آورده اند که عاید بشهر دور آمدن بستان بسترای خاص
ملک را از برای اورداختند مقامی دلکشای و روان آسای * پاس باغنه حقه معنایه
اسمدر خاطر اضافتی مصدر لک مفعوله در) (و یا که لامیه) (و ادات تعلیل معنایه) (عبد و ابله
مصدر در بولانفاق مقابلی) (وقته اضافتی لامیه در) (و یا که لامیه) (مراد مذکور متعبد و اولان
جمع تعظیف) (صحت اعتبار مصدر لک فاعله و یا مفعوله) (اصافتی در) (کدورتی با حرف وحدت
(بازر فاضل مضارع مفرد غایت قبول طایفه را ایلر و عینکدر فاعلی) (تجربیده صفا و یا جمع
خیر در معنی جهت سید فعل شرط و افعدر) (اختیار مبتدای و یا لایقیت خبری و جمله اسمیه
جواب شرط و افعدر) (استان سزای اصل لک سزای سنان ایدر و یا سنان اولان سزای
دیمکدر صکره اضافتدن قطع ایدوب تقدیم و تاخیر ایلر ترکیب خبری ایدوب بستان سزای
دیدلر سزای بستان معنایه) (نقصه اضافتی بیانیه) (و یا که لامیه) (و ادات تخصیص
(باز اختیار فعل ماضی جمع فاعله خالی و نه با قیدیلر دیمکدر) (مقامی بستان سزای بیان ایدر
(با حرف وحدت) (دلکشای وصف ترکیبدر) (کوکلی آسای معنایه) (کشیایدن) (روان آسای ده
وصف ترکیبیدن) (و یا که لامیه) (و یا که لامیه) (و یا که لامیه) (و یا که لامیه) (و یا که لامیه)
بادشاهک بوسوزی قبول ایلدی ارکان دوات دیدلر ملک خاطر بیک رعایتی انجورن مصلحت
اولر که رنج کون شهره کله سین لکر عزیز لک صفای وقت صحت اعتباردن کدورت قبول
ایدرمه یعنی مکرر الاوقات اولور سیه حاصل ایلر عوامدن خاطر شیرت بی حضور
اولور سیه اختیار بکن با قیدر (و یا که لامیه) (و یا که لامیه) (و یا که لامیه) (و یا که لامیه) (و یا که لامیه)
سیراخد انجورن خالی قلدیلر یعنی انجورن اولان ابواب و انقبالی قلدیلر عابد تسلیم ایلدی
بر دلکشای و روان آسای مقام ایدر مذکور بستان سزای که اوصلتی بیلر دن فهم اولور
* مثنوی * کل سرخس جو عارض خویلت * منبلس همچو زلف خویان * کل سرخ
بیانیه (شین بستان سزایه راجعدر ادنی مناسبیه) (اگر چه حقیقتیه کل بستانده اولور
(جوادات تشبیه) (عارض اسم فاعل و نون اوزره اصلنده صقله اسم ایدبی صکره صقل بزم
اطلاق ایلدیله اما عجم عارضک و خاتمک و کافک عین القعلی سبقت تلامده مقنوع اوقورلر
(خوبانه اضافت لامیه در) (کل سرخ منبلس و مابعدی خبری) (منبلس مبتدا و مابعدی
خبری) (موصولیت) (مذکور بستان سزای کل سرخی محو بر عارضی کی ایدی رنگده
وطراونده سنبل خویلر زلفی صکی ایدی بونده ولونده * همچنان از نهیب رد بخور *
شیر ناخورد طفل دایه هنوز * هم ادات تاکید (چنان انجیلر عز سیده کذلک دیرل) (نهیب
خوف و بیم معنایه در فوری دیمکدر) (رد بخور اضافت لامیه در) (رد بخور قبیلک اخرنده
بهاره فرشویدی کوکلی استیلا در که حضرت لوط قوه بل قینامی اولیدی کونده واقع
اولس و اول کونلردن سر بجه هر برینک بر اسمی وار (قطعه) هست ابام بخور ای سرور دانا
سه روز) (زاخره ماه شایط و اول اذر چهار) (صن و صبرست) (و ویر و عامرست) (و ویر و عامرست)
(مطبی الجریست) (و مکنی الفاعل) (هفتم بر شمار) (شیر بونده سوت معنایه در) (ادات توصیف بی
(خورد بونده انجیش دیمکدر ناخورد بجمش) (طفل تازه طوعش اوغلچق و یوری یعنی حیوانات
جنسک او شای (دایه به اضافت لامیه در مجازا دایه اوغلچقار پسلسن خاتون جنسده دیرلر عریده
ظرد دیرلر دایه به اضافت ترینه جهندن در) (هنوز الان دیمکدر) (موصولیت) (کل و سنبل
مذکور اوصافله اولدینی کی رد بخورک بندن الان سوت انجیش طفل دایه در یعنی رنگ

شارح مرحوم ذکرا ایلدی
خامه ایله ایسه بوزک معنایه
اولوب ناسک کسریله لغت
اولدینی مثلاً و فحیله دخی
اقت فصیح و مشهوره در
یوق طی قبیله سدن اولان
سخی مشهوره اسمی ایسه
فی الحقیقه حاکم و زننده عین
الفعلی مکسور اولوب دیدیکی
کی عجم فحیله اوقورلر لکن
اول اسم حاکم مهمله ایلدر
بو صورتده معنیله ضبط
اولنسی قلم ناسخدن سهوه
مجمولدر قندبر للطابع

و بوری کانه اولدی یعنی کبی طراوت و تازه لکریده کمال مرتبه ایدی (یتیک نتیجه سنده یعنی
 انک کل و سبلی بر دجوزک خوفندن و شدتدن تمام اچلماش ایدی اما اچلسه شیخ وصف
 ایلدی کبی اولوردی دین یتیک معناسی اینجه اچلماش * یت * و افانین علیها جلار *
 علفت بالبحر الاخصر نار * بحر و مل بندس بخون (افانین جمع افاندر که جمع فندس ز
 افاج دالاری و قدانلری دیمکدر لفظا مرفوع مبتدا (علیها ها محلا بحر افاندر راجعدر
 (جلار کلنارک کاف بحکم ضمیمه معریندر لیکن عرب لام مضمومک تشدیدله استعمال ایدر بره
 انار یتیک چیچکنه دیر ظرفک فاعلدر و جمله ظرفیه صفت افانین در (علفت فعل ماضی مفرد مؤنث
 غایبه در تفعیل باندن مینی للمفعول اصلدی دیمکدر یا تشدیدن کایندر تعلق ایلدی معنایسته (بالبحر
 علفته متعلق (الاخصر صفت شجر در یشل افاج دیمکدر (نار لفظا مرفوع قائم مقام
 فاعلدر علفت فعلک جمله فعلیه اعرابدن محلا مرفوع خبر مبتدا در و جمله اسمیه یتیک
 اعرابدن محلی بوق جمله ابتدایسته (محصول یت) کلنار تعلق ایلن افانین (حاصلی کلنار
 دالاری و بدالاری چیچکله کانه یشل افاجه یا شمش آتشدر (یعنی مذکور مقام
 شکوفه منی * یعنی کل و سبلی وصف ایلدی (پس شمدی درختانک شکوفه منی وصف ایلدر
 حاصلی نار افاجش چیچکی کویا که یشل افاجه آتش یا شمشدر نار افاجش چیچکی آتش
 تشبیه ایلش (جلار و نارک رازی ساکن اوقونور * ملک در حال کثیر کی خوب روی پشش
 فرستاد * نظم * ازین مه پاره عاید قرینی * ملائک صورتی ملاوس زینی * معلوم اوله که
 فارسیده بعض مقامده ازین لفظی تشبیه معنایسته استعمال ایدر زینکه و حدیثی بیخبر
 خط پششده اراد ایلش (یت) بری نادر ای صنم بروشنی چنین (بشر دهد ازین
 پس که به بود در خورین) ازین پس بونک کبی پس دیمکدر (مه پاره ای پاره سی دیمکدر
 (یا حرف وحدت) و همزه حرف توسل (عاید قریب وصف ترکیبدر عاید الدایمی معنایسته
 فریبندن (یا حرف وحدت) ملائک صورت وصف ترکیبدر (یا حرف وحدت) ملاوس زینده
 وصف ترکیبدر (یا حرف وحدت) محصول یت) بویث یت ثانی به مرفوعدر بونک کبی
 بر عاید الدایمی بر ملائک صورتی بر ملاوس بر اشقی مه پاره ایدی یعنی بوصفیه مله متصف
 بر کوزل کثیر ایدی * که بعد از دیدنش صورت نه بشدد * وجود پارسا یازا شکبی * که
 حرف یشان (دیدنش مصدرک مفعولنه اضافتدر (و شین کثیر که راجعدر (صورت بنددک
 مقدم مفعولدر (و شکب فاعلی (و یا حرف تکبیر (شکب شبنک و کاف عربک کسره زینده
 صبه دیر (وجود پارسایان لامیه پارسای عاید دیر (و الف و تون ادات جمعدر (و را ادات
 تخصیص بوا یا یا مضمونه شراح و اصل اولماشدر (محصول یت) بر مه پاره که انی کور مکدن مسکره
 عاید وجود یتیک صبر و شکبی صورت بغلاز یعنی انی کور دکن مسکره عاید و زاهدک وجودند
 صبر و قرار قالمز حاصلی بوزینی کورنجه بی تاب و طاقت اولور دیمکدر بونظمی رباعی دیو یازنلر
 احوال شعره هیچ شعورری بوغیش * همچنان در عیش غلامی بدیع الجمال لطیف الاعتدال *
 یعنی جاریه کبی جاریه اردنجه جانی غریب یعنی حسنه بی نظیر اعتدال اطیف یعنی اطیف
 و معتدل بر قول ارسال ایلدی متعبده حاصلی بی مثل و مانند بر جاریه و بر غلام احسان ایلدی
 * قطعه * هلاک الناس حوله عطشا * وهو ساقی بری و لایسقی * هلاک فعل ماضی مفرد
 مذکر تائب (الناس لفظا مرفوع فاعلی (حول ظرفیه منصوبدر و ضمیر غلامه راجعدر
 (عطشا ضمیر لکله منصوبدر هلاک ناسه اسناددن (وهو محلا مرفوع مبتدا (ساقی تقدیرا
 مرفوع خبری و جمله اسمیه محلا منصوب جمله حالیه (بری فعل مضارع مفرد مذکر تائب افعال

رد شمع

مطالعه

رد شراح جعبا

رد شراح جعبا

بایده

بایسن فاعلی فاعله ساقی به راجع ضمیر و جمله فعلیه محلا مرفوع صفتدر ساقینک (لایسقی
 جمله فعلیه معطوفدر ماقبلنده جمله فعلیه به وایکی فعلک مفعولری محذوفدر تقدیری
 برهم الکاس و لایسقیهم الشراب (محصول یت) ناس اول غلامک اطرافنده صوسر لای جهندن
 هلاک اولدی حال بوکه اول بر ساقیدر ناسه کاسی کوسنر و یا کسندی کورینور اما بونلره
 شراب ایچر میز یعنی مرحت ایدوب فاندرمز (بری افعال باندن مینی للفاعل اولوب مفعولری
 محذوف اعتبار اولوق اولادر مینی للمفعول اولقدن فندبر * دیده از دیدن نش نکشی سیر *
 همچنان کز فرات منسقی * دیده مبتدا (از دیدن نش مصدر مفعولنه مضافدر (و شین
 غلامه راجعدر (نکشی یا حرف حکایه اولزدی دیمکدر و فاعلی دیده به راجع فاعله ضمیر
 (و سیر مفعول صریحی (و از دیدن نش غیر صریحی (کز اصلنده که ازدر (فرات فاک ضمیمه
 بونده طلی صور مراددر (منسقی استفعال باندن اسم فاعلدر استسقا مرسته مبتلا اولان
 کبسه (محصول یت) کوز اول غلام نازنین کور مکدن یعنی سیر و تماشا ایلکدن سیر اولمازدی
 یعنی تقدیر باقیه طومرزدی انجلیکه طلی صودن منسقی هر تقدیر که انجسه قائم با خصوص که
 کندینه ضرری وار حاصلی کال نخستدن کوز باقیه باقیه جعی کاور * عاید لقمه لذیذ
 خوردن گرفت و کسوه لطیف پوشیدن و از فواکه و مشوم حلاوت و تمتع یافتن و در حال غلام
 و کثیرک نظر کردن و خرد مندان گفته اند زلف خوبان زنجیر پای عقلست و دام مرغ زیرک *
 لقمه لذیذ پیایسته (خوردن گرفت یتیکه باشلدی بونک کبی عبارتدر برایشه شروعدن کایتدر
 بونرک آخریسه و انجیه هر فقره ده بر گرفت تقدیر اولنور و بوکر فک ماقبلنده بر عادت لفظی
 تقدیر ایدن زائد ایلش (فوا که فاکهه نک جهیدر تازه میوه دیمکدر (مشوم خوش فوقولی
 نسته (حلاوت مصدر در لذت معنایسته (حلاوت یافتن گرفت یعنی لذت نمکه باشلدی
 (تمتع فعل باندن مصدر در لغته متاعلمک یعنی فائده لیمکدر اما بونده ذوقنک معنایسته در
 جائزدر که حلاوت و تمتع فوا که و مشوم لف و نشر مرتب طریقله مصر و فاوله و جائزدر که
 ایکسی یله هر بر بنده (در حرف صله (جمال غلام لامیه (خرد مندان مبتدا (گفته اند
 خبری جمله اسمیه حالیه واقعدر (زلف خوبان لامیه و مبتدا (زنجیر پای عقلست
 لامیه ر و خبر مبتدا (دام مرغ زیرک لامیه و پیایسته در خبره معطوف (دام دوزاغه و آغه
 دیر (محصول ترکیب) عاید لذیذ و لطیف لقمه یتیکه باشلدی و یا و لطیف کسوه
 کپیکه و فوا که و مشوم مائدن حلاوت و ذوق بولقمه و غلامه جاریه نک جمال با کالنه
 نظراتیکه حال بوکه عیلا دیشلر محبوبلرک زلفی عقل ایاغنک زنجیر بدر یعنی عقلی زنجیره چکر
 دخی زیرک و چابک قوشک دوزاخی یعنی هر تقدیر که بر کبسه زیرک و دانا اولیه محبوب قصد ایدنجه
 انی صید ایدر * یت * در سر کار نو کرم دل و دین یا همه دانش * مرغ زیرک بحقیقت منم امروز
 تودای * در حرف صله و یا حرف ظرف (سر بونده سودا و هوا معنایسته در (کاره و کارک
 توبه اضافتی لامیه در سنک ایشک سوداسته و یا سوداسته دیمکدر (کرم بونک کبی فاعلک
 ماقبلنده بر صرف عبارتی تقدیر اولنور صرف کرم دیمکدر (دل مفعول (و دین اکا معطوف
 (یا حرف مصاحبت کرم فعلنه متعلق (دانش اسم مصدر در یشل معنایسته بونده مراد علمدر
 (مرغ زیرک پیایسته و مبتدا (بحقیقت زیرک متعلق (و یا حرف مصاحبت و یا حرف ظرف (منم خبر
 مبتدا (و امروز ظرف زمان (و تومبتدا (و دای باه خطایله خبری یا نک وحدت ایچون اولماستی تجویز
 ایدنلری ذوق ایشلر (محصول یت) ای جانان منک ایشک هوا سوداسته و یا سوداسته صرف
 ایلدم دل و دینی جمیع علم و معرفتله یعنی ماملکم منک عشقک هواسته بذل ایلدم (پس مرغ

رد سروری

مطالعه

رد این سید علی

مطالعه

رد این سید علی و سروری

زیرک بود که بنام و سن دوازده سالگی یکی از ائمه ایدین صید ایدینک * فی الجمله دولت وقت مجموعش
 بزول آمد چنانکه گفته اند * دولت وقت لامیه و مجموعه اضافتی بیانیه (بزول باحرف صله
 حاصل کلام عایدک وقت مجموعت دولتی زواله کلدی یعنی جهت وقتی وصفای خاطری زائل
 اولوب کنیدی حاصلی دنیا ذوقی اولکی ذوقندن اتی دور ایدلی شو بیلکه علما و عقلا دیمکدر
 * قطعه * هر که هست ارفقیه و پیرومی بد * وز زبان آوران پاک نفس * که بونده اسمدر کیم
 معنایه (از حرف تبیین) فقیه بونده عالم معنایه در (و پیرومی بد) (زبان آوران و وصف ترکیبدر فصیح
 و بلیغ معنایه بونده مراد واعظ و ناصحدر) (آوران و بندن مشتقد و بندن مشتقد دین خطا ایلش
 الف و نون ادات جمعدر) (پاک نفس اضافتی بیانیه در) (پاک نفس و صف ترکیبدر بونده مؤثر سوزلی
 خطا ایلش شیخار و ناصحدر) (محصول بیت) هر کیمسه که وارد فقیه دن و پیرومی بد و مریددن
 و پاک و مؤثر نفسی فصیح و بلیغ و اعتلاردن (زبان آوران سخن دانایه شرح ایدن بلیغش * چون
 بدنیای دون فرود آمد * بعسل در بماند پای مکس * چون ادات تعلیل (بدنیا باحرف صله) (دونه
 اضافتی بیانیه در الحقی دنیا به دیمکدر) (فرود بونده دالله در آمد ترکیبیه میل و تزلزلدن عبارتدر
 بعض مقامده اشاعه اتی معنایه ده مستعملدر) (بونده اشاعه کلدی دینلر اشاعه دن سوبلش
 (بعسل باحرف ظرف) و در حرف تأکید تنکه مکرر مرور ایدلی (بماند فعل ماضی مفرد غائب
 پای مکس لامیه مصراع ثانی تمثیل و تشبیه طریقیله وارد اولمشدر) (محصول بیت) مذکور لردن
 هر بریسی چونکه الحقی و دنیایه میل ایدوب تزل ایدلی یعنی اکتانعلی ایدوب تثبیت ایدلی
 انک لذتیه الداتوب قالدی عسلده مکس ایاغی قالدیغی کی حاصلی دنیایی عسله و اهل دنیایی
 مکس تشبیه ایلش پس نتیجه که مکس عسله میل ایدوب گرفتار اولور اهل دنیا ده خطا منه میل
 ایدنجه انجلیسن گرفتار اولور (پای مکس برینه همچو مکس باز نلر نسخه له مخلف نازد قلردن
 غیری بر معین مانده جیفماز (مذکور قطعه دن صکره کلسنه خارجدن بر قطعه الحقی ایدوب
 شرح ایلن معنوه بولک کی تصرفلری داخل معرفت ظن ایدر فهم اولور بویه ایسه بش الظن
 و بش الفهم * باری ملک بدیدن اور غایت کرد عایدرا دید از هیات تحسین مکر دیده و سرخ
 و سفید گشته و فر به شده و بر بالش دنیا تنکه زده و غلام پری پیکر با هر وجه بطیاسی بالای
 سرش ایستاده بر سر ذمت حاشیه دمانی کرد و از هر دری سخن گفتند تا ملک انچه سخن گفت
 من این دو طایفه را در جهان دوست میدارم علما و زهاد را و زری فیلسوف جهان دیده حاضر
 بود گفت ای ملک شرط دوستی آنست که با هر دو طایفه نکوی کی علما را زنده نادیکر بخوانند
 و زهاد را چیزی مده تازاهد بمانند * بدیدن او باحرف صله و اضافت مصدرک مفعولنه در (هیات
 بونده سکی و سیمه معنایه در) (نسخه اضافتی بیانیه در) (مکر دیده و غمش یعنی و یکی سکلر رشته
 دخی کرش) (بالش دنیا بیانیه) (دیشب دید کلری قوماشدر) (تنکه زده طبعش دیمکدر لفظ تنکید
 ترکیبیه مستعملدر) (غلام پری پیکر بیانیه پیکر بای عجمک فقی و سکون اوقع کافله صورت معنایه در
 (باحرف مصاحبت) (مروجه میث کسری و رانک سکونیه و او و حاکم فقه له اسم آلتدر
 بلیه به دینار عجم بایزین در) (وقت و بیکدر دیمکدر) (طایفه اضافتی بیانیه) (باحرف است سناوسه
 منسوب دیمکدر) (بالای سرش لامیه باشی اوزره دیمکدر) (ایستاده طورهش یعنی اباغ اوزره
 (وازهردی باحرف وحدت هر بر بادن و هر بر فصلدن دیمکدر) (انماک نابونده حتی معنایه در
 باحرف ظرف) (انجام آخر دیمکدر نسخه اضافتی لامیه در وزری باحرف وحدت) (فیلسوف بونده عاقل
 و دانامعنایه در) (جهان دیده اضافتی بیانیه در) (جهان دیده و صف ترکیبدر جهان کورمش دیمکدر
 جزو الخطاب و لا یزید الحرف فی الخطاب معنایه در) (الحرف اضافتی بیانیه در) (بالای سرش لامیه باشی اوزره دیمکدر

رد سروری

رد ابن سید علی

رد شراح جیما

رد شراح جیما

مطالعه او انسه مال
 حقیقه جفتدن ماعدا
 همچو مکس نسخه منه
 مکرره قطعه نه اعراشه
 تکلف قافزار لیکن شارح
 التزام ایدلیکی نسخه خیال
 پولیدر لطاف

نسخه

و بخوانند او قویه له یعنی علمده ترقی ایدله (دیکر برینه دیکران یازوب معنایه تا کیم غیر یلر اول
 رعایتی سکوروب دخی اوقویه له دین جیم نسخه له مخالف یازوب مقصوده و اصل اولماش
 (محصول ترکیب) بر کره ملک عایدی کورمکه رغبت ایدلی عایدی کوردی اولکی شکل و سیمادن
 دوش و قزلی قزل آغ آغی اولمش و سمرش و دینا یصدیفه طایمش و پری سیمائی جوان
 طایوس تو یلردن معمول بلیزه ایله باشی اوزره طور و بیل صاورر پادشاه عایدک سلامت
 حالت و صفای ظاهرینه شادمانلیق ایدلی یعنی ای حانده بوادیفه مسرور اولدی و هر بادن
 و هر جهتدن سوز سوبلدی حتی پادشاه اخر کلامنده پیوردیکه بن بو ایکی طایفه بی جهانده
 سوره بن (یعنی علما و زاهدلری بر عاقل و دانا و زراول مجلسده حاضر ایدلی دیدی ای پادشاه
 محبتک و دوستلشک شرطی اولدر که ایکی طایفه به احسان سبیله علمه زاده کوشش ایلله له وزاهدله نشنه و برمه تا کیم
 و بر تاعلمه ترقی ایلله له یعنی احسان سبیله علمه زاده کوشش ایلله له وزاهدله نشنه و برمه تا کیم
 زاهد قاله له یعنی زهد و صلاحته مانع اولمیه تنکه بانکده کی عاید مانع اولدی حاصلی زهد
 و تقوالی دینا لذتی افساد ایلله * بیت * نه زاهدرا درم باید نه دینار * چوبستد زاهد
 دیکر بدست آر * بستد فعل ماضی مفرد غائب استنددن فعل مضارع دین زاده غلط سوباش
 (چونکه ایدلی دیمکدر) (زاهدی باحرف وحدت) (بدست باحرف صله) (آرفعل امر مفرد مخاطب
 آریدندن کتور دیمکدر) (محصول بیت) زاهد اولان کیمسه نه اخه کرک نه التون زراولنلر زاهدلسی
 بوزار چونکه زاهد درم و دینار ایدلی بر غیری زاهداله کتور زراولدرم و دینار قبض ایلکله زاهد لکدن
 خارج اولدی * قطعه * آرا که سیرت خوش و سربست باخدای * بی نان وقف و لقمه در یوزه
 زاهدست آرا که تقدیری انکس را کدر حذف و ایصال طریقیله ترک اولندی (سیرت خوش بیانیه در
 پای بطنیله (سربست باحرف وحدت و یا تنکید) لقمه در یوزه لامیه در) (در یوزه جره در لخریف
 ایدوب رومده در وازه دیرل (محصول بیت) اول کیمسه نک که کوزل خلقی و حسن سیرتی و الله ایلله
 بر سیری وار و وقف انکسز و لقمه جر سبز زاهد در یعنی زاهد حقی اولنه فقرا لقمه سن بیک
 لازم دکل هر نه بر سه اکا ضرر ایلز * انکشت خوب روی و بنا کوش دلفریب * بی کوشوار
 و ختم فیروزه شاهد شت * انکشت خوروی لامیه در (انکشت بر منی) (خوروی وصف
 ترکیبدر کوزل یوزلی دیمکدر) (بنا کوش قولی نوزی) (دلفریه اضافتی بیانیه در) (دلفریب
 وصف ترکیبدر فرییدندن کوکل الدایمی دیمکدر) (کوشوار کوبه) (خاتم فیروزه بیانیه فیروزه
 بر جوهرک اسمیدر که عجم) (فیروزه دیرط هرامر بدر پیروزه دن) (شاهد بونده محبوب معنایه در
 (محصول بیت) (لف و نشر غیر مرتب طریقیله بیورر) (خورویک انکشتی و کوکل الدایمی بنا کوشی
 کوبه سربشا کوشی و خاتم فیروزه سز انکشتی محبوب و مقبولدر یعنی بر کوزلک خلقی مقبول
 اولدقدن صکره اسباب زیننه هیچ احتیاجی اولماز حاصلی حسن ذاتی به اسباب زینت لازم دکل
 * قطعه * درویش نیک سیرت فرخنده رای را * نازد باط و لقمه در یوزه کوباش * درویش نیک
 سیرت بیانیه نیک سیرت وصف ترکیبدر ای خوبی دیمکدر (فرخنده رایه اضافتیه بیانیه در بعض
 نسخه ده فرخنده بی و او عطفله ابراد ایلش لیکن اسلوب عجمه مخالفدر) (فرخنده رای وصف
 ترکیبدر مبارک فکری دیمکدر) (ورادات مفعولدر بیه صله معنایه) (ناز باط لامیه بونده رباطدن
 مراد خاتمه و تنکه کی بر لردن بومقامده رباطک مشترک معنایه ذکر ایدوب تطویل کلام
 ایلن اطباب بی فائده ایلش (لقمه در یوزه لامیه) (کوفعل امر مفرد مخاطب سوبله دیمکدر
 (ماسش فعل نهی مفرد مخاطب اوله دیمکدر) (کوباشک معنای مطابقی اولما دی و دی اوله
 دیمکدر و معنای التزامی دی اولسون دیمکدر) (کوفعلی بعض برده امر و نهی صیغه له

رد شعی

رد سروری

بو تخریف مشهور دکدر
لاطایع

رد سروری

استعمال شایع در پشته کوره معنای بلور خطاب عام مراد در (محصول بیت) مبارک فکری ابو
 خویلی درویش را باطاعتی و در یوزه لقمه سی دی اولسون یعنی بر کیمه ک که در ویشکی پاک
 وصفی اوله اکا وقف ایکی بیک لازم دکل مراد بود که در ویشک خانقاهلرده یا توب فقرا
 لباسین کیمکه دکدر کومباشدن مراد سلیدر همان اولسون دیمکدر بس کونا کیدافاده ایدر دین
 بی ملاحظه سولش بولک کی برارده کومعتمد دین ارنجه کیش * خاتون خوب صورت و پاکیزه
 روی را * نقش و نگار و خاتم فیروزه کومباش * خاتون خوب صورت و پاکیزه خوب صورت و وصف
 ترکیبدر (پاکیزه پاک معنای در پاکیزه روی و وصف ترکیبدر بویکی و وصف ترکیبی عطف تفسیری
 طریقیله وارد اولش (را ادات مفعول در حرف صله معنای و یا حرف تخصیص (نقش و نگار
 عطف تفسیری (خاتم تالک فخیله بوزک دیمکدر (محصول بیت) خوب صورت و پاکیزه روی
 خاتونه و یا خاتونک نقش و نگاری دخی خاتم فیروزه سی دی اوله و یا اولسون یعنی خاتونکه روی
 خوب و چهره سی پاکیزه اوله اکا اسباب زینت اولسون یعنی لازم دکل زیرا اسباب زینت
 خلقتده ناقص اوله کوره در کمالک اسباب حسنه احتیاجی بود که * بیت * حاضر است
 و دیگر باید * که خوانند زاهدیم شاید * هست رابطه در است معنای (یعنی تا که مراجع
 دیگر جز خدای بایدست دین عجب تصرفه مالک ایش (نا حرف توقیت در مادام معنای
 (مراتب دیمکدر) هست و آرد دیمکدر (یعنی مادام که بنم برنسم و آرد هر نه اولورسه اولسون
 (دیگر خبری) باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیمکدر (نخوانند فعل نفی مستقبل جمع
 غائب اوقومیلر یعنی دیبیلر (زاهدیم میم معنای نخواننده معقد در (خبر منصوب متصل
 معنای (شاید فعل مضارع مفرد غائب لایق دیمکدر (محصول بیت) مادام که بنم برنسم و آرد
 هر نه ایه و بر غیر سی که کرک اوله یعنی پروا ایکن بدخی نسنه به طالب اولم اگر بکا زاهد
 دیبیلر لایق زرا برنسم ک تکرار نه طالب اولم زاهد لکی منافید حاصلی زاهد اولدر که هیچ
 برنسم ک تکرار نه طالب اولم بربله اکثفا ایلله مصراع اولک معنای حقن کیم برسد مق
 مقدارم اوله و خبری به طالب اولم دین معنای مصراع صدا بلش و مادام که بنم قوت لایقوت
 مقداری نسنه به قدرم و آرد و آرد غیری بکا کرک اوله دین ارنجه بربلش * حکایت * مطابق
 این سخن پادشاهی رامهی پیش آمد گفت اگر انجام این حالت بر مرا دمن باشد چندین درم
 زاهدانرا بدهم چون حاجش بر آمد و فای ندرش بموجب شرط لازم مدیکی را از بندگان
 خاص کبسه درم داد که زاهدان غرقه کند کوشید غلام خاق و هشار به همه روز بگردید
 و شانکه باز آمد و در مہار اوسه داد و پیش ملک نهاد و گفت زاهدانها تیا فتم گفت این چه
 حکایتست آنچه من دادم در بن شهر چهار صد زاهدند گفت ای خداوند جهان آیه زاهدست
 نمی ستاند و انکه می ستاند زاهد نیست ملک بخشدید و ندیمان را گفت جندان که مراد حق
 این طائفه خدا پرستان ارادت تست وافر ارا بن شوخ دیده راعد اوست و انکار و حق بحساب
 اوست * مطابق این سخن اسم فاعلک مفعولنه اضافیدر (این سخن اشارتدر ایات
 سابقه (یعنی بوحکا به الملک مضموننه مطابق و موافقد) مهمی با حرف و حدث (انجام
 این حالت لامیه (چندین بونده الفاظ کک تا به دندر عدم تعبیرین دن عبارتدر) درم
 دالک قتی و کسریله و راک فخیله اچه به دیر (و فای ندر مصدرک مفعولنه اضافیدر
 (با حرف مصاحبت) بموجب اسم فاعل و ذی اوزره اولیق سبب معنای در (و اسم مفعول
 و ذی اوزره اولیق مقتضا معنای در (شرطه اضافتی بک کوره در) نقره مصدر در
 تفعل باندن باه مصدر حذف اولتوب بدله ناویرلشدر بو حذف و بدل سالد صاعدر

رد سر روی
رد این سید علی

رد این سید علی

رد سر روی
رد سی

مطابق

(اماناقص ده قیاسی) بگردید چکرندی و طولاندی (و شانکه کیمه سی) ندیمان معساجان
 معنای (طائفه خدا پرستان پیانیه در) خدا پرست وصف ترکیبدر زاهد و عابد معنای و الف و تون
 ادات جمعدر (شوخی دیده اصطلاحارنده کستاخ معنای در) ورا ادات تخصیص (و حق
 و او حرف حال (و حق مبتدا با حرف ظرف (جانب اولامیه در) (محصول ترکیب) بوحکایه
 مذکور بیلر مضموننه مطابق در بر پادشاهک او کنه بر مهم ایش کلدی یعنی برهم
 مصلحت واقع اولدی دیدی که اگر بوحالک و بوحالک عاقبت با پای بنم مرادم اوزره
 لورسه زاهد بو قدر اچه و برهم چونکه حاجتی حاصل اولدی ایلدی یکی شرط موجبله
 ندر موقلازم کلدی خاص بنده لیدن بریسته بر کیمه اچه و پردی تا کیم زاهد لره تقسیم
 ایدر دیر که بنده عاقل و ادب ایدی بتون کون کزدی و چکرندی و کیمه سی کر و کلدی
 و اچقی او پدی و پادشاه او کنه قودی و دیدی هیچ زاهد بو لادم پادشاه دیدی بونه حکایتدر
 اول که بن بلورم بوشهرده دور تو زاهد وار بنده دیدی ای خداوند جهان اولکه زاهد در
 الماز و اولکه آلور زاهد دکدر پادشاه کولدی و صاحب لرنه دیدی اوله که بنم بو خدا
 پرست طائفه سی حفته ارادت وافر ارم و آرد بوحکایت عداوت و انکاری و آرحال بو که
 حق آنک جاننده در زیر سوزی حقد * بیت * زاهد که درم گرفت و دینار * زاهد
 از و کسی بدست آرد * که حرف رابطه صفت (درم و دینار کر فکله و آرد زاهد
 زاهد کرک دیمکدر (کسی با حرف نسبت) بدست (با حرف صله از الف بعد و ایلله فعل امر مفرد
 بختیدر (از بدندن) اوز بدندن دین بانه آورد چالمش (محصول بیت) زاهد که اچمه
 و بتون قبض ایلدی یعنی قول ایلدی اندن بر زاهد کرک کیمه اله کنور یعنی دین بانه ما
 اولان زاهدی رک اله و مائل اولیانی اله کنور یعنی تحصیل اله * حکایت * بکر از علمای
 راسخ را بر سیدند که چه کوی دربان وقف کت اگر از بهر جمعیت خاطر و فراغ عبادت
 ستاند حلالست و اگر مجموع از بهر نان نشیند حرام * علمای راسخ پیانیه (راسخ محکم
 دیمکدر) ورا دات مفعول (که حرف بیان در دین وقف تقدیری (در حق نان وقف در) ستاند
 فعل مضارع جمع غائب فعل شرط واقعه در (حلالست جزای شرط (محصول ترکیب) علمای
 راسخک بر بستدن صور دیر که نان و فک حفته نه در سین دیو دیدی اگر جمعیت خاطر و فراغ
 عبادت ایچون اولورسه حلالدر و اسک جمع اولوب وقف ایچون اولورسه حرامدر
 * بیت * نان از برای کیم عبادت گرفته اند * صاحب دلان نه کیم عبادت برای نان *
 کیم عبادت لامیه در مجازا (نان گرفته اندک مفعول صریحدر) و برای غیر صریحی و صاحب
 دلان فاعلی (محصول بیت) صاحب دللر ایکی کیم عبادت ایچون المنلدر یعنی کوشه
 عبادت عذلت ایدوب و تور دقلری ایچون نان و قتی اوب بر صاحب دللر کیم عبادتی و کوشه
 عزلی اتمک ایچون ووقفک حق ایچون طوعا دیر حاصلی و فک اتمک کیم عبادت اختیار
 ایلدکری ایچون اولور کیم عبادتی اتمک المسق ایچون اختیار ایلدیر * حکایت * درویشی
 بقای رسید که صاحب بقعه کریم النفس بود طائفه اهل فضل و بلاغت در صحبت
 او بر یکی بدله و اطیقه چنان که رسم ظریفان باشد همی گفتند درویش راه بیابان قطع
 کرده بود و مانده شده و جیری نه خورده یکی را از ان میان بطریق انبساط گفت ترا هم چیزی
 باید گفت درویش گفت که مرا چون دیگران فضل و بلاغت نیست و چیزی نخواهد ام
 بیک بیت از من قناعت کنید همکنان بر غبت گفتد بکوی کت * (محصول ترکیب) بردویش
 بر معامه ابرشدی که صاحب مقام کریم النفس کیمه ایدی اهل فضل و بلاغت طائفه سی

رد این سید علی

آنک مجلسنده هر بریسی نه که طرفانک رسم و آییندر بر بنده و لطیفه سولیدی درویش راه بیابان
 قطع ایلش ایدی و قالمشدی و نسنه بیجشدی ارالندن بریسی حشراتی طریقه دیدی سنده برسنه
 سولت کرکسین درویش دیدی بنم سارز کی فضل و بلاغم یوقدر و برسنه او قومامش بدن
 بر بنده قناعت ایلک جیع اهل مجلس اادت و رغبتله سوبله دینلر درویش دیدی * بیت * من کرسنه در
 بر ابرم سفره نان * هم چون عزیم بدر جام زنان * من کرسنه مصراع اولک تقدیری من کرسنه ام
 در بر سفره نان در ضرورت وزن ایچون مین تأخیر اولندی و جائزدر که دیه و زیم
 ضرورت وزن ایچون کلندر و معنی جهته اکا هیچ اجتناج یوقدر (و من کرسنه مبتدا اوله
 و مصراع ثانی خبری تأمل ندر) کرسنه بونده کاف بحکم ضمی و رانک سکونی و سینک
 کسر یله در آج دیمکدر (جوعان معنانه سفره نان لامیه (عرب سینک و زانک فتحه ز یله
 از کی معنانه در) در جام زنان لامیه زدر (محصول بیت) اتمک سفره سی فر شونده
 بن کرسنه عورتلر جامی قیوسنده ارکن کی ام (یعنی ارکن اولان کرسنه عورتلر جامی
 قیوسنده نیجه که نحس چکره بن کرسنه اتمک سفره سی فر شونده انجیلین نحس چکره
 (و جائزدر که من کرسنه مبتدا اوله و سفره نان مبتدا ثانی اوله (و در برابر خبر ثانی اوله و جمله
 اسمیه حال اوله و مصراع ثانی خبر مبتدای اول اوله فندبر * همه بیستد بدند و سفره پیش آوردند
 صاحب دعوت گفت ای یار زمانی توقف کن که پرستارم کوفته بریان میسازند درویش
 سر بر آورد و گفت * پرستار قوللقی دیمکدر اصلنده وصف ترکیبی در آرنده پرست معنانه
 طایبق کور یچی (یعنی طایبوجی صکره خده تکار جسنه اسم قلندی (الف و نون ادا ت
 جعد را کثر جوار جسنه اطلاق ایدر) کوفته بی رومده یچی فیه سندن ایدر اما انلر اولاتی
 خورده خورده طوغارل صکره هاونه قویوب دو کرل حقیقتده کوفته بوجنس اولان اته دیرل
 (بریان صومر بشارت جسنه دیرل (میسازند ایلرل یچی فیه سنه کوفته دینلر عجم کوفته تیه
 دید کلر بن بطریش (محصول ترکیب) جیع اهل مجلس درویشک ییتی بکتندیلر و اوکنه سفره
 کتوردیلر صاحب دعوت دیدی ای یار بر زمان توقف ایل که قوللقیلم کوفته بریان ایدر درویش
 باشین فالدردی ویدی * بیت * کوفته در سفره من کومباش * کوفته رانان نهی کوفته است *
 بیت اولنده اولان کوفته مذکور کوفته در و مصراع ثانی اولنده اسم مفعولدر دو کلش معنانه
 (یعنی سفر شدا بد و لامنی چکمش کرسنه کیمه (را ادا ت صله (نان نهی بیانه نهی بوش دیمکدر
 مراد قنقره اتمکدر قافیه ده کی کوفته مذکور کوفته در (محصول بیت) کوفته بنم سفرده
 اولسون دی یعنی بکا کوفته لازم دکل زیرا بول کوفته سنه فائز اتمک کوفته در (حاصلی آج
 اولان کیمه قوری اتمک شکر بن جعفر رانک بولسون * حکایت * مریدی گفت بر راجه
 نیم که از خلا بق زجت اندرم از سیاری که بر یارتم همی آیند و اوقات عزیمت از نزد ایشان
 نشویش حاصل می شود گفت هر چه درویشا ند ایشان را وای بده و هر چه توانکرانند
 از ایشان چیزی بخواه که دیگر کرد تو نکر دند * با حرف ظرف زجت صفتی و صفتهی
 معنانه در (اندر با افاده ایلد یکی معنای ظرفیتی تأکید ایدر) بسیاری یا حرف مصدر (که
 حرف بیان بر یارتم یا حرف صله (تردد تفعل با بندن مصدر در کله و کته معنانه (ایشانه
 اضافت مصدرک فاعله اضافتیدر (هر چه بکا بک یومقایی بویه واقعدر جیع نسخه ده
 اکر چه غیر ذوی العقولده اسم مال اعلیدر (لیکن ذوی العقولده ده اسم مال اولنور
 عریده ما کی (و آیی یا حرف وحدت و یا تکبیر) که حرف تعلیل کرد تو لامیه (نکر دند فعل
 نفی مستقبل جمع غائب (محصول ترکیب) بر مرید بر پیوه دیدی نیجه ایده بن که خلا بقدن زجتده بم

رد این سید علی و سروری

معا

ر بارتمه

ز بارتمه چوق کلد کلرندن یعنی ز بارتمه چوق کلد کلرندن زجت چکره و اوقات عزیمت انلر
 کلوب کلرندن نشویش حاصل اولور یعنی کثرت ناسدن اوقات مضبوطد کل پیریدی اول که
 درویشلر در انلر دین و بر یعنی مدیون ایلو اولکه اغنیادر برسنه انلردن استه که بر دخی سنک
 اطرافکده چکره نمیه ل و یانکه او غرامیه ل ز بر مدیونلر ادا دی دین ایلکه لازم کلسون دیو یانکه
 کلرلر و اغنیاستدیکلر نسنه بی ویرمک لازم کلسون دیو قورقورندن یانکه او غراملر حاصلی ایکی
 فرقه دن یله بو وجهله خلاص بولور سین * بیت * کر که ایشرو اشکر اسلام بود *
 کافرا زیم توقع پرو دنا در چین * کدادن بونده مراد یلنجیدر (پشرو وصف ترکیبیدر
 اوکجه کبدیچی دیمکدر (لشکره و اسلامه اضافت لامیدر در) کافرا یی عجم مقنوح اوقور (یم توقع
 لامیه (توقعدن مراد سؤل در) یعنی دیانک (برود فعل مضارع مفرد غائب کیدر دیمکدر
 (امام مراد خیمقدر فرار معنانه (در چین لامیه در) مراد سرحد چیندر (در حرف ظرف
 با معنانه دین چین سولامش یعنی خطا ایلش (محصول بیت) اگر کلد اشکر اسلام
 مقدمی اولور سه یعنی دلیلی و قول غوزی اولور سه کافر دیلمک قورقوشدن سرحد چینه دلد
 چر یعنی بولکن عسکر هب دیلنجیلردر بزی دیلنورل دیو خوفندن طور من یچار
 پیشروده رولفظنی و برود فعلی رفتن مصدر نندن احذایدیلر خطا ایللر * حکایت * فقیهی
 بدر را گفت هیچ ار ن سخنان دلا و بر متکلمان درمن اثر نمی کند بعلمت آن که نمی بینم ایشانرا
 کرداری موافق گفتار * فقیهی (با حرف وحدت) بدر را یعنی پدرش را (از حرف
 تأکید) و این اسم اشارتدر سخنان (و دلاویزه اضافت بیانیسه در) دلاویز وصف ترکیبیدر
 (او بر بندن کوکل تعلق ایدیچی دیمکدر (متکلمانه اضافت لامیه در) متکلمان مراد واعظلر
 و نا صحرلر در (در من در حرف صله در با معنانه (با حرف مصاحبت) علت سبب دیمکدر
 (انه اضافت لامیه در) که حرف بیان (ایشان را را حرف تخصیص انلر دیمکدر (کر دار
 اصلنده وصف ترکیبیدر (کرد که فعل معنانه اسمدر آرایله که آرنده دن مریددر) تقدیری
 آرنده کرد در کاف عربک فتحه ایش کتور یچی معنانه (صکره مجموع مر کی فعل
 معنانه اسم ایلدیلر) ایددی کرد آر کاف عربک فتحه عمل دیمکدر (پس کافک کسر یله
 اوقوشلر بوافظک حقیقتنه واصلی اولما اشار (گفتارده کردار کی وصف ترکیبیدر تقدیری
 آرنده گفت در (گفت اسمدر قول معنانه پس مجموع مر کی کلام معنانه اسم ایلدیلر
 (محصول ترکیب) پرفقه بابا سنه دیدی هیچ بو واعظلرک و نا صحرلرک کوزل اداری و کوکل
 تعلق ایدیچی سوزلری بکا تاثیر ایلر اول سیله که انلرک اقوالنه موافق اعانی کور من حاصلی
 ایشلری سوزلر نه اویماز یعنی خلقه کوزل بند ایدر اما کزدیلر نصیحتلر یله متصح اولمازل
 * منوی * ترک دنیا بمردم آموزند * خویشن سیم و غله اندوزند * ترک دنیا مصدرک مفعولنه
 اضافتیدر (بمردم با حرف صله (آموزند ترک مفعول صریحی (و بمردم غیر صریحی
 (خویشن و اور سیمیه بونده کند یار دیمکدر مبتدا واقعدر (غله حبوب جسنده مستعملدر
 (مثلا بغدادی واره و غیر بسته (اندوزند سیم (و غله مقدم مفعوللریدر (وجهله فعلیه
 خبر مبتدا در قزاقورل (یعنی کسب ایدرل دیمکدر (محصول بیت) مذکور واعظ و نا صحرلر
 دینار کنی خلقه تعلیم ایدرل اما کندیلری کشته غله کسب ایدرل حاصلی خلقه سولید کلر یی
 کند یلر ایشلر ل بلکه عکسین ایشلر * عالمی را که گفت باشد و بس * چون بگوید نکیرد
 اندر کس * عالمی یا حرف وحدت (و را حرف تخصیص) گفت بونده اسمدر قول معنانه
 (اوله مستعمل اولان (س فقط معنانه در انجی دیمکدر (نکیر دنا تاثیر ایلر دیمکدر فعل نفی

ز سروری و شععی
 جینک بره فاسی کر چکدر
 سید
 رد این سید علی و سروری

رد شرح جیعا

مستقبل مفرد غائب در (اندر ادات صله) در با معنای صله (در حرف صله در فی معنای صله)
 سهر ایش (کیمه نك قلینده تأثیر ایلز دین ظاهر و متباد را اولدر که اندر حرف فی اندرون
 معنای صله ایش (کیمه ده تأثیر ایلز دین اندر حرف صله اولدر فیدن آگاه دکل ایش
 (محصول بیت) بر عالم که همان قول اوله ایچق یعنی قوائیه کوره فعلی اولیه یعنی قولیه
 عامل اولیه چونکه خلفه نصیحت ندوب سو یلر نصیحتی کیمه به تأثیر ایلز * عالم آنکس بود که
 بد نکند * نه بگوید بخلق و خود نکند * (محصول بیت) عالم اول کیمه در که بر ایش
 ایشیه عالم اول دکلدر که خلقه سوبله و کندی سوبله یکنی طوعیه یعنی کندی نصیحتیه
 متصح اولیه حاصلی عالم علیه عامل اولاندر اولیان دکلدر کا قال الله تعالی (اتا مروین
 اللاس بالبر و تسون انفسکم) * بیت * عالم که کامرانی و تن پروری کند * او خوشتر است
 کرار هیری کند * که حرف بیان (کامر آن وصف تر کیدر رایشندن راندندن
 دکل مراد سورچی دیکدر و یا حرف مصدر در (تن پرورده وصف تر کیدر پروریدندن
 بدتی بسلیجی دیکدر) و یا حرف مصدر (او عالمه راجع در (خوشتر است مبتدا) کست خبری
 (کر ا که اسمر کیم معنای صله) و را ادات مفعول (رهبر وصف تر کبی در بریدندن قولغوز
 معنای صله) عریجه دلیل و هادی دیر (محصول بیت) عالم که کامرانی و تن پرورک ایلد
 (یعنی حضور و صفای نفسانی ده و بدتی تریه ایشیه مقید اوله اول کندیسی ضالدر یعنی بخش
 وضایع اولندر) پس کیمه هدایت ایدر (حاصلی کندی باشنه چاره سی یوق یاغیر یسینه چاره سی
 اوله * بدر کفت ای بسر بمر داین خیال باطل نشاید روی از تربیت ناخمان بر تافتن و راه بطالت
 گرفتن و عیال را بضالت منسوب کردن و در طلب عالم معصوم از قوائیه علم محروم ماندن * مثل *
 همچوان نایابی که شی در وحل افتاد و کفت ای مسلمانان چراغی فراراه من دارید زنی فاجره
 بشنید و کفت تو که چراغ نبی چراغ چه بینی همچنین مجلس وعظ کلبه بر آواز است اینجا ناقدی
 ندهی بضاعتی نستی و اینجا نا ارادتی نیاری سعادت نیبری * خیال باطل بیایه (تربیت ناخمان
 مصدرک فاعله اضافتیدر (بر تافتن دو ندرمک (بعض نسخه ده) کردانیدن دوشمش مال بر در
 (طلب عالم مصدرک مفعوله اضافتیدر) و معصومه اضافت بیایه در (قوائیه علم لایمه در
 (هر بر فقره بر نشاید تقدیر اولنور) نایابا کورد دیکدر) و یا حرف وحدت و یا تنکیر که حرف ربط صفت
 (وحل و اولک و حاکم فقهه یله صوق بالغه دیر (چراغی یا حرف وحدت (فرابونک کبی بر رده
 یاه صله معنای صله در (فرایقین دیکدر دین زیاده بعد کمتدر) راه من لایمه (دارد فعل امر
 جمع مخاطب طوکنز دیکدر (زنی یا حرف وحدت (فاجره فاسقه دیکدر) همچنین مجلس وعظ
 بعض نسخه ده همین مجلس وعظ و مجلس وعظده دیکدر (کلبه کاف عجمک ضمی و لام سکونیه
 بونده دکان معنای صله در (بر آواز لفظنه اضافتی لایمه در (بر آواز مبالغه ایه اسم فاعلدر) و الف و تون
 ادات جمعدر یز صاتیجیلر دیکدر آتجا یعنی کلبه بر آزانده (و یا حرف توقيت (نقدی یا حرف وحدت
 و یا تنکیر (بضاعتی یا سیده بویه در (ندهی) و نستی فعل نفی مستقبلدر (اینجا یعنی مجلس علمده
 یا حرف توقيت (ارادت افعال یا بدندن مصدر در استک و طلب معنای صله در (و یا حرف تنکیر (سعادت
 یا سیده حرف تنکیردر (نیاری و نیبری کنه فعل نفی مستقبلدر (محصول تر کب) فقهک پدیری
 اوغلندن بومقوله سوزی ایشید نتیجه دیدی (ای او غل بجزد بو خیال باطل ایه) یعنی ادله عقلیه
 و نقلیه سز همان بونلن فاسد ایه لایق دکلدر ناخمان تریه سندن بوز دوندوب انارک مجلسندن
 اعراض ایلک و کلبا بطالت بولن طوئقی (یعنی بطالت او تورع و علما و ناخمانی ضلاله نسبت ایلک
 و عالم معصوم طلبیده (یعنی عالم پاک و خالص طلبیده و علم فایده لاندن محروم قالمی) یعنی علما علیه

رد سروری
 رد این سید علی
 رد می

رد این سید علی و سروری

رد شعی

عامل

عامل دکلدر دیو علم مجلسندن کلبا تقاعد ایلک لایق دکل (شول نایاب کبی که بر کیمه بالغه دوشدی
 یعنی سنک حالک آکا بکر و دیدی ای مسلمانان بولومه چراغ طوکنز بر فاسقه زن اعمالک بوسوزنی
 ایشندی و دیدی سن که چراغ کور مر سین چراغله نه کور رسین قصه دن حصه بودر که سنک که
 علمیه حسن نلن و اعتقاد خاصک یوقدر پس علمدن نه نور و ضیا کسب ایدر سنک حاصلی علمیه
 حسن ظنک کر کدر کیم علومیه مهندی اولاسین ابدی بومجلس وعظده بزازلر دکاتی کبی در
 مادامکه انده نقد ایلتمه سین بر بضاعت آله مز سین و بونده مادامکه ارادت صادق و محبت کامل
 کنور میه سین علم سعادتیه مسعود اولاسین * قطعه * کفت عالم بکوش جان بشنو * و رماند
 یکفتش کردار * کفت بونده قول معنای صله اسمر عالم اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر
 (یا حرف مصاحبت (کوش جان بیایه) و (واکردن مخففدر) نماید فعل نفی مستقبل مانیدندن
 بکر مز سه دیکدر مانندن دن دینار خطا سوبلدیلر (یا حرف صله کفتن مصدر شین ضمیر عالمه
 راجعدر) کردار کاف عرک فحشیه عمل معنای صله در (محصول بیت) عالمک قولنی جان قولغله
 ایشت آکر علی قولنه بکر مز سه ده یعنی عالمک فعلی قولنه او یماز سه ده قولنی جانله استماع ایه
 * باطلست آنکه مدعی گوید * خفته را خفته کی کندیدار * مدعی بونده شول جاهلدر که عالم بکنور
 یعنی دعوی علم ایدر لکن علمی یوق (محصول بیت) عالمک قولنی هر نیجه ایه دکل اما
 مد عینک و جاهلک سوزی و سوبلدیکی باطلدر زیرا او یوشی اویش سخن او یارر یعنی
 جاهلک کندی به چاره سی یوقدر یاغیره نه چاره سی اولور و چا ردر که مدعیدن حکیم ستایی مراد
 اوله و گویدک مفعول مصراع ثانی اوله زیرا حکیم ستایی عبرت نامه نام قصیده سنده بر بیت ایراد
 ایش که حضرت شیخ ذکر ایلدیک مصراع ثانییدر (بیت) عالمست خفته است و تو خفته
 (خفته را خفته کی کندیدار) یعنی عالمک شیخک مرادی بواوله * مرد باید که کبر اندر کوش
 * و تو شست بند بردوار * باید فعل مضارع مفرد غائب (که حرف بیان کبر فعل مضارع مفرد
 غائب طونه دیکدر) اندر ادات ظرف قولفنده طونه یعنی خاطر یته آله (نوشتن اصلنده نوشته
 استدر ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی (محصول بیت) مرد عاقل و دانا کر کدر کیم
 قولفنده طونه یعنی قولفنده آله و متصح اوله و اگر نصیحت دیواره ده یازمش ایه دکل که عالم غیر
 عاملدن حاصلی انسان اولدر که هر نه یردن اولور سه بند بذر اوله (بندی دیواره منفوشده
 کور سه عالم غیر عاملدن خود بطریق اولی * حکایت منظومه * صاحب دلی مدرسه آمد ز خانقاه
 * بشکست عهد محبت اهل طریق را * دلی یا حرف وحدت (یا حرف صله مدرسه مبالغه ایه اسم
 مکان (خانقاه معرب خانگاه در صوفیانه کیمه سی عهدک صحبت و صحبتک اهل و اهلک طریقیه اضافتلی
 لایمه زدر) و را ادات تخصیص (محصول بیت) بر صاحب دل خانقاه اهدن مدرسه کلدی یعنی خدا
 دوستاریندر یعنی صوفیایر یعنی ترک ایدوب علمایر یفته داخل اولدی بویه ایدنجه اهل طریقک عهد
 صحبتی کسر ایلدی یعنی انرا ایه هم صحبت و هم جنس و هم پیشه اولنی عهد بیایکن اول عهدی
 شکست ایلدی * کفتم میان عالم و عابد چه فرق بود * تا اختیار کردی از ان این فریق را * یا حرف تلمیل
 آن اهل طریقیه معبر و قدر و این اهل مدرسه به فریق اسم جمعدر بلوک معنای صله (محصول بیت)
 حضرت شیخ پیورر مذکور صاحب دله دیدم عالمه عابد یسینه فرق نه ابدی تا کیم اول طائفه دن
 مدرسه قومی اختیار ایلدک یعنی علمایر سنی اختیار ایلکه مرجع نه ایدی * کفت آن کلیم خویش
 بدر میرد ز موح و ن سنی میکند که بکرد غریقی را * کلچدن وجودیدر مراد (خوبشه اضافتی
 لایمه در) بدر طائره دیکدر بعض نسخه ده بدر بر بنه برون دوشمش (و سرور بر بنه می کند
 دوشمش وسی بر بنه جهد واقعدر (غریقی فعل مفعول معنای صله در بوعیلن کیمه) و را ادات

رد سراج جیما

مفعول (محمول بیت) صاحب دل دیدی اول اهل خانقاه کشیدی کلینی موجدن جفار رانجیق یعنی
 چه نم عذابیدن کشیدی قورنار رانجیق اما اهل مدرسه جه دایله که موجدن غریبی بیله تخلص ایله
 یعنی کشیدی خلاص ایله کدن غیری عذاب دوزخه مستحق اولانی بیله تخلص ایله که سعی ایله
 حاصلی عالم بنده خانی متعبدن منع ایدر زیر طریق ضلالتی و هدایتی تعبدن ایدر پس
 بوجه له خلقه جنت یولی کوسور * حکایت * یکی سرسراهی مست خسته بود وزمام اختیار
 از دست رفته عابدی بر سر او گذر کرد در حالت مستیج اول نظر کرد جوان سر بر آورد و گفت
 وذا مروا باللقوم مروا کراما * سر راه بول اوجی و سواقی باشی (و یا حرف وحدت) خسته بونده
 یا تمش معانسه در (زمام زنگ کسریله اویان در کئی) (اختیاره اضافتی بیانیه در) از دست رفته
 تقدیری از دستش ایدی و برید مقدور (عابدی یا حرف وحدت) (سر راه اولامه انک باشی
 اوزرندن) گذر کرد کشیدی (حالت مستیج بیانیه) (اویه اضافتی لامیه و او حرف عطف) (اذا ادات
 شرط غیر جازم) (مروا فعل ماضی جمع مذکر غائب) (باللقوم تقدیری باهل اللقود) (مروا جواب شرط
 (کراما حائله منصوب بر جوابک فاعلندن مکررین معانسه) (محمول ترکیب) برینسی بر بول
 اوچنده مست یتمشیدی وزمام اختیاری التین کشیدی بر عاید انک باشی اوزرندن گذر ایلدی
 و مستک حالت مستیجنه نظر ایلدی چون جوان مست باشین قالدر دی و دیدی خنک الله قولری
 بر اهل لقول و صاحب کاهک بایندن بکشد نفس برینه تکریم ایلد کبری حالده بکسر یعنی انارک
 احوالندن اعراض ایلد کبری جانده و بالمرده طور مدقاری حالده بکسر حاصلی اهل لقول بخرکین
 حاله مقید اولد قاری حالده بکسر و بالمرده انک بکسر * نظم * اذ رایت انما کن سائرا و حلما *
 اذا ادات شرط (رایت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب کور شک دیمکدر فعل شرط) (انما مفعول
 (رایت در فعل یعنی فاعلدر نم یا نمندن یعنی علم بایندن مکرر و زانفا کاهکار دیمکدر) (کن فعل امر
 مفرد مذکر مخاطب اول دیمکدر کال یکون در یعنی نصر بایتنک اجوف و او بستدن اسمی تخته
 مستزانت (سائرا لفظا منصوب خبری) (و حلما مفعول قدر سازه) (محمول بیت) خنک
 بر کاهکاری کور شک کاهنی ماز و کشیده حلیم اول یعنی انک خالی تعیب و تقبیح ایله * یا من تیج
 انوی لم لا تمیز کریم * یا حرف ندا من اسم موصول منادی (تیج فعل مضارع مفرد مذکر
 مخاطب تعیل بایندن چرکن کور شک دیمکدر (انوی تقدیرا منصوب مفعولدر) (تیجتنک جمله
 فعلیه اعرایدن محلی بوق صله سیدر اسم موصولک) (لم لامک کسری و همک سکوتیه او فو ضرورت
 و نه یچون اصلنده لم در همک فتحیه لا تمیز فعل فی استقبال مفرد مذکر مخاطب یچون بکمر سین (کریم
 منصوب بر خلیفه) (محمول بیت) ای اول کیمه که بنم بارامز و چرکین ایشوی تعیح و تعیب ایدر سین
 یچون یا نمندن کر استله و ایله که بکمر سین یعنی یچون یا نمندن معز و مکریم بکمر سین حال بو که خدا
 و ذامروا باللقوم مروا کراما بیور مشدر * قطعه * متاب ای بار ساری از که کار * بختا بیدکی
 در بی نظر کن * متاب فعل نهی مفرد مخاطب چورم دیمکدر نایدندن تافتن دن دینسلر
 خطا بیدکی (متاب روی مفعول صریحی) (واژ کنه کار غیر صریحی) (یا حرف مصاحبت
 (بختا بیدکی اسم فاعلدر بختا بیدندن بختا بیدندن دین سهر و ایش اسرکک یعنی ترجم
 ایلتک کاف عجمی ها رسیدن بیدر (و یا حرف مصدر) (در حرف صله در با معانسه) (وی
 و اول فتحیه خبر غایبدر کنه کاره راجع) (محمول بیت) ای طایر رویکی کنه کاردن بچوره
 ترجم و اضفه اکا نظر ایله یعنی بر مجرم کور شک اندن به زبکی دوندیمه بلکه اکا لطف و رفقه
 نظر ایله * اکرمین ناجوانمردم بکردار * تویرمن چون جوانمرد ان گذر کن * ناجوانمرد
 چونمرد منی کشی به و کریم کینه به دیزل و ناجوانمرد نقبضنه (یا حرف ظرف) (کردار کاف

رد شرح جبع
 و سروری

فتحیه مطلق جمله دبرل پس برامز عمل دین وای عمل دین زند سو بیلشیر (محمول بیت)
 اکرمین عمده ناجوانمرد ایسم یعنی اگر افعال و اعمال بد ایسم سن بنم یا نمندن جوانمرد لری
 گذر ایله یعنی یا نمندن کریم و حلیم لری کی کچ و بوقطعه نک اولنده بیت بازالمز بیته قطعه دن
 فرق ایلمز ایتمش * حکایت * طائفه زندان بانکار درویشی بدر آمدند و سخنان ناسزا
 گفتند و برنجایند شکایت پیش پیر طریقت برد و گفت چنین حالتی رفت گفت ای فرزند خرد
 درویشان جامه رضاست هر که درین کسوه تحمل نامرادی نکنند مد عیبت و خرقه بروی
 حرام * طائفه زندان بیانیه طائفه همزه سنه حرف وحدت دین ایکی وجهله خطا ایش
 برینسی معنای اضافتی فهم ایلدی برینسیده همزه به حرف وحدت دیدیکدر (یا حرف صله
 (انکار درویش مصدرک مفعولته اضافتیدر) (و یا حرف وحدت) (بدر آمدند خارج اولدیلر
 یعنی انکار نه کلدیلر حاصلی حالنه منکر اولدیلر (مختسان نامز بیانیه) (حالتی یا حرف وحدت
 و یا تنکیر) (رفت واقع و صادر اولدی دیمکدر) (خرقه درویشان لامیه) (جامه رضاده لامیه در
 مجازا) (تحمل نامرادی مصدرک مفعولته اضافتیدر) (نامرادی برینه بی مرادی بازالمز ایله بی نک
 استمالرندن آگاه دکلریش) (و خرقه بروی حرام برینه نه درویش بازان صحیح نسخیده
 مخالف بازمشیر (بعض نسخیده بانکار بریند بخلاف دویمش خلافتجه دیمکدر) (محمول ترکیب)
 رندر طائفه سی بر درویشک انکار نیجه کلدیلر یعنی درویشکینه انکار ایلدیلر حاصلی
 درویشکندن خارج ایش اشلدیلر و نامز سوز سوزیلر و یا نمندن درویش عدم
 تحملندن پیر طریقت اوکته شکایت ایلندی و دیدی بونجیلن بر حالت واقع اولدی پیر دیدی
 ای اوغل درویشلر خرقه سی جامه رضاست یعنی بو خرقه بی کین هر بلایه صابر کر کدر
 هر کیمه که بو کسوه ده نامراده تحمل ایلز مدعیدر یعنی اکا درویشک (دعواسی کذبدر
 و انک اوزرینسه خرقه حرامدر حاصلی فقرا خرقه سنه استحقاقی بوقدر بانکار درویشی
 بدر آمدندک معناسنی بر درویشیه انکار ایله بطیره کلدیلر دین فنی اراق کشمش * بیت *
 در بای فراوان نشود تیره بسنک * عارف که برنجد تنک آبت هنوز * در بای فراوان
 بیانیه چوق دریا دیمکدر عظمتدن کتایندر (تیره بولانی دیمکدر) (تنک تنک فنی و نونک ضعی
 و کاف عربیله بوقفه دیمکدر) (هنوز الان دیمکدر) (محمول بیت) (اول دریا به طاش امله
 تیره اولماز یعنی بولانی پس عارفکه انجور دخی اول بوقفه صودر دریا اولمغه قریب دکل
 حاصلی دخی نهر صغیردر دکل * قطعه * کرکزدت رسد تحمل کن * که بعفو از گاه
 پاک شوی * کرکزد کاف بجمک ضعی و زانک فتحیه ضرر معانسه در (که حرف تعلیل
 (بعفو یا حرف مصاحبت) (محمول بیت) اگر سکا ضرر ابریشور سه بر کیمه دن تحمل ایله
 مضطرب اولوب شکایت ایله زیرا عفو سیدیه کاهدن پاک اولورسونکه اگر انتقام قصد ایلدک
 جائزدر که حددن تجاوز ایدوب مجرم اولاسین علی کل حال تحمل مجوددر * ای برادر جو عاقبت
 خاکست * خاک شویش از آن که خاک شوی * (محمول بیت) (ای برادر چو تکه عاقبت
 خاکدر یعنی فنا مقرردر خاک اول اندن اوکدن که خاک اولور سین یعنی اولوب خاک اولمزدن
 اول خاک اول (حاصلی موتوا قتل ان تموتوا معانسه و اصل اول * حکایت منظومه *
 این حکایت شتو که در بغداد * رایت و پرده را خلاف افتاد * شتو شتک کسری و نونک فتحیه
 فعل امر مفرد مخاطب در خطاب عام طریقله شتو بیدندن شتیدندن دینلر خطا سوزیلدیلر (که حرف
 بیان) (بغداد مشهور شهرک اسمدر عرب دال اخیری نقطه ایله اوقور) (رایتدن مراد سنجاقدر که
 عمده دبرل) (برده دن مراد او پرده سیدر قبو پرده سی دکلدر بعضی لفظن ایلدیک کی (رااداد

رد ابن سید علی
 و سروری

رد شعی

رد شرح جبع
 رد ابن سید علی
 و سروری

رد شعی

رد ابن سید علی
 و سروری
 رد شعی

تخصیص (محصول بیت) بوحکایتی ایست که بعد از شهرت رایت و پرده نک خلاقی واقع
اولدی یعنی بحث و جدالری واقع اولدی * رایت از کرد راه و ریخ رکاب * گفت بآرد
از طریق عتاب * کرد آه لایه یول توزی (ریخ رکابه بویه در اوزنکی زحمتی بیکدر (زیرا
رایتک اغایجی اوزنکیه طیانسه ضبطی منکل اولور (حاصلی اغا جینک او یکه سنی رکابه
طیارلر که ضبطی قابل اوله (اما بوزمانده فایزیدن برنسته (یعنی قبور پیدا آیدر که اولر
اولر فشنیدن صار قدرلر و سنجاق اغا جینک اغایجی اکا یکور درلر که ضبطی قابل اوله (عتاب
از ر لمقدر (محصول بیت) رایت یول توزی زحمتدن و اوزنکی ریچندن پرده عتاب و خطاب
جهتندن دیدی * من و تو هر دو خواجه ناشانیم * بنده بارگاه سلطانیتم * ترکیده تخریف
ایدوب خواجه دش دیکریدر (یعنی ایکیمز برافندی قوللری یزنسکله (وائف (و تون ادات
جم (و یامیم ادات تکلم (مصراع ثانی مصراع اولی بیان ایدر (محصول بیت) رایت پرده
خطاب ایدوب دیرین سیکله خواجه دش زینتی برافندی یز خواجه افندی معنا سنه در
سایان بارگاهینک بنده لوز یعنی ایکیمز برپادشاه قوللریوز * من ز خدمت دمی نیسا
سودم * گاه و بیگاه در سفر بودم * دم نفس و ساعت (و یا حرف وحدت بنفس و بر ساعت
دیکدر (نیاسودم فعل ثانی ماضی متکلم وحده (گاه و بیگاه و قتلی و قنیز دیکدر (محصول بیت)
رایت دیرین خدمتدن بنفس و بر ساعت اسایش ایلدم یعنی دکنم و قتلی و قنیز سفرده اولدم
* تونه ریخ از موده نه حصار * نه پیابان و یاد کرد و غیار * ریخ زحمت (از موده ماضییدن
قسم مفرد مخاطب (یا ضمیر خطاب (و همزه حرف توسل صنامش من دیکدر (حصار قلعه
معنا سنه در (حصار صنامقدن مراد اولدر که حصاره یورش ایلدکری وقت سنجخی
ایلری چکرل حصاره دکنک قصدیه (پس حصار ایچنیده اولان خلق توفنک و اوق
وطش و غیره سنی سنجغه اتارلر و شر مکیچون (شویه اولور که بچاره سنجخی دلاک دشک
اولور (ایمدی حصار صنامش سین دیکدر غرض بو معنادر (یعنی بن بو محترری هب چکشم
(باد کرد بو کتاک بو مقامی بویه واقعدر (اما کرد با ددیه ده وزنه خللال و بر مودی
غالباً تعلیم ایچوند که (معلوم اوله که بونک کی تراکعب من جهنک اصلی اضایفدر (یعنی
کرد بونک و کرد بونک اصلی باد کرد و اب کرد ایش دگری بل و دگری صود دیکدر (صکره
کرد باد قصر خه یه و کرد آب صو چو لکنه دیدیلر (بونلری کافک قحیحله اوقیان یلریش
(محصول بیت) پرده به دیرین نه زحمت صنادک یعنی صنامدک و نه حصار صواشی و نه پیابان
کوردک و نه سکا قصر غه صارلدی و نه سنی بنم کی توز باصیدی حاصلی سن هیچ بر مشقت
کوردک * قدم من بسی پیشترست * بس چرا عزت تو پیشترست * قدم ایاق (بسی
(با حرف مصاحبت (پیشتر ایلری رک دیکدر (پیشترک معنای اشد تقدیمادین غلط ادایاش
قدیر (عزت تو لایه دریاه بطنیه پیشتر به عریسه زیاده رک دیکدر (محصول بیت)
بنم ایام سنی و کوشله ایلری رکدر ز برانجی صواشده و حصار بوریشنده ایلری چکرل
بس نیچون سنک عزت و حرمتک بندن زیاده رکدر * تو بریند کان مهر و بی * با کتیر آن
یاسمن یونی * بریند کان لایه (و مه رویه اضافت یانیه در (و مهر وی وصف ترکیبدرای
یوزل دیکدر (یا ضمیر خطاب (با حرف مصاحبت (کتیر جاریه در کاف عربک فقی و تونک
کسرله (الف و تون ادات جمعدر (یاسمن بویه اضافت یانیه در (یاسمن بو وصف ترکیبدر
(یاسمن (و یاسمن بره نایه در (یا ضمیر خطابدر (محصول بیت) بوییت بیت سابقه مذکور
اولان عزتی بیان ایدر پرده دیر که سن ای یوزل قوللر و محسوسلر قنیه سین یاسمن فقرولی

ردشمنی

ردسروری

جاریه لایه سین حاصلی ارکک و دیشی کوز لایه صاحب و مقارن سین * من قناده بدست
شاگردان * بد فر پای بند و سرگردان * قناده تقدیری قناده ام در (با حرف صله (دست شاگردان
لایه شاگردان دن مراد خنده نکار طنه سیدر (بصفر (با حرف ظرف (پای بند و وصف ترکیبدر
ایاغی بغلی دیکدر (سرگردان استعماللرند محیر معناسنه در (اما بونده مراد یلر آتی تحریک
ایدوب انواع زحمتلر چکد کیدر (محصول بیت) رایت دیر که بن قدری و فیضی یاز
خدمتکارلر لایه دوششم یعنی انواع حقارت و هو آن حکرم اللرنده سفرده ایام بغلی سرگردان
و سر اسحه کیدرم حاصلی هر وجهله ریخ و المده یم * گفت من سر بر استان دارم * نه چوتو
سر بر استان دارم * (محصول بیت) پرده رایتدن بو قدر کتلی ایشندیکجک جو آب و یروب
دیدن بن بامشی آستانه طونارم سنک کی باشم صکو و کده طونارم یعنی بنم بو حرمت و عزته
سبب یوزم پرده اولوب تکبر ایلد یکمدر و خاک کی تواضع ایلد کدندر سنک کی کبر و غرور یله
باشم کو کدرده دکل ز برانم تواضع رفعه الله و من تکبر وضعه الله در * هر که بنهوده کردن
افرازد * خویشتن را بکردن اندازد * بیهوده زاند و باطل معنا سنه در (کردن افرازدک
مقدم مفعولدر (افرازد رفعا یله یعنی بو جلده حاصلی تکبر و تعظیمدن کاینسدر (خویشتن
اندازدک مفعول صریحی و بکردن غیر صریحی افرازد (و اندازد فعل مضارع مفرد غایبدر
(اندازد اتار دیکدر (محصول بیت) حضرت شیخ یوزر هر کیمسه که باطل و زاندره تکبر و تعظیم
ایلر کندنی بونی اوزره براغور یعنی ایلدیک کی کبر و غرور کنندوی هلاک ایدر ز بران تکبر خدایه
لایق صفتدر ایچنی * حکایت * یکی از صاحب دلان زور از مای رادید که بهم برآمده و در حشم
شده و کف برده ان آورده گفت این راجه حالتست کسی گفت فلان دشنام داده است گفت این
فرومایه هزار من سنک بری دار دو طاق سنجخی نمی آرد * زور آزمای و صف ترکیبدر
(از ماییدن زور صناعی دیکدر آلر زور بازه زور آزمایدر (را ادات مفعول در (بهم برآمده
فاقش و غضبه کلش (و در خشم شده خشم و ارش دیکدر (ما قبله عطف تفسیری واقعدر
(کف کو پو صکدر (فلان تقدیری فلانسدر (دشنام داده است دشنام و بر مشدر (یعنی
سو کشدر (فرومایه الحق اصلی (یعنی بد اصل دیکدر (من تونک تشدید یله بنم دیکدر (برمی
دارد قاندر دیکدر (طاق سنجخی مصدرک مفعولنه اضافتدر (با حرف وحدت (نمی آرد
فعل ثانی استقبال مفرد غائب استفهامی متضمن کتور مزی دیکدر (محصول ترکیب) صاحب
دلدردن بریمی پرزور بازی کوردی که فاقش و غضبه و ارش و اغزینه کو پک کتور مش یعنی
کو پرش صاحب دل دیدی بو کده حالت اولدی بر کیمسه دیدیکه فلان کیمسه آتی سو کشدر
صاحب دل دیدی بو بد اصل یک بن طاش قاندر و بر سوز طاق کتوره مزی یعنی بر سوز
کتور مزی * قطعه * لاف صر نیچکی و دعوی مردی بکذار * عاجز نفس فرومایه چه مردی
چه زنی * لاف سر نیچه لایه در اصطلاحلرنده سر نیچه قوی به و غایبه دیر (یا مقصدی
لاحق اولق سبیلله هاء رسمی کاف بیجمنی به ایدان اولشدر قولی لافنی دعوی مری مصدرک
مفعولنه اضافتدر (و یا حرف مصدر مری دلک دعواسنی (بکذار باک ضمی و کاف بحکم
سکونیه ترک ایله دیکدر (عاجز نفس فرومایه لایه و یا نیه در (بو عبارتده انجم اختلاف
ایلدیلر (بعضیلر دیدیلر عاجز متضاد در تقدیری ای عاجزه دیکدر (و بعضیلر دیدیلر که
فرومایه ده بریاه خطاب مضمردر (تقدیری مرومایه در (ولکل وجه (چه مردی چه زنی
بالر ضمیر خطا بدر (بو عبارتله معناسنی ارکک و زانلکک پیشده فرق بو قدر دیکدر (یعنی
بویکی صفتک پیشده فرق بو قدر (محصول بیت) صر نیچه لافنی و مردلک دعواسنی ترک ایله

رد ابن سید علی

ای الحقی نفسک عاجزی سنک اراکلهک زتلکک پیشده فرق یوقدر بلکه زتلکک غالبدر فرومایه بی
عاجز صفت اعتبار ایلین فرومایه لک ایلش * کرت از دست براید دهنی شیرین کن * مردی ان
نیست که مشتی زنی بردهنی * کرت ناسی معنی جهنده دسته مفیددر (از دست دیمکدر) دهنی
(یا حرف وحدت) مردی یا حرف مصدر (مشتی یا حرف تنکیر) زنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
(دهنی یا حرف وحدت) (محصول بیت) اگر الکن کلور سه بر آغز طشلی ایله یعنی بر کوکل
ایله کنوز که سندن شیرین دهن اولسون که سکا خیر دعا ایلسون بد دعا ایلسون مردلک اول
دکلسدر که براغره مشت اوره سین یعنی بر کیمسه نک خاطرین بریشان ودر وتی بحضور ایلیمه
سین حاصلی مردلک بر خاطر نسلی ایلکدر بریشان ایلک دکلد * قطعه * اگر خود بر در پیشانی
پیل * نه مردست آن که دروی مردی نیست * خود ادات تأکید (برده بویه در) درد دالک
فتی و کسر یله وراک فحبله فعل مضارع مفرد غائب (پیشانی پیل لایمدر) پیشانی به بحکم
کسر یله یاه اصلیه ایله انن دیمکدر (عرب جبهه در) آن که اصلنده ان کس که ایدی تنکه
مکرر بیان اولندی (وی مذکور کسه راجعدر) مردی یا حرف مصدر (محصول بیت) اگر فیلک
انده چاک ایلکه قادر ایله یعنی قبل ایله چکه مالک ایلسه ده مرد دکلد اول کیمسه انده
مرد ملک و انسانیست یوقدر یعنی شجاعتن سقاوت و کرم معتبردر * بنی ادم سرشت از خاک
دارد * اگر خاکی نباشد ادنی نیست * سرشت سینک وراک کسری و شینک سکونیه اسم مصدر
حلقه معنایه (فعل ماضی مجهول دین مجهول سو یلش) خاکی یا حرف نسبت (محصول بیت)
بنی آدم یعنی آدم اوغلارینک سرشتی و خلقی خاکندر زیرا حضرت آدم تر ایلن خلق اولدی
پس بنی ادم خاکی اولر سه آدمی دکلد بلکه جنی و شیطانیدر علی کل حال تحمل و تواضع محموددر
* حکایت * بزرگی زار سیدند که از سیرت اخوان صفارا گفت کینه ان که مراد خاطر یاران بر مصالح
خود مقدم دارد و حکما گفته اند برادر که در بند خویشستنه برادر سب نه خویشست * بزرگی با
حرف وحدت (را ادات مفعول) سیرت خوی و خلقی معنایه در (اخوان اخک جمیددر
فرد اثر دیمکدر) (سیرت اخوان صفا لایمه لدر) کینه کم اکسک (ویا حرف نسبت) (نون
وها ادات تأکید اکسکی دیمکدر یعنی اشاعه مرتبه سی اخوان صفالک بومرتبه در
دیمکدر) آنکه یعنی آنکس که (مراد خاطر یاران لایمه لدر) (مصالح خودده بویه در
(محصول ترکیب) بر اولویه صور و یلر اخوان صفا اخلاقی و اطوارندن یعنی صفا فرداشاری
کیلدر دید یلر دیدیکه اکسکی اولدر که بارلک کوکلی مرادنی کندی مصالحی
اوزه مقدم طونه و حکما و عقلا و عاقلدر برادر که کندی مرادی وفایده سی قبیله نده در
یعنی کندی نفسی هواسته مقیددر اول حقیقته نه برادر و نه خصمدر زیرا سائر ناسله سکا نسبت
لک تفاهتی هیچ یوقدر * بیت * همراه اگر شتاب کند همیره نویست * دل در کسی میند که
دنبسته نویست * همراه بولداش (شتاب اسم مصدر در ابوی معنایه یعنی عجله) (همیره تو
لایمه) (در کسی در حرف صله) (ویا حرف وحدت) میند فعل نهی مفرد مخاطب بقله دیمکدر
(که حرف رابط صفت) دنبسته و صفت ترکیبی افسا مندندر (تویه اضافتی لایمه در
(محصول بیت) یلداشک اگر ایور سه سنک یولداشک دکل زیرا سکا مناسب و موافق
دکلسر ایدی کوکلی بر کیمسه به بقله که سنک دنبسته لک دکل یعنی کوکلی سکا بقلینه نه سن
اکا کوکلی بقله حاصلی سکا مقید اولینه سن مقید اوله * بیت * چون نبود خویش را
دیانت و تقوی * قطع رحم بهتر از مودت قری * خویش بونده خصم معنایه در ورا
ادات تخصص (تخصص رحم مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (رحم رانک فتی وجاه مهمله نک

کسر یله

رد ابن سید علی

کسر یله قریبدر خصمقی معنایه (مودت مصدر مییدر محبت معنایه) (قریب به اضافت
مصدرک مفعولنه در) (قریب خصمقی (محصول بیت) چونکه خصمک دیانت و تقوای
اولیه یعنی دیندار و متقی اولیه انکه خصمقی مجتذین خصمقی خلافه سنی قطع ایلک اولیدر
زیرا جاترد که قرات محبتی سبیلله انا تابع اولوب خلاف شرع مصلحه ارتکاب ایله سین
* یاد دارم که مدعی درین بیت بر قول من اعتراض کرد و گفت حق جل و علا در کتاب
مجیدار قطع رحم نهی کرده است و بمودر ذوی القربی فرموده و آنچه تو گفتی منافض آنست
گفتم غلط کردی موافق قرآنست قال الله تعالی وان جاهدک علی ان تشرک بی ما لیس لک به
علم ولا نطق بهما * مدعی یا حرف وحدت (ان حرف شرط) (جاهدا فعل ماضی تنبیه مذکر
غائبه) (مفاعله یا بندن تنبیه النی والدینه راجعدر) (وکاف ضمیر منصوب متصل) (علی جاهدا به
متعلق مفعول به غیر صریحیدر) (ان تشرک تاویل مصدرده محسلا مجرور علی ایله جار
مع المجرور ان تشرک متعلقدر مفعول غیر صریحیدر) (ما محسلا منصوب مفعول ضمیر محیی
(لیس فاعلسدر افعال ناقصه دن) (علم لفظا مرفوع اسمی) (ولک محلا منصوب خبری) (به
علمه متعلق) (فلا نطق بهما جمله فعلیه جواب شرط) (محصول ترکیب) خاطر مدده در که
بر مدعی یوینده بنم قوله اعتراض ایلدی و دیدی خدای تعالی کتاب مجید نده قطع رحمن
نهی ایلشدر و مودت ذوی القربایه پیور مشدر و اول که انی سن دیدک خدایک دیدیکه
منافضدر دیدیکه غلط ایلدک موافق قرآندر اگر سکا والدینک زجت و پرور سه بکا شریک
قوشمغه اول فتنه یک سنک اکاعلمک یوقدر یعنی شول فتنه یک بکا شریک اولمغه استغفار فی
اولد رفتی یله سین و انلر سکا تکلیف ایلیمه انی بکا شریک ایلیمه صافق انلره اطاعت ایلله
* بیت * هزار خویش که ییکانه از خدا باشد * فدای یک تن ییکانه کاشا باشد * هزار خویش
میندا (که حرف رابط صفت) (فدای یک تن ییکانه خبر مبتدا) (که بنه حرف رابط صفت
(محصول بیت) یک خصمکه خدادن ییکانه اوله یعنی خدایله اشنا اولوب تقرب الی الله ایلله
ایندی یونجیلین یک خصم بر ییکانه تنه یعنی بر ییکانه وجوده فدا ایلسونکه خدایله اشنا اوله
یعنی تقرب الی الله ایلیمه * حکایت مظلومه * پیر مردی لطیف در بغداد * دخترش
را بکفش دوزی داد * پیر مردی یا حرف وحدت (یا حرف صله) (و کفش دوز وصف
ترکیبیدر دوزیدن بشقی دیکیمی یعنی بشمعی (محصول بیت) بر لطیف پیر مرد
بغداد ده قزنی بر بشمعی به ویدی یعنی اکا نکاح الیدی دوزی ده ختن مصدرندن اخذ
ایلین خطا ایلش * مردک سنکدل چنان بگزید * لب دختر که خون از و بچکید * مردک نصفیر
مرددر (سنکده اضافتی یا بنده در سنکدل وصف ترکیبدر طاش بورکلی دیمکدر) (بگزید یا حرف
تأکید) (گزید فعل ماضی مفرد غائب ایصردی دیمکدر فاعلی تحشده مرد که راجع ضمیر و مفعول
(لب دختر اضافت لایمه ایله) (که حرف بیان) (بچکید یا حرف تأکید چکید فعل ماضی مفرد غائب
طامدی دیمکدر) (محصول بیت) طاش بورکلی ار جکر قزلک دوداغنی انجیلین ایصردیکه اندن
فان طامدی * پامدادان بدر چنان دیدش * پیش داماد رفت و رسیدش * پیش بونده قمت معنایه در
داماد کوکلو (محصول بیت) ایرته سی قزلک یایی قزی اولیه کوردی کو بکوک فتنه واردی واکا
صوردی * کای فرومایه این چه دنداشت * چند خانی لبش نه انباشت * کای که حرف بیاندر
سؤال وای حرف دامتاداسی محذوف تقدیری ای مردک فرومایه در بد اصل دیمکدر خانی فعل مضارع
مفرد مخاطب چیز سین دیمکدر (لبش مفعول اتیان همیره نک فتی و سکون نوله لغته طعنا و جغه
دبرلر اما بوند دباغت اولمش دری مراد در مطلقا (محصول بیت) داماده صوردیکه ای الحقی

اصولی بونه دبشدر نیجه خبر سبن دوداغنی انبان دکلدر یعنی قزلک دوداغنی سخته نامی طنز ایلدک که بویه چینه دل * عزاحت نکتم این گفتار * هرل بکدار وجدان و بردار * باحرف مصاحبت (مزاح) * بیک ضایه اسمدر لطیفه معنایه و بیک کسریله مفاعله بابتدن مصدر نایندر (هرل لطیفه) (وجد بیک کسریله کرچکدر) (محصول بیت) حضرت شیخ پیور که بشمقیله دختر قصه سنی بن سکا لطیفه ابله دیمدم خطاب عام طریقه سن لطیفه ترک ابله واندن کرچکی اخذ ابله قاندره قدن مراد اخذ ایلدکدر یعنی سکا لایق اولان اولدر که بویک لادن هرل ترک ایدوب جدی اخذ ایلد سبن اول جد پیور دینی بویک مضموندر * خوی بد در طبیعتی که نیست * زود جز روز مرگ از دست * خوی بد بیایه (طبیعی باحرف وحدت) که حرف بیان (محصول بیت) بر طبیعتی که برامز خوی او توردی اجل کوندن غیری کونده الدن کتز اول برامز خوی ویا طبیعت یعنی اولسکه انجی خلاص بولور اول برامز خوی دن اول طبیعت * حکایت * فقهی دختری داشت بغایت زشت روی و بیجای زنان رسیده با وجود چهار نعمت کسی بمناسکت اور غبت نمی نمود * فقهی باحرف وحدت (دختری باسیده بویه در) زشت روی وصف ترکیبی چرکن یوزلی دیمکدر (چهار جیک فقی و کسریله فخر و کلن و سفر اتوانه دیرل) (باحرف صله) (مناسکت) مفاعله بابتدن مصدر در و نکاح مصدر رانیسی عورتی اره و برمه دیرل اویه اضافتی مصدرک مفعولنه در (محصول ترکیب) بر فقهی بقرنی وار ایدی غایتله چرکن یوزلی و عورتلر مرتبه سنه ابر شمشیدی یعنی بالغه اولوب حیض کور شمشیدی وافر جهاز و نعمت وجودیله هیچ بر کیمه مناسکت رغبه کوسر مردی * بیت * زشت باشد دینی و دیبا * که بود عروس نازیبا * دینی دالک فقی و بانک کسریله مصر نواچسده بر قصه بیک اسیدر (و یا حرف نسبت پس دینی اول قصیده اخلتن قوماشه دیرل بغداد شهرنده اخلتن قوماشه بغدادی دیدکری کی (و دیبا ترکیب) شب دیدکری قوماشدر (که حرف رابط صفت) عروس کردک اولمزدن اول اره ده و عورتیله دیرل منار جل عروس و امرأه عروس دیرل (ناحرف توصیف نی) (زیبا را شقی) و نازیبا را شقسنز (محصول بیت) دینی و دیبا قوماشدری حر کین اولور بر اشقسنز عورت اوزره اولور یعنی چرکن عورت اوزره کوزل قوماشدر را شقسنز * فی الجمله بحکم ضرورت با ضرری عقد سکا حش بستند آورده اند که در آن تاریخ حکمی از سرندیب رسید که دیده نایبانات روشن کردی فقیه را گفتند چرا دعوت را علاج نکنی ترسم که پنا شود و دخترم را طلاق دهد * باحرف صله (ضر را عیایه دیرل بونده حکمیدن مراد سکا دیرل) (سرندیب هند دیارنده بر ترک اسیدر) (محصول ترکیب) حاصل کلام امر ضرورتله دختر زشت روی و برا عیایه عقد نکاح ایلدیلر روایت ایلدیلر در که اول تاریخده سرندیب طرفندن بر حکم کمال کلدی ابرشدیکه نایزالک کوزلر بی روشن ایدر یعنی کوزلک کوزلر بی اجاردی فقیهسه دیدیلر نیچون که بکه که علاج ایلر سبن دیدی قور قارمکه پینا اوله و قرمه طلاق ویره * ع * شوی زن زشت روی نایبنا * شوی عورتاری از نه اضافتی لامیه در (وزشت رویه بیایه) (شوی مبتدا) (نایبنا به خبری) (محصول مصرع) چرکین یوزلی عورتک اری نایبنا اولسقی بکدر که کوروب اندن اگر نمیه * حکایت * پادشاهی بیستم حقارت در طایفه در ویشان نظر کردی یکی از پسان بفرست در یافت و گفت ای ملک مادر بن دنیا بیجیش از تو کتریم و بیجیش از تو خوشتر و بمرک برابر و بیایات بهتر (در طایفه در حرف صله در با معنایه) (در وینا به اضافتی بیایه) (نظر کردی باحرف حکایه) (در یافت اکلدی دیمکدر) (باحرف مصاحبت و باحرف ظرف) (وجیش عسکر در) (و بیجیش باسیده بویه و بمرک) (و بیایه مده بویه در) (محصول ترکیب) بر پاد شاه طایفه در ویشانه حقارت کوزیله

نظر

نظر ایدردی در ویشلرک بر بیسی حقارت ابله نظری اکلادی و دیدی ای ملک بز بوجهانده عسکر یله و با عسکر خصوصنده سندن اکسر کز و عبش و صفاده سندن خوشتر غی و موده برابر و قیامنده بیکرک * مشوی * اگر کتور کشای کامرانست و کردویش حاجتمندانست * کشور کشا وصف ترکیبی در مملکت آجی دیمکدر و یا حرف وحدت (کشور کاف عربک کسری و سکون شین و فتح و اوله اولیم معنایه در) کامران ده وصف ترکیبی در (راینددن مراد سور یی دیمکدر) (حاجتمند مندمیک فتحله ادات فاعلدر بی معنایه) (یعنی حاجتی دیمکدر) (نانه اضافت اسم فاعلک مفعولنه اضافتی قیلنددر) (محصول بیت) (بویک بیت آتی به مرهوندر) (اگر بر کشور کشا یعنی بر قانع مملکت پادشاه کامران ایسه) (یعنی مراد نیجه کتور سه واکرد ویش بیچاره نانه حاجتی ایسه) (یعنی محتاج نان ایسه) * در آن ساعت که خواهان و آن مرد * نخواهند از جهان پیش از کفن رز * مرد بونده مصدر معنایه در (زیرا مضارع مقارندر) (برده مصدر معنایه در) (محصول بیت) اول ساعتده که در ویش و پادشاه اولسدر در جهانده کفندن زیاده نیستله ایلدیلر در (یعنی قیر ایلدیلر بیکری بر کفندر فقط * چورخت از مملکت بر بست خواهی * کدایی به ترست از پادشاهی * مملکتدن مراد جهاندر) (بر حرف تاکید) (بست بستن معنایه در) قیاس خواهی بر بست ایدی ضرورت وزن و قافیه ایچون بواسطه به ارتکاب ایلدی (محصول بیت) چونکه دنیا ملکندن اثواب آخرتی بغایب سبن یعنی آخرت نه نقل ایلک استه به سبن کذلایق بکر کدر پادشاه لغدن زیر پادشاهلرک نیجه در لو سوال و جوابی و نیجه در او حسابی اولور اما کدایک بویچان اولماز * ظاهر در ویش جامه زنده است و موی سترده و حقیقت آن دل زنده است و نفس مرده * زنده زای بحمله اسکی لباسده مستملدر (موی سترده) (مولا جلیبی شیر وانی و مولانا) (مصلح الدین لاری) (مولانا صوبی بدخشی اضافتی بیایه) (زنده به عطف ایلدیلر تقدیری) (جامه موی سترده در بوکدن طوقان جامه دیمکدر عبا و کبه کی مثلا) (اما شراح وصف ترکیبی طوب جامه به عطف ایلدیلر و نیچر ددن کایت ایلدیلر) (محصول ترکیب) در ویشک ظاهری اسکی یی لفتانددر و بوکدن طوقان جامه در (اما حقیقتی دل زنده و نفسی مرده اولمقدر * قطعه * نه آنکه در دعوی نشیند از خلقی * و کر خلاف کندش بیچک بر خیزد * نه آنکه نثر سابقدن مستلندر) (یعنی ظاهر در ویش مذکور اولانددر) (بویک سنده ذکر ایلدیلر دکلدر بر بونک کی برلده ظرفیت معنایه افاده ایدر) (در دعوی بیایه دعوی قبولنده دیمکدر اسلوب عجم دعوی ده و اولک کسریله او قدر) (از خلق نشینده متعلقدر) (و یا حرف تنکیر) (و کر واکردن مخفدر بونک بر بنه که کر بازانلر صحیح نسخه ره مخالف باز دقلندن غیری معنایه تزییق اولور) (کنندش فعل مضارع جمع غائب و شین ضمیر اسم اشارت مشار الیه نه راجعدر) (بیچک باحرف صله بر خیزد فعل مضارع مفرد غائب قافیه) (یعنی قیام کوسره) (محصول بیت) (ظاهر در ویش اول دکلدر که خلقدن دعوی قبولنده او توره یعنی خلقدن تقاعد ایدوب دعوی در ویشک ایلدیه واکر مزاجنه مخالف وضع ایلر لسه جنک وجدله قیام کوسره حاصلی در ویش اول دکلدر که دعوی مراد ایدوب خلقک جفا سنده تحمل ایلدیه از خلقی عبارتی مصرع ثانی به قید ایدوب معنایه خلقدن بر نیجه کیمسه اگر اکا مخالفت ایدر لرحمل انجوب جنک و خصوصت ایتکه قافیه دین بیتک مراده ذره دکلای واصل اولماش * اگر ز کوه فرو غلطد آسیاسکی * نه عارفست که از راه سنک بر خیزد * بونده که کر بازانلر و کر بازانلر صحیح نسخه ره مخالف بازانلر (فرو برده آشغالی معنایه افاده ایدر ادات اولمق جائز ادات تأکید اولمده جائز) (غلطد فعل مضارع مفرد غائب بونده یو آله دیمکدر) (اصل لغت نایله در طایفه در بدل

رد شراح جیما

رد شراح جیما

رد شریعی
رد شراح جیما

اولشدر (نکه هر پیده بعض بر زده بدل اولور (زیرا فلترنده طایق قدر نکه سابقا
 بر قطعه ایله بیان اولمشیدی (اسیا سنک ترکیب مزجی در اصلنده سنک آسیا ایدی اضافله
 (و با حرف وحدت (راه سنک لامیه (محصول بیت) اگر طاعدن برد کر من طاشی بوالنورسه
 عارف دکلدر که اول کیمسه که طاشک بولندن قالفه یعنی در و یشده تسلیم و رضا اولقدر
 کر کدر که هر نکه او کنه کاورسه خدادن محض عطیه بیلک کر کدر حاصلی قضایه رضا و ربوب
 توکل ایدوب طور مق کرک * طریق در و یشان ذکرست و شکر و خدمت و طاعت و ایثار
 و فاعیت و توحید و توکل و تسلیم و تحمل * ذکر کردن مراد دیکلندن و کوکل کردن الله آدی
 دوشر مکندر (و شکر دن مراد دوشر دینی نعمته شا کر اولوب شاکی اولما مقدر (و خد متدن
 مراد هر مؤمنک مهمال مکن قوللوغن ایلاکدر (نکه حضرت بهاء الدین نقشبند قدس سره بیور مشدر
 (طریق ماخذ منست) طاعت خدمت عطف تفسیری مقامنده در (ایثار ما ملکی بدلدن
 (فاعت قلیل ایله اکتفا ایدوب قسمته رضا و بر مکندر (توحید خدایی بر مکندر (اولده اوج
 قسمدر (توحید افعال و صفات و ذاتدر (مشایخک هر برنده اقوالی وار لکن بومقام استیفا سی دکل
 توکل الله اعتماد ایدوب خلقک الله کنه بقما مقدر (بونده ده بجه قول وار (و تسلیم و اظهار
 عبودیت (تحمل دنیا آجین بود قونوب بوزین و کوزین اکتفا مکندر * هر که بدین صفتها
 موصوفست بحقیقت در و یشست اگر چه در قباست اما هرزه کوی بی نماز و هوا پرست
 هوس باز که روزها بشب ارد دریند شهوت و شها پرور کند در خواب غفلت بخورد
 هر چه در میان ایدو بگوید هر چه بر زبان ایدرنست اگر چه در عیاست * هر که تقدیری هر کس
 که ایدی (بدین داکل همزه دن بدلدن (صفتها صفتک جعیدر (قبای اوکی اچق قفنان
 (هرزه کوی وصف ترکیبدر (هرزه زائد و باطل معانسه در (بعض نسخهده (هرزه کرد
 دوشمش (بی نمازه اضافتی بیایه (وهو پرست و صف ترکیبدر هوایه طایبی (یعنی اهل هوا
 و هوس (بازه اضافتی بیایه در هوس اوینا دیجی (یعنی اهل هوس) که حرف رابط صفت
 (روزهاروزک جعیدر اسلوب عجم ازده (شهاده بویه در (خواب غفلت بیایه (رند بونده
 میای و فاسق معانسه در (محصول ترکیب) هر کیمسه که بوضفترله موصوفدر حقیقتده
 درویش در و لباس فاخرده ایسه اما هرزه کوی بی نماز و هوا پرست هوس باز که کونتری
 کیمسه به کتور لذت دنیا قیدنده یعنی ایام و اوقاتی شهوات دنیویه ده بکوره و کیمه ربی
 صباحه خواب غفلتده چفاره هر نکه اوره به و اوکنه کله بیه و هر نکه دلنه کله سو بیایه رند
 و فاسق عباد ایسه ده حاصلی درویشک عمله کوره در لباسه کوره دکل * قطعه *
 ای در و یش پرهنه از تقوی * و ز برون جامه ریاداری * ای حرف ندا (منادی مصراعک
 آخرنده تقدیر اولور (درویدن مراد دلدر) و تاخیر خطاب (پرهنه بانک ضمی و فحیله و فتح
 رایله و سکون هایل چلیق دیکدر عربان معانسه (و زاصلنده و ازدر) (واو حرف حال) بعض
 نسخهده کز واقعه (پس که حرف رابط صفت اولور) (جامه ریالامیه در مجازا (داری
 طوئار سین دیکدر (و آلفدن نکاتدر (محصول بیت) ای درونی نقوادن چسلیق اولان کیمسه
 یعنی قلبی زهد و تقو ادن خالی اولان کیمه حال بو که طشه بدین جامه بانک وارد یعنی ظاهرکی
 ریالامیه بزمش سین * پوده هفت رنگ در مکندر * تو که در خانه بور باد آری * پوده هفت
 رنگ بیایه بدی رنگی (پوده دره اضافتی لامیه در) (مکندر فعل مضارع نهی مفرد مخاطب
 قومه دیکدر (یعنی صارفته) (بور یا بانک ضمی و بانک کسر یله بر در لوحصردر که قرغو
 قامشدن اولور (دیار عربده و شرق مملکتده چوق اولور اوجوز اولد بجهون فقر استعمال

ایدر (اول بر حصیر کی دیوشر لنز (یعنی رومک و مصرک حصیری صبی) بلکه
 همان نخه کبی دوشنور (محصول بیت) قبولک بدی رنگی پرده سنی یعنی قیو که بدی رنگی
 پرده آینه سن که اوکده بور یا طو تر سین یعنی سنک خانت که ثواب و تقال و فراشدن خالی
 اولوب فقر کردن بور یاد و شکر محتاج سین قیو که بدی رنگی چوخه دن و باقاشدن دیکلش
 پرده صبار قدوب اصمه باطنی نقوادن خالی اولوب ظاهری ریالامیه مزین اولان کیمسه
 ایچریسی اوابدن و فراشدن خالی اولوب قبول سنه بدی رنگی پرده اصلش خانه به تشبیه
 ایاش بویته در لفظی زائد طوئن زائد سولش * حکایت منظومه * دیدم کل تازه چند
 دسته * پر کندی از گیاه بسته * کل تازه بیایه (کنند کاف بجمک ضمی و بانک
 سکونیه و بانک فحیله قیه معانسه در عرب تعریب ایدوب اجنبیه دیرل جیمک و بانک ضمیر یله
 (و یا حرف وحدت) از گیاه بسته به متعلقدر (از بونده بامعانسه در (محصول بیت) بر قبه نک
 اوزرنده تازه اوله بغلی ریچیه دسته تازه کل کوردم زرا عا دندر کاستانده ایلک بولنسه
 بر نوع اوزون اولتق اولور که کلمی ایله بند ایدر پس از گیاه عبارتتی کیده قید
 ایدوب معناسنی بر قاج دسته تازه کل کوردم اوتدن بر یغن اوزره بغلش یعنی بر مقدار کلی
 بر مقدار گیاه اوزره بغلش کوردم دین معنوه بغلش سوز سولش * کفتم چه بود گیاه ناچیر
 * نادر صف کل نشیند اونیز * چه بود عبارتنده استفهام تحقیری وار (یعنی نه شیدر گیاه
 ناچیر) (نا حرف تعلیل (صف کل لامیه (نیز دخی دیمک در ادات عطفدر (محصول بیت)
 حضرت شیخ بیور رنگی اوله بغلی کورنجه دیدم (بولک کبی قضیه لوقوی اولماز بلکه
 فرض و تخمین طریقله در (یعنی دیدم گیاه ناچیر (یعنی لاشی گیاه نه نینه در که اود کل
 صفتده اوزره (یعنی کل ایله هم نشین و مصاحب اوله (حاصلی یا بان اونی کاه مقارن اولمق
 مناسب دکلدر مجموع بیلک معانسنده نه فاشده به برارونه اعتباری واردر که لاشی و حقیر اوت که
 اول گیاه دخی کل صفتده اوتوره دین بجه استقامت طبعه مالک ایلمش که به یله خوب
 معانصو برانکه قادر در * بکر بست گیاه و کفتم خاموش * صحبت نکند کرم فراموش *
 با حرف تا کید (کر بست فعل ماضی مفرد غائب (گیاه فاعلی کفتم کر بسته معطوفدر
 خاموش (کفتم و فعل امر مفرد مخاطبدر ایسم اول دیمک در صحبت مبتدا نکند کرم
 مفعول اولی (و فراموش مفعول ثانیه) (محصول بیت) حضرت شیخ بیورر که گیاه یندن
 مذکور کلماتی ایله ریچیه اغلدی و زبان حال ایله دیدی ایسم اول مصاحبت کرم و احسانی
 فراموش ایلز (یعنی مصاحبت و مقارنت کرم و انسفی اوتماز (حاصلی کرم و احسان اقتضایدر
 ایدی بنده کل ایله بر باغده اولدیمز دندر که بوقدر کرم و احسانه مظهر دوششم ایدی
 صحبتی نکندک مقدم مفعولی و کرمی فاعلی اعتبار ایدنر معنای مقصوده و اصل اولما مشار
 مصراع ثانیک اهل کرم سابقه اولان مصاحبتی و دو ستغنی فراموش ایلز دین تصور
 معانده بجه منصرفدر * کر نیست جمال و رنگ و بویم * آخرنه گیاه باغ اویم * آخر فارسیدر
 تحریر و تکید مقاننده استعمال ایدر (مصراع ثانی استفهام تقریری افاده ایدر (گیاه باغ
 اضافتری لامیه دردر (محصول بیت) گیاه دیر که اگر بنم کل کبی جمال و رنگ و بویم بوغیسه
 کات باغینک گیاهی د کلیم مقرر و یله ایمدی صحبت کرمی و فراموش ایلز پس کلک میانسه
 صا رلسم غریب دکلدر * من بنده حضرت کریمم * پرورده نعمت قدیم * بنده حضرت
 لامیه در (و کریمه اضافتی بیایه در) (پرورده نعمت قدیم لامیه دردر) (محصول بیت)
 حضرت شیخ کل و گیاه ذکرندن مقبودی تمثیلدر یعنی کنیدی گیاه و حضرت کریمی

رد سروری

رد شعی

رد شعی

ردان سیدعلی و سروری
رد شعی

کل مقاصد تزیل و دیر که بن کریم بنده سیم نعمت قدیم پرورده سی بی یعنی خدا نک
قولی و نعمت پرورده سیم * صکر بی هنرم و کر هنرمند * لطفست امیدم از خدا آوند *
مخصوصیت کر که بی بی هنر سیم و اگر کبی صاحب هنر سیم خداوندن امیدم
انطف و احسنر یعنی هر جا که مایس د کلم * یا که مدعی ندارم * سرمایه طاعتی ندارم *
بضاعت سرمایه (و یا حرف وحدت) (و یا حرف تکبر) سرمایه طاعت بیایه (و یا مد کور
کبی (محصول بیت) آنک به که بضاعتی بود قدر یعنی با خصوص که بضاعت مالک د کلم
سرمایه طاعتی قادر د کلم که آنکه بر ثواب استرا ایدم مصراع ثانی مصراع اول بیان ایدر
* او چاره کار بنده داند * چون هیچ وسیله نشناسد * او میداند (و داند خبری) (چاره کار بنده
نامید در زود اندک مقدم مفعولی (محصول بیت) اول خداوند بنده سنگ ایشانک حاره سنی
بلور یعنی ایشان در مان نه اولد یعنی اول خداوند بلور چونکه بنده نک هیچ بوجهله وسیله سی
قابله یعنی هیچ شفیع اولدی یعنی تقدیر جدد در مانی آنک انده در * رسمست که مالکان تحریر
* ازاد کنند بنده پیر * رسم عادت دیکدر (که حرف بیان) (مالکان تحریر راسم فاعلک مفعولنه
اضافیدر) تحریر بنده ازاد ایلک معنایه مصد در تفعیل باشند حرا ایلک معنایه (بنده پیر
بیایه) (و کنند مفعول اول) (ازاد مفعول ثانیه) (محصول بیت) عادت در که قول ازاد ایلک مالک
اولانر قوجه قولی ازاد ایدر * ای بار خدای کیتی آرای * بنده پیر خود بخشای * ای حرف ندا
بار خدا افندی دیکدر تنکه انوری پیور (بیت) عالم مجد که بر بار خدا یان ملکست) (بجدین
آن بسزا بر ملککان) بار خدای افندی دیکدر بوده انور دیکدر (بیت) خواجه کل جهان
آنکه خدایش کردست) (جاودان بر همه احرار جهان بار خدای) پس اصلنده باری ایدی
یا ایل و یاسی ضرورت وزن ایچون حذف اولندی دین ظاهر در که بونی لفظ عربی ظن
ایش خالق معنایه لیکن ظن فاسد ایش که بولفظ عجمدر (کیتی آرایه اضافتی بیایه در
(کیتی آرای وصف ترکیبدر آراییدن جهان بر بیجی دیکدر) (بر حرف استعلا) (بنده پیر خود
بیایه و لامیه در) (بخشای فعل امر مفرد مخاطب بخشایدن اسر که یعنی ترجم ایل دیکدر
(محصول بیت) ای کیتی بر بیجی افندی یعنی ای عالمی مخ لوقات و مصنوعات مزین ایدمی
افندی کندی پیر قول که ترجم ایله حاصلی پیر قوللری ازاد ایلک عادت در بنده سنگ پیر قولکم
نی جهنم عذابیدن ازاد ایله * سعدی ره کعبه رضا کبر * ای مرد خدا ره خدا کبر * سعدی
منادی حرف نداسی مخذوف (ره کعبه رضا لامیه و بیایه در) (کبر فعل امر مفرد مخاطب
طوت دیکدر) (مرد خدا لامیه) (ره خداده بوبله در ایکی مصراعده بوبله ره لفظی کبر فعلنک
مفعوللر بدر (محصول بیت) ای سعدی رضا کعبه سنگ بولین طوت یعنی طریق رضایه
سالک اول حاصلی رضا او زره اول ای مرد خدا خدا بولین طوت یعنی خدایه لایق بوبله
کبت که طریق انبیا و اولیادر * بد بخت کسی که سر بتابد * زین در که درد کر بتابد * بد بخت
وصف ترکیبدر (کمی یا حرف وحدت) (سر بتابد مقدم مفعوللدر) (زین در بتابده
متعلقدر) (که حرف تعلیل) (درد بکر بیایه و لامیه ایکی اعتبار ایله و بتابد مقدم مفعولی
(محصول بیت) بد بخت بر کعبه در که باشتی بوفیورن چوپره یعنی باب خدادن اعراض ایله
زیرا غیر قبوی و یا غیر نیک قیوسی بول از حاصلی باب خدادن اعراض ایله بد بخت اولوب
بر پایه دخی مالک اولانر بتابد بتابد نندن مشتقدر باید باید نندن اولد یعنی کیتی تافتن و بافتیدن
مشتقدر دینر خضا ایشلر * حکایت * حکیمی را پسیدند که از شجاعت و سخاوت کدام
بهترست گفت آنرا که سخاوت هست شجاعت حاجت نیست * (محصول ترکیب) (بر حکیمه

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سر روی

صور دیر که

صور دیر که شجاعت و سخاوتن قنقیسی بکر کدر یعنی قنقیسی افضلدر جواب و پردیکه
اول کیمه نک که سخاوت و شجاعت حاجتی بوددر * بیت * نوشتنت اصانده نوشته است در ضرورت وزن ایچون
که دست صکر به بازوی زور * نوشتنت اصانده نوشته است در ضرورت وزن ایچون
حذف و ایصال اولدی پس هاء رسمیه همزه کاتب ایدوب صحنه حکم ایدنر سهو ایشلر
(کور کاف بحکم ضمیمه فیر دیکدر) (بهرام کور سابقا مفصل بیان اولندی) (که حرف
بیان) (دست کرم بیایه) (بازوی زور لامیه در) (محصول بیت) (بهرام کور کور بنده یازلشدر که
کرم ال بازوی زور دینر یعنی کرم و احسان صادر اولان ال زور صادر اولان بازودن
دیکدر * قطعه * نماد حاتم طایی و ایک تاباید * نماد نام بلندش بنیکوی مشهور * نماد
قالمدی یعنی اولدی دیکدر (حاتم حاتم ممله ایله اسم فاعل وزنی او زره بر مشهور سخی عربک
اسمیدر لیکن عجم تانک قنقیسه استعمال ایدر) (طایی طی قبله سنه مفسودر خلاف قیاس او زره
(و ایک ادات اضراب) (تا حرف انتهی) (با حرف صله) (تابد غایت و نهایت معنایه) (نام بلند
بیایه) (شین ضمیر حاتم راجعدر) (با حرف مصاحبت) (نیکو و او کاتب اولنر اما تلفظ اولنر
ضرورت وزن ایچون به تائیه حرف مصدر در) (محصول بیت) (حاتم طایی قالمدی اولدی اما
ایده نک یعنی انقراض عالمه نک نام بلند ایلکه مشهور قاندى حاصلی آدی عالمه ایلک ایله داستان
قاندى * زکوة مال بدر کن که فضله رزرا * چو باغبان ببرد پیشتر دهد انکور * زکوة
معروف قرآنده الف و او شکنده یازیلور اما سار کابلرده کنندی شکنده کاتب او نشسه
چر زدر (ماله اضافت لامیه در) (با حرف صله در) (اونده طشره معنایه در مجزا) (که حرف
تعلیل) (فضله زیاده به دیر) (وزر تانک قتی وزه و باغبان باغ چوخی) (ورادات مفعول) (چو
حرف تعلیل) (باغبان باغ یکجیسی مراد باغه تیمار ایدن کیمه در) (ببرد کسه مراد بودا مقدر
(انکور اوزم) (محصول بیت) (مالک زکاتی طاشره ایله یعنی مالکدن اخراج ایله زیر اسم نک
فضله سنی چونکه باغبان کسه یعنی بودایه اوزوی زیاده رک و برر کسلد یکدن تنکه مجرب
قضیه در پس زکوة ظاهرا و صور تا نقصاندر اما حقیقتا زیاده در باغ چوخی کبی
* باب سوم در فضیلت قناعت * (قناعت مصدر در علم باشند مالک اولدیغه راضی اولغه دیرلر
(اما فتح باشند دینلکه دیرلر تنکه دیرلر) (العد حران فتح و الحزب عدان فتح * حکایت * خواهند
مغربی در صف بر ازان حلبی گفت ای خداوندان نعمت اگر شمارا انصاف بودی و مارا قناعت
رسم سؤال از جهن برخاستی * خواهند مغربی بیایه) (و یا حرف نسبت) (همزه بی وحدت ایچون
طوتوب معنایه بر مغرب دینلجیسی دین غریب مغرب ایش) (صف فالت تشدید ببله صره
معنایه در مراد دوکان صره سیدر) (برازانه اضافت لامیه در) (حلبده بوبله در) (حلب حانک
ولانک فتحه لایله دیار عربده بر معمور و مشهور شهر در) (برازان مبالغه ایله اسم فاعلدر برضا بیلر
دیکدر) (مراد بر استاندر) (والف و تون ادات جمعدر) (خداوندان نعمت یعنی اغنیا اصحاب نعمت
دیکدر اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر) (شمارا را ادات تخصیص) (انصاف عدالت دیکدر
افعال باشند مصدر در) (رسم سؤال لامیه در عادت سؤال دیکدر) (بودی و برخاستی پاری
حرف حکایه در) (محصول ترکیب) (مغرب دینلجیسی حلب بر جیلری بازانده سولردی ای نعمت
اغنیا اگر سزک انصافلر کوزا اولدی یعنی زکوة و صدقات کزی بغیر سؤال ادا ایلسکن
و برنده و پردیککر له قناعت اولدی دینلجی عادت و قانونی جهاندن قالقایدی یعنی رفوع اولدی
* قطعه * ای قناعت توانکر کردان که و رای تو هیچ نعمت نیست * توانکر کردات فاعلدر
بی معنایه توانکر غنی معنایه در میم معنی جهنمده کردان فعلنه مقیددر ضمیر منصوب متصل

رد ابن سید علی و سر روی

رد شعی

معناسته کردن کاف بجمک فعیله فعل امر مفرد مخاطب در بونده نصیر معناسنی افاده ایدر
ضمیر مفعول اول و توانگر تائیدی غنی ایدر بیکد. (که حرف تعلیل ورا آکاری دیمکدر توبه اضافت
لامیه در) محصول بیت افتد عت مجاز احباب ایدوب یور ای قناعت بی غنی ایدر براسندن اونه
و کاری هیچ نعمت یوقدر یعنی جمع نعمتک منتهاسی من سین * هیچ صبر اختیار لغمانست *
هر کر صبر نیست حکمت نیست * کج کاف عربک ضمه یوقدر که عرب زاویه در و کاف بجمک
فعیله خزینه معناسته در بونده ایکسندده مساع و اصره اضافت یانیدر و مبتدا (اختیار لغمان
دیه و خبر) محصول بیت) کج صبر یعنی صبر بوجاغی و یا صبر خزینه سی لغمانک مختار بدر یعنی
حکیم مشرب کر کدر کج صبر اختیار ایلله (زیرا هر کس که صبری یوقدر حکمتی یوقدر
(یعنی کج صبر مختار لغماندر) پس هر کس که ایل مختاری اختیار ایلدی حکیم مشرب بدر
* حکایت * دوامر زاده در مصر بودند یکی علم و دین و دیگری مال و دین و دین و علم و دین و علم
و این عزیز مصر کست پس این تو بر یکچشم حقارت در فقیه نصر کردی و دینی من سلطنت
رسیده و در میان مردم کست دینی گفت ای برادر شکر نعمت باری تعالی بر منست که معرفت یافته این
یاقم یعنی علم تو میراث فرعون و همامان یعنی ملک مصر * آموخت و انداخت بوا یکی فعلده قیاس
یا حکایه ایلله و لای ایدی (یعنی نسخه ده اندوختن صکره عابیه لامر واقعدر) آن اسم اشارتدر
کاسب علم این کاسب ماله علامه عصر لامیه در علامه مبالغه صیغه سید مذکره و مؤنثه صفت
اولور عصر زمانه در (عزیز مصر لامیه در) با حرف مصاحبت (چشم حقارت یانیه در)
حرف عله رفقه یعنی کاسب علم رفقه برینه فقیر یازان متن صحیحده مخالف یازمش (کردی و کتی
یازی حرف حکایه در) با حرف صله (سلطنت پادشاه لایله در) همچنان اولوی کی دیمکدر یعنی کسب
علمت اول نیجه که مسکین ایدک بنه آنچلین مسکین سین دیمکدر) مسکنت مصدر در (شکر نعمت
مصدرک مفعول اضافه ایتد و یاری به اضافت لامیه در (بازی عربیده خانی معناسته در) یعنی
علم یوتصیر صندگر میراث فرعون لامیه همامان و زبر فرعوندر دیر که فرعونک و بویینه
اول قرار و اعتراف بیلین و دعوی الوهیتی تصدیق ایلین هماماندر (یعنی ملک مصر بوده شیخکدر
محصول ترکیب) مصرده ایکی بکراده و ارایدی بریسی کسب علم ایدردی و بریسی کسب مال
عاقبت اول علامه عصر اولدی و بوعزیز مصر یعنی حاکم مصر پس بوغنی قدراش عالم
قدراشته حقارت کوزیله بقاردی و بدرایدی بن سلطنته ایرشدم و سن اولی کی مسکننده فاندک
عالم دیدی ای قدراش خدایک شکر نعمتی بنم اوزریمه در که انبیا میراثی بولدم که (العلماء
بنا لانیدر) و سن میراث فرعون و همامان که انلر بر زمان بو سلطنت سینیه دعوی
الوهیت ایدر لردی * منوی * فن آن مورم که در بایم بمانند * نه زبورم که از نیم بمانند *
(که حرف رابط صفت) در حرف ظرف بایم میم معذره بمانند فعلده مقید در ضمیر منصوب
متصل معناسته بمانند فعل مضارع جمع غائب اوزر دیمکدر یعنی چکزل (زبور اری جنبه
دیزل) که حرف رابط صفت (نیش اول ایکنده در که آری و غیر بسی آنوکه صوفار نیش برینه
دست یازان اول و انسی یازمش با حرف نا کید) (مانند فعل مضارع جمع غائب ایلکرل دیمکدر
(محصول بیت) بن اول قرنجه بیکه بنی ایافده چکزل یعنی اول حقیر که حقارتدن بنی باعمال
ایدل اول آری دکلم که نیشدن ایلکرل (یعنی اول مودی دکلم که منقولملر بدن فر ناد و فنان
ایدل * بک خودش کر این نعمت کر آم * که زور مردم از اری ندارم * خود ادا ت ناصیکد
(شکر این نعمت مصدرک مفعول اضافه ایتد) (کران فعل مضارع منکام و خنده ادا ایدر دیمکدر
بو معناه اولان کرانم زایل یازیلور پس ذال ایلله یازنلر بوا دای نلزل ایش * که حرف بیان نعمتی

ملک برادر فقیه برادره اثر
یوسف علیه اسلامه افتخا
ایندم دیو جواب و پریش
اولسه ایدی ریکین دوشردی
لکن جهلنه بناء اشوباسخ
لضا نف را سخنی تدارک
ایده مامسی بنه عتک شرفی
تنور ایدر لکن علم یله مان جمع
اولی زهی سعادتدر
لنطاع

ردشعی

ردسروری و شعی

بیان

بیان ایدر (زور مردم از ارم مصدرک مفعول اضافه ایتد) مردم از اوصف ترکیدر مردم انجیدیدی
دیمکدر و یا حرف مصدر (ندارم طوقام) یعنی بگ یوقدر (محصول بیت) بو نعمتک شکر بی قنده
ادا ایدر رم یعنی ادا ایدر مردم انجیدیدی بیکل زورم یوقدر یعنی کسبه به جفا و ادا ایلکه قادر
اولدینم بر عظیم نعمتدر پس بو نعمتک شکر بی قنده ادا ایدر ییلورم یعنی ایدر مزم * حکایت *
در ویشی را شنیدمکه دراتش فاقه مپسوخ و خرقه بر خرقه می دوخت و تسلی خاطر خود بدین
بیت می کرد * آتش فاقه بیانیه فقر آتشی دیمکدر (خرقه بونده پاره معناسته در اولکی خرقه برینه
رقعه یازان یانیدن یازمش (مپسوخ و مپدوخت و میکرد حکایت حال ماضی در (تسلی تفضل
یابندن مصدر در (خاطره اضافتی مصدرک مفعول اضافه ایتد) (خودده لامیه (محصول ترکیب)
بر در ویشی ایشتمکه فقر آتشی یازدی و پاره پاره اوزره دیکردی یعنی یازدی و کندی خاطری
بو بیله تسلی ایدردی * بیت * بنان خشک قناعت کیم و جامه دلق * که بار محنت خورده که بار
منت خلق * نان خشک بیانیه جامه دلنده بو یله (که حرف تعلیل (بار محنت خود بیانیه و لامیه در
(بار منت خلقده بو یله در (محصول بیت) قوری اتمکله قناعت ایدر و یا ایدر لوم فعل مضارع
و یا فعل امر اوله دخی فقر خرقه صله یعنی لباس فاخر استمز زرا کندی بختمز بوی بیکدر خلقک
متی بو کندن یعنی خلقک نفایس و لباسی ایچون منت داری اولقدن محنت دار فقر و فاقه اولتی بیکدر
* کسی گفتش چه نسبتیکه فلان درین شهر طمع کریم دارد و کرم عیم میان بخدمت ازادگان
بسته و بر در دلها نسته اگر بر صورت حال تو مطلع کردد پاس خاطر عزیزان منت دارد گفت
خاموشکه در نیستی مردن به که حاجت پیش کسی بردن که گفته اند * کسی با حرف وحدت
(گفتش شین ضمیر در ویشه راجعدر) (که حرف تعلیل (فلان بونده شخص ذوی العقولدن کایتدر
(کرم عیم بیانیه در کرم عام معناسته در) (با حرف صله) خدمت ازادگان مصدرک مفعول اضافه ایتد
(در دلها لامیه در مجازا (صورت حال تو لامیه لرد) (پاس با عجمله حفظ معناسته در) (و خاطره
اضاقتی مصدرک مفعول در (عزیزانه لامیه) خاموش فعل امر مفرد مخاطب ایسم اول دیمکدر
که حرف تعلیل (نیستی با حرف مصدر در یوقلق دیمکدر) (که حرف تفضیل در من معناسته حاصلی
من تفضیلیه معناسته در) حاجت بر ذک مقدم مفعولدر (و پیش ظرف مکان و کسی به اضافتی
لامیه در) (و یا حرف وحدت (محصول ترکیب) بر کیمه در ویشه دیدی نه او نورستکه فلان کیمه
بوشهرده طمع کریم و کرم عیم صاحبدر آزاده ل یعنی ایول خدمته بل بملش اگر سنک صورت
حالک مطلع اولورسه عزیزل خاطر بی رعایت ایدر یعنی من عزیزک خاطر بی رعایت ایلکی
جانه منت ییلور در ویش دیدی ایسم اول زرا بوقلقده اولک بیکدر کیمه او کینه احتیاج ایلدوب
عرض ایلکدن زرا دیمشدر * قطعه * هم رقعه بونده یمه معناسته در (دوختن مصدر در دیکم معناسته
رقعه بر خواجکان نوشت * رقعه بونده یمه معناسته در (دوختن مصدر در دیکم معناسته
(رقعه مقدم مفعولدر) (الزام کج صبر مصدرک مفعول و بیانیه اضافتی در) (الزام مصدر در
افعال یابندن برنسنه برنسنه یابشدر می بونده مراد کج صبری نفسنه لازم ایلکدر و یا کج
صبره ملازم اولقدن صبره کج اضافتی استعاره طریقیله در زرا صبرک بوجنی اولماز نهایی
او نوروب صبر ایلدیکی بوجقه مجازا کج صبر در بر مارل رنده بوکا قیاس ایلله (الزام بونده اعتناق
معناسته در دین مقامه مناسب سو یلماش زرا اعتناق بوجقدن که بجم در اغوشله تعیر ایدر
اول ایسه التزامک معناستدر التزامک دکل (کر من تفضیلیه معناسته در بعض نسخه ده کر برینه
از واقعدر اصح بو یله اولقدن اگر چه که اکثر نسخه ده کر واقعدر (بهر جامه لامیه (رقعه
بونده کاغذ پاره سیدر که انده حسب حال و یا عرض حال یازوب اکا بره صورتل (بر خواجکان

ردشعی

ردسروری

لامیه در اکابر فائده دیکدر (نوشت بونده نوشتن معنایه در (محصول بیت) یم یمه اوزره
 دکت ونفسه صبر بوجفی لازم ایلك بکدر جامه ایچون اکابر فائده رقمه وهرض حال بازمقدن
 یعنی پمال لباس کوب بر بوجفده صبر ایدوب اوتورمقی خواجه (ه لباس ایچون عرض حال
 بازمقدن افضل واحرار * حما که باعقوبت دوزخ واپوست * رفتن پهای مردی * همایه
 در بهشت * حقا بولفظی عرب قسمه استعمال ایدر حرف نفی ایله مثلا حقا لایک دیر
 اما بجم صدق مقامده استعمال ایدر حقیقت حال وحقیت امر دیکج یده قسم معنایه
 مراد اوله تکلی وار (که حرف بیان) یا حرف مصاحبت (عقوبت شکجه معنایه در
 (دوزخه اضافت لامیه) یا حرف مصاحبت (پای مرد اصطلاحانده شفیع و معین معنایه در
 نکه بوستانده پیور مشدر (بیت) یکی گفتش ای مجلس آرای مرد) (که بود اندرین مجلس
 پای مرد) یا مصدری لاحق اولغله شفاعت معنای افاده ایدر نکه لسانی دیوانده واقعدر
 (بیت) خود هکرده ایم کار لسانی درست وراست (از غیر پای مردی همت ندیده ایم)
 پس بونده پای مرد و پای مردم یا زایلر مذکور اصطلاحه واصل اولماشیر (همسایه به
 اضافت لامیه در (در حرف صله در یا معنایه (محصول بیت) حقیقت حال که جهنم عذایله
 برادر قومی شفاعتیه و معاوتیه جنته کنت یعنی غم بارک عون و عتایله حضوره و ذوقه
 واصل اولق جهنم عذایله مقارن اولقدر * حکایت * یکی از ملوک بجم طبعی حاذق بود مت
 مصطفی علیه الصلوٰه والسلام فرستاده مال چند در دیار عرب بود کسی بخری پیش او آمد و معالجتی
 زوی در خواست روزی پیش سید الانبیا علیه الصلوٰه والسلام آمد و کله کرد که مرابرای معالجت
 بحساب فرستاده اند و درین مدت هیچکس بمن التفات نکرد تا خدمتی که برین بنده معینست
 سید رسول علیه الصلوٰه والسلام فرمود که این طائفه را طریقه است که ما ستم غالب اسود چهری
 نخورند و هنوز که اشتها باقی باشد دست از طعام باز دارند حکیم گفت انیت موجب تندرستی
 پس زمین خدمت پیوسید و رفت * حاذق ماهر دیکدر (کسی یا حرف وحدت) یا حرف
 مصاحبت (تجربتی یا حرف وحدت و یا تکبر) معالجتی باسیده بوبله در (در خواست در حرف
 تأکید) روزی یا حرف وحدت (کله کاف بجم کسر یله شکایت معنایه در) مرابی دیکدر
 (برای معالجت احساب) (برای یا اصلیه ایله ادات تعلیل معالجه به اضافتی لامیه در) و احتیاجه
 مصدرک مفعوله اضافیه در (درین مدت یعنی بوقدر زمانه که بونده اوتوردم) (هیچکس
 هیچ کیمه دیکدر) تا حرف تعلیل (خدمتی یا حرف وحدت) (بجای آرم پرینه کنورم یعنی
 ندایم دیکدر) (طریقهست یعنی قاعده) یا حرف وحدت (که تا حرف توقیت مادام معنایه
 (و هنوز که بوقه حرفنی هنوز دن صکره باز مبوب باشد دن صکره بازان محتمله بازمش
 (باز دارند لغتده کروچکرل دیکدر اما مراد ترک اکل ایدرل دیکدر متون قدیمده برآرندده
 دوشمش باز دارند بدل پس برآرند دینه اعتراض ایلین کندی معترض واقعدر زیرا ایکی
 ادادن مقصود برر (موجب جمیک کسر یله سبب دیکدر) تندرستی به اضافت لامیه در (و یا
 حرف مصدر باز دارند معنایه استی کروط و تازل دین معنای کروط و تمش (محصول ترکیب)
 بجم بادشاهنردن بریمی بر حاذق طیب حضرت پیغمبر علیه الصلوٰه والسلام خدمتیه
 ارسال ایلدی بر نیجه یال دیار عربده ایلدی کیمه تجربه طریقهله اوکته کلدی یعنی اصحابدن
 لامیه بونی تجربه ایلدیکه بونک بوقفده بر حذافتی وارمیدر دبو و بوندن برده سالیله ده طلب
 ایلدی برکون حضرت سرور کائنات علیه الصلوٰه والسلام فائده کلدی و شکایت ایلدیکه
 فی معالجه احساب ایچون ارسال ایلدیلر و بوقدر مدت که دیار عربده اولدم هیچ کیمه بکا

و دایم سید علی
 و سرور

ردستی
 رد سروری

الذات ایلدی تاریخ خدمت که بونده ک اوزرینه تعیین اولمشدر ادا ایلیم حضرت علیه الصلوٰه والسلام
 پیور دیکه بوطائفه احکامک بر قانونلری واردر مادامکه اشتها لری غالب اولمه برنسته یزیر
 والا ن اشتها لری باقی ایکن اللربن طعامدن چکرل حکیم دیدی صحت و تندرستیکه سبب
 بومقدارندن صکره زمین خدمتی اوبدی و کندی * مشوی * مخن آنکه کند حکیم آغاز *
 یا مرانگشت سوی لقمه دراز * مخن کندک مفعول اولی (آغاز ابتدا دیکدر و مفعول ثانیه در
 (یا حرف عطفدر او و ام معنایه) انگشت برمقدن امام ارادال در بخاز برسل طریقهله (سرانگشت
 برمی اوجی دیکدر بونک کیلر اضافتیه ده اوقونور وزن تحمل ایلدیکه برده سرانگشت کندک
 مفعول اولی (وسوی لقمه لامیه و مفعول ثانیه در) (دراز تالی (دراز دالک فنی و کسر یله
 اوزون دیکدر) (محصول بیت) بوییت لف وشر طریقهله ماده سنده مریه وندر پیور که
 حکیم سوزده اولوقت ابتدا ایدر یعنی سوز سوزی که اولوقت باشرطه باقمه خایند برمقین اولوقت
 اوزارد یعنی طعام اکل ایلمکه اول جینه ابتدا ایدر * که زنا گفتش خلل زائد * یا زنا خوردنش
 یحان اید * که حرف بیان (نا گفتن سوز یلامک) (وشین ضمیر حکیمه راجعه در) (خلل بونده ضرر
 معنایه در) زاید فعل مضارع مفرد غائب (بونده طوغه دیکدر) (زاید ندن یعنی صادر اوله
 (یا حرف عطف) (نا خوردن یلامک) (شین ضمیر حکیمه راجعه در) (یا حرف صله چاه کلدن مراد
 مخمسه به قریب اوله دیکدر) (محصول بیت) حکیم سوزده شول دمده ابتدا ایلر که سوز یلامکدن
 ضرر مرتب اوله و بیکه الین اولوقت اوزارد که پیما مکن مضطرب اوله یعنی مخمسه به
 قریب اوله * لاجرم حکمش بود گفتار * خور دوش تندرستی اردیار * لاجرم لاشک و لاشمه
 دیکدر) (حکمش شین معنایه) (گفتار مفعول در) (گفتارش حالت بود دیکر اولور مبتدا و خبر
 طریقهله (خور دوش مبتدا) (ارد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتنده) (خور دنه راجع
 ضمیر در) (و تندرستی مفعول اول و بار ثانیه) (وجه فعلیه خبر مبتدا در) (بار حاصل و نتیجه
 معنایه در) (محصول بیت) حکیم مذکور کی اید نیجه شک جوق که گفتاری حکمت اولور
 و بیه می تندرستکی حاصل و نتیجه کنور یعنی کلای محض حکمت و طعام اکل ایلمه می
 محض صحت اولور * حکایت * یکی توبه بسیار کردی و باز بشکستی تا یکی از مشایخ بدو گفت
 چنین می دارم که بسیار خوردن عادت داری و قید نفس را از موی بار بکترستی یعنی توبه و نفس
 راجعین که تومی پروری زنجیر بکسلاند و ایدر وزی که ترا بدرد * یکی مبتدا (توبه کردیشک
 مفعول اولی (و بسیار ثانیه) (وجه فعلیه خبر مبتدا در) (وجه اسمیه مبتدا نعه در) (توبه
 بسیار اضافت ایلدری وجه ایلمه) (و باز شکستی تقدیری) (توبه را باز شکستیدر) (یا حرف
 حکایه در) (ناجا زدر که حرف انتها اوله) (الی معنایه) (و جا زدر که حرف تعلیل اوله
 (قید نفس لامیه در نفسک یاغی دیکدر) (باریک (بای عربی و رانک کسر یله اینجه دیکدر
 (و زادت تفصیل انحرک دیکدر یعنی توبه حضرت شینک مذکور شکک قید نفس قولنی
 تفسیریدر) (نفس راجعین که تومی پروری و او حرف حال) (نفس می پرورینک مقدم مفعولیدر
 (و را ادات مفعول) (پروری فعل مضارع مفرد مخاطب) (پروریدندن) (زنجیر موی مناسبیه
 مذکوردر) (بکسلاند یا حرف تأکید) (کسلاند کاف بجم ضعی وسینک فتحیه فعل مضارع
 مفرد غائبدر) (کسلید ندن قرار دیکدر) (و اید فعل مضارع مفرد غائبدر) (ایسیدندن و فاعلی
 (روزدر باکون کاور) (یعنی برکون اولور) (که حرف بیان) (و یا حرف صفت ترا سنی دیکدر
 (یا حرف تأکید) (در دالک فنی و کسر یله) (و رانک فتحیه فعل مضارع مفرد غائبدر) (یدندن
 (محصول ترکیب) (بر کیمه جوق توبه ایدردی وینه صبردی حتی مشایخک بری اکاددی شویله

رد سروری و شعی

اکثر که جوق يك عادتکدر حال بو که نفس قید که توبه در قیلدن انجیر کدر ونفسی
 شونجیلن که سن بسلسلین زنجیر قرار و برکون واقع اولور که سنی برنار * بیت * یکی بجه کرک
 می پرورید * چو پرورده شد خواجه ر اوردید * بجه بای عربی و جیم بجهله انیکه دیرل
 یوری به ده تشدید ضرورت وزن ایچون کلندر (کر که اضافتی لامیه در) می پرورید حکایت
 حال ماضیدر بسردی دیمکدر (جو حرف تعلیل (پرورده شد بسلندی دیمکدر زیر اسم مفعول
 انلرده افعال عامه نك بریله مقید اولغندر کاه اولور که قید حذف اولتورقرینه قائم اولد بخی برده
 (پس بسلمش اولدی دینلر بو تحقیقندن اکاد کل ایش (خواجهدن مراد صاحبیدر (ورا
 (ادانت مفعول (بر حرف تا کید (درید فعل ماضی مفرد غائب برندی دیمکدر (محصول بیت)
 بر کچه قور انیکنی بسردی یعنی تربیه ایدردی چونکه تمام بسلندی یعنی بویودی صاحبی
 برندی یعنی هلاک ایلدی * حکایت * درسیرت ارد شیر با بکان آمده است * معلوم اوله که
 شاهنا موده مسطور اولان ارد شیر ایکیدر (بر یسی ارد شیرین اسفند یارین کستاب شاه که
 اسفند یار رو بین تن دیمکله مشهور در (بر سیده ارد شیرین ساسندر که بابکان قزی او غلیدر
 (زیرا بابکان قزینی ساسانه ویردی (وارد شیراندن متولد اولدی (امدی بابکان قید احترازیدر
 ارد شیرین اسفند یار دن که ارد شیرین بابکانک بد نیچی جد اعلا سیدر (بوده معلوم
 اوله که حضرت سید الانبیا اول برپاد شاهک فوشیدن صکره وارث سلطنتی قالمسه
 ساسانلردن بر یسی الوب پادشاه ایدر زدی امام عمر رضی الله عنه خلافتهدک حال بویله ایدی
 اندن صکره بوقانون مرفوع اولدی فاحفظ * که حکیم عرب رارسید که روزی چه مایه طعام
 باید خورد گفت صد درم سنک کفایت می کند گفت این قدر چه قوت دهد گفت هذا
 المقدار یحتملک و ما زاد علی ذلک فانت حامله یعنی این قدر تر بر پای همی دارد و هر چه
 برین زیادت کنی تو حلال آتی * بابکانده بابک ده ارد و ان نام پادشاهک بکلرندن
 بر شک اسمیدر (پس بابکانی جمع ظن ایلین اصل قصه تلز ایش (حکیم لفظی یاه وحدتله
 ایراد ایلین جمع مستخاره مخالف یازد یقندن غیر معنایی بوقدر (روزی یعنی هر روز (مایه بونده
 مقدار معناسته در (درم درم معناسته در (صد درم سنک یوز در هم طاش وزنی دیمکدر
 (قدر فاقک و ذلک فتحه لریله وسکون دانه بر معنایه در (یعنی مقدار معناسته در (هذا اسم اشارت
 محلامرفوع مبتدا (المقدار لفظا مرفوع نعتی و یا عطف بیانی (یحتملک فعل مضارع مفرد
 مذکر غائب فاعلی هذابه راجع تحتده ضمیر (وکاف ضمیر منصوب متصل مفعول (وجهه فعلیه محلا
 مرفوع خبر مبتدا در (وجهه اسمیه نك اعرابدن محلی بوق جمله مستأ نفه (واو حرف عطف
 مالذی معناسته اسم موصول محلامرفوع مبتدا (زاد فعل ماضی مفرد مذکر غائب فاعلی تحتده
 مایه راجع ضمیر (علی ذلک جار مع انجور زاده متعلقدر جمله فعلیه اعرابدن محلی بوق صله سیدر
 مالک (فانت فامبتدا اسم موصول اولد یعنی چون خبره داخل اولشدر (انت ضمیر مرفوع منفصل
 محلامرفوع مبتدا (حامل لفظا مرفوع خبر ضمیر محلا مجرور مضاف الیه جمله اسمیه محلامرفوع
 خبر مبتدا اولدر که اسم موصولدر (و وجهه نك اعرابدن محلی بوق معطوفدر جمله اولی به
 حضرت شیخ بو عربی ترکیبی شرح ایدوب بیورر (یعنی این قدر بومقدار دیمکدر (همی
 ها حرف تا کید (زیادت معلوم اوله که مصادر او اخرنده واقع اولان تازی عرب کرد یازار
 واکا تاه مر بوطه دیرل (اما بنجم کاه هاء رسمی شکلنده یازار و اقور (وکاه اوزون یازوب تا و اقور
 دولت وسعادت تازی کی و نوتایه تاه مطوله دیرل فاحفظ (حال ان اسم فاعلک مفعولنه اضافیدر
 و یا ضمیر خطاب (محصول ترکیب) ارد شیرین بابکانک اخلاق و اطوارنده وارد اولشدر

رد سروری و شیمی

رد شیمی
رد شیمی

منا

یعنی

یعنی انک طریقته مذکوردر که غرب حکیمته صور دیکه کونده نمقدار طعام بیک کرک حکیم دیدی
 یوز در هم طاش آخری کفایت ایدر ارد شیر دیدی بوقدر نه قوت ویرر یعنی بدنه بومقدار بیزی
 حکیم دیدی بومقدار سنی کوزر و بومقدار دن زیاده بی سن کتورر سین یعنی بومقدار طعام سنی
 ایاق اوزره طونار حاصلی قیام بدنه کافیدر و هر نه که بومقدار اوزره زیاده ایدر سنک سن انک
 حالی سین دیمکدر * بیت * خوردن برای زیستن و ذکر کردنت * تومعقد که زیستن از بهر
 خوردنت * خوردن مبتدا مابعدی خبری (بر ی ادات تعلیل (زیستنه اضافتی لامیه در (و ذکر
 کردنت (مقدم مفعولیدر (تومبتدا (معقد خبری افعال بایندن اسم فاعلدر (که حرف بیان
 (زیستن مصدر در دیرلک معناسته (بهر ادات تعلیل (خوردنه اضافتی لامیه در (محصول بیت)
 بیک بیک حیانه اولوب ذکر حقه مشغول اولق ایچوندر سن ایسه معقد سین که حیانه اولق
 بیک بیک ایچوندر (یعنی صاغ اولق طعام اکل ایلک ایچون اوله * حکایت * دودر ویش خراسانی
 ملازم صحبت یکدیگر سیاحت کردند یکی ضعیف بود که بهر دوش افطار کردی وان دیگر
 قوی که روزی سه بار خوردی قضا را بر در شهری بیهمت جاسوسه گرفتار آمدند بهر دورا
 بخنه کردند و درش بکل بر آوردند بعد از دو هفته معلوم شد که بی گاهمند در بکشاند قوی را
 دیدند مرده و ضعیف جان سلامت برده درین عجب بماندند حکیمی گفت خلاف این عجب بودی که
 ان یکی بسیار خوار بود طاقت بی توانی نداشت هلاک شد وان دیگر خویشتن دار بود بر مادت خود
 صبر کرد و سلامت بماند * خراسانی با حرف نسبت (ملازم صحبت اسم فاعلک مصدره اضافیدر
 (ملازم) اولنده که حرفنی زیاده ایلین زائد ایش (ویکدیگر مصدرك مفعولنه در (سیاحت
 سنک کسریله مصدر در ساح یسیج دن (یعنی ضرب بابنک اجوف بانیسندن کتک دیمکدر
 ذهاب معناسته (کردندی با حرف حکایه (بهر با حرف ظرف (و هر ادات تحسین (افطار
 لغته صومی ایچقدر (اما بونده مطلق اکل مراد در (افطاری یاه وحدتله ایراد ایلین زائد ایش
 کردی (با حرف حکایه در (قوی دن صکره بر بود مقدر در که حرف تعلیل (روز بونده خورد دینک
 ظرفیدر و با حرف وحدت سه بار اوج کره دیمکدر خوردی با حرف حکایه قضا را نا کھانی
 دیمکدر بعض نسخده اتفاقا دوشمشدر (در شهری لامیه (و با حرف وحدت (با حرف مصاحبت
 سیدنی متضمن (بیهمت جاسوسی لامیه (و با حرف مصدر (بخانه بعض نسخده در خانه دوشمش
 (در حرف صله در بامعناسته و (با حرف وحدت (و همزه حرف توسل بر خانه ایلدیله (یعنی
 حبس ایلدیله (درش ضمیر خانیه راجعدر (با حرف مصاحبت (بکل بر آوردند بالحقیه ایلدیله
 یعنی دیوار آوردیلر بومغار حریفله مستعملدر (پس در حریفله یازانلر بواسطه ایلدن آگاه دکل ایشلر
 (عجب بودی (که حرف تعلیل (بسیار خوار وصف ترکیبی در جوق بیچی معناسته (طاقت بی توانی
 مصدرك مفعولنه اضافیدر (نوا بونده التزاما آرق معناسته در نوانک لغلرده مذکور اولان
 معنای بی بونده جمع ایدوب محله مناسب و ملائمی تعیین ایلوب توانی زاد الیه تفسیر ایده نه
 اعتراض ایدن کندی معترض اولشدر یاسی حرف مصدر در (خویشتن دار وصف ترکیبی در
 کندی حفظ ایلدی یعنی بهر کار که طعام اکل ایلکله زیاده نقد ایلدی بلکه احتما اوزره
 اولوردی سلامت با حرف ظرف و با حرف مصاحبت (محصول ترکیب) ایکی خراسان درویشی بری
 برینک صحبتنه ملازم اولوب سیاحت ایدر زدی یعنی متحد اووب عالم سیرین ایدر زدی بریسی
 ضعیف ایدیکه ایکی کیمیه ده بر افطار ایدردی و اول بریسی قوی ایدیکه کونده اوج کر بیک
 پردی نا کھانی بر شهرک قبوسنده جاسوسلق بیهتله گرفتار اولدیله ایدیکه سین بله بر خانه به حبس
 ایدوب قبوسنی دیوار ایلدیله یعنی طاشنه و یا کریم الیه آوردیلر ایکی هفته دن صکره معلوم

رد شیمی

رد شیمی

رد این سید علی و سروری

رد سروری

اولد بکه بی کاهلدر قوی بی اجدیلر قوی بی کور دیلر که اولاش وضعیف جاتی سلامت
ایلمش یعنی اولمکدن خلاص بولاش خلق بو خصوصه عجبیه قالدیلر یعنی تعجب ایلدیلر
بر حکیم انده حاضر بولوب دیدی بونک خلاقی عجب ایدی یعنی ضعیف اولوب قوی سالم
قالسه زیر اول بریسی اکول ایدی که کونده اوج کره یردی پس اچلغه طاقت کتور مدی
هلاک اولدی و اول بریسی کنسیدنی اکل و شیر بدن حفظ ایدوب پرهیر ایدردی پس عادت
اوزره اچلغه صبر ایلدی و سلامتله قالدی * قطعه * چوکم خوردن طبیعت شد کسی را *
چو مخفی پیشش اید سهل کرد * طبیعت بونده عادت و خوی معانسه در (سختی یا
مصدربه ایلشدت معانسه در) سهل اسان معانسه در (محصول بیت) چونکه بر کیمسه به
از بیک عادت و خوی اولدی یعنی چوق بیک پیامکه معناد اولدی او کسه شدت کایجه
اسان طوئار یعنی بر نیجه کون طعام بولسه و بامدت مدید حس اولسه مذکور لکبی چوق
زنج عکس و کرس پرورست اندر فراخی * جوتکی بینداز مخفی بمرد * تن پرور وصف تر کبدر
تن بسلیبی (یعنی چوق بیبی) فراخ کیک معانسه در یعنی واسع (و یا حرف مصدر و سعت
دیمکدر) تنکی تقیض فراخیدر (محصول بیت) واکر بر کیمسه وسعت و بولقد تن پرور اولوب
اکول و بیکه بی صبر و بی اختیار اولورسه چونکه طارلق و مضایقه کوره آچلق شدتدن یعنی
مخمصه دن اولور * حکایت * یکی از حکما پسرش را نهی کرد از بسبار خوردن که سیری
مردن را بچور دارد گفت ای پدر کرسکی بکشد نشیند که ظرفیان گفته اند بسیری مردن
به که کرسکی بدن گفت انداز نه دار که قال الله تعالی کلاوا و اشربوا ولا تسرفوا * سیری
(یا حرف مصدر) رنجور مریض دیمکدر (کرسنه کاف عجمک ضمی و رانک کسری و سینک
مکونیه اچ دیمکدر که عریضه جوعان دیر) و کاف هاء رسمیدن بدلدن (و یا حرف
مصدر) یا حرف مصاحبت (سیر سینک کسری و یاء مجهول ایل طوق دیمکدر که عرب
شعبان دیر) و یا حرف مصدر (بیک که حرف تفضیل) اندازه (مقدار) که دار حفظ الله (کلاوا کادک
ولامک ضمه) یله فعل امر جمع مذکر مخاطب نصر بایک مهور الفاسندن اکل ایلک یعنی
یک (و اشربوا و او حرف عطف) اشربو فعل امر جمع مذکر مخاطب علم بایندن ایچکز دیمکدر
(و لا تسرفوا فعل نهی جمع مذکر مخاطب افعال بایندن اسراف ایلک) یعنی بیهوده و بیجه ده
حددن نجبا و زایلک دیمکدر (محصول ترکیب) حکمادن بریسی اوغلی چوق بیچکدن نهی
ایلدی که طوقلق شخصی مریض طوئر یعنی مریض ایدر اوغل دیدی ای با آچلق اولدر
حاصلی طوقلقدن ادم مریض اولور اما اچلقدن اولور ایستما مشیمین که ظرفلر دیمشیر
طوقلق اولک بکدر آچلق چکمدن باباسی دیدی ای اوغل انداز کی رعایت ایله یعنی نه فنی
طوق اول که امتلا اولوب مریض اوله سین نه فنی اچ که مخمصه واروب هلاک اوله سین زیر
خدا قورلرینه بپور مشدر بیک و ایچک اما اسراف ایلک یعنی خدا عتدالی رعایت ایدوب حد دن
تجاوز ایلک دیمکدر * بیت * نه چندان بخور کزد هانت برآید * نه چندان که از ضعف جان
برآید * نه حرف نفی (معناده بخور امر بنه مقدر نهی معانسه چندان بخور تقدیرنده در) کز
که حرف بیان (و یا حرف تعلیل) مصراع ثابده نه چند اندن صکره بر فعل تقدیر اولور
(تقدیری چندان کرسنه مباح دیمکدر) که حرف تعلیل (محصول بیت) اولقدر جوق بیه
که اغز کدن جیقه یعنی استغراضه محتاج اوله سین اولقدر دخی لچلق چکمه که ضعفدن جانک
جیقه یعنی حالت مخمصه به وارمق مقداری اچ اوله حاصلی آیت کریمه ایله عامل اولنکه شاعر دیر
(بیت) کرچه خدا گفت کلاوا و اشربوا (در عقبش گفت ولا تسرفوا) بر ایلک معانسی بوقاری

رد شعی

کله دیمکله تعبیر ایلین استعمالدن خبردار دکل ایتمش * قطعه * بان که در وجود طعامست
حظ نفس * رنج آورد طعام که پیش از قدر بود * طعام مبتدا (وسین و نامعاده نفس قید در
(و حظ نفس لامیه و خبر مبتدا) رنج آوردن مقدم مفعول ایدر (و طعام فاعلی) که حرف رابط
صفت (پیش یاء عربینک کسریله زیاده معانسه در) قدر قافک و دالک قفحه لیه مقدار
معانسه در (محصول بیت) آنک برله که یعنی بویه ایکن حاصلی وجود حیوانده طعام
اگرچه کسه حظ نفسدر یعنی حظ نفس ایکن طعام مرض اثر ایدر چونکه مقدار دن
زیاده اوله حاصلی طعام بنه نافع ایکن خدا عتدالدر زیاده اولنجه مرض کتور * کر کلشکر
خوری بیکلف زیان کند * ورنان خشک در خوری کلشکر بود * کلشکر (و کل باشکر
(و کلشکر شکرله کل مریاسنه در) امتلایه نافعدر (زیرا مسهلدر) تکلفدن مراد طوقلقدر
(نان خشک پیانیه در قوری تمک دیمکدر یعنی قفسر) در کیم دیمکدر بونده آچلقدن کایتدر
(محصول بیت) اگر طوقله کایت کر پیرسک نافع محض ایکن زیان ایدر زیرا امتلا ایدر اگر چه
بر مقدار شکمه مکنله اسهال ایدر اما قفسر قوری تمکی اچله یسک فائده ده کلشکر حکمن
ویر حاصلی طوقله بیک بیک ضرر محضدر اما اچله اعتداله بیک نفع محضدر * حکایت *
رنجور را گفتند دلت چه میخواهد گفت آنچه دلم هیچ بخور آید * بعض نسخه ده (ان که
دلم چیزی نه خواهد مال بر در) (محصول ترکیب) بر مریضه دیدیلر کوکل نه استر دیدی
کوکل هیچ نسنه استمدو کن استر یعنی کوکل هیچ رنسنه طالب و راعب اولد یفن استر
حاصلی کوکل نسنه استیمه چکن استر * بیت * معده چو پر کشت شکم درد خواست
* سودند آدر همه اسباب راست * معده میچک کسری و عینک سکونیه (و میچک فنی
و عینک کسریله ایکسیده بر معنایه لغتدر) عریده (حیوان حبسینک شیردان مقامنده در
انسانده) شکم معطوفدر معده به (و او عاطفه منز اولمنی تجویر ایدوب معنی سنی چونکه شکم
طعامله طولدی معده به در دقانقدی (یعنی مرض حاصل اولدی دین تزیق معنی ویر معده
بی نظیردر) در دیمتدا (و خاست خبری درد قانقدی) یعنی ظاهر و هویدا اولدی (سود
مبتدا فائده دیمکدر) ندارد فعل نفی مستقبل طومار (یعنی ایاز دیمکدر خبر مبتدا در) همه
ادات تا کید جمع کبی اسباب راست پیانیه (اسباب نداردک فاعلیدر) راستدن مراد صحتدر
(یعنی صحیح اسباب) (یعنی تجربه صحیح ایله مجرب اسباب مراد اسباب معالجه در اسباب
معاش دین بیتک فحواسنه ذره جه واصل اولماش) غایت بونده در که تجربه صحیح ایله
مجرب اولان معالجه نفع ایلر دینک کلامنه اعتراض ایلش کسه مقامه مناسب دکل دیو
(اما کندی معترض اولد یفتدن خبردار دکل عنی الله عنه (مصراع ثانی بر مقدار کلام اقتضا
ایدرو باریس لغتلی) (محصول بیت) معده ایله شکم که متملی اولدی در دورنج هویدا و ظاهر
اولدی بویه اولنجه نفع ایلر جمع معالجات صحیح و مجازدر که درد خاست بجه سنک اولنده
بر حرف عطف تقدیر اولنه پس مصراع ثانی بر مقدره محتاج اولماز بو تقدیرجه معنی معده ایله
شکم که متملی اولدی و در دورنج حاصل اولدی جمع معالجات صحیح ایله صحت پذیر اولماز
حضرت شیخک یسورد بغی مبالغه طریقله در و الا علاج که صحیح اوله البسه مرضی
دفع ایدر حاصلی نافع اولور * حکایت * قصابی رادر شهر واسط بر صوفیان در می چند
کر دآمده بود هر روز مطالب کردی و بختهای باخشونت گفتی اسباب از نعمت او خسته
خاطر بودند و جواز تحمل چاره بنود صاحب دل از ان میان گفت نفس را وعده دادن طعام
اسانترست که قضا پر ایدرم * بعض نسخه ده (قصاب برینه بقال دوشمش) و شراح انی

رد شعی

رد سروری

رد شرح جیبا

یعنی چوق نسخه سنی
کریمشلا
رد شرح جیبا

اختیار ایستاد لیکن خطا ایستاد زیرا بودند صکره مذکور قطعه نك قافیه سی فاسد او اور
زیرا بواب ایله بقال قافیه اولماز حال بو که قطعه ده مذکور اولان کوش و قصاید ر بقال
دکل (شهر واسطه بغداد له بصره پیئنده بر شهر در که بغداد جانبندن کلن قلم اول یار ده
حاصل اولور انکی چون قلم واسطی دیور (لیکن شرح شهر واسطی ذکر ایلامشلا ظاهر بودر که
بو کتابی چوق کورمشلر (کردامده جمع اولمش دیمکدر) مضالبت نامی اسلوب عجم اوزره
مطول کتابت اولنور (سخنهای باخسوت بیانیه در نامعقول کلمات دیمکدر) کردی و کفتی
بازی حکایت پیوندر (اصحاب یعنی صوفیله) لغت فعل بایستدن مصدر در ذلت دیمکدر
یعنی بر کیمک سور چوب بقدر و غن استمکدر (بونده مراد جفا و اذدر) صاحب دلدن
بونده مراد حضرت شیخ کندید رو بو کتابده هر یرده که صاحب دل پیور کند بر مراد در
دیمشلا و العبد لله (از آن میان یعنی اصحاب ارالزندن) نفس را وعده (دادن بطعام
نفسه طعامه وعده و بر مکمل معناسی اولدر که دیه سین ای نفس ان شاء الله صدقات
و زکوة کلد که سکا اعلا تقایس پیدریم دیو (محصول ترکیب) بر قصایک شهر واسطه ده
صوفیله اوزره بر نیجه ایچه سی دین طریقله جمع اولمشیدی و هر کون ایچه سین مضالبت
ایدردی و بونله خوشنلی یعنی ابری یاری سوزل سوزلیدی و اصحاب انک لغت و جفاستدن
خست خاطر اولورلدی لیکن بچلندن غیریه چاره لری بوغیدی زیرا فقیر لایدی واداسته
مالک دکلر لایدی اول جهندن هر نه بلا یسه چکر لایدی ارالزندن بر صاحب دل دیدی
نفسه طعامه وعده و بر مک آسان ز قدر قصابه ایچه ایله وعده و بر مکدن تنکه ادای دینه
مالک اولیان مدیونلر وعده و برلر (باخسوت برینه ناخوش یازانلر نسخه ره مخالف ناخوش
یازمشلر * قطعه * ترک احسان خواجه اولیز * کاحمال جفای یوایان * ترک احسان
مصدرک مفعولته اضافتیدر (خواجه به اضافت مصدرک فاعلته در) ترک مبتدا (وایتز خبری
(که من تفضلیه معنایه در) احتمال جفای یوایان ایکی اضافت به مصدرک فاعلته اضافتیدر
(یوایان بواب قصار و زنی اوزره قیوچی دیمکدر) ولف و نون ادات جمعدر (محصول بیت)
خواجه نك یعنی وزیرک و سارا کابره احسانی ترک ایملک اولی ر قدر قیو جیلرک اذا و جفا سین
چکمدن * بتای کوشت مردن به * که تقاضای زشت قصایان * با حرف مصاحف
(تمای کوشت مصدرک مفعولته اضافتیدر) تمنا فعل بایندن مصدر در نونی مفتوح قلوب
بایی الله قلب ایملک تصرفات عجمندر (که حرف تفضلی) تقاضا تفاعل بایندن مصدر در
(وضادی مفتوح قلوب بایی الله قلب ایملک تمنا کیدر) زشته اضافت بیانیه در (وقصایانه
لامیه) قصاب میلقه ایله اسم فاعلدر ات پاره ایی دیمکدر مصدری قصب کلور قافک فغنی
وسادک سکونیه (محصول بیت) ات ارزوسیه اولمک یکدر قصابلرک حرکتی تقاضا لیدن
یعنی انلرک حرکتی تقاضا لیدن چکمدن تسلاک چکمدن بکدر * حکایت * جوامع دی را

شاید که قدری بدهد و گویند آن بازو کان بختی معروف مید * جوامع د سختی معناسنده
مستعمل لغتدر (پس جوامع دهان جوان دیمکدر دین نامر دلک ایلمش (و با حرف وحدت (را
حرف صله در باه معناسنده) تا اردن مراد هولاکو تا نازیدر که کارل لایدی (جراحی با حرف
وحدت (هول هائک فتحیله قور فتح که عرب بخوف در جراحنه صفتدر) نوش داره بونده
فانده لو معناسنده در یعنی ابوهرم (قدری قافک و دالک فحله لیه و یا و حدنه بر مقدار دیمکدر
(و گویند و او حرف حال (محصول ترکیب) بر مخفی اره هولاکو تا نازی چکمدن به قور فتح یاره

ایرشدی

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

حنظله عربیة ثمره العلقم درله

رد سروری و شعی

ایرشدی یعنی چکده یاره لندی بر کیمسه اکا دیدی فلان بازو کانک نوش داروسی وار یعنی ناقع
مرهمی وار اگر دیلرک جا زدر که بر مقدار و یره و دیرلر که اول بازو کان بختی ایله معروف ایدی
* بیت * کریمجای نانش اندر سفره بودی آفتاب * تاقیامت روز روشن کس ندیدی در جهان *
بعضیله بیته مطلع اولما دیچون در جهان برینه جن بخواب یازمشلر لیکن صحیح نسخه ره مخالف
یازمشلر (محصول بیت) اگر مذکور بازو کانک سفره سنده اتمک برینه آفتاب اولیدی
قیامتک کیمسه جهاندی ایدنلی کون کورمزدی ز بر کیمسه به سفره سین ایچر دی حاصلی
هیچ بر کیمسه اتمکینک یوزین کورمزدی * جوامع د کفت اگر نوش دارو خواهم دهد باندهد
و اگر دهد منفعت کند بایکند بهرحال ازو چیری خواستن زهر فاندست * (محصول ترکیب)
جوامع دیدی اگر نوش دارو اسیم یره و یا و یرمه واکر و یره فاند و یره و یا و یرمه بهرحال
اندن برنسته استمک زهر فاندلر * بیت * هر چه از دونان بنت خواستی * در تن افزودی
از جان کاستی * دونان دونک جمیدر الحافله دیمکدر (خواستنی فعل ماضی مفرد مخاطب
دیلدک دیمکدر) افزودی لازمه متعدی پیشده مشترکدر بونده لازمدر آردنک دیمکدر
(کاستی ده بویه در ایکن بونده لازمدر اکسک دیمکدر تنکه عریته نقص لازمه متعدی
پیشده مشترکدر) (محصول بیت) هر نسته که الحافله دن مثله استمک اگر چه نسته ارنک
اما جانن اکسکدک یعنی تنکه اندن منفعت حاصل اولدی اما جانیکه نقصان محضدر
زیرا اول نسته بی دیلکله عریته کسر و یردک * و حکیمان گفته اند اگر آب حیات
فی المثل بآب روی فروشد دانا نخر * فی المثل میمک و ناک فحله لیه فرضیات و نقد بر بایندن
مستعملدر فرضا دیمکدر (با حرف مقابله) آب روی یوز صویدر عرض معناسنده (فروشد
قول مضارع جمع غایدر صانه و یا صا نسه) دانا عالم دیمکدر لیکن مراد عاقلدر الزاما
پس دانایی عاقل ایله تفسیر ایده نه دخل ایلدن کندی مدخولدر (نخر دالک فغنی و کسر یله
فعل ننی مستقبل مفرد صائون الماز دیمکدر) (محصول ترکیب) و حکیملر دیمشلا در اگر آب حیات
مثلا یوز صوینه صائرلر عاقل و دانا صائون الماز * که مردن بعزت به از زندگانی بمذلت *
(که حرف تعلیل) بعزت مردنه متعلقدر (زندگانی کاف عجم هاء رسمیدن بدلدر) ولف و نون
نحسین کلام ایچون کاشدر (و با حرف مصدر) با حرف مصاحف (مذلت مصدر رسمیدن حقاقت
معناسنده) (محصول ترکیب) دانا آب حیات یوز صوینه الماز ز بر اعزت ایله اولمک ذلت و حقارتله
زندگایندن بکدر * بیت * اگر حنظل خوری از دست خوشخوی * به از شیرینی از دست ترش روی *
حنظل حای مسمله ایله و ظای میجه ایله ابو جهل قر یوزینه دیرلر که بریه ده برقر یوز شکندده اما
ایری اولماز بلکه همان بیلاغی مقدارنده او اور زیاده آجیدر قرغه بوکن کی لیکن اطبا بعض
علاجله آجی سین آلوب انکله بعض امراضه علاج ایدرلر (خوشخوی و ترش روی رانک سکونیه
وصف ترکیبدر ای خویلی واکشی صورتلی دیمکدر) (محصول بیت) اگر مثلاً حنظل یرسک
خوش خوی لندن ترش روی لندن لذیذ و طنلونسنه یکدن یکدر تنکه شاعر دیمش (بیت) اگر
زهر یسه خوشدر یار لندن (کرکر سگری اغیار لندن) * حکایت * یکی از علما خورنده بسیار
داشت و کفاف اندک بابیکی از بزرگان که حسن ظن بلیغ در حق او داشت بکفت روی از توقع وی
درهم کشید و تعرض سوال از اهل ادب در نظرش ناپسند آمد * خورنده اسم فاعلدر بیچی
معناسنده مراد اهل و عیالیدر (خورنده بسیاره مضاف ایدنلر معنی جائینه ناظر دکلر ایملر) کفاف
بونده رزق معناسنده در (بابیکی با حرف صله) (از بزرگان یکی بی بیان ایدر) (که حرف رابطه صفت
(حسن ظن مصدرک فاعلته اضافتیدر) و بلیغه بیانیه) (حق اولامیه) (روی درهم کشیدک مفعول

صریحی (و از توقع غیر صریحی) و به اضافت مصدر که فاعله در توقع امید معانسته در بونده مراد
 مر ضحال و طلبید (وی صریحی عالمه راجع در) و داشت و در هم کشید فاعلی یکی از بزرگان در (تعرض
 سوال مصدر که مفعولنه اضافتیدر دیلم که مرض دیکدر) (نظرش شین صریحی به راجع در
 (محصول ترکیب) علمادن برینک اهل و عیال چوق ایدی و کفاتی آزا کاردن برینه که انک
 حقنه حسن ظن بلیغی و ار ایدی حالتی سوبیدی بوزونی انک توقعندن بوزش دردی یعنی
 عبوس الوجه اولدی و اهل ادیدن دینک عرض انک نظرند نابسند کندی حاصلی نامه قول
 کندی * قطعه * زبخت روی ترش کرده پاش بار عزیز * مرو که عبس برونر تلخ کردانی *
 روی کردمک مفعول اول صریحی (و ترش ثانی) (و زبخت غیر صریحی) (کرده ده هاه رسمی
 حرف تبتدر هاه تری بیلنر کرده می و دن حال طو توب خطا ایلشدر) (پیش بار عزیز لایه
 و یانه در) (پیش مزول مقدم مفعولیدر) (مرو فعل نهی مفرد مخاطب رویدندن کتمه دیکدر
 (که حرف تعلیل) (عبس عینک فخیله بونده دیرلک مراد در) (برو بر حرف استعلا و ضمیر
 غائب بار عزیز راجع در انک اوزینه دیکدر عرب علیه در بونده معنی اکا دیکدر) (تلخ ناک
 قحی و لاک سکونیه آبی دیکدر) (نبر حرف عطف و اوکی دیکدر کل تازه چند دسته حکایه سنده
 کلش ایدی و بعضی شارح انده ذکر فی افعال ایدوب بونده ذکر ایدوب و او عطف معانسته در
 دیش و بعضی شارح انده افعال ایدوب بونده ذکر ایدوب کنی خطاسته جمل ایدوب
 زیاده تعرض ایش لیکن حقیقت حاله نظر ایدوبه محل تعرض دکل فاعل (کردانی فعل
 مضارع مفرد مخاطب در) (محصول بیت) طابعکدن یونک اکندوب عزیز یارک اوکنه وارمه زرا
 اکاه دیرلیکی وصفه ای تلخ ایدوب بهی سنک بی حضور لکدن اولده بی حضور اولور
 * بحاجتی که روی تازه روی و خندان رو * فرو بندد کال کشاده پیشانی * بحاجتی با حرف صله
 (که حرف بیان و بارابطه صفت) (روی فعل ماضی مضارع مفرد مخاطب رویدندن کیدر سین
 دیکدر) (تازه روی وصف ترکیبدر تازه بوزلی دیکدر کولج بوزلی معانسته) (خندان تازه رویه
 معطوفدر خندان رو فاعله در بونده معنی کولج بوزلی دیکدر) (رو ناک فخیله فعل امر مفرد
 مخاطب رویدندن کیت دیکدر تنازع طریقله ایکی وصف ترکیبی به مصروفدر مصراع ثانی
 مقام تعلیل و افعدر) (فرو بونده ادات تأکیددر) (بندد فعل نئی مستقبل بناء مجهول معانسته
 باعلماز دیکدر) (کال کشاده پیشانی به مضافدر یاه بطنیله پس یاه بطنی به حرف وحدت
 دین ظاهر در که باقی کشاده اثبات ایلش بویه ایدوبه خطا ایلش کشاده پیشانی وصف
 ترکیبدر اچق آتلی دیکدر انی اچق معانسته) (محصول بیت) (بحاجته که کدر سین تازه رو و خندان رو
 کیت زیر اچق آتلیک ایشی باعلماز یعنی ایشی فتح اولور معنوا و لاز خندان حال طو تانر بحال
 ایشی آشاعه باعلماز دین قحی آشاعه دن سوبیش * آورده اند که اندکی در وظیفه اوز زیادت کرد
 و بسیاری از ارادت کم پس از چند روز چون محبت معهود برقرار نید گفت * آورده اند روایت
 ایشی در (که حرف بیان) (اندکی با حرف تنکیر) (زیادت اسلوب تجمید معذول یا زلشدر) (بسیاری
 یاسیده حرف تنکیر در) (ارادت افعال بائیدن مصدر در تام مطول یا زلشدر زیادت کی محبت معهود
 یانه) (محصول ترکیب) (روایت ایشی در که صاحب دولت وظیفه سسته از اچق زیاده ایلدی
 و ارادت) و محبتدن چوق نقص ایلدی (یعنی ارادت ناقص ایلدی) (و عالم نیجه کوندن صکره
 چونده معهود محبتی قرار اوزره کورمدی دیدی * بیت * بش المطاعم حین الذل تک بها

در شرح جیعا

در سروری

در این سید علی

در این سید علی و سروری

در شعی

در شعی

القدر منتهی و القدر مخفوض (بش فعلدر افعال ذمندن) (المطاعم معرف باللام فاعلی و مفردی
 معلوم) کاور (میک فعی و طایک سکونیه و عینک فخیله یینلن نشه تک اسمیدر) (مخصوص بالذم
 مخفوفدر) (تقدیری بش المطاعم مطاعم) (حین منصوبدر تکسینک ظرفیتله مضافدر ذله) (تکسینا
 فاعلی تحتله تعظیدن کایت ضمیر) (و ها ضمیر منصوب متصل مفعول راجعدر مطاعمه) (القدر
 فافک کسریله چو ملک لفظا مرفوع مبتدا) (منتهی صفت افعال بائیدن اسم فاعلدر و خبر مبتدا
 انصب) (لغنه دیکلوب طوز مفعولدر) (بونده مراد چو ملک قینا تمعیدر و او حرف عطف) (قدر
 فافک فخی و دالک سکونیه مرتبه و رفعت دیکدر لفظا مرفوع مبتدا) (مخفوض اسم مفعول نفیض
 مرفوعدر و خبر مبتدا) (مصراع ثانی مصراع اوله نسبت مقام تعلیده در) (محصول بیت)
 نه برامز بیچکلدر شول بیچکلر که اناری دل و هوایه و قنده کسب ایدرسین زرا اگر چه چو ملک
 آتش کارنده طعنه مملود بیکلوبه قینا یعنی اگر چه دل و هوایه مکسوبک از دیاد نه سیدر
 اما مرتبه و حرمتک انتقاصنه باعثدر حاصلی دینکینک بوزی قاره و طور یاسی طلور دیکدر
 * بیت * نام افزود و اب روم کاست بی توانی بهان مذلت خواست نام * مبتدا انکم دیکدر افزود
 فعل ماضی مفرد غائب لازمه متعدی یشته مشترکدر بونده لازمدر آرندی یعنی زیاده اولدی
 دیکدر خبر مبتدا در آب روم لایه و مبتدا کاست کافر غیر یله فعل ماضی مفرد غائب لازمه
 متعدی یشته مشترکدر بونده لازمدر اکلدی معانسته خبر مبتدا در بی توانی آرقصر لقی
 و فقر انی معانسته در (مذلت خواست لایه در) (مذلت مصدر مییدر حقارت) (و خواست
 فعل ماضیدر) (خواستن معانسته) (یعنی دینک) (محصول بیت) (انکم زیاده اولدی اما بوزم
 صوری اکلدی) (پس نواسر لقی یکدر دینک مذلت و هوایندن) (یعنی خلقه عرض حاجت ایدوب
 عرض و ناموسی تلف ایلکدن نواسر لغه و فقر یله یکمک اولی در * حکایت * در ویشی را
 ضرورتی پیش آمد کسی گفتش فلان نعمت بی قیاس داره اگر بر حاجت تو واقف کرد دهه نادر
 قضای آن توقف رواندارد گفت من او را ندانم گفت منت رهبری کنم دخلش بگرفت تا عیال آن کس
 در آورد در ویش یکی را دید اب فرو هشته و تندسته سخن گفت و باز کست گفتش چه کردی
 گفت عطای او بلفای او بخشیدم * در ویشی ضرورتی یازی حرف وحدت (نعمت بی قیاس
 یانه) (همانا کانه و ممولدر دیکدر) (قضای آن مصلوبک مفعولنه اضافتیدر منت بن سکادر دیکدر
 رهبر) (وصف ترکیبی در بریدنن قول اغوز معانسته در) (با حرف مصدر) (نا حرف غایت با حرف صله
 منزل انکس لایه در حرف تأکید آورد کتوردی) (فرو بونده حرف فاعل معانستی
 افاده ایدر هشته ماضی دن قسمدر لغنه صالیور مش معانسته در اما فرو لفظیه صار فقی
 معانستی افاده ایدر لب مقدم مفعولیدر دوداغین صافتمش دیکدر شد ناک صنی و تونک سکونیه
 لغنه ایچی دیکدر یعنی کسکین اما بونده عبوس الوجه اولفندن کایندر بار کشت کرو دوندی
 عطای او مصدرک فاعله اضافتیدر) (با حرف صله لقای اولایه لقا بوزه و کورمه دیرل
 بونده بوز مراد در) (محصول ترکیب) (بردر ویشک اوکنه بر ضرورت کادی یعنی بر ضرورتی
 واقع اولدی بر کینه اکا دیدی فلان کیمسه تک بی قیاس نعمتی واروا کرسینک حاجتو که واقف
 اولور سه امید در که انی قضا و ادا ایاده توقی روا طومر در ویش دیدی بن انی بلم اول کیمسه
 دیدی بن سکا قول اغوز لقی ایدر بن در ویشک ان طوندی اول ایتدیکی کیمسه تک اوینه
 دخل ایدنیجیه انی به دیدی در ویش بر شخص کور دی دوداغین صار فتمش و غضبتک
 و عبوس الوجه اوترش هیچ سوز سوبیلوب کرو دوندی قول اغوز در ویش یلک دیدی
 در ویش دیدی انک عطایا و احسانتی لقا سسته یعنی صورتیه با غشلم * قطعه *

* مر حاجت بزديك ترش روی * که از خوی بدش فرسوده کردی * مرفعل نهی مفرز
 بخاطر بریدن اینست * یکدر (حاجت مفعول صریحی) و بزديك غیر صریحی)
 حرف صله در (ترش رویه اضافت لامیه در ترش روی وصف ترکیب در اکشی صورتی معنای
 (که حرف تعلیل (خوی بد یا نیه) و شین ضمیر ترش رویه راجع در (فرسوده لغته آشفش
 معنای در ماضی است اما استعمال در مضارع و بی حضور از معنای در بوند کبی
 صیغه از اسم مفعول اطلاق ایند که تبعی یوغیش (فرسودن از مکدر و بین خطا پیش از
 سودك معنای در فرسودك دکل) (کوردی کاف عجم قحی و سکون را ایله فعل
 مضارع مفرز مخاطب اولور سین دیکدر ضرورت معنای مصدری کر دیدن کار و اصلنده
 ذوقکد ر مولوی کبی و دکر من کبی و غیره تکرلکی کبی و دولا کبی و غیره صکره انقلاب
 معنای در استعمال ایلدیلر بر خاندن بر خاله دوتك معنای در اولی معنای در
 استعمال ایلدیلر فاحفظ (محصول بیت) اکشی صورتی نایسته حاجتک ایلتمه یعنی خویوش
 الرجعه اوله عرض حاجت ایله زیرا چرکین خونیدن و بد مشربیدن بی حضور و مضطرب
 اولور سین یعنی حاجتک بتز پس بی حضور لایم کلور * اگر کو بی غم دل با کسی کوی *
 که از رویش بقدر آسوده سکری * کو بی فعل مضارع مفرز مخاطب (غم دل لامیه
 و کویتك مفعول) با حرف صله (کسی یا حرف وحدت) با کسی کویتك مقدم مفعولیدر
 (که حرف رابط صفت) بقدر الآن و بالفعل دیکدر (آسوده ماضیدن فمدر دیکلمش
 دیکدر راخت معنای در (محصول بیت) اگر کو کل غنی سولر ساک و کیمه به سوله که
 کولر یوزدن حالا و بالفعل آسوده و راخت اوله سین یعنی کو کل غنی دیک لازم اولیمه
 پر کیمه به سولر که روی خندانیدن مستریج و راخت پذیر اوله سین (شارح بر بی مضارع
 تانیک معنای کولر یوزدن فرح و مستریج اوله سین دیکش و بر بی مستریج عبارتی زک
 ایدوب تعصب طریقله یا کز فرح عبارتی اسناد ایدوب اعتراض ایلش لیکن بو خصوصه
 کندی معترضیدر (و مضارع تانیک معنای که انک یوزدن اول حالده آسوده و سیر و
 دونه سین دین معنای بیانه دوند رمش * جکایت * خشک سالی در اسکندر ره پدید آمد
 چنان که عیان طافت خلق از دست رفته بود و درهای آسمان بر زمین بسته و فریاد اهل
 زمین با آسمان پیوسته * خشک سال قور قلق ییل یعنی قلق (و یا حرف وحدت) حرف مصدر
 دین یابن سولش (اسکندر ره دن مراد مصرک اسکندر ره سیدر) پدید عجم با غم سله
 اوقور و سولر به عریله آشکاره دیکدر (عیان طافت خلق بیانه و لامیه در (درهای آسمان
 لامیه در مجازا (محصول ترکیب) اسکندر ره ده بر قور قلق ییل ظاهر اولدی شو یلکه سلفك
 عیان طافتی الدن کتمش ایدی زباده قتلقدن و اجلقدن و کولر قیوسی بر اوزره بغلمش ایدی
 یعنی بغور بغر ایدی و بر یوزدن برکات فاعلمش ایدی و اهل زمینك فریاد و فغانی آسمانه
 اولاشش ایدی اجلقدن و قتلقدن (خلق برینده درویشان باز ایلر نسخه ری تبع ایلر ایلر
 * قصه * نماد جنون از وحش و طیر و ماهی و مور * که برفك نشد از بی نواهی افغانش *
 جنون نولك مکتوبه و واولك فخبسه جانی دیکدر زرا (و واولك فخبسه ادا ت نسبتدر) از
 نونده حرف تین در (وحش انساله) آنوس اولیان حیوان (که حرف بیان) نشد بونده
 زفت معنای در (بی نواهی بی زادی و بی نعمی دیکدر (دودر ویش خراسانی حکایه سنده
 نواک معنای بیان انما و بونده صحاح فرسیدن نموده تفسیر اید به تعرض ایلن بی وجه
 تعرض ایلش (افغانش شین ضمیر حیوانه راجعدر (محصول بیت) وحش و طیر و ماهی

رد سروری
رد سروری

مطالعه

فرح ذات قننی و
مکتوبه صفت مشبهه در
لغات
رد سروری

رد شعی

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

وموردن

وموردن جانی فالمدیکه نواسر لقتن فلکه افغانی کندی یعنی کندی نشدك فاعلی افغاندر
 حاصل جمع جانی لرحمت و عذابده ایدی قتلقدن * بحب که دود دل خلق جمع می نشود *
 که او کرد و سیلاب دیده بارانش * دود دل خلق لامیه در مجازا (می نشود تقدیری
 نمی شود در ضرورت وزن ایچون بویه اولدی) که بونده حتی معنای در (کرد فعل
 مضارع مفرز غایدر کر دیدندن که اصلنده دوتك معنای در تنکه کردی فعلنده مفصل
 بیان اولدی ایدی علی کل حال ضرورت معنای در استعمال نقل طریقله در (سیلاب مرکبدر
 سبل ایله آب دن سبل عر سیدر صوبلی دیکدر (دیده به اضافتی استعاره طریقله در (بارانش
 شین ضمیر ایه راجعدر (محصول بیت) بحبدر که چوق اغلیوب باش دوککدن و آه و ناله
 ایتمکدن خلقك کوکلی نوتی بوات اولوب کوزلی سیلابی باران اولیه یعنی بحبدر که
 خلقك کوکلی نوتی جمع اولیه که بولت اوله و کوزلی سیلابی اول بلودك بغوری اوله
 حاصلی بو بحل بحبدر زیرا حد دن زیاده آه و ناله و کریمه ایلدیلر قتلق محنت و عذابندن
 * در چنین سالی محنتی دوزخ دوشان که سخن در وصف اوزك ادبست خاصه در حضرت
 بزکان و بطریق اجمال زمرآن در گذشتن هم نشاید که طائفه برین کویته حل کنند پس
 برین دو بیت اختصار کنیم که اندکی دلیل بسیاری بود و مستی نمونه - خرواری * سالی یا
 حرف وحدت (محنتی یا حرف وحدت) محنت تعیل بابتدن اسم مفعولدر بوکلمش ظاهر
 بود که پشت افشاندن کما بتدر (دوزخ دوشان دعاه در دوستلردن اراغ اوله دیکدر
 بود عابك معنای در که حرفی ایراد ایدن یعنی بر محنت که دوستلردن اراغ اولسون دین
 ادایه خلل و برمش (که حرف رابط صفت) سخن مبتدا (وصف او مصدرك مفعولده
 اضافتیدر (ترك ادب دخی بویه در و خبر مبتدا در (خاصه خصوصاً دیکدر تنکه نظامی
 محزن الاسرارده بیورر (بیت) هست زیاری همه را نا کریر (خاصه زیاری که بود دستگیر
 تشدید ضرورت وزن ایچون کتمشدر (حضرت حضور معنای در (بزکانه اضافت
 لامیه در (با حرف مصاحبت) طریق اجمال بیانه (سرآن لامیه (سر جهت و سودا
 معنای در (و آن اشارت در وصف محنت) در کدش نچاوز ایلک دیکدر یعنی اهل ایلک
 (شاید لایق دکل) که حرف تعلیل (طائفه یا حرف وحدت و همزه حرف نوسل همزه بی
 حرف وحدت دین سابق اوزره ذاهب اولمش (عجز کویته لامیه در (برین کویته
 حل کوتندك مقدم مفعولدر (برین بونده بدین معنای در تنکه بعض نسخهده بویه واقعدر
 (با حرف مصاحبت و یا حرف ظرف) کنیم فعل مضارع متکلم مع غیره و یا فعل امر متکلم
 مع غیره در اختصار ایدر و یا ایدلم دیکدر (که حرف تعلیل (اندکی مبتدا (دلیل بسیاری
 لامیه در و مبتدا ثانی (بود فعل مضارع مفرز غائب خبر مبتدا ثانی و جمله اسمیه خبر مبتدا اول
 و ایکی یا حرف تنکیر حرف مصدر (و حرف وحدت طوالت معنی جهته ناظر اولماشدر (مشتی
 یا حرف وحدت بونده بر آوج دیکدر (نمونه اوزك دیکدر (و همزه اضافت ایچون کلمشدر
 (خروار اصلنده اشک بوکنه اسمدر صکره هر بو که اطلاق ایلدیلر بحریف ایدوب تور کیمه
 خروار دیدیلر شول معروف طرفه (و بعضی ایدیلر خروار غاردر غنی خایه تبدیل ایلدیلر
 (یا حرف وحدتدر (حرف اصلیه دینلر عندی سولش نمونه خرواری لامیه در (محصول ترکیب)
 شونچیلر بر قفط و غلا سنده بر محنت دوستلردن اراغ اولسونکه انک وصفده سوز سولك
 ترك ایددر خصوصاً اکابر نظر نده و طریق اجمال ایلک اوصافی ذکرندن نچاوز ایدوب
 یکمکده لایق دکل در زیرا بعض طائفه کویته ك عجزینه حل ایدر که قادر اولدی شانه

دوق
نسخه اصل

رد شعی

رد شرح جیجا

رد ابن سید علی و سروری

کوره وصف ایلمکه دیرل پس بویکی پتله اختصار ایدلم که از اجاق نسته چوغک دلیلی
 اولور ویر آوج نسته بر اشک یو کندن اورنک اولور * قطعه * کر تیز بکشد آن سخت را *
 تیز برادر نباید کشت * تیز تاناردن مخفدر ضرورت وزن ایچون (بکشد بانک ضعی و سکون
 کاف عریله ضرورت وزن ایچون (تیزی یا حرف تنکیر ورا ادات مفعول (دکر لفظ مشترکدر
 دخی معنایله غیر معنای پتله دکر کس دیمکدر (نباید کشت کشتن معنایله در شرح
 دکر پتله بد آن یازارل لیکن صحیح نسخه له مخالف یازمشار (محصول پت) اگر اول مخفی
 تانار اولدرسه قتلنه تاناری نسیین ایلدیکی انکیچوندرکه اول زمان عرب و عجمک پادشاهی
 هولاکو ایدی واول جیع عسکر یله کافر تانارل ایدی و تاناری زیاده بی رحم و خونخوار اولور
 علی الخصوص که کافر اوله تیزی دخی انک ایچون قتل ایلامک ککرک و یا غیر کیمسه تیزی
 انی قتل ایلدیکی ایچون اولدریمت کرک حاصلی بویه مخفی قتل ایدن تاناری قصاص
 ایلامک کرک * چند باشد چو جسر بغدادش * آب در زیر وادی بر پشت * جسر جمیک
 کسری و سبک سکون یله کیلر اوزرینه قوریلن کو پریمه بغدادک کو پریمی بویه در
 (وشین ضمیر مذکور محضه راجعدر) آب باشدک اسمی (و در زیر خبری (آدمی آبه معطوفدر
 (بر پشت در زیر کیدر (محصول پت) نیجه بدک بغداد کو پریمی کی اوستندن آدم النسندن
 صوبکجه یعنی اوزرنده آدم التشد صو اوله آب در زیر فرجناک صولنه سندن کایندر
 * چنین شخصی که طرفی از نعت او شنیدی در آن سال نعمت بی کر آن داشب تنگ دستارا
 سیم وزیر دادی و مسافران را سفره نهادی گروهی در ویشان از جور فاقه بچسان آمده
 بودند آهنگ دعوت او کردند و مشورت بمن اوردند سر از موافقت باز زدیم و کتم *
 شخصی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) نعت بونده وصف و باصفت معنایله در
 (زیرا نعت مدحده مستعملدر) اویه اضافت لامیه در (نعمت بی کران بیانیه) تنک
 دست وصف ترکیبدر بحسب لغت الی طار یعنی الی یوفقه فقردن کایندر و الف و نون ادات
 جمع و را حرف صله (دادی یا حرف حکایه) نهادی یاسیده بویه در (گروه بولک دیمکدر و یا حرف
 وحدت (در ویشان بدلدر کرومدن) جور فاقه لامیه در (بچان یا حرف صله جائه کلدیلر اولدره
 استعمالدر جائدن اوصانیدیلر دیمکدر (آهنگ دعوت او مصدرک مفعولنه و لامیه اضافتدر
 بولکلادن معلومدر که حضرت شیخک در ویشلری دعوت ایلش اوله) مشورت میک و واولک
 ورائک فتحه لریله و شینک سکون یله و مشورت میک فتحی و شینک ضعی و واولک سکون یله و شوری
 شینک ضعی و ورائک فتحه بر معنایله در طاشنقلی دیمکدر (سر از موافقت باز زدیم باشمی اناره
 موافقت ایلکدن کرواردیم اعراض ایلکدن کایندر (محصول ترکیب) بونجیلن بر شخص که نعمتدن
 بر مقدار بی ایشندک اولسنده ده نعمت بی نهایی می و ارادی حاصلی اهل مکنت و قدرت ایدی
 الی یوفقه اولنله اچیه والتون و پروردی و مسافران و غیر یاه سفره قوردی یعنی صیافت ایدردی
 بر بولک در ویشلر فقر جویندن جائدن اوصانیدیلر ایدی آت دعوت و ضیافته قصد ایلدیلر
 و بکا مشورت کتوردیلر یعنی نمله مشاوره ایلدیلر ایلر موافقتدن اعراض ایلدم و دیدیم * قطعه *
 نخورد شیر نیم خورده سک * و ربختی بیدر اندر غار * نخورد فعل نفی استقبال شیر فاعلی
 (نیم خورده نیم و ایچمه دن بر کیمه ک و یا بر نسته ک آرتفته دیرل فضل معنایله که غریجه
 سوزدیرل) مکه اضافتی لامیه در ایشک آرتفی دیمکدر (و واول حرف حال و رای مفرد حرف شرط
 اگر دن مخفدر شرح و اوسر اگر یازمشار لیکن صحیح نسخه له مخالف یازمشار (بختی یا حرف
 مصاحبت و یا طرف) و یا حرف مصدر غار مفاره معنایله در (محصول پت) ارسلان ایت آرتفی

تیز و تانار کی مخفدالغتلدر
 تخفیف ضرورت ایچون
 اولوب کلام مشور
 فصحاده دخی واقع ایکن شارح
 هر حومک عباره می بونی
 ایهام ایدر قید بر
 اللطایع

رد شرح جیما

رد شرح
 جیما

بیم حال بوکه مفاره ده شدت جوعله اولور سده * تن بیچارگی و کرسکی * بته و دست پش سقله
 مدار * تن مصراع ثانی اولنده (بته فعلنک مقدم مفعولدر یا حرف صله (بیچارگی کاف های
 رسمیدن بدل (و یا حرف مصدر بیچاره لکه دیمکدر (کرسکی کاف بجنمک ضعی و ورائک سکونی
 و سبک کسریله و یای مصدر ایلر آخلق دیمکدر بویکی لفظ بته فعلنک مفعول غیر صریح بیلدر
 بته یا حرف تأکید و نه تونک کسری و های اصلیه ایلر فعل امر مفرد مخاطب قودیمکدر (و او حرف
 عطف (و مدار معنایله بته فعلنک معطوفدر (و دست مفعولی (و پیش ظرف مکانی (و سقله به
 اضافتی لامیه در (محصول پت) تنکی بیچاره لکه و آخلغه قو یعنی تسلیم ایلر و الی الی الحق اوکنه
 طویمه یعنی احتیاج عرض ایلر دیمکدن کایندر * کر فر بدون شود نعمت و مال * بی هزارا بیچ
 کس مشمار * بیچ کس یا حرف تأکید (مشمار فعل نهی مفرد مخاطب صایمه یعنی حسابیه
 المله (محصول پت) اگر نعمت و مالله فریدونده اولور سه هزرسز بیچ کیمسه صایمه یعنی
 بی هزار وانی هیچ صایمه حاصلی انسان برینه قومه دیمکدر * پریشان و نسج بر نا اهل *
 لاجورد و طلاست بر دیوار * پریشان منقش قوماش جننه دیرل و نسج اغریها لوقوماشه
 دیرل یعنی معتبر قوماشه دیرل (بر حرف استعلا) نا اهلدن مراد ناداندر (لاجورد معروف
 (و طلا طاسانک کسریله یالذر التونه دیرل (محصول پت) نادانک اوزرنده پریشان نسج دیوارک
 اوزرنده لاجورد ایلر طلا کیدر ادات تشبیه مضمردر یعنی نا اهلک اوزرنده اغریهای قوماشلر
 لاجورد والتون صوبله منقش دیواردر طلا بی عجم اما ایدوب طلی دیرل موسایی موسی و عیسایی
 عیسی ایلدکری کی * حکایت * حام طایی را گفتند از خود بزرگتر هست در جهان دیده و یا شنیده
 گفت روزی چهل شتر قربان کرده بودم و با امرای عرب بکوشه صحرا بیرون رفتم خار کنی را دیدم که
 بشته خار فراهم آورده کتم بمهمانی حام چرازو بیکه خلق بر سناط او کرد امدانده گفت (پت)
 هر که نان از عمل خویش خورد (منت حام طایی نبرد) من و راجعت و جوانمردی بر تر از خود دیدیم *
 حام عرب تانک کسریله اوقور اسم فاعل و زنی اوزره اما عجم تانک فتحیه استعمال ایدر شارحک
 بری عجم تانی مفتوح اوقود بفته واقف اولد بفتدن فتح تابه متکرر (طایی به اضافتی بیانیه در
 طایی اسم منسوبدر طی قبیله سندن سیدوزنی اوزره (پس طایی قبیله سته مشوبدر دین اصل
 لغت طی اولوب نسب شاده دن اولد بفته آگاه دکل ایمش (بزرگتر اسم تفضیل (و همت هانک
 قتی و کسریله فاعلی معنایله قصد و ارادتدر (دیده ده و شنیده ده اولان یا ضمیر خطاب و همزه
 حرف توسل (همزه خطاب ایچوندر دین قابل خطاب دکل ایمش (روزی یا حرف وحدت
 (چهل فرق) امرای عرب لامیه (امرایمیرک جمیدر زرافعل و زنی اوزره اولان اسم اکثر بو وزن
 اوزره جمع اولور فقیرک فقر اکی (خار کن وصف ترکیبدر کیندن دکن قریجی (و یا حرف وحدت
 (دکن بویجی دنده جار) اما قو پارچی دیمرز بعض شارح دیدی کی (که حرف بیان
 (و یا حرف رابط صفت (بشته دبه و بفته دیرل بونده مراد بفتدر (پس ارقه بوکی دین غلط
 سوبلش (خاره اضافتی بیانیه در) بشته ده اولان همزه وحدت ایچوندر دین ایکی وجهله
 خطا ایلش قندبر (فراهم آورده جمع ایلش دیمکدر (یا حرف صله (مهمان میک کسری
 (و هانک سکون یله قوننه دیرل که غریجه ضیف دیرل ضادک فتحیه (و یا حرف مصدر (که
 حرف تعلیل (خلقی) یا حرف وحدت (بر حرف استعلا) معطاط بونده سفره معنایله در
 (کر دآمده اند جمع اولمشار (هر که تقدیری هر کس که در حذف و ایصال طریقیله ترک اولندی
 پس هر که مبتدا (نان خوردک مقدم مفعول صریحی (و از عمل غیر صریحی (عمل خویش
 لامیه در (خورد واور سبیلله خانک ورائک فتحه لریله فعل مضارع مفرد غائب بر دیمکدر

رد شعی

رد شعی

رد سروری

رد شعی

بولقی ایلر قوپار مغک فرقی
 ندر بیان بیور یله
 للطایع
 رد شعی

رد شعی

(منت حام طانی مصدرک فاعله اضافتیدر) نبرد فعل نفی مستقبل مفرد غائب التزمیدمکدر
 (بونده کتوره مزمر ادر) من اوراین اتی دیمکدر (بیمت باحرف ظرف و باحرف
 مصاحبت) جوامردی یا حرف مصدر (برو وجه وک) یعنی اعلی (محصول حکایه)
 حام طانی به دیدلر کند کدن اولورق همتی کیمسه جهانه کورمش و یا بستمش مبین
 حام دیدی بر کون قرق دوه قریان ایلمشیدم و عرب بکریله کوشه صحرا به طشره کش ایدک
 بر خاکنی کورددم دکن یعنی جمع ایش دیدم نیچون حامک ضیافتنه وار مزین که بر بلوک خلق
 انت ضیافتنه واروب سفره سی اوزره جمع اولمشلر خارکن بویتله جو آب ووردی یعنی
 هر کیمسه که کندی عملدن اتمک بر یعنی هر کس که کندی کسیمه معاش ایدر حام طانی
 متنی کتور مز حاصلی انت متنی بو کتی چکمز حام دیدی بن اتی همتد و جوامر دلکده کندمدن
 بوجه رک کورددم یعنی اتی کندمدن زیاده بلند همت کورددم * حکایت * موسی به غیر
 علیه السلام در ویشی رادید که از برهنکی بریک اندر نهان شده بود دکت باموسی دعای بکن
 ناخدای ته لی مرا کاف دهد که از بی طاقتی بجان امدم موسی علیه السلام دعا کرد تا حق تعالی
 او را دستگاهی داد پس از چند روزی که از مناجات باز آمد بدش گرفتار و خلق اتیوه پرو کردامده
 گفت این را چه حالتست گفتد خور خورده و عریده کرده و یکی را کشته اکنون قصاص
 میکند * در ویشی را با حرف وحدت (ورادات مفعول) برهنه باده قح و کسر جاز و را
 مقتوحدر چلقق دیمکدر عریجه عربان دیرل عینک ضمیمه و کاف عجم هاء رسمیدن بدلد
 (و باحرف مصدر چلقق دیمکدر) باحرف ظرف (رک) رانک کسری و کاف عجمه قوم
 دیمکدر عریجه دمل دیرل رانک قتی و میم سکونیه (اندر با متضمن اولدیغی معنای
 ظرفی تا کید ایدر) نهان نونک کسریله کزلی دیمکدر (دعای باحرف وحدت) و یا تکر
 (ناحرف تعلیل) کفاتی باحرف وحدت (و یا تکر) که حرف تعلیل (دستگاه دالک قتی
 وسین و انت سکونیه قدرت و مکت دیمکدر) و یا حرف وحدت (و یا حرف تکر) حرف وحدته
 تخصیص ایلین اعلان نظر ایلامش (دستگاه هیدن صکره داد برهنه دهده اجابت امد باز ایلر
 صحیح نسخه ره مخالف باز مشلر) دید فاعلی موسی (و شبن خیر در ویش برهنه به راجعدر
 خلقی باحرف تکر) اتیوه قح همزه و سکون تون و ضم با و هاء اصلیه ایلر جوق معنانه
 یعنی کثیر (عریده سر خوش صواخنه دیرل) (محصول ترکیب) حضرت موسی پدر ویشی
 کوردی چلققند قوم ایچنه پنهان اولمش یعنی کندی قولله سترایش دیدی باموسی دعا ایلر
 خد ابکا ککف ویره که طقسز لکدن جانندن بیزار اولدم موسی دعا ایلدی تاحق تعالی
 اکافدرت و مکت ووردی نیچه کوندن صکره که موسی مناجاتدن کلدی حریفی مؤاخذ
 و گرفتار کوردی و اوزرینه خلق کثیر جمع اولمش دیدی بو کانه حالت اولدی دیدیلر که خراجیمش
 و سر خوش ایلر خوفا و برنی قتل ایش شمدی حریفی قصاص ایدرل * بیت * کر به مکین
 اگر بداشنی * نغم کجشک از جهان برداشنی * کر به مکین بیانه (بر به عجمک فتحله بونده
 قنت معنانه در) داشنی حکایت حال ماضی مفرد غائب قنت طونایدی یعنی قتی اولایدی
 (نغم معروف) کجشک کاف اول بعض اجسام عربی و بعضی عجمی اوقودیلر (و جیم
 عریدر) کاف نایده (بر داشنی فعل ماضی حکایت حال مفرد غائب جراه شرطدر قندردی
 دیمکدر) (محصول بیت) مکین کد بتک اگر قتی اولیدی سرجه نغم یعنی جهانندن قندردی
 یعنی فرصت الله کر سه دنباه بر سرجه قومازدی المادق (بیت) بو بیت شجره احزاب اوزانندن
 اولدی و چون شرح بونی نزلن ایشلر که نثر شکنده باز مشلر * عاجز باشد که دست قدرت باید *

رد سرون
 بنجشکده ده بر معنایه یعنی
 سرحد معنایه
 شد
 رد شرح جیجا

قناد
 نشانه

بر خیر دوست عاجزان بر تابد * عاجز تقدیری شخص عاجزدر (باشد که اولور که) (دست
 قدرت بنایمدر) (و یا بیک مقدم مفعول) (باید بونده بوله معنانه در بایدندن) (بر خیر دفع
 مضارع مفرد عاجزدر بر خیریدنن قائلقار) (و او حرف عطف) (دست عاجزان لایمه) (و بر تابدک
 مقدم مفعول) (بر حرف تا) کید تابد فعل مضارع مفرد غایبدر بایدندن تافتندن وینلر خطا ایلدیلر
 (محصول بیت) عاجز و زبون کیمسه او اور که قدرت الی ولور یعنی قادر اولیجه قائلقار و عاجز رک
 الی بوزر حاصلی عاجز اولور که لک قدرت ال و نیچه ضعیف و زبون اوللره جور و جفا ایدر تنکه
 عالمیه تکرار مشاهددر (باشد بونده اولور و اوله معنانه) میخلددر یعنی جوق واقع اولور که
 عاجز اولان کیمسه قوت و قدرت صاحبی اولیجه یعنی اکا قدرت ال و نیچه عاجز اولان کیمسه رک
 الی بوزر یعنی جفا و ادا ایدر * موسی علیه السلام حکمت جهان آفرین اقرار کرد و از نیجاسر
 خویش استغفار و ایت (ولو بسط الله الرزق لعباده لبغوا فی الارض) بر خواند * با حرف صله
 (حکمت جهان آفرین لایمه) (جهان آفرین وصف ترکیبی در تقدیری خدای جهان آفرین در نیجاسر
 تفاعل بایدندن مصدر در جرأت معنانه) (لا بیسی جاسر در بس نیجاسره کسنا خلق دس کسنا خلق
 ایش) (خویشه اضافتی لایمدر) (استغفار دس صکره بر کرد لفظی مقدر) (لو حرف شرط) (بسط
 فعل ماضی مفرد مذکر غائب فعل شرط) (الله لفظ مرفوع فاعلی) (الرزق رانک کسریله مفعول
 صریحی) (لعباده غیر صریحی) (لبغوا فعل ماضی جمع مذکر غائب جوات شرط) (فی الارض ظرف
 مکانی) (لبغوا فعلک) (محصول ترکیب) حضرت موسی علیه السلام خدایک حکمت اقرار ایلدی
 و کندی اول حریف ایچون ایلدیکی دعا به جرأتندن استغفار ایلدی و مذکور ایتک مضبوطی
 اوقوددی و اگر خدا قولرینه رزق واسع ایلیم بر یوزنده البته بری بری اوزره از غولتی ایدر زدی
 یعنی جیمه غنی ایلیم بری برهنه ظلم ایدر زدی و اگر فوسنی فقهه ایلیم هلاک او اور زدی
 (دیدیلر که) بویات کریمه اصحاب صفه ک بر طایفه سی حقنه نازک اولدی که وسعت رزق و غنا طلب
 ایلدیلر * بیت * ماذا اخصک یا مغرور فی الخطر * حتی هلاکت فلیت التلیم بطر * ماذا اسلوب
 عربیت اوزره ایکی وجهله اعراب اولور بریسی ما اسم استفهام محلا مرفوع مبتدا و اسم موصول
 الذی معنایه (و اخص فعل ماضی مفرد مذکر غایبدر افعال بایدندن ادخال معنانه اما اصلنده
 صوبه مستهلدر یعنی صوبه ادخال ایلک مثلاً اخص دایمه فی الماء اذا ادخلها دیرل یعنی
 دوار صوبه کوردی ثلاثی لازمدر افعاله نقل ایلکله متعدی اولور خاص بخوض خوا
 و خاصاً بصربانک اجوف و او یسندن کاف غیر منصوب محلا منصوب مفعول (و جمله فعلیه
 اعرابیدن محلی بوق صله سیدر ذانک و ذا صله سله اعرابیدن محلا مرفوع خبر مادر) (و جمله
 اسمیه ک اعرابیدن محلی بوق جمله ابتدایه) (پس معنانه نینه در شولکه سنی ادخال ایلدی
 دیمکدر) (ایکینجی وجه اولدر که ماذا جموعی اسم واحد اعتبار اولنه ای شی معنانه محلا مرفوع
 مبتدا نه نینه دیمکدر اخصک جمله فعلیه اعرابیدن محلا مرفوع خبر مبتدا معنایه ای شی
 جهلک خاضاً دیمکدر یعنی سنی نه سنی داخل و مقیم قلدی دیمکدر) (با حرف ندا) (مغرور منادای
 مفرد معرفه مبتددر ضم اوزره) (فی الخطر جار مع المجرور اعرابیدن محلا منصوب مفعول فیه در
 اخص فعلک یعنی غیر صریح ظرفدر) (خطر خاه مجیه نک و طایه مهمله نک فتحه ریه اشراق
 علی الهلاک ایلر غیر ایدر یعنی هلاک که قریب اولتی) (حتی بونده تاء تعلیلیه معنانه در) (هلاکت
 فعل ماضی مفرد مذکر خطبدر ضرب بایدندن هلاک و هلوک و مهلوک و مهلوک و مهلوک
 کلور مصدری) (اسمی هلاک کلور هلاک ضمیمه) (مصدری تهلاکده کلور شد و ذا فاحفظ) (فلیت
 فاشط مجذوفه جوابدر) (لین لامک فتحله حرفدر حروف مشبهه بالفعلندن) (نمل نونک فتحله

رد شرح جیجا

رد شعی

مطلبا اعراب ماذا

مطلبا

اولکی مهلکا لامک قحقی
 ایکجیسی کسری او جیجیسی
 ضمیمه و مهلکته بیه لامک
 ضمیمه در لطایع

قرنجه دیکدر لفظاً منصوب اسم لیت در (لم بطر طاک کسر یله فعل جحد مفرد مذکر غائب
 جمله فعلیه اعرابدن محلاً مرفوع خبر لیندر ایکی را ضرورت وزن ایچون کسرتک اشباعیه
 اوقنور که تفسیر بر اینست اولور بعضی شارح لم بطرک طاسنی مفتوح اوقنق کرک خطرتک
 طاسند فاقیه موافق اوله دیمش و بعضی فحک بجوازنه حکم ایلش لیکن ایکسی یله سهوا ایلش
 زراطا و حرکتی حروف و حرکات فاقیه دخیل دکلدر فته بر لم بطرده طافخیه ورا کسرتیله
 اوقنور فاقیه ضرورتیچون دین خطسا ایلش زراطسا لک حالی مذکور کیدر اما زانک کسرتی
 وتولدیاسی ضرورت وزن ایچوندر ضرورت فاقیه یه تعلقی یوقدر فاعل (محصول بیت) ای مفروضی
 نه شروع ایدردی خطرتک محله تا کیم هلاک اولدک یعنی خوف محله سنی نه نسنه اذخال
 ایلدیکه هلاک که سبب اولدی نه اولدی قرنجه اوچسایدی جمع دللرده قرنجه فنادلناسی
 ضرب مثبدره مذکورک عریک مثبدر و عجمک کی یوندن صکره کان قطعه ده کندی حضرت شیخ
 ایراد ایدر و ترکیده قرنجه نک فنادیدر زوال دیرل * نظم * سغله چوجاه آمدوسیم ودرش سبلی
 خواهد بضرورت مر * یوایی یقی ربای دیو یازنلر احوال نظمیدن بی عجب بی بهره ایشلر
 و یونظمه بیت اطلاق ایلن و شرحنده بیت یازان هنوز بیت نه دیرل یلزمش سغله اصل لغته
 سبتک قحی و فاک کسرتیله اسم جعدر الحق قوم معناسنه صکره بعض عرب فاک کسرتی سینه
 نقل ایلدیلر بعد سلب حرکت سین و سغله دیدیلرینه جمع معناسنه لیکن عجم یومشکی مفروده
 استعمال ایلدی یونده کی الحق معناسنه بر اینقدیر یله امدک مقدم دفعولدر (زرس ضمیر سغله یه
 راجعدر) سبلی سبتک و لامک کسرتیله و یای اصلیه ایله ترکیده سله معناسنه در هیزده دیرل
 سبلیک باسته کسرتی حرکت و یز یلور ضرورت وزن ایچون دینلرک صورتیه سبلی اوزوق کرک
 احوال وزنه مطلع دکل ایکن یو یله کابلره شرح یازدقیری ایچون یایه صکره حرکت
 و یز کسرتی سوزنلر شکله مولانا جای بسمله او عروضنده تقطیع ایلدکده مفعول مفعول
 فاعلات یوزمندر یونکده اولی مفعول کلکله ناموزون اولماز نهایی سار مضاف یه تقطیعده
 موافق اولماز لیکن ضرورده و یز سبتکه اوزاتی تتبع ایده نه معلومندر نظامینک محزون الأسرار
 اولی و یز اینک حیرت لایباری اولی بسمله ایله واقع اولش و سائر اینلک تقطیعانه موافق دکل
 لیکن و یز یوندر حضرت مولانا جامینک تقطیع ایلدیک کی سبلی بعض شارح اوغلا کجفرتک اسادت
 حبتده یوزنه اور یلان تبایجه ایله بیان ایلش و بعضی اکسبه اوز یلان سله یه تخصیص
 ایلش لیکن ایکسبه تخصیصده خطا ایلش زی استعمالده اعمدر تنکه ترکیجه ای یلنه معلومدر
 سبلی سله معناسنه در اکا متصل اولان همزه وحدت ایچوندر دین ایکی جهندن خطا ایلش زیر
 یونده همزه نک وجودی یوغیکن همزه اثبات ایلش و وحدت ایچون منصوب اولان یا ایکن
 وحدت دلالتی همزه یه حکم ایلش بحقیقت یاحرف طرف یاحرف مصاحبت بعض نسخده حقیقت
 یرینه ضرورت دوش سرش ضمیر یه سغله یه راجعدر (محصول بیت) الحق کیمسه که منصب
 و لتون واجبه کله یعنی یومذکور که مالک اوله داناشدن نامعقول و ناشایسته ایشلر و تکر
 و ضرور بغیر بس انک باشی بالضروره و بالحق یقه تبایجه استر حاصلی اکا تأدیب لازمدر
 * این مثل آخره حکمی * زدنست مورهمانه که نباشد پرش * این اسم اشارتدر مصراع ثانیه
 (ومثلدن مراد ضرب مثبدر که مصراع ثانییدن عبارتدر) آخر ادات تأکید و تکرار یه
 یونده ادات استفهام انکاریدر (حکمی یاحرف وحدت) زدنست اصلده زده استدر ضرورت
 وزن ایچون حذف و ایصال ایلدی (محصول بیت) یو ضرب مثلی بر حکیم اور مدعی یعنی البته
 اوردی قرنجه نک اول بکدر که فنادی اولیه حکمیک سوزی حاصلی بودر که قرنجه نک فنادیدر

رد این سید علی

رد سروری

رد شعی

رد شعی

رد این سید علی و سروری

رد شرح جیعا

رد این سید علی و سروری

رد شعی

زوالی

زوالی قصه دن حصه بودر که حضرت موسی علیه السلام دعا ایلدی کی کیمسه ک غناسیب قصاصی
 اولدی * حکمت * پدر را عسل بسیارست ولیکن پسر کرمی دارست * کرمی دار وصف
 ترکیبدر حرارت دار معناسنه زیر کرمی یای مصدر یله حرارته درلر کرکسه ذاتی او اوسون کرکسه
 عارضی حال المزاج دین ذاتی یه تخصیص بلا تخصیص ایلش (محصول ترکیب) یو حکمت سابق
 حکایت تمثیل طریق یله واقع اولش یوزر که بدزک سبلی چوقدر اما اوغل حرارت دارد یعنی
 یابایی اوغله عسل و یرمدیکی یخلمدن و خساندن دکلدر بلکه ضرورتدن خوف ایدر که
 حرارتی آتوره دیوقور فارایندی الله تعالی هر کسی غنی ایلدیک او جهندنر که هر کس غنایه تحمل
 ایلر حضرت موسی علیه السلام حقنده دعا ایلدیک فقر کی (بیت تمام مقصودی توضیح و تنویر
 ایدر * بیت * آن کس که توانکرت نمی کرد آند * او مصلحت توازنو بهتر آند * توانکرت قوت
 و قدرت صاحبی دیکدر و تا ضمیر خطابدر) کردند فعل مضارع مفرد غایبدر کرد ایلندن
 قصیر معناسنه سابقا مذکور اولان کی (محصول بیت) اول کیمسه که سنی غنی ایلر یعنی الله تعالی که
 سنی اغنیادن و صاحب ثروندن ایلر اول سنک مصلحتی و سکا لایق و موافق اولانی سندن
 یکرک بلور زیر هر کس غنایه تحمل ایلر فقر یرک نین کی که سابقا مرور ایلدی * حکایت *
 اعرابی را دیدیم در حلقه جوهریان بصره حکایت همی کرد که وقتی در بیابان راه می کردیم
 بودم و از زاد معنی بامن چیزی نمونده بود دل بر هلاک نهاده بودم که ناگاه کیمه یافتیم و از راه
 هرگز آن ذوق و شادی فراموش نکردیم که پنداشتم که گندم بریانست و باران تلخی و نامیدی
 که معلوم کردم که مروارید است * اعراب بریه ده ساکن اولان قوه ک اسمیدر اسم جنسدر
 جعی اعراب کلور (پس شیخک اعرابی یوزر دینی یاه وحدتدر) (ور ادات مفعول) حلقه دن
 چارسو لیدر مراد (جوهریان) یاحرف نسبت و الف و یون ادات جمع جواهر صانعیلردن
 عبارتدر (حلقه نک اضافتی بیایه در) و بصره لامیه در (زاد معنی بیایه در یخکدن عبارتدر
 هر نه ایسه) (پس زاد سفر ایچون الثان طعام) (معنی ذخیره ایدیلن طعام دین یانندن سو ایلش
 (دل بر هلاک نهاده بودم کو کلمی هلا که قومش ایدم) یعنی هلاک واهی مقرر ایلدم ایدی (که
 حرف بیان) (نا که کیمسه یاحرف وحدت) (همزه حرف توصل) (مراوارید) (میک ضمی) و رانک
 سکونیه انجو دیکدر (شادی یاحرف مصدردر) (پنداشتم یاه عجمک کسرتیله فعل ماضی متکلم
 وحده ظن ایلدم دیکدر) (گندم بریان بیایه کندم کاف عجمک فاعله بغدادی دیکدر) (بریان یونده
 قاورلش معناسنه در) (شارحک بر یسی قاورلش بغدادی دید کدن صکره بعضیلر دید یلر که
 اوعه بغدادی در دیمش) (و بعض شارح قاورلش بغداد ایدر دیدیکنی کند و یه اسناد ایدوب
 اوعه بی مذکور شارحه اسناد ایدوب تعصب ایدوب دخل ایلش) (ایکن یو قول مد خولدر
 (تلخی) و نامیدی یازی مصدر یه زدر (محصول ترکیب) بصره جوهر فر خاری مجلیسه ده
 بر اعراب کوردیم یعنی بر بریه نشین کوردیم که حکایت ایلدی که بوقت بیابانده یول یزمش ایدم وزاد
 مشیدن بمله هیچ برسنه قالمش ایدی کوکلی هلا که خودم یعنی موئی مقرر ایلدم ناگاه انجودن
 طلور کیمسه ایلدم هرگز اول ذوق و شادلخی فراموش ایلزم که بولدو غده ظن ایلدم که
 قاورلش بغدادی و نین اول امیدکی واجبی تحقیق ایلدم که انجوا ایش قاورلش بغدادی
 دکل ایش (معنی یونده مراد و لازم اولان نسنه معناسنه در دین بی معنی سو ایلش) (دلک ما قیلنده
 یو او ایراد ایدنلر زانده ایشلر) (باز نین صکره فراموش نکردیم عبارتی ذکر ایدنلر یعنی کیمه
 کتور بری فاده ذکر ایلر * قصه * در بیابان حاک و یرک روان * نسنه رادر ده
 چه درجه صدف * یرک رانک کسرتیله و کاف عجمه قوم دیکدر (روان صفت مشبهه در

رد این سید علی

رد سروری

رد سروری

رد شعی

رد این سید علی و سروری

رد شرح جیعا

افغان معنائه (تشنه را اذات تخصیص (صدق معروف (محصولیت) قوری میبایند
 وافغان خده یعنی بر به خنده تشنه که دهانشدن انجونه صدف نه یعنی ایکسی برابر در زیر کسر
 عطش ایدوب صومرانی فائدر ماز (شارح بریمی مصراع اولک معنایسته یعنی در بر به دیش
 و بریمی شوبله ظن ایش که ریک روانی بیاند و اعراض ایش لیکن مفصوده عدم وصولند
 کنید معترض اولس (بیت) فکم من غائب قولاً صحیحاً) (واقعه من فقمه السقم) مردی
 نوشه کاو فتاد از پای * در کربند اوچه زده خرف * مردی نوشه بیابنه (نوشه از قدر
 (کاو فتاد اصلی که او فتاد ایدی ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی (که حرف رابط
 صفت) و او فتاد وآله و و آوسر لغت در و شدی دیمکدر سقوط معنایسته (پس شرح
 کاو اصلندن که او ایدی (اوضمیر غائب (مردی نوشه به راجع (و فتاد فاک کسر یله بعضیستک
 قولی اوزره (و جنبه بعضیستک و بری برینک قولنه دخل و تعرض ایلد کلمی هب فاسد در
 (فارسیده بومقدار مضاعفه بویه مطلق کلمه شرح یازمق غرابنددر (از پای او فتاده فعلنه
 متلفدر (در حرف ظرف) کربند قوشغه در (زرد معروف) خرف خاوزه میجه ایله سفسی
 دیمکدر (خزفه سفسی پاره می دینه اعتراض ایلین زائد ایش (محصولیت) از قسم
 ار که ایاقدن دوشه یعنی بور و مکه طاق و قدری قالمیه انک قوشغده اتون اولقی نه
 سفسی اولقی نه یعنی اتسوله طیراق اکا کوره برآرد در یا بونلرقارن طبورمز قوشاغده اتسول
 اولمک معنای بودر که عرب و عجم فقراسی التونی واقع بی قوشاغنه بغیر پس در بر بند یازانلر
 بومعنا دن آگاه دکلریش * حکایت * یکی از عرب از غایت تشنگی همی صفت
 * نظم * یالیت قبل منی * یوما افوز منی * یا حرف اندامادی محذوف تقدیری
 یا الله (لیت حرف در حروف سته دن اسمی و خبری محذوف و قدر (تقدیری لیت الحال
 کاتمی (قبل ظرف افوز در) منیه فعلیه و زنی اوزره اسمدر موت معنایسته (و یا ضمیر
 متکلم محلا مجرور مضاف الیه (یوما بدل در ظرفدن بومدن بونده مراد مطلق ظرفدر یعنی
 مطلق (وقت پس بوی تعریف مهوایله تعریف ایلد کدن صکره اما بونده مناسب اولان بومدن
 مطلق وقت مراد اولمقدر دینه اعتراض ایلین بی تریب تعصب ایلشدر (افوز فعل مضارع
 متکلم وحده ظفر بولام دیمکدر نصر باندن اجوف و اویدر (یا حرف جر (منیه مینک ضمی و نونک
 سکونیه آرز و مراد معنایسته در (و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه (و جار و مجرور افوزیه
 متلفدر (محصولیت) یا الله تولیدی موت و فوتمدن اول برکون آرز و مرادمه ظفر بولیدم
 * نهر تلامر کینی * فاملل املا فریتی * نهر مجرور در منیه دن بدل اولمغه مرفوع اولقی جائز
 مبداء محذوفه خبر اولمغه (تقدیری تلک المنیه نهر) تلامم فعل ماضی مفرد مذکر غائب لغته
 طبایع اورمقدار اما بونده مراد موج چاریمقدردر یا طلازیری برینه طوقمقدره ده مستعیدر
 (رکه و تلک ضمی و کافک سکونیه دیز دیمکدر یا ضمیر متکلم وحده محلا مجرور مضاف الیه و رکه
 تقدیر منصوب مفعول به صریحیدر تلامم تلک و جمله فعلیه صفت نهر در (و اطل ان مقداره
 منصوب جواب تمیز تقدیری فان اطل در فعلدر افعال ناقصه دن اصیر معنایسته فاعلی تحتیده
 مستزانا عبارتدر مکملدن (املا فعل مضارع متکلم وحده در فتح باینک مهوذا الامندن طولنرام
 دیمکدر (قر به فافک کسر یله طلومه دیه (که عجم مشک در مینک فنی و شبنک سکونیه) یا ضمیر
 متکلم وحده محلا مجرور مضاف الیه (و قر به تقدیر منصوب مفعول به صریحیدر املا تلک و جمله
 فعلیه محلا منصوب خبر بدو اطل تلک (محصولیت) منیه دیدیمکدر نهر در که موجی دیزی

.. دوسروں کی

رد سراج جیبا

ردسروزی

خزف شارح مر حومك
يازديني اوزره لغتلرده صفي
وطيرافدن ياپلان چنق
وجوملك ديو مفسر اولوب
صفى قريغى ديمش بو عيكر
صفى قريغى دينه اعراض
ايدنه زائد ابلش ديو اعراض
زينده اولماق كر كدر
للضام
ردسروى

ردسروری

نه اولادی بویه بر ارمه ظاهر بولسم اولیدن اول (تلاطم فعل مضارع صورتده کلابی نقال
تصدله در قدر * حکایت * همچنین در قاع بسط مسافری کم شده بود وقت و قوتش غانده
ودری چند در میان داشت بسیار بگردید راه بجای نبرد و سختی هلاک شد طائفه برسیدند
و درمهایش رویش نهاده دیدند و رخاک نشسته * قاع بونده صحرا معنانه در (و بسط
مبسوط معنانه در یعنی اوزون و گشایش حاصلی بول صحرا دیمکدر (مسافری یا حرف و حدت
(کم کاف بجکم ضله بیتک دیمکدر (کم شده بود بخش ایدی دیمکدر و قوت و قدرنی دخی قوت
و توشه سی (غانده فالماشیدی برود تقدیر بویه شبکه اسباجده قاعده در (بگردید چکزندنی
یعنی مذکور صحرا ده چوق کردی (با حرف صله (جایی یا حرف و حدت (راه نبرد مک مفعول صریحی
(و بجایی غیر صریحی (با حرف مصاحبت (سختی یا حرف مصدر شدله دیمکدر (طائفه یا حرف
و حدت (و همزه حرف توسل (درمها ها ادات جمع الخ ل دیمکدر (درمها نهاده مک مفعول
اول (و یش مفعول ثانیه و مجموعی دیدند مک مفعول (بر خاک نشسته مک مفعول غیر صریحی (و مضمون
یت صریحی (محصول ترکیب) مذکور ایکی عربی بینی اوقیان عرب کی بر بول صحرا ده بر مسافر
ضایع اولش ایدی (و قوت و توشه سی فالماشیدی و بلند بر قاع اچمه سیده وار ایدی صحرا ده
چوق طولندی و چکزندنی و بر بویه بول ایلده مدی یعنی سلامت یقاسنه بول چقاره مدی و شدله
هلاک اولدی هلاک اولدیغی بویه بر بول طائفه ایرشدنی و کوردیلر اچقی بوزی اوکنه قوش
و طیرانی اوزر یش بوقطه بی بازمش * قطعه * کر همه ز جعفری دارد * مردی توشه بر نکیرد کام *
زری راده تشدید ضرورت وزن ایچوندر (جعفری به اضافتی یانه در جعفره منسوب التون
دیمکدر که ایریلکله و خالصله مشهور در (مردی توشه یانیده (بر نکیرد قالدردمز) کام کاف
نجمه ادم معنانه در که عرب خطوه دیر خای مجمه مک ضعی و طاه مسمله مک سکونله و جا زردر که
کام کاف عربیله مراد معنانه اوله ز قرینه سیله حاصلی مقام قرینه سیله ز قرینه سی تعارض ایدر
(محصول یت) مردی توشه آدم قالدرد مر یعنی ادم اتان حاصلی حرکت مالک اوله مز و یامز ادنی
قالدردمز یعنی مرادی الماغه مالک اوله مز کر کسه مالی ججعا جعفری التون ایسده یعنی مسافره
توشه اوله یجعه زو خالص حرکت قوت و زمر ز التون اکل اولماز (بعض شراح کاف عربیله کام
اولماشندم تجو بر ایش و بعضی تجو برینی رد ایش لیکن ردی مردود در * در بیابان فقیر سوخته را
شلمم یخته به که نقره خام * فقیر سوخته بیانیه (شلمم یخته ده بویه در (نقره خامه بویه در
(نقره خام سکه لشمش کش (محصول یت) پیا بانه سوخته فقیر یعنی هوا و کونش
اسیجفنده یاغش فقیر لشمش شلمم خام کشدن یکدر زیرا شلمم غذا اولور اما سیم خام اولماز
نقره خام سبیکه کش معنانه در دین مسامحه ایش * حکایت * هر کر از دور زمان تنالیده
بودم و روی از گردش آسمان درهم نکشیده مکر وقتی که بام رهنه بود و استطاعت پای پویشی
نداشتم بجای کوفه در آمدم دلتک یکی را دیدم که پای نداشت سیاس و شکر نعمت حق بجای
آوردم و بری گشتی صبر کردم * هر کز لطف فارسیدر شراح بری اصلا دیمکله نفسیر
ایش و بری اعتراض ایش لیکن اعتراضک اصلا اصلی یوق (دور زمان لامیه در مجازا
(زیرا تغییرات زماندن عبارتدر زمان ایسه متغیر اولماز بلکه احوال ناس متغیر اولور قدر
(تنالیده بودم نون حرف نفی ایکنماشیدم دیمکدر بی حضور اولماقدن کایتدر (گردش
اسم مصدر در دوش معنانه آسمانه اضافتی لامیه در دور فلک دیمکدر (مکر ادات استناد در
الا معنانه (وقتی یا حرف و حدت (که حرف رابط صفت (استطاعت قدرت معنانه در
(پای پوش و صف ترکیبدر بام معنانه در (و یا حرف و حدت (یا حرف صله (جامع کوفه

رد مسروزی

زدیسروزی

ردسروزی

ردای صید علی
وسروزی

حضرت امام علی امامت ایلدیکلی جامعده که کوفه شهرینک اندن غیری جامعی یوقدر حضرت شیخک پیوردیغی زمانده مهور ایش اما بو زمانده جدران اربعه سی قالمشدر باقبسی شهر کوفه کبی خراب و بیادر شویله که اثر بنادن نام و نشان قالمشدر (در آدم داخل اولدم) داتک وصف ترکیبدر کولکی طار دیمکدر قسوت قلدن کایندر (شکر نعمت مصدرک مفعولته اضافتیدر) وحقه اضافت لامیه (بریه صله معناسنه در) بی ادات سلب (کفش کاف عربک قحبله و سکون فایله یشیق دیمکدر) ویا حرف مصدر (محصول ترکیب) هرگز دور زماندن ایگلمشیدم وگردش آسماندن یوزم پورتاریمشیدم یعنی بی حضور مضطرب اولماشیدم الا بروقتده که ابانم چیلق قالمشیدی یعنی یالک ایاق قالم ایدی ویریاغ المغه قدرتم یوق ایدی جامع کوفه به قاسی القلب یعنی کولک طار فایله و بی حضور اقبیله کردم بر بستی ایاقسنز کوردیم بار ایاقسنز یا ایکی ایاقسنز پس حفاک نعمته شکر ایلدم ویشتمسزلفه صبر ایلدمکه یشتم یوغبسه الحمد لله تعالی الیم وایانم صاغدر دبو اول کیمسه دن عبرت الیم * قطعه * مرغ بریان بچشم مردم سیر * کتر از برک تره برخوانست * مرغ ظاهر بودر که بونده مراد مرغ خانکی در یعنی طاوق مطلق مرغ دکلدن شکه استعمالات خلقتدن معلومدر پس مطلق قوش ایله بیان ایدنلر اصابت ایلامشدر (بریه اضافت بیانیه در) یا حرف صله در (چشم مردم سیر لامیه و بیانیه در طوق آدک کوزینه دیمکدر) برک تره تشدید ضرورت وزن ایچوندر و اضافت لامیه در (تره تور کیده ده بواسطه در) خوان بونده سفره معناسنه در (محصول بیت) یشتم طاوق طوق کینک کوزینه تره باراغندن سفره سنده اکسکر کدر یعنی اندینی قدر و قیمتدر حاصلی بی اعتباردر زیر اطوقلفندن کوزینه کورغز * وان که رادستگاه قدرت نیست * شلم بختیه مرغ زیانست * وان که را اصلنده وانکس را که در حذف وایصال طریقیله ترک اولندی) دستگاه و قدرت عطف تفسیر شکلیدر (شلم بختیه بیانیه) (مرغ بریانه بویه در) (محصول بیت) اما اول کیمسه نک که قدرت و مکنی یوقدر یعنی فقیبر اولان کیمسه به یشتم شلم همان یشتم طاوقدر یعنی یشتم طاوق کبی خوره کبر حاصلی اشتباهه داوذر * حکایت * یکی از ملوک باتی چند از خاصان در شکارگاهی زمستان از عمارت دور افتاد شب درآمد خانه دهقان دیدند ملک گفت شب اینجا روم نازحت سرما نیاشد یکی از وزرا گفت لایق قدر پادشاهان نباشد اینجا بختانه دهقانی ربک بردن هم اینجا خیمه زنیم و آتش افروزیم * از خاصان تی چندی بیاند (یا حرف طرف) (زمستان زانک و میک کسره لایله قبش دیمکدر) خانه دهقانی لامیه در (یا حرف وحدت) (روم فعل امر متکلم مع انقبیه کیده لم دیمکدر) تا حرف تعلیل (زجت سرما لامیه صوق زحتی) (الجا افعال بایندن مصدر در صغنی دیمکدر) (ربک ضعیف دیمکدر) (زنیم و افروزیم فعل امر متکلم مع انقبیه در زیدندن و افروزیدندن) (محصول ترکیب) پادشاهلردن برسی خاصلردن برنجیه شخصه شکارگاهت برنده قبش کونی عمارتدن اوراق دوشدی یعنی اولدیغی شهردن دور دوشدی کیجه کلدی بر کوبلی اوبی کور دیر پادشاه دبدی کیجه انده کیده لم تا کیم صوق زحتی اولسه یعنی صوق زحتی چکبه لم وزادن برسی دبدی پادشاهلرک قدرنه لایق دکل بر ضعیف سکونیلک خانه سینه پناه ایلمک یعنی اوبینه صغنی بونده جادر قورالم و آتش بالکلده لم * دهقان را خبر شد ما حضری از طعام ترتیب کرد و پیش سلطان برد و زمین خدمت بوسید و گفت قدر بلند سلطان بدین قدر نازل نشدی و لکن نخواستند که قدر دهقان بلند شود * دهقان را ادا ان مفعول (ما حضری یا حرف وحدت برما حضری

رد شرح جیبا

دیمکدر

دیمکدر) زیرا ما اسم و وصول (حضرت فعل ماضی مفرد مذکر غائب صله سیدر الذی حضرت دیمکدر) (از طعام ما حضری یا ندر) (ما حضرت ترتیب کردک مقدم مفعولیدر) (زمین خدمت لامیه در) قدر فافک فقی و دالک سکونیه مقدار معناسنه در (بلنده اضافت بیانیه) (وسلطانه لامیه) (بدین دال همزه دن بدلدن اشارتدر پادشاهک کندینک خانه سینه مهمان اولمه) (قدر فافک و دالک فقیه لایله ینته مقدار معناسنه در) (نازل نشدی الحاق اولمازدی) (یعنی مرتبه سندن دوشمزدی) (محصول ترکیب) دهقانه خبر اولدی پادشاه انک خانه سینه میل ایدوب وز بر مانع اولدیغی (طعامدن برما حضری ترتیب ایدوب پادشاه اوکده ایلندی) (وزمین خدمتی بوس ایلدی و بدی) (پادشاهک بلند مقداری بنم خانه مهمان اولمه نازل اولمزدی یعنی قدرنه نقصان کلزدی و لیکن استدیله که دهقانک قدری بلند اوله * ملک را سخن گفتن او مطبوع آمد شبانه بمنزل او نقل کردند با مدآدان خلعت و نعمش بخشید شنید مکه در رکاب ملک قدی چندی رفت و میگفت (محصول ترکیب) پادشاهه انک سوز سولمی مطبوع و مقبول کلدی کیجه سی یعنی همان اول کیجه انک منزله نقل ایلدیله ایتسی پادشاه اکا خلعت و نعمت بخشیدی ایشتم مکه پادشاهک اوزنکی سنده برنجیه قدم یعنی برتاج ایق کیدردی و سولمردی * قطعه * زقدر وشوکت سلطان نکشت چیزی کم * زالتفات بمهمان سرای دهقانی * شوکت شینک و کافک فقیه لایله و سکون و اویله شدت حرب یعنی فقی صواش و آلت حربیه کامل کیرمک حاصلی آلت حربی تمام اوسلته المغه دیرل اما عجم هیبت و عظمت معناسنده استعمال ایدر (سلطانه اضافت لامیه در) نکشت کاف بجحک قحبله فعل نفی ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر (زیرا کشتن و کردیدن مترادفدر اصلنده دوتک معناسنه در سابقا زکرایلدی کمزگی هر نوجله اولورسه دوتک بوندندر که اشغال معناسنده مستملدر) مثلاً شراب سرکیه دوتک کبی پس ضرورت معناسنده استعمال بوندندر فاحفظ فانه من المهمات فی هذه اللغة (چیزی یا حرف وحدت) کم کاف عربک فقیله اکسکر ناقص معناسنه (نکشتن چیزی اسمی و کم خبری زالتفات نکشته متعلق (زاده مفرد از دن مخفقدن تحقیق سزده نسخه زده واقعدر حاصلی بو پجرده ایکسیده جاوذر بلا تفاوت) (التفات افعال بایندن مصدر در لغته کیدر کن باشی اردینه دوندروب باقعه دیرل) (اما استعمالده مطلق یقمغه دیرل) (یا حرف صله) (مهمان سرای ترکیب مزجی در) (اصلنده سرای مهماندر اضافتله قونق اوی معناسنه روم ایلنده عز بخانه دیرل) (دهقانه اضافت لامیه در) (یا حرف وحدت و بانیکی) (محصول بیت) (پادشاهک عظیم قدر بندن و عظمت و هیبتدن هیچ برنسته اکسک اولمادی یعنی هیچ نقصان و یرمدی بریک و ضعیف کوبیلنک مهمان سراینه التفات ایلکدن) (یعنی بر ضعیف کوبیلنک اوبینه نزول ایدوب قونق اولمقدن شان سلطنته نقصان و یرمدی * کلاه گوشه دهقان بافتاب رسید * که سایه بر سرش افکند چون توسلطانی * کلاه گوشه هانک سکونیه ترکیب مزجیدر) (اصلنده گوشه کلاه ایدی اضافت ایله کلاه اوبی دیمکدر) (دهقانه اضافت لامیه در) یا حرف صله (آفتاب فافک سکونیه کونش) (رسید فعل ماضی مفرد غائب فاعلی تحتیه کلاه گوشه به راجع ضمیر) (و بافتاب مفعول غیر صریحی (که حرف تعلیل (سایه کولکه) (بر حرف استعلا) (سرش شین ضمیر دهقانه راجعدر) (افکند فعل ماضی مفرد غائب فاعلی سلطان و مفعول صریحی) (سایه و بر سرش غیر صریحی) (سلطانی یا سی حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (محصول بیت) کوبلی نک بری اوبی قدر و شرفدن آفتابه ایرشدی یعنی دهقان مکرم و معزز اولدی (زیرا باشنه سایه صالیدی شیک کی بر عظیم الشان پادشاه حاصلی سلاطین هما منالدر هر کیک که باشنه سایه رأفت و عنایت صاله ل قدر و شرف صاحب اولور * حکایت * کدایی مول را حکایت کنند که نعمت وافر داشت یکی از ملوک گفت می نماید که مال

اشبور ترکیده اولان اوج قدر
سرراپا فافک فقی و دالک
سکونی یا خود فافک و دالک
فقیه لایله مقدار معناسنه در
دالک فقیه سنی ایکنجی قدرده
بشارحک ضطی تخصیص
دیمکدر لکن تخصیص
اکله شلور
للطابع

مطالعه

بیکران داری و ما را مهمی هست اگر برخی ازان دستگیری کنی بحکم عاریت چون ارتفاع
ولایت رسد و ما کرده شود گفت لایق قدر بلند خداوند جهان باشد دست همت مال چون
من کدایی آلودن که جو جو فراهم آورده ام گفت غم نیست که بتاتار میدهم که الخیثات الخیثین *
کدایی یا حرف وحدت (هول محوف یعنی قور قیج یعنی هر کس بویله دیلجی اولفندن خوف
ایدردی (شهر آمده مولانا مصلح الدین لاریدن سوال ایلد مکه کدای هول کبدر دیدیکه
شول کدادر که سوال ایلدیکی کیمه دن المایجه اولیه که عرب اکا ذوالوجه الوفاق دیریدی
(کدایه صقندر بعض نسخه ها اضافه واقعه در بیانیه طریقه (را ادات مفعول کنند کدا
مفعول اولی و حکایت ثانیه (که حرف بیان (و یا حرف رابطه صفت (نعمت وافر بیانیه
و داشتک مقدم مفعولی (می نماید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کور بنور
دیمکدر (که حرف بیان (مال بیکران بیانیه مال بی حد دیمکدر (داری فعل مضارع مفرد
مخاطب طوئارمین یعنی سنک وار دیمکدر (مهمی یا حرف وحدت (یا حرف صاحب (برخ
یا ک فتحیه بعض معنای در (یا حرف وحدت بر مقدار یله دیمکدر (دستگیر وصف ترکیبدر
کیریدن ال طوئجی دیمکدر یا مصدر یله معاونت معنای در (کنی فعل مضارع مفرد
مخاطب (عاریت یا ک تشدیدیه فرض مراد در (چون ادات تعلیل (ارتفاع ولایت مصدرک
فاعله اضافتیدر (کرده شود کرده انضمامیه (شود فعل مضارع مبنی للمفعول معنای
افاده ایدر (گفت کداییدی (لایق قدره اضافتی اسم فاعلک مفعولیه در (و قدرک بلده
بیانیه (و بلندک خداونده و خداوندک جهانیه لامیه ل در (دست همت بیانیه (یا حرف
مصاحب (مال چون من لامیه (کدایی یا حرف وحدت (آلودن کردن الوده بولاشق دیمکدر
(که حرف تعلیل (جو جو یعنی چه چه حاصلی از از دیمکدر (فراهم آورده ام جمع ایلم
دیمکدر (گفت پادشاه دیدی (بتاتار یا حرف صله تاتار بونده کفار معنای در (زرا اول زمانده
بعض سلاطین هلاکویه جزیه طریقه مال تعیین ایلم بعض نسخه ده (بکا فران
دوشمش (خیشات خیشک جمیدر مراد دیمکدر (محصول ترکیب (بر قور قیج دیلجی بی
حکایت ایدر که وافر مال و شمعی وار ایدی پادشاهلردن بریسی اکا دیدی شویله کور بنور که
بی حد و بی قیاس مالک وار یزم ایسه بر مهم ایشیز وار اگر بر مقدار یله بزه عاریت و دین
طریقه معاونت و دستگیرک ایدرسک محصول مملکت ایریشجه و فالونه یعنی فرض طریقه
استرم غصب طریقه دکل کدا دیدی جهان پادشاهنک بلند قدر ینسه لایق د کل همتی الی
بنم کی بر کداتک مالیه آلوده ایلمک یعنی بولاشد مکه از از جمع ایلم پادشاه دیدی
غم دکل که سندن الا جمع مالی کافر تاتاره و یه جکیم زرا خیشلر ایچوندر یعنی سندن الا جمع
مال مراد ایسه غم دکل زرا اتی کافره و یه جکیم که مراد مراداره لایقدر * بیت * قالو ایچین
انکس بس بطاهر * قنا نسده شقوق المیز * عین فعیل یعنی مفعولدر یعنی خیر (کلس
کافک کسری و سکون لامیه الحیکه جاملی بنجره لی اندن دوزر (عین الکلس جرد قطعه
کبدر (بس اسمی فحشده عینه راجع ضمیر (بطاهر یا زائد الیه محلا منصوب خبری (قلنا
جواب قالو (نند فعل مضارع نفس متکلم مع الفیردر نصر یا ک مضاعفندن سد ایدرز
مثلا بر کدایی و یا بر دایی بلفه و اصلاح ایلمکده استعمال ایدرز (به نسده متعلقدر و ضمیر
عین کلسه راجعدر (شقوق المیز لامیه (شقوق شقک جمیدر اصلنده مصدر در اما بونده
بارق و کک مراد در (میز مالک زرا اوزره تقدیمه اسم مکاتدر محل بروز معنای یعنی چاقا جی بر
مراد خلادر (محصول بیت (دیدیلر که کرج و ایلی خبری طاهر دکلدر یعنی ناکدر بز بویه

مضا

هولاکو
نسخه

دیلرک جوابیده دیدک باس بوقدر یعنی قایمز زرا انکله آخنه بارلرینی و دلکرتی سدا یدرز
* بیت * کراب چاه نصرانی نه پاکست * جهود مرده میبوم چه پاکست * آب چاه نصرانی
لامیه ل در (نصران شامده بر کویه دیر که بوطافه اندن ظهور ایلمدر (یا حرف نسبتدر
(نه پاکست ناپا کست معنای در (جهود مرده بیانیه در یا بطنیه می شوم فعل مضارع متکلم
وحده در شویندن (محصول بیت) اکربت پرست کافرک قویسی صوی پاک دکل ایسه
یعنی ناپاک ایسه قایمز زرا انکله اولمش جهودی بوم (حاصلی مررداری نادر ایله بوم
* شنبه مکه سر از فرمان ملک باز زد و حجت آوردن گرفت و شوخ چشمی کردن ملک فرمود
نامضمون خطاب از وزیر و تو بیخ مستخلص کردند * فرمان ملک مصدرک فاعله اضافتیدر
(باز زد کری آوردی یعنی ملکک قولیه اطاعت ایلدی و سرکشک ایلدی (شوخ چشم بونده
بوزمز و حشری معنای در (و یا حرف مصدر (نا حرف تعلیل (زجر و تو بیخ بونده عطف
تفسیری شکلدر سرزنش معنای (مستخلص لامک فتحیه اسم مفعولدر استعمال پایندن
(محصول ترکیب) ایشتد مکه ملکک فرمانندن باشتی دوندیدی یعنی سوزنی قبول ایلدی
و دلیل و حجت کنور مکه باشلدی و ادبسرک و کستاخاق ایلمک پادشاه پیوردی تا کیم مضمون
خطابی (یعنی پیوردینی مقداری مالی اندن زجر و تو بیخ (یعنی سرزنش و غصبه استخلاص
ایلدیلر * مشوی * بلطافت چور بیاید کار * سر بهی حرمتی کیند ناچار * بر نیاید حاصل
اولماز دیمکدر سر تقدیری سرش در سر بونده اوح معنای در (یعنی جدی و غایبی دیمکدر
(شین کاره راجعدر (یا حرف صله (بی ادات سلب (حرمتی یا حرف مصدر (کشد فعل مضارع
مفرد غائب مبنی للمفعول معنای بچکلور دیمکدر فاعلی کاره راجع ضمیر در نامل در (یعنی
مقلب اولور شکه دیرل شراب سرکه به چکلدی (ناچار بالضر و ده دیمکدر (محصول بیت)
اطسافت و فقی و ملائله چونکد ایش حاصل اولیه (یعنی ایلمک که بر مصلحت نجه حد و
غایبی حرمتسز اکفه منجر و مفعول و مقلب اولور حاصلی حرمتسز لکه مؤدی اولور بالضر و ده
* هر که بر خویشتن بخشاید * کر بخشد برو کسی شاید * هر که یعنی هر کس که بر حرف صله
(خویشتن کند معنای در (بخشاید فعل ننی مستقبل مفرد غائب بخشاید بندن ترجم
ایلم دیمکدر (کر حرف شرط (بخشد فعل ننی مستقبل مفرد غائب بخشاید بندن که مشرکدر
اسرکت ایله بفشلق یشنده (بونده اسرکتک معنای در (بخشودندن مشتقد دین لغو سولاش
(شاید لایقدر (محصول بیت) هر کس که کندی به ترجم ایلمز که کیمه اکا ترجم ایلمز سه
لایق وسرا وارد * حکایت * باز کانی رادیدم که صدو پنجاه شتر بار داشت و چهل بنده
و خد متکار شتی در جزیره کیش مرا و بحجره خویش برد و همه شب تارا مبداز سختهای
بر دشان گفتن که فلان ابازم بز کتافت و فلان بضاعت بهند و ستان و این کا غذ قباله
دلا زینست و فلان چیز را فلان مین کا کفی که خاطر اسکندر به دارم که هوای خوشست
و کا کفی نه که دریای مغرب مشوشت سعد یا سفری دیگر در پیشست اگر آن کرده شود
بیت عمر خود بگو شنه بشیم و ترک تجارت کنم کفتم آن که ام سفرست گفت کو کرد باری
بچین خواهم برده شنیدم که انجا عظیم قیمت دارد و از نجا کاسه چینی بوم آدم و دیبای ز می
بهنو بولاد هندی بچلب و ابیکینه حللی بین و پردیمانی بارس و ازان پس ترک تجارت کنم
و د کانی بشیم چندین ازین مالخوایا فرو خواند که بیش طاقت گفتنش نماید گفت ای سعدی
توبه سختی بکوی از آنها که دیده و شنیده کفتم * شتر بار دوه بوی (جزیره کیش سر خدهنده
بر جزیره کاسعیدر (تیا رامید فعل ننی مستقبل مفرد غائب ارام ایلدی (یعنی دیکلمدی ارام بندن

طله

رد شعی

ایجاز فتح همزه ابله شریک دیمکدر اورتق معانسه (بزرگستان باحرف ظرف) بضاعت بونده
 سرمایه معانسه در (قباله فتح قافله قاضی مکتوبی افلا نه اضافتی لامیه در) ضمن کفیل معانسه در
 خاطر اسکندر به فکر اسکندر به دیمکدر (که حرف تعلیل) هوایی یا حرف تنکیر هوامبدا
 و خوش خبری (نه یعنی اسکندر به به کتم) (که حرف تعلیل در یای مغرب لامیه و مبتدا) (مشوش
 خبری) (در یای مغرب برینه دیار عرب یاز نتر متنی تنبع ایلا منلر) سفری دیگر دید کنند
 و وحده معلومدر که متعدد اسفار که مسافات بعیده ده واقع اولور بر سفر عد ایدر (کرده
 شود ایلمش اوله) (بکوشه باحرف وحدت) (و همزه حرف توسل) (ترک تجارت مصدرك مفعوله
 اضافتدر) کدام قنغی دیمکدر (کو کرد ایکی کاف عجمله ترکیجه ایکی کاف عربیله کو کرد
 دید کلمه که عرب کبریت دیر یاز سی به اضافت پیانیه در) کاسه چینی ده یا نه در (دیای
 رومیده بویه در) (بولاد هندیده بویه در بولاد جلاک دمر) (ابکینه حلیده بویه در) (بردمانی ده بویه
 در) (بر نواع الاجه در که نمندن کلور) (اکثر مکه خلق اتی کبر) (چندان اولقدر دیمکدر) (ازین
 بونک کی دیمکدر) (یعنی تشبیه افاده ایدر تنکه سابقا بیان اولندی) (مانخولیا فکر فاسد دیمکدر
 (فروادات تأکید) (خواند اوقندی) (یعنی سوبلندی) (که حرف پیان) (بیش زیاده) (طاف
 کفتن مصدر نه مفعوله اضافتدر) (محصول ترکیب) (بر یاز رکاتی کوردیم که یوزالی دوه بوی
 تجارت اتوانسه مالک ایدی و فرق عدد قول ابله خد متکاره بر کیجه جزیره کبشده بی کنندی
 جره سته ایستدی و بتون کیجه ارام ایلدی برینه ان سوزار سوبلکدن که فلان شریکتر کستانده در
 وفلان بضاعتن هند و ستانده و بوی کاغد فلان برک قباله سیدر وفلان سته به فلان کیمنه
 کفیلدر که دیر ایدی که خاطر م اسکندر به به سفر ایلک در صکه هوا خوشد رو کا
 دیر ایدی که بوق دریای مغرب مشوشدر یعنی مخوفدر کفیلدر اولوند اتدن بعضی نه خنده
 دریای مغرب برینه دیار عرب واقعدر فند بر (ای سعیدی اوکده بر سفر دخی و ارا کر اول سفر
 ایلمش اولنور سه بقیه عمر مده بر کوشده اوتوررم و تجارتی ترک ایدرم شیخ نیر دیدم که اول سفر
 قنغی سفر در دیدی فارسی کو کردی چینه ایلدیسرم ایستد مکه انده عظیم قیمتی وار واندن کاسه
 چینی رومه کنوزم و روی دیایی هند و بولاد هندی حله و حلب شیشه سنی بمن و بردمانی بی
 فارس واندن صکره تجارتی ترک ایدرم و بر دکانه اوتوررم اولقدر بونک کی مال خولای او قودیکه
 اورتق سوبلکه طاقی قلمدی اندن صکره دیدی ای سعیدی سنده بر سه زو بویه اندر دیکه کوره ششین
 و ایستد ششین یعنی کورد کلر کدن و ایستد کلر کدن بنده دیدم * نظم * ان شیدستیکه در صحرای
 غور * بارسلاری یقناد از ستور * آن اسم اشارتدر بیت ثانی به (ششیدستی سین و تادات خبر درو یا ضمیر
 خطاب ششیدستدر دیمکدر) (صحرای غور پیانیه غور ایدر بر یسی نهام ابله یعنی مایندده اولاند
 و بر یسی دخی هند ابله تلخ ارانسته در سکه نوری شعرندن فهم اولور) (بارسلار بار باه عربی و سکون
 راییله یوکدر) (وسالار ایلویه دیر مراد تجار ارانسته کار وان باشی دیکلری بازار کاند) (بس
 باری باه عربیله بار باه عجمله اعتبار ایدوب یلدر معانسه اخذ ایدنلر و معناسنی کن ییل
 برسالار دینلر از کب فارسیده غریب متصرفدر) (بونصرفدن صکره تصرف خاص ایدوباری
 باه عربیله سالاره اضافت ایدوب سالارک باری ذین اغرب تصرف ایلمش غرابت بوه قدر
 بضاعت و مضامه ابله صحیح معنیه واصل اوله نه اعتراض ایلمکده در) (بیت) (فکم من عایب قولاً
 صحیحاً) (و آفته من افهم السقیم) (منور طوار معانسه در آب و قتر و غیر یسی کی حاصلی بیت مراد در
 (محصول بیت) (آی ایستد ششیدستدر که صحرای غورده بر کر وان باشی طوار دندن ده شیدی
 در و ایدر کب ایستد ششیدستدر که صحرای غورده بر کر وان باشی طوار دندن ده شیدی

رد این صید علی و سروری

شارح هر حوم بر صورت
 ناجیا اعتراض ایستد فند بر
 لطایح

رد سروری و شعی
 رد سروری
 رد سروری

بارسالاردر (چشم شک پیانیه در طار کوز دیمکدر یعنی آج کوز) (دنیاداره اضافتی لامیه در) (و دنیادار
 وصف ترکیبدر مالدار و خزینه دار کی اهل دنیا و محب دنیا دیمکدر یا عربیده اما کیدر) (گاه
 ابتداء کلامده و گاه مقام عطفده و اقددر) (خال کوز لامیه در) (مقبره طیرانی دیمکدر) (محصول بیت)
 بارسالار طوار دن دوشیک دیدی دنیادارک آج کوزنی یعنی مال ابله طویمز کوزنی باقناعت
 بر ایدر و یا مقبره طیرانی یعنی باقناعت کوزنی طویمز و یا اولد کده مقبره ترابی بویکی پیتی ربانی
 یازانلر اقسام شعری غریبانی ییلور ایلمش * حکایت * مالدار ی را شنیدم که بخیل چنان مشهور
 بود که حاتم طائی بسختی ظاهر حالش بنعمت اراسته و خست نفس جبلی در نهادش همچنان
 متمکن که نانی بخیانی از دست ندادی و کریم ابوهریره را بلفظه نواختی و سگ اصحاب کهف را
 استخوانی نیند آختی فی الجمله خانه او را کمی ندیدی در کشاده و سفره او را سر کشاده * بخیل
 باحرف مصاحبت (حاتم طائی پیانیه) (بعثا با حرف مصاحبت) (ظاهر حالش لامیه) (اراسته
 بر غمش یعنی معبود) (و خست نفس جبلی مصدرك فاعله و پیانیه اضافتدر جبلی خلقی دیمکدر
 خالک کسریله) (و یا حرف نسبت براد لعلی دیمکدر) (نهاد طبع معانسه در) (ممکن تفعل باندن
 اسم فاعلدر ثابت معانسه) (که حرف بیان) (ثانی باحرف وحدت) (بخیانی باحرف مقابله) (و یا حرف
 وحدت) (ندادی باحرف حکایه) (و کریم به کدی کاف عجمک ضمی و رانک سکونیه) (ابوهریره به اضافت
 تعظیمدر) (و یا حرف تخصیص باحرف مصاحبت) (لقمه باحرف وحدت و همزه حرف توسل) (نواختی
 فعل نی ماضی مفرد غائب) (و یا حرف حکایه نواختدن او خشارمزدی یعنی رعایت ایلدی) (کهف
 را ادا ن مفعول اصحاب کهف سکینه دیمکدر) (نیند آختی فعل نی ماضی مفرد غائب و یا حرف حکایت
 انداختدن آنمزدی دیمکدر) (فی الجمله حاصل کلام) (خانه اولامیه) (و یا حرف تخصیص) (ندیدی
 باحرف حکایت کومزدی دیمکدر) (در کشاده قبوسی آجق دیمکدر) (سفره اولامیه) (و را ادا ن
 تخصیص) (سر کشاده سر بونده اوست معانسه در اوستی آجق دیمکدر) (محصول ترکیب) (بر مالدار ی
 ایستد مکه بخیل ابله شویله مشهور ایدیکه حاتم طائی سخا و کرمله یعنی خام بخا ابله نیجه که مشهوردر
 و نامداردر مذکور مالدار بخیل ابله اوله مشهور ایدی ظاهر حالی نعمتله مزین و پیراسه یعنی نعمتی
 خوق ایدی و نفسش خستی و بخیل جبلیسی طبعنده شویله متمکن ایدیکه بر اتمکی بر جانه
 دکنمز ایدی یعنی یانده بر اتمک جانندن عز بر ایدی و ابوهریره حضرتشک کدیسی بر لقمه ابله
 او خشارمزدی یعنی بر لقمه و یزوب رعایت ایلر ایدی و اصحاب کهفک ایسته کلک آتمز ایدی
 ایکسینک به رعایت استخانی و ارا یکدن حاصل کلام آنک او پند کیمه قبوسی آجق کورمز ایدی
 سفره سنک اوستی و اغرنی آجق کیمه کورمز ایدی حاصلی کیمه او کنه سفره چکمز ایدی یعنی هیچ
 بر کیمه به اتمک بیدرمز ایدی * بیت * در ویش بجز بوی طعامش نشیدی * مرغ از پس نان خوردن او
 ریزه نیجیدی * در ویش یعنی فقیر (بجز باحرف زاید) (بوی طعام لامیه) (و شین مذکور بخیله را جعددر
 (نشیدی فعل نی حال ماضی مفرد غائب) (بونده دویمزدی دیمکدر بحجازا) (ایستد معانسه دکلدر
 شراح ظن ایلدی کی) (نیکم زکده یوریم قوقی طویمز دیر) (مرغ ظاهر مراد مرغ خاککیدر
 (یعنی طواق مطلق مرغ دکلدر) (بس پای عجمله اردو صولک معانسه در) (نان خوردنه اضافتی
 لامیه در) (نان خوردنک مقدم مفعولدر) (اویه اضافتده لامیه در) (ریزه دو کوندی معانسه در
 بونده اتمک خورده سی مراددر) (نیجیدی فعل نی ماضی مفرد غائب و یا حرف حکایت در یزیدی
 یعنی دیو شرمزدی دیمکدر) (یعنی خشارمزدن اتمک دو کوند و سین بویه دیو شروب بیر ایدی
 (محصول بیت) (فقیر یعنی فقرا جنسی طعامنک فوقبندن غیر یسی دویمزدی یعنی بولدن کن
 در ویش طعامنک فوقوسی ایچق استشمام ایدر دی یوزین کورمک و یا اکل ایلک هرگز مبسر

رد سروری و شعی

بو مقامده در ویشی فید
 وقوعدر دینسه دخی مبالغه
 اولون للطایع
 رد شراح جیجا

دکل ابدی طاق دخی الک یمک واکم یکد کند صکره اتمک اوواغب دیوشردی یعنی کندی
دیوشروب یردی طاوغه فالمازدی زیاده خسانندن * شنیدم که بدریای مغرب راه مصر
برگرفته بود و خیال فرعونی در سر (قوله تعالی) حتی اذا ادر که الفرق * راه مصر لامیه (بر گرفته نیک
مقدم معولی (خیال فرعونی بیانه (وراه مصره معطوف تقدیری خیال فرعونی در سر گرفته
بود در (اذاادات شرط) ادرک فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر افعال بایندن وضیم فرعونیه راجع
محلان منصوب معولی (غرق افنا مرفوع فاعلی (مذکور کلام فرعونک حقه نازل اولان آیت
کریه نیک بعضیدر (محصول ترکیب) (ایشتم که مغرب در یاسنده مصر یوانی طو تمسیدی
(یعنی مصره کیدردی و فرعونیه منصوب خیالی (یعنی تکبر و غروری باشد طو تمسیدی (حتی اکا
غرق اولوق ایشد کده * ناکاه باد مخالف کرد کشتی برآمد چنانکه گفته اند * (محصول ترکیب)
حریف فرعون کپی غرور ایه مصره کیدر کن ناکاه مخالف بل کی اطرافنه طولندی (کرد و آمد
طولندی دیمکدر شویله که دیمکدر * یت * باطع ملولت چه کند دل که نسازد * شرطه عمه
وقتی نبود لایق کشتی * با حرف مصاحبت و یا حرف صله (طبع ملول بیانه (وآه ضمیره اضافت لامیه
(چه کند یونده نیه مالک وفادردر دیمکدر (کنندک دل فاعلی (که حرف بیان (نسازد فعل انی استقبال
مفرد غائبدر اویمه دیمکدر (یعنی موافقت ایلیمه فاعلی دل در (جیع شراح باه مکسوره ایه
باز مشر لیکن خصا بلشکر که یونده یاله اولجه معناسی اولماز فناءل (شرطه شبنک فحیه یوراز
دید کتری بلک اسمیدر (موافق بلک اسمیدر دینلر فکر سز سو یلسلر (زیرا موافق بل کشتی به
لایق اولما نیک معناسی یوقدر ادنی فکره مالک اولان یلور (وقتی یا حرف تنکیر (لایق کشتی
اسم فاعلک معقولیه اضافتیدر (محصول یت) کوکل نیه مالکدر که سنک ملول طبعه که اویمه
(یعنی موافق اولیمه (حاصلی موافق اولماسی ضروریدر (زیرا صاحبی انی اقتضا ایدر (یعنی
موافقت ایدر به باطع الیز (بلکه بالقصر ایلر) تنکه ریح شرطه باطع هر کشتی به لایق اولماز
(مثلا مصره کیدن کشتی به یوراز لایق در (اما کلنه لایق دکل بلکه لدوز لایقیدر (مصراع ثانی
مصراع اوله نسبت قام تعلیلده واقدر * دست دعا آورد و فریادی فائده کردن گرفت قال الله تعالی
فاذ رکوا فی الفک * (دست دعا لامیه در مجازا (بر آورد دالدردی دیمکدر (یوقاری کتوردی دیمک
دکدر (فریادی فائده بیانه (کردن گرفت ایلکه باشلدی (یعنی شروع ایلدی (اذاادات شرط
(رکوا فعل ماضی جمع مذکر غائبدر علی بایندن فیکیم کمی به ینسه ردیمکدر (فی الفک فی حرف جر
(رکوا فعلنه متعلقدر (فک فاک ضمی و لامک سکونیه کشتی معناسه در (بوکلام شریف
برخیزوف کلامه متصلدر که یوندن اول شرح حال مشر کین اکاد لالت ایدر (و به وفامده مفصل
بیانی تصوریه مؤیددر (محصول ترکیب) شیخک بوکلای ناکاه باد مخالف کلامه مر بو طدر دعا
الینی فاندردی یعنی دعا یچون ال فاندردی دیمکدر وفاده سز فریاده باشلدی شول طایفه کی که
خدا به مشرک اثبات ایدر اما کی به ینسد کلرنده الله نضرع ودعا ایدر الله یچون دینی خالص
ایله کلری حانه مؤمن ترکیبی یعنی کند یلری مؤمنلر صورتده مخلص اظهار ایلد کلری سالده دعا به
مشغول اوور لیکن خدا الیری کی اضطر ایدن قور تاروب نجات و برد کده ینه اولکی مشرک
اوزره اوور * یت * دست نضرع چه سودینده محتاج را * وقت دعا بر خدا وقت کرم در بغل *
(دست نضرع بیاید (نضرع فعل بایندن مصدر در زاریلی ایدوب عرض نیاز ایلکه در بر
(بنده محتاج بیانه (وراادات صله (وقت دعا لامیه (برحرف صله با معناسه (وقت کرم ده
لامیه در (در حرف طرف (بغل باک و غینک فحولیه فوئی معناسه در که عربیه (ابط در بر
* * * * *

بومقامده قوله تعالى واشأغبكى
 فقرده قال الله تعالى عابره لى
 بعض نسخده بوقدر واسهل
 دخی معانده مدخللى اولوب
 همان نقطه کبی فصل ایچون
 کلمشردر زیر آیت کریمه
 اقتاس طریقله ذکر
 اولمشردر که شارح
 وردیکی معانددخی میباند
 للصابع

رد شرح جیبا

ردسروری و سمعی

ردشمعی

و نیاز ایله دعا ال فالدرمقی نه فائده (مصرع ثانی اوله نسبت مقام تعلیلده در تضرع و نیاز فائده ویرمده کی انکی چوندر که ضرورت وقتنده دعا ال خدایه در (یعنی حین مضایقه ده خدایه دعا ایچون ال فالدرمین) حاصلی خدادن دعا به مرادک دیلر سین) اما کرم و احسان وقتنده الکت و تلفکده در یعنی محتاجله برسه اعطا ایچون الکت و زامن سین (بلکه ایکی الکی قولتفکده قصد در سین حاصلی فقرا به نسه تصدق الیزمین) پس دعا لک نیجه مقبول اولسون (وقت دعا برخدانک معناسنی دعا و قتی ال خدا و زره اوله دین خطاسو بلسدر * قطعه * از زرو سیم راحتی برسان * خویشتن هم تمنی رکبر * راحتی) یا حرف وحدت و یا حرف تکبر (یا حرف نا کید (رسان فعل امر) مفرد مخاطبدر رسانیدن ارشدر دیمکدر) الف و نون ادات تنبیه دراصلی رسیدن ارشتمک معناسنه (خویشتن واورسبیله کندی معناسنه دیمکدر) تمنع نفعول باندن مصدر در فائده لک دیمکدر (و یا حرف وحدت و یا حرف تکبر (بر حرف نا کید) و کبر فعل امر مفرد مخاطب اخذ ایله دیمکدر (محصول یت) زرو سیمدن محتاجله راحتی ارشدر یعنی فقرا به مال بدل الیکله آسوده حال ایله کندک دخی بدل و احسان سبیله فائده اخذ ایله یعنی انصافه ترد البلا و تزیید العمر ایله عامل اولکله بوندن ایلو فائده اولماز * دان که این خانه از تو خواهد ماند * خشتی از سیم و خشتی از زور کبر * دانکه برینه چونکه بازانلر و آنکه بازان صحیح نسخخلر و مخالف با مشلر) این خانه یعنی کندی خانه (ماند بونده ماندن معناسنه در زیرا مضارع معارف ندر (خشتی باری حرف وحدت) کبر طوط یعنی فرض ایله ترکیده ده طوط فرض ایله معناسنه مستملدر (محصول یت) سن بلکه بونده کی اولک سندن کرو فالبرسدر بر کر پی کومشدن و بر کر پی التوندن فرض ایله یعنی خانگی هر قدر که تزیین ایدر سک غیری ایچون ایدر سین پس مالکی خانه زیتنه صرف ایله بلکه صدقات و زکوة و آخرت بولنه صرف ایله که متتمع اولاسین تاکه ورنه به فایده زرا ایلر عدول کند که سنک موت و فو لک تمنی ایدرلر * آورده اند که در مصرع اقرار در ویش داشت بقیت مال او توانگر شد ند و جامهای کهمن بمرک اویدر بدند و خز و دمایطی بیر بدند در آن هفته یکی را دیدم از ایشان بر باد بایی روان و غلامی پری بیکر در پی اودوان با خود کفتم * آورده اند روایت المثلدر دیمکدر) اقارب اقر بانک جمیدر و اقر با قریبک جمیدر (اصدقا صدیق جمعی اولد یعنی کبی) (در ویشه اضافت بیانه در) خرنه و مجبه لک فحقی وزاه مجبه مشده ایله ذکر قبونی و الکت بو کنه دیرلر (مهور و سنجاب و ووشق هم حیوانه وهم کور کنه دید کلری کبی (دمایطی دالک کسر ایله ضابط مصدره طوقون الاجه جنسیدر) بیر بدند فعل ماضی جمع غائبدر کسیدلر یعنی بچندیلر) یاد پای الکت صفاترندن وصف ترکیبدر بل یعنی دیمکدر (روان صفت با بنا در یورو کن معناسنه صفت مشبهه در) غلامی یا حرف وحدت (پری بیکر وصف ترکیبدر پری یوزلی معناسنه) دوان صفت مشبهه در غلامه دویندن الیمی دیمکدر (محصول ترکیب) روایت المثلدر در که مصدره فقرا افرامی و ارایدی الکت مالک بقیه سبله (یعنی در یاده کنذله غرق اولان مالدن غیر ایله غنی اولدیلر و اسکی لبالر لری الکت اولسی سبیلله بر تیدلر بونده ایهام وارفتدر (و خز) و دمایطی بچندیلر هم اول غرق اولد یعنی هفته در ایلر دن بریسنی کور دم بر یورغه ائنه اوزنده وار دنجبه پری بیکر قول بولوب کیدر کند و مه دیدم * قطعه * وه که کر مرده باز کر دیدی میان قبیله و یوند * وه واولک فحقی و هاء اصلیه ایله ادات حسرت و تغابندر واه ده دیرلر (مرده اولی (باز کرو) و کر دیدی فعل حکایت مفرد غائب دویندی یعنی ینه دنیا به کلیدی (یا حرف صله (میان قبیله لامیه قبیله اوره سته و راسته دیمکدر) یوند خصم و قوم معناسنه در (محصول یت) حیف که اگر میت کر دویندی (یعنی حی اولوب دنیا به کلیدی قبیله سی و اقر باسی اراسته (حاصلی تکرار حیات بولوب قبیله سی و یوندی ایله سافده کی اختلاط ایلسه * رد مرات سخت یودی *

روزنامه

رد این سید علی و سروری
رد ۴۷

وارثان را از مرگ خوشاوند * رد میراث مصدر ك مفعولته اضافتیدر (سختتر اسم تفضیل
 قنیرق و مشكرك دیمكدر (وارثان فاعل ردددر (راداد صله (زاء مفرده من تفضیل معنایسته در
 (مرگ خوشاوند مصدر ك فاعله اضافتی قبلنددر (خوشاوند اسم جمع مصدر اقربا
 معنایسته مفرد معنایسته ده مستعملدر (محصول یت) اگر مرده مذکور کبی یت کلبیدی
 وارثه میراثی رد اینك خصمرك موتدن قنیرق و مشكرك اولوردی (یعنی مال جاننددر
 پس مال و بر مك همان جان و بر مكدر * بسابقه معرفتی که میان ما بود استینش
 بکشیدم و كنتم * یا حرف مصاحبت سببی متضمن (سابقه معرفت لامیه (معرفت بونده
 اشانق معنایسته در (یعنی یکمیش اشانق سببیه (که حرف رابط صفت (میان مالمیه
 (محصول ترکیب) پورغه آت اوزره سوار اولان خصمیه یکمیش اشانق سببیه که آرا مرده
 و ارایدی یکنی چکدم و دیدم * یت * بخورای نيك سیرت سره مرد * کان نگون بخت کرد کرد
 و نخورد * نيك سیرت و صفت ترکیبی در خوش خوی معنایسته (سره مرده اضافتی بیانیه در
 نيك مرد دیمكدر زیرا اصلنده یکمیش اینی اچنه به دیرل (سره مردی آکا عطف ایندرا سلوب
 بجمه مخالف ایندرا (کان اصلنده که آن در (که حرف تعلیل (نگون بخت و صفت ترکیبی در
 نونك کسری و کاف بجمینک ضمیمه باشی اشغه دیمكدر که عریده منکس دیرل افعال باندن
 اسم فاعلدر بجم روستا یلری نونك ضمیمه اوقورل پس بضم النون دین روستا یلری اینلش
 بد بخت معنایسته در (کرد کرد کاف اول بجمی و مکسور در (وانی عربی و مفتوح حدر جمع
 ایلدی دیمكدر (نخورد خاتم قنقی و واور سببیه فتحه قافیه ضروری انچوندر وزن ضروری
 انچون دین خطا سوبلش (محصول یت) بی ای ابو خوبلی اینی مرد (زیرا اول بد بخت جمع
 ایلدی و دیدی (یعنی چونکه اول بد بخته یک مبسر اولدی ای نيك مرد سن بی نوش جان
 اولسون * حکایت * صیاد ضعیف راماهی قوی در دام افتاد طاقت ضبط ان نداشت ماهی
 پروغالب آمد و دام از دستش در بود و برقت * صیاد ضعیف بیانیه (و راداد تخصیص (ماهی
 قوی بیانیه (در حرف صله (دام بونده آغ معنایسته در که عریده شبکه دیرل (طاقت ضبط
 مصدر ك مفعولته اضافتیدر (و ضبطك آه مصدر ك مفعولته در (ماهی مبتدا غالب آمد
 خبری (در حرف تأکید (ر بود فعل ماضی مفرد غائب فاعلی دیمكدر (محصول ترکیب) صیاد
 ضعیفك قوی بالقی (یعنی ابری و قوتلی بالقی اشغه دوشدی آتی ضبط ایلكه طاقی اولدی (یعنی
 ضبط ایده مدی ماهی آکا غالب کلدی و آغی اندن فاعلی و کتدی * قطعه * شد غلامی
 که آب جوی ارد * آب جوی آمد و غلام بید * شد بونده رفت معنایسته در (غلام بونده اوغلان
 دیمكدر (یا حرف وحدت (که حرف بیان (آب جوی لامیه جوی ابرقی غلام بیدك مقدم مفعولدر
 (محصول یت) اوغلان کتدی که ابرق صوبی کتوره (یعنی ابر مقدن صو کتوره ابرق
 صوبی کلدی (و اوغلانی ایلدی (یعنی کورتوردی ماهی دای (یعنی اغی کتوردی کبی
 * دام هر بار ماهی آوردی * ماهی این بار رفت و دام بید * بار بونده کره معنایسته در (محصول یت)
 اغ هر زمان بالقی کورتوردی (یعنی بالقی اولاردی ماهی بو کره کتدی و آغی ایلدی (یعنی
 لای فاعلی و کتوردی * دیگر صیادان در بغ خوردند و لاش کردند که چنین صیدی
 در دام افتاد و توانستی نگاه داشتن گفت ای برادر این چه توان کرد که مراروزی نبود و ماهی را
 همچنان روزی مانده بود * در بغ دالک صیادانه مشهور در امامبر حسین معنایسته
 ضمیمه ایده کلدی حیف دیمكدر در بغ بیدلری یعنی حیفندلری (که حرف تعلیل (چنین صیدی
 یا حرف وحدت بونجیلین بر صید دیمكدر (و او حرف حال (توانستی فعل نی ماضی مفرد تامل

رد شرح جمعا
 رد سروری
 رد سید علی

(نگاه داشتن حفظ اینك یعنی ضبط ایده مدك (مرار وزی باه اصایه ایه رزق و نصیب
 معنایسته در (ایکنی روزیده رزق و نصیب معنایسته اولقی جائز (و باه شکر ایه بوم معنایسته اولقی
 جائز (محصول ترکیب) غیری صیادل حیفندلری وانی ملاحت ایلدی لکه بونجیلین صید دامکه
 دوشدی و ضبطنه مالک اولدك دیو دیدی ای فردا شلریجه اتمك کر کرد که بجم نصیم دکل ایدی
 و ماهینك بجم نصیم اولسدی کبی ذمیبی قالمش ایدی و بادر یاده دری کر که کونی قالمش
 ایدی یعنی دخی اجل کلامش ایدی * حکمت * صیاد بی روزی در دجله ماهی نکیرد و ماهی
 بی اجل برخشک نمرد * (محصول ترکیب) نصیم صیاد دجله ده ماهی طومار دجله ماهی
 چوقلقنک مقامی ایکن واجلسر ماهی قراده اولماز زرا که اولور که صیاد شبکه سندن بالفلی
 قراده دوکر و بعضی طالبی رزق به صوبه دوشوب خلاص اوور * حکایت * دست و پا بریده
 هزار پای را نکشت صاحب دلی پرو بگذشت و گفت سبحان الله با هزار پای که داشت چون
 اجلش فرارسید از بی دست و پای نتوانست کر بخت * بریده اسم مفعولدر (و یا حرف وحدت
 و همزه حرف توسل (هزار پا قرقی ابقی دیدکلری بوجك (و یا حرف وحدت (و راداد مفعول
 (سبحان مصدر لافله منصوبدر بر فعل مقدله تقدیری اسمی در ازته معنایسته یعنی ازته الله
 تزیها اکثر مقام تعجده مستعملدر بونده کی کبی (فر ا حرف تأکید) کر بخت بونده کر بخت
 معنایسته در (محصول ترکیب) برالی و یاغی کلمش کیمسه بر هزار پای قتل ایلدی
 بر صاحب دل اوزرینه اوغاردی و دیدی سبحان الله يك اباغله که طوتاردی یعنی يك اباغله که
 آنک و ارایدی چونکه اجل اشدی رالسز و یا قسز دن قاچغه قادر اولدی یعنی خلاص
 بولدی * مشوی * چواید زبی دشمن جان ستان * بیند داجل پای مزد دوان * بی بونده
 ارد معنایسته در (دشمن جان ستان بیانیه در (جان ستان و صفت ترکیبدر جان آلیجی معنایسته
 (بیند فعل مضارع مفرد غائب اجل فاعلی (و پای مرد لامیه و مفعول (دوانه اضافت
 بیانیه (محصول یت) چونکه ارددن جان آلیجی دشمن ابر بیه یعنی کله اجل یلجی مردك
 یاغین بغلر شو بلکه برادام ادمافه قادر اولمز حاصلی او چك وقتی کلد کره دشمنین خلاص
 بولمز * دران دمکه دشمن پایی رسید * کان کیانی نشاید کشید * دم بونده وقت و حاجت
 معنایسته در (که حرف رابط صفت (پایی پری آردنجه (کان کیانی بیانیه سلاطین ماضیهك
 بر قسجه کیانیان دیرل اولری کیخسرو و آخر لری اسکندر بن دارادر (نشاید فعل نی مستقبل
 مفرد غائب لایق دکل دیمكدر بونده عدم امکاندن عبارتدر (کشید مصدر معنایسته در زیرا
 مضارعه مقارندر (محصول یت) اولدمده که دشمن پری پری آردنجه کله ابر بیه کان کیانی بی
 چكمكن ممکن دکل یعنی هر قدر که کانکش وزور باز ایه الی و یاغی دتر شو بلکه کان چكمكن
 قادر اولمز کان کیانه تخصیص ایلدی زیرا انلرك کانلری هم اینی و هم قنی اولور ایمش وانلر
 جمعا کانکش اولور ایمش شبکه بعضی توار بخته ذکر اولمش * حکایت * ابلهی رادیدم
 همین و خلعتی در برنمین و مرکب نازی در زیر و قصب مصری رنر کتی گفت ای سعیدی
 چه نومه بی این دیبای معلم برین حیوان لایعلم کتم خطی زشت که باب زر نوشت *
 ابلهی یا حرف وحدت (و راداد مفعول (همین فعل و زنی اوزره صید دیمكدر (و همین
 بهسی دیمكدر زیرا غن قیمت معنایسته در (اصب نازی عربی آت دیمكدر بعضی نسخه ده
 (مرکب عربی دوشمش (قصب مصری از شی اینك و ارغینی کلدن طوقور بر دورلی
 آلاجه زدر که مصر ك تزه جوانلری ولونداتی اشته صاررل الان ارارنده مستعملدر (دیبای معلم
 بیانیه معلم اسم مفعولدر افعال باندن مراد طرازدر که اول مانده لباسه آتی نشان ایدر دی

اوموز زنده و کور کور زنده اما بو زمانده مهجور و مزو کور الا آسمانک صر ایلر زنده ایح اوغلاق
استعمل ایدر حاصلی اینکدن بهار شکنده یعنی کل و سنبل و قرفل و غیر یلری کبی ایدر
(پس ثوبدن پاره در که ایکی اوموزه دیگر دین طرازی بطزیمش (محصول ترکیب)
برسم ایلهی کوردم اوز زنده آغر بهالی خلعت و آئنده عربی آت و باشند قصب مصری
بر کیمه بکا دیدی ای سهدی نیجه کور رسین بودیای معل و مضرزی بوجوان لایعل و ذیقهم
اوز زنده دیدم بر جریکین خطدر که آتون صوبله یازمشدر * بیت * قدشابه بالوری جار *
عجلا جسد له خوار * قد حرف تحقیق (شابه فعل ماضی مفرع مذکر غائب مضاعفه باندن
(یا حرف صله اوری و اول و رانک فتحه لایله بی آدم دیمکدر حرف جرفه متعلقدر تقدیر
مجرور مفعول به غیر صریحدر) و جار لفظا مرفوع فاعلیدر (عجلا قیاس مرفوع اولی
ایدی جار دن بدل لکله لیکن قرأدن اقتباسه دلالت ایلک ایچون نصب ایلدی (زیرا آنده
منصوبدر مفعولیت ایله اتخذه فعلندن اما بونده جا زدر که دینلن کبی حکایتله اوله و جا زدر که
اعنی تقدیرله اوله (و جسد ایدر عجلادن (له خواره مقدم خبر و خوار مؤخر متدا و جله
اسمیه صفت جسددر (خوار خاه معجه نك ضمیمه بقر اوزینه دیرل (محصول بیت) مذکور ایلهی
گاه حاره ضمیمه ایلدی و گاه بقره تحقیق جار بی آده مشابه اولدی اعنی بوزاغی جسدیکه
صغیر اوزی صاحبدر حاصلی صغیر اوزلی بوزاغی جسدی جار بی آده مشابه اولدی * قطعه *
بادی توان گفت ماند این حیوان * مکدر راعه و دستار و نقش بیرونش * با حرف صله (ادمی
انسان (گفت مصدر معنایه در (ماند فعل مضارع مفرع غایبدر ماینددن بکرز دیمکدر
ماننددن دین خطا ایلش مصراعده تقدیم و تأخیر وار در تقدیری توان گفتکه بادی ماند
این حیوان (دراعه دالک کسر یله طیلسان دید کوری لباسدر که بوزمانده مهجور و مزو کور
(دستار بونده دیندر (محصول بیت) دیمک اولماز که آدمی به بکرز بوجوان مکر طیلسان و دیندر
و نقش و شکل بیرونی یعنی حقیقته انسان دکلدر و انسانه بکرز مکر صورت ظاهر بیسی بعض نسخه ده
مکر برینه بجز دوشمش * بکرز در همه اواب و ملک هستی * او * که هیچ چیز نیایی حلال جر خوش *
با حرف تأکید (کرد کاف عجمک فتحه فعل امر مفرع مخاطبدر کردیندن چکرین و دولا ن دیمکدر
(ملکی هستی بیایه (محصول بیت) جمع اواب و وار لای ملکنده یعنی مایندکنده چکرین و دولا ن
یعنی بیسی و نفی ایله که هیچ بر نسته سنی حلال بولماز سبن قانندن غیر یعنی قانی حلال و سائر
اواب و املا ی جمعا ح اندر * قطعه * شریف اگر متضعف شود خیال مبر * که پایگاه
بلندش ضعیف خواهد شد * متضعف فعل بایندن اسم فاعلدر متضعفکنه ضد و نقیض
قوندر (که حرف بیان (پایگاه باد عجمله بونده مرتبه مراد در (بلند اضافتی بیایه در (شد
مصدر معنایه در (محصول بیت) شریف اگر ضعیفده اولورسه خیال ایلته یعنی ایله
حاصلی خیال طومعه که الک بلند مرتبه سی و عالی منصبی ضعیف اولوردر یعنی شریفک وجودی
و یا مردنیو بی ضعیف اولمغه شریفک مرتبه سته ضعیف و نقصان کارینه شریف شریفتر
* و آستانه سیمین بجز زرد و زرد * کان مبر که یهودی شریف خواهد شد * آستانه سیمین
بیایه (با حرف مصاحبت (میخ زرده بیایه در (دوزد فعل مضارع مفرع غایبدر (دوزیدن
میخله دیمکدر زیرا دوختن و دوزیدن مشترکدر دیکه کله میخلمی پینشده بعض نسخه ده
رتد دوشرینه بومعنایه (شریف بونده عز و ز و مفعول معنایه در (محصول بیت) و اگر
کش اشکی التون اکسریله میخلمی یعنی بوقدن امول و ثوابه مالک اولورسه ظن ایلکه که
یهودی شریف و عزیز اولوردر یعنی مال و نلاک چوقلفیله یهودی معزز و مکرم اولماز

رد سروری

رد شعی

حکایت

* حکایت * دزدی کدایی را گفت شرم نداری که از برای جوی سیم دست پیش هر لیم
دراز میکنی گفت * (محصول ترکیب) براوغری بردیلجی به دیدی اوتانمزمسین که براره
مقدار نیجه کش ایچون الکی هر الجفک اوکینه اوزادرسین دیلجی دیدی * بیت * دست دراز
از پی یک حبه سیم * به که ببرد بدانکی ونیم * دست دراز تقدیری دست دراز کردند در
پس دست کردنک مفعول اولی و دراز نالیمی پس دست دراز وصف ترکیبدر دین معنای پینه
واصل دکل ایش بعض نسخه ده دست درازی دوشمش بالیه بوقدرجه وصف ترکیبی اولور
(پی باه عجمک فتحه ادات تعلیلدر (حبه شی قیلدن عربندر (ببرد فعل مضارع جمع
غائب تشدید ضرورت وزن ایچوندر کسر دیمکدر (دانت کاف عجمله در همده الی حصه دن
بر حصه به دیرل (محصول بیت) برجه کش ایچون ال اوزون ایلک یعنی ال اوزانق بکرز که
کسر بردانک کش ایچون و یا یارم دانت حاصلی اوغریلق ایدوبال کسلکدن ایه دیلجی ایلک
ایدوب ال صاغ قانق اولی در (بونده بی بعده معنایه در دین خطا سولش * حکایت *
مشت زنی را حکایت کنند که از دهر مخاف بجان آمده بود و از خلق فراخ و دست تنگی بفرمان
شکایت پیش پدر برد و اجازت خواست که عزم سفر دارم تا مکر بقوت بازود آیم گاهی
بکف آرم * مشت زن وصف ترکیبدر بومرغ اوروجی دیمکدر بونک اصلی بودر که مشت زنک
برفندر که صاغ الک باش بر مغین صابه و وسطی پینه الور وصول النده بر نسته بی سپایدر و مطرق
اوی کبی اوینار حاصلی صاغ الی مطرق برینه استمال ایدر و بوطائفه بوقنده اول قدر
ادمان ایدر که صاغ الیک هر بر پرمای خیاره دوشمشر تحضیم زمانده شام شریفه برفاج
سمرقندی طالب علم کادی و بعضنک بوقنده بر مقدار مهارتی و ارایدی منافر زدر دیو بوناری
منجیک حاشنه ایلنک ایچروده بر مقدار درلد کدن صکره حاشنک دیوارینه اولقندر مشت
اوردیلر که قابل تعبیر دکل مکر انواع ادمانلر دن بومرغ ادمان ایش و بر کره بوناری ربوه
جانبه سیره چقاردق حین مصاحبتده بر دزمانی بر ضمیمه سته قانق بر مقدار اوینابه ایم دیدی
قالقدیلر و اوینا بر اق اول ضعیف توانانک قوایی توزینه بر مشت اوردی همان دیه سنی اوزره کلدی
و کوم سکول اولدی برفاج روی طالب علملر خوف ایلنک که اولدی دیو اما انلر هیچ آلتادی
و قالقدیلر اول مضرربی اودیلر عقلی باشنه کلجیه (پس مشت زنی زور بازایله نفسیر ایدنلر
نفسیر ایلنلر (یا حرف وحدت (ورا ادات مفعول (دهر مخائف زمان غیر مساعددن عبارتدر
اضافات بیایه در (خلق فراخده بوبلدر (خلق نقطه سز عرییده بوغازه دیرل و فارسیده
کلو دیرل کاف عجمک فتحی و ضمیمه (فراخ فانک فتحی و کسر یله ککش دیمکدر واسع معنایه
کثرت اکل وعدم قناعتدن کایتدر (دست نك وصف ترکیبدر (و یا حرف مصدر ال طاز لای
دیمکدر صفر الید معنایه حاصلی افلاندن کایتدر (دست تنک دیو تانک کسرینه تنبیه
ایدوب اضافته او قویانلر تنک طبع ایشلر (بفرمان با حرف صله تقدیری بفرمان آمده بود در
(شکایت پیش پدر برد (بعض نسخه ده مشورت دوشمش شکایت برینه (که حرف بیان (عزم سفر
مصدرک معنایه اضافتدر (تا حرف تعادل (مکر حرف تمنی تا اوله که دیمکدر (یا حرف مصاحبت
(قوت بازو مصدرک فاعله اضافتدر (دامن کام لامیه در مجاز (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر
مراد انکنی دیمکدر (با حرف صله (کف ال ایاسی در مراد ال در مجاز مرسل طریقیله (ارم فعل مضارع
متکلم وجده در اله کنورم دیمکدر بعض نسخه ده میخک دوشمش (محصول ترکیب) بر مشت زنی
حکایت ایدر که دهر مخاف لقتن جان کاشیدی یعنی جانندن اوصتمش و بیزار اولمشیدی
و کیک بوغزدن وال طاز لقتن دغانه واضطراره شکایتی باباسی فتنه ایلندی یعنی باباسنه حالتدن

رد سروری

رد ابن سید علی

رد شرح خجما

رد ابن سید علی و سروری

شکایت ابدی و اجازت دیدلکه سفره نیت ایدم ایله که قوت بازویله مراد آنکی اله کتوزم دیو
 * نیت * فضل وهز ضایعست تا غایت * عود برانش نهند و مسک بپایند * تا حرف نوبت در
 مادام معانسه (محصول نیت) فضل وهز ضایع در مادامکه کور نمیه ل و با کور نمیه ل لزوم
 و نمدی طریقله مصراع ثانی تمثیل طریقله واقعدر پس عودی آتشه فور ل قوفوسی ظاهر
 اولماغیچون و مسکی از ل زیر ازمکه قوفوسی زیاده اولور حتی زلفه و کا کله و کسویه مشکسا
 بر بو معنی اعتبار ایله قدر * بدر کفت ای پسر خیال محال از سر بدر کن و پای قناعت
 در دامن سلامت کش که بزگان گفته اند دولت نه بگو شید نسبت چاره کم جو شید نسبت *
 (خیال محال یانه) پای قناعت لامیه در مجازا (دامن سلامت به یوله در) کش فعل امر مفرد مخاطبدر
 کشیدن (که حرف تعلیل) گو شیدن در شک دیمکدر (یعنی سعی ابلک) (کم بونک کبی بر لده
 زک کلیدن عبارتدر) (جو شیدن گفته قیامه در) (اما بونک کبی بر لده اضطراب و مشقتدن
 عبارتدر) (محصول ترکیب) پایایی بدی ای اوغل خیال محالی باشکدن چبقار یعنی اخراج ایله
 و پای قناعتی دامن سلامت چک یعنی ممکن اولدینی دکلو قناعت ایدوب اضطراب و مشقتدن
 سالم و آزاده اول زیر اکا بر دیمشدر در دولت وسعادت سعی و کوششله دکل یعنی چالشه
 دولت ال و رمز مادامکه جانب حقدن غایت اولیه پس چاره اضطراب و مشقتی ترک ایلکدر
 یعنی صبر ایدوب بحضور اولماقدر * نیت * کس نتواند گرفت دامن دولت زور * کوشش
 بی فائده است و همه بر روی کور * گرفت مصدر معانسه در (دامن دولت لامیه در مجازا
 کوشش بی فائده) بیانه در (و همه اولو فحی و سنک سکونیه بونده راستی مراددر که دیشی اهلی
 فائزانه چکر ل) (ابروی کور بیانه در) (زیرا بونده کور عدم ابرودن عبارتدر) (اعنی معانسه دکل
 یعنی ابرونک قلی اولماغیچه ابرویه راستی چکمک فائده و رمز) (شرح کورک بو معانسه تعرض
 الحاد کلرندن معلومدر که کوری اعنی معانسه اخذ ایدر ل) (محصول نیت) کیمسه دولت آنکی
 زور ایله طوقفه قادر دکلر یعنی قوت بازویله دولت ال و رمز زیر ابروی کوره و همه چکمک کبی
 بی فائده در دولت و سعادت نه سعی جانب حقدن غایت اولماغیچه * نیت * اگر بهر سر مویت هنر
 دو صد باشد * هنر بکار نباید چو نخت بد باشد * بهر با حرف طرف) سر مولامیه قبل اوجی دیمکدر
 (هنر دو صد ضرورت و زین ایچون تقدیم و تأخیر اولش اصلنده دو صد هنر در) (محصول نیت)
 اگر هر یقنک و جنده ایکوز هنرک اوورسه هنر ایشه کلز (یعنی فائده ایلز) (چونکه نخت و طالع
 بر ازمز اوله) (یعنی طالعده مساعد اولماغیچه هنر فائده ایلز) * نیت * چه کند زور مند و آرون نخت
 بازوی نخت به که بازوی سخت * (زور مند زوری دیمکدر) (زیرا معدادات نیستدر) (پس زور مند
 وصف ترکیبدر دین خطا ایلش) (و آرون نخت و صف ترکیبدر نفس طالع ایللی دیمکدر
 زور مندک اضافتی بیانه در) (بازوی نخت و بازوی سخت لامیه در در مجازا) (محصول نیت) زور لی
 نفس طالعی نه ایلسون (یعنی نیه قادر در) (و نه مالکدر طالع ایستلماغیچه) (مصراع ثانی
 مقام تعلیلدر) (زیرا طالع بازوسی بکدر قوی بازودن یعنی طالع قوی اولماغیچه بازو قوی
 فائده ایلز بویکی یعنی بر سر مرده طن ایدوب مشغولی بازو ناز غریب بی تشخص ایشلر
 * بسر کفت ای بد فوائده صفر بسیارست از زهت خاطر و جذب فوائده دیدن عجایب و شنیدن
 عجایب و دیدن عجایب و شنیدن عجایب و تحصیل حلال و حرام و مال و مکتب
 و معرفت یاران و تجربت روز کاران چنان که مالکان طریقت گفته اند * فوائده سفر لامیه
 (از حرف شنیدن) زهت خاطر مسدرک فاعانه اضافتدر سرور خاطر دیمکدر (جذب فوائده
 مسدرک مضمونه اضافتدر فائده ل چکمک) (یعنی فوائده تحصیل ابلک دیدن عجایب و شنیدن

ردشراح جیبا
ابروی کورک اضافتی لامب
اولوب کوراعی دیمت اولوب
هرنقد جزالت اولوب
معنی فاسد اولمز حتی شارح
مرحوم دخی شرح احد
بک یوریمدکندن جوازیند
اشارت اتمشدر

رد این سید علی و سروری

غرائب

غریب ایکسی پله مصدرک مفعولہ اضافیدر (تفرج بلدان مصدرک مفعولہ در) بلدان
یاک ضمیمہ بلدک جمعیدر شهرک دیمکدر (محاورت مقاعله باندن مصدر در) خلانہ اضافتی
مفعولہ در سابقہ کی (خلان خلایک جمعیدر تشدید لامله) مزید مصدر (میی ماله
اضافی فاعلہ در) و معرفت یاران مصدر میمنک مفعولہ در (نجر بتر روز کاران تجربت تفعل
باندن مصدر در سماعی زیر مقل اللام او لما یخه یاه مصدری حذف ایلتک سماعیدر
فتامل (روز کارانہ اضافتی مفعولہ در) روز کاران الف ونولہ جمع اولسی خلاف قبایسدر
(محصول ترکیب) پس دیدی ای پدر سفر فائده لری چوقدر خاطر سرورندن و جذب
فوائدن و عجایب احوال کور مکدن و غریب قصه ل ایش مکدن و شهرل سیرندن و دوستلرله
مکالمه دن و منصب و ادب تحصیلدن و مال و مکسب زیادہ لکشدن و یارائی بلدن و روز کارل
تجربہ سندن شویکله طریقت سالکری دیمکدر * قطعہ * ناید کان و خانہ در کروی *
هرگز ای خام آدمی نشوی * ناعرف توقیت مادام معاشند (بدکان باحرف ظرف
(در حرف تا کید) کرو کاف عجمک کسری و راک فتحیله رهن معاشند در) و یا ضعیف
خطاب (نشوی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطبدر) (محصول یت) مادام کہ دکان و خانہ ده
رهنده سین یعنی المزلہ مقدر سین هرگز ای خام کیمہ آدمی اولماز سین یعنی مادام کہ دکان
و خانہ دن چقبوب غریبه کمتر سین هرگز خاملک کمتر و انسان اولماز سین * براندر جهان
تفرج کن * پلش ازان روز کر جهان بروی * برو فعل امر مفرد مخاطب کیت دیمکدر (اندر
همزه تک فتحیله ادات ظرفدر) (کز اصلندہ کہ ازیدی) (محصول یت) وار جهانده تفرج
ایله اول کوندن اول کہ جهانندن کیدر سین یعنی دکاندن و اودن چقبوب و ار عالمی سیر
ایله اول کوندن اول کہ عالم فائیدن عالم باقیہ کیدر سین یعنی اولمزدن اول * پدر گفت ای پسر
منافع سفر بر بن غلط کہ کفتی بسیارست ولیکن پنج طائفه را مصلحت اول بازار گانی کہ
باوجود نعمت و مکنت غلامان و کنیزان دلاور و شاکردان چاک دارد هر روز بشهری
و هر شب بمقامی و هر دم بتفرج کاھی از نعم دنیا متمتع شود * منافع سفر لامید (غطونوک و میک
فتحہ لریه اسلوب دیمکدر) بعض نسخه ده بسیار یرینه بی شمار دوشمش (پنج طائفه را
(رادات صله و یا ادات تخصیص فتدر) بعض نسخه ده مسلم یرینه (سین و نادات خبردر
واقع اولمش (پنج طائفه راست دیمش) بعض شرح بوبله بازمش بعینه (و بعضی
افسترا ایلش کہ پنجک ولنه بر بآء صله ابراد ایلش دیو لیکن یا نمرده اولان نسخه مذکور
شارحک نسخه سندن بازمش غایبده صحیح نسخه در و انده افزا ایلد یکی بادن نام و نشان
یوق (پس معلوم اولدیکہ باندہ واقع اولان نسخه باز باده سقیم ایمش و یا ناصبا افزا ایدرمش
و بوبله اعتراضی خوق واقع اولبور) (اعوذ بالله من شرور انفسنا و من سیات اعمالنا) بعض
نسخه ده اول یرینه نخستین واقعدر (بازار گانی باحرف وحدت) (کہ حرف رابط صفت
(باحرف مصاحب سببیتی متضمن) وجود نعمت لامیه) (مکنت قدرت دیمکدر) (غلامان
دارلک مقدم مفعولیدر) (کنیزان اگاه معطوف) الف ونولہ جمع اولدقلری ذوی العقولدن
اولدقلری ایچوندن) بعض شرح غیر دن نقل ایدوب (کنیزان کنیزک جمعیدر دیمش
(صکره بحر الغریب دن نقل ایدوب دیمش) (کنیزان کنیزک جمعی) (و کنیزکان کنیزک
جمعیدر و موجودر کہ کنیزان کنیزک جمعی اوله دیمش) (و بعضی بر تعصب ایدوب بو کہ
بوتقریدن استاد جهل ایدوب خیلی پریشان کلت ایلش) (غلامان اولندہ بر کہ حرفی ایراد
ایلدن حق معصانه واصل دکلا رشمش) (دلا و زو وصف ترکیدر آوزیدندن لفته اصمقدر

مخاورت حایله مصاحبت
مفاسد در وجیم ایله
فوکشیاق ایلاکدر
مف

عجبا یازانک سهوا ینسی جاژ
دکبدر للطامع
ردسروری

ردسروزی
ردشعی

(اما استعماله تعلق مناسنه در کوکل تعلق ایلدیکی نسنه زده استعمال ایدرلر بونده غلامان)
 (و کثیرانه صفت واقع اولش اشتراك طریقه (شاگردان چایک یانیه (و غلامان)
 (و کثیرانه معطوف شاگردلر دن خدمه مرآددر (یعنی خدمتکار جنسی) (دارد فعل مضارع
 مفرد غائب مذکور مقدم مفعوللری (و بازار کانه راجع فاعله علی (بشهری
 (با حرف ظرف (و با حرف وحدت (بمقامیده بویه در (بعض نسخه ده (هر دم برینه
 هر لحظه دوشمش (بتفریح کاهیده بویه (نعم دنیا لامیه نعمت دنیا دیمکدر (متمتع تفعیل
 بایندن اسم فاعلدر فاعله لئیعی معناسنه (محصول ترکیب) بدریدی ای سربو اسلوب وزره که
 سن بیان ایلدک سفر فاعله لری چوقدر اما بیش طائفه مسلمان اولکسی بر بازار کاندک که نعمت و قدرت
 وجودیله دلاور جوانلری و جازه لری اوله و چاک خدمتکارلری دخی اوله هر کون بر شهرده
 و هر کجه بر مقامده و هر لحظه بر سرانگاهده دنیا نعمتلرندن فاعله لئه * قطعه * منم بکوه
 و دشت و بیابان غریب نیست * هر جا که رفت خیمه زد و خوابگاه ساخت * منم اسم فاعلدر
 افعال بایندن صاحب نعمته اطلاق ایدرلر حاصلی اهل دولت دیمکدر غنی معناسنه اسم مفعول
 طوتوب عینی فاعله قید ایلدن تصرف خاص ایلش (بکوه با حرف ظرف (دشت دالک قبی
 و شبنک سکونیه او و اصحرا معناسنه (منم مبتدا و غریب ثانیه (و نیت خبر ثانی و ثانی
 خبریله جمله اسمیه خبر اول و اول خبریله جمله ابتدایه (خیمه چادر و زدک مقدم مفعول
 (خوابگاه بتاجق بر یعنی بتاق و راحت بری دیمکدر (ساختک مقدم مفعولیدر (محصول بیت)
 منم و غنی اولان کیمه طاعده و او واده و بیابانده غریب دکلدر هر ره که واردی چادر قور دی
 و بتاق و حضور بری پیدا ایلدی حاصلی هر ره به که وارسه حضور و صفا ایدر دیمکدر یعنی
 اهل دنیا هر فتنه ایسه ذوق و صفاده در دیمکدر * و آن را که بر مراد جهان نیست دست رس *
 در زاد و بوم خویش غریبست و ناشناخت * و او بونک کی پر زده استدرک معناسنی متضمندر
 (که حرف بیان (مراد جهان یانیه (دست رس وصف ترکیبدر رسیدن قدرت و وسعت
 معناسنه (زاد و بوم جیسع کلستان نسخدر زده و او عطفله کلور اما سید علی زاده و نعمت الله
 و او سز ایراد ایلش و هیچ بریسی تعرض ایلماشدر که ترکیب اضافی میدر مزجیدر و سائر
 لغتدرده بوم زمین و قرار کاهدر دیشلر اما زاده مستقلا معنی و برعکس لیکن اهالی انجم
 دیدلر که زاد و بوم عطف تفسیریدر اما زادک بوندن غیری برده بوم معنایه دلالتی بوقدر
 و العلم عند الله (ناشناخت نامعلوم دیمکدر (محصول بیت) منمک حالی مذکور کییدر
 اما اول کیمه نیک که جهان مرادینه الی ارشمن یعنی قدرت و وسعتی بوقدر حاصلی فقیر و مفلسدر
 کندینک ضوغبغی و قویبغی برده یعنی کندی شهرنده و ملککنده غریب و مجهول
 و منکوردر حاصلی آتی کیمه بتلر و نام و نشانی اکاز * دوم عالمی که بمنطق شیرین وقوت
 فصاحت و مایه بلاغت هر جا که رود بخد متش اقدام نمایند و اکرام کند * دوم بش طائفه نیک
 ایکجیسی (عالمی یا حرف وحدت (که حرف بیان (با حرف مصاحبت سیبیتی متضمن
 (منطق شیرین یانیه مصدر مییدر منطق معناسنه یعنی تکلم (قوت فصاحت و اولک تشبیه
 لامیه (مایه بلاغته بویه در (بخد متش با حرف صله (اقدام نمایند اقدام (نمایندک مقدم
 مفعولیدر (محصول ترکیب) ایکجیسی برعکسدر که شیرین تکلمه و فصاحت قوتله و بلاغت
 سرمایه سبله هر ره که کیدر خدمته اقدام کوسرلر و اکا اکرام ایدرلر * قطعه * وجود مردم
 دانا مثال زر طلاست * که هر جا که رود قدر و قبش دانند * وجود مردم دانا لامیه
 و یسانیه در (مثال زر طلاست لامیه لر زده تشدید ضرورت وزن ایچوندر (طلا طاسک

ردشعی

کسر یله

کسر یله بایندر اتونیدر (که حرف رابط صفت (ما بوسی جائزدر که دانیاه صفت اوله
 و جائزدر که زرطلایه (محصول بیت) مردم دانانک وجودی بایندر اتونی کییدر که هر ره به
 کییدر سه قدر و قبش بیلورلر بمعنی خالص و صافی اتون نجه که هر برده معزز و مکرم ایستنه
 اهل علمه انجیلین معتبردر * بزرگ زاده نادان بشروا ماند * که در دیار غربش بهج نستانند *
 بزرگ زاده وصف ترکیبدر اکابر زاده معناسنه نادانه اضافت یانیه در (با حرف صله (بشروا
 برافنددر اما اصلنده مر کیدر سه لفظیله و الفظندن (معلوم اوله که ازمنه ماضینه زده بر بادشاه
 کلشدر که کونه سکه شاهی فی ضرب ایدوب اتونی اتون برینه و ایچیه فی ایچیه برینه بوردوب کندی
 حکم سلطنتنده خلق انکله معامله ایدوب بیع و شرا ایدرلر بیع حتی بوزمانده بر کیمه نیک ظلمندن
 تغییر ایلل اولسه ل ملککنده کون بوردیدر دیرلر (پس شه شاهدن تخفدر و رواج اثر معناسنه در
 اول بادشاه مذکور قضیه فی جائز کورد و کیچون اول کوندن ایچیه و اتونه شهر و ایدیلر پس شراحک
 بونده انواع بریشان اقواله التفات اولسون که قیدی تعصب اوقاندر ماند فعل مضارع مفرد غائبدر
 مایندن بکرمک دیمکدر (مایستن دن و یلنر خطا ایلدیلر) (که حرف رابط صفت (در حرف ظرف
 (دیرلر غریب یانیه (شین ضمیر شهر و آیه راجعدر (نستانند فعل نفی مستقبل جمع غائب
 صاون المازد دیمکدر (حاصلی اعتبار ایلرلر (محصول بیت) (جامل اکابر زاده شهر و آیه بکرمک
 آتی اول بادشاهک فاعله لری دیرلر دیرلر * سیوم خوروی که درون صاحب دلان
 محالطت اومیل کند و صحنش را غنیمت شناسند و خدمش منت دانند که گفته اند اندکی جلال به
 از بسیاری مال روی زیار هم دلهای خسته است و کلید درهای بسته * سیوم بش طائفه نیک
 او پنججیسی (خوب و وصف ترکیبدر کوزل یوزلی معناسنه (و با حرف وحدت (که حرف رابط
 صفت (درون صاحب دلان لامیه (صاحب دل سکون ایلل و نجه وصف ترکیبدر (اما کسر یاله
 لامیه در (حاصلی بونک کیلر ایکی وجهله اوقنوز (و الف و نون ادات جعدر (با حرف صله
 (بخاطرت مفاصله بایندن مصدر در و نا اسلوب عجم اوزره مضمون یازیلور و تلفظ اولنور (اختلاط
 و بخاطره قر شقندر (اویه اضافت لامیه در (میل کندک مفعول صریحی (و بخاطرت غیر صریحی
 وجهله فعلیه خبر مبتدا در که دروندر (محصول ترکیب) او پنججیسی بر خوب روی در که صاحب دللرک
 درونی انک اختلاطنه و با انکله اختلاطه میل ایدر و صحنی یعنی مصاحبتی غنیمت کلرلر و خدمت
 منت یلورلر که اولور دیشلر در (اندکی جلال یاه مصدرله واضه قتل ازاجق جلال (بسیاری مالد
 ینه بویه در بعینه (حاصلی جلال ازلفی مالک چوقلو غندن یکدز ز پراروی زینا خسته کوکلر مر همیدر
 و بقلو قبول مقتاحی کلیدی کاف عریک کسر سه نفع صیغ ایدر خطا ایلشلر ز بر فاعله افصحدر
 * قطعه * شاهد آنجا که رود عزت و حرمت یند * و بر آند بقهرش پدر و مادر خویش * (شاهد
 بونک کی پر زده محبوب معناسنه در (ورا و اکردن محفدر (بقهرش شین ضمیر معناده بر آنده مقیددر
 (محصول بیت) (محبوب اول پر که کیدر یعنی هر ره که کیدر عزت و حرمت کورد و اکرانی
 کندینک اتاسی و اتاسی بالمرندن قهر اله ده سورر لسه (حاصلی کیم اولور سه اکا اتانق و اتانق ایدر
 * بر طاق در اوراق مصاحف دینم * کتم این منزلت از قدر تو می ینم ینم * بر پاه عجمله و تخفیف
 رایله فقط شستر کدر قتاد ایلل یلنده اما بونده بکرمک راستی تشدید ایلل قید ایدر ضرورت
 مصاحف بکرمک قنور قتاد قولنلر (و بونی هر کس یلور بکرمک راستی تشدید ایلل قید ایدر ضرورت
 وزن ایچون دیو وزن طبعه مالک دکلریش (در برینه بر بازار لئه معنی جانینه ناظر اولماز ایش (اوراق
 مصاحف لامیه مصاحف صحیفه دیمکدر (منزلت نامرئیت تاسی کی اسلوب عجم اوزره مضمون
 یازیلور و مطول تار کی تلفظ اولنور (پس ضمیر خطاب اعتبار ایدن غفلت ایلش (ینش با حرف یله

رد شراح جیما

رد شراح جیما

رد سروری و شعی

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری و شعی

رد ابن سید علی

زیاده معنای (محصول بیت) (طاوس بلکنی معنای اوراقی ارانده کوردم) (تکه عادی
 اوغلاجه طاوس بلکنی معنای اوراقی ارانده قویغلدرد) (پس معنای اوراقی و رقلری اوزره
 طاوس قنادی کوردم دین ائی کوره عیش) (کور بچک دیم بومرته و مزلی و یومقایی سنک قدر کدن
 و حد کدن زیاده کوردم) (یعنی بومرکم و معزز مقام سنک لایق کدادر * گفت خاموش که هر کس که
 بجالی دارد * هر یک پای نمود دست ندارند شیش * خاموش فعل امر مفرد مخاطب ایسم اول
 دیمکدر) که حرف تعلیل (بجالی با حرف تنکیر) ندارند شیش شین صیغه معناده پیشه مقیددر (پیشش
 تقدیرنده) ندارند برینه توله بداند باز نلرباله صحیح نسخه له مخالف یازمشلرا اگر چه تاویلله
 معنی و یرمک قابلدر (محصول بیت) حضرت شیخ پیور برطاوسه بن یوله دیجه دیدی ایسم اول
 زیر هر کیک که بجالی وار هر زه به که ابائی قور یعنی کیدر او کینه ال طومزل یعنی ائی کیمه رد
 و منع ایلمز بلکه هر کس کل بری جانم دیور زیرا صاحب حسنه هر کس طالبدر * نظم *
 چون در پسر موافقت و دلبری بود * اندیشه نیست کردار زوی بری بود * ججج شراح بوا یکی بینی
 رباعی دیو یازمشل حال بو که با عینک بحری معین بچردر نهائی بوده بحر هرح اقسامنددر یعنی بحر
 مضارع احز بدر و رباعی بحرینه قریبدر قندبر دلبری با حرف مصدر (ری بونده بیرار معنای در
 (محصول بیت) چون پسرده موافقت و دلبر لک اوله یعنی کوزل اوله و اختلاطه لایق و قابل اوله
 غم بوقدر اگر باباسی اندن برار اولور سه زراهر کس اکابا بالور حاصلی هر کیمه انک کی فرزند جانم
 اوغل دیور * او کوهرست کو صدفش در میان مباح * در نیم راه به کس مشتری بود * اوضیری
 بیت سابقه پسر را جعفر و میتا در (و کوهر خبری) کو فعل امر مفرد مخاطبدر کویدندن
 گفتن دن دینلر خضا سو بلدی (صدق دن مراد بابا سیدر تشبیه طریقه) (مباح فعل نهی
 مفرد مخاطب اوله دیمکدر) (در نیم شول انجوبه دیور که برصدفده بالکز اوله اما انسانده نیم
 باباسی اولیانه دیور و حیوانده اناسی اولیانه و جادانده نظیری اولیانه (محصول بیت) اول پسر
 کوهر در سوله صدق اراده اولسون یعنی صدق مطلوب بمن دکلدر کرکز زیرا در نیمه هر کس
 مشتری اولور و یا مشتریدر یعنی هیچ کیمه دلبری باباسله استمر بالکز استر تکه صیوچی پیور
 (بدر را تابی همراه آن شیرین پسر نیم) (الهی باشند روزیکه اوراقی بدر نیم * چهارم
 خوش اوزی که آب از جریان و مرغ از طیران باز دارد پس بوسیت ابن فضیل دل مردمان
 صید کند و ارباب معنی بتادمت اورغبت نمایند * چهارم دورنجیسی بش طلائع نیک (خوش
 اواز وصف ترکیبی) (و یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت (جریان مصدر در جری بچریدن
 یعنی ضرب بانک ناقص بایستندن افق معنای) (طیرانده مصدر در طار بطیردن ضرب بانک
 اجوف بایستندن اوچق دیمکدر) باز دارد آلیفور یعنی مانع اوار با حرف مصاحبت (وسیت
 شول ننه در که انکه غیره اولشله یعنی غیره یقین اوله نلر) تنویل اسلوب عجم اوزره در
 (فضیلت معرفتده ارتقلعه دیور و تابه مذکور کیدر) (دل مردمان لایمه) (و کندن مفعول اول
 (وصید تانیسی) (ارباب ریک جمیدر اصحاب معنای) (مقایه اضافتی لایمه در) (با حرف صله
 (مادمت مقاعله بایندن مصدر در دیمکدر یعنی مصاحبت معنای در) (اویه اضافت لایمه در
 (رغبت تانیسی) (مفعول صریح) (و بتادمت غیر صریح) (محصول ترکیب) دورنجیسی بر خوش
 اوزدر که صوی افتدن و قوشی اوچقندن منع ایله حضرت داود بتبعیه علیه السلام اوازی کچی
 پس بوفضیلنک وسیله سی و سبیل خلق کوکلی شکار ایدر و ارباب معنی انک مصاحبت رغب
 کوسرور * بیت * سمعی الی حسن الاغانی * من ذا الذی جس المانی * سمع سنک فنی و مینک
 سکونله قوای معنای در پای متکلم ایله اضافت لایمه در و فندرا مرفوع مبتدا و جازدر که سمعی

رد شعی

رد ابن سید علی

رد شراح جیعا

رد ابن سید علی و سروری

مطا

مید علی زاده طریان یازمش
 و سروری بویه یاز دیغه
 اعتراف ایلمش و دعا کوبه
 یو یازیشی زیاده ناپسند کلدی
 پس متعدد شروحه مقید
 اولم کوردم فی الحقیقه ججج
 شروحنده رانک یا اوزره
 تقدیمه بولدم لیکن بنده
 بوخصای سهو قلدیرنه جل
 ایدم لامعی جلینک نعت
 رسولده صلوا علیه فعل
 مانع درین حال
 ایلدیکم کچر و لا یونلرک کی
 افتدیلردن بویه خطافصده

مقارن اولیاز قندر پس معزز سنک اعترافی یانه صیغه طریقه اولور و یا فصور فمیدن عن عنه سماعی

سمعی واصفاتی معنای اوله ایتمک و دیمکدر) (پس حرف جر مقدره متعلق اولر
 (حسن صفت مشبهه در) (اغائی به اضافت صفتک موصوفه اضافتیدر) (اغائی جمع اغنیه غنیا
 معنای در) (پس اغنیه جمع غنادر دین کندی زنجیه سوبلش) (من اسم استفهام محلا مرفوع
 مبتدا) (ذا اسم اشارت محلا مرفوع خبری) (الذی اسم موصول) (جس جمیله فعل ماضی مقید
 مذکر غائب بایشدی دیمکدر مس کچی جمیله فعلیه اعرایدن محلی یوق صله سیدر الذینک والذی
 صله سبیل محلا مرفوع صفت ذادر) (المشائی جمع مثنادر ایکی قلی سازه دیور لکنه مثال جمع
 مثلددر که اوج قلی سازه دیور) (مثائی جس تک مفعولیدر و سکون یا ضرورت وزن ایچونددر
 (محصول بیت) غم قواقم کوزل غنالدر و یا خود غم سماع واصفام کوزل اوازه مقیددر یعنی من کوزل
 آوازه در کیدر شول کیمه که ایکی قلی ساز چلر یعنی آگاهانه اعتبار مقصود بودر که کوزل
 اوازی سازه ترجیح ایدر حاصلی غم میل حسن صوته در سازه دکل علی الخصوص که قلی ساز
 دیمکدر حرامدر مصراع ثانیست تحقیقنده مراد حسن صوتدر دین بتدن مرادی بطامش
 * قطعه * چه خوش باشد اواز نرم و حزین * بکوش حریفان مست صیوح * اواز نرم بیانه
 (حزین اینجا و نازک معنای در) (با حرف صله) (کوش قولی) (حریف باده مصاحبی) (الف
 و تون ادات جوده در) (کوش حریفان لایمه) (مسته اضافت بیانه) (وصیو حه لایمه) (صیوح
 مصدر در صباح و قنده شراب ایچیکه دیور لکنه غیوب عکسنه دیور حاصلی فاعول وزنی اوزره
 مصدر در) (صیوح صباح و قنده ایچیلن شرابک امیدر دین مخالف سوبلش) (محصول بیت)
 نه خوش اولور بوشق اینجا اواز صیوح مستی اولان حریفلر قولفته یعنی قوله رینه لطیف کلور
 * به از روی خوبست اواز خوش * که آن حفظ نفست و این قوت روح * این روی خوبه
 اشارتدر (و این اواز خوبه) (محصول بیت) (روی خوبدن خوب اواز یکدیور زیار روی خوب
 حظ نفسدر) (و اواز خوب قوت روحدر حاصلی حضرت شیخ اواز خوبی روی خوبه ترجیح
 ایدر لیکن فیه مافیه * پنجم پشه وری که بسی باز و صکفانی حاصل کنند تا آب روی
 از بهر نان ریخته نشود چنانکه خرد مشدان گفته اند * پنجم یعنی مذکور طلائع نیک
 بشجیبسی) (پشه باه بجمیک کسر یله صنعت دیمکدر) (وز و اوک قتیله ادات نسبتدر لی معنای
 اوته بقالی در و اوایله علی کل حال صنعتی دیمکدر یعنی اهل صنعت) (و یا حرف وحدت) که
 حرف رابط صفت (با حرف مصاحبت) (سعی یازو مصدرک فاعله اضافتیدر) (کفافی با
 حرف وحدت) (نا حرف تعلیل) (آب روی لایمه) (بهر نانه بویه در) (ریخته نشود دوکاش
 اولیه یعنی دوکلیه) (محصول ترکیب) بشجیبسی بر اهل صنعتدر که سعی یازو یله بر کفافی حاصل
 ایلیمه تا کیم انکیچون یوز صوی دوکلیه حاصلی جره و کد به به محتاج اولیه شوبلکه عقلا
 دیمکدر * قطعه * کر بفری رود از شهر خویش * سختی و محنت نبرد پشه دوز * با حرف
 صله (غریبی با حرف وحدت) (سختی یا حرف مصدر) (پشه به به دیور) (پشه دوز وصف
 ترکیبدر دوزیدن رودک و نبردک تناسل طریقه فاعلدر لغت حسبجیه به دیکچی دیمکدر
 اما استعمالده اسکیمی به دیور (محصول بیت) اگر غریبلکه کیدر سه یعنی دیار غریبه کندی
 شهرندن شدت و محنت ایلمز یعنی چکمز پشه دوز یعنی اسکیمیچیک بر جرح صنعت ایکن انک اهلی
 هر زه به وارسه اول صنعتله بکنور * و بر بخرانی قند از مملکت * کرسته خسبد ملک نیم روز *
 وراکردن محققدر تکه مکرر بیان اولندی) (با حرف صله) (خرانی با حرف مصدر خرابلق
 مقابل مهورلق رد یعنی بشکال) (قند فاده کسر و ضم جائزدر اصلی افتددر همزه تک فتح و ضمیه
 مصدری افتادن و افتیدن کلور همزه حذف اولیحق فاکسر و ضمیه مستملدر فاحفظ (از مملکت

رد شعی

رد شعی

رد شعی

مطا

اغنیه همزه تک ضمی و کسری
 و نازک تشدید و تخفیف
 نغنی اولان بر کوبه نغمه در کذا
 فی اللغات الاصاح

منه منع لغز از کرسنه بواسطه اینکی و حربه مستعمل در برسی بونده کی یعنی کافک ضعی
 وراثت سکونی و سبک کسریله و برسی کافک ضعی وراثت کسری و سبک سکونیله فاحفظ
 (خسب خاتک ضعی و سبک سکونی و بانک فتحیله فعل مضارع مفرد غائب یا نور و او بود)
 دیمکدر خسیدندن ملک خسبک و قدک فاعلیدر تشارع طریقله (نیم روزه اضافتی لامیه در)
 (نیم روز ترکستانه بر شهرک اسیدر ملکی نیم روزه تخصیص پینه دوزه قافیه اولی ضروری
 ایچوندر والا مذکور معاده هر ملک بر در (محصول بیت) پینه دوزک حالی معلوم اما اگر کندی
 مملکت و سلطنتدن برخراب آباده دوشرسه نیم روز پادشاهیه ده انده برکالی و صنعتی
 اولدیغی تقدیرجه آج یا نور یعنی آج فالور بونده مراد خرابلقدن کندی مملکتدن غیریدر
 والا حقیقتده خراب آباده مکه بولری کی ذخیره سی اولدیغی تقدیرجه هر کس آج یا نور
 حاصلی مراد بر تیلدر والا حقیقتده بویه اولی لازم دکل * چنین صفتها که بیان کردم
 در سفر موجب جهیت خاطرست و داعیه طبیب عیش اما آن که ازین جمله بی بهره است بخمال
 باطل درجهان بود و دیگر کس نام و نشان نشود * چنین صفتها بویچلین صفتار (که
 حرف رابط صفت) و یا حرف بیان (موجب جمعیت خاطر لامیه در سبب جمعیت خاطر دیمکدر
 داعیه باعث دیمکدر (طیبه اضافتی اسم فاعلک معقوله اضافتیدر) و عبیه اضافت
 صفتک موصوفه در (بی بهره بی نصیب دیمکدر) یا حرف مصاحبت (خیال باطل بیانیه
 در حرف صله در باعناسته (جهان دنیا) دیگر داخی دیمکدر (معناسنی دخی کر و دین
 سوزی گردن اکثریش (محصول ترکیب) بدر دیر بویچلین صفتار که بیان ایلدم سفرده
 جمعیت خاطر سید رو کو یک در لکه باعثدر اما اول کیمه که بوجهلدن یعنی مذکور بش
 طائفه دن اولیوب جیهندن بی نصیب اوله سیاحت جهان باطل خیال و وهم فاسد له کیدر
 ودخی کیمه نام و نشانی الیغز یعنی نیجه اولدیغی کیمه دو نماز زرا مشهور و نامدار کیمسه
 دکلر که اندن خبر الماتی مکر اوله * قطعه * هر آن که کردش کیتی بکن او برخواست *
 بغیر مصالحش رهبری کند ایام * کردش اسم مصدر در کر دیتدن دوش دیمکدر (کیتی به
 اضافت لامیه در) کیتی کاف عجم کسریله و یا اصله ایله جهان دیمکدر (یا حرف صله
 و کین کاف عرب کسریله عداوت دیمکدر) او به اضافت لامیه در (برخواست فاعلیدی
 یعنی قصد ایلدی (یا حرف صله) و غیر بنیده خلاف و عکس معناسنه در (مصلحت اضافتی
 لامیه در) رهبر قول اغوز وصف ترکیبدر بریدن بوله ایلتمک دیمکدر لازمی قول اغوز لغز
 (رهبر کندک مفعول صریحی) و بغیر صریحی (و یا فاعلی) (محصول بیت) هراول کیمه که
 عالمک تبدل و تغیری یعنی انقلاب احوال عالم اتم عداوته قیام ایدوب قصد ایلدی ایام و روزگار
 اتم مصلحتک خلافت و عکسه اکا قول اغوز ایدر یعنی اکا مرادینک خلافت دلالت ایدر
 * کیوتی که در اخبار نخواهد دید * قضایه بر دشت تابنوی دانه و دام * ککوتر
 کوکرجین (یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت و یا حرف بیان (دکر دخی دیمکدر
 (آشبان بوا) نخواهد دید بدن معناسنه کوزه بر سر در یعنی کورمک مبسر اولبسر در (قضا
 مبتدا) همی ها حرف تأکید می حرف استمرار (شین کیوتی راجعدر) تا بونده الی معناسنه در
 (یا حرف صله) سوی جانب دیمکدر (دانه به اضافت لامیه در) دام بونده طوزاق معناسنه در
 (محصول بیت) بر کیوتی که دخی آشیانی کورمبسر در یعنی کورمک مبسر و مقدر اولبسر در
 قضای آسمانی اتی دانه و دام جانب ایلدر یعنی شکار اولور حاصلی اتی یا آوچی اولار و یا مرغ
 شکاری اولور * بر کفت ای بدر قول حکما چه کوه مخالفت کنم که گفته اند رزق اگر چه

بعض انجام دید که نیم روز
 نصف دیادن کایندر زرا
 شمس حد استوایه وار دقه
 نصف دنیا مقدری قطع
 ایلش اولور پس نیم روز
 بوجهله اضافت لامیه اولور
 شد

ردنمی

مقصودست باسیاب حصول آن نعلیق شرطست و بلا اگر چه مقدرست از ابواب دخول
 آن احتراز واجب * یا حرف صله (اسباب حصول آن لامیه در) (اسباب سبک جعیدر تعلقدن
 مراد مباشرتدر) (ابواب دخول آن لامیه در) (محصول ترکیب) پسر یا پانک جوانده دیدی
 حکماک قوله توجهله مخالفت ایتدین که دیمکدر رزق اگر چه مقسومه یعنی از لده هر کسک
 رزق تعین اولمک بدر لیکن اتمک حصولک سبیلرینه مباشرت شرطدر یعنی عقل مباشرت
 اقتضا ایدر بلاده اگر چه مقدر در اما اکا داخل اولی ابواب و اسبابندن احتراز واجبدر
 قال الله تعالی ولا تلغوا بایدیکم الی التهلكة حاصلی بونک کیلر مقتضیات عقلنددر * قطعه *
 رزق اگر چند بی کان برسد * شرط عقلست جستن از درها * اگر چند اگر چه که معناسنه
 مستعمل لفظدر (پس اگر ی ادات شرط) و چندی کم خبریه معناسنه اعتبار ایدر
 چند آن کی بوفته چند آن وقوفری بوغیش (محصول بیت) رزق اگر چه که بی کان و بی شک
 ابریشور یعنی مقدر اولان رزق البته هر حیوانه کلور و اصل اولور لیکن عقلک شرطیدر
 قبولدن استک یعنی عقل رزق اهل دیادن رجا ایلک اقتضا ایدر * و رچه کس بی اجل
 نخواهد مرد * تومر و در دهان از درها * مرد بونده مردن معناسنه در (مرومک وراثت فتحه لایله
 کتمه دیمکدر فعل نهی مفرد مخاطبدر) در حرف صله در با معناسنه (دهان از درها لامیه
 عریجه از درها تعبان دیر) (محصول بیت) دخی اگر چه که کیمه اجل سزا اولبسر در یعنی کیمه
 بی اجل اولمک اما سن از درها اغزینیه کتمه یعنی هلاک اولاجتی بره وارمه * درین صورت که
 منم بایل دمان بزم و باشیر زیان پنجه در افکنم مصلحت آنست که سفر کنم که ازین پیش طاقت
 بی نوای ندارم * یا حرف صله و یا حرف مصاحبت (بیل دمان بیانیه قوتی و هیتلی فیل
 (بزم اورم و یا نور و شورم جنک ایلکه قادرم دیمکدر) (یا حرف صله) (شیر زیان بیانیه زیان
 برسی حیوانک مسقلنددر کورک مش و غصه کش دیمکدر) (که حرف تعلیل) (ازین پیش
 بوندن زیاده دیمکدر یعنی شمدنکرو) (طاقت بی نوای لامیه در) (بی نوای قدرت و بی زاد معناسنه در
 (یا حرف مصدر) (محصول ترکیب) بوضورده که منم یعنی بوقوت و زور و بومشت زنگ که
 بنده وار قوتی و هیتلی فیله کندی اورم یعنی اکا بی پروا مش اورم و یا انکه صواشه
 قادرم و شیر زیانه پنجه براغورم یعنی انکه پنجه طوشماغه قادرم اکر چه اول پنجه اورمغه
 ماهر در پس مصلحت اولدر که سفر ایدمکه بوندن ارقی نواسر لغه طاقت کتوره م * قطعه *
 چون مرد در فتاد زجای و مقام خویش * دیگر چه غم خورد همه آفاق جای اوست * در حرف
 تأکید (فتاد فاک کسریله و ضمیمه دوشدی دیمکدر بونده ایلدی معناسنه در) (جای و مقام
 عطف تفسیری) (خویشه اضافت لامیه) (دیگر یاله دخی دیمکدر) (آفاق بونده اطراف
 معناسنه در) (جای او لامیه) (محصول بیت) چونکه ار یعنی کشتی کندی و طشتیدن و مقامندن
 دوشدی یعنی مفارقت ایدوب ایلدی دخی نه غم بر زرا جیع اطراف عالم اتمک مقام و مکانیدر
 * شب هر توانگری بسر ای همی رود * در ویش هر یکا که شب آمد سر ای اوست *
 سر ای یا حرف صله (یا حرف وحدت) (محصول بیت) کیچه هر بغنی بر سر ای و بر او
 کیدر یعنی هر کس کندی اوینه کیدر اما در ویش بی کس هر برده که کیچه کلدی یعنی
 قرا کواق بصدی اتمک سر ایدر حاصلی کیچه کندی بی زده دوشده انده یا نور قالور یعنی
 ججمع عالم اکا نسبت بر ایدر * این بکمت و همت خواست و پدر را وداع کرد و روان شد
 و در حکام رفتن شنیدش که می گفت * محصول ترکیب) بومذکور قطعه بی سوبلیدی
 و همت دیلدی و یا باسنه وداع ایلدی و کندی کتمک و قشده ایشند یاز که سوبلیدی یعنی

رداین سید علی و سرورزی

بویستی اوقوردی * بیت * هزور که بخش نباشد بکام * بجای رود کش ندانند نام * هزور
 اهل کمال دیکدر هزلی معنایسته پشه ور کی که سابقا کجی (که حرف رابط صفت) بکام
 مراد نجه دیکدر (بجای با حرف صله) و با حرف وحدت (رود فعل مضارع مفید غائب و یا فعل
 امر مفرد غائب) کش کافک فتحیه در ز بر ضمیرک ماقلی بودله مفتوح اولور ضرورت وزن
 اولانجه والا ساکنده اولور پس کسر کافه اوقویان خلاف قاعده اوزره اوقوردش (که حرف
 رابط صفت و با حرف تعلیل) و شین ضمیر هزوره راجعدر معناده نامه مقید در نامش تقدیرنده
 (محصول بیت) اهل هنر که طالعی مراد نجه اولیه یعنی اکا بخت و دولت مساعده اولیه
 بر بره کیدر و یا بر بره کنسونه ادبی بیلزل و یا بیلله حاصلی نام و نشانی اکلا زوایشید لیز
 بره کیدر یا خود برخلاف سمت کیدر که نام و نشانی جبهیه و یا کنسونه نام و نشانی جبهیه * نارسید
 بکتر آیکه سنک از صلابت او بر سنک همی آمد و آوازش بر سنک همی رفت * نا حرف اتها
 الی معنایسته (رسید فعل ماضی مفرد غائب یعنی ذهب الی ان وصل یا خود حتی وصل) با حرف صله
 (کتاراب لامیه) و با حرف وحدت (که حرف رابط صفت) صلابت شدت یعنی پکک و شیاق
 او به اضافت لامیه در ضمیر آیه راجعدر (همی ها حرف تأکید) می آمد حکایت حال
 ماضیدر (و آوازش ضمیری بنه آیه راجعدر) با حرف صله (فرسنگ عربجه فرسخ دیدکل برده که اون
 ایکی بیک آدم بر مقدار نه دیر) همی فت حکایت حال ماضیدر کیدردی دیکدر (محصول ترکیب)
 مشت زن کشتی نارسو به ابرشدیکه یعنی بر صولک کار نه که صلابت و شدتدن وحدت
 جریاندن طش طاش اوزره کلوردی یعنی او کینه کلن طاشلری یوا لاردی تنکه پک افار
 صولک شاندندر و آوازی بر میل بره کیدردی یعنی خروشی و جفندی بر میل مقداری بره کیدردی
 * بیت * هم کین آیکه مرغ ای دیوانی نبودی * کترین موج اسباب سنک از کارش در بر بودی *
 مراد اولسه اکثر یا بر کاف عجمه توسط ایدر (نمکین و نمکین و شرمکین کی امام طرد دکل ز بر
 غنیده دیر کافسر پس نمکین اصلنده غم آکیندر دین سهو المیش ز بر الف مدوده مک
 لغزنده حذ فی جائز دیکدر علی الخصوص که هم کینده اول ملاحظه غایبه فاسددر تأمل دیر
 (هم کین قور قبح دیکدر) ای با حرف وحدت (که حرف بیان) مر غابی اورد دیکدر (امین امین
 معنایسته در) اکثرین زادات تفضیل (و با ونون ادات نسبت) اسباب سنک دکرمان طاشی (در حرف
 تا کید) بر بودی راده فتحه و ضمه لغندر (با حرف حکایه) (محصول بیت) بر قور قبح صوایدیکه
 اوزرک ایچنده امین دکل ایدی یعنی اوردک که صوقوشیدر اول صولک صلابتدن و شدت
 جریاندن ایچنده یوزمه خوف ایدردی مبادا که صوطو پارله دیوالک کوچک موجی دکرمان
 طاشی کارندن قایب کتوردی حاصلی قره صوکی و یا طونه کی طاشد قلزنده شدت و صلابتله
 فردی * کوهی مرد مازادیکه هر یک بقراضه در معنایسته و رخت سفر بسته
 جواز دست عضایسته بود زبان تنایر کنود چند آنکه زاری کرد یاری نکر دند و گفتند *
 کروهی کاف بختک ضمه و یا وحدتله بر بلوک (مرد مازاد ادات مفعول) (که حرف بیان
) با حرف مصاحبت جیبیتی مضمن (قراضه فافک ضمه و تخفیف رالیله التون و اغنه در که فارسیجه
 ریزه زردیمکله تعبیر ایدر ظاهر آیه مراددر و لا التون او انی معاملانده جاری دکلر اخرنده
 با حرف وحدت و همزه حرف توسل (همزه حرف وحدتدن غلط سولش) معنایسته لغزنده
 معبر کشتی کدر کاه درمش یعنی یکید کبسی که خلقی صودن کچورر اسکدار قابلری کی اسم الت
 ونی اوزره در و اول یکیدکری به معنایسته اسم مکان ورنی اوزره (دست طعناضافت یانه در

ردشمنی

مطالع

نمکین ایستار لایحه تویردی
 زیر اصلی نمک در و نمک
 آخری میم دیکدر مکر
 مرادی غم اوله لکن پینده ده
 التماس مجتبی وارد
 لطایع

ردشمنی

و برک

و برک الی یعنی هیچ بر نشه به مالک دکل ایدیکه معبر اجرتنه ویر (زبان ثنا یانه) یعنی کبسی به
 دعا و ثنا ایلدی (بر کنود اجردی یعنی ملاجی مدحه باخلدی) زاری بای اصلیه ابله تضرع
 معنایسته در (باه مصدر دین بودلی بطر ایش (باری با حرف مصدر (محصول ترکیب) مشت زن
 صولک کارینه ابرشدیکه بر بلوک مریدی کوردیکه هر بر بستی بر قراضه سببیه یعنی بر قراضه
 اجرتله معبرده اوتور مشلر ایدی و سفر اتوانی باغشلسر (مشت زن عطا الی بفلو ایدی یعنی
 اجرت کشتی به و بر مک نشه به مالک دکل ایدی ملاحظه مدح و ثنا ایلکه باخلدی اولقدر که فریاد
 و فغان ایلدی بارلق و بولد اشلق ایلدی بر حاصلی مرحمت و شفقت ایلدی بر و بدیلر * بیت
 * بی زر نتوانیکه کنی بر کس زور * ور زرداری بزور محتاج نه * بی زر انتون سز
 (نتوانی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب قادر دکلین دیکدر) (یا ضمیر خطاب و همزه حرف توسل
) (محصول بیت) از سز کیمسه به زور ایلکه قادر دکلین اما زورک واریسه زوره محتاج دکلین
 حاصلی قوت و زور ایلکه مراد حاصل اولماز ایکن زورک واریسه ظاهر زوره محتاج دکلین ز بر
 زرایه جمع مصالح حاصل اولور * ملاح بی مروت ازو یچنده بر کردید و کفت * (محصول ترکیب)
 ملاح بی مروت اندن خنده ایلکه یعنی کولمکه دوندی ویدی یعنی مزینک طریقه بوکا توجه
 ایلدی ویدی * بیت * زرداری توان رفت زور از دنیا * زورده مرده چه باشد زورک مرده بیار *
 زورده مرده لامیه (و هاء رسمی مقدار معنایسته افاده ایدر یکساله و یکماهه کی بر یلاق و بر یلق
 دیکدر) (بونده ده بر آده دیکدر یعنی بر آدم اجرتی مقداری و اون آدم فوق مقداری
) (محصول بیت) ایچک یوقدر یعنی چونکه ایچک و پولک یوقدر دیر یادن زور ایلکه کتک اولماز
 اون کشتی زوری مقداری نه اولور و بونده نه فائده و بر بر آدمک ایچک کتور یعنی بر آدمک اجرتی
 مقداری ایچک (ز برادر یادن قوتله کلمن معبرله کچلور در یا یورد یعنی مبالغه طریقه در ز بر یا
 جاری اولماز مکر کیم اسکدار بوغازی کی بر اوله قندبر * جوارا از بر طعنه دل هم بر آمد
 خواست که از انتقام کندی کشتی رفته بود آواز داد که اگر بدین جاسه که پوشیده ام قانع شوی
 دریغ نیست ملاح طمع کرد و کشتی را باز کرد آید * (جوارا را ادات تخصیص) (طعنه لغزنده
 نیر ابله اورمقدر) اما بونده خاطره طوفمقدر (به هم بر آمد بخصور و منهض اولدی دیکدر
) (کرد آید دوندردی دیکدر) (ز بر الف ونون ادات تعبیه در اصلی کردیدندر دوتک دیکدر
) (محصول ترکیب) جواک ملاح بوطعه سندن کولکی منکسر و منفض اولدی دیلدی که
 ملاحدن کیش آله کشتی کیش ایدی آرزو پردی که اگر یوقفتا له که کیشم قانع اولور سک
 در بق دکلدر ملاح طمع ایلدی و کشتی بی کرد و دوندردی * بیت * بدوزد شره دیدم هوشمند * در آرد
 طمع مرغ و ماهی بیند * با حرف تا کید (دوزد فعل مضارع مفرد غائبدر دوزیدن دیکمک
 دیکدر دوختن دن دینلر زانده سو یالار) شره شبنک ورنک فتحه لایله غلبه حرصه دیر
 صفتی شره کلور فرق وزنی اوزره علی باندن هاء اصلیه ابله اما فارسیده هاء رسمی شکلنده
 اوقومنده جائز (بدوزدک فاعلیدر) (بدیده هوشمند لامیه) (در حرف تا کید) (آرد فعل مضارع
 مفرد غائب) (طمع فاعلی) (مرغ مفعول صریحی) (و ماهی اکا معطوف) (ویند غیر صریحی
) (محصول بیت) عاقل کیمسه ک حرص کوزینی دیگر یعنی بر حاصلی کور ایدر طمع مرغ و ماهی بی
 بنده کتورر یعنی دوزانده حاصلی طمع سببیه باغه کرفار اولور * چندان که دست جوان
 برش و کریان ملاح رسد اورا بخود ر کشید و بی محابا فرو کوفت بارش از کشتی بر آمد که
 پشتی کند همچنان در شتی دید نیست بگرد آید مصلحت آن دیدند که با او مصلحت کند
 و با جرت کشتی مساحت نمایند * چندان که اولقدر که (یعنی همان که دیکدر) (دست جوان

ردشمنی

رد این سبدی و سروری

لامیه جوانک لی دیکدر باحرف صله (ویش رائک کسر یله بونده صقل دیکدر (کر بیان معظوفدر
 ریشه (و ملاحه اضافاری لامیه در (دست مبتدا (رسید خبری (اورا ملاحی دیکدر (بخود
 باحرف صله کنیدی به کشید چکنی دیکدر (بی ادات سلب (مجاها مفاعله بایندن مصدر در اصلی
 مجاہد تا اسلوب عجم اوزره حذف اولمشدر زیرا مفاعله نك ناقصندن تابی حذف ایلک
 قاعده (ننددر یعنی بی پاك وی پروا دیکدر (بی مبل و توقف دین بولفته و قوفی یوغیش (فرو
 بونده ادات تا کیددر (کوفت کاف عربک ضمیمه دو کدی یعنی ضرب شدیده ضرب ایلدی (که
 حرف تعلیل (پشتی پشت باه بحکم ضمیمه ارقه دیکدر (و یا حرف مصدر مظاهرت و معاونت
 معناسنه در (همچنان ملاح کی دیکدر (درشتی درشت ابری دیکدر (بر بجه خشن دیرل
 خالک فتحی و شینک کسر یله (و یا حرف مصدر مراد یا وزنی در حاصلی کنک (با و جوانه دیکدر
 باحرف مصاحبت (اجرت کشی صدرک فاعلنه اضافتیدر (مساحت مفاعله بایندن مصدر در
 افنده مساهله در یعنی آسانلق اما بونده سخا و جو مردلک معناسنه در (پس مختار صحاحدن
 المساحة المساهله و تسامحا تساهلوا دین اجمال ایلش (محصول ترکیب) همان که جوانک ال
 ملاحک صفاته و بقاسنه ایشدی انی کنیدینه چکنی وی پروا وافر دو کدی بولدانی کیدن
 کوردی بونی دو کدی یکنی و کیدن طشره کلدی که مظاهرت و معاونت ایلله مذکور کچی کی که
 خشم وحدت کوردی پس ارفاسین چوردی یعنی فرار ایلدی امدی مصطلحت انی کوردیلر که
 انکله مصالحت ایلدی و کی نولون یله جو مردلک ایلدی و سخا کوسره * مشوی * جو برخاش بیی تحمل
 یار * که سهلی یشدد در کارزار * برخاش باه بحکم فتحی و ضمیمه ورائک سکون یله ضواشدر
 حرب معناسنه (که حرف تعلیل (سمل سبتک فتحی و سکون ها ایل آسان دیکدر قولای
 معناسنه (و یا حرف مصدر پس معنی سهولت دیکدر (در کارزار لامیه در کارزار کاف عرب یله
 حرب و جنگ معناسنه در (محصول بیت) چونکه صولش و جنگ کوره سین تحمل کتور یعنی
 تحمل و صبر کتور زیرا سهولت و رفیق جنگ و حرب قیوسی بغار حاصلی ملاعت و بواسلق
 جنگ و جداله مانعدر * لطافت کن انجما که بیی ستر * نبرد فز نرم رابع تیر * نبرد فصل
 نفی مستقبل مفرد غائب (راده تشدید ضرورت وزن ایچوندر (قر قافک فتحی و تشدید زا ایل
 عرب ایشمه دیر مبالغه ایل اسم فاعلی قر از کاور اما بونده ضرورت وزن ایچون را مخفدر
 (نرمه اضافت بیایه در (و ادات مفعولدر (نرم نونک فتحی و رائک سکون یله یومش دیکدر
 (تیغ تیر بیایه تیر نالک کسر یله ایتی دیکدر کسین معناسنه (محصول بیت) لطافت
 و مبالغه شول برده که ستر و عناد کوره سین زیرا یومش ایشی کسین قلیج کسر حاصلی
 رفیق و ملائمت یومش ایلک کیددر و عناد و ستر کسین قلیج کیددر که اکا کار ایلز
 * شیرین زبانی و لطیف و خوشی * توانی که پیلی بموی کشی * شیرین زبان وصف ترکیبدر
 طلی دلی دیکدر (و یا حرف مصدر در دل طائلیله دیکدر (خوشی یا حرف مصدر
 (توانی فعل مضارع مفرد مخاطب (که حرف بیان (پیلی یا حرف وحدت (یا حرف مصاحبت
 (موی یا حرف وحدت (کشنی یا ضمیر خطاب (یعنی کشنی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
 (محصول بیت) شیرین زبانه و ملائمت و خوشفله یعنی ایلکله قادر سین که بر فیل برقل ایل
 چکوب یده سین یعنی رفیق و ملائمت سکا مفاد اولور بوله قولی و زورلی حیوان ایکن حاصلی
 ملاح مدارا اله مشق نك خجہ شدن خلاص بولدی * بعدر مانی در قدمش افتادند و بوسه
 چند بفساق بر سر و ویش دادند و بکشتی در آوردند و روان شدند تا رسیدند بتونی که
 از عمارت یونان در آب ایستاده بود ملاح گفت کشنی خلی هست یکی از شما که دلاور تر ست

رد سروری

رد سروری

و مردانه تو زورمند تر باید که برین ستون پرو و در سیمان کشنی بکیرد تا عمارت کنیم * باحرف
 مصاحبت سببی متعین (عذر ماضی بیایه (در حرف صله (قدمش شین جوانه را جعددر
 (بوسه یا حرف وحدت و همزه حرف توسل (یا حرف مصاحبت (نفاق نونک کسر یله مفاعله
 بایک مصدر تانسیدر (بکشتی باحرف صله (در آوردند ادخال ایلدیلر (روان شدند کتدیلر
 دیکدر (تا حرف انتهی (یا حرف صله (ستون سبتک و نالک ضمیر یله دیرک دیکدر (بر بجه
 عود دیرل (و یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت (عمارت یونان لامیه (یونان فرمان
 ولایت دیرل لیکن اول ولایتده مذکور صو کی صو یوقدر مکر افلاطون بکاری دیکدر
 صواوله لیکن اول بیایه اقلز بلکه بر یوک مفسره به دو کور حاصلی یوک کاک بوراسی شبهه دن
 خالی دکلدر (ایستاده طور مش دیکدر مراد دیکلوب طور مقدر (خالی یا حرف تنکیر (که
 حرف رابط صفت (دلاور وصف ترکیبدر آوریدندن بهادره دیرل (و ادات تفضیل (باید
 کرک دیکدر (که حرف بیان (برین ستون یومش اوزره دیکدر (رسمان کشنی لامیه کینک
 ای دیکدر (تا حرف تعلیل (محصول ترکیب) بکن عذر سبیله یعنی بونی کشنی به المایوب
 طعن ایلد کیری سبیلله ایاغنه دوشدیلر و بر بجه بوسه نفاقه بیایه و کوزینه و بر یار یعنی
 باشین و یوزین و کوزین اویدیلر و کی به کتوردیلر یعنی کی به قویدیلر و روان اولوب کشیدیلر
 بدیر که بر بجه که یونان بناسندن صوا یچنده دیکلوب طور مش ایدی ملاح دیدی کشنی به خلی
 وضیر وار یعنی کینک یوز غون بری وار که اصلاحه محتاجدر بر یکسر سز دیکه بهادر رکدر
 و مردانه رک و زورلی رکدر مرادی ملاحک یوسوز یله جوان مغرور ایل کدر اولاک
 کنیدی به حسن ظنه سوزینی طونه پس کرکدر که یوستون اوزره واره و کینک ایینی طونه
 تا کیم کی عمارت و اصلاح ایلد لم یعنی خلل و ضرر بی دفع ایلد لم * جوان بغرور دلاوری که
 در سر دشت از خصم دل آزاده نبتد یشدد و قول حکما را کار نفرمود که گفته اند هر کرا رنجی بدل
 رسانیدی اگر در عطف آن صد راحت برسانی از پاداش آن يك رنج ایمن میباش که بیکان
 از جراحت بدر آید و از آزار در دل بماند * باحرف مصاحبت سببی متعین (غرور دلاور لامیه
 (و یا حرف مصدر (که حرف رابط صفت (خصم دل آزاده بیایه کوکلی انجش خصم
 و یا کوکلی انجش یکی خصم (نبتد یشدد قایمندی (یعنی پاك و پروا چکنی کار نفرمود ایش
 بیورمدی یعنی ایش ایلدندی و عله کتورمدی (که حرف بیان (هر کرا را ادات تخصیص
 هر کینک دیکدر (حرف ربط مقدردر (یعنی که حرف (رنجی یا حرف وحدت برالم دیکدر
 (بدل یا حرف صله (رسانیدی فعل ماضی مفرد مخاطب (الف و نون ادات تعدیه
 ایشدر دیکدر (در حرف ظرف (عقب ان لامیه (عقب بونده ارد و صولک معناسنه در
 (برسانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر (الف و نون یته ادات تعدیه در فعل شرط واقعه در
 ایشدر رسک دیکدر (پاداش باه بحمله جزا و عوض معناسنه در (انه اضافتی لامیه در
 (ایمن میباش جزا شرط) که حرف تعلیل (یکان با و کاف بحمله دمرنه دیرل (جراحت کینک
 کسر یله یاره به دیرل (بدزاید طشره کلور (یعنی جفا را ازار الم دیکدر برشین مقدر در
 ازارش دیکدر ضمیر پسکانه را جعددر (محصول ترکیب) جوان به سادراق غرور یله که
 باشند ایدی خصم دل آزاده دن امدی یعنی پاك چکوب قایمندی و قول حکمایی کار بیورمدی
 یعنی سوزنی عله کتورمدی که بیور مشدر هر کینک که کوکله برالم ایشدر دیک اید اکر اول
 الملك اردنجه یوز راحت کوکله ایشدر رسک اون بر بجه جزا و عوضندن امین اوله
 زیاده مرین یاره دن جبقار امار یخ و الم کوکله قالور پس اندن حذر ایلک کرک

ظاهر بود که بحکایه
 تصنیف در تحقیق دکلدر زیر
 ظاهر حاله مخالف برری
 چو قدر قدر شد
 حضرت شیخ کعبه نظرا
 نصیحت مذکور دن آزاده
 اولوب العهده علی الراوی
 قاعده سنجه همان مسعود علی
 نقلدن عبارت اولد یغندن
 بسف یونان فرمان ولایتده
 مختصر اولد یغنی مسلم دکلدر
 حاصلی حضرت شیخه
 اعتراض وارد اولماز
 للطابع

* یت * چه خوش گفت بکنش با خلتاش * چو دهن خراشیدی این مایش * بکنش (باوکاف
 عربیه) (بادات صله) (بکنش) (و خلتاش شاهنامه ده مذکور اولان ایکی بهلوان دلاورک
 اسمندر) (جوادآت تعلیل) (خراشیدی فعل ماضی مفرد مخاطب طرملادک دیمکدر ایچمکدن
 کانتندر) (محصول یت) (مصراع ثانی مقول بکنش شد یعنی بکنش خلتاش شهنه خوش
 دیدی یعنی ابودیدی چونکه دهنی طرملادک انک مکردن امین اوله * قطعه * مشو این
 که تنک دل کردی * چون زدست دل تنک اید * مشو فعل نهی مفرد مخاطب اوله دیمکدر
 (که حرف تعلیل) (تنک دل وصف ترکیبدر قیاس تشکد باز مق ایدی لیکن مبتدی به
 بواسهلدر) (کردی کاف بحکم فتحه فعل مضارع مفرد مخاطبدر اولور سین دیمکدر
 (کر دیدن صیرورت معنای سنه) (دل یا حرف وحدت) (یا حرف صله) (تنک طار دیمکدر
 اضطرابدن کانتندر) (محصول یت) (خطاب عام طریقله بیور امین اوله که تشکد اولور سین
 یعنی صکوکلک طار اولور و بیخضور اولور سین چونکه الکندن بر کوکل طار اله یعنی
 چونکه بر کیمه ک کوکلک انجندک البه سنده انجنور سین) (شراحت بهضیسی مصراع ثانی بی
 جمله شرطیه واول جزاییه ملومش و بعضی تعرض طریقله جزا مقدر در دیمش زیرا
 جزا شرط اوزره مقدم اولماز لیکن ایکسنگ بیله چولفظی ادات شرط طوقفده سوزنده
 نذر وار زیرا چو و چون بونک کبی پرده ادات تعلیل در ادات شرط دکل و جزا شرط اوزره
 مقدم اولماز دین خطب عشوی ایلش زیرا عدم تقدم علماء نحو قنده در اماهل منطق واهل
 فرس قنده اول اعتبار بوقدر فامل * سنک بر باره حصار مرز * که بود کز حصار سنک
 اید * سنک مرز فعلک مقدم مقول صریحی (و بر باره غیر صریحی) (باره هاء رسمیه
 حصار دیواری باروده درلر) (و بعضی نسخه ده بار و دوشمش) (حصار اضافه لامیه در
 (مرز فعل نهی مفرد مخاطب اورمه دیمکدر) (که حرف تعلیل) (بود فعل مضارع مفرد
 غائب اولور معنای سنه) (کراصلی صکه ازایدی) (که حرف بیان) (سنک بودک فاعلدر
 (محصول یت) (حصار دیوار بنه طش اورمه یعنی آتمه زیرا اولور که حصار دنده طاش
 کلور حاصلی سن طش تدبیکت بره جائزدر که اندن سکا طش اهل بوینک معنای بودر) (پس
 مصراع دینک معنای سنه جائزدر که حصار دیوارندن طاش منقطع اوله یعنی قوه و سنک
 اوزریکه دوشه دین ترکیبه مخالف معنی و برش * چندان که مقود کسبی بر ساعد یچید و بر بالای
 ستون رفت ملاح زمام از کفش در کلا نیه و کشی براند بچاره در انجا حیران ماند روزی
 دو بلا و محنت دید و سختی کشید سیوم روز خوش کریان گرفت و باب انداخت * چندان
 که اولقدر که قلت مدندن و قصر مکندن کانتندر همان که دیمکدر) (مقود لغته بولارد
 (اما بونده کی بند کلری اب مراد در سین کسبی دیمکدر) (ساعد بلک معنای سنه در عربیه
 یچید بونده طولادی دیمکدر) (بالا بونده اوست معنای سنه در) (زمام یعنی مقود) (زمام فارسی
 (و مقود عربی بولارد معنای سنه بونده بک ای مراد در) (کف عرب فانک تشدیدله اوقور
 اما بحکم تخفیفله ال ایاسنه درلر) (در حرف تأکید) (کلا نیه کاف بحکم ضمی
 و سنک فتحه قریدی معنای سنه یعنی اوزدی دیمکدر) (بعضی نسخه ده) (ر بود دوشندر
 کلا نیه برنه) (کشی براند کی بی سوردی) (یعنی قرار ایلدی کندی) (بچاره مشت زن
 ستون اوزره مختصر قالدی) (خوابش) (سین معنای صکه بریانه مقید در مجاز ایتقاسین
 طوتدی) (یعنی غلبه ایلدی) (باب یا حرف صله) (انداخت آندی دیمکدر) (یعنی
 دوشردی) (محصول ترکیب) (همان که مشت زن کی اینی قولنه طولادی و درک اوزرینه

ردای سید علی و سوزی

وسروزی

رد سروزی

واردی

واردی ملاح کشتی ایی النیدن چکدی فردی و یا فادی اذن صکره (کلنمدی کی بی
 سوردی کندی) (بچاره درک اوزره حیران و سرگردان قالدی) (بر ایکی کون انده بلا و محنت
 کوردی و زجت و شدت چکدی او چنجی کون او بقویقا سین طوتدی و صوبه آندی) (یعنی
 او بقو غلبه ایدوب صوبه دوشوردی * بعد از شبان روزی بکنار افتاد از حیانتش رمقی
 مانده بود برک در خنان خوردن گرفت و بیخ کیا هان بر اور دن تا اندکی قوت یافت سر در
 بیابان نهاد و بر رفت تا نشنه و کرسنه و بی طاقت بر سر چاهی رسید قوی را دید و کرد آمده
 بود و شربتی آب پیشری می اشامیدند چو از پیشتر نبود آب طلب کرد ابا کردند دست
 تعدی در از کرد مبسر نشد تی چند را فرو کوفت مردان غلبه کردند و بی محابازدند و مجروح
 کردند * شبان روزی بر کون بر کیمه معنای سنه در) (حضرت شیخک بو سوزنده غریبدر که یوزکچ
 آدم بر کون و بر کیمه دن صکره صویک کنار نه دوشمکه در یا کرک دریاده ایسه جریان اولماز
 و حضرت شیخ ابتداء کلامده آبی شدت جریانه وصف ایلش ایدی) (پس ایکی کلامک
 یعنی تطبیق ایلده صعوبت وار) (واکر بر کیمه دیرنه که دریاده ده جریان بولنور اسکنداز
 بوغازی کی جواب اولدر که شتا و زبونک کبی برزی بر ساعده بکر بر کون و بر کیمه کلنمد
 (واکر دیرنه که ستونده و دریاده مکشی بر کون و بر کیمه اولسون) (جواب اولدر که بیور مش
 ایدی سیوم روز خوابش صکر بیان گرفت و بو علی کل حال محل اضطرابدن خالی دکل
 (رمق رانک و میمک فتحه لایله جائک باقیسته و صوکنه درلر) (یا حرف وحدت) (یا حرف تنکیر
 (برک در خنان لامیه) (خوردن گرفت یکمه باشلدی دیمکدر) (بیخ کیا هان لامیه نباتات کوکبی
 (بر اور دن بر دن چیقارمغه) (حاصلی اغچلر بیرا غنی و نباتات کوکبری چقاروب یکمه باشلدی
 (نا ادات تعلیل در خنی معنای سنه) (اندکی یا حرف وحدت) (باره دیمکدر) (سر در بیابان نهاد
 باشی بیابانه قودی) (یعنی باغنی الدی بیابانه دوشدی بوقفره ک اولنه بر او زیاده ایا و بوسردن
 بیابان نهاد دین بیابانه سولمش) (نا ادات غایتدر الی معنای سنه) (نشنه صو سوزا کرسنه آخ
 (بی طاقت زبون دیمکدر) (بر حرف صله سرچاه لامیه قوی باشی دیمکدر) (مراد صوق و یوسی در
 (قوی یا حرف وحدت) (ورادات مقول) (بر او ضمیر چاهه راجعدر) (کرد آمده کاف بحکم
 کسری و سکون رانک جمع اولمش دیمکدر) (شری یا حرف وحدت) (بر ایچم دیمکدر) (یا حرف
 مقابله) (پشیر بولدر یعنی منقر) (و یا حرف وحدت) (می اشامیدند حکایت حال ماضی ایچر لردی
 دیمکدر) (ایا امتناع معنای سنه) (یعنی ایچمکه مانع اوادیلر) (حاصلی بولسر ایچر مدیلر) (دست
 تعدی لامیه در مجازا) (دراز کرد اوزا ندی) (یعنی صوی قهر ایله و زور ایله ایچمک استدی
 (مبسر نشد یعنی غصبله ایچه مدی) (تی یا حرف وحدت) (چندرا) (وراتاد مقول بر نیچه شخصی
 (فرو کوفت محکم دو کدی دیمکدر) (محصول ترکیب) (ستوندن صوبه دوشد کدن صکره
 بر کون و بر کیمه پوزه پوزه صویک کنار نه دوشدی حباتندن بر رمق قالمش ایدی یعنی
 زیاده ضعیف و زبون اولمش ایدی اغچلر بیرا غنی و نباتات کوکبی چقاروب یکمه باشلدی تا کیم
 بر باره قوت بولدی باشین الوب بیابانه دوشوب کندی حتی آخ و صوسوز و بی طاقت بر قوی
 باشنه ایرشدی بر طاشه کوردی قویتنک اوزرنده جمع اولمش و بر ایچم صوی بر منقره ایچر لردی
 جوانک متفری یو غیدیکه و بروب صو ایچیدی صو دیلدیکه ایچمکه ابا ایلدیلر یعنی رانکان
 صو ایچر مدیلر تعدی الی اوزا دوب کوجه ایچمک استدی مبسر اولدی یعنی زور ایله ایچه مدی
 بر نیچه کیمسه بی محکم دو کدی ملاحی دو کدی کی ارلر چو غیدی یعنی قوی صا حیلری
 چو غیدی اوشدیلر و جوانه غلبه ایلدیلر و بی پالک و بی پروا حریفی دو کدیلر و مجروح ایلدیلر

فقره کوره بوعتراضده
 غریبدر ز برامشت زنگ
 یوزکچ ایکن یتابله در بابه
 باخود نهره دوشوب سرسام
 اوله رق یخفنده تعالی
 چوق زمان صکره بلا شهور
 قره به دوشمش جائز و کثیر
 الوقوعدر اشوا حمله کوره
 شارح مرحومک جمله
 اعتراضی قالقار قند برلطابع
 ردش می

* قطع * بسته حور و بر سر پیل را با همه تندی و صلاست که اوست * آتش با، بچند قطع به
سوری سبک شیده تسدید ضرورت و با بچند و در تسدید آیه وند یعنی من ابلین و هم بلس
برونده جوق معانسه در برید با حرف نا کید زند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی متخذه آیه به
راجع ضمیر مفعولی پیل تندی دیکر یعنی باوز و یا حرف مصدر بوقدر باوز آیه دیکر صلاست
شدت معانسه در جاست وقوف و زور دین عبارتند که حرف ابلین اوضه غائب فاعله راجعه در وسین
و نادات حور تندی برینه مردی بارت نامردك ابلین (محصول بیت) (سوری سبک که جوق
اولدی قیلی نجیدر یعنی صورقو لم و بر قیلی آیه سه بی اشعارده جمع ایلد تگری آنکچوندر که قبل
کی حور ضوی و ارا و بر بی قیلک حور طومنه کنسه غایبه متالم او ویز بون اولور (حاصلی
کمزون بسته دندر درل بوقدر تذلک و صلاست که فیلدر یعنی بوقدر جسامت و صلاست
صاحب کی بسته جوق و قنوعت عاجز و زبوندر * مورچکا ز او بود افاق * شیرر یا ز ابد اند
بوست * مورچکان مورچک جعیدر اقیاس بونده چه اادات تصغیر اولمقدر لیکن استعمالده
مضنی قرینه معانسه در اادات تخصیص (شیرر یا نیانه کو کرش ارسلان دیمکدر
و اادات تخصیص (با حرف نا کید (در اند فعل مضارع جمع غائب در تارل معانسه دالده فتح
و کسر حاردر ذی یعنی متخذه مورچکانه راجع ضمیر مفعول بوستدر (محصول بیت) (جو که
قرینه تعلق اوله یعنی که تعلق ایلد معان ارسلان در بیستی بر تارل یعنی ارسلان برنجیلرک
بسته یکن قرینه جوق و ملوعت عاجز و زبوندر حاصلی ارسلان قرینه زبانه عاجز در
قبل بسته ن و ابلینی کی قصه دن حصه بود که مشت زن بوله زورلی بهلون ایکن کبریت ناسدن
جز و بوندر استدیخت کبی * بچکم ضرورت خسته و محروح در بی کار و ن افتاد و برفت
شکاه برسدن بمقامی که رزدان در خطر بود کار و بان را دید زه بر اندام افتاده و دل
برده نشوده گفت بدیده دزد که بی منم در بی میا که بخانه مرد راجه ابدهم و دیگر جوان
هم باری هم دردمر بلاف و در قوی رسد و بچکت و ساد مال کسند و رذو اش دستگیری
کردن چو بر آتش معده با از قند بوی نغمه خند از سرشته تها ناول کرد و دی چند آب آتشید
نایدور و س را به و خواش در بود و بخت * در بی کار و ن لایه کاروان اردنجه دیمکدر
ساده و بچندیمکدر یعنی با حرف سله و یا حرف وحدت که حرف بیان و یا حرف رابط
صفت زره اسم مصدر در زرم معانسه که حرف تعجب ایکی بونده دیمکدر (آتش معده
لاسه و بچندیمکدر نفس بدی یعنی زبانه آله نندن معده سی آتش ابدی بعضی متخذه
و عا سده و صفت زردست رفته بود دو سمش (از سرشته تها سده تها جهشتدن تناول کرد
کل بدی دیمکدر دی چند آب پنجه بودم صودیمکدر (آتشید بچدی با حرف تعجب
دی در و ن بسته بیدر مبد فعل ماضی مفرد غائب ماکن اولدی دیمکدر (و خواش در بود
و جوق و شو قندی و بودی مخصوصا رکت با ضروره جوان خسته و محروح کاروان اردنجه
کندی کجاستی به غمه ایستدیمکدر که اول مقام حراملردن خوف زره بدی یعنی ذوق فتح بر ابدی
جوان کوردی کاروان خلقک اندامه زره دوشمش و کو کالربن هلا که قوم شلر یعنی هلاک اولمربی
مقرر بلبلر جوان کار و ایلره دیدی اندیشه طو تک یعنی قایمق و پروا چکمک که نواراده
یعنی ارا کزده بریم کبی الهی اره جواب و یرم و غیره جوابلردن معانوت ایلسونلر دهند بونده
فعل امر در کاروان خلقک کوکلی الک لافیه قوی اولدی و الک مصاحبیه شادمان و حرم اولدیلر
و ازان و صولیه دستگیرک یعنی معانوت ایلدیلر (جوانک آتش معده بی قافلهش ابدی و عا ن
صبر و طاقی لندن کشیدی استها جهشتدن پنجه آله تناول ابدی و پنجه بودم صو ایچدی

دسروزی

رد سروری

نام

اما کم بختی شیطانی ساکی اولدی (یعنی زاده آجغلی گندی و سلطان نفسی راحت اولدی و کسروی او یوقو قانیدی و او بودی * مرمردی بخند و جهان دیده در کارون به کت ای باران من ازین بدرقه سما اندیش کم نه چنانکه از دزدان بکه حکایت کند که عربی را در می خد کرد آمده بود و شب از آنسویش لوریان در خانه تنها خوانش بریدی بی از دوستار زده خود بد ناو حش تنهایی بیدار منصرف کرد آندشی چند در صحبت او به د خندان که بر در مهاش وقوف یافت بعد و سفر کرد بامداد آن عاب را دیدند عربان و کران گفتند حال چیست مکران رهمای زازد بر دگفت لا و نه بدرقه برد * مرمردی با حرف وحدت (بخند صفی) جهان دیده وصف ترکی جهان ~~ک~~ بر مس یعنی سیاح عالم اولس (بدرقه سما لایه) بدرقه لغته اجرته فواغوزاق ایلین و ساعتی و امین (طهر نوک کبی بر زده امین و حاطه مع استند در بدرقه فارسیدر) دوندار معنانه در دین ایکی وجهه خطا ایلس (برسی باز سیدر دیدیکی زرا بونی عربی اغلرده یاز مثلر) بر خطا سیده دوندار دیدیکدر که اغلر بونی هیچ یازمیش لر (وافظ دوندار دده خطا ایلس که دمدار در میله دوندار دکلر نوته عسکرک آردینه عرب سده سقه دیرلر) نهایی رومک چهله سی نحر بف ایدوب (دوندار دیرلر اندیش کم برینه اندیشا کم باران ادات تفضیل ایله خطا سین اکلازمائش) چنانکد برینه چند آنکه یازمیده ججع نسخه ره مخفدر (عرب برینه اعراب یازمه سیده نسخه ره مخفدر) آواش لوریان لایه (نشویش بونده خوف معنانه در) لوری واولی عسکرک فرایسته دیرلر) الف نوته جم ایدوب لوریان و لویان دیرلر (بعض نسخه ده لوریان برینه) دزدان دو سمش (و بعض شرح بونسخه فی نغذ ایلس و بعضی عدم تبیین اکا اعتراض ایلس) لیکن اعتراضی زاندر در زرا لوری جنسی است دزد او اور رومک به کانی کبی حواش شین عرب ره راجعدر) نمدی با حرف حکایه (زده خود لایه کندینک قنه دیمکدر) تا حرف تعال (وحش تنهایی لایه دریا لکری و وحشی دیمکدر) صحبت اوضه عرب ره راجعدر) خندان که اولمدر که (یعنی همار که دیمکدر عدم تراخیدن عارندر) (میه باه اولک کسری و نایک ضعیله ایلندی دیمکدر عسکرک روستایلی ایکی بابی بیله ضم ایله اوقوزلر) (والله نافع اولمدر عسکرک روستایی طمع ایملر ابادان ایرته) یعنی علی الصراح (عربان افظی ذکر ایلدیکر کرانله قضین مزدوح صنعتی رعایت ایلم ایچوندرو الا بر کیمه ک ایچمنی کیمکدر عربان اوانی لازم دکلر) کران صفت مشبهه در) کریدندن اخلاص دیمکدر) (اعصار اداعلا یچیدر باکی معنانه) مکر نوک کبی بر زده کانه معنانه والله بدرقه برد (بدرقه بونده امین و فواغوز اولمغه قانلدر) یعنی وحشی اراله ایلاکه دلیل و هادی معنانه محصول زکب) اخند وجه ندیده بر میر کیمه کار و نده بیله ایدی دیدی ای یار ازین بوسرک بدرقه کزدن قور قورم حرام لر دن قور قور دم کبی دکلر بلکه المردن زیاده انجلین حکایت اندر لر به عرک بر فاح ایچمه سی جمع اولش ایدی و کیجه لوریان دن خانه سنده بالاکر عربی او یوقو المازدی یعنی او غری قور قور سندن او یوقو او یور مرمردی دوست لر ندن برنی کندیله خانه سنه ایلندی تا کیم بالاکر قی وحشی انک دیداری سببیه ازانه ایله بر نیجه کیجه عربک صحبتند اولدی همان که ایچمه سنه وقوف بولدی یعنی ایچمه سی نه برده اولد یعنی بیلدی الدی کتوردی و سفر ایلدی ایرته سی عربی عربان و کران کور دیلر دیرلر حال ندر یو خسه ایچمه کی او غریبی ایلندی عرب دیدی لا والله بدرقه ایلندی * قطعه * هر کرانیم زمار نیشتم * تا بد انستم عجه خصات اوست * فالتداء غایت ایچوندرو (زمانده مذکبی عرب سده

ردیفی

ردسروزی

ردشاهی

ردہ می

ردسروزی

رد سروری و شمع

رد سروری و شعی

(و خصلت خوی معنانه در) (محصولیت) هرگز یلاندن امین اوتوره دم یعنی اندن امین و غافل اولدم اولو فتدن پری که یلدم انک خوبی و عادت حاصلی انک خبیاتنی یلاندن پری اندن امین و فراغت اوزره اولدم دیمکدر (نشتیم برینه نشتیم کتورن فعل مضارع خطای فاحش ایلش زیر ایدانستم فعل ماضییدر) و هرگز دخی قط معنانه ادا اندر و قط خود ماضی به مخصوص صدر مضارعده استعمالی خندر و جیب جمع لفظ ماضی فعلیه مستعملدر علی کل حال بویه بازانلر معنایه و قوفلری یو غیش * زخم دندان دشمنی بترست * که نماید بچشم مردم دوست * زخم دندان دشمنی لامیلدر (و یا حرف وحدت) (بترست) تر معنانه اقتدر (که حرف رابط صفت) (نماید فعل مضارع مبنی للمفعول معنانه کورینور دیمکدر) (با حرف صله) (چشم مردم لامیه) (نماید بچشم مردم مفعول غیر صریحی در) (و دوست صریحی و فاعلی دشمنه راجع نموده ضمیر) (محصولیت) بردشمنک زخم دندان مارک زخم دندانندن بترست که مردک کوزینه دوست کورینور زراماردن انسان البته خنذر ایدر اما دشمنی کاشخدن یعنی عداوتی اخفایلندن دکه وجهله احتراز ایلر زیرا قلبنده اخبار ایلدی وی عداوته علی و اصل دکل معلوم اوله که یتده مفضل مار و مفضل علیه عدوی کاشخدر لیکن شراح مفضل عدوی صریحی و مفضل علیه دشمنی غیر صریحی طوئیلر و ضبط عشوی ایلد یلر یو ایکی بیت عربک بدرقه سنه مناسب ذکر اولندی پس یتدیرجهان دیده نک سوزینه کلک اهل فافله به دیدی * چه دانیدی یاران من که این جوان هم از جمله دزدان باشد و بعباری در میان مانعیه شده تا بوقت فرصت یاران را خبر کند پس مصلحت آن میباشد که مرا ورا خفته بگذاریم و برانیم جوانان را ندیم بر استوار آمد و بهای ازشت زن دردل کمر فتنه خت برداشند و جوار خفته بکذاشتند انکه خیر یافت که آفتاب بر کنش تافت سر بر آورد دو کار و از ار فته دید بسی بکر دیدوره بیجای نبردشده و بی نواری رخا دل برهلاک نهاده میگفت * با حرف مصاحبت (عبار لغته جوق کزیمی ذکی وزیرک کبسه) (و ارسلانه عیار دیر صید آراسته ده جوق کزدیکیمون اما بونک کی برلده جوق یلور معنانه در) (و یا حرف مصدر در) (عبار حرفه معرفه و قدر دیو ابهام ایلن عبارتی ایلش) (تمهیه تفعلیل یلندن مصدر در برنسته برنسته به سکیم مثلا برنسته به قوقومی سکیم کی) (بونده ده مراد سکیمدر) (نا حرف تعلیل) (بوقت فرصت) (با حرف ظرف و اضافت لامیه) (مرا ورا مر بونک کی برلده رانک معنای تا کید ایدر) (خفته او بومش) (بگذاریم فعل امر متکلم مع الف بر کذا یلندن ترک ایدلم و یایده وز) (و برانیم سورلم و یا سورده وز دیمکدر) (مهابتی مهابت خوف) (و یا حرف وحدت نوعیه) (بر حرف استعلا) (کتف کاف عربک فتنی و تانک کسر یله باغین دیمکدر یعنی او و زدن اشاعه کور که دیرل) (تافت فعل ماضی مفرد غائب قزندی دیمکدر لیکن آفتاب قزمن بلکه قزدر پس معنای لازمسی ارقاسنی قزدردی دیمکدر) (سر بر آورد باشتی قالدردی) (بسی بکر دید جوق چکزندنی یعنی او بود یعنی برده کزندی و دولاندی) (و بیجای با حرف وحدت بولی بریره ایلندی یعنی بر بول بولدی) (نهاده ها رسمی بونده حرف ترتیب قویوب دیمکدر) (محصول ترکیب) (برددی نه یلور سزای بنم بولداسلر مکه بوجون جمله دزدان اوله و عیار لاله بنم ارامه سکیمش اوله تا کیم فرصت وقتده بولداسلر نه خبر ایلده پس مصلحت آنی کورومکده انی او بومش ترک ایدوب کیده وز جوانره پیرک تدبیری شد که کلدی و مشت زدن بر نوع خوف کو کلرینه ایلد یلر یعنی اندن قورقدلر نو ایلرین قالدردیلر یعنی بوکلند یلر و بیجایه بی او بومش قود یلر او وقت خبردار اولدیکه کوش

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

رد شراح جیبا

عبار شده ایلده در
لاضایع
رد سروری

نسخه شار حدن باز یلوب
ماخذ طبع اولان نسخه ده
ناه و واوله اوله جی انواب

بعضی قالمش ایسه مصلحه ایدلر نسخج پوره ر
لاضایع

ارقاسن قزدردی باشتی قالدردی و کاروانی کفش کوردی او بود یعنی صحرا ده جوق چکزندنی کردی و بریره بول ایلده مدی یعنی هیچ بریره کیده چک بول بولادی صوسن و از قسن بوزنی خاکه و کونکلی هلا که قویوب سویلردی یعنی بوزن بره قویوب هلاک کنی مقرر یلوب سویلردی یعنی بو عربی یتی او قوردی * یت * من ذی یحیی و زم العیس * ماللغریب سوی القریب انیس * من اسم استه همام محلا مرفوع مبتدا (ذا اسم موصولدر الذی معنانه) (یحدتی تفعلیل یلندن فعل مضارع مفرد مذکر غائب فاعلی نموده ذایه راجع ضمیر) (و تون حرف و تابه) (و یا ضمیر منصوب متصل مفعول وجهله فعلیه نک اعرایدن محلی بوق صله سیدن اسم موصولک و اسم موصول صله سبله اعرایدن محلا مرفوع خبر مبتدادر وجهله اسمیه نک اعرایدن محلی بوق جمله متانفه) (و او حرف حال و حرف قد مضمر در) (زم فعل ماضی مفرد مذکر غائب مبنی للمفعول ایکی معنای وار بریسی زمانندی یعنی باشته یولار اولدی یوله کتک ایچون و بریمی یواده ایلری کندی قائم مقام فاعل عبسدر عینک کسر یله که جمع عبسدر صازی به مائل اق دوه ره دیرل) (مالس معنانه جرف نفیدر) (الغریب جار مع الخبر و مقدم خبری) (و انیس مؤخر اسمی) (و سوی بونده سبنک کسری و واولک فتنیه غیر معنانه در و تقدیرا ظرفیه منصوب و ما بعدی مستنفاظا مجرور و منافی الیه) (محصول بیت) (کیم اول کیمه در یعنی کیدر اول کیمه که تله مصاحبت و مکالمه ایدر یعنی بنیدن بالکلن و حشانی ازاله ایدوب بی اکلن کیدر حال بو که دوه رک یوله کتک ایچون باشته یولار طاقلدی یعنی ایلری یوله کندی وین بیچاره تن تنها قالدیم پس غریبک غریبیدن غیری انیس و مونس بوق یعنی غریبک الکیمه سی یتدیر * یت * درشتی کند باغریسان کسی * که نابوده باشد بغریب سی * درشت دالک و رانک همه لریله و شبنک سکونله ایزی دیمکدر پومشق مقابلی عربیه حش دیرل حاک فتنی و شبنک کسر یله) (با حرف صله) (کسی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (نابوده باشد اولماس اوله دیمکدر) (بغریب با حرف ظرف) (بسی باه اصلیه ایل جوق دیمکدر بسیار معنانه) (محصول بیت) (غریب لره بر کیمینه خشونت و اسزاق ایدر یعنی غلطت و بو غولنق ایدر که غریبده جوق اولمش اوله یعنی غریبک چکیم غریب لره جور و جفا ایدر بو خنه جهاندیده ایلر * اودرین سخن بود که پادشاه زاده در پی صیدی از لکریان دور افتاده بود و بالای سرش ایستاده این سخن بشنید و در هایش نظر کرد صورت طاهرش باکزه دید و حاش برایش رسیدش که از بجایی و بدین جای که چه گونه اقتصادی برخی از آنچه بر سرش گذشته بود اعادت کرد منک زاده را پرورج آمد خلعت و همت داد و معتمدی همراه او کرد تا بهر خویش باز آمد * اودرین سخن ضمیر مشت زنه راجعدر) (که حرف بیان) (پادشاه زاده با حرف وحدت و همزه حرف توسل) (بی صید لامیه صبدک اردنجه دیمکدر) (اشکری یا حرف نسبت و الف و تون ادات جمع) (بالای سر لامیه باشتی اوستنده دیمکدر بالا بونک کی برلده اوست معنانه در) (ایستاده طورمش یعنی قائم اولمش) (هبات بونده شکل معنانه در) (با کزه باک معنانه در) (جایکه جایگاهدن محققدر محل و مکان معنانه) (برخی بعضی دیمکدر) (کدشته بود کچمش ایدی یعنی باشتدن آشنای اعادت افعال یلندن مصدر در) (و نا اسلوب عجم اوزره مطول یاز یلوب) (معتمد اسم مفعولدر افعال یلندن اعتقاد اولنن کیمه به دیرل) (نا حرف تعلیل) (و یا حرف اشها) (با حرف صله) (شهر خویش لامیه) (محصول ترکیب) (مشت زن بوسوزده ایدی یعنی مذکور بیتی او قومه ایدیکه پادشاه زاده بر صبدک اردنجه لشکر یلندن یعنی سپاهیلندن اراق دوشمنیدی و باشتی اوزره طورمشیدی

عبس اعبسک چمیدر بیض
ایضک جچی اولدیغی کی
تقصیه محتاج بر در لیکن
بود مقام محل اسلیفاسی دکلدر
له

بواوقودینی سوزی یعنی بیتی ایشندی وشکل و صورتیه نظر ایلدی صورت ظاهری پاکیزه
 کوردی اما حانی پریشان کوردی صور دیکه نه بدن سین و یوه قیامه نه وجهه دوشدک
 مشت زن دخی بر مقدار اول نسته دنکه باشندن کچمش ایدی یعنی سرگذشتی اکا عادت ایلدی
 یعنی تقریر ایلدی ملک زاده نکه بوکا رچی کلدی یعنی بیچاره بی اسر کدی خلعت و نعمت و پردی
 و بر معتمد کچمش بی اکا بولدش ایلدی تا کیم کندی شهر بنه کر و کلدی * پدرش بدیدن او شادمان
 شد و بر سلامت حالش شکر گفت شبانکه از آنچه بر سر آورفته بود از حالت کشتی و جور ملاح و روستا
 بیان و عذر کار و انبان بادر میگفت * دیدن او مصدرک مفعولیه اضافیدر (وسلامت خال و سلامت
 فاعله) شبانکه کچمش یعنی کلدیکی کونک کچمش (بمحصول ترکیب) پدری انی کورمکاه شادمان
 اولدی حاله شکر سویلدی کچمش سی اول نسته دنکه باشندن کچمش ایدی کی حالتدن و ملاح
 جفا شدن و روستا یلردن و کاروان غنیدن یعنی ترک و فاسندن باباشه سوبلدی * پدر گفت
 ای پسر نکفت در وقت رفتن که نهی دستار دست دلبری بسته است و بچیه شیر شسته *
 نکفت استفهام انکار یزدیدی دیمکدر (وقت رفتن ظرفک مصدره اضافیدر) (که حرف
 رابط مقول قولدر) نهی دست و صف ترکیبدر الی بوش دیمکدر صغایده معنایه (الف
 وزن ادات جمعدر) (ورا ادات تخصیص) دست دلبری بیانیه (بچیه شیر پده بویه در
 (محصول ترکیب) باباشی جوانک تقریری ایشد بچیه دیدی بن سکا دیدیمی کتک وقتده ای
 اوغله الی بوشک یعنی مقلبلرک بهادر لقا لری الی بغلدر و اسلانی بچیه سی صغدر حاصلی
 نهی دستلر و جهله و هر رده عاجز و زبوندر * بیت * چه خوش گفت آن نهی دست
 سلخور * جوی زر بهنراز بچاه من زور * نهی دست سلخور ایکی وصف ترکیبدر مرکب
 اضافت بیانیه در (سلج سلاحدن مخفدر ضرورت وزن ایچون) (شور بونده قرشدر مق معنایه در
 یعنی آلات حرک کا برینی اله آنوب و بنادر و کا برینی) جوی با حرف وحدت (تقدیری مقدار جویدر
 (زربونده اتونه) (اچیه بارار زرا اچیه ده زر دیرل) (بچاه من اضافتسر) (من اصلنده تشدید
 نوله در ضرورت وزن ایچون تخفیف قلندی بن دیمکدر (زور بونده قوت معنایه در
 (محصول بیت) نه کوزل سوبلدی اول الی بوش یعنی مقلس سلخور دیدیکی مصراع ثانیدر که
 راره به زر بیکر کر الی بن قوتدن حاصلی الی بن چه آخر نسته فاعلدر مقصدن و بیای
 چکمدن بیکر دیمکدر حاصلی زرله اولان مصلحت زور ایلد اولماز * پسر گفت ای پدر هر آینه
 تاریخ نری کچم پنداری و تاجان در خطر تهی بردن نظر نیایی و نادانه پریشان کنی خرمن
 پنداری نیتی که باندک مایه رنجی که بر دم چه مایه کچم آوردم و نیش که خوردم چه مایه نوش حاصل
 کردم * باندک با حرف سبب (مایه سر مایه و مقدار معنایه در) (رنجی با حرف وحدت) (نیش آرینک
 و جانک و غیر نیک صوقد یعنی ایکنه به دیرل) (نیش بونده آری صوقد یعنی معنایه در دین غیر مسموع
 رنزه ادا پورشدن) (نوش بونده عمل معنایه در) (محصول ترکیب) پسر دیدی ای پدر مادامکه رنج
 و الم چکمه سین کچم فاعلدر مبین یعنی حاصل ایده مبین و مادامکه جانکی خوف و خطر قوماسین
 دشمن اوزده طفر بوز مبین و مادامکه دانه یعنی تخم پریشان ایدوب صاچیه سین خرمن فاعلدر مبین
 یعنی حاصل ایده مبین کوریز مبین از اچق مایه رنج سببیه که ایلتم یعنی چکمدن نه مایه کچم
 کتوردن و پرنیش ایلد که بیدم مقدار نوش حاصل ایلدم (مایه مایه مایه نه اضافت ایدنلر بیلر
 ایش * بیت * کرچه بیرون زر زرق شوان خورد * و طلب کاهلی نشاید کرد * شوان خورد
 بیک اولماز (خورد بونده مصدر معنایه در و ضمه به مائل فتحه ایلد و قنور بونک کی بر رده عدم
 امکان معنایه و یرنه دخل ایلدن عدم و قوتنددر) (کاهل کاف غریله و فتح هائله سست و او با

ردیفی

بدان سید علی
وسروری
دسروری

دیمکدر

دیمکدر (و یا حرف مصدر) نشاید فعل نفی استقبال مفرد غائب لایق دکل دیمکدر (کرد بونده
 کردن معنایه در) (محصول بیت) کرچه زرقدن طشره بیک اولماز یعنی زباده یعنی پرزنی که مقدر
 اولماش اوله انی بیک ممکن دکل لیکن زیاده طلبده اجمال و تکاسل ایلسک لایق دکل البته
 تحصیلده دست و یا اورمق کرک تک باورمق کرک * بیت * غواص اگر اندیشه کند کام دهنک *
 هرگز نکند در کرا نایه بچنک * غواص مبالغه ایلد اسم فاعلدر صویه طالعج دیمکدر (اندیشه بونده
 فکر معنایه در) (کام کاف غریله بونده چکه معنایه در) (هنک کاف عجله تمساحدر که
 نیل ذکرند چوقی اولور معلوم اوله که نون سا کنند صکره طرفده واقع اولان کاف بچمدر
 فاحفظ (در کرا نایه بیانیه در) (کرا نایه کاف عجمک کسریله آخر بهائی دیمکدر) (چنک بونده
 آوج معنایه در) (محصول بیت) غواص اگر نهنگ چکه سنی فکر ایدر سینه یعنی انجوا ایچون
 طالعده نهنگ بی قیار بودارد بوفکر ایدر سینه هرگز اغر بهائی انجوا آوجنه کتوزم یعنی تمساح
 قورقوسدن در یله طالماز که البته انجوا کتوره ضرب مثلدر رومده (سرچهدن قورقن طاری
 اکز دیرل * حکمت * آسایسنک ز برین مکرک نیست لاجرم تحمل بار کران میکند *
 آسایسنک دکرمن طاشی (ز برینه اضافت بیانیه) (یا نون ادات نسبتدر) (لاجرم لامحاله و لاشبهه
 دیمکدر) (لاجرم بونده سبب معنایه در دین عجب بویه دیمک سینی در) (بار کران بیانیه اغر
 بونک دیمکدر) (تحملک بونک اضافتی مصدرک مفعولیه در) (محصول ترکیب) دکرمنک آلت طاشی
 متحرک دکلدر پس شبهه بوقکه اغر بونک تحمل ایدر که اوست طاشیدر * قطعه * چه خورد شیر
 شرزه در بن غار * باز افتاده راجه قوت بود * چه خورد استفهام انکار یذر (شیر شرزه بیانیه
 غضبیدن دیش صریدن حیوانک صغیدر بر تخیل صفتدر) (بن غار لامیه در مقاره دبی دیمکدر
 (باز افتاده) بیانیه ورا ادات تخصیص) (چه قوت بود استفهام انکار یذر) (محصول بیت) مغره
 دینده شیر شرزه نهیر یعنی غاردن حیثیوب صید ایلیمیک غارده اچلفدن اولور علی کل حال
 معاش ایچون حرکت لازمدر دوشمش طغسانکده از یعنی نه اولور یعنی مرصندن و یا پسر لکدن
 دوشگون طغانک رزق و از یعنی نه اولور یعنی پرواز ایدوب شکار طبور ایلیمیکه طور دینی برده
 اکا قوت بولنماز بهر حال قرن طبور مقه حرکت ضرور یذر * کر تودر خانه صید خواهی
 کرد * دست و پات چو عنکبوت بود * کرد بونده کردن معنایه در (عنکبوت غریدر
 اور بچنک معنایه در) (محصول بیت) خطاب عام طریقه بیورر اگر سن حرکت ایلیمیکه خانه ده
 صید و شکار ایلک استرسک الک و ایاغک عنکبوت کی بر ره مقید اولوب بر مکن مقداری
 نسته ایلد قناعت ایلک کرکسین یعنی قوت لایموت اختیار ایدوب توکل و قناعت ایلک کرک
 * پدر گفت ای پسر درین نوبت فلک ترا یاورى کرد و اقبال رهبری تا کلت از خار و خارت از پای
 بدر آمد و صاحب دوائی بتورسید و بر تو بخشید و ترجم کرد و کسر حال و اشتفقدی جبر کرد و چنین
 اتفاق نادر افتد و بر نادر حکم شوان کرد * باور و اولک قحجیه بولدش و معیاون (و یا حرف
 مصدر معاونت دیمکدر) (اقبال بونده دولندر) (رهبر وصف ترکیبدر قولاغوز دیمکدر) (و یا حرف
 مصدر قولاغوز دیمکدر) (خارت از پای تقدیری خار از پایت در بوادار اضطراب و مشقتدن
 خلاص اولشق معنایه و برر حاصلی فقر و فلاکت و ذات غریبتدن قورتلدک) (کسر حال
 مصدرک مفعولیه اضافیدر) (و تراه لامیه) (ورا ادات تخصیص) (با حرف مصاحبت) (تفقد
 تقبل باندن مصدر درینک ارامق معنایه بونده یوقلق معنایه در) (و یا حرف تکبیر جبر لغتده
 بر فائق نسته بی سیکمکدر) (وسیکه جیره دیرل بونده فقردن غنا و بیک معنایه در) (افتد بونده
 واقع اولور معنایه در) (محصول ترکیب) جوان باباشه مذکور احوال و اقوالی بیان ایلد کده صکره

مضامین

ردیفی

بابی دیدی ای اوغل بونونده فلک سکا معاونت ونصرت ایلدی و دولت و اقبال قولوغوزاق
 تا کیم کلک دیککندن و دیککی ایاعکدن چیقدی و سکا برصاحب دولت ایشدی و سکا ترجم ایلدی
 و سنک حالک صغنی تفندله جبر ایلدی یعنی مکسور و پریشان حالکی یوقلوب اصلاح ایلدی
 و یونک کی اتفاق نادر واقع 'واور و نادره حکم ایلک اولماز زیر النادر کالمدوم در * بیت *
 صیاده هر بار شالی ببرد * افتد که یکی روز پلکش بدرد * صیاد مبالغه ایلد اسم فاعلدر آوجی
 (نه حرف نفی معاده) رد فعلنه مقیددر (بار بونده کره معنایستدر) (شغال شبنک فحیله فارسیدر
 چقه له دیرل) (پس شغال عرییده دلکو و فارسیده چقاله دیرل دین دلکولک ایلشدر) (با حرف
 وحدت و یاتکبر) ببرد فعل مضارع مفرد غائب بیه اولی صمه ایلد قید ایلدن و وسایلیق ایلش
 (بر بونده آلور و آلور معنایستدر یعنی طونار پس صیاد هر وقت صید بردن خالصه بر چقال
 ایلش دین قیاس ایلد سولش) (بر بونده کیرد یازان قافیه بی ارادن کنورمش) (افتد بونده واقع اولور
 معنایستدر) (یکی بونده یک معنایستدر) (بدرد فعل مضارع مفرد غائبدر بر نام معنایستدر) (بدرد برینه
 (بخورد باز مار تکلفه دو شمل) (محصول بیت) صیاد هر کره چقال الماز یعنی اولماز حاصلی
 هر کره که آوه وارد شکار الماز بلکه واقع اولور که برکون اتی قبلان یرتار یعنی یرتبی حیوانانک
 بریسی برکون اتی پاره ل * تمثیل * چنان که یکی از ملوک پارس نکین کرنامه در انکشتی
 داشت باری بچکم تفرح باتی چند از خاصان بمصلای شیراز بیرون رفت و فرمود تا انکشتی
 را برگنبد عصف نصاب کردند تا هر که تیر از حلقه انکشتی بکذاراند خاتم اورا باشد اتفاق
 چهار صد حکم انداز که در خدمت او بودند پیشداختند جمله خطا کردند مگر کودکی که
 برآمد باط باز بجه از هر طرف تیر انداختی باد صیاب اورا از حلقه انکشتی بکذارانید انکشتی
 را بوی زردی دشت و نعمتی قیاس دادند پس سر بعد ازین برون رانید بسوخت گفتند
 چرا چنین کردی گفت تاروتی اولین برجای بماند * حضرت شیخ بو حکا به بی تمثیل طریقله
 ایراد ایلش) نکین نوک و کاف عجمک صکسر یله بوزک فاشنه دیرل) (انکشتی همزه نک
 قحی و کاف عجمک ضمیمه بوزکدر) (باری بر کره) (بچکم تفرج تفرج طریقله) (با حرف صله
 (مصلای شیراز لامیه در) (مصلای شیراز مشهور سیرانکاهیدر) (خواجه حافظ بیورر
 (بیت) بده ساقی می باقی که در جنت نخواهی یافت) (کار آب رکا باد و کلکشت مصلار) (با حرف
 تاحرف تعلیل) (کنید عصف لامیه مراد عصف الدوله در که خلفاء عباسیه دن برینک و زیری
 ایش که شیرازده متوفی اولش پس کنیدن مراد تربه سیدر) (نصب کردند دکدر دیکدر
 (تا حرف تعلیل) (حلقه حاکم و لامک فحیله لیه انسانک غیریده و انسانده سکون لامله در
 (انکشتی به اضافه لامیه در) (حکم انداز وصف ترکیبدر شول کیمه به دیرل که دعوی
 ایلدیکی بیه اوقی اوره البسه) (که حرف رابط صفت) (خدمت اولامیه) (ضمیمه لک پارسه
 راجعدر) (مکرادات استنادر الامعانه) (کودک اوغلانچق) (و با حرف وحدت) (که
 حرف رابط صفت) (بام طام اوستی) (و رابط راک کسر یله کارون سرای و اضافه لامیه در
 معلوم اوله که عربستان و عجمتک اولرینک اوستلری مسلح اولور یعنی اوستلری دوزدر
 اکا بنیه بر بام رابط یوز مشدر) (باز بجه با حرف مصاحبت) (و بازی یاه اصلیه ایلد او بونه
 دیرل) (وجه فتح جمله ادات تصغیردر او بونجهله یعنی حشر لافه ایلانچجه اولنه که حرفی
 یازوب و بام رابط اوله باز مبنا معنایستدر) (بهره ایشلر) (و یکی برده یله بازنده کذلک
 (اداختی با حرف حکایه بعض نسخه ده می انداخت واقعدر مال بردر) (باد صایانیه صبا
 قید اتفی واقع اولش) (بکدرانید فعل ماضی مفرد غائب) (والف و نون ادات تعدیه در

رد سیمی

رد سروری

رد سیمی

رد ابن سید علی

زد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی

یکوردی

یکوردی دیکدر فاعلی باد در (وی با حرف صله) (و وی ضمیر غائب کود که راجعدر
 (اندازی بیه اصلیه ایلد لایق دیکدر) (داختند طونیدلر لایق طونیدلر یعنی لایق کوردیلر) (دادند
 فعل ماضی جمع غائب و شبن ضمیر کود که راجعدر) (رونق بونده اعتبار معنایستدر) (محصول ترکیب)
 مشب زنه بابی تمثیل طریقله دیرل) (پس بوسنک قصک نادر و اتفاق بر قصه در شولیکه
 پارس باد شاهلریدن برینک یوز یکنده آغر فتملی فاش و ایلدی بر کره تفرح طریقله خاصلردن
 بر فاج کیمه ایلد شیرازک مصلاسنه طشره کشدی و میوردیکه یوز یکی عصف الدولک تربه سی
 اوزرینسه دیکدیلر تا هر کیمکه اوقونی یوز یکک خلقه سندن کچورسه خاتم یعنی بوزک انک اوله
 اتفاق دور یوز حکم انداز بهلوانک انک خد متنده ایلدیلر آندیلر جمله خطا ایلدیلر هیچ بریسی
 اصابت ایلدی الا بر اوغلانچق که کار بان سرای طای اوزره او بونجهله هر جانبندن اوق
 آناردی تنکه اوغلانچق عادتدر باد صبا انک اوقونی یوز یکک خلقه سندن یکوردی یوز یکی
 اکا و بریمکه لایق کوردیلر دخی بی قیاس نعمت و بریدلر کودک بوندن صکره اوقونی و یابی
 آنسه باقدی دیدیلر که نیچون بویه ایلدک دیدیکه تا اولکی اعتبار و رونق برنده فاسون
 معلومدر که پسر عاقل ایشکه بوندی بیری ایلشدر بابیسی جوانه دیدیکه ای اوغل سنک
 حالکده بویه براتفاق قصه در شمدنکرو دخی بیانه کتمه که هر زمان و هر برده بر پادشاه زاده
 موجود اولماز که سکا رعایت ایدوب بویه او یکه ارسال ایلد * قطعه * که بود کز حکیم روشن
 رای * بریاید درست تدبیری * روشن رای بیانه در (روشن رای وصف ترکیبدر روشن
 فکری دیکدر حاصلی) (پاک فکری دیکدر) (بر نیاید کلمه) (یعنی حاصل اولماز دیکدر) (درست بونده
 صاغ و سالم دیکدر یعنی نقصانندن و خطادن مصون) (تدبیری با حرف وحدت) (محصول بیت) (گاه
 واقع اولور که حکیم پلاک تدبیر پاک رأیدن بر درست تدبیر چیمماز یعنی تدبیرنده سهو و خطا واقع
 اولور * گاه نباشد که کودکی نادان * بقلط بر هدف زند تیری * کودکی (با حرف وحدت) (با حرف
 مصاحبت) (خلط بونده سهو معنایستدر) (هدف ها و دالاک فحیله لیه اوق نشانه دیرل) (تیری
 (با حرف وحدت و با حرف تنکیر) (محصول بیت) (گاه واقع اولور که بر نادان اوغلانچق یعنی
 استاده مفارن اولقسز و تعلم ایلکسر سهو و خطایله نشانه اوق اورر دیک استر که بونک
 کیلر اتفاق و نادر در حیرت اعتبارده دکدر * حکایت * درویشی رادیدم در غاری نشسته
 و در بروی خود از جهان بسته و ملوک و سلاطین رادر چشم همت او شوکت نموده * غار مغاره
 (و با حرف وحدت) (و در بروی خود تقدیری و در اختلاط با خلق بروی خود بسته) (محصول ترکیب)
 بر در ویشی سکوردیم بر مغاره ده او تورمش دخی خلقه اختلاط قبوسنی تمام جهانندن کندی
 یوزینیه باغملش یعنی هیچ بر کیمه ایلد اهل دنیا دن الفت ایلزدی و پادشاهلرک و بکدرک انک
 همینی کوزنده شوکت و عظمتی قالمشدر حاصلی اهل دنیا دن نظر نده هیچ اعتباری بوق ایلدی
 * قطعه * هر که بر خود در سوال کشود * تا بمر دنیا زمند بود * در سوال بیانیسه (تا حرف
 انتها) (نیازمند محتاج دیکدر) (محصول بیت) (هر کیمه که کندی اوزرینسه دیکدیلر قبوسنی
 آچدی یعنی کد الکی عادت و خوی ایلندی اولنجه اول کیمه محتاج و نیازمند اولور حاصلی
 احتیاجدن خلاص بولماز * از بکذار و پادشاهی کن * کردن بی طمع بلند بود * ازالف
 عموده ایلد حرص معنایستدر) (بکذار فعل امر مفرد مخاطبدر ترک ایلد دیکدر) (کردن بی طمع
 بیانیسه) (بلند باده فحیله وضعه جائزدر) (محصول بیت) (خطاب عام طریقله بیورر حر صه ترک
 ایلد و پادشاهی ایلد یعنی دنیا بلا سندن ازاده و سالم اول زیر طمع سز بیون بلند اولور یعنی
 احتیاج ایچون کیمه به تواضع ایدوب سرفروا بلز زربانی نیازد انماسر فر از در * یکی از ملوک

این طرف اشارت کرد بکرم اخلاق عزیزان است که با بان و غمک با ما موافقت کنند
 شیخ رخصت داد که اجابت دعوت سنت است دیگر روز ملک به مژده اش رفت عابد رخصت
 و ملک را در کار گرفت و تلافی کرد چون ملک غائب شد یکی از اصحاب شیخ را پرسید که
 چنین ملاطافه پادشاه خلاف عادت بود در بن چه حکمت است گفت نشنیده که گفته اند *
 (محصول ترکیب) اول طرف پادشاه آمدن بریسی اشارت ایلدی که عزیزان اخلاقی کردند
 مرجو اوادر که نان و نمک به موافقت ایلدی شیخ رخصت او برید که اجابت دعوت مستدر
 دیو بر کون دخی شیخ خدمتی عذری سبیل پادشاه بانه واردی عابد قالدی و پادشاهی
 قوجدی و تلافی و رفیق ایلدی چونکه پادشاه شیخ باندن کردی اصحاب بدن بریسی
 شیخ سوال ایلدی که پادشاه بوقدر ملاطفت خلاف عادت کردی بونده حکمت در شیخ
 دیدی استخدا کی که دینار در * بیت * هر که ابر سباط بنشست * واجب اید بعد منس
 برخواست * هر که ارادات تخصیص (بنشست) فعل ماضی مفرد مخاطب اوتزد دیکدر (با حرف
 صله) خدمت شین صبر هر کرده کی که به را جعدر (برخواست) بونده مصدر معانسته در
 (محصول بیت) هر کیمه نك که سباطنده و سفره سنده اوتوردك یعنی نان و نمک ایدك واجب
 کور خدمته قالدی زیرا اوستکده حتی ثابت اولش اولور * مشوی * کوش تواند که همه
 عمروی * نشود آوزدق و چنك وئی * عمروی لایمه در (وی و اولق فحمله صبر غائبدر گوشه
 راجع) نشود فعل ننی مستقبل مفرد غائب ایشتمه دیکدر (آوزدق لایمه) (محصول بیت)
 قولی قادر در کیم کندینك تمام عمر نده دف و چنك و نيك اواز بی ایشتمه یعنی الات له وک
 اواز بی قولی استقامت ایلد هیچ نقصان کلز * دیده شکید زماشای باغ * بی کل و تسرین
 بسرارد ماغ * شکید فعل مضارع مفرد غائب صبر ایدر دیکدر (تماشای باغ مصدرک
 مفعولته اضافتیدر) تسرین (و تسرین) و تسرین و او ایلد (و تسرین داله) (رومده
 کل ناصری دیدکری چیکدر قوفوسی خوب اوادر) بسرارد بکنور و عمر بکنور (دماغ
 فاعلیدر) دماغدن مراد مناسدر (محصول بیت) کوز باغ و راغی تماشا سنسر صبر
 ایدر یعنی باغ و صحرا تماشا سنی ایلد صبر ایدر و نقصانده کوز من مشام و دماغده کل و تسرین
 و تسرین قوفله عمری حده و غایبه ایلدر و بقصور بکنور (سرارد برینه بسر اید بازان
 عددی بارش * کرمودش * کسده بر * جواب توان که بجز بر سر * باش لامک کسریله
 (و این کدک صدغه درل) آکنده الف ممدوده ایلد و کاف عجمک فحمله اسم مفعولدر اکتنددن
 برننه برننه دق (مثلا صدغه و دوشکه بوک دق کی) آکنده دیمش دیکدر (بر باه
 عجمله بونده مراد قوش بیدر) توان کرد ایلد اولور دیکدر (یعنی ممکن و قابلدر) پس امکان ایلد
 تعبیر ایلد دخی ایلین بی تقریب تعصب ایلش (حجر مبتدا) زیر سر خبری و جمله اسمیه
 حال واقع و لمش (محصول بیت) اگر قوش تو بیه دیمش و طولش بصدق اولر سه که اکا بک
 دوشکاری و بصدق تو بیه اوادر که رومده اکا بیه دیر او بوق او بوق اولور باش آکنده طاش
 اولد یعنی حانه (یعنی طاش بصدق او بوق او بوق اولور) حاصلی بصدق تو دوشکمر
 او بوق او بوق بکندر (مصرع اولک معناسنی اگر قوش قنایله طولش بصدق اولد دین
 بک معناسنی احاطه ایلد بکندن خبری بیه ایلد اولور طاش بک * ورنود دیر معنوا به بک *
 دست توان کرد در آغوش خویش * ورمعروف (دله معنوا به بیانه) (معنوا به دوشکده دیر
 یعنی بدوشکده بیه بااله هر کیم ایسه ارککدن و دیشدن ایش بونده قن معناسنه در (پیشی
 بونده اولک معناسنه آلوب معناسنی اگر بدوشکده اوکنده بیه یا نور دیر اولد دین دلبری چرکن

ردسمعی
 ردسمعی
 ردسمعی
 ردسمعی

باتوروش (دست مبتدا) توان کرد خبری قادر در ایلک (در آغوش کرد فعلته مقید در) زیرا
 در آغوش کردن قوجقدر (بونده کرد مصدر معناسنه در) خویشه اضافت مصدرک مفعولته
 اضافتیدر (محصول بیت) و اگر هم بسزد لبر فکده اولماز ایسه یعنی سنکده بردوشکده باتور بانه کده دلبر
 اولماز ایسه ال کندیک قوجقه قادر در (یعنی الک سنی در آغوش ایلک قادر در) حاصلی سن سنی قوجق
 بکندر (بونده توان ممکن معناسنه در) مصرع ثانیك ترکیحه معناسنی ال ایلک اولور کندی
 قوجفکده دین ترز یق معنی قوجقه عجب هنری وار (والی کندی قوجا غنده ایلک بکندر
 یعنی الی قوجوب یق دین ترکیحه کتمش عنی الله عنهما * وین شکم بی هنر بیج * صبر ندرارد
 که بسازد بیج * معلوم اوله که بیج بیج عبارتی اضداد دندر که هم مقام مدحده و هم مقام ذمده
 مستملدر (بونده مذموم معناسنه در مدح معناسنی متضمن) بیج بیج بو ستانک بوییتدر
 (بیت) (بدو گفت کای دلبر بیج بیج) (زیغماجه آورده گفت بیج) (و ذمی متضمن بوییتدر
 (بیت) (ندیدم چنین بیج بر بیج کس) (مکن هیچ رخت برین هیچ کس) (شکم بی هنر بیج بیج
 بیانه در) (بسازد فعل مضارع مفرد غائبدر) ساز بدین قناعت و موافقت معنایده مستملدر
 (محصول بیت) و اما بو هنر سر مذموم شکم صبری بوقدر که هیچ ایلد فانه اوله (البته ایینه برنینه
 کیمک کرک) (زیرا باندک قیای اکل و شرب ایلد در انسر اولر البته) (مصرع اولک معناسنی
 ترکیحه دولا سق بفرسقلر المراد الامعاء دین غریب بیانه کتمش و نامعقول بره دولا شمش (مسکین
 بسازدی ساختن دین اشتقاق ایدنر عجب ناسازلق ایلشیلر) (مصرع ثانیك تحقیقده فالعنی
 بالزکی دوزله هیچ ایلد دین هیچ نسه به مالک دکل ایش فقیر * باب چهارم در فوائد خاموشی *
 * حکایت * یکی از دوستان کتم امتناع سخن کتم بعلت آن اختیار افتاده است که در غالب
 اوقات در سخن نك و بد اتفاق افتد و دیده دشمنان جز بر بدی نمی آید گفت ای برادر دشمن آن به که
 نیکی نیست * امتناع سخن کتم مصدرک مفعولته اضافتیدر (کتم مصدر در) میم متکلمه مضاف
 (و سخن مقدم مفعول و مجموعی مضاف الیه و افعدر) (با حرف مصاحبت) و علت سبب معناسنه در
 آنه اضافت لایمه (با اختیار متعلق) امتناع مبتدا (و افتاده است خبری و جمله اسمیه) مفعول کتم در
 (که حرف بیان علت) (بغالب اکثر دیکدر) (و اوقاته اضافت لایمه در) (افتد واقع اولور دیکدر
 (و او حرف حال) (دیده دشمنان لایمه) (بر حرف استعلا) (بدیرامز) (نمی آید فعل ننی استقبال لغته کلز
 دیکدر امام اردو شتر دیکدر) (گفت مذکور دوست دیدی) (آن به که اول یکدر که) (نیکی با حرف
 مصدر) (نیتد فعل ننی استقبال مفرد غائب دعاء علیه در ایلک کورمیه دیکدر) (محصول ترکیب)
 حضرت شیخ بیوررد و ستلردن برینه دیدم سوز سو بیکه ابا ایلد بیکم (یعنی اکثر اوقات سوز سو بیلوب
 خاموش اولد بیغم اول سبیل اختیار واقع اولمندر که اکثر اوقاته اتفاق سوزده ابی و برامز
 واقع اولور حال بو که دشمنك کوزی برامزدن خبری به دشمن دیدی اول دوست ای برادر دشمن
 اول یکدر که ایلک کورمیه * بیت * هنر بیخشم عداوت برز کز عیست * کاست سعدی و در چشم
 دشمنان خا رست * هنر معروفدر که عریجه منقبت دیر ممیک و فافک و بانک فحله ایلد
 حاصلی عیبک مقابلدر (با حرف جمله) (چشم عداوت بیانه در مجزا) (هنر مبتدا) (بر کز مبتدا نانی
 زادات تفضیلدر اولورق دیکدر عیست خبر مبتدا نانی و نانی خبر ایلد خبر اول وجه اسمیه مستأنفه در
 (کاست مقدم خبر و سعدی مؤخر مبتدا) (چشم دشمنان لایمه) (و خار ظرفک فاعلیدر) (محصول بیت)
 عداوت کوزنه هنر اولورق عیدر یعنی عدو کوزیله بافته هنر اولو عیب کور بیور سعدی
 حضرت نری کلد اما دوشمنك کوزینه دیکدر یعنی عداوت کوزیله بافتک کوزینه دیکدر
 * بیت * واخو العداوة لا یمر بصالح * الاویله بکذاب اشر * و او حرف ابتدا و اخ فرادشدر

ردسمعی
 ردسمعی
 مدح

ردسمعی
 ردسمعی
 ردسمعی
 ۳ ظاهر بود که بفرسقلر
 انتقل بیج بیج عبارتدندر

عداوت اضافه اضافی لامیه در مجازا مراد صاحب عداوت و ملازمی (لا یرقل فی استیال مفرد مذکر غایب نصر بانك مضاعفتن یکمزدیمکدر (بصالح لایمریه متعلقه تقدیری برجل صاخ در موصوف ضرورت وزن ایچون ترك اولندی (اخ مبتدا وجهه فعلیه خبری وجهه اسمیه مستانفه (الاحرف استنا (واو حرف حال (بلزه فاعلی تحتیده اخه راجع ضمیر و مقعولی صالحه راجع ضمیر منصوب متصل لمز لامك فتحی و میك سکونیه اصلنده کوزایله اشارته دیرل صکره دله طعن و دخل معانیته استعمال ایلدیلر (بکذاب بلزیه متعلق (اشرهمزه نك فتحی و شینك کسر یله صفت مشبهه در علم باندن اشرهمزه نك و شینك فتحه لایله مصدر یدر (محصول یت) عداوت قدداشی یعنی صاحبی بر صالح کیمسه دن ضرور نظر الا اکا طعن و تشیع ایدر کذاب اشر که یعنی کذاب و متکبر و مغرور در دیو صالحه کوردیکی برده طعن ایدر حاصلی بر کیمسه نك که بر صالح کیمسه به عداوت و بغضی اوله باندن یکدیگره اکا سوز آتار که مراییدر و خود بین در و بوندن غیری * یت * نور کتی فروز چشمه هور * زشت باشد چشمه موشک کور * نور کتی بیانیه کتی فروز و صف ترکیبی در عالم بانکله ریجی یعنی روشن و منور یدیمکدر چشمه هور اضافه اضافی لامیه در وجهه هور بیانیه (هور هاء هوزایله آفتاب معنایته در (باشد ادات زمانیه در است معنایته (یا حرف صله (چشم موشک لامیه (کوره اضافی بیانیه در (محصول یت) کونش چشمه نك عالم بالکدر ریجی نوری یعنی آفتابک ضیاسی چر کندر موشک کورک یعنی راستن کوزینه یعنی پراسته جنسی کوننده کور مزاول جهندن کوزینه چر کن کور پیور دیو پیوردهش بعضی نیجه ده زشت باشد پرینه در نیاید و افعدر یعنی کوزینه کر مز حاصلی عینه الماز دیمکدر یونمنقه یو مقافه او اکیدن انیسر زرا خفاش کوننده کور بمکله کوزینه چر کن کور نك لازم کلر (کتی فروزی و صف ترکیبی اعتبار ایلانک شیره چشم اولفدن کلور (وفروزی افروختن دن اخذ ایلان بصیرتسز لیکدن کلور (و هور پرینه حور یازمقی قوافیدن عدم اطلاعتندر * حکایت *

بازرگانی را هزار دینار خسارت افتاد پسرش را گفت نباید که این سخن را با کسی در میان نهی گفت ای پدر فرمان تراست نکویم ولیکن مرا برافاده این مطلع کرد آن مصلحت در نهان داشتن چیست گفت تا مصیبت دوشویدی نقصان مایه و دیگر شمانت همسایه * بازرگانی یا حرف وحدت (و رادات تخصیص (خسارت زیان (افتاد واقع اولدی دیمکدر (نباید فعل نفی مستقبل مفرد غائب کرکن دیمکدر (که حرف بیان (این سخن را (رادات مقعول (یا کسی یا حرف مصاحبت و یا حرف وحدت (در حرف صله میان ورته واره (نهی فعل مضارع مفرد مخاطب قویاسین یعنی اورتیه به کتور و ب سو یله سین (تراست رادات تخصیص (وسین و رادات خبر سکندر دیمکدر (مطلع ایله دیمکدر (که حرف بیان (تا حرف تعلیل (مایه سرمایه معنایته در (شمانت عدوتک بلاسته سویتکه دیرل همسایه اضافه اضافی لامیه در (محصول ترکیب) بر بازار کاک یک آتون خسارتی واقع اولدی و ... سو یله سین بر سریدی ای پدر فرمان سکندر امانتی یو فاده به واقف و مطلع ایله که یوسری کرلی طوطیه ده مصلحت ندر یدر دیدی تا کیم مصیبت ایکی اولمیه بری سرمایه نقصانی و ...

باز شمنان * که لاجول کوبند شادی کان * مکوف فعل نهی مفرد مخاطب (کوبیدن سو یله دیمکدر (کشتن دن اخذ ایلان لایمیش (انده فتح همز ایله (اند و هورن مخفقتدر غصه معنایته (خویشد اضافه اضافی لامیه (باد شمنان یا حرف صله (که حرف تعلیل (لا حول کوبندک

رد سیمعی
رد این سیدی علی

رد این سید علی و سروری

رد سیمعی

مقدم مفعول ایدر (شادی سویتک (کان صفت مشبهه در (شادی کن وصف ترکیبیدر شادیلنی ایدیمچی (والف ونون ادات جمع در و یو وصف ترکیبی حلدلر (کوبندک فاعلندن که دشته نه راجع ضمیر در (محصول یت) دشته نه کندی غصه کی سو یله زبرالا حول و لاقوه دیرل سو یورلر و یاخود لا حول و لاقوه دیرل سو یورلر یعنی ظاهر اویله دیرل اجیق شکلیله اما کولاری مسرور اولور کانی یونک کبی پرده اسم تفضیل ظن ایلین و هم ایش * حکایت *

جوانی خردمند که از فنون فضایل حظی وافر داشت و طبعی نادر چندان که در محافل دانشمندان نشستی هیچ سخن تکلفی باری پدرش گفت ای پسر تونیر از آنچه دانی چرا کوبی گفت ترسم که پرستم از آنچه ندانم و شرمساری برم * جوانی یا حرف وحدت (خردمند صفتی (که حرف رابط صفت (فنون فضایل لامیه انواع فضایل دیمکدر فضایل جمع فضیلتدر نطوومه آرتلقه دیرل (حظ حصه و نصیب معنایته در (یا حرف تکرار (طبعی یاسیده بویله در (نادری مثل و مانند دیمکدر (محافل مجالس معنایته در (واضافی لامیه در (نشستی (یا حرف حکایه (تکلفی یاسیده بویله در (پرستم فعل مضارع جمع غائب (و میم ضمیر منصوب متصل مکناتند زمتکندن (شرمساری یا حرف مصدر (برم فعل مضارع متکلم وحده در (محصول ترکیب) بر عاقل جوان که انواع فضایلدن وافر نسیده مالک ایدی و خوب و بی نظیر طبعی و ایدی اولفدر که دانشمندلر بحالنده او تورودی هیچ سوزسز یازدی بر کره باباسی دیدی ای اوغل سنده بلد ککدن نیچون سو یلر سین جوان دیدی یاسنه قورم که کا یار کدن برنسته صورالو و یلیم و شرمساری ایلله دم یعنی حجاب چو کم * قطعه * ان شنیدی که صوفی می گوشت * ز بر نعلین خویش میخی چند * که حرف بیان (صوفی یا حرف وحدت (می گوشت حکایت حال ماضی دو کردی (یعنی میخاردی (ز بر نعلین خویش لامیه در (نعلین لامک فتحیه نعلانک نشیه سیدر (مراد ترکیده نعلن دیدکدر یدر یعنی دکلدر زرا صوفیلرک اگر کیدی بودر (میخندن مراد اکسیر یدر که نعلنک الله فاعل سیرلسون و اشمنسون دیو (پس نعلدن مراد بشمقدرد و میخندن ککبک دبین معنای ایاغه برافنده (میخی یا حرف وحدت (محصول یت) اتی ایشتد ککی که بر صوفی فعلی الله برقاج میخ فقردی یعنی محکم اولما غیچون الله برقاج اکسری فقاردی * آیش کرفت سترهنکی * که پس نعل بر ستورم بند * استین یک شین ضمیر صوفیه راجعدر (سترهنک چری باشی و جاش و یونلر کیهله اطلاق ایدرل (و یا حرف وحدت (که حرف تعلیل (پس فعل امر مفرد مخاطب (نعل بونده آت نعلیدر (بر حرف صله در با معنایته حرف استعلا طو توب معنایته بنم ستورم او زره نعل بغله دبین معنای برامز بغلش (بند فعل امر مفرد مخاطب بندیدن بقله دیمکدر (بستن دن اخذ ایلدیلر باغله اویش ایشلار (محصول یت) بر صوفی فعلی الله میخ فقار کن یکینی بر سترهنک طوندی که کل طواره نعل بغله یعنی بنتمی نعلله دو اسلینی طوندی عرض بو کیم صوفی نعلبشیه اکسری فاقسه سترهنک اکا آت و یا قاتر نعللکی تکلیف ایلزدی بعضی نسخده بو ستانک بریتنی بونده یازمشر * یت * تکفته ندارد کسی باوکار * ولیکن چو کفتی دلش یار * تکفته تا کفته معنایته در (یعنی سو یلرک (حاصلی سو یلرک ایکن دیمکدر (محصول یت) سو یلرک ایکن کیمسه نك سنکله ایشی یوق یعنی مادام که دعوی مراد یوب بن فسلام و با فلان سنه بی یلورم دیمیه سین کیمسه نك سنکله کاری و دعوائی اولما زما چونکه دیدک یعنی بن فلام و یا فلان ایشده ماهرمدیدک سو یلرک بیککه دلیل کتور تا کیم دعوی بی معنی او لماسون * حکایت * یکی را از علماء معتبر مناظره افتاد

رد سیمعی

رد سیمعی

رد سیمعی

رد این سید علی و سروری

بایستی از ملا حده و یا او بجهت بر نیامد سپید اخت و بر کشت کمی کفش تو با چند بن علم
 و ادب و فضل و حکمت بانی دینی بر نیامدی گفت علم من قرآنست و حدیث و کلمات مشایخ و او
 بدینها معتقد نیست و نمی شنود و مرا شنیدن کفر او بجهت کار آمد * علماء معتبره بیانیه (مناظره بحث
 دیمکدر) ملا حده جمع المجرور که حشره و نشره قائل دکل (یا او ملحدله بر نیامد جیقتشامدی یعنی مقابله
 و معارضه ایده مدی (سیر قلفان) (پیداخت ایدی قلفان اتق عجزدن کایندر زیر اعراب عدوسندن
 حقه جمع اتوا بی بررر بیانیه آثار جان فور تر مقایحون و اول سپری آثار پس ارالنده بو عبارت مقام
 بخیزده مسملدر) بر کشت دوندی یعنی اعراض ایلدی بر نیامدی جیقتشامدک یعنی مقابله ایده مدک
 (پیداخت ایدال همزه دن مبدلدر یا اینها دیمکدر) نمی شنود دکلر و قبول ایلز دیمکدر تنه که ترکیده
 سوزم دکلدی یعنی اسلمدی و قبول ایلدی دیمکدر (شنیدن کفر او مصدرک مفعولنه اضافتی در
 و لامیه (محصول ترکیب) معتبر علمادن برینک ملحدلر دن بریله بحث وجدلی واقع ایلدی و اول
 ملحدله ایلد بحث و پرده ن ایلد جیقتشامدی یعنی مقابله ایده مدی عاقبت قلفان اتدی یعنی عاجز
 قانیدی و اعراض ایلدی بر کیمه عالم دیدی سن یوقدر علم و فضلاء و حکمت و ادبیه بر دینسز ایلد
 مقابله ایده مدک عالم دیدی بنم علم قرآن شریف و حدیث نبوی و کلمات مشایخ و اول ایلد
 یونلره معتقد دکلدر و قبول ایلز و بنم نه ایشومه کاور آنک کفری ایشتمک یعنی نه فائده و بر
 یت * آن کس که قرآن و خبر و زهری * آنست جوابش که جوابش نه هی * آنست
 مضمون * در جوابش * حرف بیست و چهارم * جوابش نه هی فعل اتی مستقل مقرر
 بخطب و پریمه سین دیمکدر خبر مبتدا در (محصول یت) اول کیمه که قرآن و حدیث ایلد اندن
 قورتلوب خلاص اولز سین یعنی یوله قوی جتنرا ایلد اگا طفر یوله * سین آنک جوابی اولدر که
 کا هیچ جواب و پریمه سین حاصل ایلد هیچ مکالمه ایلد سین * حکایت * جالبوس باهی را
 دید که دست در کریان دانستندی زده و بی حرمتی کرده * بعض نسخه ده زده بی حرمتی
 کرد در یوتقریر چه ها و رمی حرف ترتب اولور او روپ حرمتسزک ایلدی دیمکدر * گفت
 افراین دا تا بودی کارا و با نه دان بدین جایکه تر سیدی * جالبوس بر مشهور حکیمک اسم بیدر
 کریان دانستندی لامیه (و یا حرف وحدت کرده ایش دیمکدر بعض نسخه ده می کرد
 دوشمن) جایکه جایکا هدن مخففدر مقام و مر تبه دیمکدر (تر سیدی یا حرف حکایه ایشمزدی
 دیمکدر) (محصول ترکیب) جالبوس بر ابلهی کوردیکه برداشتمدک یقاسنه ال اورهش
 و حرمتسزک ایلدی جالبوس احکمر یو دانستمد دانا و عاقل اولادی آنک ایشی
 بر ناله یو مرتبه به ایشمزدی * منوی * دو عاقل را نباشد کین و بیکار * نه دانا بی سیزد
 ایشکار * دو عاقل را را ادات تخصیص کین بغض دیمکدر (بیکار صواش) (دانا بی یا حرف
 وحدت) (بیکار خفیف معانسته در (محصول یت) ایکی عاقلک بغض و صواشی اولماز
 یعنی ایکی عاقل نه چکنور و نه صواشور نه بر عاقل و دانا بی و خفیف کیمنه ایلد عناد اید
 یعنی بر دانا ایلد بیکار نادان بر خصوصده جمع اولدر دانا اول خفیفه عناد وجدال ایلز
 بیکار کاف فارسیله در دین عجمکک ایش مصرع اولک معناسنی ایکی عاقلک یشنده
 تیاض و حرب اولماز دینه اعتراض ایلین کندی معترضدر سیکارده سار کثرت افاده ایدر
 دین سار معناسنه اولد یعنی یلایمش * اگر نادان بو حجت سخت کوید * خردمندش
 بزی دل نجوید * یا حرف مصاحبت (و حجت بوئنده نفرت معناسنه در یعنی خشونت
 و در ضلوق) یا حرف مصاحبت (نرم نونک فقهی و یا ک سکونیه بو مشق دیمکدر و یا حرف مصدر
 (نجوید فعل مضارع مفرد فاعلدر دیمکدر کوکل اله المقتدر صارتدر (محصول یت) اگر

ردیف سندی تلی
 رد سروری
 رد سروری

نادان و حشت و سرکشکله یک سو یلرسه یعنی اوری باری سو یلرسه خرد مند آنک ملائمت
 و اطافله کوکلنی اله الوری یعنی تسلی خاطر ایدر * دو صاحب دل نکهدارند موی * همیدون
 سرکشی و ازرم جوی * نکهدارند حفظ ایدر (موی یا حرف وحدت) همیدون ادات تشبیه
 همچنان دیمکدر عریده کذلک کی انجلین معناسنه (سرکشی یا حرف وحدت) (و او حرف
 عطف ازرم الف محدود ایلد و زاء مفتوح ایلد و سکون را ایلد حرمت معناسنه در اما بوئنده
 و او مفتوح و الف ساکن اوقنور ضرورت وزن ایچون (ازرم جو و وصف ترکیبی در حرمت
 استیجی یعنی و تعظیم و تکریم صاحبی یعنی اهل عرض و وفار (و یا حرف وحدت) بویکی بانی
 حرف مصدر طو تنار بوینک معناسنه واصل اولما مشلر (محصول یت) ایکی صاحب دل
 بر قبلی رعایت ایدر یعنی بر قلیجه ارالنده شقاق و خلاف اولماز بو سوز کال اتفاق و عدم
 اختلافدن عبارتدر بنه بوینجلین بر سرکش و بر صاحب حرمت بر موی رعایت ایدر یعنی ارالنده
 بر قلیجه خلاف و شقاق اولمز ز برادارانانه مخالفت ایلز که ارالنده اختلاف اوله بوینک تصویر
 معناسنده شراک غیریت تصرفری وارد کیم عقلا کولیکه لایقدر * و کراز هر دو جانب
 جاهلانند * اگر زنجیر باشد بکسلانند * بکسلانند فعل مضارع جمع غائب کسلانیدن
 الف و نون که ادات تعدیه در ضرورت وزن ایچون کلسدر والا کسختن و کسلیدن لازمه متعدی
 یشنده مشترکدر پس کسختن لازمدر دین اشتراک احوالندن آگاه دکل ایش (محصول یت)
 ایکی صاحب دل و بر سرکشله بر عاقلک احوالی ذکر اولان کیندر اما ایکی جانیدن یله جاهلر ایلد
 اگر زنجیر اولور سه قرار دکل که بر مو حاصلی ایکی جانیدن یله جاهل و نادان ایلد شقاقدن
 خالی اولماز * منوی * یکی را زشت خوبی داد دشنام * تحمل کردو گفت ای نیک فرجام *
 (محصول یت) بر بنه بر جرکین خوبی دشنام و بر دی یعنی سو کدی اولده تحمل ایلدی
 و دیدی ای صوی خیر یعنی عاقبتی خیر (نیک فرجام وصف ترکیبدر عاقبتی خیرل دیمکدر
 * بیزانم که خواهی گفتن اتی * که دایم عیب من چون من ندانی * بیزانم معناسنه در (زانم
 اصلنده از اعددر) که حرف بیان (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب دیلرسین دیمکدر) اتی
 آن اسم اشارتدر و یا ضمیر خطاب اولسون دیمکدر (که حرف تعلیل) عیب من لامیه
 (محصول یت) اندن بزمکه سن بکا اولسون دیسک کرک یعنی بکا دیجککدن بزم زرا
 یلورمکه بنم عیبی ایلز سین حاصلی بن کشیدی عیبی سندن ابو یلورم * حکایت * سحیان
 وائل را در فصاحت بی نظیر نهاده اند سالی بر سر جعی سخن کفنی و لفظی را مکرر
 نکر دی و اگر همان معنی اتفاق افتادی عبارت دیگر کفنی و از جمله اداب ند ماه ملوک یکی
 انیس * سحیان سبک فقهی و جاه مهمله نک سکونیه حضرت نینک صلی الله علیه وسلم
 مداحلرندن صحابه دن بر فصیح و بلیغ شاعر ایدی (وائل اسمنه اضافتی لامیه در) وائل
 بر قلیله نک اسمیدر که ابن فاسط بن وهب بن افضی بن دیمکدر (را ادات مفعول) نهاده اند
 قوملر در یعنی تعیین ایشلر در (سالی یا حرف وحدت) بر حرف ظرف (سر جمع لامیه
 بجمدن مراد مجلسدر یعنی صدر مجلسنده دیمکدر) (و یا حرف وحدت) (کفنی یا حرف حکایه
 (لفظی یا حرف وحدت) (ورا ادات مفعول) (نکر دی یا حرف حکایه) (و اگر همان معنی نسخه لک
 بعض بنده معنی بر بنه لفظ واقع اولمش حاصلی متون بو خصوصده تعارض ایلدی پس
 لفظ عبارتی اختیار ایده نه تعرض بی تقریدر (افتادی یا حرف حکایه) (جمله اداب ندمای ملوک
 لامیه لدر (محصول ترکیب) سحیان وائل فصاحت و بلاغتده بی نظیر تعیین ایشلر یعنی
 دیملر بریل بر محفل و مجلسک صدرنده سوز سو یلرسه بر لفظی مکرر ایلزدی و اگر همان

رد شرح جیما

رد شرح جیما

رد سروری

رد سروری

اول لفظ و یا اول معنی بعینه اتفاق واقع اولیدی ائی برغیری عبارتله سویلردی وادا ایلردی
 و سلاطینک صاحبزادینک جله آدابیدن بریسی بودر که مجلسده و سوزی نکرار سویلیسه
 * مثنوی * سخن کر چه دلیند و شیرین بود * سزاوار تصدیق و تحسین بود * دلیند
 وصف ترکیبدر کوکل بغلیچی یعنی کوکل کندی به متعلق فلیچی (سزاوار لایق) (محصول بیت)
 سوزا کر چه کوکل آلیچی و لذیذده اولورسه تصدیق و تحسین هر تبه سنه لایقده اولورسه
 کرچک اولوب کوزل اولدیفیچون * چویکبار کفتی مکو یاز پس * که حلوا چویکبار
 خوردند پس * بازه پس اتباع قیلند ندر (محصول بیت) بوییت بیت اوله مقیددر یعنی
 سوز هر قدر مدوح اولورسه ده چونکه بر کره سویلدک بر کره دخی سویله یعنی نکرار ایله
 زیرا حلوانی چونکه بر کره ییدیلر یعنی حلوالذیذ و شیرین ایکن بر کره که یتدی کفایت ایدر
 نکرار بیت لازم دکل * حکایت * یکی را از حکما شنیدم که می گفت هرگز کسی بجهل
 خود اقرار نکند مگر آن کس که چون دیگری در سخن باشد هنوز تمام نکرده او سخن آغاز کند *
 (محصول ترکیب) حکما دن بری ایشند مکه سویلردی هرگز بر کیمسه کندی جهلنه
 اقرار ایلز مکر اول کیمسه که چون غیر کیمسه سوزده اوله هنوز سوزین تمام ایلماش ایکن اول سوزده
 باشلیسه (مذکور متندن صکره برجهل خود اقرار کرده باشد یازان جهلنه اقرار ایلش اولور
 * مثنوی * سخن را سرست ای خردمند و بن * میاور سخن در میان سخن * بن دیب
 دیمکدر (محصول بیت) سوزک باشی وار ویدی یعنی ایانی حاصلی آخری وار واولی ایمی
 سوز اوزده سنه سوز کتورمه یعنی بر کیمسه سوزده ایکن سن سوزده باشله اول سوزی تمام
 ایچمجه * خداوند فرهنگ و تدبیر و هوش * نکوید سخن تابیند خوش * خداوند فرهنگ
 لامیه (فرهنگ هنر) (محصول بیت) هنر و تدبیر و عقل و ادراک صاحبی سوز سویلز (مادام که
 خوش کورمه) یعنی ایچم کورمه (حاصلی حضور مجلسده اولانی ساکت کورمجه
 عاقل و زکی سوز سویلز * حکایت * تی چند از بندکان سلطان محمود حسن میندی را گفتند که
 سلطان امر و ز تر چه گفت در فلان مصلحت گفت بر شما هم به شده نند گفتند نودستور نمک
 آنچه با و گوید باشال ما گفتن رواندارد گفت با اعتماد آنکه داند که بکس نکویم پس چرامی پرسید *
 سلطان محموددن مراد مشهور پادشاهدر که (حسن میندی ایکی میک فتحه لیه آنک وزیر ایدی
 ابازده وزیر و هم مجبوی ایدی) دستور دالک و ناک ضمه لیه اصطلاحده وزیر دیرلر
 (محصول ترکیب) (سلطان محمود عز نوی قوللرندن بر قاج شخص حسن میندی به دیدیلر که
 سکا پادشاه فلان مصلحت خصوصنده نه دیدی حسن میندی دیدی سرده کیرلی قالماز) یعنی
 سرده ده سویلر دیدیلر که من مملکتک وزیر سی سکا دیدی بکنی برم کبی به سویلکه روا کورم
 حسن میندی دیدی اول اعتماد ایله که بلور کیمسه به دیمزم (یعنی کیمسه به دیمجه حکم بلور) پس نیچون
 صورت صر * بیت * نه هر سخن که بداند بگوید اهل شناخت * بمر شاه سرخویشین
 نشاید باخت * نه حرف ننی معناده (گوید فعلنه مقیددر) که حرف را بط صفت (هر سخن) بداندک
 و بگوید مقدم مفعوللر بدر اشتراک اوزره (شناخت بونده امم مصدر در علم معناسنه) پس
 اهل شناخت اهل دانش دیمکدر (با حروف مصاحبت) (سر شاه لامیه در) (سرخویشین ده بوله در
 بیه بعینه) (باخت بونده باختن معناسنه در یعنی اوینا متقی متعدی معناسنه زیراقت مشترکدر
 لازمه متعدی یتنده) (محصول بیت) او بیه دکلدر هر سوزی که ییلور آئی سویلر اهل دانش یعنی
 هر ییلدیکنی سویلز زیرا شاهک سر بیه یعنی سرینی افشاسیبله کشی کندی باشین اوینا متقی
 لایق دکل حاصلی پادشاهک امور سلطنته و تدبیر مملکته متعلق اسرار لینی اظهار و افشا ایلک

ردشعی

هلاک سیدر * حکایت * در عقد بیع سرای مزد بودم جهودی گفت من از کد خدا بان قدیم
 این محترم وصف این خانه چنان که هست از من پرس بخر که هیچ عیب ندارد کفتم بجز آن که
 تو همسایه اوی * عقد بیع سرای عقد بیعه و بیعک سرایه اضافت لری مصدر لک مفعولنه اضافت لری
 قیلند ندر (عقد عینک فحبله مصدر در بغلی معناسنه و بیع گاه اولور اشتراک معناسنه مستعملدر
 حاصلی اضداد دنددر (و یا حرف وحدت) (جهود یهودی به دیرلر) (و یا حرف وحدت کد خدا و اسی
 و کوی اسی و سارنسنه لک صاحبزادینه دیرلر) (قدیمه اضافت بیانیته در) (و بحله به ۲ میه) (وصف این خانه
 مصدر لک مفعولنه در) (بخر یا حرف تاکید) (و خر خاه میجه لک فنی و کسر بیه فعل امر مفرد مخاطب
 صاتون ال دیمکدر) (همسایه اوی لامیه) (و یا ضمیر خطاب) (محصول ترکیب) (براولک عقد
 شراننده مزد ایدم (یعنی بر او المی استردم بر جهود دیدی بن بو محله لک قدیمی کد خدا لندم
 بر اولک وصفی شوبله که وارد دیرندن صور صاتون ال که هیچ عیبی یوقدر دیدم اندن غیری که
 سن آنک قوکنوسین (یعنی سنک همسایه لکک مذکور خانه به عیب عظیمدر (زیر الجار قبل الدار در
 * قطعه * (خانه را که چون تو همسایست * ده درم سیم کم عیار از ده * خانه یا حرف وحدت
 (و همزه حرف توسل) (و یا حرف تخصیص) (همزه بی حرف وحدت دین وحدتی تلزمش) (که
 حرف بیان) (چون ادات تشبیه) (همسایه ده هاء رسمی) (و همزه مجتنبه لفظده و کابنده ترک و لینی
 کرک) (تنکه نهجه تشبیه لیلی و مجنونه واقعدر) (بیت) (در بند کشادن خزینم)
 رسم ز کلبه آبکیم (صلند خزینم و آبکیمه ام در ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی
 لکن شرح جیعا بو حذف و ایصاله اشارت ایلماشلر) (ده درم اون ایچده) (سیم کم عیار بیانیته
 عیار عینک کسر بیه مفاصله یانک مصدر نایسیدر برنسنه لک و زتی بیلکه دیرلر یعنی نقلت و خفتی
 تشخیص ایلکه که ترکیجه اگاهاره دیرلر (ارزد فعل مضارع مفرد غائبدر کر یعنی بهایه در دیمکدر
 ارزیدن) (محصول بیت) حضرت شیخ جهوده خطاب ایدوب بیورر بر اولک که سنک کبی
 همسایه سی اوله عیاری اسک اون درم کومه در کر یعنی قلب کومشک اون ایچده سنه در کر معلومدر که
 کومش قلب اولجه ایچده سیده قلب اولور پس او اون دغل ایچده در کرش * لیکن امیدوار باید بود *
 که پس از مرگ تو هزار زرد * امیدمیده تشدید ضرورت وزن ایچوندر (وار بونده ادات نسبتدر
 لی معناسنه امیدلی دیمکدر) (بود بونده بودن معناسنه در) (که حرف بیان) (مرک تولا میه مرک کاف مجمله
 موت معناسنه در تونک ضمی اشباع اولوب ضرورت وزن ایچون بر او متولد اولور یعنی واور رسمی
 و او اصلی کبی اوقنور (محصول بیت) جهوده خطا ایدوب بیورر اما امیدلی اولی کرک که سنک
 مر ککدن صکره ییک در ظاهر بیور دینی ییک درم کامل عیار مراددر زیرایشده مقدار مسکوت
 عته در یعنی همسایه لکدن سنک کبی بلبه و خیت اسک اولجه ییک درم سیم تمام عیار در کر
 * حکایت * یکی از شعر آیش امیر دزدان رفت و ثنا گفت فرمود تا جامه اش بستند و از ده بدر کردند
 سکان در قفای او افتادند خواست ناسکی بردارد زمین یخ بسته بود عاجز شد گفت این چه حرام
 زاده مردمانه که سک را کشاده اند و سنک را بسته امیر از غره بشنید و بخندید و گفت ای حکیم
 از من چیزی بخواه گفت جامه خودی خواهم اگر انعام فرمایی * پیش امیر دزدان لامیه لدر
 حراملر بکی قته دیمکدر (تا حرف تعلیل) (بستند با حرف تأکید) (ستند فعل ماضی
 جمع غائب الدیرلر دیمکدر) (ده کسر دال ایله و هاء اصلیه ایله کویدر قریه معناسنه) (سکان الف
 و نون ایله جمع اولدی ذی حیات اولدیفیچون) (در حرف صله) (قفا قافک فحبله اکسه دیمکدر
 فار سیجه حره دیرلر حاء حطیله) (تا حرف تعلیل) (بخ یانک فحبله بوز دیمکدر) (بسته ماضیدن فمدر
 بغلش دیمکدر طوکش معناسنه) (یخ مبتدا) (و بسته بود خبری) (وزمین مقدم مفعولدر خبرک

ردشعی

(غرفه غنك ضمی و رانك سكوتيه چارطاق معناسنه در (محصول تركيب) شعراون بری
 حرامبلر بكينك يانه وار دی ودعا وشادیدی يك بيوردي تاكيم اباسنی آلدیلر وكویدن طشمره
 ایلدیلا ایلر اربنه دوشدیلا دیلدی تارطاش قالدیره ایلره آتمی ایچون طباق طوكش ایدی عاجز
 اولدی ایلر هجوتدن دیدی بونه حرام زاده مردلردر كه ایلری آچنلر یعنی جوزمشلر وطاشلری
 بغلنلر امیردزدان چارطاقدن ایشندی وكوادی ویدی شاعره ای حكیم بدن برنسته دیله یعنی
 بدن بخشش ایسته شاعر دیدی كندی لباسم استرم اگر انعام بیورسك یعنی بكا كندی لباسم
 ویرسك همان عین احساندر * بیت * امید وار بود ادمی بخیر كسان * مر ایچر تو امید نیست
 شمر مرسان * امید وار تخفیف میم ایل (باحرف صله) خیر كسان لامیه در (مر ارا حرف تخصیص
 (باحرف صله) خیر تو لامیه (امید تشدید میم ایل) (شمر مرسانك مقدم مقبولدر) رسانیدن
 فعل نهی مفرد مخاطب ایشدر مره دیمكدر (الف و تون ادات تعدیه در (محصول بیت) آدمی یعنی
 انسان كیمه ل خیرینه یعنی احسانه امید واردر حاصلی انسان خلكل خیرات و میرانه راجی در
 (اما بنم شك خیر كیمه امیدم بوقدر همان بكا شمر ایشدر مره حاصلی فائده و جازه دن كچدم
 همان بكا ضرر و زیاك طوفقسون * مصراع * رضینا من نوالك یار جیل * رضینا فعل
 ماضی متكلم مع القدر در علی باندن (من اكا متعلق) نوال نونك فتحیه احسان وعطیه معناسنه در
 (كاف محذو و مضاف الیهیدر نوالك) (باحرف جر رضینا متعلق) (رحیل فعل و زنی
 اوزره اسددر كوج یعنی سفره كتم معناسنه مصدری رحلت كلور نشدت و زنی اوزره حرف
 من بونده بدل معناسنه در (محصول مصراع) رضینا یار جیل من نوالك یعنی شك احسانكدن
 كتمكه راضی اوارق حاصلی سلامته بوندن كتمك سندن بزه عظیم عطیهدر * سالار دزدان را
 پرور حاتم چاه اش بفرمود و قیادوسنی برومید كرد و دری چند بداد * سالار هر نستهك
 ولوسنه دیرلر منلا سیم سالار عسكری باشی به وخوان سالار چاشنكبر باشی به و قس (دزدانه اضافتی
 لامیه (ورا ادات تخصیص حرامبلر اولوسنك دیمكدر) (بز و ضمیر شاعره راجعدر) (قبایوسن
 تركیب مرجعی كوركلی اوکی آچق قفتان دیمكدر) (یا حرف وحدت) (بوترکیبی حرف عطیه ايراد
 ایلنر استعماللرندن آگاه دكلریمش (مزید مصدر مییدر زیاده معناسنه (محصول تركیب)
 دزدان اولوسنك اول شاعره مرجعی كادی پس لاسنی ویردی و بركور كلی فراجیه اوزرینه
 زیاده ایلدی ورنجه اچده ویردی * حکایت * منجمی بغانه خود در آمد مرد بیکانه رادید
 بارز اویم نشسته دشنام داد وسقط گفت فتنه واشوب برخاست صاحب دل برین واقف شد
 وكفت * منجم اسم فعله تغیل باندن (زمانی نیچه حصه ایدمه دیور شكه اچند داعی عقود
 جواهرده نظم بلس (مصراع) منجم آنكه زمانی یچند پاره كند) (و یا حرف وحدت) (باحرف
 صله) خانه خود لامیه (درآمد كیردی دیمكدر) (مرد بیکانه بیایه) (باحرف مصاحبت) (زن اولامیه
 (هم بری بریله) (نشسته او ویش) (سقط نامعقول كلامه دیور) (فتنه دشنامه وسقطه مترتدر
 (اشوب فتنه به عطف تفسیردر (محصول تركیب) بر منجم كندی اوینه كیردی بیکانه اركوردی
 عورتیه یله او نورمش حریفه سوكدی وسقط سویلدی پس فتنه واشوب قالدی حاصلی
 غوغا پیدا ایلدی بر صاحب دل كه حضرت شیخ اولیق احتمالی واردر بوقصه به واقف اولدی
 ویدی * بیت * تو بر اوح فلک چه دانی جیبت * چون ندانی كه درسرای تو كست * اوح
 بونده اوست معناسنه در همزه شك فتحیه فلكه اضافتی لامیه در (سرای بونك كی برلده
 اوست معناسنه در یعنی خانه (محصول بیت) منجمه خطاب ایدوب دیرسن فلک اوزره نه بیلور سن
 نه وار چونكه بلز سین كه سرانكده كیم وار یعنی اولك كه سطح زمینده وشهر كده و محل كده اوله

داین سید علی
 و سروری

و ایچنده كیم اولدیغن بلز سین پس فوق سعادده واقع اولان كواكك احوال و اطوار بی ودور
 و سیرینی نه بیلور سین ونه اكلسین دیمكدر * حکایت * خطیبی كریه الصوت حدود را حوس
 اواز پنداشنی و فریادی فائده برداشنی كفتی نغیب غراب الین در پرده الحسان اوست یا ایست (ان
 انكر الاصوات الصوت الجیر) در شان او * خطیبی (یا حرف وحدت) (كریه الصوت یعنی فیج
 الصوت چركین اوازی دیمكدر) (خوش اواز وصف تركیدر كوزل اوازی معناسنه) (پنداشنی
 (یا حرف حكایه ظن ایدردی) (فریادی فائده بیایه) (برداشنی یا حرف حكایه قالدردی یعنی
 فریاد ایدردی) (كفتی دیدك یعنی صوتی ایشیدیدك دیدك) (نغیب نونك فتحی وعینك كسری
 وسكون يانه فعل و زنی اوزره قرغه اوازی نغیب نغیب نغیب نغیب نغیب نغیب نغیب نغیب نغیب نغیب
 دنده مستعملدر قتلته حاصلی قرغه اوازه دیور (غراب الین الچه قرغه كه عرب انكلاه قاطر
 وتشوم ایدر زبرا عربك عادیدر فچنكیم اوندن سفره و یا بر منم مصلحتیه جقه اكر بوقرغه بولده
 بولوب صاغ جانیه اوچر سه مباركدر دیو چكلوب كیدر و اكر صول جانیه اوچر سه نامباركدر
 دیو دوزاویته كیدر (بین بانك فتحیه اضداد دندر وصال و فراقده مستعملدر بونده فراق
 معناسنه در عبارت ظاهر دن مفهوم اولان شامت اوازنده اوله (الحسان بونك كی برلده اواز
 پرده سی معناسنه در) (باحرف عطف) (ان حرف قدر حروف مشبهه بالافعالن) (انكر اسم تفضیل
 چركینر ك دیمكدر) (اصواته اضافتی لامیه در) (لام ادات تا كید صوت الجیر تركیب اضافتی
 افطامرفوع خبران در) (شان بونده حال معناسنه در) (محصول تركیب) (كریه الصوت بر خطیب
 كندی خوش اواز ظن ایدردی و بی فائده فریاد و فغان قالدردی دیدك كه غراب الین اوازی
 انك الحنی پرده سنده در یعنی اوازی همان غراب الین اوازیدر و دیدك كه مذكور آیت شك
 شانده نازلدر * بیت * اذانقی الخطیب ابوالقوارس * له صوت یهدا صطخر فارس * اذا
 ادات شرط (نهق فعل ماضی مفرد مذکر غائب جارا كیردی دیمكدر) (خطیب افطامرفوع
 فاعلی) (ابوالقوارس افطامرفوع بدادر خطیبیدن) (و یا عطف بیان اصلنده ابوالقوارس ارسلانه
 كشتدر اما بونده جار مراد در) (نهق قرینه سبله) (له صوت جله اسمیه بخواب اذار) (یهد فعل
 مضارع مفرد مذکر غائب یبقار دیمكدر جله فعلیه صفت صوتدر) (اصطخر فارس مملكتنده
 بر محكم حصارك اسمیدر یهدك مفعول به صریحیدر فارسه اضافتی لامیه در سبتر ساكن اوقوغمی
 كرك كیم ناغوزون اولیه (محصول بیت) (چنكیم خطیب ابوالقوارس نهق ایلله یعنی جار كی
 آخر انك بر صوتی واردر كیم فارسك اصطخر نام قلمه سنی هدم ایدر یعنی یبقار زرا اصولت
 شدیدك هدم بنیاده تأثیر خاصی وار شكه شرح مواقفه بحث اصوانده مذکور در
 * مردمان ده بعلت جاهی كه داشت بلیش می كشدند و اذینش مصلحت نمی دیدند تا بكي از خطمای
 آن اقلیم كه باوی عداوت نهانی داشت باری برسیدن او آمده بود كفت تراخوایی دیده ام خیر
 یاد كفت چه دیده كفت چنان دیدم كه ترا اواز خوش بود و مردمان از تنگست در راحت بودند
 خطیب اندرین لحظی پند بشید وكفت چه مبارك خوابست كه دیدی كه مرابرعب خویش مضاع
 كرداندی معلوم شد كه اواز ناخوش دارم و خلق از تنگم در رنجند توبه كردم ازین پس كه
 نخواستم مكر باعستكی * مردمان ده لامیه (یا حرف مصاحبت) (علت جاه لامیه) (یعنی
 خطیب منصبی علتیه) (و یا حرف وحدت) (بلیت بلامعناسنه در) (واذبت اول و زنده اذا
 معناسنه) (ناحرف اتها) (خطیب خطیبك جمعدر) (آن اقلیمه اضافتی لامیه در) (كه حرف رابط
 صفت) (باوی یعنی خطیب مذکور ایل) (عداوت نهانی بیایه) (خواب بونده دوشدر
 (آواز خوش بیایه) (نفس حر كانه مراد كلامدر) (لحی یا حرف وحدت بر پاره دیمكدر آواز ناخوش

میان به در حرف طرف و یا حرف تا کید (رنج اسم در الم معنایه و نون و دال ادات جمع و فیه در در
 دیگر (و یا رنجند فعل جمع مضارع غائب حرف تا کید ابله در رنجند انجنور در دیک اوله (لیکن
 یوقول و هن دن خالی دکلدر (مکر الاءه ناسنه در) (محصول ترکیب) (کویک خلقی رمنصب علیه که
 انک و اریدی یعنی بخطابت منصبی سبیل به لاسنی چکر ل دی و اذاسنی مصلحت کورمزل ایدی
 تا اول اقلیک خلیا سندن بری که انکله نهانی عداوق و اریدی بر کره انک زیارته کلوب
 انی صور مفعله کدی (حاصلی حالتی پرسش ایلکه کیش ایدی کلن خطیب دیدی سکا بردوش کورمشم
 خیار له دیدی نه کورمش سین دیدی شویله کور دم که سنک خوب اوازک و ار ایش و خلق
 نفسکین راحنه ایمتار خطیب بونده بر باره فکر ایلدی اندن صکره دیدی بونه مبارک دوشدر که
 کوردک که بی کنیدی عیبه مطلع ایلدک (معلوم اولدی که آوازم ناخوشدر و خلق تقسمدن
 ز حنده درل توبه ایلدکه بوندن صکره خطیبی اوقومیم الایچه پایچه * قطعه * از صحبت دوستان
 برنجیم * کا خلق بدم حسن نمایند * صحبت دوستان مصدرک مفعولنه و یا فاعلنه اضافیدر
 (برنجیم بوصیفه اسم و فعله مفعولدر اسم اولجه باحرف طرف اولور (معنای الم و ز حنده بم
 اولور فعل اولجه باحرف استمرار اولور معنای انجنورم دیگر در لکل وجهه) پس اسمینی قول ایدنه
 دخل ایلن کنیدی مدخولدر مضارع ثانی مقام تعلیلده در) که حرف تعلیل (اخلاق بد بیانیه
 (و بم ضمیر معناده نمایند مقید در) (حسن سنک فحیه کوزل دیگر (نماید فعل مضارع
 جمع غائب کوسرزل دیگر مفعولدر (نماید ندن (محصول بیت) (دوستلرک مصاحبتدن
 رنج و المده بم و یا انجنورم (زیر ارامن اخلاقی) یعنی خوبلری و عادتلری بی بکا کوزل کوسرزل
 عیم هنر و کان بینه * خاتم کل و یا اسمی نمایند * (محصول بیت) عیبه هنر و کان کوزل رو به
 کوسرزل دیکنی بکا کل و یا اسم کوسرزل (یعنی بکا بختلرندن چر کین برلری کوزل کوسرزل
 کوشمن شوخ چشم جالاک * ناعیب مر این نمایند * کو کاف عربک فحیه ادات استفهامدر
 (دشمن شوخ چشم بیانیه در) و جالا که اضافه بویه در (شوخی چشم وصف ترکیبدر
 کشاخ معنایه) و جالا که بونده بی پروا در دشمنه اسم جنس و یا اسم جمع معنای ملخوط
 اولق کرک که ردیفه واقع ولان فعله مطابق و موافق اوله (ناحرف تعلیل (عبت مرا لایه در
 و نمایند مفعول صریحی (بمن باحرف صله) و بمن مفعول غیر صریحدر (محصول بیت)
 فنی بی پروا کشاخ دشمن تا کیم بنم عیبه بکا کوسرزل یعنی حجاب ایلوب دلنه کلنی بی پروا
 سوبله ل * حکایت * یکی در مسجد سجده به بطوع بانک نماز کفنی باه ازی که مستمان را
 از وفرت بودی و صاحب مسجد امیری بود عادل و نیکو سیرت خواستش کدل از رده کرد دکت
 ای جوانمرد این مسجد را مؤذنان قدیمند که هر یکی را پنج دینار در ارست و تراده می دهد
 نایبای دیگر روی وین اتفاق افتاد و رفت بعد از مدتی پیش امیر باز آمد و گفت ای خداوند بمن
 حیف کردی که ده دینارم ازین بقعه روان کردی آنجا که رفته ام بیست دینارم میدهند که
 جای دیگر روم قبول نمی کنم امیر بخندید و گفت زینهار نستانی که به پنجاه دینار هم راضی شوند
 مسجد سنجار به تقدیری قصه سنجار به در (سنجار سنک کسر به بغداد جا بینه موصله قریب
 بر کوزل قصه در لیکن بوزمانه خرابه مشرف اولمشدر (قطوع تفعل باندن مصدر در
 اجرتسر معنایه) (بانک نماز یعنی اذان) (کفنی یعنی اوقوردی) (باوازی باحرف مصاحبت
 (و یا حرف وحدت) (خواستش فعل نفی ماضی فاعلی نموده مستتر امیر راجع) (وشین شمیر
 منصوب متصل مذکور مؤذنه راجع) (کفنی امیر دیدی) (ادار و طیفه معنایه در
 (روی فعل مضارع مفرد مخاطبدر کیده سین دیگر (بقعه باره ارض معنایه در

رد سروری

دوست عیم سزیدر شمنی کلا ایدر
 خویدر یامده احبابدن اعدا را نیم

اما بونده مراد مسجد مذکور در (نستانی فعل نفی استقبال مفرد مخاطب الیه سین
 دیگر (محصول ترکیب) (پرسی مسجد سنجار به ده رایگان بلا اجرت اذان
 اوقوردی بر اواز ابله که مستمع اولسارک اواز ندن نفی اولور دی یعنی اواز ندن نفرت
 ایدر دی حال بر که مسجدک صاحبی بر عادل و نیکو خلقی برک ایدی دیکر دیکه دل از رده ازله
 یک دیدی ای جوانمرد بوم مسجدک قدیمی مؤذنلری وار که هنر بر یاسک بش التون ادراری
 و وظیفه می و ار و سکا اون التون و بوه بم تا کیم غیر بی بره کیده سین بوحال اوزره انفساق واقع
 اولدی یعنی اون دیناری قبول ایلدی و کتیدی رمدن صکره بینه بکک اوسک کدی
 و دیدی ای خداوند بکا حیف ایلدک که بومعه دن بی غیر بی بره کوندن اول بره که بوندن
 کتدم بکری التون و برل غیر بی بره کیدم اما قبول ایلدک کولدی و دیدی زینهار المیه سین که
 الی دینار راضی اولور * بیت * به تیشه کس نخر اشد ز روی خارا کل * چنان که بانک درست
 تو بخرا اشد دل * تیشه کسر و کلنک وجهه بونده چیه مر ادر (نخر اشد فعل نفی استقبال
 مفرد غائب طر ملازم و فایز بونده ایکسسته مساع و ار (خارا بونده قره طاش معنایه در
 (بانک درست بیانیه) (درشت مالک و رانک ضمه ابله اری معنایه در ملازم مقابل (توبه اضافی
 لایه در) (نخر اشد فعل مضارع مفرد غائب طر ملازم دیگر (محصول بیت) قره طاش
 بوزندن چیه ابله کیمسه باطنی فایز بونده و فاشیم و طر ملازم انجیلن که سنک ناساز اری اوازک
 کوکل طر ملازم حاصلی قره طاشک اوزره چیه حرکتدن واقع اولان بوردی کوکل انجیلن
 طر ملازم که سنک بوغون و نا هموار اوازک (نخر اشدک فاعلی نموده بانکه راجع ضمیر در
 و مفعول دلدل * حکایت * ناخوش آوازی بانک بلند قرآن می خواند صاحب دلی و بکدشت
 و کفت ترا مشا هره چند ست کفت هیچ کفت پس این زجت بخود خجای دهی کفت از بهر
 خدای خوام کفت از بهر خدا بخوان * مشا هره ماه باده متعین اولان و طیفه به دیر ز بر
 عریچه ماه شهر در (محصول ترکیب) بر ناخوش و ناساز آوازی کینه بلند آوازیه قرآن اوقوردی
 بر صاحب دل اکثر احتمال حضرت شیخ کندیلری مراد در قاری ناسازک باندن بکدی
 و دیدی سنک آید و وظیفک تقدیر در دیدی هیچ دیدی پس بوز جتی کند بکه بچون و بر سین
 دیدی الله ایچون اوقورم دیدی الله ایچون اوقومه یعنی الله ایچون اولسون اوقومه یعنی اوقومک
 الله ایچون اولسون کلامده ایهام وار فندل * کز نور آن بدین خط خوانی * بیری رونق مسلمان *
 نمط نونک و میلک فحیه لایه اسلوب دیگر (خوانی فاعل مضارع مفرد مخاطبدر بونک
 صکی فعللرک آخرنده یاره یا خطاب ایچوندر دیک زایددر زیر ایلرک افعالی خطاب ایچون
 اولد قاری یا ضمیر اعتباریه در پس یایی افراد بانک کر ایلک امر زائد اولور (بیری فعل مضارع
 مفرد مخاطبدر یا استقبالی طرفاء عجم مکسور اوقور اما روستای لری مضوم (پس ضمه ابله
 اوقوبانلر روستایلی ایدر (رونق حسن و لطافت معنایه در) (مسلمانیه اضافت لایه در
 (و یا حرف مصدر در) (محصول بیت) اگر سن قرآنی بوا سلوب و طریق ابله اوقور سنک
 مسلمانق لطافت و صفای ازاله ایدر سین حاصلی مسلمانده عرض و نام و ناموس قوم بیوت
 هب عایه و بر سین * باب پنجم در عشق و جوانی * بشنی باب عشق و جوانی بیا نسته در
 * حکایت * حسن میندی را کفتند سلطان محمود چندین بنده صاحب جمال دارد که
 هر یک بدیع جوانند چه کونه است که با هیچ یک از ایشان میلی و محبتی ندارد چنان که با آواز که
 او را زباده حسنی بوست کفت هر چه در دل فرود آید در دیده بکونما بد * میندی برار ادات
 مفعول (بنده صاحب جمال بیانیه) (که حرف رابط صفت) (بدیع غریب و عجیب معنایه در

رد سروری و شعی

رد شرح جیما

(جهانه اضافت لامیه در) با هیچ با حرف صله (میلی و محبتی یاری حرف تنکیر (حسنی یا حرف تنکیر (دردل در حرف صله (فروید آید کبره دیکدر یعنی هر نسته که کوکله کیره و مقبول خاطر اوله دیکدر در دیده (در حرف صله دیده به دیکدر (تکو ابو) نماید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کورینور دیکدر (محصول ترکیب) سلطان محمودک وزیر حسن میندی به سوال ایلدیلر که سلطان محمودک به قدر بنده صاحب جمالی وار که هر پری جهاتک بد به لریدر یعنی هر بریسی تنکای عالمدر نیچوند که هیچ برتبه انلردن ایازه اولان کبی میل و محبتی بوقدر که انک ارتق حسن بوقدر یعنی صاحب جمال دکل ایکن بو که بوقدر انجذاب وتودندندر میندی دیدی هر نسته که کوکله کیره و کوکل انی قبول ایلده کوزه ابو کورینور ایلدی اولده پادشاهک کوکله کر مشدر که کوزینه شیرین کورینور (میلی و محبتی و حسن باریخی وحدت ایچون اعتبار ایلده اعتبار اولاز * منوی * هر که سلطان مرید او باشد * کر همه بد کند نکو باشد (محصول بیت) هر کیمه که سلطان انک مریدی اوله یعنی طای ایلد کر جیجی ایشلدیکی ایلی برامز ایلده اکا ابو اولور یعنی کوزینه کوزل کورینور بونظک اولنده منوی برتبه یاز ایلر هیچ شخصی صاری بوق ایمن * وان که راپاد شه یندازد * کنش از خیل و خانه نوازد * خیل فارسیده بولک و قبیله معنای در بعض نسخه ده خیل خانه اضافله واقعدر یعنی اوجاعشدن دیکدر (توازد فعل نی مضارع مفرد غائب در نوازیدنن تواجددن دینلراحوال اشتقاقه اشنا دکلریمش (محصول بیت) اما اول کیمه بی که پادشاه انار یعنی رادیدرانی اوجاعشدن وتواجددن کیمه او خشار یعنی رعایت ایلر (حاصلی پادشاهک مروددی اولان تمام ادبستک ردودیدر زرا الناس علی دین ملوکهم در پس ناسک قبولی پادشاهک قبوله موقوفدر * قطعه * کسی بدیده انکار اگر نکاه کند * نشان صورت یوسف دهد بناخوبی * کسی با حرف وحدت (یا حرف مصاحبت (دیده انکار بیانیه در) نشان صورت یوسف لامبل در (یا حرف مصاحبت (یا حرف توصیف نی (یا حرف مصدر (محصول بیت) بر کیمه اگر انکار کوزیله نظر ایلر سه یعنی محبت با فقه و کوکل کوزیله التفات ایلر سه بوسف صورت نشانی بوقدر حمله مشهور ایکن ناخوبیله یعنی حضرت یوسف حسن برکاتی چرکنلکه وصف ایلر دیکدر نشان دهک مقدم مفعول صریحدر (و بناخوبی غیر صریحی * و کر بچشم ارادت نکند در دیو * فرشته ایش نماید بچشم کرونی * و او حرف عطف (و ادات شرط سابقه معطوف (یا حرف مصاحبت (چشم ارادت بیانیه در حرف صله (دیو شیطانه دیرل (فرشته های رحیمه فارسیده ملکه دیرل سرور شده دیرل (و همزه حرف محمله (و یا حرف وحدت (و شین ضمیر نکه کند فاعلی که کسی در اکا را جعدر (نماید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنای کورینور دیکدر فاعلی دیو راجع ضمیر در (بچشم یا حرف صله (شین مابق معنی جهشته چشمه مقید در بچشمش تقد برنده (کرونی کاف فتنی و راه مشددک ضمیمه ملائکه مقربین در شرح موقوفه تخفیف رابله بازار پس بونده تشدید ضرورت وزن ایچوند و عوام دللرنده نخریفاندندر فرشته به صفندر (محصول بیت) واکرمذ کور کس چشم ارادت و محبتله دیو نظر ایلر سه آنک چشمه دیو فرشته کرونی کورینور (حاصلی برید شکل شخصه عین مودت و محبتله نظر ایلر کوزو که یوسف نانی کورینور (اما بر خوب جماله انکار نظریله نظر ایلر کوزو که افیع ناس کورینور چشمی کرونی به اضافت ایلنلرا عانی ایلنلر * حکایت * کونید خواجه را بنده نا در الحسن بودو با او برسیل مودت و دیانت نظری داشت یا یکی از دوستان گفت دروغ اکر این بنده یا چنین حسن و شمائلی که دازد

ردشمنی

رد این سیدی علی و سروری

رد این سیدی علی و سروری

زبان در ازوبی ادب نبودی گفت ای برادر چون اقرار دست کردی توقع خدمت مدار عاشق و معشوق در میان آمد مالکی و ملوکی بر خاست * خواجه لفظ مشرکدر وزرايه و باز کالیده و تعلیمی واجب اولنلرده مستملدر (خواجه و بنده ده بال حرف وحدتدر) و همزه ل حرف توسط (همزلی حرف وحدت طسوتلر فارسیدن خبردار دکلر ایش (ناذر الحسن بونده بی نظیر معنای سنه در (نظری یا حرف تنکیر (حرف وحدت دین اصابت ایلدی (یا یکی با حرف صله (شمائل شمائل جعیدر شینک کسریله خلق و خوی معنای سنه (اما بونده مطلق جمالین عبارندر) که حرف رابط صفت (زبان در از وصف ترکیبی در اوزون دیللی معنای سنه (اقرار دوستی مصدرک مفعوله اضافتدر (توقع خدمتده بویه در) عاشق و معشوق و مالکی و ملوکی یاری حروف مصدر در (محصول ترکیب) حکایت ایلر که برخواجه نک فایق الجمال بر بنده سی واریدی و اول بنده به محبت و دیانت لریق اوزره نظری واریدی یعنی اکا نظری حقیقی ایدی نفسانی دکل ایدی خواجه بر وجه شکایت دوستلردن بر بنده دیدی حیث اکر بو اوغلان بو نخلین حسن و جمالیه که مالکدر زبان در ازوبی ادب اولیدی اول دوست دیدی ای برادر چونکه دوستی و محبت اقرار بی ایلدک اندن خدمت و حرمت امیدنی دویمه عانقلق و عشوق ارا به کلدی افند بیک و قوللی مرثیه لری فاقه دی بلکه قضیه عکس اولدی نکه قطعه نک بیلرندن مفهومدر * قطعه * خواجه با بنده پری رخسار * چون در اید یازی و خنده * خواجه مبتدا ویت نانی خبری و بویت اکا مرهوند (یا حرف مصاحبت (بنده پری رخسار بیانیه (پری رخسار و وصف ترکیبی در پری یوزلی دیکدر (بیازی یا حرف صله (و بازی باد اصلیه ایلد او یون معنای سنه در (و خنده اسم مصدر کولش و کوله دیکدر (محصول بیت) خواجه پری رخسار بنده سیله چونکه او بیامنه و کولکه کاه یعنی مصاحب جانی منزله تزیل ایلد * چه عجب کر چو خواجه نار کند * وین کشد باز چون بنده * ناز کندک فاعلی بنده به راجع ضمیر در (وین اشارندر خواجه به کندک فاعلیده اکا راجع ضمیر در (باز نازیانه (محصول بیت) خواجه بنده سیله لاکلف اولنجه استغمام انکاری طریقه بیورنه عجب یعنی عجب دکلدر اکر بنده خواجه کی غزونا زاید رسه و بوخواجه نازیو کتی چکر سه بنده کی یعنی بویه اولنجه قول افتدیلک ایلر سه عجب دکل بعض نسخه ده بویت واقع اولش * بیت * غلام ایش باید و خشت زن * بود بنده نازنین مشرن * ایش سقا دیکدر وصف ترکیبدر صوچکی معنای سنه (حشت زن ده وصف ترکیبدر کر بچشمی و کر مدحی دیکدر حاصلی خدمتکار دیکدر (خشتک خاصنده کسر و ضم جاردر (لیکن بونده ضمیمه در مشت زده و وصف ترکیبدر سابقان اولان کی (محصول بیت) قول جنسی سقا و کر بچم و کر مدحی کرک یعنی دلبر جنسی کرکزرا نازی قول افند بونه بومرق اور و بی اولور یعنی افند بونه حرمت ایلد کن اولماز بویی نر شکنده یازان اوزاندن خبردار دکل ایش * حکایت * بارسای رادیم بمحبت شخصی گرفتار و رازش از پرده بر ملا افتاده چندان که ملامت دیدی و غرامت کشیدی ترک تصابی نکردی و کنتی * بارسای رایا ادات وحدت (و رادآت مفعول (شخصی یا حرف وحدت (شیخ شخص تغییرنده ایهام ایش فند بر (ملا میک فتنیه ضد خللدر (یعنی آشکاره اولش (غرامت بونده عذاب و الم معنای سنه در (ترک تصابی مصدرک مفعوله اضافتدر (تصابی اشتیاق و محبت معنای سنه در (نکردی (و کنتی (یعنی عشق و محبتی ترک ایلر دی و بر ایدی (یا راجع حکایت افاده ایدر (محصول ترکیب)

رد این سیدی علی و شمنی
ردشمنی

ردشمنی

بر عابدی کسوردم بر کپسه نک محبت کرفتار و مبتلا اولش وراز محبت و عشقی کتانه مالک
اولماد بگندن ملا به دوشمش یعنی عالمه فاش اولش اولقدر که سود بگندن و رقبادن ملامت
و جفا کورردی و عذاب و محنت چکر دی تصافی و عشق جانانی ترک ایلزدی و د برایدی
* قطعه * کوته نکم ز دامت دست * و خود بزنی بقیع تیرم * کوته کوتا هدن مفسور در
قصه دیمکر رقصیر معنایسته (محصول بیت) ای دوست سنک دامتگدن المی کوتاه ایلیم (یعنی
المی چکم و اگر خود بی ایچی یعنی کسکین قباله اورسکده یعنی بنی تیغ تیر ایلله باره باره ایدرسکده
المی انککدن و کوکلومی محبتگدن المام * بعد از تو ملا ذو ملجام نیست * هم در تو کریم
ار کریم * بعد از تو حسدن صکره و غیره دیمکر (ملاذ و ملجاء اسم مکان در در صحنه چتری
دیمکر (در تو در حرف صله در با معنایسته در (کریم فعل مضارع متکلم وحده بخارم
دیمکر (محصول بیت) ای جانان سندن صکره و سندن غیری بنا هکا هم بوقدر پنه فهر
و خشمگدن بخارم سکا بخارم حاصلی دیاده بنم سندن غیری کپسه بوقدر دیمکر * بازی
ملاش کردم و کفتم عقل نفیست را چه شد که نفس خسب بر و قالب امد زمانی بفکرت
فر و رفت و کفتم * بازی با حرف وحدت (عقل نفس بیانیسه (نفس خسبیده بویه در
(نفس ابو) و خسب الحق دیمکر (بفکرت) با حرف صله (فر و رفت طالبی دیمکر
(محصول ترکیب) بر کره بن عابدی سلامت ولوم ایلدم و دیدم در شیخ سنک عقل نفسیکه
نه اولد بکه نفس خسبک اکا غالب کلدی بر زمان فکره طالبی و دیدی * قطعه * هر یکا
سلطان عشق آمد نماید * قوت بازوی تقوی راحل * سلطان عشق بیانیسه عشقه سلطان
دیر هغه غالب اولد بیخون (قوت بازوی تقوی لامیه و بیانیسه در) ورا ادات تخصیص (محل
مکان معنایسته در (محصول بیت) هر یه که عشق پادشاهی کلدی اندن تقوی بازو سنک
قوتنه محل و مکان فالمدی یعنی عشق و تقوی بر محله جمع اولماز (پس عشق کلچیه
تقوی قانقار نماید که فاعلی محاوره قدر * پاک دامن چون زید بیچاره * اوفتاده تا کریمان در
و حل * پاک دامن وصف ترکیب در ظاهر الذیل دیمکر یعنی معصیتن بری (چون
و او اصلیه ایلله ادات استفهام در صکیف معنایسته (زید زانک کسری و بانک
فعله فعل مضارع مفرد غائب زیددن (زیستن دن دینار خطا ایلنار) درلک ایدر
یعنی معاش ایدر (بیچاره) با حرف وحدت و همزه حرف توسل حرف وحدت همزه در دین
زاند سولش (بیچاره) زیدک فاعلدر (اوفتاده و او ایلله اصل اوزره صفت بیچاره در تقدیری
بیچاره که اوفتاده باشد حذف و اتصال طریق بیلله ترک اولندی (تا حرف انتها) (کریمان کاف
تجمل و رانک کسر مزله بیه دیمکر (در حرف الصاق) و حل و اولک و جاء خطبک فعه زله
صوق بالحق دیمکر جامور و بنای معنایسته (محصول بیت) عابد عاشق دیر که بر بیچاره نیچه پاک
دامن دیر یله یلور که یقاسنه دک بتاغه و جاموره دوشمش اوله یعنی ارزوی طبع و هوای عشقه
دوشن نیچه برهیز ایدوب راه تقویه و زه یلور * حکایت * یکی را دل از دست رفته بود و ترک
جان گفته و مضمع نظر او جای خطرناک و ورطه هلاک نه لقمه که متصور شدی که بکام آید
و بامرغی که در دام افتد * یکی را (را حرف تخصیص) (دل از دست رفته بود) و کل الدن
گمشدی یعنی عاشق اولمشیدی (ترک جان مصدرک مفعولنه اضافتدر و کتنه نک مقدم
مفعولدر جانک ترکی سولمشیدی دیمکر (یا کوکلدن و یادلدن) و باخود کتنه مجازا کرده
معنایسته اوله قدر (مضمع نظر لامیه در مضمع ابکی میث فعه زله اسم مکان در فتح بایندن
مرتفع بر دیمکر (پس مضمع نظر کشتک گوزی مرتفع بره دوشمگدن کانددر یعنی نظر

رد شرح جیما
رد شعی

دوشمک بوکسک بر (جای خطرناک بیانیسه (مطمع مبتدا) و جای خبری خطرناک بونده
خوفناک معنایسته در فور قاجق بر دیمکر (ورطه هلاک بیانیسه در زرا و ورطه هلاک معنایسته در
و جائزدر که ورطه کردادن کایت اوله که ترکیجه چو لک و عریجه در دور درلر (لقمه یا حرف
وحدت و همزه حرف توسل همزه به حرف وحدت دین وحدتی بطنایش (که حرف رابط
صفت (متصور شدی یا حرف حکایه) (که حرف بیان) (با حرف صله) (کام کاف عریجه
دماغ و چکه معنایسته در مقصود دهاندر کاف عریجه ضبط ایدنلر خطا ایلدیلر (مرغی یا
حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (دام و زانق معنایسته در (محصول ترکیب) برینک
کوکل الدن کنش ایدی یعنی کوکلنی الدیروب عاشق اولمشیدی و جان ترکیبی سولمشیدی
یعنی راه جانانده هلاک اولور سم اولایم دیمشیدی زرا سودیکی شاه زاده ایدی و مطمع نظری
خطرناک و ورطه هلاک یور دینی بوجهتدندن بر لقمه ایدیکه متصور او اور دیکه اغزه
کلوز یعنی بونک اغزینسه دوشمک دکل ایدی دخی بر مرغ دکل ایدیکه دوزاغه دوشمک
ممکن و متصور اولیدی حاصلی انجلین عالی جناب شاهزاده سومک بونک وظیفه سی دکل ایدی
* بیت * چودر چشم شاهد نیاید زرت * زرو خاک یکسان نماید برت * در چشم در حرف صله
(شاهد بونده محبوب معنایسته در (نیاید کلز یعنی کوزینه کورنمز (نیاید فعل مضارع مفرد غائب
مینی المفعول معنایسته کورینور دیمکر (بر بونده قت معنایسته در هر ییده عند صکی
(محصول بیت) خطاب عام طریق بیه یورر چونکه التوت و آنچه که شاهد کوزینه کرمن یعنی
دلبر که مانکه اعتبار و التفات ایلز زرا یله خاک سنک فتکده برابر کورینور زرا وسیله حصول
مرام اولماز * یاران بنصیحتش گفتند که ازین خیال محال تمیج کن که خلق هم بدین هوس که
توداری اسیرند و پای در زنجیر بنالید و کفتم * بنصیحتش یعنی بطریق نصیحت (خیال محال
بیانید (تمیج فعل یا بدندن مصدر در تبعده و احتراز معنایسته) (که حرف تعلیل) (خلق با حرف
وحدت (هم حرف عطف) (بدین با حرف صله) (ودال همزه دن مبدلدر بعض نسخه ده
هوس پرینه کنه واقعدر گانه که عالی جناب سومک کا عدر (که حرف رابط صفت) (محصول ترکیب)
عاشق بیچاره به یارانی و دوستلری نصیحت طریق بیه دیدیلر که بو خیال محالدن تبعده و احتراز ایلله
یعنی بوزاند افکار و اوها مدن صفین که سندن غیری نیچه خلق بو سودایه که سنک وار یعنی
سن کرفتار اولدینگ درده کرفتار و اسیر در و باقلری زنجیر عشقه ثابت و برقرار حاصلی
سندن غیری نیچه کیمسه بوشاهزاده بزرگوارک عشقه کرفتار اولوب باشلرینه بلال کلش
و مقصودرینه وصول بولامشلس بو هوسک ترک اولی و احرا در بو نصیحتی ایشیدنیجه ایدکدی
و دیدی * قطعه * دوستان کو نصیحتم مکنید * که مرادیده بر ارادت اوست * دوستان
منادی حرف ندا محذوف (کو فعل امر مفرد مخاطبدر خطاب عام طریق بیه (مکنید فعل نهی جمع
مخاطب ایلک دیمکر (که حرف تعلیل) (بر ارادت بر حرف صله) (محصول بیت) ای فلان دوستلره
دی ای دوستلر بکا نصیحت ایلک زرا بنم کوکلم و کوزم اول جانانک ارادته در بکا هر نه دیرسه
ایلسون کرک لطفیله در کورسین کرک قهریله اولدرسین ارادت و اختیار انکدر * جنک جویان
بزر نیچه و کفتم * دشمنان را کشند و خوبان دوست * جنک جو وصف ترکیبدر جوییدندن
لغته جنک دیلیچی معنایسته در (اما استعمالده بهادر و صواش ارینه درلر) (الف
و نون ادات جمدر مبتدا) (و مصراع ثانی خبری) (با حرف مصاحبت) (زور نیچه لامیه
(کشف بونده کاف عریشک کسری و سکون تایل یغرین معنایسته در که فارسیجه شاه درلر
(دشمنان کشند مقدم مفعولی) (ورا ادات مفعولی) (خوبان معطوفدر جنک جویانه

رد شعی
رد شرح جیما

و میبدا (و دوست خبری (محصول بیت) به سادر اول بجه قوتیله و شانه و باز قوتیله
 دشملری قتل یدرل و خوبلد و سترخی (یعنی عاشقاری * شرط مودت نباشد باندیشه
 جل دل از مهر جانان بر کرفتن * شرط مودت لامیه (با حرف سبب) اندیشه جان لامیه
 خوف جان دیمکدر (دل بر کرفتن مقدم مفعول صریح در) و از مهر جانان لامیه غیر صریحی
 (بر کرفتن قاندر مقی مناسنه در) یعنی محبتی ترك ایلک (معاشی کوکل بوقاری طوتمق
 دین قتی اشاعیدن طوتمق (محصول تركیب) محبت شرطی دکلر جان خوفیله
 کوکلی جانان عشقندن قاندر و ب محبتندن فراغت ایلک * مثنوی * تو که در بند
 خویشتن باشی * عشق بازی دروغ زن باشی * بند خویشتن لامیه (عشق باز وصف
 ترکیبی در محبوب دوست مناسنه اکثر میون عشقی معاشنه استمال ایدرل (و باخبر
 خطا بدر (دروغ زن وصف ترکیبی در) زیندندن یلان اوروجی دیمکدر یعنی بلا نچی معلوم
 اوله که بعضی الفظ زدن ایل و بونک مشتاقیله مستملدر مثلاً خنده زدن و لاف زدن
 و دروغ زدن و بونلردن غیر (باشی فعل مضارع مفرد مخطبر بیتك اولنده تومبدا و ما بعدی
 صفی و ابکی وصف ترکیبی ترکر خبر قبیلنددر (محصول بیت) سن که کنیدی قید کده
 وهو و هو سکه اوله سین یعنی مهر و محبت جانانه نقید ایلله سین عشقا زین یلانچ سین
 یعنی محبوب دوست مدعی سین عاشق دکل سین (عشق بازی یاسنی حرف مصدر اعتبار
 ایدوب در عشقا زنی نقید ایدن مقدر بد ایش (و حرف مصدر ظن ایدوب ترکیبجه
 معاشنی عشقا زنی یلان اوروجی اوله سین دیوب عشق بازی دروغ زنه معطوفدر
 دین معناه چرکین اوینا مشدر (و بانی حرف وحدت طوتمق معاشنی یلانچی بر عاشق
 اولور سین (یعنی یلانچی بر عاشقین دین بی نظیر بر یلان سولش * کر نشاید بد و ستره
 بدن * شرط یاریست در طلب مردن * نشاید فعل نئی مستقبل مفرد غائب عدم
 انکادن عبارتدر (بدوست با حرف صله (ره بردن یول ایلتمک یعنی واصل اولمق
 (ره بردن مقم مفعولدر) شرط یاری لامیه (و با حرف مصدر) وسین و اادات خبر
 (محصول بیت) اگر دوست یول ایلتمک یعنی واصل اولمق ممکن و مبسر دکل ایسه یارلق
 و دوستی شرط طریقه اولمک (یعنی وصال مبسر دکل ایسه عشقیله فراقنده
 اولمک کرک (حاصلی عاشقه لایق اولان اتش محبتیله یا نوب کول اولمق و محبتی ترك
 ایل مگدر * رباعی * حیرم چونانده ییش ازین ند بزم * خصم ار همه شمشیر زند یا بزم *
 حیرم فعل مضارع متکلم وحده (و یا فعل امر متکلم وحده قاندارم (و یا قاندارم (چو اادات
 تعلیل (نماد فعل نئی ماضی مفرد غائب قاندری دیمکدر (ییش به عربیتک کسریله زیاده
 معاشنه در (بنده غیر معاشنی منضمدر (ازین بیت ثانی به اشارتدر (تدبیر نمادک فاعلی
 (حصص جنس خصم (و یا اسم جمع مراددر (و همه کافیددر (شمشیر (و تیره دکل بعضیلر
 ظن ایلدی کی (با حرف عطف (و تیره شمشیر معطوفدر (بعضی نسخده (با واقعدر
 بر فضا ایل مع معاشنه تیر ایل دیمک اولور (میم معناده زند فعلته مقید در زندم تقدیرنده
 (محصول بیت) قاندارم و یا قاندارم چونکه یوندن خبری تدبیرم قاندری کر که جمیع رقبا
 و خصم بکا فاعل اولر و کر که اوق و یا بکا فاعله اوق اولر (یعنی بی قنسل ایچون بکار اوق
 او شوره ل * کردست زسد که استیش کیرم * ورنه بزم برامش بزم * کردست زسد اگر
 ال ایشور سه (یعنی ممکن اولور سه (که حرف بیان (استینک کیرم مقدم مفعولی و شین
 ضمیر دلد مدکر اولان جانانه راجعدر کیرم فعل مضارع متکلم وحده در بونده طوتمق دیمکدر

در شمی

عشق بازی دروغ زن باشی
 بند خویشتن لامیه
 عشق باز وصف
 ترکیبی در محبوب دوست
 معاشنه اکثر میون عشقی
 معاشنه استمال ایدرل
 (و باخبر خطا بدر)
 دروغ زن وصف ترکیبی در
 زیندندن یلان اوروجی
 دیمکدر یعنی بلا نچی معلوم
 اوله که بعضی الفظ زدن ایل
 و بونک مشتاقیله مستملدر
 مثلاً خنده زدن و لاف زدن
 و دروغ زدن و بونلردن غیر
 (باشی فعل مضارع مفرد مخطبر
 بیتك اولنده تومبدا و ما بعدی
 صفی و ابکی وصف ترکیبی ترکر
 خبر قبیلنددر (محصول بیت)
 سن که کنیدی قید کده
 وهو و هو سکه اوله سین
 یعنی مهر و محبت جانانه
 نقید ایلله سین عشقا زین
 یلانچ سین یعنی محبوب دوست
 مدعی سین عاشق دکل سین
 (عشق بازی یاسنی حرف مصدر
 اعتبار ایدوب در عشقا زنی
 نقید ایدن مقدر بد ایش
 (و حرف مصدر ظن ایدوب
 ترکیبجه معاشنی عشقا زنی
 یلان اوروجی اوله سین
 دیوب عشق بازی دروغ زنه
 معطوفدر دین معناه چرکین
 اوینا مشدر (و بانی حرف
 وحدت طوتمق معاشنی یلانچی
 بر عاشق اولور سین (یعنی
 یلانچی بر عاشقین دین بی
 نظیر بر یلان سولش * کر
 نشاید بد و ستره بدن *
 شرط یاریست در طلب مردن
 * نشاید فعل نئی مستقبل
 مفرد غائب عدم انکادن
 عبارتدر (بدوست با حرف
 صله (ره بردن یول ایلتمک
 یعنی واصل اولمق (ره
 بردن مقم مفعولدر) شرط
 یاری لامیه (و با حرف
 مصدر) وسین و اادات خبر
 (محصول بیت) اگر دوست
 یول ایلتمک یعنی واصل
 اولمق ممکن و مبسر دکل
 ایسه یارلق و دوستی شرط
 طریقه اولمک (یعنی وصال
 مبسر دکل ایسه عشقیله
 فراقنده اولمک کرک (حاصلی
 عاشقه لایق اولان اتش
 محبتیله یا نوب کول اولمق
 و محبتی ترك ایل مگدر *
 رباعی * حیرم چونانده
 ییش ازین ند بزم * خصم
 ار همه شمشیر زند یا
 بزم * حیرم فعل مضارع
 متکلم وحده (و یا فعل امر
 متکلم وحده قاندارم (و
 یا قاندارم (چو اادات
 تعلیل (نماد فعل نئی
 ماضی مفرد غائب قاندری
 دیمکدر (ییش به عربیتک
 کسریله زیاده معاشنه در
 (بنده غیر معاشنی منضمدر
 (ازین بیت ثانی به اشارتدر
 (تدبیر نمادک فاعلی (حصص
 جنس خصم (و یا اسم جمع
 مراددر (و همه کافیددر
 (شمشیر (و تیره دکل
 بعضیلر ظن ایلدی کی (با
 حرف عطف (و تیره شمشیر
 معطوفدر (بعضی نسخده
 (با واقعدر بر فضا ایل
 مع معاشنه تیر ایل دیمک
 اولور (میم معناده زند
 فعلته مقید در زندم
 تقدیرنده (محصول بیت)
 قاندارم و یا قاندارم
 چونکه یوندن خبری تدبیرم
 قاندری کر که جمیع رقبا
 و خصم بکا فاعل اولر و
 کر که اوق و یا بکا فاعله
 اوق اولر (یعنی بی قنسل
 ایچون بکار اوق او شوره
 ل * کردست زسد که
 استیش کیرم * ورنه بزم
 برامش بزم * کردست
 زسد اگر ال ایشور سه
 (یعنی ممکن اولور سه)
 که حرف بیان (استینک
 کیرم مقدم مفعولی و
 شین ضمیر دلد مدکر
 اولان جانانه راجعدر
 کیرم فعل مضارع متکلم
 وحده در بونده طوتمق
 دیمکدر

در این سیرت

در سروری
در شمی

در شمی

(و بشرطه نك جوانی محذوفند فيها و نعمت دیمکدر (ورنه و الامتناسنه در) بزم فعل مضارع
 متکلم وحده در ویدندن (بر حرف استعلا) استان معروف (و شین ینه جانانه را جعدر (بزم
 فعل مضارع متکلم وحده در میریدندن اولورم دیمکدر (محصول بیت) قاندارم پس الم ایشور سه که
 یکی طونوب یا شیم (یعنی جانانه واصل اولام فيها و نعمت والاوار ورم ایشکنده جان و یوب اولورم
 حاصلی یا وصاله حیات بولورم و افرایله عات ایکسده عاشقه نسبت سعادت ایدندر
 * متعلقاش را که نظر در کار او بود و شفقت پروز کارا و بندش دادند و بندش نهادند سودی
 نداشت * متعلقاش را (اادات تخصیص متعلقلر نك دیمکدر (که حرف رابط صفت (در حرف
 صله (کارا و لامیه نك ایشنه یعنی له سنه ایدی (شفقت شین و فوافک فقهله مر جت دیمکدر
 (با حرف صله (روز کارا و لامیه در احوال و اطوار دیمکدر (بند به عجمه نصیحت (و شید
 به عربیله قید و حبس دیمکدر (سودی یا حرف تنکیر (نداشت فعل نئی استقبال مفرد غائب
 طوتمدی (یعنی ایلدی (محصول ترکیب) متعلقلر نك که نظری نك ایشنه ایدی یعنی ایلکنه و له سنه
 ایدی یعنی هرو جهله او که یقن استرل ایدی و احوال و اطوار نه شفقت و مرجتلی و ارایدی
 بو که پند و پر دیرلر و او سنه زنجیر و بوقانی قودیلر یعنی اوز دیرلر قانده طوتمدی یعنی و بزمی
 نظر در کار او بودک معاشنی نك ایشنه نك نظری و ارایدی یعنی ائی کور و ب کوزدر ایدی دینلر
 مقصودجه بیان ایده مشلر * بیت * دردا که طیب صبری فرماید * وین نفس حریص را
 شکری باید * صبر ایام طریقه مذکور در (بری آرام و قرار معاشنه بر یسیده بر آیی اوت که
 بعضی جامده شادروان اوزره مرتکون صار قدر که قور و میوب یشاروب طورر لیکن بونک
 اصلی باک کسریله در (نفس حریص بیایه (و با حرف صله (می باید فعل مضارع مفرد غائب
 کرک دیمکدر (محصول بیت) دردا و صبر تا که طیب عشق صبریور اما بونفس حریصه
 شکر کرک (یعنی احب او دوستان محبت جانان ترکیبی بکا ایدرل بواسته زهر قاتل و سم هلاهل در
 نفس بو که تحمل ایلر بلکه حائنه مناسب ملازم نسبه استر (یعنی وصال جانان * مثنوی *
 آن شنیدی که ناهدی بهفت * بال از دست رفته میگفت * (آنر شنیدی استفهامدر مخطبر
 (که حرف بیان (شادی یا حرف وحدت (با حرف ظرف (و نهفت نونک و هانک ضمیر له
 کبرل دیمکدر مخنی معاشنه (با حرف صله (دل از دست رفته کوکلی الندن کنش (یعنی عاشق
 (رفته ده با حرف وحدت و ها حرف توسل ایکی بابله میگفته متعلقدر (محصول بیت) ائی
 ایشکنکی که بر محبوب مخنی چه یعنی نهاده کنیدنک کوکلی الندن کنش (یعنی عاشقه سولردی
 مقول قول کلن یتدر * تا رافدر خویشتن باشد * پیش چشم چه قدر من باشد * تا حرف توقیت
 (را سونک دیمکدر تخصیص معاشنی افاده ایدر (پیش چشم لامیه (محصول بیت) جانان
 بیچاره سنه دیر مادام که سنک کنیدی قدرک اولور (یعنی مادام که سن کنیدی قدرکله و شانکله
 مقید اوله سین سنک چشمک فتنده بنه قدرم و نه سانم اولور (حاصلی سن کند کله مقید اولوب
 بلکه کوزک و کوکلک و ظاهر و باطنک بنم محبت و عشقه مقید اولمق کر کسین که سنک فتنده
 بنم مقدارم اوله * پادشه زاده را که مطمح نظر او بود خبر کردند که جوانی برین این میدان
 مد اومت بی نماید خوش طبع و شیرین زبان سخنهای لطیف و نکتههای غریب از ویشنوم چنین معلوم
 میشد که شوری در سر سودی در دل دارد که شید صفت می نماید پسرد آست که دل او بخته
 اوست و ای کرد بلا نیخته او مر کب بچانپ او را ند جوان چون دید که شاه زاده بیزدیک او عزیم
 آمدن دارد بگریست و بگفت * (پادشه زاده را (اادات مفعول (که حرف رابط صفت
 (مطمح نظر اولامیلر در (عاشق جوانک بلند نظر کا می معاشنه در (که حرف بیان (جوانی

در سروری و شمی

(با حرف وحدت) مداومت ملازمت معانسته در (خوش طبع) و شیرین زبان وصف ترکیب در
 مخنه لطیف و نکته غریب بیانیه زرد (شوری و سوزی) بازی حرف وحدت (و یا نیکو) که
 حرف تملیل (شیدا صفت و صف ترکیب که حرف بیان (دل آویخته و صف ترکیب در) و او ضمیمه
 اضافت لامیه در معنا شاه زاده نیک دل آویخته سید یعنی کوکلی اکا متعلق در) کرد بلا بیانیه
 کرد بلا دن مراد عشق جوان در (انگیزه و لامیه یعنی شاه زاده نیک و بارملشی در) مرکب راندک
 مقدم مفعول صریحیدر (و بجانب غیر ضریحی) و او به اضافت لامیه (اودن مراد جوان عاشق در
 (راند فعل ماضی مفرد غائب سوری معانسته (عزم آمدن مصدرک مثله اضافت در کلام نانی
 دیگر (محصول ترکیب) پادشاه زاده به که جوانک بلند نظر کاهی ایدی یعنی منظور نظری
 ایدی خبر ایلدیلر و دیدیلر بر جوان بومیدان اوچنده مداومت و ملازمت کوستر خوش طبع
 و شیرین زبان لطیف سوزل و غریب نکته لاندن ایشیدیرز شویله معلومدر که باشنده برشوری
 و سوداسی و کوکله بر سوز و کدازی وار که شیدا صفت و عاشق کی کوزینور شهرزاده بیلدیکه
 انک دل آویخته سیدر یعنی مینلا و کفر تاریدر یعنی جوانک کوکلی اکا مقیددر و بولاتوزی
 انک قوبارلشیدر یعنی بولای اول پیدا ایلش در آتی شاه زاده جوانک جابنده سوردی جوان
 چون کوردیکه شاه زاده انک جابنده یعنی بانه کلم قصدین طوتار یعنی ایلر ایلدی و دیدی
 * بیت * آن کس که مرا بکشت باز آمد پیش * مانا که دلش بسوخت بر کشته خویش *
 باز اذات تأکید در و یا کرو معانسته (پیش قف معانسته در) مانا غریبه کاه معانسته در بکر
 دیگر (بر حرف صله با معانسته (محصول بیت) اول کیمه که بی قتل ایلدی بانه کلدی
 و یا کرو بانه کلدی بویکشدن بکرز که مقتولنه باندی و یا قلدی یعنی عاشق بیهیاره سته
 ترجم ایلدی * چندان که ملاطفت کرد و پرسیدش که از بکشی وجه نام داری وجه صنعت
 دانی جوان در قعر بحر مودت چنان غریق بود که بحال دم زدن نداشت * غریق بونده
 فعل مفعول معانسته در یعنی غرق اولش حاصلی بویکشدن دیگر (محصول ترکیب) شاه زاده
 اولقدر که ملاطفت و ملائمت ایلدی و صور دیکه نه بردن سین و نامک ندر و نه صنعت بیلور سین
 جوان محبت در یاستک دینه شویله غرق اولش دیکه نفس اورمه بحالی بوغبدی حاصلی
 * بیت * اگر خود هفت سح از پرتو خانی * جواشقی الف بی تی
 ندانی * مع سینک ضمیمه و بانک سکونیه بدین بره دیور ز ثمن تانک ضمیمه و میک سکونیه
 سکرزدن بره دیور (هفت سح تمام صحیفدن کایتدر زیرا قراحتاج ظالم زماننده قرآنی بدی
 اجزایه تقسیم ایلدیلر اندن صکره بردنی اوتوز اجزایه پس ناسک بدی صحیف دید کلری اول
 بدی اجزایه تقسیم ایلدیلر اندن صکره بردنی اوتوز اجزایه باز مشدر که بر کیمه قرآنی بویدی اجزا
 زینی اوزره اوقوسه اندن صکره دعا ایلسه الله تعالی امر به دعای مقبول اوور جمعه کونی
 اولندن سوره انعام دك و سبت کونی سوره انعام دن سوره یونسه دك واحد کونی سوره یونسدن
 سوره طه به دك و اتین کونی طه دن سوره عنکوته دك و ثلثا کونی عنکوتدن سوره زمره دك
 و اربعه کونی سوره زمره دن سوره واقعه به دك و خمس کونی واقعه دن آخره دك (آشفتی
 فعل ماضی مفرد مخاطب پریشان حال اولدک دیگر (بی تی یا ایله اسلوب عجمدر و الف یا ایله
 بانا اسلوب عربدر) پس بی تی یا ایله غلط مشهوردر دین غلط سوباش (محصول بیت) اگر
 خود هفت سبی یعنی تمام صحیف شریقی زبر اوقوسک یعنی حافظ قرآن اولورسک چونکه
 عشق آفتد سی و آشفته سی اولدک (الی و بابی و تابی بیلر سین یعنی عشق دیوانه سی اولدک
 هب یادیککی اوتودرسین دیگر خطاب عموم اوزره در * شاه زاده گفت که باهن سخن چرا

مطالعه
سبع قرآن

رد بر سید علی

نکوی که هم زحمت در ویشانم بلکه حلقه بکوش اینانم آنکه بقوت استیساس محبوب
 از میان تلاطم امواج تحت سر بر آورد و گفت * آنکه اندن صکره دیگر (با حرف سبب
 (قوت استیساس محبوب لامیه ل در (استیساس استفعال بایندن مصدر در انس طلب ایلک
 دیگر بونده مراد بقیه در (مین تلاطم امواج تحت لامیه ل در (تلاطم تفاعل بایندن
 مصدر در بر برینه طوق و شوق امواج بر برینه طوق و شوق یعنی کی (سر بر آورد بایشین قاندردی
 (محصول ترکیب) شاه زاده جوانه دیدی غله نیچون سوبلر سین که بنده در ویشلر
 حلقه سندنم یعنی انلردنم بلکه انلرک حلقه بکوش بنده سیم اندن صکره جوان محبوبک
 قوت استیساسی سببیه تحت امواجی تلاطمی ادرته سندن یعنی تحت در یاسی امواجی طوق و شوق
 اراشدن کلام بحال در تأمل تدبر بایشین قاندردی و دیدی * بیت * عجیبست با وجودت که
 وجود من بماند * تو بکشتن اندر آبی و مرا سخن بماند * بکشتن با حرف صله (و گفتن مصدر در
 تکلم معانسته (اندر بانک معانستی تأکید ایدر (آبی فعل مضارع مفرد مخاطبدر آیدندن
 (بماند فعل مضارع مفرد غائب قاله دیگر مانیدن مانیدن دینلر خطا ایلدیلر
 (محصول بیت) عجبدر که سنک وجودکله که بنم وجودم قاله یعنی سنک فتنه بن محو اولورمکه
 بندن او وجود قالار سن تکلمه کله سین و بکا سوز قاله بو عجبدر (حاصلی سن تکلمه
 کله کده صکره بنده سوز سوبلکه بحال قالمق عجبدر * این بکشت و نمره بزد و جان بحق
 تسلیم کرد * نمره یا حرف وحدت او همزه حرف توسل (محصول ترکیب) جوان بویستی
 سوبلدی و بر نمره اوردی و جانی خدایه تسلیم ایلدی رحمه الله علیه * بیت * عجب ارکشته
 نیاشد بدرخیمه دوست * عجب از زنده که چون جان بوز آورد سلیم * (محصول بیت) دوستک
 خیمه سی قیوسنده کشته اولندن عجب دکل یعنی انده قتل اولندن عجب ایلک اولماز زراقتی بریدر
 بلکه عجب زنده دندر که نیچ جاتی اندن سلیم جیفشاردی حاصلی اول قتل برندن جانی سلامته
 خلاص ایدوب قورزه انده در عجب انده قتل اولانده دکل * حکایت * یکی از متعلمان جلال
 بهجتی داشت و معلم از انجا که حسن بشریت با حسن بشره اومیلی داشت بمشای که غالب
 اوقات درین سخن بودیکه * معلم اوکر نیچی به دیور (و معلم اوکر دینی به (بهجت بانک
 و حیک فخر به حسن و جمال معانسته در (حسن بشریت لامیه در (حسن بونده ادراک معانسته در
 بشرک حسی یعنی انسان ادراکی (با حرف صله (حسن بشره لامیه (بشره بانک و شینک فخر لری ایله
 انسان در یسنک بوزینه دیور حسن بشره به میلی حسن بشریته تخصیص ایلدی زیرا سار
 حیوانانده حسن بشره به میل اولماز دیمشدر (با حرف ظرف) مثابه مرتبه دیگر (و با حرف وحدت
 (که حرف بیان (محصول ترکیب) متعلمدن برینک زیاده حسن و جمالی و ارایدی و معلم اولقاندنکه
 حسن بشریتدر یعنی مرتبه بشریتدن انک حسن بشره سته میلی و ارایدی بر مرتبه ده که اکثر
 اوقات بوسوزده ایدیکه * قطعه * نه انجنان بتومش قولم ای بهشتی روی * که باد خویشتم در ضمیر
 می آید * بهشتی روی وصف ترکیبدر اهل جنت بوزلی معانسته (با حرف نسبتدر) که حرف
 بیان (باد خویشتن لامیه سکندی بادم یعنی کندمی اکتی (هم معنی جهنده ضمیر مقیددر
 (ضمیر بونده خالص معانسته در (محصول بیت) ای اهل جنت بوزلی سکا انجلین مشغول
 دکل که کندمی اکتی خاطره کاه هم سکا شویله مقید و مشغول که کندمی فراموش ایلشم
 * زدیدنت توانم که دیده پردوزم * و کر مقابله بینم که تیری آید * بر حرف تأکید (دوزم فعل
 مضارع متکلم وحده دیکم دیگر کوزنی بومقدن کایتدر (مقابله تقدیری از مقابله در ضرورت
 وزن ایچون حذف و ایصال ایلدی (محصول بیت) سنی کورمدن کوزم دیکمکه و بومغه قادر

رد شرح جیما

دلبر که رفیقان را به کلاه جفا ایستاده کشید در اول علت که یارانک یعنی عشاقک غیرت و ضدیتند
 خالی اولماز بولکلی حضرت شیخک جانانی کیجه تنها کلدیکنه کوره در قفسدیر * بیت *
 اذاجنی فی رفقه لزورنی * وان جنت فی صلح فانت محارب * اذا اسعد نلرف مستقبه شرطی
 متضمن (جنت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب) (ونون حرف وقایه) (و یا ضمیر منصوب متصل
 کلیدر متکلمدن) (فی حرف جر ماقبله متعلق) (رفقه رانک ضمی و کسریه رفیقک جمعیدر
 بولداشدر دیکدر) (لزورنی لام حرف جر جنت به متعلق) (لزور فعل مضارع ان مقدر ایه
 منصوب) (ونون حرف وقایه) (و یا ضمیر متکلم) (وان جنت بونک کی برلده و او حرف عطفدر
 خبری فتنده ان لم یجی وان جنتی تقدیرنده اما جهور فتنده حرف حالدر بونک کی برلده
 ان حرفه معنای شرطیتدن منسلخ حرف وصل درلر (فی صلح ماقبله متعلقدر) (فانت فاجواب
 و جزایه داخل اولان حرفدر) (انت ضمیر مرفوع متصل محلانمرفوع مبتدا) (محارب
 اسم فاعلدر مفاعله بانشدن لفظا مرفوع خبر مبتدا در وجهه اسمیه اعرابدن محلی یوق
 جواب اذادر (محصول بیت) (جانانیه خطاب بیورر بجان بکا رفیقارک اراستده یعنی انلره بیه
 کلسک بی زیارت ایلمکک ایچون صلحه ده کلورسک یعنی مصالحه طریقهده کاورسک
 سن صواشچیسین زیرا انلره بیه کلک شقاق و خلاف عشاقه باعثدر * قطعه * بیک نفس که
 برآخت بار باغیار * بسی نمائده غیرت وجود من یکشد * با حرف ظرف (و یا حرف زائد
 یک نفس بدم و بر ساعت دیکدر) (که حرف بیان) (بر حرف تأکید) (آخت فعل ماضی
 مفرد غائب قرشدی دیکدر) (یا فاعلدر) (با حرف مصاحبت) (اغیار غیرک جمعیدر رفیقار
 مراددر) (بسی یاه اصلیه ایه جوق دیکدر) (نمائده فعل نفی ماضی مفرد غائب قائمدر دیکدر
 لیکن مقصود زمان استقبالدر) (که حرف بیان) (غیرت مبتدا) (وجود من لامیه و مبتداه ثانی
 یکشد بیک کسریه فعل مضارع مفرد غائب خبر ثانی و ثانی خبر ایه خبر اول (محصول بیت)
 بدم و بر ساعتکه بار اغیار ایه مختلط اولدی جوق زمان فالماز که غیرت بنم وجودی قتل ایدر
 یعنی هلاک ایدر * بخنده گفت که من شمع جمع ای سعدی * مرا از آن چه که پروانه خویشتن
 یکد * شمع جمع لامیه یعنی بن جمع عشاقک محبوسیم کیسده مخصوص دکل (محصول بیت) (جانان
 مذکور بیت مضمونی بدن ایشیدیک خنده ایه دیدی بن مجلس عشاقک شمع ای سعدی
 یعنی سکا و غیره مخصوص دکل بکا اندن نه ضرر و نه زیان مرتب اولور که پروانه کنندی
 شمع او ر و ب بال و بری باقوب و جودینی هلاک ایلر یعنی بکا نسبت سن شمع نسبت پروانه
 کی سین (بنم یوزیک طالع وارد عالمده بریده معیددر) (کشدک بامنی ضمه قید ایدنلر و مستلحق
 انلر * حکایت * یاددارم که در ایام پیشین من و دوستی جود و مغر بادیام در دوستی صحت داشتم
 ناگاه اتفاق سرافتادوس از مدتی که باز آمد عتاب آغاز کرد که در بن مدت قاصدی نفرستادی
 کتم در یغ آمدم که دیده قاصد بجمال نور روشن گردد و من محروم باشم * (پیشین یا حرف نسبت
 و نون حرف تأکید) (دوستی) (و یوستی بازی حرف وحدتدر) (اتفاق سفر لامیه در) (قاف سگونه
 اوفتور دین سهو ایلمش) (قاصد بونده بیک معنا سنه در) (و یا حرف وحدت) (نفرستادی
 فعل نفی ماضی مفرد مخاطب کوندر مدک دیکدر) (محصول ترکیب) (خاطر مدده در که اولکی ایامده
 یعنی جو الیغ زماننده بن بردوسته یعنی محبوسه ایکی بادیام ایچی کی بریوستک ایچنده یعنی ایکی
 بادیام ایچی بر قانده نیجه که متحد و صق او و سر بر آنکه بوله ایدک کال اتحاد و اتفاقدن کلیدر صحت
 طوارق دیکدن فرض مصاحبتک دیکدر ناگاه اتفاق سفر واقع اولدی (نیجه مددن صکره که
 ...)

دیدم ده

ضمیمه
المصاح

رداین سید علی و سروری

رد سروری

دیدم که بکا حیف کلدی که قاصدک کوزی سنک جالکله روشن اوله و بن محروم اولم * قطعه *
 یارد برینه مرا کو بریان توبه مده * که مرا توبه بشمشیر نخواهد بودن * یارد برینه بیابنه (دیر لغتده
 چوقدن و کج معناسنه در) (و یا حرف نسبت) (ونون و ها حرف تأکید) (کوفعل امر مفرد مخاطب دی
 دیکدر یارد برینه مقدم مقعو ایدر) (و بعضیلر دیدیلر یارد برینه مناددر و کوامر ایه مخاطب اولدر
 و مفعول محذوف جانا ندر) (تقدیری ای یارد برینه سوبله جانانه) (و بعضیلر دیدیلر که کو بونده
 تأکید افاده ایدر انجق) (بس معنی آسان اولور تأمل ندر) (که حرف تعلیل حاصلی مصراع ثانی
 مقام تعلیلده در) (محصول بیت) (بر مخاطب تجرید ایدوب بیوررای فلان یارد برینه به سوبله بکا
 زیانله توبه و یرمه بوله دی) (یا خود ای یارد برینه سوبله جانانه بکار بانه توبه و یرمه ای جانان) (یعنی
 محبتی ترک ایه دیمه کانه که قاصد ارسال ایدک ایچون جانان بو کاطعن ایدر که بی سوز سین بوخسه
 بر قاصد ارسال ایلرک دیو) (یا خود معنی ای یارد برینه بکا زیانله توبه و یرمه دیمک اوله) (یعنی قاصد
 ارسال ایلرک ایچون بی سوز سین دیمه کانه که بوله دیدیکی جانانک ترک عشقنه توبه و یرمیدر
 زیرا بکا شمشیر ایه توبه اولمیدر در) (یعنی اوسته شمشیر دوتسک بن سنک عشقکدن توبه ایلر
 دیکدر ظاهرا بو بیتک سباق و سیاقه چوقلق مناسبت کورنم قندیر * رشکم ایدک کسی سیر نظر در
 تو کند * باز گویم نه که کس سیر نخواهد بودن * رشک بونده غیرت معناسنه در ضبطه معناسنه اخذ
 ایلرین مراد یتنه و اصل دکل ایمش) (سیر لغتده توفی دیکدر اما بونک کی برلده طوبیجه دیکدر
 (ذرتو در حرف صله) (توسن) (نه ادات اضرب در) (سیر نظر در تو کنددن) (و که حرف تعلیل
 نخواهد بودن ایکی رده بله اولمیدر در معناسنه در) (محصول بیت) (بکا غیرت کلور که بر کیمه
 سکا طوبیجه نظر ایلر یعنی سنی طوبیجه کوره یتنه درم که بوله دکل یعنی بکا حسد کلز) (زیرا
 کیمه سنی طوبیجه کورمن یعنی سکا تقدیر بقسه بر کیمه کورمه دن طوبیجه) (بویکی بیت اولنده
 قطعه برینه بیت یازانلر سهو ایلر) (ومده دعبدن متقدر دادندن دینلر خطا ایلر
 زیرا دادندن ماضی ایه اسم مفعولدن غیرتی سنه مشتق اولر) (سیر نظر وصف ترکیبی در دین
 بیتک معناسنه طوبیجه نظر صالماش) (نه که کس سیر برینه نه که کس سیر یازان جمع متونه مخالف
 یازمش * حکایت * دانشمندی را دیدم بمحبت شخصی کرفتار و راضی از و بکفتار جور
 فراوان بردی و تحمل بی کران کردی باری بطریق نصیحتش کتم دایم که ترادر محبت بن منظور
 علی نیست و بنای مودت بر زلتی نه با وجود این معنی لایق قدر علما باشد خود را منم کردن و جور
 بی ادبان بودن گفت ای یار دست عتاب از دامن روزگارم بدار که بارهادرین مصلحت که تو کوئی
 اندیشه کردم صبر بر جفا ای و سملر نماید که صبر از و و حکیمان گفته اند که دل بر مجاهده نهادن آسان
 ترست که چشم از مشاهده بر گرفت * علی و زلتی بازی حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (دست عتاب
 (ودامن روزگار اضافتری بیابنه در مجازا) (بردار طوط یعنی چک) (که حرف تعلیل) (پارها کراتله
 دیکدر) (که صبر از و که من تفضلیه معناسنه در که چشم که یتنه من تفضلیه معناسنه در
 (محصول ترکیب) (ردانشمندی کوردم بر شخصک محبت کرفتار یعنی متلا و اندن بر کفتار راضی یعنی
 همان مصاحبت راضی و قائل غیرتی سنه استعز دی جوق جور و جفا کو تورردی) (یعنی چکر دی
 و نهایی بنم تحمل ایدر دی بر کره اکا نصیحت طریقه دیدم بلور مک سنک بو منظورک
 محبتده بر علتک و غرضک بودن و بناء مودتک بر زلت نفسانی اوزره دکلدر بومعنی وجودیه
 یعنی بونک بوله که علما قدر یتنه لایق دکلدر کشتی کنندی منم ایلمک و ادبسرلر جورینی
 چکیمک دانشمند بو پندی ایشیدیک دیدی ای یار عتاب الی روزگارم استکندن چک
 یعنی عتابی ترک ایه بی ازار ایلر) (زیرا کراتله بو مصلحتده که سن دیر سین فکر ایدم لیکن

رد سروری

رداین سید علی و سروری
رداین سید علی و سروری

انك جفاسته صبر آسا زق كوزنور كه اندن ايسه يعنى انى ترك ايلك بلا سسته صبر ايلكدر
 انك بلا سسته صبر ايلك آسانقدر (وحكماء ديمشدر كوكلې مجاهده وز جت عشقه قومى
 قولار قدر جسمى مشاهده جال جانان فاندن مادن * منوى * آن كه بى او بسر نشايدرد *
 صكر جفاي كند پايبرد * بسر يا حرف صله (نشايد لايق دكل يعنى ممكن دكل) برد
 مصدر معناسنه در (پاييد كر كدر ديمكدر برد يعنى بردن (محصول بيت) اول كپسه كه
 آسنز عمرى پا يانه ايلك اولمز (يعنى آسنز دبرلك و پكنمك اولماز حاصلې انسز اولق
 ممكن دكل اكر جفا ايدرسه كوتورمك كرك (يعنى جورينه تحمل ايلك كرك * هر كه دل پيش
 دلبرى دارد * ويش در دست ديكرى دارد (محصول بيت) هر كپسه كه كوكلې بردابر
 اوكنده و يا قنده طوتر يعنى كوكلې بردلبره و بر مشدر صفان غير ينك الله و بر مشدر كه محو يدر بعض
 هر كيم كه كوكلې بردلبره و بر مشدر صفان غير ينك الله و بر مشدر كه محو يدر بعض
 نسخه ده بو بيت واقعدر اكر چه كه قافيه سى عييلدر قندبر * آهوي پالهنك در كردن
 * نتواند بخوبى رفتن * آهوي يا حرف وحدت (پالهنك اصلنده پادهنك ايدى چلبر
 و بولار معناسنه (محصول بيت) كردنده پالهنك اولان آهوكندى اختيار يله استديكى
 بره كتمكه فاندركادر قسه دن حصه بودر كه كردنده بولار اولان آهونچه كه كندى كدى به
 كوكلې استديكى بره كتمكه مائك دكل ايسه صفالى غيرى النده اولان كندى اختيار يله حركت
 ايدى مز * روزى از دست كفتش زنههار * چند ازان روز كردم استغفار * روزى يا حرف
 وحدت (دست كفتن بيانيه سويلك النندن ديمكدر) يعنى نيچون سويلدم ديو (شين ضمير
 دلده مر كوز اولان جانانه راجعدر (زنههار مقول قولدر) چنك تقدبرى چند بار در
 (محصول بيت) پر كوتن جانانه سستك الكدن زنههار يعنى امان ديدن كدن مكر پر كوتن جانانه
 امان الكدن ديمش ايمش اول كوئتن برى نيچه كره بو سوز دن استغفار ايلدم يعنى نيچون
 جانانه امان الكدن ديدم ديو پشيمان اولدم (بعض نسخه ده) از دست كفتش برينه
 (ازدوست كفتش واقعدر) و بعض شارح را اول نسخه بى اختيار ايلش ليكن طبعنده ذره
 مقدارى استغفار اولان كپسه پلور كه اول نسخه فاسددر (و بعض نسخه ده از دست كفتش
 واقعدر بوده اولكي كيدر بعينه اختيارده * نكند دوست زنههار از دوست * دل نهادم
 براچه خاطر اوست (محصول بيت) مال استغفار بو پندرد دوست دوستن امان ايلز
 (يعنى امان ديله مز حاصلې عاشق معشوقدن امان ديله مز پس ايدى كوكلې قوم اول
 نسته به كه دوست خاطرى اكا در يعنى دوستك خاطرى هر نكه مراد ايدنور سه كوكلې
 اكايد ايلدم * كر بلطفم بنزد خود خواند * و بر بهرم براند اوداند * جا زدر كه ايكي
 شرطيه به يله بيتك آخرنده اوداند جمله سى جواب اوله و جا زدر كه مصراع اولك جوانى
 محذوف اوله فبها و نهفت تقديرنده (محصول بيت) اكر جانان اطف و احسانه بى كندى
 فته دعوت ايدرسه اول بلور و اكر بى باتدن قهر ايله سور رسه بيه اول بلور اختيار انا كدر
 * حكايت * در صفوان جوانى چنانكه افتد ودانى با خوش پسرى پسرى و سبرى
 داشتيم بحكم ان كه خلق داشت طيب الادا و خلقى كالبدن اذ ايدا * صفوان عين مهملهك
 وقتك صند ليله اول معناسنه در (جوانى يا حرف مصدر) چنانكه افتد ودانى انجلين كه
 وقع اولور و بلور سين (يعنى جوانلى ايامنده اتساك نيچه در لواحوال اولور) بو كلام
 جمله معترضه در (يا حرف مصاحبت) خوش پسر كوزل اوغلان (سر سودا
 و محبت) سري ينه يا حرف وحدت (داشتيم لعنه طوتر دم ديمكدر اما استعمالده

برنستهك

رد سرورى و شمعى

رد اين سيد على

برنستهك وار افندن تعبير در مثلاً داشتيم بنم وارايدى (و دارم بنم وار و قس) حلق حاء
 حطيك فتحى و سكوت لامله لغته بو غزدر كلو معناسنه (اما بونده مراد اواز در) و يا حرف
 وحدت و يا حرف تكبر (طيب الادا خوش ادال) يعنى كوزل اوازي و اداسى وارايدى ديمكدر
 (و خلق برعقد مراد مصدر مبنى للمفعول در مخلوقيت ديمكدر) يعنى وجه حسنه مالك ايدى ديمكدر
 (و يانه حرف وحدت و بيه برداشت مفذدر اولكي قرينه سيله كالبدن اذ ايدنكم ظاهر اولسه يعنى
 افق سمان و يا ميقدن پيدا اولسه حاصلې يوزى اون دورت كيجه لك آى كپى ايدى كوزل لكده
 (محصول تركيب) جوانلق اولنده شوبله كه واقع اولور و پلور سين يعنى آدم تازه لكنده
 جوان سوك مفرد و معين در پر كوزل محبوبه محبت و سر عشقم وارايدى يعنى پر كوزل دايز
 سوردم اول بهانه ايله كه كوزل نغمه لى اوازي وارايدى حاصلې خوش اوازايدى و يوزى
 كوزل ايدى در كپى كه افندن و يا ميقدن طلوع ايلسه كانه كه محبته بو ايكي نسته سب اولش ايمش
 * بيت * آنكه نبات عارضش آب حياست ميخورد * در شكرش نكه كند هر كه نبات ميخورد *
 آنكه تقدبرى انكس كه ايدى ضرورت وزن ايچون و قرينه قائم اولدنيچون حذف و ايصال
 اولدى (و كه حرف ايكن اسم مقامنه قائم اولدى) نبات عارض لاميه در نباتدن مراد خطيدر
 سبر اولق اعتبار يله زيرا تازه صفاله خط سبز درلر تازه چنه تشبيه طر يقبله پس مصراع
 اولده نباتدن مراد بده بتن نباتدر ديهن مذكور تشبيه واستعاره بى تلمائش (عارض رانك
 كسربله عرب صفالده استعمال ايدر اما عجم رانك فتحيله صفال بتن يره اطلاق ايدر) و شين
 كه به راجعدر (خوش پسره ارجاع ايلين هر كز معنى جانيله اشنالى ايلامش) معلوم اوله كه
 فاعل وزنى اوزده اولان بعض الفاضل عربده عجم تصرف ايدوب عين الفعلنى مفتوح اوقور
 مثلاً عارض و حاتم و كافر لفظ ايلش عيني مفتوح اوقور فاحفظ (آب خياندن مراد عارضيدر
 زيرا عارضى آبه تشبيه ايلش اضاافت لاميه در) ميخورد ايچر ديمكدر (در حرف صله) و شكر دن
 مراد لب جاناندر تشبيه طر يقبله (و شين ضميرينه سابق كپى كه به راجعدر) نكه نگاهدن
 مخفقددر نظر معناسنه (و كند لفظ مشتركدر فعل مضارع ايله فعل امر پيشنده نظر ايلر و نظر
 ايلسون مغالينه پس بومقامى بر رينه تخصص ايلير تخصص ايلش بلا تخمض ايلش (نبات يعنى
 شكر) ميخورد اكل ايدر ديمكدر زيرا خوردن اكل و شرب پيشنده مشتركدر (محصول بيت)
 اول كپسه كه انك نبات عارضى آب حياست ايچر انك شكر ايله نظر ايلر و يا نظر ايلسون هر كپسه كه
 قندبر يعنى شكر بين انك شكر لسته نظر ايلر و يا نظر ايلسون زيرا لب ايله شكر پيشنده
 مناسبه كلى وار * اتفاقاً بخلاف طبع از و حركتى ديدم كه نپسنديدم دامن از و در كشيديم و مهره
 مهرش در چيدم و كتم * مهره بو بيجق جنسه دبر (مهره اضافى بيانيه در اولكي ميمك فتحى
 و تائيسى كسربله در محبت بو بيجق ديمكدر) بر حرف تا كيد (چيدم فعل ماضى متكلم وحده در
 چيدندن ديوشردم محبت بو بيجق ديوشردمكدر مراد قطع تعلق و اختلاطدر (محصول تركيب)
 اتفاق طبعمه مخالف اندن بر حركت كوردمكه بكنمدم انكيم اندن چكدم يعنى مصاحبت و مخالطه بى
 اندن كسدم و محبتى بو بيجقنى دردم و ديوشردم و ديدم * بيت * بر وهر چه ميبايدت پيش كبر *
 سرماندارى سرخو يش كبر * ميبايدت فعل حال مفرد عائب (و تا ضمير خطاب) سرما
 لاميه در ياه بطنيله بزم سودا و هوا و هوا و ديمكدر (ندارى اخباره و انشايه تحملى وار طومر سين
 دييجك اخبار اولور طومر سوك دييجك انشا اولور زيرا معناه شرطيتى متضمن اولور) سرخو يش
 لاميه در كندى سودا و هوايى ديمكدر (كرك مقدم مفعول ايدر) سرما ندارينك مقدم مفعولى
 اولدنيكى كپى (محصول بيت) وار هر نكه سكا كركسه او ككه طوت يعنى ديلديك نسته به

رد سرورى

رد سرورى

مطلوع

زد اين سيد على و سرورى

مشغول اول بزم سودا و هوا من طومر سن و طومر سک یعنی چونکه بزما موافقت و همراهِ افک
 یوقدر و بزم متابعت ایدوب او بزم سن کنند ی هوا و سودا کی طوت یعنی سکندی سودا که
 مشغول اول و هوا که متابعت ایل یعنی دبلدیک ایل حاصلی شمدن صکره بلدیکدن قالمه
 (سرماندارینک معناسنی چون باماسرنداری دین ادا ده مساحه ایلش (بزم باشمزی طومر سک
 کند ی باشکی طوت دین معناسنی ابو طومر شمس (سر خوشیش کرک معناسنی وارتهاکت دین
 بو معناسنی تنهاده سولش * شمدش که معرفت وی گفت * یعنی بن وارینلد یککدن قالمه
 دبلدیکدن صکره ایندمکه کیدردی و سولردی یعنی بویی اوقویوب کیدردی * بیت *
 شمره کروصل آفتاب نخواهد * رونق بازار آفتاب نگاهد * شمره پراسه که عربجه خفاش دیرل
 خاک خمینه (وصل آفتاب مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (رونق بازار آفتاب لایدرلر) (رونق
 افتده فلیحک و غیرینک صوبینه دیرل اما بونک کبی برزده لطافت و صفا مراددر) (آفتابه بازار
 اضافتی بخارادر) نگاهد فعل فی مستقبل کاهیددن کاستدن دینلرک فارسیده رونقاری بوغیش
 معناسنی اکسیر دیمکدر (محصول بیت) پراسه اگر آفتابه واصل اولاق استمرسه یعنی آفتابدن
 حظ ایلر سه زیرا پراسه کونشده کورمن اول جهندن کونشی سوزن بس انک سومدو کندن
 آفتاب بازارینک رونق و صفاسنی اکسیر یعنی لطافتنه نقصان کلز * این بکفت و سفر کرد *
 و بریشانی اودر من اثر کرد * یعنی مذکور جوان بویی سولدی (یعنی اوقودی و سفر ایلدی
 یعنی مسافر اولدی و نک بریشانی بنده اثر ایلدی (یعنی فراقی بکا تأثیر ایلدی * بیت * فقد
 زمان الوصل والمره جاهل * بقدر لذیذ العیش قبل المصائب * فقدت فعل ماضی متکلم
 وحده در یزدم دیمکدر (زمانه لفظاً منصوب مفعول به در) (وصله اضافتی لامیه در) (واو حرف حال
 المره لفظاً مرفوع مبتدا) (جاهل لفظاً مرفوع خبریدر) (بقدر جار مع المجرور جاهله متعلقدر
 (یا تقویت ایچون کلندر) (لذیذ اضافتی مصدرک مفعولنه در) (ولذیک هبشه اضافتی صفتک
 موصوفدر) (جرد قطبغه قبیلنددر) (قبل ظرف جاهلدر) (مصائبه اضافتی لامیه در) (مصائب
 مصیبتک جمعیدر) (محصول بیت) (وصل زمانه یزدم حال بو که کشی بلمجیدر) (یعنی یلز
 لذیذ عیشک قدر بی مصیبتاردن اول (یعنی جنانله وصالده ایکن قدر وصلی یلزدیم شمدیکد فراقه
 دوشدم و صالک لذیذ دیرکنک قدر بی بلدم بوییت حضرت شیخک با قافیه شده برغلندن
 بریتدر غزل باز می جز ایدی (لیکن شرح اهل بیجه صفا و برمدیکی ایچون ترک اولندی
 * بیت * بازی مرا بکش که پشت مردن * خوشتر که پس ز تو زندگانی بردن * ای الف ممدود ایل
 فعل امر مفرد مخاطبدر (آیدندن آمدندن دینلر فارسیله آشناقلری قبل ایش (که حرف تعلیل
 (خوشتر ترادات تفصیل در) (و که من تفصیلده معناسنه در) (زندگانی دیرلک دیمکدر) (حیات
 معناسنه) (بردن ایلتمک) (یعنی ایلک بدن پرینه کردن برانلر قافیه دن بی بهره ایشلر) (محصول بیت)
 کبر و کل و بی غل ایل زیر سنک او ککده اولمک خوشتر قدر سندن صکره یعنی سنک فراقده
 دیرلک ایلتمکدن یعنی صاغ اولمقدن حاصلی سنک فکده مقتول اولاق سنلر حیاده او اقدن
 خوشتر کدر * اما بشکر و منت باری پس ازمدنی باز آمدن خلق داودی متغیر شده و جمال بوسنی
 بزبان آمده و بر سبب زنجداش چوبه کردی نشسته و رونق بازار خفاش شکسته متوقع که در کنارش
 کبرم کاره کرتم و کتم * باری اسم فاعلدر بری بیریدن ضرب پانک ناقص بایشندن خالق
 دیمکدر مراد خدا در خلق داودی بیایه و یا حرف نسبت (جمال بوسنی ده بویه در) (سبب المودر
 عربیده نفاع دیرلک نفعی فاک تشدیدیه (زنجدهانه اضافت بیایه در) (زندان اککه دیرل
 عربجه ذفن دیرلک ذالک و فک فکده لایله (چو ادات تشبیه در) (به کسر باله واه اصلید ایل

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد این سید علی

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

ایره دیمکدر ای ده دیرل و هریده سفر جل دیرل شعرا لبرلک اککنی ایوه به تشبیه ایدرل
 (کردنوز در غبار معناسنه) (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (نشسته او تور ش (یعنی قوش
 (رونق بازار حسن معلوم) (وشین مسافر جانانه راجعدر) (شکسته صممش یعنی کسر کلش دیمکدر
 (متوقع تفعل باندن اسم فاعلدر) (که حرف بیان) (در حرف صله در با معناسنه) (کنار دن
 بونده مراد قوجقدر) (و کاره دن مراد جانب در) (محصول تر صکیب) (اما اللهک شکر و متبله
 برمدندن صکره کبر و کلدی اول داودی اواز مغیر اولش (و بوسنی جمال زیانه کلش (یعنی کوز لکی
 کلش دخی سبب زنجداش (یعنی اککنه ایوه کبی توزا و ترمش (یعنی یوزینه ایوه بویی کبی خط کلش
 وحسنی بازارینک رونق و صفاسنی صممش (امید وار که اولکی کبی معانقه ایدوب اتی در اغوش ایدم
 تنکه سفر دن کان کچینه ایله تعانی ایدرل (اما بن بر جانی طوتیم) (یعنی یان و یردم و دیدم * قطعه *
 آن روز که خط شاهدت بود * صاحب نظر از نظر برآئی * آن روز یعنی آن وقت و زمان
 (که حرف بیان) (خط شاهدیه) (یعنی خط محبوب و مقبول دیمکدر) (نوخط اولمقدن کایندر که
 عرب اکامشش در اسم مفعول صیغه سی اوزره و زمانه زده بونک کبی به مزلف دیرلر) (تاضیر خط ایدر
 (صاحب نظر وصف ترکیبدر مرد صاحب نظر تقدیرنده) (لیکن شعت کلامده اضافتده جاذدر
 (برآندی سوردک دیمکدر فعل ماضی مفرد مخاطب) (محصول بیت) (اول وقت که محبوب و مقبول
 خطک و ارایدی یعنی نوخط ایدک عاشق صاحب نظری نظر کردن سوردک یعنی اتی ترک ایدوب کتدک
 دیمکدر برآندی یاسنی حرف حکایه اعتبار ایدن زیاده خطا ایشلر زیر اوتقدیرجه فعل مفرد غائب
 اولاق کرک بویسه زدیق محضدر تقدیر * امروز بیامدی بصلحش * کش فکده و ضمه بر نشاندی *
 یا حرف صله) (وصلش اضافتی لامیه) (وشین صاحب نظره راجعدر) (کش ضمیری خطه راجعدر
 کافی کسر ایله قید ایلان قاعده) (تجمدن بی بهره ایشلر زیر ضمیرک ماقبلی انلرده مفتوح اولور
 الا ضرورت وزن ایچون ساکن ده اولور فاحفظ (فکده دن مراد یقیدر و ضمه دن سیوری
 صه اندر لیکن حضرت شیخک و بر سبب زنجداش چوبه کردی نشسته بیوردیفته
 مناقضدر فتا مل (بر حرف تأکید) (نشاندی فعل ماضی مفرد مخاطب) (نشاندن قوندردک
 دیمکدر) (قالبه پر فشانندی باز انلر جمیع نسخه ره مخالف باز مشلر) (محصول بیت) (بو کون
 صاحب نظرک صلحنه کلدک یعنی انکله صلح نلکه کلدک که اول خط محبوبه فکده و ضمه
 اوتوردک (یعنی قوندردک) (حاصلی نوخط ایکن صاحب نظره استقنا ایدرلک شمدی که
 ریش آور اولدک انکله صلحه طلب سین (ضمه دن مراد یعنی فکده دن غیر یسیدر دین
 تشبیه دن هیچ خبری بو غمش * مثنوی * تازه بهار اورقت زرد شد * دیک منه کاتش
 ماسر دشت * تازه بهار الف حرف ندا ای تازه بهار دیمکدر (ورقت زرد شد) (یعنی ورق
 کلز از حسنت زرد شد تقدیرنده در) (دیک دالک کسری و کاف بجمبله چوملک دیمکدر) (منه
 فعل نهی مفرد مخاطب قومه) (که حرف تعلیل) (آتش ما لامیه) (سرد شد صوق اولادی
 (یعنی صودی) (محصول بیت) (ای تازه بهار حسنت کلز اریلک ورق صرردی) (یعنی بهار
 حسنت خزانه ایرشدی) (یعنی ریشک کلدی) (پس محبت دیکنی آتش عشقمره قومه یعنی
 یقلسدرمه) (زیرا آتش عشقمره صودی) (یعنی بزم معشوق و محبوب اولمقی ترک ایله) (زیرا
 زده سکا عشقندن و مجتدن اثر قالدی * چند خرا می و کبر کنی * دولت پارینه تصور کنی *
 دولت پارینه بیایه یکن یلک دولتی دیمکدر (پار بادر) (و یا حرف نسبت) (نون) (وها
 ادات تأکید) (محصول بیت) (نیچه بر صانور سین و نیچه بر تنکیر ایدر سین) (یعنی نیچه برزه
 محو بلق صغار سین یکن یلک دولتی نیچه بر تصور ایدر سین) (یعنی نیچه بر کندیکی محبوب

ردشعی

رد سروری

ردشعی

مطالع

رد سروری و شعی

فکده ایله ضمه بی شارح
 مر حومک بیان ایندیکی
 معنارده مستعمل اولک
 مقصودی اولان وجه شعی
 بکده بملک لازم دکدر لکن
 دقت اولنسه واقعا فکده
 بیغه و ضمه صقالدن ماعدا
 هر تقدیر مستهجن ایسه ده
 غیری مجله بوانان شعرانه
 اطلاق اولمقی شعرانه در
 قدیر لاطاع

نیچه بر نیچه بر
 لاطاع

ظن ایدر سین (پارینه بلدرکی دیمکدر * پیش کسی رو که طلب کار تست * ناز بران کن که
 خریدار تست * طلبکار کار کاف بحمله ادات فاعلدر بی معنا سنه (بحرف صله) (خردار
 وصف ترکیبی مراد مشتیدر (توبه اضافت لامیه در (محصول بیت) برکسته مکفته وار که
 سنک طلبکار کدر (یعنی سنی استیجیدر نازی و شبوه بی شول کیمسه به ایله که سنک مشتیدر
 (حاصلی عاشق اولنه نازو شبوه ایله که زده سکا عاشق یوق * قطعه * سبزه در باغ
 گفته اید خوشست * دانده آن کس که این سخن گوید * این سخن گوید مکدم مفعولدر
 (وگویدک فاعلی تحته آن کسه راجع ضمیر در (محصول بیت) دیمکدر که با غده سبزه
 خوشدر (یعنی سبزه سز باغک صفاسی یوقدر اول کیمسه بلور که یوسوزی سویلر (یعنی
 سبزه در باغ خوشست دین (یعنی باغدن مرادی روی جاناندر و سبزه دن خطیدر (پیتدن
 مقصودی بیت آتی سیات ایدر * یعنی از روی دلبران خط سبز * دل عشاق بیشتر جوید *
 یعنی بیت اولک خواستین تفسیر ایدر و اضافت لامیه در (وخط سبز بیانیه و مبتدا) (ومصراع
 ثانی خبری (دل عشاق جویدک مقدم مفعولدر (جوید فعل مضارع مفرد غائب
 بونده الور معنای در و فاعلی تحته خط سبزه راجع ضمیر در خط سبز جویدک مفعولی
 (و از روی دلبران دانده مفعولدر دین زیاده پریشان سویلش (دل عشاق بیشتر جویدک
 فاعلی و خط سبز مفعولدر دینلر ارنجه کتیلر (محصول بیت) سبزه در باغ خوشست
 معناسن بیان ایدوب بیورر (یعنی دلبران رویتدن خط سبز دل عشاق زیاده رک السور
 (حضرت شیخک مذکور مضمونی ادعا ایدر (زیرا سازه رویله خط اور جوان حذب قلوبده
 بر ایدکل قنده قالدی که زیاده رک اوله * بوستان و کند نازار است * پس که بریکتی و میروید * بوستان
 نولامه کند ناکاف بحکم فحله بر اسادی کلری صار ما غه بکتر سبزه در عریجه کرات
 د برل کافض ضمی و رانک تشدیدله کند ناکاف سیده و ترکیده مشرک لفظدر دینلر افرا ایللر
 ترکیبی ذکر اولسان کی بر اسادر زار لفظنی مبالغه و کثرت قصد ایلد کلری برده استعمال
 ایدر ملاده زار و بنفشه زار و کلزار دیر (پس کند نازار کند نالک دیمکدر (و یا حرف وحدت
 (سجوق دیمکدر) که حرف بیان (بحرف نا کبد) میکنی فعل مضارع مفرد مخاطب (کنیددن
 کنددن دینلر بیلر ایش (قرنق و بولق و قو برقی معنای زده مستملدر (میروید فعل مضارع
 مفرد غایبدر (رویتدن بتک معنای (رستن دن دین خضایش (محصول بیت) بویتک ایات
 سابقدر بطری یوقدر ابتداء کلامدر یعنی بوستانک سنک بر کند ناکدر بقدر جوق که یولار و قو باروسین
 یته سبزه یعنی یولده بزه بیکمرا یکی بیت سابقه بویتک هیچ مناسبی یوقدر فتامل * قطعه *
 یولار رفته چو آهو * امسال یامدی چو یوزی * معلوم اوله که بوقطعه از متلدره بولتور لیکن
 شراح یازدیفچون زده یازدی (پارناه بحمله بلدر دیمکدر سنکه سابقا بکجدی (رفته یا ضمیر
 خطاب (و همزه حرف توسل همزه خطاب ایچوندر دین قابل خطاب دکل ایش (چو ادات
 تشبیه (آهو معروف (امسال بوییل معلوم اوله که سال و روزوشده ام کسر همزه ایله اسم
 اشارتدر این معنای سنه فاحفظ (بوز یارس دید کلری حیواندر (و یا حرف تنکیر حرف خطاب
 و حرف وحدت اختیار ایدن معنی جانیه ناظر دکل ایش زیرا خطاب ایچون اولان یا حرف اولماز
 ضمیر اوور که اقسام اسمندر تاملدر (محصول بیت) سن یکن ییل یعنی بلدر بوندن آهو کی مفعول
 و مضوع کتمش سین یعنی سنی کورن کسه بی اختیار سکامائل و اعاب اولوردی اما بوییل یارس کی
 قهاوب کلدک که یوزو که هیچ کیمه بقصر حیوانات اراسته یوزی اختیار ایلد یکی انکچه که رک
 چولدره قافیه اوله (معلوم اوله که رفته عبارتی اوزره بعضیلر قافیه وی نتیجه اواندر اطبات کلام

رد این سید علی
رد سروری و شمع

رد شرجی
ملف

رد این سید علی و سروری
رد شمع

رد سروری و شمع

رد شمع

واکثار معالایا ایشلر که تقیدی صداع ایراث ایدر * سعدی خط سبز دوست دارد * فی هراف
 چوالدوزی * سعدی مبتدا (وخط سبز بیانیه) (و دارد مکفعول اولی (و دوست ثانیه) (و دارد
 فعل مضارع مفرد غائب خبر مبتدای (فی ادات ملیده کی) (لف چوالدوز اضافتی بیانیه در
 همان چوالدوز دیمکدر (محصول بیت) سعدی خط سبز سور یعنی تازه خط سور هر قلی چوالدوز
 کی اولان معنای بی سوز (چوالدوزی یامی حرف تنکیر در حرف وحدت دین بیلر ایش * قطعه *
 کر صبر کی وز بکنی موی بنا کوش * این دوات ایام نکوی بمر آید * وروا کردن مخفدر
 (بکنی فعل مضارع مفرد مخطبر (کنیددن کنددن دینلر خطا ایشلر (موی بنا کوش لامیه
 بنا کوش قواق وزینه دیر بونده موی بنا کوشدن غرض سفلدر (این مابعدیه اشارتدر (دوات ایام
 نکوی لامیه زدر (نکوییده یا حرف مصدر در مراد نکویدن کوز لکدر (بمر آید غایبه و نهائیه
 کار یعنی نهایت بولوب تمام اولور (محصول بیت) اگر خطک کاد بکنه صبر ایدوب دایم سنک
 و اگر کاد بکنه صبر ایدوب موی بنا کوشی یولرک حاصلی کر کسه بول و کر کسه بولده بو کوز لک یا منک
 دولی نهایت بولور یعنی تمام اولوب دو کوز را کوز نه خذه بویت بویله واقعدر و بعضی سنده
 مصراع اول بویله واقعدر (کر صبر کی و بکنی موی بنا کوش) راسر و او عطفه ایله (محصول
 مصراع) اگر صبر ایدرک و موی بنا کوشی یولرک یعنی موی بنا کوشک بولوب آجپنه صبر
 ایدرک دیمکدر و بعضی سنده بکنی برینه بایله نکنی واقعدر نوله یولرک دیمکدر پس نوک
 قرینه سبزه تقدیر مصراع بویله اولور (اگر موی بنا کوش کنی و صبر کنی و اگر مکنی (یعنی اگر
 موی بنا کوشی یولوب صبر ایدرک و اگر یولرک آه (پس یوایی مصراع یونوال اوزره
 شرح ایدنه اعتراض ایلوب و کدی بیتک معنای سنک شرحه هیچ بر وجهله مقصودی
 اولمان ظاهر بودر که بیتک معنای واصل اولامش * کردست یجان داشتی همچو تو بر پیش *
 نکذاشتی تا قیامت که بر آید * یجان یا حرف صله (داشتی یا حرف حکایت طوایدیم دیمکدر
 (ریش صقلدر (نکذاشتی فعل ثنی مستقبل متکلم وحده (و یا حرف حکایت (یا حرف انتها
 (محصول بیت) اگر یغ جانم الم ابریشیدی سنک ریشک یعنی سنی ریشک قادر اولما دینک کی
 بن جانم قادر و مالک اولیدم قیامتدک قومزدیم که پیچمه مصراع ثانی سنک معنای قومزدیم که
 قیامتدک که جام یوفاری که اماسن قادر سین پس نه سیدن تراش ایتز سین دین مقصود بینه واصل
 اولامش * قطعه * سؤال کردم و کتم جالدری * چه شد که مورچه بر کرد ماه جوشیدست *
 جالدری ز لامیه لدر (و یا حرف تخصیص مورچه دن بونده مراد قرینه در تصفیری دکلدر (کرد ماه
 لامیه آی چوره سنده دیمکدر (جوشیده ماغیدن قومدها رهمی ضرورت وزن ایچون حذف
 اولمشدر (محصول بیت) جانا نه سؤل ایلدم و دیدم سنک رویک کوز لکته نه اولدیکه ماهک
 چوره سنده قرینه قینامش یعنی اطرفنه قرینه اوشمش مراد یوزینه قرینه آغنی خط
 کلد بیکدر * بخنده کت ندانم چه بود رویم را * مکر بمانم حسن سباه پوشیدست *
 بود بونده فعل ماضیدر شد معنای (رویم را) یا حرف صله (مکر کا نه معنای در
 (بمانم) یا حرف سبب حسنه اضافتی لامیه در (محصول بیت) بن جانا نه مذکور
 سؤالی ایدنجه خده ایله دیدی یلم نه اولدی رویم کا نه حسن مانعی سببیه سباه کچندر
 سنکه مان زده رک عاتیدر که سباه زه کررر مصیبت کونلریده حضرت شیخک مذکور حیوانه
 زیاده بحضور اخی واقع اولمشدر که آنک خصوصنده یوقدر نعر یضات بیوردی
 * حکایت * یکی را از مستعربان بعد ادر رسیدند که ماقول فی المرد کفت لایخیر فیه مادام
 احد هم اطمینا یخاشن فاذا خشن یلاطف یعنی ناخوب و اطمیند در شنی کند و چون در شت

رد شمع

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد شمع

شود تلفظ کند و دوستی نماید * مستعرب را نك كسريله استعمال باندن اسم فاعل در
 (و مستعرب دخی را نك كسريله و تشدید به فعل باندن اسم فاعل در خالص عرب اولیا را
 دیر (ترکیحه) اکملز دیر (بفاده اضافی لامیه در) که حرف بیان (ما اسم استفهام) (تقول
 فعل مضارع مفرد مذکر مخاطب در دیرین دیکدر) (فی حرف جر تقول به متعلق (مرد
 میك ضمی و نك سكوتیه امر ك جمعیدر) (حرا جر ك جمعی اولدینی کی یوزنده قلی
 اولیه دیر نك كسريله امر ك جمعی در باندن قبل اولیانه دیر) (اما بونده مراد ساده
 رویانك یوزلیدر) (لاحرف ننی حکم جنسدر) (خیر فتح اوزره مینی اسم مفردی (قیم جار
 و مجرور محلا مرفوع خبری) (ما حرف دوام مصدریه و ظرفیه ده دیر) (دام فعلدر افعال
 ناقصه در) (احد لفظا مرفوع اسمی) (هم ضمیری مرده راجعدر) (اطبقا لفظا منصوب
 خبر ما دام) (بخاشن تفاعل باندن فعل مضارع مفرد مذکر غائب خشونت ایدر) (یعنی
 غلظت ایدر) (زیرا خش خاك فنی و شینك كسريله ابری معنای در یو مشق مقابلی (فاذا
 ادآت شرط) (خشن حسن باندن فعل ماضی مفرد مذکر غائب (بلا لطف تفاعل باندن فعل
 مضارع مفرد مذکر غائب جله فعلیه جواب شرط) (مادام مابعدیه مقام تعلیلده واقعدر
 (محصول ترکیب) (بغداد مستعرب باندن برینه صور دیار که امر دل حقیقه نه دیر سین دیو
 دیدی المرده خبر یوق زبرا مادام که بریسی انردن خوب و اطیب قدر خشونت و غلظت ایدر
 فاما پر یلنوب صقللد قده ملایت ایدوب دوستلی کو سترل و چون درشت شوند و لندن
 صکره (چونکه بکاری نیاید قوای زیاده ایدوب معناسنی آنجلین که برایشه برامهل یعنی بوس
 و نگاره برامهل دیرین زیاده رمزایش ایشلس * نظم * امر دانکه که خوب روی بود * تلخ گفتار
 و تند خوی بود * خوب روی وصف ترکیبدر) (تلخ گفتارده بوبلدر آبی سوزلی دیکدر
 (تند خویده بویله در یاوز خوبلی دیکدر) (محصول بیت) (امر داول وقت که خوب رویدر یعنی
 لطیف و خوب بدر حاصلی مادام که دیر در آبی سوزلی و یاوز خوبلی او اور یعنی سرد و سرکش
 اولور (بعض نسخه ده خوب و شیرینست واقعدر و شارح بریسی آبی بارش و دیش که
 بعض نسخه ده خوب روی بود دوستش بوتقدیرجه فقه عه اولور باغی او اور دیش مسکین
 عمری فارسی تحصیلنده افنا ایشلس دخی رباعی بحر فی او کرتماش (بو نظمك اولنده رباعی
 یازانلر اوزان شعر دن عجب یكانه ایشلر * چون بریش آمد و بلغت شد * مردم امیر و مهر
 جوی بود * بریش باحرف صله صقله کله یعنی صقلانه) (و بلغت با صیده حرف صله در
 (شدرفت معنای در لعنته کتم مقبول و مطبوع اولمقدن بعد اولمقدن زرا این بعد
 معنای در اراغ اولق دیکدر) (مردم امیر وصف ترکیبدر) (امر باندن مردمه قریشی
 اولور) (یعنی ناسله شند اولور) (مهر جویده وصف ترکیبدر) (مهر میك كسريله محبت معنای در
 (و جوی جویدند در هر طلب ایدینی او اور دیکدر) (یعنی هر کسله مهربان و شفیق اولور
 (محصول بیت) (امر ساده روی ایکن مذکور کیدر اما چونکه صقله کله و دایر لکدن
 بعد اوله یعنی کوزلکی کیده مردم امیر یعنی خقله شغلط اولور و مشفق و مهربان اولور
 یعنی هر کس اظهار محبت ایدر * حکایت * یکی را از غلامان رسیده که کی با ما راه روی در
 * * * * *
 کوید التمر باغ و الطور غنم مانع هیچ ذی که بلغت بر هر کاری از و سلامت بماند گفت
 اگر از ماه روی بماند از بد سکویان نماید * هر خرما و میندا (یاغ خبری) (بیش بمان
 کوینکه) (یعنی بشمکه دیر) (ناطور) (و ناظر باغبان معنای در و میندا) (غیر مانع خبری

ردیفی

ردیفی

ردیف سید علی و سروری

(محصول ترکیب) (علامدن برینه صور دیار بر کیمه بر آبی یوزلی کوزله برخلوئده
 اوزور مش اوله و قول بقلو اوله رقیبدرده اویوش اوله و نفس طالب و شهوت غالب
 اوله تنکه عرب دیر خربا بتمش یعنی کامل اولمش باغبان ایسه مانع دکل هیچ
 بلورمیدین که بر هر کار اقی علت و قوتیه اول ماه رویدن سلامت ایله قانورچی جواب و یردی
 ویدی اگر ماه رویدن سلامت ایله قانور سه بد کو یلردن قالماس * بیت * وان سل الانسان
 من سوء نفسه * فن سوء ظن المدی بس * ان حرف شرط) (سل فعل ماضی مفرد مذکر غائب
 سل باندن) (الانسان لفظا مرفوع فاعلی) (من سل به متعلقدر) (سوء مجرور در من ایله برامن
 دیکدر) (نفسه اضافی لامیه در) (و ضمیر انسانه راجعدر) (فن سوء ظن المدی لامیه در) (لس جواب شرطدر
 وزن ایچین بس * بیت * انقل اولمقدن (سوء ظن المدی لامیه در) (لس جواب شرطدر
 (محصول بیت) (اگر انسان برامن نفستدن سالم او اوب قورتلور ایسه لیکن مدعیك سوء
 ظن باندن سالم دیکدر یعنی انك دیلن قورتلان * بیت * شاید بس کار خو یستن بنشستن *
 لیکن نتوان زبان مردم یستن * شاید بونده نمکدر دیک اولور (بس کار خو یستن لامیه در
 زبان مردم لامیه در) (محصول بیت) (ممکندر کیمه جیع مناسی و نامشروع ایشلردن
 غایغ او اوب کندی ایشی اردنده اوزورمقی یعنی سلامت کندی حالت مشغول اولق لیکن
 حالت را بی حین لیکن دخی زرا حین هر کس برین ایشلده حین ایله اولیانه و دخی
 خوابه ده نیمه افزرا ایدر * حکایت * طوطی را باراغی دیر قفس صکره ناز فتح مشاهده
 او مشاهده می بردمی گفت این چه طلعت مکروهست و هیئت محفوت و منظر ملعون و شمایل
 ناموزون و باغراب البین یالیت بینی وینك بعد المشرقین * طوطی باه نای حرف وحدندر (و اادات
 مقبول) (همزه بی حرف وحدندر دین غلط سوبش زبرا بونده همزه یوقدر و اولدینی تقدیرجه
 همزه هر کز وحدت افاده ایلز) (با حرف مصاحبت) (راغی با حرف وحدت) (در حرف صله
 (قفس قوش حبس ایده چك نسنه) (عرب صاده و نجم مبتله استعمال ایدر) (فتح مشاهده
 مصدر ك مصدره اضافی در حاصلی لامیه) (فتح قافك ضمیه تقیض حسندر چركنك
 معنای در) (مشاهده مفاعله باندن مصدر در کورمك دیکدر) (بجاهده ده مصدر مفاعله در
 زجت معنای در) (طلعت مکروه بیانیه) (هیئت محفوت بیانیه) (هیئت صورتدر) (و محفوت مضروب
 (و منظر ملعونده بیانیه در) (منظر بونده روی معنای در) (و ملعون قبولدن بعید یعنی نامقبول
 (شمایل ناموزونده بیانیه در) (شمایل جع شمایل اخلاق دیکدر) (باغراب البین یاخرف ندا
 (غراب البین خطیب حکایه سنده تفصیلی یکدی) (یالیت یاخرف ندا منادی محذوقدر یعنی
 بر غراب البین تقدیر او انور) (ابت حرفدر حروف شته دن) (بنی مقدم خبری) (بعد مؤخر
 اسمی) (یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف ایله) (ینك ظرفیه منصوبدر) (وکاف ضمیر مخاطب
 محلا مجرور مضاف ایله) (بعد بانك ضمی و عینك سکوتیه مصدر در اراقلق معنای در لفظا
 مجرور مضاف ایله بعددر) (مراد بعد المشرق من المجرور تغلیب طریقیه مشرقین دیش
 یاخرد مراد مشرق صرف و مشرق شتا اوله) (بس تغلیب اولز یالیت بینی وینك بعد المشرقین
 قرآنده مقیددر) (محصول ترکیب) (بر طوطی بی برقرغه ایله قفسه حبس ایلدی طوطی قرغه نك
 فتح مشاهده سندن یعنی چركن کور بنشندن زجت ایلدری یعنی زجت و مشقت چکردی
 و یردی جوئه مکروه یوزدر و ضرورت مضوبدر یعنی سکلن کورن غضبه کلور دخی نه ملعون
 نسر کاه و سیرانکه درینه ناموزون اخلاق و اطوار صاحبدر یا فراق قرغه می نه اولیدی بم ایله
 سلك از مرده مشرقه مغرب مابینی مقیداری اراقلق اولیدی یعنی نه اولیدی سکل هر کز

ردیفی

بولنماید * قطعه * علی الصباح بروی توهر که برخیزد * صباح روز سلامت بروم باشد *
 بروی تو لایه در (صباح روز سلامت لایه در) مسامک فتحه اخشام معانسته در (محصول بیت)
 صباح وقتند هر کس که سنک بوز کله قافه یعنی دوشکندن قافه قدقه سنک بوزیکه ناظر
 اولوب بقه سلامت کونک صباحی اول کیمه به اخشام اولور حاصلی کونی مانم کونی کبی سیاه
 اولور * بد اختری چوتو در صحبت تو بایستی * ولی چنانکه تویی در جهان جا باشد * بد اختر
 بد بخت دیکدر (و یا حرف وحدت) صحبت تو لایه (بایستی بایست یا ک کسر به فعل ماضی
 مفرد غائبه) (و یا حرف حکایه) ولی ولیکن دن مقصود در (که حرف پسان (تویی یا ثانی
 ضمیر خطابدر (محصول بیت) سنک صحبت کنده بر سنک کبی بد بخت قافه صورتی کرک ایدی اما
 شوی لکه سنن یعنی سنجین جهانه قنده اولور یعنی سکا بکرز بد شکل جهانه بولناز
 (بویتر لک اولنده قطعه برینه بیت یازانلر نادانلق کوسر مشلر * عجز آن که غراب
 از محاورت طوطی بچان آمده بود و لاجول کان از گردش کیتی همی نالید و دستهای نغان
 بریکد کر همی ماید و میگفت این چه بخت نکو نیست و طالع دون و ایام بوفلون لایق قدر من
 آنستی که بازاغی پردیوار باغی خرامان همی رفتی * عجز تر اذات تفضیلدر (محاورت مفاعله
 باینده مصدر در قومشلیق معانسته بعض نسخه ده نقطه سز واقعدر (محاورت مصاحبت
 معانسته بینه مفاعله مصدر یذر (لا حول کان لا حول ایدرک یعنی لا حول و لا قوة الا بالله العلی
 العظیم دیهرک) (گردش کیتی لایه) (گردش اسم مصدر در دوشن دیکدر) کیتی جهان جهانک
 دوشندن یعنی روز کارک تغیر و تبدلندن (دستهای نغان پیانه نغان تفاعل باینده مصدر در
 زبان کورمک (بخت نکون پیانه یعنی باشی آشی طالع و الحقی بخت (و روز کار بوفلون یعنی
 در لو دور لورنکره کبر ایام (زیرا بوفلون بر قوماشدر که انواع الواندن کورینور حاصلی
 متغیر و متبدل ایام دیکدر یعنی عالم هر کون بر صورت کوسر (لایق قدر من لایه در) آنستی
 یا حرف حکایه (که حرف پسان (یا حرف مصاحبت (زاغی یا حرف وحدت (دیوار باغ لایه
 (و یا حرف وحدت (خرامان صفت مشبهه صالنه رق دیکدر (همی رفتی نسخه جبعیا
 بویله در لیکن فباس همی رفتیم ایدی زیرا همی و یا بیکسیده حکایت حال ماضی افاده ایدر
 مکر که با محض تا کید ایچون کش اوله (یا حرف تخی در دین هندی سولش قنامل (محصول ترکیب)
 عجزک اولدر که غراب طوطینک محاورتندن جانتندن برار اولمشیدی و لاجول دبه رک گردش
 کیندن ایکلردی و زبان لرینی بر بویله اوار ایدی و سولر دیکه بونه بد بخت نکوندر یعنی باشی
 اشاعه بختدر و نه طالع دوند یعنی الحقی طالعدر و نه ایام بوفلوندر یعنی نه متغیر و متبدل احوال
 روز کاردر بنم قدرمک لایق اول ایدیکه بر زاغله بر باغک دیواری اوزره صالترق کیدیم یعنی
 سکه سکه کزیدیم * بیت * بار سارا بس این قدر زندان * که بود در طویله زندان * بار سارا
 اذات صله (بس بتر دیکدر) (طویله زندان لایه طویله دن مراد دیزی و صرامعنا سیدر بعض
 نسخه ده در طویله برینه هم طویله واقعدر (محصول بیت) عابده بومقدار زندان کافیدر که
 زندار له هم صحبت و هم مجلس اوله و یا بختلرنده مجلسلرنده اوله (زندگی اکثر طایفه مساجلر ده
 استعمال ایدر اما اشعارده باده نوشلردن کایت ایدر * ناچه کاه کرده ام که رو کارم
 بعقوبت ان در سلاک صحبت چنین ابلهی خود رای و نا جنس بافه درای بچین بند ملا مبتلا
 کرده است * تا بونک کبی برلر ده عجب معانسته در (بعقوبت آن یا حرف سبب و اضافت لایه در
 (سلاک دیزی و دیزی ایلکی) (صحبت اضافه لایه در) (جسته ده به ده در) (طوطی به اشارتدر
 (ابلهی یا حرف وحدت) (خود رای وصف ترکیبدر کندی و کیری یعنی کندی فکر به

رد این سید علی و سروری

ردشعی

عادل اولوب کیمه فکر به عامل اولیا نه دیکدر (یا حرف نفی (جنس معروف (یاغه کلام افو
 یعنی زاید سوز دیکدر درای ده بومعنا به کلور ایکیمی ترکیب اولسه (بینه صکلام لغو
 معانسته کلور تنکه کال اسمعیل بیورر (بیت) زبس که می بکذ آرد تم زغصه و رنج
 (بیجان رسیم ازین شاعران یاغه درای) (و عبارت خوردنید عبارتی کبیدر که خور و شید
 هر بریمی مستقلا کونشه اطلاق اولور کن ایکینی ترکیب ایدوب بینه کونشه اطلاق ایدر
 قندبر (بس نا جنس یاغه در ای پیانیه (بچین یا حرف صله (بند بلا پیانیه (محصول ترکیب)
 عجبانه کاه ایشلم که روز کار بی انک عقوبتی سبب به بونجیلین بر خود رای و نا جنس یاغه درای
 ابلهک صحبتی سلکنده یعنی مجلسی دیزینده و صحبتی صرامنده به بونجیلین بلا بدینه کرفشار
 ایلشدر (درای بونده جرس معانسته در (یعنی دو وقار جا کی دین زاندر سولشدر * قطعه *
 کس نیاید بیای دیواری * که بر آن صورت نکار کنند * یا حرف صله (پای دیوار لایه
 دیوار دبی دیکدر (و یا حرف وحدت) (که حرف تعلیل (آن اسم اشارتدر دیواره (صورت
 تاه نایسه ضمیر خطابدر (نکار بونده نقش معانسته در (کنز فعل مضارع جمع غائبه
 (محصول بیت) بر کیمه دیوار دینه کز کاه اول دیواره سنک شکل و صورتی نقش
 ایدر (یعنی زیاده بد شکل اولد یعنی چون سنی بر برده کیمه نقش ایلز * کر زآدر بهشت
 باشد جای * دیکر آن دوزخ اختیار کنند * (محصول بیت) (کرسنک رک جسته اولور سه
 یعنی مقام فردوس برین اولور سه غیر یلر دوزخ اختیار ایدر سندن زیاده نفرت ایلد کارندن
 * این مثل بدان اوردیم تایدی که چندان که دانا از نادانی نفرتست صد چندان نادان را از انا
 و حسنست * مثل (میک و ناک فتحه لایه مثال معانسته در) (بدان یا حرف سبب انگیزین
 دیکدر (یا حرف تنبیه) (بدلیق فعل مضارع مفرد مخاطب سینه دیکدر) (که
 حرف بیان (محصول ترکیب) حضرت شیخ بیورر که طوطیه زاغ مشائی انگیزین کتور دم
 با که پیله سین که اولقدر که دانا ک نادان نفرت و بیزارانی وارد بوز اولدر نادان دانان
 وحشی و بچینی وارد * قطعه * زاهدی در سماع زندان بود * زان میان گفت شاهد الحی *
 زاهدی یا حرف وحدت (سماع ساز آوری و انسان نغانی (زنده اضافه لایه در) (شاهد
 بلخی پیانیه (محصول بیت) زندلر مجلسده بر زاهد و ارایدی یعنی صحبتلرنه داخل ایدی اول
 زندلر اراستندن بلخ شهردن بر محبوب زاهده زیدی * کرملولی زمارش منین * که توهم در میان
 ما الحی * ملول یا ضمیر خطاب (منین فعل نهی مفرد مخاطب) (که حرف تعلیل (میان ملا میله
 (بلخی یا ضمیر خطاب (محصول بیت) شاهد بلخی زاهده دیدی اگر بزدن و سماع عزدن ملول ایلک
 ترش زوو منقبض اوتورمه ز راستده بزم ارامنده آجی سین یعنی سن بزدن نقدر ملول ایلک بزمندن
 یوز اولقدر ملول * رباعی * جعی چو کل و لایه هم پیوسته * توهرم خشک در میانشارسته *
 جعی یا حرف وحدت (برجاعت) (یعنی بر قوم) (هم پیوسته برینه اولاشمش و قرشمش (توزاهده
 خط ایدر (هیرم خشک یا نیه هیرم اودون و خشک قوری اودون دیکدر) (میان نشان میانک
 نونی ضرورت وزن ایچون سا کی قلندی (قیاس مفتوح اولقدر ز برضامیرک ماقبل مفتوح او اور
 (رسته بش دیکدر) (خشک لفظندن ورسته دن یا خط ایلر حذف اولمشدر) (اصلنده خشکی
 ورسته در (محصول بیت) (برجاعت کل و لایه کبی برینه قرشمش و اولاشمش یعنی کمال اتحاد
 ایله مخد اولنلر سن قوری اودون سن نلرک اراستنده بش و یاغش سین جعی لفظنه هده جماعه
 و بر برجاعتدر دیو تقدیر ایدر زانلر ایشلر * چون باد مخالف و چوسر مانا خوش * چون برف
 نشسته و چون یخ بسته * مخالف (و ناخوش) (ونشته) (وبسته عبارتلرنه بر باد خطاب تقدیر

رد سروری

رد سراج جبعیا

اولنور که جل صحیح اوله (برف قار) پنج بوزدیمکدر (و بسته بونده طوکش معنانه در) محصول بیت (بیت تهمه مقول شاهد بلخندرای زاهد سن بزم ارامرده باد کبی مخالفه سن و صوق کبی ناخوشین وقار کبی اوتور مشیر و قرآرا بلس سین که فالتمق بلرسین و بوز کبی طوکش سنکه جز ملک یاز سن حاصلی ارامرده هیچ بره جهله حظک بوقدر (بوا یکی بینک اولنده رباعی رینه مشوی یاز ایلراوان شهری عجب تنبع ایلر * حکایت * رفیقی داشتم که سالها با هم سفر کرده بودیم و نان و نمک خورده و بی کران حقوق صحت ثابت شده آخر بسبب نفعی اندک از خاطر من رواداشت و دوستی سیری شد و باین همه ار هر دو طرف دل بستگی حاصل بود بحکم آن که شنیدیم که روزی دو بیت از سخنان من در جمعی همی گفتند * رفیقی (ونفعی) یاری حرف وحدتدر (ودوستی) یاسی حرف مصدر در (سیری سینه صمه و کسره جاز) و باه بحمیده فتحه و صمه ایله دو کتمک معنانه (سیری شد و کندی دیمکدر) دل بستگی یا حرف مصدر (و کاف عجم هاء رسمیدن بدل کنند در) دل بسته کوکلی بغلی وصف ترکیبی افسانمنددر (سخنان) الف و نونه جمعی شاذدر (جمعی یا حرف وحدت) همی گفتند سوبلر دی (یعنی اوقورلر دی) (محصول ترکیب) بر بولداشم و ارایدی بو باده رفیقی ایراد ایلدی بکنندن ظاهر در که محبوب ایش (که حرف رابط صفت) بیلرله یله سفر ایش ایدک و توز ایشک ایش ایدک و نهایتسن حقوق صحت ثابت اولمش ایدی آخر الامر برازا جق فائده سببیه بنم خاطری انجمنکه جاز طوتندی یعنی روا کوردی و ارامرده اولان دوستلق تمام اولدی و بوئک بر یله یعنی دوستلق تمام اولغله ینه ایکی جانبندن ارتباط قلب حاصل ایدی یعنی بنده اندنده عسلا فقه قلب و ارایدی اول سببیه که ایشتمدم بر کون بنم سوزلیدن بر محسده بوا یکی بینی اوقورلر دی * قطعه * نکار من چودر آید بخنده نمکین * نمک زیاده کند بر جراحت ریشان * نکار من لامیه محبوب من دیمکدر (بخنده یا حرف مصاحبت و یا حرف صله) نمکینه اضافتی بیایه (یا حرف نسبت) و نون حرف تا کید و کاف عریذر یعنی دینلر زیاده بحکم ایلر (بر حرف صله) (جراحت) جپک کسریله یاره معنانه در (و یشده یاره معنانه در) پس شیء نمکینه مضاف اولر ایدی بره ضاف مخذوفدر جراحت دل های ریشان در یا خود جراحت عاشقان دل ریشاندر علی کل حال جل کلامه بر ماسع پیدا ایلک کرک (ریشک الف و نون ایله جمع اولغی شاذدر (محصول بیت) بنم نکارم چونکه خنده نمکینه یعنی مقبول و شیرین خنده ایله و یا خنده به کله یاره لی بورک کرک یاره سنه توی زیاده ایدر یعنی توز سبب یاره لی بی نازه لی حاصلی دل ریش عاشق یاره لی بی یکلر یعنی محبتی و شور و شعله بر بی زیاده ایدر دیمکدر توز سبکدن مراد زیاده اضطراب و بر مکدر معلوم اوله که نمک ریش ذکری اشعار بحمیده جوق واقع اولور بعضی شراح جراحت دل ریشان تقدیر ایش صحت معنی ایچون و بعضی تقدیر احتیاج بوق ز برایش باش بارتدر دیش پس بنه مخذوف ماقی وردک هیچ فائده سی اولدی * چه بودی ارسر زلفش بدستم افتادی * چواستین کریمان بدست در ویشان * بودی یا حرف حکایه (ارا کردن مخففدر) (سر زلف لامیه و ضمیر نکاره راجعدر) (افتادی یا سیده حرف حکایه در) (آستین صکریمان لامیه در) (یا حرف صله) (دست در ویشان لامیه) (محصول بیت) نه اولیدی نکارک زلفی اوجی بنم ایلده دوشیدی کریمارک یکی در ویشلر ایلده دوشیدی کبی حاصلی نه اولیدی وصاله دست رس بولیدیم دیمکدر * طائفه دوستان نه بر اطاف این سخن بلکه بر حسن سیرت خدیش کواهی داده اند و هم دران میان مانده کرده و رفوت صحت قدیم نأسف خورده و بخطای خویش اعتراف نموده معلوم کردیم که از طرف او هم رغبت هست این یتیم با فرستادم و صلح کردم * طائفه دوستان بیایه (طائفه ک همزه سنی وحدت ایچون طوتان ایکی وجهله

رد این سیدی علی و سروری

رد این سیدی علی و سروری

مضه

رد سروری

خطا ایش بریسی اولدر که همزه انده اضافت ایچوندر بر رسیده اولدر که وحدت ایچون منصوص اولان یا در همزه دکلدر (نه بر لطف این سخن بیوردی تو اضع و هضم لنفسه طریقه در والا کلامنده لطافت و صفا مقرر در (حسن سیرت بیایه) (و خویش اضافت لامیه در کوا کاف بحکم ضمیمه شاهد معنانه در (و یا حرف مصدر) (فوت فائک فحی و واولک سکونیه مصدر در نصر باینک اجوف و او بندن برنسنه بی بحکم معنانه) (صحبت اضافتی لامیه) (وقدیمه بیایه) (نأسف تفعل یا بندن مصدر در غصه معنانه) (از طرف او هم رغبت هست) (از طرف او هم عیار شدن مفهوم اولان اولدر که حضرت شیخنده رغبت و ارایش (فرستادم فعل ماضی متکلم وحده کوندر دم دیمکدر) (محصول ترکیب) دوستلر طائفه سی بوسوزک لطافت و صفا معنانه کل بلکه کندیلرک حسن خلقته شهادت و بر مشار اول رفیقی انلرک ارا زنده دخی مدحده مبالغه ایش و صحبت قدیمک فوته نأسف و غصه یش و کندینک خطاسته اعتراف کوسرزمش معلوم ایلدیمکه انک جانبنده بکا رغبت وارد بر بو کلیمک یتلری کوندر دم و صلح ایلدم * قطعه * نه مارادرمیان عهد وفا بود * جفا کردی و بد مهری نمودی * عهد و وفا مصدرک مفعولنه اضافتی و وفادار لغه عهد یعنی قول و قرار و فای عهد عطف ایدلر معنانه واصل دکلر ایش (بدمهر وصف ترکیب در الحقی محبتی دیمکدر و یا حرف مصدر) (نمودی فعل ماضی مفرد مخاطب کوسرک دیمکدر) (محصول بیت) استفهام انکاری طریقه بیوردی بزم سنکله ارامرده وفادار لغه عهد من بوقیدی یعنی و ارایدی حاصلی بری بر یزه وفادار اوله و ز دیو عهد ایش ایدک جفا ایلدک و محبت سیرک کوسرک یعنی ترک محبت ایلدک بعضی نسخه ده مارا برینه بار او اقدردن طریقه * سیکار از جهان دل در تو بستم * ندانستم که بر کردی برودی * سیکار کلیا و براوغوردن دیمکدر (در تو در حرف صله) (بر کردی بر حرف تا کید) (کردی کاف بحکم فحیله فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (کر دیدن دوغک معنانه یعنی رجوع ایلک) (برودی) (یا حرف مصاحبت) (و یا حرف مصدر تیر لکله دیمکدر محصول بیت) براوغوردن کوکلی تمام جهاندن سکا بغلدم بلم که تیر لکله بنم مهر و محبتدن دونوب رجوع ایلیمک حاصلی سنک بوبله علی الغور بندن اعراض ایلیمک بلم براوغوردن سکا کوکلی بسند ایلزدم * هنوزت کر صر صلمت بازای * کران محبو یترباشی که بودی * هنوزت تا ضمیر خطاب (سر سودا و هوامعناسته در مسلحه اضافت لامیه در) (باز بونده کر و معنانه در) (و آی فعل امر مفرد مخاطبدر کل معنانه بازای کر و کل معنانه در) (یکنجی کر و کل دیمکدر) (بعضیلر ظن ایلدیک کبی) (کران که حرف تعلیل) (ازان اشارتدر اولی حاله) (محبوبت زادات تفضیل محبورک دیمکدر) (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اولاسین دیمکدر) (که حرف بیان) (بود جازدر که فعل ماضی مفرد مخاطب اوله) (وجازدر که ادات زمانیه اوله) (محصول بیت) ای جانان الانا کر سنک صلح سودا و هوس و ارایسه یعنی صلحه میلک و ارایسه کر و کل یعنی بزدن نفرت ایدوب فاجمه تا کیم محبورک اولاسین که اولده اولدک ایدی و یا که اولده ایدک سر صلحک معناسنی اگر سنک صلح باشی و ارایسه دین باشند خطا ایش که اندن زیاده اولماز * حکایت * یکی رازنی صاحب جبال بود در کدشت و مادر زن یر فرتوت بعلت صدق در خانه متمکن بماند مرد از محاورت او یشان رفیقیدی و بحکم صدق از محاورت او چاره ندیدی یکی ازین طائفه گفت چه گونه در فراق یار عزیز گفت نادیدن زن بر من چنان دشوار نمی آید که دیدن مادر زن * بعضی نسخه ده زن صاحب جبال واقعدر اضافتله قیاسده بوبله اولقدر در کدشت یکدی (یعنی فوت اولدی دیمکدر) (مادر زن قین انا) (یر فرتوت بیایه و صفت مادر زن در) (فرتوت بونامش دیمکدر) (یا حرف مصاحبت) (علت صدق لامیه

رد شرح جبهه

رد سروری

رد سروری

صدائق صادق قحی و کسر یله کابین دیمکدر بعض نسخه ده بعثت کابین واقعدر محاورت مصاحبت معانسه در و محاورت جیم ایله قو کیشلی دیمکدر (چاره درمان دیمکدر چاره لغتدرده شایعدر دین مقام پیانده ابهام ایلمش (یکی ازین طائفه یعنی اولیلردن بری (دوستلردن بری دین بیلر ایلمش (چه گونه یا ضمیر خطاب (همزه حرف توسل همزه خطاب ایچوندن دین قابل خطاب دکل ایلمش (دشوار مشکل (محصول ترکیب) برینک بر صاحب جلال خاتونی و ارایدی فوت اولدی و بر یونامش قین انا کابین علینله یعنی سبیلله کشینک خانه سنده ممکن وثابت قالدی کیشی انک مصاحبتدن جانله ریجیده ایدی یعنی زیاده ایچنوردی و کابین سبیلله بیلله اوله دن چاره کورمزدی (یعنی مهرینی ادا ایده مدیکدن بالضروره بیلله اولمغه اختیار ایدردی اولیلردن بری بر کون دیدی یار عزیزک فراقنده نیجه سین اول کیشی دیدی خاتونی کورمک بکا اولقدرد کوج کلز که اناسنی کورمک (یعنی اناسنی کورمک آتی کورمکدن مشکل کلور (یعنی فراق جانان بکا اولقدرد دشوار کلز که وصال اغیار * منوی * کل تباراج رفت و خار بماند * کنج برداشتند و مار بماند * یا حرف صله (و تاراج بغیا (محصول بیت) کل بغیا کندی یعنی کلی دوشورد) یار و دیکن برنده قالدی کنجی یعنی دینه بی قالدردیلر و مار برنده قالدی مشهوردر که دینه بی فرق بیلدن صکره یلان تصرف ایدر بکلام کا کوره در * دیده بر تارک شان دیدن * خوشتر از روی دشمنان دیدن * دیده دیدنک مقدم مفعول صریحیدر و بر تارک غیر صریحی (تاریک هر نسنه ک دپس سینه دیرلر سنانه اضافت لایمه در (محصول بیت) کوزی دمرن اوچنده (یعنی دپس سینه کورمک دشمنار بوزنی کور مکدن خوشتر قدر یعنی بکر کدر * واجبت از هر اردوست برید * تابکی دشمنت نباید دید * برید مصدر معانسه در نا حرف تعلیل (دشمنت تا ضمیر خطاب) دید مصدر در دیدن معانسه (محصول بیت) بیک دوستن کسملک واجبد بر دشمنی کورمک ایچون حاصلی بیک دوستن بکملک کرک تا کیم بر دشمنی کوزمه سین دیمکدر * حکایت * یاد دارم که در ایام جوانی گذر داشتم بکونی و نظر بامام روی در تموی صکه حرورش آب دهانرا بخوشایندی و سوسوش مغز استخوان بخوشایندی از ضعف بشریت تاب آفتاب هجیرتیا وردم التجا بسایه دیوار ی کردم مترقب که کسی زحمت حرمتوزم بر دانی فر و نشاند ناگاه از تاریکی دهلیز خانه روشنایی دیدم یعنی جمالی که زبان فصاحت از زبان صباحت او عاجز بماند چنانکه در شب تاریک صبح براید با آب حیات از ظلمات بدر آید قدحی برف آب در دست و شکر دران ریخته و بفرق بر آمیخته ندانم که بکلابش مطیب کرده یا قطره چند از کل رویش دران چکیده فی الجمله شراب از دست نکارینش بر گرفت و بخورد و عمر گذشته از سر گرفت * یاد دارم خاطرمده در که حرف بیان (ایام جوانی یا حرف مصدر (گذر داشتم گذر طوطی دم یعنی بگردم (بکونی با از معانسه در و یا حرف وحدت (و کوی کاف عربک ضمیمه محله دیمکدر (یا حرف صله) ماه روی وصف ترکیب مقصود بود که جوان ایکن دلبری محله سینه ملازمت ایدوب دوشد بکجه جانانی سیر ایدر مش (تموز تیز و زنی اوزره یازک اوزره آیدر که اول آیتک آدی جز بر اندر واورته آیتک آدی تموز در و اوچچینک آب در که آغسوس در پس تموزی آغسوس ایله بیان ایلن بیلک اون یکی آبی بیلر ایلمش بعض نسخه ده ایام تموز واقعدر اضافتله (که حرف ربط صفت (حرور کیکه ایله اسن اسیمچی بل شین ضمیر تموزه راجعدر (آب دهاندر مراد تو کرک واغز باریدر (بخوشایندی یا حرف حکایه فروردی دیمکدر و الف و نون ادات تعدیه در زیرا خوشیدن لازمدر که فرو می دیمکدر بخوشایندی یازوب نون و جیمه و نون نافیه نک فخریله قید ایلن و محک معناسنی صحیح ویر نک

رد سروری
رد سمعی
رد شعی

شارح مرحومک اشو همزه
ماده سنده اولان اخطاری
ارتق فتور وردی شمعیک
قول ایسه قابل تاویلدر
للطابع

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

قصصی خدایلور انجیق (معموم کوندر اسن اسیمچی بلدر و شین بته تموزه راجعدر (معن استخوان لایمه در مغز ایلک وینی (واستخوان همزه نک و ناک ضمه لایله و اوور سیمله ککدر (بخوشایندی یا حرف تأکید و یا حرف حکایه قاندر دی دیمکدر الف و نون بته ادات تعدیه در (ضعف بشریت لایمه (تاب آفتاب هجیر لایمه در (تاب بونده طاقت دیمکدر (و همزه غایتله اسیمچی زمانک کون اوزره سینه یعنی نصف نهاریته دیرلر (یاوردم کتوردم یعنی زیاده اسیمچه تحمل کتوره مدم (التجاء و تعال باندن مصدر در صغمتی معناسنه (یا حرف صله (سایه دیوار لایمه و یا حرف وحدت بر دیوار کولکه سینه دیمکدر (مترقب تفعل باندن اسم فاعلدر منتظر معناسنه (که حرف بیان (کسی یا حرف وحدت (زحمت حرمتوز لایمه در (تموز اسیمچینک زحمتی (بیرد آبی یا حرف مصاحبت (بر دآب سوق صو (و یا حرف وحدت (فروادات تأکید (نشاند فعل مضارع مفرغ غائب سویندره دیمکدر (زیرا نشاندن مشترکدر اغح دیکمکه سویندرمک پیئنده (ناگاه فجاء دیمکدر (تاریکی دهلیز خانه لایمه در (تاریکی فزاکا (یا حرف مصدر (و همزه اضافت ایچون کاشدر دین افترا ایلندر که بونده همزه بوقدر (دهلیز صوقی قوسیه او قیوشنک ارافته دیرلر (خانه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسلدر (روشنایی بر آیدنلق یعنی جالی (یا حرف وحدت (بعض نسخه ده یعنی عیساری بوقدر (پس جلال بدلدردر و شنایدن (که حرف رابط صفت (زبان فصاحت بیایه در (بیان صباحتده بویه در (صباح جلال و حسن معناسنه در (بر آید طلوع ایلله دیمکدر (بدر آید جبته دیمکدر (قدحی یا حرف وحدت (رف آب فاک سکونیه قاری صودیمکدر ترکیب مزجی قیلنددر (وصف ترکیب دینلر خطا ایلش (مطیب اسم مفعولدر تفعل باندن کوزل قوقول سینه (یا حرف عطف (قطره چند بیایه و یا خود اضافت حکم اولیه (و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل اوله بوالی در اضافندن (چکیده بونده طامز رمش معانسه در (دست نکارین بیایه نکارین لغته متفش دیمکدر پس حقیقته محمول او اوزره شربی کتورن نسوه جنسی اولق کرک و اگر کوزل و مقبول الدن عبارت ایسه محبوب جنسی اوانق بکنددر (بر گرفتیم قرودم یعنی ایدم (بعض نسخه ده بستدم و ایدم فعل ماضی متکلم وحده ایدم دیمکدر (بخوردیم بونده ایچدم دیمکدر (از سر گرفتیم باشند طوئدم دیمکدر یعنی استیفا ایلدم (محصول ترکیب) یاد مده در کیم جوانلق زماننده بر محله به ملازمت ایدردم یعنی بر محله ده جوان سوردم دخی محله سینه واروب اتی سیر ایدردم یعنی جلال پر کالنه نظر ایدردم بر تموز آینه که انک حروری آب دهانی کال حرارتدن قورددردی و معموی کوکک ایلکنی زیاده اسیمچندن قیادردی ضعف بشریتدن هجیر آفتابه طاقت کتوره مدم پس بر دیوارک سایه سینه صغندم یعنی پناه ایلدم مترقب و منتظر اولدیقم حانده که بر کیمسه تموز حرارتی و شدت زحمتی بندن بر صوق صویه سویندره یعنی ازله ایلله ناگاه بر اولک دهلیزی فرا کاندن بر آیدنلق کوردم یعنی بر جلال که زبان فصاحت انک کوزلاکی و حسنی بیاندن عاجز فالور شویه که قراکق کیکه ده صبح طلوع ایلله و با آب حیات ظلماتدن چیقوب ظاهر اوله بر قدح قاری صوالنده واکاشکر دوکش حاصلی قاری شکر شرب شدت عبارتدر و عرقله قرشدر مش یعنی کل صوی قانمش بلزم که شربی نفس امرده کلابله می مطیب ایلمش یوخسه زمان ایسیچندن بر نیجه قطره یوزی کلدنمی اکا طامز رمش ایدی حاصل کلام شرابی انک دست نکاریندن آیدم و ایچدم و یکشم غیری بینه باشند طوئدم (یعنی تازه عمر کسب ایلدم * بیت * ظمأ یقلی لایکاد یسیغه * رشف الزلال و او شربت بحرور * ظمأ الف مقصوره ایلله عطش وزنی و معناسنی اوزره (یا حرف ظرف مقدر حاصل کله سینه متعلق (قابی یا ضمیر متکلم متعلق و متعلق اعرابدن محلا رفوع خبر مبتدار که (ظمأ در (و ظمأ کره

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

موصوفه در / تفیدی ضا سدید در / لایکاد افعال مقاربه دندر قریب اولماز دیمکدر (یسبع
 فعل مضارع مفرد مذکر غایب از فعل باب اول / و ضمیر مذکر طماعه در اجدر یزیه دیمکدر یعنی
 تسکین ایوب کیدر من دیمکدر / رشف از لایه یعنی مصدرک مفعوله اضافتیدر / رشف لغضا مرفوع
 وارت فتنی و شینت سکونیه بر سنه بی صور بقدر مثلا نه بر ورمود صور بی کی / رشف لغضا مرفوع
 بسینه فاعلدر رشنی سریندی ایله تفسیر ایلین رش ایله رشنی فرق ایلز ایمش / ولوات وصل
 لایکاده متصل / شربت فعل ماضی نفس متکلم وحده در علم یابندن / بحور جمع بحر در
 دکرز دیمکدر / محصول بیت / قلبه بر عظیم و شدید عظمش / یعنی تشنه لک حاصلدر اتی
 سویندر ب ازله ایلکه / یعنی کسرا ایله قریب اولماز / حاصلی اول عطشی بدن کیدرمک
 ممکن دکل صافی صوری صوره صوره ایچمک صافی صودن دکرزده ایچسم / عطشی کسرا ایله رشنی
 نه بین ایلدی ز بر صوری صوره صوره ایچمک صوسزلخی فاندراغندر تنکه ضرب مثله وارد
 الرشف اتقع دیو یعنی صوره صوره ایچمک عطشی ارتق کسرا ایدر دیمکدر * قطعه *
 خرم آن فرخنده طالع را که چشم * بر چنین روی او فتد هر بامداد * خرم خا معجه نک ضحیه وراه
 مهله نک فتحیه و تشدید ایله شاد یعنی شن دیمکدر که فرح فاک فتنی ورائک کسری ایله صفت مشبه
 معنای مستملدر وگاه زه یه اول منوال اوزره یعنی ارسته و پاک معنایسته / فرخنده فاک
 و خا نک فتحیه ایله مبارک دیمکدر / طالع را وصف ترکیبدر / خرم شاد معنایسته اولدیغی تقدیر چه
 را حرف زائد اولور / اما معنای مصدریت مضمین اولسه را حرف تخصیص اولور / که حرف رابط
 صفت / چشم مصرع ثانی به مرهوندر تقدیری چشمش در ضرورت وزن ایچون حذف و اتصال
 اولدی چشمک می ضرورت وزن ایچون تلفظ اولماز دینلر زائد سو یلشدر / او فتد وایله دوشه
 دیمکدر / بامداد بونده صیاح معنایسته در / محصول بیت / سعادت و سرور اول مبارک و قوتی طالع
 کیمینت در که انت چشمی بو نجلین روبه دوشهر صیاح / یعنی دوات و سرور هر صیاح
 یوز بی کوریکدر و یوز نیمه کیدر * مست می پیدر کرد نیم شب * مست ساقی روز بخمر بامداد *
 مست می / لایه در / بیدار به عربت کسریله اوبانق دیمکدر / ایم شب اضافت فی معنایسته در
 نصف اللیده دیمکدر / مست ساقیده لایه در / روز بخمرده بویه در / بامداد ارته
 دیمکدر / محصول بیت / شربت منی یعنی خردن سرخوش اولان نصف اللیده بیدار
 و نور یعنی خمر را نور سرخوش شدن آیلور اما ساقینک مستی بخمر کوننده طالع یعنی
 بخمر کویت صاحبی آیلور * حکایت * سالی سلطان محمود خوارزم شاه باحضری رای
 مصلی صلح خیر کرد ییج مع کاسر در آمده نسری دیدم در خوبی نهایت اعتدال و نهایت جلال
 حاکمدر مست و کفدر * سالی باحرفی وحدت / محمود خوارزم شاه بایه بواول سلطان
 محموددر که هولاکو ایله محاربه ایدوب آمده شهید اولدی / باحرف مع / خطادن مضاف محذوفدر
 ملک خطادیمکدر اول زمانده خطا و ختن کافرستان ایدی / خطا فتح خایله در کسر خایله
 خطادر / برای مصلحتی لایه در بر مصلحت ایچون دیمکدر بو کلام جواب سؤال مقدردر / کانه
 سؤال کندی که اسلام پادشاهی نه ضرورت کافرله صلح اختیار ایلک / جوابی برای مصلحتدر
 فندر / صلح صکرک مفعول اولی / و اختیار نایسی اول زمانده حضرت شیخ سلطان محمود
 اسنادی و صاحبی ایمش / و بو شیخک سیاحتی زمانی ایمش / پس حضرت شیخ خطا پادشاه
 ایچمک طریقله ارسال ایدر / کاشغر ترکستان شهر زدن برینک امیدر که طائفه نقشبندیه دن
 حضرت سعد الدینک شهر بدر که حضرت مولانا جایی نک پیر ارشادیدر / و فزرنک برنی
 حضرت ملا به و رمش / و برنی شحات صاحبی صبی به قدس الله ارواحهم / نسری باحرفی وحدت

ردشعی

رد این سید علی و سروری

خوارزم ترکستانده پسر
 امیدر
 ۴۶

باحرف

باحرف ملرف / غایت اعتدال و نهایت جلال لایه لدر / محصول ترکیب / بریل سلطان محمود
 خوارزم شاه خطا ملککنک پادشاهیله بر مصلحت ایسون صلح اختیار ایلدی / یعنی بی حفظیه
 ارسال ایلدی که ارالینی اصلاح ایلیم / کاشغر شهرینک برا و او جامعی وارد که مشهور
 عالمدر اول شهره واروب قوندقه اول جامعک سیرینه واروب کردم بر سر کوردم اول
 جامعه کوزالکده غایت اعتدالده و نهایت جلالده شویه که آن مثالده دیمکدر * نظم *
 ملمت همه شوخی و دلبری آموخت * جفا و ناز و عتاب و شکری آموخت * معلم مبتدا و نا
 ضمیر معنایده آموخته مقیددر ضمیر منصوب متصل معنایسته / شوخ بونک کی برزده ایسیحق
 قتل دیمکدر مطبوع معنایسته / و باحرف مصدردر / دلبری یاسیده بویه درینک / آموخت فعل
 ماضی مفرد غائب متعدی او کردی دیمکدر خبر مبتدا در / عتاب مفاعله باینک مصدر نایسی
 فافق و از اریق معنایسته در / ستم ستمک کسریله ظلم معنایسته در / و کرات فاعلدر بی
 معنایسته کاردن مخفف / و باحرف مصدر / آموخت عین اول / محصول بیت / معلمک سکا جیجا
 شو خلق و دلبرک او کردی / یعنی سکا همان بونلری او قوتدی جفا دخی ناز دخی ظالمای
 او کردی / حاصلی درسک همان بونلری ایلدی / و جازدر که بویکی فعل معناه استفهامی
 منضم اوله / یعنی همان بونلری او کردی هیچ بیچاره طاغیه مرحمت او کردیم بی دیمک
 اوله * من ادبی بچنین شکل و خوی و قدوروش * ندیده ام مکر این شبهه از پری آموخت * بونده
 آموخت فعل لازمدر وایکی سابقا متعدی ایدی / یعنی مشترکدر لازمه متعدی بینده
 / روش اسم مصدر در پوریش معنایسته / مکر کانه معنایسته در / محصول بیت / شیخ حضرت تری
 خطا بدن غیبه التفات ایدوب یورین نوع آدمی بو نجلین شکل و خوی و قدوروش واسلوب ایله
 کوریمش / پس کانه بوناز و شبهه ی پریدن او کرمشدر / یعنی آدمیده اولما بیجه پریدن او کرمشدر
 ایتلر اوئده نظم برینه رباعی بار المر نظم بحمد و محبت منصرفدر * مقدمه بخور بخسری در
 دست همی خواند ضرب زید عمر او کال المده بی عمر و کفتم ای سر خوارزم و خطا
 صلح کردند و زید و عمر و هم معنای خصومت باقیست بخدید و مولدم بر سید صکفتم
 خاک شیراز کفتم از سخنان سعدی چه داری کفتم * مقدمه فحولایه در / وز بخسری به
 اصاف بویه در / تقدیری محمود ز بخسریدر / مقدمه دن مراد انور جدر / ز بخسر
 خوارزم نو احیاسندن بر کونک امیدر که کشف صاحبی اول کویندر اسمی محموددر / وز بخسر
 زیت و بیت فتحیه ایله صفت نسبی در / همی خواند او موردی دیمکدر / ضرب زید عمر و
 زید عمر وی ضرب ایلدی / و کال متعدی عمر و متعدی یعنی اورلش عمر و اولدی / عمر و را
 را ادات تخصیص / همچنان آنجای دیمکدر / یعنی اولکی کی / خصومت باقیست بو کلام
 استفهامی متضمندر خصومتی باقیمدر دیمکدر مولد اسم مکاندر مجلس کی / چه داری نک وار
 دیمکدر / محصول ترکیب / مذکور پسرک ز بخسری به منسوب نحو مقدمه سی التده ایدی
 او قوردی زید عمر وی ضرب ایلدی / حال بو که متعدی و مضروب عمر و اولدی اندن
 بو ترکیبی ایشدینجه دیدم ای سر خوارزم و خطا صلح ایلدیلر و زید و عمر و ک خصومتی
 عین اول باقیمدر / پسر بوسوزدن کولدی و مولدم صورتی دیدم خاک شیراز دیدی سعدی
 سوزلندن نک وار دیدم * قطعه * بلیت بخوی یصول مقاضیا * علی کرید فی مقابله العمر *
 بلیت فعل ماضی متکلم وحده منی للمفعول نصر باینک ناقص و او یسندن مبتلی
 اولدم دیمکدر / باحرف صله / بلیت به متعلق / نحوی نونک فتحی و خا نک سکونیه یه
 نسبت ایله اسم منسوبدر / تقدیری محبوب نحوی دیمکدر / یصول فعل مضارع مفرد مذکر

رد شرح جیجا

انورج همزه نک فتنی
 وضعی ایله اندر سید

غائب نصر بانك اجوف واویندن حله و هجوم ایدر دیمکدر فاعلی نحوی به راجع نمکنده
ضمیر در جمله فعلیه اعرابدن محلا مجرور صفت نحویدر (مفاضبا مقاعله باندن اسم فاعلدر
یصول فاعلندن حال اولفله منصوب اولمش (علی جار و مجرور یصول به (و یا مفاضبا
نکته سه متغیر در کتب کاف اعرار مثل معانسه محلا منصوب مصدر محذوفه صفتدر
(تقدیری یصول صوله مثل صولته زید فی مقابله العمر و (محصول بیت) بر نحو او فیهی محبوه
مثلا اولدم که بکا حله و هجوم ایدر غضبناک اولدینی حالده یا خود بکا غضبلی اولدینی
حالده حله و هجوم ایدر زیدک عمر و مقابله سنده حله و هجومی کبی * علی جر ذیل لبس رفع
رأسه * وهل یستقیم الرقع من عامل الجر * علی حرف جر مجرور در علی ایله (وذیل اضافله
علی مجرور به محلا منصوب حالدر (لبس رفع فاعلندن که نحویدر ضرورت وزن ایچون مقدم
اولشددر) رأس افضا منصوب مفعول رفعدر (وضعی بنه نحوی به راجعدر) (واو حرف ابتدا (هل
حرف استفهام) یستقیم فعل مضارع مفرد مذکر غایبدر استفعال باندن (الرفع لفظ امر فوع فاعلیدر
مراد اقسام اعرابدن اولان رفعدر ایهام طریقله (من حرف جر یستقیم به متعلق (عامل
جر اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر بومصرع استفهام انکاری طریقله واقعدر و ایهام اطلاق
مشتمل قنبر (محصول بیت) یعنی مذکور نحوی پروردگده باشی فالدر مزاتکن چکی اولدینی حالده
یعنی کیمسه به اعتبار والفت ایلز بلکه اکا برانه تکبر و ناز و شبهه ایله انکن چکرک یعنی سورورک
و سورورک کیدر شکه متکبر اولان محبوبرک عادتیدر (معلوم اوله که اکا بر ناسک انکاری یعنی
لباسری اوزون اولور زیرا اوزون لباس ایدمکه قدر تیری وارد اما فقراتک اوزون اولماز
قصه اولور زیرا اوزون بچمکه و ستمی اولماز پس جر ذیل و ستمدن و اکا بر لکدن کایتدر شکه
حضرت شیخ بوستانده پیور (بیت) یسایع عیسان نلخی چشان (که در خلد باشند دامن کسان)
(و عامل جردن هرگز رفع مستقیم اولور یعنی رفع عملی ایلین عوامل خبریدر و جر عملی ایلین
غیری پس عامل جاردن رفع عملی راست دکل بولام مصنف جاندن نحوی جوان ایچون
اعتذاردر یعنی انکن چکرک تکبرانه ناز و شبهه ایله پروردگده باشین فالدر بروب کیمسه به اعتبار والتفات
ایلدیکه حاصلی عامل جار رافع اولماز * حتی باندیشه فر و رفت و کفت غالب اشعار اودرین
زمین بزبان فارسیت اگر بکوی بفهم زدیکتر باشد (کلم الناس علی قدر عقولهم) کفتم * حتی
بونده پار معنا سندر (و یا حرف وحدت بر پاره دیمکدر (با حرف صله (اندیشه بونده فکر
معنا سندر (فر و رفت باندی و طلدی معنا سندر (ز بر رفت فر و ایله مستعمل اولدقده بومعانی
منضمی اولور (غالب اشعار اولامیدر در (غالب بونده اکثر معنا سندر (درین زمین بوبرده یعنی
دیار کاخدر (اگر بکوی یعنی بخوانی (بفهم) (با حرف صله (کلم فعل امر مفرد مذکر
مخاطب تعیل باندن سوبله دیمکدر (الناس افضا منصوب مفعولیدر (علی حرف جر کلمه متعلق
(قدر عقول مصدرک فاعلنه اضافتیدر و ضمیره اضافت لامیه در (محصول ترکیب) بز بویکی مری
یتی اوقوبنجه بر پاره فکر طالیدی ویدی سعدینک اکثر و اغلب اشعاری بودیاده زبان
و سلم پیورم ناسه یعنی خلقه عقلاری مقدار نجه سوبله یعنی اکادقلاری سوزی سوبله دیمکدر
دیدم بنده * مثنوی * طبع ترا هوس خوشد * صورت عقل از دل ماعوشد * طبع تو لامیه (ورا
ادات تخصیص (احرف ابتدایر زمانده منذ کی عرییده (هوس نحو مصدرک مفعولنه اضافتیدر
(صورت عقل بنیه (دل ملامیه (خوشد بر ابوعم معقولاندن دکلدر و سماعی مسائل قیامی سندن
زیاددر و کزندن ضبط و احاطه سی جبر امتاعده در و بولمده اقوال علما نامعدود و اختلافات

(مشایخ نامحدود پیوردینی کلام مجازی اولقده جائز یعنی حقیقی اولوب ادعای اوله قنبر (پس
درسی اغیاردن اوقود یچون صورت عقل نحو اولدی دینار مقامه مناسب علت سوق ایلمه شکر
(محصول بیت) ای جانان اول زماندن بری که سنک طبعکک نحو هوسی اولدی یعنی طبعکک علم نحوه
هوس ایدوب میل ایدیه لی بزم کوکلردن عقل صورتی نحو اولدی یعنی کوکلردن عقل زائل اولدی
زیرا مسائلی جوق و سن ایسه نازک مزاج حفظنده و ضبطنده زجت چکر سین (پس سنی
زیاده آجید یفمزدن لایعقل اولمش * ای دل عشاق بدام تو صید * ما بنو مشغول و تو یا عمرو
وزید * ای حرف ندا منادی محذوف ای جانان دیمکدر (دل عشاق لامیه و مقصود بالندا (پس
منادی محذوفه صفت طوبایلر بواستعمالدن ذره دکلر آگاه دکلر ایش (با حرف صله (دام تو
لامیه (صید بونده مصید معنا سندر یعنی مصدر مفعول معنا سندر شکار دیمکدر (تو یا حرف صله
و یا حرف مصاحبت (یا عمرو یا سیده بویه در (محصول بیت) ای جانان عاشق کوکلکی سنک
دو زاغکه شکاردر یعنی عاشق کوکلر بی هب ضبطکده آلمش سین بز سکا مشغول و سن عمرو
وزید یعنی بز سنکله مقید و سن اغیار ایله (مصرع نایده ایهام لطیف وارد تأمل تدر * بامدادان
که عزم سفر مصمم شد مکرکی ارکار و ایان گفته بودش که فلان سعدیت دیده م که دوان آمد
و تلتطف کرد و بروداع تأسف خورد که چندین روز چرا نکفتی که منم تا شکر قدوم بزرگان را
بخدمت میان بستی * بامدادان یعنی مصاحبت واقع اولان کونک ابرسی و یا مطلق
ایره (که حرف رابط صفت (عزم سفر مصدرک مفعولنه اضافتیدر (مصمم تعیل باندن
اسم مفعولدر مقرر دیمکدر (مکرکانه دیمکدر (از حرف تبیین (گفته بودش پسرده دیش ایش
دیمکدر (که حرف بیان (فلان یعنی سنکله دون مصاحبت ایلین سعدیدر دیو (دیده م کوردم
(که حرف بیان (دوان صفت مشبهه در دویندن یله رک دیمکدر (تلتطف ملامت دیمکدر
(وداع و اوک فحیله بونده فراق مراد در (چندین روز بوقدر کون دیمکدر (چرا ایچون
دیمکدر (نکفتی فعل نی مستقبل مفرد مخاطب (که منم یعنی سعدی یم دیو) (نا حرف تعلیل
(شکر قدوم بزرگان لامیه در (ورا ادات تعلیل (بخدمت با حرف صله (بستی یا حرف حکایه
(محصول ترکیب) ابرسی که عزم سفر مقرر اولدی مکرکار و اندن یعنی بولد اشلر یزدن بر کیمسه
مذکور پسرده دیش ایش بنم ایچون که ایشته بوسعدیدر (کوردم یله رک یاغمه کلدی و تلتطف
ایدوب ملامت کوستردی و وداعه و فراقه تأسف بیوب غصه چکدیکه بوقدر کونده که
بوشهرده اقامت ایدوب اککلندک نیچون دیمک که بن سعدی یم تا کیم اولورک کلمی
شکرانه سیچون خدمته بل بقلیدم (بستی یاغمه حرف تمیزدین نمی معنا سنی ییلز ایش
(حضرت شیخ بامدادان پیوردیقلمه چندین روز پیوردینی ییشنده ظاهرا مناسبات اکلنور
تأمل تدر * مصرع * باوجودت زمن آواز نیامد که منم * محصول مصرع سنک وجودکله
بندن آواز کلدیکه بن سعدی یم دیم حاصلی سنک فتکده عقلی حیرت الدی شوبله که کسیدی
یتردکدن بنم دیمکه مالک اولدم (بومصرعک تعلیلنده زیرا بلدز نحو اولور کونشک طلوعی
فتنه دین مناسبت سولش * کفناچه شود که درین بقعه چند روز برآسانی تا از خدمت
مستفید شویم کفتم نتوانم بحکم این حکایت * بقعه دن مراد شهر کاخدر (بر حرف تأکید
(آسانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر راحت اوله سین یعنی دیکنه سین (نا حرف تعلیل (از خدمت
بعض نسخه ده بخدمت واقعدر مال بدر (محصول ترکیب) پسریدی نه اولور که بودیاده
نیچه کون اسایش ایلستک تا کیم خدمت شریفدن مستفید اولدیق بن دیدم قادر دکلر بو حکایه
سبیلله * مثنوی * بزرگی دیدم اندز کوهساری * قناعت کرده از دنیا بفزاری * بزرگی یا حرف

رد شرح جیه

رد شبعی

رد سروری

وحدث (و دیدم که مقدم مفعولیدر) کوهساری طاعن دیمکدر زیر ساربالغه افاده ایدر (بغاری
 (با حرف ظرف (غار مغاره) و یا حرف وحدت (محصول بیت) بر طاعده بر اولو کیمه کوردیم
 دنیا و ما فیها شدن اعراض و فراغت ایدوب مرغاره ده قناعت ایدوب او نورمش * چرا کفتم
 بشهر اندر نیایی * که بار بند ازل بر کشایی * چرا کفتم تقدیری کفتم چرا در ضرورت
 وزن ایچون قلب مکان ایلدی (بشهر با حرف صله) اندر آئی تا کید ایدر (نیایی فعل فنی
 مستقبل مفرد مخاطب کلز سین دیمکدر (که حرف تعلیل (بار بند بیانیه در اکثر نسخ
 بویه واقعدر و اقل قلبنده باری یالیه واقعدر و بونکله فریفته اولوب معناسنی بر کره
 کورکدن بندی چوزه سین یعنی غمی دفع ایده سین دین ایکی وجهله خطا ایش (باری بی کره
 معناسنه اخذ ایلنده و بندی غم معناسنه بونده خود باردن مراد بوکدر و بنددن اکل و شرب
 و سارلوازم انسانیه در (و بند قید معناسنه اولد یفته بر کشایی دلیل واضحدر (بر حرف تا کید
 (کشایی فعل مضارع مفرد مخاطب اچه سین دیمکدر (محصول بیت) دیدم شهر نیچون کلز سین
 تا کیم قید اخراجات یو کچی کو کلکدن اچه سین یعنی ازاله و دفع ایلنه سین * بگفت انجاری
 رویان نفرزند * چو کل بسیار شد پیلان بلغزند * بری روی وصف ترکیبدر (والف و نون
 ادات جمعدر (نفرزند کو کلک یعنی ابو معناسنه بونده کوزلر مراد در) کل کاف بجمک کسر یله
 بالحق دیمکدر (بلغزند فعل مضارع جمع غائبدر قیاسلر دیمکدر (محصول بیت) مغاره
 نشین نیچون شهر کلز سین دینجه دیدی انده کوزلر بری دیر و اردر که بری بولجزدن چقار در
 (مصراع ثانی مقام تعلیلده در یعنی چونکه بالحق چوق اوله فیلر البته قیاسلر کی زیر
 بلی اولز یعنی هر تقدیر که زاهد و مجاهد ایه مده کوزلر چوق اولنجه بی اختیار کوکل میل ایدر
 * این بکفتم و نوسه بر سر روی هم دیگر دادیم و وداع کردیم * هم دیگر بری بریمزکدیمکدر
 بعضی نسخه ده هم دیگر برینه یکدیگر واقعدر مال بر در (محصول ترکیب) یو پیتلری سو بیلیم یعنی
 ارفویم و بری بریمزکدنی و یوزنی او بیک و وداع ایلدک یعنی اربلشدک * منوی * بوسه دادن
 بروی دوست چه سود * هم دران لحظه کرد نش پدروود * لحظه بونده ساعت معناسنه در
 (کرد نش شین دوسته راجعدر پدروود به عجمه استعمال ایدر عجم ورومیلر به عربیله استلک
 معناسنه عربجه نخت دیر (مثلا سفره کیدن کسی به سنی خدایه اصمردق دیمکه ورنده قالنه
 بویه دیوب شاد و اسن قال دیمکه پدروود دیر (محصول بیت) دوستک و جانلک روینه بوسه و برهک
 یعنی کید جنگ زمانده یوزن او بیک نه فائده و هم اول وقتده اتی پدروود ایلک (یعنی استلک نه فائده
 زیر تاثرالم و نخت فراق بنه باقیدر نخت و در و دایله متدفع اولماز سبب کو بی وداع یاران کرد *
 روی ازین بیکه سرخ وزان سوزرد * (سبب سبک کسر یله اله در) کو بی کانه معناسنه در (وداع
 تودیع معناسنه اسمدر سلام تسلیم معناسنه و کلام تکلم معناسنه اولد یعنی کی (یارانه اضافنی
 مصدرک مفعولده اضافتیدر (روی تقدیری رویش در (ازین نیمه ازین سودیمکدر (سرخ تقدیری
 سرخست در (زان سو اول جانیدن (زرد یعنی زردست در (محصول بیت) الهه کویا که یارانه
 تودیع ایلدی (یعنی دوستلرندن مهور و موقوف اولدی که یوزنک بوجا نی قزل و اول جانی
 صاریدر (یعنی فراق المندن نصی زرد اولمش حاصلی آتش عشقه نصی قزرمش و الم و نخت
 فراقله نصی قزرمش معلوم اوله که ازین و ازان پیشنده تقابل اولد یعنی به ضلایل کارندن
 ازین صیارتی ادات تعلیل اعتبار ایشلر اجل معناسنه بونده سولفظنه نصف معناسنی و برهک
 مجازادر (منوی رینه بوقضیه ک ایاتی اولنده بیت یازان سهوا ایش * بیت * ان لم امت
 یوم الوداع ناسفا * لا تحسبونی فی الموده منصفه * ان حرف شرط (لم امت فعل جحد مطلق

رد سنی

رد این سید علی و سروری

رد سروری

متکلم

متکلم و حده در مات موت دن یعنی نصر بایک اجوف و او یسندن اولز سم دیمکدر (یوم ظرف
 زماندر و دواع اضافنی فی معناسنه در (وداع و اول فحیده سابقا مذکور اولان کیدر اما و اول
 کسر یله مقاعله بایک مصدر ثانیه در (ناسف فعل یا یسندن مصدر در انصافی تمیز لکله
 و یا حایله در متأسفا تقدیرنده (لا تحسبوا فعل نهی جمع مذکر مخاطب در علم یا یسندن نون حرف
 و فاء و یا ضمه منصوب متصل مفعولی فی الموده جار و مجرور منصفه متعاقدا منصف اسم فاعلدر
 افعال یا یسندن تحسبونک مفعول ثانیه در (محصول بیت) وداع جانان کونده غم و غصه جهتمندن
 اگر اولر سم یعنی فراق جانانن غمناک اولوب اولر سم محبت و مودتده بی منصف یعنی اهل انصاف
 حساب ایلک حاصلی بی عاشق ظن ایلک و عشق جانانن بکا صادق دیمک بوییت حضرت
 شیخک بر غز ایلک مطاعیدر و ما بعدی (اوقفت راحتی بارض مودع) (و بیصکیت حتی
 ان ملات الموقفا) (من ماث لا یکو اعلمه ترخا) (وایکوا لخی فارق المناقفا * حکایت * خرقه پوشی
 در کاروان حجاز همراه ما بود یکی از امرای عرب مرا و را صد دینار بخشیده بود تا نفقه عیال
 دیدم که در کاروان خواجه بر کاروان زدند و با یکدیگر در دزدانان کرب و راری اردن
 گرفتند و فریاد بی فائده خواندن * خرقه پوشی و صفت ترکیبدر (و یا حرف وحدت و خرقه کیمی
 یعنی بر فقیر (کاروان حجاز لامیه) حجاز دن مراد مکه در بوندن غیر یو کابده برایکی برده
 بویه پورده شد (همراه مالامیه) امرای امیرک جمعدر بک معناسنه (عربیه اضافنی لامیه درمر بونک
 کی بر زده ادات مفعول اولان را بی تا کید ایدر (تا حرف تعلیل (نفقه عیال لامیه در (عیال عینک
 کسر یله جمع عیالدر عینک فحی و یا مشدده نک کسر یله فقیر دیمکدر (دزدان خفاجه لامیه
 خفاجه در سروری دیمکدر خات فحی و جیم و جیم یله بی نامردن برقیله نک اسمدر بک به دند
 جیم ماملکی آیدیلر هیچ نسنه قوم دیلر دیمکدر (محصول ترکیب) بر خرقه پوش فقیر کاروان
 حجازده بر بوانش اولدی عرب بکارندن بریسی بوقفیر یوزانن ایشلر ایدی تا کیم اهل و عیالنه
 نفقه ایلنه ناکاه خفاجه حرامیلری کاروانی اور دیلر یعنی قافله بی بصدیلو جیم ماملکی الدیلر
 هیچ نسنه قوم دیلر باز کارلر که به وزاری یعنی ناله و فغان ایلکه باشل دیلر و بی فائده فریاد و قوفقه
 باشل دیلر یعنی ایل دیلر * بیت * کرتضرع کنی و کرفریاد * دزدوز باز پس نخواهند داد * تضرع
 تفعل یا یسندن مصدر در زاری ایلک (دزد مبد) و نخواهد داد خبری (وزن خبرک مفعولی) و باز پس
 اصلنده باز و پس ایدی عطف تفسیری طریقه صکره ترکیب ایدوب باز پس دیدیلر و معناسنه
 پس معناسنده کرو صکره دین استعمالدن آگاه دکل ایش (محصول بیت) خطاب عام طریقه
 پیور اگر تضرع ایدرسک یا کرفریاد حای التونی کرو و بر مبردر * مکر آن درویش که برقرار
 خود ماده بود و تضرع و پیاده کفتم مکر آن معلوم ترا نبردند کفتم ملی بردند وایکس مرابا آن
 چند آن افقی بود که بفارقت آن خسته دل باشم * (محصول ترکیب) جمع اهل قافله فریاد
 و فغان ایلدی اول اول درویش که کندی قراری و ثباتی اوزره قالمشیدی واکا هیچ وجهله تغیر
 کلامش ایدی دیدم مکر اول سنک معلوم کی المدیلر اوله دیدی بلی الدیلر (اما بنم اکا واقعدر
 الفت و مجیم یغیدی که الیک مفارقتی سببیه خسته دل اولام * بیت * نباید یسندن اندر چیز و کس دل *
 که دل برداشتن کار است مشکل * نباید فعل فنی مستقبل کرکز دیمکدر (اندر ادات صله) چیز
 اسندن مکر و کس اسندن (که حرف تعلیل) کاری با حرف وحدت (مشکل صفندر
 (محصول بیت) نسنه به و کیمه به کوکل بملق کرکز یعنی بر شیده تعلق قلب جائز دکلدر
 زیرا ندن کوکل قاندرمق مشکل ایشدر (چیزی کسه اضافت ایلین سهوا ایش * کفتم
 موافق حال منست آنچه و کفتمی که مرا در عهد جوانی با جوانی اتفاق محالطت بود و صدق مودت

رد سروری و شمی

ردا بن سید علی

بمشای که قبله چشم جال او بود و سود و سرمایه عمر وصال او * (محول ترکیب) در ویش
 حالنی بیان اید بجه بن در ویشه دیدم اول نسنه بی که سن سوبلدنم حاله موافق در که بنم جوانلق
 زمانده بر جوانله اتفاق اختلاطم وار ایدی و صدق مودم بر مرتبه ده که کوزهك قبله سی انك
 جالی ایدی دخی عمرمك سود و سرمایه سی انك وصالی * قطعه * مکر ملائکه بر آسمان و کره بشم *
 بحسن صورت اودر زمی نخواهد بود * مکر بونك کبی پر زده تریجی معناسنی متضمن اولور (و کره
 والا معناسنه در) بشر مصراع ثانی به مرهوند (بحسن باحرف مصاحبت حسن صورت او
 اضافت لری لامه زدر زمی دن نون تا کید ضرورت قافیه ایچون حذف اولنشد زرازم صوق
 معناسنه در و یا حرف نسبت و نون حرف تا کید نسبت وارض بارد بالطبع اولد بجه چون اکا زمین
 اسم ایلدیلر (محصول بیت) مکر آسمانده ملائکه انك حسن صورتیله اوله والا پرورنده بشر انك
 حسن صورتیله اولسر دکلدر یعنی اکامشابه و نظیر مکر فلکده ملک اوله یوخسه پرورنده اکا
 مشابه بشر اولر * بدوستی که حرامست بعد از وصیت * که هیچ نطفه چو اودی نخواهد بود *
 بدوستی باحرف قسم (و یا حرف وحدت و یا حرف مصدر) که حرف رابط صفت و یا حرف بیان
 حرامست مقدم خبر (و بصبت مؤخر مبتدا) که حرف بیان (نطفه بونده ارک صوبنه درر اما
 منی اعدر) (محصول بیت) بر دوست حقیقون آنجلین دوست که اندن صکره بر غیری دوستله صحبت
 حرامدر یا خود دوستلق حقیقون که مذکور دوستدن صکره غیری دوستله صحبت حرامدر که
 هیچ بر آدم نطفه سی انك کبی ادمی اولسر در دوستی یایی حرف مصدر و البته مصراع نایده که
 حرف تعلیل اولور غفلت اولته * ناکا پای وجودش بکل اجل فرورفت و دود فراق ازدود مانش
 برآمد روزها بر سر خاکش مجاورت کردم و جلای ینها که در فراق او کتم این بود * (پای وجود
 بیایه باحرف صله کل اجل ده بیایه) (فرورفت باندی دیمکدر) (دود فراق بیایه) (دود مان
 قوم و قبیله دیمکدر) (بر حرف استعلا) سر خاک مقبره او بی دیمکدر (مجاورت مفاعله باندن مصدر در
 فوق بلیق معناسنه) اما بونده ملازمت و مداومت مراد در (جله ینها لامیه در) که حرف رابط صفت
 (محصول ترکیب) (ناکا مذکور جوانك پای وجودی کل اجله باندی و فراق توتونی قوم
 و قبیله مستدن قاعدی یعنی مائین چکدیلر بنده نیجه زمان مقبره سی باشی اوچنده مجاور
 و ملازم اولدم وانك فراقنده سوبلدیکم ایبا تدن بونلر بعضیدر * قطعه * کاش کان روز که
 در پای توشد خار اجل * دست کیتی پردی تیغ هلاکم برسر * (کاش کاشکی معناسنه در) که
 حرف بیان (آن روز اول کون دیمکدر) که حرف رابط صفت (در حرف صله) (بی تو لامیه
 (مدر رفت معناسنه در) (خار اجل بیایه) (دست کیتی لامیه در مجازا) (زدی حکایت حال
 ماضی اوره ایدی دیمکدر) (تیغ هلاک بیایه در مجازا میم متکلم معناده سره مقید در
 (محصول بیت) کاشکی اول کون که سنك ایامکه کندی (یعنی باندی اجل دیکنی دست
 کیتی باشمه هلاک تیغنی اوره ایدی یعنی نه اولایدی سن اولدکده بنده هلاک اولوب کیدیم
 * تادرین روز جهان بی توند بدی چشم * این نم بر سر خاک تو که خاکم برسر * تا حرف
 تعلیل (جهان ندیدینك مفعول صریحی در) (وی تو غیر صریحی) (چشم فاعلی) (این بونده
 اشته معناسنه اسم اشارتدر) (بر سر خاک تو لامیه در) (که حرف غنی) (خاکم بر سر میم متکلم
 معناده سره مقید در دعاء علیه در طیارق باشمه دیمکدر) (محصول بیت) (تولیدی بن هلاک
 اولدم ناکیم بوکونده جهانی سنسن کوزم کور مییدی اشته بنم سنك مقبرك اوچنده که
 طیارق باشمه یعنی طیارق باشمه اولسون دیمکدر جهانده جانانسنر قالد یفته کند بنه بد دعا
 ایدر * قطعه * آنکه فرارش نکر فی و خواب * ناکل ونسرین نقشاندی نخست * آنکه

اصلنده آنکس که در (کس حذف و ایصال طریق بقیله حذف اولوب که بر بنه قائم اولوب حرفیتدن
 اسمیتسه دوندی) (فرارش مصدرك فاعلنه اضافتیدر) (و ضمیر که به راجعدر) (حبیه ارجاع
 ایللر مذکور حذف و ایصال احوالی بتلزل ایش) (نکر فی یا حرف حکایه طومزدی دیمکدر
 فاعلی نخنده که به راجعدر ضمیر و مفعولی قرار و خوابدر اما فاعلی نخنده قراره راجع ضمیر
 و مفعولی مذکور شین ضمیری طوملر عجب پریشان سوبلدلر (ظاهر بودر که علوم عریسده ده
 مطالعه لری بویه اولسه کرک غرابت بونده در که استقامت اوزره معنی ویره نك مرادی
 بعضیلر فهم ایده میوب تعرض ایلسی وار) (خواب قراره معطوفدر او بقو دیمکدر) (تا حرف
 توفیت) (نقشاندی فعل ننی حکایت حال ماضی صاچیددی) (نخست اول) (محصول بیت)
 اول جانانکه قرار و خواب طومزدی یعنی قرار ایلزدی و او بقو او بو مزدی مادامکه اول
 دوشکنه کل ونسرین صاچیددی حاصلی دوشکنه کل ونسرین صاچینجه یا توب او بو مزدی
 * گردش کیتی کل رویش بر یخت * خار بنان بر سر خاکش برست * گردش اسم مصدر
 (کیتی به اضافتی لامیه در) (گردشیدن مراد تغیر و تبدلدر) (کل روی بیایه) (خار بن دیکن
 او جانی تنکه کل بن دیرلر کل او جاعنه حاصلی شلکدن و کورلکدن کایشدر) (الف و نون
 ادات جعدر شدوذا بوندن دیب مراد اولدقده بی مضاف ایدرلر و بن خار دیرلر پس بونده
 دیکن دیلری دینلر اصطلاحات آگاه دکلر ایش) (با حرف تا کید) (رست رانك ضمیلله
 بندی دیمکدر) (محصول بیت) (فراشنه کل ونسرین صاچینجه او بو میانك شمیدی گردش
 کیتی و تغیر و تبدل احوال جهان کل کبی رویتی دوکدی مقبره می طیارقی اوزره قوجوق قوجوق
 دیکنلر بندی یعنی مقبره سنی دیکنلر قابلدی * بعد از مفارقت او عزم کردم و نیت جزم که
 بقیه زندگانی فرش هوس در نوردم و کرد بحالست نکردم * مفارقت او مصدرك مفعولنه
 و یا فاعلنه اضافتیدر) (عزم قصد معناسنه) (نیت قصد معناسنه در) (جزم بونده اسم
 مفعول معناسنه در یعنی نیت مجزوم و مقرر دیمکدر) (که حرف بیان) (بقیه زندگانی لامیه) (و یا
 حرف مصدر) (فرش هوس بیایه) (در حرف تا کید) (نوردم فعل مضارع متکلم وحده دریم
 و دیوشریم یعنی هوا و هوسی ترک ایدم دیمکدر) (کرد بحالست لامیه در مجازا بحالست چوره سنده
 دیمکدر) (نکرم فعل ننی مستقبل چکر نیم دیمکدر) (محصول ترکیب) مذکور جانانك مفارقت
 و وفاتندن صکره عزم ایلدم و نیت جزم که عمرمک و حیسانك بقیه سنده یعنی مادامکه زنده یم
 فرش هوا و هوسی دورم یعنی ترک هوا و هوس ایدم و بحالست و مصاحبت اطرافنده و چوره سنده
 چکر نیم یعنی شمدنکر و دلبر سویم دیمکدر حاصلی عزالت و خلوت اختیار ایدم * قطعه *
 سود در بایک بودی کر نبودی بیم موج * صحبت کل خوش بدی کر نیستی نشویش خار *
 سود در یا لامیه (بودی یا حرف حکایه) (بیم موج لامیه) (صحبت کل مصدرك مفعولنه اضافتیدر
 (بدی اصلنده بودی ایدی یا حکایه ایه و او ضرورت وزن ایچون حذف اولندی) (نیستی
 یا حرف حکایه بوق ایش سه و دکل ایش سه دیمکدر) (نشویش خار مصدرك فاعلنه اضافتیدر
 (محصول بیت) در یانك فائده سی ابو اولوردی اگر موج قور قوسی اولمیدی کلک صحبیده
 خوش ایدی و یا خوش اولوردی اکرد دیکن زجنی و بلاسی اولسه یعنی کوزلر ایه مضاحبت
 و مخالطت لطیف ایدی اگر هجران المی و فراق بلاسی اولسه * دوش چون طاموسی نازیدم
 اندر باغ وصل * دیگر امروز از فراق یاری بیچم چومار * می نازیدم می ماضی اولنده حکایت
 حال ماضی افاده ایدر ناز نورم دیمکدر) (باغ وصل بیایه) (محصول بیت) (دون کیچه طاموسی
 وصل باغنده کوه نورم و قوازم یعنی وصل جانان ایه نساخر و ناز ایدر ذم لیکن بوکون یارک

رد شرح جیعا
 که بهر حال بومقامده جیدر
 فندبر للطایع
 رد سروری و سخی

رد شرح جیعا

فرافسندن مار کبی بور ولور و یو کلورم یعنی اضطراب و بی حضور آمدن پیلان کبی قبور بلور
و دور بلورم * حکایت * یکی را از ملوک عرب حدیث لیلی و مجنون بگفتند و شورش حال او با کمال
فضل و بلاغت سر در پایان نهاده است و زمام اختیار از دست داده بفرمودش تا حاضر آوردند
ملائش کردن گرفت که در شرف انسانی چه خلل دید بکه خوی حیوانی گرفت و ترک عیش آدمی گفتی
مجنون بنالید و گفت * بریسته عرب بگرددن لیلی و مجنون قصه سنی سوبلدیلر (شورش اسم مصدر در
قرش مورث معنای یعنی اختلاط (حاله اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر (اوصافی مجنونه
راجعدر (که حرف بیان (با حرف مصاحبت (کمال فضل مصدرک فاعله اضافتیدر
(بلاغت فضله معطوف (سر نهاده تک مفعول صریحی (و در پایان غیر صریحی (در حرف صله در
(زمام اختیار بیابنه (بفرمود فاعلی ملک عرب (و شین ضمیر مجنونه راجعدر و معناده آورنده
قیددر (ملائش ضمیری مجنونه راجعدر (که حرف تعلیل (شرف انسانی بیابنه (که حرف
تعلیل (خوی حیوانی بیابنه (ترک عیش مصدرک مفعول اضافتیدر (آدمی به اضافتی لامیه
(گفتی ترک لفظیه مستعمل اولی یعنی کردی معنای مجنون بوسوز لی ایشدیجک ایکلدی
و دیدی (محصول ترکیب) عرب پادشاه لرندن برینه لیلی و مجنون قصه سنی سوبلدیلر و مجنون
حالتک قارشقلغتی که کمال فضل و بلاغتله باشی بیابنه قومش و زمام اختیار بی الدن و پریش
پادشاه پیوردی تا کیم مجنونی احضار ایلدیلر مجنونی ملامت ایلکه باشدیکه شرف انسانی ده
نه خلل و نقصان کوردک که حیوانلق خون طوتدک و انسان در لیکتی ترک ایلدک یعنی نوع انساندن
فاجوب طاعنله دوشدک مجنون ایکلدی و دیدی * بیت * ورب صدیق لانی فی وادها *
الم برها یوما فتوضیح لی عذری * بوبیت حضرت شیخک برغلندندر (پس مؤنث ضمیر لی
کندی حبیه سینه راجعدر (لیلی به ارجاع مجاز یدر شویله معلوم اوله (رب بونده تکثیر افاده
ایدر حرقدر (صدیق دوست دیکدر نیجه دوستلر دیکدر (لام فعل ماضی مفرد مذ کراغایدر لوم
ایلدی یعنی فاقدی و آزارلدی (نون حرف وقایه (و یا ضمیر منصوب متصل مفعولی (فی حرف جر
لام به متعلق (و داد اولک فتحله دوستلق دیکدر (و ضمیر مؤنث معهود بر حبیه به راجعدر (الم برها
همزه حرف استفهام (لم بر فعل مجذ مطلق مفرد مذ کراغایدر فاعله تحتیه صدیق راجع ضمیردر
و ضمیر منصوب متصل معهود حبیه به راجعدر (بوماطرف زمان ایامدن برکون دیکدر فتوضیح
جواب استفهام ان مقدرله منصوب (فاب توضیح تقدیرنده فاعلی تحتیه حبیه به راجع ضمیردر
افعال بایندن که اوضح بوضع در (لی جار و مجرور توضیح به متعلق بتم ایچون یعنی بتم (مفعول غیر
صریحدر توضیحک (و عذری عینک ضمیمه تقدیر منصوب مفعول صریحی (محصول بیت) نیجه
دوست بی لوم و آزار ایدر اول جانانه تک مجتهده اتی برکون کورمدیمی تا کیم بتم عذری می ایضاح و اظهار
ایلیه یعنی جانانی برکون کورمش ایتمش سه بی آزار ایلوب عذری قبول ایدردی (بوغزلک مطلبی
(بیت) (امطلمع شمس بابدارک امیدر) (اقدک ام غصن من البان لادری * قطعه * کاش کانان که
عیب من جسنند * رویت ای دلستان دیدندی * کانان (که حرف بیان (ایکجی که حرف رابط
صفت (عیب من لامیه (وجسنندک مقدم مفعولی (رویت دیدندی تک مقدم مفعولدر (محصول بیت)
کاشکی الم که سنک مجتهده بتم عیم استدیلر یعنی عشقکده سنک بی تعیب ایلدیلر ای دلستان یعنی
ای کوکل آلیجی جانان سنک بوزوکی کوره لر دی * نایجابی ترجیح در نظرت * بخیر دستها بریدندی *
ناحرف تعلیل (با حرف صله (جای ترجیح لامیه بدل ترجیح دیکدر (در نظرت یعنی در حضورت
مصرع ثانی مقام حالده واقعدر دیدندی (و بریدندی یاری حرف حکایه در (محصول بیت) ای
دلستان کاشکی بکا طعن ایدنلر بوزوکی کوره لر دی تا کیم سنک نظر کرده و حضور کرده سکا حیران

اولد قلزندن کند لرندن بی خبر ایکن ترجیح برینه اللرین کسر لر دی حضرت یوسفی کورن مصرک
خاتونلری کبی تنکه آیت کریمه پسانده کلچکدر ان شاه الله تعالی * تاحقیقت معنی بر صورت
دعوی کواهی دادی * ناحرف تعلیل (حقیقت معنی لامیه مراد حسن لیلادر (بر حرف استعلا
(صورت دعوی لامیه مراد دعوی عشق و محبت صادقدر (کواه کاف بجمک ضمیمه و یاه
اصلیه ایله شاهد دیکدر طابق معنای (محصول ترکیب) کاشکی ای دلستان بوزوکی
کوره لر دی تا کیم سنک حسن و جمالک بتم دعوی صدق و عشق و محبت شهادت و بریددی حضرت
یوسفک کمال جلالی زلیخاک افراط مجتهده شهادت و بریددی کبی * قال الله تعالی فذلک الذی لمننی
فیه * معلوم اوله وقتا که زلیخا حضرت یوسفی افراط محبت و مودتله سودی ایسه و انواع حبله لر
ایله وصالته طالب اولدی ایسه مصرک خاتونلری بو حال ایشدیلر و تعیب ایلدیلر که غریزک
خاتونی عبدکنعانی سده عاشق اولمش دیو (پس وقتا کیم زلیخا بونلرک غیبت و مکرر بی استماع
ایلدیسه بونلری یانه دعوت ایلدی (و حضرت یوسفی بر حیره پنهان ایلدی (و بونلر ایچون
برعال مجلس پیدا ایلدی (و کله کلزنده هر برینه برکسن بیجاق ایله بر ترجیح و بریدی که صویک
سزکله ترجیح مهربانی تدارک ایدم لم دیو (پس بونلر ترجیحی صورکن حضرت یوسفه جیق بونلره
برجلوه ایله دیدی (حضرت یوسف بونلره کورندکده کمال دهشت و حیرت لرندن ترجیح برینه
اللرین ذو غرا دیلر (و حضرت یوسفک حسنی اکبار و استغمام ایلدیلر (و دیدیلر حاش الله
بو بشرد کلدی (بودکدر الاملاک کریمدر (یعنی مکرم و معزز فرشته در دیدیلر اندن صکره زلیخا
دیدی (فذلک الذی لمننی فیه) ذلک ایله حضرت یوسفه اشارتدر (وکن ایله خاتونلر مخاطبدر
الذی اسم موصولدر (لمن فعل ماضی جمع مؤنث مخاطبه در قلتن کبی (ونون مکسور حرف
وقایه در (و یا ضمیر منصوب متصل منکلمدن کنایتدر فاعله مفعول صریحی در (فیه ضمیر
(حضرت یوسفه راجعدر (و مضاف محذوفدر فی افتته دیکدر (محصول ترکیب) اشته بودر
ای خاتونلر اول عبدکنعانی که بی لوم ایلدیکر انک مجتهده واکا مفتون اولدینم ایچون واکر
بوندن اول بونک جمال با کالنی کوریدیکر بی معذور طوتوب لوم ایلر دیکر * ملک رادر دل
آمد که جمال لیلی را مطالعه کد تاباند که چه صورتست که موجب چندین فتنه است بفرمود
طلب کردن در احیای عرب بگردیدند و بدست آوردند و پیش ملک در سخن سر اچه بداشتند
ملک در هیئت او نظر کرد شخصی دید سیه قام ضعیف اندام در نظرش حقیر آمد بحکم ان که
کترین خدام حرم او بحیال ازو پیش بود و زینت پیش مجنون بفرست دریافت و گفت
ای ملک از در نیجه چشم مجنون بحیال لیلی نظر بایست کرد تا سر مشاهد او بر تو نیجلی کند *
ملک را را ادات تخصیص (در دل در حرف صله (ناحرف تعلیل (احیا حیک جعیدر قبیله
معنای (مکر دیدند فعل ماضی جمع غائب (کرنیدیلر (یعنی ارادیلر (سراچه نصفیر
سرادر (قام کونه دیکدر یعنی رنگ (کترین خدام حرم اولامیه لر در (بحیال باحرق ظرف
(و یا حرف مصاحبت (پیش باه بجمله ایلری دیکدر (بعض نسخه ده در پیش واقعدر مال بر در
(زینت بیانه سابق کیدر پیش زیاده دیکدر (در نیجه نصیر در در قیوجق معنای در (چشم
مجنونه اضافتی بیابنه (و یولامیه (ناحرف صله (جمال ایلی لامیه (بایست کرک دیکدر (کرد مصدر
معنای در (ناحرف تعلیل (سر مشاهد اولامیه لر در (نیجلی فاعل بایندن مصدر در ظهور
معنای (محصول ترکیب) ملکک کورکنه کلدی که جمال لیلای مطالعه ایلیه تابه که نه صورتدر
که بوقدر فتنه به باعثدر طلب ایلکه پیوردی عرب قیایلنده دولاندیلر یعنی اریوب اله کوردیلر
و پادشاهک اوکنده و فرسوشنده سرا بیچنک میدا تنده طور غور دیلر (پادشاه آنک هبسته

(یعنی شکله نظر ایلدی قره یغز وضعیف اندام بر شخص کوردی) یعنی لیلی بویه ایدی
 نظرنه حقیر کلدی (یعنی حقیر کوردی اول سبيله که حرمک خدامک الکاکسکرکی کوزلکده
 اندن ایلری ایدی) وزینت وزبوره اندن ارتق (مجنون ملک ایلای حقیر کوردی کنی فراسله
 اکلا دی ویدی ای ملک مجنونک کوزی پنجه سندن جلال ایلایه یعنی کرک تا کیم انک
 مشاهده سنک حقیقی تجلی ایدوب ظاهر اولیدی * منوی * ترار درد من رجعت نیاید *
 رفیق من یکی هم درد باید * (محصول بیت) سکابم دردمه رجعت کلز (یعنی من بی اسر کر سین
 بنم رفیق و یارم بر همدرد کر کدر یعنی کندی حالمه موافق و مناسب بر اهل درد کر کدر
 * که با وفه می گویم شب و روز * دو هیزم را بهم خوشتر بود سوز * که حرف تعلیل (با حرف
 صله) هیزم اودون (بهم بری بویه) (محصول بیت) بکابم کبی اهل درد کرک تا کیم اکافصه
 درد عشق و مودتی کیجه و کوند ز سو یلیم (زیر ایلکی اودونت یانشی بری بویه خوشتر قدر تنها
 برینک یانشتن) (یعنی کشتی در دینی اهل درده سوبلک بکر کدر بی درده سوبلک کنن * نظم *
 مام من ذکر الجمی بمسمی * لو سمعت ورق الجمی صاحت معی * ما اسم موصول در الذی معنایسته
 (مر فعل ماضی مفرد مذکر غائب نصر باینک مضاعفشدن مرور ایلدی) (یعنی بکدی
 دیکدر جمله فعلیه اعرابدن محلی بوق صله سیدر مائک و ماصله سیله اعرابدن محلا مرفوع
 مبتدا) (من حرف جر اسم موصولده اولان بهای بیان ایدر) (مر به متعلق) (ذکر لفظا مجرور
 من ایلده مضاف اولندر حایه) (وحی تقدیرا مجرور مضاف الیه در) (وحی حاکم کسری و میک
 قحیله چار قور یسنه دیرل) (و کاه اولور که جائانه ک مزانه حی دیرل آهو اولان حایه
 تشبیه طریقیه) (بمسمی با حرف جر مر به متعلق و مسمع میم اولک کسری و سکون سبینه
 و میم ثانیک قحیله اسم آت سمع که در مراد قولی در و یاه متکلم ضمیر مجرور متصل محلا مجرور
 مضف الیه (لو حرف شرط) سمعت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه علم باندن اعرابدن محلی بوق
 فعل شرط (ورق و اولک ضمی و راک سکونیه جمع و رفاه در جر همراه نک جمعی اولدی یعنی کبی
 طاع کو کر جی که جمعی کوک رنگنده اولور ترکیجه تحت کو کر جی و هیال دیرل لفظا مرفوع
 فاعلی سمعت در مضاف اولندر حایه) (صاحت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه در ضرب باندن
 فاعلی تحتیه و رفاه راجع ضمیر در جمله فعلیه اعرابدن محلی بوق جواب لودر و جمله شرط
 و جواب اعرابدن محلا مرفوع خبر مبتدایر (صیغه صوتی قالدیر مقدر) (یعنی آواز ایل چاغر مقدر
 مع ظرفی لازم اسمدر مضافدر ضمیر متکلمه جار مجرور بویه اعرابدن محلا منصوب حالددر صاحت
 فاعلندن (محصول بیت) شول نسنه که بنم قولانم بکدی منزل جانان ذکرندن یعنی منزل جانانندن
 بنم سمعندن مرور ایلدن خبر را کر اول نسنه بی یعنی اول مذ کوری ورق حایه ایشید سیدی بتمه
 به صیغه و فریاد ایدردی ذوق و صفادن لفظا جمعی که منزل جانانندن عبارت تدراتی تکرار ظاهرا
 ذکر ایلدی بکی استلذاذ طریقیه در والا اضمار مقامی ایدی زیرا معرفه معرفه لکله اعاده اولسه
 اکثر بودر که نانی عین اول اوله (بیت) نالنه باظیایات القاع قلن لنا (ایلای منکن ام لیلی من البشر)
 * یا معشر اخلان قواو المعانی * لست تدری ما بقلب الموضع * یا حرف ندا (معشر میمک و شینک
 قحدر بویه و عینک سکونیه اسم جمدر قوم و رهط کی لفظندن مفردی بوقدر بلوک دیکدر
 (خلاصه اضافت یابنده در) (خلان خاک صبله خلایک جمعدر دو ستر دیکدر) (قواو فعل امر
 جمع مذکر مخاطب سوبلک دیکدر) (المعانی لام اول حرف جر قولوا به متعلق و نانی حرف تعریف
) (معانی مفاعله باندن اسم مفعول مفرد مذکر غایبه در ناقص باندن) (تقدیری رجل معانی در
) (یعنی عشق و درد بلا سندن عافیت و سلامت بولاش کیمه مراددر) (معلوم اوله که مصراع اول

معانی که انی اوزده تمام اولور (وفی مصراع ثانیک اولی و ابتدای اولور و بواسطه اشعار عربده
 جوق واقعدر و بواسطه مرهون دیرل) (و بونک کبی اشعار مصراع یازلمز بلکه متصل
 یازیلور فاحفظ ولا تغفل) (لست افعال ناقصه دن مفرد مذکر مخاطب د کلسین دیکدر) (تدری
 فعل مضارع مفرد مذکر مخاطب ضرب باینک ناقصندن) (لست تدری اکلر و بلور د کلسین
 دیکدر) (ما اسم موصول در الذی معنایسته) (با حرف ظرف و یا حرف الصاق) (قلب معروف) (موجه
 اسم مفعولدر افعال باندن) (یعنی مفرد مذکر غائب مثال واویدن) (وجع و اولک و جیک فحیه لایله
 آغری به دیرل موجهک جینی تشدیدیه قید ایلین وجود شریف عجب وزن طبعه مالک ایش
 جزاه الله) (محصول بیت) اید و ستر زمره سی عشق دزدندن سلامت و عافیتده اولان کیمه به
 سوبلک سن ییلور د کلسین) (یعنی بطر سین شول نسنه بی که در دلی کوکله در) (یعنی عشق
 در دندن خبردار د کلسین دیکدر تقدیری ما حاصل فی قلب الموضع و یا ما التصق بقلب الموضع
 دیکدر) (موجهده عیندن صکره یا اثبات ایلین اشعار عرب املا سندن آگاه دکل ایش * نظم *
 تن در ستار باشد در دریش * جز بهم دردی نکوم درد خویش * (تن در ست صاغ معنایسته در
 زرا تی بتون دیکدر) (الف و نون ادات جمعدر) (با حرف تخصیصدر) (در دیش لامیه یاره آغری بی
 دیکدر) (بهم با حرف صله) (همدرد در دیش دیکدر) (درد خویش لامیه) (محصول بیت)
 صاغ اولان کیمه لک یاره آغری بی اولماز) (یعنی بی درد اولور پس کنندی در دمی همدرد اولان
 کیمه دن غیری به دیمزم * گفتن از زنبور بی حاصل بود * بایکی در عمر خود ناخورده نبش *
 زنبور آری دیکدر عریبدر) (فارسیده میخ دیرل میمک ضمیمه) (با حرف صله) (نبش بونده آری
 ایکنه سیدر) (محصول بیت) آریدن و ایکنه سندن سوز سوبلک بی فائده در بر کیمه به که تمام عمرنده
 آری ایکنه سنی بجمش اوله) (یعنی اهل درد اولیان اهل درد ک حالنی بلز * تا راحالی باشد همچوما *
 حال ما باشد ترا فسانه پیش * تا حرف توقیت در مادام معنایسته) (ترا حرف تخصیص) (حالی با حرف
 تکبیر حرف وحدت دین خطا ایش) (حال ملامیه) (محصول بیت) مادام که سنک حاکم بزم حالمز
 کبی اولیه بزم حالمز سنک قنکده افسانه اولور یعنی بی فائده حکایه و آورد صاورد اولور * سوز من
 باد بکری نشت مکن * اولک بردست و من بر عضوریش * (محصول بیت) بنم سوز و کدازی غیره
 نسبت ایلده یعنی بوسوز که سنده وار غیریده ده وارد ریمه زیرا تونک یاره سز آوچنده در و بنم
 یاره لی عضو موده در حضرت شیخ مذکور ایاتی مجنون جانندن بیور خطاب عام طریقیه مقصود
 قصه دن حصه در قنبر * حکایت * قاضی همدان را حکایت کنند که بانعلبند بسری
 سرخوش بود و نعل دلش در آتش روز کاری در طلبش متلطف بود و پویان و مترصد و جویان
 و بر حسب واقعه کویان * (قاضی همدان را لامیه) (ورا ادات مفعول) (امام با فعی تاریخنده یازمش
) (همدان هاک و میمک و ذال میجه نک قحیه لایله دیار عجمده بر شهر در اما هاک قحی و میمک سکونی
 و دال مهمله ایله یمنده بر قبیله نک اسمیدر بویه بیور مش) (لیکن مذکور همدان دال مهمله ایله
 مشهوردر) (قاضیک اضافه شده همزه اثبات ایلین املا دن آگاه دکل ایش) (با حرف صله اعتبار
 اولنور سه سرخوش سمعت معنایسته اولور اما حرف مصاحبت اعتبار اولنور سه باشی خوش
 ایدی دیمک اولور) (نعلبند پسرده ایکی وجهه بختلدر نعلبند اوغلاقی و نعلبند اوغلی دیمک اولور
) (نعل دلش بیانه و لامیه در) (در آتش بونده بر بود تقدیر اولنور بونک اصلی بودر که بر کیمه بی
 بر کیمه به مطیع و متقاد ایلک مراد اولسه طالبک و مطلوبک اسمی و سز یا بجه بر قاج اسمی استعماله
 کلامش بر آت نعلنه یازوب آتش بر اغوزل علی القور تأثیر ایدر بونده استعاره طریقیه قاضیک
 کوکله نعل اطلاق ایش آتش عشقه دوشوب باند یعنی چون) (روز کاری با حرف وحدت یعنی

رد سروری

رد شعی

رد شعی

رد شعی

بر زمان (متلف فعل با بندن اسم فاعل در محضر معانسته یعنی حسرتی ایدی (پویان
 متلفه معطوف صفت مشبهه در) پویدندن بلکن دیمکدر پویانی حال طوتار پی حال
 اینلر (مترصد مترقب معانسته) مترصد فعل با بندن اسم فاعل در یعنی اوغلانی کوز دیمی ایدی که
 نه حالده ونه کارده در دیو تنکه عشاقک عادی دره مشوقله مقید اولمی (جوبانده صفت مشبهه در
 جوییدندن جستن دن دینلر خطا اینلر (حسب حالک وسینک فتحه لایله مقدار معانسته در
 وقعه به اضافت لامیه در) کوبانده صفت مشبهه در (کوییدندن (گفتن دن دینلر بلزلک
 اینلر (محصول ترکیب) (قاضی همدانی حکایت ایدر لر حضرت شیخک بوسوزنده ابهام ظاهر در
 یعنی بمکدر که همدان قاضیلر دن بر قاضی اوله و یا شیخک زماننده اولان قاضی اوله که بر نمیلند
 بسر عاشق و مست ایدی (یعنی وصالنه طالب ایدی و انک بمجندن نعل دل آتشده ایدی بر زمان انک
 طلبنده حسرتی و پوینده ایدی و مترقب و جویینده ایدی و مقدار واقعه سنه و حسب حاله نسبت
 بکوبنده یعنی جوبانده سرکننده کوره بور باغی بی اوقوردی * رباعی * در چشم من امدان سهی
 سرو بلند * بر بود دلم زدست و در پای افکند * (در حرف صله) (چشم من لامیه آمد بونده
 کردی کوزینه کلکدن مراد اتی کورمکدر (سهی سرو و قد و صفت اوله کلکدر (پس گاه مقدم
 اولور موصوفدن و گاه مؤخر طغری سرو دیمکدر (بلند بانک فتحی و ضمیه یوچه دیمکدر
 (بر بود یا حرف تأکید (بر بود بانک فتحی و ضمیه فعل ماضی مفرد غائب قایدی دیمکدر بونده را
 ضرورت وزن ایچون ساکن اوقنور (دلم زدست تقدیری دل زدستم در) (در پای در حرف صله
 (فکند فعل ماضی مفرد غائب بر اقدی دیمکدر (محصول بیت) بنم کوز و مه دوش اولدی اول
 طغری بلند سرو (یعنی اول سرو و کبی سهی قد و بلند قامت جانان حاصلی منظوم اولدی
 بوبله اولجه کوکلی الدن قایدی و یاغده بر اقدی یعنی دلم قدر بی بلوب اهانت و حقارت ایلدی
 * این دیده شوخی کس دل گمند * خواهی که بکس دل ندهی دیده ییند * دیده شوخ بیاینه
 کتخ دیده دیمکدر کندی دیده سنه اشارت ایدر پس دیده شوخی مطبوع عبارتله تفسیر ایدلر
 بونی محبوبه صفت ظن ایدوب خط اینلر (دل میکشدک مفعول صریحی) (و بکمند غیر صریحی
 خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب معناه شرطی متضمن استرسک دیمکدر (که حرف بیان
 (بکس ندهی نك مفعول غیر صریحی و ل صریحی بندک مقدم مفعولی و جمله فعلیه
 جواب شرط (محصول بیت) بونم کسناخ کوزم کوکلی کند عشق و محبه چکر (یعنی کوز
 کوز و کوکلی اختیار و (پس دیلرسک که کیمه یه کوکل و یرمه سین کوز و کی نغله یعنی
 کوزلره با قدره که که کل سهوب بلا به دوشمه دیمکدر بندک باء استفائی مضموم اوقیالر
 روستایلی ایدر * بیت * ازیاد تو غافل تو اکرده بیچیم * سر کوفته مارم نتوانم که بیچیم *
 یاد تو مصدرک مفعولنه اضافتیدر زیاده ذکر معانسته در (غافل نتوان کرد تقدیری نتوان
 غافل کرد در) (کرد مصدر معانسته در زیاده توان مضارع معانی تضمیند (بیچیم با حرف
 مصاحبت هیله دیمکدر (سر کوفته مار اصلنده مار سر کوفته ام در اضافت بیاینه تقدیرله
 زیاده سر کوفته وصف ترکیبدر ضرورت وزن ایچون ناخیره ایلدی (نتوانم قادر کلم دیمکدر که
 حرف بیان) بیچیم فعل استقبال متکلم وحده بور و لام و یوکل دیمکدر یعنی کمال در دمدن
 وزیو نیکدن حرکت مالک دکل دیمکدر بعض نسخه ده بیچیم نون فایه ایله و افعدر (پس
 سر کوفته دن ازلش مراد اولر بلکه اورولش مراد اولور یعنی باشه اولمش مار کی مالک دکل (بیچیم
 و تاب ایلکه حاصلی اضطراب ایلکه و بی حضور اولده قدر دکل دیمکدر (محصول بیت)
 ای جان سنی اکفدن هیچ رننه ایله بی غافل ایلک ممکن دکل یعنی هیچ رننه سنی نذکر

زبان سید علی و سروری

رد شرح جعبا
رد سروری و سیمی

زبان سید علی
و سروری

زبان سید علی
و سروری

ایلمکه مانع اوله مز (مار سر کوفته ام یعنی باشی ازلش مارم قادر دکل که بیچیم و تاب اورام تنکه
 صاع اولان ییلان بوریلور و یوکیلور حاصلی درد عشقندن مقتول مار کی حرکت مالک دکل
 (مصراع اولک معناسنی سنی اکفدن غافل ایلنی بیلک اولان بی بیچیم دین مقصوده و اصل
 اولامشدر (هیچ بیچیم با سنک زیاده سنه قائل اولان اثر بجه گمش * شنیدم که در کذری پیش
 قاضی باز آمد برخی ازین معامله بکوشش رسید رنجیده دشنام بی نخاشی داد و سقط گفت و سنک
 برداشت و هیچ از بی حرمتی فرو نکذاشت قاضی بایکی از علماء معتبر که همعان او بود گفت *
 کذر لفته بکد معانسته در اما بونک کبی بر زده بول مراد در) باز آمد باز بونده ادات تا کیددر
 تنکه سابقا بر قاج برده تنبیه اولمشدر (برخی بعضی دیمکدر بعض نسخه ده طرفی واقعدر مال بر در
 (معامله دن مراد سود بیکی قصه سی اوله و یا اوقود بیکی ایات و اشعار اوله (رنجیده هاء رسمی
 بونک کبی بر زده حرف ترتب اولور انجنوب دیمکدر (دشنام بی نخاشی بیاینه در بی پاک و بی پروا
 دیمکدر (سقط برامز و نامعقول سوز) برداشت قالدردی دیمکدر (حرمتی یا حرف مصدر
 (فرو نکذاشت الحق قومدی یعنی قادر اولد بیکی اهاتی اشاعه قومدی (بایکی یا حرف صله
 (علماء معتبر بیاینه) (همعان دیز کین دیز کینه ییله ککبدنه دیرل بونده مراد مصاحبت در
 (محصول ترکیب) ایشند مکه پسر بر بونده قاضینک او کینه کلدی و بر مقدار بو عشق
 معامله سندن و یا اوقود بیکی ایات و اشعاردن اوغلانک قولاغینه ایشدی انجنوب قاضی به
 بی پروا کندی و نامعقول کلکات ایلدی و طاش قالدردیکه قاضی بی اوره یعنی طاشه چاپندی
 و هیچ حرمتسز ایدر اشاعه قومدی یعنی بولدی بیکی اهاتی ایلدی قاضی معتبر علمدن برینه که
 کند یله دیز کین دش ایدی ایدی * بیت * آن شاعدی و خشم گرفتن پیش * و آن عقده
 بر بروی ترش شیرینش * شاعدی یا حرف مصدر حرف وحدت دین خطا سویش
 (خشم گرفتن شاعدی به معطوفدر و ایکسی ییله یینک مقدم مفعول لریدر (دین باء عربینک
 کمر یله فعل امر مفرد مخاطبدر پیشدن و شین ضمیر پسره راجعدر (عقده لفته دو کومه
 دیرل اما بونده فاشده اولان بورشق مراد در (ابروی ترش بیاینه در (شیرین عقده به صفتدر
 (وشین ضمیر ینه پسره راجعدر (محصول بیت) اول پسرک محبوبی و خشم طوقلفنی
 کور سیر ایله بونده مخاطب همان قاضیدر و اول ترش شکل ابروی اوز رنده عقده شیرینی
 کور یعنی اول شیرین و مقبول قاضین چاتسین کور سیر ایله (ابروی ترشه مضامف فلیوب ترشی
 عقده به شیرینی ابرویه صفت طروب نامطبوع و نامعقول تعفیده ارنکاب ایدلر غریب
 ناساز و نا هموار طبع صاحبش اعیاذ بالله تعالی * در بلاد عرب کویند ضرب الحیب زینب *
 ضرب الحیب مصدرک فاعله اضافتیدر و مفعول متروکدر (وحیب فعیل مفعول معانسته در
 (زینب زانک فتحی و بانک کسریله قوری اوزومه دیرل (محصول ترکیب) قاضی مذکور یعنی
 اوقوددن صکره دیدی بلاد عربده سو بارل محبوبک ضری یعنی کونکی عاشقه قوری
 اوزومدر یعنی شیریندر دیمکدر * بیت * از دست تو مشت بر دهان خوردن * خوشتر که بدست
 خویش نان خوردن * بر دهان بر حرف صله (بدست خویش با حرف مصاحبت و اضافت
 لامیه در (محصول بیت) سنک الکدن ای پسر آغزه یومرق ییمک کنی کندی ایلله اتمک ییمکدن
 خوشتر قدر * همانا که از وقاحت او بوی سماحت می آید پادشاهان سخن بصلابت گویند
 و یا شنند که در نهان صلح جویند * اندن صکره قاضی دیدی (همانا کانه دیمکدر) (که حرف بیان
 (وقاحت قلت حیا معانسته (سماحت عطا و احسان معانسته در) (با حرف مصاحبت
 (صلابت شدت معانسته در) (پادشاهان مبتدا و مابعدی خبری (محصول ترکیب) بکرز که

رد سروری
رد سیمی

رد سروری

رد سروری و سیمی

بسرک قلت جیامندن احسان فوقوسی کله یعنی بویه جلاهی ملائمه دلالت ایدر ز پادشاه
ظاهرا خصمه پک پک سویلر اما اولور که کنزین صلح استر پس جاژدر که بسردخی
ظاهرا خلق باننده سرکشک کوسره اما تنهاسی ملائمت اوزره اوله * بیت * انکور
نو آورده ترش طعم بود * روزی دوسه صبر کن که شیرین گردد * انکور نو آورده بیایه
(نو آورده تروانده معناسه در یعنی قورق که بجم غوره دیر) (ترش طعم وصف ترکیدر
اکشی لذتلی معناسه در) (زیرا طعم طانک فحیه لذت دیمکدر) (روزی یا حرف وحدت
(محصول بیت) تروانده کنورلش اوزوم اکشی لذتلی اولور برایی اوج کون صبر ایله که لذت اوله
یعنی دادیه * این بکفت و بکفت قضا باز آمدی چند از عدول که ملازم او بودند زمین
خدمت میوسیدند که بجا ازت سخنی داریم در خدمت بگویم اگر چه ترک ادبست و بزرگان
گفته اند * یا حرف صله مستند قضا لایه در محل حکم دیمکدر) (بازادات تأکید) (تی یا حرف
وحدت) (چند بجه دیمکدر) (یعنی برنجه شخص) (عدول عینک و دالک ضمه جمع عدلدر
عادل معناسه) (بعض نسخه ده عدول مزکی واقعدر تفعل بابتدن اسم مفعول) (یعنی
بائک عادلر اسم فاعل طونلر بیلایمش) (که حرف رابط صفت) (ملازم او اسم فاعلک
مفعول اضافتیدر) (زمین خدمت بیایه) (که حرف بیان) (باجازت یا حرف مصاحبت) (سخنی
یا حرف وحدت) (محصول ترکیب) (قاضی بکن نظم و نثر سوزلری سویله کندن صکره
مستند حکم و قضایه کلدی برنجه کیمه عادلردن که آنک ملازماری ایدی تعظیم و تعجیل
طریقله زمین خدمتی او بدیلر یعنی قاضی به تعظیم ایلدیلر که بر سوزمز واردر اجازه
خدمتکرده سویله لوم اگر چه ترک ادبدر اولور دیمکدر * بیت * نه در هر سخن
بحث کردن رواست * خطا بر بزرگان گرفتن خطاست * نه حرف نئی روایه مقیددر
(محصول بیت) هر سوزده بحث ایلک روا دکلدر اولور اوزره خطا طومق خطا در یعنی
هر سوزده کلمات ایلک جاژدر کلدی و کار اوزره قصور طومق قصور دند * اما بجمکم آن که
سوانق انعام خداوندی ملازم روزگار بند کانت مصلحتی که پیشد واعلام نکند نوعی
از خیانت باشد طریق صواب انست که پیرامن این طمع نکردی و فرس و اع نورددی که منصب
قضا یا بکاهی منبعست تابکناهی شیع ملوث نکردی حریف اینست که دیدی وحدت این که
شدی * سوانق جمع سابقه در مبتدا (انعامه اضافت صفتک موصوفه اضافتیدر تقدیری
انعامات سابقه در) (خداوندی به بیایه) (ملازم خبر مبتدا) (روزگار اضافت اسم فاعلک مفعول
اضافتیدر) (وبندگاه لایه) (مصلحتی یا حرف وحدت) (که حرف رابط صفت) (پیشد فعل
مضارع جمع غائب کوردر) (نوعی یا حرف وحدت) (طریق صواب بیایه) (پیرامن اطراف
این طعمه اضافتی لایه در) (نکردی فعل نئی استقبال مفرد مخاطب کردیدندن کاف بجمک
فحیه دوغک معناسه) (نکردی دولایه سین دیمکدر) (فرش ولع بیایه) (ولع واولک ولامک
فحیه حرس معناسه در) (در حرف تأکید) (نوردی نونک فحیه وضمبله فعل مضارع مفرد
مخاطب دوره سین و دیوشیره سین دیمکدر) (که حرف تعلیل) (منصب قضا بیایه) (پایگاه بونده
نکرد دیمکدر) (یا حرف وحدت) (منع محکم دیمکدر) (تا حرف تنبیه) (بکناهی یا حرف مصاحبت
و یا حرف وحدت) (شیع چرکین) (ملوث اسم مفعولدر بولاشق معناسه) (نکردی فعل نئی
استقبال مفرد مخاطب ایله سین دیمکدر) (نکردی فعل نئی نون برینه میم یا زوب فعل نئی نون
ایدوب ای لایه ملوثا بالذنب الشیع دین فارسی غریب ملوث یا لورمش) (محصول ترکیب)
قاضی به عدول دیر که اما اول سبیل که اخذینک انعامات سابقه سی بندلرک زمانه ملازمدر

ردشعی

رد سروری

یعنی

یعنی برنسک نعمتکله حاصل اولمش تمام عمر یمزده نعمتک بزه ملازم اولوب بزدن منفک اولمشدر
(ایمدی بوشده لر مصلحتی که کوردر واعلام ایله خیا شدن برنوع اولور پس طریق
صواب اولدر که بوطه مک اطرافنده چکر نیمه سین و شدت حرص فرشی دوروب دیوشیره سین
زیرا منصب قضا بلند مرتبه در احراز ایله برگاه شیع ایله اول منصبی ملوث ایله سین حریف
بودر که کوردک یعنی تعلیل اوغلانی کوردک نه ماهیدر و سوزی بودر که ایشندک که سکا بودر
ناسزا کلمات ایلدی * مثنوی * یکی کرده بی آب روی بسی * چه غم دارد از آب روی کسی *
یکی بریسی ادات ربط ضرورت وزن ایچون حذف اولمش تقدیری یکی که کرده در بریسی که
ایش (بی ادات سلب جوامد) (آب روی لایه در بوز صوبی یعنی عرض دیمکدر) (و یا حرف مصدر
(بسی یا اصلیه ایله جوق دیمکدر) (آب روی کسی لایه در) (محصول بیت) (بریسی که جوق
بوزنرک ایلش اوله غم طونار کیمه ک آب رویندن یعنی نه غمی و نه پرواسی وار کیمه ک عرض
اکسکلکنندن * بسا نام نیکوی پنجاه سال * که یک نام زشتش کند پامال * بسا بسی کی
جوق معناسه در) (نیکوی پنجاه سال لایه در) (که حرف بیان) (نام زشت بیایه) (و شین
ضمیر نام نیکوی را جمعدر) (کند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی فحیده نام زشته راجع ضمیر
و مفعول اولی نام نیکو و ثانیمی پامالدر) (پامال لغته چیکندر اما بونک کی برلده ضایع
معناسه در) (محصول بیت) (جوق واقع اولور الی بیلده کسب اولان نام نیکو که بر جرکین
آدانی پامال و ضایع ایدر برانده و بر ساعتده * قاضی را نصیحت یار آن یکدل بسند آمد و بر حسن
رأی و حفظ و فای ایشان آفرین کرد و کفت نظر عزیزان در مصلحت حال من عین صوابست
و مسئله بی جواب ولیکن (محصول ترکیب) قاضی به صادق بارانک نصیحتی مقبول کلدی و انلرک
حسن رأی و تدبیر نه و حفظ و قاسنه آفرین دیدی و ایشدی غر زلک نظری بنم حاله عین
صوابدر و مسئله بی جواب ولیکن * بیت * ولوان حبا باللام بزول * لسمعت افکایف تر به
عدول * و او حرف ابتدا (لو حرف شرط) (ان حرف ناصب و رافع) (حبا حاکک ضمه لفظا
منصوب اسم ان) (باللام یا حرف جر) (لام لوم معناسه مجروردر بالیه جار مجرور یزول به
متعلق) (بزول فعل مضارع مفرد مذکر غائب کیدر دیمکدر جمله فعلیه اعرابدن محلا مرفوع
خبران در وان اسمیه و خبر یله اعرابدن محلی یوق جمله شرطیه مقامنده واقعدر) (لسمعت فعل
و فاعل اعرابدن محلی یوق جواب لو واقعدر) (افکا لفظا منصوب مفعولی) (یغتری فعل
مضارع مفرد مذکر غائبدر افتعال بایک ناقص یا ایشندن ضمیر مذکر محلا منصوب مفعولی
افکه راجع) (عدول عینک فحیه و ذال معجمه ک ضمه لفظا عاذلدر ملامت ایدی معناسه
لفظا مرفوع فاعل یغتریدر و جمله فعلیه اعرابدن محلا منصوب صفت افکادر) (بعض نسخه ده
عدول واقعدر عینک و دال مهله ک ضمه لفظا دخول و زنی اوزره عادل معناسه هذک جمعدر
سابقا تی چند از عدوله ده مناسبدر) (محصول بیت) (اگر محبت ملامت و ازار ایله زائل اولوب
کیددی البه برکون ایشیدردم بریلانکه انی عدول و یا عدول افتر ایدر یعنی فلانک محبتی
ملامت و ازار ایله زائل اولوب ککندی دیو ایشیدردم * بیت * ملامت کن مرا چندان که
خواهی * که توان شستن از زنی سیاهی * که حرف تعلیل (توان شستن یومق اولمز یعنی
ممکن دکل) (زنی یا نه بیله قره عر بلرده مستعملدر زک دیار ینته منصوب دیمکدر) (سیاهی
یا حرف مصدردر) (محصول بیت) (عدوله خطاب ایدوب در بی ملامت ایله هر تقدیر که استرک
فائده سی یوقکه بکا نائیر ایلز زیر از نیکدن سیاهلنی یومغه کیدر مک اولمز یعنی بکا محبت
جانانی ترک ایله دیمک سیاه عریدن قره لغی کیدر مک کیدر * این بکفت و کسا ترا بشخص حال

او برانگیخت و نعمتی بران بریخت که گفته اند هرگز از در و ترازو و در و بازوست * کس از آرا
 اداست مفعول متعلق اندن کیمه لری دیمکدر با حرف صله (تفحص فعل بابتدن مصدر در تجسس
 دیمکدر حاله اضافتی مصدرک مفعولته در) و او به لامیه یعنی حالتی بوقلمه (برانگیخت بر حرف تا کید
 (انگیخت فعل ماضی مفرد غائب حواله و مسلط ایلدی دیمکدر (محصول ترکیب) قاضی مذکور
 بیلاری دیدی و متعلق اندن بعض کیمه لری او غلامک احوالی فیستنه حواله ایلدیکه انی بختلیوب
 قلبی ملایم ایدوب قاضی به مائل ایده ل و او غلامک بولنه بی نهایت و بی پایان نعمت دو کدی زیر
 دیمکدر که هر کیمه نک که التون ترازو سنده در زور بازو سنده در بوضرب مثلدر یعنی هر کیمه نک که
 مالی جوق اوله شویله که صایغله اولوب ترازو و ایل طارقمه محتاج اوله (زور بازو سنده در یعنی
 هر نه کیمه استرسه ال و بر دیمکدر حاصلی مالک و فرزندن کاتندر * و انکه بر بنیاد ست رس ندارد در همه
 عالم کس ندارد * دست رس و صف ترکیبدر رسیدن و سعت و قدرندن عبارتدر (محصول ترکیب)
 ماندن اوله نک حالی مذکور کیدر اما اولکه نک دنیا به الی ابرشمن یعنی ماله مالک دکل تمام دنیا ده
 کیمه سی یوقدر یعنی مراد آنه ظفر بولنه کیمه کا معین و سکیر اولماز * بیت * هر که زردید
 سرفرواورد * و ترازوی آهین دوشست * هر که یعنی هر کس که حذف و ایصال طریقله که
 اسم اولدی (فرو و فرود آسز بر معنایه در آشاغه دیمکدر) اورد فعل ماضی مفرد مذکر غائب
 کتوردی دیمکدر یعنی باشین ا کدی حاصلی میل ایلدی دیمکدر (ترازوی آهین اهن دمور
 (و یا حرف نسبت) و تون حرف تا کید (دوش قول معنایه در یعنی ترازو قولی اوموز معنایه در
 حق داده خطا ایلش (محصول بیت) هر کیمه که التون کوردی ا کا باشین ا کدی یعنی بی اختیار
 میل ایلدی کر که دمور قولی ترازو ایدسه ده یعنی التونی ترازو و یله وزن ایدنجه کامل اولنجه وزنندن
 بر مقدار اعرجه کلور پس میرانک اول حالته سرفرواورد بیور مشدر حاصلی التونده بر مرتبه ده
 قوت جاذبه وارد که انساندن غیری جاذبه ا کا میل ایدر (نوشروان مجلسنده بر کون حکما
 ایتدیلر صابون غم دیناده ندر کیمی دیدیکه منصبدرو کیمی دیدیکه کوزل بوزینه بقمقدر برزجه
 دیدی باده در جعبسی بو کا قائل اولدیلر (نوشروان دیدی حقیقته صابون غم التوند که جعبا
 بونلر انکه حاصلدر جعب حکما و سوز سرفروا ایلدیلر * فی الجملة شی خلقی میسر شد و هم در آن
 شب سخنه را خبر شد که قاضی همه شب شراب در سر و شاهد در براز تنم تخفنی و بزیم کفتی * فی الجملة
 حاصل کلام (شی و خلقی یاری حرف وحدندر و جازدر خلقی یاسی حرف تنکیر اوله فتأمل (سخنه
 شینک قتی و حالک سکونیه لغته نائب دیمکدر) اما بونده صو باشی مراددر (و ادا آن صله) که حرف
 بیان (قاضی مبتدا) و شراب در سر و شاهد در بر حاله در (بر بونده ایهام طریقله ذکر اولمشدر
 فتدبر از تنم تخفنی به متعلق (و یا حرف حکایه) و جمله خبر مبتدا در (و همه شب تخفنتیک
 و کفتنک ظرفیدر) و بزیم کفتی به متعلقدر (و از تنم تخفنی به معطوف (محصول ترکیب) حاصل
 کلام بر کیمه جوان ایله خلوت میسر اولدی و هم اول کیمه صو باشی به خبر اولدی که قاضی
 بتون کیمه شراب باشنده (یعنی سرخوش و دابر سینه سنده و یا یاننده تنم و ذوق و صفادن
 او یومزدی و با او بومدی و بزیم و اقیات ایل سو یلردی و با سو یلردی یعنی ایرلردی * نظم * امشب
 مکر بوقت نمی خواند این خروس * عشاق پس نکرده هنوز از کار و بوس * امشب بو کیمه (مکر
 کانه) بوقت با حرف ظرف (نمی خواند فعل ننی استقبال مفرد غائب اوقومز) یعنی اوتمز
 دیمکدر (حکایت حال ماضی معنایه اخذ ایدن لرنه لفظندن خبردارا یش و نه معنادن) خروس
 لفظنی مفرد ایراد ایلک ضرورت وزن ایدر و الاخر و سان مقایم ایدی (و یا خود جنس
 خروس مراددر) عشاق مبتدا (پس نکرده خبری) پس باه عربله یزد دیمکدر اکتفادن عبارتدر

ردشعی

مضا

رد شراح جعبا

(پس)

(پس پس نکرده نک معنای چوق ایلماش دین چوق خطا ایلش) نکرده ماضیدن قسمدر
 ایلماش دیمکدر (پس اسم مفعولدر دین فاعلیت و مفعولیت معنای تشخیص و تمیز ایلر
 ایش (هنوز الان دیمکدر) کاردن بونده آغوش مرادر (حاصلی بهلود دیمکدر) و بوس
 اسم مصدر در او به معنایسته (محصول بیت) بو کیمه کانه وقتنده اوتمز بو خروس زیر عاشق
 هنوز اکتفا ایلماش کار و بوس دن یعنی دلبری او به دن و قوجه دن طوبیماش بعض نسخه ده
 بوزنده و بوقافیه ده بریت واقع اولش بونده * رخسار یاردر خم کبوسو تابدار * چون
 کوی عاج در خم چوکان آنوس * رخسار یار لامیه در (در حرف ظرف) خم کبوسو تابدار
 لامیه و بیانه در) تابدار وصف ترکیبدر (تاب بونده اسمدر بکلم معنایسته) و دار داریدن
 طویجی دیمکدر (تاب بونده نافتن دن مشتقدر دین بوفنده تاب و تو آتی بو غیش (چون اداست
 نشیبه) (کوی عاج بیانه) (کوی طوب) (عاج قبل کوی) (خم چوکان آنوس لامیه و بیانه در
 (چوکان جیم و کاف بجمیله اویجی اگر بجه مصادر که اکثر هسانلر) یعنی کشتلر استعمال
 ایدرل (و آت اوزنده انکه طوب چلار بجم سپاهیلری چرید او یونی برینه آتی او نیارل تعریب
 ایدوب صولجان دیرل صادق و لامک فتحه لریله) آنوس بانک سکونیه آب ایله نوسدن
 مر کبدر (آب صو) و توس سین مهمله ایله نوشدن معنایدر (شین معجه ایله و تحیف ایلین
 قوم هنددر) زیرا شینی نقطه ایله انلرسین اوقورلر (و بواغاج هندک بلوطیدر که هنددر یاننده
 بر زمان یاغله قرار و نای آنوس اولور قاحفظ (محصول بیت) یارک رخساری یعنی بوزی
 کبوسو تابداره بو کلنده قبل کو کندن طوب کیدر آنوسدن چوکان بو کلنده نشیبه خاصدر
 مذکور بیتک قاضی قضه سینه مناسبتی یوقدر لیکن شراح شرح ایلد کیری ایچسون شرح
 ایلدک * یکدم که چشم فتنه بخفتست زینهار * سیدار باش نازود عمر در فسوس * چشم
 فتنه لامیه در مجازا (بخفتست اصلی بخفته است در ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال
 اولدی بونده او یومش دیمکدر (زینهار بایله اداست تنیه در) سیدار اسمدر او یانق معنایسته
 (باش فعل امر مفرد مخاطب بیدار اول دیمکدر) تا حرف تعلیل (نزد فعل ننی مستقبل مفرد
 غائب عمر فاعلی) (در حرف صله) (فسوس افسوسدن تخفندر) (بونده حیف معنایسته در) (محصول بیت)
 بر دم که فتنه کوزی او یومشدر یعنی بر دم که عالم اغیاردن خالیدر زینهار صفین بیدار اول و
 او یوقی ترک ایله تا کیم عمر نازنین حیفه کیمه یعنی ضایع بره صرف اولیه * نانشوی زمجد آذینه
 بانک صبح * یا از در سرای اتابک غریو کوس * تا حرف توقیت در مادام معنایسته (ونشوی
 فعل ننی مستقبل مفرد مخاطب مادام که ایشیه سین دیمکدر) (مسجد آذینه جمعه مسجدی
 دیمکدر) زیرا آذینه دالله و ذالاله جمعه کونته دیرل (ذالاله مشهوردر) اما دالله میرحسین
 معمایینک آذینه معماستدن معلومدر (بانک صبح صبح اذاتی اضافتی لامیه در) (یا حرف عطف
 (در سرای اتابک لامیه در) (غریو کوس لامیه در) (غریو او آذینه اعلمقدر) (بونده فریاد و فغان
 مراددر) (کوس سابقا مفصل بیان اولمشدر) (محصول بیت) مادام که مسجد جمعه دن صبح اذاتی
 ایشیه سین و اتابک سراینک قابوسندن کوسک ناله و افغانی * لب ازلب چو چشم خروس ابلهی
 بود * برداشتن بکفتن بیوده خروس * لب برداشتنک مفعول صریحی (وازلب غیر صریحی
 (چو چشمه اضافتی بیانه در) (خروسه لامیه) (ایله افعال وزنی اوزره صفت مشبهه در احق
 معنایسته) (و یا حرف مصدر و مبتدا) (بود بانک ضمی و واولک فتحیه فعل مضارع مفرد غائب
 خبر مبتدا در ایلماش اولور (و جازدر که اداست زمانیه اوله) (برداشتن بوده فاعلدر) (بکفتن
 (یا حرف مساجت برداشته متعلق) (بعض نسخه ده) (بکفتن برینه بکفته واقعدر

ردشعی
رد سروری

رد سروری

مضا

سوز معانسته بیهوده اضافت بیاید (وخر و سه لایه) از اب برینه بر لب باز ایلر معایه واصل
 دکر ایش (محمول بیت) بو بیت بیت اوله مرتبطدر (لپی بینی عاشق لبی چشم خروس کپی
 قزل و صافی اولان معشوق لبیدن فالدر مق خروسک و قفسر اوئم سبله ابلهلق اولور
 ویا ابلهلقدر حاصلی زائد بیه خروس اوئم سبله صباح اولدی دیو جانان صفاسندن فراغت
 ایلک ابلهلقدر * قاضی بدین حالت بود که یکی از متعلقان در آمد و گفت که خبر و تابی داری
 کر ز که حدود آن بر تودق گرفته اند بلکه حتی گفته اند تا مکر این آتش فتنه که هنوز زنده است
 یابند بیری فرو نشانیم مبادا که فردا چون بالا گیرد عالمی را فرا گیرد قاضی بنسیم درونکه کرد و گشت *
 که حرف رابط مقول قول (خبر فعل امر مفرد مخاطب فاعل دیمکدر) خبر بدندن (خاستن دن
 دینار خطا ایشلر) تاحرف توقیت (پای داری ایاغک وار) یعنی قوت و قدرتک اولد بجه
 (کن یز فعل امر مفرد مخاطب قاج دیمکدر) کر بزدندن کر بختندن دینار بکلس قاجلر
 (که حرف تعلیل (دق غم و غمجه دیمکدر) و یا حرف وحدت و یانگیر (بل حرف اضرب
 (حتی یا حرف وحدت (تاحرف تعلیل (مکر حرف تمی (آتش فتنه پیا نیده در) که حرف بیان
 (هنوز آن دیمکدر) یا حرف مصاحبت (آب تدیر بیانه) و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر
 (فرو حرف تأکید (نشانیم فعل مضارع متکلم مع الفیور سویندر لم دیمکدر) نشانیدندن که
 لفظ مشترک در آتش سویندر مکه بر نسد بی نصب ایلک (یعنی بر مصلحت اوزره بر کیمسه بی دیکم
 پینده (مباد فعل نهی مفرد عائب اولیه دیمکدر دعا مراد در) (که حرف بیان (فردا یارین (چون
 حرف تعلیل (بالا ارتفاع کیر طونه ارتفاع طونه) یعنی قافله دیمکدر فاعلی آتش فتنه در
 (عالمی یا حرف تنکیر (ورا دات مقول (قاضی مبتدا (بنسیم یا حرف مصاحبت (نکه کرد
 متعلقدر (بنسیم فعل بایندندن مصدر در کولسمک دیمکدر) در حرف صله (و او صبری قبولدن
 ایجری کلنه راجعدر (نکه کرد نظر ایلدی دیمکدر (محمول ترکیب) قاضی بو حالته ایدی یعنی
 بصرله بوس و نگارده ایدی که متعلق بدندن بر بعضی ایجری کیردی و بدی که قالی و ایاغک اولد بجه
 قاج یعنی ایاغک تحمل ایدوب قادر اولد بجه زرا حدودلر سنک اوزر بیکه دق طومتلر (یعنی
 غزالر بلر بیکه حق سو بلر نا اوله که بو آتش فتنه که از آجقدر بر تدیر صوبی ابله
 سویندره و ز اولیه یارین چو بیکه مرتفع اولوب قافله تمام عالمی احاطه ایلد قاضی بنسیم کا نظر
 ایلدی و دیدی * قطعه * پنجه در صید برده ضحیرا * چه تفاوت کند که سک لاید * صید بونده
 مفعول معانسته در (یعنی صید پنجه برده نکه مفعول صریحی (و در صید غیر صریحی (در حرف
 صله در و برده ماضیدن قسمدر ایلتمش معانسته (ضعیف ضادک و غینک فتحدر یله رسلان دیمکدر
 (و یا حرف صله و یا حرف تخصیص . لاید فعل مضارع مفرد غائب افقر دیمکدر) لایندندن
 ایت افقر مق معانسته (محمول بیت) پنجه سین صیده یعنی آره ایلتمش یعنی باز مرش ارسلان
 نه تفاوت ایدر که ایت افقر یعنی یانسه کلوب شکارین الیمز دیمکدر یعنی احداثک و حصادک
 بکا ضرری بوقدر همان جانان بنم اولسون دیمکدر (قونه دیر لسه دیسو لوطونه کور یارانکن)
 * روی در روی دوست کن بکدار * تاعد و پشت دست میخاید * روی کنک مفعول صریحی
 (و در روی غیر صریحی (و دوسته اضافتی لایمه در (بکدار فعل امر مفرد مخاطب قو (یعنی هال
 ابله (تاحرف تعلیل (عد و مبتدا (پشت دست لایمه و مفعول (میخاید فعل مضارع مفرد غائبدر
 و خبر مبتدا (محمول بیت) خطاب عام طریقله و یا کلن متعلقه پیورر که بوزرکی دوست
 بوزینه ابله یعنی لب لبه و سینه سینه اول جانانله و قوطنه تا کیم عدوال ارقاسنی چکنیه عداوت
 و جندندن حاصلی من جانانله صفاده اول و قوعد و حسد آتشنه یا توب کرل اولسون * ملک راهم

رد سروری
و سببی

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

در آن شب آگاهی دادند که در ملک توحین منکری حادث شده است چه فرمودی گفت من او را
 از جمله فضیله عصر و یکنه دهر مید آنم باشد که معاندان در حق او بفرض حوض کرده
 باشند این سخن در سمع قبول من نیاید مگر آنکه که معاینه کردد که حکما گفته اند * ملک پادشاه
 (ورا دات مقول) آگاهی یا حرف مصدر خبردارلق دیمکدر (که حرف بیان ملک تولا میه (منکری
 اسم مفعول در افعال بایندن (و یا حرف وحدت (حادث شده است پید اولمشدر (جمله فضلاء عصر
 لایمه در (یکنه بی فضلیه (و جمله عطف ایلک جائز یکنه فرید دیمکدر (دهره اضافتی لایمه در
 (باشد که اوله که یعنی احتملد که (در حرف ظرف (حق اولایمه بفرض یا حرف صله غرضه دیمکدر
 (حوض شروع معانسته در (سمع قبول من بیانه و لایمه در (نیاید کنز یعنی کیمز دیمکدر (مکر لا
 معانسته در (که حرف تعلیل (محصول ترکیب) پادشاهه دخی اول کیجه خبردارلق و بر دیلر که سنک
 مملکتکده شونجلین بر جر کین ایش ظاهر و هویدا اولمشدر نه پیورر سین پادشاه دیدی بنانی جمله
 فضیله عصر در یعنی زمانه فاضلرینک بر سین بلورم و فرید دهرک بر سین یحتمل که معاندلر
 و حدود و عدول آنک حقتده غرضه شروع ایش اوله لریوسوز بنم سمع قبوله کیمز اول اول وقتکه
 معاینه و اشکاره اوله زرا حکما دیمشدر * بیت * بپندی سبک دست بردن بنم * بدندان بردن
 دست در بنم * یا حرف مصاحبت (شد لفظ مشترک در ترکیده ایچی کپی بر بسی کسکین معانسته در
 (بر سیده حدتلی یعنی یاوز معانسته در (و یا حرف مصدر پس بونده حدتله و تیر لکله دیمکدر (سبک
 لفته بدینی دیمکدر خفیف معانسته اما بونده فوری دیمکدر یعنی تأنسنز و فکر و فرا سنسنز دیمکدر
 (بردن مصدرینه مرتبطدر (دست ده بویه در (یا حرف صله بونده متعلقدر (تیغ فلجدر سیف معانسته
 بدندان بردن مفعول غیر صریحی (و پشت صریحی (پشت دست در بنم بیانه در (محصول بیت)
 حدتله فوری ال فلجه ایلتمک یعنی ال صومق حیف و شمانلق ال ارقاسنی دیشنه ایلدر حاصلی
 اول جانی ایلک حیفنوب و یشیمان اولوب ال ارقاسنی دیشنه ایلدر اسناد مجازیدر فتدیر
 بعضی نسخه ده بر دیرینه کرد و اقدرد ایصرر دیمکدر یعنی لوحدت سبیله حیف دیوال ارقاس
 ایصرر (مصراع) اولک معانسنی در زمان دشواری و ضجرت دست بنم بردن یشتاب و استیحال
 دین معنایی دشوار ایش و صر یلغله ال بدینی ایلتمک فلجه دین معنایی صرب بره چکمش او برد
 فعل مضارع در بردن دینار صر ق سو یللمر * شبرم که شجر گاهی ملک حتی حد از خاصان
 بر باین قاضی رسید شع را دید ایستاده و شاهد نشسته وی ریخته و قدح شکسته و قاضی در
 خواب مستی بی خبر از ملک هستی بلطفش پیدا کرد و گفت برخیز که آفتاب بر آمد در یافت که
 حال چیست گفت از کدام جانب بر آمد گفت از جانب مشرق الحمد لله که هنوز در توبه باز است
 بحکم این حدیث که (لا یخلق باب التوبه علی العباد حتی تطلع الشمس من مغربها) گفت استغفر الله
 و اتوب الیه * شجر گاهی ایزنه شجر وقتی (ملک پادشاه یا حرف مصاحبت (تی یا حرف وحدت
 بر پنجه تسله دیمکدر (بر حرف صله (بالین قاضی لایمه بصد بی اوجه یعنی باشی اوجه (ایستاده
 و استاده تخفیف یا ابله طور مرش دیمکدر ماضیدن قسمدر اسم مفعول دین فاعلی مفعولدن فرق
 ایلر ایش (و قاضی مبتدا در (خواب مستی متعلق او بقوسنده خبر مبتدا در (بجز از ملک هستی
 خبر بعدا خبردر (یافت اکلدی حضرت شیخک بجز از ملک هستی دیدیکندن صکره (در یافت
 پیورر یعنی ترددن خالی دکل قتامل (در توبه لایمه در مجازا (باز بونده آجقدر مقفوح معانسته
 (بحکم این حدیث (یا حرف مصاحبت و اضافت لایمه در (حکم بونده سندن و حجت معانسته در
 (که حرف بیان (لا یخلق فعل فی استقبال مفرد مذكر غائب منی للمفعول لا یجوز مفعول مطلق دیمکدر
 (باب التوبه فاعل لا یخلقدر و لایمه در مجازا (علی العباد لایخلق به متعلق (حتی تطلع ان مقدره

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری

رد سروری

ایله منصوب در ال ان تطلع دیمکدر (الشمس افضا مرفوع فاعلی) من مفر بها تطلع به متعلقدر
 (استغفر فعل مضارع متکلم وحده) الله لفظا منصوب مفعولی (وتوب استغفر به معطوف فعل
 مضارع متکلم وحده در نصر باینک اجوف و او بسندن) البه اتوب به متعلقدر (محصول ترکیب)
 ایستدم که اول صباح وقتدر پادشاه خواصندن بر نیچه شخصه قاضیک باشی اوچته ایرشدی
 یعنی کلدی شعی کوردی رنده طور و ب یار و دلبر مجلس کارنده او تورهش و باده دوکیش و قدح
 صمغش یعنی بوناری بویه کوردی و قاضی مستک او بفرسند و ارقی عالندن بخبر ملک آنی اطفله
 بیدار ایلدی یعنی او یاردی و دیدی فانی که آفتاب طلوع ایلدی قاضی اکلدی که حال ندر دیدی
 آفتاب نه جانبدن طلوع ایلدی پادشاه مشرق جانبدن دیدی قاضی دیدی الحمد لله که توبه قبوسی
 هنوز اچدر بوحسب شریف استدلاله که توبه قبوسی با غلطان عباد اوزره شمس مفر بدن
 طلوع ایدنجه اندن صکره قاضی دیدی ایلدیکم خطا دن اللهم مغفرت و عفو طلب ایدرم و دخی
 نامشروع و نامعقول ایش ایشلم خدایه توبه و رجوع ایدرم یعنی جمع نامشروع ایشلردن شمعی
 کرو فراغت ایدرم * قطعه * این دو چیزم برگاه انکیختند * بخت نافر جام و عقل نامم * چیزم می
 معناه کاهه معیددر (انکیختند فعل ماضی جمع فاعل افر ایلدیلر یعنی قندر دیلر دیمکدر) بخت
 نافر جام بیایه (ناحرف توصیف نفی) (فرجام فالت فحیله ایشک صوکی عاقبت کار معانسه
 (محصول بیت) قاضی توبه و استغفار ایلد کدن صکره بویکی پتله اعتذار ایدر که بویکی نسنه بی
 کاهه قندر دیلر بریسی عاقبتسز یعنی ابر و ناقص طلعم و بر سیده نامم و ناقص علم (مصراع
 ثانی مصراع اولی بیان ایدر حاصلی طالعکم و عقلک قصور ایدر بی معصیه اغرا و اغوا ایدن
 * کر کرتارم کنی متوجهم * و ر بخش عفو بهتر ز انتقام * مستوجب استفعال با بدن
 اسم فاعلدر مستحق معانسه (با حرف تأکید) بخشی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرط
 واقعدر بشلر سک دیمکدر (عفو مبتدا بهتر خبر) ز انتقام بهتر متعلق جمله اسمیه جواب
 شرطدر (محصول بیت) اگر بی جرم ایچون مواخذه ایدوب کرتار عفو بیت و عذاب ایدر سک
 لایق و مستحق و اگر ر حیلک صفیه متصف اولوب کاهمی و جرمی بغشلر سک بهر حال
 عفو و غفران انتقام ایدوب عفو بیت ایلکدن بکر کدر * ملک گفت توبه درین حالت که
 بر هلاک خود اطلاع یافتی سودی ندارد قال الله تعالى فم يك ينفعهم ايمانهم لما روا با سنا *
 یافتی فعل ماضی مفرد مخاطب (سودی یا حرف تکبیر یا وحدت دینلر فکر سوزو بشلر) فا
 جواب شرطه داخل اولان قادر (لم يك اصلي يكون ایدی لم جازه داخل اولفله انتفاء
 ساکنین وقع اولدی و اودن و نودن و اوحذف اولندی لم یکن قالدی صکره نون کثرت استعمال
 ایچون تخفیف ا حذف اولندی جواز طریقه لزوم ادکل (نفع فعل مضارع مفرد مذ کرا غائب هم
 ضمیر منصوب متصل مفعولی) ایمان لفظا مرفوع فاعلی هم ضمیر مجرور متصل مضاف الیه
 لما وقتا دیمکدر (راوا فعل ماضی جمع مذ کرا غائب هموز العین مغل اللام و او ضمیر سابقده
 مذ کور کفار راجعدر) یا س لفظا منصوب مفعول تا محلا مجرور مضاف الیه در (محصول ترکیب)
 پادشاه دیدی بوجالنده توبه که کندی هلاک که مطلع اولدک فائده ویرمز تنکه خدا یورور
 مشرکله ایمان کتوریمک نفع ویرمز وقتا که شدت هذایمزی کوردیلر سه یعنی ایمان یا س و خوف
 مقول دکلدر سنده ای قاضی هلاک اولاجفک بلدک که توبه و استغفار ایلر سک * قطعه *
 چه سود اذدزدی آسکه توبه کردن * که نتوانی کند انداخت بر کاخ * دزدی یا حرف مصدر
 (که حرف بیان) نتوانی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب (کند لفظ مشهور در فارسیده و ترکیده
 و ترکیبه اوفرغ دیدیلر) کاخ کاف عریضه قصر در کوشک معانسه (محصول بیت)

رد سروری و جمعی

معد

اوغر یلقدن

اوغر یلقدن نه فائده اول وقت توبه ایلک که کوشک اوزره کند اتمه قادر اولیه سین یعنی
 قصره چیقماغه عدم قدر بکدن خر سز اقدن توبه ایلک نه فائده ایدمی سنده ای قاضی عفو بکدن
 خلاص اولیه جفک بلور سین که توبه ایدر سین * بلند از میوه کو کوتاه کن دست * که کونه
 خود ندارد دست بر شاخ * بلند کونک مقدم معولیدر (از میوه کوتاه کنه متعلقدر بر مخاطب
 تجرید ایدوب اکا خط سب ایدوب کو دیر یعنی بلند سوبله) کو بونده ادات تا کسدر دین
 زائد سوبلش (دست کنتک مفعول اول صریحی) (کو کوتاه ثانیه) (از میوه غیر صریحی) (که
 حرف تعلیل) (کوتاه مبتدا) (خود ادات تا کید) (ندارد فعل نفی مستقبل مفرد غائب فاعلی
 تختنده کوتاهه راجع ضمیر در) (دست مفعول صریحی) (و بر شاخ غیر صریحی) و جمله فعلیه
 خبر مبتدا در (محصول بیت) بلند اولان کبسه به سوبله ای مخاطب مجرد که البکی میوه دن
 کوتاه ایله یعنی قصه ایله حاصلی الک چک اوز اتمه میوه به یعنی بوتنبه بلند قائمه لازمدر (کوتاه
 قد اولانه لازم دکل زبرا کوتاه قامت خود داله و بداعه ال طومناز یعنی ال ابرشده من که اکا ثنیه
 لازم اوله * ترابا وجود چنین منکری که ظاهر شد خلاص صورت نیندر این بکفت و موکلان
 عفو بیت دروی او یختند کفت مراد خدمت سلطان یک سخن باقبست ملک پرسید
 آن چیست گفت * منکری یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) خلاص ترا قرینه سوبله
 خلاص تونقد رنده در و مبتدا در (صورت نیندر خبری ملحوظ و متصور دکل دیمکدر) (موکلان
 عفو بیت لامیه) (موکلانی جلاددن اعم طون زائد سوبلش) (در حرف صله) (وی ضمیر قاضی به
 راجعدر) (او یختند یا بشدیلر دیمکدر) (او یختند قرینه او یخت بازان و فاعلی پادشاهی طون
 غریب مطالع سی واریش) (گفت قاضی) (مر اینم دیمکدر) (محصول ترکیب) سنک
 بونجیلین برنامشروع ایشک وجودیله که سندن ظاهر اولدی خلاص صورت بغلر یعنی
 خلاص ایلکه معقول دکلدر پادشاه بوسوزی سوبلدی و اشکجه موکلاری یعنی جلاد لر
 قاضی به یا بشدیلر قاضی دیدی بنم پادشاه خد متنده بر سوزم باقیدر یعنی بر سوزم دخی و ایدیمکدر
 پادشاه صور دیکه اول ندر قاضی دیدی * قطعه * با ستن ملالی که بر من افشانی * طمع
 مدار که از دامت بدارم دست * یا حرف مصاحبت سببیتی متضمن (طمع مداره متعلق
 (آستین ملال بیایه) (و یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر حرف مصدر دین بکلس سوبلش
 (که حرف رابط صفت) (افشانی فعل مضارع مفرد مخاطب سلکرسین اغراضدن ککاشندر
 (طمع مدارک مفعول صریحی و یا ستن غیر صریحی) (مدار فعل نهی مفرد مخاطب دار بدندن
 طومه دیمکدر) (که حرف بیان) (از دامت بدارمک مفعول غیر صریحی و دست صریحی
 (محصول بیت) بر ملال آستین سبیلله و یا ملال آستین سبیلله که بنم اوزریمه سلکرسین یعنی که
 بدن اغراض ایدر سین طمع طومه یعنی امید ایله که داشکدن الم طونام یعنی انککدن الم حکم
 * اگر خلاص محالست ازین کنه که مرا * بدان کرم که توداری امید واری هست * بدان
 یا حرف صله (که حرف رابط صفت) (امید واری یا حرف مصدر) (محصول بیت) اگر
 خلاص محال ایسه یعنی قور تلقی ممکن دکل ایسه بو کاهدن که بخدر یعنی بنده اولان
 کاهدن خلاص جائز دکل ایسه اول کرمه که سنک و ارامیدلک وارد یعنی کرم و اطفکه امید
 وارم اندن رجای قطع ایلم * ملک گفت این لطیفه بدیع آوردی و این نکته غریب گفتی
 ولیکن محال عقلست و خلاف شرع که ترا امر و ز فضل و بلاغت از چک عفو بیت من
 برهاند مصححت می بینم که ترا از قلعه بشبب اندازم تا دیکران عبرت گیرند گفت ای خداوند جهان
 پرورده نعمت این خاندانم و نه تنها من این کنه کرده ام دیگری انداز تا من عبرت گیرم ملک ازین

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد سروری

سخن خنده آمد و بفرمود سر خطای او در گذشت و متعشسان را که اشارت بکشتن او کرده بودند *
 گفت ملک دیدی (لطیفه آوردن بشک مفعول اول) و بدیع ثانی بدیع عجیب دیگر (ونگته
 گفتنک مفعول اول) و غریب ثانی غریب معنای غریب (لطیفه بی بدیع و نکته بی غریبه
 مضاف ایدن نه ملاحظه ایلدی مسکن) چنک عقوبت بیانیه (ومنه اضافت لامیه در) باحرف
 صله (و شیب نشیدن مخفف لفظ در) شین نشیدن مخفف اولدینی کی آشفنا و آت
 و انش معالزده مستعمل لفظ درگاه اولور که اتباع و مزاجه طریقه یب لفظنی بو که عطف
 ایدوب شیب و یب درلر عریضه حسن بسن و ترکیده قزن قزن دیدکلی کی (پرورده نعمت
 این خاندانم لامیه در) پرورده اسم مفعولدر (سر سودا وجهت معنای در) خطایه اضافت
 لامیه در (متعت فعل یابیدن اسم فاعلدر بر کبسه نک ذلتی است که درلر) (الف و تون ادات
 جمعدر) (محصول ترکیب) پادشاه دیدی بو لطیفه بی عجب کتوردک و بو نکته بی غریب
 سویلنک ولیکن محال عقلدر و خلاف نقل که سنی بو سکون فضل و بلاغت بنم عقوبتم
 بنجه سندن قورتره یعنی خلاص ایلده مصلحت اتی کورورمه که سنی قلعه دن اشاغه خندقه انام
 طوره یعنی تا کیم غیر عبرت له ل فاضی بوسوزی ایشید نیجه دیدی ای جهانک پادشاهی بو خاندانک
 نعمتی پرورده سیم بو کامی بالکن بن ایشامش بندن غیر بسنی آت تا کیم بن عبرت الام پادشاه
 بوسوزدن خنده کلدی یعنی کولدی و عفو ایلانک خطای سواد سندن یکدی و انک متعشرینه که
 بو نک هلاکته اشارت ایشلر ایلدی دیدی * پیت * همه حمال عیب خو بیلنید * طعنه
 بر عیب دیگران مزید * حالک عیبیه اضافتی اسم فاعلک مفعولیه اضافتدر (و خوبشنه
 لامیه در) طعنه ها رسمی علامت نقلدر عرضه و معشوقه کی (عیب دیگران مصدرک مفعولیه
 اضافتدر) مزید فعل نهی جمع مخاطبدر اورمالک دیگردر (محصول پیت) جیمعکن کندی
 عیبکرنک جالبسز یعنی هر بر یکزده نیجه درلو عیوب وارد ایلدی غیر بیلرک عیوبنه طعنه
 ایلک * حکایت منظومه * جوانی پاک باز و پاک رو بود * که با پاکیزه روی در کور بود *
 جوانی باحرف وحدت (پاک باز وصف ترکیبدر پاک نظری دیگردر مصلح معنایه) (پاک روده
 وصف ترکیبدر پاک بویشلو معنایه مستقیم دیگردر) (که حرف رابط صفت) باحرف صله
 (پاکیزه پاک معنایه در) پاکیزه روی وصف ترکیبدر کوزل بوزلی (و یا حرف وحدت) در
 حرف ظرف (کروکات عجب کسریله و رانک فحمله رهن معنایه در) (محصول پیت) بر پاک باز
 و پاک بوجوان و ارادی یعنی صالح پاک دامن که بر پاک رویه مرهون ایدی یعنی گرفتار و مبتلا
 ایدی (به ضیلر کرو و پرینسه کرو باز دیلر کاف عربینک و رانک فحله لریله کشنی معنایه و دریا
 عبارتی بو که قریبه طویدی لیکن عربیده بویله یرده و او اعلال اولماق خلاف قباسدر
 انگیز چون مشهور لغتدره موجود دکل و فارسی لغتدره کرو قوغوق دیشه درلر یعنی ایی بوش
 دیش که قوریت بمش اوله علی کل حال عربی و فارسی لغتدره موجود اولما یحقی فرنگجه
 و یا اورجه اولوق کرک * چنین خواندم که در درای اعظم * بکردای در افتدند باهم * که حرف
 بیان (یا حرف صله) کرداب کاف عجمک کسریله صو چولکی یعنی صوچور بیلوب باتدی یعنی بر که
 هلاک اولوق خوفی و له عریجه (در دور درلر) و یا حرف وحدت (در حرف تأکید) افتادند و دوشیدلر
 (باهم یله) (محصول پیت) حکایه زده خوبله اوقدم که درای اعظمه بر کردابه دوشیدلر
 ایکسی یله (حضرت شیخ بو بنده اجمال ایش یعنی نیجه دوشد کلدی بیان اولندی) * چوملاح
 آمدش نادرست کورد * مبادا کاندران حالت بمیرد * (ملاح کجی) (آمدش شین معنایه دسته
 مقیددر) (دشلس قدرینده) (ناحرف تعلیل) (مبادا فعل نهی غائب) (کاندران) (که حرف بیان) (بمیرد

در سروری

ایکجی قز قانک ضعیله در
لصاع

رد شعی

هیجانده فصل و اجیددر
لصاع

فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تخته جواه راجع ضمیردر (محصول پیت) چونکه ملاح کلدی
 تا عاشق جوانک این طونه اولیه سکیم اول حالتده اوله دیو * هسی گفت از میان موج و شور *
 مرابگذار و دست بار من گیر * هسی ادات حکایه (میان موج لامیه در یا به بطنیه) (تسور
 نالک فحی و شینک سکونیه بحالت معنایه در) (تسوریش معنایه کور) (بعضیلر موجه عطف
 تفسیری طویدلر) (بگذار قوی یعنی ترک ایل) (دست بار من لامیه در) (گیر فعل امر مفرد مخاطب
 طوت دیگردر) (محصول پیت) (جوان ملاحه موج و شور یعنی عجبدر یا ورته سندن سولردی
 بی قو و یاریمک این طوت) (یعنی اتی خلاص ایلد بن بوغلر رسم بو غلام * درین گفتن جهان
 بروی بر آشف * شنیدندش که جان میداد و می گفت * جهان مبتدا) (و بر آشف خبری) (شنیدندش
 شین جوان معهوده راجعدر) (که حرف بیان) (محصول پیت) بوسوزی سونلکده جهان اوزرینه
 پریشان یعنی قرش مورش اولدی کا یقین اولان کیمیه لاتی ایشیدیلر که جان و روزی
 و سولردی سولدی کلن پیتک مضمونیسدر * حدیث عشق از ان بطل مینوش * که در سحقی
 کند یاری فراموش * حدیث عشق لامیه (بطل بیکار دیه کدر یعنی در دعوت قن خالی) (مینوش
 فعل نهی مفرد مخاطبدر) (نوشیدندن ایشتمک و دیکلمک معنایه) (که حرف رابط صفت) (سحقی
 باحرف مصدر) (یاری یاسیده بویله در دوستلق معنایه) (فراموش اسم مصدر در) (اوتده دیگردر
 (محصول پیت) (عشق قصه سنی اول بطلاندن کله که شدت حالده یارلغی و دوستلقی فراموش ایلده
 اونوده * چنین کردند یاران زندگانی * ز کار افتاده بشنو تابداق * یاراندن مراد عشاقدر) (زندگانی
 باحرف مصدر در درلرک دیگردر) (کار افتاده بحرب احوال دیگردر) (یعنی باشنه ایش دوشمش
 دیگردر بویتمک مصراع اولی ایات سابقه به ناظر در) (و مصراع ثانی ایات آنیمه فندبر
 (محصول پیت) (مذکور جوان کی ایلد یار یاران درلکی پس باشنه ایش دوشندن یعنی احوال
 روزگاری تجربه ایلیدن ایش مراد بحرب احوالدن حضرت شیخ کندیلر انک انچون بیور که
 نایله سین * که سعدی راه ورسم عشق بازی * چان داند که در بغداد تازی * که حرف بیان در
 مصراع ثانی (سعدی مبتدا) (رسم بونده عادت و قانون معنایه در) (عشق بازی بونده عاشق
 معنایه در) (یا حرف مصدر عاشق دیگردر) (مصراع ثانی خبر فیه ایدر) (که حرف بیان
 تازی عربی دیگردر عربی دل مراددر) (بغداد تفضیل ایلک وجهی بود که کندی زمانده
 بغدادل عرب و عجم دینی فصیح سولر لری اما بوزمانده ایکسندند بی بهره بر باولک جهله در
 (محصول پیت) (سعدی عاشق راه ورسمی انجیلین بیلور که بغدادده عربی دینی یعنی اهل بغداد
 لسان عربی ابو بیلد کلدی کی) (سعدی عشق بازی طریق انجیلین انو بیلور مضارع نالینک
 معنایه انجیلین بیلور که بغدادده عربی بیلور یعنی شهمه سز بغدادده عرب و اراید و کنی بیلدی کی
 عشق بازی انک رسم و راهی دخی انجیلین بیلور دین کیمیه هیچ نسته بلز ایش * دلارای که داری
 دل درو بند * دگر چشم از همه عالم فرو بند * بویتم حقیقی به و مجازی به فحلمدر) (دلارام
 وصف ترکیبدر آرمیدن دیکلمک یعنی راحت اولوق) (یا حرف وحدت) (که حرف رابط
 صفت) (دلارام دارینک مقدم مفعولدر طو نارسین دیگردر و آرقدن تعبیر در) (دل بندک
 مفعول صریحی و در) (غیر صریحی) (او ضمیری دلارامه راجعدر) (بند فعل امر مفرد مخاطب در
 (بندیدن بقله دیگردر) (دگر دخی دیگردر) (چشم فرو بندک مفعول صریحی) (از همه عالم غیر
 صریحی فرو بند بوم دیگردر) (محصول پیت) (دلارامک که وار کو کلکی اکایله یعنی اکاتعلیق ایل
 دخی سکوزوکی جمع عالمدن بوم یعنی اندن غیری به انتفات ایلده اگر ظاهرا دلا زای دز
 واکر باطنی) (مصراع نالینک معنایه سنی کرو دوکلکی عالمدن چشمکی اشاغه بفسله دین معنای

رد شعی

رد شعی

فنی بد باغملش * اگر لیلی و مجنون زنده گشتی * حدیث عشق ازین دفتر نوشتی * دفتر دن
 مراد کاتب کلساندز (گشتی) (نوشتی) باری حرف حکایه در (محصول بیت) اگر
 ایل ابله مجنون زنده اولادی (یعنی صاغ اوله ردی عشق قصه سنی بو کابدن بازار ردی
 یعنی هر بریمی) حضرت شیخک بوسوزی بشجی با به نسبتدر که عشق بایددر * باب ششم
 در ضعف و پیری * حکایت * باطا نفع دانستمدان دو جامع دمشق بخنی همی کردم
 ناگاه جوانی از در درآمد و گفت در میان شما کسی هست که زبان فارسی داند اشارت
 بمن کردند گفت خیرست گفت پیری صد و پنجاه ساله در حالت نزعت و زبان فارسی چیزی
 میگوید و مفهوم مانعی گردد اگر بکرم قدم رنجی شوی مرد بانی باشد که وصیتی کند چون
 بیالینش فرار سیدم این میگفت * با حرف مصاحبت (طائفه دانستمدان بیانیسه (طائفه
 همزه سنی حرف وحدتدر دین خطما سوبلش (بخنی یا حرف تنکیر (پیری با حرف وحدت
 (صد و پنجاه ساله بوزالی یا شلی دیمکدر) حالت نزاع لامیه (با حرف مصاحبت (زبان فارسی
 بیانیسه (چیزی با حرف وحدت (واو حرف حال (مفهوم ما لامیه (نمی گردد اولماز دیمکدر
 نمی شود معناسنه (بکرم با حرف مصاحبت (قدم رنجی شوی الم و زجت معناسنه در
 قدم زجته کورسک دیمکدر بیانی بودیمکدن کابندر (مزدیمک صمیمله وزانک سکونله
 اجرت و کرا دیمکدر اما بونک کی پرده ثواب معناسنه در (بانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
 بایدند بونک معناسنه بافتند دینار خطا ایلدیلر (باشد که اولاکه یعنی موجود که دیمکدر
 (وصیتی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر (بیالینش با حرف صله یصدغنه دیمکدر (فرا
 حرف تاکید (رسیدم فعل ماضی متکلم وحده ابرشدم دیمکدر (این میگفت بوا یکی بنی
 وفور دی (محصول ترکیب) دانستمد طائفه سبله بحث ایلر ایدم جامع دمشقده یعنی بنی
 امیده ناگاه رجوان قیودن ایجری کیدی ویدی سزک اراکرده بر کیمسه واریددر عجم دینی
 یلور شیخ دیرکه بکا اشارت ایلدیلر یعنی ایسته بوییلور دیدیلر بن دیدم خبر در جوان دیدی
 بوزالی باشند بر پیر حالت نزاعده در فارسی داله برنسه سوبلر حالو که بزاکلا مرزا اگر کرمله
 قسم رنجی اولورسک یعنی زجته کورسک ثواب بولور سین مر جوددر که بروصیت ایلله مبادا
 فوت اوله چونکه یصدغنه یعنی باشی اوجنه ابرشدم بوا یکی بنی اوقوردی * قطعه * دی چند
 کتم برارم بکام * در یفا که بکرفت راه نفس * دم نفس یا حرف وحدت (چند نیجه دیمکدر
 ضرورت وزن ایچون تقدیم و تأخیر قلنددر تقدیری کتم دی چند (برارم جیه ارم دیمکدر
 (بکام با حرف صله و یا حرف مصاحبت کامه و یا کامله دیمکدر (کام کاف عربیله پیونده ایهام
 طریقه مذکور در مراد ابله دماغ یننده فتامل (در یفا دالده کسره وضه لغتدر (الف حرف
 ندا یعنی حرف ندبه (بکرفت فعل ماضی مفرد غائب مبنی المفعول معناسنه طوتلیدی دیمکدر (راه
 نفس لامیه (محصول بیت) دیدمکه بر قاج نفس مراد نیجه کتورم یعنی جیقارم یا خود اغزمه حاصلی
 بر قاج زمان بشایوب عمر سورم در یغ و جیف که نفس بولی طوتلیدی چغنه بحال قالدی حاصلی
 اجل کلدی ابرشدی (مصراع اولک معناسنی اینده مکه بر قاج نفس مرادله بوقاری کتورم دین
 ادایی ابو کتورم * در یفا که بر خوان الوان عمر * دی چند خوردیم و کشتند بس * بعضی نسخه ده
 دی خورده بودیم واقعدر (خوان الوان عمر سیاه لردر (محصول بیت) حیفا که عمرک ذری ذری
 نعمتی سفره منده یعنی انواع نعم عمرده بر نیجه نفس یدک و یجدند و یزیدک دیدیلر حاصلی
 نفقه من قطع ایلدیلر (خوان بونده سفره معناسنه در دین کیجه یدیکن یلریش * معنای
 این مخنی باشامیان بهری کتم نجب کردند از عمر دراز و تأسف خوردن او بر حیات دنیا کتمش

رد شعی

رد شعی

رد شعی

چه گونه درین حالت گفت چه کوم * (محصول ترکیب) بوسوزک یعنی بوا یکی ینسک معناسنی
 شام قومه عربچه سوبلدم نجب ایلدیلر انک اوزون عمر دن و حیات دنیا به تأسف و غصه
 یدیکنه دیدم نیجه سین بوحالده دیدی نه دیه بم * قطعه * نه دیده که چه سختی همی
 رسد بکسی * که از دهانش پدر میزند دندانی * ندیده استفهام انکاری کورمیش مبین
 دیمکدر (که حرف بیان (بکسی با حرف صله (و یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت
 (دهانش نون ضرورت وزن ایچون ساکن اوقونق کرک (پدر طشره دیمکدر (میکنند
 کاف مضموم اوقنیق کینوت معناسنه اولور ایدرل دیمکدر یعنی طشره ایدرل جیقار مقدن
 صبارت اولور اما کاف مفتوح اوقنیق قوباررل دیمکدر علی کل حال جیقار مقدن کابندر
 (دندانی یا حرف وحدت (محصول بیت) کورمیش مبین که نه شدت و الم ابریشور شول
 کیمسه به که دهاندن بردیشنی جیقارل یعنی بردیشنی جیقار نیجه نه قدر الم جکر ندیده همزه سنی
 خطاب ایچونددر دین یاه خطابدن و همزه توسلدن آگاه دکل انیش * قیاس کن که چه حالش
 بود دران ساعت * که از وجود عزیزش پدر رود جانی * حالش صبری کبی به راجعدر (وجود عزیز
 بیانیه و شین ینه سابق کبی (جانی یا حرف تنکیر (محصول بیت) قیاس ایلله که حالی نه اولور اول
 ساعتده که وجود عزیزدن جانی جیقه کیده یعنی روحی بدندن جیقه کیده مصراع ناینک معناسنی
 که انک عزیز وجوددن بر جان طشره کیده دین فتنده انسانده بر قاج جان واریش کبی * کتم
 تصور مرک از خیال بدرکنی و وهر زار طبیعت مستولی مکردن که فاسوفان گفته اند که مزاج
 اگر چه مستقیم بود اعتماد بقارانشاید و مرض اگر چه هائل بود دلالت کلی بر هلاک نکند اگر
 فرمای طیبی را بخوانم تا معالجه کند که به شوی کتم هیات * تصور مرک مصدرک مفعولنه
 اضافتدر (مستولی غالب دیمکدر استفعال باندن اسم فاعلدر (مکردن فعل نهی مفرد
 مخاطب ایلله دیمکدر (الف و نون ادات تعدیه در (که حرف تعلیل (فیلسوف فانک و لامک
 فتحه ز یله حکیم معناسنه در (که رابط مفعول و قول (اعتماد بقا مصدرک مفعولنه اضافتدر
 (وراداد صله (هائل قورقچ (طیبی با حرف وحدت (وراداد مفعول (نا حرف تعلیل (هیات
 یعنی محالدر (محصول ترکیب) پیره دیدم که اولوم تصور بنی خیالکدن اخراج ایلله و وهم و خوفی
 طبیعتکه غالب ایلله زرا حکما دیمکدر در مزاج اگر چه مستقیم و قوی اولور بقا به اعتماد ایلکه
 لایق دکل و مرض اگر چه هائل و مخوف اولور اما هلاک کلا دلالت ایلماز اگر یورورسک سکا
 بر طیب دعوت ایدم تا کیم سکا معالجه ایلله که ابو اوله سین یعنی صاعله سین هیات دیدی یعنی
 بوخالدر * مشوی * خواجه در بند نقش ابوانست * خاه از پای بست و پرانست * خواجه
 وزاده و تعظیمی واجب اولان ارباب دولته مستملدر بونده مطلقا دولتی مراد در (بند بونده
 قید و هوس و ارز و معناسنه (نقش ابوان مصدرک مفعولنه اضافتدر ابوان کسر همزه ایلله
 چاردا قدر عریدر اما عجم فتح همزه ابله اوقوز (بای بست بای عربک فتحیله عمل معناسنه در که
 عربچه اساس درلر یاه عجمیله اولسندله نجو زایلین افزایلش (ویران خراب دیمکدر (محصول بیت)
 خواجه قصرک نشینی قیدنده در لیکن خاه غلدن خرابدر یعنی سن عجم ایچون طیب تدارک ایلله ده سین
 لیکن یناه وجود فسیاه مشرفدر * دست برهم زند طیب ظریف * چون خرف بنید اوفتاده
 حر یف * دست زندک مفعول صریحی (و برهم غیر صریحی (و طیب فاعلی (و ظریفه اضافتی
 بیانیه در (خرف خاه عجمه ک فنی و راه مملله ک کسر یله صفت مشبهه در بونامش معناسنه (خرف
 (بندک مفعول ثانسی و افتاده و ایلله اکا قیددر (و حر یف یعنی شخص مفعولی اولی (محصول بیت)
 ظریف اولان طیب البی بر یرینه اورر تأسف و تقابن طریقه اما علاجه مباشر اولر چونکه

رد شعی

رد شعی

رد شعی

خربف مریضی بونامش و دو شمش کوره یعنی حالت نزاعه قریب و مشرف علی الموت کوره زیرا
 بلور که علاج پذیر اولوب سی ضایع اولور * پیر مردی زنزع میابد * پیر زن صدناش همی مالد
 * پیر مردی بر تقدیرنده در بر قوجه ارکشی (زنزع بر مضاف مقدر در لحنی زنزع دیمکدر) میابد حکایت
 حال ماضی معنایه ای کلدی دیمکدر زیرا جان اجسی سار آجیلر بکزه من (پیر زن تقدیری پیر
 زید ضرورت وزن ایچون و قرینه قائم اولدی بیچون یاه وحدت ترک اولندی بونده بر قوجه قری
 دیمکدر زوجه سی و قزقنداشی و متعلقانندن بر قری اولوق جائزدر (صندل هند دیارندن کلور
 بر خوش قوقولی اغاچدر آئی دگر منده و بادور یله اون ایدرل وائی کلا یله خلط ایدوب دفع صداع
 ایچون باشه سوزلر و دفع حرارت ایچون الله و یا قله (شین ضمیر پیر راجعدر) همی مالد حکایت
 حال ماضیدر لغته اومق دیمکدر اما بونده سورتمک معنایه در (محصول بیت) بر پیر مرد زنزع
 آجیدر ای کلدی و بر پیر زن آکا صندل سوزردی * چون تحبب شد اعتدال مزاج * نه عزیمت
 ترکنده علاج * چون حرف تعلیل (تحبب نفعیل بایندن اسم مفعولدر لغته دو شمش دیمکدر اما
 بونده محمل معنایه در) اعتدال مزاج مصدرک فاعلنه اضافتدر (نه حرف نفیدر معناده کنده
 مقید) عزیمت بر درده بر نسته اوقویوب اوفورمکه دیرل (رفیه ده دیرل رانک ضمی و فانک سکونیه
 و فارسیجه افسون دیرل) علاج مفاعله بایک ایکی مصدریدر (عزیمته معطوف) عزیمت مبتداه
 اول و اثراتی و نانی خبر یله خبر اول تقدیری عزیمت اثر نکنددر (محصول بیت) چونکه اعتدال مزاج
 محمل اولدی یعنی مزاج اعتدال دلدن دوشدی آگاه افسون تأثیر ایدر ونه علاج * حکایت * پیری
 حکایت کند که دختری خواسته بودم و حجره بکل ارسته و بخلوت باو نسته و دیده و دل در و نسته
 شبهای دراز نخفته می و زلفها و لطیفها گفتی تاباشد که وحشت نکند و مو انست بذر داز از جله شی می
 گفت که بخت بلندت یار بود و چشم دولت بیدار که بصحت پیری افتادی بخت و جهان دیده کرم و سرد
 روز کار جشیده و نیک و بد از موده حق صحبت بداند و شرط مودت بجای آرد متفق و مهر بان
 خوش طبع و شیرین زبان * دختر دالک ضمی و خا مجمه نیک سکونیه و ناک فحیه قیره دیرل
 (و یا حرف وحدت) شبهای دراز بیایه (تحفتمی تحفتم فعل ننی ماضی متکلم وحده و یا حرف
 حکایت بذله لطیفه دیمکدر) و هادان جعدر (اطیفها عطف تفسیری) گفتی اعرابده
 (تحفتمی کیدر) تا حرف تعلیل (بخت بلند بیایه) و نامعنه باره مقیدر (بود جائزدر که
 فعل اوله) و جائزدر که ادات زمانیه اوله یارک اولدی و یارک ایدی دیمک اوله (چشم دولت بیدار
 مذکور قهر به معطوف) که حرف بیان (و یا حرف تعلیل) یا حرف صله (صحبت پیر مصدرک
 مفعولنه و با فاعلنه اضافتدر) و یا حرف وحدت (جهان دیده وصف ترکیبدر جهان
 کورمش دیمکدر) متفق افعال بایندن اسم فاعلدر (و مهر بان عطف تفسیردر) یعنی
 اسرکبی معنایه و محملی (محصول ترکیب) بر پیر حکایت ایدر که بر قز دیلدم یعنی بر قز نکاح
 ایلدم و کردک خانمی کل ایلار آسته و پیر آسته ایلدم و خلوتده آنکله اوتودم و کوزی
 کوکبی آکا دلدلم یعنی آکا کوکل و یردم بونده کلنج بر بود تقدیر اولتور اوزون کیچه ل
 او یومزده و یله ل و لطیفه ل سو یلردم که وحدت طوبیسه یعنی ل و حش اللجه و غله انس
 و وانست قبول ایلده (حاصلی غله ایلده ذکر ایلدی که احوالک جعندن بریسی بود که بر کیچه
 سو یلردم که بخت بلند یارک ایدی و یارک اولدی و چشم دولتک بیدار ایدی و یا بیدار اولدی که
 بر یرک صحبت دوشدک بشمش و جهان کورمش و روز کارک اسبسی و صوغنی طاشمش
 و ابو و پرامن ایشلر منامش حق صحبتی بلور و شرط صحبت و مودتی برینه کنه و و مریضی
 و محملی خربف طبع و شیرین زبان * منوی * تا توانم دلت بدست آرم * و نیازاریم نیازارم

پیر زن اولدقد نصکره
 اشوا احتمالات تکلفی بولنه
 صاحبامق شاعرانه در
 لطایع

تا حرف توقیت (توانم قادر م دیمکدر) بدست (یا حرف صله) آرم فعل مضارع متکلم
 وحده کتوردم (ور) واکردن مخففد (نیازاریم فعل مضارع مفرد مخاطب) و مسم ضمیر
 منصوب متصل مفعولی یاه ضمیر (یعنی ضمیر خطاب مفتوح اوفتی کرک وزنه خلل کلیه
 واکر بی انجدر سک دیمکدر بونده متعدیدر) نیازارم فعل ننی مستقبل متکلم وحده لازمه
 متعدی یتیده مشترکدر یعنی انجیم (و یاسنی انجیم دیمکدر) نیازارم دینلر نونک کسریله
 نیاز کتوردم یعنی حاجت کتوردم معنایه یتنی مردف ایدوب مقفا ایلامشدر (محصول بیت)
 مادام که قادرم کوکلیکی اله کتوردم (یعنی اله اوردم حاصلی المدن کلدی دکل کی کوکلیکی
 رعایت ایدرم) و یا بیده یم واکر فرضانی انجیدر سکده انجیم و یاسنی انجیم * و رچو طوطی
 شکر بود خورش * جان شیرین فدای پرورش * بوشرطیه مذکور شرطیه به معطوفدر
 (پس بونده و برینه کر ذکر ایدنلر متونه مخالف ذکر ایشلر) خورش لغته اسم مصدردر
 یش معنایه اما بونده طعام مراد در (جان شیرین بیایه) فدای پرورش مصدرک مفعولنه
 اضافتدر (پرورش اسم مصدردر بسلیش معنایه مراد طعامدر) (محصول بیت) واکر
 فرضا طوطی کی شکر اولور سه طعامک جان شیرین سنک سکری غدا لیکه فدا اولسون
 (و یا جان سنک سکری طعام لیکه فدا ایده یم) حاصلی سنی سکرله بسلیه یم * نه گرفتار آمدی
 بدست جوانی محب و خیره رای سرتیز و سبک پای که هر دم هوایی یزد و هر لحظه رایی زرد
 و هر شب جایی خسبد و هر روز یاری کرد * یرک دختره تنه قولنددر (جوانی یا حرف وحدت
 (معجب افعال بایندن اسم فاعلدر متکبر دیمکدر) خیره رای وصف ترکیبی در ضعیف وزبون
 فکرلی یعنی سغیه (سرتیز وصف ترکیبی در یتنی معنایه آغر یا مثل مقابلی) سبک پایده
 وصف ترکیبی در یتنی آغلی یعنی یلرا و کز معنایه (هوایی یا حرف وحدت) یزد فعل مضارع مفرد
 غائب یاه عجمک فتحله یزیدندن یختن دن دینلر خطا ایشلر پیشرد دیمکدر (رایی یا حرف وحدت
 (زند فعل مضارع مفرد غائبدر زیدندن اوررد دیمکدر جانی یا حرف وحدت) خسبد خانک
 ضمیمه فعل مضارع مفرد غائب باتور و او یور دیمکدر خسبدندن (یاری یا حرف وحدت
 (محصول ترکیب) قیره دیر که بر متکبر جوان الله گرفتار کلدک (یعنی مبتلا اولدک سغیه و خفیف
 و یلرا و کز که هر نفس بر هوا و هوس بشوره و هر ساعت بر فکر قولنه و هر کیچه بر یرده یانه و هر
 کون بر نکار طونه * یت * وفاداری مدار از بیلان چشم * که هر دم بر کل دیر سر ایتد *
 وفادار وصف ترکیبی در (و یا حرف مصدر) مدار فعل نهی مفرد مخاطب طومه دیمکدر
 (از بیلان مداره متعلقدر) چشم مدارک مفعول صریح اولی در (و وفاداری ثانیسی) (واژ بیلان
 غیر صریحی لیکن تقدیری چشم وفاداری مداردر) (یعنی وفاداری امیدنی طومه دیمکدر) که
 حرف تعلیل (کللی یا حرف وحدت) (دیگر غیر معنایه در) (سر ایتد سبک قحی و کسریله فعل
 مضارع جمع غائب ابرلر دیمکدر) (محصول بیت) (بیللار دن وفاداری امیدنی طومه یعنی
 انلردن وفا کز زرا هر نفس و هر ساعت بر غیر کل اوزره ابرلر یعنی بر یرده قرار لری بوقدر
 جوانلر که احوالی بویه در سابقا ذکر ایلدی کی * اما طاقه پیران بعقل و ادب زندگانی کندنه
 بر مقتضای جهل جوانی * طاقه پیران بیایه (زندگانی یا حرف مصدر ذرک دیمکدر) مقتضای جهل
 مصدر میمک فاعلنه اضافتدر (جوانی یا حرف مصدر و اضافت بیایه در) (محصول ترکیب)
 جوانلرک احوالی بیان ایلدک اما طاقه پیران عقل وادیه دیرلک ایدرلر جهل و جوانانی
 مقتضای اوزره دکل بعض نسخه ده جوانی جهله عطف ایشل * یت * زخود بهتری جوی
 و فرست شمار * که با چون خودی کم کنی روز کار * بهتری یا حرف وحدت جوی و شمار

رد این سبده علی و سروری

رد شرح جیما

رد سروری و شعی

فعل امر مفرد مخاطب در (که حرف تعلیل) با حرف مصاحبت (چون ادات تشبیه) خودی
 یا ضمیر خطاب (کم کافی بحکم ضمیمه ضایع معنایه در) کم کنی نك مفعول اول صریحی و روزگار
 ثانیه (و با چون خودی غیر صریحی) (محصول بیت) خطاب عام طریقه نصیحت ابدوب پیور
 کند کدن ایبرك بر کیمه ارایوب بول وائی ارایوب بولخی قرصت صای یعنی بر اولو نعمت یل
 زرا کندك کیله روز کار کی یعنی احوال و اوقات و ایام کی ضایع بدر سین (حاصلی کند کدن ای
 بر کیمه ایله صحبت ایله و انکه مصاحبتی غنیمت یل (زرا کندك کیله مصاحبت تصبیح احوال
 و اوقات و ایام و اتلاف عمر بلا فائده در) * گفت چندان برین نط بکتم و کان بدم که دلش در قید
 آمد و صید من شد ناکاه نفسی سرد از دل پردرد بر آورد و گفت چندان سخن که گفتی در ترازوی عقل
 من وزان آن نك سخن ندارد که از قابله خویش شنیده ام که زن جوان را اگر تیری در پهلوشند به
 که پیری * گفت پیردیدی (نمط و نسق اسلوب و گونه معنایه در) در قید در حرف صله (قید دن
 مراد بند در منه اضافت لامیه در) (صید من مصدر ك فاعله اضافه فاعله در) (نفسی یا حرف وحدت
 وزان مفاعله بایك مصدر ثانیه در) (قابله رومده آورده دید کتری خاتوندر که طوغان او غلجقلرك
 کو بکن کسر) (نکه در دین بکلس سولش) (قابله برینه قبیله یازان صحیح مثلث مخالف یازمش
 تیری) (و پیری یازی حرف وحدت در) (پهلویان معنایه در که عریجه جنب دیرل) (محصول ترکیب)
 پیردیدی بواسطه اوزره اولقدر سوز سولدم وطن ایلدم که کوکلی بنم قیدیه کلدی (یعنی
 بکا مقید اولدی و بنم صیدم اولدی) (یعنی بکا شکار اولوب رام اولدی ناکاه دل پردردندن
 بر صوغ نفس کتو دی یعنی برآه چکری و دیدی بوقدر سوز که سولدم بنم عقلم ترازو سنده
 اول بر سوزك وزن طوناز یعنی اکا موازن دیکل که کندی ایدن ایشتم که تازه نك اگر پهلوسنده
 اوق او تورسه یعنی یانه اوق باتوب طور سه یکدر یانده بر پیرا و توب طور مقدر حاصلی پیرایله
 همشین و هم در تراولقدن اوق یاره سنی چکمل یکدر * نظم * لمارأت بینیدی بعلمها * شبنا
 کارخی شفه الصائم * لما ولما وجودیه دیرل مشایخ عربك بعضی اسمینه ذاهب اولدی
 و بعضی حرفیه اسمینه ذاهب اولالمرجاهه به اضافتی لازمدر دیدیلر (حاصلی وقت معناسی
 معتمدن وقت که دیمکدر) (رأت فعل ماضی مفرد مؤنث غایبه مهموز العین مقل اللام اصلنده
 رایت یدی اعلان یله رات اولدی فمت وزنی اوزره وقتا کیم کوردیسه) (فاعلی یرك زوجه سیدر
 (بن ظروف مکانه دندر مضاف اولمدر) (یدی لفظنه اصلنده بدین در حالت رفعی یاندن
 نصب و جری بدین در نون اعراب بمله اضافه ساقط اولمدری نکه نحو کابلرنده مسطور در
 بونده معناسی او کنده دیمکدر) (بعل لفظا بحر و مضاف الیه در وجه بعل دیرل
 بان قننی عین سکونیه و زوجه به بعله دیرل و ضمیر تانیث راتك فاعلی اولان زوجه به
 راجع در) (شبنا لفظا منصوب مفعول رأت در شبنا دن مراد آت پیردر) (کارخی کاف
 مثل معنایه در) (واریخی اسم تفضیل در رخواه دن راتك فحقی و کسری ایله یو مشغلق
 و کو شکلك معنایه در بونده سسرك دیمکدر) (شفه لفظا بحر و مضاف الیه
 ارخی در) (شفه دوداغه دیرل صائمه اضافتی لامیه در) (صائم اورج طویلی کیمه در و آنك
 دوداغی غایبه کوشك اولاغندر اول جهندن یرك ذکرینی صائلك کوشرك دوداغه تشبیه
 ایلندر) (محصول بیت) (وقتا کیم یرك زوجه سی یرك او کنده یعنی زوجك او کنده برشی
 کوردیسه یعنی ذکرینی کوردیسه صائلك کوشرك دوداغی کی یعنی غایبه سست وزبون
 کوردیسه * تقول هذا معه بیت * و انما رقیه اللائم * تقول جواب لما در قیاس قالت دیمک ایدی
 که مراد جواب حال غایبه در بود پیری در (و بعضی کیمه دیمک که لایق معنایه در)

رد شیعی
 رد ابن سید علی و سرودی

مطالعه

مطالعه

ماضی

رد ابن سیدی علی

ماضی به رد ایدران مصدر به ماضی بی معنای استقباله رد ایلدی کی (پس تقول قالت معنایه
 او اور بویه دین زباده خط ایلش) (و هیچ بوجه له کندی به دوش سر سوز دکدر ز بر ایددی کی
 لما جازمه در بو خود لما وجودیه در که اسم اولدینی تقدیرجه جله به مضاف اولقدرش طلی فتامل
 (تقول فاعلی راتك فاعلیدر) (یعنی یرك زوجه سی) (هذا اسم اشارتدر مذکور شیه محلا مرفوع مبتدا
 (و میت خبری و معه میده متعلق) (و ضمیر مذکر بعله راجعدر) (و آخر حرف ابتدا) (ان حرفدر
 حروف مشبه بالفعل دن) (و ما حرف کافه که ان حرفنی عملدن کف و منم ایدر) (ازرقه راتك
 ضمی و فافك سکونیه مریمض اوزره اوقیوب اوفورمکدر تا کیم افاقت بوله لفظا مرفوع مبتدا
 افسون دیمکدر سابقا بومعنای غریبه تغییر ایلش ایدی (لیکن بونده مراد شیه و نازدر) (للائم
 لام حرف جر بمقدره متعلق) (نام اسم فاعلدر نوم دن او بون کیمه به دیرل) (بونده مراد
 جوانك ذکر بدر جار و مجرور اعرابدن محلا مرفوع خبر مبتدا در وجه اسمیه اعرابدن محلی
 بوق جله مستأنفه) (محصول بیت) (و فتا که بعله یرك ذکرینی کوردیسه دیدی بوالئی یر کندیله
 یله مبتدا یعنی نه کندیله حیات و آرزو آئنده رفیه و افسون خود نایمه نافعدر یعنی غنیم و دلایل
 جوانك چکونی تحرک ایدر یرك مرده ذکرینی تحرک ایلز حاصلی جوانك چکونی شخص نایمه
 تشبیه ایلش و یرك شخص مرده به * رباعی * زن کر بر دبی رضا برخیزد * بس فتنه و جنك
 از آن سر برخیزد * زن مبتدا (و برخیزد خبری) (و مایندری خبره متعلق) (کر اصلی که از ایدی
 ضرورت وزن ایچون حذف و اتصال ایلدی (بر مرد لامیه) (بر بونده قمت معنایه در) (بی رضا
 رضاسز دیمکدر) (یعنی مجامعسز) (برخیزد قافیه) (حاصلی دوشکدن موطویه قافیه) (سرادن
 یا ضرورت وزن ایچون و قافیه ایچون ترك اولدی) (محصول بیت) (زن که از یرك یاندن یعنی دوشکندن
 رضاسز قافیه حاصلی موطو قافیه چوق فتنه و جنك اول اودن قافیه یعنی اچله و چپقلغه
 صبر ایدر اما کیمه دوشك خدشی اولما بجه صبر ایلز مصرع اولك معناسی عورت که زوجك
 قئدن رضاسز و اجازتصر قافیه دین اجازت عبارتندن معلومدر که معنای خلافتیه صرف
 ایلش اوله * پیری که زجای خویش نتواند خاست * الابه صا کیش عصا برخیزد * پیری یا حرف
 وحدت (که حرف رابط صفت) (جای خویش لامیه) (خاست ماضی مصدر معنایه در زرا
 مضارع معنایه در) (الادآت استنادر نتواند خاست ترکیبندن) (بعضا یا حرف استعانت
 (کی حقن دیمکدر) (شین ضمیر یرره راجعدر) (عصا برخیزد تقدیری عصا یش کی برخیزد) (یعنی
 ضمیر معناده عصایه مقیددر) (محصول بیت) (پیر که کندی یردن قافیه قادر اولما الابه صا ایله
 انك عصایی یعنی ذکرینی حقن قفار حاصلی یردن دکنك سر قافیه قادر اولما انك دکنکی
 قلماز * فی الجملة امکان موافقت نبود و بمفارقت انجامید چون مدت عدت برآمد عقد نکاحش
 با جوانی بستند ترش روی تهی دست بد خوی جور و جفای دید و ریخ و عنایه کشید
 و شکر نعمت حق همچنان می گفت که الحمد لله که از آن عذاب الیم برهیدم و بدین نعمت مفیم
 برسیدم * فی الجملة حاصل کلام (امکان موافقت مصدر ك فاعله اضافه فاعله در) (نیود اولدی) (واو
 حرف عطف) (یا حرف مصاحبت) (مفارقت مصدر در مفاعله یا بشدن آیریلشقی دیمکدر
 (انجامید آخر اولدی یعنی ایریلشك دیمکدر) (مدت عدت لامیه) (برآمد چیقدی) (عقد نکاحش
 مصدر ك مفعولنه اضافه فاعله در) (وشیه اضافه لامیه در) (یا حرف صله) (جوانی یا حرف وحدت
 (تند یاوز) (ترش رویه اضافتی بیانه اکتی صورتلی دیمکدر) (تهی دست و صف ترکیبدر صفر اید
 معنایه) (یعنی مقلس و فقیر) (بدخوبه اضافتی بیانه در) (یا و اوصاف صفت بعد الصفت و اقدر
 (میدد حکایت حال ماضیدر کوردی دیمکدر) (مکشیده بویه در) (شکر نعمت حق مصدر ك

رد شیعی

مفعولنه اضافتی و لامیه در (همچنان بخلین یعنی میگفت عبارتند نصکره جد کبی دیمکدر) عذاب
 البیه باینه در مولم معناسنه (برهیدم فعل ماضی متکلم وحده قورتلدم دیمکدر) و بدین با حرف صله
 (نعمت مقیم یعنی نعمت ثابت) برسیدم ایرشدم حاصلی واصل اولدم (محصول ترکیب) حاصل
 کلام موافقت اینکه امکان اولدی زیرا الت مساعده ایلدی و کار بجز مفارقتله تمام اولدی یعنی
 اخر ایرشدمك انجایمك معناسنی ایرشیدلر بدین لغته مخالف سوباش (چونکه مدت عدت چقدی
 یعنی تمام اولدی عقد نکاحی بر جوانه بقلدیلر یاوزا کشتی صورتلی فقیر بدخوی اندن جور و جفا
 کوردی و ریج و عنایه در و الم چکوردی و خدانك نعمته بونجیلین شکر ایدردی که الحمد لله که اول
 عذاب الیمدن خلاص بولدم و بونعمت مقیمه ایرشدم دیو * بیت * باین همه جور و تند خوی *
 نازت بکشم که خور بویی * تند خو وصف ترکیبدر یاوزخو بی معناسنه (و یا حرف مصدر
 (نازت تا ضمیر خطاب در) بعض نسخه ده بارت دوشمش یعنی بوکک (خور و وصف ترکیبدر
 و یا ضمیر خطاب (محصول بیت) بوجیم جور ایل و یاوزخو بولولله نازک چکریم زیرا کوزلسین
 یعنی کوزلاک ایچون هر نه بلاک و رایسه چکریم * قطعه * باتومر اسوختن اندر عذاب * به که
 شدن بادیکری در بهشت * شدن صبرورت ایچوندر اولوق معناسنه (دیگری با حرف وحدت
 (محصول بیت) قیر جوانه دیر که بکاسکله جهنده یاغی بکر کدر که غیر ایله یعنی پیر ایله جتده
 اولوق یعنی پیر ایله جتده اولفندن سنکله دوزخده اولوق یکدر * بوی بیاز ازدهن خوب روی *
 نفرزاید که کل از دست زشت * نفرز کو چکک یعنی ابو (و زادت تفصیل (محصول بیت) صوغان
 قوقوسی کوزلک اغزندن ایورک کلور که کل چرکین الدن یعنی چرکین الدن کل قوقوسدن
 کوزل اغزندن صوغان قوقوسی بکر کدر بونده بهض شراح ایکی بیت ایراد ایلش که منونده موجود
 دکل لبکن انلره تقلید ایراد ایلدک بژده * قطعه * روی زیبا و جامه دیبا * عرق و عودرنک
 و بوی و هوس * روی زیبا (و جامه دیبا بیانلر در) دیباشب دد کوری قاشدر (عرق کلاب
 (عود معروف خوش قوقولی اغچدر که هنددن کلور (رنکدن مراد خاتونلر استعمال ایلدک لری
 افلق و قزلق در) بوی کوزل قوقو (هوس بونلری ارزو ایلک (محصول بیت) کوزل بشفقلو
 بوز و دیبا و سراسر قاش قفتان کلاب و عود و رنک و بوی و بونلرک ارزوسی (بو بیت بیت ثانی به
 مرهوندر * این همه زینت زنان باشد * مرد را کبر و خایه زینت بس * زینت زنان لامیه (باشد
 ادات زمانیه اولوق جائز (و فعل مضارع مفرد غائب اولوق جائز) کبر چوک (یعنی ذکر و خایه
 همایه سی (بس بتر دیمکدر (محصول بیت) بیت سابقده مذکور اولانلر جیعا عورتلر زینتدر
 اما ره کبر و خایه زینت بتر معلومدر که بویاکی بیت بو کلابدن دکلدر لیکن بعض جهله دخل
 ایلسون دیو یازدق * حکایت * مهمان پیری بودم در دیار بکر که مال فراوان و فرزند خو بروی
 داشت شی حکایت کرد که مراد عمر خویش بجز این فرزند نبودست درختی در نه ایدی
 زیارتگاهست که مردمان بجاخت خواستن انجاروند شهادر پای ان درخت بحق نالیده ام نام را بن
 فرزند بخشیده است شنیدم که پسر بار فغان آهسته میگفت چه بودی که من ان درخت را
 بدانستی که بخت نالیده ام کردی که پدرم بمیرد * مهمان پیر لامیه (و یا حرف وحدت) بودم
 حکایت حال ماضی (دیار بکر) و دیار ربیعہ بری برینه متصل مملکتلر در دیار بکرک تختی آمددر که
 شیخ محمد آمدی حضرت نلری مذکور آمد شهرنددر (و برینه نال تختی موصلد که بن خبان وصلی که
 فرآب شریفه معرب و اسباب نزول یازمشدر انددر (که حرف رابط صفت) مال فراوان بیانیه
 (فرزند خو بونده بویله در) شی با حرف وحدت (حکایت کرد بر کیم حکایت ایلدی (بوسوز
 اول معناسنی کوزتدر که حضرت شیخ بر زمان بو بیکر مهمانی اولمش اوله (که حرف رابط

مقول و قول (مرارا ادات تخصیص) عمر خویش لامیه کندی عمرده دیمکدر (بجز با حرف
 زائد) درخت مبتدا (یا حرف وحدت) و آدی دره (زیارتگاهست خبر مبتدا در) یعنی
 مستجاب الدعوة بمقام (که حرف رابط صفت) مردمان مبتدا و روند خبری (و بجاخت خواستن
 خبره متعلق) شبها کیمه لمبتدا (و نالیده ام خبری) و در پای ان درخت (و بحق باء صله ایله خبره
 متعلق) تا حرف تعلیل (آهسته پایچه پایچه) میگفت حکایت حال ماضی (چه بودی ادات غنی
 نه اولیدی دیمکدر) بدانستی حکایت حال ماضی بیلیدم دیمکدر (کردی ده بویله در ایلیدم دیمکدر
 (محصول ترکیب) حضرت شیخ پیور که سیاحتهم زماننده دیار بکرده بر پیره قونق اولدم که
 وافر مالی و ارایدی و کوزل اوغلی بر کیمه حکایت ایلدی که بنم تمام عمرده بو را و ولدن خبری
 اولمشدر (بوده ده بر زیارتگاه اغاخ وارد که خلق حاجت دیکله که انده وارور نیچه
 کیمه اول اغاک دبنده حقه اغلیوب ایگلمشم که خدای تعالی بکا بو اوغولی باغشلا مشدر
 حضرت شیخ دیر که یابانی بوسوزی سو ایچک ایشتم که اوغلن بولداش لرینه آهسته سو یلردی که
 نه اولیدی اول اغاجی بن بیلیدم قنده در و دعا بیلیدم تا بام اولیدی * حکمت * خواجه شادی
 کان که فرزندم عاقلست و پسر طعنه زنان که پدرم فرتوت * خواجه مبتدا (شادی کن وصف
 ترکیبی) با حرف مصدر (الف و نون مبالغه افاده ایدر) یعنی شاد بلیق ایده کنندر (حاصلی سو یکنندر
 خبر مبتدا واقعدر) که حرف تعلیل (فرزند مبتدا) عاقل خبری (و پسر مبتدا) (وطعنه
 زنان خبری شادی کان کی) که حرف تعلیل (پدرم مبتدا) (و فرتوت خبری) (محصول ترکیب)
 خواجه شاد بلیق ایلکندر که فرزندم عاقلدر (و پسر طعنه اور اغندر که بام فرتوتدر) یعنی
 بونامشدر (حاصلی پدرک حال بویله) (و پسرک حال بویله) * قطعه * سالها بر تو بگذرد که گذر *
 نکنی سوی زینت پدرت * سالها مبتدا (بر تو بگذرت اوستکدن مرور ایدر) یعنی اوزر کدن پکر
 خبر مبتدا در) که حرف بیان (گذر ذال مجیه ایل و کاف عجمک ضمیمه اسم مصدر در کیمه و اوغرامه
 معناسنه) (مصرع ثانی به مرهوندر) نکنی فعل نفی مستقبل مفرد مخاطب (سوی زینت اضافت لامیه
 (و پدره کذلک (محصول بیت) خطاب عام طریقله پیورر ییلار پکر سنک اوزر کدن که باباک
 مقبره سی جاننه کدر و مرور ایلر سنین (یعنی جاننه برد عا ایلک ایچون و یارنده اولدر مک ایچون
 قبرینه اوغرامر سنین * تو بیجای پدر چه کردی خبر * تا همان چشم داری از پدرت * با حرف صله
 (جای پدر لامیه حق با دیمکدر) تا حتی معناسنه در (چشم امید و رجاء معناسنه در) (دارینک
 مفعول صریحی (وازیسرت غیر صریحی) (محصول بیت) بینه خطاب عام طریقله پیورر
 سن باباک حفته نه خیر ایلدک یعنی به لطف و احسان ایلدک تا کیم همان اول احسانی اوغلکدن رجاء
 ایلله سین (یعنی سن باباکله نیچه عمل ایلدکسه اوغلاک سنک ایلله همان اول عملی ایلله کر کدر
 ان خبر افخیر وان شرافتر * حکایت * روزی بغرور جوانی سخت رانده بودم و شبانکه بیای
 کر بوه سست مانده پیر مردی ضعیف از پس کار وان همی آمد و گفت چه خبری خبر نه جای
 خفتنت کتم چون روم که نه پای رفتنت گفت نشنیده که گفته اند رفتن و نشستن به که دویدن
 کستن * سخت رانده بودم محکم سوردم ایدی یعنی بولده قتی ک کتم ایدی (شبانکه
 کیمه سی) (با حرف ظرف) پای کر بوه لامیه (پای بونده دیب معناسنه در) (کر بوه کاف عجمک
 (وربانک کسر به طاع بلکه نه در) (و یا حرف وحدت) و همزه حرف توسل (سست بونده عاجز
 و بی محال معناسنه در) (مانده قالمش بینه بر بودم مقدر در) (خسبی فعل مضارع مخاطب بونده
 باتور سین دیمکدر) (دویدن مصدر در یلک معناسنه) کستن کاف عجمک ضعیف و کسر به وسبک
 فنی و کسر به بونده اوزلک معناسنه مصدر در (محصول ترکیب) بر کون جوانلق غرور بویله

محکم کشیدیم و کجای می بر یک دیبند عجز و بی محال قالمشیدم بر ضعف پیر کشی کاروان
 اردن کلوردی و بکایدی نه یا نورسین قاق یا جوق بر کل دیدم که نیجه کیده یم که کیده جک
 آبق یوق یعنی باقند چیدم دیدی ایشمدکی که عقلا دیملردر کتک و او توره یی یعنی دیکنی
 دیکنی کتک بکدر بلوب اوز لکدن نشیده ده اولان همزه خطاب ایچوندر دین قابل خطاب
 دکل ایملش * قطعه * ای که مشتاق منزلی مشتاق * پند من کار بند و صبر آموز * ای حرف ندا
 منادی محذوف تقدیری ای آن کس که در حذف و ایصال طریقیه که حرفیدن اسمیه نقل
 اولدی شکه مکرر بیان اولدی (مشتاق اسم فاعل در افتعال یا بشدن) منزله اضافتی مفعوله
 اضافتیدر (و یا ضمیر خطاب) مشتاق فعل نهی مفرد مخاطب (شنا پیدندن ایومه دیکندر
 (شفتن در اخذ ایلین خطاب) پند من لامیه (ویندک مفعول اولی) (و کار نایبی) (و صبر
 آموزک مقدم مفعولیدر (محصول بیت) ای شول کپسه که منزله مشتاقسین ایومه (یعنی
 منزله که تیر ایشک دیلر سک عجله ایله بنم بندمی ایش بغله یعنی کار ایدک و صبر او کرن) (حاصلی
 آهسته کیت بولده قالمه سین (بندیدن در امر حاضر در دین اخذ اشتقاقده خط ایملش از بر ایند
 بندیدن اخذ اولور * اسب تازی دولت رود بشتاب * اشتر آهسته میرو دشب و روز * (اسب تازی
 پانیه) (دولت ایکی سکر دم دیکندر ز بر ایلک اسم مصدر در) (نکیدندن یله معنایه پس اصطلاحا حارنده
 ایکی سکر دم دیکندر ز بر اسکر تکه تکه دیرلر (ترکیده حله دید کیری کبی) (تاک فحشی و کاف عربیله
 آتک صیرد یعنی دین ابو هجر اقامش و عربی آت ایکی یلک کیدر سر حله یعنی برایکی
 قوشمغه یور یلور دین خیل یورلش (منه سنده تازی عرب و تازی عربی آت دید کدن صکره تکه
 بونده نکیدن معنایه در بترکی یلک دین ایکی برده خط عشوی ایملش فستیدر) (با حرف
 مصاحبت) (شباب اسم مصدر ایوی معنایه) (اسب تازی مبتدا) (و دولت مبتدا ثانی و رود خبر
 ثانی و ثانی خبر یله خبر اول (بعض نخسته ده رود برینه دود واقعدر دالله یلر دیکندر دو بدندن
 نکیدن یله مرادف اولور) (اشتر مبتدا) (آهسته مبتدا ثانی) (و میرو دشب ثانی و ثانی خبر یله خبر
 اول) (محصول بیت) (عربی آت ایکی سکر دم کیدر ایویله اما اشتر کچه و کوندز آهسته کیدر
 قالمز) (حاصلی اسب تازی برایکی منزل سکر تکه یور یلور قالمز اما دوه شب و روز آهسته
 کیدوب قالمز قصه دن حصه یو در کیم ولده عجله ایله کتساک کرک * حکایت * جوانی چیت
 واضیف و خندان و شیرین زبان در حلقه عشرت مایود که در دلش از هیچ نوعی غم نیامدی
 ولب از خنده فراهم یاوردی روز کاری براند که اتفاق ملاقات نیفتد بعد از ددهش زن خواسته
 و فرزندان خاسته و بیخ نشاطش بریده و کل هوشش بر مرده رسید مش که این چه حالست
 گفت تا کود کان یساوردم دیگر کودکی نکردم * جوانی با حرف وحدت (چیت چایک
 و نظریف معنایه در) (حلقه عشرت مایا یله ولایه در) (یعنی مجلسه داخل اولوب مصاحبت
 ایدی) (که حرف رابط صفت) (نوعی با حرف وحدت) (بعض نخسته ده از هیچ نوع واقعدر
 یاسز) (نیامدی با حرف حکایه) (فراهم بری برینه دیکندر چیدن عبارتیدر) (نیامدی
 یا حرف حکایت بر پرده کوره زدی دیکندر) (که حرف بیان) (اتفاق ملاقات مصدره اضافه اضافتیدر
 (بعد از آن مذکور روز کاره اشارتیدر) (زن خواسته اولمش) (فرزندان خاسته پیدا حاصل
 اولمش) (بیخ نشاط پانیه شتاک کوکی) (کل هوسده پانیه) (بر مرده با عجمک فحشیه
 وزه عجمک سکونی و عجمک ضایه صولش دیکندر) (تا حرف پند در مذکبی زمانه) (کودک
 اوغلان) (الف و نون ادات جمعدر) (کودکی با حرف مصدر) (محصول ترکیب) (چیت واضیف
 و خندان و شیرین زبان یعنی طالتی دبلای بر جوان بنم مجلس عشرت زده یدی یعنی زنده هم صحبت ایدی

رد سماعی

رد سروری و شمع

رد سماعی

رد سروری

رد سماعی

رد سماعی

شویکه

شویکه کوکلنده هیچ بر نوعدن غم بوغیدی یعنی کوکلنده غم کلمز ایدی و دوداغنی
 کوله دن جع الیز ایدی (یعنی یومردی بر روز کار کیدی که اتفاق آنکله ملاقات واقع اولدی
 ایدن صکره اتی کوردم اولمش و اوغل قز پیدا و ظاهر اولمش و شایکی کوکی کسلش و کل
 هوسی صولش) (حاصلی اولده اولان ذوق و شوق و صفاسی کتس صورتی که بونه حالتیدر
 دیدم دیدی اوغلانجه کور کور ایدن ری یعنی اولاد صاحبی اولالی ارتق اوغلانچلق الیدم
 * بیت * ماذا الصبا والشب غمیر لمی * و کتی به غیر زبان نذرا * ماذا ای شی معنایه
 محلا مرفوع مبتدا (لصبا صادق کمنز یله جهنه و هوا و هوسه مبله دیرلر الف مقصوره ایله
 اما صداد مفتوح اولنجه الف مدوده در) (واو حرف حال) (الشب پیرانکه دیرلر لفظا مرفوع
 مبتدا) (غیر فعل ماضی مفرد مذکر غایب در تعجب) (بایندن) (له لامک کسری و میمک تشدید یله
 اوموزله این صاچه دیرلر و یا ضمیر متکلم محلا مجرور مضاف الیه و جار مجرور یله محلا منصوب
 مفعول غیر در) (وجهه فعلیه محلا مرفوع چه مبتدا در وجهه اسمیه ک محلی نصب در حالت یله
 (کفی فعل ماضی مفرد مذکر غایب ضرب یا تنک ناقض یا بشندن) (تغییر با حرف زائد فی الفاعل در
 و جار مجرور یله محلا مرفوع فاعل کفادر و تغیرک زمانه اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر) (ونذرا
 تغیر زمانه تغیر ایدر انداز معنایه) (انذار اعلام در نحو یله) (و کفی متعلق یله بر وقت تقدیر یله محلا
 منصوب حاندر) (محصول بیت) (اندر یو جهله و هوا و هوسه میل دخی از زوی نفسانی به رکون و اجابه
 طرب و شوقه تها لک حال یو که یز لک که نذر موت و سغیر فوت در صاحبک اوتی تبدیل و تغیر
 ایلدی و بی عمرک آخری قریب اولمغه انذار و تحو یف ایلدی) (یعنی موتک قریبته دلالت ایلکله
 حال یو که صاحبک لوقی زمانک تغیری بکاذب و مخوف یز) (حاصلی شعری زمانک تغیر ایلدی
 کافی بکن و موتک قریبته نذرا بکن) (نزلک شعری غم غمقی نه بلادر * بیت * چون پیر شدی ز کودکی
 دست بداز * بازی و طرافت یچوانان بکذار * کودکی با حرف مصدر) (دست بدازک مفعول صریحی
 وز کودکی غیر صریحی بداردار بدندن فعل امر مفرد مخاطب در بونده طوط چک معنایه در) (بداری
 داشتندن اخذ ایدر لفظا یلشار) (بکذار فعل امر مفرد مخاطب قو دیکندر ترک و تسلیم ایله معنایه
 (محصول بیت) (پیرله خطاب عام طریقیه یور چونکه پیر اولدک او غلامک هوسندن ال چک یعنی
 اول هوای ترک ایله او بوی و طرافتی جوانانه قو یعنی ایلره بفشله * منوی * طرب و جوان زبیر
 بجوی * که در کزاید اب رفته بجوی * طرب و جوان مصدرک فاعله اضافتیدر) (که حرف تعلیل
 (ناید اصلی نیاید ایدی ضرورت وزن لیکن همزه دن منقلب اولان با حذف اولندی) (بجوی
 با حرف صله) (بجوی فعل نهیدر جو پیدندن چیتن دن دین یا کلس سولش) (محصول بیت) (نازه
 جوانک شتکنی و شاد لغنی پیردن استمه یعنی پیر نازه جوان کی اهل شوق و ذوق اولما ز را ابرمقدن
 آقوب کیدن صور دخی ابرمه کز ایدی جوانلق کتد کدن صکره پردخی کلمز * زرع را چو
 رسید وقت درو * نخرامد چنانکه سیره نو * زرع اکن (و را حرف تخصیص) (و با حرف
 مفعول) (وقت در ولایه در بچم وقتی دیکندر) (در و دالک کسری و رانک فحشیه اسم مصدر در
 بچم معنایه در) (در و بدندن) (نخرامد فعل فی استقبال مفرد غائب) (سیره نو بیانیه نو بونده نازه
 معنایه در) (محصول بیت) (زرعک و یا زرع چونکه بچم وقتی ابرشدی یعنی بچک زمانه اولدی
 نازه سیره کبی صالخر پس پیر دخی نازه جوان کی شادان و خندان اولما ز قصه دن مراد
 حصه در * قطعه * دور جوانی بشد از دست من * آه و در یغ آن زمن دل فروز * دور جوانی
 زمان جوانی (بشد وقت معنایه در) (زمن زانک و میمک فحشیه یله زمان معنایه در) (دلفروز
 اضافتی پانیه در) (دلفروز وصف ترکیبدر فروز بدندن کوکل یا ککندر یی یعنی قلبی روشن

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری

ایدهی دیگر (محصول بیت) المدن جوانلق زمانی کندی یعنی پیر اولدم آه و در بیغ اول دلفروز و نورانی زمان حضرت شیخ بکمش جوانلق زمانه ناسف چکوب در بیغ وحسرت پیر * قوت سر پنجه شیری پرفت * راضیم اکنون پینیری چو یوز * قوت سر پنجه شیری لامیه و بیانه در (پینیری باحرف صله) پیر معروف (یوز پارس دید کلری حیوان مفرسدر که پیره زیاده مانلدیر (محصول بیت) پیر لکدن شکوی ایدوب پیورارسلانه منسوب سر پنجه قوت کندی یعنی لجوانلق زوری کندی قالدی شمعی پیر اولوب دیشلرم فالجیق پارس کچی پیره راضیم اولده قوری اولماق شرطیه بو بر قاج بیت که بیرلک احوالنده واقع اولمشدر سودی نامرادک تمام وصف حالیدر عنی عنه * پیره زن موی سبه کرده بود * کفتش ای مامک دیرینه روز * مامک مام مادر معانسه در (وکاف ادات نصیر (دیرینه روزه اضافتی بیانه در) دیرینه روز وصف ترکییدراسکی و چوقدانکه کونلی دیمکدر زیرا دیرینه اسکی و چوقدنکی دیمکدر (محصول بیت) بر پیر قاری صاحبی سیاه ایلشیدی یعنی بو یامشیدی بن اکا دیدم ای چوق کونلی یاشلی اناجیم * موی بتلیس سبه کرد کیر * راست نخواهد شدن این پشت کوز * بو بیت مقول قولک تمه سبدر (بشت کوز بیانه در کوز کاف بجمک ضمی و زاه عربله بوکری دیمکدر زاه بجمله دینلر بوا بایک قافیه زینه ناظر اولماشلر (محصول بیت) پیره زنه دیدم مویکی بتلیس و حله ایل سباه ایلش یعنی بو یامش فرض و قباس ایله اما بوکلش ارقه و منجی قامت راست اولیسر دکلدیر حاصلی صاحب قرارمغه بوکلش ارقه طوغرلماز * حکایت * روزی بجهل جوانی بانک بر مادر زدم دل آزرده بکچی نشست کریان همی کفت مکر خردی فراموش کردی که درشتی میکنی * بانک بر مادر زدم یعنی آنام اوزره پک چاغردم حاصلی اوستنه غضبه سوزاندم (دل آزرده بکچی نشست کوکلی اینجنوب بر بوجده اوتوردی (از زده ده هاه رسمی حرف تریدر) کریان صفت مشبهه در اغلیارق دیمکدر (همی کفت سوزیلدی (محصول ترکیب) برکون جوانلق جهلبه انا من اوستنه پک چاغردم کوکلی اینجنوب بر بوجده اوتوردی اغلیارق سوزیلدی حالده کانه اوشقلتی اوندک که خشونت و غلظت ایدرسین بکا * قطعه * چه خوش کفت زالی فرزند خویش * چو بدش بلنک افکن و ییل تن * زال قارر بجز معانسه (باحرف صله) فرزند خویش لامیه کندینک اوغله دیمکدر (بلنک افکن وصف ترکییدر (افکنیدن پلنک براغیبی یعنی بغیبی حاصلی بهادر لادن عبارتدر ییل تن ده قبل کوده یعنی زوری دیمکدر (محصول بیت) بر قاری کندی اوغله نه کوزل دیدی چونکه ارسلانله و قیلانله غالب و قبل زوزلی کوردی * کراز عهد خوردیت بادامدی * که بچاره بودی در اغوش من * عهد خردی لامیه (و یا ماکنه حرف مصدر (و تاضیر خطاب) که حرف رابط صفت (در حرف ظرف) اغوش فوججق دیمکدر (محصول بیت) قاری فرزندینه دیرا کراوشقلتی زمانی و وقتدن یادیکه کلیدی یعنی کوچکلک حاصلی خرده لکک اکایدک که بنم قوجاغده بچاره و بی تاب و توان ایدک * نکردی در بن روز رهن جفا * که توشیر مردی و من پیره زن * نکردی جواب شرط واقعدر و شرط و جوابی مقول قول زال در (که حرف تعلیل (شیر مرد بهادر معنا سنه ترکیده نخریف ایدوب شرمه مد دیر (محصول بیت) اگر سن قوجاغده ایکن بجز یکی و بچاره لککی بلیک بوکونده بنم اوزریمه جفا ایلزک یعنی بکا اذا وجفا ایلزک زیرا سن بهادر ارسین و بن فوجه قاری حاصلی اول حال آکیدک بکا رجم ایدرک * حکایت * توانگری بخیل را بسری وجود بودیک چو دین کفتم مصطف است ده از بهر رحم قرآن کنی و یا بدل فریان باشد که حدای تعالی شفا دهد حتی باندیشه فرو رفت و کفت ختم مصحف بحضور اولیز که کله دورست صاحب دلی

زدحلی و نعمة الله

بشنید و کفت ختمش بعلت آن اختیار افتاد که قرآن بر سر زبانست و زرد میان جان * و بخور مر یض (نیک خواه وصف ترکییدر خواهیدن ایلک دیلجی (الف و تون ادات جمع دوستلر دیمکدر (ختم مصحف بحضور اولیز که کله دورست) ختم مصحف مصدرک مفعولنه اضافتیدر (باحرف ظرف) حضورده یعنی حاضر (کله کاف بجمک فحیمه سوریه یعنی قویون سوریه و غیر یسی (بعض برده نام ضرورت وزن ایچون مشدد قلتور (محصول ترکیب) بر بخیل غنبتک اوغلی مر یض ایدی و یامر یض اولدی دوستلر اکا دیدیلر مصلحت اولدر که آنکچون ختم قرآن ایلله سین و یا بدل قریان اوله که خدای تعالی شفا و بره بر زمان اندیشه به باندی یعنی فکره طالیدی و دیدی حضورده واقع اولان مصحفی ختم ایلک اولی در زیر اسوری ابراقدر قویون کچ کلور بر صاحب دل بو مصاحبتی ایشیدی و دیدی ختم قرآن اکا اول علته اختیار واقع اولدیکه قرآن دل اوجنده در واجه و التون جان اوزنه سنده در (کله تشدید لامله قید ایلنلر زائد ایلشیر * مثنوی * دریغا کردن طاعت نه دادن * کرش همراه بودی دست دادن * دریغا الف حرف نذبه مضراع ثانی به مصروفدر (کردن طاعت بیانه در مجازا) کردن کاف بجمک فحیمه بو یون دیمکدر که عرب جید دیر (کرش ضمیر کردن طاعته راجعدر (همراه بولد اشدر قرین معانسه (بودی اولیدی (باحرف حکایه (دست دادن بیانه (محصول بیت) حقا و دریغا صکر کردن طاعته کرم و سخا ایل اولیدی یعنی کردن طاعتی قومغه نه اولیدی اعطا و احسان الی قرین اولیدی حاصلی شویله عبادت و طاعته سرفرو ایدوب باش ایدوره لر حیف اگر صدقات و زکات و سخا و کرم بوکه منضم اولیدی نه کوزل اولوردی یعنی عبادت و طاعتی زیاده مبرور و مقبول اولوردی حاصلی عبادت و طاعته سخا و کرم قرین اولمدریغه در بیغ و حیف چکر (مصرع اولک معانی ای در بیغ انک طاعتی بوینی قومه سنه یعنی طاعته دین معنایه حیف ایلش (و مصرع ثانیک نتیجه سنده حیف انک طاعته که سخا سز برعله برامز ددیککی اولکیدن دخی برامز * بدیناری چو خردر کل بماند * و الحمدی بخواهی صد بخواند * با حرف مصاحبت سببی متضمن (دینار التون) و یا حرف وحدت (الحمدی یا حرف وحدت (محصول بیت) بدینار سببیه یعنی صدقه به و یا زکاته و یا بر عطیه به بر التون و بر مک تکلیف اولنه خر بالحقده قالدینی کچی قالور یعنی و یرمه ده بجز چکر خر بالحقده قالنی عجم چوق استعمال ایدر زیرا مسکین بالحقه بانیجه جمعه ده زیاده عاجز اولور اگر الحمد یعنی بر سوره فاتحه طلب ایلک یوز اوقور بلکه دخی زیاده زیرا جیدن چقماز دل اوجندن چقماز * حکایت * پیر مردی را کفتند چرا زن نکتی کفت یا پیره زن نام الفتی نباشد کفتند زن جوان بخواه چون مکنت داری کفت مرا که پیرم یا پیره زن نام الفتی نباشد اورا که جوان باشد بامن که پیرم چون دوستی صورت بندد * زن کردن اولنک معانسه در تنکه دیباجده بکدیکه (مردیت پیازمای و آنکه زن کن) پیورمشیدی (الفتی باحرف تنکیر حرف وحدت دین بیلزیمز (بعض نسخه ده عبشی واقعدر دیرلک معانسه (و یا حرف تنکیر در (مکنت قدرت معانسه در (مرا حرف تخصیص بنم دیمکدر ادات مفعول اولمده جائز (اورا بوراذه مذکور را کیدر (چون و او اصلیه ایلله نیجه کیف معانسه (دوستی یا حرف مصدر (محصول ترکیب) بر پیره دیدیلر نیچون اولمز سین پیر دیدی قریلره القم یوقدر و انلره عبش وزند کانه ایده مم دیدیلر نازه زن دله چونکه جباعه مکنت و قدرنک واردر دیدی بنم که پیرم قریلره القم اولمیه یا خود بکا که پیرم قریلره عبش و الفت اولمیه انک که جوان اوله بکله که پیرم نیجه دوستلنی صورت بغلر یا خود اکا که جواندر نیجه دوستلق

رد ابن سید علی و شروزی

رد شعی

رد شعی

رد شعی

صورت بهار (حاصلی بر اهل اصف ایمن صکه بوبله جواهر و بر مندر * بیت *
 زور بایده زده بانورا * کزری دوسر که ده من گوشت * بانو خاتون دیمکدر (کرز کاف عجمک
 فنی وزاه عربله هاوج معانسه در (و یا حرف وحدت (من بطمان دیمکدر (نون ضرورت
 وزن ایچون تخفیف قلندی (گوشت کاف عجمک ضمیمه ات دیمکدر لم معانسه (محمول بیت)
 زور کرکدر زور کرکز زرا فاد تخفیف بر کرز سوکلی رکدر اون بطمان اتدن حاصلی آج اولور حیا ق
 اولور اما کرز سر اولماز بانورنده مقبول و مکرر کیر مختدر اندن غیر برنسنه دکل * حکایت
 منطومه * شنیده ام که درین روزها کهن پیری * خیال بست به پیرانه سر که کیرد جفت *
 کهن کاف عربک ضمی وهانک فنی وضمیمه اسکی دیمکدر هانی ضمه به تخصیص ایدنلری وجه
 ایلنلر (پیرانه سر پیرلک وقتنده دیمکدر استعماللرنده (جفت جیم عربک ضمی وفانک سکونسله
 بونده زوجه مراد در زرا طرفینه جفت درلر (محصول بیت) ایستشم که بوزمانه براسکی پیر
 یعنی بر یککین قوجه خیال بغلدی پیرلک وقتنده که زوجه اله یعنی تأهل ایلله حاصلی اولنلک
 خیالی بغلدی بوقصه حضرت شیخک زماننده کندینک معلومی اولان قصه لر دندر شکه
 بونطق آخرنده تصریح ایلر * بخواست دخترکی خو بروی کوه نام * چودر ج کوه رش از چشم
 مردمان نهفت * دخترکی کاف حرف تصغیر (و یا حرف وحدت (خو بروی وصف ترکیبی
 صفت دختر (کوه نام اضافتی بیانه در اولده وصف ترکیبی اقسامندندر (جوادات تشبیه (درج
 دالک ضمی وانک سکونسله جواهر حقه سنه درلر (کوهه اضافتی لامیه تعریب ایلدکلرنده
 جوهر درلر (شین ضمیر دختره راجعدر (چشم مردمان لامیه (نهفت با حرف ظرف (و یا حرف
 تا کید (ونهفت نونک وهانک ضمه لیه کرزی دیمکدر بونده مراد مستوره لکدر (محصول بیت)
 کوه آدل خو بروی بر قیر جغز دیلدی حاصلی بر کوزل قزدیلدی جوهر حقه سی کی اول قیر
 مردم کوزندن مخفی و مستوره ایدی باخود کندینک کوهی حقه سی کی خلقک کوزندن مستوره
 ایدی مصراع نالینک (معناسنی فرجی کی مردمک کوزندن مخفی ایدی دین قتی ایلری کنش
 * چنان که رسم عربی بود تماشا بود * ولی بحمله اول عصای شیخ نهفت * عربی بیاه
 نسبت به دکره درلر (بود فعل مضارع مفرد غائب اولور دیمکدر (و بود فعل ماضی مفرد غائب
 اولدی دیمکدر (ولی ادات استدراک (با حرف ظرف (جمله اول بیانه (عصای شیخ لامیه
 (نهفت با حرف تا کید (خفت خانک ضمیمه فعل ماضی مفرد غائب اولده باندی دیمکدر
 (محصول بیت) انجیلین که دو کونک عادت وقانونی اولور تماشا اولدی اما جمله اولده یعنی اول
 سر کرده شیخک عصای بادی حاصلی آلتی ازاله بکارت ایده مدی یعنی درج عتی دلمده
 دولت مساعد اولدی (تماشا بریننه مهیا باز نلر جمیع متونه مخالف یازمشلر * کان کبید نزد
 بر هدف که توان دوخت * مکر بسوزن پولاد جامه هکفت * هدف هانک ودالک فتحه لیه
 اوق نشانه درلر (دوخت مصدر معانسه در (مکر الامعناسته در (با حرف صله (سوزن
 سبک ضمیمه اکنه درلر پولاده اضافت بیانه در (پولاد باه عجمک ضمیمه جلیک دموره درلر
 (جامه هکفت بیانه (هکفت هانک فنی و کاف عجمک ضمیمه صیق طوفنش نسنه (محصول بیت)
 بر کانی چکدی اما نشانه اورامدی یعنی ازاله بکارت مالک اولدی زرا دیمک اولماز مکر
 پولاد ایکنه اله صیق طوفنش اسایی حاصلی آلت مساعد ایده مبنجه ازاله بکارت مبر
 اولماز * بدوستان کله آغاز کرد و جفت ساخت * که خانان من این شوخ دیده پاک رفت *
 کله کاف عجمک کسر لیه شکایت معانسه در (خانان اوورق معانسه در اما نعمة الله مال
 و ملک و طوار دیمش (پس مال و یزق دینه دخل ایدن زائد ایش حاصلی ترصکب اولوب

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی

رد سروری و شعی

رد سروری

املا اولوق کرک (شوخی دیده کستاخ معانسه در (پاک رفت پاک سپردی یعنی هرثم و ارایدیسه
 اتلاف ایلدی زرا پاک برد درلر هرثمی و ارایدیسه الوب کتور مکه یعنی برنده نسنه قومغه
 (محصول بیت) پیر حساب ایلامک ایچون دوستلرنه شکایت ایلکه باشلوب حجت و دلیل
 پیدا ایلدی بکه بنم مال و ماملکی بو کستاخ پاک سپردی نسنه قومادی کینی مهر معانسه
 و کینی دوکونه صرف ایدوب فقیر اولدم بو خود قیر دکل ایش بن مغبون اولدم دیوانه هار
 شکوی ایلدی (پاک رفتک معناسنی نم و ارایدیسه اتایی و اتایی اوینه ایلندی دین معنای
 مرادی قتی بیانه ایلمش * میان شوهر وزن جنک و فتنه خاست چنان * که سر بشخته
 وفاضی کبید و سعدی گفت * شوهر شینک فنی وضمیمه عورت اری (بشخته با حرف صله
 (خاستک فاعلی (جنک و فتنه به راجع فتنه ضمیر در علی سبیل البدل (سر بونده غایت و نهایت
 معانسه در تقدیر سرشدر (شین جنک و فتنه به راجع در طریق مذکور ایلله (کشد فعل ماضی
 مفرد غائب مبنی لافعلول معانسه بینه فاعلی مذکور کیدر چکلدی یعنی منتهی اولدی دیمکدر
 (و سعدی گفت مابعد نه مرهوندر (محصول بیت) ار و عورت ارانسنده جنک و فتنه شوبله
 فاعلیکه اوجی یعنی اوته سی شخته به وفاضی به منتهی اولدی یعنی دعوائک اوجی فاضی به وصو
 باشی به چکلدی حاصلی دعوی ایلله فاضی به وصو باشی به واردیلر * پس از خلافت و شنت کاه
 دختر نیست * ترا که دست بلرزد کهرچه دانی سفت * خلافت تابونده اسلوب عجم اوزره
 داخلدر زرا بونک اصلی خلافت که مفاعله بایک مصدر نایسندر (شنت و شانت چرکنلک
 معانسه در (ترا حرف تخصیص سنک دیمکدر بلرزد باه استمرار ایلله فعل مضارع مفرد غائب
 فاعلی فتنه بینه راجع ضمیر در (کهر سفت مقدم مفعولیدر (و سفت سفت معانسه در (دانینک
 مفعولیدر دانی فعل مضارع مفرد مخاطبه بلور سین یعنی بیه قادر سین دیمک اولور (محصول بیت)
 سعدی دیدی بوقدر مخالفت و شانتدن صکره دخترک کاهمی بوقدر سنکد رزرا سنک که
 پیرلکدن الک دتر کهر دیمکه نه بلور سین یعنی قادر دکل سین دخترک نامی کهر اولدی یعنی جهندن
 بنده ابهام و اطیغه و ار قندیر * * باب هفتم در تأسیر تربیت * * یکی از وزیرای سیری
 کودن داشت پیش یکی از دانشمندان فرستاد که یکی مر این را تو بیتی کن مکر عاقل شود مدتی
 تعلیم کرد مؤثر نبود پیش پدرش کسی فرستاد که این عاقل نمی شود و مراد بوانه کرد * کودن
 کاف عربک ودالک فتحه لیه عربیدر لغته سمر آتیه درلر صکره غبی و احق معنای زنده شایع
 اولدی (تربیتی با حرف تنکیر (مکر ادات مخفی (مدنی با حرف وحدت (محصول ترکیب) وز پرلدن
 برینک بر احق اوغلی و ار ایدی دانشمندلر دن برینک فتنه کوندردیمه بونی تربیه ایلله اوله که عاقل
 و دانا اوله برمدت بو که تعلیم ایلدی مؤثر اولدی بابامی فتنه بر کیمه کوندردیمه بو عاقل اولماز
 و بنی دوانه ایلدی حاصلی بو عاقل اولدی فتندن غیری بیده دیوانه ایلدی * قطعه * چون بود اصل
 جوهری قابل * تربیت رادر و اثر باشد * اصل جوهر لامیه در (و یا حرف وحدت (تربیت تفعلیل
 بایندن نصیدر در تابه مصدر دن بدلدر (و یا حرف تخصیص (در حرف ظرف (اوضغیری اصل
 جوهره راجعدر (محصول بیت) چونکه بر حوهرک اصلی یعنی ذاتی قائما اوله تربیتک انده اثری
 اولور یعنی تربیت انده مؤثر اولور * هیچ صیقل نکونداند کرد * اهنی را که بد کهر باشد * صیقل
 صادق و فافک فتحه لیه و بایک سکونیه دموردن پاس اچیمنی کیمسه یعنی صانعک اسمیدر عجم
 صانعندن صنعه نقل ایدوب استعمال ایدردین افزا ایش بلکه اسم الی که مصفله در الک معانسه
 استعمال ایدرلر (ندان بونک کی برلده نتواند معانسه در (و کرد کردن معانسه در (اهنی دمور) و یا حرف
 وحدت (ورادات مفعول (که حرف رابط صفت (کهر بونده اصل معانسه در (محصول بیت)

رد شعی

رد سروری

هیچ راستاد صفتی ابوابی که قادر دکلدر برد مریکه اصلی و ذاقی برامز اوله * سک بدر پای
 هفتکانه مشوی * که چو ترشد پلید تر باشد * سک مشویک مفعول صریحی و بدر باغیر صریحی
 هفتکانه به اضافتی بیانه در اصلنده هفتکانه بدیشتر بدیشتر دیکدر اما بونده در پای هفتکانه دن
 بدی در بامراد در پس بدی دوری در یالیه تفسیر ایدنار تفسیر ایلشار (مشوی فعل نهی مفرد
 مخاطبدر) شو بیدندن شستن دن دینار غلط سوبلدیلر (که حرف تعلیل (تر یاش معانسته در
 پلید یاه تجملک فحیحی و لامک کسریله مردار دیکدر (وزادات تفضیل (محصول بیت) کلپی پاک
 اولسون دیو بدی دکر له بومه زیر چونکه یاش اولدی اولکبدن دخی مردار اولور * خر عیسی
 کرش بیکه برند * چون بیاید هنوز خر باشد * کرش ضمیر خره راجعدر (محصول بیت) حضرت
 عیسی علیه السلام خری اکر فرضا که به ده ایلدوب کتورر سه چونکه مکه دن کله الان خردر
 مکه به واروب کتک خراکدن آتی اخراج ایلر * حکایت * حکیمی پسران را بدهی داد که جانان
 پدر هز او زید که ملک و دولت دنیا اعتماد را نشاید و جاه از دروازه پدر تو دسیم و زرد محل
 خطرست بادزد یکبار میرد و یا خواجه بتقاریق بخورد اما هر چه چشمه زاینده است و دولت
 باینده و اگر هز من از دولت بقتد غم نباشد که هز در نفس خود د ولست هز مندر جا که
 رود قدر بیند و در صدر نشیند و بی هز هر جا که رود لقمه چشند و سختی بیند * حکیمی
 یا حرف وحدت (پسران را تقدیری پسرانش را در (را ادات مفعول (که حرف بیان (جانان
 الف و نون ادات جمعدر (آموزید فعل امر جمع مخاطب (که حرف تعلیل (ملک همک کسریله
 اموال و ائفال معانسته در یعنی هر کس مالک اولدیغی نسته اما همک ضبیله مملکت و پادشاهلغه
 دیرل مصدر معانسته (دولت دنیا لایمه (اعتد را را ادات مفعول (نشاید فعل انی استقبال
 مفرد غائب لایق دکل دیکدر (جاه منصب (دروازه شهر قیوسی که سوقاق باشلنده اولور که
 کوندز اچق طورر و کیمه ایله قیونور ز برادر قیو (و واز باز معانسته آچق دیکدر (و هاء رسمی
 ادات تخصیصدر اچق دور دیغی چون بیجنس قیویه کوچه بنده دیرل سوقاق باشی بقلد بیچون
 زیر کوچه تصغیر کورد که کویدن مقصود در که محله در سوقاقی بقلبی دیکدر (ایمدی دروازه
 سوقاقی و قلعه قیوسی دین حقیقتن بتلویب غیر یاره تقلید ایله سولش (وسیم وزرد سفر
 محل خطرست یعنی خوف مخلنده (بادزد یکبار میرد (و یا خواجه بتقاریق بخورد (یکبار
 بر او غور دن دیکدر (خواجه یعنی صاحب سیم وزر (بتقاریق آذر آذر (چشمه زاینده بیانه
 زایددن طوغوچی چشمه یعنی دائما کسلر (دولت پاینده بیانه پاینده ثابت دیکدر ز بر پایدن
 کویمکدر (لقمه چشند لقمه دیو شری یعنی دیلججیلک ایدر فعل مضارع مفرد غائب چشیدندن
 چشیدن دکل بهضیلر ظنی ایلدیگی کبی (محصول ترکیب) بر حکیم اوغلاری نه نصیحت و برزدی که
 ای باباک جالمی هز تحصیل ایلک ز بر دنیا ملک و دولتی اعتماد لایق دکل و جاه و منصب
 شهر قیومندن طشره سنکله کتیز یعنی غریبه کنسک منصب سنکله بیله کتیز بلکه بیدیکل برده
 فالور واثون واجه سقرده خوف مفانده در یا اوغر بلر اوغر و دن ایلدر و یا صاحبی آذر آذر
 باب یاب میر اما هز دایما آجیبی بکار در که هیچ کسلر و ثابت دولتدر که اولنجه سندن آیرلر
 هر فتنه ایلک سنکله بیله در و اگر اهل هز دولتدن دوشمره غم دکل ز بر هز فتننده دولتدر
 اهل هز هر فتنده که کیدر قدر و عزت و حرمت کورر و صدر مجلده اوتورر حاصلی زیات بولور
 اما هز سز هر ره که کیدر دیلججیلک ایدر و روز کاردن شدت کورر * بیت * مختلست پس از جاه
 تحکم بردن * خو کرده بنساز جور مردم بردن * مختلست مقدم خبر (ووردن مؤخر مبتدا
 (پس از جاه خبرک طرف زمانی (تحکم فعل بایندن مصدر در بر کیمسه نک حکمی النسته اولی

رد شراح جیعا
 رد ابن سید علی و سروری

رد سروری و شعی

رد شعی

یعنی حکومتن چکیمک برده نک مفعول (خو کرده مانوس اولش دیکدر (بنساز با حرف صله
 (و یا حرف مضاحبت نازه و ناز ایله (جور مردم لایمه (و برده نک مفعولی (بردن مبتدا و مقدر سختست
 خبری (محصول بیت) منصبدن صکره یعنی منصبدن آیرلقدن صکره انک حکمی و امری
 کونورمک قنیدر یعنی مشکدر ناز و نعمته و با ناز و نعمته مانوس اولان خلق جور و جفا معنی
 کونورمک شدید در حاصلی کوچدر * منعه * وقتی افتاد و فتنه در شام * هر کس از گوشه
 فرار فند * وقتی یا حرف وحدت (فتنه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (در حرف صله
 حرف ظرف اعتبار ایدن بطراش (کوشه یا سیده حرف وحدت (و همزه حرف توسل (فتنه
 و کوشه همزه زنی حرف وحدت دین غریب افترا ایلش (محصول بیت) بروقت شامه بر فتنه
 دوشدی پس هر کس که بر کوشه دن کتیدیلر یعنی وطنندن آیرلوب دیار غریبه طاعلیدیلر * روستا
 زادگان دانشتند * بوز بری پادشاه رفتند * روستا کویدر قریه معانسته (روستا زادگان
 کویده تولد ایلدن اولاد (دانشتند اضافتی بیانه (بوز بری یا حرف صله (و یا اولی حرف
 مصدر (و یا اضافتی ایچون کتشدن که لایمه دن (پادشاهدن ها ضرورت قافیه ایچون حذف
 اولسیدی ضرورت وزن ایچون دین خطا ایلدی (محصول بیت) کویک دانشتند اوغلا نچو لری
 یعنی او قومش کویلدیلر پادشاهک و ز بر لکنه کتیدیلر یعنی سلاطینه وزرا اولدیلر * پسران وزر
 ناقص عقل * بکد ای پروستار رفتند * پسران وزر لایمه (ناقص عقل وصف ترکیبدر
 پسرانه مقتدر و ز پر دکل (بکد ای یا حرف صله و یا حرف مضاحبت (و یا حرف مصدر
 (پروستا یا حرف صله (محصول بیت) و ز برک ناقص عقل اولان اوغلاری کدالعه کوبه کتیدیلر
 یعنی شهرده دیلججیلک ایلک حجابندن روستا ره جرالک ایدر دی ز بر اعتبار علم و کماله در
 نسب و مال دکل * بیت * میراث پدر خواهی علم پدر آموز * کین مال پدر خرج توان کردیده
 روز * میراث پدر لایمه (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب معنای شرطی متضمن (علم
 پدر لایمه و اموزک مقدم مفعول ایدر (آموز فعل امر مفرد مخاطب او کین دیکدر (کین اصلنده
 که این در (که حرف تعلیل (و این اشارت قریبدر مال پدره که لایمه در (و توان کردید
 مفعول اولی (و خرج ثانیسی (کرد مصدر معانسته در (بده روز یا حرف ظرف (ده روز
 اون کون (محصول بیت) اگر باباک میراثی دیلر سک باباک علقی او کین یعنی باباک منصبی
 دیلر سک باباک هزنی تحصیل ایله ز بر بومال پدری اون کونده خرج ایلک نمکندر اما هز
 پردو کین مال در * حکایت * یکی ز فضلای تعلیم ملک زاده کردی و ضرب بی محابازدی و زجر
 بی قیاس کردی پسران بی طاقی شکایت پیش پدر برد و جامه از تن درد مند برداشت پدر را
 دل بهم برآمد استاد را بخواند و گفت بر پسران احاد رعیت چندی جفا و بیخ روایی داری که
 پسر بر امید جیست گفت سخن باندیشه باید گفتن و حرکت پستد بده باید کردن همه خلق را
 خا عه پادشاهان را که هر چه بردست و زبان ملوک رفته شود هر آینه با فواه گفته شود و قول و فعل
 عوام را چندان اعتبار نباشد * تعلیم ملک زاده مصدرک مفعولک اضافتدر (زاده یا حرف وحدت
 و همزه حرف توسل (همزه حرف وحدت دین زائد سولش (کردی یا حرف حکایت
 (ضرب بی محابا بیانه بی توقف و بی پروا دیکدر (زدی یا حرف حکایت (زجر بی قیاس
 افتده شور مکدر اما بولک کبی پر زده جور و جفا مراد در (کردی یا حرف حکایت (بی طاقی
 یا حرف مصدر (تن درد مند بیانه (بهم برآمد متقبض اولدی (احاد رعیت افراد رعیت
 دیکدر (پسر مرا لایمه بهم پسریمه دیکدر (بعض نسبه ده (فرزند را واقعدر (بونده بر پسر مرا
 بازان اولدن معلومدر فارسیده رسوخ (سخن باید گفته نک مفعول صریحی (و باندیشه غیر صریحی

رد شعی
 رد شعی

رد ابن سید علی

رد شعی

بعض نسخه‌ها اندیشیده و اقدرد و بعض نسخه‌ها باید گفت و باید کرد و اقدرد (خاصه خصوصاً)
 دیمکدر (پادشاهان را اادات مفعول) که حرف تعلیل هر آینه البته (با فواه با حرف طرف) افوا
 فک جعیدر افزار دیمکدر (محصول ترکیب) فضالادن بر بی بر پادشاه زاده بی تعلیم ایدزدی
 و بی توقف و بی پروا بوکا کوک اورددی و اورانسر جور و جفا ایدزدی شاه زاده طاقسز لکدن
 باباسی فتنه شکایت ایلندی (یعنی پدرینه اول بی رحم استادندن شکایت ایلندی) و مجروح
 کوده سندن فتنائی چیقاروب چومق نشانترین کوسزدی باباسی بونک بوجائی کورنجه متعصب
 و مکدر اولدی (حاصلی غضبه کادی استادی دعوت ایلدی و دیدی افراد رعیت او غلغلینک
 اوزرینه بودقدر جور و توینچی روا یعنی جارتو قمرسین که بنم او غلومه و اطو ترسین سبب ندر
 استادیدی سوزی فکر ایلده سو بیک کرک (و حرکتی مقبول ایلک کرک جمع خلقه خصوصاً پادشاهان
 زرا هر نسته که ملوک ائندن و دبلندن صادر اولور البته دبلرده سولنور یعنی خلق اراستده
 شیوع بولور اما عوامک قول و فعلنه اعتبار یوقدر یعنی ملوک اقوال و افعالی کی معتبر دکلدر
 * قطعه * اگر صد ناپسند آید ز درویش * رفیقانش یکی از صدند انند * (محصول بیت) اگر
 یوز قول و فعل نامقبول کورسه (یعنی صادر اولور سه مرد درویشدن بولد اشتری یوزدن بر بی
 یلرز را حیر اعتبارده اولاندن دکلدر * و کرک ناپسند آید ز سلطان * زافلمی با فلمی
 رسانند * (محصول بیت) اما اگر سلطانن بر قول و فعل ناپسند صادر اولور سه اتی اقلیدن اقلیمه
 ایشدرار (یعنی مملکت مملکت بایلور کیدر * پس در تہذیب اخلاق خداوند زادگان انتہم الله
 نیا احسانا جهاد پیش از ان باید کرد که در حق عوام * تہذیب تفعل بایندن مصدر در تطہیر
 معنائه (اخلاقه اضافی مصدرک مفعولنه اضافتدر) اخلاق خلق جمعیدر خانک ضمی
 و لامک ضمی و سکونله خوی و عادت معنائه (خداوند زادگان اضافتی لامیه در) ایت فعل ماضی
 مفرد مذکر غائبدر افعال بایندن (انیات بتور مکدر) هم ضمیر منصوب متصل مفعول صریحیدر
 ایت نک (وجلا فاعلی) نیما مفعول مطلق (حسنا صفتی) اجتہاد افتعال بایندن مصدر در
 سعی و کوشش معنائه (پیش با هرینک کسر یله زیاده معنائه در) (محصول ترکیب) وقتاکیم
 سلاطینک اقوال و افعالی عوامک اقوال و افعالی کی اولدیه پس پادشاه زاده لک اخلاقی پاک
 ایلده الله تعالی انلری کوزل نیات بتورسین یعنی کوزل و مقبول نیات کی مقبول عالم ایلسون جله
 معتزله دعاه له در پس بونلک تہذیب اخلاقندہ سعی و کوشش ائندن زیاده ایلک کرک که
 عوام زاده لک حقندہ زرا مقام اعتبارده بونلدر عوام زاده لک کل * قطعه * هر که در خردیش
 ادب نکند * در بزرگی فلاح ازو برخاست * هر که یعنی هر کس که شکہ مکرر بیان اولندی (خردی
 یا حرف مصدر و شن که به را جعدر) بزرگی یا حرف مصدر اولوق و یوکک (فلاح اسمدر فوز و نجات
 معنائه) یعنی صلاح حال مناسبه نلاشدن فعلی مستعمل دکلدر افعال بایندن مستعملدر
 مفلح دیو اوباشلی کشی به (محصول بیت) هر کیمسه که خرده لکنده (یعنی اوشاقلننده اتی تأدیب
 الیزلر ایلکننده و یوکککننده ائدن فلاح قاتلار) بونده ماضی مستقبل معنائه در حاصلی
 کو بخت ایکن مؤید اولیان یوک اولجه بی ادب او اور * چوب تررا چنان که خواهی پیچ *
 نشود خشک جز با تش راست * چوب تربیایه چوب اغچ (و تریاش) پیچ فعل امر مفرد مخاطبدر
 پیچیدن بونده اکک و بوکک معنائه در (نشود فعل نفی مستقبل مفرد غائب اولر دیمکدر
 خشک تقدیری چوب خشک در) بانس یا حرف مصاحبت (راست بونده طوغری معنائه در
 (چوبی عصایله بیان ایدن اغچی بیلز ایش (محصول بیت) باش اغچی آجیلین که دبلکین لک و ده
 اما قوری اغچ آتشدن غیر یله راست اولماز یعنی طوغر لک * بیت * ان الفصون اذا قومتها

رد سروری

اعتدلت

اعتدلت * و بس بتفعل التقوم بالخشب * ففصون غصنک جعیدر دال و بوداق معنائه (اذا
 معنای شرطی متضمن اسم ظرف) قومت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب در تفعلیل بایندن
 مصدری تقوم کلور طوغر عمق معنائه (ها ضمیر منصوب متصل مفعول صریحی) غصونه
 راجعدر) اعتدلت فعل ماضی مفرد مؤنث فائیه در افتعال بایندن فاعلی تحتندہ غصونه راجع
 ضمیر) معتدل بونده مستوی و مستقیم معنائه در همزه سی و صلاه ساقط اولور (اسم اسمی
 مفرد ضمیر شاندر بس الحال والشان دیمکدر) ینفع فعل مضارع مفرد مذکر غائبدر فتح بایندن
 (وکاف ضمیر منصوب متصل مفعول صریحی) التقوم لفظاً مرفوع فاعلدر و جله فعلیه
 اعرابدن محلاً منصوب خبر بس در) بالخشب جار مجرور یله تقویمه متعلقدر (خشب خانک
 و شینک ضمیله خشبه نک جعیدر خانک و شینک فتحه لایله بونده قوری اغچاچلر مراد در
 (محصول بیت) تحقیق تازه بوداقلر و فدانلر بخت سن انلری طوغر عمق مراد ایلک طوغر بلور
 (اما حال و شان بودر که سکا فائده و برمز قوری اغچلری طوغر عمق سعی و کوشش ایلک
 شکہ پیوردی آتشدن غیر یله راست اولر * ملک را حسن تدبیر ادیب و تفریر سخن او پستدیده
 آمد خلعت و نعمت بخشید و پایگاهش از آنچه بود بزرگتر کرد انهد * (محصول ترکیب) پادشاه
 استادک حسن تدبیری و آنک سوز تفریر ایلده منی مقبول کلسدی خلعت و نعمت یاغشدری
 و مرتبه و منصبی اولدوغندن بوجه لک ایلندی یعنی منصبی زیاده ایلدی اولکیدن (معاوم
 اولا که مذکور ادیبک فضلی و ارایش اما تعلیمی بوغیش والا اسلوب تعلیمه مالک اولان
 شا کردی دوککه محتاج اولماز بلکه از ارفع یله محتاج اولماز دکل که دوککه (زرا حسن تعلیم
 داد خدادار علمه و فضله نسبت دکلدر * حکایت * معلم کانی * اسم فاعلک تفرق مکانیه
 اضافتدر) معلم تفعل بایندن او کرد یچی کیمسه (و معلم تفعل بایندن او کرد یچی کیمسه
 بعض جهله معلم شا کردنه دیر تفعل بایندن اسم مفعول صیغه سی اوزره بوحود حیوانات
 جنسندہ مستعملدر انسانده اسمالی جار دکلدر) تنه که تعلیم متعلم بو که قرینه در و فروع
 کتابرندہ کتاب صیدده کلب معلم یچی خود مثیدر فتدر) کتاب کاؤک ضمی و نالک آتشدن یله
 لفظ مشترکدر مفرد یله جمع یننده (مفرد اولنجه مکتب معنائه در) اما جمع اولنجه کاتیلر
 دیمکدر) بعض شراح مختار صحاحک کلامی غلط چقروب خطاء فاحش ایش دیمش که
 بضم الکاف و تشدید التاء یعنی الکتابه و الکتاب و المکتب (و المعنی علی الاول بالترکی برای مجاز
 معلمین) و علی الثانی بر کتاب معلمین و علی الثالث بر مکتب معلمین و مختار صحاحک عبارتی
 به در کتاب بالضم و التشدید الکتابه و الکتاب ایضا و المکتب واحد انهنی تأمل تدر) منه سنده
 کتاب جمع کاتیلر اما بونده مکتب مراد در دین جمعه حصر ایلد کنده اظهار جهل ایش
 بس معلوم اولدیکه کتاب مکتبه بر معنائه در (و یا حرف وحدت) و اادات مفعول * دیدم
 درد یار مغرب ترش روی و تلخ گفتار و بد خوئی و مریم آزا رو کدا طبع و ناپرهیز کار که عبس
 مسلمانان بدیدن اوتیه کشتی و خواندن قرآنش دل مردم سیه کردی جعی پسران یا کبره
 و دختران دوشیره بدست جفای او گرفتار نه زهره خنده و نه یارای گفتار که عارض عین
 یکی را تپانجه زد و گاه ساق بلورین دیگری را شکجه کردی القصه شنیدم که طرفی از
 خیانت او معلوم کردند زدندش و برانند و مکتب او را بمصلحی دادند پارسایی سلیم نک
 مردی حلیم که سخن جز بحکم ضرورت نکفتی و موجب از آزار کس برز بانس ز فتنی که دکان را
 هبت استاد نخستین از سر بد رفت و معلم دومین را اخلاق ملکی دیدند دیو یکدیگر شدند
 و با اعتماد حلیم اورتک علم کردند و در اغلب اوقات بیاز پیچه فراهم نشستندی و لوح درست نا کرده در سر

رد سروری

رد شعی

یکدگر شکسندی * ترش روی وصف ترکیبی در اکتی صورتی دیکدز (تلخ گفتار آبی سوزی
 دیکدز (بدخوی) و مردم (ازاده بویه در برامز خویلی آدم انجیدیجی (کدا طمع دیلجی
 طبیعتی یعنی طبعکار (ناپهیز کار) کار ادات فاعلدر برهیز سز (یعنی فاسق و فاجر) تبه (تانک
 و بیه عریضه فقه لری و عاء اصلیه الیه (تباهدن مخفف فاسد دیکدز) کشتی یا حرف حکایه
 اولوردی دیکدز (کردی یاسیده بویه در) جچی (یا حرف وحدت بر بلوک دیکدز) پسران
 پاکیزه بیایه (پاکیزه پاک معناسنه در) دختران دوشیزه ده بیایه در (دوشیزه قز اوغلان
 معناسنه در (یا حرف صله) دست جفای او بیایه و لامیه در (گرفتار مبتلا دیکدز) زهره خنده
 لامیه (زهره لغتده جگر یاننده اولان اوده دیر اما اصطلاحده بحال و قدرت معناسنه مستمندر
) نکه شاعر دیش (بیت) زهره ندارم که بوسم لب (نیروکان دارد ابروی تو) خنده اسمد
 کوله معناسنه (یاری گفتار مصدرک مفعولنه اضافتدر (زریار اقدز معناسنه اسمد
 مصدری (یارستن) و یاریدن کلور (گفتار کلجی معناسنه در اما اصلنده وصف ترکیبدر نهایی
 ترکیب خنی قبیلنددر سوز کتور یچی معناسنه (صکره نفس کلامه اطلاق ایلدیلر) که کاهدن
 مخففدر (عارض سپین بیایه) عجم برای مفتوح او قور سابقانکه بیان اولندی (بونده عارضدن
 مراد یوزدر (رخله تعبیر ایدنه دخل ایدوب یوزک ایکی یانیدر دین نه سویلد یکن عارض
 (طایفه بیه و جیم عجم برایله ترکیجه هپاز و شله دیرلر) ساق بلورین بیایه (بلور بانک کسری
 و لام مفتوحک تشبیه در اصلنده (اما عوام تحریف ایدوب لام مخففک ضمیمه استعمال ایدر
 (و یا حرف نسبت) و تون حرف تأکید (دیگره اضافی لامیه) و یا حرف وحدت (و یا حرف تخصیص
 (طریق یا حرف وحدت بر مقدار دیکدز) بمصلحی یا حرف صله (و یا حرف وحدت افعال
 یانیدن اسم فاعلدر اهل صلاح دیکدز (پارسایی بدلدر مصلحن) و یا حرف وحدت (سلیم
 صفتی نیک مرد صفت بعد الصفت (و یا حرف وحدت) حلیم نیک مرده صفت (که حرف
 رابطه صفت (یا حرف مصاحبت) حکم امر معناسنه در (یعنی شان و کار) موجب سبب معناسنه در
 (موجب ازاره و ازارک کسه اضافتدر لامیه در) کبود کان الف و تون ادات جمع و را حرف
 تخصیص (هیت خوف معناسنه در) نخست تونک و خالک صله لریله و سینگ سکونیه اول
 دیکدز (و یا حرف نسبت) و تون حرف تأکید (دومین یا تون سابق کی) و یا حرف تخصیص
 (اخلاق ملکی بیایه) و یا حرف نسبت (یا حرف صله) اعتقاد و اومصدرک مفعولنه اضافتدر
 و لامیه (ترک عاده مصدرک مفعولنه اضافتدر) اغلب اوقات لامیه اکثر اوقات دیکدز (یا حرف
 صله باز یچه او یجق (چه حرف تصغیردر) فراهم مجموع معناسنه در (لوح لامک فنجی و و رک
 سکونیه تحت دیکدز (عربک و عجمک اولادی قرآن شریفی تحتدن او کزنورلر) درست ناکرده
 (یعنی انده یازیلانی تمام از بر لکسز) در سر یکدیگر (در حرف صله) نشستندی (و شکستندی
 (یاری حرف حکایه در) (محصول ترکیب) بر مکتب خانه معلنی کوردم دیار مغریده اکتی صورتی
 و آبی سوزی و برامز خویلی و آدم انجیدیجی و دیلجی طبیعتی اهل طمع و فاسق و فاجر که مسلمانلرک
 دیرلکی آتی کور مکه فاسد اولوردی و قرآن او قوماسی خلقک و کلنی قرار دردی
 بر بلوک پاک و پاکیزه او غلجقار و بکر قرآنک جفاسی الیه مبتلاک خوف و خشیتندن کولکه
 بخالری و نه بری بریله مویشمکه قدرتلی و ارادی کاه برینک عارض سمجته طبا نچه اورردی
 و کاه برینک ساق بلورینی شکجه یعنی فقهیه چکردی قصهک اونه می بود که بر مقدار
 خیانتندن معلوم ایلدیلرانی دو کدیلر و مکتیدن سو ردیلر و مکتبنی بر صالح کیمه به و بر دیلر
 بر زاهد و عابد و سلیم و پوایو حلیم کیمه به که سوزی امر ضرورتسز سوزلردی و دیکندن

رد سروری

کیمه بی

کیمه بی انجمنک ضاد اولزدی بویه اولجه او غلجقارک اولکی استادک خوفی باشند کتدی
 و اینجی معلمک اخلاق ملکبسی کوردیلر بری برینه شیطان اولدیلر و انک حلیته اعتقاد الیه علم
 او قومانی ترک ایلدیلر و اکثر اوقانده بری بریله او یون او یونا معفه او تورلردی و اوحنی تمام او کزنوب
 بیلردن اول بری برینک باشنه فادزلردی * بیت * استاد معلم چو بود کم زار * خرسک یازند کودکان
 در بازار * کم یونک کی برلده ترک کلیدن عبا رتدر (پس کم از انجی میجی دیکدز) خرسک
 خانک کسری و رانک سکونیه و سینگ فنجیه اوزنجه اشک او یانه دیرلر و بعضیلر دیدیلر خرس
 آبودر و کاف حرف تصغیر اسکی بسکی که لدن و کلردن آو شکنده بر صورت پیدا ایدرلر
 و بریسی اول صورته کروب اتی او یانه در رومده رمضان سکونلرند بجال او یانه دقلری کی
 و لکل وجه (محصول بیت) استاد معلم چونکه کم آزار اوله یعنی حلیم و سلیم اوله او غلجقار
 بازارده خرسک او یونکی او یانلر بعض نسخه ده (استاد و معلم دوشمش و او غطفله * بعد از دو
 هفته بدر آن مسجد کذر کردم معلم اولین را دیدم که دل خوش کرده بودند و بمقام خویش
 از آورده انصاف برنجدم و لاحول کان کتم که ایس در دیر بار معلم ملائکه چرا کردند
 و بر مردی جهان دیده بنشیند و بخندید و گفت شنیده که گفته اند بعض نسخه ده (دل پر خوش
 کرده بودند و اقدرد) انصاف یونک کی برلده زیاده معناسنه در (لاحول و لا قوة الا بالله العلی
 العظیم دیکدز) (محصول ترکیب) ایکی هفته دن صکره اول مسجدک قیوسنه کذر ایلدم کوردم
 اولکی باوز معلمک کوکلنی خوش ایلشار وینه کندی مقامنه کتور مشلر الحق بومعنی ایچون
 زیاده انجندم و لاحول دیه رک دیدم شیطانی یته ملکه نیچون معلم ایلدیلر بر بر مرد جهان دیده
 ایشتندی و کولدی و دیدی ایشتا مشیمسین که دیشلردر (نشیده ده همزه خطاب ایچوندر دین
 قابل خطاب دکلش * مشوی * پادشاهی بسر مکتب داد * لوح سمینش بر کار نهاد * لوح سمین
 بیایه (لوح لغتده مطلق تحتدر اما عرب و عجم اولادی اوستندن تعلیم ایلد کلری تحت نک چشنه
 علم اولمشدر) پس کومشند اولسه اکا لوح دیرلر آنکچون لوح سمین دیشدر (معلوم اوله که
 اینه سلاطینک لوجی کومشدر اولور اما غایتله اینجه اولورمش (بونده سمینک تون تأکید و شین
 ضمیری ضرورت و زن ایچون ساکن او قومنی کرک و ضمیر پسره راجعدر کار یاندر (اما بونده
 مراد قولتقدرد (محصول بیت) زیاد شاه او غلنی مکتبه و بردی کومشدر بر لوح قولتوغنه قودی (یعنی
 اکا بر کوش لوح و بردی * بر سر لوح او نوشته یز * جورا ستاده به که مهر پدر * سر لوح لامیه در
 اویه اضافتده بویه در (نوشته و اوایله و ایله لغتدر جورا ستاد مصدرک فاعلنه اضافتدر (مهر پدر
 لامیه در مهر بونده محبت معناسنه در (محصول بیت) اول شاه زاده نک لوجی او جه آلتونله
 یعنی آلتون صوبیه یازیشیدی یازیلان بومصر اعدر که (استادک جور و جفاسی بابانک محبتدن
 یکدز ز راجور استاد علم و فضله ایشدر و مهر پدر جهله * حکایت * پارسا زاده رانست بی قیاس
 از ترک عات بدست افتاد فسق و جور اهاز کرد و میدری پیشه گرفت فی الجمله چیزی نماد از سار
 معاصی و منکری که نکرد و مسکری که نخورد باری بنصیحش کتم ای فرزند دخل آب روانست
 و عیش آسای کردان یعنی خرچ فراوان مسلم کنی را باشد که دخل معین دارد * پارسا زاده ریا حرف
 وحدت و همزه حرف توسل و را حرف تخصیص (همزه وحدت ایچوندر دین خطا ایلش) ترک
 نانک فنجی و رانک کسریله مژوک معناسنه در (طلبه لامک کسریله مطلوبه معناسنه اولدیجی کی
 آخرنده همزه اضافت ایچون کلشدر (عان نمک جعیدر اسلوب عجم اوزره عرییده اعلم کلور
 جمع قلت وزنی اوزره (میذر تفعیل یانیدن اسم فاعلدر مسرف دیکدز) و یا حرف مصدر
 (سار معاصی بیایه) (سار جمع دیکدز) و معاصی معصیتک جعیدر کاه معناسنه (منکر اسم

رد شعی

رد شعی

مفعولدر افعال باینند نامشروع معانسته و یا حرف وحدت (مسکر افعال باینند اسم فاعلدر
 سکر و برن نشه و یا حرف وحدت (باری یا حرف وحدت برگره دیمکدر) (بشخصنش تقدیری
 بطریق نصیحتدر) (دخل دالك فتي وخا معجه لك سكوتله خارجدن كلوب آنكه كرن نشه به
 دیرل) (آب روان آفات صو یعنی سریع الزوالدر) (عیش یعنی ذوق و صفا) (آسای کردان بیایه
 (آسای و آسایب یاله دکرمن دیمکدر کردان کاف بجمله صفت مشبهه در کردیدن دونه کن
 دیمکدر) (خرج فراوان بیایه) (کسی یا حرف وحدت) (ورا حرف صله) (دخل معین بیایه
 (محصول ترکیب) بر عابد زاده لك عیلمنك مژ و کاتندن نعمت بی قیاس و بحد الله دوشدی
 یعنی اورا نسیز ماله مالک اولدی فسق و فجوره باشلدی و اسراف کنیدی به صنعت طوئندی
 حاصل کلام هیچ بر نشه قالدی جیع معاصیدن و بر منکر و نامشروع قالدی که ایلدی یعنی
 جیع منکرانی ایشلدی و بر مسکر یعنی سکر و یروب سرخوش ایدن نشه قالدی که ایچمدی
 و استعمال ایلدی حضرت شیخ پیور برگره بن اکانصح طریقله دیدم ای اوغل دخل یعنی
 بوالیکه کیرن نعمت بی کران آب رواندر یعنی افرصو کبی کلنم ز کیر کیدر و ذوق و صفادونه کن
 دکر مندر یعنی بولدیفن اوکیدر کیدر یعنی بیکه و ایچیکه مال طباغز حاصلی چوق خرج بر کپسه به
 مساکر که دخل معنی اوله حاصلی معین کاورى اوله * قطعه * چودخلت نیست خرج آهسته
 ترکن * که میگویند ملاحان سرودی * که حرف تعلیل (سرودار معانسته در یعنی ایراد قاری
 نشه) (و یا حرف وحدت (محصول بیت) پارا زاده به خطاب ایدوب پیور چونکه معین کاورک
 یوقه رخ جی باب ایلک ایله یعنی خری چوق ایله ز را که بیلر برار سو یلر یعنی ازلر ایزور یعنی
 بیت آیدر * اگر باران بگوشتان نیارد * بسالی دجه کردد خشک رودی * یا حرف صله
 (کوزمتان طغلق) (بسالی یا حرف ظرف) (و یا حرف وحدت) (دجه دالك کسری و جیم عربک
 سکوتله بغداد ارمی) (کردد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی نحتده مستر دجه به راجع ضمیر
 (خشک قوری دیمکدر باین معانسته) (دود دره به دیرل) (و یا حرف وحدت (محصول بیت)
 اگر طاغرده باران یاغز سه بریلده دجه ارمی بر قوری دره اولور یعنی بر یاس جای اولور
 حاصلی بنویردن معاوت اوله بیجه دجه صوی اقوب دو کتور بسمه نمیل طریقله پیور
 سکنده چونکه معین کلورک یوقدر چوق خرج ایله الکده کی تیز دو کتور * عقل و ادب پیش
 کبر و اهو و لعب بگذار که چون نعمت سیری شو دیمکدر بری و پیشانی خوری پسر از لذت نای
 و نوش این سخن در گوش تیاورد و بر قول من اعراض کرد و کمت راحت عاجل بشو پیش محبت
 اجل منقض کردن خلاف نای خرد متدانت * الهو هیتی لایق اولیان نشه به صرف ایلکه دیرل
 (لعب لامل فتي و عبت کسریله و سکوتله و لامک کسری و عبت سکوتله لغتدر) (لعب فرخ طلب
 ایلکدر حسن اولیان نشه ایله) (که حرف تعلیل) (سیری سبتك و باء بجمک ضمیر لایله دو کتک
 معانسته در) (پسر یعنی پارما زاده) (نای لفظ مشترکدر بوغزله دودک پشده بونده ایکبسته ده صاغ
 وار برینه قصر ایلین تقصیر ایلش) (نوش اسم مصدر در نو شیدن ایشمه و ایچیک معانسته
 (عاجل شمدی حاضر معانسته در) (و اجل الف عمد و ایله حاضر اولوب کلچیکه دیرل) (منقض
 مکدر دیمکدر) (محصول ترکیب) بسمه دیدم عقل وادی او کو که طوب یعنی عاقل و مؤدب اول و لعب
 و الهوی ترک ایله ز را چونکه نعمت دو کتبه شدت ایلدر سین یعنی چکر سین و پیشانیلق بر سین اوغلان
 بوغز و ایچیک لذتدن و با ساز و سوز و ایچیک لذتدن حاصلی بیه و ایچمه لذتدن بوسوزی قولاغنه
 کنورمدی یعنی قولاغنه قومدی و بتم سوز بیه اعراض ایلدی ویدی شمدی حاضر راحت و
 حضوری کلچک محبتك نشو بیه مکسر ایلک خلاف فکر و تدبر عقلا در * مشوی * خداوند آن کام

ونیک بختی * چرا بختی برن از بیم سختی * خداوند صاحب و مالک معانسته در) (انف و فون ادا
 جعدر) (کامه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتدر) (واو حرف عطف) (ونیک بخت وصف ترکیبدر
 (و یا حرف مصدر) (چرا جیده فتح و کسره جا زدر) (بخت شدید معانسته در) (و یا حرف مصدر
 شدت دیمکدر) (برند فعل مضارع جمع غائب ایلدیرل) (بیم قورق سختی به اضافتی لامیه) (محصول بیت)
 اصحاب کام یعنی مراد و اصحاب نیکبختی یعنی دولت نیچون شدت ایلدرل یعنی چکرل شدت
 قور قوسندن یعنی بن برز زمان زحمت و شدت جکرم دیو قور قوسندن الان نیچون شدت چکرل
 حاصلی کلچک زمانده فقر و احتیاج جکرم خوفندن بالغفل نیچون متالم او اولور * برو شادی کن
 ای یار دلفروز * غم فردا نشاید خوردن امروز * برو فعل امر مفرد مخاطبدر رویدندن کیت
 دیمکدر رفتندن دینلر خطا ایلدیرل) (بابی ضمه به تخصیص ایلدیرل و سنایلق ایلدیرل) (شادی یا
 حرف مصدر) (کن فعل امر مفرد مخاطبدر کیتندن ایله دیمکدر) (یار دلفروز بیاید) (دلفروز دالك
 کسری و لامک فتي و فالك سکوتله وصف ترکیبدر فروز بدندن که مخفقدر افروز بدندن کوکل
 با نکلندری یعنی روشن ایدیمی حاصلی مسرور ایدیمی دیمکدر) (غم فردا لامیه ابرته لك غنی
 دیمکدر (محصول بیت) وار شتلك ایله ای دلفروز یار یعنی او کوئی خوش کوز ابرته لك غنی بو کون
 بیک لایق دکلدر نیکه شاعر پیور (بیت) غم نآمده خوردن بنقدم رنج می دارد) (همان بهتر که
 با فردا گذارم کار فردا را * فکیف مرا که در صدر مروت نشسته ام و عقد قنوت بسته و ذکر
 انعام در افواه عوام افتاده * فکیف خصوصاً دیمکدر ایلک مضمون شدن مستشار در) (مرا بکا
 دیمکدر) (که حرف رابط صفت) (صدر مروت لامیه در مجازاً) (عقد قنوتده بویه در) (ذکر انعام مصدرک
 مصدره اضافتدر لامیه) (انعام افعال باینند مصدر در احسان معانسته) (افواه عوام لامیه
 (محصول ترکیب) هر کس مذکور مدعی ایله عامل اولق لازم خصوصاً بکا که صدر مروتده او توردم
 یعنی کرم و احسان باشنده و قنوت و جومر دالك عقدینی بغلشم یعنی سخا و لطف دو کوم دو کوشم دخی
 انعام و احسانم افواه عوامه دوشمدر حاصلی جومر دلكله مشهور عالم اولشم * مشوی * هر که
 علم شد بسخا و کرم * بندنشاید که نه بدردم * علم بونده مشهور معانسته در) (درم دالك کسری
 و رانک فتحیه اچه معانسته در عریجه درهم دیرل دالك کسری و رانک سکوتی و هانک فتحیه
 (محصول بیت) هر کس که مشهور اولدی سخا و کرمه لایق دکلدر که اچمه سته دو کوم دو که یعنی
 بذل ایلوب صافیه و کرم و احسانی ترک ایله * نام بکوی چو برون شد بکوی * در شوائی که
 بیتی بروی * نام نکویانیه) (و یا حرف مصدر تقدیری نام بیکو بیت سنک آدک ایلکی معانسته) (برون
 طشره دیمکدر ظرفاء عجم بامک کسریله او قور امار و سنایلیری ضمه پس برون فظنی بصمتین عبارتله
 قید ایلین روستایلق ایلش) (شد بونده رفت معانسته در) (بکوی یا حرف صله در) (در قیو تقدیری
 در احسان و کرمدر) (شوائی فعل فنی مستقبل مفرد مخاطب قادر د کاسین دیمکدر
 (که حرف بیان) (بندی فعل مضارع مفرد مخاطب بونده بغلیه سین دیمکدر) (بروی
 یا حرف صله تقدیری برویدر) (محصول بیت) چونکه سنک آدک ایلکی یعنی سخا و کرمک
 آدی محله به طشره چققدی یعنی فاش اولدی اطف و احسان قیوسنی بوز که بغلغه قادر د کاسین
 حاصلی سخا و کرمی ترک ایده مزین زرا شهرت بند ایلکه مانعدر) (بونده دردن مراد در خاندر
 دین بو باده خطا ایلش) (برویک تقدیری بروی هیچ کس دین معناه خطا بدین غفلت ایلش
 و المعنی بالسترکی قبوی بغلیو لیز سین بوزه دین معنایی این بغلامش * دیدم که نصیحت نمی
 پذیرد و دم کرم من در آهن سرد او نمی کند ترک مناصحت کردم و روی از مصاحبت او بگردانیدم
 و بکنج سلامت بنشستم و قول حکما را کار بستم که گفته اند باغ ما علیک فان لم یقبلوا فاما

رد این سید علی

رد این سیدی علی و سروری

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی
در سروری

عليك * نمی پذیرد فعل نفي مستقبل مفرد غائب قبول ایلز دیمکدر (دم کرم من بیایند ولامید) در حرف صله (آهن سرد او سابق کبی بیایند ولامید) (ترك مناصحت مصدرك مصدره اضافتی لامیه در) مناصحت مفاعله بانك مصدر اولدر نصیحت معنایسته (بلغ فعل امر مفرد مذکر مخاطب در تعجب باندن ابرشدر دیمکدر) ما اسم موصولدر الذی معنایسته (عليك جار مجر یله مقدر ثبت به متعلقدر وجله فعلیه اعرابدن محلی یوق صله موصولدر موصول صله سبله اعرابدن محلا منصوب مفعول بلغ در ان حرف شرط (ولم حرف جزم) یقبلوا فعل جحد مطلق علامت جزم نونك سقو طبعدر (فا عليك ما اسم استفهام حرف نفي اولمده جائز) عليك اولکی کیدر (موصول ترکیب) کوردم که پسر نصیحت قبول ایلز و بنم نسی نفسم انك صوق دومرینه اثر ایلز یعنی دمور کبی شدید کوکنه کار ایلز کا نصیحتی ترك ایلدم و صاحبندن یوزم دوندردم و کج سلامتده اوتوردم و حکما قولنی ایش بغلدم یعنی کار ایلدم که دیمشدر سن سنک اوزر بکه لازم اولان قول ایصال ایله اگر قبول ایلز سه سکا نسته یوق یاخود سکا نه وار اندن یعنی قول ایلز بکشدن سکا ضرر یوق ز را ماعلی الرسول الالبلاغ در * قطعه * کرچه دانی که دستونیدکو * هر چه میدانی اریصحت و پند * نشوند فعل نفي مستقبل جمع غائب بونده قبول ایلز معنایسته در (موصول بیت) کرچه بلور سین که سوزوکی دیکلر ز سن سوبله هر نسته بی که بلور سین نصیحت و پنددن یعنی سکا لازم نصیحتدر کر که قبول ایلسونلر کر که قبول ایلسونلر * زود باشد که خیره سرینی * بدو پای اوفتاده اندر پند * خیره سر عاجز و زبون و سر اسیمه (بیتك مفعول اولی و مصراع ثانیك مفعولی مفعول ثانسی (بدو پای باحرف مصاحبت (اوفتاده و اوله اصل اوزره (اندر ادات صله (موصول بیت) تیر اولور که نصیحت دگلبین سرمی ایکی ایاغیلده دوزاغه دوشمش کورر سین یعنی بر مصیبت کرفار کورر سین * دست بردست مرتد که دریغ * نشید حدیث دانسته * (موصول بیت) خیره سرانی انه اورر که حیف د نشمک سوزنی ایشتمدم دیو یعنی نادم و شیمان اولوب نصیحت دگلبدوکنه حیف بر * پس از مدتی آنچه اندیشه کرده بودم از نکت حاشش بصورت بدیدم که یاره یاره برهم میدوخت و لقمه لقمه می اندوخت دلم از ضعف حاشش بهم برآمد مروت ندیدم در چنین حالتدیش درویش را بلامت خراشیدن و نمک پاشیدن بادل خود کفتم * (موصول ترکیب) برمددن صکره شول نسته بی که اول فکر ایلشیدم انک نکت حاشش ظاهر اکوردم که یه یه اوزره دیکردی و لقمه لقمه قرانوردی یعنی جرایردی کوکلم ضعف حالندن وز باده فقر و فاقه شدن مکر و نقیض اولدی بویله حاشش مروت کوردم ریش درونی یعنی خاطری یاره منی حاصلی ریش دانی ملائله طرملوب اوسته تو صاچق یعنی انی ازلوب کوکلی مجروح ایلکی مروت کوردم * کندی کوکله دیدم * منوی * حریف سقله در پایان منی * نیند یشد ز روز شکستی * حریف سقله بیایند سبک کسری و ضمه لغندر (در حرف ظرف) پایان منی لامیه (و یا حرف مصدر) نیند یشد فعل نفي مستقبل مفرد غائب (روز شکستی لامیه) و یا حرف مصدر (موصول بیت) دنی یعنی الحقی باده نوش مستلک نهیاینده حاصلی غایت سکرده ال طارقتین و فقردن قایمز یعنی صوکنی فکر ایدوب قایمز حاصلی ال طارقی کوئی یادینه کلز * درخت اندر بهاران بر فشانده * زمستان لاجرم بی رگ ماند * درخت مبتدا (اندر ادات ظرف) بهاران جمع بهاردر خلاف قیاس اوزره (بر فشانده موه معنایسته) فشانده فعل مضارع مفرد غائب سلکر و صاچار معنایسته خبر مبتدا در (بر فشانده مقدم مفعولیدر (زمستان زاده قطع و کسر جائز قبش دیمکدر (لاجرم لاشبهه و لا محاله دیمکدر) (رک بیرق و ازق بونده

بیراق مراددر (ماند فعل مضارع مفرد غائب قالور (موصول بیت) ایام بهارده درخت بمشین سلکر و دو کر قبش شیهه سز بیراق سز یله قالور قصه دن حصه بودر که باز سازه اول زباده حرکت ایدوب آخرتی دست قالدی شویله که جرّه محتاج اولدی * حکایت * پادشاهی پسری مادی داد و گفت این فرزند نیت تریتش چنان که یکی از فرزندان خود سالی بر وسیعی کرد بچایی رسید و فرزندان ادیب در فضل و بلاغت منتهی شدند ملک دانشمند را مؤاخذه کرد و گفت وعده را خلاف کردی و شرط وفا بجا نیسا وردی گفت ای ملک تریت یکسانست و این استعداد مختلف * پادشاهی و پسری بازی حرف وحدت (با حرف صله) ادیب مؤدب معنایسته در (و یا حرف وحدت (موصول ترکیب) بر پادشاه اوغلنی راستاد ادیبه و بردی یعنی بر معله و بردی بوسنک اوغلکدر بوکه کندی اوغلرک کبی تریه و بر معله بریل مقداری بوکه سعی و کوشش ایلدی یعنی تعلیمده تقصیر ایلدی لیکن بر مرتبه به واصل اولدی حاصلی هیچ بر نسته تحصیل ایده منی و معنایسته اوغلاری فضل و بلاغته منتهی اواندیلز پادشاه ادیبی مؤاخذه ایلدی کانه که کلاه ایلش اوله پادشاهک اعتقاد نیجه ز بر مؤاخذه کاهکاره اولور لیکن بونده مراد عشا بیدر و پادشاه دیدی اوغلک تعلیمده خلف و عدا ایلدک و شرط وفا بی پریشه کتورمکد کانه که معلم دیمش ایشم کندی فرزند مدن اکا زباده سعی ایده بی و کندی فرزند ری کامل اولوب و شاهزاده کاندن بی بهره اولدی یعنی ملک تعلیمده تقصیره جل ایدوب ادیبی مؤاخذه ایدوب عتاب و خطاب ایدر ادیب دیدی ای پادشاه تریت بر ایدر لیکن استعداد و قابلیت مختلفدر * قطعه * کرچه سیم وزر ز سنک آیدهمی * در همه منکی نباشد زروسم * ز سنک دیدیکی مجازا در ز را سیم وزر طبر اقدن چیر لیکن طاشک اصلی طبر اقدن دیمش اصحاب علم طبعی علی الخصوص سیم وزر چیر بر اواق اواق طاش سز اولماز شکله مشاهددر (آیدهمی اصلنده همی آیدر ضرورت وزن ایچون تقدیم و تأخیر اولدی (زروسم راده نشید ضرورت وزن ایچوندر (موصول بیت) شاه زاده ایچون تمیل بیورب دبر که کرچه سیم وزر طاشدن چیر اما هر طاشده زروسم اولماز واقعه بوبلدر * بر همه عالم همی تابد سبیل * جانی انیان می کند جانی ادیم * همی تابد یلدرار یعنی پرتو سالر سبیل سبک ضعی و هانک فنی تصغیر شکلی اوزره بر کوکب در که دیارین اوزره طلوع ایدر خاصه سی بعضی اشباه قرمز بلقی اوتی ویر مکرر کره ارضک هر یزده مرقی دکل یعنی هر یزده کورنر بس مصنفک بر همه عالم همی تابد بیوردیغی ادعای در (جانی یا حرف وحدت) انیان طاغریجی (و ادیم سختیان (موصول بیت) ینه تمیل طریقه بیورر که سبیل یلدری جبین عالمه پرتو سالر لیکن بر یزده طاغریجی حاصل ایدر یعنی مشین و بر یزده سختیان و یلدری یعنی هر نسته به استعداد نه نسبت رنگ و بر یعنی فیاضده یخ یوق لیکن استعداد مختلفدر (میکنند بونده میشود معنایسته در دین یتدن مقصوده واصل اولماش در * حکایت * یکی را شنیدم از پیران مرقی که مریدی رای گفت چندان که تعلق خاطر آدمی زاد بروز بست اگر بروزی ده بودی بمقام از ملائکه در گذشتی * تعلق خاطر مصدرک فاعلنسه اضافتدر (و آدمی زاده اضافتی لامیه در (با حرف صله زو زی باه اصلیه ایله رزق معنایسته در اگر حرف شرط (با حرف صله) روزی ده وصف تر کسبیدر دهیددن رزق و بریجی دیمکدر بمقام باحرف ظرف (و یا حرف صله) (موصول ترکیب) پیران مریدن بریجی ایشتمکه بر مرید نه سوبلردی اولقدیر که آدم اوغلنک خاطرینک رزقه تعلق وار اگر رزق و بریجی خدایه اولیدی مرتبه و مقامده ملائکه دن بگردی یعنی انلردن خدایه اقرب اولوردی * قطعه * فراموشت نکرد ایزد در آن حال * که بودی نطفه مدفون و مدهوش * ایزد هرنک

کسری و بایک سکونی وزاء عربیست کسریله نکریمکدر خدا معناسته (که حرف رابط
صفت) بودی یا حرف حکایه (نطفه مدفون بیابنه) و مدهوش معطوفدر مدفونه (نطفه
انابلندن اناقرنه دوشن صوکه اوغلن اندن منعقد اولور (مدهوش لایعقل دیمکدر (محصول بیت)
یعنی سنی خدا فراموش ایلدی اول حالده که نطفه مدفون و مدهوش ایدک یعنی اناک قرننده مدفون
لایعقل نطفه ایدک * روانت داد و عقل و طبع و ادراک * جمال و نطق و رأی و فکر و وهوش *
روان بونده روحدر (محصول بیت) خدا سکار و وح و پردی دخی عقل و طبع و ادراک و جمال
یعنی حسن و نطق یعنی تکلم و رأی یعنی تدبیر و فکر (وهوش قافیه ضرورتی ایچون کلشدر والا
عقلله اکتفا اولتور (فکرک نامی علامت نقلدر تنکه سابقا برابکی برده مرور ایلدی پس نفس
کله دندر دین بونقلدن خبردار دکل ایش * ده انکشت مرتب کرد بدست * دوباز ویت مرکب
ساخت بدوش * (محصول بیت) سنک الکه اون پرمق مرتب ایلدی یعنی ایکی الکه اون پرمق
و پردی و ایکی اوموزک اوزره ایکی بازو ترکیب ایلدی یعنی سکا ایکی قول و پردی * کنون پنداری ای
ناچیر همت * که خواهد کردنت روزی فراموش * پنداری فعل مضارع مفرد مخاطب پنداریدن
صانع قدر ظن معنای استغهای متضمن (ناچیر همت همیشز دیمکدر (خواهد کردن
ایدی سر در دیمکدر (ونا ضمیر مخاطب (روزی یا حرف وحدت اعتبار اولتور سه برکون دیمکدر
اما یا نفس کله دن اعتبار اولتور سه رزق دیمک او اور پس تقدیر کلام (که خواهد و زیت کردن
فراموش اولور و لکل وجه (محصول بیت) شمدی اویله ی ظن ایدر سین ای بی همت که
سنی برکون اوئیدیسر در و یا که سنک رزقکی اوئیدیسر در حاصلی سکا بوقدر اشیاء اعطایلین
همچ برکون و نطفه روزیکی فراموش ایلز * حکایت * اعرابی رادیدم که پسر خود را میگفت
یا بنی الک مشول بوم القیمة ماذا اکسبت ولا يقال بمن انتسبت یعنی ترا خواهند پرسیدن که عملت
چسبت و بگویند که بدت کیست * اعرابی را یا حرف وحدت (ورا ادات مفعول (یا حرف ندا
(بنی بایک ضمی و نون و یاء مشدد کفحه له ای بنی نک تصغیر ایدر او غلیم دیمکدر (ما اسم استفهام
(وذا اسم موصول ترکیله بر اسم حکمتده فلتمشدر ای شیء معنایست (اکسبت نک مقدم مفعولیدر
اکسبت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب کسب ایلدک یعنی قزاندک (بن یا حرف صله (من اسم
استفهام (انتسبت فعل ماضی مفرد مذکر مخاطب کیه منسوب اولدک دیمکدر (عملت نامی ضمیر
مخاطب (بدت تاسیده بویه در (محصول ترکیب) اعرابی کورد مکه کندی او غلنه سیو یلردی
ای بنم او غلیم تحقیق سن قیامت کوننده مسئولین یعنی صور یلور سین دیاده نه کسب ایلدک و سکا
دیلز کیه منسوب سین یعنی سندن صور یلور که دیاده خبری اشدک شری و دیمکدر که باباک کیدر
شر بدیدر حسب میدر حاصلی حسبکدن مسئولین نسبدن دکل * قطعه * جامه کعبه را که
میوشند * اونه از کرم پله نای شد * جامه یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (کعبه را را
ادات مفعول (که حرف رابط صفت (میوشند فعل مضارع جمع غائب کیدر لر و اورز لر دیمکدر
بعض نسخه ده می پوشند و افعدر یاه عربیله و سین مسمله ایله بوس ایدر لر یعنی او پر لر دیمکدر
بو تقدیر چه جامه کعبه به مضاف اولتی لازمدلر (و ضمیری جامه به را جمدلر (نه حرف نفی معناده شده
مقیددر (کرم پله لامیه (کرم کاف هر یک کسریله و بایک سکونیله قورت دیمکدر (پله یاه عجمک
کسریله ایک دیمکدر (نامی یا حرف نسبتدر آدل دیمکدر یعنی مشهور (نامی اسم فاعلیدر نمودن
دین بونی عربی ظن ایش (محصول بیت) برجامه بی که کعبه به کیدر لر یعنی انکه کعبه بی اورز لر
یا خود کعبه نک جامه سنی که او پر لر یعنی کا تعظیم و تخیل ایدر لر اول جامه اینک قوردندن نامدار
و مشهور اولدی و لایک قوردنده تعظیم ایدوب او پرز دی پس ایلدی اصلی بودر که * باعزری

ردشعی

ردشعی

نشت روزی چند * لاجرم همچو او کرای شد * یا حرف مصاحبت (عزیزی یا حرف وحدت
(رزی یا حرف وحدت (کرای کاف عجمک کسری و ضمیمه و یاء اصلیه ایله عز بز معنایست در کرای
کرامه منسوبدر دین خلاف سو یلشدر (محصول بیت) بلکه جامه کعبه بر عز برایله او توردی
بر نیچه کون یعنی کعبه مکرمه مقارنت ایلدی پس شبهه یوق انک کبی عز بز اولدی یعنی
شرقی انن کسب ایلدی * حکایت * در تصانیف حکما آورده اند که کر دم را ولادت
معهود نیست چنانکه سائر حیوانات را بلکه احشای مادر را بخورند و شکمش را بزدند و راه
صحرای کیندوان بوستانها که در خانه کر دم بیند اترانست باری این مکتبه را پیش بزرگی همی کفتم
گفت دل من بصدق این حدیث کواهی میدعد و جز چنین نشاید بود که در حالت خردی بامادر
و پدر چنین معامله کرده اند لاجرم در بزرگی چنین مقولند و محبوب * تصانیف تصنیفک جعیدر
مصنف معنایست (حکمایه اضافت لامیه در (آورده اند روایت ایلشدر (کر دم کاف عربک فحی
وزاء عجمک سکونیله عقریه دیر لر (ورا حرف تخصیص (ولادت معهود بیابنه ولادت مصدر در
طوغنی معنایست مراد بودر که سائر حیوانات کی انانی قرنندن ولادت اولماز (احشای جمع حشادر
ایچر بی معنایست بخورند جمع صیغه سنی ایراد ایلدی زیر برقرندن بر قاجی جبقار (محصول ترکیب)
حکما مصنفاننده روایت ایلشدر که عقریک سائر حیوانات کی ولادت معین دکلدر یعنی سائر حیوانات
کی انانی قرنندن تولد ایلز بلکه انالرنک ایچر بی برل و قرتی برنار لر و صحرایاتی طونار لر
و اولدیر لر که عقریک خانه سنده کور یلور بویلدکری اوضاعک اتریدر بر کره بونکته بی بر اولونک
قنده سو یلدم در شیخ دیدی که تم کوکلم بوسوزک کر حکمکنه شهادت و پر و بوندن غیر
نسنه اولتی لایق دکل زرا خرده لک حالنده انابه و اتابه بویه معامله ایلدیر یعنی انارله بویه
معامله ایلدکری چون بلا شبهه بونکلکده بونچلین محبوب لر و مقبولدر * قطعه * پسری را پدر
وصیت کرد * کای جوانمرد یاد کیر این بند * پسری را یا حرف وحدت (ورا ادات مفعول (پدر
تقدیری پدرشدر ضرورت وزن ایچون ضمیر نک اولدی (که حرف بیان (وای حرف ندا جوانمرد
ار بکت و سخی آدم (یاد کیر خاطر کرده طوت یعنی از برله دیمکدر (این بند بیت آتینک مضمونه
اشارتدر (محصول بیت) براوشلنه باباسی وصیت ایلدیکه ای جوانمرد بوندی از برله * هر که
با اصل خود وفا نکند * نشود دوست روی و دولتمند * یا حرف صله (اصل خود لامیه (دوست
روی وصف ترکیبدر مقبول معنایست مستعملدر (دولتمند ندا ادات نسبتدر دولتلو دیمکدر (پس
(دولتمند وصف ترکیبدر دینار فارس میدان فرس دکل ایش (محصول بیت) هر کسکه کندی
اصلنه وفا ایلز یعنی لطف و احسان اوزره اولماز اول کیسه مقبول و دولتلو اولز یعنی دولت
و سعادت یوزین کورمز * لطیفه * کر دم را گفتند چرا بزمستان بیرون نمی آئی گفت بنابستان چه
حرمتست که بزمستان نیر یایم * (محصول ترکیب) عقریه دیدیلر قشین نیچون طشره کلر سین یعنی
چمن سین دیدی یازین نه حرمت وار که قشین دخی طشره کام * حکایت * فقیر درویشی
حامله بود مدت جلش پسر آمد درویش را در همه عمر فرزند نیامده بود گفت اگر خدای عزوجل
مر ا پسری دهد چرا این خرقه که پوشیده ام هر چه ملک منست بذل درویشان کنم انضا فا
زنش پسری آورد شادمانی کرد و سفره یاران بموجب شرط بنهاد پس از چند سال که از سفر
شام باز آمدیم محله ان درویش برگذشتم و از کیفیت حالش پرسیدم گفتند بزدان سخنه درست
گفتم سبب چیست گفتند پسرش خر خورده است و عریزه کرده و خون یکی زبخته و از شهر
کر بختنه پدر را بعلت ان سلسله در نای و بند کران بر پای نهاده اند گفتم این بلا را بدعا
خواسته است * فقیر درویشی لامیه (همره وحدت ایچوندر دین ایکی جهندن خطا ایلش

رد این سید علی

رد این سید علی و شروزی

اولی ایلدر که وحدت ایچون منصوص اولان بادر همزه دکلدر اینکجه اولدر که وحدتی قبول ایلدی بکمر تقدیر جه اضافتی مانع اولور ومعنی فاسد اولور (حامله و حامل یوکلای عورته دیرل (حامل دین دیدیکه بوصفت زنانه مخصوصدر بس التباس لازم کلا اما حامله دین بونی جاری علی الفعل قلدی جاری علی الفعل معناسی اولدر که صیغه به کتوره ل مثلا جلت تحمل فهی حامله دیرل بواسطه مینی علی الفعله دیرل (مرضع ومرضعه ده بوقیلدن دیرل (جمع شراح بومقدون احوال ایلد یکمشدور (و بعضی حامل یازمش لیکن جمعی متونه مخالف یازمش (مدت جل لامیه (بسر آمد نهائیه کلدی یعنی وضع حمل و فنی کلدی بعض نسخه ده آمد برینه اورد واقعدر (بس مدت مفعول صریحی اولور (و بسر خبر صریحی (درویش را (را حرف تخصیص (بسر یاحرف وحدت (ملک ممیک کسریه مالک اولدیغی اشیا (اشاره درویشان مصدرک معنونه اضافتیدر بدل معناسنه (سفره یاران لامیه (باحرف مصاحب (موجب چیک قحیله مقتضا معناسنه در (شرطه اضافتی لامیه در (باحرف ظرف (زندان شخنه لامیه در (در یا منضم اولدیغی معنای ظرفی تا کید ایدر (شکه مکرر مرور ایلدی (عریده سرخوش صواشته دیرل (پدرش راشین پسره راجعدر (و احرف تخصیص (سلسله زنجیر (در حرف صله (نای بونده بوغز معناسنه در بعض نسخه ده نای برینه کردن واقعدر (محصول ترکیب (بردر ویشک خانو فی یوکلیدی حمل مدتی نهائیه واردی (یعنی وضع حملی قریب اولدی و درویشک جمع غمریده هیچ فرزندی گلامش ایدی دیدی اگر خدای تعالی بکا را وغل ویرسه بو کیدیکم خر فهدن غیری هر نه ملکم ایسه در ویشله بدل ایدین اتفاق عورتی اوغل طوغردی (شادمالقی ایلدی (و موجب شرطه درویشله سفره قودی (یعنی ضیافت ایلدی نیجه یلدن صکره که شام سفرندن کرو کلدیم اول درویشک محله سنه اوغرام و کیفیت حائندن سوال ایلدم دیدیلر که صوابشی زندانده در دیدم که سبب ندر دیدیلر که اوغلی خبر ایچمشدر و عریده ایلش و برینک قانی دوکش یعنی بر کیمسه قتل ایلش و شهر دن قاچش یعنی قصاص قور قوسندن با بایستک اول سیبله زنجیر بو غزبنه یعنی پیونته و آخر بو قانی ایاغنه قوملردیم که بو ییلاقی خدادن دعا یله دیشدر * قطعه *

زنان بارداری مرد هشیار * اگر وقت ولادت مار زایند * زنان بارداری پانیه (باردار وصف ترکیبی در یوکلای طوبی دیمکدر (یعنی یوکلای خانولر) مرد هشیار بیانه اصلی هوشیار ایدی ضرورت وزن ایچون واو حذف اولدی (معلوم اوله که عرب دیلندن غیری دیلده صفتله موصوف یننده مطابقت لازم دکل اینکجه زنانه بارداری مفرد ایکن صفت قبلدی (بس ضرورت شعر ایچون مفرد ابراد ایلدی دین مخالف سو یلدی واداسته مساححه وازر زرا ضرورت شعر ایچون دیمک ادا دکلدر ضرورت وزن ایچون دیرل (وهشیار وصف ترکیبی در (هوشله یاردن عقل کندی به یاز دیمکدر (آیقه و عافله مستعمل لفظدر (بس برینه قصر ایللر نه صیر ایلش (وقت ولادت ظرف زمانت مصدره اضافتیدر (وزایندک مفعول فیهیدر (و مار مفعول بهی (زایند فعل مضارع جمع غائب طوغره دیمکدر (محصول بیت) حلی عورتلاری مرد هشیار اگر ولادت وقتله ولد برینه ییلان طوغره ل * ازان بهتر بزدیک خردمند * که فرزندان ناهموار زایند * ازان مصراع ثانیک معنونه اشارتدز (که حرف بیان (فرزندان ناهموار بیانه (ناهموار ناموافق و ناساعد دیمکدر (زیرا هموار دوز دیمکدر (بس دوز اولسامق معناسنه عدم وفای و مساعد لازمدر (فرزندان مفعول زایند در (محصول بیت) ولادت وقتی مار طوغره ل عاقل فتنه اندن بکر کدر که ناموافق اولاد طوغره ل

در سراج حیا
در سروری

مطل

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سروری

یعنی بد بخت و بدخوی اولاد طوغره مقدن (زیرا یلانی تریه ایدوب احوالده زجت چکمز ل بلکه تولد ایلدی کبی قتل ایدرل اما فرزندک آخری نیجه اول جفن کیمسه یلن و تریه سنده نیجه زجت و مشقت چکرل صکره افار بندن غیری ابا عیدنه ده نیجه دورلی نکستی ایشور * حکایت * طفل بودم که بزرگی را پرسیدم از بلوغ گفت در مسطور آمده است که سه نشان دار دیک پازنده سالکی و دوزم احتیلام و سوم آمدن موی زهار اما در حقیقت یک نشان دارد که در بند رضای حق جیل و علا پیش ازان باشد که در بند حفظ نفس هر که درواین صفت موجود نیست محققان بالغ شمارندش * که حرف بیان (بزرگی را با حرف وحدت (و یا ادات مفعول (مسطور کتب اسم مفعول قائم مقام فاعله مضافدر (اصلی کتب مسطور در (بعض نسخه ده در کتب مسطورست واقعدر (پازنده باه عجمیله وتون وزانک سکونیله اون بش دیمکدر (سالکی یا حرف مصدر (وکاف عجم ها رسمیدن بدل حرف توسط (بس کی معنای مصدریت افاده ایدر دینلر زانده سو یلش (آمدن موی مصدرک فاعله اضافتیدر (زهاره اضافت لامیه در زانک قحیله فاسق دیمکدر (در حرف ظرف (بند رضای خق لامیه در (پیش باه عربله زیاده معناسنه در (ازان بند حفظ نفس اشارتدر تقدیری نفس خوددر (تحققسان جمع محققدر اهل تحقیق دیمکدر (الف وتون ادات جمعدر اسلوب عجم اوزره (محصول ترکیب) طفل ایدمکه براولیه صوردم احوال بلوغدن (یعنی انسان نه وقت بالغ او اور و نشانی ندر دیدی که کابلرده مسطور در که اوج نشانی وار بریسی اون پیش یاشدر و اینکجه احتیلام در واو چنجیسی فاسق قلی کلک در اما حقیقتده بر نشانی وار اواندر که خدای تعالی نک رضای قیدنده اندن ارتق اوله که کندی حفظ نفسی قیدنده در یعنی کندی حفظ نفسی قیدنده اولدیقتدن خدانک رضای قیدنده ارتق اوله حاصلی هر وجهله خدای تعالی نک رضای کوزه ده * قطعه * بصورت آدمی شد قطره آب * که چل روزش قرار اندر رحم ماند * با حرف ظرف (قطره آب بیانه در (همزه حرف وحدتدر دین خطا سو یلش که وحدت ایچون منصوص اولان بادر همزه دکلدر (مصراع ده تقدیم و تأخیر وار در تقدیری قطره آب بصورت آدمی شد در (که حرف تعلیل (چل چهلدن مخففدر فرق دیمکدر (روزش شین قطره آب راجعدر (اما معناده قراره مقید در (قرار بونده مستقر معناسنه در قرار ایدیمی دیمکدر (رحم رانک قحی واه مملک نک کسریله آافرینده اوغلان یتاغنه دیرل (ماند بونده قالدی دیمکدر (محصول بیت) قطره آب یعنی نطفه صورتا و یا صورتده آدمی اولدی زیرا فرق کون مقداری اناقرینده مستقر اولدی یعنی انده قرار ایلدی * و کر چل ساله را عقل وادب نیست * بتحقیقش نشاید آدمی خواند * (ساله راهاء رسمی مقدار افاده ایدر (و احرف تخصیص (بتحقیقش شین خواند فعله مقیددر (و خواند (خواندن معناسنه در (محصول بیت) اگر قرق یا شلیک عقل وادی اولر سه حقیقتده و با حقیقتله اکا آدمی دیمک اولماز یعنی اهل تحقیق اکا انسان دیمز * قطعه * جوا نمردی واطفست آدمیت * همین نقش هیولانی منیدار * جوا نمردی مقدم خبر و یا حرف مصدر سخا و کرم دیمکدر (لطف معطوفدر اکا (آدمیت یاونا ادات مصدر در اسلوب عرب اوزره انسانیت کبی مبتدا در خبر مقدمه (همین انجیق دیمکدر (نقش هیولانی بیانه (هیولانی حقیقتله بلکه حکمت کابلرخی کورمکه موقوفدر (اکثر موندنونه واقعدر (اما قیاس هیولانی در یا یله (هیولا هر نسنه تک ماده سنه دیرل (نقش هیولانی هنردن و کاندن خالی نقش دیمکدر (مبتدا فعل نهی مفرد مخاطبدر (پندار یندن مطلق ایلد دیمکدر (پنداشتن دن دین خلط سو یلدی (محصول بیت) آدمی اک جوا نمردک واطفدر همان نقش بی معنی یعنی صورت

رد ابن سید علی و سروری

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

بی هنر و توانی که در این حق * هنر باید که صورت مینویس ساخت * با یوانها در آشتی کف و زنگار *
 هنر مینویس (باید خبری) که حرف تعلیل (صورت میتوان ساخت مقدم مفعول) ساخت مصدر
 معنایست در (با حرف طرف) (ایوانها جمع ایوان در مراد چارطاق قدر شکله سابقا بیان اولندی (در
 بانک متعین اولدی یعنی معنای ظرفیتی تا کید ایدر (دری بونده باب معنایست اخذ ایلین بو بایده خطا
 ایلش (شکر فتنه کسری و نونک سکونی و کاف عجمک فتحی و رانک سکونیه زنجیر دیکلری
 که قرل مرکب اندن اولور (و رانکار زاء عجمک فتحی و نونک سکونیه قرل نکار دیکلری و نکدر
 (محصول بیت) هنر کرک که چارطاق درده شکر ف و نکاردن صورت دوزنک اولور یعنی صورت
 بی معنی به اعتبار یوقدر (حاصلی انسان صورتیده اولوب بی هنر اولق نقش دیواره مشابه اولمدر
 * چوانسار باشد فضل و احسان * چه فرق ازادی تانقش دیوار * اکثر متون تانقش واقعده تالیله
 انتهای غایت ایچون (وازه عاریت بو که قرینه در (محصول بیت) چونکه انسانک فضل و احسانی اولیه
 آدمیدن نقش دیواره دک فرق ندر یعنی فرق به قدر حاصلی بی معرفت اولان انسان ایله نقش دیوار
 برابر در * بدست آوردن دنیا هنر نیست * یکی را کرتوانی دل بدست آر * بدست با حرف (صله آوردن
 دنیا صددک مفعولنه اضافتیدر (یکی را را حرف تخصیص دل آرک مفعول صریحی (و بدست غیر
 صریحی آر فعل امر مفرد مخاطبدر آریدن که مخففدر آوریدن کنوردیمکدر (محصول بیت) دنیا
 له کنوردیمک هنر کلدن اگر قادر ایلک رینک کوکلنی اله کنورد (یعنی کوکل اله المقدر هنر بوقسه
 مال و اسباب دنیا دکلدر (دل بدست آور که جمع اکثرست) بیلرینی رباعی دیو یازنلر غریب بی دانش
 ایچش * حکایت * سال نزاع در میان پسا. کان حجاج افتاد و داعی هم در آن سفر پیاده بود
 انصاف در سرور و بی یکدیگر افتادیم و داد فسق و جدل بدادیم بجاوه نشینی را شنیدیم که با عدل
 خود همی گفت بالهجب پیاده عاح چون عرصه شطرنج بسر میرد فرزند میشود یعنی به از آن
 میشود که بود و پیاد کار حجاج عرصه باد به بسر بردند و بر شدند * سال با حرف وحدت (نزاع
 یعنی جدل) در حرف مسئله (میان پیاد کان حجاج لامیه لدر) داعی هم یعنی شیخ (انصاف
 الحق دیکدر مبالغه مراد در (در حرف صله) (سرور وی یکدیگر اقتصادیم بری بریمزه
 دوشدک دیکدر زیاده نزاع و جدل دن عبارتدر حاصلی محکم خصوصیت ایلدک (و داد فسق
 و جدل بدادیم فسق و جدله عدالت و بردک یعنی فسق و جدله قصور قومه دق آیت کریمه به
 نسیج پیور که (فلارفت و لافسوق و لاجدل فی الحج) یعنی فسق و جدل منهی ایکن بزرعایت
 ایده مبوب حددن آشوردق (بجاوه نشین وصف ترکیبدر (بجاوه کاف و جیم عربیلرله اوستی آچق
 محفه در که مصردن و شامدن حاجلر اکابر اما مودح اوستی اورتولی یعنی مقبب محفه در که دوه به
 بریسی قورل انجق کعبه به وارن یلور (با حرف صله) (عدیل خود لامیه) (عدیل مفعول فاعل
 معنایست در ترکیب کدش دیکدر یعنی قرشوی محفه به بن کیمه (بالهجب فتح لام فحیه ایلدر باله
 کپی کاه اولور که لام مکسور او قونور منادی محذوف اولق اعتبار ایلر تقدیری با قوم ایلر و اللجب دیمک
 اولور و بونده باصاح ایت اللجب دیکدر لامک کسریته قائل اولین ظاهر بود که کتب شویه
 نسیج ایلددر (پیاده عاح شطرنج پانیه و لامیه در) عاح قبل کوکنه دیرل (شطرنج شبنک کسریله در
 صحیحی زیرا بر اسمی یعنی اسم العجمی بی تعریب ایلدکارنده عربیده و زند شلرینه الحاق ایلدر
 یعنی و زند شلرینه رد ایلدر عربیده لغت عربیه خود فعلل فالت فتحیه بوقدر اما کسریله وار
 جرد حل لفظی بوغون دوه به دیرل بس شطرنجی جرد حله الحاق ایلدیلر اما کتب فارسیده
 بواعتبار لازم دکل بس انکیچون فتح شبنک مشهوردر اکثر متونه عاح افنددن صکره شطرنج
 بوقدر همان عرصه دن صکره وار انجق (سر با حرف صله) (سرودن نهایت و غایت مراددر

رد سروری

رد شمع

رد سروری

رد شرح جبهه

رد شرح جبهه

(بر فعل مضارع مفرد غایبدر بریدن ایلدر دیکدر بریدنن بانک ضمیمه کسر دیمک دکلدر
 (عرصه بادیه را لامیه (و اادات مفعول (محصول ترکیب) بریل حجاج پیاده لری اراسته نزاع
 و جدل دوشدی بن دعا جیده اول سفرده پیاده ایدم الحق محکم بری بریمزه دوشدک و فسق
 و جورده عدالت و بردک یعنی فسق و جدل کاله ایلدک و اجر اسنده قصور قومه دق حاصلی
 فلارفت و لافسوق آیت کریمه سنه تمام مخافت ایلدک بر بجاوه نشینی ایشد مکه کندی عدلیله
 سولردی بالهجب قبل کوکندن دوزولن پیاده چونکه شطرنج میدانی پاشه ایلده فرزند اولور
 (شیخ بوق تفسیر ایدوب پیور یعنی اول اولدیفندن یک اولور زرا بواوینده خصوصاً فریکیده
 فرزند رکن اعظمدر اما حجاج پیاده لری صحراء مکه میدانی غایت ایلدیلر و اولکیدن بزا اولدیلر
 * قطعه * ازمن بکوی حاجی * مردم کزای را * کو بهشتین خلق بازاری درد * بکوی پاشه تا کید ایلده
 فعل امر مفرد مخاطبدر کو بیدندن سولیه دیکدر کشتدن دینلر خطا ایلدیلر (حاجی * مردم کزای
 پیانیه (مردم کزای وصف ترکیبدر کزایدندن مردم الاچی یعنی اصریحی دیکدر کزایدندن
 اخذ ایدن احوال اشتقاقدن آگاه دکل ایش (حاجی اصلنده حاجدر یعنی نصر بانک مضاعفتدن
 اسم فاعلدر اجتماع مثلین ثقیل اولدیفنچون مثلینک ثانینی یاه قلب ایلدیلر نقضی البازی کپی
 حاجی اولدی (کو اصلنده که او ایدی) که حرف رابطه صفت (اوضمیر غائب حاجی به راجعدر
 حذف و ایصال طریقه کو اولدی (بهشتین لغته کور کدر که عریجه فروه دیرل اما عجم بویه پرلده
 غیبت و مساویندن بهشتین دیکله کایت ایدر مراد اذا و جفادر (خلفه اضافتی لامیه در) (بهشتین
 پرینه آستین یازنلر مذکور کایه بی بلند کلرندن جمیع نسخه مخالف یازمشلر (با حرف مصاحبت
 (آزار الف ممدود ایلده اسم مصدر در آزار بیدندن نجهت دیکدر (بی درد فعل مضارع مفرد
 غائب فاعلی تحتیده حاجی به راجع ضمیردر در بیدندن برحق معنایست دالده فتح و کسر جائزدر
 (محصول بیت) بندن حاجی * مردم کزایه یعنی مردم آزاره سولیه انجیلین حاجی که غیبت و مساوی
 سبیلله خلقت عرضی خرق و کسر ایدر یعنی خلقی آزار ایدر * حاجی توبیستی شترست از برای
 آنک * بیچاره خار میخورد و بار می برد * برای اادات تعلیلدر اجل معنایست (از برای آنک
 مصراع ثانی به من هوندر (بیچاره یعنی شتر بار بونده بولک معنایست در) (خار میخوردک
 و بار می بردک مقدم مفعولدر (محصول بیت) ای مردم کزای سن دکلین حاجی بلکه
 شتر در بر بیچاره شتر خار بر و بولک ایلدر یعنی بولک چکر سن ایشه اوزرینه بوکلنوب
 حضور ایدر سن لفظ بار ده ایهام پیور مش تأمل ندر * حکایت * هندوی نطق اندازی
 همی آموخت حکیمی گفتش ترا که خانه نینست بازی نه اینست * هندوی یا حرف وحدت
 (نطق انداز وصف ترکیبدر اندازیدن (نطق نونک فتحی و کسر بیه وفالت سکونیه
 نطق یانگی که شرواندن بکلور (و یا حرف مصدر مراد قومزه انجیلدر که حصارل دن و کلردن
 اتارل (همی آموخت فعل لازمدر حکایت حال ماضی افاده ایدر او کوروردی دیکدر (حکیمی
 یا حرف وحدت (خانه اضافتدر (نی قامشدر) (و یا حرف نسبت و نون حرف تا کید نسبت
 (یا و نون ایکیمی یله نسبت ایچوندر دینلر بطر ایش (نین لفظی اادات خبرله ترکیب
 ایلوب همزه مجتله ایلده توسط ایدنر املا دن خبر ایشلر (بازی او یون معنایست درانده اولان
 یا خطاب ایچوندر دین قابل خطاب دکل ایش (نه اادات نی) (این اسم اشارتدر نطق اندازغه
 (محصول ترکیب) برهندو نطق اندازلق صنعتی او کوروردی یعنی قومره انجیلق فنی بر حکیم
 اکا دیدی سنک که خانک یعنی اولق فاشدندر او بولک بودکدر (شارحک بر بیسی خانه بین اولدر که
 فشدن پایله و بریسی بوادی بکینوب سنک اولق فشدندر دیش خلق الانصاف مال بردر

معدا

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری و شمع

رد ابن سید علی و سروری

رد شمع

یکمندی یکی بی نفر بیدر * بیت * ناندانی که سخن عین صوابست مکوی * و آنچه دانی که نه
 نیکوش جوابست مکوی * نادات توقیت (ندانی فعل نئی استقبال مفرد مخاطب) که حرف بیان
 (مکوی فعل نهی مفرد مخاطب سو یا نه دیکدر) مصراع ثانی که تقدیری و آنچه دانی که نه
 نیکوست جوابش مکوی (محصول بیت) مادامکه بلیه سین که سوز عین صوابد اول سوزی سو یا نه
 و اول سوزی که بلیه سین که ابو دیکدر ا کا جواب سو یا نه یعنی مقبول اولیان سوز که جوابیه مقید
 اوله یعنی حکیم هند و به سوزیدیکی سوز عین صوابد و مسئله بی جواب حاصلی پیتسدن
 نصیحت عام چبقار پس بویتک ماسبقه مناسبی قبلددر دین مناسبین بلیه عیش (و مصراع
 ثانی که معناسنی زیرا حق اصاب ایلز سین و علق ضایع ایدر سین دین ده معنایه اصابت ایلز
 و اول فتنه بی که یلور سین که ابو و معقول جواب دیکدر سو یا نه دین معقول جواب ایلز
 * حکایت * مردکی رادرد چشم خاست پیش بیطاری رفت که مراد او کن بیطار از آنچه
 در چشم چهار پان کردی در دیده کشید کور شد حکومت پیش داور بردند گفت برو هیچ
 تاوان نیست اگر این خبر بودی پیش بیطار رفتی مقصود ازین سخن آنست که هر که ناآرموده
 را کار بزرگ فرماید با آن که ندامت برد بزدیک خرد ندان بخت رأی منسوب گردد * مردک
 کاف عربی حرف تصغیر مراد تصغیر تحقیر در (و حرف تخصیص (در چشم کوز آغریسی
 (خاست لغته فاعل دی دیکدر اما مراد پیدا و حادث اولدی دیکدر) بیطار یا عربک فحشی
 و یا نک سکوتیه فعلند دیکدر بیطارده لغتدر (که حرف بیان (دوا علاج دیکدر) از آنچه
 اول نسته دن یعنی اول اوندن دیکدر (در حرف صله (چشم چهار پان لایه دورت ایاقلی
 حیوانات مراد در (کردی یا حرف حکایه (در حرف صله (دیده او لایه (حکومت حاکم
 و کافک صله لایه خصوصت دیکدر (دآور حاکم بونده قاضی مراد در (برو یعنی بیطار
 (شارح بر بی قاضی بیطار خطا با بویه دیدی دیش لیکن سهودر) تاوان اود که دیور که
 عریده ارش دیور (نازده صناعهش یعنی تجربه اولنماش (و رادات مقبول (کار بزرگ بیانیه
 (فرماید پیوره (محصول ترکیب) پرار جکرک یعنی بر ابلهک کوز آغریسی حادث اولدی بیطار قته
 واردیکه بکا علاج ایل دیو بیطار دخی اول نسته دن یعنی اول اوندنکه طوارک کوزلرینه ایدردی
 یعنی قویاردی انک کوزینه جکدی کور اولدی حکومتی یعنی خصوصتی قاضی اوکنه ایلند بلر
 طلب ارش ایچون قاضی دیدی تعلیده بوندن ارش لازم دکل زیرا اگر بومردک خرا اولیدی
 بیطار قته گتمزدی حضرت شیخ پیور مقصود بوسوزدن اولدر که هر کیمه که مجرب و مخبر
 اولیان کیمه به او او یعنی عظیم ایش پیوره انک بله که بشیاندی ایلدر یعنی جکر عفا قنده
 خفت ربه منسوب و مخافت فکر له مذموم اوور * قطعه * ندهد هوشمند روشن رای *
 بفرمایا به کارهای خضر * ندهد فعل نئی مستقبل مفرد غائب (هوشمند روشن رای بیانیه
 (روشن رای اوصاف ترکیبدر آجی فکرل و کورتد بیلر دیکدر) یا حرف صله (فرمایا الحق اصالی
 دنی الاصل معانسه (کارهای خلیه بیانیه عظیم و خوف ایلدر دیکدر) (محصول بیت) آجی فکرل
 و کورتد بیلر عاقل دنی الاصل اولنه عظیم و خوف ایلر و رهن یعنی عظیم ایشلر پیورم ندهدک
 کارهای خضر مقول صریحی (و بفرمایا به غیر صریحی * بور یا باف * اگر چه بافندست *
 نیتدش بکارگاه حریر * بور یا باف و صف ترکیبدر (بافندن دن بور یا باف و بیجی دیکدر
 بور یا سابقا بیان اولندی (بونده مراد حصیر بافدر بافی بافتن دن اخذ ایدنلر سهو ایللر
 (بافندست هاه رسمی و هر به بختله ضرورت وزن ایچون لفظا و کایه ترک اولندی حذف و ایصال
 طریقه کابنده اثبات ایدنلر خطا ایلدیلر) (نکه سابقا داده سیله بیان اولندی) (نیزند فعل نئی مستقبل

رد ابن سید علی

رد سروری

رد شعی

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری و شعی

جمع غائب و جا زرد که فعل نهی غائب اوله شین ضمیر نور یا بافه راجع در (یا حرف صله) کارگاه
 و کار خانه بر معنایه در حریره اضافی لایه در (محصول بیت) حصیر طوقو بی اگر چه طوقو بیدر
 یعنی اکاده طوقو بی دیور لیکن اتی حریر کارخانه سنه ایک ایشی ایشلکه ایلنلر و یا ایلنلر زرد
 اول کاره استعدادی بوقدر حاصلی هر کسه قابلیته کوره کار تکلیف اولنق کر کدر که آخرنده ندامت
 و خمران چکلیه * حکایت * یکی از بزرگان بصری شایسته داشت وفات یافت پرسیدندش که
 بر صندوق تربیش چه نویسم گفت آیات کتاب مجید را عزت و شرف بیش از آنست که بر چنین جاییها
 نویسند که روز کار سوده کرد و خلاص بر و بگذرند و سکان برو شاشند اگر بضرورت چیزی می
 نویسد این دو بیت کفایت می کند * شایسته بانق فحشی و کسر به لایق معانسته در معقول و مقبول
 دیکدر (پرسیدند فعل مضارع جمع غائب صور دیلر دیکدر شین ضمیر یکی به راجعدر) که حرف بیان
 (مستند و صادق صانع مشهور و کیمه صاندوق دید کلر بیدر جمع صنادیق در تر به اضافی لایه در
 و شین ضمیر بصره راجعدر) آیات کتاب مجید را لایه و بیانیه در (و حرف تخصیص (که حرف تعلیل
 (بروز کار یا حرف مصاحبت زمانه دیکدر) (سوده کردد سوزن سورتمک و از مک) (کردد کاف
 بجمک فحشیه (پس سوده کردد از یلور و ایشنور) یعنی بخوار اوور دیکدر شر احک بر بی کردی شود
 معناسنه الوب بخوشد دیش (و بر بی بوکا فترا ایدوب بخوشد دیدی دیش (لیکن نسخه لری
 نتیج ایلدک هیچ برینده شد بولندی جیعا نسخده شود بولندی (پس معلوم اولدی که محض
 افزا ایش (شاشند ایکی شیشه بول ایدرل فعل مضارع جمع غائب شین دن صکره سین ایلدر
 دین خطا ایش (اگر بضرورت (یا حرف مصاحبت (می نویسد فعل مضارع جمع غائب
 فعل شرط واقعدر اگر بالضروری بازار سکر دیکدر) (بوسوز اتی کوسر که نسته یازمق لازم بکل
 و اگر ضروری ایسه (این دو بیت کفایت می کند بویکی بیت کفایت ایلر) (محصول ترکیب)
 اکا بردن برینک معقول و مقبول اوغلی و ار ایدی وفات ایلدی (بعضی کیمه ل صور دیلر که مقبره سی
 صندوقه نه یازالم دیو (دیدی کتاب مجیدک ایلر نک عزت و شرفی ایدن زیاده در که و نجلین یزله
 انلری یازال (زیرا مرور یا ماله بخوار اوور و خلاق او زردی چکر بکر) (و کلاب او زردینه بول ایدر
 یعنی سکر) (پس اگر برنسته یازمق لازم ایسه بویکی بیت بیلر) (یعنی بالضروری برنسته بازار سکر
 بویکی بیت کفایت ایدر * قطعه * وه که هر که که سیره در بستان * بدیددی چه خوش شدی دل من *
 وه و اول فحشی وهاء اصلیه ایله واه دن مخفدر که استغراب و تحس و تحزن و ندامت مقامده مستعمل
 لفظدر بونی عربی ظن ایدوب اسماء اوه ایدن اولان واه دن مخفف کلوب که مقام تعجیده مستعمل
 لفظدر و تحقیقی مختار صحاحه احواله ایلن کیمه نک حقنده واه واه دیکدر) که حرف بیان (هر که
 کاف عجمیه کاهدن مخفدر هر وقت دیکدر) که ینه حرف بیان (سیره در بستان و او ایل
 استعمال ایدر عجم و و اسر عرب (یا حرف تأکید) (دیدی یا حرف حکایه مصدری دمیدن کلور بتمک
 و بلورمک و او فورمک و بیل اسمک و برنسته طلوع ایلک بونده بزدی دیکدر) (شدی یا سیده
 حرف حکایه در (دل من لایه (محصول بیت) واه که هر وقت که بوستانده سیره بزدی بنم حیامده
 یعنی دیور بکن نه خوش اولوردی بنم کوکلم (یعنی زیاده مسرور اولوب کشت باغ و راغ ایدردم
 حاصلی بویکی بیت وفات ایدن بصرک جانیندندر بدیددی عبارتندن صکره (یعنی اگر در بوستان
 هر زمان سیر من بدیددی (یعنی آن بصر من ظاهر شدی دینک جمع غایبندن بواداسی ایدر
 بگذرای دوست تا بوقت بهار * سیره بیتی دمیده از کل من * بگذر فعل امر مفرد مخاطب کج
 تا حرف تعلیل (بوقت یا حرف ظرف بهار اضافت لایه) (بیتی فعل مضارع مفرد مخاطب کوره سین
 دیکدر) (دمیده ماضیدن قسم در بیش دیکدر) (محصول بیت) ای دوست قبریمه گذز ایل

رد سروری

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی

رد شرح جها

رد ابن سید علی و سروری
رد ابن سید علی و سروری

یعنی اوغره تا کیم بهار وقتنده قیوم بالخدمندن سیره بتش کوره سین (یعنی بن حسانمه ایکن
عالم سیره زارنی سیر ایلدیکم کی سن بنم تر امدن بن سیره زاری سیر ایلد (از پرینه بر یازنلر جمع
نسخه زه مخالف یازمشلر * حکایت * پارسایی بر یکی از خداوندان نعمت گذر کرد دید که
بنده رادست و پای استوار بسته عقوبت همی کرد گفت ای پسر همچو تو مخلوق را خدای
عزوجل اسیر حکم تو کرد آئیده است و ترا بروی فضیلت نهاده شکر نعمت حق تعالی بجای
آرو چندین جفا بروی روا مدار نباید که فردا در قیامت این بنده از تو به باشد و شر مساری بری *
پارسایی یا حرف وحدت (بنده را یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (و را ادات مفصول
(استوار محکم دیمکدر) عقوبت اشکجه دیمکدر (مخلوق را یا حرف وحدت (و را ادات مفصول
(اسیر حکم تو لامه لدر) گردانیده کاف عجمک قبحله ماضیدن قسدر تصیر معناسنی افاده ایدر
مخلوقی مفصول اولی (واسیر مفصول ثانسی (و فاعلی خدادار (ترا حرف تخصیص سنک دیمکدر
(بروی اول قولک اوزرینه (بجای یا حرف (صله ارفعل امر مفرد مخاطبدر (ار یندن که مخفدر
اور یندن کنور دیمکدر (امر در اور یندن دینلر سهو ایلشلر (بروی قولک اوزرینه دیمکدر (نباید
قل نی مستقبل مفرد غائبدر (بایدندن (بایستن دن دینلر خطا ایلدیلر اولیا که دیمکدر (که
حرف بیان (شر مساری (یا حرف مصدر او تانقلق (بری ایلده سین (محصول ترکیب
بر عابد اصحاب نعمتین برینک یاتنه اوغرا دی کوردی که بر قولینک الین و یا غنی محکم بقلوب
شکجه ایدر زاهد دیدی ای اوغل سنک کی بر مخلوق خدای تعالی سنک حکمکه و امر که
اسیر ایلشدر و آنک اوزرینه سنک فضیلتک قومشدر یعنی سنی آنک اوزرینه سید و حاکم
قومشدر خدایک نعمته شکری برینه کنور و آنک اوزرینه بوقدر جفای روا و جائز کورمه
اولیه صکه یارین قیامت کوننده بو بنده سندن یک اوله و او تانقلق ایلده سین یعنی حساب
چکه سین دیمکدر * منوی * بر بنده مکبر خشم بسیار * جورش مکن و دلش مبارز * مکبر
فعل نهی مفرد مخاطب طومعه دیمکدر (خشم بسیار بیانه (و مکبرک مفصول صریحی (و بر بنده
غیر صریحی (جورش مصدرک مفعولنه اضافتدر (مکن فعل نهی مفرد مخاطب (جورش
مقدم مفعولی (دلش معطوفدر جور شه (مبارز فعل نهی مفرد مخاطبدر (ازار یندن
انجته دیمکدر دلش مقدم مفعولی (و ضمیر بنده به راجعه در (محصول بیت) خطاب عام طریقه
بیورر قولک اوزرینه چوق خشم طومعه یعنی زیاده غضب ایلد اکا جور و جفا ایلد و کوکلنی
انجته (حاصلی قولک ایسه ده اکا ظلم ایلد * اورا توبده درم خریدی * آخرنه بقدرت
آفریدی * اورا ادات مفعولی (یده درم (یا حرف مقابله کلام مجازیدر (خریدی خانک و رانک
کمره لیله فعل ماضی مفرد مخاطب صانون الدک دیمکدر (آخر ادات تأکید (نه حرف
نی معناده آفریده به مقید (آفریدی فعل ماضی مفرد مخاطب یارندک دیمکدر (محصول بیت)
اول بنده بی سن اون انچه به اندک بر مقدار ماندن کنایتدر انی قدر تکله خاق ایلدک حاصلی
قولکدر بخونقک دکلدر بس بوقدر جفایی اکا لایق کورمه * این حکم وغرور و خشم ناچند
* هست از تو بزد کتر خداوند * خشم خانک قبحله اصحدر (یا حرف استهزاء الی معنانه
(محصول بیت) بوحکم وغرور و غضب خانه دک یعنی نیجه بر سندن اولورق خداوند واردر
(یعنی سندن بیوک افندی تکریدر * ای خواججه ارسلان واغوش * فرمان ده خود مکن
فراموش * خواججه یوننه افندی معنانه در ارسلان واغوشه اضافتی لامیه در یونلر
بر قولدن کنایتدر رومده سباهش و فریدون کی (فرمان ده وصف ترکیبدر بوقر و بر یکی
در ده دینلر مسامحه ایلشلر (سلسلور عجم اصطلاحارنده آلات حرب اوینادیجی یعنی قولنچی

مفعولنه اضافتدر (و فرمان ده مکنک مفعول اولی (و فراموش ثانسی (محصول بیت) ای
ارسلان واغوشک افندیسی کند که بوقر و بر یکی خدای فراموش ایلد (یعنی سنی قوله
و خد متکاره مالک ایلین خدای اوتمه (پس قوللرکی رفله طوت شد تله طومعه * در خبرست
از پیغمبر علیه الصلوٰه والسلام که بزرگتر حسرتی در روز قیامت آن باشد که بنده صالح را بیست
برند و خداوند فاسق بدوزخ * حسرتی (یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر (بنده صالح
(و خداوند فاسق بیانیلدر (محصول ترکیب) (حضرت پیغمبردن علیه الصلوٰه والسلام حدیث
شریفده و آردا و ایلدر که قیامت کوننده اولورق حسرت اولدر که بنده صالحی حنه (و خداوند
طالحی دوزخه ایلدر (یعنی قول حنه کیده و افندیسی دوزخه * قطعه * رغلامی که طوع خدمت
تست * خشم بی حد مران و طیره مکبر * غلامی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت
(طوع طانک فحیه مصدر در انقیاد معنانه (خدمته اضافتی مصدرک فاعلنه اضافتدر (تسته
لامیه (خشم بی حد بیانه (و مرانک مفعول صریحی (و بر غلامی غیر صریحی (مران فعل نهی مفرد
مخاطبدر را یندن سورمه دیمکدر (طیره فاققدر غضب معنانه (خشمه معطوف (مکبر فعل
نهی مفرد مخاطب طومعه دیمکدر (محصول بیت) بر غلامک اوزرینه آنجیلین غلام که سنک
خدمتکه مطیع و منقاددر اول غلامه خشم بی حد سورمه و اکا غضب طومعه حاصلی بر غلام که
خدمتکی طوع و رغبتله ایدر اکا حددن بیرون خشم سوروب اوستنه غضبیلوب جور و جفا اوزره
اوله * که فضیحت بود براوز شمار * بنده ازاد و خواججه در زنجیر * که حرف تعابیل (فضیحت
فانک قحی وضادک کسر یله رسواییک دیمکدر (یا حرف ظرف (زور شمار ظرف زمانک مصدره
اضافتدر (محصول بیت) خدمتکه مطیع اولان قولک اوزرینه بیحد غضب سورمه ز برار سوالاتی
اولور و یا رسوالقدر بوم حسابده یعنی حشر کوننده بنده ازاده اوله یعنی حنه لایق اوله و افندی
زنجیرده اوله یعنی دوزخه مستحق اوله * حکایت * سالی از بلخ باشامیان سفر بود راه از حرامیان
برخطر جوانی بیدرقه همراه ما ۲ شد سیر باز و چرخ انداز و سلسلور ویش زور که ده مرد
توانا کچان اورازده کردندی وزیر آوران روی زمین پشت اورا بر زمین نیاوردندی امامتیم بود وسایه
پرورده نه جهان دیده و نه سفر کرده رعد کوس دلاوران بکوش اوزر سیده و برق شمشیر سواران
ندیده * سالی یا حرف وحدت (بلخ خراسان توابعندن بر عظیم شهرک اسمیدر که حضرت
مولانا ک پدری اول دیار دندر (یا حرف صله درالی معنانه (شامیان سرحد هندده بر ملکک اسمیدر
عربستانده شام کی و روم ایلده و سته کی شامیان برینه همدان یازان احوال کاشاندن هیچ خبردار
دکل ایش زیر بلخن همدانه دک صافی عجمدر غیر یسی دکلدر (سفر بود سفر اولدی یا سفرم
وارایدی (بود فعل ماضی اوله (و یا ادات زمانیه (خطر بونده خوف معنانه در و بر بود مقدردر
(جوانی یا حرف وحدت بیدرقه یا حرف مصاحبت تقدیری بطریق بیدرقه در بدرقه اجرته یعنی کرا
ایله قلا و زاق ایله که دیرل (دحرج بایندن مصدردر (بیدرقه به حارس دیوب یعنی دوندلر دیمکله تفسیر
ایلین زیاده تفسیر ایلش (و مقام بیانده بیدرقه ایله دین معنانه (سیر باز وصف ترکیبدر
باز یندن قلقان اوینادیجی دیمکدر که بر اویندر سلسلورلر اراننده یعنی بر فندر شرح مستقلا
برقن اولدی یعنی بلدکلردن اهمالله بکشمش (چرخ انداز وصف ترکیبدر (انداز یندن چرخ لفظ
مشرکدر بورایه مناسب یک بایدر که کیشی آلتقدن صکره ایکی باشی بریره کله زبورک یابنده ده
چرخ دیرل که رومده اکا زنبک دیرل و بونک اوقته ناولک دیرل کاف عربیله (بس چرخ اندازدن
مراد ناولک اندازدر مجاز مرسل طریقه یعنی ذکر محل و اراده حال دیمکدر (پس زنبک آنجی و چرخ
آنجی دینلر مسامحه ایلشلر (سلسلور عجم اصطلاحارنده آلات حرب اوینادیجی یعنی قولنچی

۲ من
نسخه

رد سماعی

رد سروری

رد سماعی

رد شرح جها

رد سروری و شمعنی

قوللانی (پیش زور زیاد زورل دیمکدر) ده اون (مرد تواناییانه دهه صفتدر) کمان اولامیه (زه زاه هر يك کس به پونده پای کریشی مراددر) کردند یا حکایت حال ماضی افاده ایدر بهمن نسخه ده نکردندی واقعدر ایدمزلدی دیمکدر (زور آور وصف ترکیبدر زورکنوری یعنی زورل والف ونون ادات جمعدر) رو به وروپک زمینه اضافتری لامیه لدر (پشت اولامیه) ورا ادات مفعول (زمین باحرف صله) نیاوردندی فعل فنی ماضی جمع غائب (و یا حرف حکایه بوقفردده دره صارع عبارت ایدر ایلینار جمع نسخه ره مخالف ایراد ایلنار) متمم فعل با بندن اسم فاعلدر نعمت ایچنده بیومش و نعمته معناد اولمش دیمکدر (سایه پروده کولکه ده بسلمش یعنی شدت وزجت روز کار کورمش حاصلی اودن طشره چقماش (رعده کوس دلاوران لامیه لدر) (رهد رانک فنی و عینک سکونیه کولک کورلکدر بونده مراد مطلقا اواز در کوسی سابقا بیان ایلنر بونده دلاورلک کوسی صداسی مراددر رعد دن دین بیانه صده لمش (دلاوراندن مراد بهادرارلدر (بکوش او باحرف صله و اضافت لامیه در (برق شمشیر سواران لامیه لدر) (محصول ترکیب) بریل بلزن شامیه سفرم واقع اودی و پول حرامیلردن خطرده ایدی بر جوان قولاغزاق طریقه به بزه همراه اولدی بر جوان سپر باز و ناولک اندازو سلحشور ویش زور ایدیکه اون قوتلی ارانک یانه ککریش بکوردیدی یعنی اون زورلی ادم یانی قورل دی یا خود قورامزدی و بر یوزیشک زور لیلری ارقاسنی بیره کتوره مزلدی حضرت شیخ جوانک خصوصه صده اغراق پیوردی اما بر جوان متمم ایدی وسایه پرورده یعنی اناسی قوبندن طشره چقماش حضور و صفاه بیومش نه جهان کورمش و نه سفر ایلش بهادرلک کوسی اوازی قولاغنه ابرمش و آتیلرک فلیچی یلدرامسنی کورمش * بیت * نیفتاده دردست دشمن اسیر * بگردش نیاریده باران تیر * نیفتاده ماضیدن قسم همزه بایه قلب اولمش دوشمامش دیمکدر (در حرف صله) (دست دشمن لامیه) (اسیر نیفتاده نک مفعول صریحی) (دردست غیر صریحی) (باحرف صله و یا حرف ظرف) (کرد کاف بحکم کسری و رانک سکونیه بونده اطراف دیمکدر (شین ضمیر مذکور جوانه راجعدر) (نیاریده ماضیدن قسم فعل فنی مفرد غائب) (باران فاعلی تیره اضافتی بیانه) (محصول بیت) مذکور جوان دشمن اله اسیر واقع اولمش حضرت شیخ طرابلس فرنگنه اولدیغی کی اطرافنه اوق بغموری یا غماش حاصلی نه اسیر اولش و نه صواش کورمش * اتفاق من و این جوان ددی هم دوان هران دیوار قدیم که پیش آمدی بقوت بارو یفکندی و هر درخت عظیم که دیدی بزور سر بجه برکندی و تباخر کاک کفی * در پی هم بری و یزاردنجه (دوان صفت مشبهه دردو بدندن بک دیمکدر) (دیوار قدیم بیانه) (آمدی یا حرف حکایه) یفکندی یا حرف حکایه یقردی دیمکدر (درخت عظیمه بیانه در) (که حرف رابط صفت) (دید یا حرف حکایه) (برکندی کاف عرب فتحیه و یا حکایه ایله قورردی دیمکدر (محصول ترکیب) اتفاق بن بر جوان ایله بری و یزاردنجه به کن ایدک یعنی بلو ب کیدرکن هراول اسکی دیوار که او کومزه کلوردی قوت بازو ایله یقاردی و هر اولو اغاجیکه کورردی زور سر بجه ایله کرکندن قویاردی و تباخر ایدر لک دیر ایدی * بیت * پیل کونا کتف و بازوی کردان یند * شیر کونا کف و سر بجه مردان یند * پیل معروف (کو کاف عربک ضمیمه فنی دیمکدر عریده ابن دیرل) (تا حرف تعلیل عریده کی معناسنه) (کتف کاف عربک فنی و رانک کسریله باغرین معناسنه در فارسیجه شانه دیرل) (بازو قولدر آرشدن دیرل همزه نک فنی و رانک کسریله) (کردان کاف بحکم فتحیه صفت مشبهه در کر دیدن دونه کن دیمکدر مراد جستانک و چوکلک در زیر اقلک الی صومدر یعنی ساژ حیواناتک کی دیزده اکلر پس کرداناق صفتی بولنر

رد شرح جیما

رد شعی

بونی مصراع ثانی به قافیه دوشورن فیه نسبت کتف و بازوی کردان مناسبتی بیان میس (کردان کاف فارسیله صفتدر کردانیدن دین بومد عاده خطا ایلش زیرا کردان لازمدر دونه کن دیمکدر و کردانیدن تمهیددر دوندنمک دیمکدر) (بازوی کردان اضافتی بیانه در دونه کن بازو دیمکدر به ضمیر کاف بحکم ضمیمه او قودیلر کردک جچی یعنی بهادرلر بویله اولنجه هیچ تاویله احتیاج اولنر زیرا حرف روی متحرک اولنجه حرف فیدک ماقبلنده اولان حرکت مختلف اولق جائزدر بونده ایسه حرف روی دالدر و متحرکدر و حرف فیدر رادر پس ماقبلنک حرکتی مختلف اولق جائزدر شک فنی قافیه به عالم اولان واقفدر شک حضرت مولانا جای قافیه رساله سنده ایراد پیورده شد (رباعی) کرسوز توام یک نفس آهسته شود (از دود دلم راه نفس بسته شود) (دردیده از ان آب همی کردام) (ناهرجه نه نقش تست ازو شسته شود) (یور با عیده مینک ماقبلی ایچی پرده مقنوح و بر پرده مضوم واقفدر پس کاف بحکم ضمیمه کردان اوقویانی رد ایلین مردوددر هم لفظ جهتدن هم معنی جهتیدن (کف آیه در که عریچه راحه دیرل) (واو حرف عطف) (سر بجه پرمق اویچی پس کفی سر بجه به اضافت ایلین معنایه عالم دکل ایش (مردانه اضافتی لامیددر) (مردان برینه کردان یازان سر بجه بی کردانه اضافت ایلد کن صکره معنای بویله تصویر اید و ب دیر) (واله فنی بالترکی ارسالن فنی تا بجه اویچی دوندن بی آیه بی کوره بو تصویرده اوج خطاسی وارد بیکه زیاده الفاظ قافیه تصویرنده و کفی سر بجه به اضافتده و کردانی متعدی طوتمه سنده و سر بجه بی کامضاف قیلوب دوتوب مفعول به ایله سنده حاصلی بومصورك معنادن هیچ وقوفی بو غیش پس بویله کابلره شرح یازمق نه زجت ایدی بو شرحه تابع اولوب الفاظ قافیه بی تبدیل ایلینده مناسبت بیلر ایش (محصول بیت) قبل فنی ناکیم بهادرلک یقردی و قولوی کوره یعنی بهادرارلک قوت و زوری نه مرتبه اولد بقی کوره زیرا بن اثر دیم یازسلان فنی تا شیر مردلک کف و سر بجه سنی کوره یعنی شیرلک هنری نیجه ده در اما شیر مردلره نسبت مغلوبدر هنری وار یسه کلسوت بملله نیجه طوتمشون کورسون که کف و سر بجه نیجه اولور * مادرین حالت بودیم که دوهند وار بس مشکی سر بر آوردند و قصد قتال ما کردند در دست یکی چوبی و در بفل دیگری کلوخ کو بی جوان را کتم بجه پای * که حرف بیان (پس سنک لامیه) (و یا حرف وحدت) (قصد قتال ما مصدرک مصدره اضافتدر و لامیه) (چوبی یا حرف وحدت) (در حرف ظرف) (بفل بانک و غینک فتحیه لایله قولتی دیمکدر عرب انطدیر) (همزه نک و بانک کسریله) (دیگره اضافتی لامیه در) (کلوخ کوب وصف ترکیبدر) (کو یسندن کلوخ کاف عربک و لامک مندرله کسک که تارلاده اولور) (کو بی کو فتن دن اخذ ایلین سهوا ایلش) (کلوخ کوبک ایکی کافیه و یاسی فارسیلردر دین فنی خطا ایلش) (یا حرف وحدت) (پای فعل مضارع مفرد مخاطب نه بطور سین دیمکدر (محصول ترکیب) بر جوان ایله بو حاتده ایکن ایکی هندو بر طاشک اردندن باش قالدیلر و بزم قتلزه یعنی بزمه مقاله به قصد ایلدیلر برینک الله براغچ و برینک قوتوغنده برکسک ازجک اویچی توقلی براغچ جوانه دیدم نه اکلور سین آشته ارلک دیمدر * بیت * یاز ایچده داری زبردی و زور * که دشمن بیای خود آمد بکور * یاز امر در (اریدندن اور دندن دینلر غلط سولیلر) (داری فعل مضارع مفرد مخاطب) (مردی یا حرف مصدر) (که حرف تعلیل) (دشمن مبتدا) (باحرف مصاحبت) (آمده متعلق) (پای خود لامیه) (بکوز یا حرف صله) (آمده متعلق) (جمله فعلیه خبر مبتدا در) (بکوزلک تقدیری بکورش در) (محصول بیت) جوانه دیدم کتور اول نسمه به که مالک سین ارلکدن وز وردن یعنی اراق و بهادرلای و قشدر زیرا دشمن کشدی اباغله

رد سروری
رد سروری

کرد کافک ضمیمه در
للطابع

رد سروری

رد سروری

رد سروری

رد شعی

رد سروری

رد ابن سیدعلی

رد ابن سیدعلی و سروری

قبرنه کدی یعنی اولیک برار بکورش نقد بریده دخل ایدن ذره مقداری معنایه دخول
 یوقدر * تیر و کاندیدیم از دست جوان افتاد و روزه راستخوان * استخوانند صکره بر افتاد بقدر
 اولور (بوقدره قابل اولین سجع احوال تلخیص) (محصول ترکیب) کور دم که جوانک
 اوق ویای ایدن دوشدی و کور کته درمه دوشدی یعنی خوفدن اندامه روزه دوشدی * بیت
 نه هر که موی شکافد شیرجوشن خای * بزور حله جنگ اوران بدارد پای * نه حرف نفی معناه
 مصراع ثانی به مصروفدر (حاصلی) (بدارد فعلنه مقیددر) (هر که اصلند) هر کس که در تنکه
 مکرر بیان اولندی (شکاف فعل مضارع مفرد غائب یار دیمکدر) (موی مفعول صریحی) (و نیز
 غیر صریحی) (جوشن خای بیانه) (جوشن خای وصف ترکیبدر خاییدن جوشن جنبی
 (یعنی جوشن ریختی و دلجی تیر دیمکدر) (با حرف مصاحبت) (زور حله جنگ اوران لامیهل در
 جنگ آور وصف ترکیبدر جنگ کتوری) (یعنی صواشجی معنایه بهادر دن کایتدر) (الف
 ونون ادات جمعدر) (بدارد فعل مضارع مفرد غائب پای مفعول صریحی) (و بزور غیر صریحی
 (محصول بیت) (اولیه دکلدر هر کجسه که جوشن جنبی تیرایه قبل یره یعنی استاد تیراند از اوله
 جنگ آورک حله سی زورینه ایاق طونه یعنی تحمل ایلیه یعنی هر استاد تیراند از و سلمشور
 صواش مید انده ثابت قدم اولوب باید ار اولماز * چاره جزان ندیم که رخت و سلاح و جامه
 رها کردیم و جان سلامت بردیم (محصول ترکیب) (اندن غیری چاره کوزمک که اسباب وراغی
 و لسانی ترک ایلدک و جانی سلامت ایلدک یعنی ماملکیزی و بر مکه اولمکدن خلاص بولدق
 * قطعه * بکارهای کران مرد کار دیده فرست * که شیر شریزه در اردر رخ کند * با حرف
 صله (کارهای کران بیانه) (کران کاف عجمک کسر یله اغر دیمکدر ثقیل معنایه) (اما بونده
 عظیم معنایه در) (مرد کار دیده بیانه ایش کورمش اردیمکدر) (فرست فالت ورائک کسر یله
 و سیک سکونیه فعل امر مفرد مخاطبدر) (فرستیدن) (فرستادن دینار غلط سولشدر
 (که حرف تعلیل) (شیر شریزه بیانه شریزه باور لغدن دیش صریدن جانور) (در حرف تأکید
 (ارد فعل مضارع مفرد غائب کتوره دیمکدر) (با حرف صله) (ز پرچم کند لامیهل در) (از برالت
 معنایه در عربجه) (تحت برل) (خیم خاتک فتحیه بوکلیر) (میده تشدید ضرورت ورن ایچوندر
 بونده حلقه کند مراددر) (محصول بیت) (عظیم ایشلره ایش کورمش مجرب روز کار کیمیه
 کوندر تا کیم شیر شریزه منی کو کورمش ایشلان کی بهادر بهلولاری کنددی حلقه سی آلتنه
 کتورب، شکار ایلیه اول زمانده الات حرک بر سیده کند ایش حاصلی اولو مصححله تجارب
 کثیره ایله مجرب کیمیلر کوندر کار کورمش نازموده کوندرمه خطایب عامدر * جوان اگر چه قوی
 بال و پیلین باشد * بیخک دشمنش از هول بکسلد پیوند * قوی بال وصف ترکیبدر قوی حال
 معنایه در بال بونده حال و بوی و بوس معنایه اولغه مخملمدر) (قول اولغده ممکندر بازو
 معنایه) (اما مهابت معنایه نه عربی و نه فارسی لغتدره وار) (پل تن وصف ترکیبدر قبل چنهلی
 دیمکدر عظم جمدن عبارتدر) (با حرف ظرف) (جنگ دشمن لامیهل دروشین جوانه راجعدر) (هول
 هاتک فتحیه خوف معنایه در) (با حرف تأکید) (کسلد کاف عجمک ضمیمه و کسر یله وسین
 و لامک فتحیه فعل مضارع مفرد غائبدر) (کسلیدن لازم متعدی کاور) (بونده متعیددر
 (کسیختن دن اخذایدوب لازمدر بین یکی قولنده به خطایب ایش) (تکیم تحقیق معنادن معلوم
 ا. پسردر) (بونده بونده اته اورقلری پیونددر کوسک معنایه) (رونده اوزدی کوسکی دیدکاری
 کبی تخمق مقامنده) (الوده بکسخت پیوند) (و بکسلد پیوند دیرل) (پس بونده پیوندی بند
 معنایه اخذایدوب اکل شرح ایلین زباده فاسد شرح ایش زیرالراکی بتدایله تیرایددر

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری و شعی

رد سروری

(مثلا بتدایکشتان دیرل بر مقارده اولان بو غلره) (پیوند انکشتان دیرل) (سا تراعضاده ده تعبیر
 یوله در) (محصول بیت) (جوان اگر چه قوی حالی و بویلی و سنی و محکم قولی و قنالی اولور
 و قبل کوده لی و جسامتی یعنی مجسم و عظیم جشمی اولور دشمن جنگنده اول جوان قورقودن
 اوزر کوسکی یعنی فراریدر چار) (مصراع ثانی) (کجسه معنایه دشمن جنگنده ائک قورقودن
 اوز یلور کی دین معنایک بلن اوزمش الله رحمت یلیه) (مجموع بیتک معنایه جوان اگر چه مهابتلی
 و قوتلور دخی ایری کوده لو اوله اول کجسه دشمن جنگدن خوفدن پیوندی قرارا اگر ایاغنده
 پیوند اولسه دین عجا اویور کفی شو یلیدی بومعناهی عنی الله عنه * نیردیش مصاف آزموده
 معلومت * چنان که مسئله شرع پیش داشتند * نیرد نونک و پانک فتحیه یله ورائک سکونیه
 جنگ دیمکدر صواش معنایه مبتددر) (پیش مصاف از موده تقدیری پیش مرد مصاف
 آزموده در) (مصاف میک ضمیمه نیرد له مراددر) (مصاف آزموده جنگ صنامش یعنی جنگه
 کرمش و جشمش دیمکدر مجرب حروب معنایه) (معلومست خبر مبتددر) (مثله شرع و پیش
 داشتند لامیهل در) (محصول بیت) (جنگ صنامش فتنه جنگ یعنی صواش کورمش و صواشته
 کرمش و جشمش کجسه فتنه حرب و فتنه معلومد رشو یلکه مسئله شرع داشتند فتنه
 معلومدر یعنی اهلنه هر نسته اساندر * حکایت * تو بکر زاده را بیدم بر سر کور پدرش نشسته
 و باند رویش بچه متناظره در پوسته کجه صندوق تربت بیدم سکنیست و کابه ریکین
 و فرس رخام انداخته و خشت فیروزه در و ساخته بکوردت چه ماند خشتی و فراهم آورده
 و منی دو خاتک بران پاشیده در ویش بر سران بنشید و گفت خاموش که تایدت زیر این سنگ
 کران بر خود بچینیده باشد بیدم بهشت رسیده باشد در خیرست (موت الفقرا راحه * توانکر زاده
 (همزه سی وحدت ایچوندر دین یاوه سولش) (بلکه با حرف وحدت) (و همزه حرف توسل در
 (را ادات مفعول) (کور کاف عجمک ضمیمه قیددر) (سر کور لایه قیراوجی دیمکدر) (پدره اضافت نه
 لامیهل در) (شین توانکر زاده راجعدر) (با حرف مصاحبت) (درویش بچه در ویش یاور یسی) (یعنی
 لرغلیخنی) (بچه با حرف وحدت و همزه حرف توسل) (بچه برینه زاده بازانلر بچمخ لخمخلره مخالف
 یازمشدر) (در حرف تأکید) (پوسته اولشدر مش یعنی ایصال ایش) (که حرف بیان) (صندوق
 صادق ضمیمه فصیحدر مراد قیراوزه یادقلری مستقددر) (ترینه و تریتک پدره) (و بدو مبع
 متکلمه اضافقلری لامیهل در) (سکنیست عبارت همزه بختله ایله یاز ایلراملادن اکاد کالر ایش
 (با حرف نسبت) (نون حرف تأکیددر سنکه منسوب یعنی طاشدندر) (کابه ریکین بیانه) (مراد
 قیر طاشلرینه یاز یلن نسته در) (فرش رخام بیانه) (رخام رانک ضمیمه مرمره دیرل) (خشت کرمج
 (پیروزه اضافتی بیانه) (در حرف ظرف) (اوضمیری) (رخامه راجعدر مراد بودر که قیرینک
 مرمری فیروزه ایله مرصعدر) (وساخته بو که قرینه در) (لیکن خشت عبارتنده مساحه ایشدر
 زیر فیروزه خرده اولور) (خشت اولق مرتبه سنده ایری اولماز) (بعض نسخه ده در و ساخته
 پرینه) (در و پرده واقعدر یرته مراد ترصبعدر) (با حرف صله) (کور پدرت لامیه) (ماند فعل
 مضارع مفرد غائب فاعلی نخسته کور پددر راجع ضمیر در بکر دیمکدر) (مانیدن مشتق
 (ماقتن دن دینلر سهوا یلنلر) (چه ماند استقامت انکاریدر) (یعنی بکر مز دیمکدر) (خشتی با حرف
 وحدت) (فراهم آورده برره کتورلش) (مشتی) (با حرف وحدت) (پرو یعنی خشتک اوزرینه
 (پاشیده اسم مفعولدر صاچلش معنایه) (درویش زاده یعنی در ویش بچه) (خاموش فعل
 امر مفرد مخاطب ایشدیمکدر) (که حرف تعلیل) (زیر این سنگ کران لامیه و بیانه در) (کران اغر
 معنایه در) (با حرف تأکید) (چینیده اسم مفعولدر دیرمش معنایه) (موت لفظا مر فوع مبتدا

رد سروری

رد شعی

فیروزه معرب فیروزه در
الطابع

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

رد شرح جعلا

رد ابن سید علی و سروری

(فقرابه اضافتی مصدرک فاعله اضافتیدر (راحة لفظا مرفوع خبر مبتدادر (محصل ترکیب)
 بر توانکر زاده یعنی بر اکابر زاده کوردم که باباسنک قبری اوجنده اوتورمش و بر درویش زاده ایله
 مناظره اولاشدرمش یعنی بحث ایدر که بنم بابامک قبری صندوق طاشدند و اوز رنده رنگین
 و ملون خط باز لشددر یعنی تاریخ وفای وغیری نسنه سی النون صویله یاز لشددر تنکه عادت
 بویه در واطرافنده مرمر فرش دوشمنش یعنی هجا طاشلری والواح قبر پیروزه ایله مرصعدر
 سنک باباک قیرینه نه بکزر یعنی بکرمز برایکی کریم برره کتورلمش یعنی برایکی کریم چالیش
 و برایکی آوج طپراق اوسننه صاحبش یعنی برایکی آوج طپراق اوسننه دوکیش در ویش
 بجه بوسوزنی ایستدی ویدی ایسم اول که تا سنک باباک بوآ غرطاشک التند کنددی
 کندینه قلدامش اوله بنم بابام جسته واصل اولمش اولور زیرا حدیث شر یفده یورور که
 فقراتک اولوی راحت و حضوردر زیرا برنسنه لی یوقدر که انک حسرتبه سکیده ل
 * یت * خر که کتر نهند بروی بار * بره آسوده ترکند رفتار * که حرف رابط صفت (وی
 ضمیری خره راجعدر (بار یوک (باحرف طرف (ره رانک قحیله راهدن مخفقدر (آسوده
 دیگنمش دیمکدر راحت معنانه (ترادات تفضیلدر آسوده رک دیمکدر یعنی حضور لیرک وراحتلیرک
 (رفتار یوریش دیمکدر (خر میتدا (ومصراع ثانی خبری (محصل یت) خر که اوز رینه
 یوکی اندق قویار یعنی یوکی که ازرق وینی رک اوله بولده آسوده رک رفتار ایدر یعنی یت رک
 یور حاصلی یوکی خفیف اولغله کنددی چوبکرک یور * قطعه * مرددر ویش که بارسم فافه
 کنید * بدرمک همانا که سبکبار اید * مرددر ویش بیانه (که حرف رابط صفت (بارسم فافه
 لامیه و بیانه در فقر ظلمی یوکی دیمکدر (باحرف صله در (مرک لامیه در بحارا (همانا کانه
 معنانه بکزر دیمکدر (که حرف بیان (سبکبار وصف ترکیبی اقسامنددر یت یوکی دیمکدر
 زیرا سبک یت دیمکدر (ویار یوکدر (محصل یت) مرددر ویش که فقر جوروی و جفاسی یوکی
 دیناده چکدی یعنی دیناده فقر آتشته باندی و یاقلدی بکرر که موت قیوسنه یت یوکی کله حاصلی
 دیناده متوغل دکلدر که حساب و عذاب یوکلر بی چکوب کتوره تنکه شاعر یور مشدر (مصراع)
 باقمه اودون هرکشی بویدن ایلدر * وآنکه در نعمت و در راحت و آسایش زیست * مردنش
 زین همه شک نیست که دشوار اید (محصل یت) اما اول کیمسه که نعمت و راحت و آسایشده
 دیرلدی و بکندی اول کیمسه تک اولمی یونلرک جبعندن یعنی نعمت و راحت و آسایشدن شک
 یوقدر که مشکل کلورز بر اوته سنک حالی معلوم دکلدر حاصلی موت الفقرا راحة * همه حال اسیری
 که زبندی یهد * بهترش دانز امیری که گرفتار اید * اسیری باحرف وحدت (که حرف رابط
 صفت (بندی یاسیده حرف وحدت نسبت دین خطاسویش (بره دفعل مضارع مفرد غایدر
 (ره بدندن قوزیله دیمکدر مضارعدر هایدندن دین خطاایش (بهترش شین اسیره راجعدر
 (امیری یاسی حرف وحدت (گرفتار مبتلا دیمکدر (محصل یت) جبع احوالده براسیر که بر بنددن
 خلاص بولوب قوزیله اتی سن یکرک ییل بر بکدن که برنده گرفتار و مبتلا اوله حاصلی محسوس
 بکدن حبسدن خلاص بولمش بنده بکرکدر * حکایت * بزری دایر سیدم از معنای این حدیث که
 (اعدی عدوک نفسک اتی بین جنیک) گفت بحکم آن که هر آن دو تنکه باوی احسان کنی دوست
 گردد مگر نفس که چندان که مدارایش کنی مخالفت یادت کد * اعدی اسم تفضیلدر عدا بعدودن
 تجاوز معنانه اظلم دیمکدر (عدو فعولدر فاعل معنانه صدیقه مقابل انده مذکر و مؤنث برابر در
 اسم جنسدر جبع مقامده زیرا اسم تفضیل تعدد اقتضا ایدن شبهه مضاف اولور معرفه اولد فده
 (اعدی تقدیر امر مفعول و عدوک مضاف الیه نفسک لفظا مرفوع خبر مبتدادر امراد نفس اماره در

رد مروری
رد شعی

(النی)

(النی اسم موصول مفرد مؤنث محلا مرفوع صفت نفسدر (بین مقدر یت و یا کانت فعلنه متعلق
 مضاف اولشدر جنیک یه که جنیک تنیه سیدر حالت جرده (وجه طرفه تک اعرابدن
 محلی یوق صله سیدر اسم موصولک) گفت بزرگ دیدی (بحکم آن که اول سیله که (محصل ترکیب)
 حضرت شیخ یورور بر او یه بوحدیثک معناسندن سوال ایلدم که سنک دشمنلیریکل دشمنری
 وظالمری نفسک در که ایکی بهلولک یتنده در (یعنی دانماسنکه اولوب وشدن بر نفس متفک اولمیان
 نفس اما رکدر دیدی اول سیله اعدای عدو کدر که هر آن اول دشمنه که احسان ایلرسین سکا
 دوست اولور (الانفس بویه کل بلکه هر تقدیر که مدارا ورفی که زیاده ایدرسین اول سکا مخالفی
 زیاده ایدر * قطعه * فرشته خوی شود آدمی بکم خوردن * و کر خوری جو بهایم یوقی
 نحو جاد * فرشته خوی وصف ترکیبدر ملک خویلی و عادتی دیمکدر (با حرف مصاحبت
 (کم بونده از معنانه در (خوردن مصدر در اکل معنانه قلت اکلده دیمکدر (بهایم بهیمه تک
 جمعدر چار یا حیوانات معنانه در (باحرف تا کید (یوقی اصلی اوفتیدر بامقار تنیه همزه یاه
 قلب اولشدر تنکه سابقایان اولشدر فعل مضارع مفرد مخاطب در (اوفتیدن دوشرسین
 دیمکدر (اوفتادندن دین خطاایش (جاد چیک فحیله از یاد اوزره اولمیان آسایشده مستعملدر
 یعنی یومیان و آرمیان آسایشده (محصل یت) آدمی قلت اکلده فرشته خویلی اولور (یعنی خلوق
 و ملائمه اولور و عبادت و طاعت چاک اولور غایتدن مخاطبه التفات ایدوب یورور و اگر حیوانات کی
 چوق یرسک جاد کی یقولوب دوشرسین نه عبادنه مالک اولور سین و نه طاعنه (حاصلی قلت اکل
 و شرب انسانی ملکیت صفتلرینه ایصال ایدر و کثرت حیوانیت * مراد هر که براری مطیع
 امر توشد * خلاف نفس که کردن کند جوابت مراد * (مراد هر که بیانه (مراد مفعول براری در
 (هر که اصلنده هر کس که در که حذف و ایصال طریقه که حرف ایکن اسم اولدی (بر حرف تا کید
 (آری فعل مضارع مفرد مخاطبدر (آریدندن که مخفقدر آوریدندن (مطیع امر اسم فاعلک
 مفعولنه اضافتدر (وتوبه اضافت لامیه در (خلاف نفس مصدرک فاعله و یا مفعولنه اضافتدر
 (که حرف بیان) کردن کشید بیون چکر (یعنی سرکشک و عتاد ایدر (محصل یت) هر کیمسه تک
 که مراد بی حاصل ایلده سین سنک امر یکم مطیع اولور اما نفس ظالم یوک خلافتجه در که کردن کش
 و معاند اولور چونکه مرادین بولدی (یعنی هر تقدیر که رعایت ایلسک مطیع فرما تک اولماز
 (بلکه طغیانی زیاده اولور (منه سننده خلاف نفس مضاف دکلدر دین عجب کج طبع ایش
 * جدال سعدی بامدی در بیان توا نکر و درویشی * یکی در صورت درویشان نه بر سرت ایشان
 در محفل * محفل تک ماقبله و مابعدنه (دیدم عبارتی زیاده ایدلر زنده ایلش * نشسته و شعی
 در پیوسته و دفتر شکایت باز کرده و ذم توان کران آغاز سخن بدینجاسانیده که در ویش از دست
 قدرت بسته است و توان کران راپای ارادت شکسته * محفل مجلس (و باحرف وحدت (شعنت
 رسوایی (و باحرف تنکیر حرف وحدت دین اصابت ایلامش (در حرف تا کید) پیوسته ماضیدن
 قسم مفرد غائب اولاشدرمش یعنی مجلسه اضافت ایش حاصلی شیع و فضیح کلمات ایلکه
 باشمش (پس دخی بر شعیته اولاشمش دین خبی شعنت ایش (آغاز دن صکره بر کرده مقدر در
 (محصل ترکیب) بریسی درویشلر صورتنده اما انلرک اخلاق و سیرتنده دکل بر مجلسده اوتورمش
 و اوردینی مجلسه شاعت و فضاحت ایصال ایش یعنی قییم سوزلر سو یلکه باشمش و شکایت
 دفتر آچش یعنی شکایت باشمش و اغنیای ذم ایلکه آغاز ایش سوزی بو مرتبه یه
 ایشدرمشکه فقراتک و درویشلرک دست قدری بغلیدر یعنی برنسنه یه مالک وقادر دکلدر در
 و اغنیایک ارادتی ایانی شکسته در یعنی در ویشلره ارادت و محبتلری یوقدر حاصلی فقرابه

رد سروری

رد شعی

رد شراح جیما

رد شعی

رد شعی

اوزره د کلدر شکسته دن صکره براست مقدور * یت * کریمان را بدست اندر درم
 نیست * درم داران عالم را کرم نیست * کریمان را ادا ت تخصیص (بدست اندر یعنی اندر دست
 اندر بانک معنای ظرفیتی تا کید ایدر) درم دار وصف ترکیبدر مالد ار معنایه والف ونون ادا ت
 جسد (عالمه اضافی لامیه در) ورا حرف تخصیص (محصول یت) کریمان را ادا ت درم بوق
 یعنی کریم طبع اولن کریمایه کریم بوق یعنی اجه به مالک دکلر و عالم درم دار لری بک کریم بوق
 یعنی ماله مالک اولن کریم طبع کریم بوق حاصلی کریم بوق ماله بوق مالد اولن کریم بوق * مر که
 پرورده نعمت بزرگام این سخن ناپسند آمد کتم ای یار تو انکران دخل مسکینانند و ذخیره کوشه
 دشمنان و مقصد از این و کف مسافران و مخمل بار کران از بهر راحت دیگران دست تناول بطعام
 آنکه برند که معلقان وزیر دستان بخورند و فضل مکارم ایشان بارامل و بیران و اقارب و جبران
 رسیده * مرا بکادیمکدر (را ادا ت مفعول) که حرف رابط صفت (پرورده نعمت بزرگان لامیه در
 اولن کریم یعنی پرورده می یعنی بسلطنتی (میم ضمیر متکلم) ناپسند ناممقول بعض نسخه ده سخت آمد
 دیش (توان کران مبتدا) دخل مسکینان لامیه و خبر مبتدا (دخل کشتنک خارجدن ملکینه
 داخل نشد در اجه و غیره نشسته) ذخیره کوشه دشمنان لامیه در دخله مملوف (ذخیره از قدر
 مقصد زائران لامیه در) مقصد اسم مکندر ضرب بایندن (زائران زائر کریم در زبانت ایدمی
 معنایه) کف مسافران لامیه کف مقاره در بونده مجله مراد در صفنا جی پردیمکدر (مخمل
 بار کران لامیه و پیایه در) بار کران آخر بوق دیمکدر (بهر راحت دیگران لامیه در در غیر باریک
 را احتیجون دیمکدر) دست تناول لامیه در مجازا طعام یک ایچون ال اوزامتی (بطعام با حرف
 صله) آنکه کافی عجب آنکه اهدن مخفف اول وقت یکدر (برند بانک ورا نکه فخر به فعل مضارع
 جمع غایب ایدر یعنی صونار) که حرف بیان (زبردست رانک سکونیه وصف ترکیب اقسامندند
 ال الشده اولن قول کی و خد متکار کیلر) والف ونون ادا ت جسد (فضل مکارم ایشان
 لامیه در) (فضل زبانه ارتق معنایه) مکارم مساجد کی متباه جوع وزی اوزره در مقدری
 مکرمت کار و یکی ممک قتی ورا نکه ضمیمه ایلک دیمکدر کرم و احسان معنایه انلرک نعمتک فضل می
 دیمکدر (با حرف صله) ارا مل ارا ملک واره ملک جسد زوجه سی اولن یعنی وفات ایدن اره
 ارا مل دیر و زوجی وفات ایدن زه ارا مله (اقارب متباه جوع و عدن کار کیدر یقین اولان خصم
 (اقارب جمع اقربا و اقربا جمع قریب دین احوال جوعی قیاسی ظن ایلش) (جبران جمع
 جابر فو کبیلر دیمکدر) بعض شارح کلستانک نیجه لغت لری کاه فارسی عبارتیه شرح ایلر و کاه
 ترکی (غرابت یونده در که غیر بیک ترکیب و فارسیه شرح ایلدیکنه دخل ایدر) (محصول ترکیب) بکا که
 اولن کریم یعنی پرورده سیم بو کیمه تک سوزی ناممقول کادی یعنی سوزین بکندم دیم ای یار
 اغنیایه کینک معنی یعنی کار و یدر و کوشه نشین اولان فقرانک ذخیره لری در و یار تجر بیکر مقصدیدر
 یعنی زائر انلرک انعام و احسانه قصد ایدوب واررل و مسافر لک صفنا جی و قونجی بر لری
 حاصلی مسافر خانه لری و غیر بیک را احتیجون آخر بو که مخمللرد یعنی فقر و مساکین حضور
 و صفا سورمک ایچون زحمت اختیار ایدر لارین طعامه اولوقت صونار که متعللری و نلری
 انشه اولان قوللری و خد متکار لری یک یه ل و انلرک نعمتک فضل می یعنی زیاده سی طول
 عوزنلره و پرز و خصله و فو کوشور ایشمش اوله حاصلی بونلرک جبعنه طعمایری واصل
 (اولن نیجه کندیلری طعامه ال صونار) * نظم * توانکران از وقت ویدر ویدر * زکات
 و فطره و اعتاق و هدی و قربانی * توانکران از حرف تخصیص (اندر ادا ت معنایه در یعنی
 بر کیمه برسته بی فقرایه و یا امیرله و یا علمایه ادا ت) (مانی با حرف مصدر فونقلی دیمکدر

در شعی
 در سروری

(فطره رمضان برآمده فقرایه و پردکاری بغدادی و سارنسته) اعتاق افعال بایندن مصدر در
 قول ازاد ایلک (هدی هانک فخریه و دالک سکونیه حرم شریفه اهدی اولن طوار در قیون
 و صغر و دوه کی نشسته) قربانی یا حرف نسبت قربانه لایق طوار هر نه ایدسه (محصول یت)
 اغنیایه و قتی و ندری و قونقلی و زکاتی و فطره سی و قول و جابه ازاد ایله سی و هدی
 و قربانی وار یعنی مذکور لک جبعنه مالدکر در (معلوم اوله که مصراع اول سکونیه اوقونور
 بو نظمه رباعی دینلر زیاده خطا ایلدیلر * توکی بدولت ایشان رسی که توانی * جز این دور کمت
 وان هم بصدر پریشانی * کی وقتدن سؤالدر استغفام انکاری طریقله یقین دیمکدر) (با حرف
 صله) دولت ایشان لامیه انلرک دولته دیمکدر (رسی فعل مضارع مفرد مخاطب ایشیر سین
 دیمکدر) که حرف تعلیل (توانی فعل ننی مستقبل مفرد مخاطب قادر دکلین دیمکدر) (دور کمت
 اقل صلا ندن کاندن ز را نماز ایکی رکعتدن اکسک اول ز) (پریشانی یا حرف مصدر) (محصول یت)
 سن اغنیایه بوقدر خیریه دولته یقین واصل اولور سین که قادر دکلین بو برایکی رکعت نماز دن
 غیره به آئیده بوز پریشانی نلعه ز را فقر و احتیاجله صفای خاطر بولن از صفای خاطر بولنایح
 صفای صلات بولنایح * اگر قدرت جودست و اگر قوت سجود تو انکران رابه میسر می شود که مال
 مرکی دارند و جامه پاک و عرض مصون و دل فارغ و قوت طاعت در لیمه لطیفست و صحت عبادت
 در کسوه نظیف پیدا است که از معده خالی چه قوت آید و از دست نهی چه مروت و از پای بسته
 چه سیر آید و از شکم کرسنه چه خبر * قدرت جود مصدرک مفعولته اضافتیدر سخایه قدرت
 دیمکدر (قوت سجوده بویه) (که حرف تعلیل) (در مال مرکی پیایه مرکی اسم مفعولدر تفعیل
 بایندن زکاتی جیفش مال مطهر معنایه) (عرض مصون پیایه مصون اسم مفعولدر صان
 یصون دن یعنی نصر بایک اجوف و او یسندن) (قوت طاعت مصدرک مفعولته اضافتیدر
 و مبتدا) (در حرف ظرف) (لیمه لطیف پیایه و خبر مبتدا در) (صحت عبادت مصدرک فاعله
 اضافتیدر و مبتدا) (در حرف ظرف) (کسوه نظیف پیایه و خبر مبتدا در) (پیدا است مبتدا
 محدود خبر در تقدیری این معنی و یا این حال پیدا است) (که حرف بیان) (معده خالی پیایه
 معده ممک فخری و عینک کسریله و ممک کسری و عینک سکونیه انسانده شردن پرینه در
 حیوانده شکم) (کرسته پیایه در بعض نسخه ده شکم پرینه دست و اقدردر بونق درجه اضافت
 لامیه اولور اجک الدن دیمکدر) (محصول ترکیب) اگر سخایه قدرت و اگر سجوده یعنی عبادته
 قوت اغنیایه فقرادن یک مبر اولور ز را مال مرکاری وار یعنی زکات و بریکله ماللری پاک
 و ظاهر در و لباسلری پاک و عز ضلری جردن و فسق و فجور دن مصون و محفوظدر و کوللری
 نشویش نان و جامه دن فارغ و قوت طاعت لیمه لطیفه در و صحت عبادت کسوه نظیف
 و ظاهر ده در معلوم و ظاهر در که معده خالی دن نه قوت یعنی معده خالی اولیحق عبادت
 و طاعته بحال فالماز و پوش الدن نه مروت کلور و بفلو ایدن نه سیر کلور یعنی وجه معاشله
 مقید اولان کیمه سیره کیده مزرا انکله مقیددر و اچ قریدن و یا اچ کیمه نک الدن نه خیر کلور
 (جبعنا بونر معده خالی به معطوفدر استغفام انکاری طریقله حاصلی هب بونر ظاهر و هویدادر
 صحت عبادتی مبتدا و پیدا است لغظنی خبر طو توب معنای عبادت صحی پاک لباسده ظاهر در
 دین عجب ناپاک سوبلش * قطعه * شب پرا کنده خسبدان که پدید * نبود وجه با مدادانش *
 شب طرف زمان (خسبد فعل مضارع مفرد غائب خسبدندنکه مشترکدر یا تمق و او یوق
 پینده) (پرا کنده باوکاف عجمک فخریه طاعت دیمکدر و ایشان معنایه پر کنده دیر) (آن که
 آن کس که تقدیرنده در شکم مکر ذکر او اندی) (پدید با عجمک فخریه اوقونور عجم امار و مبر با عجمک

در شرح جیمه

در شعی

مصراع ثانی به مرهوندر آشکاره (نبود فعل ننی مستقبل اولیه دیمکدر) وجه بامداد لامیه وجه
 بونده خرج معناسه در (بامدادان و بامداد ابره دیمکدر) (شین مصراع اولده که به زاجعدر
 (محصول بیت) کیمه پریشان و بی حضور یا تور و او یور اول کیمه که انک آشکاره اولیه ابره
 خرج یعنی ابره خرجه جنی اولیان کیمه کیمه نشویدن نه بته یلور و نه او یو به * مور کرد
 آورد بتابستان * تا فراغت بود زمستان * مور مبتدا (کرد آورد کاف عجمک کسریله بونده
 جمع معناسه در (آورد فعل مضارع مفرد غائب اکیسینک ترکیبندن جمع ایلمر معناسی جعفر خبر
 مبتدا در (یا حرف ظرف) (تابستان باز معناسه مستعملدر اصلنده تاب حرارت و اسپینی
 معناسه در) (وستان مدخولک کثرین افاده ایدر کلستان و بهارستان و نکارستان کپی بس اصل معناسی
 اسپک دیمکدر اسماء منقوله دندر (نا حرف تعلیل) (فراغت مضمر در دلالت وزنی اوزره (زمستان
 قیش فصله دیرر (تابستان باز فصله دیدگری کپی) (اصلنده زم زانک فحمله ضوغه دیرر (وستان
 ینه سابق کیمدر پس اصل معناسی صوفلی دیمکدر (زمستان فراغتک ظرف زمانیدر در زمستان
 تقدیرده (شین معناده فراغت معقددر) (محصول بیت) (قرنجه بازین لوازمی جمع ایدر تا کیم
 قبشک فراغتی اوله یعنی آسوده حال اولوب حضور ایلیه * فراغت با فاقه نبیوند و جعبت در تنک
 دستی صورت بندد یکی نحرمة عشا بسته و دیگری منتظر عشا نشسته هرگز این بدان کی ماند *
 فراغت مصدر در دلالت وزنی اوزره بونده مبتدا در (یا حرف مصاحبت نبیوند ده متعلق) (فاقه
 فقر) (نبیوند فعل ننی مستقبل مفرد غائب خبر مبتدا در حاصل اولماز یعنی جمع اولماز (جعبت مبتدا
 یعنی جعبت خاطر) (در حرف ظرف) (تنک دست وصف ترکیبدر) (یا حرف مصدر) (بندد
 خبر مبتدا در) (صورت مقدم مفعولی) (نحرمة فعل باندن مصدر در یاه مصدر حذف اولوب
 بدله تا و برلشدر بایک وجودیله تا بی جمع ایدر غالباً بوقاعده دن آکا دکلمر ایش (عشایه کسریله
 اضافی لامیه در) (نحرمة تکبیرة الافتتاح و عشا بونده اخشام نماز یندر) (متعلق عشا اسم فاعلک
 مفعولیه اضافتدر (عشا عینک فحمله اخشام طعامی) (این یعنی منتظر عشا) (یا حرف صله
 (آن یعنی صاحب نحرمة) (ماند فعل مضارع مفرد غائب بکزر دیمکدر) (محصول ترکیب) (فراغت
 فقره متصل اولماز یعنی فقرایله حاصل و جامع اولماز و جعبت خاطر ال طار لفته صورت بغل
 یعنی ایکسی برده جمع اولماز بسی تکبیرة الافتاحه ال بغلش یعنی شروع الیش و بری عشا
 منتظر او تورمش یعنی اخشام طعامی نه بردن پیدا اولور دیو هر جانب متوجه او تورمش حاصلی
 غنی فراغت قلب الیه عبادت و طعنه شروع الیش اوله و فقر نماز شروع الیش و اخشام بیککی نه
 بردن کوردیو منتظر اولش اوله هیچ بوقبیر اول غنی به بکرمی استفهام انکار یدر یعنی بکرمز
 * بیت * خداوند روزی بحق مشتعل * پراکنده روزی پراکنده دل * خدا و ندر وزی لامیه
 صاحب رزق دیمکدر مبتدا (بحق مشتعل متعلقدر) (که خبر مبتدا در) (اسم فاعلدر افتعال باندن
 (پراکنده مبتدا طاعق دیمکدر) (روزی فاعلی) (پراکنده دل خبر مبتدا) (دل فاعلی) (محصول بیت)
 رزق صاحب اولان غنی حق و عبادت و طاعت صفای قلب الیه و فراغت خاطر الیه مفعولدر اما
 رزق پریشان و پراکنده اولان فقیرنه عبادتی عبادت و نه طاعتی طعنه اولور ز پراکنده دل
 و پریشان خاطر و لغله صحت عبادت بولمز * پس عبادت ایشان بمعل قول ترد بکرمست که جعند
 و حاضر نه پریشان و پراکنده خاطر که اسباب معیشت ساخته و باوراد و عبادت پرداخته حرب
 گوید (اعوذ بالله من الفقر المک و مجاوره من لاجب و در خبر است) (الفقر سواد الوجه فی الدارین)
 گفتا نشیده که بفر علی الصلوة والسلام گفت (الفقر خری) (کتم خاموش که اشارت خواجه
 عالم فقر طافه است که مردان میدان رضاند و تسلیم تبرقضا نه ایشان که خرقة ابرار پوشید و لقمه

رد این سید علی و سروری

ادار فروشد * پس بونده شرط محذوفک جوابه داخل اولان فامعناسه در (عبادت ایشان مصدرک
 فاعلنه اضافتدر اغنیایه اشارتدر) (بمعل قبول یا حرف صله) (تزدیکتره متعلقدر و اضافت بیانیسه
 (عبادت مبتدا) (تزدیکتر خبری) (که حرف تعلیل) (جهندی یعنی اغنیایه انلره اسناد مجازا در
 قلبری مجموع اولوب پریشان اولد یفچون) (که حرف تعلیل) (اسباب معیشت لامیه و مبتدا) (ساخته
 خبری ماضیدن قسمدر و فاعلی اغنیادر پس اسم مفعول دین معلومدر که اسم مفعول معناسی
 ملاحظه الیماش (یا ورا عبادت یا حرف صله پرداخته به متعلق و اضافت بیانیسه) (پرداخته
 ماضیدن قسم مفرد غائب فاعلی بته اغنیادر) (بوکاده اسم مفعول دیوب محله غیر مناسب نیچه دوری
 معنار و برن عجب غافل وجود شریف ایش طیب الله تراه) (پرداخته بونده مشتعل معناسه در) (فقر
 معروف) (مکب اسم فاعلدر افعال بایک مضاعفتدن لغت عربده نادر کلن افعال دندر که ثلاثیسی
 متعدی و افعالی لازم کلور) (کینه فاعلک دیرر فلانی یوزی اوزره دوشردم اولده دوشدی دیمکدر
 بوندیر اوزره مکب اولان فقر در لیکن بونده فقره اسناد اولدی مجازا بومسوزده مبالغه وار که اکاب
 فقیر فقرده بزم شبیه واردی که اکاب کشیدن غیری صفت که فقر در کایله عارض اولدی (یعنی
 کشیدن غیری فقری یله یوزی اوزره دوشدی و جا ندر که اکاب ملازمت معناسه اوله) (یعنی فقر
 ملازم و مداومدن الله صغورم دیمک اوله و لکل وجه) (مجاورت مفاعله باندن مصدر در جوار کپی
 که مصدر ثابتیدر) (پس مجاورت جواردن مشتقدر دیمک همان مصدر مصدر دن مشتقدر دیمکدر
 بویسه کلام لغودر قدر) (منه اضافتی مصدرک مفعولیه اضافتدر من اسم موصوادر الذی معناسه
 (لا احب اصلی لاجبه در) (مجبی رعایت ایلک ایچون ضمیر مفعول حذف اولندی) (لا احب
 فعل ننی استقبال نفس متکلم وجه در جمله فعلیه اعرایدن محلی یوقی صله سیدر اسم موصو لک
 (الفقر لغظا مرفوع مبتدا) (سواد الوجه لغظا مرفوع خبری) (سواد مصدر در قرال معناسه
 یونک تلا شیده فعلی مستعمل دکلدیر) (بلکه افعاله و افعیلا لده مستعملدر سائر اوا نکرده حالی بویه در
 (پس) (سواد الوجه یوز قرالنی دیمکدر) (فی الدارین جار مجرور یله سواده متعلقدر) (نشدیده
 همزه سنی خطاب ایچون طوئان قابل خطاب د کل ایش) (الفقر فخری جمله اسمیه) (ونده گفتک
 مقول قولی واقع اولش) (الفقر مبتدا) (فقری جار مجرور یله تقدیرا مرفوع خبری یا ضمیر مستکملدر
 (خاموش فعل امر مفرد مخاطب) (خاموشیدن) (که حرف تعلیل) (اشارت خواجه مصدرک فاعلنه
 اضافتدر) (و عالمه اضافت لامیه در) (یا حرف صله) (فقر طافه لامیه) (یا حرف وحدت) (و همزه
 حرف توسل همزی حرف وحدت طوئان اسکی ضلالتی اوزره یوریش) (که حرف رابط صفت
 (مردان میدان رضا لامیه و بیانیسه در) (انداستک ایچیدر) (تسلیم مردانه معطوفدر میدانه عطف
 ایان خطا ایش و رضایه عطف ایلین خطا عشوی ایش شویله که هیچ ملاحظه مالک دکل ایش
 (تسلیم تیره اضافتی مصدرک مفعولیه در) (وتبرک قضایه بیانیسه بعض نسخه ده سپر تبرقضا واقعدر یعنی
 تسلیم بریده سپر واقع اولش قضادن صکره براند مقدر در) (نه حرف ننی) (فقر ایشان لامیه و فقر طاعتدن
 منفیدر) (که حرف رابط صفت) (خرقة ابرار لامیه) (و پوشندک مقدم مفعولیدر) (ابرار برک و بابارک
 جعیدر ایلور دیمکدر) (پوشندک فعل مضارع جمع غائبدر) (لقمه ادرار لامیه ادرار وظیفه دیمکدر) (فروشدک
 مقدم مفعولیدر) (فروشدک فعل مضارع جمع غائبدر) (فروشدن دن دینلر خطا سولیلر
 (محصول ترکیب) (وقتا کیم اغنیایک احوالی مذکور کپی اولد یسه بونلرک عبادتی محل قبوله بقیقز قدر
 فقر عبادتدن زراجع و حاضر در یعنی تشویش و غصه لری یوقدر پریشان و پراکنده خاطر
 دکلدرد یعنی جعبت خاطر و صفای قلبه مالکارد در زرا اسباب معیشتلرین دوزملر و اورد و عبادته
 مشغولدر یعنی اغیاردن فارغ اولوب عبادته مشغولدر در عرب دیر که الله التجا یدرین یوزی اوزره

رد سروری

رد سروری

رد این سید علی و سروری

رد شعی

رد شعی

رد این سید علی

رد این سید علی و سروری

دوشن فقردن یعنی شول فقردن که صاحبی انک شدت وز جشدن بوزی اوزره دوشن یعنی خور
 وحقر اولور دخی الله التجا ایدرین سومدیکیم کبسه نك فو کتواندن وحديث شریفه وارد
 اولمدر که فقرایکی عالمده بوزقر العیدر درویش بندن بوسوزی ایدنجه دیدی اشتماش منکه
 پیغمبر علیه الصلوٰه والسلام دیدی فقر بنم فخرمدر که فقری کندی ذات شریفه اضافت ایلدی
 بن دیم اسم که خواجه عالمک الفخر فخری بیوردی بوطانه نك فقرینه اشارتدر که رضا
 میداتک اولر بدر یعنی قضایه رضا کنون مردله وقضا و قدر تیرینه تسلیم و سپر اولان درویشله
 اشارتدر بوطانه نك فقرینه اشارت دکدر که اولرک اولورک خر قه سنی کبرل و وظیفه لقمه بن
 دنیاه طمعارندن صتار حاصلی دنیاه کمال حصارندن بیوب صتارل * رباعی * ای طبل بلند بانک
 در باطن هیچ * بی توشه چه تدبیر کنی وقت پیچ * ای حرف ندا (طبل مجازا منادی) بلند بانکه
 اضافتی بیانه بونده طبلدن مراد کندی مدح ایلده تصلف ایلین کبسه در امانتده طاوله درلر
 (بلند بانک وصف ترکیبدر بوکسک آوازی دیکدر) (وبونک در باطنه اضافتی بیانه در) (در باطنی
 ماقبله عطف ایدنلر صحیح نسخه له مخالف المنار) (بانکدن صکره که حرفی ایراد ایدوب و باطنی
 هیچ مضاف قبلوب معناسی ای بلند آوازی طبل که باطنکده هیچ معرفت و فضلندن نسته بوقدر
 دین هم وزنه وهم معناده خطالمش فتامل (بی توشه ازفسر) (وقت پیچ لامیه) (پیچ با وجیم
 بحمله سفر راخته درلر بعضیله راه عربیله اوقورلر) (اماچیک عربی اولسنی تجوز ایلین فاقیه
 فتنن اکاه دکل ایش (محصولیت) ای بلند آوازی باطنکده هیچ نسته اولین طبل یا خودای
 باطنکده هیچ نسته اولین بلند آوازی طبل توشه سرنه تدبیر ایدر سین آخرت یراغنی کورمک
 وقتده یعنی هر کس آخرت اسباب تدارک ایلدکده سن بوزرق وریا بویله نه تدبیر ایدر سین * روی
 طمع از خلق پیچ امر دی * تسبیح هزار دانه بردست پیچ * روی طمع لامیه در مجازا (پیچ فعل
 امر سرد محضدر بجهیدن بونده دوندردیکدر) (راکردن شغفدر) (مردی با حرف خطاب
 تسبیح هزار دانه بیانه) (ظاهر هزار دانه بیوردی ضرورت وزن ایچوندن والا عاده ناصدانه
 اولقدر) (بردست ال اوزرنده دیکدر جیع متون) (بردست واقدر معناده انی اقتضا ایدر) پس
 در دست یازان مخالف یازمش (پیچ فعل نهی مفرد مخاطب دوندرمه دیکدر یعنی چورمه
 (محصولیت) خلقتدن طمع بوزنی دوندرا کر ارایسک یعنی هیچ کبسه دن رسته رجاء الله اگر
 کر چکدن درویش ایسک یکن دانه لی تسبیحی انکه الوب چورمه حاصلی صوفیلق و درویشک تسبیح
 چورمکه اولمز هنر خلقتدن طمع بوزن چوروب هیچ کبسه دن نسته امید ایلماکدر * درویش
 بی معرفت نیارامدنا فقرش بکفر نجامد که (کاد الفقران یکون کفر) (نشايد جز بوجود نعمت برهنه
 راپوشیدن یا در استخلاص گرفتاری کوشیدن اینای جنس مارا بر تبه ایشان که رساند و بدعلیا
 سد سفلی چه مانده یعنی که حق جل و علا در محکم تنزیل از نعمت اهل بهشت خبری دهد که
 (اوشک لهم رزق معلوه فوا که وهم مکرمون فی جنات النعیم) (نایدانی که شغول کفاف از دوات عفاف
 عمر و مست و هلاک فراغت زینکن رزق معلوم * درویش بی معرفت بیانه) (نیارامد فعل نفی مستقبل
 مفرد غائب ارام الی یعنی ساکن اولوب تک طوره) (ناحتی معنانه در) (فقرش ضمیری درویش را جعدر
 بکفر با حرف مصاحبت) (انجامد آخر اولور) یعنی فقری کفرله آخر اولور) (یا فقرانی کفرله آخر ایدر
 (یعنی ختم ایدر) (حاصلی فقر آتی کفره ایشدر) (پس معناسی فقری کفره ایشدر دین معنای
 مطابقتی سولامش) (که حرف تعلیل) (کاد کاد فعلدر افعال معاربه دن) (الفقر لفظ مرفوع اسمی
 (ان یکون کفر تاویل مفردده خبری) (با حرف مصاحبت) (وجود نعمت لامیه) (برهنه بانک فتی
 و ضمیمه در انک فتحله چلقی دیکدر عریان معنانه) (و با حرف وحدت) (و همزه حرف توسل

ردان سید علی و سروری

رد شعی

رد سروری

رد شعی

رد سروری

(ورا دآت مفعول) (پوشیدن لفظ مشترک در کپک و اورتمک پندده) (بونده کپک معناسی یا قشمر
 اورتمک معناسیده بویله) (مکر پوشانیدن معناسی تضمین ایده وز) (یعنی کیدرمک و با اورتمکله
 کیدر مکدن تعبیر ایده وز) (استخلاص گرفتاری مصدرک مفعولنه اضافتدر) (تخلیص
 گرفتار معنانه) (و با حرف وحدت) (اینای جنس ما لامیه در) (ورا دآت مفعول) (با حرف
 صله) (مرتبه ایشان لامیه در انلرک مرتبه سنه دیکدر) (که اسمدر من استفهام معناسیده کیم
 دیکدر) (رساند انک فتحله ایشدر معنانه در) (اینای جنس مفعول صریحی) (و بر تبه خبر
 صریحی) (بعض نسخه ده که پرینه کی واقدر بوقدر بجه) (رساندک فاعلی فقر اولور معنی
 دخی مستقیم و حسیان اولور تامل ندر) (ید علیا بیانه یدال در دست معنانه) (علیا عینک
 ضمی و لامن سکونله مؤنث اعلی در بوجه دیکدر بلند معنانه) (مراد ست اعطادن) (یعنی
 و ریجی ال) (با حرف صله) (ید سفلی سینک ضمی و فالت سکونله اسفلک مؤنثدر ینه بیانه
 التالی دست زیر معنانه مراد فقیرک ایدر که الی در) (چه ادآت استفهام) (ماند بونک فتحله
 فعل مضارع مفرد غائبدر) (مایدن بکرک معنانه) (نبی که فعل نفی استقبال مفرد
 مخاطب استفهامی متضمن کور من مبین دیکدر) (که حرف بیان) (حق جل و علا در حرف
 ظرف) (محکم تنزیل لامیه) (محکم دن مراد ایکیدن خالی دکل یا کتب اصولده ذکر اولان اوله
 (یعنی تا و یله محتاج اولیان آیت و یا معای لغویسی مراد اوله و لکل وجه) (نعمت اهل بهشت
 لامیه در) (خبر مید هدک مفعول صریحی) (وازنم غرض صریحی) (اولک محلا مرفوع مبتدا
 (لهم جار و مجرور یله مقدر حاصل یه متعلق) (ورزق لفظا مرفوع فاعل ظرفدر وجهه
 ظرفیه خبر مبتدا در) (و معلوم صفت رزقدر فوا که رزق تفسیر ایدر) (به ضیلر عطف بیان
 رزقدر دیدیلر) (و بعضیلر ایدر اندن دیدیلر) (فوا که فاکه نك جعیدر یعنی بمشدر) (و هم
 مکرمون مبتدا و خبر جله اسمیه اعرایدن محلا منصوب جله حالیه) (فی جنات النعیم مکرمونه
 متعلقدر) (نعیم نعمت معنانه در) (ناحرف تنبیه) (بدانی فعل مضارع مفرد مخاطب) (که حرف
 بیان) (مشغول مشغول معنانه در) (کفاف کاف عربک فتحله رزق دیکدر و اضافت لامیه در
 (دوات عفافده بویله در) (عینک فتحله) (ملک فراغت بیانه) (زینکن رزق لامیه در) (و معلومه
 اضافت بیانه) (نکین نوک و کاف محکم کسر یله بوزک فاشته دیرلر و عریجه فص دیرلر فالت فتحی
 و صادک تشدیدله) (محصول ترکیب) (معرفتمزدرویش ارام و قرار ایلر یعنی تک دور من نافقری
 کفرله آخر اولور و یا کفره ایشدر و یا انی کفره ایشدر حاصلی معرفتمزدرویشک اونه سی کفره
 چقار زرا حدیث شریفده بیور فقر کفر اولغه قریبدر یعنی کفره قریبدر حاصلی فقر نا اهل
 کبسه بی عصمتدن اخراج ایدوب کفره برابر ایشه ادخال ایدر نعمت دنیا و خودندن غیر یله برچپانی
 کیدرمک قابل و ممکن دکل و یا بر اسیری دشمن النیدن و محبوسی زندادن تخلیص الیکه اندن
 غیر یله ممکن اولمز واکاسی و کوشش آتسز لایق و سزاوار دکل بزم اینای جنسمزی یعنی فقراء
 صوفیه بی انلرک مرتبه سنه فقر چن ایصال ایدر و بدعلیا یعنی اعطا و احسان اید بیجی ال ید سفلی
 یعنی زکات و صدقات و احسانات و عطیات قبول اید بیجی الهه بکرر یعنی بکرر معنانه استفهام انکار ایدر
 کور من نیست که الله تعالی محکم تنزیلده یعنی کلام مجیدده اهل جنت نعمتدن خبر و پروب بیور که
 انلرک معلوم و معین رزق لری وارد که اول رزق مبرور در اول اهل بهشت جنات نعیمده یعنی
 چنان نعمتدرده مکرم و معزز در تالیه عین که رزقه و کفافه مشغول و معید اولان دوات عفافدن
 یعنی حرامدن پرهیز ایلدن عز و مدر و ملک فراغت رزق معلومک نکینی التنده در یعنی هر کس که
 رزق معلومی و نعمت معینی وارد صفاتی قلبه و فراغت خاطره مالکدر * یث * نشنکارانماید

اندر خواب * همه عالم بچشم چشمه آب * نشکان نشسته تك جعبدر (و راحرف تخصیص
 نماید فعل مضارع مفرد غائب مبنی للمفعول معنایه کورینور دیمکدر (اندر ادات ظرف) خواب
 بونده دوش معنایه در (همه عالم جعب عالم دیمکدر (نمایدك نائب عن الفاعلیدر) بچشم باه صله
 الیه مفعول غیر صریحی (و چشمه آب اضافت بیانه الیه صریحی (محصول بیت) نشسته دوشده
 کوزینه جعب عالم صو چشمه سی کورینور یعنی هر کس او یا نقلده نکه فکر و ملاحظه ایدرسه
 او بودقه دوشده آتی کور حاصلی قصه دن حصه بود که فقر آتی بی معرفده فراغت بال
 وصفای درون اولماز زبرا کو کلاری فقر جهندن هزار وسوسه الیه موسوسدز * هر یکا که سختی
 کشیده و الخی چشیده را بنی خود را بشره در کارهای غمخوار انداز دواز توابع آن برهیرد و از
 عقوبت آخرت نهر اسد و حلال از حرام نشناسد * سختی یا حرف مصدر (کشیده یا حرف وحدت
 (و همزه حرف توسل) الخی یا حرف مصدر (چشیده یا حرف وحدت) و همزه حرف توسل (و را
 ادات مفعول (بشره شره فتح شین و را واه اصلیه الیه حرص معنایه در (نهر اسد فعل ننی
 مستقبل مفرد غائب (محصول ترکیب) هر برده که شدت چکمش و آجیل طامشی کورسین کشیدی
 حرصه قور فتح ایشره آثار و آنک توابعندن صافتمز و عقوبت آخرتدن قور قز و حلالی حرامدن
 بیز * قطعه * سکی را کر کلوشی بر سر آید * زشادی بر جهد کین استخوانست * سکی یا حرف
 وحدت (و راحرف تخصیص) کلوخ کاف عربك ضمی و فتحیه و لامك ضمیه کسکه دیر که
 ناراده و غیره برده اولور (و یا حرف وحدت) بر حرف استعلا (شادی یا حرف مصدر) بر حرف
 تاکید (جهد جیم عربك و هانك فتحیه الیه فعل مضارع مفرد غائب صیغره دیمکدر (جهدی
 جهندن یعنی جیم عجمك ضمیه اشتقاقی ایدنلر تصرف جدید ایلشلا کین (که حرف تعلیل
 (این اسم اشارتیدر) کلوخه و میدا (و استخوان خبری (محصول بیت) بر کلک بر کسک باشی اوزینه
 کسه یعنی بر کیمه بر کله بر کسک آتسه و او ستندن آتسه شادیلقدن صیغره که بواسطه او اندر
 دیو استخوانه زیاده تنها لکندن قصه دن حصه بود که زیاده فقر و احتیاجندن بایند بر کیمه
 جنبه ال اوزده ظن ایدر که کندی به بر نشه احسان ایدر * و کر نعی دو کس بردوش گیرند *
 لیم الطبع یندارد که خوانست * نعلش نولك فتحی و عینك سکونله قهره میت کنوره جک صال
 (یعنی تابوت اگر ایچنده میت اولور سه عرب اکا جنازه دیر جیمک کسر الیه (و اگر میت اولمایوب
 خالی اولور سه اکاسر بر دیر (یا حرف وحدت) بر حرف استعلا (دوش اوموز) گیرند فعل
 مضارع جمع غائب (معلوم اوله که عرب دینندن غیریده نشیه و جمع صیغه ده مشترکدر) لیم
 الحق دیمکدر دنی الاصل و شحیح النفس معنایه (طبعه اضافتی فعلیک فاعلنه اضافتیدر) یندارد
 فعل مضارع مفرد غائب (یندار ینندن ظن ایدر دیمکدر) که حرف بیان (خوان بونده سفره
 معنایه در (طعام دینلر یندار الیه سولشلا (محصول بیت) و اگر ایکی کیمه بر نعی اوموزینه
 الوب کوزور سولر دنی الاصل و شحیح النفس ظن ایدر که سفره در که ایچنده طعام و ارنیم الطبعی
 کله نشیه ایلدی طعامه زیاده حرصنده مراد فقر بی معرفتدر * اما صاحب دنیا عین
 عنایت حق ملحوظست و بحلال از حرام محفوظ من همانا که تقریر این سخن نکرده و برهان
 پان تیاریم انصاف از توقع دارم هرگز دیدی که دست دغای بر کشف بسته بانی نوابی
 در زندان نشسته بارده معصومی در یده یا کنی از معصم بریده الا بطلت درویشی شیر مردان را
 بحکم ضرورت در تقصیر گرفته اند و کعبه یافته و محتسب که درویش را نفس اماره مطالت
 کند چون قوت اخلاصش نباشد بصیان مبتلا گردد که بطن و فرج تو امانند یعنی
 دو فرزندیک شکند مادام که این برجاست این بر است شنبدم که درویشی را باحدثت جحشی

ردنمی

مضا

رد شرح جیما

باحدث
نسخه

بکر

بکر فتند باین که شرمساری بر دیم سنکساری بود گفت ای مسلمانان رزندارم که زن کنم و قوت
 ندارم که صبر کنم چه کنم لارهبانیه فی الاسلام * صاحب دنیا اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر
 (یا حرف مصاحبت (عین عنایت بیانه (و حقه اضافت لامیه (ملحوظ منظور معنایه در اصلده
 لحظ کوز اوجله بقدر (همانا بونده کانه معنایه در لازمی فرض و قیاسدر) تقریر این سخن
 مصدرک مفعولنه اضافتیدر (برهان دلیل معنایه در بیانه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر
 (انصاف دارمک مفعول اولی (و توقع ثانیه توقع بونده امید معنایه در (هرگز بعض شراح
 هیچله بیان ایلش (و بعضی دیمش هرگز لفظی بدیهاتند و بیانه احتیاجی یوقدر لیکن هرگز
 عبارتی فارسیدر ترکیبه نسبت بیانه احتیاجی وارد کلا یخنی ابدی فعل ماضی مفرد محاطب
 استقهای متضمن (دست دغا لامیه (دغایر کیمه دیر که ظاهری باطنه او عیمه (حاصلی
 حبسه باز و قلب و دغل معنایه مستعذر (و یا حرف وحدت) بی نوا بی یا حرف
 وحدت (پرده معصوم لامیه (تقدیری پرده عرض معصومدر (یعنی پرک و پرهر کارک
 عرضی پرده نمی دیمکدر (در یده بونده اسم مفعولدر بر تیش دیمکدر) کنی (یا حرف وحدت
 (معصم عینک کمری و عینک سکونی و صیادك فتحیه الله بلرک بریشه دیر (بریده
 بونده اسم مفعولدر کسکمش معنایه (الا ادات استنسا در مذکور در دن (یا حرف
 مصاحبت (علت درویشی لامیه در بام مصدریه الیه (شیر مردان ارسلان ارل بها در دن
 کنایتیدر (نقب نولك فتحی و قافك سکونله تحریف ایدوب لغم دید کلریدر) بونده مراد
 او غریلق ایچون دیوار دلمکدر (کعب طوبقدر) سفته سینك ضمی و فالك سکونله ماضیدن
 قمتدر (اند تقدیریه دلمکدر مراد بوقاغودن طوبقوری مجروح اولمقدر) سفته اسم
 مفعولدر دین مفعولی فاعلدن فرق ایلزیمش (درویش را نفس اماره) راحرف تخصیص
 و اضافت بیانه در تقدیری اماره با سؤدر بر امر فاعله ایدن نفس دیمکدر (قوت احصان مصدرک
 مصدره اضافتیدر (وشبهه لامیه (بعضیان یا حرف صله (که حرف تعلیل (بطن پاک فتحی
 و طانك سکونله قرن معنایه در که فارسیجه شکم دیر (فرجندن مراد ارک و عورتک قبلدر
 یعنی اوکلری (تو امان تانك و همزه نك فتحیه الیه ایکن معنایه در یعنی فرزندن بر بدن طوغان ایکی
 اوغلانه دیرلر فارسیجه همزاد دیرلر (شیخ شرح ایدوب یعنی بطن و فرج بر شکم ایکی فرزنددر
 (این اسم اشارتدر بطنه و آن اشارتدر فرجه (درویشی را) یا حرف وحدت (و راحرف تخصیص
 (یا حرف نطف (حدث خبث بیانه مراد حلاله دیمکدر (مراد زنادر) بان که انك برله دیمکدر
 عرب مع ذلك دیر (شرمسار صفت مشبهه در حجل معنایه) و یا حرف مصدر (یم سنکسار لامیه
 (و یا حرف مصدر (زن کنم اولم دیمکدر زرازن کردن اولمک معنایه در (ع امر دیت نیاز مای
 و انکه زن کن) رهبانیت رانك فتحی و هانك سکونله مصدر در رهب برهب دن یعنی علم
 بایندن مصدری رهب ده کلور رانك فتحی و هانك سکونله (لارهبانیه فی الاسلام تلخیصدر
 بره طول حدیث شریفه که انده (لارهبانیه و لا یتیل فی الاسلام) واقعدر (یعنی دین اسلامده
 افعال رهبان اولماز (یعنی صوم دایمی و کشتن بلا سین کیمک وات (یعنی لجم یمک و بوندن
 غیره نیجه احوال (یتیل نفعل بایندن مصدر در نکاحی ترک ایدوب نسادن کلیا منقطع اولمقدر
 (محصول ترکیب) بی معرفت درویشك احوالی مذکور کی در اما اصحاب دنیا یعنی اغنیایا
 (خدا نك عین عنایتله منظوردر) و حلال سبیله حرامدن محفوظلر کانه که بن بوسوزی تقریر ایلیم
 و بیانه برهان و دلیل کنوره دم ستدن انصاف امیدن طوتارم هرگز کورد کی بر عیار و حبسه
 بازک الی اردینه بغلی اوله و یاری نوازنده اوتورمش اوله یعنی زندانه کرمش اوله و یار معصومک

رد سروری

عرضی برده می برکش اوله (و یا برآیه بلرک برندن کلمش اوله) (الا درو بشلک و فقیه بلک علیله شیر مردی و بهادر داری ضرورت فقر سیله اوه کرمک ایچون دیوار دلمکده طوتوب ایاغنه یوقاغی اوروب طوبقارین بحر و ح ایشلر) حاصلی کر جکدن بهادر ار ز فقر ضرورتیه نامعقول ایشلر ارتکاب ایدوب باشلرینه بلال کش (واحدالدر که درو بشلک نفس اماره سی مطالبه ایلله) پس چونکه قوت احصائی یعنی صیانت نفسی اولیه عصبانه مبتلا اولور (زیرا بطسن و فرج ایکنر در) یعنی برقرندن طوغش ایکی اوغولدر مادمه که قرن برنده در فرج ایاغ اوزره در یعنی قرن طوق اولدجه فرج حرکت ایدر (ایشتم که پردویشی رنما مشروع ایشده طوبقار) حاصلی زنده طوبقار ایلر که حجاب چکدی طاشلنی قورقوسی اولدی (درویش دیدی ای مسلمانلر اجه م یوقدر که اولم) (اول قدر قوم یوقدر که صبر ایدم نیجه ایده یم دین اسلامده رهبانیت اولماز یعنی کشتلر عادت و قانونی اولماز) (واژه) مواجب سکون وجهیت درون که خد اوئدان نعمت راست یکی آنست که هر شب صنی در بر کیرند و هر روز جوانی از سر که صبح تا باتر اذیت از صیاحت او بردلست و سر و خرامان را پای جیالت در کل *

جمله مواجب سکون لامیه (در) (مواجب جمع موجب در که مصدر مییدر و جوب معناسنه بونده مراد صیدر اسم مکان ظن ایدنار ظن فاسد ایشلر) که حرف رابط صفت خداوندان نعمت اصحاب نعمت دیمکدر (یعنی اسم فاعلک مفعولته اضافتی در) (حرف تخصیص در لام جاره معناسنه) (یکی مبتدا) آنست خبری (که حرف بیان) صنی یا حرف وحدت (برونده سینه و پهلو معناسنه در) (جوانی یا حرف مصدر) (از سر باشند دیمکدر استئناف معناسنه) (ینه کیرند مقدر در) (که حرف رابط صفت) (صبح تا بان پسانه) (و را حرف تخصیص) (صباح جال معناسنه در) (اویه اضافتی لامیه در) (دل بونده یورک معناسنه در) (سر و خرامان پسانه) (خرامان صفت مشبهه در صالته ان معناسنه) (پای جیالت لامیه در مجازا) (پای ذر کل اولوق عجزدن و مغلو بلقدن کایتدر) (محصول ترکیب) جمله اسباب سکون و جمعیت در وندنگه نعمت صاحب یکنکدر یعنی انلره مخصوص در بریسی اولدر که هر کیجه بر صنی پهلو به چکرل و هر کون باشند یکنکک کسب ایدر یعنی کوزلرله یاتوب قالمقله تازه جوان اولورل انجیلین صنم که صبح تا بانک ال اتم حسن و جانندن یورکی اوزره در یعنی یوقدر حسن و جال صاحبی ایکن انک صیاحتی رشک وحدندن یورکی صنی بر س الی یورکی اوزره طوتار شکه یورکی صنیجن کیمه یوله ایدر (بونده دلدن سینه بی مراد ایدنر معنای مقصوده و اصل اولما شلر دخی اول صمک صبا حندن و خرامان قاشندن سر و خرامانک جیالت ایاغی بالقدنه در رشک وحدندن یعنی انک قائمی کی خرامان اولد یفتدن حجاب چکوب حیرته قالمش ینه صبح ربانی ایچون اذات خبر یعنی مین و تا مقدر در * بیت * بخون عزیزان فرو برده چنک * سرانکشتا کرده عتاب رنک *

یا حرف صله (خون عزیزان لامیه) (فرو برده ماضیدن قسم در مفرد غائب فاعلی مذکور صمه راجع تختنده ضمیر در) (فرو برده اسم مفعول دین فاعلی مفعولدن فرق ایلر یش) (چنک مفعول صریحی) (و بخون غیر صریحی چنکدن مراد نیجه در بر مقدر در دین خطا ایشلر) (سرانکشتا رنک کسریله بر مقار اوجی کرده انک مفعول اولی) (عتاب رنک وصف ترکیبی و مفعول ثانیه) (عتاب صمک صنی و نونک تشبیه ایکه دید کتری یشدر فارسیجه سنجید دیر) (محصول بیت) عزیزان یعنی عاشقانه قاننه نیجه سنی باتریش یعنی نیجه عاشق قتل ایشلر و بر مقار اوجی قیرار دوب اول فاندن عتاب رنک ایشلر حاصلی بر مقارینک اوجنک قزلانی خاندن دکلدر بلکه قنیل ایلد کتری عاشق قانندن رنک آمبر اولمش * محالست که باوجود

و در شرح جیما

ندان سید هل و سروری

و در سروری

و در سروری

لکن ضرورت وزن ایچون بوراده سرک راسی ساکن او قنور لاطاع

عتاب مشهور زمیوه در

و ترکیبه دخی عتاب دیرلر سارح مرصومک ایکه ایلد نفسیری برنده دکادر زرا ایکه بشفه مویه دن که سر یسی حسن صمک صنی و فح با و سکون نون والک مدبله غیر ایدر فی الحقیقه یونک فارسیسی سنجید و عتابک تیرخوندن لاطاع

حسن طلعت او کرد مناهی کردند و با قصد تباهی کنند * که حرف بیان (یا حرف مصاحبت) (وجود حسن طلعت او لامیه در بونده طلعت یوز معناسنه در) (کرد مناهی لامیه) (کرد کاف عجمک کسری و رانک سکونیه اطراف معناسنه در) (مناهی منهیک جمعیدر یعنی شرع شریف نهی ایلدیکی معنای حاصلی نامشروع ایشلر دیمکدر) (کردند کاف عجمک فحی و رانک سکونیه فعل مضارع جمع غایبدر چکن ینه در دیمکدر) (قصد تباهی مصدرک مفعولته اضافتیدر) (نباه تانک فحیله فاسد دیمکدر) (یا حرف مصدر فساد معناسنه) (محصول ترکیب) محالدر که اول صمک حسن طلعتی وجودیله اغنیا نامشروع ایشلر اطرافنده چکن ینه و با فساده قصد ایدر *

* بیت * دل که حور بهشتی ر بود و یغما کرد * کی التفات کند بر بتان یغمایی * دلی یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت) (حور بهشتی پسانه) (حور عریظه اهورک و خوراه نک جمعیدر حرا حورک و حرا نک جی اولدیگی کی لیکن عجم حور لفظی مقام مفردده استعمال ایدر (بهشتی یا حرف نسبت) (ر بود رانک فحی و ضمیه فعل ماضی مفرد غایبدر) (دل ر بودک مفعول) (و یغما کردک) (بر حرف صله) (بان یغمایی پسانه) (یا حرف نسبت یغما به منسوب بنار دیمکدر) (محصول بیت) بر کوکلی جنت حوری قدی و یغما ایلدی یعنی بر کوکل که جنت حوریته تعلق ایدوب اکا عاشق اولدی فن التفات ایدر دنیانک یغماچی محبوبلرینه یعنی جنت حوری کی کوزلرله مالک اولان کیمه انلردن اذالره فن التفات ایدر بتان یغمایدن مراد روسی زلر و مستعمل اوغلسلر در دین قنی یاوه سولمش * بیت * من کان بین بدیه ما شتهی رطب * یغنیه ذلک عن رجم العناقد * من اسم موصول (و کان تامه) (بین بدیه لامیه اوکنده دیمکدر قدام معناسنه بو عبارتی بو معنایه استعمال ایدر) (وما بونده مصدریه حنیبه در یعنی دوام افاده ایدر) (اشتهی افعال باشند فعل ماضی مفرد مذکر غایبدر ناقص یائیدن فاعلی تختنده موصوله راجع ضمیر در) (رطب رانک صنی و طانک فحیله لفظا مرفوع فاعلی کان در جمله فعلیه اعرابدن محلی یوق صله موصولدر موصول صله سبله اعرابدن محلا مرفوع مبتدا) (یعنی فعل مضارع مفرد مذکر غایبدر ناقص یائیدن و ضمیر بارز موصوله راجع ضمیر (ذلک لفظا مرفوع فاعل یغنیدر و رطبه اشارت وجهه فعلیه اعرابدن محلا مرفوع خبر مبتدا در که موصول صله سبله در) (عن حرف جر یعنی فعلیه متعلق) (رجم عتاب قدر مصدرک مفعولته اضافتیدر رجم طاش اتمه در) (عناقد عنقو دك جمعیدر لغتده اوزم صلفمیدر اما بونده مراد حرما صلفمیدر) (محصول بیت) بر کیجه که اوکنده اشتها ایلد بکه تازه حرما اوله یعنی کوکلی استر بکه رطبه مالک اوله بوکا مالک اولوق یعنی رطبه اکا استغنا و بر حرما صلفمینه طاش اتمقندن حاصلی حاضر و ایاکن حاضر اولینه سعی ایلکه نه احتیاج مصراع اولک معناسنی شول کیمه نک تازه حرما یشته اتسه اولوقت اول نسه آنک اوکنده اولسه دین و مصراع ثانیه یو کا کوره بیان ایلین معلومدر که ینک معناسنه و اصل اولما مشدر * اغلب نهی دستان دامن عصمت بمعصیت الیند و کرسنکان نان ربانید * اغلب اکثر دیمکدر (نهی دستانه اضافتی لامیدر) (نهی دست تانک فحی و کسریله لغتدر وصف ترکیبی اقسامندنر الی بوش دیمکدر صفر الید معناسنه) (والف و نون اذات جمعدر) (اغلب مبتدا) (والیند خبری دامن مفعول صریحی) (و بمعصیت غیر صریحی) (دامن عصمت پسانه) (عصمت باکک معناسنه در) (یا حرف مصاحبت) (معصیت کاه دیمکدر) (الیند فعل مضارع جمع غایبدر) (الیندن) (و کرسنکان کاف عجمک صنی و رانک کسری و سینک سکونیه آج کیمه در) (کاه اولور که ضرورت وزن ایچون راسا کن وسین مکسور او قنور بونده مبتدا و اقعدر) (اصلنده مبتدا قدر اغلب لفظیدر

رد شعی
لکن اقتضای جزالت معنی
شعی مرصومک ندیدیکدر
فقد بر لاطاع

رد شعی

ضرورت امر ایکی سنی ذخی لغتدر
لاطاع

(فقره سابقه ده کبی (و ر باشد در انک فحی و ضمیمه فعل مضارع جمع غائبند (ر باشدند
 ر بودند دینار خطا ایشلر (نان مقدم مفعولی (جمله فعلیه خبر مبتدا در معنای قیاسی دیکدر
 (محمول ترکیب) تهی دستلک یعنی فقراتک اکثری عجمت انکی مضیله بولاشد درل یعنی
 گناه سبیل کندی رسوای ایدر و آج اوللرک اکثری انک قیاسی حاصلی بی عرض و وقار اولور
 * بیت * چون سک درنده گوشت یافت نرسد * کین شتر صالحست یا خرد جال * سک درنده
 بیایه دالده فتح و کسر جازدر (و ر آفتوح و تشدید ضرورت وزن ایچوندر بر تیکی کلب دیکدر
 (سک مبتدا) و یافت خبری (و گوشت کاف عجمک ضمیمه ات دیکدر لم معنای سسته (یافتک
 مقدم مفعولیدر بولدی دیکدر (نرسد فعل نفی مستقبل مفرد غائب صور مز دیکدر (مصراع
 ثانی به مر هوند (کین اصلنده که این ایدی (که حرف بیان (و این اشارتدر کوشته (شتر صالح لامیه
 (یا حرف عطف (خرد جال لامیه (دجال مسیح کذاب دید کبری لعینک اسمیدر (محمول بیت)
 چون که بر تیکی کلب یعنی کلب عقورات بولدی صور مز که بوات شتر صالحک ایچوندر یوخسه خیر
 دجالک ایچوندر یعنی حلال و حرام فرق ایلازاج اولن فقیده بویه در که بیجک بولنجده حلال و حرام
 دیرالبته بولدیغن بیرونغسی طغیان ایدنجده جاع حرامدن احتراز ایلاز * بسیار مستور آن بعثت
 درویشی در عین فساد افتاده اند و عرض و دین کرامی بیاد زشت نامی داده اند * مستور اندن مراد
 پرهیز کارلردر (دین کرامی بیایه یا حرف صله (یاد زشت نامی بیایه (زشت نام وصف ترکیبدر
 چر کین ادلی دیکدر (و یا حرف مصدر (عرض داده اندک مقدم مفعول صریحیدر (و یاد غیر
 صریحی (محمول ترکیب) چوق مستور فقراتق علیله محض فساد و دشمنلردر و عرض و دین
 شرفی زشت فاسق بیله ویر مشلردر یعنی حرامه ار نکاب ایلاک سبیله عرض و وقار بی هبایه
 ویر مشلر * بیت * با کرسکی قوت پرهیز نمائد * افلاس عنان از کف تقوی بستاند * یا حرف
 مصاحبت (کرسنه ضرورت وزن ایچون سابقا مذکور اولان کیدر (و کاف عجزه ها رسمدن
 بدلدرد (و یا حرف مصدر (قوت پرهیز مصدرک فاعله و یا مفعوله اضافیدر (نمائد فعل نفی
 مستقبل مفرد غائب فالماز دیکدر (افلاس مصدر در افعال باندن مفلس و فقیر اولوق دیکدر
 مبتدا واقعدر (و بستاند خبری (و عنان خبرک مفعول صریحی (و از کف غیر صریحی (کف
 تقوی لامیه در مجازا (بستاند فعل مستقبل مفرد غائب با تا کیدایله الورد دیکدر (محمول بیت)
 آچلغه قوت پرهیز فالماز یعنی آخلق پرهیز مانعدر مفلسک و فقیرک تقوی التدن عنان
 اختیاری اولور حاصلی فقر تقویه مانعدر زیر تقوی غناسر اولاز * حالی ککه من این
 سخن بکتم عنان طاقت درویش از دست تحمل برفت و تیغ زبان برکشید و اسب فصاحت
 در میدان و فاحت جهائید و بر من د و آید و گفت چند آن مانعدر وصف ایشان کردی
 و سخنهای پریشان کنی که وهم تصور کند که زهر فاقه را تر یاقند و یا کلید خزینه ارزاق *
 حال دیمک فی الحال دیکدر (که حرف بیان (عنان طاقت درویش بیایه و لامیه در دست
 تحمل بیایه (تیغ زبانه بویه در (اسب فصاحت (و میدان و فاحت ده بویه در (فصاحت
 رسوایلق (و فاحت ادبسرلک (جهائید جیم عربک فحیه فعل ماضی مفرد غائبدر (جهائیدند
 صحراندی دیکدر (دوانید دال مهمله تک فحیه فعل ماضی مفرد غائبدر (دوانیدند بیلردی
 دیکدر (زهر فاقه بیایه (کلید خزینه ارزاق لایه لردر (کلید کاف عربک فحیه مفتاح
 معنایه در (محمول ترکیب) فی الحال ککه بن کین سوزری سو بیدم درویشک طاقتی
 در کینی تحملی التدن کندی (یعنی سوزمه طاقت و تحمل کتوره مدی و اوزریمه دل فلجی
 چکدی یعنی دیلمکه باشلدی و رسوایلق آتی ادبسرلک مبتدا انده صحراندی (یعنی رسوایله

و ادبسرلکه باشلدی (و بنم اوزر مه یلدر دی (و دیدی اغنیایک حقنده و وصفنده او اقدر
 مبالغه ایلمک (و اولد کلی انلر ایچون پریشان سوزلر سولدک که قوت و آهمه تصور ایلمر که
 فقر و فاقه زهریسه تر یاقلردر (و یا فقراتک رزقاری خزینه سنک مفتاحیدر * مشی متکیر
 و مغرور و معجب و نفور و مشتغل مال و نعمت و مفتن جاه و ثروت سخن نکویند الابسفاقت
 و نظر نکند الا بکرا هت علما را بکدانی منسوب کند و فقرارایه بی سرو پای معیوب گرداند
 بغرور مالی که دارند و عزت جاهی که دارند بر تران همه نشیند و خود بهتر از همه یندند
 آن در سر دارند که بکسی سر بردارند بخیر از قول حکما ککه گفته اند هر که بطاعت از
 دیگران کست و به نعمت یش بصورت توانگرست و یعنی درویش * مشی مشت عجمک ضمی
 و شینک سکونیه بویه آوج معنایه در قلندن کایدن و مراد تحقیردر (و یا حرف وحدت
 (معجب اسم فاعلدر افعال باندن متکبر و خود بین معنایه (نفور فاعلدر فاعل معنایه مبالغه
 ایچون زیاده نفرت ایدچی معنایه (مشتغل مال اسم فاعلک مفعوله اضافیدر ماله مشغول
 دیکدر (مفتن اسم مفعولدر افعال باندن جاهه اصافتی قائم مقام فاعلند اضافیدر مفتون جاه
 دیکدر (ثروت ثلک و واول فحیه لری زانک سکونیه غنا معنایه در (سفاهت خفت معنایه در
 مقابلی حملدر (به بی سرو پای یا حرف مصاحبت (حرف صله دین غلط سولیش (بی سرو پای
 شول کیمسه به دیر که بی پروا کزوب هیچ بر کار و کسبه نفید ایلمه (گردانند بونده کند معنایه در
 یا حرف مصاحبت (غرور مال لامیه (و یا حرف وحدت (که حرف رابط صفت (عزت جاه
 غرور مال کیدر (و یا حرف وحدت (که به حرف صفت (نه آن درس دارند یعنی باشلنده آتی
 طوم نملر (حاصلی باشلنده اول هوا و سودا بوقدر دیکدر (که حرف بیان (بکسی یا حرف صله
 (و یا حرف وحدت (سر بردارندک مقدم مفعولیدر (یعنی بر کیمسه التفات ایدوب باشین فالدر مملر
 حاصلی تکبر کوسرلر (محمول ترکیب) اغنیایک دیدک بر آوج متکبر و مغرورلردر و خود بین
 و نفورلر مال و نعمته مشتغل و منصب و دولک مفتونلری سوزلر سوللر الاسفاقتله و فقرایه
 نظر ایلاز الا کرا هتله علما دیلنجیکه منسوب ایدر (یعنی علما کدالردر دیرل (و فقرای بی سر
 و بالاسله معیوب ایدر (یعنی بر بلوک باشی و یاغی بلور سر بی پروای کار و کسب ایشسر
 و کوجسر حر یقاردر دیرل (بر مال غروریه که دوزلر (یعنی کندیلرده اولان مالک غروری سبیله
 و بر منصب عزتیه که ظن ایدر (یعنی منصب عزت و شرفدر دیو ظنی سبیله مجلسده جمع
 ناسدن بوقاری اوتورلر و کندیلری چیدن بکرک بلورلر (و باشلنده اولان غرور و تکبر بوقدر که
 کیمسه به باشلین فالدر و التفات ایده ل قول حکما دن بخیرلردر که دیمشدر که هر کیمسه که طاعتله
 و یا طاعتله غیر یلردن اکسکدر (و نعمتله و یا نعمتله زیاده در صورنده غنیدر (اما معناده فقیردر
 * بیت * کربی هنر مال کند کبر بر حکیم * کون خرس شمار اگر کاو عنبرست * (بمال یا حرف سبب
 (کبر کافک کسیریه تکبرک معنایه در (کون خرس لامیه لردر (کون کاف عربک ضمیمه و واول
 اصلیه ایله کوت دیکدر در معنایه کاه اولور که وای حذف ایدوب کن دیرل (شین ضمیر
 بی هنر و اجمدر (شمار فعل امر مفرد مخاطب (کاو عنبر لامیه در بعضیلر دیدیلر که عنبر
 دکر صغریدن حاصل اولون یعنی الت ترسندن پس بوسوزا کا کوره در (محمول بیت) اگر
 هنر سز مال سبیله حکیم اوزره کبر و غرور ایدر سه ای کون خرسای یعنی کون خرسایله اگر
 کاو عنبر ایسه ده یعنی ای احقر ناسدن عدایله اشرافدن عدایله * کتم مذمت ایشان روا مدار که
 خداوندان کر مند گفت خطا کنی که بنده در مندرجه فائده که ابراز دارند و بر کس نمی یارند و چشمه
 آفتابند و بر کس نمی تابند و بر مرکب استطاعت سوارند و نمی رانند قدی بهر خدا نشیند و در می

فی من وادی نه هند و مالی بمشقت فراهم آورند و نخست نگهدارند و بحسرت بگذارند و حکما گفته اند سیم بخیل وقتی از خاك برآید که وی بخاك رود * ابرازار لامیه (آذار و آذر الفله و الفسز و ذال پرینه زایله بونده مارت آبی مراد در) پس صوك كوز آبی دین تاریخ جلالیه نسبت سوبلش که بونده اول مراد دکلدر (و نعيم ایدوب بهارك صوك آبی و كوزك صوك آبی و قش آبی دین اصابت ایلماش) بارند بونده یقیرمزل دیمکدر متعدی مناسبه یعنی یغور یاغدر مزل دیمکدر مراد کیمسه به احسان ایلزل دیمکدر (نابنده متعدی یعنی کیمسه اوزره برنوصالمازل) مرکب استطاعت بیانیه (محصول ترکیب) دیدم که اغنیایک مذمتی رواقیوم زراکرم صاحبزید دیدی خطاسوبلک که اچه قولل یدرنه فاده که آذار بلوطیدر و کیمسه اوزرینه یغمازل و کونش چشمه سیدر و کیمسه اوزرینه ضیا و برنوصالمازل و قدرت مر کینه سواردر و آشوب کیمزل یعنی کیمسه احسان ایلزل خدا ایچون برقدم قومزل یعنی الله ایچون برآدم آدملا مزل و برافه کیمسه به مشق و اذاسر و برمزل و یک مشقه مان جمع ایدر و خسته صافلر و حسیله کیدوب مال بونده قور و حکما دیمکدر مال بخیل اولوقت بردن چبقار که گندی بره کبر یعنی اولور * بیت * ریخ وسی کسی نعمتی بچک آرد * دیگر کسی ایدی ریخ وسی برادر * ریخ باحرف مصاحبت (کسی باحرف وحدت) نعمتی پاسیده بویه در (بچک باحرف صله در) ارد فعل مضارع مفرد غائبدر (ایند فعل مضارع مفرد غائب کلور دیمکدر) برادر قائمدر دیمکدر (محصول بیت) ریخ وسیله یعنی زجت و مشقه بر کیمه برنعمتی اله کتور واکا نصب اولوب غیری کیمسه کلور ریخ وسیله برنعمتی زجت و مشق قائمدر یعنی وره ریخ و زجت الور * کتم ریخ خداوندان نعمت و قوف نیاخته الا بعلت کدنی وره هر که طمع بکسونه کرم و بخیلش یکسان نماید بخک داند که زرچست و کداند که مسک کست گفت بخر به ان میگویم که متعلقان بردارند و غلبه شان شدادر بر کارند تا بار عزیزان دهند و دست بر سینه صاحب تیران نهند و گویند که کس در سرای نیست و بحقیقت راحت گفته باشند * برحرف استعلا (بخیل خداوندان نعمت لامیه زدر) وره واکردن مخفدر بر خسته دیمکدر (طبع نهضت مفعول اولی) و یکس و نایمی (یکسان برادر دیمکدر) نماید فعل مضارع مفرد غائب منی لامفعول مناسبه کورینور دیمکدر (بخت میك فتحی و کسر به اولق جا زدر اسم الت و یا اسم مکان اعتباریه) مسک اسم فاعلدر افعال باندن خبیس مناسبه (بخر به آن باحرف مصاحبت و اضافت لامیه در) غلبه شان شداد بیاتیه (شداد شدیدك جعیدر حکم مناسبه) بر کارند کافی بخت ضمیمه نصب ایدر (ناحرف تعلیل) بار عزیزان لامیه (بار بونده اجازت مناسبه در) صاحب تیران اضافتله و قطعله اوقومنی جائز (مغرای بولک کبی برده خانه مناسبه در) (محصول ترکیب) دیدم که اصحاب نعمتک بخله و قوف بولماش سن الا که انی غلبه و الا هر کیمه که طبعی بر جایه قویه یعنی ترك طمع ایلنه کرم و بخیل اکا برار کورینور بخک بلور که کومش التون ندر) و کما بلور که مسک کیدر یعنی خبسی کدا بلور که انله نسبه و برن درویش دیدی اول تجربه اله درمکه متعلقانی قویه قور و بخک ضمیمه ناری قبولنده نصب ایدر یعنی قویه ایدر اعلا و صلحیه اجازت و برمیلر که ایچرو کورب بولوشه ل و صاحب تیران کوکینه ال قویه و دیرلر که اوده کیمه بوقدر دیولکن کچک دیمش اولور * بیت * انرا که عقل و همت و تدبیر و رای نیست * خوش گفت برده دار که کس در سرای نیست * انرا باحرف تخصص (برده دار قیوچیدر که هر صاحب در) (محصول بیت) اول کیمسه نک که عقل و همت و تدبیر و فکری بوقدر کوزل دیدی برده دار که اوده کیمه بوقدر یعنی بونک کبی

رد این سید علی
رد سروری

شماره کتاب
وزنه در
لصابع

کیمه ل بوق مشابه سنده در * کتم بعدر آن که از دست متوقعان بجان آمده اند و از رقعۀ کدایان یغمان و محال عقلست که اگر یک بیابان در شود چشم کدایان بر شود * باحرف مصاحبت (عذر آن لامیه در) که حرف بیان (دست متوقعان لامیه در) متوقع تفعل باندن اسم فاعلدر امیدی دیمکدر و الف و نون ادات جمعدر (رقعه کدایان لامیه) بجان یغمان بازی حرف صله در (محال عقل لامیه) که حرف بیان (دیک بیابان لامیه) ریک رانک کسری و کاف بجمله قم دیمکدر عرب رمل دیرانک قتی و میك سکونله رمال بونددر (در دالک صمی و راه مشددایله ایچود دیمکدر لیکن رابونده ساکن اوقونور برافضنه موافق اولمچون (چشم کدایان لامیه) بر شود برافله یعنی کوزلری طویه قناعتدن کاپندر (محصول ترکیب) بن در ویشه دیدم متعلقان و غلاظ شدادی قویه قودقاری انکیچوندر یعنی اول عذر ایله در که احسانلری امید ایدنلرک لندن خانه کللر یعنی جانندن برار اولمشلر و جزار رقعۀ سندن ناله و خانه حاصلی دیلنجیلر لندن برار اولمشلر انکیچون قبولینه ادم قور و محال عقلدر که بیابان قی ایچو اولسه کدالک کوزی طویه یعنی اغنیاهر کون برخرینه اولشدر سه بونلره قناعت کاز * بیت * دیده اهل طمع بنعمت دنیا * برنشود همچنانکه چاه بنیم * دیده اهل طمع لامه زدر (واهاک اضافتی بطیندر یعنی لامک کسره سنی اشباعله اوقومنی کرک موزون اوله) باحرف مصاحبت (نعمت دنیا لامیه در) نعمت تاسنک کسری اشباعله اوقومنی کرک ناموزون اولیه دیلنر زاده ناموزون سولمشلر زرا انی اشباعله اوقومنی بیت ناموزون ایدر همچنانکه کافی ساکن اوقومنی کرک وزن ایچون دیلنر اصل اولانندن خبر لری بوغیش (چاه قوی باحرف مصاحبت) بنیم چه معناسه در کیم کیمه یله یه و عریجه ندادر (محصول بیت) اهل طمعک دیدم سی دنیا نعمتله بر اولمز یعنی طویمز چاه شبنله بر اولد یعنی کبی یعنی بو محال اولد یعنی کبی اول محالدر * حاتم طای که بیابان نشین بود اگر در شهر بودی از جوش کدایان بی چاره کشتی و چاه برن اوپاره * (محصول ترکیب) حاتم طای صحرائشین ایدی اگر شهرده اولیدی دیلنجیلر کترندن بی چاره و مضطر اولوردی و اوزرنده لاس فقیر لادن پاره پاره اولوردی * کفتمان بر حال ایشان رحمت میبم کتمه بر مال ایشان حسرت میخوری * (محصول ترکیب) درویش دیدی بن انلرک حاله رحمت ایلدرم یعنی حاللرینه ترجم ایدر که نعمت دنیا به مانکر دز و ثواب کسب ایلزلر بن دیدم که اوله دکل بلکه انلرک مالنه حسرت برسن یعنی حسرت جگر سبن * مادر بن گفتار و هر دو بهم گرفتار هر یق که براندی بدفع آن بکوشیدی و هر شاهی که بخواندی یقر زین بپوشیدی تا نقد کیمه همت همه در باخت و تبر جعبه بخت همه پنداخت * یدق شطرنج آلانندن پیاده دن معربدر (و باحرف وحدت) که حرف رابط صفت (براندی باحرف حکایه سورردی دیمکدر) باحرف صله (دفع آن مصدرک مفعولنه اضافتدر) باحرف تأکید (کوشیدی باحرف حکایه دور یشردم یعنی سعی ایدردم) شاهی باحرف وحدت مراد شاه دیمکدر کشت دیمکدر شاهدن مراد بونده کشت کافک ضمیمه عوام نحر یف ایدوب کشت دیرلر کافک کسریله دین نحر یف عوام ایلشدر زرا بجم کافک کسریله اوقور تنکه تبع ایدنه معلومدر (که حرف رابط صفت) باحرف مصاحبت (فر زین آلات شطرنجیدن برمعروف لندر) بپوشیدی باحرف حکایه بونده اوزردم دیمکدر (ناحی معناسه در) نقد کیمه همت لامیه و پیانیه در (در حرف تأکید) باخت اویناندی دیمکدر یعنی کیمه همتدن نه واریسه نسبه قوما یوب دو کتدی (و تبر جعبه بخت لامیه و پیانیه در) جعبه ترکش معناسه در (محصول ترکیب) بزدر و یشله بولکباده ایدک وایکیز بری بریمزله گرفتار یعنی قاور شمش ایدک هر برید قیکه سورردی انک دفعنه سعی ایدردم یعنی هر نه سوز که سوزلردی انی موجه جوابه رد ایدوب قاور شیلردم و هر بار که کشت شاه دیردی انی

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

فرزینله ستر ایدردم یعنی کلامه هر برجت و برهان که سوق ایدردی انی قوی دلایل له منع و دفع ایدردم تا کیم جج تقد کبسه همتی دو کندی یعنی سو بلیجک سوزی قالدی بلکه جج ماملکنی یعنی یلبدکنی بالتمام اویناندی و افتا ایلدی و حجت ترکشک او قونی ججعا اتدی یعنی حجت و دلیلی قالدی حاصلی بمله ججشکه که بحالی قالدی * قطعه * هان تاسیر یفکنی از جمله فصیح * کورا جران مباله مستعار نیست * هان ادات تنبیه درگاه اول غافل اوله معانسه پس حاضر باش دین مسامحه ایلش (تادات تا کیددر بونک کی برده سرفله ان دیمکدر نیکنی فعل ننی مستقبل مفرد مخاطب برقیه سین دیمکدر سیر مفعول صریحی (وا از جمله غیر صریحی (جمله فصیح لامیه و یا بیانیه فصیحک جمله سندن و یا فصیح جمله دن (کورا اصلنده که اورا ایدی حذف و ایصال ایلدی (مباله مستعار بیانیه در (محصول بیت) اکاه اول غافل اوله فلکانک برافه سین یعنی بجز کوسرمیه سین سیر رافق بجز کوسرمکدن عبارتدر فصیح کبسه نک هجوم و جمله سندن یعنی فصاحتله تکلم ایلندن اوشمه زیرالک و المباله مستعاردن غیر نیسنه سی بوقدر یعنی فصاحتله تکلمی طبیعی دکدر نشانله طریقه در حضرت شیخک خطاب عام طریقه بنیدر قدر * دین ورز و معرفت که مخندان مجع کوی * بر در سلاح دارد و کس در حصار نیست * ورز و اوک فنی و رانک سکوتیه فعل امر مفرد مخاطبدر (ورزیدن سنی ایلک معانسه (دین مقدم مفعولی (ومعرفت اکا معطوفدر) که حرف تعلیل (سخن دان مجع کوی بیانیه ایکی وصف ترکییدن مرکبدر (سخن دان سوز بلیجی (وسجج کوی سوجج سوز بلیجی یعنی مجع سوز و سوز بلیجی دیمکدر (بردر بر حرف صله فیوده دیمکدر (قبوا و زره دین الحق سوز بلیش (سلاح سینک کسریله آلت حریدر (محصول بیت) دینه و معرفت سنی و کوشش ایله زیر اسجج کوی مخندان فیوده براق طوز اما حصارده کبسه یوق یعنی مخندان مجع کوی شول حصاره بکزر که فیوسنده آلت حرب اوله (اما حصارده صواش اری اولیه یعنی معرفتی کسی دکدر مستعار در حاصلی همان نشانله در اوتیه سی بوقدر ائندن اوشمه زیرا شوندن بوندن در مه ججه در (بردر سلاح دارد ک معانسی قلعه فیوسنده سلاحی واردین ابی سلاحدارلق ایده ممش زیرا بو کلامدن مراده تنبیه در (یعنی اغزانی نشانله اولانی ایچریسی خالی قبوس براقلی حصاره بکزر ممش * عاقبت الامر دلیش نمائند ذلیش کردم دست تعدی دراز کرد و یهوده گفتن آغاز و سنت جاهلانست که چون بدلیل از خصم فرومانند سلسله خصوصت یجانبند چون آزر بت تراش که بحجت بابسر برنیامد بچک برخاست که قال الله تعالی (لئن لم تنته لارجنک) دشنام داد سقطش کفتم کریاغم دریدز خدائش کریم * ذلیش ضمیر در ویده (راجعدر) ذلیش ضمیر یده (یعنی ادله قویه ایله اکا غالب اولمغه انی حقیر و خوار ایلدم (دست تعدی لامیه در مجازا) تعدی فعل بایندن مصدر در دالک کسری یابی صیانت ایچوندن که کتب صرفده مین در (درا ز کرد اوزا ندی دیمکدر یعنی بکا ال اوزا ندی (معانسی خصوصت شرووع ایلدی دین بدسو بلیش (منه سنده تعدی تجاوز معانسه در اما خصوصت معانسه استعمال اولتور دین افترالیش زیرا دراز کرد بو استعماله مانعدر (یهوده گفتن آغاز یعنی آغاز کرد دیمکدر یهوده زاید و باطل معانسه در (بعض شراح بالین تربت یجی حکایه سنده دماغ یهده بخت و خیال باطل بست یور دیننده (یهده هرزه و باطل معانسه در دیش (و بونده یهوده هرزه معانسه در دیش (زیرا هرزه باطل معانسه در (و بعض شراح هرزه نک معانسه و اصل اولدیفندن حددن بیرون هرزه سوز و بلیش تنکه دانا عادت بویه در (سنت بونده سیرت و عادت معانسه در (جاهلان اضافه فی لامیه در بعض نسخه ده و او برینه (که سنت واقعدر و او حرف حال (و که حرف تعلیل اولور) که حرف بیان (و چون حرف تعلیل) بدلیل با حرف مصاحبت و یا حرف

ردان سید علی

رد شعی

رد سروری

رد شعی

رد شعی

رد سروری

طرف دلیل ایله و یاد لیلده دیمکدر (فرومانده عاجز قاله له معانسه در زراماندن قالمقد و فروماندن عاجز قالمقد (سلسله خصوصت بیانیه در (یجانبند دیره در یعنی خصوصت ایدر (چون ادات تنبیه (آرزوا معجمه و راه سوله ایله ابراهیم پیغمبرک علیه السلام اتاسینک آیدر (بت تراشه اضافی بیانیه در (بت تراش وصف ترکییدر تراشیدن بت یونجی دیمکدر یعنی فنی و صنعتی بت تراشلق ایش تنکه بعض توار یخده مشیدر که انک زمانده انک کی بت یوناز یوغیدی اگر انسان شکلنده و اگر بهض حیوان شکلنده (که حرف بیان (بحجت با حرف نلف و یا حرف مصاحبت (بابسر با حرف مصاحبت تقدیری بابسرش در حذف ایصال ایلدی (برنیامد چیقشامدی یعنی ججشامدی (حاصلی احتیاجده غلبه ایده مدی جنکه قالدی (یعنی او غلبه جنکه مباشر اولدی تنکه کلام شریفده بیور که (ارغب انت عن آلهی یا ابراهیم لئن لم تنته لارجنک (واهیجری ملای) * دشنام داد سقطش کفتم کریاغم دریدز خدائش کریم * هرزه حرف استفهام راغب اسم فاعلدر علم بایندن عن حرفیه استعمال اولنسه اعراض معانسه در (انت ضمیر مرفوع منفصل محلا مرفوع فاعل راغب در) عن حرف جر راغب متعلقدر (الله الهک جهمیدر بونده اصنام مراد در یا ضمیر منکلم محلا محروم مضاف ایلدر یتم معبود زمین دیمکدر (با حرف ندا (ابراهیم منادی (لئن لام حرف موطنه قسم (ان حرف شرط) (لم تنته فعل جحد مطلق حرف شرط معانسی استقباله نقل ایلندر (لئن لم تنته جمله شرطیه (لارجنک لام حرف جواب قسم (ارجم فعل مضارع متکلم و حده در رجم دن بونده مرادشم و یتم در شیطان رجم بوندنر یعنی ائنه مری معانسه و بعضیلر دیدیلر که مراد رجمدن طاش ائمقد زرار چک معنای سی رمی بالجام در دیشلر لک کسریله که رجه نک جعیدر هرزه و لزه و زنی اوز رینه (یعنی سنی طاشلرله اور ورم یا اوله سین و یابندن نجاسین (نون مثقه حرف تاکید (وکاف ضمیر منصوب متصل مفعولی والله البته سنی رجم ایدرم دیمکدر (واهیجری و او حرف استیفاف ایچرفل امر مفرد مذکر مخاطبدر نصر بایندن و تون حرف وقایه و یا ضمیر منصوب متصل مفعولی (بندن ایلر دیمکدر واهیجری منی تقدیرنده (ملای زمانا طویلا دیمکدر طرف زمانا نغله منصوبدر (محصول ترکیب) عاقبت الامر در ویشک اثبات مدعا ایچون دلیلی قالدی آتی غلبه سببیه ذلیل و حقیر ایلدم تعدی الی بکا اوزا ندی یعنی بی اوردی دخی باطل سو بلکه باشلدی و جاهل لک رجم و عادتدر که چون دلیل ایله خصمدن عاجز قلوب زبون اوله له خصوصت زنجیر بی دیره درل یعنی خصوصت ایلکه باشلر آزر بت تراش کی که احتیاجده او غلبه چیقشامدی جنکه قالدی یعنی او غلبه صواشه باشلدی یعنی حضرت ابراهیم یتیم طیفندن نهی ایدوب خدائک عبادتنه دعوت ایلدیه دیدی یا ابراهیم من یتیم معبود مدن اعراضی ایدرسین والله اگر بو اعراضدن منتهی اولمزشک یعنی بوندن یغلنوب منتهی اولمزشک البته سنی رجم ایدرم یادل ایله یا طاشله تا کیم یا اوله سین و یابندن نجاسین ایلر بندن و بی ترک ایله نیچه زمان سنی کورمیه یم درویش بکا سو کدی بنده اکا نامعقول سو یلدم اولده یقایی برندی بنده صقائه یاشدم حاصلی دو کشمکه باشلدی * یت * اودرم و من در وقتاده * خلق از بی مادو آن و خندان * ایکی یوده در حرفی ادات صله در (فتاده اکثر نسخ هاء رسمیه واقعدر (و بعضنده (فتادیم واقعدر (لیکن آئنده مراد بودر دوشدک دیمکدر (اومبتدا (فتاده خبردر) (خلق مبتدا (بی ملامیه (دو آن صفت مشبهه در (دو بدندن بک معانسه و خندانده خندیدن صفت مشبهه در خبر مبتدا مقدر (شدند و یابوندن اولور (محصول بیت) اول درویش بکا و بی اکادوشدک یعنی بری بریمزه چکشه و صواشه دوشدک خلق بزم اردمز جهیلکن و کولکن اولدیله یعنی بک

و کول اردبیزه دوشدیلر * انکشت نجب جهانی از گفت و شنید مایه ندان * انکشت نجب
 بیایه و بالامیه در مجازا (جهانی با حرف نسبت) جهان خلق دیمکدر (گفت و شنید دایم مصدر در
 دیمه و البشحه معنایه) (کفتن) و شنیدن معنایه مصدر در دین خطا یلش (مایه اضافت
 لامیه در) (با حرف ظرف) (ندان دیش دیمکدر) (محصولیت) جهان خلقک نجب برهخی
 بزم دیمه مزدن وایشامزدن دیشنده ایدی یعنی نجب ایدوب بر مقارن اصرر زدی شکه مقام
 نجبه عاتدر برهخی دیشه المی برهقی اصرمق معنایه در * القصه مرافقه این سخن پیش قاضی
 ردیم و بحکومت عدل راضی شدیم تا حاکم مسلمانان مصلحتی بچوید و در میان توانکران
 و درویشان فرقی بگوید قاضی چون هیئت مایهید و منطق مایهید سر بجنب تفکر فرو برد
 و بعد از تأمل بسیار سر بر آورد و گفت ای آنکه توانکران را ناگفتی و بر درویشان حقاره اداسی
 بدان که هر جا که کسست خارست و باخر خارست و بر سر کج مار و انجا که در شهوارست نهنگ
 مردم خوارست لذت عیش دنیا را لدغه اجل در پست و نعیم بهشت را دیوار مکاره در پیش *
 القصه محصل کلام (مرافقه این سخن مصدرک مفعولنه اضافتیدر) (و ردیم مقدم مفعول اولی
 (و پیش قاضی ثانیه) (مرافقه ایکی خصم دعوی ایله حاکم قته وارمغه دیلر مفاعله یا ندن
 مصدر در) (با حرف صله) (حکومت مصدر در حکم معنایه) (عدله اضافتی لامیه در) (و عدل بونده
 عادل معنایه در) (بعضی نسخه ده قاضی عدل واقعدر) (راضی شدیم مفعول صریحی) (و بحکومت
 غیر صریحی) (تا حرف تعلیل) (حاکم مسلمانان لامیه) (مصلحتی بچوید مقدم مفعولیدز) (و با حرف
 وحدت) (در حرف ظرف) (میان توانکران لامیه) (درویشان اکامعطوف) (فرقی با حرف وحدت
 و با حرف تنکیر) (فرقی بگوید مفعول صریحی و در بیان غیر صریحی) (قاضی مبتدا) (چون ادآت
 تعلیل) (هیئت مایه) (و بدینک مقدم مفعول) (و منطق ماده لامیه در) (و بدینک مقدم مفعولیدز
 منطق مصدر مییدر نطق معنایه) (بونده مرآد حاصل بالمصدر در) (که کلامدر) (با حرف صله
 (جیب تفکر لامیه در مجازا) (سرفرو برد مفعول صریحی) (و بجنب غیر صریحی) (و جمله فعلیه
 جواب تعلیل در) (و تعلیل جوابیله خبر مبتدا در فندبر) (فرو بونک کی پر زده تا کید فاده ایدر اگر چه
 فی الجمله اشاعه لقی معنایه دلالت ایدر تأمل) (بسیار مصدرک فاعله اضافتیدر) (سر بر آوردک
 مفعول بهی) (و بعد مفعول فیهی) (بر آورد قالدردی دیمکدر) (ای حرف ندا) (آب که تقدیری
 (آن کس که در) (توانکران را کفتی نک مفعول اولی) (و ثنائیسی) (و جفا داشتی نک مفعول
 اول صریحی) (و روانیسی) (و برید ویشان غیر صریحی) (داشتی فعل مضارع مفرد مخاطبدر
 (در شهوار بیایه غایبه ایو واری یعنی صافی و ایری انجو یعنی بونک شاهانه دیمکدر) (حاصلی
 باد شاهه لایق انجو) (نهنگ مردم خوار بیایه) (نهنگ تمساح دیمکدر که نیل دکزنده
 جوق اولور لیکن انجو اولان دکزده تمساح اولفنده نظر وار مکر کیم کلام ادعای اوله
 (مردم خوار وصف ترکییدر) (لذت عیش دنیا لامیه در) (و را حرف تخصیص) (لدغه اجل
 لامیه در مجازا) (لدغه لامک فتحی و دالک سکونیه) (اصلنده عقرب صوفوندیسته دیلر پس
 مصدر معنایه و برنار اصابت الیامتلز را مصدری لدغ و تلداغ کلور) (نعیم بهشت لامیه
 (و را حرف تخصیص) (دیوار مکاره بیایه) (مکاره مکر و هک جمعیدر بو کلام) (بدیث شریفه
 تلخیدر قال علیه الصلوة و السلام) (حفت الجمة بالمکاره و النار بالسهوات) (حفت فعل ماضی
 مفرد مؤنث غایبه مبنی للمفعول قایلندی دیمکدر احاطه دن عبارتدر تزیین اواندی دین خطا
 سوبلش یعنی جنت زحمت و مشقتله قایلندی حاصلی جسته داخل اولق استین تکالیف شرعیه
 اختیار ایلک کرک (محصول ترکیب) (حاصل کلام بوسوزک یعنی اغنیایله فقرا یعنی تشخص

ردشعی

رد این سید علی و سروری

ردشعی

و نمیز

و نمیز ایلک سوزنی قاضی قته ایلندک یعنی بومدعای قاضی به عرض ایلندک و قاضی عادلک حکومت
 راضی اولدق تا کیم مسلمانلرک حاکمی بر مصلحت ارباب بوله و اغنیایله فقرا ییشنده بر فرق نمیز
 سوبلیه قاضی چونکیم درویشله بزم هیئت و شکمزی کوردی و کلا ممزی ایستندی باشی تفکر
 یفاسته ایلندی و جوق فکردن صکره باشی قالدردی و دیدی ای شول کیمسه که اغنیایه نشا
 سوبلدک یعنی دعا و ثارینه مسغولسین و درویشله جفاقی جائز کوردک یعنی درویشلری دم
 و قدح ایدرسین سن یلکه هر ه رده کل و ارا لینه دکن وار و هر رده که خر وار و ارا یعنی البینه
 خر و ارا و پر و هر ه رده که دقینه و ارا لینه انی بکار مار و ارا و ارا دقینه بی فرق یلندن صکره
 از در تصرف ایدر دیلر و شول رده که در شوم وار و ارا نهنگ مردم خوار یعنی هر شی ضدیدن
 خالی دکل دنیا دیلکی لذتک اجل صوفوندیسی اردنده در یعنی حیاتین صکره مات ضروریدر
 و جنت نعمتک دیکر دیکر اوکنده ده یعنی جسته داخل اولفنده اول نجه زحمت و مشقت
 چکم کرک دیوار مکاره دن مرآد موانع شده دیمکدر * بیت * چور دشمن چه کند که نیکند
 طالب دوست * کج و مار و کل و خار و نم و شادی بمند * مصراع اول قلبه مجولدر تقدیری طالب
 دوست کر نیکند چور دشمن چه کند (نکشدک فاعلی طالب دوستدر) (و چور دشمن مفعول) (چور
 دشمن لامیه) (طالب دوست اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر) (بهمندون و دال استک ادات جمعیدر
 (محصول بیت) (دوست طالبی یعنی دوسته طالب اگر دشمنک چور بی چکر سه نه ایلر یعنی
 نه قادر در و الندن نه کلور البینه چکمک لازمدر) (مصراع ثانی مقام تعلیلده در و ارا دقینه ایله
 مار یله در و کل ایله خار یله در و نم ایله شاد یلق یسه * نظر نکنی در سنان که بد مشکت
 و جوب خشک همچون آن در زمره توانکران شاگرد و کفور و در حلقه درویشان صابرند و صبور *
 نکنی فعل فی استقبال مفرد مخاطب استغهای متضمن نظر ایلر مبین دیمکدر) (در حرف صله
 (بستان عرب و اوسر استعمال ایدر و نجم و اواله) (که حرف بیان) (بد مشک لامیه در) (بند
 سکوت در عربچه خلاف دیلر اما بد مشک فوق جنسندن بر نوع در که کوزل قوقوسی
 وار) (جوب خشک بیایه در) (زمره توانکرانده بویه در) (کفور فاعل معنایه در کفران
 نعمت معنایه) (در حرف ظرفدر ایکی پرده یله) (حلقه در ویشان بیایه تفن بیوروب انده
 زمره دیدی و بونده حلقه) (صنوبرده فاعل معنایه در مقابلی صبوردر صغیرندن مشتق
 کولکل طارانی معنایه) (محصول ترکیب) (بستانه نظر ایلر مبین که انده بد مشک ده جوب
 خشکده و ارا یله بونک کی اغنیایله بونکده شا کرده وار کفران نعمته و خلقه در و بستانده
 صبورده وار صبورده یعنی فقره تحمل ایلر ایلر و صغیرت کوسرزل * بیت * اگر زاله
 هر قطره در شدی * چو خر مهره بازار از و پر شدی * زاله بونده چه معنایه در که کیمه یغار
 (قطره با حرف وحدت) (و مهره حرف توسل مهره حرف وحدتدر دین غلط سوبلش
 (در تخفیف را ایله در ضرورت وزن و تأفیه ایچون) (چو ادات تشبیه) (خر مهره اشک
 بونجینه دیلر) (از واصلنده از و ایدی حرف و اتصال ایله از و ایدی) (اوصیری دره راجعدر
 (محصول بیت) (کر چه نک هر بر قطره سی او و ایلیدی خر مهره دن کی بازار اندن طوبیللو
 اولوردی کتریدن) (قصه دن حصه بودر کیم نه هر بر غنی بخی و ککر عیدرونه هر
 بر در ویش اهل توکل و قناعندر * مفر بان حضرت حق جل و علا توانکراندر ویش
 سیرت و در ویشان توانکر همت مهین توانکران آنست که غم در ویشان بخورد و بهین
 درویشان آن که کم توانکران نیکرد قال الله تعالی (ومن یتوکل علی الله فهو حسبه) * مفر بان
 حضرت حق لامیه و بیایه در مبتدا) (توانکران خبری) (درویش سیرت وصف

ردشعی

ترکیبی در صفت توانگران (درویشانند توانگران معطوف) توانگر همت و صف ترکیبی
صفت درویشاندر (مهین توانگران لامیه در) مهین کسری و هاء اصلیه ایل اولودیمکدر
برك معنائه (و یا حرف نسبت) و نون حرف تأکید اولویه ملبوب دیمکدر معنای لازمی
اولور قدر بونده مبتدا واقعدر (آنست خبری) که حرف بیان (غم در ویشان لامیه و میشدا
(بخورد فعل مضارع مفرد غائب خبر مبتدا درویشانك غنینه دیمکدر) و بهین درویشان
لامیه (بهین مهینه معطوف) به بانك کسری و هاء اصلیه ایل يك دیمکدر (و بانون سابق کبی) انکه
تقدیری آنست که در (کم توانگران لامیه در کم کاف عربك صمی ویم مشدد ایله عریدر يك
دیمکدر آستین معنائه (غم درویشان بخوردك مقدم معنوی اولد یعنی کبی) کم توانگران
نکیرك مقدم معنولیدر (بعض نسخه ده کم توانگران کیرد واقعدر) کم افتده آکسک معنائه در
اما بونک کبی برزده ترکدن کنایندر (معنایی اغنیایی ترك طوته یعنی اکبری ترك ایله حاصلی
حطام دنیا ایچون انلر عرض حاجت و اظهار عجز ایله بلکه توکل و قناعتی پشه ایدینه
نکه کلام شریف پیور (من اسم شرط) (توکل تفعل بایندن فعل مضارع مفرد مذکر غائب
فعل شرط) (علی الله جار و مجرور فعل شرطه متعلقدر) فهو فاجواب شرطه داخلدر (هوضمیر
مرفوع منفصل محلا مرفوع مبتدا) حسنه لفظا مرفوع خبر مبتدا و جمله اسمیه جواب
شرط (حسب حاک فحی و صینک سکونیه اسماء افعالند کاف معنائه (محصول ترکیب)
قاضی پیور که حضرت خدائک مغربلری درویش سیرتلی اغنیادر و اغنیاهم تلودرویشلردر
(حاصلی خدائک مقبوللری ایکی طائفه در بریسی صور تاغنی و سیرتادرویش اولندر) و بریسی
صور تادرویش و سیرت و همتده غنی اولندر (اغنیایک اولور غنی اولدر که غم در ویشانی یند
(یعنی انلرک رعایتله مقید اوله) و درویشلرک ابی رکی اولدر که اغنیایک آستینی ابرام و احوال ایله
طوبیه یعنی انلردن پرسته دیله (و یا اغنیایی کلیا ترك ایلنوب انلر عرض حاجت و اظهار
فقر ایلله) تنکه خدا پیور هر کیمسه که خدایه توکل ایلله الله تعالی اکا کافیدر غیره
احتیاج ایتدیرم * پس روی عتاب ازمن بدرویش کرد و گفت ای که کفتی توانگران مشغول
مناهی اند و مست ملاهی نعم طائفه خنینه که کفتی هستند قاصر همت و کافر نعمت بیرند و بنهند
و بخورند و نه همتا کر بمثل باران نیارد و یا جهات طوفان برارد با اعتماد مکنت خویش از محنت
درویش نرسند و از خدای تعالی نرسند و گویند * پس اندن صکره دیمکدر (روی عتاب لامیه در
بجازا) بدرویش با حرف صله ای که تقدیری ای انکه در حذف و ابصال واقع اولدی (مشغول
مناهی اسم فاعلک مفعولنه اضافیدر مست ملاهی لامیه مناهی شریعت نهی ایلدیکی امور در
(بعض نسخه ده مناهی پرینه تباهی واقعدر باطل و فاسد ایلر معنائه) و ملاهی لهولک
جعیدر بازی دیمکدر یعنی او یون (نم توک و عینک فحیه لیه حرف تصدیقدر) طائفه
با حرف وحدت و همزه حرف توسل (وحدت ایچوندر دین غلط سوبلدی) قاصر همت (و کافر
نعمت و صف ترکیبدر اضافلرین تجوز ایدنلر قاصر همتلر ایش (بیرند فعل مضارع جمع
غائب ایلدر یعنی مالی) بنهندینه مذکور کبی قورلر (یعنی صقللر دیمکدر) بخورند فعل
نقی استقبال جمع غائب بمرلر دیمکدر بعض نسخه ده یا ایله دوشمش بخورند کنایدری برلر
معنائه (نهند سابق کبی و برمز) یعنی خبراته صرف لرلز دیمکدر (بمثل مثلامعناسه در
(نیارد فعل نقی مستقبل مفرد غائب یغیه دیمکدر) جهان برارک مقدم معنوی در (طوفان
مبتدا برارد خبری) طوفان چوق یغور و چوق صو که فلصدق بر قومیه (برارد فعل مضارع
مفرد غائب احاطه ایلله) یعنی قبله (با حرف مصاحبت) اعتماد مصدر در افعال بایندن

ردیفی
ردیف سید علی
و شعی

طایغی و سوبیکتمک (مکنت قدرت معنائه مصدر در) لیکن ثلاثین فعل مستعمل دکلدر
(خویش و اورسمیله کنیدی دیمکدر) اعتماد مکنت مصدرک مفعولنه اضافیدر (و خویش
اضافت لامیه) محنت در ویش لامیه در (نیرسد فعل نقی استقبال جمع غائب صور مزل
(نرسندده بویله در قور مزلر) محصول ترکیب) پس عتاب بوزنی بندن درویش
ایلدی بوسوز اول معنائه اشارت ایدر که قاضی شینی اغنیایی مطقا در ویشان اوزرینه
ترجیح ایلدیکنه یعنی ایلدیکیچون تخطئه ایلش اوله قنادر یعنی قاضی کلام عتاب آمیزینی بندن
درویش صرف ایلدی و دیدی ای شول کیمسه که دیدک اغنیای مشغول تباها بلردر و مست ملاهی
یعنی لهو و لعب مستلریدر کچک و انلردن بر طائفه دیدیک کیدر ل قاصر همت و کافر نعمت یعنی
همسز و کفران نعمت درل مالی ایلدرل و خزینه لرینه قورلر و بجزلر و خیراته صرف ایدوب
کیمسه به و برمز و یا کنایدری بمرلر اما کیمسه به و برمز لارنلار باران یغیوب عالم خلد اولورسه
و سر بسر جهاتی طوفان قیارسه کنایدرک قدر ترینه اعتمادله درویشک محنت و عذابندن
صور مزلر و خدادن قور قزلر و دیرل * بیت * کر از نیستی دیگری شد هلاک * مرا عست
بط راز طوفان چه بانک * نیستی با حرف مصدر (دیگری با حرف وحدت) مرا بنم دیمکدر (را حرف
تخصیصدر) بضایک فقیله فار معنائه در اصلنده مشدددر لیکن عجم تخفیف ایدر (را حرف
تخصیص) و یا ادات مفعول قازک و قازه دیمکدر (یا ک ای عربله ایتمک و قازمه دیمکدر که
عربچه مبالات دیرلر) محصول بیت) مذکور اغنیادر که اگر یوقلفدن بر غیر کیمسه هلاک اولدیه
بتم وارد قازک طوفانده نه باکی وارد زرا غرق اولر یعنی کنایدرک مالی و ماله اعتماد ایدوب
بویله دیرلر اما فقر اجانبه نظر و التفاتلری بوق * بیت * ورا کات نیافا فی هوا دجهها * لم یلتفتن
الی من غاص فی الکشب * و او حرف رب در تقدیری رب نساء را کات در (را کات را کبه جعیدر
اسم فاعل جمع مؤنثدر موصوفه اعتماد ایلدیکیچون عمل ایلشدر) نیافا ناههک جعیدر دیشی دوه لره
دیرلر لفظا منصوب مفعولیدر (را کات فی هوا دجهها جار و مجرور جمله ظرفیه حائدر) نیافا دن که
مفعول را کات در (هوا دجه هودجک جعیدر بر نوع محفه در که دوه نک اوزرینه بری اوردرلر
انجق اوستی اورتلی او اوروزنلر مخصوصدر ارل ایچنده اوتورمز مکه خلقی عرفانه جعیدر قزلری
و کلنلری هودجکلره چیشار جمع ایلنلر بلور ضمیر مؤنث را کانه راجه در ایکی فصیح لفظک بریسی
اوزره یعنی هوا دجهها و هوا دجهن اغندر النساء فعلت و فعلن کبی نهایی بونده ها اولور انجق
ضرورت وزن ایچون (لم یلتفتن فعل جحد مطلق جمع مؤنث غایبه انتقیات ایلدیلر دیمکدر
جواب رب در) الی من غاص الی حرف جر فعل جحد متعلق (من محلا بحر و اسم موصول) غاص
فعل ماضی مفرد مذکر غائب اجوف و اوی طالیدی دیمکدر غوصدن مشتقدر اکثر صوبه طالمقده
استعمال ایدر لغواص و نندندر (فی الکشب فی غاص به متعلقدر) کشب کافک و ناء مثلیک ضمیه لیه
کشبک جعیدر سر سر برک جمعی اولدی یعنی کبی قومک چوقلفنه دیرلر (محصول بیت) ناهه لره را کب
چوق نسا اول ناهه ل انلرک هودجکلری التده اولدقلری حالد اول نساء التفات ایلدیلر قوملره
طالبوب تان کیمسه به یعنی دوه لره بن خاتونلر حاصلی دوه اوزره هودجکلره را کب اولان خاتونلر
قومه بتانیا کیدن پیاده لره التفات ایلدیلر دیمکدر بویست ماقبلنی توضیح و تشریطه کلشدر
* بیت * دونان چوکلم خویش بیرون بردند * کویندجه غم کر همه عالم سر دند * دونان جمع دوندر
الف و نون ادات جعیدر (چو حرف تعلیل) کلیم خویش لامیه (و بردنک مفعول اولی) و بیرون
ثانیسی (کویند جواب تعلیلدر) محصول بیت) الحقه لره چونکه کنیدی کلینی صودن قور دیرلر
یعنی محنت و بلای دنیادن خلاص بولدیلر دیرلر نه غم اگر جعیم عالم اولدیه حاصلی همان

کندی نفس خبیثی تدارک ایدوب قایر غیرله هیچ مقید اولما ایلر کندی نفسی قیردی
 کبی سار خلیفه قایر بلکه ساری نفسدن تقدیم ایدر شکه کابلرده بعض کیمسه (در نقل
 ایدر) * قوی برین صفت که بیان کردم و طائفه دیگر خوان نعم نهاده و صلاهی کرم در داده
 و میان بخدمت بسته و ابر و بتواضع کشاده طالب نامند و مغفرت و صاحب دنیا و آخرت * قوی
 باحرف وحدت (و طائفه دیگر یائیه) باحرف وحدت و همزه حرف توسل (همزه حرف وحدت در
 دین غلط سوبلش) (خوان نعم لامیه در زیر خوان سفره) (و نعم طعنا ملر معنایه اگر چه نعم جمع
 نعمت و طعامدن اعم) (خوانی طعام معنایه اخذ ایلن بلز ایش) (صلای کرم لامیه) (در حرف
 ناکید) (داده و یرمش یعنی احسان و کرمی عام ایلار و علم و فقرات خدمت بل بعلملر) (ابرو
 همزه مک فحی و بایک سکونی و واصلیه ایله فاش معنایه در) (کناده نک مفعول صریحی) (و بتواضع
 غیر صریحی) (طالب نام اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر و نون و دال استک جمعیدر) (موصول ترکیب)
 فاضی دیر که بر قوم بوضعت اوزره در که بیان ایلدم و بر طائفه دخی نعمت سفره سنی قومش یعنی نعمت
 سفره سنی دوشه مش و کرم و احسان صلاستی و یرمش یعنی کرم و احسانتی تعمیم ایش و تواضعله
 قانین اچش یعنی کرمش یعنی یوزین و کوزین بور و شدروب اضطرابدن فاشین چاتمز بلکه لطف
 ایلکدن حفظ ایلر ای ناهلک طالبلریدر یعنی ایلکله الکلفه طالبلر در تا کیم ذکر خیر مغفرتلرینه سبب اوله
 و صاحب دنیا و آخرتدلر یعنی هم دنیاده خیر ایله مذکورلر در و هم آخرتده یعنی اولدکلرندن صکره
 به خیر ایله کلورل * چون بندکان حضرت پادشاه عالم مؤید من عندالله مظهر و منصور علی
 الاعدا مالک ازمه الانام حامی ثغور الاسلام وارث ملک سلیمان اعدل ملوک زمان مظهر
 الدین ابو بکر سعد ادم الله ایامه و نصر اعلامه * ظاهر بودر که بو القاب ذکر فاضی جانندندر
 (چون ادات تنبیه) (بندکان حضرت پادشاه لامیه لدر) (بندکاندن مراد پادشاه ملازمندان اولان
 اکابر در عالمه اضافت لامیه در بعض نسخه ده عالم برینه عادل و اقدرد) (مؤید تعیل بایندن
 اسم مفعولدر محکم دیمکدر) (من عندالله مؤید متعلقدر) (مظفرد تعقیل بایندن اسم مفعولدر
 بونده غالب معنایه در) (منصور معروف) (علی الاعدا مظهر و منصوره متعلقدر علی سبیل
 البدل) (مالک ازمه الانام مالکک ازمه به اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافتیدر) (ازمه زمام
 جمعیدر) (نام اضافتی لامیه در) (انام معرف باللام اولیحق ازمه به تالازمدر اولم یحق لازم دکل
 قندبر) (زمام اویان دیرکنی) (وانام خلق معنایه در) (حامی ثغور الاسلام لامیه لدر) (حامی حافظ
 معنایه در) (حایتدن حامینک ثغوره اضافتی اسم فاعلک مفعولنه در ترکیب عربی اعتبار اولنسه
 حامینک یاسی ساکن تنفط اولنور اما فارسی اعتبار اولنسه مکسور اوقونور) (ثغور ثغور
 جمعیدر) (دشمندن خوف ایده جک بردیمکدر) (وارث ملک سلیمان سابقا ایکی قرینه کیدر) (اضافده
 و اعرایده) (اعدل ملوک الزمان لامیه لدر) (اعدل اسم تفضیل) (مظهر الدین پادشاهک لقبیدر
 ابو بکر کتبینی تقدیری ابو بکر بن سعددر) (ادام فعل ماضی مفرد مذکر غائبدر افعال بایندن
 مقام دعاده و اقدرد) (الله لفظ امر فوع فاعلی) (و ایام لفظ منصوب مفعولی) (و نصر اعلامه بوده
 اعرایده قرینه سابقه کیدر) (اعلام ملک جمعیدر) (موصول ترکیب) (بو ذکر
 ایلدیمکدر) (خیرات اغنیای پادشاه زمانک بنده لری کیدر) (یعنی پادشاه عالمک اعیان و اکابر
 مذکور اغنیای کی اصحاب لطف و کرمدر که اول پادشاه مؤید من عندالله در دخی اعدا اوزرینه
 مظهر و منصور در جمع خلفک زمانلرینک مالکیدر یعنی جمع خلائق اکامه طبعدر اسلام
 بنددرلینک حافظیدر یعنی دشمن کلجک برلری حفظ ایدر سلیمان ملکینک یعنی تختک و ارشددر
 نکه دیباچه ده مفصل بیان اولندی ایدی زمام پادشاهلرینک عادل کیدر مذکور القابله ملقب

ردشمنی

رد سروری

واوصافله موصوف مظهر الدین ابو بکر بن سعد در الله تعالی ایا منی دائم ایلسون یعنی عمری
 و دولت و سعادت باقی و ثابت ایلسون و سنجاق قرینی منصور و مظهر ایلسون هر نه جانبه توجه ایدوب
 حرکت ایدرسه * قطعه * پدر یحیی پسر هرگز این کرم نکند * که دست جود تو با خاندان آدم کرد *
 پدر مبتدا (با حرف صله) (جای یونک کی پرلده تحبب لفظ و تکمیل وزن ایچون کاور و جازدر
 حق معنایه اوله) (و پسر اضافتی لامیه اوله) (نکندک یحیی پسر مفعول غیر صریحیدر
 (و این کرم صریحی و جمله فعلیه خبر مبتدا در) (که حرف بیان و یا را باط صفت) (دست جود تو
 لامیه در مجزا و مبتدا و تویه اضافتی لامیه در) (با حرف صله) (خاندان آدم لامیه در) (و کردک
 مفعول غیر صریحی و جمله فعلیه خبر مبتدا در) (موصول بیت) (انا اوغوله هرگز بو کرمی
 ایلر که سنک جودک الی خاندان آدمه ایلدی یعنی اولاد و ذریات آدمه سن ایلدینک لطف
 و کرمی کیمسه کندی اولادینه ایلر * خدی خواست که بر عالمی بخشاید * ترا برحت خود
 پادشاه عالم ارد * خدای مبتدا (خواست خبری) (که حرف بیان) (عالمی با حرف تنکیر) (و یا
 حرف نسبت عالمه و یا عالمه منسوب اولنه دیمکدر) (بخشاید فعل مضارع مفرد غائبدر بخشایدندن
 انسرکک یعنی ترجم ایلک دیمکدر) (ترا سنی دیمکدر) (با حرف مصاحبت) (رحمت خود لامیه) (پادشاه
 عالمه لامیه در) (ترا کردک مفعول صریح اولی و پادشاه عالم تائیدی و برحت غیر صریحی) (موصول بیت)
 الله تعالی دلدیکه عالمه و یا اهل عالمه ترجم ایلدیمکدر سنی کندی رحمتله عالمه پادشاه ایلدی یعنی سنی
 خدای تعالی عالمه رحمت کوندردی حضرت محمد علیه الصلوٰه والسلام امتی رعایت ایلدیمکدر
 حضرت محمد صلی الله علیه وسلم ایکی عالمه رحمت کوندردیمکدر * قاضی حسن سخن بدین
 پایه رسانید و از حد قیاس مناسب مبالغه در گذرانید بمقتضای حکم فضا رضادیم و از ماضی
 در گذشتیم و بعدر ما جری طریق مدارا که قیم و سر بندارک بر قدم یکدیگر نهادیم و بوسه
 بر سر و روی همدیگر دادیم و ختم سخن بدین دو بیت بود * قاضی مبتدا (چون ادات تعلیل) (سخن
 رسانیدک مفعول صریحی) (و بدین پایه غیر صریحی) (پایه مرتبه دیمکدر) (رسانید فعل متعدیدر
 ایشددردی دیمکدر) (حد قیاس مبالغه لدر) (و گذرانیدک مفعول غیر صریحی) (اسب مبالغه
 یتابیه و مفعول صریحی) (در حرف تأکید) (گذرانید فعل ماضی مفرد غائبدر) (گذرانیدندن
 (الف و نون ادات تعدیه در یکجوردی دیمکدر) (با حرف صله) (مقتضای حکم قضا لامیه لدر
 (و داد ایلک مفعول غیر صریحی) (و رضای صریحی) (و جمله فعلیه جواب تعلیل و جمله تعلیلیه خبر
 مبتدا در) (ما اسم موصول) (ماضی فعل ماضی مفرد مذکر غائب جمله فعلیه صله موصولدر) (در حرف
 تأکید) (گذشتیم فعل ماضی متکلم مع الغیر یکدیگر دیمکدر) (با حرف مصاحبت) (عذر ما جری
 لامیه) (و ما موصول) (و جری فعل ماضی مفرد مذکر غائب جاری اولدی) (یعنی مرود ایلدی
 دیمکدر) (طریق مدارا لامیه) (اصلی مدارات در لیکن عجم مقاعله بایک ناقصندن تاه مصدرک حذفله
 استعمال ایدر) (سر نهادیمک مفعول صریحی) (و بندارک غیر صریحی) (بر قدم یکدیگرده بویه در
 و قوم یکدیگر لامیه در بری بریمزک قد متد تدارکله باشمزن دن قودق) (و بوسه دا دیمک مفعول
 صریحی) (و بر سر و روی همدیگر غیر صریحی) (ختم سخن لامیه در) (یعنی مصدرک مفعولنه
 اضافتیدر) (موصول ترکیب) (قاضی سوزی چونکه بو مرتبه ایشددردی و بزم حد قیاسمزن دن
 اسب مبالغه بی یکجوردی حکم قضا مقتضایه رضای و برک و ما مضادن یکدیگر و ما جری عذرله یعنی
 ارا مزده یکدن جنک و جدال عذرله یعنی بوسه به مدارا طریق طودق و تدارکله بری
 بریمزک ایاغنه باشمزن قودق یعنی احوال مز حد تعزیر و آرمشیدی یکدن غوغا ایچون پس مصالحه
 طریقین طودق قبل شرعدن بزه برنسته توجه ایلسون دیو و بری بریمزک روینه بوسه و برک

راه مدارا
نسخه

یعنی او بشدت تنگ حالت مصالحه داده عادت در سوزن ختمی و تمامی بویایی بینه اولدی * قطعه *

مکن ز کردش کتی شکایت ای درویش * که تیره بختی اگر هم برین نسق مردی * کردش کتی
لامیه در (کردش اسم مصدر در و نش معنایه) (کرد بدیدن کاف بحکم فتحه) (و کتی کاف
بحکم کسرله جهان دیمکدر) (که حرف تعلیل) (تیره بخت و صف تر کیدر سیه بخت معنایه
(و یا ضمیر خطاب) (نسق نوک و سینک فتحه) (له اسلوب و طریق معنایه) (هم بوده نحسین
لفظ و تکبیل وزن ایچون کلشدر) (مع معنایه در دین معلومدر که نه همک معنایه بلورمش نه
مع نک (مردی فعل ماضی مفرد مخاطبدر مرددن) (محصول بیت) (جهان کردشدن یعنی دونشدن
شکایت ایله ای درویش زیر اسبه بختسین اگر بوا اسلوب و طریق اوزره اولورسک یعنی در ویشک
توکل و قناعتدر و تسلیم و رضا در ویش شکایت لایق دکل زیرا شکایت بدبختقدر * توانکرا
چودل و دست کامرانت هست * بخور بخش که دنیا و آخرت پردی * توانکرا الف حرف ندادر
چو حرف تعلیل (دل کوکل) (دست کامران بیانیه) (بخور فعل امر مفرد مخاطب) (بخش ده بوله در
بخشیددن) (که حرف تعلیل) (پردی فعل ماضی مفرد مخاطبدر برددن ایلندک دیمکدر
(محصول بیت) ای توانکرا چونکه مراد سور بچی اله و کوکل وار در یعنی چونکه خدا سکا
مرادک و پردی بی و بقتله زیرا هم دنیا و هم آخرت کنودک یعنی دنیا و آخرت سنک اولدی
حاصلی بیگله دنیا و بقتله آخرت سنک اولدی یعنی سیوب و یرمکه دنیا و آخرت مالک اولد
* باب هشتم در ادب صحبت * باب هشتم بیانیه (ادب ادبک جعیدر خیرل خوبلرک اجتماعه
دیر ادب شول کتی به دیر که خیرل خوبلر انده جمع اوله) (صحبت اضافتی لامیه در * حکمت *

مال از بهر اسایش عمر ست نه عمر از بهر کرد کردن مال عاقلی را پس بدند نیکبخت
کبست و بد بخت که گفت نیکبخت آنکه خورد و کشت و بد بخت آنکه مرد و هشت * مال
سکون لامه مبتدا و مابعدی خبری (بهر اسایش عمر لامیه لرد) (اسایش دیکنتش معنایه اسم
مصدر در اسایشندن) (بهر کرد کردن مال لامیه لرد) (کرد کردن کاف بحکم کسرله و عربک
فتحیه جمع الیک دیمکدر) (عاقلی یا حرف و حدث) (و یا حرف مفعول) (نیکبخت و صف تر کیدر
ایو بختلو معنایه بد بخت برامز بختلو معنایه در) (که تقدیری کبست در) (کشت کاف عربک
کسرله و سکون شبهه فعل ماضی مفرد غائب در اکدی معنایه) (هشت هانک کسری
و شینک سکونیه فعل ماضی مفرد غائبدر قودی یعنی ترک ایلدی دیمکدر) (کشت کشتن و هشت
هشت دن مشتدر) (محصول ترکیب) (مال عمرک آسایش و حضور ایچوندر عمر مال جمع الیک ایچون
دکلدر) (بر عاقله صور دیر که ایو بختلی کیدر و برامز بختلی کیم دیدی ایو بختلی اولد و کیم اکدی
ویدی) (اکدی دیمکدر مراد آخرت ایچون بذل ایلدی) (الدنیا مزرعة الاخرة) (اعتبار به
(و بد بخت اولد و کیم اولدی و قودی) (یعنی ور نه و حساده ترک ایلدی و کندی) (و بد بخت که برینه
چیت بازان احوال جعیدن غافل ایش * بیت * مکن نماز بران هیچکس که هیچ نکرد
* که عمر در سر تحصیل مال کرد و نفور * مکن نماز نماز قیله دیمکدر) (هیچکس سفله و دنی
معنایه) (که حرف رابط صفت) (هیچ نکرد یعنی بر خیرل و فائده ایش ایشلادی) (حاصلی
حقه لایق عمل ایلدی) (که حرف تعلیل) (عمر کردک مفعول اولی و مقدر صرف تانیسی) (در حرف
ظرف) (سر تحصیل لامیه ماله اضافت مصدرک مفعول در) (محصول بیت) (اولدیکندن مکره
نماز قیله اول سفله و ناکسک اوزرنده که خدایه لایق عمل ایشلادی) (حاصلی آخرت بولنه
بر خیر ایلدی) (زیرا عمر بی تحصیل مال سودا سنده صرف و تلف ایلدی و عیدی) (یعنی نه کدی
یدی و نه خدا ایچون بیدردی * بند * حضرت موسی علیه السلام فارون را نصیحت

رد سروری

رد سروری و شعی

کرد که (احسن کما احسن الله البک) نشیند و عاقبتش شنیدی * فارون را (راادات مفعول که حرف
بیان احسن فعل امر مفرد مذکر مخاطب در افعال بایندن احسان ایله دیمکدر) (کما کاف
حرف تشبیه) (و یا حرف مصدر) (احسن فعل ماضی مفرد مذکر غائب) (الله فاعلی) (البک
جار و مجرور فعل ماضی به متعلقدر) (نشیند فعل نئی ماضی مفرد غائب فاعلی فاروندر ایشلادی
یعنی بند بی دکلدی و قبول ایلدی دیمکدر) (عاقبتش ضمیر فارونه راجعدر) (شنیدی فعل
ماضی مفرد مخاطب عاقبت نیجه اولدیفن ایشلادک دیمکدر) (محصول ترکیب) (موسی پیغمبر
علیه السلام فارونه نصیحت ایلدی که خدا نک قوللرینه احسان ایله یعنی مالکدن زکات
و صدقه اعطا ایله تنگ الله تالی سکا احسان و اعطا ایلدی) (فارون موساتک بندینی دیکلمدی
(یعنی قبول ایلدی عاقبت نیجه اولدیفن مفصل ایشلادک باب اولده * قطعه * ان کس که بدینار
و درم خیر نیند و خت * سر عاقبت اندر سر دینار و درم کرد * معلوم اوله که بعض مقامده
ان که نک تقدیری) (ان کس که ایدرک بودند معلوم اولسون اول تقدیر) (بدینار و درم) (یا حرف
مصاحبت) (نیند و خت فعل نئی ماضی مفرد غائب فزاندی) (یعنی کسب ایلدی) (یا همزدن
متعلقدر) (تنگ مفصل بیانی کیمشدر) (خیر مفعول صریحی) (و بدینار غیر صریحی) (سر کردک
مفعول اول صریحی) (و تلف) (و یا صرف مقدر تانیسی) (واندر سر مفعول فیهی) (اولکی سر باش
معنایه در و یا یکجیبی سودا معنایه در) (محصول بیت) (اول کیمسه که دینار و درم سیدله
خیر کسب ایلدی) (یعنی مائی خیراته صرف ایلدی باشی عاقبت دنیا و درم سودا سنده تلف
ایلدی) (یعنی اول سودا ایله فوت اولدی فارون کبی * خواهی متنع شوی از نعمت دنیا * یا خانی
کرم کن که خدا باتو کرم کرد * خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب در معنای شرطی متضمن
دیلرسک دیمکدر) (متنع اسم فاعلدر تفعل بایندن فائده مند و بهره مند دیمکدر) (بعض نسخه ده
(خواهی که متنع شوی واقعدر تفعل بایندن اسم مفعول) (لیکن معنی بر در) (شوی فعل مضارع
مفرد مخاطب اوله سین دیمکدر) (یا حرف صله) (که حرف تعلیل) (خدا مبتدا) (و کرد خبری) (و کرم
مفعول صریحی) (و یا و غیر صریحی) (و یا حرف صله) (محصول بیت) (دیلرسک که دنیا نمیتدن
فائده مند و بهره مند اوله سین خدا نک خلفه کرم ایله) (چونکه خدا سکا کرم ایلدی * عرب
گوید) (جد و لا تمن فان الفائده الیک عاده * جد جیک ضمیمه فعل امر مفرد مذکر مخاطب در
جاد بچوددن یعنی نصر بایک اجوف و او بسندن قل کبی قال بقول دن جو مریک ایله دیمکدر
(ولا تمن فعل نهی مفرد مذکر مخاطب منت ایله) (یعنی ایلک ایلدیکک کیمسه به منت ایله
(فان الفائده) (یا حرف تعلیل نهی در) (زیرا تحقیق انک فائده سی دیمکدر) (البک جار و مجرور عاده به
متعلقدر) (محصول ترکیب) (عرب دیر جو مریک ایله و منت قومه جو مریک ایلدیکک کیمسه اوزرینه
زیرا ایلدیکک جو مریک فائده سی به سکا عاده در) (یعنی فائده سی سکا دوز) (تنگ شیخ
شرح ایدوب پیور * یعنی بخش و عطاده و منت نه که فائده آن بتو بازی کرد * (محصول ترکیب)
یعنی بخشش ایله و عطا و بر یعنی احسان ایله و منت قومه) (زیرا فائده سی به سکا دوز) (حاصلی
فائده سی سکا دوز اول و بدیککه دکلدر * قطعه * درخت کرم هر یکا بیخ کرد * گذشت از فلک
شاخ و بالای او * (درخت کرم بیانیه) (بیخ کرد شیخ کو که راه عربینک کسرله کوک ایلدی) (یعنی
کوک صالیدی دیمکدر) (درخت مبتدا) (و کرد خبری) (و بیخ مفعول صریحی) (و هر یکا مفعول فیهی
(گذشت فعل ماضی مفرد غائب کدی دیمکدر) (یعنی تجاوز ایلدی) (از فلک مفعول غیر صریحی
(شاخ دال و بدای معنایه در) (بالا بوی دیمکدر) (اویه اضافت لامیه در) (محصول بیت)
کرم درختی هر رده که کوک صالیدی) (یعنی مستحکم اولدی) (یعنی نه رده که ثابت و قائم اولوب

مذله

برلندی آنک بوی و دال و بدای فلکدن یکدی حاصلی ثوابی عرش اعلا به واصل اولدی
 * کرامت و آری کز و بر خوری * بخت منه ازه بر پای او * امیدوار امیدلی دیمکدر زیر و آرنسبت
 معناسنی افانه ایدر میوه تشدید ضرورت وزن ایچو ندر (و یا ضمیر خطاب) کز و تقدیری که
 ازودر (که حرف بیان) و او ضمیری درخت کرمه راجعدر (بر بونده حاصل و میوه معناسنه در
 خوری فعل مضارع مفرد مخاطبدر به سینه دیمکدر (بخت یا حرف مصاحبت) منه فعل نهی
 مفرد مخاطب نهیدندن (نو تک فحی و کسر به نهادندن اخذ ایدنر یلمزل ایتمش) ازه دستره در
 تشدید ضرورت وزن ایچو ندر (بر حرف استعلا) پای اولامیه ضمیر درخته راجعدر (اره منهک
 مفعول صریحی و بر پای و بخت غیر صریحی (محصول بیت) اگر امیدلی ایسک که مذکور
 درختدن میوه و حاصل به سینه منله دینه دستره قومه یعنی ایلدیکک کرمی منت ایلکله
 ضایع ایله حاصلی ایلدیکک احسانی من و اذ ایلله ابطال ایلله (کا قال الله تعالی ولا تبطلوا صدقاتکم
 بالمال والا ذی) ازه دن مراد منت در که احسان و کرمک ثوابی ابطال ایدر بعضی نسخه ده امید و آری
 برینه و اوله امید داری دوشمش دالله لیکن معنای متعارفدر * قطعه * شکر خدای کن که
 موفق شدی بخیر * زانعام و فضل اونه معطل گذاشت * شکر خدای مصدرک مفعولنه اضافتی در
 (که حرف تعلیل) موفق اسم مفعولدر تفعلیل یا بندن توفیق و هدایت و برلش معناسنه (شدی
 فعل ماضی مفرد مخاطب اولدک دیمکدر (بخیر یا حرف مصاحبت و یا حرف صله خبر ایلله
 و یا خبره دیمکدر) انعام فضل اولامیه در (نه حرف نفی معناده گذاشته مقید در نکذاشت
 تقدیرنه (محصول بیت) خدایه شکر ایلله که خبر ایلله موفق اولدک و یا خبره توفیق و هدایت بولدک
 خدای تعالی کنسی انعام و فضلندن سنی معطل قومدی (یعنی اطف و احسانندن سنی معطل
 ترک ایلدی * منت منه که خدمت سلطان همی کنی * منت شناس ازو که بخد مت یداشت *
 (که حرف بیان) خدمت سلطان مصدرک مفعولنه اضافتدر (شناس فعل امر مفرد مخاطب
 ازو ضمیری سلطانه راجعدر) که حرف بیان (بخد مت یا حرف ظرف) تقدیری بخد متش در
 (محصول بیت) منت قومه که پادشاه خدمت ایدرم دیو (یعنی پادشاه بن سکا خدمت
 ایدرم دیو منت ایلله بلکه پادشاهدن منت بیلکه سنی خد متده طودی یعنی سنی خد متکار
 ایلدیککنی اندن منت بیل سنی خد متکار ایدر غمسه نیجه ایدر دک * حکمت * دو کس ریج
 بهوده بردند و سعی بی فائده کردند یکی آن که اندوخت و نخورد دیگران که آموخت و نکرد *
 ریج بهوده بیانیسه (سعی بی فائده ده بویه در) اندوخت تقدیری (مال اندوخت در
 (آموخت تقدیری علم آموخت در) نکرد تقدیری عمل نکرد در (محصول ترکیب) ایکی کیمسه
 باطل و زائد به ریج و زجت ایلدیلر (یعنی یوق بره امک چکدیلر و فائده سز به سعی و کوشش
 ایلدیلر) بریمی اولدر که مالی قزندی و بیدی (و بریمی اولدر که علم او کزندی و مقتضای
 علم عمل ایلدی * مشنوی * علم چندان که پیشتر خوانی * چون عمل در تونیست نادانی * علم
 خوانیک مقدم مفعولی (محصول بیت) علمی تقدیر که زیاده رک او قوسک چونکه سنده
 عمل یوقیز نادان سینه یعنی جاهل سینه * نه محقق بودنه دانشمند * چار پای برو کابی چند *
 محقق تفعلیل یا بندن اسم فاعلدر مسائلی دلائل ایلله اثبات ایدنه دیور (حرف نفی معناده فعله
 مقید در نبود تقدیرنه) چار پادورت ایشلی حیوان نبودک فاعلدر و یا حرف وحدت (برو کابی
 یا حرف وحدت جله ظرفیه صفت چار پادر) چند نیجه دیمکدر (محصول بیت) محقق اولماز
 دانشمندده اولماز رجحوان که اوزرنده ریجه کاب اوله یعنی او سنده ریجه کاب اولان چار پا
 نه محقق اولور نه دانشمند یعنی علمیه حامل اولمان کیمسه ریجه کابی یوکلمش حیواندر که

کلام

رد ابن سید علی و سروری

کلام خداده واقعدر (کنل الحار یحمل اسفارا) اسفار سفرک جمیدر کاب معناسنه * آن نهی
 مغز راجه علم و خبر * که برو هر مست و یاد فز * تهی مغز وصف ترکیبدر حقله من دیمکدر
 ناده قح و کسر جازدر (را ادات تخصیص) که حرف بیان (هریم هانک کسری و زانک ضمه اودون
 معناسنه در) دفتر دن مراد کابدر بونی قافیه ضرورتی ایچون اختیار ایلدی (محصول بیت) اول
 یینی سزک یعنی عقل سزک نه علم و خبری وار یعنی ثبلی و خبری یوقدر که اوزرنده اودونمیدر
 یوقسه دفتر می حاصلی بر یوکدر چکر اما بیلر که یوکی ندر * حکمت * علم از بهر دین
 پروردنست نه از بهر دنیا خوردن * (محصول ترکیب) علم دینی تربیت و تقویت ایچوندر دنیا بیک
 ایچون دکدر (یعنی تحصیل دنیا ایچون و وسيله جاه ایچون دکدر علم * بیت * هر که برهیز
 و علم و زهد فروخت * خرمنی کرد کرد و پاک بسوخت * (خرمنی یا حرف وحدت کرد کرد جمع
 ایلدی دیمکدر پاک بسوخت تمام یاقدی هیچ نسته قومدی دیمکدر ارا ارنده بو مستعملدر (محصول بیت)
 هر کیمسه که خلق عالمه برهیز و علم و زهد ساتدی (یعنی یونلری وسيله تحصیل مال و جاه ایلدی
 بر خرمن جمع ایلدی و پاک یاقدی هیچ نسته قومدی یعنی آخرته باعث مغفرت اولماز و فائده سنی
 همان دنیایه در انجق * حکمت * عالم ناپرهیز کار کور بست مشعله دار بهدی و لا بهندی *
 عالم ناپرهیز کار بیانه در (کار کاف بجمله ادات فاعلدر بی معناسنه) عالم مبتدا (کور بست
 خبری) یا حرف وحدت (مشعله دار وصف ترکیبدر) داریدن مشعله طوییحی دیمکدر (بهدی
 فعل مضارع مفرد مذکر غایبدر ضرب یا بک ناقص یا بندن ناسه بول کوسترز (یعنی مطلوبه
 واصل اوله جق طریق کوسترز) لا بهندی فعل نفی مستقبل مفرد مذکر غایبدر افعال یا بک ناقص
 یا بندن مهتدی اولماز (یعنی هدایت اولماز (محصول ترکیب) برهیز ایلمای عالم یعنی برهیز سز
 اهل علم مشعله دار بر کوردر (یعنی آکا بکرز) زیرا اول مشعله ایلله خلقه بول کوسترز اما کندی
 انکله بول کورمز (حاصلی عالم غیر عالمندن بر کیمسه علم کسب ایدوب عمل ایلسمه مهتدی اولور
 واعظ غیر متعظ دنده بویه ناصح غیر منتصع دنده * بیت * بی فائده هر که عمر در باخت *
 چیردی نخرید زر بیداخت * (عمر در باخت مقدم مفعولدر) چیردی یا حرف وحدت
 زر بیداخت مقدم مفعولدر (محصول بیت) هر کیمسه که فائده سز به عمر بن اویشاندی
 یعنی عبث به صرف ایدوب ضایع ایلدی شول کیمسه به بکرز که هیچ بر نسته المدی واجه و التوقی
 بیانه آندی یعنی نسته صا تون المدی واجه سنی طاغندی و تلف ایلدی * حکمت * ملک از خرد
 متدان جال کیردودین از برهیز کاران کال باید پادشاهان بنصیحت خرد متدان محتاج زند که
 خرد متدان بقرب پادشاهان * ملکدن مراد مملکتدر (دین دن مراد دین اسلامدر) کال باید
 فعل مضارع مفرد غایبدر بایدندن بافتن دن دین خطا ایلش یا نمزده واقع اولان متونده کال
 باید دوشمش اگر چه که قیاس مقدر کیرد اولقی ایدی پس بایدی بازانه اعتراض بی تقریدر محتاجزند
 ترادات تفضیل (و که من تفضیل معناسنه در) (محصول ترکیب) مملکت عقلادن جال طوتار یعنی
 شول مملکت که انده عقلا اوله کوزل اولور زیرا عقلانیت عالمدر دین اسلام دخی برهیز کارلردن
 کال بولور یعنی دین اسلام اهل زهد و تقوان کال بولور زیرا هر ایشلری شرعی اولور
 پادشاهلر عقلاک نصیحت محتاجلر در عقلا پادشاهلرک تقرینه ایلسمه یعنی عقلا اولقدر
 سلاطینک تقرینه محتاج دکلدلر در که سلاطین انلرک نصیحت محتاجلر در * قطعه * پندم اگر
 بشنوی ای پادشاه * در همه دفتره ازین پند نیست * پندم بعضی نسخه ده پندی واقعدر
 یا و خدله اما پندم میسر و یاسر یا نمزده موجود اولان متونده یوقدر پس میلی نسخه بی
 اختیار ایدنه اعتراض قلت بتبعدن کلور (دفتر دن مراد صکت ایدر (محصول بیت) ای

رد ابن سید علی
رد سروری

رد سروری

پادشاه اگر بنماید این پندرسک بچشم کابلرده بودند ابو پند به قدر اول پند بیت ناپسند
 * جز بخرد متد مفر ما عمل * کرچه عمل کار خرد متد نیست * بخرد متد (با حرف صله
 (مفر ما فعل نهی مفرد مخاطبدر) فرمایندند فرمودندند دین خطا ایلش (محصول بیت)
 ای پادشاه عاقلدن خبری به عمل پیورمه اگر چه عمل عاقل ایشی دکل یعنی سن عملکی عاقلدن
 خبری به و پرمه اگر چه که عاقل اولان عمل قبول ایلز * حکمت * سه خبر پادارمانند مال
 بی تجارت و عمل بی بحث و ملک بی سیاست رحم اردن بردان سمست برینکان و عفو کردن از ظالمان
 جورست بر درویشان * (محصول ترکیب) اوج نسته نایت و پادار قالمز (بر بیسی تجارت سزمال) یعنی
 مال که انکله تجارت اولقیه یاب یاب خرچنور کیدد و مذا کره سز علی ده فراموش اولور کیدد
 و سیاست سزم ملک و سلطنت دخی پادار قالمز (زیرا بوسیله ظلمه طغیان ایدوب مملکت اذن کیدد
) تنکه سینی کنندی یان ایدوب پیورر بر امرزله رحم کنور مک (یعنی ترجم ایلک ایلزله ظلمدر
) وظالمردن ظلمی عفو ایلک درویشله (یعنی فقرا به جور و جفادر پس ظلمه سلطنت قائم
 اولمز (زیرا امرزله اولزه) وظالمرفقرایه جفا ایدر پس بددعا به سبب اولور که سلطنت انکله نایت
 و پادار اولمز * بیت * خبیث را چو تعهد کنی و بنوازی * بد و لت تو کنده می کند بانیازی *
 خبیث مر دار دیمکدر (و را ادات مفعول تعهد تفعل بایندن مصدر در تحفظ و رعایت معنایست در
) بنوازی با تا کیدد ایله فعل مضارع مفرد مخاطب او خشیه سین دیمکدر (بدولت با حرف ظرف
 و یا حرف مصاحبت تویه اضافت لامیه در) کنه می کند مک مفعول صریحی (و بانیازی غیر صریحی
 با حرف مصاحبت (انیاز اورتنه در لشریک معنایست) و یا حرف مصدر (محصول بیت) خبیث
 چونکه رعایت و حاجت ایلوب او خشیه سین سنک دولکنده و یادو تنکله اورتنقه کاه
 ایلر (یعنی سن اکار رعایت ایلد کل سبیله ظلمه رضا و پرمکدر) (پس ظلمده انکله شریک
 اولور سین * حکمت * بر دوستی پادشاهان اعتماد نتوان کرد و بر اوار خوش کود کان غره نباید
 بود که آن بخیال متبدل شود و این بخوابی متغیر گردد * بر حرف استعلا (دوستی با حرف
 مصدر اضافت ایچون مکسور او فتور و اضافت لامیه در) نتوان کرد مک (بر دوستی مفعول
 غیر صریحی و اعتماد صریحی) آواز خوش کود کان پانیه و لامیه در) کودلک ایکی کافر پیدر
 و اولکبسی مضوم و دال مفتوح او غلجیق دیمکدر (الف و نون ادات جمعدر) غره غینک
 کسریله در لغت (اما غم فتح غینله اوفور) غره ناید مک مفعول صریحی (و بر آواز غیر صریحی
) کرد و بود مصدر معنایست در (که حرف تعلیل) آن اسم اشارتدر دوستی به (با حرف مصاحبت
) خیال پونده ظن و وهم معنایست در (این اسم اشارتدر آوازه) (با حرف سبب) خوب پونده
 دوش دیمکدر مراد احتلامدر (محصول ترکیب) پادشاه لک دوستلغه اعتماد ایلک اولماز
 و او غلجیق لک کوزل آوازه مفرور اولماق کرک (زیرا پادشاه لک دوستلغی بر خیال ایله متبدل
 اولور یعنی بر سوء ظنه دوستلغی بوزار و اطفا لک آوازی احتلام سبیله متغیر اولور * بیت *
 معشوق هزار دوست رادل ندی * وری دهی آن دل بجدایی نهی * معشوق هزار دوست
 یسانه (هزار دوست وصف ترکیبی در یک دوستی) یعنی یک عاشقی (و را ادات مفعول) ندی
 نولک فتعی و دلاک فتعی و کسریله و هانک کسریله فعل فنی مستقبل مفرد مخاطب
 و پرمیه سین دیمکدر (معشوق مفعول اول و دل ناپسی) و را (و اگر در محققدر) تنکه کرانه ذکر
 اولدی (میدمی فعل مضارع مفرد مخاطب فعل شرطدر) (بجدایی با حرف صله) و یا حرف
 مصدر (نهی با حرف استقبال) نهی نولک فتعی و کسریله و هانک کسریله فعل مضارع
 مفرد مخاطب قوباسین دیمکدر جواب شرطدر) آن دل مفعول صریحی و بجدایی خبر صریحی

رد سروری

(محصول بیت) یک دوستی معشوقه کوکل و پرمیه سین (یعنی کا عاشق اولماسین واکرا کا کوکل
 و یروب عاشق اولور سک اول کوکلی فراقه قورسین) یعنی وصال مبسر اولوب فراق چکر (جدایی ده
 یای اول اشاعیدر دین فاسد سولش که یاه اصلیه در) بنهی لک نوننی کسره به تخصیص
 ایلین بی وجه ایلش ایکی مصراعک آخرنده یال کسره لک اشاعیدن حاصلدر دین خطا
 ایلش * حکمت * هر آن سری که دادی با دوست در میان منه چه دانی که وقتی دشمن کردد
 و هر کردی که توانی بدشمن مرسان باشد که وقتی دوست کردد رازی که خواهی نهان ماند با کسی
 در میان منه * کرچه معتقد بود که هیچکس بر سر توازه شفق تر نباشد * سری با حرف
 وحدت (که حرف رابط صفت) (با حرف مصاحبت دوستله دیمکدر) (در میان) (در حرف صله
) منه قومه دوستله اورتنه به قومه (یعنی دوستله افشا ایله) (وقتی با حرف وحدت) (کرند کاف
 عجمک غنی و زانک فحی و نولک سکونیه ضرر معنایست در) (و یا حرف وحدت) (که حرف رابط
 صفت توانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (توانیدند قادر سین دیمکدر) (بدشمن) (با حرف صله
) (مرسان فعل نهی مفرد مخاطب ایرشدرمه دیمکدر) (الف و نون ادات تعدیه در) (باشد که اوله
 که یعنی جائز که دیمکدر) (وقتی با حرف وحدت) (رازی با حرف وحدت) (که حرف رابط صفت
) (خواهی فعل مضارع مفرد مخاطب دیمکدر) (نهان کرلی) (ماند فعل مضارع مفرد
 غائب قاله دیمکدر) (معتقد اسم مفعولدر افتعال بایندن ایناند یغک کبسه) (که حرف تعلیل
) (مشفق افعال بایندن اسم فاعلدر محبتی و شفقتی معنایست) (و را ادات تفضیلدر) (محصول ترکیب)
 هر بر اول سرک که وارد یعنی هر بر سرک که و ازانی دوستله اورتنه به قومه یعنی انکله اول سری
 سولشوب کا افشا ایلمه یلور سین که بروقت دشمنک اوله یعنی ارا کره عداوت دوشه و خلفه
 رازی افشا ایلیه و هر بر ضرره که قادر سین دوشمنکه ایرشدرمه جائز که بر زمان دوستک اوله
 صکره اوتانسی لازم کلور راز که کرلی قالدیفن دیلرسک کبسه ایله آرایه قومهانی یعنی ایکیگز
 اراسنه کنوروب اتی سولشتمک حاصلی اتی کبسه به دیمه اگر چه ایناند یغک کبسه ایسه ده زرا
 هیچ کبسه سنک سربکه سندن محبتلرک و مشفق اولماز یعنی سن حفظ ایده منجه کنندی
 و از بی غیر یلر هیچ حفظ ایلز زیرا کبسه کبسه لک سربیه خزینه دار او ملاز * قطعه *
 خامشی به که ضمیر دل خویش * یا کسی گفتن و گفتن که مکوی * خاموشی (و خوشی) خامشی
 (و خوشی) یا مصدر به ایله اسم اولی (ضمیر پونده سر در) (دله و خویشه اضافت لامیه در) (با حرف
 صله) (کسی) (با حرف وحدت) (گفتن مصدر در سوبلک معنایست ایکی پرده یله) (که حرف
 بیان) (مکوی فعل نهی مفرد مخاطب سوبله دیمکدر) (محصول بیت) (اسم اولی یکدر کنندی
 کوکلک سربیه بر کبسه به دیمکدن و دیمک که کبسه به سوبله یعنی بر کبسه به رازی دیمکدن
 و تنیه ایلکدن که بورازی کبسه به افشا ایلله دیوا اسم اولوب رازی کبسه به دیمک یکدر * ای
 سلیم آب ز سر چشمه پیند * که جو پرشد نتوان بستن جوی * سلیم پونده ساده دل معنایست در
 (یعنی بون) (آب پیند مک مفعول صریحی) (و ز سر چشمه غیر صریحی) (سر چشمه رانک سکونیه
 بکار باشی دیمکدر) (پیند فعل امر مفرد مخاطب بقله دیمکدر) (که حرف تعلیل) (پرشد
 جوق اولدی دیمکدر) (یعنی چونکه ایرمق اولدی) (نتوان بستن بقلی اولماز) (جوی ایرمق
) (بستک مفعول اضافتله اوقفده جائز) (پس مصدر مفعولنه مضاف اولور) (بوتقدیر چه شدک
 فاعلی آبه راجع ضمیر اولور) (پس جویده شد ایلله بستن تازع ایلر دین معنای ینته واصل اولماش
) (محصول بیت) (ای ساده دل آبی بکار باشندن سد ایلله زیر چونکه جوق اولوب ایرمق اولدی ایرمق
 بقلی اولماز قصه دن حصه بودر که من سرک آبی سر چشمه دلکده بند ایدوب ایکی دوداغکدن

رد سروری
رد این سید علی
رد این سید علی

رد این سید علی

طشهره آتی جگر مه والاعمام عالمه منتشر اولور * بیت * سخنی در نهان نباید گفت * که بهر
 انجمن نباید گفت * سخنی با حرف وحدت (در حرف ظرف) نهان کزلی (گفت گفتن
 معنای در) ایکی برده یله (که حرف رابط صفت) انجمن در نك دیمكدر مجمع معنای
 (محصول بیت) بر سوزی کز لیده دیمك کز کز که اول سوزی هر مجلسه سوزیلک لایق دکل یعنی
 بر کلام که هر مجلسه آتی اشکاره سوزیلک لایق و جاز اولیه اول کلامی خفیه یعنی سخنی سوزیلک
 کز کز * حکمت * دشمنی ضعیف که در طاعت آید و دوستی نماید مقصود وی جز آن نیست که
 دشمنی قوی گردد و گفته اند بر دوستی دوستان اعتماد نیست تا بمثل دشمنان چه رسد هر که دشمن
 کوچك را حقیر شمارد آن ماند که آتش اندک را مهمل گذارد * دشمنی با حرف وحدت
 (ضعیف صفت دشمن) بعض نسخه ده دشمن ضعیف و اقدر اضافله (که حرف بیان) و یا
 رابط صفت (در طاعت) در حرف صله (آید کله دیمكدر) دوستی (با حرف وحدت) نماید
 کوسره دیمكدر (نمایندند) بوفقره بی ماقبله عطف تفسیری حکمیده اعتبار آید ملا حظه سی
 بوغیش (مقصود وی لامیه وی دشمنه راجعده) دشمنی با حرف مصدر (گردد کاف عجمك
 فتحیه فعل مضارع مفرد غائب کر دیدند بونده اوله دیمكدر و عفا دیمكدر در (بر حرف
 صله) دوستی دوستان یا حرف مصدر و اضافت لامیه در (تا ادات تعجب عجا معنای
 و بعضی دیدیلر (که حرف تنبیه در آگاه اول غافل اوله معنای صله) تعلق فعل
 بایندن مصدر در بال تعلق معنای صله (چه رسد تقدیری چه اعتماد رسد در یعنی دشمنك تعلق نه
 اعتماد ابریشور استقامت انکار یدر یعنی اعتماد ابریشور حاصلی اعتماد بوقدر دیمكدر (معنای
 دشمنك تعلق نه ابریشور یعنی اعتبار بوقدر دین حق ادای آید همش (هر که یعنی
 هر کس که) دشمن کوچك یاییه (و را ادات مفعول (شمارك مفعول اولی و حقیر ثانیسی
 (شمار فعل مضارع مفرد غائب در شمار دیدند بونده صابه دیمكدر) بدان با حرف صله (و آن
 اشارت بر مقدره حاله وقضه و قضیه و غیر یلری (مانند فعل مضارع مفرد غائبدر مایندند
 ز برامانستن مایندن وار و ماندن مایندن وارا و نیکبیری بکرمك معنای صله در و نایلری قافی
 و قومی معنای صله در قافض پس بونده مانگندن مشتق در دینلر غلط سوزیلر (که
 حرف بیان) آتش اندک یاییه (و را ادات مفعول) گذاردك مفعول اولی (و مهمل ثانیسی
) گذارد کاف عجمك ضعیفله ترك ایله یعنی افعال آید (محصول ترکیب) بر ضعیف دشمن که
 طاعت کله یعنی سکا مطیع اوله و دوستی کوسره انك مقصودی اندن غیر نیست دکلدر الا
 دشمنك قوی و مستحکم اوله حاصلی دشمنكی زیاده ایلك ایچوندن سکا مطیع اولوب محبت
 کوسردیکی تا کیم فرصت و قتله ایشین ایله و عفا دیمكدر در کیم دوستلرک دوستلغه
 اعتماد بوقدر یا دشمنك بال تعلق نه اعتماد ابریشور یعنی اعتماد بوقدر هر کیم که کوچك دشمنی
 حقیر و ضعیف حد ایله اکا بکزر که از اجاق آتشی مهمل ترك آید یعنی ضرر ندن قدر قوی
 سوزیدر مه زرا بر قلیجی بر شیری بقار * قطعه * امروز بکش که میتوان کشت * کاتش
 چو بلند شد جهان سوخت * بکش فعل امر مفرد مخاطبدر آمده سوزیدر مک معنای صله
 و ذی روح اولنده قتل معنای صله بکش مفعول آتش اعتبار اولور سه سوزیدر دیمكدر و دشمن
 اعتبار اولور سه قتل ایله دیمكدر (که حرف بیان) میتوان کشت کشتن تقدیرنده یعنی سوزیدر مک
 و یا قتل ایلك نمکندر دیمكدر (مصراع ثانی ایکی وجهله یله علت اولغه قابلدر زرا آتش دیمكدر
) بلند باد فتح وضع جار زید پس فتحه بی انکار آید بر تیره یی بوغیش (جهان سوخت مقدمه و اولدر
) (محصول بیت) بکون سوزیدر و یا اولدر که سوزیدر مک و اولدر مک نمکندر زرا چونکه

رد سروری

رد دشمنی

مطالع
رد شرح ججا

رد سروری و دشمنی

آتش حقیقی و یا آتش دشمنی بلند اولدی یعنی چو غلدی و یودی جهانی یاقدی و فایه و پردی
 حاصلی فرصت ال ویرمشکن مضرک و ضارک ضرر بی دفع ایلك کرک زرا یو بوب ارتد قدن صکره
 عالمی فسیاه و پرر (بعض مصراع نایده شد بر بنه شود اولسه بیت موزون و مستقیم
 اولور دی دیمش پس بوندن معلومدر که موزونی و ناموزونی تشخیص ایلر ایش یا کلسانه شرح
 یازمق نه زجت ایدی (سوخت فعل ماضی مفرد غائب لازمه متعدی یشنده مشترک مستعملدر
 بونده متعدی (پس چو لفظنی ادات شرط اکلیوب ماضی به مستقبل معنای ویرنار معنای
 شرطی اکلر ایش * مگذار که زه کند کارا * دشمن چو بتر میتوان دوخت * کان کنشدک
 مفعول اولی (وزه نایده و دشمن فاعلی وجهله مفعول مگذاردر که فعل نهی مفرد مخاطبدر
) زه یای کریشی زه کند کارا یایه کریش بکوره یعنی یابین قوره (بتر تقدیری بتر شد رخمیرد شنه
 راجعده) دوختک دشمن مقدم مفعولدر حاصلی متنازع فیه در (و بتر مفعول غیر صریحدر
 و بوعرا به منکر اولوب دشمنك مابعدی صفتدر دین معنی جانبیه اشغالخی بوغیش (دوخت
 فعل ماضی مفرد غائبدر دوختند که مشترکدر در ز یلر دیمسبله بر نسته بی میخلامق یشنده
 بونده مراد میخلامقدر که ترکیبده بومعنایه مستعملدر مثلا اوقبله میخلدی درلر (محصول بیت)
 قومه که دشمن یاییه کریش بکوره یعنی یابین قوروب جتکه متهی اوله چونکه آتی اوقبله میخلدی
 یعنی اوقه دیکوبه هلاک ایلك نمکندر حاصلی دشمنه فرصت و امان و بر مک کرک * پشد *
 سخن در میان دو دشمن چنان کوی که اگر دوست شوند شرم زده نباشی * شرم زده وصف
 ترکیبی افساننددر (شرم زده نباشی شرم زده اولیه سین یعنی اوتامیه سین (محصول ترکیب)
 ایکی دشمنك اراستده سوزی شویله سویله که اگر بری بریله دوست اولور سه و آتاش اولیه سین
 یعنی چل و شرمنده اولیه سین * مشوی * میان دو کس جنگ چون آتشت * سخن چین
 بدیخت هیرم کشت * میان دو کس لامیه و ظرف مکان (و جنگ مبتدا و مابعدی خبری
) آتش و کس عبارتدر بنه سین و تابی املا ایابوب همزه مجتله اثبات اید نلر املا احوالندن
 آگاه د کلر ایش (چون ادات تشبیه) سخن چین وصف ترکیبدر (جینیدند بحسب لغت
 سوز دیو شریجی دیمكدر اما غماز معنای صله مستعملدر (بدیخته اضافتی یاییه در (هیرم کس
 وصف ترکیبدر کشدندن اودون چکیمی یعنی طاشیجی (سخن چین مبتدا (و هیرم کس
 خبری (محصول بیت) ایکی کشتك اراستده جنگ آتش کیدر اما بدیخت غماز اول آتشك
 اودون طاشیجیدر حاصلی جنگ آتشی اوقلیجیدر * کشدن این و آن خوش دکر باره دل *
 وی اندر میان کور بخت و جیل * این و آن کشدك فاعلی (و دل مفعول اولی (و خوش ثانیسی
) و دکر باره ظرف زمان (وی مبتدا (سخن چین راجعده) اندر میان ظرف مکان (کور بخت
 وصف ترکیبدر (بدیخت و مکدر الحال دیمكدر) شور بختده درلر خبر مبتدا در (چل شرمنده
 معنای صله در (محصول بیت) اول ایکی دشمن بر بریله کوکلرین خوش ایدرلر یعنی مصالحه ایدوب
 بار ییبرلر اما سخن چین ورتاره خست طالع و مکدر حال شرمنده در همان غماز لغی کندی به
 قانور انجق * میان دوتن آتش افروختن * نه عقلست خود در میان سوختن * میان دوتن لامیه
 (و افروختن ظرف مکانی) و آتش مفعول افروختن بالکلندرمق معنای صله در (خود سوختن مقدم
 مفعولدر متعدی و آنچه اما لازم اولمغه قابلدر تأمل در (و در میان ظرف مکانی (محصول بیت)
 ایکی تنک یعنی کیمه مک اراستده آتش عداوت بالکلندرمق مقتضای عقلندن دکلدر کندی اراده
 یا قی بودیت کاه که ماقبله نسبت مقام تایلده در یعنی ایکی کیمه مک اراستده غماز ایلك کندی
 شرم و فساد آتشته یا قوب یا ندر مقدر مذکور ایلك اوله قطعه بر بنه بیت یازان غلط یازمش

رد ابن سید علی

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

رد شرح ججا

رد سروری

* قطعه * در سخن بادستان آهسته باش * تاندارد دشمن خونخواره کوش * در حرف طرف
(با حرف مصاحبت دوستیله دیکدر) آهسته باب یعنی قتی قتی سوبله کیمه ایشتمسون (ناحرف
تعلیل ندارد فعل نی مستقبل مفرد غائب) دشمن خون خواره پیانیه و فاعل ندارد (خونخواره
وصف ترکیبدر قان ایچی معناسنه) وهار رسمی حرف تخصیص (کوش کاف عجمک ضمیمه
قولاق دیکدر قولاق طرفه دیکلمک مراد در ترکیده ده دکه دیکچک برده قولق طوط دیور
(محصول بیت) سوزده یعنی سوز سوبله کده دوستیله آهسته اول یعنی یک یک سوبله تا کیم قان
ایچی دشمن قولاق طوطوب دیکسون زیر اسیر یکه مطلع اولوب خلقه فاش ایدر * پیش دیوار ایچه
کوبی هوش دار * تانباشد در پس دیوار کوش * پیش دیوار لایمه (هوش عقل و اوص معناسنه در
دارک مقدم مغولیدر) و دار ذمل امر مفرد مخاطبدر (دار بدندن اوصک طوط یعنی عقلک او یار
حاصلی اکاه اول غافل اوله دیکدر) ناحرف تنبیه تا کیم دیکدر (پس دیوار لایمه در) کوش
فاعل تباشدر (محصول بیت) دیوار اوکنده اول نسته بی که سوبله سین عقلک او یار یعنی عافلا
دین تا کیم دیور اردنده قولاق اولیه یعنی سوزک دیکرا اولیه زیر رازک فاش ایدر بعض نسخه ده
هوش دار برینه کوش دار واقعدر * حکمت * هر که بادشمنان دوستان خود صلح کند سر آزار
دوستان داند * با حرف مصاحبت (دشمنان) دوستان خود لایمه در (صلح کندک مغول صریحی
(و بادشمنان غیر صریحی) که بونده اسمدن من شرطیه معناسنه (کند دل شرط) و مصراع
ثانی جوابی (سر ازاد دوستان لایمه در) و داردک مقدم مغولیدر (سر بونده سودا معناسنه در
(و از اسم مصدر در نخته معناسنه) دوستانه اضافتی مصدرک مغولنه اضافتدر (محصول ترکیب)
هر کیمه که کندی دوستلرک دشمنلر یله صلح ایلله یعنی ایلرله دوستلر ایلله دوستلرینی انجک
سودا سین طوطا یعنی دوستلرینی بختور ایلک مراد ایدر * بیت * بشوی ای خردمند از آن
دوست دست * که بادشمنان بود همنست * با حرف تأکید (شوی شبنک ضمیمه فعل امر
مفرد مخاطبدر) شو بدندن شستن دن دین سهو ایش (دست بشویک مغول صریحی
(و از آن دوست غیر صریحی) که حرف رابط صفت (با حرف مصاحبت) دشمنان (تاضیر
خطا ایدر) هم نشست مجالسی و مخاطب دیکدر (محصول بیت) ای خردمند اول دوستکدن
الک یو یعنی اول دوستی ترک ایلله که دشمنلرکده مصاحب و مجالسی اوله * حکمت * چون
در امضای کاری متزدد باشی آن طرف اختیار کن که بی آزار تر یاید * امضا افعال بایندن
مصدر در یکور مک معناسنه (کاره اضافتی مغولنه در) و با حرف وحدت (متزدد فعل
بایندن اسم فاعل در) باشی فعل مضارع مفرد مخاطبدر (بایندندن متزدد اوله سین
یعنی لیده یعنی ایچی دیو) آن طرف کنک مغولی اولی (و اختیار تانیسی) که حرف بیان
(بی حرف ملب) از اسم مصدر (و از ادات تفضیل) براید حاصل اوله دیکدر (محصول ترکیب)
چونکه برایشی یکور مکده (یعنی ایشلمکده متزدد اوله سین حاصلی ایشلمک و ایشلمک باینده
دغدغه اوله اول جای اختیار ایلله که انجکسوزک و انجکسوزک حاصل اوله یعنی نه سن انجمنه سین
ونه کیمه انجمنه حاصلی زجت اوله ان جای اختیار ایلک کرک * بیت * یاردم سهل کوی دشوار
مکوی * بانک در صلح زند جنگ بجوی * با حرف صله (و با حرف مصاحبت) مردم سهل کوی پیانیه
(مردم برینه مرد یارلر هیچ نسخه شائف بازملر) و مردک دال سکونله در دید کلری ایش
خطا بایندر (و کوی امر در تفتن مصدر بندن دید کلر بنده ایکی خطا و اوله یو که کوی بونده فعل
دکدر اسمدن که سهله ترکیب اولوب وصف ترکیبی اولمش و کوی فعل واقع اوله یعنی برده گفتن دن
مشق اولمز) کوی بدندن منفرد علی کل حال بوشار حاروبیتک معناسنه و اصل اوله ملر

زداین سید علی و سروری

زداین سید علی و سروری

(پس سهل کوی وصف ترکیبدر ملایم و رفقه سوبلی دیکدر) دشوار جنگ دیکدر مشکل
معناسنه (سهله مغولدر که قولای معناسنه در) یعنی اسان (مکوی فعل نهی مفرد مخاطب
(با حرف مصاحبت) ان اسم اشارت و که اسمدن کیمه معناسنه) در صلح لایمه (وزندک مقدم
مغول) جنگ بجویک مقدم مغول (بجوی فعل نهی مفرد مخاطبدر) جوی بدندن (محصول بیت)
سهل کوی مرده یعنی رفق و ملایمتله سوبلی کیمه به جنگ یعنی کوچ و یاوز سوبله
اول کیمه ایلله که صلح قبوسنی اورر یعنی قافرجنسک ایلک دبله یعنی صلحه مائل و راغب اولان
کیمه ایلله صواشه مائل و راغب اوله بلکه صلح اوزره اول انکله * حکمت * ناکار بر بری
اید جان در خطر افکندن نشاید * نابونده حرف توقیدر (کار مبتدا) بری آید خبری حاصل
اولور دیکدر (بر خبره متعلقدر) در حرف صله (خطر خالتک و طالتک فتحه لایله خوف معناسنه در
(افکندک مغول غیر صریحی) و جان صریحی (محصول ترکیب) مادام که ایش انچه واثونه
حاصل اولور کشتی جانی خوف و خطر برقی لایق دکل یعنی ضرری دفع ایلک ایچیون مالی
صرف ایلک لازمدر زیر اسمهور سوزدر که مال بلایه فلقاتدر * بیت * چودست از همه خیاتی
در کست * حلاست بردن بشمیر دست * دست مبتدا (جلیتی) با حرف وحدت (در حرف
تأکید) کست کاف عجمک ضمی و کسری وسین اولک فتحی و کسریله اعتددر (بونده سین ده
فتح لازمدر قافیه ضر و ریچون) اما کافده ایکی حرکت یله جارزد فعل ماضی مفرد غائب
مینی للمغول معناسنه در خبر مبتدا در کسدی و اوزلدی دیکدر (حلاست مقدم خبر) و بردن
مؤخر مبتدا (و دست مغول صریحی) و بشمیر یاه صله ایلله غیر صریحی (محصول بیت)
چونکه ال جج حبله لدن اوزلدی و کسدی یعنی هیچ وجهله حبله به مجال فالما یحقی قلیله ال
صومق حلالدر زیر اخر ایل السیف در * بند * بر عجز دشمن زجت کن که کر قادر شود بر توجرت
نکند * (محصول ترکیب) دشمنک بجزیه و بونافه مرحمت ایلله یعنی زیبوند در بواسر که زیر
قادر اولور سه اول سنی امر کز بونتری نظم نمان ایدوب اولنده بیت باز آن نژدن نظم فرق ایدر دکل
امش * بیت * دشمن چو بدنی ناتوان لاف از بروت خود مزن * مغربست در هر استخوان
مردیستدر هر پیرهن * دشمن بدنی یک مغول اولی (و ناتوان تانیسی) بروت بانک و رانک ضمیمه لایله
بقدر که عریجه شارب و سبیل دیور (مغربینی و ایلک معناسنه در) و با حرف وحدت
(مردیست بنه با حرف وحدت) پیرهن کوکک مصراع ثانی اوله نسبت حکم تعلیلده واقعدر
(محصول بیت) چونکه دشمنکی ناتوان وضعیف کوره سین گسندی بیفکدن لاف اورمه یعنی
قوت قدریکه مغرور اولوب بیکی بوروب لاف اوروب اوکنه زیر اهر کوکده ایلک واروهر کوکله کده
اروار یعنی عالم خالی دکلدر هیچ سزم دکک دن کاه اولور که ارلکر و بها در لکر کلور که آدم
خیر ان فالور تنکه ترکیده سزم دکک طاش باش پرا دیور مزن نهیدر زدن دن دین اصابت
ایلامش * لطیفه * هر صکه بدیر ایش خلق را از بلای او برهاند و او را از عذاب خدای *
بدی با حرف وحدت (و از ادات مغول) بکشدک مقدم مغولیدر (خلق را ادات مغول
(برهاندک مقدم مغول صریحی) و از بلای اولامیه ایلله غیر صریحی (برهاندک استقباله فعل مضارع
مفرد غائب قورزد دیکدر) انف و تون ادات تعدیه در اصلی رهیدندر صکره و هایدن اورا
معطوفدر خلقی رایه (محصول ترکیب) هر کیمه که بریرا مزی قتل ایدر سه خلقی الک بلاستدن
خلاص ایدر وانی عذاب خدادن زیر ایشاد بجه کاه کسب ایدر که عذابه باعث اولور * قطعه *
پسندیدست بخشایش ولیکن * منه بریش خلقی از امر هم * پسندیدست با عجمک فتحه اصلی
پسندیده اسمدن هار رسمیه و همزه مجتله ایلله پس ضرورت وزن ایچون ایکی یله کاپندن

ردشمنی

رد سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

رد ابن سید علی

و تلفظ در ترک اولندی ابدی یکسری به کاتبه اثبات ادب و وصل همزه ایه دیدار غلط ایلان
 (بخشایش اسم مصدر در اسرکش معاسنه یعنی مرحت) لیکن ادات استدرالک (منه فعل نهی)
 مفرد مخ طبر (نهیدندن قومه دیمکدر نهادندن دین سهو ایلش) ویش بونده باره در (خانی
 آزاره اضافتی بیایه در (خلق آزار و صف ترکیب در آزاریدندن خنی انجودبی دیمکدر آزاریدندن
 اخذ یلین خصا یلش) مرهم یاره به خود قری نسته در معربدر منک مفعول صریحی (ویرز بش
 غیر صریحی) (محصول بیت) مرحت مقبولدر ولیکن خنی انجودبی یک یاره سته مرهم آورده یعنی
 خانی سرکوب در دینه در مار ایه حاصلی ظالمه رح ایلله * ند نست مکر رحنت که در مار * که آن
 خلعت بر فرزند آدم * ندانست فعل نهی مفرد غائب یاری دیمکدر وجا ندر که استغفاهی
 متضمن اوله یعنی بطریقی دیمک اوله (آن اسم اشارتد که به) که بونده اسم واقعدر کس معناسه (و آن
 ندانستک فاعلیدر) رحنت کردک مفعول صریحی و پرمار غیر صریحی (که حرف بیار) (آن اسم اشارتدر
 رحنه و مبتدادر) (وظایع خبری) (بحرف استعلا ظله متعلق (فرزند آدم لامیه) (محصول بیت)
 یطدی و یایطدی اول کیمه که بیلانه رحنت ادوب اتی قتل ایلدیکه اول رحنت آدم او غلظینه
 ظلمه زیر فرصت بولدقده آدمی صور قرح ایلز ابدی اگر رح ظلم صریحدر * تحذیر * نصیحت
 از دشمن پذیرفتن خطاست ولیکن شنیدن رواست تا بخلاف آن کار کنی و آن عین صوابست *
 (پذیرفتن باه بخمک قبی و ذال مج مجری و رانک کسری و رانک ضبیله قول ایلک معاسنه در بونده مبتدادر
 (و نصیحت مفعول صریحی) (و از دشمن غیری صریحی) (و خطاست خبری) (لیکن ادات استدرالک
 (شنیدن مبتدا) رواست خبری جا ندر دیمکدر (تا حرف تعلیل) (بخلاف آن کسبک مفعول غیر
 صریحی) (و کار صریحی) (و آن اسم اشارتدر خلافت و مبتدا) (عین صوابست بیایه و خبر مبتدا
 (محصول ترکیب) دشمنند نصیحت قبول ایلک خطادر اما یشتک جا ندر نا کم اول نصیحت
 خلافتجه ایش ایشیه سین و اول خلاف خود عین صوابدر * مثنوی * حدیث کن زانچه دشمن
 کویدان کن * که بر زانوی دست تعان * که حرف تعلیل (بحرف استعلا) (زانویک ضبیله در
 معاسنه در که عربیه رکه دیو (نی فعل مضارع مفرد مخاطب اور رسین دیمکدر (زیدندن
 دست تعان لامیه در مجز (زینک مفعول صریحی و بر زانوی غیر صریحی) (تعان فاعل با ندن مصدر در
 له غنی معاسنه بونده مشارکت مراد دکلدر (محصول بیت) حدیث ایه اور نسته که دشمنک
 سکا نی ایه دیه یعنی دشمنک سکا و ردی نسته دن حدیث ایه صقین اتی بشله زیر تعان و ندهات
 اتی دیزیکه اور رسین یعنی آن سوزیله برایش ایشلرک الدانوب پشیمان او اور رسین نیچون دشمن
 سوزیله عامل اولدم دیو * کرت راهی نماید راست چون تیر * ازو پر کرد و راه دست چت کیر * کرت
 ناخبر خطاب (راهی یا حرف وحدت) نماید فعل مضارع مفرد غائب ضمیر تامه اول (ولی (و راه
 تاییسی (و راست صفت یا عدد) (چون ادات تشبیه) (از واصلی از او ر ضمیر او راه را جعدر
 بعضی نسخهده او برینه آن واقعدر اسم اشارتد راه (بحرف تأکید) (کرد کاف عجمک
 فخبیله فعل امر مفرد مخاطبدر کردیدندن دون دیمکدر ارجع معناسه (راه دست چت لامیه
 و بیایه در بونده چب ذکر (راست مناسه بیله در ز بر ا ج صوله و راست صاغه دیو
 (راه کیرک مقدم مفعول) (محصول بیت) اگر سکا دشمنک اوق کبی بر طوغری بول کوسترزه البت اول
 بولین دون و صول ال بولینی طوت بولین مراد بودر که دیزیکک خلافتی ایشله * حکمت *
 ختم شد از حدیث ایلد و لطف بی وقت هیت برینه چندان درشتی کن که از تو سر کرد و نه
 چندان ری له بر و بر سوب * ختم پیش بیایه و مبتدا اضافتی تجو ز ایلنر لذت کلامدن
 بی ذوق ایشلر (از حدیث ایلد و متلفذر) (و حدیث بونده نفرت معناسه در) (و اردک مقدم مفعولدر

و آرد

رد ابن سید علی و سروری

(و آرد خبر مبتدا در (لطف بی وقت ده بیایه در مبتدا) (و هیت بیزدک مقدم مفعولدر
 (و بیزد خبر مبتدا در (درشتی درشت ایزی دیمکدر غلظ و حسن معناسه) (یا حرف
 مصدر غلظت و خشونت معناسه در (سر بوتک کبی بر زده اوصافتی و نفرت ایلک
 معناسه در) (کردند کاف عجمک فخبیله فعل مضارع جمع فاعلدر اوله ل معناسه کینوت
 افاده ایدر سندن اوصافه ل دیمکدر (ز می زم یوشی) (و یا حرف مصدر) (دایر نهادر
 معناسه در غلبه دن کاندن (محصول ترکیب) (جددن زیاده غضب نفرت و وحشت
 کتور یعنی غضوب اولان کیمسه دن خلق نفرت ایدر کلب عقور دن کبی و ولسر لطف
 آدمک هیئت و صلابتی ایلدر یعنی عزت و عظمتی ضایع ایدر ابدی نه اولفیدر خشونت
 و غلظت ایه که سندن طویال یعنی اوصافوب نفرت ایدر ل و نه اولفیدر ملائمت و رفق ایه که
 او ز ریکه بهادر اولوب غائب اولال حاصلی نه باور اول اصلا سین نه یواس اول باصلا سین
 * مثنوی * درشتی وزی به م در بهست * چو فاصد که جراح و مرهم نهست * درشت ایزی
 دیمکدر یوشی مقابلی (و یا حرف مصدر) (زبیده یا حرف مصدر در) (بهم یا حرف صله) (و هم
 ادات اجتماعدر همخانه و همبجوه و همراه کبی بونده پری بریله دیمکدر) (در بانک افاده ایلدیکه
 معنای نا کید ایدر) (به یک دیمکدر) (فاصد اسم فاعلدر قال الی معناسه مصدری فصد کاور
 فاک فنی و صادق سکونیه) (که حرف بیان) (جراح یاره اوران کیمه بونده مراد طبری یاره لکدر
 (مرهم نه وصف ترکیبدر نهیدندن مرهم قویبی دیمکدر (محصول بیت) خشونت
 و ملائمت پری بریله یعنی سله اولق یکدر نژده پیور دینی کبی قان الی کبی که هم طبری یاره ل
 و هم اولکمتی ایچون به مرهم فور یاره به (بهم در هم یکدر دینی در هم نهست دین ترا کب
 فار سبک استه سالنه واصل دکل ایش * درشتی یکدر خرد مند پیش * نه سستی که نافع کند
 قدر خویش * درشتی نکردک مفعول (و خرد مند فاعلی) (و پیش فاعول تاییسی) (نه سستی
 ینه سستی نکردک مفعولدر یعنی مقدر نکردک تقدیری سستی هم نکردک) (که حرف تعلیل) (و یا
 حرف بیان) (قدر خویش لامیه و کندک مفعول اولد و نافع تاییسی) (محصول بیت) خرد مند
 یعنی عاقل کیمسه خشونت و غلظتی او که طومرمان یعنی خشونت و غلظت عالیه عالی اولمان
 حاصلی درشت خویشی مات و پیش ایدر ملائمت و تواضی دخی کار ایدر که کندری
 قدر بی نافع ایلله یعنی زیاده زنی و ولایت آدمی خلق یانده بی قدر ایدر * نه مرخویش را
 فروزی نهید * به یکاره نی ذات ده * نه حرف نهی معناسه نهاده مقیددر نهید تقدیرنده
 (مر رانک معناسی نا کید ایدر) (خویشتن و اور سبیله کندری دیمکدر) (فروزی یا حرف مصدر در
 (نه ینه حرف نهی دهنه مقید در) (یکاره بر کره دن و پر او فرودن دیمکدر) (تن بونده و خرد
 معناسه در) (در حرف صله) (مذات لامک نشاید ایه مصدر همیدر ذات معناسه) (دهد فعل
 مضارع مفرد فاعلدر و پر دیمکدر ایزی فاعلک ایه فاعلی خرد منددر) (محصول بیت) عال اولان
 کندری به ارتقائی قومز یعنی تعظم و تکبر ایدوب کندری بیوک طومر حاصلی بیوکلنر بر کره دن و پر
 او غور دن کندری و جودینی ده مذله و پرمر یعنی کندینه تحقیر ایدوب و جودینی ذات و هوانه
 دوشمرز حاصلی نه مقدار دن زیاده بیوک و نه کندری ذیل و حقه بر طوب کج کاور حاصلی
 کندری ذلته دوشمرز باعمال ایدر من * مثنوی * شایانی بایدر کفتای خرد مند * مرا تعلیم ده
 بهرانه یک اید * شایان شیک بجهله جان دیمکدر (و یا حرف وحدت) (بایدر یعنی بایدر) (ده دالک
 که سربله و هاه اصلیه ایه فعل امر مفرد مخاطبدر دهیدندن و پر دیمکدر دادندن دینلر سوب
 ایلانلر (بهرانه هاه رسمی بوتک کبی بر زده تخصیص و لیاقت معناسی افاده ایدر (محصول بیت)

رد مثنوی

رد ابن سید علی و سروری

برجوبان باباسنه دیدی ای خردمند بکا پیرله لایق و مناسب و پریند و پرینعی بکا بر نصیحت و پر
 * بکفتابیک مردی کن نه چندان * که کرد چیره کرک تیر دندان * نیک مرد وصف ترکیبدر
 (و یا حرف مصدر) (که حرف تعلیل) (کرد فعل مضارع مفرد غائب اوله دیمکدر) (چیره
 جیم عجمک کسر یله غالب و یکین معناسنه در) (کرک تیر دندان سیاه تیر دندان وصف ترکیبدر
 کسکین دیشلی دیمکدر) (کردن کرک اسمی و چیره خبریدر زیرا معنای ضروری متضمندر
 (محصول بیت) باباسی چوبانه دیدی نیک مردک ایله یعنی رفیق و لینا وزده اول اما اولقدر دکل که کسکین
 دیشلی قورسکا غالب اوله و چوبانریکی هلاک ایله حاصل اول دکل ملائم اوله که سکا ضرر مرتب
 اوله چوبانه لایق و مناسب بند بوقدر اولور اثقی * حکمت * دو کس دشمن ملک و دیند پادشاه
 بی حلم و زاهد بی علم * لف و نشر مرتب طریقله (محصول ترکیب) ایکی کیمسه مملکت و دینک
 دشمنلر بر بیسی پادشاه بی حلم در که غرضی سبیلله خلق ایدن نفرت ایدوب فشار و مملکتی خالی
 فالور بر سیده زاهد بی علم در که جهلی سبیلله دیندار اولان امیری طریق مستقیمدن اضلال ایدوب
 ضلالت دوشمن * بیت * بر سر ملک مبادان ملک فرمان ده * که خدا را نبود بنده فرمان بردار *
 (بر حرف استعلا) (سر ملک لامیه) (مباد نهیله دعادر) (آن تقدیری) (آن کس در) (ملک فرمان ده
 یانه) (فرمان ده وصف ترکیبدر بوریق و بریجی معناسنه) (که حرف رابط صفت) (بنده فرمان بردار
 یانه) (فرمان بردار وصف ترکیبدر بردار بدیدن بوریق فاعلدر بی معنای لازمی بوریق
 طور بیدر (محصول بیت) مملکت اوزر بنده اول کیمسه بوریق و بریجی پادشاه اولسون که خداک
 بوریق و بریجی قول اولیه یعنی امر و نهیله مطیع اولوب اکا امثال ایله و جاز در آن اسم
 اشارتی ملک فرمان ده اوله پس (محصول مصراع) مملکت اوزر اول فرمان و بریجی پادشاه
 ثابت و قائم اولسون یعنی * لك وفای اولسون آه حاصلی پادشاه ظالمه بد دعادر * حکمت * پادشاه
 باید که تابعی بر دشمن خشم زاند که دوستار اعتماد نماند آتش خشم اول در خداوند افتد آنکه زبانه
 بخصم رسد یا رسد * باید فعل مضارع مفرد غائب کرک دیمکدر) (که حرف بیان) (ناحرف انها
 (بجای با حرف صله) (و یا حرف وحدت) (بر دشمنان) (بر حرف استعلا و یا حرف صله) (خشم خاتم فعی
 و کسر یله لغندر) (زاند فعل نفی مستقبل مفرد غائب فاعلی تحتده پادشاه راجع ضمیر در و مفعول
 صریحی خشم) (و غیر صریحی بر دشمنان و وجهه فعلیه خبر میدادر که پادشاه در رانیدن
 مشغول رانیدن دینار سهو ایشلار که حرف بیان) (دوستار را حروف تخصیص) (آتش خشم
 یانه بولکام ماقبله نسبت حکم تعلیلده و افعدر) (در حرف صله) (خداوند خشم لامیه صاحب
 خشم دیمکدر) (افتد همزه نکی فعی و ضمیه فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده آتش خشم
 راجع ضمیر در دوشمن دیمکدر) (آنکه ایدن مسکره دیمکدر) (زبانه زانک فعی و ضمیه آتش بالیکی
 بخصم با حرف صله) (رسد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تحتده زبانه راجع ضمیر در
 با حرف عطف) (رسد فعل نفی مستقبل مفرد غائب فاعلی سابق کیدر) (محصول ترکیب) (پادشاه
 کرکدر کیم دشمنلره بر حده و بر مرتبه ده غضب سوریه که دوستلر اکا اعتمادی قائم زیرا
 جازد کیم دوستلر غضبندن خوف ایدوب کندیه ضرر ایشدره ل هیچ نسنه ایلز سه ده
 نترتری مقرر در (زیرا خشم آتشی اول صاحبی یا فزاندن مسکره بالیکی خصمه ایشده و یا ایشده
 حاصلی کندیه ضرری مقرر در پس خصمه ضرر ایله و یا ایله * مثنوی * نشاید بی آدم
 خاک را * که در سر کند کبر و تندی و یاد * نشاید فعل نفی مستقبل مفرد غائب عریده لایق
 معناسنه) (بی آدم لامیه اصلنده بنین ایدی اضافله نون ساقط اولمشد) (خاک را ده اضافتی یانه در
 خاک را ده وصف ترکیب در بحسب لغت طرافدن طوفعی دیمکدر لکن مراد خاکدن مخلوق

رد ابن سید علی و سروری

رد شعی

اولاند (که حرف بیان) (و یا حرف) (صله حرف ظرف طوق ابو طومامش) (در سر کند کبر و تندی و یاد
 غیر صریحی) (و کبر معطوفه فایله صریحی) (تشدیدی دیمکدر یعنی کسکین) (و یا حرف مصدر یا و زاق
 وحدت دیمک اولور) (باد بونده هوا معناسنه در که خفتدن عبارتدر) (محصول بیت) (لایق دکلدر
 خاکدن مخلوق اولان بی آدم که باشنه کبر وحدت و هوای ایله یعنی بونلری باشنه قویه) (حاصلی
 بونلره نصف اولق لایق دکلدر * ترا باچنین کرمی و سرکشی * نیندارم از خاک یار آتشی *
 زانسی دیمکدر) (با حرف مضاجبت) (چنین نشیبه معناسنی متضمن اسم اشارتدر) (حاصلی ادات
 تشابه ایله اسم اشارتدن مرکبدر بونلین دیمکدر) (کرم اسبیق دیمکدر بونده تیر معناسنه در
 و یا حرف مصدر مراد وحدت و تیر لکدر) (سر کس و صف ترکیبدر) (بحسب لغت باش
 چکیجی دیمکدر کنیدن مشتق اما معاند معناسنه مستعملدر) (و یا حرف مصدر معاند لایق دیمکدر
 نیندارم فعل نفی مستقبل متکلم وحده) (مفعول صریحی زاردر و غیر صریحی بونلری) (باچنین ایله
 از خاک در) (یا حرف عطف در عریده ام و او کبی آتشیله کی یا ضمیر خطابدر) (محصول بیت)
 سنی بو وحدت و سر کسکله ظن ایلز مکه خاکدن سین بو خسه آتشدن سین یعنی یقین و ظن
 بوقدر که بی آدم کی خاک کندی خلق اولدک بو خسه شیطان لهین کی آتشدنی (حاصلی
 بویکی معنی یشنده متردد) (بعض متونده مصراع ثانی نیندارم از خاک کی از آتشی و افعدر
 ایکی باه خطایه) (محصول مصراع) سنی خاکدن مخلوق اولدک ظن ایلز مک بلکه عزازل
 ملعون کی ناردن مخلوق سین) (دعا کوک فتنده اشد و اوجه متون بودر تأمل در * قطعه *
 در خاک یلقان رسیدم بعا بدی * کفتم مرا بریت از جهل پاک کن * در حرف ظرف) (خاک
 یلقان لامیه یلقان پاک فعی و پاک سکونیه و لامک فعیله بد ختن و لا یشده بر ناحیه نک
 اسمیدر) (بعادی با حرف صله) (و یا حرف وحدت) (کفتم تقدیری کفتم در مرا پاک کن فعلک
 مفعول صریحی لیدر و بریت از جهل غیر صریحی) (محصول بیت) (یلقان و لا یشده بر عابده
 ایشدم در حضرت شیخ یعنی سیاحلیم زمانده اکا واصل اولدم زیرا حضرت شیخ دنیا بی
 کریمکدن مرادی اهل الله و صولدر پس هر رده که بر عز زایشه آتک جانبته عزم ایدرمش
 تنکه بعض حکایه زدن معلومدر اول عابده دیدم بی یتکله جهلدن پاک الله حاصلی بی ارشاد ایله
 * کفتار و چو خاک تحمل کن ای فقیه * با هر چه خوانده در برخاک کن * کفتا عابد دیدی
 برویه مکسور ارات تا کیدر) (باه خیمه اوقیان روستایلی ایدرمش) (جو ادات تشیبه
 فقیه دن بونده مراد عالمدر) (با هر چه با حرف عطف) (خوانده ماضیدن قسم در) (و یا ضمیر
 خطاب) (و همزه حرف توسل هر نه که اوقومشک دیمکدر) (در حرف تا کیدر) (زیر خاک لامیه
 (زیر خاک کسر یله آلت معناسنه عریجه تحت درلر) (محصول بیت) (عابد دیدی ای فقیه
 و ار خاک کی هر جفا و جوره تحمل ایله) (زیرا علم مقتضای تواضع و محملدر کبر و غرور دکل
 پس اگر سکا کبر و غرور علم تواضع و محمله مانع اولور سه جیع اوقود یعنی تحصیل
 ایلد یکی خاک الله ایله یعنی نسبتا منسیا ترک ایله برادر و بشاک و صوفیق علم و معرفت
 وجودیه تحصیل اولماز بلکه یوقلق و فنا ایله کسب اولور انکچون مشایخ علما ارشادنده
 زحمت چکرلر زیرا عالم و همدن خلق کل پس عابد مرادی بودر کیم علم و کاله تحمل و تواضع
 ال و پر سه فیه و نعمت والا بونلر اسباب پندارد که درویشلکه مانعدر پس بونلری
 فراموش اولمش منزله تنزیل ایدوب آسوده حال اول که علم لدنی مبسر اوله حاصلی با علمله
 تحمل و تواضع ایله و با علم ترک ایله مانع راه اولسون * مطایبه * بد خوی در دست دشمنی
 گرفتار است که هر یکجا رود از جنک عقوبت او خلاص نیاید * بد خوی وصف ترکیب در

رد ابن سید علی و سروری

یارامز خویلی دیمکدر (در حرف صله در بامعناسته) دست دشمن لامیه (و با حرف و حدث
(که حرف رابط صفت) هر یکا که هر قنده که دیمکدر (که حرف بیان در) رود فعل مضارع
مفرد غائب کیدر دیمکدر (چنگ عقوبت بیایه) (واو به اضافت لامیه در) نیاید فعل ثنی مستقبل
مفرد غائب (مخبر از ترکیب) بدخوی بر دشمن الله گرفتار در که هر زبه کیدر سه آنک عقوبتی
پنج سدن خلاص بولماز یعنی بدخویلی که بر بلاد که قنده کیدر سه المذن خالی اولماز * بیت
اگر دست بلا برفک رود بدخوی * زدست خوی بدخوی در بلا باشد * دست بلا لامیه در
بحازا (بر فلک فلک اوزره دیمکدر) دست خوی بدخوی لامیه و بیایه و لامیه در (لف و نشر
طریقله) (محصول بیت) اگر بلا آتند بدخوی فلک اوزره کیدر سه (یعنی فلک کیدر سه
کدینک بامز خوی آتند بلاده اولور یعنی کدینک بامز خوی هر قنده کیدر سه کندی به
قرین بدور * بند * چوینی که در سپاه دشمن تفرقه افتاد توجع باش و اگر جمع شوند از پریشانی
اندیشه کن * که حرف بیان (در حرف صله) (سپاه دشمن لامیه) (تفرقه تفعلیل) باندن مصدر در
بام مصدر معما حذف اولوب بدنه ناویرلندر طافعلی دیمکدر (باش فعل امر مفرد مخاطبدر
(باشیدن جمع اول یعنی پریشان و بی حضور اوله) (محصول ترکیب) چونکه کوره سین که
دشمنک لکرینه پریشانلق و پرا کده لک دوشدی سن جمع اول قورقه واکر کوره سین که
جمع اولوب در تک ایدر (پریشانلقند اندیشه ایله یعنی صفین در تکرری سنگچون اولسون
* قطعه * پرو بادوستان آسوده بنشین * چوینی در میان دشمنان چنگ * پرو بانک کسری
و بانک فتحله فعل امر مفرد مخاطب کیت دیمکدر (بانک ضمیه دینار و ستایلقه مائل ایملر
(و پرو رفتن مصدر بندن مشتق درین علم اشتقاقه اصلا مناسبتری بو غیش (با حرف
مصاحبت) آسوده بونده مستزج معنایه در (یعنی فارغ و راحت دیمکدر) (محصول بیت)
و اردو شترکله آسوده حال و قانع البال اوتور یعنی حضور ایله چونکه دشمنلرک اراسته چنگ
و جدال کور سین * و کرینی که با هم یک زبانند * کان ززه کن و بر باره برست * با هم بری برله
دیمکدر (یک زبان زانک فتحی و ضمیه وصف ترکیبی در برد بلی معنایه) (یعنی متحد و متفق
(چنان را اادات معقول) (زه کن زه کرش دیمکدر زانک کسری و هاء اصلیه ایله) (کن کاف عربک
ضمیه ایله دیمکدر فعل امر مفرد مخاطب در کیندن کان معقول اولی و زه ثانیه) (بر حرف
استعلا) (بار هاء رسمیه و بار و اوله حصار معنایه در) و ایکنجی بر فعل امر مفرد مخاطبدر
پریندن ایلد دیمکدر (سنگ معقول صریحی) (و بر باره غیر صریحی) (محصول بیت) و اگر دشمنلرکی
بری برله یک دل و یک زبان کوره سین (یعنی متفق فی الکلام و متحد فی المرام کوره سین چنگ
ایچون یا یکی قورو حصار طاش ایلد (یعنی سنگه چنگرینی مقرر یلوب صواشه حاصر
اول حصار اوزره طاش ایلد دیمکدر مرادی بود که دشمن حصاره یوریش ایلد کده کا اتمچون
طاش حاضرله) (زیرا اول زمانه طوب و توفیق بو غیش اما اوق و سار برافرو و ایمش ایدر که
طوب و توفیق در تیزیل ایچوق و از اسکر و سدن یعنی لهدن چقالی و العهده علی الراوی * تنبیه *
دشمن چو از همه حبلی در ماند سلسله دوستی بچیناند پس آنکه بدوستی کارها کند که دشمن
نوا کرد * حبلی با حرف تنکیر (درمانه) فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تختنده ضمیر دشمنه
راجع فعل تطلیل و اتمدر (تقدیری چو در ماند از همه حبلی در) (سلسله دوستی بیایه) (و با حرف
مصدر) (یعنی نه باه استقامت فعل مضارع مفرد غائب فاعلی تختنده ضمیر را جمع ضمیر در
(جنبانیدن دیر دیمکدر) (یعنی دوستی و محبت اظهار ایدر جواب تعالیدر) (وجله تعالیه
خبر بندن که نه دشمندر) (پس بونک کبی پرله مطلق عطف معنای افاده ایدر) (آنکه

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری

الذن صکره دیمکدر (بدوستی) (با حرف مصاحبت) (و با حرف مصدر) (کارها کدک مفعول
صریحی) (و بدوستی غیر صریحی) (که حرف رابط صفت) (دشمن مبتدا) (توان کرد کردن معنایه
خبری) (محصول ترکیب) دشمن چونکه حبسه دن عاجز قاله دوستلق سلسله سنی دیره در
(یعنی محبت و دوستلق اظهار ایدر) (و اندن صکره دوستلق صورتیه ایملر ایلر که دشمن یلکه
قاند دیمکدر * بند * سرمار بدست دشمن بکوب که از احدی الحسین خالی نباشد اگر این غالب
امدمار کنی واکر ان دشمن رستی * سرمار لامیه (با حرف مصاحبت) (دست دشمن لامیه
(بکوب سرمار مفعول صریحی) (و بدست دشمن غیر صریحی) (با حرف تأکید) (کوب کاف
عربک ضمیه فعل امر مفرد مخاطبدر) (کوبیدن) (کوفتن در دینلر خطا ایملر) (کاف
ضمیه در دین غلط سولیش) (که حرف تعلیل) (احدی همزه نک کسری و حاک سکونی
و دالک فتحله احدک همزه نک رجاء فتحله مؤنثدر) (حسین حاک ضمی و سبنک سکونی
و نون فتحی و یای اولیده و ثانیک سکونیه حسنی نک تنبیه سیدر که احسنک مؤنثدر) (افضلک
فعلی و اعلی نک علیا مؤثی اواری یعنی کبی موصوفی محذوفدر) (تقدیری احدی لغاضدین
الحسین ایکی صکر یک فائده نک پریندن) (خالی نباشد خالی اولماز دیمکدر) (این اسم
اشارتدر دشمنه) (کشی فعل ماضی مفرد مخاطب دبلدک یعنی قتل ایلدک دیمکدر) (و آن اسم
اشارتدر ماله) (رستی رانک فتحله فعل ماضی مفرد مخاطبدر) (رستن دن قورتلدک دیمکدر
(محصول ترکیب) مارک کله سنی یعنی باشتی دشمن الیه دول یعنی از یعنی دشمنه انی اولدرد
(زیرا ایکی کوزل فائده نک پریندن خالی اولماز را اگر دشمن ماره غائب اولور سه ماری قتل ایملر
اولور سین واکر مار دشمنه غائب اولور سه دشمن قورتلدک یعنی قورتلش اولور سین * بیت
بروز سر که این مشو که حصم ضعیف * که مغز شیر برآرد چودل زجان برداشت * با حرف طرف
روزمع که لامیه اسم مکاندر صواش پرینه دیر اما بونده چنگ مراددر (ایمن همزه نک و سبنک
کسره لیه امین معنایه در) (مشو سبنک و سبنک فتحه لیه فعل نهی مفرد مخاطبدر شویندن
اوله دیمکدر) (حصم ضعیف بیایه) (که حرف تعلیل) (مغز شیر لامیه مغز بیتی و ایلک بونده باشک
پنجهی مراددر) (و شیر اسلات) (برآرد چقاردر) (چو حرف تعلیل) (دل برداشتک مفعول صریحی) (و زجان
غیر صریحی) (برداشت فعل ماضی مفرد غائب قالدردی دیمکدر) (محصول بیت) صواش کونده
حصم ضعیفدن امین اوله زبیرا اسلاتک بیتی سین چقاردر چونکه دینی جانندن قالدردی یعنی
حصم هر تقدیر ضعیف اولور سه جانندن نا امید و لجه ارسلانه غلبه ایدر بی عیلاک ایدر پس خصم
ضعفنه بقیه اولماز که کاه اولور که اقویا بشتن ایملر نکه ملک زاده کونا و حقیر حکایه سنده
یکدی * بند * خبری که دانی که دلی بیازارد تو خاوش باش نادیکری یازد * خبری با حرف
وحدت (که حرف رابط صفت) (دانی فعل مضارع مفرد مخاطب) (که حرف بیان) (دلی
با حرف وحدت) (بیازاردک مقدم مفعول ایدر) (تا حرف تعلیل) (دیگری با حرف وحدت) (بیازاردک
فاعلی تختنده دیکره راجع ضمیر در و مفعول بر مقرر خبر) (محصول ترکیب) (برخی که بلور سین که
بر کو کل انجیدر) (یعنی اول خبری سولیدیکک تقدیر جه بیله سین که بر خاطر انجسوب
پریشان اولور اول خبری سن سولیه دینه تا کیم بر غیر کیسه کتور و سولسون
* بیت * بلبلار زده بهار یار * خبر بد بهوم یاز کذار * بلبلال الف حرف نه (مرده بهار لامیه
(خبر بد بیایه) (و کذارک مفعول صریحدر) (و بهوم غیر صریحی) (بازادات تأکید) (کذار فعل امر
مفرد مخاطب ترک ایلد دیمکدر) (محصول بیت) (ای بلبل سن بهار مرده سین کتور زراسکا
دوشن اولدر) (و و اما ز خبری بوم شومه ترک ایلد که بد خبرا کالایندر * تحذیر * پادشاه را

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی و سروری

بر حیانت کسی و اوف مکر دان مکر آنکه که بر قبول کلی و اتق باشی و کر نه در هلاک خود همی کوشی *

پادشاه را رادات مفعول (بر حرف استعلا) خیانت کسی لامیه (و یا حرف وحدت) مکر دان فعل نهی مفرد مخاطبدر (کرد اتید ندن ایله دیمکدر اصلی کردید ندر اولوق معناسنه یعنی ضرورت معناسنه و الف و تون ادات تعدیه در ایلتک معناسنی افاده ایدر (مکرادات استئنا) آنکه اول وقت دیمکدر (که حرف بیان) قبول کلی بیانیه (و اتق اسم فاعلدر معتمد معناسنه مصدری و ثوق وثقه کلور عده وزنی اوزره ترکیجه طیباجی معناسنه دیمکدر (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اوله سین دیمکدر (و کر نه استئنادن مستند در یعنی واکرو اتق کلی اولمزسک (همی کوشی همی بونده ادات استمرار در (محصول ترکیب) پادشاهی بر کیمسه تک خیانتیه واقف ایله یعنی اکا کیمسه خیانتنی اعلام ایله مکر که قبول کلیه معتمد اولاسین یعنی سوزک آنک قننده مقبول و مسلم اولدیفنی یله سین حاصلی مقبول مقرر بلردن اوله سین والا کندی هلاک که سعی و کوشش ایدر سین * بیت *

یسج سخن گفتن انگاه کن * که دانی که در کار کبر دشمن * یسج سخن گفتن لامیدر یسج لغتده یول برانی و غیر یسیدر اما بونده ندارک معناسنه در (سخن گفتن سوز سوزک) که حرف بیان دانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر دانیدندن یله سین دیمکدر (که حرف بیان) در ادات تا کید کار کرد تا ثیر ایلر دیمکدر فاعلی سخندر (محصول بیت) سوز سوزک فکری و تدارکنی اول وقت ایله که یله سین که سوز تا ثیر ایدر یعنی سوز و کل نفوذی اولدیفنی بیلکدن صکره سوز سوز بلکه مذهبی اول * مطایبه *

هر که نصیحت خود را بی میکند او خود نصیحت کری محتاجست * که بونده احمدکم معناسنه (نصیحت خود رای مصدرک مفعولنه اضافتدر) خود رای وصف ترکیبدر کندی رایله عال اولوب غیر تک سوز بی دیکلمه خسته خود رای دیرلر (و ایکجی یا حرف وحدت و غیر غائب بیت اولنده که به راجعدر) خود ادات تا کید (یا حرف صله) نصیحت کر کاف عجمک فعلیه نصیحتجی زیرا کرات فاعلدر جی معناسنه (و یا حرف وحدت) (محصول بیت) هر کس که بر خود رای و خود پسند نصیحت ایدر اول کس بر ناصحه محتاجدر که اکا دیه نیچون خود رایه بند و نصیحت ایدوب سوز جوهری ضایع ایدر سین اول بلور سنکه سوزک ملو تمار (پس اکا نصیحت جنوندن ناشیدر * ملاطفه * فریب دشمن مخور و غرور مداح مخر که ان دام زرق نهاده است و این کام طمع کنده احق راستایش خوش اید چون لاشه که در کعبش دی فریه نماید *

فریب فالت و رانک کسریله اسم مصدر در (فریب ندن الدامه معناسنه) فریفتن دن دینلر خطا سوزلش (دشمنه اصافتی لامیه) مخور فعل نهی مفرد مخاطبدر (خوریدندن یمیه دیمکدر خوریدندن دین غلط سوزلش) غرور مداح مصدرک فاعلنه اضافتدر (مخر یاک و خالت فکدر یله فعل نهی مفرد مخاطبدر) خریدندن صاتون اله دیمکدر (فریب مبتدا و مخور خبری و غرور مبتدا و مخر خبری) که حرف تعلیل (آن اسم اشارتدر دشمنه و مبتدا) دام زرق بیانیه و بالامیه در مجازا و نهاده تک مقدم مفعول و نهاده خبر مبتدا در (این اسم اشارتدر مداحه و مبتدا کام طمع ده بیانیه و بالامیه در مجازا کاف عریله در بونده اغر مراد در کاف فارسیله دینلر فاعل سوزلش کنده تک مقدم مفعول ایدر و کنده خبر مبتدا در این اسم اشارتی دشمنه و آن اسم اشارتی مداحه صرف ایدنلر قریب نمیدن تشخیص و تعبیر ایلزلر ایش (احق را خوش ایدک مقدم مفعول و ستایش مبتدا و اسم مصدر در ستایدندن سبک کسریله اوکش دیمکدر ستودندن دینلر سهوا ایللر خوش اید خبر مبتدا در چون ادات تشبیه لاشه میت دیمکدر ترکیبه مخریف ایدوب لاش درل معناسنی لاغر دین زیاده اغر سوزلش (که حرف بیان در حرف صله) کعب کاف فقی و عینک سکو یله طوق دیمکدر و شین لاشه به راجعدر (دی دالت

رد این سید علی و سروری
رد این سید علی

رد شراح جیما
رد شراح جیما
رد این سید علی و سروری
رد این سید علی

فقی و عینک کسریله فعل مضارع مفرد مخاطبدر (دمیدندن اوفورمک دیمکدر فصایلر باجغه اوفورد کاری کبی (در کعبش د مبتک مقدم مفعولدر) فریه فالت فقی و بانک کسری و رانک سکونی و هاء اصلیه ایله سین دیمکدر هر یجه سین دیرل مبتدا و افعصد (و نماید خبری) (محصول ترکیب) فریب دشمنی یمیه یعنی آنک الدامه سیله الدامه و مداحک غرور و غفلتی صاتون اله یعنی آنک مدحیه مغرور اوله زیرا اول دشمن زرق و مصکر و حبیه دوزاغنی قور و ب سنی نقابله غافل فلتی استر (و بو مداح طمع ده اتی آچشدن نظر افله سسندن برسنه المی استر حاصلی سنی مدح ایلمی الله ایچون کادر بلکه سنی مدحیه مغرور ایدوب سندن بر جاتر المی استر تنکه اکثر خلق یوله ر اما سن احق دوشمه زیرا احق اولانه ستایش خوش کلور لاشه کبی که باجغه اوفور سین سین کورینور یعنی احق اتی سین ظن ایدر ایدر سنده بر زرافک مدحیه مغرور اولوب ششمه و فبرمه * قطعه * اماناشوی مدح سخن کوی * که اندک مایه نفی از تو دارد * الاحرف تشبیه (تا حرف تعلیل) نشوی فعل نفی مستقبل فرد مخاطبدر بونده مراد معنای نهی در ایشتمه دیمکدر شتویدندن مشتق (مدح سخن کوی مصدرک فاعلنه اضافتدر و نشوینک مفعول) سخن کوی وصف ترکیبدر سوز سوز یلیجینک مدحنی معناسنه در (که حرف تعلیل) اندک از یعنی قبل دیمکدر (مایه یوت کبی پرلده سرمایه و مقدار معناسنه در) نفی یا حرف وحدت و یا حرف تکبیر (محصول بیت) آگاه اول غافل اوله تا کیم مداحک مدحنی دیکله سین یعنی مدحیه مغرور اولماسین زیر اسندن از احق مقدار فائده طمع ملو تار یعنی سنی مدح ایله دن طبعی سندن جزئی فائده در الله ایچون سنی مدح ایلز * اگر روزی مرادش بر نیاری * دوصد چندان عیوبت بر شمرد * روزی یا حرف وحدت (مرادش ضمیر سخن کوی به راجعدر) (بر نیاری فعل مضارع مفرد مخاطبدر آیدندن که مخففدر آیدندن همزه یاه مبدل اولشدر تنکه سابقا بیان اولشدر فعل شرط و افعصد (دوصد یکویوز دیمکدر) چندان اولقدر دیمکدر یعنی ایکویوز مدحی قدر دیمکدر (عیوب عینک جومدر) و یا خبر خطاب (بر حرف تا کید) (شمرد فعل مضارع مفرد غائب مد ایدر دیمکدر جواب شرط و عیوب مقدم مفعول) (محصول بیت) اگر بر کون مداحک مر ادبی حاصل ایله سین ایکویوز مدحی قدر عیوبی صیار یعنی سنی جوق جوق ذم ایدر * تربیت * متکلم را تا کیم عیب نکدر سخنش صلاح نبذرد * متکلم را رادات مفعول (و یا حرف تخصیص) تا حرف توقیت (کبی یا حرف وحدت) سخنش شین متکلمه راجعدر (نبذرد فعل نفی مستقبل مفرد غائب قبول ایلز دیمکدر) (محصول ترکیب) متکلم ماداد که بر کیمه عینی طوبیه سوزی صلاح قبول ایلز یعنی سوزی مقبول اولماز * بیت * مشو عره بر حسن گفتار خویش * بتحسین نادان و پندار خویش * مشو فعل نهی مفرد مخاطب (غره مغرور معناسنه در) (بر حرف صله) حسن گفتار خویش لامیه ل در (بتحسین یا مشو غره به متعقد نادانه اضافتی مصدرک فاعلنه اضافتدر) پندار خویش ده بویه در لیکن پندار اسم مصدر در مصدر در کادر (محصول بیت) مغرور اوله کندی حسن گفتار یکه یعنی کوزل سوز یکه نادانک تحسینی سبیه و کندی پندار که یعنی کندی که حسن طبعک کندی که غرور و یرمه * ملاطفه * همه کن عقل خود بکمال نماید و فرزند خویش بحال * (محصول ترکیب) جیع کیمه به کندی عتی کال ایله کورینور و کندی اوغلی جاله یعنی هر کس عقلنی کامل بیلور و فرزندنی صاحب بحال اکر * قطعه * بیکی جهود و مسلمان نزاع می کردند * چنان که خنده گرفت از حدیث ایشان * یک برویکی بریسی دیمکدر لیکن کاه اولور که یکی بی یک معناسنده استعمال ایدرل (خنده اسم مصدر در کوله معناسنه) حدیث بونده سوز و قصه معناسنه در

(محصل بیت) برجهودایله برمسلمان نزاع ایدرزدی شوی بلکه بنی خنده طوئدی انزلک قصه سندن
 * بطیره گفت مسلمان کر این قبالة من * درست نیست خدا یا جهود میراثم * باحرف مصاحبت
 (طیره طانک کسریله غضب معانسته در) قبالة قافک فقیصه قاضی مکتوبینه دیرل (قبالة من
 لامیه و مصراع ثانی به مرهون (خدا یا الف حرف ندا (میراثم فعل امر مفرد مخاطبدر میرانیدن
 اصلی مردن و میریدندر اولک معانسته (الف و نون تعدیه ایله میرانیدن اولدی اولدرمک
 معانسته پس میراثم بنی اولدر دیمکدر (محصل بیت) غضبه مسلمان دیدی اگر بنم بوقیالم
 کر چک دکل ایسه یا الله بنی جهود اولدر یعنی بنی جهود ختم ایله حاصلی جهود قویایم
 دیمکدر * جهود گفت بتوریت میخورم سوکند * اگر خلاف کنم همیو تو مسلمانم * بتوریت
 باحرف صله یا نصر فات اجامدندر موسی و عیسی کی علیهما السلام (سوکنده بین معانسته در
 (محصل بیت) جهود دیدی توراته بین ایچرم یعنی اند ایچرم اگر بمشده خلاف ایدرسم
 منک کی مسلمانم یعنی سنک کی مسلمان اولایم * کر از بسط زمین عقل منعدم کردد * بخود
 کای نبرد هیچ کس که دایم * بسط زمین لامیه در روی زمین معانسته (بخود باحرف صله
 (محصل بیت) اگر بریوزندن عقل منعدم اولوب سکیدر سه یعنی دنیا ده نام و نشانی
 فالمرسه هیچ کیمه کندی به ظن ایلنر یعنی ایلز که بن ناد ایم دیو یعنی هر کس کندی بنی
 عاقل ودانا اعتقاد ایدر * مطایبه * ده آدمی بر سفره بخورند و دوسک بر جیفه بسر نبرند
 حریص باجهانی کر سه امت و قانع بنانی سر * ده آدمی اون آدم دیمکدر (بر سفره
 یا حرف وحدت (و همزه حرف توصل همزه بنی حرف وحدت دین خطا ایلش بعضی نسخه ده
 سفره رینه (خوانجه) واقعدرینه سفره معانسته (جیفه مر دار دیمکدر) (و یا حرف وحدت
 و همزه حرف توسط همزه حرف وحدت دین اظهار جهل ایلش (بسر یا حرف صله سر
 بوک کی بر زده جد و غایت معانسته در (نبرد فعل ننی مستقبل جمع غائب باشد ایلنر یعنی جیفه
 اوزره اکل تکبیل ایدوب حد و پایانه ایلنر حاصل اتحاد و امتزاج ایلنر دیمکدر بعضی نسخه ده
 (جیفه رینه مر داری واقعدر لیکن معار بدر (حریص مبتدا (باحرف مصاحبت (باجهانی
 قصدیری باطلک جهانیدر (یا حرف تکبیر در (حرف وحدت دین استقامت معاندن خبر دار
 دکلر (کر سه خبر مبتدا (و قانع مبتدا بنانی باحرف مصاحبت (و یا حرف وحدت (سرخبر
 مبتدا در توفیق دیمکدر (محصل ترکیب) اون انسان بر سفره اوزره او توروب یک بر اما ایکی سک
 بر جیفه اوزره تخم و تکبیل اکل ایلنر بلکه غوغا یدر یعنی خرداشرل حریص اولان کیمه
 جهان ملکیده آیدر یعنی تمام دنیا ایله کندی به قناعت کما قانع اولان کیمه برانملکه توفدر یعنی
 برانک انه کرد کدن صکره کیمه به عرض احتیاج و بیان حال ایلنر (باجهانی معانستی بتون جهانیه
 دین (و بنانی برانه دین معلومه در که باک معانستی احاطه ایلانمدر * بیت * روده تنک یک نان
 نمی و کردد * نعمت روی زمین پیکندیده تنک * روده تنک بیانیه روده نانک ضمیمه بر سفره
 عریجه معا دیرلر یک کسریله (تنک تانک قنهی و نون سکونیه و کاف عجمه طار دیمکدر که
 عریجه ضیق دیرلر معانستی قنهی و یا مشدک کسریله (یک باحرف مصاحبت (نان تهی
 بیانیه تهی تانک قنهی و کسریله و هاک کسریله خنده بوش دیمکدر خالی معانسته اما بوته نان تهیدن
 مراد قفسنر دیمکدر یعنی خبر بلا دام (پر کردد پر اولور دیمکدر یعنی طویار (نعمت روی زمین لامیه در
 (پرنکند پر ایلنر یعنی طویورمز (دیده تنک بیانیه (روده مبتدا (پر کردد خبری یک نان تهی خبره
 متعلق نعمت مبتدا (پرنکند خبری (دیده تنک مفعول (محصل بیت) بوش بر سق قفسنر
 برانکه پر اولور یعنی طویور مراد طویور ایلر بوزنک یعنی طار کوزی یعنی اچ کوزی پر ایلنر یعنی

ردشعی

ردشعی

ردشعی

ردشعی

طویورمز

طویورمز حاصلی زیاده حرصدن کایدنر * مشوی * پدر چون دور عمرش منقضی کشت * مرا این
 یک نصیحت کرد و بگذشت * پدر مبتدا (چون ادات تعلیل (دور عمر لامیه زمان عمرش دیمکدر
 (بومصراع تقدیم و تأخیر محمول در تقدیری پدرم چون کشت منقضی دور عمرش در (پس کشت
 فعل تعلیل مفرد غائب (و منقضی اسم فاعل در انفعال پابندن دو کندی دیمکدر و کشتک اسمی
 (و دور عمره تنازع ایلدیلر (منقضی فاعلیله (و کشت خبر انگاه مرابکا دیمکدر (کرد فعل ماضی مفرد
 غائب فاعلی تحتیه پدره راجع ضمیر در (و این یک نصیحت مقدم مفعول (بگذشت فعل ماضی
 مفرد غائب بنه فاعلی ضمیر پدر در وجه فعلیه معطوف در جمله فعلیه که جواب تعلیلدر و جمله
 تعلیلیه خبر مبتدا در (محصل بیت) پدرم چونکه زمان عمری منقضی اولدی یعنی دو کندی بکا
 بو بر نصیحتی ایلدی و کندی یعنی وفات ایلدی اول نصیحت بودند صکره کلن ایکی پندر معلوم
 اوله که بویات ثلثه تک ماقبله تعلقی بوقدر * که شهوت آتش از وی برهیر * بخود بر آتش
 دوزخ مکن تیر * که حرف بیان نصیحتدر (شهوت بودند جاعدن حاصل اولان لذتدیر مبتدا در
 (و آتش خبری باحرف تأکید (برهیر فعل امر مفرد مخاطبدر برهیر پندن هر یجه احتیاج
 دیرلر افتعال پابندن مصدر در (بخود باحرف صله و یا حرف مصاحبت کندیکه و یا کندیکه
 دیمکدر بر یا متضمن اولدی بنی و افاده ایلدی یکی معنای تا کید ایدر تنکه سابقا (بروی زه بنی بر نشان
 نماند دیو یورمش ایدی (آتش دوزخ لامیه و مکنک مفعول اولی (و تیر مفعول ثانیه
 (تیر کسکین و یاوز دیمکدر (محصل بیت) پدرک بکا نصیحتی بودر که شهوت آتشدر اندن
 برهیر ایله کندیکه جهنم آتشی یاوز ایله باخود کندیکه جهنم آتشی تیر ایله یعنی کندیکی
 دوزخه اتفه آتشی یاوز لندرمه زرا آتشد بر نشه بر فسک البته پارلار و علی الخصوص صکره یا تمغه قابل
 نشه اوله (تیری نونده بر سبیل استیصال معانسته اخذایلنر غریب عجله ایلش (و تیری آتشد
 صفت ایدوب کندیکی آتش تیره آتشد دیدیکی خود عجایب عجیه دندر و نور کیمه معانستی کندی
 اوزر که جهنم اودن تیر ایلمه دینلر ظاهر بودر که باحرف زائد طوئشدر یاخود معنی بویه
 اوله که کندیکی دوزخ آتشی اوزره تیر ایله دین نصر ف خاص ایلش * دران آتش نداری
 طاقت سوز * بصبر ای برین آتش زن امروز * دران آتش یعنی در آتش دوزخ (طاقت سوز
 مصدرک مفعولنه اضافتدیر (یعنی سوز قدرت و طاقت طوئشدر دیمکدر (بصبر یا حرف
 مصاحبت (آبی یا حرف وحدت (بر حرف استعلا (و این آتشدن مراد آتش شهوتدر (زن فعل امر
 مفرد مخاطبدر (زیندنن اورد دیمکدر زدنن دینلر سهوا ایلش (زینک آب مفعول صریحی و بصیر
 غیر صریحی (برین آتشد بویه در (و امروز ظرف زمانی (محصل بیت) اول آتش دوزخک
 سوز و حر آتشد طاقت کتورمز سین باری بو کون بو آتش شهوت صبر ایله صواور یعنی صبر صوبی
 اوزرینه سب حاصلی صبر ایدوب ترک شهوت ایله صبر ایله صواور مقصود شهوت آتشی
 سوزیدر مکر * حکمت * هر که در حال توانایی نیکویی نکند در وقت ناتوانی سختی پند * حال
 توانایی لامیه (توانا صفت مشبهه در کوچلی و قدرتی دیمکدر (و یا اولی اصلی (و یا ثانیه
 حرف مصدر در (نیکویی یاریده بویه در (نیکویی نکندک مقدم مفعولدر (و در حال ظرف
 زمان (وقت ناتوانی لامیه (ناتوانی یا حرف مصدر کوچسزک و قدر نسزلک و قشده دیمکدر
 (سختی یا حرف مصدر (پند فعل مضارع مفرد غائب در (پندیدن کورر دیمکدر (سختی مقدم
 مفعول (و در وقت ظرف زمانی (محصل ترکیب) هر کیمه قدرتی حالده احسان و کرم ایلیه
 قدر نسزلک حائضه شدت کورر یعنی زجت چکر * بیت * بداخر تر از مردم ازار نیست *
 که روز مصیبت کسش یار نیست * بداخر وصف ترکیبدر بدبخت کی (و ترادات تفصیل

ردابن سید علی
 ردابن سید علی
 رد سروری و شعی
 ردشعی

ردابن سید علی و سروری

(مردم از آزار وصف تر کبیر) از آزار بدیدن مردم انجیدی دیگر (که حرف تعلیل (روزه صبت
لامیه (کش ضمیر مردم از آزار راجع در (محصول بیت) مردم از آزار بدیدن بد طالع
کیمه اول از برای صبت و بلا کونده ا ک کیمه بارد کلد یعنی باشنه بر حال کلد کده کیمه
اکایار اول * حکمت * جان در حایت یکد مست و دنیا وجودی میان دو عدم دین بد نیافر و شان
خرند یوسف بفر و شد تاجه خرد * جانند مراد روح و حیاتند (در حرف ظرف) (حایت
یکدم لامیه (حایت مصدر در حفظ معنایه (و دم نفس معنایه) (پس مادام که نفس داخل
و خار جدر و حیات ثابت و قائمدر (نفس که منقطع اولدی حیات کجود بمانت لازمدر
(پس حیات بر نفس حفظنده دیگر معنایه بودر) (وجودی یا حرف وحدت) (میان دو عدم
لامیه در برسی عدم سابقدر که اکادم قدیم در بر برسی عدم لاحقد که اکادم حادث
دیرل (یا حرف مقابله) (دنیا فروش وصف تر کبیر) (فروشدیدن صامق معنایه) (خرم و فدر
چار معنایه) (نون و دال آت خبر) (استک جمیدر و الف و نون ادات جمیدر) (فروشان ظاهرا
دنیا به ترکیب اولمدر) (اما حقیقتد دینه قیددر) (دین فروشان تقد برنده) (بفروشد فعل
مستقبل جمع غائب) (یوسف مقدم مفعول) (تاجا دیگر) (خرند خاک فحی و کسر به و رانک
فحیله فعل مضارع جمع غائبدر خریدندن (محصول ترکیب) (حیات حیوانات بر نفس
حفظنده در و دنیا یکی عدم پیشده بر وجود در یعنی موجود اولان اشیا عدم مدن و جوده کلددر
وینه جیعا عدمه رجوع ایدر دینی دنیا به صاحبکار جارد در یعنی جارد و بر کرب بر بلوک لا یعقل
احقر در بر بوسی صائر عجاایک با سبیل اندن یک نه آنور یعنی دینی دنیا به صائیل بوسی براق
یکم از آزار به صائر کبیر * الم اعهد الیکم یا ای ادم ان لا تعبدوا الشیطان * همزه حرف
استفهام (الم اعهد فعل مجزئ مطلق عهد بونده وصبت معنایه) (در) (الیکم فعل مجزئ متعلق
(یا حرف ندا) (بی اصلنده بنین ایدی اضافله نون دوشدی ان لا تعبدوا تاویل مفردده فعل مجزئ
محل منصوب مفعول و ک سقوطی علامت مصدر) (الشیطان لا تعبدوا مفعول) (محصول بیت)
ای آدم او غلری سزه وصبت الیه می شیطانه عبادت الیک دیو یعنی عبادنه امر ایدی یعنی
خدا ایه عبادنه و غیر بدین نمی ایدی عقلی و معنی ایلار و جارد نصب ایدمی استفهام انکار بدر
یعنی ایلدم دیگر عبادتی شیطانه تخصیص ایدی زیرا کنیدی به تبادنه امر ایدی یکی اول
ملومدر * بیت * بقول دشمن پیمان دوست بشکنی * بین که از که بریدی و با که پیوستی *
یا حرف مصاحبت (قول دشمن لامیه) (پیمان دوستده بویه در و بشکن بشک مقدم مفعول
(بشکنی فعل ماضی مفرد مخاطب) (بین فعل امر در بیندندن) (که حرف بیان و یکی که اسمدر کیم
معنایه) (بریدی) (بانت ضمایه فعل مضارع مفرد مخاطب مبنی للمفعول معنایه که لیک دیگر
(یا حرف صله) (که ینه اسمدر کیم معنایه) (پیوستی) (باه عجمک و و اول فحی و بانک سکوله فعل
ماضی مفرد مخاطب اولاشدک) (یعنی و اصل اولدک دیگر) (محصول بیت) (دشمن قولیه دوستک
عهد و پیمانی صدک یعنی بوزدک کور که کین کلدک و کیمه اولاشدک یعنی کور که نیجه کیمه دن
ایر لیک و نیجه کیمه به و اصل اولدک حاصلی شیطانک اغوا سبله خدا نک عهد و پیمانی صدک
کور که ایدی کین منقطع اولدک و کیمه متصل * حکمت * شیطان با تخلفان برمی آید و سلطان
یا مفسدان * شیطان مبتدا (یا حرف مصاحبت) (مخلصان خدا دوستاری) (الف و نون ادات جمع
(برمی آید چشمان) (یعنی مخلصان اضلال ایده مرز براتو جهلری دائیاب عزه در هوا و هوسه
دکتر که شیطان انز و سوسه و برکه قاندر اوله) (بر نمی آید خبر مبتدا در) (و با تخلفان
اکا متعلق) (سلطان یا مفسدان ده بویه در یعنی پادشاه مفسدان به چشمان حاصلی انز دردن

حق تخلص ایده مرز بر بر سننه مالک د کلد که اتی الوب حقلشه فقره اولک معنایه
شیطان مخلصاره موافق و مصاحب اولمزد دین معنای مقصوده موافق سو یلماش و فقره
تایه تک معنایه سلطانده مفسله موافق و مصاحب اولمزد دید کیده اولکیدن الحش و او حش
سویش * مثنوی * و امش مده ان که بی نمازست * و ر خود دهنش ز فاقه بازست * و ام بورج
دیگر که عربجه (فرض دیرل) (و شین ضمیر اضماع قبل الذ کر طریقله که به راجعدر) (مده پیک
فحی و دالک کسری و هاء اصله ایله فعل نهی مفرد مخاطبدر خطاب عام طریقله و برمه
دیگر (دهیدن) (آن که اول کیمه که دیگر) (که بونده اسمدر کیمه معنایه) (و ر خود
واکر خوددن محققدر) (دهنش ضمیرینه ککه به راجعدر) (فاقه فقر دیگر) (و باز آچق
معنایه) (محصول بیت) (اودنچ و برمه اول کیمه به که بی نماز در یعنی تارک صلوات و اکر
فرضا آغزی فقردن اچق ایدسه یعنی اگر چه زیاده فقیر اولوب معاشنه متعبر ایدسه به برمه که
برسنه بولماسه اغزینه قویاچق و غزی آچقندن اچق قالسه * کو فرض خدا نمی گذارد *
از فرض تو نیز نمی گذارد * کو اصلنده که او ایدی (که حرف تعلیل) (و او ضمیری بی نماز اولان
ککه به راجعدر) (فرض خدا لامیه) (نمی گذارد ایله ادا ایلر ذال ایله یا زانلر املان دن اکاه
دکالر دیش (فرض تو لامیه) (فرض) (و فرض پیشده صفت نجینس خط و اردر) (نیز حرف
عطفه درخی دیگر) (محصول بیت) (ز برای نماز خدا نک فرضی ادا ایلر یعنی اوندینه مفروض
اولانی ادا ایلر سنک فرض کنده غم طومار یعنی بر جانی ادا ایلده بی پروا در که هیچ اداسی
خاطرینه کار * حکمت * هر چه زود براید در نیاید * زودتر دیگر (در کیم) (محصول ترکیب)
هر سنه که تیز حاصل اولور اول سنه چوق زمان اکلمز * قطعه * خاک مشرق شنیده ام که
کند * بچهل سال کاسه چینی * خاک مشرق لامیه (و کنند مقدم مفعول) (یا حرف ظرف
(چهل سال ظرف زمان) (کاسه چینی بیانیه) (و کنند مفعول ثانیه) (محصول بیت) (ایشتم که
خاک مشرق قرق ییلده کاسه چینی ایدر یعنی قرق ییلده فقیری ایدر بعضی ایدر که بونده
خاکدن مراد مملکتدر خاک یلقان یوردیگی کی و در بغداد بو که قرینه در بویه اولنجه خاک
کنند ظرف مکانی اولور و محصول بویه اولور که دیار مشرق قدیمه و موعودر که قرق ییلده کاسه
چینی با یار و لکل وجسه * صد پروزی کنددر بغداد * لاجرم قیض همی بینی * صد یعنی
صد کاسه (پروزی یا حرف ظرف) (ور و ظرف زمان) (و یا حرف وحدت) (کنند صد کاسه
مفعول صریحی) (و پروزی ظرف زمانی) (و در بغداد ظرف مکانی) (لاجرم لاشک و لاجحه
دیگر) (محصول بیت) (بوز کاسه با یار لیر کونده بغدادده لاجرم قیضی کور پیور سین یعنی
چوقدر و او چوق قیض ضمیر صد کاسه بغدادیه راجعدر کاسه چینی به ارجاع ایلین دور و دراز
افکاره دوامش * قطعه * مرغک از بیضه پرون آید و پروزی طلبد * وادی بچه ندارد خبر
از عقل و غیر * مرغک کاف حرف تصغیر قوشچیز دیگر) (بیضه) (بانک فحیله بونده بمورده
دیگر) (پرون آید چقا دیگر) (روزی رزق معنایه در) (طلبد مقدم مفعول) (آدمی
بچه آدم یورسی) (یعنی او غلا نیجی) (ندارد خبر طومار) (یعنی بچیز در نمیرک اصلی
نمیردر) (اما عجم بانک حذفله استعمال ایدر) (محصول بیت) (قوشچیز بمورده دن چقا همان
رزق طلب ایدر یعنی بمورده دن حقیقی کی کزوب دانه دیو شرمکه بشر اما آدمی زاده اناسندن
طوغد قدغه عقل و نمیردن بچیز در اغزنه همه و بر رزقه الود امر و اکر و بر رزقه اچ قالور
* آنکه ناکاه کسی کشت بچیزی رسید * وین بتمکین و فضیلت بگذشت از همه چیز * ان اسم
اشارتدر (مرغکه) (که حرف بیان) (ناکاه بونده دفعه بلا ندر یچ دیگر) (کسی یا حرف وحدت

رد سروری
رد سروری

رد سراج جیما

رد شعی

بونده معنی چیزی اقتضای دردی، لیکن وزن ضرورتیدن کسی پیورمش (کشت فعل ماضی مفرد غائب اولدی دیمکدر صارم معنایه) وین اشارتدر آدمی بجه به (با حرف مصاحبت) و یا حرف ظرف (تمکین قدرت معنایه در) بگذشت فعل ماضی مفرد غائب یکدی یعنی تجاوز ایلدی (همه چیز جمع اشیا در عبارتدر) (محصولیت) اول مرغک که بر کرده و بر او غوردن نوعندن فرد واحد کامل اولدی هیچ بر مرتبه به واصل اولدی یعنی انسان کی معزز و مکرم اولدی حاصلی مقام عزت و کرامت واصل اولدی اما آدمی زده تمکین و فضیلت و یا تمکین و فضیلت به جیع مخلوقاتدن یکدی یعنی عزت و کرامت به جیع اشیا در ایلری کندی حاصلی تشریف و اقد کرمانی آدم) ایل مشرف اولدی یعنی هر نسنه که کج حاصل اولور تر حاصل اولاندن اعز و اکرمدر * ایلکنه همه جاهست از ان قدرش نیست * لعل دشوار بدست اید ز دست عزیز * ایلکنه الف مدوده و سکون بایله و کاف عجمک کسر یله صرجه دیمکدر که عرب زجاج و فارور در همه جا هر برده دیمکدر (از ان ادات تعلیلدر انکی چون معنایه) (دشوار مشکل دیمکدر) (بدست با حرف صله) (از ان بنه ادات تعلیلدر) (محصولیت) بو بیت ایکی سابق یعنی تنور ایلر پیور که صرجه هر برده وارد یعنی هر برده بولنور هر برده بولنور پیور یعنی کلام در عایدن حقی دکل انکی چون قدر و قیمتی بوقدر یعنی کثیر الوجود اولد یعنی چون ذی قیمت دکل اماله مشکل له کلور یعنی تحصیل کوچدر انکی چون عزیز و معتبر * حکمت * کارها بصیرت اید و مستعمل بسر در آید * محصول ترکیب) مصالح صبر ایل حاصل اولور یعنی هر ایش صبر و تأیله ابو حاصل اولور و مستعمل یعنی ابو بی کبیده ابو مکله سورچر و اوزلور یعنی بیلور و ایشی ایلر و کلوب حاصل اولماز * بنوی * بخشم خویش دیدم در بیابان * که مرده آهسته بگذشت از شبان * با حرف مصاحبت (و چشم خویش لایه) (که حرف بیان) (مرده آهسته قلبه محمولدر تقدیری آهسته رفتار مرد در و بعضیلر دیدلر اصلده مرد آهسته رفتار ایدی اضافه ضرورت وزن ایچون اضافه شدن قطع اولنوب همزه وصله ماقط اولوب فتحه سی داله نقل اولنوب وصله اوقنور (شبان صفت مشبهه در) (شبانیدن) (بوه کن معنایه) (محصولیت) کندی کوزمه کوردم که بیابنده آهسته رفتار مرد مرد شبانیدن یکدی یعنی پیور و ده آهسته کیدن بجه ایله کیدن سنی ایلدی یعنی منزله اندن ایلری واصل اولدی * سمد باد پای از تک فروماند * شتر بان همچنان آهسته میراند * سمد سبدک و میمن فتحه لایه صاری وقوله و یا غز آهسته مستعمل لفظدر اشترک طریقه لایه (باد پایه اضافتی بیابنده در) (باد پای کرکات اسلنده وصف ترکیبدر بل اعلی معنایه) (تک ناک فتحی و کاف عربیله اسم مصدر در تکیدنن تک معنایه بونده یله دیمکدر) (فروماند عاجز قالدی دیمکدر) (شتر بان دوه بی دیمکدر) (بان ادات فاعلدر بی معنایه) (همچنان اولکی بی معنی آهسته آهسته میراند سور دی یعنی قالدی) (محصولیت) دیدیم بیابنده سمد باد پایوب پیور مدقن عاجز قالدی اما دوه بی آهسته آهسته دوه سنی سوروب کیدردی هیچ قالدی یعنی بیابنده کندی کوز و له بویه کوردم * مطایبه * نادان را به از خاموشی نیست و اگرین مصلحت بدانستی نادان نبود * نادان را از حرف صله (خاموشی با حرف مصدر) (بدانستی و نبود یاری حکایت ایچوندر) (محصول ترکیب) نادان یعنی جاهله اسم اولق شدن یک نولماز و اگر بومصلحتی بیابندی نادان اولمزدی یعنی سکوت ایدوب خاموش اولتی کندی مقداری بیابانداشیدر بویه نفس علم و معرفتدر * قطعه * چون نداری کمال و فضل ان به * کر زبان در دهن نکه داری * (محصولیت) خطاب عام طریقه پیور چونکه کمال و فضل لایه قدر اول کیدر که دیکدی اغز کنده حفظ ایلده سین یعنی تکلم ایلده سین * آدمی راز بان فضیله کند * جوز بی مغز را سبکساری * فضیله رسوا

دیمکدر ضرورت وزن ایچون ناهاه رسمی شککنده اوقنور (جوز بی مغز بیابنه) (جوز جیک فتحه قوز معنایه در و مغز در مراد ایچیدر) (و یا حرف صله در) (محصولیت) انسانی دلی رسوای ایدر ایچون قوزی یعنی ایچون خالی اولان جوزی سبکساری یعنی خفت رسوای ایدر حاصلی انسانی دلی و جوزی خفت رسوای و بی اعتبار ایدر زیرا جوزی الله الان خفتدن بلور ایچی اولد یعنی پس اعتبار ایلوب بیابنه آثار (جوزه ادات تشبیه تقدیر ایدن لر زانده ایلشلسر * قطعه * خر را ابلهی تعلیمی داد * پرو بر صرف کرده عمر دایم * خر را راداد مفعول (ابلهی یا حرف وحدت می داد که مفعول اولی خر) و تانیسی تعلیم در (بر واصلنده بر او ایدی ضرورت وزن ایچون حذف و ایصال اولدی) (ایکجی براداد تأکیددر) (کرده تک عمر مفعول اول صریحی) (و صرف تانیسی) (بر و مفعول غیر صریحی) (دایم کرده به قید در) (محصولیت) (برایله بر خیره تکلم تعلیم ایدردی یعنی انی نقطه کتور مکه قصد ایدردی دایم و هر زمان انک اوزره یعنی تعلیمی اوزره عمر بی صرف ایلشیدی) (حاصلی دایما ایشی انک تعلیمه مصروف ایدی * حکمی کفشی ای نادان چه کوشی * درین سودا برین از لوم لایم * لوم لامک فتحه مصدر در لام بلومدن یعنی نصر بایک اجوف و او بندن از ایلقی معنایه) (ولایم اسم فاعلدر از ایلچی دیمکدر) (محصولیت) بر حکم اول ایلده دیدی ای نادان نه چالشور سین یعنی نه زجت چکر سین بر سوداده لایمک لومندن قورق (حاصلی اعتراض ایدن معترضدن صافن یعنی ملامت ایدیلرک ملامتدن احتراز ایلده * نیاموز د بهایم از تو کنتا * تو خاموشی بیاموز از بهایم * (محصولیت) بو بیت تنه قول حکیمدر (ایلده در که حیوان سندن گفتار او کرگز یعنی سندن تکلم او کرگز) (ایندی سن حیواندن اسم اولقی او کرن) (حاصلی اول سندن سوز او کرگز) (احتمالی یوق باری سن اندن سکوت ایلکی او کرن * مشوی * هر که تأمل نکند در جواب * بیشتر آید بخش ناصواب * (محصولیت) هر کیمسه که جوابده فکر و تأمل ایلده و یا ایلز یعنی فکر سبز بنسنه به جواب ویره اکثر سوزی ناصواب کلور یعنی خطا واقع اولور * با سخن ازای چومردم بهوش * یا بشین همجو بهایم خوش * یا حرف تزیید (سخن ازایک مقدم مفعول صریحی در) (و بهوش غیر صریحی) (آرای فعل امر مفرد مخاطبدر اراییدنن بیه مک یعنی زینت ایلک معنایه در) (محصولیت) یا سو بلیجک سوزی عقل و فکر ایلده بر خوشجه بیه یعنی عاقلانه سوله و یا حیوانات کی ایسم اونور یعنی سکوت ایلده دیغه * مطایبه * هر که بادا ناز خود بحث کند نایدانند که داناست بدانند که نادانست * با حرف مصاحبت (دانازد انا عالم زو راداد تفصیلدر) (تا حرف تعلیل) (بدانند بهلر دیمکدر) (که حرف بیان) (بدانند لفظ مشترکدر مضارعه امر غائب یننده بیلر و یا بلسونلر دیمکدر) (محصول ترکیب) بر کیمسه که کننیدن عالمک بر کیمسه ایله بحث ایلر تا به که دانادر یعنی دیسونلر که عالمدر دیو بیلور که و یا بلسونلر که جاهلدر و لاکننیدن عالمک بحث ایلردی * بیت * چون در آید به از نوبی بسخن * کرچه به دانی اعتراض مکن * توبی یای ثانی ضمیر خط ایدر (بسخن بادر آید متعلقدر و حرف مصاحبت حرف طرف دیوب معنایه چونکه سوزده بر کیمسه سندن یک کله دین سوز سوله ده ابو دکل ایش (محصولیت) چونکه سندن ابو بر کیمسه تکله و نقطه کله یعنی سوز سوله کله باشلدا اگر چه اول سوزی اندن ابو ده بلور مک اعتراض ایلده (زیرا حاردر که اول سوزی بوجهله توجه ایلده که سنک یلده یککدن اشیه و اوجه اوله * اطفیه * هر که بایدان نشیند نیکی نیند * (محصول ترکیب) هر کیمسه که برامزله اوتور ایلک کورمز * مشوی * کره بنده فرشته بادبو * وحشت آموزد و خیانت و دیو * فرشته) (یا حرف وحدت) (همزه حرف توسط) (همزه حرف وحدتدر دین بیلر ایش) (آموزد

رد سروری و شعی

رد شعی

رد شعی

فعل مضارع مفرد غائب او کز نور دیمکدر (ر ب و ر ا ن ک ک س ر ی ل ه ح ی ل ه و م ک ر معنایه در (محصول بیت)
 کر نیند اگر او تو در سه دیمکدر (یعنی بر فرشته دیوایله او تو در سه اول دیودن وحشت و خیانت
 و ر ب و او کز نور (حاصلی اندن او کز ندیکی محض شردن هیچ خبر او کز نغز * بیت * از بدان نیکویی
 نیاموزی * نکند کرک پوستن دوزی * پوستن دوز و صف ترکیبدر (دوزیدن کورک
 دیکجی (و یا حرف مصدر (حاصلی کور کجیلک دیمکدر (مصراع ثانی مقام تعلیلده در (محصول
 بیت) خطاب عام طریقله پیور بر امر زدن ایلک او کز نغز مسین زیر اوقوردن کور کجیلک کلز
 (یعنی قورد کور کجیلک ایلز) (زیرا طبیعی برنجیلک اوزره مجرولدر دیکجیلک اوزره دکل (حاصلی
 قوردن پوستن دوزک کلدیکی کبی بر امر زدن ایلک کلز * پند * مردمان را عیب نهائی
 آشکارا مکن که مرایان را رسوا کنی و خود را بی اعتماد * مردمان را اداات تخصیص (عیب
 نهائی بیانیه) آشکارا و آشکاره و آشکار بر معنایه در (که حرف تعلیل (محرر ف تا کید (یعنی رانک
 معنایه تا کید ایدر (محصول ترکیب) مردمن کیرلی عینی آشکاره ایلز زیر انتری رسوای ایدرسین
 و کندیکی اعتماد سز یعنی سکا هیچ بر نسنه اینا محبوب شدن هر کس نفرت ایدر * تشبیه *
 هر که علم خواند و عمل نکرد بدان ماند که کاور آند و تخم نیفشاند * بدلن با حرف صله و دال
 همزه دن مبدلدر بان تقدیرنده (ماند فعل مضارع مفرد غائبدر بکرز دیمکدر مانیدن مانستن
 دین خطا ایلدی (که حرف بیان) (کاو کاف عجمله صغر دیمکدر بقر معنایه) (راند فعل
 ماضی مفرد غائب سرودی دیمکدر کاو مقدم مفعول او کوز سرودی دیمکدر مراد چفت
 سور مکرر (نیفشاند فعل ثانی ماضی مفرد غائب صاچدی دیمکدر تخم مقدم مفعول ایدر
 (محصول ترکیب) هر کیمه که علم او قودی یعنی تحصیل علم ایلدی و علمه عمل ایلدی اول
 کیمه به بکرز که چفت سرودی و دانه صاچدی یعنی اکین اگدی * عبرت * از تن بی دل
 طاعت نباید و پوست بی مفر بضاعت را نشاید * شدن مراد شخصدر (و بی دلدن مراد
 صاحب قلب اولیاندن زیر اهل الله اصحاب قلوب دیر مراد شول قلبدر که انده محبت خدا
 و میل آخرت اوله ایمدی بویه اولیان شخصدن طاعت کلز (پوست بی مفر بیانیه پوسستن
 بونده مراد قبی در که عریجه قشر دیر (ومفرذن مراد ایچدر فندق و فتق و بادم ایچی کبی
 بضاعت سرمایه (محصول ترکیب) شخص بی قلبدن یعنی بی محبت خفدن و میل آخرتدن
 طاعت خدا کلز یعنی صدقه طاعت و عبادت ایلز بلکه ایلدی کبی ریا ایلدر ایچسز قبی دخی
 بضاعت و سرمایه به لایق دکلدر یعنی بیع و شریه لایق اولماز حاصلی تن بی قلب قشری لیه
 بکرز که هیچ بر نسنه به پرامز * تشبیه * نه هر که در مجادله چست در ماهله درست * نه حرف ثانی
 مجموع ترکیب مصر و قدر (محصول ترکیب) بویه دکلدر که هر کیمه که بخت وجدله چست
 و چاکدر معامله ده یعنی تقوا و صلاحده و خدا ایله معامله ده درستدر زیر ایچه بخت وارد که
 صلاح و تقوای هیچ یوقدر (معلوم اوله که بو مجعده اداات خبر یعنی سین و نا مقدر در چست
 و یادر سنت تقدیرنده در * بیت * پس قامت خوش که زیر چادر باشد * چون باز کنی مادر
 مادر باشد * پس جوق دیمکدر (قامت خوش بیانیه) (که حرف ربط صفت (زیر چادر لایمه بونده
 چادر دن دالک فخرله عورتلر بورندیکی چار مراددر که دیار مریده اکثر عورتلر آئی اسه نمال ایدرلر
 (باز کنی آجه سین دیمکدر) مادر مادر لایمه در معلوم اوله که چون دن و ضمیر غائب محذوفدر صورت
 وزن بیچون چونش تقدیرنده (محصول بیت) جوق کوزل قامت که چادرالنده اولور یعنی چارالنده
 جوق قامت لطیف و موزون کور پنور اما چونکه اول چاری او سندن آجه سین و کوره سین انک اناسی
 اولور یا اول چار صاحبک اناسنک اناسی اولور یعنی صورت کوزل کور پنور اما حقیقتده بر یا شلی قاری

ردشعی

اولور حاصلی ظاهره اعتبار بوق حکم باطلکدر * حکمت * اگر شها همه قدر بودی پس
 شب قدری قدر بودی * ایکی بودی ده یا حرف حکایه در (محصول ترکیب) اگر کیمه در جیما
 قدر کیمه سی اولیدی قدر کیمه سی بی قدر و بی اعتبار اولوردی بعضی نسخه ده بی قدر برینه
 چه قدر واقعدر * بیت * کرسنک همه لعل بد خشان بودی * پس قیمت لعل و سنک بکسان
 بودی * لعل بد خشان لایمه (بودی ده یا حرف حکایه در ایکی برده پینله (محصول بیت)
 اگر هر بر طاش لعل بد خشان اولیدی پس امل و طاشک قیمتی بکسان اولوردی یعنی ایکسینک
 بر اولوردی قیمتی امدی قلیل الوجود اولاک اعتباری زیاده ایش کثیر الوجود اولاندن * حکمت *
 نه هر که بصورت نیکوست سیرت زیبا دروست کار اندرون دارد نه پوست * بصورت با حرف
 ظرف (سیرت زیبا بیانیه سیرت خلق معنایه در (زیبا صفت مشبهه در باراشق و یا فشق دیمکدر
 (دروست اصلنده در پوست اوضمیری که به راجعدر) اندرون بونده قلب معنایه در (پوسستن
 مراد ظاهر حالدر (محصول ترکیب) بویه دکلدر که هر کیمه صورتده ابودر سیرت زیبا انده در
 یعنی هر کس که صورتده و سجاد او و کوزلدر اوله دکلدر که انده سیرت زیبا و اخلاق حسنه
 اوله بلکه بعضیسی بویه و بعضیسی خلافجه در زیرایش قلبکدر پوستک دکلدر یعنی مصلحت
 باطلکدر ظاهره دکلدر حاصلی هر کسک باطنیه نندر ایلک کرک ظاهرینه دکل * قطعه *
 توان شناخت یک روز در شمائل مرد * که تا بکاش رسیده ست پایگاه علوم * شناخت بونده
 شناختن معنایه در (شمائل مرد لایمه در اخلاق مرد دیمکدر هر هوندن (که حرف
 بیان (تا حرف انتها) بکاش ضمیر مرده راجعدر (پایگاه یا ک سکونیه مرتبه دیمکدر (علومه
 اضافت لایمه در (محصول بیت) آدمک اخلاق و اطوارندن برگونده بیلک ممکندر که زیه دکل
 ابر شمشدر مرتبه علوم یعنی اخلاق و اطوارندن کسینک مرتبه و مقام علوم نه حد ده
 و اصلدر بیلک او اور * ولی ز باطنش ایمن مباح و غره مشو * که خبث نفس نکردد بنیالها
 معلوم * ولی اداات استدراک (باطنش ضمیری (مرده راجعدر (که حرف تعلیل (خبث نفس لایمه
 (محصول بیت) اما باطنندن امین و مغرور اوله ز را خباثت نفس نیلله معلوم اولور * تقویف *
 هر که باز کان سیرت دخن خودر یزد * (محصول ترکیب) هر کیمه که کارلر له بلع و عناد ایلر سه
 کندی قاتی دو کر یعنی کندی کندی هلاک ایدر زیر کارلر چیقشاماز * قطعه * خویشتن
 رازیک می بینی * راست گفتنک دو بیند لوح * می بینی فعل مضارع مفرد مخاطب کورر سین
 دیمکدر (خویشتن مفعول اولی) (و بزرک ثانیه) (راست بونده کر چک معنایه) (بیند فعل
 مضارع مفرد غائب کورر دیمکدر) (بیندندن) (یک مفعول اولی) (ودو ثانیه) (لوح لامک ضمی
 و جیم هر بله شاشی دیمکدر احوال معنایه (محصول بیت) خطاب عام طریقله پیور که کندیکی
 اولو کورر سین کر چک دیدیلر و یادیمشدر که شاشی بری ایکی کورر یعنی سن غر و و نیکر کدن
 کندیکی اولو کورر کلک شاشینک بری ایکی کورر بکی کبی فاسددر زیر او نه می یوقدر * زود بینی شکسته
 پیشانی * تو که بازی بسر کنی با قوج * زود زانک ضمیه تیر دیمکدر ظرف زماندر (بینینک
 شکسته مفعول اولی) (و پیشانی ثانیه) بازی او یون دیمکدر (کنینک مفعول صریحی) (و بسرله
 با قوج خبر صریحی) (قوج لفظ مشترکدر تر کبسه فارسی پینده (محصول بیت) تیر زمان
 النکی شکسته کورر سین سن که باشکله قوجه او یون او یونار سین یعنی کله کله قوجه طوقشور سین
 ترکیده قوج جیم عجمله در قافیه رعایینچون بونده عربی اوقنور قدر * پند * پنجه باشر و مش
 با شمشیر کار خرد مندان نیست * معلوم اوله که بونک کیلر بر مقدرله ملحوظدر (با شمشیر با حرف
 مصاحبت و یا حرف صله (با شمشیر با حرف صله (محصول ترکیب) ارسلانه پنجه طونشقی

و یا ارسلانه پنجه اورمق و بومروغی شمشیره اورمق عقلا ابشی دکلدر زیر انلر کندینی تهلکه به
 صالماز و مضرتدن احتراز ایدرلر * بیت * جنک و زور آوری مکن بامست * پیش سر پنجه در بغل نه
 دست * زور او و وصف ترکیبدر (آوردن زور کتور بجی) و یا حرف مصدر زور اورلک دیمکدر
 (بامست یا حرف مصاحبت) پیش سر پنجه لامیه (سر پنجه قوی و غالب معنایه در) بغل بانک
 و غنیمت معنیه کت قنجه لایله قوتی دیمکدر (نه نونک کسری و هاء اصلیه ایله فعل امر مفرد
 مخاطبدر) نهیدنن مستقبلا تنده نونک قنجه مستعملدر (نه نهادندندردینلر سه و ایلار) دست
 مفعول صریحی (و در بغل غیر صریحی) و پیش ظرف مکانی (محصول بیت) مست ایله جنک
 و زور کتور یجلاک ایله یعنی انکه محاربه و مقاتله ایدوب اکافوت بازو کی کوسترمه پس قوی
 و غالب کیمسه کت اوکنده الکی قوتونو عکله قو یعنی انکه جنک و جدال ایدوب خصوصت
 کوسترمه * محذیر * ضعیفی که باقوی دلاوری سکند یار دشمنست در هلاک خویش *
 ضعیفی یا حرف وحدت (که حرف بیان و یا حرف رابط صفت) و یا حرف مصاحبت (دلاور
 و صف ترکیبدر آوردن بهادر معنایه در) یار دشمن لامیه (هلاک خویش ده بویه در
 (محصول ترکیب) رضیع که قویه برابر دلاورلک ایله واکا بهادر اق کوستره یعنی اکا بها در اق
 صتا و کندینی اکا کوره دیر طونه کندی هلاکنده دشمنک معین و با سر بدر * قطعه * سایه
 پرورده راجه طاقت آن * که رود با ساز آن بقتال * سایه پرورده کولکه ده بسلتمش (یعنی ناز و نعمت
 آنچه میومش) ورا ادا ت تخصیص (طاقت آن لامیه در) که حرف بیان (یا حرف مصاحبت
 (مبارز بهادر دیمکدر) و الف و نون ادا ت جمدر (بقتل یا حرف صله (قتل مفعله بانک مصدر
 نایبدر) بامبارزان رودده (قتاله ده متعلق اولی جار (محصول بیت) سایه پرورده کت نه
 قدرت و طاقتی اوله اول نسمه که بهادر ارلرله جنکه و مقاتله به واره * مست بازو بجهل میفکند *
 پنجه بامرد آهین چنگال * مست بازو و صف ترکیبدر بازو می ضنه ف کیمسه دیمکدر (بجهل
 یا حرف مصاحبت (میفکند فعل مضارع مفرد غائب بر آغوردیمکدر) پنجه مفعول صریحی
 و بجهل و بامرد غیر صریحی (مرد آهین چنگال بیانه در) آهین چنگال و صف ترکیبدر
 دور قینقی (یعنی پنجه دیمکدر) (محصول بیت) ضعیف بازو اولان کیمسه جهنبله دمور پنجه لی
 اولان کیمسه به پنجه راغور یعنی انکه پنجه طوشور آهین چنگال قوی بازو لیدن کایتدر و محکم
 پنجه لیدن عبارتدر * توجیح * هر که نصیحت نشود سر ملامت شنیدن دارد * سر بونده سودا
 و هوس معنایه در (محصول ترکیب) هر کیمکه نصیحت دیکلمز یعنی قبول ایلز ملامت ایستک
 سودا سمن طو تار حاصلی از ایلقی سودا سمن طو تار (یعنی از ایلقی استر * بیت * چون نیاید نصیحت
 در کوش * اگر ت سرزنش کم خاموش * نصیحتدر کوش تقدیری (نصیحتدر کوششندر
 اگر ت سرزنش کم تقدیری (اگر سرزنش کمت) و یا اگر سرزنش کم در (خاموش فعل
 امر مفرد مخاطبدر اسم اول دیمکدر) (محصول بیت) چونکه نصیحت قولکه کر مزاکرین
 سکا و بیخ و سرزنش ایدرسم اسم اول * لطیفه * بی هزارن هیزمندان را نتوانند دیدن همچون
 سکان بازاری سکا سکا ایستند و شعله برارند و پیش آمدن نیارند * سکان بازاری بیایه (سک
 سکا بده بویه در) مشغله غوغا (برآند قالددر) دیمکدر (نیازند فعل نئی مستقبل جمع غایبدر
 (یاریدنن قالددر اولسار دیمکدر) بره صدوری دخی یارستن در قدرت معنایه (پس نیاردی
 ارستادن اخذ ایدن سهو الحش (محصول ترکیب) هیزمزل هیزمزلری کورمکه قادر اولسارل
 یعنی انلرله برابرلک ایده زور و معارضه و مقابله قبله منزل بازار نیلری کی که آوایتنی کوردر و غوغا
 و غوغا قالددر یعنی ایدرلر وایلری کلمکه قادر اولسارل * محذیر * سفله چون بهتر با کسی

روان سید علی و سروری

ردشمنی

بر نیاید

بر نیاید بخدش در پوستین افتد * بر نیاید چقیقشامن (یعنی مقابله و معارضه ایده مر) (محصول ترکیب)
 سفله کیمسه یعنی دق و ناکس چونکه هیزده و یا هیزله بر کیمسه ایله چقیقشامن یعنی مقابله و معارضه
 ایده مر خجاشنه غنیمته دوشمر حاصلی ارد پنجه قدح ایلمکه باشلر * بیت * کند هر آینه غنیمت حسود
 کونه دست * که در مقابله کنکش بود زبان مقال * هر آینه البته دیمکدر (غنیمت غنیمت معنیه کت
 کسری و بانک قنجه بر کیمسه کت ارد پنجه غایبانه سو یلمکه دیرلر شول سوزی که ایشند بکی تقدیر چه
 مفهوم اوله کر اول سو یلمد بکی سوز کر چه کسه غنیمت دیرلر و اگر کذب و دروغ ایسه بهتان دیرلر
 (حسود کونه دست بیانه در) کونه دست و صف ترکیبدر قصه الی دیمکدر نسمیه قادر اولیان
 کیمسنده مستعملدر (که حرف تعلیل (کنک کاف اول عربی و مضومدر) (و کاف ثانی عجمی
 (معلوم اوله که نون ساکندن صکره اخبرده کاف واقع اولسه البته عجمدر قاحفظ (شین
 ضمیر حسوده راجعدر (اما معناده مقله مقبدر) (محصول بیت) حسود کونه دست یعنی عاجز
 بی قدرت البته غنیمت ایدر حاصلی غنیمت قوماز ز بر مقابله ده ز بان مقال کنک اولور یعنی دلی طو تیلور
 نطقه قادر اولماز (کنک کاف عجمک قنجه فصیحدر دین خطاسو یلمش * شکایت * اگر جور
 شکم نیستی هیچ مرغی در دام نیفتادی بلکه صیاد دام نهادی * جور شکم لامیه (نیستی
 یا حرف حکایه (مرغی یا حرف وحدت (در دام در حرف صله (نیفتادی یا حرف حکایه
 (صیاد مبالغه ایله اسم فاعلدر آوچی دیمکدر) نهاد فعل نئی حال ماضی مفرد غائب (و یا حرف
 حکایه (محصول ترکیب) اگر جور شکم بوق ایش سه یعنی آجلق بلاسی بو غیش سه هیچ مرغ
 دامه دوشمزدی بلکه آوچی دوزاق قورمز دی زیر بو غزدر دی اولسه مرغ دامه وار مزدی
 * غیرت * حکیمان دیردیر خوردند و عابدان نیم سیروز اهدان ناسد رمق و جوانان ناطق بر کبرد
 و پیران ناعرق کنند اما قلندر آن چنان که در معده جای نفس نماید و بر سفره روزی کس *
 حکیملر کچ کچ (یعنی سیرک) برلر تا کیم طعام هضم اوله (و عابدلر نیم سیر) (یعنی تمام طو تیلور) ناخرف
 اتها (سدرمق مصدرک مفعول نشه اضافتدر رمق سید دیمکدر) رمق جانک صو کیدر (مراد
 اولیچک جنه یک برلر دیمکدر) تا حرف اتها (طبقتن مراد ایچیدن یک بین اسبابدر صحن
 و تپنی و طاس کی) (بر کبرد قالددر) دیمکدر (تا یته حرف اتها) (عرق کننددر لیه ل دیمکدر
 (معده همک قنچی و عینک کسریله و عینک کسری و عینک سکونیه انسانده حیوان جنسک
 شیردانی برنده مستعملدر) یعنی تحریف ایدوب شردن دید کلر بدر (جای نفس لامیه در) نماید
 فعل نئی مستقبل مفرد غائب قالمه دیمکدر (روزی کس لامیه) (محصول ترکیب) حکیملر سیرک
 یک برلر تا کیم ید کلری هضم اوله و عابدلر یارم طو پنجه یعنی تمام طوق اولنجه ییزلر و اهدلر
 سدرمق یعنی جانی تنده حفظ ایلمک مقدار پنجه حاصلی اولیچک چه و جوانلر اوکلرندن ظرف
 طامام قانقچه یعنی ایچنده اولانی دو کدنج و پیرلر در پنجه اما قلندرلر ایا قدر برلر که معده ده نفسه
 بر قالمیه و سفرده کیمسه کت رزقی و نفقه سی یعنی جوانلر طبقده یک قالمه پنجه برلر اما قلندرلر
 سفرده اتمک دخی قالمه پنجه برلر و جاژدر که خوردند فل امر غائب اوله یعنی هر طاقعه مذکور
 اولان مقدار یی سونلر دیمک اوله * بیت * اسیر بند شکم رادوشب نکیر خواب * شبی معده
 سکی شبی زدنکی * اسیر بند شکم لامیه و بیانه در (بند شکم مجازدر) ورا ادا ت تخصیص (نکیردک
 خواب فاعلی (و اسیر بند شکم مقدم مفعول) و دوشب طرف زمانی (شبی یا حرف وحدت
 (معده همک کسری و عینک سکونیه ذکر اولان کی در) (سکی به اضافتی بیانه در) (و یا حرف نسبت
 طاقه منسوب معده دن (یعنی زیاده طوقفتن طاقش کی بکشمش معده دن دیمکدر) (دلشک
 و صف ترکیبدر کولکی طاق (و یا حرف مصدر کولکل طارلغی دیمکدر) (محصول بیت) شکم قیدینه

مطل

ردشمنی

اسیر اولان کیمسه بی ایکی کیجه او یقو طومنز یعنی ایکی کیجه او یقو او یماز بر کیجه زیاده جوق یمک
 یمک نقلتدن و بر کیجه طعام یعنی یمک بولد یعنی اجلدن کوکلی طار لغندن * وعظ * مشورت
 بازنان تهاست و سخاوت بامفسدان کاه * محصول ترکیب (زلزله مشورت فاسد در و مفسد له
 سخاوت و کرم کاه زیرا فساد یمک از دیادینه باعثدر * بیت * ترجم بر یمک تیر دندن * ستمکاری
 بود بر کوسفندان * یمک تیر دندن بیایه در (ستمکار ظالم دیمکدر) و یا حرف مصدر (محصول بیت)
 کسکین دیشلی قبله ترجم ایدوب اتی اسرکک ستمکار اتی یعنی ظالم قدر قبوله حاصلی ظالمه
 مهر و محبت مظلومه جفا و ظلمدر دیمکدر * بند * هر کرا که دشمن در پیشست اگر نکشد
 دشمن خویشست * (محصول ترکیب) هر کیمک که دشمن او کند در اکر اتی اولدر مزسه
 کند یه دشمندر زیرا دشمن فرصت بولنجبه اتی اولدر * بیت * سنک دردست و مار بر سر
 سنک * خیره رانی بود قیاس و درنک * خیره رانی وصف ترکیبدر الحق فکرلی دیمکدر (و یا
 حرف مصدر در الحق وضعیف فکر لیلک دیمکدر (درنک دالک فتحی و کسریله و رانک
 فتحیه اکلتک دیمکدر (محصول بیت) طاش الکده اوله و سیلان بر طاشک اوزرنده اوله الحق
 فکر لیلکدر قیاس و درنک یعنی اورایمعی و اورمایمعی دیو قیاس و تردد ایلک فکرک فسادنددر
 * و گروهی از خردمندان بخلاف این مصلحت دیده اند و گفته اند که در کشتن بند یان تأمل
 اولیزست بحکم آن که اختیار باقیست توان کشت و توان هشت تا اکر بی تأمل کشته شود
 نخلست که مصلحتی فوت شود که تدارک مثل آن ممکن باشد * گروهی یا حرف وحدت (گروه
 کاف بجمک و رانک ضمیر لایله بلوک معناینددر (کشتن بند یان مصدرک مفعولنه اضافتدر
) بندی بد باغ معناینددر که عریجه قید دیرلر (و یا حرف نسبت بنده منسوب دیمکدر یعنی
 محروس (و الف و تون ادات جمددر محبوسلر دیمکدر بعضی نسخه ده بند کان واقعدر (کشت
 کتن و هشت هشت معناینددر صالو یرمک یعنی ترک ایلک (تا حرف تعلیل (کشته شود
 اسم مفعولدر مفعول اوله دیمکدر (بمثل اسم فاعلدر افتعال باشند) که حرف بیان (مصلحتی یا
 حرف وحدت (که حرف رابط صفت و یا حرف بیان (تدارک مثل آن مصدرک مفعولنه
 اضافتدر و لامیه در (ممکن اسم فاعلدر افتعال باشند (محصول ترکیب) اما بر بلوک عقلا دن
 بوت خلافتی مصلحت کور مشلدر و بد مشلر که محبوسلری قتل ایلکده تأمل اولر کدر یعنی قتلنده
 عجمه ایلامک کرک اول سبیل که اختیار باقیدر قتل ممکن و ترک ایدوب از ادایک ممکن زیرا اکر
 تأملدر قتل اولور ایسه احتمالدر که بر مصلحت فوت اوله که اول مصلحت کی نک تدارکی
 ممکن اوله یعنی قتل سبیله فوت اولنجبه تدارکی ممکن اولور بهر حال * منتهی * نیک سبیلست
 زنده بی جان کرد * کشته را باز زنده نتوان کرد * نیک بولک کی بر ده محکم معناینددر قتی
 آساندر دیمک اولور (زنده کردک مقدم مفعول صریحی (و بی جان غیر صریحی (و کرد کردن
 معناینددر (و کشته نتوان کردک مفعول اولی (و زنده مفعول ثانیه (و باز زمان معناینددر متضمندر
 (محصول بیت) قتی قولایدر زنده بی جانسیز ایلک یعنی زنده نک جان المی امامتولی بنه جانی
 ایلک ممکن دکل * شرط عقلست صبر تیر انداز * که چورفت از کان نباید باز * شرط عقل
 لامیه و مقدم خبر (و صبر تیر انداز مؤخر مبتدا و لامیه (و تیر انداز وصف ترکیبدر اندازیدن
 انداختندن دینلر سهوا بیللر (که حرف تعلیل (از کان رفته متعلقدر (نباید فعل نئی مستقبل
 مفرد غائب (باز نه دیمکدر (محصول بیت) شرط عقلدر تیر اندازک صبری یعنی اوقی آمازدن اول
 دوشه جلک بری ملاحظه ایلک کرک زیرا چونکه اوقی بایدن کندی یعنی چقیدی بنه عودت
 ایلز * نصیحت * حکیمی که باجهال در افتد باید که عزت توقع ندارد * بعضی نسخه ده توقع

و دین سید علی و سروری

عزت واقعدر اضافله * و جاهلی که بزبان آوری بر حکیمی غالب آید عجب نیست که سنکست
 جوهری رانی شکند * بر حکیم که جهله ایله جمع اولوب مختلط اوله کر کدر که انلردن عزت
 امید ایله و بر جاهل که تکلمه بر حکیمه غالب اوله عجب دکلدر که طاشدر جوهری کسرایدر
 * بیت * نه عجب کر فرورود نفس * عندلیبی غراب هم قفش * نه حرف نئی (فرورود
 لغته اشاخه کیده دیمکدر اما استهمانده باقی معناینددر در تنکه تر کیده سسی پاندی دیرلر (نفسش
 شین ضمیر ضمائر قبل الذ کر طریقله عند لیه راجعدر (عندلیب بلبله دیرلر (و یا حرف وحدت
 (غراب مبتدا (و هم قفش خبری و جمله صفت عند لیب در (قفشی عرب صادله استعمال ایدر
 و عجم سینه (محصول بیت) نه عجب یعنی عجب دکل اکر نفسی بتارسه عند لیلک که غراب هم قفشی اوله
 یعنی قفسد شی اوله (حاصلی غرابک آوازی عند لیلک آوازی بی صبر سه عجب دکل * بیت *
 کر هزمند را و باش جفایی بند * نادل خویش نیازارد و در هم نشود * او باش جمع صیغه سبیله
 مستملدر لوندان معناینددر و بعضلر دیدیلر که مفردی بوش در قلب بعض طریقله جمع اولدی
 (جفایی یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر (تا حرف تنیه (دل خویش لامیه (و نیازارد دکل مقدم مفعول
 نیازارد لفظ مشترک در فعل نئی مستقبل ایله نهی غائب بیننده انجمنه و یا انجمنین دیمکدر (در هم
 لغته قرمورش دیمکدر اما بونده بحضور معناینددر (نشود بنه مشترکدر بحضور اولیه و یا
 اولسون دیمکدر (محصول بیت) اکر هزمند ارادل و اسافلدن جفا کور رسه البته کندی
 کوکلی انجمنه و یا انجمنون و بحضور اولیه و یا اولسون * سنک بد کوهرا کر کاسه زربن شکند *
 قیمت سنک بنفزا بد وزر کم نشود * سنک بد کوهر بیایه (کاسه زربن ده بویه در (زر التون
 (و یا حرف نسبت (و تون حرف تأکید (شکند فعل مضارع مفرد غائب فعل شرط واقعدر صبر سه
 دیمکدر (قیمت سنک لامیه (بنفزا بد فعل نئی مستقبل آرغز (یعنی زیاده اولماز (قیمت زر مبتدا (و نشود
 خبر مبتدا (و کم خبر نشود در واسمی نخلته قیمت زره راجع ضمیردر (محصول بیت) سنک بد کوهر
 یعنی بد اصل اکر التوندن کاسه بی صبر سه یعنی شکست ایدر سه اول سنک فیتی زیاده اولماز (و کاسه
 مکسورک زری قیمتی اکتلر (حاصلی کسریله جوهر بنه نقصان کلز که قیمتدن قاله (و قیمتنه نقصان
 کله (بوییت صرب مثل حکمنده واقعدر زیاده شهرتدن * لامیه * خردمندرا که در زمره
 اجلاف سخن صورت بندد شکفت مدار که آواز بر بط باغلبه دهل زنیاید و بوی عبیر از کند سیر
 فروماند * خردمندرا را حرف تخصیص (که حرف بیان (زمره زانک ضمی و میم سکونیه بلوک
 معناینددر اجلافه اضافت بیایه در (اجلاف جلفک جمع بر غلبه طبعی باس اولان کیمسه به دیرلر
 (سخن بنند دکل مفعول اولی (صورت ثانیه شکفت شینک و کافک ضمیر لایله و کسریله عجب معناینددر
 اسدر کسریله به تخصیص ایدر بیللر (امش (مدار فعل نئی مفرد مخاطب طومعه دیمکدر (که حرف
 تعلیل (آواز بر بط لامیه (بر بط ایکی بانک فتحیه لایله و سکون دایله قو زدر (با حرف مصاحبت (غلبه
 دهل لامیه (بر نیاید چیمماز یعنی طاوول یا نجه آوازی ظاهر اولماز (دهل دالک و هانک ضمیر لایله طاوول
 معناینددر (بوی عبیر لامیه غیر عینک فتحی و بانک کسریله کوزل فوقولی اون کی بر نسنه در (کشد
 سیرده لامیه در (کشد کاف بجمک فتحی و سکون نوله چرکین قوقویه دیرلر (سیر سبتک کسریله
 صر مساق معناینددر (فروماند فعل مضارع مفرد غائب بونده مغلوب اولور دیمکدر
 (محصول ترکیب) رعافک که اجلاف و ناسازلر بلوکنده سوزی صورت بغلامز یعنی انلر ارانده که
 سوزی و رونق و التفات بولوب مسومع اولماز عجب مدار (یعنی عجب طومعه زبراقبوز آوازی طاوول ایله
 چیمماز (یعنی طاوول یا نده آوازی ایشیدلر و غیر قوقومی صر مساق قوقوسندن مغلوب اولور (یعنی
 صر مساق قوقومی غیر قوقوسین بصر (زیرا لطیف قوقونک خیت قوقو یا نده ظهوری اولماز

رد شرح جیمما

* مثنوی * بلند اوز نادان کردن افراخت * که انارایی شرمی پنداخت * بلند اوز نادان بیانیه
 ومبتدا کردن افراخت مقدم مفعول بر (و افراخت فعل ماضی مفرد غائب بوجه لتدی و قالدردی
 دیگر زیاد یک جاغز مقدر عبارت تدر (جمله فعلیه خبر مبتدا در (بلند آواز وصف ترکیبدر
 بوسک اوزلی دیگر (بلند آوازی اضافتدن قطع ایدنار اسلوب تجمعه واصل دکلر ایش (کردن
 افراخت معنای اقدام و هجوم ایه تفسیر ایدنار معنای مقصوده مخالف سولیلر (که حرف رابط
 صفت (دانارا را اادات مفعول (با حرف مصاحبت (بی شرمی یا حرف مصدر حیا سر لقله دیگر
 (پنداخت لغتیه اندی دیگر (اما بونده ناساز گنازه بوجه غلبه ایلدی دیگر (پنداخت دانا
 مفعول صریحی (و بی شرمی غیر صریحی (محصول بیت) بوسک اوزلی بر نادان بویین بوجلدی
 یعنی یک جاغزدی شوبله که ردائی حیا سر لقله مغلوب و مهو ایلدی (ز بر اجهله ادم اوزر پنه
 یک جاغز معنی معرفت اکثر * نمی داند که اهنک مجازی * فرو ماند ز بانک طبل غازی * نمی داند
 فعل نفی مستقبل بیلر دیگر (که حرف بیان (اهنک بونده اوز معنای در مجازی به اضافتی بیانیه
 (معلوم اوله که علم انعام اصولی در در اول کسی راستدر که جمعی نعماتک اصلیدر اینکجهسی عراقدر
 اوچنجیسی زیر فکنددر در دنجیسی اصفهاندر بودردن هر برینک ایکی فرعی وار لیکن بز بونده
 لازم اولاق بیان ایدر ز انجق بس عراقک ایکی فرعی وار بری مایه و بری بوسلک در وهر ایکی
 فرعدن خرچ اولان نغمه آواز در بر بس مایه و بوسلک آواز سی حجاز در حافظ (بس شراحک
 حجاز اون ایکی مقامدن بر مقامک اسمیدر دیدکری باطل ادادر که محض جهلدن ناشیدر
 و بعضیسی علم انعام برینه علم موسیقی دیش خطا ایش ز بر موسیقی صافی ترغاندر غیری نسته
 دکدر (اهنک مجازی مرهوندر (فرو ماند سابقا مذکور اولان کیدر (بانک طبل غازی لامیه
 و بیانیدر (طبل طاوول معنای در (غازی لفظ مشترکدر اهل غزایه و جانیازه دیر لیکن طبل
 غازی طاووله دیر طبل بازدن احتراز اچون (پس بونده جانیاز طاوولی دین خیلی پهلوانلق اظهار
 ایش (محصول بیت) بلند آواز نادان بیلر که اهنک مجازی یعنی آواز مجازی طاوول اوزندن بر قالدور
 یعنی انک یاننده ایشیلر ز بر طاوولک یاننده بوری و صورنای وزیل و بونلر کیلر ایشیدیلور انجق
 (نازک نغمه که انسان خنجره سندن پیدا اولور قنده ایشیدیلور * حکمت * جوهر اکر در
 خلایق اقتد همچنان نقیصست و غیر اکر برفلک رسد هنوز خبیس استعدادی تربیت در نیست
 و تربیت نامستعد ضایع خاکستر اگر چه نسب عالی دارد که آتش جوهر علویست ولیکن چون بنفس
 خود هیزی ندارد باخا بر است قیمت شکر از نیست که ان خاصیت و است * خلایق خاک فکری
 و کسر به چرکاب معنای در (همچنان کذلک معنای در یعنی دوشمزدن اولکی کبی (هنوز اولان
 دیگر بعضی نسخهده همان واقعدر هنوز برینه (استعدادی تربیت بیانیه و مبتدا (و در نیست
 خبری (و تربیت نامستعد مصدرک مفعولیه اضافتدیر و مبتدا ضایع خبری (خاکستر کول (نسب عالی
 بیانیه (که حرف تعلیل (آتش مبتدا (جوهر علوی خبری (با حرف ظرف (نفس خود بیانیه (هیزی
 با حرف وحدت و یانکیر (محصول ترکیب) جوهر اکر خلا بده دوشمزه پنه نفیسدر یعنی ذاتیه
 تغییر نقصان کلز و غبارا کرفلکده ابر بشورسه پنه همان خبیسدر یعنی مقام شریفه وصول ایه
 خاستدن جیقبویشرف اولر تریتسر قابلیت ظلم و جفدر یعنی استعدادی اولان کیمسه قریبه
 الیوب افعال ایلک ظلم و جفدر و ناقابل تربیه ایلک ضایع کول اگر چه عالی نسب طاوولار یعنی
 نسبی غایتدر (جوهر علوی (خاصیت جیسمین اعلا و ارام کولر چون اندی نفیسدر
 جوهری بوقدر خاکله بر ایدر اندن جوق تضایق بوقدر شکرک فنی شدن دکدر بلکه اول
 قیمت و اعتبار کندی خاصیت و خاصه سیدر * مثنوی * چونکعنان را طبیعت بی هنر بود *

رد شراح جیما
رد شراح جیما

رد شراح جیما
رد ابن سید علی

رد شعی

چیز نادان قدرش نفی زود * کنعان حضرت روح علیه السلام کندینه عامی اولان اوغلیدر که سائر
 مشرکله طوفانه غرق اولدی (را اادات تخصیص بیفامبر و پیغمبر و پیامبر و پیغمبر بر معنایه در خبر
 ایلنجی دیگر (بزیدن (کاف عجم هار رسیدن بدلدن (و یا حرف مصدر (نفی زود فعل نفی ماضی
 مفرد غائب افرودندن که لازمه متعدی بنده مشرکدر بونده متعدیدر که قدر مفعول ایدر (محصول بیت)
 چونکه کنعانک خلقت و طبیعتی هنر سز ایدی پیغمبر اوغلی اولوق قدر بی ار ترمدی بلکه سائر
 مشرکینه سله غرق اولدی (فکان من المغرقین) انک حقیقه در * هنر نمای کرداری نه کوهر *
 کل ز جادیت و ابراهیم اوزر * هنر نمای مقدم مفعولدر کوهرزدن مراد بونک کبی بر لده اصلدر که
 نسبدر اوز حضرت ابراهیم علیه السلام با ایدر که تار بوناردی (محصول بیت) هنر کوسرا کر
 وارینه کوهر و نسب کوسرزه کور مزبسن که کل دیکندن طوغرو پیدا اولور و ابراهیم اوزدن
 پس اصله و نسب اعتبار بوق بلکه ذاتیه و حسیه در * انبیاه * مشک است که بیو بدنه ان که
 عطار بگوید انا چون طبله عطار است خاموش و هنر نمای و نادان چون طبل غازیست بلند
 اوز و میان نهی * بیوید فعل مضارع مفرد غائب بوسیدنن لازمه متعدی بنده مشرکدر
 بونده لازمدر فوق و بره معنایه (طبله عطار لامیه در طبله عطار اولدر که عطار دیار عرب
 و جمده بر طبله به انواع میخراق ترتیب ایدوب ضار اما رومده بواسلوب اولر (هنر نمای وصف
 ترکیبدر نمایندن هنر کوسر تری دیگر (بلند آواز وصف ترکیبدر (میان نهی ده وصف
 ترکیبدر ایچی بوش دیگر (محصول ترکیب) مشک اولدر که صحنی قوفعه یعنی قوقوسی
 جغه اولد دکدر که یعنی عطار سولیس عطارک تعریفله اولان مسکه اعتبار بوقدر عالم
 طبله عطار کبی اسمدر و هنر کوسر تری یعنی تصلف الیوب اظهار هنر ایلر اما نادان
 طاوول کبی بلند آواز و ایچی بوشدر یعنی همان او کیمه سی وارانجق اما هیزدن بی بهره دیر طبل
 غازی بی جانباز طاووله تخصیص ایلر طاوول کبی میان نهی قدر * قطعه * عالم اندر منیان
 جاعل را * مثلی گفته اند صدیقان * میان جاهل لامیه (جاعلدن مراد جنبیدر (و را
 معاده عالمه قیددر عالم راغبان جاهلان تقدیرنده در مرهوندر (مثلی یا حرف وحدت (مراد مثلدن
 تمیلدر (صدیقان صدیقک چه صدیق صادق و اال مشددک کسره زایه صفت مشبهدر (محصول بیت)
 جهله ار اسنده عالمه بر تمیل سولیلر صدیق اول تمیل بیت فایدر * شهادی در میان
 کوزایت * صحیحی در میان زنده بقان * شهادی یا حرف وحدت (صحیحی ده بویه دن
 (زنده بقان (زانک و االک کسره زایه (زنده بقان جمدن ملحدان معنایه (یعنی حشر اجساد
 قائل اولیان ظالم (محصول بیت) جاعلار ارا سنده عالمک مثلی بر محور کوزار ارا سنده
 و بر محور زنده بقان ارا سنده یعنی بویله بکر عالم جهله ایچنده * بند * دوستی را که بمری فراچنک
 آرند نشاید که بیکدم بیازارند * دوستی (یا حرف وحدت و را اادات مفعول (که حرف رابط صفت
 (یا حرف ظرف (و عمر بونک کبی بر لده مدندن عبارت تدر (و یا حرف وحدت بر مدنده و بر زمانده
 دیگر (فرا بونک کبی بر لده اادات صله در (چنکدن مراد اال در (آرند فعل مضارع جمع غایدر
 (بیکدم (یا حرف ظرف (و دم نفس وساعت معنایه در بر مدنده و بر ساعت دیگر (نیازارند
 فعل مضارع جمع غائب ایچنده (دیگر (محصول ترکیب) بر دوستی بر مدنده اله کتوره ل یعنی
 تحصیل ایده ل لایق کیم آبی بر فتنده ایچیدوب بچسور ایده ل * بیت * سنی مجتهد
 سال شود اهل پاره * زهار ایلک نفس نشکنی بسنک * سنی یا حرف وحدت (مجتهد سال یا حرف
 طرف نیجه بیلده دیگر (شود فعل مضارع مفرد غائب فاعلی (یعنی استی تحتد سنی که راجع
 ضمیردر (و خبری (اهل پاره در (تقدیری پاره اهل در (زنه اادات تنبیه (تا حرف تأکید (یا حرف

رد شعی

زندیق مطولده بیان اولدنی
 اوزره صانع عالمی نافی وقاموس
 یسا نیجه نور و ظلمت قدیم
 اولرینه قائل اولان و علی
 قول آخرته در بویته ایمانی
 اولیان دینسرزه و عند
 البعض کفری کیر ایوب صورتا
 ایمان و اسلام اظهار ایدن
 منافقه دینور للطابع

ظرف (يك نفس بنفسده ديمكدر) (شين لعل ياره يه راجمدر) (نكني فعل نفي مستقبل مفرد مخاطب صميمه سين ديمكدر (يعني كسر ايله سين (محصول ييت) برطاش نچمه ميلده برلعل ياره سي اولور زنه رانار بنفسده اني طاشله كسر ايله سين بويت پكن نره تمام تور و تظيردر * نشيه * عقل در دست نفس چنان گرفتار ست كه مرد عاجز در دست زن گرفتار * دست نفس لاميه در مجزا (مرد عاجز يانيه (زن گرفته بويله در) گرفتار عجمك ضمي وراك سكوت و ياك خيميله زولي و قوتلي و زريك ديمكدر (محصول تركيب) عقل نفسك الله آجيلين گرفتاردر كه عاجزار سونلي عورت الله * ييت * در خرمي بر سر اي يند * كه ياك زن ازوي بر آيد بلند * در خرمي يانيه در ياه بختيله (بر سر اي يا حرف وحدت) كه حرف رابط صفت (ياك زن لاميه در عورتك آوازي (وي ضمير غايبه سر ايه راجع (بر ايد چيقار ديمكدر (محصول ييت) اول اولك و زرينه شلك و شاد بليقي قوسني بقله يعني قيه اندن عورتك آوازي بوكسك جيقه يعني عورتك آوازي طشره ده اولان خلق ايشيده * حكمت * راي بي قوت مكر و فسونست و قوت بي راي جهل و جنون * راي فكر ديمكدر (بي قوته اضافتي يانيه در (يعني بي قوت عقل مكر و فسون عطف تفسير قيله ندر زنده وي فائده ديمكدر (قوت بي رايده يانيه در (يعني قوت عقل بي راي و تدبير جهل و جنوندر (محصول تركيب) راي خالص بي قوت عقل و بي فائده و بي شيعه ايشدر و عقل بي راي و تدبير صافي جهل و جنوندر حاصل راي و تدبير عقل لازمدر و عقله راي و تدبير لازمدر يعني هر ايشده عقل و راي بيله اولمي كرك * ييت * تمير بايد و تدبير و عقل انكه ملك * كه ملك و دولت نادان سلاح جنگ خداست * تمير (ياه اول اصول عجم از روزه ضرورت وزن ايجون حذف اولميشدر (ملك لفظ مشتر كدر مملكت و سلطنت ييشنده بونده ايكبسته ده ماع وارا كه حرف تعليل (دوات ملكه معطوف و نادانه مضافدر لاميه ايله (سلاح جنگ خدا لاميلدر (محصول ييت) انسانه تمير و تدبير و عقل كرك اندن سكره مملكت و سلطنت زير اناك ملكي و واني خدا ايله جنگ ايله كه بر اقدر (يعني خدا ناك امر و نهيتي مخالفت ايله كه سيدر * تربيت * جوامعردى كه بخورد و بدهد به از عابدي كه روزه دارد و بنهد * جوامعردى يا حرف وحدت (كه حرف رابط صفت (عابدي يا حرف وحدت (كه حرف رابط صفت (روزه داردك مقدم مفعولي اورج طوطه ديمكدر (بنهد فعل مضارع مفرد غائب قويه ديمكدر (يعني صفايله و حفظ ايله (حاصلي ادخار ايله (محصول تركيب) بر مني كچه كه ييه و غريبه بدل ايله بكد رشول عابد دن كه صائم اوله و كيندي ييميه و بنه كيندي ايجون حفظ ايله * مضاييه * هر كه ترك شهوت از بهر قبول خلقي كرده است از شهوت حلالدر شهوت حرام افتاده است * ترك شهوت مصدرك مفعولنه اضافي در شهوتندن مراد لذت دنيويه در (هر اداك تعليل (قبول خلق مصدرك فاعلنه اضافي در يعني خلقك مقبول اولميجون (شهوت حلال و شهوت حرام يانيه لدر (محصول تركيب) هر كيمكه آرزو و لذت دنيائي خلقك قبول ايجون ترك ايلميشدر يعني هر كس كار مراض اكسوندر ديو لذاذت دنيادن كسان لذت حلالدن لذت حرامه دوخته ميشدر زيرا ايلديكي وضع و ياره در رايه اهل تحقيقي قنده گذردر العباد بالله تعالى * ييت * عابد كه نه از بهر خدا كوشه نشيند * بيجاره در آينه ناريك چه يند * كه حرف بيان (نه حرف نفي معناده نشينده مقيددر) كوشه نشيندك ظرف مكاني بر در تدبير يله (از بهر خداده (در حرف ظرف (آينه ناريك يانيه (چه اداك استغهام (ييت فعل مضارع مفرد غائب نه كوردر ديمكدر استغهام انكاري طريقه يعني كورمن (بايد خدا و مابعدى صفتي بجز ده مشا بال ايجد بنده باني و ناني خير و شر اول بجزاره ياند دن بدل اولمفده

جا زرد (محصول بیت) عابد که خدا ایچون کوشده اوتورمه یعنی الله ایچون کوشه نشین اولمسه
ریا ایچون اوله بیچاره عابد قرا کلق آینه ده نه کورر یعنی آینه قلی که ریا زنجیه با ستمش اوله انده
نور و فیض خدا عکس الی * لطیفه * اندک اندک خیلی شود و قطره قطره سلی گردد یعنی
آنان که دست قدرت ندارند سنگ خردنکه دارند تا وقت فرصت دمار اردماغ ظالم برارند *
اندک اندک تا کید لفظی (خیلی یا حرف تکبیر بونده خوق دیمکدر) شود اولور دیمکدر (و قطره
قطره بنه تا کید لفظی) (سبلی یا حرف تکبیر) خیلی و سبلی یا رینه حرف وحدت دین لذت
کلامدن بختبر ایش (گردد فعل مضارع مفرد غائب شود کی صیرورت معناسنی افاده ایدر
اولور دیمکدر حضرت شیخ معنای مرادی یعنی ایله شرح ایدوب بیورر) (آنا آتک جمیدر انلردیمکدر
(که حرف رابط صفت) (دست قدرت بیانه) (ندارند طومنزور بوقلفدن کایدنر) (سنگ خرد
ترکیب مزجی در) (سنگ زیره کی طاش اوغنی دیمکدر ترکیب اضافیه اولغده قابلدنر) (نکه دارند
فعل امر جمع غائب حفظ ایلسونلردیمکدر فعل مضارع اولی نمکندر امکان بهید ایله
(تا حرف تعلیل یا حرف ظرف) (وقت فرصت لامیه) (دمار دالک فنی و کسر یله انتقام معناسنه در
(دماغ دالک کسر یله بونده باشک پنه سی مراد در) (برآندن چاقارلردیمکدر) (محصول ترکیب)
ازاجق ازاجق برنسه بری برینه منضم اولنجه چوق اولور منلا صو قطره قطره بریره جمع اولنجه
سیل اولور بونک معناسی بودر که شونلر که دست قدرنلری بوقدر یعنی برنسه به قادر دکلر سنگ
خرده بی حفظ ایدر و یا حفظ ایلسونلر تا کیم فرصت وفتنده ظالمنک دماغندن انتقام حاصل
ایدن یعنی دماغنی چقره حاصلی اندن انتقام اله له یعنی ائی هلاک ایدنلردیمکدر * بیت *
و قطر علی قطر اذا انفتت نهر * و نهر الی نهر اذا اجتمعت بحر * قطر لفظا مرفوع مبتدا
علی قطر جار مجرور یله انفتت متعلقدر (انفتت فعل ماضی مفرد مؤنث غائبه در افتعال باندن
اصلی و انفتت ایدی قبل تاو افتعال و اواقع اولدی تا حرف در حرف مرسومه دن و و او حرف در
خروف مجهوره دن بینهما تانافرتباعد واقع اولدی ایچون و اوی یاه لب ایدوب تانی ناده ادغام
ایلدیلر) (انفتت اولدی) (نهر لفظا مرفوع خبر مبتدا) (و نهر لفظا مرفوع مبتدا) (الی نهر
اجتمعت متعلق) (اجتمعت انفتت معناسنی منضمی اولدی و ایچون الی ایله تعدیه ایلدی) (بحر لفظا
مرفوع خبر مبتدا در) (محصول بیت) (طینه طمله اوزره چن متفق اولسه اوزره اوزر یعنی قطرات
بری بریله مجتمع اولسه نهر اولور و نهر انهر یله مجتمع اولسه بحر اولور یعنی انهار بری برینه منضم
اولسه بحر عظیم اولور * بیت * اندک اندک بهم شود بیار * دانه دانست غله در انبار *
دانستی هاء رسمی و هزه بجه لینه ایله یازار ایلان اکاه دکلر ایش (محصول بیت) ازاجق
ازاجق بری بریله جمع اولیچ چوق اولور کورمزی سین که انبار غله دانه دانه در یعنی دانه ل
بری بریله جمع اولوب بر انبار طوب طولو اولور (غله غینک فتحی و لامک تشدید یله تور کیچه
تخل دیکلر در * حکمت * عالم را فساد که سقاغت از عای بحلم در کذراند که هر دو
طرف را زیان دارد هیئت آن کم شود و جهل این مستحکم * عالم را ارادات مفعول) (که حرف
میان) (سقاغت مصدر در سغه دن یعنی حسن باندن زرا بولفت ابکی بادن مستملدر علم
و حسن علم دن مصدر سغه اما حسن دن سغه و سقاغت کلور) (بونده حکمت نقیضی مراد در) (عای
جاهل معناسنه در) (اصلنده میم مشدد در اما عجم تخفیف میله اوقوز) (بحلم یا حرف سبب) (در حرف
تا کید) (کذراند فعل مضارع مفرد غائب کچوره دیمکدر) (یعنی حلم سبب یله سقاغتی ترک ایلیه) (حاصلی
سقاغت دن انماض عین ایلیه که حرف تعلیل) (هر دو طرف دن مراد عالم و عایدنر) (ارادات صله) (هیئت
آن لامیه اشارت در عالم) (کم و نده ناقص معناسنه در) (جهل این لامیه اشارت در عای به) (مستحکم محکم
اسم مفعول کلز مکر که حرف جر ایله لکن بونده کم کلمه سجع موافق اولسون دیواسم مفعول

۹ (طایفه) نسخه مستعمله در
الطابع

(یعنی قوی دیکدر) (محصول ترکیب) عالمه لایق د کلدن حام سبيله عامبدن صادر اولان سفاقتی
اهمال ایدوب ترك ایلایه یعنی ایلدیک سفاقتیه مقید اولوب ۹ دیتیه زیرا ایکی جانبیه بیله زیان
ویر عالمک هیسته نقصان ویر وعامینک جهلی محکم اولور زیرا بونک اهمالیه اکا غرور
کلور که طغیانیه سبب اولور * بیت * چو یا سقله کوی بلطف و خوشی * فزون کردش
کبر و کردن کشتی * جوادات تعلیل (با حرف صله) سقله الجق و دق کیمسه (فزون افزونیدن
مخفدر زیاده معنایه اصمدر) (کرد فعل مضارع مفرد غائب اولور دیکدر) (شین ضمیر معناده
کشتی به مقید در کشتی تقدیرنده) (کردن کش معنایه معنایه در (محصول بیت) چونکه
اجنه) (یعنی دق به و سقیه لطفله وایکله سوز سولیه سین کبری وعنادی زیاده اولور
(یعنی وسوسه به دوش که بشدن قورقدیغندن بکا ملایم سولردبو * موعظه * معصیت
از هر که صادر شود ناپسندست و از علما ناپسند تر که علم سلاح جنگ شیطانت و خداوند
سلاح را چون باسیری برند شر مساری بیشتر بود * معصیت یعنی کناه و عصیان (ناپسند
نامقبول دیکدر) (زیرا خدا به خلاف و شیطانه طاعتدر) (و از علما اما علما دن) (ناپسند تر
نامقبول کدر) (که حرف تعلیل) (علم مبتدا) (سلاح جنگ شیطان لا مبهر در) (و خبر مبتدا) (واو
حرف حال) (خداوند سلاح لامیه صاحب سلاح دیکدر) (و اادات مفعول) (چون حرف
تعلیل) (با حرف مصاحبت) (اسیری یا حرف مصدر) (برند فعل مضارع جمع غائب ایلده) (دیکدر
(خداوند مفعول صریح) (و باسیری غیر صریح) (شر مساری مبتدا) (و با حرف مصدر بیشتر بود
خبر مبتدا و جمله اسمیه جواب تعلیل) (محصول ترکیب) (عصیان و کناه هر کجیدن که صادر
اولور سه نامقبولدر) (اما علما دن نامقبول کدر) (زیرا علم سلاح جنگ شیطانتدر) (یعنی شیطانه
جنگ ایلکه بر اقدیر و اراق صاحبی چونکه اسیر لکه ایلده) (محال) (زیاده ترك اولور * مثنوی *
عای نادان پریشان روز کار * بهر دانشمند ناهیر کار * عای نادان سپایه) (پریشان روز کار
وصف ترکیبی وصف عای و مبتدا و مصراع ثانی خبری) (دانشمند ناهیر کار بیانیه) (محصول بیت)
احوال و اموری پریشان عای نادان بهر دانشمنددن بکدر) (یعنی بوصفنی دانشمند دن
نوشته عای بکدر عای ن چهل صفات نیر بدایک کر کدر کم نادانه صفتی صحیح اوله) (یعنی
عوامدن بر شخص معنایه * کان بتایینی از راه اوفتاد * وین دو چشمش بود در چاه اوفتاد *
کان که حرف تعلیل ان اشارتد عای به) (با حرف مصاحبت) (ناپنا نادان نئی بی نصفت مشبهه در
یتیدندن کوره کن دیکدر) (و با حرف مصدر ناینا لعله دیکدر اوفتاد و اویه دوشدی دیکدر) (وین
اسم اشارتدر دانشمند) (محصول بیت) (زیرا عای ناینا لعله بولدن دوشدی یعنی جهل و نادان لعله
ضلاله دوشدی اما دانشمند ایکی کوزی و ارایکن چاه ضلاله دوشدی) (یعنی اول جهل ایل
ضلاله دوشدی و بوفله عامل اولد یغندن * مطایبه * هر که در زندکی نانش نخورند چون
بمرد نانش نبرد * (محصول ترکیب) هر که که دیر بلیکنده و صاغلغند) (یعنی حال حیایند
نمکن بجز چونکیم اولور یعنی اولیجک آذنی ایلتمز یعنی اکثر * حکمت * یوسف علیه السلام
د حیات من در سیر خوریدی تا کر سکان را فراموش نکند لذت انکور زن و ده داند
نه خداوند میوه * خشک سال قوی قلی بیل) (و با حرف مصدر مصره اضافتی لامیه در) (با حرف
تعلیل زن بیوه طول صورت) (محصول ترکیب) (یوسف پیغمبر علیه السلام مصرک قور قلی
بیلنده) (یعنی غطایق بیلنده طوق نزدی) (یعنی طوبیجیه بیزدی تا کیم آجری فراموش ایلده
بلکه کندنی انردن ایلکه قصد ایدردی آجرا حانی نلک ایچون) (زیرا اوزومک لذتی طول
عورت بلور که فقر و محتاجد میوه صاحبی) (یعنی انکور امی نلک) (زیرا مراد ایلد بکه

رد این سید علی و سروری

رد سروری

رد این سید علی و سروری

بهری
نسخه

الوزا کل ایدر * مثنوی * آن که در راحت و تنم زیست * اوجه داند که حال کرسته چست *
(تنم فعل بائندن مصدر در نعمت ایچینده اوانق) (زیست فعل ماضی مفرد غائب در لیدی
دیکدر) (که حرف بیان) (خال کرسته لامیه) (محصول بیت) (اول کیمسه که نعمت و راحتده تعیش ایلدی
یعنی انده بیودی و کچندی اول کیمسه نه بیلور که آجک حالی ندر) (حاصلی اجک حالی اول کیمسه
بیلور که اچلق چکمش اوله * حال در ماند کان کمی داند * که باحوال خود فروماند * حال
در ماند کان لامیه در) (مانده عاجز کاف عجم حرف توسط والف و نون اادات جمع) (که حرف رابط صفت
(با حرف ظرف) (احوال خود لامیه) (فرو اادات تا کیدر اما مانده مستعمل اولسه عاجز معنای
افاده ایدر) (ماند بونده فعل مضارع مفرد غائبدر) (ماندندن قالمق معنایه مانندن دیندر
غلط سولنر) (محصول بیت) (عاجز ترك حالی بر کیمسه بیلور که کندی احوال و اطوارنده عاجز قاله
یعنی دوری عجز حکم بیلور عاجز ترك حالی * قطعه * ای که بر مرکب نازنده سواری هس دار *
که خر خار کش مسکن در اب و کلاست * ای حرف ندامتادی مخذوف تقدیری ای کسی که
(مرکب نازنده بیانیه بلیجی و یو پریمی بنت دیکدر) (یعنی چو یک و چاک مرکب) (سواری یا ضمیر
خطاب اتلی سین دیکدر) (هس دار هوشله فعل امر مفرد مخاطبدر اوصک طوط یعنی اوصلی اول
حاصلی عقلاک اویار) (که حرف تعلیل) (خر خار کش لامیه و بیانیه) (خار کش وصف ترکیبی در
دیکر چکیجی دیکدر) (مسکینه اضافت بیانیه در یاه بطنیسه) (خره خار کش صفت اول اولجه
مسکن صفت ثانی اولور پس ایکی اضافت به بیانیه او اور تأمل) (محصول بیت) (ای شول کیمسه که
بلیجی مرکب) (یعنی بنت اوزره سوار سین عقلاک باشیکه دوشسر) (یعنی جمع ایله و بیهوش
و غافل بوریمه) (زیرا مسکین خار کش خری و یامسکین خار کش خراب و کل اراستده در) (یعنی
آب و کلاه باشم فالمش جیقامز برمد ایله بالحقدن چیقسون) (مسکین برینه سوخته یازان وزنه
خفت و پریش) (لیکن نسخه له مخالف بازمش) (و بالجمله ضرورت و زن ایچون مسکینک باسی تلفظه
کلر * آتش از خانه همسایه در ویش بخواه * کانچه بر روزن اوی کندرد دود دلاست * خانه
همسایه در ویش لامیه و بیانیه در) (همسایه قوکنی اودر و بشدن مراد فقیبردر) (آتش بخواهک
مفعول صریحی و از خانه غیر صریحی) (بخواه فعل نهی مفرد مخاطبدر) (خواهد بدن دیله و ایسته
دیکدر) (کانچه که حرف تعلیل ان اسم اشارتدر چه نلک مضموته) (بر و زن او بهض نسخه ده
از و زن او واقعدر معنی بر در) (روزن نلک و زانک فخرله یله و واول سکوتیه باجه و بجهه بونده مراد
او جاقدر که عجم بخاری دیر اوضمیری در ویشه راجعدر) (می کندرد فعل مضارع مفرد غائب بکدر دیکدر
یعنی مرورایلر) (محصول بیت) (فقر و کشتنک خانه سندن) (تش ایسته زرا اول نسه که انک باجه سندن
واو جاقندن جیقار کوکلی دوتوبیدر یعنی دود ایدر حاصلی فقر اوقو کسیرک احوالنه نظر ایلکه
ترغیدر) (بخواه فعل نهی در) (خواستن دن دینلر سهو ایلشیر * وعظ * در ویش ضعیف حال
در تنکی خشک حال میرس که چونی مکر بشرط ان که مره می بریش نهی و معلومی در پیشش *
در ویش ضعیف حال بیانیه ضعیف حال وصف ترکیبی در) (و اادات مفعول) (در حرف ظرف
تنکی خشک سال لامیه) (تنکی) (با حرف مصدر خشک سال ترکیب مز جیدر قور اقلق بیل معنایه
مستنده سال خشک ایدی اضافتیه صکره ترکیب مز جی ایلدیلر) (میرس فعل نهی مفرد
المخاطبدر پرسیدنن صوزمه دیکدر) (در ویش مفعول صریحی و در تنکی غیر صریحی) (که حرف
بیان) (چونی و او اصلیه و یاه خطایه نیجه سین دیکدر) (مره می با حرف وحدت) (بر حرف صله
(زیش بونده یاره معنایه در ویش ضمیر در ویشه راجعدر نهی فعل مضارع مفرد مخاطب
قو یاسین دیکدر) (و معلومی پیشش بونک کی بر زده معلومدن مراد تقدیر) (محصول ترکیب)

احوال و اطواری ضعیف اولان درویش قور اقلق و قطلق ییل طار اقلنده صورمه که نیجه سین
 و حالک ندر الاول شرطله که نفر و فاقه باره سنه احسان و کرم مرهمنی قویاسین و اوکنده بر مقدار
 تقدیراغه سین حاصلی بونک کی ییلده اله برسنه و بروب عطیه ایلا نیجه ندر حالک درویش دیو
 صورمه سین * قطعه * خری که بونی و باری بکل در افتاده * بدل برو شفقت کن ولی مرو
 بسرش * خری (یا حرف وحدت) که حرف بیان و یا حرف رابط صفت (بدل فعل مضارع
 مفرد مخاطب کوروسین دیمکدر) بار خره معضوف (و یا حرف وحدت) بکل یا حرف صله
 در حرف تأکید (افتاده دوشمش دیمکدر ماضی بدن قسم) بدل یا حرف مصاحبت دله
 یعنی کوکل ایله (بر واصلنده بر وایدی) بر حرف صله و یا استعلا (شفقت شین وفا و قافک
 فتحه بله می حجت دیمکدر اسرکت معانسه) کن کاف عربیک ضمیمه فعل امر مفرد مخاطبدر
 ایله معانسه (ولی ادات استندانه) مرو فعل نهی مفرد مخاطبدر رویدندن کتمه دیمکدر (بسرش
 یا حرف صله و شین ضمیر خره راجعدر) (محصول بیت) بر خری و بر یوکی یعنی بوکیله یا خلفه که
 دوشمش کوره سین کوکل ایله اکا شفقت و مرحت ایله اما باشنه و یانسه واره اکر یا خلفدن
 چیقر مغه قادر دکل ایسک (مرو برینه مزین یازان نسخنه ره مخالف یازمش * کنون که رفتی
 و رسیدیش که چون افتاد * میان یاند چومر دان بکیردم خرش * کنون کاف عربیک و نونک
 ضمه لیه اکتونندن مخففه ندر شمدی معانسه) که حرف بیان (برسیدی یا ضمیر خطاب) (شینه
 اتصال ضرورت وزن ایچون مفتوح قلنددر شین قرینه ایله صاحب خره راجعدر زیر آخر
 و باری صاحب اولاز الیه) پس پوشین حرف زائد در دینلر زائد سو باشلر (که حرف بیان
 چون جیم بجم و واصلیه ایله نیجه دیمکدر کیف معانسه) میان بل معانسه در که عرب اکا
 وسط دیر (یندک مقدم مفهولیدر ییل بلفقدن مراد بر اقلنوب حاضر لغندر) (جو ادات تسیبه
 مردان الف و نون ادات جمع ارلر دیمکدر) بکیر فعل امر مفرد مخاطبدر کیریدن طوت دیمکدر
 کرفتندن دینلر سهوا بلسلر (دم خر لایمه و مفعول بکیرد در دم دالک ضمیمه و تشدید میله قو برق
 دیمکدر تشدید ضرورت وزن ایچون ندر شین بینه صاحب خره راجعدر سابق کی شعر ایچون
 زائد در دینلر زائد سو باشلر (محصول بیت) خطاب عام طریقه بیه - و بر شمدیکه واردک صاحب
 صورک که یا خلفه نیجه و توجه بیه دوشدی دیو بلیکی بغله یعنی اتکیکی بیلکه جال و خربنک
 قو بر بفته باش بعض نسخنه ده کوش خرش واقعدر * وعنه * دو چیر محال عقلت خورون
 بیش از رزق مقسوم و مردن پیش از وقت معلوم * (محصول ترکیب) ایکی ننه محل عقلدر
 بریسی رزق مقدر و مقسومدن زیاده بیک و بریسی وقت معلومدن یعنی معیندن اول اولک
 حاصلی از لده مقدر اولندن زیاده بیز و اجل کونندن اول کیمسه اولمز * قطعه * قضا دکر
 نشود کز هزار ناله و آه * بشکر یا بشکایت برآید از دهنی * قضادن مراد حکم از لیدر دکر بونده
 غیر معنایه در یعنی تغییر و تبدیل اولمز (هزار ناله و آه مرهوندر) بشکر یا حرف مصاحبت (یا
 حرف عطف و مراد و او معانسه) برآید جفا دیمکدر (قضا مبتدا نشود خبری هزار معدود بیه
 مبتدا) برآید خبری ایکی با و از حرف خبره متعلقه در (دهنی یا حرف وحدت) (محصول بیت)
 قضا و قدر خدا متغیر اولمز اکر بیک ناله و آه شکرله و یا شکایتله بردهندن چیجه یعنی بر کیمسه کندی
 حالندن کر که شا کر اولسون و کر که شا کر اولسون آنکیچون حکم ازلی بوزلماز * فرشته که
 وکیلست بر خرنه باد * چه غم خورد که بمرد چراغ پیوه زنی * فرشته یا حرف وحدت (و همزه
 حرف توسیعه همزه وحدت ایچوندر دین غلط سو باش) که حرف رابط صفت (وکیلست مفعول
 معانسه در که مراد حضرت میکائیلدر) خرنه باد لایمه (که حرف بیان) بمرد فعل مضارع

رد سروری

رد شرح جیما

رد ابن سید علی و سروری
رد شرح جیما

رد شیمی

مفرد

رد سروری

مفرد غائب سونه دیمکدر زیرا مردن لفظ مشترک در اولکله سو نمک بیننده (چراغ پیوه زن
 لایمه) و یا حرف وحدت پیوه زن برینه پیوه زن یازان صحیح نسخنه ره مخالف یازمش (محصول بیت)
 بر خرنه که باد خرنه سنی اوزره وکیلدر نه غم میرا کر بطول عورتک چراغی سو پیور سه یعنی
 انک چراغی سو نمکله کندی خد متنی ترک ایمل * نصیحت * ای طالب روزی بنشین که بخوری
 وای مطلوب اجل مرو که جان نبری * (محصول ترکیب) ای رزقه طالب اولان کیمسه او تور که پیوه سین
 یعنی رزق فنده ایسه یا باغکه کلور اتی سن ارامق لازم دکلدر وای اجلک مطلوبی اولان شخص
 فاجه که جان قوروز مزین زیر اجل فنده ایسه سنی بواور کر که او کوز بو پیور زینه کیرسک
 * قطعه * چه د رزق ار کنی ورنکی * برساند خدای عز و جل * چه د رزق مصدرک مفعولانه
 اضافتدر رزقه سعی واجتهاد دیمکدر (محصول بیت) رزق ایچون سعی وجهد ایلر سکده
 ایملر سکده البته خدای عز و جل پشدر هر فنده ایسه * و روی در دهان شیر و پلنک *
 نخورندت مکر روز اجل * و راصلنده واکر (در روی فعل مضارع مفرد مخاطب در)
 حرف صله (دهان شیر لایمه) (نخورندت فعل نی مستقبل) و نا ضمیر منصوب متصل
 سنی بیزلر دیمکدر (مکر ادات استنسا) یا حرف ظرف (روز اجل لایمه) (محصول بیت)
 واکر شیر و پلنک اغزینه وار رسک یعنی اغزلر بینه کر رسک سنی بیزلر الاجل کوننده
 یعنی اجل تقدیر اولان کونده * حکمت * بنا نهاده دست زسد و چیری که نهاده است هر جا که
 هست رسد * یا حرف صله (نا حرف نی قولنامه دیمکدر رسدک مفعول غیر صیر میخدر) چیری
 (یا حرف وحدت) (محصول ترکیب) از لده تعیین اولوب قولنامه شد ال ابرش و رنسه که از لده
 قولنوب تعیین اولشد هر نه برده که وارد ابرشور حاصلی مقدر اولان هر فنده ایسد صاحب
 واصل اولور اما از لده تعیین اولمیان بیک سعی و کوششله اله بکر * بیت * شنیده که سکندر
 رفت تا ظلمات * بچند محنت و خورد آنکه خورد آب حیات * شنیده یا ضمیر خطاب (و همزه
 حرف توسل) که حرف بیان (و نا حرف اتها) ظلمات جمع ظلمندر فرا کولندر دیمکدر اما انجام اکثر
 مفرد مقامنده استعمال ایدرلر (بچند محنت بفته متعلقدر) (خورد بونده ایچادی دیمکدر
 (محصول بیت) ایشمش سنکه سکندر ظلماته دل نیجه بختله کندی و آب حیات ایچن ایچدی یعنی
 آب حیات حضرت حضرت علیه السلام بهر اولدی اکا اولدی * حکمت * صیادی روزی
 در دجله ماهی نگیرد و ماهی بی اجل در خشکی نمرد * صیادی روزی بیاید (دجله بغداد ایره غی
 ماهی بی اجل بیایه) (خشکی یا حرف مصدر قور بلیق دیمکدر) نمرد فعل نی استقبال مفرد غائب اولمز
 دیمکدر (محصول ترکیب) نصیب سر صیاد دجله ابر ماغنده بالی طوتمز و اجلس بالی قور بلقده اولمز
 * بیت * مسکین حریض در همه عالم همی دود * اودز قفای رزق و اجل در قفای اوست * همی دود
 فعل مضارع مفرد غائب یلر و یو پر و او صبری حریضه راجعدر قفای رزق لایمه در قفای اوست ده
 یو یله در (محصول بیت) مسکین حریض جمیع عالمده یلر و یو پر یعنی اشاغه و یوقاری سکر در اول
 رزق ارد نیجه یلر و یو پر و اجل انک ارد نیجه یلر و یو پر اما اول بو حالدن غافل * تشبیه * توانکر فاسق
 کلوخ زرا ند و دست و درویش صالح شاه خاگ الود بن دلق موسیبت مرقع و آنریش فرعونست
 مرصع شدت نیکان روی در فرج دارد و دولت بدان سر در نشیب * توانکر فاسق بیانیه و مبتدا
 (کلوخ زرا ند و بیانیه و خبر مبتدا) (زرا ند و وصف ترکیبدر التوله صوامش یعنی بالذلتش) (کلوخ
 کاف عربک و لامک ضمه لیه کسک دیمکدر) (درویش صالح بیانیه و مبتدا) (شاهد خاگ الود بیانیه
 و خبر مبتدا) (و خاگ الود وصف ترکیبدر طیراغه بولاشق دیمکدر) (ابن اسم اشارتدر درویش
 و مبتدا) (و خرقه موسی لایمه و خبر مبتدا) (مرقع بماغش دیمکدر صفت خرقه در) (و ان اسم اشارتدر

خرقه
نهفته

نواکر و سلف و مبتدا و رورش فرعون لامبه و خبر مبتدا (مرصع اسم مفعول در تفعیل یافتن جواهر طونامش دیکدر زرا فرعونك صقال جواهره بزغش ایدی شکه مشهور در (مرصع جواهر او تور دلمش کشته و التونه دیر) بونده زبشه صفت در (شدت یکان لامبه و مبتدا) زوی داردك مفعول صریحی (و در فرج غیر صریحی و جله فعلیه خبر مبتدا در (در فرج در حرف صله) فرج فرح کیدر لفظا و معنی (دولت بدان لامبه و مبتدا) (سر مقدار داردك مفعول صریحی و در نشیب غیر صریحی و جله فعلیه خبر مبتدا در (نشیب انش معنائه در (محصول ترکیب) فاسق غنی التون یا ندزی کسکدر یعنی طاشی قالیلی و ایچی و وایلی (و صالح در ویش طراغه بولاشق مجبویدر یعنی نوزلی را بدرد بود و ویش صالح حضرت موسی لك بمالی خر قه سی کیدر که بر بغیر کسوه سی در که عزت و شرف ده که اورنسی کیدر و اول فاسق غنی فرعونك مرصع صقال کیدر که کندی کی جیدر ایسه یارین همت جواهر بدر ایلرک شدت بوزنی فرجه طونار یعنی چکدکاری شدتک نوحه فرجه در حاصلی شدتک بوزن خلاص بواور را ما بزم ازك دولتی باشی اشاعه طونار دیکدر مرصع و زوی بزرگ حاصلی سر برع از و ندر * قطعه * هر که اجاه و دولست و بدان * خاطر خسته در نخواهد بخت * هر که بقدری هر که را که در ضرورت و زن ایچون رابطه حذف اولندی (و بدان و با حرف حال و با حرف سبب و دل همزه دن میدلدر اصلی باندر مره و ندر (خاطر خسته پیایه و یا لامبه در شروح خظری و یا بحر و حک خاطر بخنی (در ادات نا کیدر در (دل برینه و با بوز و با رفین زیاده و و کیدر (باخت بونده باخت معنائه در زرا مضارعه معیار ندر (خاطر خسته نخواهد یافت مفعول صریحی (و بدان غیر صریحی (محصول بیت) هر یک که منصب و دوتی با یعنی هر یک که صاحب جاه و دوتی در حال بود که اول منصب و دولت سبیل به بحر و حوض خظری و یا بحر و حک خاطر بخنی یعنی بر شکته دل تدارک و تفقد ایلمس در حاصلی بر کوکل که کوزم و جا ندر که بدایت باسی حرف طرف اوله یعنی اول جاه و دولته اولدوغی جینه شکته دلتی رعایت ایله دیمک اوله مجموع بیت معنائه هر یک که منصب و دوتی و دوتی و دوتی لیکن لکنه خسته خاطر بخنی کر بولمق استنبه دین تصور معنائه بحج بی نظیر امش عی الله عنه * خبر ده که هیچ دوت و جاه * سرای دیگر نخواهد یافت * خبر شین هر که اده کی که به راجه ندر که معناه شرطی منضم ندر پس بوییت جواب شرط او اور (ده فعل امر مقرر تخمیدر خطاب عام طریقله (ده بدیدن دالک قبحی و کسریله خبر مقدم مفعولی (که حرف بیایه هیچ دولت و جاه نخواهد یافت مقدم مفعول صریحی (و سیری در غیر صریحی (با حرف حرف و صدق پییدر (محصول بیت) شکسته خاطر بخنی جبر ایلمن صاحب جاه و دولته خبر ویر که دار آخونده هیچ دولت و جاه بولمسزدر یعنی دیناده منصب و دولت سبیل نا مرادله رعایت ایدوب حیات بخت دار آخونده هیچ منصب و مرتبه بواز یعنی آند منظر نظر خدا اوز دیکدر * قطعه * حدود از نعمت حق بغیلت و مردم بی گناه راد من * حدود من و بغل صریحی و از نعمت حق اضافی لامبه ایله خبر متعلق (مردم بی گناه پیایه و دشمنیت مقدمه و بیدر (محصول بیت) حدود حدت نعمتدن بیدر یعنی حدت و بر دو کی نعمت بخت ایدوب محسوددن زوالی است و کاه سز مردمه عدود یعنی خدا محسود نعمت و بر دو کی چون عدوت بدر حال بود که هیچ گاه می یوفدیر را نعمتی خدا کندی لطف احسانه و بر دو بواور زور قوه الهی مردمه اسم جیدر فایده و کینه شامل اس مردمه که با ان ایلمن بومعنايه و اصل دکل امش * قطعه * مردی خشك مفر را دیم * رفته در پوستین صاحب جاه * مردی بونده کاف صریحی تصغیر و تخفیر در (و یا حرف وحدت بعض نسخه ده اضافی

ردشمنی

ردشمنی

ردشمنی

واقعدر یعنی پیایه ایله (خشك معر وصف ترکب در قوری پینلی یعنی بی عقل و دانش که بونده مراد حسود در (و اادات مفعول (مردك دیدك مقدم مفعولیدر (و خشك معر صفتی (رفته دیدك مفعول ثانیه (در حرف صله) (پوستین باء عجمك ضمیه و سینک سکونی و ناک کسریله غیبت و مذمت معنائه در (صاحبه و صاحبك جاهه اضافی لامبه (در (محصول بیت) بر عفلس حسود ارج کزی کوزدم صاحب منصك مذمت و غیبت کتمش یعنی صاحب منصبی غیبت ایدر کوزدم * کتم ای خواجه کر تو بد بخنی * مردم نیک بخت راجه کاه * بد بخنی یا ضمیر خطاب (مردم نیک بخت پیایه) (و یا حرف تخصیص (محصول بیت) مردم که دیدم ای خواجه اگر بخت نیست یعنی ملک نعمت نفس ایسه نیک بخت مردم که گاه می وار سنک بد بخت و نه کدر دوات رفته و برین حداد رس غیر نیک نه گاه می وار (بوظیفی برین ایدوب قطعه برینه حکمت یار نفی بیدن فرق ایلمن * قطعه * لا ناخواهی بلای حسود * که اربخت برکنه حسود در بلاست * الا حرف تنییه (نا حرف تأکید (نخواهی فعل نفی مستقبل مقرر خط پیایه بیدن دیکدر (لامعه و صریحی و و حسود غیر صریحی (که حرف فعلی بخت رکنه ناک * کوزه وصف ترکبیدر (خود بونده جردر که کندی معنائه و جا ندر که تخمین لفظ ایدوب اوله (محصول بیت) خطاب عام طریقله بوزر آگاه اول غائل اوله ناکیم حسوده و لایه و صفت سبب زرا اول برکنه طبع و معکوس بخت کنی بلامه در یعنی حسید بر لایر که ول کا کر فزادر * حاجت که باوی کنی یعنی * که اورا جان دشمنی رقتاست * باوی با حرف صله و ضمیر حسود راجه در (دشمنی با حرف مصدر (که حرف فعلی (اورا ضمیر پیته حسوده راجه در (و یا حرف تخصیص (جان اشر ندر حسود دن مستفاد اولان حسوده (دشمنی با حرف وحدت (محصول بیت) نه حاجت که حسوده دشمنك ایلمن یعنی سن اکال دشمنك ایلمن که احتیاج بوقی زرا کیدر دشمنك حسودکی دشمنی و ارفه سنده حاصلی هر فنده کیم کیدر سه حسدی کنیینه دشمنی بوظیفه بونده قطعه برینه تنبیه و حکمت بزرگ نظمی و بزرگی بر بلور (امش * تنبیه * تنبیه اوردن عاقبتی زراست و بونده بی معرفت مرغی و عاقبتی عمل در حجتی روز اده بی علم حاکمی در * تنبیه ناک و بخت کسریله کرد معنائه در بونده عام در مذله و مریده (ارادت افعال بایندن مصدر در طلب و محبت مراد در (تایید بی ارادت پیایه و مبتدا) (عاشق بی زری پیایه و خبر مبتدا) (رونده بی معرفت پیایه و مبتدا) (مرغ بی پرینه بویه خبری) (رونده دن مراد سیاح عالمدر (بر بونده قنت معنائه در بوندن صکره اری فقره مکره اعرابی بویه در (محصول ترکیب) ضمیر و زرا ندر شا کرد و خطاب ایله سز عاشق کیدر که مراد و مقصودینه ظفر بولماز و سیاح بی معرفت قلنس قوش کییدر که اضطراب و المدن خالی اولماز و علمسز عالم بشمسز ایله کیدر که آندن انفع قابل دکلدر زرا فیض اولماز و زاعده جاهل قوسز خانه در یعنی کیدر بی ارشاد ایلمن بون اعزیز اجوب سوز سو بلمک قادر دکل دمیسته قانور خانه بی در کی * نصیحت * مراد زرا زول قرآن تحصیل سیرت خوبست نه ترتیل سوره مکتوب عامی متعبد پیایه رفته است و عالم منهاون سوار خسته عاصی که دست برد زده از عابدی که کبر در سر دارد * زول قرآن مصدرک فاعلنه اضافتدر تحصیل سیرت مصدرک مفعولنه اضافتدر (و خوبه اضافت پیایه در (ترتیل سوره مکتوب اضافتدر سابق کیدر (زول غافل بایندن مصدر در مراد تجوید ایله او قومقدر (عامی متعبد پیایه و مبتدا) (پایه رفته پیایه و خبری) (عالم منهاونده پیایه و مبتدا) (منهاون اسم فاعلدر تفاعل بایندن کاهل معنائه) (سوار خفته پیایه و خبر مبتدا بوله او پیش اتلی دیکدر (عاصی با حرف وحدت) (که حرف

ردشمنی

ردای سید علی و سروری

فیض نسخه

رابطه صفت (دست بردارک مقدم مفعولیدر) عاصی مبتدا (دست بردارد صفی) به از عابدی
 خبر مبتدا (و یا حرف وحدت) که حرف رابط صفت کردارک مقدم مفعول صریحی (و در سر
 غیر صریحی (محصول ترکیب) مراد نزول قرآنند تحسین خلق خوب و سیرت محبوب در
 تجوید سوره مکتوب دکلدر یعنی قرآنی تجوید و ترتیل ایل او قومی دکلدر متعبد جاهل بوله
 دوشوب کیدن پیاده کیسیدر که یاب یاب منزله ابریشور و عالم کاهل بوله او یوبیب قالان اتلی
 کیدر که منزله مشکل ابریشور برعاصی که نضرع و نیاز ایله خدایه ال قالدیروب نگاه و جرئته
 اعتراف ایدوب زاریلق ایلله باشد کبر و غرور اولان عابدین یکدر حاصلی کاهنه معترف
 عاصی عبادتیه مفرور عابد و زاهد دن یکدر * بیت * سرهنک لطیف خوی دندار *
 به ترزفیه مردم از * سرهنک لطیف خوی دلدار بیانیه لدر (لطیف خوی و دلدار وصف
 ترکیب لدر لطیف خوی و توکل رعایت ایدیچی دیکدر (سرهنک مبتدا) و بهتر خبری (فقیه
 مردم از بیانیه (مردم ازار وصف ترکیب لدر از بیدن مردم انجیدیچی دیکدر (محصول بیت)
 کرکل اله ایچی لطیف خوی سرهنک یعنی سرهنک مردم ازار فقیه دن یکدر حاصلی مودی
 فقیه دن ملازم و خوشخوی سرهنک یکدر * مطایبه * یکی را گفتند عالم بی عمل بجه ماند
 گفت رتبه بی عمل * (محصول ترکیب) برینه دیدیلر که علسن عالم نه بکزر دیدی بالسنز
 آریه بکزر (ماند فعل مضارع مفرد غایبدر نماینددن بکرمک معنایسته مانسنددن دین سهو
 ایلش * بیت * زنبور درشت بی مروت را کوی * باری چو عسل غمی دهی نیش مرن * زنبور
 درشت بی مروت را لامیه لدر (زنبور مطلقا آرد اما سابق کلامدن مفهوم اولان بال آریسندن
 غیری اوله فقیه در (درشت دلت و رانک ضمه لیه بومشق مقابلی ابری معنایسته در (نشدن بونده
 آری ایکنه سی مراد در (مرنک مقدم مفعولیدر آورده دیکدر (محصول بیت) خطاب عام
 طریقه بیورر مروتسن خوشن آریه سوبله چونکه عسل و ریزسین باری نیش آورده یعنی
 آدم او غلنی صوفه حاصلی چونکه فاند دل بوق باری زیانکده اولماسون (کوی امر حاضر در
 گفتدن دینر خطا سوبیلش * تشبیه * مرد بی مروت زنت و زاهد باطع رهزن * مرد
 بی مروت بیانیه و مبتدا (وزن خبری) و زاهد باطع بیانیه و مبتدا (وزن خبری) و زاهد باطع
 یول اورچی دیکدر یعنی حرامی زیندندن (محصول ترکیب) مروتسزار عورت کیدر و طمعکار
 زاهد یول کسچی کیدر یعنی خلفک مالی ریا ایلله المقده حرامی کیدر که خلفک مالی ریاکان
 آتور * قطعه * ای بنامرس کرده جامه سید * بهر پندار خلق و نامد سیاه * ای حرف ندا
 منادی مخذوف (یا حرف مصاحبت) ناموس بونده عرض و غیرت معنایسته در (کرده
 ایلش دیکدر ماضیدن فمدر (جامه مفعول اول صریحی) و سید نانسی (و بناموس غیر صریحی
 (بهر پندار خلق لامیه لدر و کرده به مقید) نامه جامه به معصوفدر و عرای جامه سید اعرابی
 کیدر (نامه دن مراد دفتر اعدا سید و سید بر معنایسته در (محصول بیت) ای ناموس و غیرتله
 لباسنی بیاض ایلین خلقک حسن ظنی ایمنون و نامه عیلمی کثرت ذنوبله سیاه ایلین (یعنی ظاهر بی
 ریا ایلله تزین ایدوب باطنی کثرت ذنوبله تسوید ایلین کیمسه * دست کوتاه باید از دنیا *
 آستین چه دراز و پیکر کوتاه * (محصول بیت) دنیا دن ال قصه کرک (یعنی دنیا دن الی حکمک
 کمرک و قفان یکی اوزون اولمی نه و قصه اواق نه (یعنی لباسد اعتبار یوقدر اعمال صالحه
 و خلوص طوره در کرکه اطلس کی و کرکه عبا (زهد و تقوی قیامه عبا ایلله دکلدر بلکه
 بیت یاک و قلب صافله در (چه له غلزلده اولان کسره به مقدار اشباعله اوفتی کرکر کیم وزنه
 تدریس کاد افش اشاعره حدیثیه و افش اشاعره حدیثیه و افش اشاعره حدیثیه و افش اشاعره حدیثیه

رد شمع

رد شرح جیما

* لطیفه * دو کس را حسرت از دل بدر زود و پای تعان از کل بر نیاید ناچری کشتی شکسته
 و وارثی یافتند ازان نشسته * پای تعان بیانیه (تعان تعان ایلدن مصدر در الدائق و زبان ایلک
 (از کل تقدیری از کل ندامتدر (ناچری یا حرف وحدت) وارثی ده بوبله در (باقلندران نشسته به
 متعلق (محصول ترکیب) ایکی کیمسه نک کوکلندن حسرت طاهره چیماز و تعان ایماغی کل
 ندامتدن خارج اولماز یعنی چیماز (زیسی کسی پاره نمش باز رکان) و بریسی قلندر لاله او تورب
 طور مش وارث (یعنی کی سفر بی اختیار ایلدر کیچون ناچر مادام که صاغر ندامت چکر
 و قلندر لاله اختلاط ایلین وارث مال مور و نمی کیچون انله بدل ایشدم دیو دایما پیش ایلش چکر
 ایکی و دوم عبارت تری متن ظن ایدوب باز انله سهو ایلش * قطعه * پیش در و پسان بود
 خونت مباح * کر نباشد در میان مالت سبیل * (محصول بیت) خطاب عام طریقه بیورر
 در و پشارتنده قانک و قنک مباح و حلال او را کر مالک اریزده سبیل اولازسه (یعنی انله مالکی
 بدل ایلش سک (زیرادر و پشارتله اختلاط ایلدن المرنک رکنه کرمک کرک (انلایسه ماملکی در میان
 ایلدر (یعنی بو کوکم اریزه فالسون دیمزل (پیش در و پشارت معنایسته ظاهر در ویش اولش کرک
 قشده دین ظاهر قیدی زائد واقع اولش * نامر و یابار ازرق پیرهن * بابکش برخانمان
 انکشت نیل * یا بونده حرف تردید در عرییده اما کی کسر هره ایلله (مرد فعل نهی مفرد مخاطب
 کتمه دیکدر (رویدنن (یا حرف مصاحبت) یا ازرق پیرهن بیانیه (ازرق پیرهن وصف
 ترکیب در کوک کوملکی دیکدر زیر ازرق کوک رنگ معنایسته در (یا حرف عطف) (بکش فعل امر
 مفرد مخاطبدر) کشیدنن چک دیکدر (بر حرف استعلا) خانمان مال و ملک معنایسته در ترکیله
 اسم واحد قلمشدر (حلمی لغتده او برق دیمش و بعضی لغت کامساعددر و بعضی ماسبقه
 (انکشت نیل بیانیه در (زیرا انکشت بونده برقی معنایسته دکلدر بلکه چوتک دانه سیدر (نیل
 نوک که سر یله چویت دیکدر بوشول قصه نه تلمیحدر که زمان سابقه بر کیمه نک اوندن بر عزیز
 میت چه قصه سوراق قبوسنک اوست یاقی بر مقدار چویتله یاریدی اول او ماتم خانه اولد بخته
 دلالت ایلک کیچون کز لک چه واران کیمه قبوسنک اطرافنی کر جله آغرددر رجه و اردینی اندن
 معلوم اولسون دیو لاق شامده و غیر یسند بوقاعده مستعملدر پس انکشت نیل چک مکدر مراد
 چو نیلر نکله کسر بونده ایهام طریقه مذکوردر (محصول بیت) یا کوک کوملکی مصاحبه یورومه
 یعنی اختلاط ایلله و یا ایدرسک سنده اثواب و تقالکی چویت رکنه چک یعنی انکله همرنک اول
 مراد بودر که هر طایفه ایلله که اختلاط ایدرسین انلرک رکنه کیموب انلرله همرنک اولد بخته صفا
 یولازسین مجموعه بیتک معنایسته یاخود کوک کوملکی یار یله کتمه یعنی نامعقول یار یله باش قوشمه
 یاخود خانماک اوزره چویت بر ممتنی چک یعنی جمع مانکدن امیدی قطع ایلله دین بیتک معنایسته
 انکشت نیل چکمش در تأمل ندر * یا مکن یا بیلبانان دوستی * یا بنا کن خانه در خورد پیل * یا نه
 اما معنایسته در (مکن فعل نهی مفرد مخاطبدر) کشیدنن ایلله دیکدر (یا حرف مصاحبت
 (بیلبان فیلمی دیکدر (زیرا پیل فیل دیکدر بلکه فیل اندن معربدر) و بان ادات فاعلدر بی معنایسته
 والف و تون ادات جمع (دوستی یا معصده مکنت مفعول صریحی) و یا بیلبانان غیر صریحی
 (یا حرف عطف) (بنا کک مفعول اول صریحی) (و خانه ثانسی) (یا حرف وحدت) (و همزه
 حرف توسل (در خورد پیل اسم فاعلک مفعولنه اضافنی قیلدر ندر (زیرا در خورد و در خورد
 دالاه و دالاسز لایق معنایسته در بواج بیت یله خطاب عام طریقه واقعدر (محصول بیت)
 یا فیلجیلرله دوستلق و اختلاط ایلله و یا فیلله لایق برخانه بنا ایلله یا نکد کلد کده انده یا نه و قالقه
 (حاصلی مصاحبت ایلد یکک کیمتنک هر حاله موافقت و مطابقت ایلک کرک کیم امتزاج

رد شرح جیما

رد شمع

رد شمع

ممکن اوله والا اختلاطی ترک ایلک کرک (حضرت شیخ خلقله مصلوب مصاحبی تعلیم بیورر * بند *
 خاتمت سلطان اگر چه عزت زست جامه خلقان خود ازان بهرت تر و خوان بزرگان اگر چه
 لذیذست حردده انبان خود ازان بلذت تر * خلعت سلطان لامیه (جامه خلقان خود بیانیه
 و لامیه در) خلقان خاتم صنی و سکون لامه خلق جعفر خاتم و لامک فتحه لیه اسکی دیمکدر
 کهنه معناسنه (خوان بزرگان لامیه نعمت بزرگان دیمکدر) خردده انبان خود لامیه لرور ایکی
 پرده خود عبارتی صکندی معناسنه در (که غائبه و مخاطبه و مشکلمه شامدر پس مشکلمه
 تخصیص ایلین بلا تخصیص ایلش) انبان طاغرجی خردده انبان طاغرجی اوغنی دیمکدر بوسوز
 اکا کوره در کیم عرب و عجم ففراسی از بغنی طاغرجی کتورور (بعزت تر) و باندت تر باری
 تخصیص و نسبت معناسنی افاده ایدر عزت لیرک و لذت لیرک دیمکدر (محصول ترکیب) پاشیه
 خلقی اگر چه عزت زور بفر ایکن کشتنک کندی کهنه لباسلری اندن عزت لیرکد زرا بخشدش
 حجابدن خالی دکل واکارک نعمتی اگر چه لذیذدر اما کشتنک کندی طفر جخی خردده بی
 اندن لذت لیرکد (زرا بی منت و بی بیدر اوکی فقره نک معناسنی لیکن کندی کهنه لم اندن
 عزت ترک ایلدر) وایکجی فقره نک لیکن کندی طفر جخم خردده بی اندن لذت ترک ایلدر در دین
 تصویر کج معناده عجب بی نظیر ایش عفا الله عنه * بیت * سر که از دست ریخ خویش و تره
 * بهتر از نازده خدا و پر * دست ریخ ترکیب مزجی ال امکی دیمکدر (خویشه اضافت
 لامیه تر) ترمر که به معطوفد معروف نیاند (سر که مبتدا) و بهتر خبری (نازده خدا
 لامیه) ده خدا کوی امی (یعنی صاحبی هر کیم ایه کخدا سی و خبری سی) کی ترکیب مزجیدر
 (اصلنده خدای ده ایدی اضافتله که ترکیب مزجیده قانون بودر (بره یا نک فحبله قوزی
 دیمکدر نانه معطوفد (محصول بیت) کشتنک کندی کسبیدن (یعنی الی امکندن سر که و تره
 کوی کخدا سنک نان و پر سدن بکر کد زرا بی منت و بیدر (حاصلی کشی کندی الی امکیله
 قانع اولقی غریبک مفت نعمتدن بکر کد که حجابدن خالی دکل * حکمت * خلاف راه صوابست
 و بعضی عهد اولی الالباب دار و بکمان خوردن و راه نادیده بی کار وان رفتن از امام مرشد
 محمد غزالی رسیدند که بدین معزات در علوم چه گونه رسیدی گفت بدان چه که
 هر چه ندستم از پرسیدن آن تکذابم * خلاف راه صواب لامیه و بیانیه و مقدم خبر
 (نقض عهد اولی الالباب لامیه لرور) (خلافه معطوف) (دار و خوردن مقدم مفعول صریحی
 و بکمان غیر صریحی) (خوردن مؤخر مبتدا در) (راه نادیده بیانیه و دار و بیه معطوف و رفتن
 مفعول صریحی و بی کاروان غیر صریحی) (امام مرشد بیانیه) (محمد عطف بیان امام غزالی
 صفت نیسی زات تشدیدله در شکله حضرت مولانا جامی قدس سره سجه الابرا دره ایراد
 بیورر (منوی) (ناکهای تیر اقبال یافت) (ره سوی احد غزالی یافت) (رشته عهد
 بفرالی بست) (سراین رشته اش افتاد بدست) (بدین باین دیمکدر شکله مکرر بیان اولندی
 معزات مر به دیمکدر بدان چه بان چه دیمکدر) (پرسیدن آن مصدر تک معنونه اضافتدر
 (محصول ترکیب) صواب بولینک خلافتدر و اصحاب عقولک نقض عهد بدر کاتبه دوا ایلک
 وایچک یعنی شهادت غیر مجرب دوا استعمال ایلک و کورلماش بوا کاروانسز کنگ زرا جازدر که
 دارو مهلاک اوله و ضرر ایا و طریقی مخالف بره جبقوب هلاک که مؤدی اوله امام مرشد
 محمد غزالی دن مؤال ایلدیلر علومده بومر تبه به نیجه ایشک و نه ایلله اصل اولدک دیدی
 اول نسته ایلله که هر نسته بی که بکلام ای صورتدن عارطو ندم یعنی عارلندم * قطعه * امید
 طاقبت آنکه بود موافق عقل * که نبض و طبیعت شاس بغنی * امید عاقبت مصدر تک

رد شعی

رد شعی

رجدانه نه لی

معنونه اضافتدر آنکه اول وقت دیمکدر (موافق عقل اسم فاعلک معنونه اضافتدر
 (که حرف بیان) نبض افتده حرکتدر اما بونه طبرک صبرامه سی مراد در (ورا اداث
 مفعول) (با حرف صله) (طبیعت شاس و صفت ترکیبدر) (شناختدن شناختدن دین
 غلط سولش مراد طیب حاذقدر (بغنی فعل مضارع مفرد مخاطب کوسره سین دیمکدر
 (نمایدندن) (محصول بیت) تحت وعافیت امید ایلک اول وقت عقله موافق او اور که نبضی حاذق
 طیبه کوسره سین زرا اهل ایلک عقله موافق دکل قضیه دن حصه بودر که اهل علم و اهل فضل
 اولقی امید اول وقت عقله موافق و مطا ایلر که مشکلات و شبهاتی اهلته عرض بیلکه عار
 ایلله سین * پرس هر چه ندانی که دل پرسیدن * دلیل راه تو باشد بزدانانی * که حرف تعلیل
 (دل پرسیدن مصدر تک معنونه اضافتدر) (دل ذلک ضمیه و لامک تشدیدله حقارت معناسنه در
 مر هودر (دلیل راه اسم فاعلک معنونه اضافتدر) (توبه اضافتی لامیه) (با حرف صله) (عز دانانی
 مصدر تک فاعله اضافتدر) (محصول بیت) هر نسته بی که بلز سین صورت زرا صورت ذلنی عالمک
 و دانان عزت و شرفه سکابول قلاعوزی او اور یعنی اگر چه که سؤالده تو عاوان و ایلکن نهایی عزت
 و حرمتدر * حکمت * هر آنچه دنی که هر اینه معلوم تو خواهد شد پرسیدن آن لجه ممکن که
 حکمت از بان ارد * بعضی نسته ده حکمت برینه هیت واقعه در (محصول ترکیب) هر اول نسته بی که
 بیلور سین البته سنک معلومک اولسر در یعنی لایدن سی اتی بر وجهه بیله جکین اتی سؤل ایلله ده
 استعمال ایلله زرا هیت و حکمتکه زیان و پر زرا خفت عقل و فکر که حمل اولوز ظاهر بودر که
 بیور دینی دیه باده اوله زرا نظر باند سؤل ضرر ویدر اگر چه که فطر بانه حمل ایدوب ترک
 بجه یه و ناخیرک اولو بنده حکم ایلکده قایدنر نکیم حضرت داود ایلله لقمان قصه سنده مشهور در
 * قطعه * چواقمان دیدکاید دست داود * همی اهن بمجزموم کرد * همی تقدیرده کرد
 فمکنه مقیددر (همی کرد دیمکدر او اور معناسنه) (بمجز با حرف مصاحبت) (و تأ ضرورت وزن
 ایچون حذث اولمش در) (مومدن مراد بال مومیدر) (محصول بیت) چونکه لقمان کوردی که
 حضرت داودک الله دمور قوت مجرزه ایلله موم اولور یعنی بال مومی به مشار و ایلله التسر زره اور
 * پرسیدنش چه می سازی که دانست * که بی پرسیدنش معلوم کرد * پرسیدنش ضمیر مستقر لقمانه
 راجعدر (وازر داوده) (که دانست مرهون) (که حرف تعلیل) (ودانست فاعلی نسته لقمانه
 راجع ضمیر) (که حرف بیان) (بی پرسیدنش ضمیر لقمانه راجعدر) (محصول بیت) لقمان داود دن
 بوحالی کورنجه اکا صورمدیکه نه ایشلر سین زرا بیلدیکه صور مقسزین اکا معلوم اولسر در
 بوسونک اصلی بودر که فاضی تفسیرنده بیورر شول پرده که خدا بیورر (وقد ایتنا لقمان الحکمه)
 بیورر سنکه لقمانک جله حکمتنددر که حضرت داوده برای مصاحب اولدی و اول طور مبوب
 زره طوقوردی و لقمان هیچ سؤل ایلر دیکه بو بایدیدنکندر پس تمام باید قدن صکره حضرت
 داود کیدی و دیدی نه خوشبجه صواش کوملکدر پس لقمان دیدی الصمت حکم و قلیل فاعله یعنی
 سکوت حکمتدر حال بو که فاعلی از در و بعضیلر دیدیلر که بریل مقداری بانه کلوب کیدردی بوحالی
 بلک ایچون اما سؤل ایلزدی اوله که سؤل السز بیلدیو و بعضیلر دیدیلر که بومد کور قصه شول
 پرده در که سکوتدن ضرر مزیت اولیه و الاسوال لازمدر * ادب * از لوازم صحبت یکی آنست که خانه
 پردازی با اذن خدا در سازی * لوازم لازمک جمیدر صحبت اضافتی اسم فاعلک معنونه
 اضافتدر (صحبت مصاحبت معناسنه در) (که حرف بیان) (خانه پردازی تک مقدم مفعولدر
 (با حرف تأکید) (پردازی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (پردازی بدندن بوشالقی معناسنه) (پرداختدن
 دین خطا سولش) (پرداختن و پردازیدن مشترکدر بوشالقی ایلله بر نسته بی دورمک و یا مین و تمام

رد این سید علی

رد این سید علی و سروری

ایلك پندره (یا حرف تردید یا برینه حرف تعلیل یعنی تا یا از آن اصلا معنای وصول و غیش بویله کابلره شرح باز من نه زجت ایدی (یا حرف مصاحبت) خانه خدای صاحب خانه دیمکدر ترکیب مزجیدر اصلنده خدای خانه ایدی اضافه بویله ترکیبدر خدا صاحب معنانه درده خدا و کد خدا کیدر (سازی فعل مضارع مفرد مخاطبدر سازیدندن موافقت و مطابقت ایلیه سین دیمکدر زیرا بومصدر مشتقاتیله در حرفیله مستعمل اولنجه بومعنی افاده ایدر فاخته (ساختندن مشتق درینتر غلط سو یا سرتکه عادتکدر در (محصول ترکیب) خلفله اسلوب مصاحبتک واختلاطک لواز منندن بریمی اولدر که اولدیغک اوال او یسه اتی تخلیه ایلیه سین یعنی پوشا لدا سین کایدن اودن چیماقدن (زیرا اودن جفما ییجه او پوشالاز (یا خود صاحب خانه ایله امتزاج ایدوب اکاموافقت ایلیه سین حاصلی ال اوده اولدیغک تقدیرجه اواسی ایله موافقت و ملاطفت اوزره اولوق کرکین (و یا اودن چیمقق کرکین که ارا کزده برودت و کدورت واقع اولیه (پردازنی تمام اولوق معنایسته اخذایدن تمام ایش (پونده پردازیدندن مراد اغیار دن خالی قلدقدردین ترکیب راست معنادن خالی قلدقدرد (خانه پردازینک معنایست که خانه سنده اولیاسین دین یاوه سوباش * قطعه * حکایت بر مزاج مستمع کوی * اگر دانی که دارد با تومیلی * حکایت کویک مفعول صریحی (و بر مزاج غیر صریحی) مستعمل اضافه لامیه در (دارد فعل مضارع مفرد غائب فاعلی نحتده مستعمله راجع ضمیر در (یا تو یا حرف صله) میلی یا حرف تنکیر (میل داردک مفعول صریحی (و یا تو غیر صریحی) میلی با سنی حرف وحدت طوق لذت کلامدن آکا دکل ایش (محصول بیت) حکایتی مستعمل مزاججه سوبله اگر باور سک که سکا میلی وار و سوزیکد رغبتی زیرا بوقدیرجه کلامک اصفا ایدر و سوزک ضایع اولماز * هر آن عاقل که با محنون نشیند * نکوید جز حدیث روی ایلی * که حرف رابط صفت (یا محنون یا حرف مصاحبت) نشیند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی نحتده عاقله راجع ضمیر در (نکوید مشتق کدر فعل مضارع ایله امر غائب یتده سوبیلز و یاسو یاسون (جز غیر معنایسته در (حدیث روی ایلی لامیدر در (هر آن عاقل مبتدا (و نکوید خبری (و مابعدی مفعول قول (نکویدی مضارع تخصیص ایدنر بلا محصر المثلث (محصول بیت) هر اول عاقل که محنوله اوتوره یعنی مصاحبت ایلیه سوبیلز و یاسو یاسون ایلیشک روی قصه سندن غیر یسنه (یعنی مصاحبت حدیث روی ایلی اولسون حاصلی سوزی همان ایلی جانیدن اولسون زیرا محنونک مقصودی آکا محصور در * مطایبه * هر که بایدان نشیند اگر چه طبیعت ایشان نکیرد بطریق ایشان متهم کرد دچنان که اگر شخصی خرابات رود بتاز کراردن منسوب شود بخمر خوردن * بعض نسخه ده اگر چه برینه (اگر نیز واقعدر (و بطریق برینه (بفعل واقعدر ایشان اضافه لامیه در متهم افتعال بایندن اسم مفعولدر (شخصی یا حرف وحدت (محزایات یا حرف صله (روده متعلق (بخازده بویله در (کراردن ادا ایلك دیمکدر (بخمر خوردن شده متعلق در (محصول ترکیب) هر که برانزله اوتور یعنی مصاحبت واختلاط ایدر اگر چه انلرک طبیعتلرین طوعنر سه یعنی انلرک خویله خو یلنر سده لیکن انلرک طریقه سله متهم اوور حاصلی انلرک فعلی آکا استاد ایدر (شویله که برکیده اگر میخانه به نماز قلمه کیدر و یا کیدر سه انه و از بق سبیله شراب ایچمه منسوب اوور * منوی * رفیع خودینادانی کشیدی * که نادانرا بصحبت پرگزیدی * (رقم رانک و فافک فحه) ایله خط معنایسته امیدر (یا حرف صله (بنادانی یا حرف صله یا حرف مصاحبت (و یا حرف مصدر کنندی نادانلکه و یا کند که نادانلکه (کشیدی چکدک (یعنی نادانلکه اقرار و اعتراف ایلك دیمکدر (که حرف تعلیل (نادانرا ادا ایت مفعول

رد سروری

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی

رد سروری

رد شعی

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

او و نور نحتده معنایسته در

مفرد مخاطب اختیار ایلك دیمکدر (نادان مفعول صریحی و بصحبت غیر صریحی) (محصول بیت) کنندی نادانلکه رقم چکدک یعنی چهلکه اعتراف و اقرار ایلك زیرا نادانی مصاحبتکه اختیار ایلك یعنی جاهله صحبت ایلك کشتنک جهلنه دلیل در * طلب کردم ز نادانی یکی بند * مرا گفتا که با نادان میبوند * (محصول بیت) خلفله اختلاط و مصاحبت ایچون برعالمدن بر بصحبت طلب ایلك بکایدی که جاهله مختلط و مصاحب اوله بیت آتی مقام تعلیلده واقعدر * که کردانای عصری خرباشی * و کردانای ایله ترباشی * دانای عصر لامیه (و یا ضمیر خطاب (یا حرف تأکید (باشی فعل مضارع مفرد مخاطب اوور سین دیمکدر (ابلهتر ابلهرک دیمکدر (محصول بیت) زیرا دانای عصر ایلك نادانله مصاحبت سبیله خر اوور سین و اگر نادان ایلك ابلهرک اوور سین زیرا صحبت مؤردر یتده دورت برده یا ضمیر خطاب واقعدر * عبرت * حلم شتر چنان که معلومست اگر طفلی مهارش کیدر و صد فرسنگ بیرد کردن از متابعت اون بچید اما اگر دره هولناک پیش آید که موجب هلاک باشد و طفل بنادانی آنجا خواهد رفتن زمام از کفش در کسلاند و دیگر مطاوعت نکند که هنگام درشتی ملاطفت مده و مست و گفته آند که دشمن غلاطفت دوست نکردد بلکه طمع زیاده کند * حلم شتر لامیه (ملنی یا حرف وحدت) (مهار میک فحله یولار دیمکدر (وشین شتره راجعدر (فرسنگ فارسی (و فرسخ عریدر فالرک فحله یله بر میل مقداری بره درلر به ضیلر (و بعضیلر ثلث فرسنگ بر میلر دیدیلر (و بعضیلر درت یک ادم و درت یوز ادم (و بعضیلر اوج فرسنگ دیمشالر (دره انظر مشر کدر عجمله ترک یتده (و یا حرف وحدت (و همزه حرف توسل (هولناک صفت دره در قور قیج معنایسته (که حرف رابط صفت (موجب هلاک اسم فاعلک مفعولنه اضافیدر (و او حرف خان (زمام در کسلاندک مفعول صریحی (و از کفش غیر صریحی (وشین طفله راجعدر (در حرف تأکید) کسلاندک کاف عجمک ضمی و کسر یله افتد (کسلانیدن دن (کسلانیدن دین خطا ایش (که حرف تعلیل (هنگام درشتی لامیه هنگام وقت معنایسته در (درشتی یا حرف مصدر خوشونت دیمکدر (ملاطفت ملایمت دیمکدر (محصول ترکیب) حضرت شیخ دونه ک حلینی پیمان ایدوب پیوزر دونه حلینی شویله که معلومدر اگر بر طفل یولار بی طوئسد و بوز فرسخ برایشه بونیونی انک متابعتدن دوندنر اما اگر او کنه بر قور قیج دره کسه که سبب هلاک اولسه و طفل نادانلکه انده وارنق دیلسه بولاری انشدن چکوب اوور و دخی مطاوعت ایلر زیرا خوشونت وقتنده ملایمت مذمومدر و دیمشالر در که دشمن ملایمت سبیله دوست اولماز بلکه طبعی زیاده اندز * قطعه * کسی که لطف کند یا تو خاک پایش باش * و کر خلاف کند درد و چشمش اکن خاک * اکن الف محدود ایله و کاف عجمک فحله فعل امر مفرد مخاطبدر (اکنیدندن برنسته بی برنسته یه طمقی و طولدر مق معنایسته (اکنیدندن دینلر خطا ایلشالر) خاک مفعول صریحی (و در چشم غیر صریحی و ایکی شین کسی به راجعدر (محصول بیت) بر کیمسه که سکا اطف ایلیدک خا کانی اول و اگر سکا خلاف ایدر سه ایکی کوزینه طیراق طولدر حاصلی سکا مختلف اوانه سن زیاده مختلف اول کوزینه طیراق طولدر مقدن مراد کاعداوت و بغض کوزینه به مقدر حاصلی طیراق کوزینه دی * سخن بلطف و کرم بادرشت خوی مکوی * که نلک خورده نکردد بزم سوعان پاک * یا حرف صله (درشت خو وصف ترکیبدر بری خوبی معنایسته ملایمت خویلینک نقضی یعنی غلبه (مکوی فعل نهی سوبیله دیمکدر (که حرف تعلیل (زلک خورده وصف ترکیبدر پاس یش دیمکدر (یا حرف مصاحبت (ترم سوهان صفتک موصوفه اضافتی قبلندندر زیرا تم بومشقی دیمکدر که عرب (ناعم در صفت مشبهدر (و سوهان سینک ضمه ا که درلر

رد سروری

رد شراح جیعا

اصلي سوهان نرم در يوشق اكه ديمكدر (مكر دوك اسمي تخم شده) (ژنك خورده به راجع ضمير در
 وخبري پاكد) (وزم سوهان مفعول صريحي (محصول بيت) درشت خوبلي به و غلبه طبعي به
 سوزي لطف و كرمه سويله يعني اكاسوزده ملايمت كوسترمه ز براباس بمش ده و در يوشق اكه ايله
 باك اولماز مصراع ثاني مقام تعليله واقعدر * ادب * هر كس در ميان سخن ديكران افتد
 تامايه فضلش بداند بابه جهلش بشناسند * (محصول تركيب) هر كچكه غير يارك سوزي ارانسه
 دوشه يعني سوزي ارانسه كيره تا كيم فضيلتك مقدار يني بيله ز ديو جهلنك مرتبه سني اكلرل
 بواسطوب خلق صاحبته جوق واقع اولور اما اكثر ناس بونك قباحتي اكلدرل * قطعه *
 ندهم مرد هوشمند جواب * مكرانكه كز سوال كند * مكرادات استنا ان كه اولوقت ديمكدر
 (كز واصلنده) كه از وايدي حذف و اصال واقع اولمدر (محصول بيت) اوصلي اولان نيمسته
 جواب و ريز مكر اول وقت كه اندن سول ايله ز يعني عاقل كشدن برسته بي صور ماينجه جوابه
 متصدى اولماز سكوت ايدر * كچه برحق بود مزاج سخن * حل دعويش بر حال كند * مزاج
 سخن لاميه در اصل سخن ديمكدر (تقدري مزاج سخنش در شين ضرورت وزن همچون حذف
 اولندي) حل دعويش مصدر ك مفعولنه اضافت در دعويده و اومكسورو ياساكن اوقفور (وشين
 مرد هوشمند راجعدر بويت سابقه مقام تعليله واقعدر (محصول بيت) مرد هوشمند انوكچون
 مسؤل اولماينجه جواب و ريز بر سوز ينك اصلي حق اوزره اولوب انده هيچ كذب وشبه اولماز سه ده
 سوز يني كذب و محاله حل ايدوب اينماز ز پس سوال اولماينجه جوابه مبادرت ايلز * ادب *
 ريشي درون جامه داشتم حضرت شيخ رجه الله هر روز پرسیدی که در پشت چونت و نرسیدی
 كه بگاست دانستم كه از ان احترامزي كند كه در هر عضوي روايا شد و خرد مندان گفته اند
 هر كه سخن نسيج از جوابش بر نيجد * ريش ياره (و يا حرف وحدت) درون جامه لاميه
 ققتان ايچنده (يعني سزي لازم اولان برنده بر جياغم و ارايدي) پرسیدی يا حرف حكايه صور ردی
 ديمكدر (كه حرف بيان) ريش تا ضمير خطاب بعض نسخه ده دملت واقعدر ريش برسته
 دلك ضمي و ميك و لامك فتحيله چيان ديمكدر (نسيج فعل نفي مستقبل مفرد غائب طار نماز
 يعني ميزان عقله اوزماز (سخن مقدم مفعولدر (محصول تركيب) ققتان ايچنده يعني سزي
 لازم اولان برده ياره و ارايدي يعني چينم حضرت شيخ شهاب الدين سهروردي هر كون
 صور ديكه ياره و يا چانك نيچه در اما صور مز ديكه نه برده در ييلد مكه اندن احترام ايدر كه
 بر عضوي اكني جائز دكدر زيرا جائز در كه ذكری قيج اولان عضوده اوله و عقلا ديمت لردر
 هر كيم كه سويلديكي سوزي ميزان عقله و معيار فكله وزن ايلز اول سوزك جوابندن زجت
 مكر يعني بي حضور اولور زيرا سويلديكي سوزينه كوره جواب ايشيدر * قطعه * تاينك
 ندان كه سخن عين صوابيت * بايد كه بگفتن ذهن از هم بگشاي * تا حرف توقيت (بگفتن
 يا حرف صله) از هم بري زندن يعني بولمقدن (نكشاي فعل نفي مستقبل مفرد مخاطب (محصول بيت)
 مادامكه ابو بلبه سين كه سوز عين صوابدر يعني كز چكدن صواب اولديفني بيلنجبه كز كدر كه
 سويلدكه اغزيكي بولمقدن ايچه سين حاصل اغزيكي بوموق طوبوب عين صواب اوليان
 سوزي سويلد سين كه موكي ندانمدر * كر راست سخن كوي و در پند بماني * به زان كه
 دروغت دهد از پندرهاني * كر راست سخن كوي تقدري كر سخن راست كوي در
 ضرورت وزن همچون تقديم و تاخير قلندي (در پند يعني در پس) (باني فعل مضارع مفرد
 مخاطبدر مانيدندن قالورسك و يا فله سين ديمكدر (دروغت تا خطاب معناده دهده مقيدر
 دهديت تقدريده) رهايي يا ثاني حرف مصدر در فور تاني ديمكدر خلاص معانته (محصول بيت)

اكر سوزي كر چك سويلرسك وزندانه قالورسك يعني طوغري سويلديكاه همچون حبسه
 قالورسك اندن يكدر كه يلان سكا حبسه دن خلاص ويره حضرت شيخك بو سوزي كيشك
 كندى ذاته راجع احوالده در اما غباره نسبت دروغ مصلمت آمري راست فته انكر دن
 اول طومشدر پس بين الكلامين تشافض لازم كز نامل تد * تشيه * دروغ گفتن بضرمت
 لازب مانده اكر نيز جراحت درست شود نشان نمائد چون برادران يوسف عليه الصلوة
 والسلام كه يدروغ موسوم شدند بر راست گفتن ايشان نيز اعتمد نمند قال الله تعالى (بل سولت
 لكم انفسكم امراف صبر جيل * دروغ گفتنك مفعولدر و گفتن مبداء و مانده خبري) و بضرمت لازب
 خبره متعلقدر و اضافت پيايه در (لاوب لصوق و ثبوت معنائه در يعني بالشمق و ثابت اولق
 (ماند فعل مضارع مفرد غائبدر مانيدندن بكرز ديمكدر مانيدندن ديتر خطا ايلمدر) كه حرف
 بيان (نيز حرف عطفده معانتي افاده ايدر مثلا اكر جراحت درست ده اولور سه ديمكدر نشان
 مبتدا ر و نمائد خبري و جمله اسميه جواب شرطدر (ماند فعل مضارع مفرد غائب قالور ديمكدر
 مانيدندن مانيدندن ديتر خط عشوي ايلمدر (چون ادات تشيه) برادران يوسف عليه الصلوة
 والسلام لاميه (كه حرف بيان) (و يا حرف رابط صفت) (موسوم مبتدا) (وشدند خبري) (و يدروغ
 موسوم متعلقدر نشانميش و علامتميش ديمكدر جمله اسميه صفت برادراندر (بر حرف صله
 (راست گفتنك مفعولي و ايشانه اضافتي مصدر ك فاعلنده در (اعتماد مبتدا) (ماند فعل نفي ماضي
 مفرد غائب قائمدي ديمكدر خبر مبتدادر (بر راست گفتن اعتماد متعلق) (بوقصه نك اصلي
 بودر كيم يوسف كز داشلري يوسف ياباسندن نيچه در اوجيله ايله آيروب قوفي به بر اقديلر و كوملكنه
 بر مقدار قان بولاشدر ديتر واخاشام بابالينه اغلبوا غلبو كاد بلر كه يوسف قورت يدي ديو
 حضرت يعقوب قوت معجزه ايله قوردر لري جم ايدوب يوسفني تفكيك يدي ديو سوال ايديجيك
 جيجي عيى ايلديلر كه بزدن بو خطا عبادرا ولدي ديو پس يعقوب عليه الصلوة والسلام ييلديكه
 بو خطا صوده اوغللري كا بلردر بر غيري حال اولمدر ايمدي مصر دن كارب اوغلك سرفه
 ايلدي و مصر پادشاهي بوجرم همچون اتى القودى ديجيك يعقوب ايتاغدى و زيدى (بل سولت
 لكم انفسكم الاية (محصول تركيب) يلان سويلك ثابت بره به و ياره به بكرز كه جراحت
 اوكلور سه ده نشان قالور يوسف كز داشلري كسي كه يلا نه نشانميب معلوم اولديلر
 كر چك سويلد كرينده اعتماد قائمدي زيرا مصر دن كنور دكلري خبر كنديلر كه
 نسبت صحيح ايدى زيرا يوسف ايلديكي حيله بي بيلز لري ليكن چونكه يوسف خصوصيه
 كذب ايلمدر ايدى بابالري بو خبر يينه اعتماد ايلدي و يدي خبر و رديكز كي دكلدر اصل قصه
 بلكه بونده سركه بر حيله كز وضعكز وارد اندن صكره ديدى فصير جيل تقدري قامري
 صير جيلدر يعني مبتداى مخدوفه خبر اوله و يا خود تقدري فصير جيل اجل يعني صير مبتداى
 موصوف واجل خبري اوله * قطعه * كسي را كه عادت بودر آسني * خطا كر كند در
 كزارند ازو * كسي يا حرف وحدت (ورا حرف تخيصص) (كه حرف بيان) (راستي يا حرف
 مصدر طوغري يلق و كر چكك ديمكدر (در كزارند فعل مضارع جمع غائب ترك ايدرلر ديمكدر
 يعني مؤاخذه ايلز (ازو اصلنده از وايدي حذف و اصال ايلديلر ضمير كسي به راجعدر
 (محصول بيت) بر كيمه نك كه عادى و خوي كر چكك و طوغري يلق اوله اكر خطا ايدر سه اندن
 بكرز يعني خطا سه اعشار ايلوب اغراض عين ايدرلر حاصل خطاستي صواب عدايدرلر * و كر
 نامور شد بناراستي * دكر راست باور نديارند ازو * ناموز نام ايمدر (و ورو اولك فتحيله ادات
 نسبت آدى ديمكدر يعني مشهور (يا حرف مصاحبت) (ونا ادات توصيف نفي) (و يا حرف مصدر

رد شرح جيجا

رد شرح جيجا
 مانستن مانيدندن بكرزك
 و ماندك مانيدندن قائم
 و قومق معانسته در ۴

(ناراستی نقیض راستیست) مراد بلا تجلیقدر (راست ندارند) مفعول اول (و باور نانیسی باور و اول فحله ایشانقدر تصدیق معنایه) (محصول بیت) و اگر بر کیمه نار استغله نامدار و مشهور اولدیمه دخی صکر چکی و طوغری بی اندن اینا غزل یعنی بلا تجلیقدر شهرت بولدقن صکره کیمه اندن کر چکی و طوغری بی تصدیق ایلز * قطعه * دروغی نکیرند صاحب دلان * بر آن کس که پیوسته گفت راست * دروغی یا حرف تنکیر (حرف وحدت دینلرخضا سوللار) (نکیرند) مقدم مفعولیدر یعنی صریحی (و بر آن کس غیر صریحی) (پیوسته دائم دیمکدر) (محصول بیت) صاحب دللر بلان طومامشار شول کیمه نک اوژینه که دائما کر چک سوله بی کاند در یعنی دائما کر چک و طوغری سولیلنک کذبی طومامشار زیر یونچلین کیمه دن کتب صادر اولماز مکر خطا ایل و خطایه اعتبار یوق * و کرمشهرشد بناراستی * اگر راست گوید تو کو بی خطاست * مشهر اسم فاعلدر افتعال با بندن حضرت شیخ نقین قصد ایدوب سایقه نامور و بونده مشهر پیوردی بر مضایه اولدقلر یچون (تو کو بی خطاب عامدر) (محصول بیت) و اگر بر کیمه نار استغله یعنی کذبله مشهور و نامدار اولورسه کر چکده سوللر سه سن خطادر یعنی یلاندر بر سین * مطابق * اجل کائنات از روی ظاهر آدمیت و اذل موجودات سک و باتفاق سک حق شناس به از آدمی ناسپاس * اجل لامک تشدیدیه اسم تفضیلدر اعظم معنایه (کائنات) اضافتی لامیه در (از روی ظاهر قیدی آنکیچوندر که خدای تعالی) (ولقد کرمانی آدم) پیور مشدر لیکن حقیقتده جائزدر که خدائک قنده بی آدمدن اکرم و اشرف مخلوق اوله یا نمزده واقع اولان متوتده هب بوقید موجود در اما شراح بوقید برینه باتفاق عبارتی براد ایللار و فیه نظر (اجل مبتدا و آدمیت خبری) (اذل ده لامک تشدیدیه اسم تفضیلدر حقارت و هوای معنایه) (موجوداته اضافتی لامیه در) (و از روی ظاهر قیدی بنه مقدر در زیر جائزدر که حقیقتده سکدن احقر مخلوق اوله) (اذل مبتدا و سک خبری) (و باتفاق یعنی باتفاق خردمند آن) (خردمند آن عبارتی من ظن ایدوب یازانلر زانلر یازمشار) (سک حق شناس بیانیه حق شناس وصف ترکیبدر حق بلی سک دیمکدر مبتدا در) (و به خبری) (آدمی ناسپاس بیانیه انسان غیر شاکر دیمکدر کفور معنایه یعنی کفران نعمت) (محصول ترکیب) (کائنات) اجل و اعظمی ظاهر بوزندن آدمیدر و اذل و احقر موجودات کلیدر و اتفاق عقلا ایل کلب حق شناس انسان ناسپاسدن یکدر زیر اکللی دو سک و قوسک قیوکی قیو بوب کتم اما انسان ادنی بهانه ایله الوب یور یور و بر * قطعه * سکی راقمه هرگز فراموش * نکرد دصکر زنی صد نوبش سنک * سکی یا حرف وحدت (و یا حرف تخصیص بر سک دیمکدر) (لقمه یا حرف وحدت و یا حرف تنکیر) (و همزه حرف توسل) (همزه حرف وحدت در دین خطا سوللش) (فراموش هر هوندر نکرد تقدیری فراموشش نکرد در ضرورت وزن یچون حذف و ابصال اولدی) (زنی فعل مضارع مفرد مخاطب او رر سک دیمکدر) (نوبش ضمیری سکه راجعدر زینک سک مفعول بهی و صد نوبت مفعول فیهی) (محصول بیت) بر سک و باسکک بر لقمه فراموشی اولماز یعنی ویردک لقمه بی اوتماز اگر یوز کره اک طاش او رر سک (یعنی یوز کره طاشله و اناچه او بوب قوسک قیو کتب کتم) (نکردد عبارتی عنده عبارتیله قید اید نلر زانلر ایللار) (بر کلبه بر لقمه هرگز فراموش اولماز دین را حرف تخصیص اولدیفن یلر ایش که ترز یق مسو یلش * و کر عمری نوازی سقله را * بکمز چیری آید باتودر چک * عمری یا حرف وحدت و حدت بر زمان دیمکدر) (نوازی فعل مضارع مفرد مخاطب نوازیندن اوخشیه سین یعنی رعایت ایلله سین) (نواختن دن دین خضنا ایلش) (سقله یا حرف وحدت در) (همزه بی حرف وحدتدر دین

رد سروری و شعی

رد شراح جیبا

رد شراح جیبا

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

رد سروری

اسکی

اسکی خطایه اوزده مصر اولش (و واردات مفعول بر سقله بی دیمکدر) (نوازی سک مفعول بهی در) (و عمر مفعول فیهی) (بکمز یا حرف سبب) (کمز بونده آرزق یعنی جزوی معنایه در) (چیری یا حرف وحدت) (اکمز متونده یا بوقدر) (یا حرف مصاحبت) (در حرف صله در با معنایه) (محصول بیت) اما اگر بر زمان بر الحقی رعایت ایدوب اوخشیه سین آرزق نسته سبیلله (یعنی جزوی بهانه ایله سنکله چکله کاسور حاصلی از اجاقی بهانه ایله سنکله چکشور و صواشر یعنی ایلدیک ایلکی رعایت ایلز * لطیفه * از نفس پرور هنروزی نیساید و بی هنر سرور برانشاید * نفس پرور وصف ترکیبی در تن پرور کبی پروریدن (هنرور هنر دیمکدر) (زیرا واردات نسبتدر) (و یا حرف مصدر) (سرور باش اری) (یعنی رئیس القوم و یا حرف مصدر و را حرف صله) (محصول ترکیب) نفس پرور دن نفسی بسلمکله مقید اولان کیمه دن هنر ایلک کلز (یعنی اهل هنر اولماز) (و هنر سز کیمه سرور لکه و رئیس قوم اولمغه لایق اولماز * مثنوی * مکن رحم بر کاو بسیار خوار * که بسیار خست بسیار خوار * کاو بسیار خوار بیانیه در چوق بیچی صفر بسیار خوار وصف ترکیبی در) (خوار یا ندن) (الف اصلیه ایله لیکن الفک حذفله استعمالی زیاده اولدیغیچون چوق کیمه الفی حرف زانلر ظن ایدر) (خوردن) (و خوردن) (و خوردن بر معنایه مصدر در) (بعض نسخهده) (خوار برینه بارکار چوق بولکی) (یعنی چوق بولک چکیجی بویه اولجه قافیه مکرر اولماز) (بونده خواری حقیر معنایه اخذ ایدن بسیار خوار ایش) (که حرف تعلیل) (بسیار خست وصف ترکیبی در) (خستیدن چوق او بیچی دیمکدر) (بعض نسخهده) (بسیار خواب و اقمدرینه بو معنایه) (بسیار خوارده وصف ترکیبی در سابق کبی و مؤخر مبتدا) (و بسیار خست مقدم خبر) (بس بسیار خواری بسیار خسته عطف ایدلر مفعول صود بینه و اصل دکلر ایش) (و خواری خوردن اخذ ایدن خطا ایلش * (محصول بیت) هر جت ایله چوق بیک بین کاوه بونده کاودن مراد مرد اکولدر) (یعنی چوق بیک بیچی شخص در تشبیه طریقله حقیقت کاود کلددر قندبر یعنی تن پرور اولان اکول کیمه به رحم انله یعنی انسان منزله تنزیل ایدوب آتی اسر که زیر چوق بیچی و جوق بیچی و جوق او بیچیچیدر مصراع اولده بسیار خوار کاوه صفت واقع اولش و ثابنده مبتدا پس قافیه به بوقدر بسیار کفایت ایدر تأمل ندر * چو کاو اره می باید فر نهی * چو خرت یچور کسان در دهی * چو ادات تشبیه (همی ادات مضارعدر) (باید فعل مضارع مفرد غالب) (و یا ضمیر منصوب متصل مفعولی) (و فر بهی یا مصدریه ایله فاعلی) (فر به فاک فحقی و راک سکونی و باک کسری و هاء اصلیه ایله سنز معنایه در) (چو تشبیه ادات تشبیه) (تدن مراد کندی و جودیدر) (یا حرف صله) (چور کسان لایله) (در حرف تأکید) (دهی دالک فحقی و کسریله و هاء کسریله فعل مضارع مفرد مخاطبدر و بر سین دیمکدر تن دهینک مقدم مفعولیدر) (محصول بیت) کاو کبی اگر سکا سمر لک کر کسه یعنی کندیکی سمر لک استر سک خر کبی سکی کیمه (چو تشبیه و بر سین حاصلی کندیکی سمر لک استر سک خر کبی و جودیدر) (الک جور و جفا سانه تسلیم ایلک کر کسین کاو و خر ایلدیک کبی) (فر بهی باید که مفعولیدر دینلر مفعولله فاعلی فرق ایدر دکلر ایش * ترتیب * در انجیل آمده است که ای فرزند آدم اگر توانگری دهمت از من مشتاق شوی و اگر در ویش گفت تنکدل نشینی پس حلاوت ذکر من بک بایی و عبادت من کی شتابی) (محصول ترکیب) انجیلده کلندر که ای آدم اوغلی اگر سکا غشا و برسم بدن امور دنیوییه مشغول اولور سین و اگر سنی فقیر و محتاج ایدرسم تنکدل و غمناک او طور سین (پس بنم ذکر من لذتی قنده بولور سین

رد شعی

رد شراح جیبا
رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

و بنم عاده غنی ابو سین (یعنی بی قنده ذکر ایدر سین و بنم قولو غنی بنم ایدر سین
 * قطعه * که اندر یعنی مفرور و غافل * که اندر شکستگی خسته و ریش * که کاهدن مخففدر
 یعنی یا ضمیر خطاب معاده مفرور و غافل مصر و قدر (اندر ادات ظرف) شکست وصف
 ترکی در ال طار یعنی فقیر کیمه (و یا حرف مصدر) و خسته و ریش بر پای ضمیر تقدیر اول نور
 (محصول بیت) کاه نمت و غناده مفرور و غافل سین (یعنی دنیا نمت مشغول اول غله حقندن
 زاهل و غافل سین و کاه ال طار لغته خسته و مجروح سین (یعنی افلاس و فقر دن دل ریش
 و مجروح خاطر سین * چودر سرا و ضرا حالت ایست * ندا نم کی بحق پردازی از خویش *
 (سرا بونده سرور و حور معنایست در) ضرا نم و غصه معنایست (پردازی فعل مضارع
 مفرد مخاطب در) پردازیدن پرداختن دن دین سهوا یا بش مشغول او اوز سین معنایست
 از خویش کند کن (محصول بیت) چونکه حالت سرورده و غمده حال بود بلزم
 کند کن خدایه نوقت مشغول اولور سین * عبرت * ارادت بیچون یکی را ارتخت شاهی
 فرود آمد و دیگری را در شکم ماهی نکه دارد * ارادت بیچون لامیه بیچون بی کف دیکدر
 ارتخت شاهی پیید در زیر یا حرف نسبت در حرف مصدر دیدر غلط سواش (فرود آمد بونده
 ایدر معنایست در) دیگری یا حرف وحدت (ورا ادات مفعول) شکم ماهی لامیه ماهی بالقدر
 بالغت قرنده دیکدر نکه دارد حفظ ایدر دیکدر (محصول ترکیب) خدایک ارادت بیچون
 تخت سلطنتن ایدر (یعنی بادشاهلغنی فراغت ایدوب در ویش او اور) ابراهیم ادهم
 (و بیچون بر معاد که شیخ محی الدین عربیتک دایسیدر بولر کی به اشارت در) زیر جازدر که
 ادین سابقه دخی نیمه بولر کی باشد هله غلغلین بر افس اولور و بر غیر بیسی باقی قرنده (یعنی
 قور غلغلین حفظ یاز یعنی اولور مژد ری طره نه نسیم غلغلین السلاه کی بیت * وقتست خوش
 آنرا که بود ذکر نوموس * و ر خود بودند که حوت چو بونس * وقتست بعض نخنده
 وقتست و قدر بی وحدته خوش وقتست صفت آنرا (را حرف تخصیص انکس را نقدیده در
 که حرف ربط صفت ذکر نوموس در ده و لته اضافتیدر) نوموس اسم فاعل در افعال بایندن
 و رو کردن نخنده را خود ادات تا کید اسکیم حوت لامیه حوت غریبه بالسق دیکدر بونس
 بونده نولک کسریله در قافیه رعایتیچون (محصول بیت) اول کسک وقتی خوشدر که سسنگ
 ذکر کاه نوموس اوله یعنی دنا سین به کرایدک وقتی و حال حوس در کر کسه باقی قور ساغنده
 اوله بونس علیه السلام کی زیرا حضرت بونس علیه السلام بالسق قرنده ذکر خدای
 جمع نیکویند * حکمت * ارتع قهر بر کندی وول سرور کسد و اگر عجزه لطف بیچند
 بدن را بیکل در رسند * سرور کسد بیتی کو چکر یعنی خوف ایدوب سکر و نطفه قدر
 اول عجزه لطف بیتی یعنی لطف شخص بیچند فعل مضارع مفرد غائب دره ده دیکدر
 بدان بدک جمیدر امر دیکدر یعنی اشع ورا ادات مفعول (یا حرف دله نیکان ایبلر یعنی
 معاد در حرف تا کید (رسند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی خدادر) (محصول ترکیب) اگر
 خدایه قهر کسد یعنی خدایه جلال ایدر سنی و بولی باشین کندوبه جکوب سکر قور فوسندن
 و اگر لطف خدایه در رسد به لطف اظهار ایدر سه شفیق سیدله ایدر در یعنی
 شفیق سیدله در رسد ایدر * سرور کسد * اگر قهر حطت قهر کسد * انبار احمد جای
 معذرتست * حطت قهر لامیه حطت معذرت ده بولر (معذرت معذرت و ذی اوزره مصدر در
 محصول بیت) اگر کسی که در قهر ایدر حطت ایدوب اظهار عفت ایدر سه
 ایست و یا بیرون عذر ایدر یعنی ایدر عذر (و یا ادات عمل اولاز) و یا ادات عمل اولاز

رد سروری

رد شعی

* پرد از روی لطف کو بردار * کاسقار ایدر مفرقتست * روی لطف لامیه در مجازا
 (کو بولک کی بر لده تا کید فاده ایدر انجمنی اگر چه نوانکانه معنی و بر مکده قابلدر) (ورا آرفعل
 امر مفرد مخاطب قادر دیکدر) که حرف تعلیل (اشقا شقیقک چه یذر) (ورا ادات تخصیص
) ایدر مفرقت مصدر مکده اضافه ایدر (محصول بیت) خدایه خطاب ایدوب مناجات ایدر
 (یا رب لطف و زندن پردی قادر یعنی رفع حجاب ایدوب اظهار لطف ایدر) (ورا اشقیقک ایدر مفرقت
 ورا یعنی مفرقت و عفور جایدر حاصلی کا مکارل غفران رجا ایدر ایدر اظهار لطف ایدر
 محروم قالماسو نلر چکندن * وعظ * هر که بتادیب دنی راه صواب نکرده بتعذیب عقی
 گرفتار آید فان الله تعالی (ولذیقنهم من العذاب الادنی دون العذاب الا کبر * هر که اصلنده
 هر کس که در تنگه مکرر یسان اولندی پس که ایدر کیم معنایست هر که معنای شمرطی
 متعذیر (یا حرف مصاحبت) تادیب دنی مصدر مکده اضافه ایدر (راه صواب بیاتنه
 و نکرده مکده مفعول صریحی (و بتادیب غیر صریحی (و گرفتار صریحی و جمله فعلیه جواب شرط
) عذاب ایدر غرض دنیا عذاب ایدر قتل و اسیران و بولردن غیر عذاب ایدر اما عذاب ایدر که
 عذاب ایدر (دون بونده قبل معنایست در) عذاب اکبر عذاب آخرتدر (محصول ترکیب) هر کیمه که
 دنیا تادیبیه صواب بولنی طوعه از یعنی راه صوابه کتم آخرت تعذیر کفایت کور یعنی آخرت عذاب
 چکر تنگه خدا بیور البتة بانه دنیا عذابن طمانیرز آخرت عذابدن اول یعنی هم دینانه تعذیب
 ایدر انلری و هم آخرتده است کریمه کفار حقه در (دون لفظی غیر عبارتیه نه بولر لفته
 تخلف ایستار * بیت * بند ست خطاب مهران آنکه بند * چون بند دهند و نلوی
 بند نهند * بند ست مقدم خبر (خطاب مهران لامیه و مؤخر مبتدا) (آنکه بند یعنی ایدر سکره
 قید و حبس دیکدر) (چون ادات تعلیل) (بند دهند مقدم مفعولی) دهند فعل مضارع جمع
 غائب و بولر دیکدر (نلوی فعل فی مستقبل مفرد مخاطب ایستیدر سین دیکدر) (بند نهند
 مقدم مفعولی) نهند فعل مضارع جمع نائب قولر دیکدر (محصول بیت) اولورک خطابی
 نسیجند ایدر سکره بندر اهی حبس و قیدر چو کیمه نصیحت و ریه و ایستیدر سین الیکه
 و باعکه باغ قورر حاصلی نصیحت پدیر اوله نسیج سی حبس ایدر * عبرت * نیک نیکان
 بحکایات و اشال پیشینان بد کیرد بش از آن که پیشینان بواقعه ایشان مثل زندن * نیکبخت
 و عیفت ترکیبیدر بولر بختی دیکدر یعنی سعادتلی (الف و نون ادات جمعدر) (امثال پد پیشینان
 لامیه) (پیشین یا حرف نسبت و نون حرف تا کید و یا باقی ها و رسیدن بدلدر اصلی پیشیندر
 و الف و نون ادات جمعدر پیشینانده اعرایده بولدر (یا حرف مصاحبت) (واقعه ایشان لامیه
 مثل زندن مقدم مفعولیدر (محصول ترکیب) مسعود بخت اولور کند بولردن او کدن کللرک
 ایدر و حکایتیه بخت طواری یعنی متصح اولور ایدر اول که کند بولردن سکره کللر
 ایدرک واقعه سبله مثل اولور حاصلی سعادت بولر کند بولردن اول کللر ایدرک امثال و حکایاتیه بند
 بدیر اولور کند بولردن سکره کللر کند بولرک احوال و واقعیاتی ضرب مثل المزدن اول * قطعه *
 زود مرغ سوی دانه فراز * چون دگر مرغ بند اندر بند * زود فعل فی مستقبل مفرد غائب
 و مرغ غایلی سوی دانه لامیه حطت دیکدر (فراز سوی تا کید ایدر فاده فتحه و کسره
 جازدر) (چون ادات تعلیل) (کر مرغ غیر مرغ دیکدر) (بندک مقدم مفعول صریحی) (و اندر بند
 غیر صریحی (محصول بیت) مرغ دانه جاننسه و ارماز یعنی دانه به توجه ایلر چون غیر مرغی
 بنده کوره یعنی دوزاخه طوئیس کوره (فراز بونده قرب و مقابله معنایست در دینلر سهوا ایستار

رد سروری و شعی

رد سروری و شعی

* پند کبر از صاحب کرام * ناکندند دیگران ز تو پند * پند کبرك مقدم مفعولیدر (کبره ل امر)
مفرد مخاطبدر طوط معنایسته (مصائب مصیبتك جمعیدر) (دیكرانه اضافت لامیه در) (ناحرف
تعلیل و یا حرف دوام) (نکیرند فعل ننی مستقبل جمع غائب طوطیه ل) (دیكران یا ایله دراصلی
اوزره) (محصول بیت) خطاب عام طریقیه به پیور غیر یلر مصیبتلرندن نصیحت طوط ناکیم
غیر یلر سندن نصیحت طوطیه ل یعنی خلق عالمه عبرت اولمز دن اولر غیر یلردن عبرت ال وانگله
متصح اول * حکمت * آن را که گوش ارادت کران آفریده اند چون کنند که بشنود و آنرا که
بکنند سعادت کس شده اند چون کند نه تروند * آن را را حرف تخصیص (که حرف بیان
(گوش ارادت بیانیته) کران کاف محکم کسر یله اگر دیکدر ممدن کایندر (آفریده اند
ماضیدن قسم جمع غائب بار اتملدر دیکدر (چون واو اصلیه ایله نیچه دیکدر کیف معنایسته
(بشنود فعل مضارع مفرد غائب) (و آنرا که و اول کیمه بی که دیکدر (با حرف صله) (کند
سعادت بیانیته) (کنیده اند ماضیدن قسم جمع غائب چکملدر دیکدر (محصول ترکیب) اول
کیمه نك که ارادتی قولتی آخر یعنی صاع بر اتملدر یعنی حق سوز قبول ایلمکه ارادت قولتی
آخر خلق ایلملر حاصلی کوکلی قولتی ارادتن خالی خلق ایلملدر نیچه ایلمکه ایشیده یعنی
نه چاره ایدر که کلام خدا و رسول ایشیده یله و قبول ایلمه و اول کیمه بی که سعادت کند یله
چکملدر یعنی مسعود و نیکیخت خلق ایلملر نیچه ایدر که چکملری بیر کیمه یعنی بالضروری
چکملری به کیدر حاصلی پر کیمه بی که شقی خلق ایلملدر نه چاره ایدر که مسعود و نیکیخت
اوله یله و بر کیمه بی که مسعود و نیکیخت خلق ایلملر اوله نیچه شقی و بد بخت اوله یلورنکه الشقی
شقی فی بطن امه والسعد سعید فی بطن امه در * قطعه * شب تاریك دوستان خدای *
می تابد چو روز رخشنده * شب تاریك دوستان خدای بیانیته و لامیه در (شی بونده ظرف
زمان اعتبار ایدوب قراکلی کیمه ده دین یلر ایش (می ادات استمرار) (و با حرف نا کید
(ناید فعل مضارع مفرد غائب یلدر ایدیکدر) (جو ادات تنبیه) (روز رخشنده بیانیته رخشنده
اسم فاعل مفرد غائب اصلی در رخشنده ایدی تخفیف ایدوب رخشنده دیدیلر (محصول بیت)
خدا دوستلرنك قراکلی کیمه سی روز رخشنده کبی یلدرار یعنی ضیا و برور یعنی کیمه سی
و کوندزی بر ایدر نور و ضیا و بریده حاصلی کیمه سی کوندزی کبی نور ایدر * وین سعادت بزور
باز و نیست * تانجشد خدای بخشنده * وین سعادت اشارتدر (شب تاریك روز روشن کبی
رخشان اولسته) (با حرف مصاحبت) (زور باز و لامیه در) (ناحرف توقیت) (بخشد فعل ننی
استقبال مفرد غائب) (خدای بخشنده فاعلیدر اضافت بیانیته ایله) (بخشنده اسم فاعلدر بخشیدن
(محصول بیت) (لیکن مذکور سعادت زور باز و قوت نیچه ایله دکلدر و لا کثرت عبادت و طاعتله در
مادامکه محسن و معطي خدای بغضیه حاصلی عطیه خدادر کبی دیکلدر * رباعی *
از تو بکه نالم که ذکر داور نیست * وز دست تو هیچ دست بالاتر نیست * بونده رباعی پریشه
قطعه باز اتملر عجب شخص صاحبی ایتملر (تو نك ضمنی اشباعله اوقوم کر کدر کیم وزنه خلل
کیمه) (بکه با حرف صله و که اسمدر کیم معنایسته) (نالم فعل مضارع متکلم وحده در) (که حرف
تعلیل داور و اول فحیه حاکم معنایسته در) (دست تو لامیه) (هیچ دست مبتدا) (بالاتر نیست خبری
(وز دست تو خبره متعلق) (دستی بالای معنای ایدن فن فارسیده عجب ماهر ایش (محصول بیت)
یارب سندن کیمه شکایت ایدوب ناله و زاری ایدر که سندن غیر می حاکم مطلق بوقدر و سندن
قدرتک الدن بوجرک برل بوقدر یعنی سندن قدرت الی حیم اللردن اوستوندر زیرا قادر
مطلق سن سین نکه بیورمش سین (بدالله فوق ایدیم) * آن را که تور هیری کنی کم نشود *

رد این سید علی

رد این سید علی و سروری

رد شعی

و آنرا که

و آن را که تو کم کنی کسش رهبر نیست * (محصول بیت) یارب اول کیمه به که سن دلالت و هدایت
ایدر سین اول ضال و کم اولمز یعنی ضلالتسه دوشمز اما اول کیمه بی که سن کم ایدر سین یعنی
اضلال ایدر سین هیچ کیمه اکا هادی و رهبر اولمز العیاذ بالله تعالی * عبرت * کدای نیک
انجام به از پادشاه بد فرجام * کدای نیک انجام بیانیته (پادشاه بد فرجامده بونده در) (نیک انجام
و بد فرجام وصف ترکیبدر) (انجام و فرجام عاقبت وصول معنایسته در) (محصول ترکیب) (عاقبتی ای
یعنی خبر کدا پادشاه بد فرجامدن یکدر یعنی عاقبتی شر اولان پادشاهدن یکدر * بیت * غمی کز
پیش شاد مانی بری * به از شادی کز پیش غم خوری * غمی یا حرف وحدت (کز که حرف رابط
سفت) (بی باه عجمک فحیه پس معنایسته در) (و شین غم زاجعدر) (شادمان
وصف ترکیبدر مانیدن بکرمک معنایسته صکره سرور معنایسته اسم اولدی آسمان کبی که
وصف ترکیبی ایکن فلکه اسم اولدی (و یا حرف مصدر شاد مانلق دیکدر پس اوج لفظدن
مرکب اولدی) (شاد که صفت مشبهه در) (فرح معنایسته فالت فنی و رانک کسر یله) (ومان که
مرخدر ماننده دن و پای مصدر دن فاعل) (شادی پای اول حرف مصدر و ناز حرف وحدت
شادی ده اولان یا مصدر به در و همزه اضافت ایچوندر دین سوال اولسته همزه فتنده در
و اضافت نه در عجب نه جواب و یزدی اوله) (کز که حرف رابط صفت) (پیش شین شادی به
راجعدر (محصول بیت) (برغم که انک اردنجه شاد مانلق و سرور چکه سین یعنی اردنجه
شاد و خرم اولور سین اول شادلق و سرور دن یکدر که اردنجه غم بر سین حاصلی صوکی سرور
اولان غصه یکدر صوکی غصه اولان سرور دن * لطیفه * زمین را از آسمان نشا رشت
و آسمان را از زمین غبار کل آناه یترشح بمافیه * زمین را را حرف تخصیص و یا حرف صله در
بامعنایسته (نثار بونده صاجی معنایسته در) (یعنی اول نسه که صاجر ل افه و آلتون کبی اما بونده
پاران مراددر) (آناه همزه نك کسر یله ظرف دیکدر) (یعنی قاب) (یترشح فعل مضارع مفرد مذکر
غائبز فعل باندن سزر دیکدر) (بما با حرف مصاحبت مالم موصولدر الذی معنایسته) (قیه جار
و مجرور جمله طرفیه اعرابدن محلی یوق صله موصولدر (محصول ترکیب) (زمینه اسماندن حاصلی
نثار بار اندر و باز مینک اسماندن موصولی نثار بار اندر اما اسمانه زمین دن غبار و یا اسمانک
زمین دن غبار قدر هر طرف کند نك ایچنده اولاله سزر یعنی ایچنده نه و ارایسه طاشره سندن اول
سزر و اول چبقار * بیت * کرت خوی من امد ناسر اوار * تو خوی نك خویش از دست مگذار *
کرت ضمیر خطاب (خوی من لامیه) (ناسر اوار نا موافق و غیر لایق) (خوی نك خویش بیانیته
و لامیه در) (محصول بیت) (اگر سکایم خویم و خصلتم نا موافق و ناسر اوار کلدیسه سن کنیدی
ای خویکی و خلقکی اندن قومه یعنی ترک ایلمه * ادب * حق تعالی یلندوی پوشد و همسایه
نمی بیند وی خروشد * می خروشد فعل مضارع مفرد غائبدر) (خروشدیدن چوقراق
(مثلا چوملک و قرن و غیر می چوقراق یعنی کبی چوقراق) (بونده مراد کورلک و جفر مقدر
(محصول ترکیب) (خدای تعالی قوللرک عبوب و جرابی سکور و سز ایدر اما فو کشو کورمز
و جفر یعنی غائبانه نیچه دوری افزال ایدر * بیت * نعوذ بالله اگر خلق غیبدان بودی *
کمی بحال خود از دست کس نیاسودی * غیبدان وصف ترکیبی در غائب بلایچی دیکدر
دانیدن (دانستن دن دین خطا یلش) (با حرف ظرف) (حال خود لامیه) (نیاسودی فعل ننی حکایت
حال ماضی دیکلمزدی و راحت اولمز دی دیکدر (محصول بیت) (نعوذ بالله یعنی خدایه صفیوم
خلقک شرندن اگر خلق عالم غیب بلایچی اولیدی یعنی احوال غیبدن خبر دارا و ایدی هیچر کیمه
کنیدی حالته کیمه الدن اسایش و حضور المزدی یعنی خلق بری بر نك عبو بنه مطلع اولیدی

رد شعی

رد این سید علی

رد این سید علی

هیچ بر کیمه دنیاده خلفدن سالم زند کانی ایلز دی (بحال خود ک معاسنی بسبب حال نفسه
 دین خطادیمش * مطایبه * زراز معدن بکان کنند بدراید و از دست بخیل بجان کنند برناید *
 معدن دالک کسری ایله امم مکندر ضرب باندن (با حرف سبب) کان کاف عربیله مرادف
 معدن در (کنندن قازیمقد) بدراید چقار دیمکدر (زرمفعول صریحی) و از معدن غیر صریحی
 (بکان کنند) اکا متعلقدر (دست بخیل لامیه) بجان کنند بکان کنند کییدر اعرابده
 (تقدیری بجان کنند بدر آیددر بعض نسخه ده برناید واقعدر) جان کنندن مراد جان
 چکیمکدر یعنی بلا و شفت چکیمک (محصول ترکیب) التون معدن معدنی قازیمغله چقار
 اما بخیلک التون جان چکیمکله چقار یعنی جوق زجت و شفت چکیمکله التون حاصل
 زیاده اساک ایلدیکندن دکه بلا ایله اتندن التما ز پس برنایدک معناسی بو و جهله راست
 کلور معدن صکره کان ذکر ای جاله قافیه ده مطابق اولمچوندر و نقتن قصد ایچون
 و تکرارندن احتراز ایچون در (مصراع ثانی ک معناسنی بخیلک التون اولمکله چقار دین مقصود
 اولان معناسنی چقاره ممش * قطعه * دونان نخورند و کوش دارند * کو بشد امید به که
 خورده * دون بونده خیس و ناکس معناسنه در (الف و نون ادات جمعدر) و نخورند خبری
 (کوش داشتن و آریدن صقلوب حفظ ایلکدر) (نخورندک) و کوش دارند ک معنوی
 محذوف مالدر (امید به تقدیری امید خوردن به در) که من تفضیلیه معناسنه در (خورده
 تقدیری خورده شده در) (محصول بیت) بخیل و خیس اولنر مالی تیرر و صا قیلر دیرر که
 بیک امید کییدر بئش اولمقدن یعنی بیوب مقلس و محتاج اولمقدن صا قیلوب هر چی ایسه
 بزم دیو امید لئیک یکدر تنکه عرب دیر (المامل خیر من الما کول) یعنی صا قیلوب امید لئیک
 بئش اولمقدن یکدر * روزی بینی بکام دشمن * زرمایه و خا کسار مرده * روزی یا حرف
 وحدت (بیت) فعل مضارع مفرد مخاطب (با حرف مصاحبت) کام دشمن لامیه دشمنک
 مراد نجه دیمکدر مرهوندر (زرمیتد آمانده فعل ماضیدن قسم مفرد غائب) خا کسار
 مرده زرمایه به معطوفدر و ایکی یله بئشک معنوی صریحی (و بکام دشمن غیر صریحی
 (خا کسار لئیده طیراقلی دیمکدر) اما استعمالده طیرافده باتوب یوالن کیمه به درر
 دیار عربک مزله لکنه یان عربان بحیاتی کی بونده ده خا کسار ایله دیوانه دن تعبیر ایلش
 زیراکشی کسب ایلدیکی مالی بیوب صافاتی چونندن ناشیدر (خا کسار رجل کثیر الزاید که زاب
 درهم و دیارک اصلیدر دین کیمه تک طیراق باشه معنی تصویر یله معناسی بینی اول بویه
 تصویر ایدوب که والمعنی روزی بینی دشمن رازممانده و مرده حال کونه بخاک الوده تکرار یو جهله
 دخی تصویر ایدوب (روزی بینی بر مراد دشمنش که زبش مانده یوار تان و نئش بخاک الوده مرده
 شده دین معناسی بینی بچب تراب الوده ایلش حتی الله عن سبانه (پس محصول بیت) بر کون
 کورر سین دشمنک مراد نجه زرقالمش و خا کسار اولمش یعنی مالن قوبوب کئش مصراع
 اولده سکت و ارغفلت و التماسین یعنی بینی سکتله او قونور * ادب * هر که زبردستان بخشاید
 بخور زبردستان گرفتار آید * زبردست و صف ترکییدر (الف و نون ادات جمعدر کئشک
 الاله اولنلردن عبارتدر خدمه و ریا کی) (بخشاید فعل نئی مستقبل مفرد غائب ترجم ایلز
 دیمکدر) بخور یا حرف صله (جور زبردستان لامیه در) زبردست زبردست نقیضدر
 والف و نون ادات جمع اقویادن عبارتدر (محصول ترکیب) هر کیمه الی الله کیره و
 ضعیفیه مرحت ایلز اقویاک جور و جفاسته گرفتار کلور یعنی مبتلا اولور حاصلی ضعیفیه
 رح ایلسان اقویا قهرینه مبتلا اولور * مثنوی * نه هر بازو که دروی قوی هست *

بردی

* بردی عاجزان را بشکند دست * فوقی یا حرف تنکیر بردی یا حرف مصاحبت (و یا حرف
 مصدر) عاجزان را (یا حرف تخصیص) (بشکند فعل مضارع مفرد غائب فاعلی فاعله باز و به
 داج ضمیر) و عاجزان مفعول اول صریحی و ثانیهی دست (و بردی غیر صریحی) (محصول بیت)
 اولده کلدر که بازو که انده قوت وارد یعنی قوتلدر مردلکه و زور ایله عاجز ک الی صریحی
 شکست ایدر کلدر حاصلی بویه ایدر سه بانه قالا از دیمکدر بلکه خدا اندن انتقام الور
 و کیمه حقی کیمه ده قومز * ضعیفان را مکن بر دل کزندی * که در مانی بخوری زور مندی *
 ضعیفان را را حرف تخصیص (کزندی ضرر) و یا حرف تنکیر (که حرف تعلیل) (در مانی فعل
 مضارع مفرد مخاطب عاجز قاور سین دیمکدر مایه دندن ماندندن دینلر خطا ایللر) (با حرف ظرف
 جور زور مند لامیه) و یا حرف وحدت (محصول بیت) ضعیفان کزندیله یعنی ضرر و زیان
 ایرشدر مه ز برابر زورمندک جور و جفاسته عاجز قاور سین یعنی دست قهرینه گرفتار اولور سین
 ز را دینا محل مکافندر (کا تدین تان) در (کزندیک یاسنی حرف وحدت دین سهوا ایلش زورمند
 وصف ترکییدر دینلر خطای فاحش ایللر * حکمت * عاقل چون خلاف در میان بیند بجهد
 و چون صلح بیند لکر بنهد که انجاسلامت بر کارست و انجاسلامت در میان * بجهد فعل مضارع
 مفرد غائب صیغره دیمکدر (یعنی صیغره دو معناسنه) حاصلی صا ولور واراده طور مز
 (لکر بنهد لکر قور) یعنی قرار ایدر و ثابت اولور (لکر کیرلده اولور اصلده اما بونک کی
 بر رده ثبت و قرار مراد در (محصول ترکیب) عاقل اولان کئی چونکه اورنه ده خلاف
 کوزه صیغره انده طور مز) اما چونکه صلح اراده کوره ثابت اولوب قرار ایدر (زیرانده
 سلامت کار ده در و بونده حلاوت لذت مانده (الف و نئش مرتب رعایت ایلدی * حکمت *
 مقار راسه شش می آید ولیکن سه یکه می آید * (مقار معافله باندن اسم فاعلدر بونده مراد
 اوجیه نزد طولی او بایندر) سه شش اوج کره آتی دیمکدر (وسه یکه اوج کره بر دیمکدر) (ترکیب
 معناسی ظاهر اند کور اولان کییدر اما مراد سه شش در سه و یکدر قائل (محصول ترکیب)
 مقار سه شش کر کدر لیکن سه یکه کلور (یعنی روز کار دانا کئشک مرادی اوزره اولماز * بیت *
 هزار بار چرا که خوشتر از میدان * ولیکن اسب ندارد بدست خویش عنان * بار بونده کره
 معناسنه در (چرا که اولتی) (زیرا چرا اسبدر اولنه معناسنه چریدن) (و که نلر مکان
 (محصول بیت) یک کره اولتی میدادن یکدر ولیکن انک دیر کئی کندی انده دکلدر که بئشیدی
 رده اوله * تضرع * در ویشی در مناجات میکفت یارب بر بدن رحمت کن که بریکان خود رحمت
 کرده که ایشاز انیک آفریده * در ویشی یا حرف وحدت (میکفت می حرف حکایت) (بر حرف
 صله در ایکی رده یله (معلوم اوله که عرییده رحمت علی حرفیه مستعمل اولدی یعنی کی فارسیده ده
 بر حرفیه مستعملدر) (بدان جمع بددر) و نیکان جمع یک (خود ادات تأکید) (کرده ماضیدن قسم
 مفرد مخاطب) (که حرف تعلیل) آفریده ماضیدن قسم مفرد مخاطب یارب ایش سین دیمکدر
 کرده ده و آفریده ده همزه ز خطاب ایچوندر دین معهود جهلی اوزره مصر اولمشدر
 (محصول ترکیب) بر در ویش مناجاته سویلردی یارب یار اوزره رحمت ایله که ایلره خود رحمت
 ایلش سین (زیرا انلری بی بر ایش سین یعنی انلری بی خلق ایلدیکل اناره رحمت ایلکدر
 * حکمت * اول کسی که علم برجامه و انکشتی در دست نهاد جشید بود گفتش چرا همه
 زینت و آرایش بچ داری و فضیلت راست گفت راست را زینت راستی تمامست * کسی
 یا حرف وحدت (که حرف بیان) (علی بونده قفانه وضع ایلدکری نشاندر که اول زمانده صاغ او مردن
 اشغه کو کسن اوزره قفانک ظاهرینه بعض شکوفه شکنده و یا بعض حیوانات شکنده ایلکدن

و شعی

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

رد این سید علی و سروری

رد شعی

رد سروری

رد این سید علی

مطالعه

رد شعی

پیدا کردی که اکا علم در بر داری و اول قفانه جامه معلم تنگه سابقا مفصل بیان اولندی
 (انگشتی همزه نك فتحی و نونك سكوتی و كاف بجمك ضمی و شین هجه نك سكوتی و نونك فتحی
 و نونك كسری و یاء اصلیه ایله یوزك معنائه در) در دست در حرف صله در یا معنائه اول کمی متدا
 (و جشید بود خبری) (جشید جهمك فتحی و جیم و با جهمك در صول معنائه در که عریده یسار دیرل) (بانك
 اسمیدر) (بجپ با حرف صله) (وجیم و با جهمك در صول معنائه در) (راست راست خبری اولکی) (راست برکله در صاغ ال
 قفله) (واو حرف حال) (فضیلت مبتدا) (راست راست خبری اولکی) (راست برکله در صاغ ال
 و صاغ جانب معنائه که عریجه) (یمین دیرل) (وایکچی) (راست مرکبدر ایله ادا خبردن که
 سین و نادر معنایی راستکدر بملک اولور) (راست را را ادا خبردن که عریجه) (زینت راستی
 لامیه) (و با حرف مصدر) (تمام بونده کافی معنائه در) (محصول ترکیب) (اول برکله که قفانه علم
 و له یوزك قودی) (یعنی پرمفه یوزك طاقدی جشیددر) (اکا دیدیلر نیچون جمع زینت و آراشی
 صول له و بوند حال بو که فضیلت صاغ اکندر) (دیدي که صاغ اله راستلی زینتی کافیدر) (راستی
 عبارتده ایهام وار) (یعنی صاغلق و طوغریلق معنایی) * قطع * فریدون کفت نقاشان چین را *
 که پیرامون خرگاهش بدوزند * فریدون باب اولك اولنده مفصل ذکر یکنمدر (نقاشان
 چین لامیه) (و را ادا مفعول) (که حرف رابط مفعول و قولدر) (پیرامون باه بجمك کسریله اسمیدر
 اطراف معنائه) (پیرامنده دیرل) (خرگاه خاك کسریله و نونك سکوتیله قره او که کیجه ایله
 اورتلور دریم اویده دیرل) (حاصلی قبه شکلی اولور) (خرگاه بونده اوناغ معنائه در دین خرگاهی
 نظر ایش) (بدوزند فعل مضارع جمع غائب دیکه ل دیمکدر مفعولی) (یعنی دیکلجک نسنه
 بیت تأثیر) (زیرا عادت او تاغلرده و چادر لده نك امیر بزرگدن بعض نسنه کسوب دیکرل مثلا
 مبارک باد و سعادت باد عبارت لرینی کسوب دیکرل) (بو معنایه واصل اولیان مصرع ناینك معنایی که
 انك اوناغلك اطرافنی دیکه ل یعنی لازم اولان بری مرمت ایدر ل دین زیاده رز یق سولیش
 بدوزند فعل مضارع دوختن دن دینلر خطا المشر * بدان رانك دآرای مرد هشیار *
 که نیکان خود بزرگ و نیک روزند * بدان را ادا مفعول (و بدان دارك مفعول اولی) (ونك
 مفعول تأنیسی) (و دار فعل امر مفرد مخاطبدر) (داریدن طوط دیمکدر) (که حرف تعلیل) (خود
 ادا تا کید) (بزرگ و نیک روزند تقدیری) (زرکند و نیک روزند اولور و سعادت لی لدر دیمکدر) (بس
 بزرگاند و نیک روزاند دیو تقدیر ایلکه احتیاج بو قدر) (محصول بیت) (خرگاهك اطرافنه دیکلجک
 بویتدر که پرامزلی ابی طوط یعنی ابی رعایت ایله ای مرد هشیار زرا ایلر خود اولور و نیک
 بختلدر) (نیک روز دیمکدر غرض صاحب سعادت لدر دیمکدر حاصلی پرامزلی ابی رعایت
 ایلک کرک که ایلر رعایتی قلیجه اولر که شالری رعایت اقتضایدر) (مجموع بیتك معنایی پرامزلی
 ابی طوط یعنی انلر ابی رعایت ایله ای عاقل کشتی زرا ایلر خود اولور و سعادت لدر سنك
 دعا که اصلا احتیاج لری بو قدر دین بدعا به مستحق ایش * حکمت * برزکی را کفتد با چندین
 فضیلت که دست راست دارد خام چرا در دست چپ میکند کفت ندانی که همیشه اهل فضل
 محروم باشد * ندانی فعل مضارع مفرد مخاطبدر استفهام انکاری طریقیله (محصول ترکیب)
 بر اولو به دیدیلر که بو قدر فضیلت که صاغ الک وارد یعنی صاغ الد و را خامنی نیچون صول اله
 ایدیلر یعنی صول الک صریحه بر ماغنه طاق ل صاغ اله و صریحه بر ماغنه طاق ل دیدی نظر سنین که
 دانما اهل فضل محرومدر * بیت * آن که حفظ افرید و روزی سخت * با فضیلت همی دهد یا سخت *
 حفظ حاکم فتحی و نونك تشدیدیه نصب معنائه در) (آفریدك مقدم مفعولیدر) (روزی بای
 اصلیه ایله رزق معنائه در) (سختك مقدم مفعولیدر) (سخت فعل ماضی مفرد مخاطبدر) (ساخت

رد شعی

رد شعی

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی و سروری

رد شعی
(ابن) نسخه منعه در
لضایع

لفظندن مخفف یعنی ایلدی حاصلی برآندی دیمکدر (محصول بیت) اول کیمسه که نصب برآندی
 و رزق پیدا ایلدی یعنی وجوده کنوردی آیمه با فضیلت و بر و یا بخت و دولت بعضی نسخه ده
 بخت برینه تخت واقعدر لطیفدر * ملاطفه * نصیحت پادشاهان مسلم کسی راست که نیم سر
 ندارد و امید زر * (محصول ترکیب) پادشاهان نصیحت ایلک بر کیمسه به سیدر که باش قورقوسی
 و امید زری اولیه یعنی نه اولك خوفی او اله نه دینار و درم امیدری * منوی * موحدچه در بای
 ریزی زرش * چه شمشیر هندی نهی بر سرش * موحد اسم فاعلدر فعل بایندن خدایی بر لیمی
 توحیدندر (چه بونك کی برلده مساوات معنایی افاده ایدر) (ریزی فعل مضارع در) (ریندن
 دو که سین دیمکدر) (ریندن دینلر خطا ایلدیلر) (زرش شین معنائه بایه مقیددر تقدیری
 در پایش در) (شمشیر هندی بیایه) (نهی فعل مضارع مفرد مخاطبدر) (نهیندن نونك فتحی
 و کسریله فوبق معنائه) (شصون بیت) (موحد اولان کیمسه به نسبت یاغنه انولله اله
 دو کین نه و باشی اوزره قلیح طوتاسین نه یعنی یاغنه مال دو کلاه باشی اوزره قلیح طوتاق رابردر
 نه اندن سو بنور و نه یوندن بر نور * امید و هراسش نیا شد کس * برینست بنیاد توحید و بس *
 هراس هانك کسریله خوف معنائه در یعنی قورقو) (وشین موحد در راجعدر) (برینست مقدم خبردر
 بنیاد توحید لامیه و مبتدا و واس ایله بونك کی برلده فقط معنائه در) (محصول بیت) (موحدك
 کیمسدن امید و هراسی اولانز یعنی نه کیمسه دن قورقوسی و پرواسی و نه کیمسه دن امید و رجاسی وار
 بنیاد توحید بونك اوزره در انجیق یعنی نه کیمسه دن یچی و نه کیمسه دن امید اوله * لطفه *
 پادشاه ار بر دهم ستکار است و شخنه برای خون خواران وقاضی مصلحت جوی طرار اهر کن
 دو خصم بحق راضی پیش قاضی روند * دفع ستکاران مصدرک مفعولنه اضافیدر (شخنه
 صواباشی به دیرل) (خون خوار و وصف ترکیبیدر قان ایچی معنائه) (خوار بدن و الف و نون ادا جمع
 مصلحت جوی و وصف ترکیبیدر) (جویدندن طرار نه اضافتی اسم فاعلک مفعولنه اضافیدر
 پادشاه مبتدا و ما بعدی خبری) (وشخنه مبتدا و ما بعدی خبری) (وقاضی مبتدا و ما بعدی خبری
 طرار یان کیمی به دیرل) (ترجیمه کیمسه بر دیرل) (محصول ترکیب) (پادشاه فلا ملرک ظلمتی دفع ایلک
 ایچوندر و صواباشی قان ایچی فلا ملر ایچوندر یعنی قایللرک و اهل شره فسادک خلقدن ضررینی دفع
 ایلک ایچوندر وقاضی طرارلک مصلحتنه متعلق احوالی کورمک ایچوندر یعنی شرعنه متعلق
 اموری کورمک ایچوندر یعنی طرار نه لازمدر دیو شرعه کورمک ایچوندر عرکز حقه راضی ایچی
 خصم قاضی او کینه کتمزلر زرا هر کس حقنه راضی اولدقدن صکره خصوصنه احتیاج قالدز
 بعض نسخه ده هر کس خصم از پیش قاضی راضی روند واقعدر) (یعنی هر کس ایچی خصم قاضی
 قشندن راضی کتمزلر بلکه بریسی راضی کیدر سه بریسی ناراضی کیدر * قطع * چو حق
 معاینه دانی که می بیایداد * باطف به که بچنک اوری و دلشکی * معاینه مفاعله بایندن مصدردر
 (که حرف بیان) (می حرف استمرار) (و با حرف تاکید) (باید فعل مضارع مفرد مخاطب کرک دیمکدر
 باطف بره قدر دادن مصدریه متعلقدر) (که من تفضیلیه معنائه در) (جشک اور وصف
 ترکیبدر محو زب) (یعنی صواشی معنائه) (و با حرف مصدر) (دلشکده وصف ترکیبیدر کوکلی طار
 معنائه) (و با حرف مصدر کوکل طار یعنی دیمکدر) (محصول بیت) (چونکه معاینه یلور سین که الک
 حقنی و یرمک کرکدر لطفله و یرمک یکدر که صواشی لطفله و کوکل طار لطفله ایسه حاصلی
 حقوق ناسی ملائمت و رفقه ادا ایلک یکدر بخاره و مجادله ایله ادا ایلکدن) (دلشکی چنکه عطف
 ایدوب و اوری اکافید طوتوب ای و بدلتکی اوری اوری ده بای خطابه دین زیاده باطل سولیش
 و بوجهله دخی معنی قصو بر ایدوب بلطف دادنه که بچنک اوری دادی و بدلتکی دادی

رد ابن سید علی و سروری

رد ابن سید علی

ایکی وصف ترکیبی به داخل ایکی پای مصدر به ابله دین عجب قوی تر ذیق کوی امش
 عفا الله عنه * حراح اگر بکزد ارد کسی بطیبت نفس * بفهر ازو بستاند هر دسر هندی *
 طیت مصدر در طاب بطیب دن تطایده کلور ناک فحیله بونده ابله معنایه در (مرد سر هندی
 بیانیسه در موصوف وصفی ضرورت وزن و قافیه ایچون افراد ایلدی (والافعله نسبت جمع
 مناسب ایدی (یعنی مردان سر هندیان) (محصول بیت) اگر بر کیمه خراجی طیت نفس
 وصفای خاطره ادا ایلر سه مرد سر هندی اندن آتی قهر یله الور ز راحق شرعیدر که هیچ کیمه
 اکانکار ایلر * مضایه * همه کس رادن دان برشی کند کرد و قاضی رایشیری * (محصول ترکیب)
 هر کسک دیشی اکتی ندیه بیکله کند اولور یعنی قاشر اما قاضینک طاطلیله که هیچ نسنه کیمز
 اولور ترشیده و شیرینده یار نسبت ایچوندر * بیت * قاضی که بر شوت بخورد پنج خیار * ثابت کند
 از بهر توده خرز زار * بر شوت باحرف مصاحبت (وراده کمره وضعه جائز در (خرز زار
 کلزار و لاله زار کی در (یعنی قانون لق کزیدن کائیدر) حاصلی قانون بستانی دیمکدر
 (محصول بیت) قاضی که رشوت طریقه بیلش خیارا کل ایله سنجیچون اون قانون ثابت
 ایدوب مقرر ایدر * لطیفه * خفه پیراز نابکاری چه کند که توبه نکند و شعله معزول از مرد دم
 ازاری * نابکاری فاسق و فاجرده استعمال ایدر (و باحرف مصدر در) بونده مراد نابکاریدن
 زاندر قزینه قیامیه (محصول ترکیب) پیر خفه زندان نه ایله که توبه ایلیه یعنی توبه ایلوب
 نیه قادردر زرا بوزینه کیمه یاقر توبه ایلوب نیه مالکدر بالضرورت توبه ایدر شعله معزوله
 خلق از ارلقدن توبه ایلیه نه ایلیه یلور یعنی خلق انجیکه قادر دکلدر زرا مز و ولد ریس
 بو به ایللی ضرور ایدر * بیت * جوان گوشه نشین شیر مر دراه خداست * که پیر خود نتواند
 ز گوشه برخاست * جوان کوشه نشین بیانیه در (کوشه نشین وصف ترکیبیدر کوشه ده
 اوتریچی دیمکدر) شیر مرد ترکیب مزجیدر (اصلی مرد شیر در اضافت بیانیه ایله ارسلان ار
 یعنی ارسلان کی ارحاصلی پهلوان و بهادر دیمکدر مصراع مبتدا و خبریدن مر کبدر (که حرف
 تعلیل خود ادا تا کبد) کوشه ده باحرف وحدت (و همزه حرف توسل) همزه حرف وحدت در بین
 اسکی خطاسی اوزره مصر اولش (برخاست برخاستن معنایه در (محصول بیت) کوشه نشین
 جوان خدا یولین شیر مریدر یعنی هوادن بکوب نفسیه غالب اولوب گوشه و عزالت اختیار
 ایدن جوان کر چکدن اردر زرا پیر خود بر کوشه دن قیام ایلکه قادر دکلدر پس بر کوشه ده
 اوتور ماسی ضرور ایدر * بیت * جوان سخت می باید که از شهوت پیر هیزد * که پیر مست
 رغبت را خود آلت بر نمی خیزد * جوان سخت بیانیه (که حرف تعلیل) پیر مست
 رغبت بیانیه (مست رغبت وصف ترکیبیدر رغبت میل معنایه در (وزا حرف
 تخصیص (نمی خیزد فعل نفی مستقبل مفرد غائب خبریدن قالمز دیمکدر (محصول بیت)
 محکم جوان کر کدر کیم شهوتدن پیر ایلیه یعنی نفسی و شهوتی غالب ایکن پیر هیزد ایلک
 هیزد زرا پیری قدرت و طاقت پیر هیزد امر ضرور ایدر که آلتی مساعدده ایلر یعنی قالمز که
 برنامشروع ایشیه مرتکب اوله * حکمت * حکمی را پسیدند که چندین درخت نامور که خدای
 تعالی آفریده است بلند و پرومند هیچ یکی را آزاد نتوانند مگر سرور که ثمره ندارد درین
 حد حکمت لغت ه... را حلی... ووفنی معلوم که گاهی به خود آن نامه است
 و گاهی به هم آن بر مرده و سرور هیچ ازین چیزی نیست و در همه وقت تازه است و این صفت
 آزاد گشت * درخت نامور... دیمکدر زرا پرومند... سانی افاده ایدر معنای
 لازمی مشهور و نامدار دیمکدر لازمیله تفسیر ایدنه دخل ایدن کنسیدی مدخولدر (پرومند

ردشعی

ردسوری

بونده

بونده مثالی دیمکدر زرا بر ایدر (ومند ادات نسبت دولتند و حاجتمندی نهایی بر لفظیه
 و او من استعالی مهور دکلر یعنی بر فند دیمزل و او مبالغه ایچون زیاده اولندی دین عندی
 سوبلش (بعض فسخه ده بلند ریشه بارور واقع در (یعنی بارور و پرومند دوشمش و جهدن خالی
 دکل زرا بار اراج حاسنه دیر (و و ادات نسبتند لی معنایه (که ثمره ندارد مقام حائده
 واقع در حال بو که ثمره می یوقدن دیمکدر (ثمره میوه معنایه در بونده کلمه سوالدر) (و گفت
 مایه دیله جواب (دخل بونده حاصل معنایه در (و باحرف وحدت و باحرف تنکیر (هر درخته
 دخل معین اثبات ایلک بیانیه طریقه در (زرا هر بر درختک حاصلی اولور فنددر) (وقتیده
 بو ایدر (کاهی باحرف وحدت) (بر مرده بایک فحی وزا بجمک سکونی و بیک ضعی و راه مایه لک
 سکونیه صولش دیمکدر فعل ماضی بن فمدر (و این صفت آزاد گشت جمله حایه در
 (محصول ترکیب) حکماند برینده سوال ایلدی که بو قدر نامور و نامدار درخت که خدای
 تعالی خلق ایلدی بارور و پرومند هیچ برینده آزاد دیمزل الا سر و هشی و حاصلی بو نیکن
 بونده نه حکمتدر حکیم دیدیک درختک هر بیک معین حاصلی و... لوم وقتی وارد که گاهی
 اول حاصل وجودیه تازه در و کامی هد میاید بر مرده و سرور بونده هیچ نسنه می یوقدن
 و جمیع او فاده نازدر حال بو که بوجانیت از ده صفتدر * قطعه * بر آنچه می گذر ددل منه که
 دجله بسی * پس از خلیفه بخواد کند شت در بغداد * دل منهک مفعول صریحی (و بر آنچه
 غیر صریحی (و می گذرد آنچه نک صفی) (که حرف تعلیل) (دجله بغداد شطک اسمیدر یعنی
 بغداد ایرمغه غیری برده شط دیر اما بغدادده دجله دیر (بسی جزق زمان) (دجله بسی مرهوندر
 (پس از خلیفه خلیفه دن صکره دیمکدر خلیفه دن بونده مراد مقصم بالله در که آخر خلفای دولت
 عباسیه در که هولاکو آتی هلاک ایلدکن صکره دنیادن خلافت کلبا مرفوع اولوب دور
 سلاطین ظهور ایلدی یعنی هر یه پادشاهلر حکم ایلکه باشلدی مثلا بغدادده ابتداء سلاطین
 ایلانیه حاکم اولدی اقی قبولی زمانه دک اندن صکره قزلباش اندن صکره آل عثمان آلهی
 دولت و شوکتلری قیامت دک تمت اولسون آمین (گذشت بونده گذشتن معنایه در (در بغداد
 از بغداد تقبیرنددر (محصول بیت) اول نسنه به که بکر یعنی ثابت و باقی اولوب فانی اولان
 نسنه کوکل بغل یعنی تعلیق قلب ایله زرا دجله جزق زمان خلیفه مقصم صکره بغداددن
 یکیم سردر یعنی فانی و گذران اولان اشیا آفر صو حکمتدر در که تعلیق قلبه لایق دکل شرح بو ینک
 بینه نسنه اعمال یلر طرطرها مراده و اصل اولور فلزیدن اعمال ایلش * کرت ز دست بر ایدر چو نخل
 باش کریم * ورت ز دست نیاید چو سر و باش آزاد * کرت تا خطاب معاده دسته مقیددر
 ز دست تقدیرنده در (نخل بونده حرمانا جیدر) باش فعل امر مفرد مخاطب اول دیمکدر راه می تختند
 انت و خبری کریم افطیله مصرع ثانی اولدی کیدر اعرابده (محصول بیت) اگر الکن کاورسه
 خرما اعاجی کی کریم اول خرما اغاجینک کرامتی اولدر که هر یی ایشیه برار قویونک کی که
 هر یی برینده به کر کمر و اگر خرما غاجی کی الکن کریم اولی کلزسه باری سر و کی آزاده
 اول یعنی سر و بارور دن آزاد اولدیغی کی صنده تعلق دنیادن سالم اول حضور ایلیه سین
 سر و کی آزاد اول کیمسه به جفا ایلد دین معنایه جفا ایلش * غصه * دو کس
 مردند و خمر بردند آنکه داشت و نخورد و آنکه دانست و نکرد (محصول ترکیب) ایکی
 کیمسه اولدیله و خمر ایلند بلر یعنی حشرله کندیار ری او ایدر که ماله مالک اولدی
 و عیدی و بری اولیکه علمه مالک اولدی و موجیله عمل ایلدی * قطعه * کس نیست
 بخیل فاضل را * که نه در عیب گفتش کوشد * بخیل فاضل بیانیه (و و ادات مفعول

رداین سیدعلی

ردش آخ جیما

ردشعی

(که حرف بیان نه حرف نفی معناده کوشده مقید در پس فعل نفی مستقبل اولور) در عیب
 (در حرف صله گفتش شین ضمیمه بخیل فاضله راجعدر) (محصول بیت) کیمسه فاضل بخیلی
 کورمز که انک عیبی سو بلکه دور سیمه یعنی عیبی تعدید ایله که سعی ابرار البتة حاصلی فضل
 بخیل عیبی ستر ایلزهر نقدر فاضل ایسه ده * و کریمی دو صد کنده دارد * کریمش عیبها فرو پی شد *
 کریمی یا حرف وحدت (فروادات ناکید) (محصول بیت) اما اگر بر کریمک ایکیوز عیبی
 و کاهی اولور سه کریمی واحسانی جیم عیبی ستر ایلر * خاتمة الکتاب * تمام شد کتاب گلستان
 والله المستعان درین جمله چنان که رسم مؤلفانست از شعر متقدمان بطریق استعاره تلفیقی
 زقت * والله مبتدا (المستعان اسم مفعولدر استعمال بابتدن لفظ امر فروع خبر مبتدادر) (معاونت
 طلب اولنار کیمسه به مستعان درلر بونده الله در) (درین جمله یعنی جمیع کایده) (بورایه کایجه بر سکر
 بایه حصر ایدنلر معقول ایلاملر) (رسم مؤلفان لامیه عادت مؤلفان دیمکدر) (شعر متقدمان لامیه
 تلفیق تعیل بابتدن مصدر در بر شیتی بر نشسته به ضم ایدوب قافیه درلر) (محصول ترکیب) کتاب
 گلستان تمام اولدی و مستعان الله تعالی در یعنی عون اندن مطلوبدر کایده انک اعانیه تمام
 اولدی بوجیع کایده انجلین که مؤلفین متقدمینک عادتدر یعنی قدیم مؤلفینک قانونیدر شعرای
 متقدمینک اشعارندن استعاره طریق قبله تلفیق واقع اولدی یعنی سوزیمه کیمسه سوزنی قاندم
 غیر یارقاندیگی کی بلکه بونده واقع اولان نظم و نثر هب بندر نکه حریری مقاماتده بویله بیورده
 و معشرات الحریه صاحبی بونلر تقلید ایلش نکه دیباجه سنده یازمش * بیت * کهن خرقه
 خویش پیراستن * به از جامه عاریت خواستن * کهن خرقه خویش بیایه و لامیه در) (پیراستن بزمک
 و سبک معنایست در) (جامه عاریت بیایه) (محصول بیت) کشتی کندینک اسکی خرقه سنی بمایوب
 اصلاح ایلمی جامه عاریتی خلعندن استمکدن یکدر حاصلی کندینک اسکی لباسنی بمایوب کیمک
 انک عاریت لباسنی کیمکدن یکدر (مصراع اولک معنایست کندی کهنه خرقم ایله بزمک یعنی اتی
 کیمک دیوب و حاشیه ده بکهن خرقه خویش تقدیرنده در دیمک یتنه زیاده نامعقول و ترذیل لاس
 یکدر مکدر * غالب گفتار سعدی طرب انکیرست و طیبت آمیز و کونه نظران را بدین علت زبان
 طعن دراز کرد که مغز دماغ بیهوده بردن و دود چراغ بی فائده خوردن کار خردمندان نیست و ایکن
 برآی روشن صاحب دلان که روی سخن در ایشانست پوشیده نمائند که در موعظه های شایسته
 در سبک عبارت کشیده است و در آوی تلخ نصیحت بشهد ظرافت بر آمیخته تا طبع مخاطب ملون
 نشود و از دولت قبول محروم نمائند * غالب گفتار سعدی لامیه درلر و مبتدا (طرب انکیر وصف
 ترکیب و خبر مبتدا) (انکیر نیدن قو برقی و پیدایلک یعنی طرب قو پارچی و پیدایلی دیمکدر
 (انکیر نیدن اخذ ایدنلر خطا ایللر) (و طیبست آمیز وصف ترکیبدر) (طیبست مصدر در مقام
 یطیب دن ایلک و کونلک معنایست) (آمیختن فرشدره معنایست) (آمیختن اخذ ایدنلر خطا
 ایللر) (و کونه نظر بصیرتسز دیمکدر) (و الف و نون ادات جعفر حاصلی وصف ترکیبدر
 (و از حرف تخصیص) (بدین علت بوعقله یعنی گفتار سعدی) (طرب انکیر و طیبست آمیز اولدی یعنی
 جهندن بضمیر تسزلر زبان طعنی دراز اولور) (که حرف بیان) (مغز دماغ بیهوده مغز
 بونده یعنی معنایست در دماغ بونده یعنی طوران بر مراد باشد) (مغز دماغ بیهوده لامیه و بیایه در
 (مغز بردن مقدم مفعول در باطل به انک چکیمدن هبازندر) (دود چراغ بی فائده لامیه
 و بیایه در صاتی کی باطل به تضعیف اوقات ایلکد درلر) (دود خوردن مقدم مفعول در) (رای
 روشن صاحب دلان بیایه و لامیه در) (که حرف رابط صفت) (روی سخن لامیه در مجاز) (در ایشان
 (در حرف صله در با معنایست) (پوشیده نمائند یعنی فایده دیمکدر) (در موعظه های شایسته در

رد ابن سید علی و سروری

عطفه های
نسخه

رد ابن سید علی و سروری
رد ابن سید علی و سروری

(در انجو) (موعظه مضمر در میگرد و عند معنایست) (و هادات جمع) (در حرف صله) (سبک عبارت
 بیایه) (سبک سبک کمری و لاءک سکونیه دیری ایلمکده درلر) (داروی تلخ نصیحت
 بیایه درلر) (با حرف مصاحبت) (شهد ظرافت بیایه شهد سکونیه درلر) (بر حرف
 تا کید) (آمیخته معنایست قسم مفرد غائب فرشدره ش دیمکدر) (محصول ترکیب) سعدینک
 اکثر کلیاتی طرب انکیر در و طیبست آمیز و بصیرتسز لک سعدینک کلامی بویله اولدی یعنی علتله
 زبان طعنلری در از اولور که مغز دماغ بیهوده ایللک و دود چراغ بی فائده یکن عقلا ایشی
 د کادر اما صاحب دللرک رای روشنه که سوزلک طبعاری و توجهی اذره در مخنی فایده که
 شفا و بر بی نصیحتلر انجوسنی سبک عبارتله چکیمدر یعنی جوهر کی کلانی ترکیب و ترتیب
 انلشدر دخی نصیحت آبی داروسنی شهد ظرافتله فرشدره مشدر تا کیم مخاطبک طبعی
 ملون اولیسه و دولت قبولدن محروم فایده * مشوی * مانصیحت بجای خود کردیم
 * روزگاری درین بستر پردیم * بجای خود تقدیری (بجای خود شدر ضرورت وزن
 انجود حذف و اتصال اولدی ضمیر نصیحتله راجعدر) (رو ز صکاری یا حرف وحدت
 (درین یعنی در نصیحت) (بسر یا حرف صله حده و غایبه دیمکدر) (بر دیم ایللکد دیمکدر
 (محصول بیت) بر نصیحتی محله ایللکد بر زمانی یعنی بر مدتی بونصیحتده حده و غایبه
 ایللکد حاصلی بر مدت بویایه عمر یکور دیک * کر نیاید بکوش رغبت کس * بر رسولان
 پیام باشد و بس * نیاید فاعلی نصیحتدر (با حرف صله) (کوش رغبت کس بیایه
 و لامیه در) (کوش رغبتدن مراد رغبتله دیکمکدر) (رسول ایلمی و خبری در
 یعنی خبر ایلدوب کنور یچی به دیرلر قول یعنی فاعلدر (پیام خبردر) (بس انجود دیمکدر
 (محصول بیت) اگر بنم نصیحت کیمسه لک کوش رغبتله کلز سه یعنی کیمسه رغبتله
 ایشیدوب دیکمزه یا که نسته لازم کلز ذرا خبر جیلر اوزر یتنه خبر و بر مکدر
 لازم اولان انجیق قبول ایتدر مک لازم دکل ذرا (و ماعلی الرسول الابلاغ) در یعنی
 خبری اوزر یتنه واجب اولان همان اتصال خبر را انجیق طوئدر می دکلر * قطعه *
 یا ناظر افیه سل بالله مرجه * علی المصنف واستغفر لکاتبه * یا حرف ندا (ناظر امانادای
 غیر مقصوده یعنی نکره) (فیه ضمیر کتاب گلستانه راجعدر) (سل سینک قتی و سکون لامیه فعل
 امر مفرد مخاطبدر مثل یستل دن همزه معما حذف او نمکدر اما سال بسال دن و انجیه عین
 الفعل قیاسا حذف اولمش اولور) (بالله بامن معنایست در بعض نسخه ده لله دوشمشدر یتنه
 بومعنايه) (مرجه مفعول سلدلر) (علی المصنف سله) (و یا مرجه متعلقدر) (واستغفر سله معطوفدر
 (لکاتبه استغفره متعلق) (و ضمیر کاتبه راجعدر) (محصول بیت) ای کتاب گلستانه ناظر اولان
 یعنی مطالعه ایدن الله تعالیدن مصنفه رحمت استه و کاتبه غفران طلب ایله * و اطلب لنفسک
 من خیر تربیه * من بعد ذلک غفرانا لصاحبه * و او حرف عطف (اطلب فعل امر مفرد
 مخاطب طلب ایله دیمکدر) (لنفسک اطلبه متعلقدر) (من خیره) (ترید فعل مضارع مفرد مذکر
 مخاطب) (به بانقویت عمل انجود کلشدر تقدیری تربیه در) (من بعد ذلک غفرانا بر مقدر اطلبک
 مفعول به صریحدر) (و لصاحبه غیر صریحی) (محصول بیت) دخی ای گلستانه ناظر اولان کیمسه
 دخی نیکه استدییکل خبری طلب ایله یعنی هر نه خبر که مراد کدر اتی خداددن طلب ایله
 و بوسؤال و طلبدن صکره صاحبیه و مالکینه غفران طلب ایله (معلوم اوله که صحیح نسخه زده
 یت اولده مثل بالله در و بعضنده سل لله در) (اما حرف جر سز سل الله هیچ بریده واقع دکل ذرا
 بویله اولنجه ناموزون اولور که بویجر بسیط مثنی در که او چینی جزئی سالدن یعنی مستغفرن

رد شراح جمیعاً
رحمة الله عليهم اجمعین
للاطالع

لیکن شرح بجایا سل الله یازمشر پس معلومدر ککه اشعار عرب اوراننده قاصر ل ایش

تم کتاب بعون الملك الوهاب

* تاریخ کتاب *

شود مکیم شرحه هاتف دیدی تمت خدایدی صور را بسک سال هجرت

صفر ماهینک او چنیددی روزی که تکمیلتی مولی قیلدی روزی

مبارک اولسون اوقوبوب یازانه

دخی سهو و خطا سینی دوزانه

غـد
۱۰۰۴

* تاریخ ختام طبع للطابع الفقیر *

صفحه اقبالی محمود خاتک سر تسر لطف انا را به املا ایش کلک ازل

نوینو شیرازه بند نسخه فیض اولده رشته احسانه دست کریمی ماحصل

سیما نشر علومه شویله رونق و یردیکیم مبتدیلر اولدیلر عصر نده خواجوبه بدل

قید استکاب نسخه ویرسون زجت دیو امر طبعه اهتمام ایندی علی وفق الامل

اشته از جمله کلستان شرحی سودیکیم اورد فارسینک فهم حل سبکته اصل و محل

بند دیرینه اسعد طبعه مأمور اولوب ایردی انجامه بحمد الله اول خیر العمل

نسخه مطبوعه سن شمعی سهولته آلوب بلبیل طبع بلیقان ایلسون ترک کسل

بره زر دلستان کلدی دیدی تاریخچی

بندی سودی کلستان طبعی اولدی بی بدل

خواجوه فخرالدین شعرا ایل
ملقب اولان فاضل کرماندر
م

قد کل طبع هذا الشرح المنشرح بمطالعة الفلوب * المؤسس علی ابداع طرح و احسن

اسلوب * فی عهد سلطنة السلطان الاعظم * والحاقان الافخر الافخم * خادم الحرمين المحترمين

مالک البرین والبحرین * المبدد لشمیل اعدائه بالعوانی والشوارف * المجدد بالمعالي ما اندرس

من العوارف والمعارف * المتوسد فی اریکه الخلافة الکبری * التي لا اشرف منها ولا اسمی * السلطان

ابن السلطان ابن السلطان السلطان الغازی محمود خان ابن السلطان الغازی عبد الحمید خان ابن

السلطان الغازی احمد خان * لازالت ریاض شوکتیه بنسایم الظفر باسمه الزهر * ولا برحت

اغصان معالم جلالتیه تهتف فیها هوائف التأيید بسورق الفخ والنصر * وذلك فی دار

الطباعه العامره ببلده اسلامبول الفاخره * حرسها الله سبحانه وتعالی مع سائر البلاد بحفظه

الصمدانی * من الجهات الست بالسم المثنانی * بمعرفة العبد المحتاج الی الآخرة

الصمد * شیخزاده السید محمد اسعد * المساعد برتبة اسلامبول * التي

عقد فخرها الی جسد الجوزاء موصول * وكان الاختتام * و آخر

صفر الحیر * المزیل لكل ضییر * تسع واربعین ومائین والف

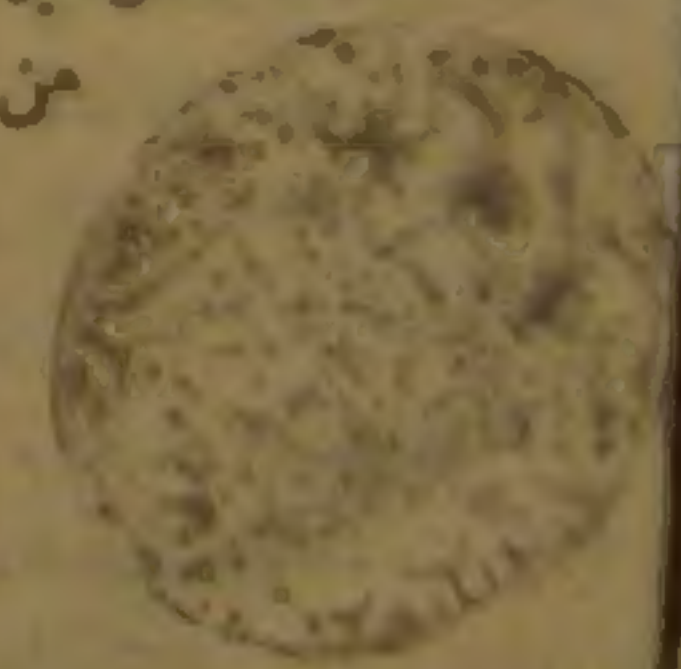
من الاعوام * من هجرة سيدنا و مولانا محمد

عليه وعلى آله الصلوة والسلام

منا فاح مسك الختام

ولا ح پدر

التمام

موال فحامدن رئیس الکتاب واصف افندی زاده عبدالله

لیب افندیکنک اشبو طبعه موفق اولدینی مصراع مطبوعدر

ریاض ارای شوکت خان محمودک بهار اسا کل متن معارف باذفضله اولوب مشروح

لیبیا یعنی بو تاریخیده امر شریفیله باصلدی کلستان سودیسی اولدی برکل مدوح

خواجوه مینی افندیکنک دخی کلستان طبعه

خرس ابتدیکي نهال تاریخ لطافت شمار بخار بدر

شه فرخنده طبع وداور علامه دانش کیم مطابق هرایشی شرع شریفه نص قرآنه

حروف علم و عرفان دستکاه طبعه موضوع که هر برسطر او صافی و پر فرقالب چانه

اغات وانقوی قاموس و برهان بهجه و فرهنگ یشمز مدحت شاه زمان خاقان دورانه

جناب خان محمود السیر مجموعه شوکت بنشدی صبت لطفی ملکوت ایران و تورانه

باصلدیقه کتب فرمان و دفتر یازلدیقه اوقوندیقه نسخ مظهر اوله توفیق بردانه

او و صافی زمان وقعه نویس اسعد افندی کیم و یرن حسن نظام اول خدمت مبرور و ذیشانه

سعادته کلستان شرحی طبع ایتمکه مأمور اولوب کوسریدی فیض ذاتی ار باب عرفانه

تمام و همچنین سوبلدی عینی ابکی تاریخ اوقوبیل کبی شوق آور اول برنم سخندانه

باصلدی کلستان سودیسی فغن عام ایده هادی

کلستان شرحی سودی باصدی دولت مرده بارانه

۱۲۴۹

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰
۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰
۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰
۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰
۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰
۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰
۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰
۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰
۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰
۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱۰۱	۱۰۲	۱۰۳	۱۰۴	۱۰۵	۱۰۶	۱۰۷	۱۰۸	۱۰۹	۱۱۰
۱۱۱	۱۱۲	۱۱۳	۱۱۴	۱۱۵	۱۱۶	۱۱۷	۱۱۸	۱۱۹	۱۲۰
۱۲۱	۱۲۲	۱۲۳	۱۲۴	۱۲۵	۱۲۶	۱۲۷	۱۲۸	۱۲۹	۱۳۰
۱۳۱	۱۳۲	۱۳۳	۱۳۴	۱۳۵	۱۳۶	۱۳۷	۱۳۸	۱۳۹	۱۴۰
۱۴۱	۱۴۲	۱۴۳	۱۴۴	۱۴۵	۱۴۶	۱۴۷	۱۴۸	۱۴۹	۱۵۰
۱۵۱	۱۵۲	۱۵۳	۱۵۴	۱۵۵	۱۵۶	۱۵۷	۱۵۸	۱۵۹	۱۶۰
۱۶۱	۱۶۲	۱۶۳	۱۶۴	۱۶۵	۱۶۶	۱۶۷	۱۶۸	۱۶۹	۱۷۰
۱۷۱	۱۷۲	۱۷۳	۱۷۴	۱۷۵	۱۷۶	۱۷۷	۱۷۸	۱۷۹	۱۸۰
۱۸۱	۱۸۲	۱۸۳	۱۸۴	۱۸۵	۱۸۶	۱۸۷	۱۸۸	۱۸۹	۱۹۰
۱۹۱	۱۹۲	۱۹۳	۱۹۴	۱۹۵	۱۹۶	۱۹۷	۱۹۸	۱۹۹	۲۰۰
۲۰۱	۲۰۲	۲۰۳	۲۰۴	۲۰۵	۲۰۶	۲۰۷	۲۰۸	۲۰۹	۲۱۰
۲۱۱	۲۱۲	۲۱۳	۲۱۴	۲۱۵	۲۱۶	۲۱۷	۲۱۸	۲۱۹	۲۲۰
۲۲۱	۲۲۲	۲۲۳	۲۲۴	۲۲۵	۲۲۶	۲۲۷	۲۲۸	۲۲۹	۲۳۰
۲۳۱	۲۳۲	۲۳۳	۲۳۴	۲۳۵	۲۳۶	۲۳۷	۲۳۸	۲۳۹	۲۴۰
۲۴۱	۲۴۲	۲۴۳	۲۴۴	۲۴۵	۲۴۶	۲۴۷	۲۴۸	۲۴۹	۲۵۰
۲۵۱	۲۵۲	۲۵۳	۲۵۴	۲۵۵	۲۵۶	۲۵۷	۲۵۸	۲۵۹	۲۶۰
۲۶۱	۲۶۲	۲۶۳	۲۶۴	۲۶۵	۲۶۶	۲۶۷	۲۶۸	۲۶۹	۲۷۰
۲۷۱	۲۷۲	۲۷۳	۲۷۴	۲۷۵	۲۷۶	۲۷۷	۲۷۸	۲۷۹	۲۸۰
۲۸۱	۲۸۲	۲۸۳	۲۸۴	۲۸۵	۲۸۶	۲۸۷	۲۸۸	۲۸۹	۲۹۰
۲۹۱	۲۹۲	۲۹۳	۲۹۴	۲۹۵	۲۹۶	۲۹۷	۲۹۸	۲۹۹	۳۰۰
۳۰۱	۳۰۲	۳۰۳	۳۰۴	۳۰۵	۳۰۶	۳۰۷	۳۰۸	۳۰۹	۳۱۰
۳۱۱	۳۱۲	۳۱۳	۳۱۴	۳۱۵	۳۱۶	۳۱۷	۳۱۸	۳۱۹	۳۲۰
۳۲۱	۳۲۲	۳۲۳	۳۲۴	۳۲۵	۳۲۶	۳۲۷	۳۲۸	۳۲۹	۳۳۰
۳۳۱	۳۳۲	۳۳۳	۳۳۴	۳۳۵	۳۳۶	۳۳۷	۳۳۸	۳۳۹	۳۴۰
۳۴۱	۳۴۲	۳۴۳	۳۴۴	۳۴۵	۳۴۶	۳۴۷	۳۴۸	۳۴۹	۳۵۰
۳۵۱	۳۵۲	۳۵۳	۳۵۴	۳۵۵	۳۵۶	۳۵۷	۳۵۸	۳۵۹	۳۶۰
۳۶۱	۳۶۲	۳۶۳	۳۶۴	۳۶۵	۳۶۶	۳۶۷	۳۶۸	۳۶۹	۳۷۰
۳۷۱	۳۷۲	۳۷۳	۳۷۴	۳۷۵	۳۷۶	۳۷۷	۳۷۸	۳۷۹	۳۸۰
۳۸۱	۳۸۲	۳۸۳	۳۸۴	۳۸۵	۳۸۶	۳۸۷	۳۸۸	۳۸۹	۳۹۰
۳۹۱	۳۹۲	۳۹۳	۳۹۴	۳۹۵	۳۹۶	۳۹۷	۳۹۸	۳۹۹	۴۰۰
۴۰۱	۴۰۲	۴۰۳	۴۰۴	۴۰۵	۴۰۶	۴۰۷	۴۰۸	۴۰۹	۴۱۰
۴۱۱	۴۱۲	۴۱۳	۴۱۴	۴۱۵	۴۱۶	۴۱۷	۴۱۸	۴۱۹	۴۲۰
۴۲۱	۴۲۲	۴۲۳	۴۲۴	۴۲۵	۴۲۶	۴۲۷	۴۲۸	۴۲۹	۴۳۰
۴۳۱	۴۳۲	۴۳۳	۴۳۴	۴۳۵	۴۳۶	۴۳۷	۴۳۸	۴۳۹	۴۴۰
۴۴۱	۴۴۲	۴۴۳	۴۴۴	۴۴۵	۴۴۶	۴۴۷	۴۴۸	۴۴۹	۴۵۰
۴۵۱	۴۵۲	۴۵۳	۴۵۴	۴۵۵	۴۵۶	۴۵۷	۴۵۸	۴۵۹	۴۶۰
۴۶۱	۴۶۲	۴۶۳	۴۶۴	۴۶۵	۴۶۶	۴۶۷	۴۶۸	۴۶۹	۴۷۰
۴۷۱	۴۷۲	۴۷۳	۴۷۴	۴۷۵	۴۷۶	۴۷۷	۴۷۸	۴۷۹	۴۸۰
۴۸۱	۴۸۲	۴۸۳	۴۸۴	۴۸۵	۴۸۶	۴۸۷	۴۸۸	۴۸۹	۴۹۰
۴۹۱	۴۹۲	۴۹۳	۴۹۴	۴۹۵	۴۹۶	۴۹۷	۴۹۸	۴۹۹	۵۰۰
۵۰۱	۵۰۲	۵۰۳	۵۰۴	۵۰۵	۵۰۶	۵۰۷	۵۰۸	۵۰۹	۵۱۰
۵۱۱	۵۱۲	۵۱۳	۵۱۴	۵۱۵	۵۱۶	۵۱۷	۵۱۸	۵۱۹	۵۲۰
۵۲۱	۵۲۲	۵۲۳	۵۲۴	۵۲۵	۵۲۶	۵۲۷	۵۲۸	۵۲۹	۵۳۰
۵۳۱	۵۳۲	۵۳۳	۵۳۴	۵۳۵	۵۳۶	۵۳۷	۵۳۸	۵۳۹	۵۴۰
۵۴۱	۵۴۲	۵۴۳	۵۴۴	۵۴۵	۵۴۶	۵۴۷	۵۴۸	۵۴۹	۵۵۰
۵۵۱	۵۵۲	۵۵۳	۵۵۴	۵۵۵	۵۵۶	۵۵۷	۵۵۸	۵۵۹	۵۶۰
۵۶۱	۵۶۲	۵۶۳	۵۶۴	۵۶۵	۵۶۶	۵۶۷	۵۶۸	۵۶۹	۵۷۰
۵۷۱	۵۷۲	۵۷۳	۵۷۴	۵۷۵	۵۷۶	۵۷۷	۵۷۸	۵۷۹	۵۸۰
۵۸۱	۵۸۲	۵۸۳	۵۸۴	۵۸۵	۵۸۶	۵۸۷	۵۸۸	۵۸۹	۵۹۰
۵۹۱	۵۹۲	۵۹۳	۵۹۴	۵۹۵	۵۹۶	۵۹۷	۵۹۸	۵۹۹	۶۰۰
۶۰۱	۶۰۲	۶۰۳	۶۰۴	۶۰۵	۶۰۶	۶۰۷	۶۰۸	۶۰۹	۶۱۰
۶۱۱	۶۱۲	۶۱۳	۶۱۴	۶۱۵	۶۱۶	۶۱۷	۶۱۸	۶۱۹	۶۲۰
۶۲۱	۶۲۲	۶۲۳	۶۲۴	۶۲۵	۶۲۶	۶۲۷	۶۲۸	۶۲۹	۶۳۰
۶۳۱	۶۳۲	۶۳۳	۶۳۴	۶۳۵	۶۳۶	۶۳۷	۶۳۸	۶۳۹	۶۴۰
۶۴۱	۶۴۲	۶۴۳	۶۴۴	۶۴۵	۶۴۶	۶۴۷	۶۴۸	۶۴۹	۶۵۰
۶۵۱	۶۵۲	۶۵۳	۶۵۴	۶۵۵	۶۵۶	۶۵۷	۶۵۸	۶۵۹	۶۶۰
۶۶۱	۶۶۲	۶۶۳	۶۶۴	۶۶۵	۶۶۶	۶۶۷	۶۶۸	۶۶۹	۶۷۰
۶۷۱	۶۷۲	۶۷۳	۶۷۴	۶۷۵	۶۷۶	۶۷۷	۶۷۸	۶۷۹	۶۸۰
۶۸۱	۶۸۲	۶۸۳	۶۸۴	۶۸۵	۶۸۶	۶۸۷	۶۸۸	۶۸۹	۶۹۰
۶۹۱	۶۹۲	۶۹۳	۶۹۴	۶۹۵	۶۹۶	۶۹۷	۶۹۸	۶۹۹	۷۰۰
۷۰۱	۷۰۲	۷۰۳	۷۰۴	۷۰۵	۷۰۶	۷۰۷	۷۰۸	۷۰۹	۷۱۰
۷۱۱	۷۱۲	۷۱۳	۷۱۴	۷۱۵	۷۱۶	۷۱۷	۷۱۸	۷۱۹	۷۲۰
۷۲۱	۷۲۲	۷۲۳	۷۲۴	۷۲۵	۷۲۶	۷۲۷	۷۲۸	۷۲۹	۷۳۰
۷۳۱	۷۳۲	۷۳۳	۷۳۴	۷۳۵	۷۳۶	۷۳۷	۷۳۸	۷۳۹	۷۴۰
۷۴۱	۷۴۲	۷۴۳	۷۴۴	۷۴۵	۷۴۶	۷۴۷	۷۴۸	۷۴۹	۷۵۰
۷۵۱	۷۵۲	۷۵۳	۷۵۴	۷۵۵	۷۵۶	۷۵۷	۷۵۸	۷۵۹	۷۶۰
۷۶۱	۷۶۲	۷۶۳	۷۶۴	۷۶۵	۷۶۶	۷۶۷	۷۶۸	۷۶۹	۷۷۰
۷۷۱	۷۷۲	۷۷۳	۷۷۴	۷۷۵	۷۷۶	۷۷۷	۷۷۸	۷۷۹	۷۸۰
۷۸۱	۷۸۲	۷۸۳	۷۸۴	۷۸۵	۷۸۶	۷۸۷	۷۸۸	۷۸۹	۷۹۰
۷۹۱	۷۹۲	۷۹۳	۷۹۴	۷۹۵	۷۹۶	۷۹۷	۷۹۸	۷۹۹	۸۰۰
۸۰۱	۸۰۲	۸۰۳	۸۰۴	۸۰۵	۸۰۶	۸۰۷	۸۰۸	۸۰۹	۸۱۰
۸۱۱	۸۱۲	۸۱۳	۸۱۴	۸۱۵	۸۱۶	۸۱۷	۸۱۸	۸۱۹	۸۲۰
۸۲۱	۸۲۲	۸۲۳	۸۲۴	۸۲۵	۸۲۶	۸۲۷	۸۲۸	۸۲۹	۸۳۰
۸۳۱	۸۳۲	۸۳۳	۸۳۴	۸۳۵	۸۳۶	۸۳۷	۸۳۸	۸۳۹	۸۴۰
۸۴۱	۸۴۲	۸۴۳	۸۴۴	۸۴۵	۸۴۶	۸۴۷	۸۴۸	۸۴۹	۸۵۰
۸۵۱	۸۵۲	۸۵۳	۸۵۴	۸۵۵	۸۵۶	۸۵۷	۸۵۸	۸۵۹	۸۶۰
۸۶۱	۸۶۲	۸۶۳	۸۶۴	۸۶۵	۸۶۶	۸۶۷	۸۶۸	۸۶۹	۸۷۰
۸۷۱	۸۷۲	۸۷۳	۸۷۴	۸۷۵	۸۷۶	۸۷۷	۸۷۸	۸۷۹	۸۸۰
۸۸۱	۸۸۲	۸۸۳	۸۸۴	۸۸۵	۸۸۶	۸۸۷	۸۸۸	۸۸۹	۸۹۰
۸۹۱	۸۹۲	۸۹۳	۸۹۴	۸۹۵	۸۹۶	۸۹۷	۸۹۸	۸۹۹	۹۰۰
۹۰۱	۹۰۲	۹۰۳	۹۰۴	۹۰۵	۹۰۶	۹۰۷	۹۰۸	۹۰۹	۹۱۰
۹۱۱	۹۱۲	۹۱۳	۹۱۴	۹۱۵	۹۱۶	۹۱۷	۹۱۸	۹۱۹	۹۲۰
۹۲۱	۹۲۲	۹۲۳	۹۲۴	۹۲۵	۹۲۶	۹۲۷	۹۲۸	۹۲۹	۹۳۰
۹۳۱	۹۳۲	۹۳۳	۹۳۴	۹۳۵	۹۳۶	۹۳۷	۹۳۸	۹۳۹	۹۴۰
۹۴۱	۹۴۲	۹۴۳	۹۴۴	۹۴۵	۹۴۶	۹۴۷	۹۴۸	۹۴۹	۹۵۰
۹۵۱	۹۵۲	۹۵۳	۹۵۴	۹۵۵	۹۵۶	۹۵۷	۹۵۸	۹۵۹	۹۶۰
۹۶۱	۹۶۲	۹۶۳	۹۶۴	۹۶۵	۹۶۶	۹۶۷	۹۶۸	۹۶۹	۹۷۰
۹۷۱	۹۷۲	۹۷۳	۹۷۴	۹۷۵	۹۷۶	۹۷۷	۹۷۸	۹۷۹	۹۸۰
۹۸۱	۹۸۲	۹۸۳	۹۸۴	۹۸۵	۹۸۶	۹۸۷	۹۸۸	۹۸۹	۹۹۰
۹۹۱	۹۹۲	۹۹۳	۹۹۴	۹۹۵	۹۹۶	۹۹۷	۹۹۸	۹۹۹	۱۰۰۰

* جدول تصحیح درون *

صواب	خطا	صحیفه	سطر	صواب	خطا	صحیفه	سطر
دایه برپاری را دایه ابریم از دست	۱۰	۴۱۰	۴۱	دایه برپاری را دایه ابریم از دست	۱۰	۴۱۰	۴۱
پرورد	۱۰	۴۱۶	۴۹	پرورد	۱۰	۴۱۶	۴۹
انبیاء و نبیاء	۱۳	۴۱۹	۴۲	انبیاء و نبیاء	۱۳	۴۱۹	۴۲
امم فاعلدر	۱۷	۴۲۲	۱۵	امم فاعلدر	۱۷	۴۲۲	۱۵
دکدر	۱۸	۴۲۳	۱۱	دکدر	۱۸	۴۲۳	۱۱
تورادن	۲۶	۴۲۷	۱۸	تورادن	۲۶	۴۲۷	۱۸
تصریفه	۲۸	۴۳۳	۲۲	تصریفه	۲۸	۴۳۳	۲۲
فی اول کلمه	۲۹	۴۴۰	۰۷	فی اول کلمه	۲۹	۴۴۰	۰۷
قابلدن	۲۹	۴۴۰	۱۵	قابلدن	۲۹	۴۴۰	۱۵
بقا	۳۳	۴۴۵	۴۹	بقا	۳۳	۴۴۵	۴۹
تجوید	۳۹	۴۴۷	۴۴	تجوید	۳۹	۴۴۷	۴۴
تمام از که شود	۵۳	۴۷۵	۰۳	تمام از که شود	۵۳	۴۷۵	۰۳
نوشیر	۶۱	۴۹۷	۰۶	نوشیر	۶۱	۴۹۷	۰۶
روضه	۶۹	۴۹۸	۴۳	روضه	۶۹	۴۹۸	۴۳
حکمت	۱۰۰	۴۹۹	۳۱	حکمت	۱۰۰	۴۹۹	۳۱
مطعموم	۱۱۴	۵۱۹	۱۴	مطعموم	۱۱۴	۵۱۹	۱۴
خرمند	۱۱۷	۵۲۵	۲۳	خرمند	۱۱۷	۵۲۵	۲۳
الله وضع ایدر الله ایدر	۲۰۹	۵۲۵	۴۶	الله وضع ایدر الله ایدر	۲۰۹	۵۲۵	۴۶
قاصیلر	۲۰۹	۵۳۰	۰۸	قاصیلر	۲۰۹	۵۳۰	۰۸
پر مشقده	۲۱۲	۵۳۰	۳۱	پر مشقده	۲۱۲	۵۳۰	۳۱
مشقده	۲۱۵	۵۳۰	۲۲	مشقده	۲۱۵	۵۳۰	۲۲
متضمدن	۲۱۶	۵۳۱	۱۵	متضمدن	۲۱۶	۵۳۱	۱۵
لطیفه	۲۲۹	۵۴۵	۲۴	لطیفه	۲۲۹	۵۴۵	۲۴
عالمه	۲۲۷	۵۴۶	۱۰	عالمه	۲۲۷	۵۴۶	۱۰
باه	۲۹۶	۵۴۷	۰۷	باه	۲۹۶	۵۴۷	۰۷
کورمن	۲۹۷	۵۷۲	۴۹	کورمن	۲۹۷	۵۷۲	۴۹
پیراسته	۲۹۷	۵۸۱	۲۲	پیراسته	۲۹۷	۵۸۱	۲۲
دیوشمزدی دیوشمزدی	۲۹۸	۵۸۴	۷	دیوشمزدی دیوشمزدی	۲۹۸	۵۸۴	۷
اولنه	۳۰۵	۵۹۸	۱۵	اولنه	۳۰۵	۵۹۸	۱۵
لحظه	۳۰۶	۵۹۸	۴۸	لحظه	۳۰۶	۵۹۸	۴۸
صواش	۳۱۴	۵۰۶	۲۹	صواش	۳۱۴	۵۰۶	۲۹
و بسمان	۳۱۵	۵۱۱	۱۸	و بسمان	۳۱۵	۵۱۱	۱۸

* جدول هاشم *

صواب	خطا	صحیفه	سطر	صواب	خطا	صحیفه	سطر
متجلی و متجلی	متجلی و متجلی	۵۶	۰۳	متجلی و متجلی	متجلی و متجلی	۵۶	۰۳
دکتر جامع	دکتر جامع	۱۰۵	۱۱	دکتر جامع	دکتر جامع	۱۰۵	۱۱

